Notes du mont Royal
www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HERODOTI MUSÆ,

SIVE

HISTORIARUM LIBRI IX.

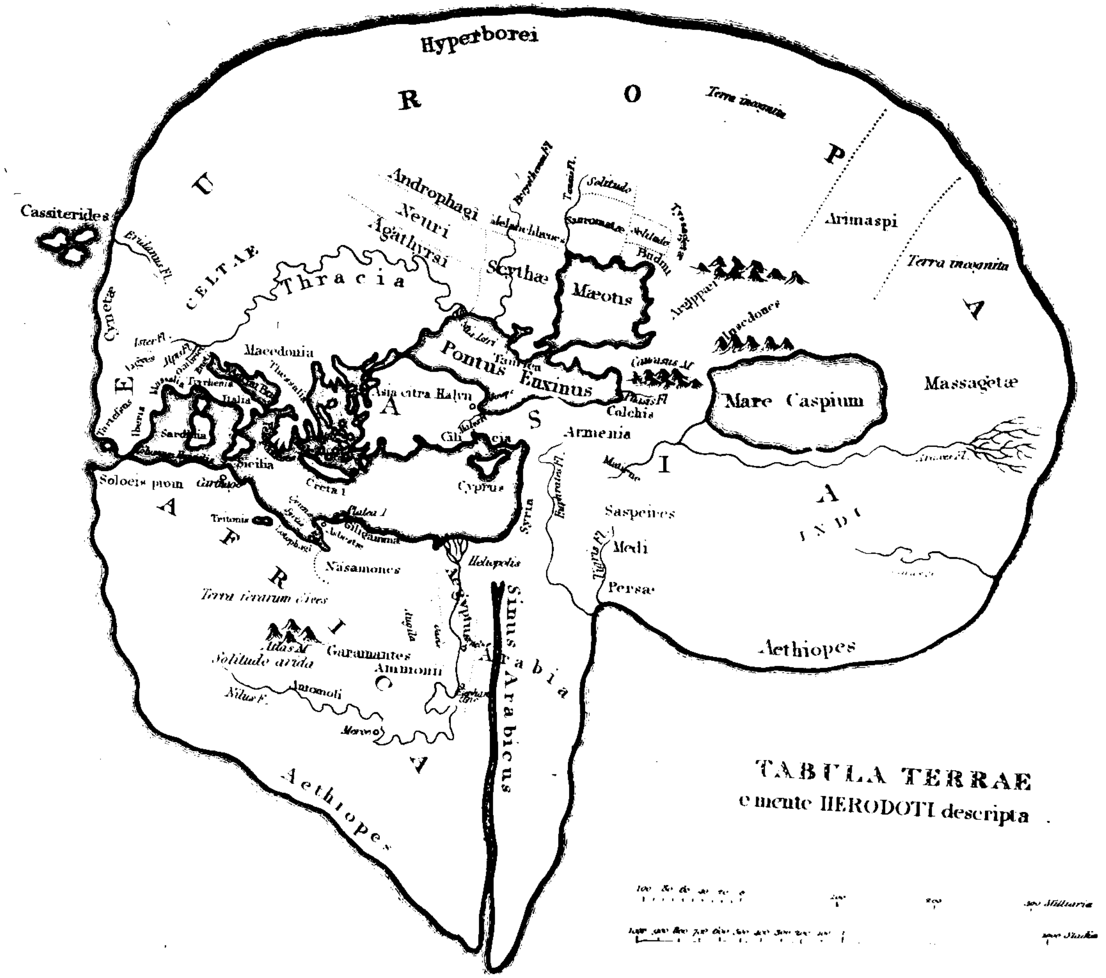

TABULA TERRAE
e mente HERODOTI descripta

HERODOTI MUSÆ,

SIVE

HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM DENUO RECENSUIT,

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA,

ADNOTATIONIBUS WESSELINGII ET VALCKENARII

ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

JOHANNES SCHWEIGHÆUSER,

IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRÆC. PROF. ACADEMIÆ REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCR.

ACCEDUNT

GEOGRAPHIÆ ET URANOLOGIÆ HERODOTEÆ SPECIMINA A G. G. BREDOW; —T. C. BREIGER COMMENTATIO DE DIFFICILIORIBUS QUIBUSDAM ASIÆ HERODOTEÆ;—ASIÆ HERODOTEÆ DIFFICILIORA, AUCTORE C. G. H. FRÖMMICHEN;—J. F. HENNICKE COMMENTATIO DE GEOGRAPHIA AFRICÆ HERODOTEA:

ITEMQUE

SUMMARIA, SCHOLIA, VARIÆQUE LECTIONES E CODICE PALATINO;—CANON CHRONOLOGICUS LARCHERIANUS, AUCTUS ET EMENDATUS;—COLLATIO EDITIONUM SCHWEIGHÆUSERI, REIZII ET SCHÆFERI, AC WESSELINGII:

NEC NON

M. ÆMILII PORTI

DICTIONARIUM IONICUM GRÆCO-LATINUM,

CUM APPENDICE

TRACTATUS QUOSDAM COMPLECTENTE DE DIALECTO IONICA,

NEMPE

MICHAELIS MAITTAIRE, GREGORII CORINTHII, GRAMMATICI LEIDENSIS, GRAMMATICI MEERMANNIANI, GRAMMATICI AUGUSTANI.

TOMUS SECUNDUS.

LONDINI

EXCUDIT T. DAVISON;

VENEUNT APUD RICARDUM PRIESTLEY.

1824.

PA4002
.A2S4
1824
v.2

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARIES
CHICAGO

Classics
Gift of William Braid White

1605003

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΛΟΓΟΙ ΕΝΝΕΑ.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ἉΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΛΟΓΟΙ ΕΝΝΕΑ,

ΟΙΠΕΡ ΕΠΙΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΜΟΥΣΑΙ.

EX RECENSIONE

JOHANNIS SCHWEIGHÆUSERI,

IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRÆC. PROF. ACADEMIÆ REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCR.

ACCEDUNT

GEOGRAPHIÆ ET URANOLOGIÆ HERODOTEÆ SPECIMINA A G. G. BREDOW; —T. C. BREIGER COMMENTATIO DE DIFFICILIORIBUS QUIBUSDAM ASIÆ HERODOTEÆ;—ASIÆ HERODOTEÆ DIFFICILIORA, AUCTORE C. G. H. FRÖMMICHEN;—J. F. HENNICKE COMMENTATIO DE GEOGRAPHIA AFRICÆ HERODOTEA:

ITEMQUE

SUMMARIA, SCHOLIA, VARIÆQUE LECTIONES E CODICE PALATINO;—CANON CHRONOLOGICUS LARCHERIANUS, AUCTUS ET EMENDATUS;—COLLATIO DENIQUE EDITIONUM SCHWEIGHÆUSERI, REIZII ET SCHÆFERI, AC WESSELINGII.

VOLUMEN SECUNDUM.

LONDINI

EXCUDIT T. DAVISON;

VENEUNT APUD RICARDUM PRIESTLEY.

1824.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΠΕΜΠΤΗ.

ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ.

I. ΟἹ ΔῈ ἐν τῇ Εὐρώπῃ τῶν Περσέων καταλειφθέντες ὑπὸ Δαρείου, τῶν ὁ Μεγάβαζος ἦρχε, πρώτους μὲν Περινθίους Ἑλλησποντίων, οὐ βουλομένους ὑπηκόους εἶναι Δαρείου, κατεστρέψαντο, περιεφθέντας πρότερον καὶ ὑπὸ Παιόνων τρηχέως. Οἱ γὰρ ὦν ἀπὸ Στρυμόνος Παίονες, χρήσαντος τοῦ θεοῦ στρατεύεσθαι ἐπὶ Περινθίους, καὶ ἢν μὲν ἀντικατιζόμενοι ἐπικαλέσωνταί σφεας οἱ Περίνθιοι, ὀνομαστὶ βώσαντες, τοὺς δὲ ἐπιχειρέειν· ἢν δὲ μὴ ἐπιβώσωνται, μὴ ἐπιχειρέειν· ἐποίευν οἱ Παίονες ταῦτα. ἀντικατιζομένων δὲ τῶν Περινθίων ἐν τῷ προαστηΐῳ, ἐνθαῦτα μουνομαχίη τριφασίη ἐκ προκλήσιός σφι ἐγένετο· καὶ γὰρ ἄνδρα ἀνδρὶ, καὶ ἵππον ἵππῳ συνέβαλον, καὶ κύνα κυνί. νικώντων δὲ τὰ δύο τῶν Περινθίων, ὡς ἐπαιώνιζον κεχαρηκότες, συνεβάλοντο οἱ Παίονες τὸ χρηστήριον αὐτὸ τοῦτο εἶναι· καὶ εἶπάν κου παρὰ σφίσι αὐτοῖσι· "Νῦν ἂν εἴη ὁ "χρησμὸς ἐπιτελεόμενος ἡμῖν, νῦν ἡμέτερον τὸ ἔργον." οὕτω τοῖσι Περινθίοισι παιωνίσασι ἐπιχειρέουσι οἱ Παίονες, καὶ πολλόν τε ἐκράτησαν, καὶ ἔλιπόν σφεων ὀλίγους.

Megabazus a Dario post expeditionem Scythicam cum copiis in Europa relictus [4, 143.], ut Thraciam in ditionem regis redigeret [c. 2.], primum Perinthios subigit: quos antea Pæones, Strymonis accolæ [c. 13.], oraculi monitu ad bellum iis inferendum exciti, adflixerant.

Perintho devicta, Thraces maritimos [c. 10.] adoritur eorumque alium ex alio populum imperio Persarum subjicit.

II. Τὰ μὲν δὴ ἀπὸ Παιόνων πρότερον γενόμενα, ὧδε ἐγένετο· τότε δὲ ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίης γινομένων τῶν Περινθίων, οἱ Πέρσαι τε καὶ ὁ Μεγάβαζος ἐπεκράτησαν πλήθεϊ. ὡς δὲ ἐχειρώθη ἡ Πέρινθος, ἤλαυνε τὸν στρατὸν ὁ Μεγάβαζος διὰ τῆς Θρηΐκης, πᾶσαν πόλιν καὶ πᾶν ἔθνος τῶν ταύτῃ οἰκημένων ἡμερούμενος βασιλέϊ· ταῦτα γάρ οἱ ἐντέταλτο ἐκ Δαρείου, Θρηΐκην καταστρέφεσθαι.

Thraces, post Indos, [3, 94.] gens omnium numerosissima, sed in plures divisa populos parum concordes, ideoque minus valida virium. Horum populorum omnium similes leges institutaque, præter Getarum, Trausorum, et Transcrestonæorum.

III. ΘΡΗΪΚΩΝ δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι, μετά γε Ἰνδοὺς, πάντων ἀνθρώπων. εἰ δὲ ὑπ' ἑνὸς ἄρχοιτο, ἢ φρονέοι κατὰ τωὐτὸ, ἄμαχόν τ' ἂν εἴη, καὶ πολλῷ κράτιστον πάντων ἐθνέων, κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν. ἀλλὰ γὰρ τοῦτο ἄπορόν σφι, καὶ ἀμήχανον, μή κοτε ἐγγένηται· εἰσὶ δὴ κατὰ τοῦτο ἀσθενέες. Οὐνόματα δὲ πολλὰ ἔχουσι κατὰ χώρας ἕκαστοι· νόμοισι δὲ οὗτοι παραπλησίοισι πάντες χρέωνται κατὰ πάντα, πλὴν Γετέων, καὶ Τραυσῶν, καὶ τῶν κατύπερθε Κρηστωναίων οἰκεόντων.

Getarum de immortalitate opinio [4, 94.] Trausi recens natos lugent: mortuorum funus gratulabundi prosequuntur.

IV. Τουτέων δὲ τὰ μὲν Γέται οἱ ἀθανατίζοντες ποιεῦσι, εἴρηταί μοι. Τραυσοὶ δὲ τὰ μὲν ἄλλα πάντα κατὰ ταὐτὰ τοῖσι ἄλλοισι Θρηξὶ ἐπιτελέουσι, κατὰ δὲ τὸν γινόμενόν σφι καὶ ἀπογινόμενον ποιεῦσι τοιάδε. τὸν μὲν γενόμενον περιϊζόμενοι οἱ προσήκοντες ὀλοφύρονται, ὅσα μιν δεῖ, ἐπεί τε ἐγένετο, ἀναπλῆσαι κακὰ, ἀνηγεόμενοι τὰ ἀνθρωπήϊα πάντα πάθεα· τὸν δ' ἀπογενόμενον, παίζοντές τε καὶ ἡδόμενοι γῇ κρύπτουσι, ἐπιλέγοντες ὅσων κακῶν ἐξαπαλλαχθεὶς, ἔστι ἐν πάσῃ εὐδαιμονίῃ.

Transcrestonæi polygami. Viri vita defuncti in tumulo dilectissima

V. Οἱ δὲ κατύπερθε Κρηστωναίων, ποιεῦσι τοιάδε. ἔχει γυναῖκας ἕκαστος πολλάς· ἐπεὰν ὦν τις αὐτέων ἀποθάνῃ, κρίσις γίνεται μεγάλη τῶν γυναικῶν, καὶ φίλων σπουδαὶ ἰσχυραὶ περὶ τοῦδε, ἥτις αὐτέων ἐφιλέετο μάλιστα ὑπὸ τοῦ ἀνδρός. ἣ δ' ἂν κριθῇ καὶ τιμηθῇ, ἐγκωμιασθεῖσα ὑπό τε ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, σφάζεται ἐς τὸν τάφον ὑπὸ τοῦ οἰκηϊοτάτου ἑωυτῆς· σφαχθεῖσα δὲ, συνθάπτεται τῷ ἀνδρί. αἱ δὲ ἄλλαι

συμφορὴν μεγάλην ποιεῦνται· ὄνειδος γάρ σφι τοῦτο μέγιστον γίνεται.

uxorum immolatur.

VI. Τῶν δὲ δὴ ἄλλων Θρηΐκων ἐστὶ ὅδε ὁ νόμος. πωλεῦσι τὰ τέκνα ἐπ' ἐξαγωγῇ. τὰς δὲ παρθένους οὐ φυλάσσουσι, ἀλλ' ἐῶσι οἷσι αὐταὶ βούλονται ἀνδράσι μίσγεσθαι. τὰς δὲ γυναῖκας ἰσχυρῶς φυλάσσουσι· καὶ ὠνέονται τὰς γυναῖκας παρὰ τῶν γονέων χρημάτων μεγάλων. καὶ τὸ μὲν ἐστίχθαι, εὐγενὲς κέκριται· τὸ δ' ἄστικτον, ἀγεννές. ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον· γῆς δὲ ἐργάτην, ἀτιμότατον. τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου καὶ ληϊστύος, κάλλιστον. οὗτοι μέν σφεων οἱ ἐπιφανέστατοι νόμοι εἰσί.

Cæterorum Thracum instituta maxime memorabilia.

VII. Θεοὺς δὲ σέβονται μούνους τούσδε· Ἄρεα, καὶ Διόνυσον, καὶ Ἄρτεμιν. οἱ δὲ βασιλῆες αὐτέων, πάρεξ τῶν ἄλλων πολιητέων, σέβονται Ἑρμῆν μάλιστα θεῶν· καὶ ὀμνύουσι μοῦνον τοῦτον, καὶ λέγουσι γεγονέναι ἀπὸ Ἑρμέω ἑωυτούς.

Deos solos colunt Martem, Bacchum, Dianam: reges præcipue Mercurium, originem ab eo ducentes.

VIII. Ταφαὶ δὲ τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτέων εἰσὶ αἵδε. τρεῖς μὲν ἡμέρας προτιθέασι τὸν νεκρόν· καὶ παντοῖα σφάξαντες ἱρήϊα, εὐωχέονται, προκλαύσαντες πρῶτον· ἔπειτα δὲ θάπτουσι κατακαύσαντες, ἢ ἄλλως γῇ κρύψαντες. χῶμα δὲ χέαντες, ἀγῶνα τιθεῖσι παντοῖον, ἐν τῷ τὰ μέγιστα ἄεθλα τίθεται κατὰ λόγον μουνομαχίης. ταφαὶ μὲν δὴ Θρηΐκων εἰσὶ αὗται.

Sepultura ditiorum.

IX. Τὸ δὲ πρὸς βορέω τῆς χώρης ἔτι ταύτης οὐδεὶς ἔχει φράσαι τὸ ἀτρεκὲς, οἵτινές εἰσι ἀνθρώπων οἱ οἰκέοντες αὐτήν· ἀλλὰ τὰ πέρην ἤδη τοῦ Ἴστρου ἐρῆμος χώρη φαίνεται ἐοῦσα καὶ ἄπειρος. μούνους δὲ δύναμαι πυθέσθαι οἰκέοντας πέρην τοῦ Ἴστρου ἀνθρώπους, τοῖσι οὔνομα εἶναι Σιγύννας, ἐσθῆτι δὲ χρεωμένους Μηδικῇ. τοὺς δὲ ἵππους αὐτέων εἶναι λασίους ἅπαν τὸ σῶμα, ἐπὶ πέντε δακτύλους τὸ βάθος τῶν τριχῶν· μικροὺς δὲ, καὶ σιμοὺς, καὶ ἀδυνάτους ἄνδρας φέρειν· ζευγνυμένους δὲ ὑπ' ἅρματα, εἶναι ὀξυτάτους· ἁρματηλατέειν δὲ πρὸς ταῦτα τοὺς ἐπι-

Thraciam ab aquilone qui populi contingant, parum constat. Soli Sigynnæ trans Istrum cogniti, a Medis, uti fama fertur, oriundi, et usque ad Enetos Adriæ accolas [1, 196.] pertinentes:

eorum vestitus et equi.

χωρίους. κατήκειν δὲ τουτέων τοὺς οὔρους ἀγχοῦ Ἐνετῶν τῶν ἐν τῷ Ἀδρίῃ. εἶναι δὲ Μήδων σφέας ἀποίκους λέγουσι. ὅκως δὲ οὗτοι Μήδων ἄποικοι γεγόνασι, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω ἐπιφράσασθαι· γένοιτο δ' ἂν πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. Σιγύννας δ' ὦν καλέουσι Λίγυες οἱ ἄνω ὑπὲρ Μασσαλίης οἰκέοντες, τοὺς καπήλους· Κύπριοι δὲ, τὰ δόρατα.

Fabula Thracum de regionibus trans Istrum propter examina apum imperviis explosa. Terra septentrioni subjecta ob frigus inhabitabilis.

X. Ὡς δὲ Θρήϊκες λέγουσι, μέλισσαι κατέχουσαι τὰ πέρην τοῦ Ἴστρου εἰσί· καὶ ὑπὸ τουτέων οὐκ εἶναι διελθεῖν τὸ προσωτέρω. ἐμοὶ μέν νυν, ταῦτα λέγοντες, δοκέουσι λέγειν οὐκ οἰκότα· τὰ γὰρ ζῶα ταῦτα φαίνεται εἶναι δύσριγα. ἀλλά μοι τὰ ὑπὸ τὴν ἄρκτον ἀοίκητα δοκέει εἶναι διὰ τὰ ψύχεα. Ταῦτα μέν νυν τῆς χώρης ταύτης πέρι λέγεται. τὰ παραθαλάσσια δ' ὦν αὐτῆς Μεγάβαζος Περσέων κατήκοα ἐποίεε.

Darius ab expeditione Scythica Sardes reversus, Histiæum ob pontem Istri servatum [4, 137.], Coën ob consilium salubre datum [4, 97.], remuneratur, illi petenti Myrcinum Edonidem, huic Mitylenen donans.

XI. ΔΑΡΕΙ͂ΟΣ δὲ, ὡς διαβὰς τάχιστα τὸν Ἑλλήσποντον ἀπίκετο ἐς Σάρδις, ἐμνήσθη τῆς ἐξ Ἱστιαίου τε τοῦ Μιλησίου εὐεργεσίης, καὶ τῆς παραινέσιος τοῦ Μιτυληναίου Κώεω. μεταπεμψάμενος δέ σφεας ἐς Σάρδις, ἐδίδου αὐτοῖσι αἵρεσιν. ὁ μὲν δὴ Ἱστιαῖος, ἅτε τυραννεύων τῆς Μιλήτου, τυραννίδος μὲν οὐδεμιῆς προσέχρηζε· αἰτέει δὲ Μύρκινον τὴν Ἠδωνίδα, βουλόμενος ἐν αὐτῇ πόλιν κτίσαι. οὗτος μὲν δὴ ταύτην αἱρέεται. ὁ δὲ Κώης, οἷά τε οὐ τύραννος, δημότης τε ἐὼν, αἰτέει Μιτυλήνης τυραννεῦσαι. τελεωθέντων δὲ ἀμφοτέροισι, οὗτοι μὲν κατὰ τὰ εἵλοντο ἐτράποντο.

Qua re motus Megabazum Pæones ex Europa vi abductos in Asiam transferre jusserit.

XII. Δαρεῖον δὲ συνήνεικε, πρῆγμα τοιόνδε ἰδόμενον, ἐπιθυμῆσαι ἐντείλασθαι Μεγαβάζῳ, Παίονας ἑλόντα ἀνασπάστους ποιῆσαι ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἀσίην. Ἦν Πίγρης καὶ Μαντύης, ἄνδρες Παίονες· οἳ, ἐπεί τε Δαρεῖος διέβη ἐς τὴν Ἀσίην, αὐτοὶ ἐθέλοντες Παιόνων τυραννεύειν, ἀπικνέονται ἐς Σάρδις, ἅμα ἀγόμενοι ἀδελφεὴν, μεγάλην τε καὶ εὐειδέα. φυλάξαντες δὲ Δαρεῖον προκατιζόμενον ἐς τὸ προάστειον τὸ τῶν Λυδῶν, ἐποίησαν τοιόνδε. Σκευάσαντες τὴν ἀδελφεὴν ὡς εἶχον ἄριστα, ἐπ' ὕδωρ ἔπεμπον, ἄγγος ἐπὶ τῇ

κεφαλῇ ἔχουσαν, καὶ ἐκ τοῦ βραχίονος ἵππον ἐπέλκουσαν, καὶ κλώθουσαν λῖνον. ὡς δὲ παρεξήϊε ἡ γυνὴ, ἐπιμελὲς τῷ Δαρείῳ ἐγένετο· οὔτε γὰρ Περσικὰ ἦν, οὔτε Λύδια, τὰ ποιεύμενα ἐκ τῆς γυναικὸς, οὔτε πρὸς τῶν ἐκ τῆς Ἀσίης οὐδαμῶν. ἐπιμελὲς δὲ ὥς οἱ ἐγένετο, τῶν δορυφόρων τινὰς πέμπει, κελεύων φυλάξαι ὅ τι χρήσεται τῷ ἵππῳ ἡ γυνή. οἱ μὲν δὴ ὄπισθε εἵποντο. ἡ δὲ ἐπεί τε ἀπίκετο ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἦρσε τὸν ἵππον· ἄρσασα δὲ, καὶ τὸ ἄγγος τοῦ ὕδατος ἐμπλησαμένη, τὴν αὐτὴν ὁδὸν παρεξήϊε, φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἐπέλκουσα ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν ἵππον, καὶ στρέφουσα τὸν ἄτρακτον.

XIII. Θωμάζων δὲ ὁ Δαρεῖος τά τε ἤκουσε ἐκ τῶν κατασκόπων, καὶ τὰ αὐτὸς ὥρα, ἄγειν αὐτὴν ἐκέλευε ἑωυτῷ ἐς ὄψιν. ὡς δὲ ἄχθη, παρῆσαν καὶ οἱ ἀδελφεοὶ αὐτῆς, οὔ κη πρόσω σκοπιὴν ἔχοντες τουτέων. εἰρωτέωντος δὲ τοῦ Δαρείου ὁποδαπὴ εἴη, ἔφασαν οἱ νεηνίσκοι εἶναι Παίονες, καὶ ἐκείνην εἶναι σφέων ἀδελφεήν. ὁ δ' ἀμείβετο· "τίνες δὲ οἱ Παίονες ἄνθρωποί "εἰσι, καὶ κοῦ γῆς οἰκημένοι, καὶ τί κεῖνοι ἐθέλοντες "ἔλθοιεν ἐς Σάρδις." οἱ δέ οἱ ἔφραζον, ὡς "ἔλθοιεν "μὲν ἐκείνῳ δώσοντες σφέας αὐτούς· εἴη δὲ ἡ Παι-"ονίη ἐπὶ τῷ Στρυμόνι ποταμῷ πεπολισμένη· ὁ δὲ "Στρυμὼν οὐ πρόσω τοῦ Ἑλλησπόντου· εἴησαν δὲ "Τευκρῶν τῶν ἐκ Τροίης ἄποικοι." Οἱ μὲν δὴ αὐτὰ ἕκαστα ἔλεγον. ὁ δὲ εἰρώτα "εἰ καὶ πᾶσαι εἴησαν "αὐτόθι αἱ γυναῖκες οὕτω ἐργάτιδες." οἱ δὲ καὶ τοῦτο ἔφασαν προθύμως οὕτω ἔχειν· αὐτοῦ γὰρ ὦν τούτου εἵνεκα καὶ ἐποιέετο.

Situs Pæoniæ: Pæones Teucrorum coloni.

XIV. Ἐνθαῦτα Δαρεῖος γράφει γράμματα πρὸς Μεγάβαζον, τὸν ἔλιπε ἐν τῇ Θρηΐκῃ στρατηγόν· ἐντελλόμενος ἐξαναστῆσαι ἐξ ἠθέων Παίονας, καὶ παρ' ἑωυτὸν ἀγαγεῖν καὶ αὐτοὺς καὶ τέκνα τε καὶ γυναῖκας αὐτέων. αὐτίκα δὲ ἱππεὺς ἔθεε φέρων τὴν ἀγγελίην ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον· περαιωθεὶς δὲ, διδοῖ τὸ βιβλίον τῷ Μεγαβάζῳ. ὁ δὲ, ἐπιλεξάμενος, καὶ λαβὼν

ἡγεμόνας ἐκ τῆς Θρηΐκης, ἐστρατεύετο ἐπὶ τὴν Παιονίην.

Eorum terram Megabazus cum exercitu ingressus, Siropæones, Pæoplas eosque, qui ad paludem usque Prasiadem pertinent, astu in deditionem acceptos in Asiam deducit.

XV. Πυθόμενοι δὲ οἱ Παίονες τοὺς Πέρσας ἐπὶ σφέας ἰέναι, ἁλισθέντες ἐξεστρατεύσαντο πρὸς θαλάσσης· δοκέοντες ταύτῃ ἐπιχειρήσειν τοὺς Πέρσας ἐμβάλλοντας. οἱ μὲν δὴ Παίονες ἦσαν ἑτοῖμοι τὸν Μεγαβάζου στρατὸν ἐπιόντα ἐρύκειν. οἱ δὲ Πέρσαι πυθόμενοι συναλίσθαι τοὺς Παίονας, καὶ τὴν πρὸς θαλάσσης ἐσβολὴν φυλάσσοντας, ἔχοντες ἡγεμόνας, τὴν ἄνω ὁδὸν τράπονται· λαθόντες δὲ τοὺς Παίονας, ἐσπίπτουσι ἐς τὰς πόλιας αὐτέων, ἐούσας ἀνδρῶν ἐρήμους· οἷα δὲ κεινῇσι ἐπιπεσόντες, εὐπετέως κατέσχον. οἱ δὲ Παίονες ὡς ἐπύθοντο ἐχομένας τὰς πόλιας, αὐτίκα διασκεδασθέντες, κατ' ἑωυτοὺς ἕκαστοι ἐτράποντο, καὶ παρεδίδοσαν σφέας αὐτοὺς τοῖσι Πέρσῃσι. Οὕτω δὴ Παιόνων Σιροπαίονές τε, καὶ Παιόπλαι, καὶ οἱ μέχρι τῆς Πρασιάδος λίμνης, ἐξ ἠθέων ἐξαναστάντες, ἤγοντο ἐς τὴν Ἀσίην.

Qui illius gentis populi libertatem tum vindicaverint. Paludem Prasiadem incolentium vitæ ratio. Equi eorum jumentaque piscibus vescuntur, quorum genera duo, papraces et tilones.

XVI. Οἱ δὲ περὶ τὸ Πάγγαιον οὖρος, καὶ Δόβηρας, καὶ Ἀγριᾶνας, καὶ Ὀδομάντους, καὶ αὐτὴν τὴν λίμνην τὴν Πρασιάδα, οὐκ ἐχειρώθησαν ἀρχὴν ὑπὸ Μεγαβάζου. ἐπειρήθη δὲ καὶ τοὺς ἐν τῇ λίμνῃ κατοικημένους ἐξαιρέειν ὧδε. ἰκρία ἐπὶ σταυρῶν ὑψηλῶν ἐζευγμένα ἐν μέσῃ ἕστηκε τῇ λίμνῃ, ἔσοδον ἐκ τῆς ἠπείρου στεινὴν ἔχοντα μιῇ γεφύρῃ. τοὺς δὲ σταυροὺς τοὺς ὑπεστεῶτας τοῖσι ἰκρίοισι τὸ μέν κου ἀρχαῖον ἔστησαν κοινῇ πάντες οἱ πολιῆται· μετὰ δὲ, νόμῳ χρεώμενοι ἱστᾶσι τοιῷδε. κομίζοντες ἐξ οὔρεος, τῷ οὔνομά ἐστι Ὄρβηλος, κατὰ γυναῖκα ἑκάστην ὁ γαμέων τρεῖς σταυροὺς ὑπίστησι· ἄγεται δὲ ἕκαστος συχνὰς γυναῖκας. οἰκεῦσι δὲ τοιοῦτον τρόπον. κρατέων ἕκαστος ἐπὶ τῶν ἰκρίων καλύβης τε ἐν ᾗ διαιτᾶται, καὶ θύρης καταπακτῆς διὰ τῶν ἰκρίων κάτω φερούσης ἐς τὴν λίμνην. τὰ δὲ νήπια παιδία δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτῳ, μὴ κατακυλισθῇ δειμαίνοντες. τοῖσι δὲ ἵπποισι καὶ τοῖσι ὑποζυγίοισι παρέχουσι χόρτον ἰχθῦς. τῶν δὲ πλῆθός ἐστι τοσοῦτον, ὥστε, ὅταν τὴν θύρην

τὴν καταπακτὴν ἀνακλίνῃ, κατίει σχοίνῳ σπυρίδα κεινὴν ἐς τὴν λίμνην· καὶ οὐ πολλόν τινα χρόνον ἐπισχὼν, ἀνασπᾷ πλήρεα ἰχθύων. τῶν δὲ ἰχθύων ἐστὶ γένεα δύο, τοὺς καλέουσι πάπρακάς τε καὶ τίλωνας. Παιόνων μὲν δὴ οἱ χειρωθέντες ἤγοντο ἐς τὴν Ἀσίην.

XVII. Μεγάβαζος δὲ ὡς ἐχειρώσατο τοὺς Παίονας, πέμπει ἀγγέλους ἐς Μακεδονίην, ἄνδρας ἑπτὰ Πέρσας, οἳ μετ' αὐτὸν κεῖνον ἔσαν δοκιμώτατοι ἐν τῷ στρατοπέδῳ. ἐπέμποντο δὲ οὗτοι παρ' Ἀμύντην, αἰτήσοντες γῆν τε καὶ ὕδωρ Δαρείῳ βασιλέϊ. Ἔστι δὲ ἐκ τῆς Πρασιάδος λίμνης σύντομος κάρτα ἐς τὴν Μακεδονίην. πρῶτα μὲν γὰρ ἔχεται τῆς λίμνης τὸ μέταλλον, ἐξ οὗ ὕστερον τουτέων τάλαντον ἀργυρίου Ἀλεξάνδρῳ ἡμέρης ἑκάστης ἐφοίτα· μετὰ δὲ τὸ μέταλλον, Δύσωρον καλεόμενον οὖρος ὑπερβάντα εἶναι ἐν Μακεδονίῃ.

Abductis Pæonibus, Megabazus ad Amyntam Macedoniæ regem mittit, qui aquam terramque petant. Via a palude Prasiade, ad quam argenti fodinæ, in Macedoniam.

XVIII. Οἱ ὦν Πέρσαι οἱ πεμφθέντες οὗτοι παρὰ τὸν Ἀμύντην ὡς ἀπίκοντο, αἴτεον, ἐλθόντες ἐς ὄψιν τὴν Ἀμύντεω, Δαρείῳ βασιλέϊ γῆν τε καὶ ὕδωρ. ὁ δὲ ταῦτά τε ἐδίδου, καί σφεας ἐπὶ ξείνια καλέει· παρασκευασάμενος δὲ δεῖπνον μεγαλοπρεπὲς, ἐδέκετο τοὺς Πέρσας φιλοφρόνως. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγένοντο, διαπίνοντες εἶπαν οἱ Πέρσαι τάδε· “Ξεῖνε Μακεδὼν, ἡμῖν νόμος ἐστὶ τοῖσι Πέρσῃσι, ἐπεὰν δεῖπνον προτιθώμεθα μέγα, τότε καὶ τὰς παλλακὰς καὶ τὰς κουριδίας γυναῖκας ἐσάγεσθαι παρέδρους. σύ νυν, ἐπεί περ προθύμως μὲν ἐδέξαο, μεγάλως δὲ ξεινίζεις, διδοῖς τε βασιλέϊ Δαρείῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ, ἕπεο νόμῳ τῷ ἡμετέρῳ.” Εἶπε πρὸς ταῦτα Ἀμύντης· “Ὦ Πέρσαι, νόμος μὲν ἡμῖν γέ ἐστι οὐκ οὗτος, ἀλλὰ κεχωρίσθαι ἄνδρας γυναικῶν· ἐπεί τε δὲ ὑμεῖς, ἐόντες δεσπόται, προσχρήζετε τουτέων, παρέσται ὑμῖν καὶ ταῦτα.” Εἴπας τοσαῦτα ὁ Ἀμύντης μετεπέμπετο τὰς γυναῖκας. αἱ δ' ἐπεί τε καλεόμεναι ἦλθον, ἐπεξῆς ἀντίαι ἵζοντο τοῖσι Πέρσῃσι. ἐνθαῦτα οἱ Πέρσαι ἰδόμενοι γυναῖκας εὐμόρφους, ἔλεγον πρὸς Ἀμύντην, φάμενοι “τὸ ποιηθὲν τοῦτο οὐδὲν

Amyntas Dario se dedit legatosque convivio lautissimo excipit. Qui cum adpoti, feminas, contra Macedonum morem, facili tamen Amynta, ad cœnam depoposcissent, in easque se petulantius gererent,

“ εἶναι σοφόν· κρέσσον γὰρ εἶναι ἀρχῆθεν μὴ ἐλθεῖν “ τὰς γυναῖκας, ἢ ἐλθούσας καὶ μὴ παριζομένας, “ ἀντίας ἵζεσθαι, ἀλγηδόνας σφι ὀφθαλμῶν.” ἀναγκαζόμενος δὲ ὁ Ἀμύντης ἐκέλευε παρίζειν· πειθομενέων δὲ τῶν γυναικῶν, αὐτίκα οἱ Πέρσαι μαστῶν τε ἅπτοντο, οἷα πλεύνως οἰνωμένοι, καί κου τις καὶ φιλέειν ἐπειρᾶτο.

Alexander Amyntæ filius, impatiens contumeliæ,

XIX. Ἀμύντης μὲν δὴ ταῦτα ὁρέων, ἀτρέμας εἶχε, καί περ δυσφορέων, οἷα ὑπερδειμαίνων τοὺς Πέρσας. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Ἀμύντεω, παρεών τε καὶ ὁρέων ταῦτα, ἅτε νέος τε ἐὼν καὶ κακῶν ἀπαθὴς, οὐδαμῶς ἔτι κατέχειν οἷός τε ἦν· ὥστε δὲ βαρέως φέρων, εἶπε πρὸς Ἀμύντεα τάδε· “ Σὺ μὲν, ὦ πάτερ, εἶκε τῇ “ ἡλικίῃ, ἀπιών τε ἀναπαύεο, μηδὲ λιπάρεε τῇ πόσει. “ ἐγὼ δὲ προσμένων αὐτοῦ τῇδε, πάντα τὰ ἐπιτήδεα “ παρέξω τοῖσι ξείνοισι.” Πρὸς ταῦτα συνιεὶς ὁ Ἀμύντης, ὅτι νεώτερα πρήγματα πρήξειν μέλλει Ἀλέξανδρος, λέγει· “ Ὦ παῖ, σχεδὸν γάρ σευ ἀνα“ καιομένου συνίημι τοὺς λόγους, ὅτι ἐθέλεις ἐμὲ “ ἐκπέμψας ποιέειν τι νεώτερον. ἐγὼ ὦν σευ χρηΐζω “ μηδὲν νεοχμῶσαι κατ' ἄνδρας τούτους, ἵνα μὴ “ ἐξεργάσῃ ἡμέας· ἀλλὰ ἀνέχευ ὁρέων τὰ ποιεύμενα. “ ἀμφὶ δὲ ἀπόδῳ τῇ ἐμῇ πείσομαί τοι.”

patre summoto, illos per dolum confodit.

XX. Ὡς δὲ ὁ Ἀμύντης χρήσας τουτέων οἰχώκεε, λέγει ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς τοὺς Πέρσας· “ Γυναικῶν “ τουτέων, ὦ ξεῖνοι, πολλή ἐστι ὑμῖν εὐπετείη, καὶ “ εἰ πάσῃσι βούλεσθε μίσγεσθαι, καὶ ὁκόσῃσι ὦν “ αὐτέων· τούτου μὲν πέρι αὐτοὶ ἀποσημανέετε. νῦν “ δὲ, σχεδὸν γὰρ ἤδη τῆς κοίτης ὥρη προσέρχεται “ ὑμῖν, καὶ καλῶς ἔχοντας ὑμέας ὁρέω μέθης, γυ“ ναῖκας ταύτας, εἰ ὑμῖν φίλον ἐστὶ, ἄφετε λούσα“ σθαι· λουσαμένας δὲ, ὀπίσω προσδέκεσθε.” Εἴπας ταῦτα, συνέπαινοι γὰρ ἔσαν οἱ Πέρσαι, γυναῖκας μὲν ἐξελθούσας ἀπέπεμπε ἐς τὴν γυναικηΐην· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἴσους τῇσι γυναιξὶ ἀριθμὸν ἄνδρας λειογενείους τῇ τῶν γυναικῶν ἐσθῆτι σκευάσας, καὶ ἐγχειρίδια δοὺς, παρῆγε ἔσω. παράγων δὲ τούτους,

ἔλεγε τοῖσι Πέρσῃσι τάδε· "Ὦ Πέρσαι, οἴκατε "πανδαισίῃ τελέῃ εἰστιῆσθαι. τά τε γὰρ ἄλλα, ὅσα "εἴχομεν, καὶ πρὸς, τὰ οἷά τε ἦν ἐξευρόντας παρέχειν, "πάντα ὑμῖν πάρεστι. καὶ δὴ καὶ τόδε, τὸ πάντων "μέγιστον, τάς τε ἑωυτῶν μητέρας καὶ τὰς ἀδελ- "φεὰς ἐπιδαψιλευόμεθα ὑμῖν· ὡς παντελέως μάθητε "τιμεώμενοι πρὸς ἡμέων τῶν πέρ ἐστε ἄξιοι, πρὸς δὲ "καὶ βασιλέϊ τῷ πέμψαντι ἀπαγγείλητε, ὡς ἀνὴρ "Ἕλλην, Μακεδόνων ὕπαρχος, εὖ ὑμέας ἐδέξατο "καὶ τραπέζῃ καὶ κοίτῃ." Ταῦτα εἴπας Ἀλέξανδρος, παρίζει Πέρσῃ ἀνδρὶ ἄνδρα Μακεδόνα, ὡς γυναῖκα τῷ λόγῳ. οἱ δὲ, ἐπεί τέ σφεων οἱ Πέρσαι ψαύειν ἐπειρῶντο, διεργάζοντο αὐτούς.

XXI. Καὶ οὗτοι μὲν τούτῳ τῷ μόρῳ διεφθάρησαν, καὶ αὐτοὶ καὶ ἡ θεραπηΐη αὐτέων· εἵπετο γάρ δή σφι καὶ ὀχήματα, καὶ θεράποντες, καὶ ἡ πᾶσα πολλὴ παρασκευή· πάντα δὴ ταῦτα, ἅμα πᾶσι κείνοισι ἠφάνιστο. Μετὰ δὲ, χρόνῳ οὐ πολλῷ ὕστερον, ζήτησις τῶν ἀνδρῶν τουτέων μεγάλη ἐκ τῶν Περσέων ἐγίνετο· καί σφεας Ἀλέξανδρος κατέλαβε σοφίῃ, χρήματά τε δοὺς πολλὰ, καὶ τὴν ἑωυτοῦ ἀδελφεὴν, τῇ οὔνομα ἦν Γυγαίη· δοὺς δὲ ταῦτα κατέλαβε ὁ Ἀλέξανδρος Βουβάρῃ, ἀνδρὶ Πέρσῃ, τῶν διζημένων τοὺς ἀπολομένους τῷ στρατηγῷ. ὁ μέν νυν τῶν Περσέων τουτέων θάνατος οὕτω καταλαμφθεὶς ἐσιγήθη.

Cujus cædis auctores Persis quærentibus, Alexander multis muneribus Bubaræ datis ac Gygæa sorore eidem desponsata [8, 136.] inultus evadit.

XXII. Ἕλληνας δὲ εἶναι τούτους τοὺς ἀπὸ Περδίκκεω γεγονότας, κατά περ αὐτοὶ λέγουσι, αὐτός τε οὕτω τυγχάνω ἐπιστάμενος, καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι ἀποδέξω ὡς εἰσι Ἕλληνες· πρὸς δὲ, καὶ οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ διέποντες ἀγῶνα Ἑλλήνων οὕτω ἔγνωσαν εἶναι. Ἀλεξάνδρου γὰρ ἀεθλεύειν ἑλομένου, καταβάντος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, οἱ ἀντιθευσόμενοι Ἑλλήνων ἐξεῖργόν μιν, φάμενοι οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ Ἑλλήνων. Ἀλέξανδρος δὲ, ἐπειδὴ ἀπέδεξε ὡς εἴη Ἀργεῖος, ἐκρίθη τε εἶναι Ἕλλην, καὶ

Macedonum reges Græcæ stirpis Argivæque prosapiæ.

ἀγωνιζόμενος στάδιον συνεξέπιπτε τῷ πρώτῳ. ταῦτα μέν νυν οὕτω κη ἐγένετο.

Megabazus cum Pæones Sardes duxisset, Myrcinum Histiæo incaute traditam [c. 11.] docens, suadet Dario, ut donum illi auferat.

XXIII. ΜΕΓΑΒΑΖΟΣ δὲ ἄγων τοὺς Παίονας, ἀπίκετο ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον· ἐνθεῦτεν δὲ διαπεραιωθεὶς, ἀπίκετο ἐς Σάρδις. ἅτε δὲ τειχέοντος ἤδη Ἱστιαίου τοῦ Μιλησίου τὴν παρὰ Δαρείου αἰτήσας ἔτυχε μισθὸν δωρεὴν φυλακῆς τῆς σχεδίης· ἐόντος δὲ τοῦ χώρου τούτου παρὰ Στρυμόνα ποταμὸν, τῷ οὔνομά ἐστι Μύρκινος· μαθὼν ὁ Μεγάβαζος τὸ ποιεύμενον ἐκ τοῦ Ἱστιαίου, ὡς ἦλθε τάχιστα ἐς τὰς Σάρδις ἄγων τοὺς Παίονας, ἔλεγε Δαρείῳ τάδε· "Ὦ βασιλεῦ, "κοῖόν τι χρῆμα ἐποίησας, ἀνδρὶ Ἕλληνι δεινῷ τε "καὶ σοφῷ δοὺς ἐγκτήσασθαι πόλιν ἐν Θρηΐκῃ; ἵνα "ἴδη τε ναυπηγήσιμός ἐστι ἄφθονος, καὶ πολλοὶ "κωπέες, καὶ μέταλλα ἀργύρεα· ὅμιλός τε πολλὸς "μὲν Ἕλλην περιοικέει, πολλὸς δὲ βάρβαρος· οἳ προ-"στάτεω ἐπιλαβόμενοι, ποιήσουσι τοῦτο τὸ ἂν κεῖνος "ἐξηγέηται καὶ ἡμέρης καὶ νυκτός. Σύ νυν τοῦτον "τὸν ἄνδρα παῦσον ταῦτα ποιεῦντα, ἵνα μὴ οἰκηΐῳ "πολέμῳ συνέχηαι· τρόπῳ δὲ ἠπίῳ μεταπεμψάμενος, "παῦσον. ἐπεὰν δὲ αὐτὸν περιλάβῃς, ποιέειν ὅκως "μηκέτι κεῖνος ἐς Ἕλληνας ἀπίξεται."

Quo consilio utens rex, Histiæum Myrcinum jam condentem astute primum Sardes arcessit, post secum Susa abducit,

XXIV. Ταῦτα λέγων ὁ Μεγάβαζος, εὐπετέως ἔπειθε Δαρεῖον, ὡς εὖ προορέων τὸ μέλλον γίνεσθαι. μετὰ δὲ, ἄγγελον πέμψας ὁ Δαρεῖος ἐς τὴν Μύρκινον, ἔλεγε τάδε· "Ἱστιαῖε, βασιλεὺς Δαρεῖος τάδε "λέγει· Ἐγὼ φροντίζων εὑρίσκω ἐμοί τε καὶ τοῖσι "ἐμοῖσι πρήγμασι οὐδένα εἶναι σεῦ ἄνδρα εὐνοέστερον· "τοῦτο δὲ οὐ λόγοισι, ἀλλ' ἔργοισι οἶδα μαθών. νῦν "ὦν, ἐπινοέω γὰρ πρήγματα μεγάλα κατεργάσα-"σθαι, ἀπικνέο μοι πάντως, ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερθέωμαι." Τούτοισι τοῖσι ἔπεσι πιστεύσας ὁ Ἱστιαῖος, καὶ ἅμα μέγα ποιεύμενος βασιλῆος σύμβουλος γενέσθαι, ἀπίκετο ἐς τὰς Σάρδις. ἀπικομένῳ δέ οἱ ἔλεγε Δαρεῖος τάδε· "Ἱστιαῖε, ἐγώ σε μετεπεμψάμην τῶνδε εἵνε-

“κεν. ἐπεί τε τάχιστα ἐνόστησα ἀπὸ Σκυθέων, καὶ σύ μοι ἐγένεο ἐξ ὀφθαλμῶν, οὐδέν κω ἄλλο χρῆμα οὕτω ἐν βραχέϊ ἐπεζήτησα ὡς σὲ ἰδέειν τε καὶ ἐς λόγους μοι ἀπικέσθαι· ἐγνωκὼς ὅτι κτημάτων πάντων ἐστὶ τιμιώτατον ἀνὴρ φίλος, συνετός τε καὶ εὔνοος. τά τοι ἐγὼ καὶ ἀμφότερα συνειδὼς ἔχω μαρτυρέειν ἐς πρήγματα τὰ ἐμά. νῦν ὦν, εὖ γὰρ ἐποίησας ἀπικόμενος, τάδε τοι ἐγὼ προτείνομαι. Μίλητον μὲν ἔα, καὶ τὴν νεόκτιστον ἐν Θρηΐκῃ πόλιν· σὺ δ' ἐμοὶ ἑπόμενος ἐς Σοῦσα, ἔχε τά περ ἂν ἐγὼ ἔχω, ἐμός τε σύσσιτος ἐὼν καὶ σύμβουλος.”

XXV. Ταῦτα Δαρεῖος εἴπας, καὶ καταστήσας Ἀρταφέρνεα, ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ ὁμοπάτριον, ὕπαρχον εἶναι Σαρδίων, ἀπήλαυνε ἐς Σοῦσα, ἅμα ἀγόμενος Ἱστιαῖον· Ὀτάνεα δὲ ἀποδέξας στρατηγὸν εἶναι τῶν παραθαλασσίων ἀνδρῶν, τοῦ τὸν πατέρα Σισάμνην βασιλεὺς Καμβύσης, γενόμενον τῶν βασιληΐων δικαστέων, ὅτι ἐπὶ χρήμασι δίκην ἄδικον ἐδίκασε, σφάξας, ἀπέδειρε πᾶσαν τὴν ἀνθρωπηΐην· σπαδίξας δὲ αὐτοῦ τὸ δέρμα, ἱμάντας ἐξ αὐτοῦ ἔταμε, καὶ ἐνέτεινε τὸν θρόνον ἐς τὸν ἵζων ἐδίκαζε· ἐντανύσας δὲ ὁ Καμβύσης ἀπέδεξε δικαστὴν εἶναι ἀντὶ τοῦ Σισάμνεω, τὸν ἀποκτείνας ἀπέδειρε, τὸν παῖδα τοῦ Σισάμνεω, ἐντειλάμενός οἱ μεμνῆσθαι ἐν τῷ κατίζων θρόνῳ δικάζει.

Artapherne Hystaspis Sardibus, copiis maritimis in Megabazi locum [c. 26.] Otane præfecto, cujus patrem Sisamnen Cambyses olim propter litem injuste judicatam necaverat deglupseratque.

XXVI. Οὗτος ὦν ὁ Ὀτάνης ὁ ἐγκατιζόμενος ἐς τοῦτον τὸν θρόνον, τότε διάδοχος γενόμενος Μεγαβάζῳ τῆς στρατηγίης, Βυζαντίους τε εἷλε καὶ Καλχηδονίους· εἷλε δὲ Ἄντανδρον, τὴν ἐν τῇ Τρωάδι γῇ· εἷλε δὲ Λαμπώνιον· λαβὼν δὲ παρὰ Λεσβίων νέας, εἷλε Λῆμνόν τε καὶ Ἴμβρον, ἀμφοτέρας ἔτι τότε ὑπὸ Πελασγῶν οἰκεομένας.

Otanes Byzantium, Calchedonem, Antandrum, Lamponium, navibusque Lesbiorum utens, Lemnum atque Imbrum, utramque tum Pelasgorum sedem, occupat.

XXVII. (Οἱ μὲν δὴ Λήμνιοι καὶ ἐμαχέσαντο εὖ, καὶ ἀμυνόμενοι ἀνὰ χρόνον ἐκακώθησαν. τοῖσι δὲ περιεοῦσι αὐτέων οἱ Πέρσαι ὕπαρχον ἐπιστᾶσι Λυκάρητον, τὸν Μαιανδρίου τοῦ βασιλεύσαντος Σάμου

Lemniis Lycaretus,

Mæandrii reguli Samiorum frater, [3, 142, 143.] præficitur. Otanes cur illas civitates subegerit.

ἀδελφεόν. οὗτος ὁ Λυκάρητος ἄρχων ἐν Λήμνῳ, τελευτᾷ.) Αἰτίη δὲ τούτου ἥδε· πάντας ἠνδραποδίζετο καὶ κατεστρέφετο· τοὺς μὲν, λειποστρατίης ἐπὶ Σκύθας αἰτιώμενος, τοὺς δὲ, σίνεσθαι τὸν Δαρείου στρατὸν ἀπὸ Σκυθέων ὀπίσω ἀποκομιζόμενον. οὗτος μέν νυν τοσαῦτα ἐξεργάσατο στρατηγήσας.

Naxi ac Mileti illo tempore [circiter an. 506.] status florentissimus. Superioribus ætatibus Milesii seditione misere vexati, donec Parii, ab ipsis arbitri delecti, turbas componerent.

XXVIII. ΜΕΤΑ` ΔΕ`, οὐ πολλὸν χρόνον ἄνεσις κακῶν ἦν, καὶ ἤρχετο τὸ δεύτερον ἐκ Νάξου τε καὶ Μιλήτου Ἴωσι γίνεσθαι κακά. τοῦτο μὲν γὰρ, ἡ Νάξος εὐδαιμονίῃ τῶν νήσων προέφερε· τοῦτο δὲ, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἡ Μίλητος αὐτή τε ἑωυτῆς μάλιστα δὴ τότε ἀκμάσασα, καὶ δὴ καὶ τῆς Ἰωνίης ἦν πρόσχημα· κατύπερθε δὲ τουτέων, ἐπὶ δύο γενεὰς ἀνδρῶν νοσήσασα ἐς τὰ μάλιστα στάσι, μέχρι οὗ μιν Πάριοι κατήρτισαν. τούτους γὰρ καταρτιστῆρας ἐκ πάντων Ἑλλήνων εἵλοντο οἱ Μιλήσιοι.

Id quomodo Parii effectum dederint.

XXIX. Κατήλλαξαν δέ σφεας ὧδε οἱ Πάριοι. ὡς ἀπίκοντο αὐτέων ἄνδρες οἱ ἄριστοι ἐς τὴν Μίλητον, ὥρεον γὰρ δή σφεας δεινῶς οἰκοφθορημένους, ἔφασαν αὐτέων βούλεσθαι διεξελθεῖν τὴν χώρην. ποιεῦντες δὲ ταῦτα, καὶ διεξιόντες πᾶσαν τὴν Μιλησίην, ὅκως τινὰ ἴδοιεν ἐν ἀνεστηκυίῃ τῇ χώρῃ ἀγρὸν εὖ ἐξεργασμένον, ἀπεγράφεατο τὸ οὔνομα τοῦ δεσπότεω τοῦ ἀγροῦ. διεξελάσαντες δὲ πᾶσαν τὴν χώρην, καὶ σπανίους εὑρόντες τούτους, ὡς τάχιστα κατέβησαν ἐς τὸ ἄστυ, ἁλίην ποιησάμενοι, ἀπέδεξαν τούτους μὲν τὴν πόλιν νέμειν, τῶν εὗρον τοὺς ἀγροὺς εὖ ἐξεργασμένους· δοκέειν γὰρ ἔφασαν καὶ τῶν δημοσίων οὕτω δή σφεας ἐπιμελήσεσθαι ὥσπερ τῶν σφετέρων. τοὺς δὲ ἄλλους Μιλησίους, τοὺς πρὶν στασιάζοντας, τούτων ἔταξαν πείθεσθαι. Πάριοι μέν νυν οὕτω Μιλησίους κατήρτισαν.

Dum Histiæus Susis commoratur, Naxi exules, ut Milesiorum opera reditum sibi in patriam pa-

XXX. Τότε δὲ ἐκ τουτέων τῶν πολίων ὧδε ἤρχετο κακὰ γίνεσθαι τῇ Ἰωνίῃ. Ἐκ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου· φυγόντες δὲ ἀπίκοντο ἐς Μίλητον. τῆς δὲ Μιλήτου ἐτύγχανε ἐπίτροπος ἐὼν Ἀρισταγόρης ὁ Μολπαγόρεω, γαμβρός τε ἐὼν καὶ ἀνεψιὸς Ἱστιαίου τοῦ Λυσαγόρεω, τὸν ὁ Δαρεῖος ἐν

Σούσοισι κατεῖχε. ὁ γὰρ Ἱστιαῖος τύραννος ἦν Μιλήτου, καὶ ἐτύγχανε τοῦτον τὸν χρόνον ἐὼν ἐν Σούσοισι, ὅτε οἱ Νάξιοι ἦλθον, ξεῖνοι πρὶν ἐόντες τῷ Ἱστιαίῳ. ἀπικόμενοι δὲ οἱ Νάξιοι ἐς τὴν Μίλητον, ἐδέοντο τοῦ Ἀρισταγόρεω, εἴ κως αὐτοῖσι παράσχοι δύναμίν τινα, καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν ἑωυτῶν. ὁ δὲ, ἐπιλεξάμενος ὡς ἢν δι' ἑωυτοῦ κατέλθωσι ἐς τὴν πόλιν, ἄρξει τῆς Νάξου· σκῆψιν δὲ ποιεύμενος τὴν ξεινίην τὴν Ἱστιαίου, τόνδε σφι λόγον προσέφερε· "Αὐτὸς μὲν ὑμῖν οὐ φερέγγυός εἰμι δύναμιν τοσαύτην παρασχεῖν, ὥστε κατάγειν ἀεκόντων τῶν τὴν πόλιν ἐχόντων Ναξίων· πυνθάνομαι γὰρ ὀκτακισχιλίην ἀσπίδα Ναξίοισι εἶναι, καὶ πλοῖα μακρὰ πολλά. μηχανήσομαι δὲ, πᾶσαν σπουδὴν ποιεύμενος· ἐπινοέω δὲ τῇδε. Ἀρταφέρνης μοι τυγχάνει ἐὼν φίλος· ὁ δὲ, Ὑστάσπεω μέν ἐστι παῖς, Δαρείου δὲ τοῦ βασιλῆος ἀδελφεὸς, τῶν δ' ἐπιθαλασσίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἄρχει πάντων, ἔχων στρατιήν τε πολλὴν καὶ πολλὰς νέας. τοῦτον ὦν δοκέω τὸν ἄνδρα ποιήσειν τῶν ἂν χρηΐζωμεν." Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Νάξιοι, προσέθεσαν τῷ Ἀρισταγόρῃ πρήσσειν ᾗ δύναιτο ἄριστα· καὶ ὑπίσχεσθαι δῶρα ἐκέλευον, καὶ δαπάνην τῇ στρατιῇ, ὡς αὐτοὶ διαλύσοντες· ἐλπίδας πολλὰς ἔχοντες, ὅταν ἐπιφανέωσι ἐς τὴν Νάξον, πάντα ποιήσειν τοὺς Ναξίους τὰ ἂν αὐτοὶ κελεύωσι, ὡς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας. τῶν γὰρ νήσων τουτέων τῶν Κυκλάδων οὐδεμίη κω ἦν ὑπὸ Δαρείῳ.

rarent, Aristagoram Mileti procuratorem auxilia rogahtes, cum is suis solius viribus parum fideret, Artaphernis [c. 25.] opem exposcere jubentur. Quod negotium Aristagoras sibimet ipsi imponi passus,

XXXI. Ἀπικόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐς τὰς Σάρδις, λέγει πρὸς τὸν Ἀρταφέρνεα, ὡς Νάξος εἴη νῆσος μεγάθεϊ μὲν οὐ μεγάλη, ἄλλως δὲ καλή τε καὶ ἀγαθὴ, καὶ ἀγχοῦ Ἰωνίης· χρήματα δὲ ἔνι πολλὰ, καὶ ἀνδράποδα. "Σὺ ὦν ἐπὶ ταύτην τὴν χώρην στρατηλάτεε, κατάγων ἐς αὐτὴν τοὺς φυγάδας ἐξ αὐτῆς. καί τοι ταῦτα ποιήσαντι, τοῦτο μέν ἐστι ἑτοῖμα παρ' ἐμοὶ χρήματα μεγάλα πάρεξ τῶν ἀναισιμωμάτων τῇ στρατιῇ· ταῦτα μὲν γὰρ δίκαια ἡμέας τοὺς ἄγοντας παρέχειν· τοῦτο δὲ, νήσους

Artapherni persuadet, ut exulum causam agens, Naxum cæterasque Cyclades ditioni Persarum adjungere studeat.

“ προσκτήσεαι βασιλέϊ, αὐτήν τε Νάξον, καὶ τὰς ἐκ ταύτης ἠρτημένας, Πάρον τε, καὶ Ἄνδρον, καὶ ἄλλας, τὰς Κυκλάδας καλευμένας. ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεώμενος, εὐπετέως ἐπιθήσεαι Εὐβοίῃ, νήσῳ μεγάλῃ τε καὶ εὐδαίμονι, οὐκ ἐλάσσονι Κύπρου, καὶ κάρτα εὐπετέϊ χειρωθῆναι. ἀποχρῶσι δὲ ἑκατὸν νέες ταύτας πάσας χειρώσασθαι.” Ὁ δὲ ἀμείβετο αὐτὸν τοῖσδε· “Σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλῆος ἐξηγητὴς γίνεαι πρηγμάτων ἀγαθῶν, καὶ ταῦτα εὖ παραινέεις πάντα, πλὴν τῶν νεῶν τοῦ ἀριθμοῦ. ἀντὶ δὲ ἑκατὸν νεῶν, διηκόσιαί τοι ἑτοῖμοι ἔσονται ἅμα τῷ ἔαρι. δεῖ δὲ τούτοισι καὶ αὐτὸν βασιλῆα συνέπαινον γίνεσθαι.”

Re Dario probata, Artaphernes primo vere classem cc triremium magnamque vim militum duce Megabate, cujus filiam Pausanias Cleombroti postilla in matrimonium petiisse dicitur, ad Aristagoram mittit.

XXXII. Ὁ μὲν δὴ Ἀρισταγόρης ὡς ταῦτα ἤκουσε, περιχαρὴς ἐὼν, ἀπήϊε ἐς Μίλητον. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης, ὥς οἱ πέμψαντι ἐς Σοῦσα, καὶ ὑπερθέντι τὰ ἐκ τοῦ Ἀρισταγόρεω λεγόμενα, συνέπαινος καὶ αὐτὸς Δαρεῖος ἐγένετο, παρεσκευάσατο μὲν διηκοσίας τριήρεας, πολλὸν δὲ κάρτα ὅμιλον Περσέων τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων· στρατηγὸν δὲ τουτέων ἀπέδεξε Μεγαβάτην, ἄνδρα Πέρσην τῶν Ἀχαιμενιδέων, ἑωυτοῦ τε καὶ Δαρείου ἀνεψιόν· τοῦ Παυσανίης ὁ Κλεομβρότεω Λακεδαιμόνιος, εἰ δὴ ἀληθής γε ἐστὶ ὁ λόγος, ὑστέρῳ χρόνῳ τουτέων ἡρμόσατο θυγατέρα, ἔρωτα σχὼν τῆς Ἑλλάδος τύραννος γενέσθαι. ἀποδέξας δὲ Μεγαβάτην στρατηγὸν Ἀρταφέρνης, ἀπέστειλε τὸν στρατὸν παρὰ τὸν Ἀρισταγόρεα.

Assumptis, præter Aristagoram, penes quem summa rerum, exercitu Ionico atque exulibus, Megabates, ut Naxiis causa expeditionis lateret, primo septentrio-

XXXIII. Παραλαβὼν δὲ ὁ Μεγαβάτης ἐκ τῆς Μιλήτου τόν τε Ἀρισταγόρεα καὶ τὴν Ἰάδα στρατιὴν καὶ τοὺς Ναξίους, ἔπλεε πρόφασιν ἐπ' Ἑλλησπόντου. ἐπεί τε δὲ ἐγένετο ἐν Χίῳ, ἔσχε τὰς νέας ἐς Καύκασα, ὡς ἐνθεῦτεν βορέῃ ἀνέμῳ ἐς τὴν Νάξον διαβάλοι· καὶ, οὐ γὰρ ἔδεε τούτῳ τῷ στόλῳ Ναξίους ἀπολέσθαι, πρῆγμα τοιόνδε συνηνείχθη γενέσθαι. περιϊόντος Μεγαβάτεω τὰς ἐπὶ τῶν νεῶν φυλακὰς, ἐπὶ νεὸς Μυνδίης ἔτυχε οὐδεὶς φυλάσσων· ὁ δὲ, δεινόν τι ποιησάμενος, ἐκέλευσε τοὺς δορυφόρους ἐξευρόντας τὸν ἄρ-

χοντα ταύτης τῆς νεὸς, τῷ οὔνομα ἦν Σκύλαξ, τοῦτον δῆσαι διὰ θαλαμίης διελόντας τῆς νεὸς κατὰ τοῦτο, ἔξω μὲν κεφαλὴν ποιεῦντας, ἔσω δὲ τὸ σῶμα. δεθέντος δὲ τοῦ Σκύλακος, ἐξαγγέλλει τις τῷ Ἀρισταγόρῃ, ὅτι τὸν ξεῖνόν οἱ τὸν Μύνδιον Μεγαβάτης δήσας λυμαίνοιτο. ὁ δ' ἐλθὼν παραιτέετο τὸν Πέρσην· τυγχάνων δὲ οὐδενὸς τῶν ἐδέετο, αὐτὸς ἐλθὼν ἔλυσε. πυθόμενος δὲ, κάρτα δεινὸν ἐποιήσατο ὁ Μεγαβάτης, καὶ ἐσπέρχετο τῷ Ἀρισταγόρῃ. ὁ δὲ εἶπε· "Σοὶ δὲ "καὶ τούτοισι τοῖσι πρήγμασι τί ἐστι; οὐ σὲ ἀπέ"στειλε Ἀρταφέρνης ἐμέο πείθεσθαι, καὶ πλέειν τῇ "ἂν ἐγὼ κελεύω; τί πολλὰ πρήσσεις;" Ταῦτα εἶπε Ἀρισταγόρης. ὁ δὲ, θυμωθεὶς τούτοισι, ὡς νὺξ ἐγένετο, ἔπεμπε ἐς Νάξον πλοίῳ ἄνδρας φράσοντας τοῖσι Ναξίοισι πάντα τὰ παρεόντα σφι πρήγματα.

nem versus cursum dirigit, classemque in Chium appellit. Ibi cum boream præstolaretur, cum Aristagora rixatus, rem omnem Naxiis ipse prodit.

XXXIV. Οἱ γὰρ ὦν Νάξιοι οὐδὲν πάντως προσεδέκοντο ἐπὶ σφέας τὸν στόλον τοῦτον ὁρμήσεσθαι. ἐπεὶ μέντοι ἐπύθοντο, αὐτίκα μὲν ἐσενείκαντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ τεῖχος, παρεσκευάσαντο δὲ ὡς πολιορκησόμενοι, καὶ σῖτα καὶ ποτὰ τὸ τεῖχος ἐσάξαντο. Καὶ οὗτοι μὲν παρεσκευάδατο ὡς παρεσομένου σφι πολέμου· οἱ δ' ἐπεί τε διέβαλον ἐκ τῆς Χίου τὰς νέας ἐς τὴν Νάξον, πρὸς πεφραγμένους προσεφέροντο, καὶ ἐπολιόρκεον μῆνας τέσσερας. ὡς δὲ, τά τε ἔχοντες ἦλθον χρήματα οἱ Πέρσαι, ταῦτα καταδεδαπάνητό σφι, καὶ αὐτῷ τῷ Ἀρισταγόρῃ προσαναισίμωτο πολλὰ, τοῦ πλεῦνός τε ἐδέετο ἡ πολιορκίη, ἐνθαῦτα τείχεα τοῖσι φυγάσι τῶν Ναξίων οἰκοδομήσαντες, ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν ἤπειρον, κακῶς πρήσσοντες.

Hi ita moniti, ad obsidionem tolerandam strenue se parant: quo fit, ut Persæ, eam Naxum quatuor menses obsedissent, omni apparatu consumpto infectaque re, continentem repetere cogantur.

XXXV. Ἀρισταγόρης δὲ οὐκ εἶχε τὴν ὑπόσχεσιν τῷ Ἀρταφέρνεϊ ἐκπληρῶσαι· ἅμα δὲ ἐπίεζέ μιν ἡ δαπάνη τῆς στρατιῆς ἀπαιτεομένη, ἀῤῥώδεέ τε, τοῦ στρατοῦ πρήξαντος κακῶς, καὶ Μεγαβάτῃ διαβεβλημένος· ἐδόκεέ τε τὴν βασιληΐην τῆς Μιλήτου ἀπαιρήσεσθαι. ἀῤῥωδέων δὲ τουτέων ἕκαστα, ἐβουλεύετο ἀπόστασιν. συνέπιπτε γὰρ καὶ τὸν ἐστιγ-

Tum Aristagoras a Persis sibi metuens, atque ab Histiæo ad rebellandum instigatus, defectionem Ioniæ meditatur.

μένον τὴν κεφαλὴν ἀπῖχθαι ἐκ Σουσέων παρὰ Ἱστιαίου, σημαίνοντα ἀπίστασθαι Ἀρισταγόρη ἀπὸ βασιλῆος. Ὁ γὰρ Ἱστιαῖος, βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρῃ σημῆναι ἀποστῆναι, ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχε ἀσφαλέως σημῆναι, ὥστε φυλασσομενέων τῶν ὁδῶν· ὁ δὲ, τῶν δούλων τὸν πιστότατον ἀποξυρήσας τὴν κεφαλὴν, ἔστιξε, καὶ ἀνέμεινε ἀναφῦναι τὰς τρίχας. ὡς δὲ ἀνέφυσαν τάχιστα, ἀπέπεμπε ἐς Μίλητον, ἐντειλάμενος αὐτῷ ἄλλο μὲν οὐδέν· ἐπεὰν δὲ ἀπίκηται ἐς Μίλητον, κελεύειν Ἀρισταγόρην ξυρήσαντά μιν τὰς τρίχας, κατιδέσθαι ἐς τὴν κεφαλήν. τὰ δὲ στίγματα ἐσήμαινε, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἀπόστασιν. Ταῦτα δὲ ὁ Ἱστιαῖος ἐποίεε, συμφορὴν ποιεύμενος μεγάλην τὴν ἑωυτοῦ κατοχὴν τὴν ἐν Σούσοισι· ἀποστάσιος ὦν γινομένης, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετήσεσθαι ἐπὶ θάλασσαν· μὴ δὲ νεώτερόν τι ποιεύσης τῆς Μιλήτου, οὐδαμᾶ ἐς αὐτὴν ἥξειν ἔτι ἐλογίζετο.

Quod consilium cum suæ factioni aperuisset, quæ Hecatæus Milesius [2, 143.] suaserit.

XXXVI. Ἱστιαῖος μέν νυν ταῦτα διανοεύμενος, ἀπέπεμπε τὸν ἄγγελον· Ἀρισταγόρῃ δὲ συνέπιπτε τοῦ αὐτοῦ χρόνου πάντα ταῦτα συνελθόντα. ἐβουλεύετο ὦν μετὰ τῶν στασιωτέων, ἐκφήνας τήν τε ἑωυτοῦ γνώμην καὶ τὰ παρὰ τοῦ Ἱστιαίου ἀπιγμένα. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι πάντες γνώμην κατὰ τὠυτὸ ἐξεφέροντο, κελεύοντες ἀπίστασθαι. Ἑκαταῖος δὲ, ὁ λογοποιὸς, πρῶτα μὲν οὐκ ἔα πόλεμον βασιλέϊ τῶν Περσέων ἀναιρέεσθαι, καταλέγων τά τε ἔθνεα πάντα τῶν ἦρχε Δαρεῖος, καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ. ἐπεί τε δὲ οὐκ ἔπειθε, δεύτερα συνεβούλευε "ποιέειν ὅκως ναυκράτεες τῆς θαλάσσης ἔσονται. ἄλλως μέν νυν οὐδαμῶς, ἔφη λέγων, ἐνορᾶν ἐσόμενον τοῦτο· ἐπίστασθαι γὰρ τὴν δύναμιν τὴν Μιλησίων ἐοῦσαν ἀσθενέα· εἰ δὲ τὰ χρήματα καταιρεθείη τὰ ἐκ τοῦ ἱροῦ τοῦ ἐν Βραγχίδῃσι, τὰ Κροῖσος ὁ Λυδὸς ἀνέθηκε, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας ἐπικρατήσειν τῆς θαλάσσης· καὶ οὕτω αὐτούς τε ἕξειν χρήμασι χρᾶσθαι, καὶ τοὺς πολεμίους οὐ συλήσειν αὐτά." τὰ δὲ χρήματα ἦν ταῦτα

μεγάλα, ὡς δεδήλωταί μοι ἐν τῷ πρώτῳ τῶν λόγων. Αὕτη μὲν δὴ οὐκ ἐνίκα ἡ γνώμη. ἐδόκεε δὲ ὅμως ἀπίστασθαι· ἕνα τε αὐτέων πλώσαντα ἐς Μυοῦντα ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ ἀπὸ τῆς Νάξου ἀπελθὸν, ἐὸν ἐνθαῦτα, συλλαμβάνειν πειρᾶσθαι τοὺς ἐπὶ τῶν νεῶν ἐπιπλέοντας στρατηγούς.

Exactis tyrannis ex Ioniæ civitatibus, palam rebellatur [an. 504.]

XXXVII. Ἀποπεμφθέντος δὲ Ἰητραγόρεω κατ' αὐτὸ τοῦτο, καὶ συλλαβόντος δόλῳ Ὀλίατον Ἰβανώλιος Μυλασσέα, καὶ Ἱστιαῖον Τύμνεω Τερμερέα, καὶ Κώην Ἐρξάνδρεω, τῷ Δαρεῖος Μιτυλήνην ἐδωρήσατο, καὶ Ἀρισταγόρην Ἡρακλείδεω Κυμαῖον, καὶ ἄλλους συχνούς· οὕτω δὴ ἐκ τοῦ ἐμφανέος ὁ Ἀρισταγόρης ἀπεστήκεε, πᾶν ἐπὶ Δαρείῳ μηχανώμενος. Καὶ πρῶτα μὲν λόγῳ μετεὶς τὴν τυραννίδα, ἰσονομίην ἐποίεε τῇ Μιλήτῳ, ὡς ἂν ἑκόντες αὐτῷ οἱ Μιλήσιοι συναπισταίατο. μετὰ δὲ καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ τὠυτὸ τοῦτο ἐποίεε, τοὺς μὲν ἐξελαύνων τῶν τυράννων· τοὺς δ' ἔλαβε τυράννους ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν συμπλευσασέων ἐπὶ Νάξον, τούτους δὲ φίλα βουλόμενος ποιέεσθαι τῇσι πόλισι, ἐξεδίδου, ἄλλον ἐς ἄλλην πόλιν παραδιδοὺς, ὅθεν εἴη ἕκαστος.

Aristagoras cum popularem Ionibus statum vindicavisset, Spartam suppetias rogaturus proficiscitur.

XXXVIII. Κώην μέν νυν Μιτυληναῖοι, ἐπεί τε τάχιστα παρέλαβον, ἐξαγαγόντες κατέλευσαν. Κυμαῖοι δὲ τὸν σφέτερον αὐτέων ἀπῆκαν· ὡς δὲ καὶ ἄλλοι οἱ πλεῦνες ἀπίεσαν. τυράννων μέν νυν κατάπαυσις ἐγένετο ἀνὰ τὰς πόλιας. Ἀρισταγόρης δὲ ὁ Μιλήσιος ὡς τοὺς τυράννους κατέπαυσε, στρατηγοὺς ἐν ἑκάστῃ τῶν πολίων κελεύσας ἑκάστους καταστῆσαι, δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγίνετο· ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινός οἱ μεγάλης ἐξευρεθῆναι.

Digressio de rebus Spartanis. Anaxandridas Leontis f. rex Spartæ, [1, 67.] uxo-

XXXIX. ΤΗ͂Σ ΔΕ ΣΠΑΡΤΗΣ Ἀναξανδρίδης μὲν ὁ Λέοντος οὐκέτι περιεὼν ἐβασίλευε, ἀλλὰ ἐτετελευτήκεε· Κλεομένης δὲ ὁ Ἀναξανδρίδεω εἶχε τὴν βασιληΐην, οὐ κατὰ ἀνδραγαθίην σχὼν, ἀλλὰ κατὰ γένος. Ἀναξανδρίδῃ γὰρ, ἔχοντι γυναῖκα ἀδελφεῆς

rem nactus sterilem, ea repudiata aliam ducere ab ephoris jubetur. Id cum abnuisset,

ἑωυτοῦ θυγατέρα, καὶ ἐούσης ταύτης οἱ καταθυμίης, παῖδες οὐκ ἐγίνοντο. τούτου δὲ τοιούτου ἐόντος, οἱ ἔφοροι εἶπαν, ἐπικαλεσάμενοι αὐτόν· "Εἴ τοι σύ γε "σεωυτοῦ μὴ προορᾷς, ἀλλ' ἡμῖν τοῦτό ἐστι οὐ "περιοπτέον, γένος τὸ Εὐρυσθένεος γενέσθαι ἐξίτηλον. "σύ νυν τὴν μὲν ἔχεις γυναῖκα, ἐπεί τε τοι οὐ τίκτει, "ἔξεο, ἄλλην δὲ γῆμον· καὶ ποιέων ταῦτα, Σπαρ-"τιήτῃσι ἁδήσεις." Ὁ δ' ἀμείβετο φὰς "τουτέων "οὐδέτερα ποιήσειν· ἐκείνους τε οὐ καλῶς συμβου-"λεύειν, παραινέοντας, τὴν ἔχει γυναῖκα, ἐοῦσαν "ἀναμάρτητον ἑωυτῷ, ταύτην ἀπέντα, ἄλλην ἐσα-"γαγέσθαι· οὐδέ σφι πείσεσθαι."

minis cogitur, ut priorem servans uxorem, contra morem Spartanorum alteram inducat.

XL. Πρὸς ταῦτα οἱ ἔφοροι καὶ οἱ γέροντες βουλευσάμενοι, προσέφερον Ἀναξανδρίδῃ τάδε· "Ἐπεὶ "τοίνυν τοι περιεχόμενόν σε ὁρέομεν τῆς ἔχεις γυναικὸς, "σὺ δὲ ταῦτα ποίεε, καὶ μὴ ἀντίβαινε τούτοισι, ἵνα "μή τι ἀλλοῖον περὶ σεῦ οἱ Σπαρτιῆται βουλεύ-"σωνται. γυναικὸς μὲν τῆς ἔχεις οὐ προσδεόμεθά "σευ τῆς ἐξέσιος· σὺ δὲ ταύτῃ τε πάντα ὅσα νῦν "παρέχεις πάρεχε, καὶ ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἐσάγαγε "γυναῖκα τεκνοποιόν." Ταῦτά κῃ λεγόντων, συνεχώρησε ὁ Ἀναξανδρίδης· μετὰ δὲ, γυναῖκας ἔχων δύο, διξὰς ἱστίας οἴκεε, ποιέων οὐδαμῶς Σπαρτιητικά.

Nova nupta Cleomenem; post prior uxor Dorieum, tumque Leonidam ac Cleombrotum parit.

XLI. Χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διελθόντος, ἡ ἐσύστερον ἐπελθοῦσα γυνὴ τίκτει τὸν δὴ Κλεομένεα τοῦτον. καὶ αὕτη τε ἔφεδρον βασιλέα Σπαρτιήτῃσι ἀπέφαινε· καὶ ἡ προτέρη γυνὴ, τὸν πρότερον χρόνον ἄτοκος ἐοῦσα, τότε κως ἐκύησε, συντυχίῃ ταύτῃ χρησαμένη. ἔχουσαν δὲ αὐτὴν ἀληθέϊ λόγῳ, οἱ τῆς ἐπελθούσης γυναικὸς οἰκήϊοι πυθόμενοι ὤχλεον, φάμενοι αὐτὴν κομπέειν ἄλλως, βουλομένην ὑποβαλέσθαι. δεινὰ δὲ ποιεύντων αὐτέων, τοῦ χρόνου συντάμνοντος, ὑπ' ἀπιστίης οἱ ἔφοροι τίκτουσαν τὴν γυναῖκα περιϊζόμενοι ἐφύλαξαν. ἡ δὲ ὡς ἔτεκε Δωριέα, ἰθέως ἴσχει Λεωνίδην, καὶ μετὰ τοῦτον ἰθέως ἴσχει Κλεόμβροτον· οἱ δὲ καὶ διδύμους λέγουσι Κλεόμβροτόν τε

καὶ Λεωνίδην γενέσθαι. ἡ δὲ Κλεομένεα τεκοῦσα καὶ τὸ δεύτερον ἐπελθοῦσα γυνὴ, ἐοῦσα θυγάτηρ Πρινητάδεω τοῦ Δημαρμένου, οὐκέτι ἔτικτε τὸ δεύτερον.

XLII. Ὁ μὲν δὴ Κλεομένης, ὡς λέγεται, ἦν τε οὐ φρενήρης, ἀκρομανής τε. ὁ δὲ Δωριεὺς ἦν τῶν ἡλίκων πάντων πρῶτος· εὖ τε ἐπίστατο κατ' ἀνδραγαθίην αὐτὸς σχήσων τὴν βασιληΐην. ὥστε ὦν οὕτω φρονέων, ἐπειδὴ ὅ τε Ἀναξανδρίδης ἀπέθανε, καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι χρεώμενοι τῷ νόμῳ, ἐστήσαντο βασιλῆα τὸν πρεσβύτατον Κλεομένεα, ὁ Δωριεὺς δεινόν τε ποιεύμενος, καὶ οὐκ ἀξιῶν ὑπὸ Κλεομένεος βασιλεύεσθαι, αἰτήσας ληὸν Σπαρτιήτας, ἄγε ἐς ἀποικίην· οὔτε τῷ ἐν Δελφοῖσι χρηστηρίῳ χρησάμενος, ἐς ἥντινα γῆν κτίσων ἴῃ, οὔτε ποιήσας οὐδὲν τῶν νομιζομένων. οἷα δὲ βαρέως φέρων, ἀπίει ἐς τὴν Λιβύην τὰ πλοῖα· κατηγέοντο δέ οἱ ἄνδρες Θηραῖοι. ἀπικόμενος δ' ἐς Κίνυπα, οἴκισε χῶρον κάλλιστον τῶν Λιβύων παρὰ ποταμόν· ἐξελαθεὶς δὲ ἐνθεῦτεν τρίτῳ ἔτεϊ ὑπὸ Μακέων τε καὶ Λιβύων καὶ Καρχηδονίων, ἀπίκετο ἐς Πελοπόννησον.

Mortuo Anaxandridæ Cleomenes succedit. Quod graviter ferens Dorieus, colonos in Africam ad Cinypem [4, 175. 198.] deducit: sed inde ejectus tertio post anno, in Peloponnesum revertitur.

XLIII. Ἐνθαῦτα δέ οἱ Ἀντιχάρης, ἀνὴρ Ἐλεώνιος, συνεβούλευσε ἐκ τῶν Λαΐου χρησμῶν, Ἡρακληΐην τὴν ἐν Σικελίῃ κτίζειν, φὰς τὴν Ἔρυκος χώρην πᾶσαν εἶναι Ἡρακληϊδέων, αὐτοῦ Ἡρακλέος κτησαμένου. Ὁ δὲ, ἀκούσας ταῦτα, ἐς Δελφοὺς οἴχετο χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ, εἰ αἱρέει ἐπ' ἣν στέλλεται χώρην· ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾷ αἱρήσειν. παραλαβὼν δὲ ὁ Δωριεὺς τὸν στόλον, τὸν καὶ ἐς Λιβύην ἦγε, ἐκομίζετο παρὰ τὴν Ἰταλίην.

Hinc ad condendam in Sicilia Heracleam tendens, cum Italiæ oram legeret,

XLIV. Τὸν χρόνον δὲ τοῦτον, ὡς λέγουσι Συβαρῖται, σφέας τε αὐτοὺς καὶ Τῆλυν τὸν ἑωυτῶν βασιλῆα ἐπὶ Κρότωνα μέλλειν στρατεύεσθαι· τοὺς δὲ Κροτωνιήτας περιδεέας γενομένους, δεηθῆναι Δωριέος σφι τιμωρῆσαι, καὶ τυχεῖν δεηθέντας· συστρατεύεσθαί τε δὴ ἐπὶ Σύβαριν Δωριέα, καὶ συνελεῖν τὴν Σύβαριν. ταῦτα μέν νυν Συβαρῖται λέγουσι ποιῆσαι

a Crotoniatis, ut Sybaritæ aiunt, exoratus, una cum ipsis Sybarin evertit [an. 510.]. Diversa Crotoniatarum de hoc bello narratio,

Δωριέα τε καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Κροτωνιῆται δὲ οὐδένα σφίσι φασὶ ξεῖνον προσεπιλαβέσθαι τοῦ πρὸς Συβαρίτας πολέμου, εἰ μὴ Καλλίην τῶν Ἰαμιδέων μάντιν Ἠλεῖον μοῦνον· καὶ τοῦτον τρόπῳ τοιῷδε. παρὰ Τήλυος τοῦ Συβαριτέων τυράννου ἀποδράντα ἀπικέσθαι παρὰ σφέας, ἐπεί τε οἱ τὰ ἱρὰ οὐ προεχώρεε χρηστὰ θυομένῳ ἐπὶ Κρότωνα. ταῦτα δὲ ὦν οὗτοι λέγουσι.

et argumenta utriusque famæ.

XLV. Μαρτύρια δὲ τουτέων ἑκάτεροι ἀποδεικνύουσι τάδε. Συβαρῖται μὲν, τέμενός τε καὶ νηὸν ἐόντα παρὰ τὸν ξηρὸν Κρᾶστιν, τὸν ἱδρύσασθαι συνελόντα τὴν πόλιν Δωριέα λέγουσι Ἀθηναίῃ ἐπωνύμῳ Κραστίῃ· τοῦτο δὲ, αὐτοῦ Δωριέος τὸν θάνατον μαρτύριον μέγιστον ποιεῦνται, ὅτι παρὰ τὰ μεμαντευμένα ποιέων διεφθάρη. εἰ γὰρ δὴ μὴ παρέπρηξε μηδὲν, ἐπ' ᾧ δὲ ἐστάλη ἐποίεε, εἷλε ἂν τὴν Ἐρυκίνην χώρην, καὶ ἑλὼν κατέσχε, οὐδ' ἂν αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὴ διεφθάρη. Οἱ δ' αὖ Κροτωνιῆται ἀποδεικνῦσι Καλλίῃ μὲν τῷ Ἠλείῳ ἐξαίρετα ἐν γῇ τῇ Κροτωνιήτιδι πολλὰ δοθέντα, τὰ καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι ἐνέμοντο οἱ Καλλίεω ἀπόγονοι· Δωριέϊ δὲ καὶ τοῖσι Δωριέος ἀπογόνοισι, οὐδέν· καί τοι, εἰ συνεπελάβετό γε τοῦ Συβαριτικοῦ πολέμου Δωριεὺς, δοθῆναι ἂν οἱ πολλαπλήσια ἢ Καλλίῃ. ταῦτα μέν νυν ἑκάτεροι αὐτέων μαρτύρια ἀποφαίνονται· καὶ πάρεστι ὁκοτέροισί τις πείθεται αὐτέων, τούτοισι προσχωρέειν.

Expeditionis Siciliensis exitus infelix, Dorieique ac sociorum interitus. Unus ex ducibus superstes Euryleon Minoam ac Selinuntem occupat, brevique post a Selinuntiis interficitur.

XLVI. Συνέπλεον δὲ Δωριέϊ καὶ ἄλλοι συγκτίσται Σπαρτιητέων, Θεσσαλὸς καὶ Παραιβάτης καὶ Κελέης καὶ Εὐρυλέων. οἳ ἐπεί τε ἀπίκοντο παντὶ στόλῳ ἐς τὴν Σικελίην, ἀπέθανον μάχῃ ἑσσωθέντες ὑπό τε Φοινίκων καὶ Ἐγεσταίων· μοῦνος δέ γε Εὐρυλέων τῶν συγκτιστέων περιεγένετο τούτου τοῦ πάθεος. συλλαβὼν δὲ οὗτος τῆς στρατιῆς τοὺς περιγενομένους, ἔσχε Μινώην τὴν Σελινουσίων ἀποικίην· καὶ συνελευθέρου Σελινουσίους τοῦ μουνάρχου Πειθαγόρεω. μετὰ δὲ, ὡς τοῦτον κατεῖλε, αὐτὸς τυραννίδι

ἐπεχείρησε Σελινοῦντος, καὶ ἐμουνάρχησε χρόνον ἐπ' ὀλίγον· οἱ γάρ μιν Σελινούσιοι ἐπαναστάντες ἀπέκτειναν, καταφυγόντα ἐπὶ Διὸς ἀγοραίου βωμόν.

Philippus Crotoniata, Olympionices, Dorieum in Siciliam secutus, post mortem a Segestanis ut heros colitur.

XLVII. Συνέσπετο δὲ Δωριέϊ καὶ συναπέθανε Φίλιππος ὁ Βουτακίδεω, Κροτωνιήτης ἀνήρ· ὃς ἁρμοσάμενος Τήλυος τοῦ Συβαρίτεω θυγατέρα, ἔφυγε ἐκ Κρότωνος· ψευσθεὶς δὲ τοῦ γάμου, οἴχετο πλέων ἐς Κυρήνην· ἐκ ταύτης δὲ ὁρμεώμενος συνέσπετο οἰκηΐῃ τε τριήρεϊ καὶ οἰκηΐῃ ἀνδρῶν δαπάνῃ, ἐών τε Ὀλυμπιονίκης καὶ κάλλιστος Ἑλλήνων τῶν κατ' ἑωυτόν. διὰ δὲ τὸ ἑωυτοῦ κάλλος ἠνείκατο παρὰ Ἐγεσταίων τὰ οὐδεὶς ἄλλος· ἐπὶ γὰρ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἡρώϊον ἱδρυσάμενοι, θυσίῃσι αὐτὸν ἱλάσκονται.

Cleomenes post imperium [c. 42.] paucorum annorum moritur, unica filia Gorgone [7, 239.] relicta.

XLVIII. Δωριεὺς μέν νυν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτελεύτησε· εἰ δὲ ἠνέσχετο βασιλευόμενος ὑπὸ Κλεομένεος, καὶ κατέμενε ἐν Σπάρτῃ, ἐβασίλευε ἂν Λακεδαίμονος. οὐ γάρ τινα πολλὸν χρόνον ἦρξε ὁ Κλεομένης, ἀλλ' ἀπέθανε ἄπαις, θυγατέρα μούνην λιπὼν τῇ οὔνομα ἦν Γοργώ.

Vivo adhuc Cleomene, Aristagoras Spartam adit [c. 38.]. Qui cum, Asiæ ostentans bona, Cleomenem ad Persas aggrediendos ipsamque adeo regis sedem, Susa, occupandam pellicere studeret,

XLIX. ἈΠΙΚΝΈΕΤΑΙ δ' ὦν ὁ Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου τύραννος ἐς τὴν Σπάρτην, Κλεομένεος ἔχοντος τὴν ἀρχήν. τῷ δὴ ἐς λόγους ἤϊε, ὡς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, ἔχων χάλκεον πίνακα, ἐν τῷ γῆς ἁπάσης περίοδος ἐνετέτμητο, καὶ θάλασσά τε πᾶσα, καὶ ποταμοὶ πάντες. ἀπικνεόμενος δὲ ἐς λόγους ὁ Ἀρισταγόρης, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τάδε· "Κλεόμενες, σπουδὴν "μὲν τὴν ἐμὴν μὴ θωμάσῃς τῆς ἐνθαῦτα ἀπίξιος· "τὰ γὰρ κατήκοντά ἐστι τοιαῦτα. Ἰώνων παῖδας "δούλους εἶναι ἀντ' ἐλευθέρων, ὄνειδος καὶ ἄλγος "μέγιστον μὲν αὐτοῖσι ἡμῖν, ἔτι δὲ τῶν λοιπῶν ὑμῖν, "ὅσῳ προεστέατε τῆς Ἑλλάδος. νῦν ὦν, πρὸς θεῶν "τῶν Ἑλληνίων, ῥύσασθε Ἴωνας ἐκ δουλοσύνης, "ἄνδρας ὁμαίμονας. Εὐπετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα οἷά "τε χωρέειν ἐστί. οὔτε γὰρ οἱ βάρβαροι ἄλκιμοί "εἰσι· ὑμεῖς τε, τὰ ἐς τὸν πόλεμον, ἐς τὰ μέγιστα "ἀνήκετε ἀρετῆς πέρι. ἥ τε μάχη αὐτέων ἐστὶ

“ τοιῇδε, τόξα, καὶ αἰχμὴ βραχέα· ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας, καὶ κυρβασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι· οὕτω εὐπετέες χειρωθῆναί εἰσι. Ἔστι δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι τὴν ἤπειρον ἐκείνην νεμομένοισι, ὅσα οὐδὲ τοῖσι συνάπασι ἄλλοισι· ἀπὸ χρυσοῦ ἀρξαμένοισι, ἄργυρος, καὶ χαλκὸς, καὶ ἐσθὴς ποικίλη, καὶ ὑποζύγιά τε καὶ ἀνδράποδα· τὰ, θυμῷ βουλόμενοι, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. Κατοίκηνται δὲ ἀλλήλων ἐχόμενοι, ὡς ἐγὼ φράσω. Ἰώνων μὲν τῶνδε οἵδε Λυδοὶ, οἰκέοντές τε χώρην ἀγαθὴν, καὶ πολυαργυρώτατοι ἐόντες.” δεικνὺς δὲ ἔλεγε ταῦτα ἐς τῆς γῆς τὴν περίοδον, τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πίνακι ἐντετμημένην. “ Λυδῶν δὲ,” ἔφη λέγων ὁ Ἀρισταγόρης, “ οἵδε ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς τὴν ἠῶ, πολυπροβατώτατοί τε ἐόντες ἁπάντων τῶν ἐγὼ οἶδα καὶ πολυκαρπότατοι. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τοὺς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν· τούτοισι δὲ πρόσουροι Κίλικες, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν τήνδε, ἐν ᾗ ἥδε Κύπρος νῆσος κέεται· οἳ πεντακόσια τάλαντα βασιλέϊ τὸν ἐπέτειον φόρον ἐπιτελεῦσι. Κιλίκων δὲ τῶνδε ἔχονται Ἀρμένιοι οἵδε, καὶ οὗτοι ἐόντες πολυπρόβατοι. Ἀρμενίων δὲ, Ματιηνοὶ, χώρην τήνδε ἔχοντες. ἔχεται δὲ τούτων γῆ ἥδε Κισσίη, ἐν τῇ δὴ παρὰ ποταμὸν τόνδε Χοάσπην κείμενά ἐστι τὰ Σοῦσα ταῦτα, ἔνθα βασιλεύς τε μέγας δίαιταν ποιέεται, καὶ τῶν χρημάτων οἱ θησαυροὶ ἐνθαῦτά εἰσι. Ἑλόντες δὲ ταύτην τὴν πόλιν, θαρσέοντες ἤδη τῷ Διῒ πλούτου πέρι ἐρίζετε. ἀλλὰ περὶ μὲν χώρης ἄρα οὐ πολλῆς, οὐδὲ οὕτω χρηστῆς, καὶ οὔρων σμικρῶν, χρεόν ἐστι ὑμέας μάχας ἀναβάλλεσθαι πρός τε Μεσσηνίους, ἐόντας ἰσοπαλέας, καὶ Ἀρκάδας τε καὶ Ἀργείους· τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου, τῶν πέρι καί τινα ἐνάγει προθυμίη μαχόμενον ἀποθνήσκειν. παρέχον δὲ τῆς Ἀσίης πάσης ἄρχειν εὐπετέως, ἄλλο τι αἱρήσεσθε;” Ἀρισταγόρης μὲν ταῦτα ἔλεξε.

Κλεομένης δὲ ἀμείβετο τοῖσδε, "Ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀναβάλλομαί τοι ἐς τρίτην ἡμέρην ἀποκρινέεσθαι."

L. Τότε μὲν ἐς τοσοῦτον ἤλασαν. ἐπεί τε δὲ ἡ κυρίη ἡμέρη ἐγένετο τῆς ἀποκρίσιος, καὶ ἦλθον ἐς τὸ συγκείμενον, εἴρετο ὁ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόρην, ὁκοσέων ἡμερέων ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἰώνων ὁδὸς εἴη παρὰ βασιλῆα. ὁ δὲ Ἀρισταγόρης, τἆλλα ἐὼν σοφὸς, καὶ διαβάλλων ἐκεῖνον εὖ, ἐν τούτῳ ἐσφάλη· χρεὸν γάρ μιν μὴ λέγειν τὸ ἐὸν, βουλόμενόν γε Σπαρτιήτας ἐξαγαγεῖν ἐς τὴν Ἀσίην, λέγει δ' ὦν, τριῶν μηνῶν φὰς εἶναι τὴν ἄνοδον. Ὁ δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, τὸν ὁ Ἀρισταγόρης ὥρμητο λέγειν περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπε· "Ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀπαλλάσσεο ἐκ Σπάρτης πρὸ δύντος ἡλίου· οὐδένα γὰρ λόγον εὐεπέα λέγεις Λακεδαιμονίοισι, ἐθέλων σφέας ἀπὸ θαλάσσης τριῶν μηνῶν ὁδὸν ἀγαγεῖν." ὁ μὲν δὴ Κλεομένης ταῦτα εἴπας, ἤϊε ἐς τὰ οἰκία.

Laco sciscitatus itineris a mari ad regiam longitudinem, conditionem adspernatur,

LI. Ὁ δὲ Ἀρισταγόρης, λαβὼν ἱκετηρίην, ἤϊε ἐς τοῦ Κλεομένεος· ἐσελθὼν δὲ εἴσω, ἅτε ἱκετεύων, ἐπακοῦσαι ἐκέλευε τὸν Κλεομένεα, ἀποπέμψαντα τὸ παιδίον· προσεστήκεε γὰρ δὴ τῷ Κλεομένεϊ ἡ θυγάτηρ, τῇ οὔνομα ἦν Γοργώ· τοῦτο δέ οἱ καὶ μοῦνον τέκνον ἐτύγχανε ἐὸν ἐτέων ὀκτὼ ἢ ἐννέα ἡλικίην. Κλεομένης δὲ λέγειν μιν ἐκέλευε τὰ βούλεται, μηδὲ ἐπισχεῖν τοῦ παιδίου εἵνεκα. ἐνθαῦτα δὴ ὁ Ἀρισταγόρης ἄρχετο ἐκ δέκα ταλάντων ὑπισχνεόμενος, ἤν οἱ ἐπιτελέσῃ τῶν ἐδέετο. ἀνανεύοντος δὲ τοῦ Κλεομένεος, προέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων ὁ Ἀρισταγόρης, ἐς οὗ πεντήκοντά τε τάλαντα ὑποδέδεκτο· καὶ τὸ παιδίον ηὐδάξατο, "Πάτερ, διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος, ἢν μὴ ἀποστὰς ἴῃς." ὅ τε δὴ Κλεομένης, ἡσθεὶς τοῦ παιδίου τῇ παραινέσει, ἤϊε ἐς ἕτερον οἴκημα, καὶ ὁ Ἀρισταγόρης ἀπαλλάσσετο τὸ παράπαν ἐκ τῆς Σπάρτης, οὐδέ οἱ ἐξεγένετο ἐπιπλέον ἔτι σημῆναι περὶ τῆς ἀνόδου τῆς παρὰ βασιλῆα.

ne pollicitationibus quidem Milesii magnam pecuniam offerentis vinci se patiens.

LII. Ἔχει γὰρ ἀμφὶ τῇ ὁδῷ ταύτῃ ὧδε. Στα-

Obiter de

illius itineris [c. 50.] per stathmos, parasangas, stadia, diesque dimensi ratione. Fluvii in eo memorabiliores, Halys [1, 72.], Euphrates [1, 180.], Tigris [1, 189.], duo cognomines, [*sed iidem in textu Herodoteo anonymi*] Gyndes [1, 189. 202.], postremus Choaspes [1, 188.], ad quem Susa Memnonia [5, 49. 7, 151.]

θμοί τε πανταχῇ εἰσι βασιλήϊοι, καὶ καταλύσιες κάλλισται· διὰ οἰκεομένης τε ἡ ὁδὸς ἅπασα καὶ ἀσφαλέος. διὰ μέν γε Λυδίης καὶ Φρυγίης σταθμοὶ τείνοντες εἴκοσί εἰσι, παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἐννενήκοντα καὶ ἥμισυ. Ἐκδέκεται δ' ἐκ τῆς Φρυγίης ὁ Ἅλυς ποταμός· ἐπ' ᾧ πύλαι τε ἔπεισι, τὰς διεξελάσαι πᾶσα ἀνάγκη, καὶ οὕτω διεκπερᾶν τὸν ποταμόν· καὶ φυλακτήριον μέγα ἐπ' αὐτῷ. Διαβάντι δὲ ἐς τὴν Καππαδοκίην, καὶ ταύτῃ πορευομένῳ μέχρι οὔρων τῶν Κιλικίων, σταθμοὶ δυῶν δέοντες εἰσὶ τριήκοντα, παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἑκατόν. ἐπὶ δὲ τοῖσι τούτων οὔροισι διξάς τε πύλας διεξελᾶς, καὶ διξὰ φυλακτήρια παραμείψεαι. Ταῦτα δὲ διεξελάσαντι, καὶ διὰ τῆς Κιλικίης ὁδὸν ποιευμένῳ, τρεῖς εἰσι σταθμοὶ, παρασάγγαι δὲ πεντεκαίδεκα καὶ ἥμισυ. οὖρος δὲ Κιλικίης καὶ τῆς Ἀρμενίης ἐστὶ ποταμὸς νηυσὶ περητὸς, τῷ οὔνομα Εὐφρήτης. Ἐν δὲ τῇ Ἀρμενίῃ σταθμοὶ μέν εἰσι καταγωγέων πεντεκαίδεκα, παρασάγγαι δὲ ἓξ καὶ πεντήκοντα καὶ ἥμισυ· καὶ φυλακτήριον ἐν αὐτοῖσι. ποταμοὶ δὲ νηυσὶ περητοὶ τέσσερες διὰ ταύτης ῥέουσι, τοὺς πᾶσα ἀνάγκη διαπορθμεῦσαί ἐστι. πρῶτος μὲν, Τίγρις· μετὰ δὲ, δεύτερός τε καὶ τρίτος ὡυτὸς οὐνομαζόμενος, οὐκ ὡυτὸς ἐὼν ποταμὸς, οὐδὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥέων· ὁ μὲν γὰρ πρότερος αὐτέων καταλεχθεὶς, ἐξ Ἀρμενίων ῥέει· ὁ δ' ὕστερον, ἐκ Ματιηνῶν. ὁ δὲ τέταρτος τῶν ποταμῶν οὔνομα ἔχει Γύνδης, τὸν Κῦρος διέλαβέ κοτε ἐς διώρυχας ἑξήκοντα καὶ τριηκοσίας. Ἐκ δὲ ταύτης τῆς Ἀρμενίης ἐσβάλλοντι ἐς τὴν Ματιηνὴν γῆν, σταθμοί εἰσι τέσσερες. ἐκ δὲ ταύτης ἐς τὴν Κισσίην χώρην μεταβαίνοντι, ἕνδεκα σταθμοὶ, παρασάγγαι δὲ δύο καὶ τεσσεράκοντα καὶ ἥμισύ ἐστι ἐπὶ ποταμὸν Χοάσπην, ἐόντα καὶ τοῦτον νηυσὶ περητόν· ἐπ' ᾧ Σοῦσα πόλις πεπόλισται. Οὗτοι οἱ πάντες σταθμοί εἰσι ἕνδεκα καὶ ἑκατόν. καταγωγαὶ μέν νυν σταθμῶν τοσαῦταί εἰσι ἐκ Σαρδίων ἐς Σοῦσα ἀναβαίνοντι.

LIII. Εἰ δὲ ὀρθῶς μεμέτρηται ἡ ὁδὸς ἡ βασιληΐη τοῖσι παρασάγγησι, καὶ ὁ παρασάγγης δύναται τριήκοντα στάδια, ὥσπερ οὗτός γε δύναται ταῦτα, ἐκ Σαρδίων στάδιά ἐστι ἐς τὰ βασιλήϊα τὰ Μεμνόνια καλεόμενα, πεντακόσια καὶ τρισχίλια καὶ μύρια, παρασαγγέων ἐόντων πεντήκοντα καὶ τετρακοσίων. πεντήκοντα δὲ καὶ ἑκατὸν στάδια ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ διεξιοῦσι, ἀναισιμοῦνται ἡμέραι ἀπαρτὶ ἐννενήκοντα.

LIV. Οὕτω τῷ Μιλησίῳ Ἀρισταγόρῃ, εἴπαντι πρὸς Κλεομένεα τὸν Λακεδαιμόνιον, εἶναι τριῶν μηνῶν τὴν ἄνοδον τὴν παρὰ βασιλῆα, ὀρθῶς εἴρητο. εἰ δέ τις τὸ ἀτρεκέστερον τουτέων ἔτι δίζηται, ἐγὼ καὶ τοῦτο σημανέω· τὴν γὰρ ἐξ Ἐφέσου ἐς Σάρδις ὁδὸν δεῖ προσλογίσασθαι ταύτῃ. καὶ δὴ λέγω σταδίους εἶναι τοὺς πάντας ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἑλληνικῆς μέχρι Σούσων, τοῦτο γὰρ Μεμνόνιον ἄστυ καλέεται, τεσσεράκοντα καὶ τετρακισχιλίους καὶ μυρίους· οἱ γὰρ ἐξ Ἐφέσου ἐς Σάρδις εἰσὶ τεσσεράκοντα καὶ πεντακόσιοι στάδιοι· καὶ οὕτω τρισὶ ἡμέρῃσι μηκύνεται ἡ τρίμηνος ὁδός.

Aristagoras spe frustratus auxilii Spartani, Athenas jam proficiscitur, paullo ante [an. 510.] in libertatem vindicatas.

LV. Ἀπελαυνόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐκ τῆς Σπάρτης, ἤϊε ἐς τὰς Ἀθήνας, γενομένας τυράννων ὧδε ἐλευθέρας.

Digressio de rebus Atticis. Aristogiton et Harmodius, genere Gephyræi, interficiunt [an. 514.] Hipparchum Pisistrati filium, somnio frustra monitum.

ἘΠΕΙ Ἵππαρχον τὸν Πεισιστράτου, Ἱππίεω δὲ τοῦ τυράννου ἀδελφεὸν, ἰδόντα ὄψιν ἐνυπνίου τῷ ἑωυτοῦ πάθεϊ ἐναργεστάτην, κτείνουσι Ἀριστογείτων καὶ Ἁρμόδιος, γένος ἐόντες τὰ ἀνέκαθεν Γεφυραῖοι, μετὰ ταῦτα ἐτυραννεύοντο Ἀθηναῖοι ἐπ' ἔτεα τέσσερα οὐδὲν ἧσσον, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον, ἢ προτοῦ.

LVI. Ἡ μέν νυν ὄψις τοῦ Ἱππάρχου ἐνυπνίου ἦν ἥδε. ἐν τῇ προτέρῃ νυκτὶ τῶν Παναθηναίων ἐδόκεε ὁ Ἵππαρχος, ἄνδρα οἱ ἐπιστάντα μέγαν καὶ εὐειδέα, αἰνίσσεσθαι τάδε τὰ ἔπεα·

Τλῆθι λέων ἄτλητα παθὼν τετληότι θυμῷ·
οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσει.

ταῦτα δὲ, ὡς ἡμέρη ἐγένετο τάχιστα, φανερὸς ἦν ὑπερτιθέμενος ὀνειροπόλοισι· μετὰ δὲ, ἀπειπάμενος τὴν ὄψιν, ἔπεμπε τὴν πομπὴν, ἐν τῇ δὴ τελευτᾷ.

Gephyræorum majores cum Cadmo e Phœnicia in Bœotiam delati, agrum Tanagræum sortito obtinent: unde a Bœotis ejecti [c. 61.], sedem Athenas transferunt.

LVII. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι, τῶν ἔσαν οἱ φονέες οἱ Ἱππάρχου, ὡς μὲν αὐτοὶ λέγουσι, ἐγεγόνεσαν ἐξ Ἐρετρίης τὴν ἀρχήν· ὡς δὲ ἐγὼ ἀναπυνθανόμενος εὑρίσκω, ἔσαν Φοίνικες τῶν σὺν Κάδμῳ ἀπικομένων Φοινίκων ἐς γῆν τὴν νῦν Βοιωτίην καλεομένην· οἴκεον δὲ τῆς χώρης ταύτης ἀπολαχόντες τὴν Ταναγρικὴν μοίρην. ἐνθεῦτεν δὲ Καδμείων πρότερον ἐξαναστάντων ὑπ' Ἀργείων, οἱ Γεφυραῖοι οὗτοι δεύτερα ὑπὸ Βοιωτῶν ἐξαναστάντες ἐτράποντο ἐπ' Ἀθηνέων. Ἀθηναῖοι δέ σφεας ἐπὶ ῥητοῖσι ἐδέξαντο σφέων αὐτῶν εἶναι πολιήτας, πολλῶν τέων καὶ οὐκ ἀξιαπηγήτων ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι.

Græci a colonis Phœnicibus cum alia edocti, tum notas literarum. Pellium ad scribendum usus.

LVIII. Οἱ δὲ Φοίνικες οὗτοι οἱ σὺν Κάδμῳ ἀπικόμενοι, τῶν ἔσαν οἱ Γεφυραῖοι, ἄλλα τε πολλὰ, οἰκήσαντες ταύτην τὴν χώρην, ἐσήγαγον διδασκάλια ἐς τοὺς Ἕλληνας, καὶ δὴ καὶ γράμματα· οὐκ ἐόντα πρὶν Ἕλλησι, ὡς ἐμοὶ δοκέειν· πρῶτα μὲν, τοῖσι καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες· μετὰ δὲ, χρόνου προβαίνοντος, ἅμα τῇ φωνῇ μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων. Περιοίκεον δέ σφεας τὰ πολλὰ τῶν χώρων τοῦτον τὸν χρόνον Ἑλλήνων Ἴωνες· οἳ παραλαβόντες διδαχῇ παρὰ τῶν Φοινίκων τὰ γράμματα, μεταρρυθμίσαντές σφεων ὀλίγα, ἐχρέωντο· χρεώμενοι δὲ ἐφάτισαν, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔφερε, ἐσαγαγόντων Φοινίκων ἐς τὴν Ἑλλάδα, Φοινικήϊα κεκλῆσθαι. καὶ τὰς βύβλους διφθέρας καλέουσι ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ οἱ Ἴωνες, ὅτι κοτὲ ἐν σπάνι βύβλων ἐχρέωντο διφθέρῃσι αἰγέῃσί τε καὶ οἰέῃσι· ἔτι δὲ καὶ τὸ κατ' ἐμὲ πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἐς τοιαύτας διφθέρας γράφουσι.

Tripodes Thebis in templo Apollinis

LIX. Ἶδον δὲ καὶ αὐτὸς Καδμήϊα γράμματα, ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Ἰσμηνίου ἐν Θήβῃσι τῇσι Βοιωτῶν, ἐπὶ τρίποσί τισι ἐγκεκολαμμένα, τὰ

πολλὰ ὁμοῖα ἐόντα τοῖσι Ἰωνικοῖσι. ὁ μὲν δὴ εἷς τῶν τριπόδων ἐπίγραμμα ἔχει,

Ἀμφιτρύων μ' ἀνέθηκε νέων ἀπὸ Τηλεβοάων.

ταῦτα ἡλικίην ἂν εἴη κατὰ Λάϊον τὸν Λαβδάκου τοῦ Πολυδώρου τοῦ Κάδμου.

Ismenii, quorum epigrammata literis Cadmeis [prout Herodoto visum est] scripta.

LX. Ἕτερος δὲ τρίπους ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ λέγει,

Σκαῖος πυγμαχέων με ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι
νικήσας ἀνέθηκε τεῒν περικαλλὲς ἄγαλμα.

Σκαῖος δ' ἂν εἴη ὁ Ἱπποκόωντος· εἰ δὴ οὗτός γ' ἐστὶ ὁ ἀναθεὶς, καὶ μὴ ἄλλος τὠυτὸ οὔνομα ἔχων τῷ Ἱπποκόωντος· ἡλικίην κατὰ Οἰδίπουν τὸν Λαΐου.

LXI. Τρίτος δὲ τρίπους λέγει καὶ οὗτος ἐν ἑξαμέτρῳ·

Λαοδάμας τρίποδ' αὐτὸν ἐϋσκόπῳ Ἀπόλλωνι
μουναρχέων ἀνέθηκε τεῒν περικαλλὲς ἄγαλμα.

Ἐπὶ τούτου δὴ τοῦ Λαοδάμαντος τοῦ Ἐτεοκλέος μουναρχέοντος ἐξανιστέαται Καδμεῖοι ὑπ' Ἀργείων, καὶ τρέπονται ἐς τοὺς Ἐγχέλεας. οἱ δὲ Γεφυραῖοι, ὑπολειφθέντες, ὕστερον ὑπὸ Βοιωτῶν ἀναχωρέουσι ἐς Ἀθήνας· καί σφι ἱρά ἐστι ἐν Ἀθήνῃσι ἱδρυμένα, τῶν οὐδὲν μέτα τοῖσι λοιποῖσι Ἀθηναίοισι, ἄλλα τε κεχωρισμένα τῶν ἄλλων ἱρῶν, καὶ δὴ καὶ Ἀχαιΐης Δήμητρος ἱρόν τε καὶ ὄργια.

LXII. Ἡ μὲν δὴ ὄψις τοῦ Ἱππάρχου ἐνυπνίου, καὶ οἱ Γεφυραῖοι ὅθεν ἐγεγόνεσαν, τῶν ἔσαν οἱ Ἱππάρχου φονέες, ἀπήγηταί μοι· δεῖ δὲ πρὸς τούτοισι ἔτι ἀναλαβεῖν τὸν κατ' ἀρχὰς ἤϊα λέξων λόγον, ὡς τυράννων ἐλευθερώθησαν οἱ Ἀθηναῖοι. Ἱππίεω τυραννεύοντος καὶ ἐμπικραινομένου Ἀθηναίοισι διὰ τὸν Ἱππάρχου θάνατον, Ἀλκμαιωνίδαι, γένος ἐόντες Ἀθηναῖοι, καὶ φεύγοντες Πεισιστρατίδας, ἐπεί τε σφι

Occiso Hipparcho [c. 55.], dum Hippias tyrannus Athenienses asperius vexat, Alcmæonidæ cum cæteris exsulibus

[I, 64.], quem sibi reditum in patriam armis parare non potuerant, astu conficere nituntur. Igitur et templum Delphicum [I, 50. 2, 180.] magnificentissime restaurantes,

ἅμα τοῖσι ἄλλοισι Ἀθηναίων φυγάσι πειρωμένοισι κατὰ τὸ ἰσχυρὸν οὐ προεχώρεε κάτοδος, ἀλλὰ προσέπταιον μεγάλως, πειρώμενοι κατιέναι τε καὶ ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, Λειψύδριον τὸ ὑπὲρ Παιονίης τειχίσαντες· ἐνθαῦτα οἱ Ἀλκμαιωνίδαι πᾶν ἐπὶ τοῖσι Πεισιστρατίδησι μηχανώμενοι, παρ' Ἀμφικτυόνων τὸν νηὸν μισθοῦνται τὸν ἐν Δελφοῖσι, τὸν νῦν ἐόντα, τότε δὲ οὔκω, τοῦτον ἐξοικοδομῆσαι. οἷα δὲ χρημάτων εὖ ἥκοντες, καὶ ἐόντες ἄνδρες δόκιμοι ἀνέκαθεν ἔτι, τόν τε νηὸν ἐξεργάσαντο τοῦ παραδείγματος κάλλιον, τά τε ἄλλα, καὶ, συγκειμένου σφι πωρίνου λίθου ποιέειν τὸν νηὸν, Παρίου τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐξεποίησαν.

et dona dantes Pythiæ, obtinent, ut Spartani, quoties Apollinem consulunt, toties Athenas liberare oraculi monitu jubeantur. Primæ Spartanorum in Atticam expeditionis infaustus eventus.

LXIII. Ὡς ὦν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι λέγουσι, οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐν Δελφοῖσι κατήμενοι ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρήμασι, ὅκως ἔλθοιεν Σπαρτιητέων ἄνδρες, εἴ τε ἰδίῳ στόλῳ εἴ τε δημοσίῳ χρησόμενοι, προφέρειν σφι τὰς Ἀθήνας ἐλευθεροῦν. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὥς σφι αἰεὶ τὠυτὸ πρόφαντον ἐγίνετο, πέμπουσι Ἀγχιμόλιον τὸν Ἀστέρος, ἐόντα τῶν ἀστῶν ἄνδρα δόκιμον, σὺν στρατῷ, ἐξελῶντα Πεισιστρατίδας ἐξ Ἀθηνέων, ὅμως καὶ ξεινίους σφι ἐόντας τὰ μάλιστα· τὰ γὰρ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν. πέμπουσι δὲ τούτους κατὰ θάλασσαν πλοίοισι. ὁ μὲν δὴ προσσχὼν ἐς Φάληρον, τὴν στρατιὴν ἀπέβησε· οἱ δὲ Πεισιστρατίδαι προπυνθανόμενοι ταῦτα, ἐπεκαλέοντο ἐκ Θεσσαλίης ἐπικουρίην· ἐπεποίητο γάρ σφι συμμαχίη πρὸς αὐτούς. Θεσσαλοὶ δέ σφι δεομένοισι ἀπέπεμψαν, κοινῇ γνώμῃ χρεώμενοι, χιλίην τε ἵππον, καὶ τὸν βασιλῆα τὸν σφέτερον Κινέην, ἄνδρα Κονιαῖον· τοὺς ἐπεί τε ἔσχον συμμάχους οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐμηχανέατο τοιάδε. κείραντες τῶν Φαληρέων τὸ πεδίον, καὶ ἱππάσιμον ποιήσαντες τοῦτον τὸν χῶρον, ἐπῆκαν τῷ στρατοπέδῳ τὴν ἵππον· ἐμπεσοῦσα δὲ διέφθειρε ἄλλους τε πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ δὴ καὶ τὸν Ἀγχιμόλιον· τοὺς δὲ περιγενομένους αὐτέων ἐς τὰς νέας κατέρξαν. Ὁ μὲν δὴ πρῶτος στόλος ἐκ

Λακεδαίμονος οὕτω ἀπήλλαξε· καὶ Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ τῆς Ἀττικῆς Ἀλωπεκῆσι, ἀγχοῦ τοῦ Ἡρακληΐου τοῦ ἐν Κυνοσάργεϊ.

LXIV. Μετὰ δὲ, Λακεδαιμόνιοι μέζω στόλον στείλαντες, ἀπέπεμψαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, στρατηγὸν τῆς στρατιῆς ἀποδέξαντες βασιλῆα Κλεομένεα τὸν Ἀναξανδρίδεω, οὐκέτι κατὰ θάλασσαν στείλαντες, ἀλλὰ κατ' ἤπειρον. τοῖσι δὲ ἐσβαλοῦσι ἐς τὴν Ἀττικὴν χώρην ἡ τῶν Θεσσαλέων ἵππος πρώτη προσέμιξε, καὶ οὐ μετὰ πολὺ ἐτράπετο· καί σφεων ἔπεσον ὑπὲρ τεσσεράκοντα ἄνδρας, οἱ δὲ περιγενόμενοι ἀπαλλάσσοντο ὡς εἶχον ἰθὺς ἐπὶ Θεσσαλίης. Κλεομένης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὸ ἄστυ ἅμα Ἀθηναίων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι, ἐπολιόρκεε τοὺς τυράννους, ἀπεργμένους ἐν τῷ Πελασγικῷ τείχεϊ.

Felicior alterius duce Cleomene susceptæ.

LXV. Καὶ οὐδέν τι πάντως ἂν ἐξεῖλον τοὺς Πεισιστρατίδας οἱ Λακεδαιμόνιοι· οὔτε γὰρ ἐπέδρην ἐπενόεον ποιήσασθαι, οἵ τε Πεισιστρατίδαι σίτοισι καὶ ποτοῖσι εὖ παρεσκευάδατο· πολιορκήσαντές τε ἂν ἡμέρας ὀλίγας, ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Σπάρτην. νῦν δὲ συντυχίη τοῖσι μὲν κακὴ ἐπεγένετο, τοῖσι δὲ, ἡ αὐτὴ αὕτη σύμμαχος· ὑπεκτιθέμενοι γὰρ ἔξω τῆς χώρης οἱ παῖδες τῶν Πεισιστρατιδέων ἥλωσαν. τοῦτο δὲ ὡς ἐγένετο, πάντα αὐτέων τὰ πρήγματα συνετετάρακτο. παρέστησαν δὲ, ἐπὶ μισθῷ τοῖσι τέκνοισι, ἐπ' οἷσι ἐβούλοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ὥστε ἐν πέντε ἡμέρῃσι ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς Ἀττικῆς. Μετὰ δὲ, ἐξεχώρησαν ἐς Σίγειον τὸ ἐπὶ τῷ Σκαμάνδρῳ· ἄρξαντες μὲν Ἀθηναίων ἐπ' ἔτεα ἕξ τε καὶ τριήκοντα, ἐόντες δὲ καὶ οὗτοι ἀνέκαθεν Πύλιοί τε καὶ Νηλεΐδαι, ἐκ τῶν αὐτέων γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον τε καὶ Μέλανθον, οἳ πρότερον ἐπήλυδες ἐόντες, ἐγένοντο Ἀθηναίων βασιλῆες. ἐπὶ τούτου δὲ καὶ τὠυτὸ οὔνομα ἀπεμνημόνευσε Ἱπποκράτης τῷ παιδὶ θέσθαι, τὸν Πεισίστρατον, ἐπὶ τοῦ Νέστορος Πεισιστράτου ποιεύμενος τὴν ἐπωνυμίην. Οὕτω μὲν Ἀθηναῖοι τυράννων ἀπαλλάχθησαν· ὅσα δὲ ἐλευθερωθέντες ἔρξαν ἢ ἔπαθον ἀξιό-

Pisistratidæ tyrannide exuti [an. 510.], Sigeum ad Scamandrum [4, 38. 5, 94.] concedunt. Pisistratus et filii quamdiu Athenis regnaverint, undeque originem traxerint.

χρέα ἀπηγήσιος, πρὶν ἢ Ἰωνίην τε ἀποστῆναι ἀπὸ Δαρείου, καὶ Ἀρισταγόρεα τὸν Μιλήσιον ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας χρῆσαι σφέων βοηθέειν, ταῦτα πρῶτα φράσω.

De rebus Atheniensium post tyrannos expulsos usque ad Aristagoræ Milesii adventum. Clisthenis et Isagoræ factiones. Ille auram captat popularem et Athenienses, abrogata prisca in quatuor tribus divisione, in decem dispertit novis adpellatas nominibus,

LXVI. Ἀθῆναι, ἐοῦσαι καὶ πρὶν μεγάλαι, τότε ἀπαλλαχθεῖσαι τυράννων, ἐγίνοντο μέζονες. ἐν δὲ αὐτῇσι δύο ἄνδρες ἐδυνάστευον, Κλεισθένης τε, ἀνὴρ Ἀλκμαιωνίδης, ὅσπερ δὴ λόγον ἔχει τὴν Πυθίην ἀναπεῖσαι, καὶ Ἰσαγόρης ὁ Τισάνδρου, οἰκίης μὲν ἐὼν δοκίμου, ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν οὐκ ἔχω φράσαι· θύουσι δὲ οἱ συγγενέες αὐτοῦ Διῒ Καρίῳ. οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐστασίασαν περὶ δυνάμιος. ἑσσούμενος δὲ ὁ Κλεισθένης, τὸν δῆμον προσεταιρίζεται. μετὰ δὲ, τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους, δεκαφύλους ἐποίησε· τῶν Ἴωνος παίδων, Γελέοντος καὶ Αἰγικόρεος καὶ Ἀργάδεω καὶ Ὅπλητος, ἀπαλλάξας τὰς ἐπωνυμίας· ἐπιχωρίων δ' ἑτέρων ἡρώων ἐπωνυμίας ἐξευρὼν, πάρεξ Αἴαντος· τοῦτον δὲ, ἅτε ἀστυγείτονα καὶ σύμμαχον, ξεῖνον ἐόντα, προσέθετο.

avum maternum imitans, Clisthenem Sicyoniorum tyrannum. [6, 131.] qui cum alia Sicyone novaverat, [obiter hic de rhapsodis, Adrasto Talaïonida, Melanippo Astacida, choris tragicis]

LXVII. Ταῦτα δὲ, δοκέειν ἐμοὶ, ἐμιμέετο ὁ Κλεισθένης οὗτος τὸν ἑωυτοῦ μητροπάτορα, Κλεισθένεα τὸν Σικυῶνος τύραννον. Κλεισθένης γὰρ Ἀργείοισι πολεμήσας, τοῦτο μὲν, ῥαψῳδοὺς ἔπαυσε ἐν Σικυῶνι ἀγωνίζεσθαι, τῶν Ὁμηρείων ἐπέων εἵνεκα, ὅτι Ἀργεῖοί τε καὶ Ἄργος τὰ πολλὰ πάντα ὑμνέαται· τοῦτο δὲ, ἡρῷον γὰρ ἦν καὶ ἔστι ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορῇ τῶν Σικυωνίων Ἀδρήστου τοῦ Ταλαοῦ, τοῦτον ἐπεθύμησε ὁ Κλεισθένης, ἐόντα Ἀργεῖον, ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρης. ἐλθὼν δὲ ἐς Δελφοὺς, ἐχρηστηριάζετο εἰ ἐκβάλοι τὸν Ἄδρηστον· ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾷ φᾶσα, "Ἄδρηστον μὲν "εἶναι Σικυωνίων βασιλῆα, ἐκεῖνον δὲ λευστῆρα." ἐπεὶ δὲ ὁ θεὸς τοῦτό γε οὐ παρεδίδου, ἀπελθὼν ὀπίσω, ἐφρόντιζε μηχανὴν τῇ αὐτὸς ὁ Ἄδρηστος ἀπαλλάξεται. ὡς δέ οἱ ἐξευρῆσθαι ἐδόκεε, πέμψας ἐς Θήβας τὰς Βοιωτίας, ἔφη θέλειν ἐπαγαγέσθαι Μελάνιππον τὸν Ἀστακοῦ· οἱ δὲ Θηβαῖοι ἔδοσαν. ἐπαγαγόμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν Μελάνιππον, τέμενός οἱ ἀπέδεξε ἐν αὐτῷ τῷ πρυτανηΐῳ, καί μιν ἵδρυσε ἐνθαῦτα ἐν τῷ

ἰσχυροτάτῳ. ἐπηγάγετο δὲ τὸν Μελάνιππον ὁ Κλεισθένης, καὶ γὰρ τοῦτο δεῖ ἀπηγήσασθαι, ὡς ἔχθιστον ἐόντα Ἀδρήστῳ· ὃς τόν τε ἀδελφεόν οἱ Μηκιστέα ἀπεκτόνεε, καὶ τὸν γαμβρὸν Τυδέα. ἐπεί τε δέ οἱ τὸ τέμενος ἀπέδεξε, θυσίας τε καὶ ὁρτὰς Ἀδρήστου ἀπελόμενος, ἔδωκε τῷ Μελανίππῳ. Οἱ δὲ Σικυώνιοι ἐώθεσαν μεγαλωστὶ κάρτα τιμᾷν τὸν Ἄδρηστον. ἡ γὰρ χώρη ἦν αὕτη Πολύβου· ὁ δὲ Ἄδρηστος ἦν Πολύβου θυγατριδέος· ἄπαις δὲ Πόλυβος τελευτῶν διδοῖ Ἀδρήστῳ τὴν ἀρχήν. τά τε δὴ ἄλλα οἱ Σικυώνιοι ἐτίμων τὸν Ἄδρηστον, καὶ δὴ πρὸς, τὰ πάθεα αὐτοῦ τραγικοῖσι χοροῖσι ἐγέραιρον· τὸν μὲν Διόνυσον οὐ τιμέωντες, τὸν δὲ Ἄδρηστον. Κλεισθένης δὲ χοροὺς μὲν τῷ Διονύσῳ ἀπέδωκε, τὴν δὲ ἄλλην θυσίην τῷ Μελανίππῳ. ταῦτα μὲν ἐς Ἄδρηστόν οἱ πεποίητο.

LXVIII. Φυλὰς δὲ τὰς Δωριέων, ἵνα δὴ μὴ αἱ αὐταὶ ἔωσι τοῖσι Σικυωνίοισι καὶ τοῖσι Ἀργείοισι, μετέβαλε ἐς ἄλλα οὐνόματα. ἔνθα καὶ πλεῖστον κατεγέλασε τῶν Σικυωνίων· ἐπὶ γὰρ ὑός τε καὶ ὄνου τὰς ἐπωνυμίας μετατιθεὶς, αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε, πλὴν τῆς ἑωυτοῦ φυλῆς· ταύτῃ δὲ τὸ οὔνομα ἀπὸ τῆς ἑωυτοῦ ἀρχῆς ἔθετο. οὗτοι μὲν δὴ Ἀρχέλαοι ἐκαλέοντο· ἕτεροι δὲ, Ὑᾶται· ἄλλοι δὲ, Ὀνεᾶται· ἕτεροι δὲ, Χοιρεᾶται. Τούτοισι τοῖσι οὐνόμασι τῶν φυλέων ἐχρέωντο οἱ Σικυώνιοι, καὶ ἐπὶ Κλεισθένεος ἄρχοντος, καὶ ἐκείνου τεθνεῶτος, ἔτι ἐπ' ἔτεα ἑξήκοντα· μετέπειτα μέντοι λόγον σφίσι δόντες, μετέβαλον ἐς τοὺς Ὑλλέας καὶ Παμφύλους καὶ Δυμανάτας· τετάρτους δὲ αὐτοῖσι προσέθεντο ἐπὶ τοῦ Ἀδρήστου παιδὸς Αἰγιαλέος, τὴν ἐπωνυμίην ποιεύμενοι κεκλῆσθαι Αἰγιαλέας.

tum Sicyoniorum tribubus nova nomina imposuerat.

LXIX. Ταῦτα μέν νυν ὁ Σικυώνιος Κλεισθένης ἐπεποιήκεε. ὁ δὲ δὴ Ἀθηναῖος Κλεισθένης, ἐὼν τοῦ Σικυωνίου τούτου θυγατριδέος, καὶ τὸ οὔνομα ἐπὶ τούτου ἔχων, δοκέειν ἐμοὶ, καὶ οὗτος ὑπεριδὼν Ἴωνας, ἵνα μή σφισι αἱ αὐταὶ ἔωσι φυλαὶ καὶ Ἴωσι, τὸν

Tali modo cum multo potentior adversariis evasisset,

ὁμώνυμον Κλεισθένεα ἐμιμήσατο. ὡς γὰρ δὴ τὸν Ἀθηναίων δῆμον, πρότερον ἀπωσμένον, τότε πάντα πρὸς τὴν ἑωυτοῦ μοίρην προσεθήκατο, τὰς φυλὰς μετωνόμασε, καὶ ἐποίησε πλεῦνας ἐξ ἐλασσόνων· δέκα τε δὴ φυλάρχους ἀντὶ τεσσέρων ἐποίησε, δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένεμε ἐς τὰς φυλάς. ἦν τε, τὸν δῆμον προσθέμενος, πολλῷ κατύπερθε τῶν ἀντιστασιωτέων.

Isagoras, Cleomene Spartanisque in auxilium vocatis, per speciem sceleris Cylonii [interfectus Cylon an. 612.] Clisthenem cum aliis multis solum vertere cogit,

LXX. Ἐν τῷ μέρεϊ δὲ ἑσσούμενος ὁ Ἰσαγόρης, ἀντιτεχνᾶται τάδε. ἐπικαλέεται Κλεομένεα τὸν Λακεδαιμόνιον, γενόμενον ἑωυτῷ ξεῖνον ἀπὸ τῆς Πεισιστρατιδέων πολιορκίης. τὸν δὲ Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾷν παρὰ τοῦ Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα. Τὰ μὲν δὴ πρῶτα πέμπων ὁ Κλεομένης ἐς τὰς Ἀθήνας κήρυκα, ἐξέβαλλε Κλεισθένεα, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων "τοὺς ἐναγέας" ἐπιλέγων. ταῦτα δὲ πέμπων ἔλεγε ἐκ διδαχῆς τοῦ Ἰσαγόρεω. οἱ μὲν γὰρ Ἀλκμαιωνίδαι καὶ οἱ συστασιῶται αὐτέων εἶχον αἰτίην τοῦ φόνου τούτου· αὐτὸς δὲ οὐ μετεῖχε, οὐδ' οἱ φίλοι αὐτοῦ.

LXXI. Οἱ δ' ἐναγέες Ἀθηναίων ὧδε ὠνομάσθησαν. ἦν Κύλων τῶν Ἀθηναίων ἀνὴρ Ὀλυμπιονίκης· οὗτος ἐπὶ τυραννίδι ἐκόμησε. προσποιησάμενος δὲ ἑταιρηΐην τῶν ἡλικιωτέων, καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν ἐπειρήθη· οὐ δυνάμενος δὲ ἐπικρατῆσαι, ἱκέτης ἵζετο πρὸς τὤγαλμα. τούτους ἀνιστέασι μὲν οἱ πρυτάνις τῶν Ναυκράρων, οἵπερ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας, ὑπεγγύους πλὴν θανάτου· φονεῦσαι δὲ αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμαιωνίδας. ταῦτα πρὸ τῆς Πεισιστράτου ἡλικίης ἐγένετο.

Ibi dum Cleomenes, Isagoræ gratificaturus, res novas Athenis molitur, Athenienses, armis sumptis, Spartanos atque Isa-

LXXII. Κλεομένης δὲ ὡς πέμπων ἐξέβαλε Κλεισθένεα καὶ τοὺς ἐναγέας, Κλεισθένης μὲν αὐτὸς ὑπεξέσχε. μετὰ δὲ οὐδὲν ἧσσον παρῆν ἐς τὰς Ἀθήνας ὁ Κλεομένης, οὐ σὺν μεγάλῃ χειρί· ἀπικόμενος δὲ ἀγηλατέει ἑπτακόσια ἐπίστια Ἀθηναίων, τά οἱ ὑπέθετο ὁ Ἰσαγόρης. ταῦτα δὲ ποιήσας, δεύτερα τὴν βουλὴν καταλύειν ἐπειρᾶτο· τριηκοσίοισι δὲ τοῖσι

gorami [c. 74.] expellunt, Isagoreos necant.

Ἰσαγόρεω στασιώτῃσι τὰς ἀρχὰς ἐνεχείριζε. ἀντισταθείσης δὲ τῆς βουλῆς, καὶ οὐ βουλομένης πείθεσθαι, ὅ τε Κλεομένης καὶ ὁ Ἰσαγόρης καὶ οἱ στασιῶται αὐτοῦ καταλαμβάνουσι τὴν ἀκρόπολιν. Ἀθηναίων δὲ οἱ λοιποὶ, τὰ αὐτὰ φρονήσαντες, ἐπολιόρκεον αὐτοὺς ἡμέρας δύο· τῇ δὲ τρίτῃ ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται ἐκ τῆς χώρης, ὅσοι ἔσαν αὐτέων Λακεδαιμόνιοι. Ἐπετελέετο δὲ τῷ Κλεομένεϊ ἡ φήμη· ὡς γὰρ ἀνέβη ἐς τὴν ἀκρόπολιν, μέλλων δὴ αὐτὴν κατασχήσειν, ἤϊε ἐς τὸ ἄδυτον τῆς θεοῦ, ὡς προσερέων· ἡ δὲ ἱρηΐη ἐξαναστᾶσα ἐκ τοῦ θρόνου, πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν ἀμεῖψαι, εἶπε· "Ὦ ξεῖνε Λακεδαιμόνιε, "πάλιν χώρει, μηδ' ἔσιθι ἐς τὸ ἱρόν· οὐ γὰρ θεμιτὸν "Δωριεῦσι παριέναι ἐνθαῦτα." ὁ δὲ εἶπε· "Ὦ "γύναι, ἀλλ' οὐ Δωριεύς εἰμι, ἀλλ' Ἀχαιός." Ὁ μὲν δὴ τῇ κληδόνι οὐδὲν χρεώμενος, ἐπεχείρησέ τε, καὶ τότε πάλιν ἐξέπιπτε μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων. Τοὺς δὲ ἄλλους Ἀθηναῖοι κατέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ· ἐν δὲ αὐτοῖσι, καὶ Τιμησίθεον τὸν Δελφὸν, τοῦ ἔργα χειρῶν τε καὶ λήματος ἔχοιμ' ἂν μέγιστα καταλέξαι. οὗτοι μέν νυν δεδεμένοι ἐτελεύτησαν.

Revocatis Clisthene cæterisque exsulibus, dum Athenienses vindictam Spartanorum veriti, Persarum auxilium frustra ambiunt.

LXXIII. Ἀθηναῖοι δὲ μετὰ ταῦτα Κλεισθένεα καὶ τὰ ἑπτακόσια ἐπίστια τὰ διωχθέντα ὑπὸ Κλεομένεος μεταπεμψάμενοι, πέμπουσι ἀγγέλους ἐς Σάρδις, συμμαχίην βουλόμενοι ποιήσασθαι πρὸς Πέρσας· ἠπιστέατο γάρ σφι Λακεδαιμονίους τε καὶ Κλεομένεα ἐκπεπολεμῶσθαι. ἀπικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων ἐς τὰς Σάρδις, καὶ λεγόντων τὰ ἐντεταλμένα, Ἀρταφέρνης ὁ Ὑστάσπεος, Σαρδίων ὕπαρχος, ἐπειρώτα τίνες ἐόντες ἄνθρωποι, καὶ πῇ γῆς οἰκημένοι, δεοίατο Περσέων σύμμαχοι γενέσθαι. πυθόμενος δὲ πρὸς τῶν ἀγγέλων, ἀπεκορύφου σφι τάδε· εἰ μὲν διδοῦσι βασιλέϊ Δαρείῳ Ἀθηναῖοι γῆν τε καὶ ὕδωρ, ὁ δὲ συμμαχίην σφι συνετίθετο· εἰ δὲ μὴ διδοῦσι, ἀπαλλάσσεσθαι αὐτοὺς ἐκέλευε. Οἱ δὲ ἄγγελοι ἐπὶ σφέων αὐτέων βαλόμενοι, διδόναι ἔφασαν, βουλό-

μενοι τὴν συμμαχίην ποιήσασθαι. οὗτοι μὲν δὴ ἀπελθόντες ἐς τὴν ἑωυτῶν, αἰτίας μεγάλας ἔχον.

Cleomenes cum exercitu Peloponnesio, simulque Bœoti ac Chalcidenses, Atticam invadunt.

LXXIV. Κλεομένης δὲ, ἐπιστάμενος περιυϐρίσθαι ἔπεσι καὶ ἔργοισι ὑπ' Ἀθηναίων, συνέλεγε ἐκ πάσης Πελοποννήσου στρατὸν, οὐ φράζων ἐς τὸ συλλέγει· τίσασθαι τε ἐθέλων τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, καὶ Ἰσαγόρεα βουλόμενος τύραννον καταστῆσαι· συνεξῆλθε γάρ οἱ οὗτος ἐκ τῆς ἀκροπόλιος. Κλεομένης τε δὴ στόλῳ μεγάλῳ ἐσέϐαλε ἐς τὴν Ἐλευσῖνα, καὶ οἱ Βοιωτοὶ ἀπὸ συνθήματος Οἰνόην αἱρέουσι, καὶ Ὑσιὰς, δήμους τοὺς ἐσχάτους τῆς Ἀττικῆς· Χαλκιδέες τε ἐπὶ τὰ ἕτερα ἐσίνοντο ἐπιόντες χώρους τῆς Ἀττικῆς. Ἀθηναῖοι δὲ, καί περ ἀμφιϐολίῃ ἐχόμενοι, Βοιωτῶν μὲν καὶ Χαλκιδέων ἐς ὕστερον ἔμελλον μνήμην ποιήσεσθαι· Πελοποννησίοισι δὲ, ἐοῦσι ἐν Ἐλευσῖνι, ἀντία ἔθεντο τὰ ὅπλα.

Sed priusquam res ad manus veniret, orta dissensione inter Peloponnesios adeoque ipsos Spartanorum reges, Cleomenem et Demaratum (unde lex Spartæ lata, ne posthac ambo reges una in bellum exirent) socii dilabuntur.

LXXV. Μελλόντων δὲ συνάψειν τὰ στρατόπεδα ἐς μάχην, Κορίνθιοι μὲν πρῶτοι σφὶ αὐτοῖσι δόντες λόγον ὡς οὐ ποιοῖεν τὰ δίκαια, μετεϐάλλοντό τε καὶ ἀπαλλάσσοντο· μετὰ δὲ Δημάρητος, ὁ Ἀρίστωνος, ἐὼν καὶ οὗτος βασιλεὺς Σπαρτιητέων, καὶ συνεξαγαγών τε τὴν στρατιὴν ἐκ Λακεδαίμονος, καὶ οὐκ ἐὼν διάφορος ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ Κλεομένεϊ. Ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς διχοστασίης ἐτέθη νόμος ἐν Σπάρτῃ, μὴ ἐξεῖναι ἕπεσθαι ἀμφοτέρους τοὺς βασιλῆας, ἐξιούσης τῆς στρατιῆς· τέως γὰρ ἀμφότεροι εἵποντο· παραλυομένου δὲ τουτέων τοῦ ἑτέρου, καταλείπεσθαι καὶ τῶν Τυνδαριδέων τὸν ἕτερον· πρὸ τοῦ γὰρ δὴ καὶ οὗτοι ἀμφότεροι, ἐπίκλητοί σφι ἐόντες, εἵποντο. Τότε δὴ ἐν τῇ Ἐλευσῖνι ὁρέωντες οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων τούς τε βασιλῆας τῶν Λακεδαιμονίων οὐκ ὁμολογέοντας, καὶ Κορινθίους ἐκλιπόντας τὴν τάξιν, οἴχοντο καὶ αὐτοὶ ἀπαλλασσόμενοι.

Quatuor Doriensium in Atticam expeditiones in-

LXXVI. Τέταρτον δὴ τοῦτο ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἀπικόμενοι Δωριέες, δίς τε ἐπὶ πολέμῳ ἐσϐαλόντες, καὶ δὶς ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ πλήθεος τῶν Ἀθηναίων. πρῶτον

μὲν, ὅτε καὶ Μέγαρα κατοίκισαν, οὗτος ὁ στόλος, ἐπὶ Κόδρου βασιλεύοντος Ἀθηναίων, ὀρθῶς ἂν καλέοιτο· δεύτερον δὲ καὶ τρίτον, ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδέων ἐξέλασιν ὁρμηθέντες ἐκ Σπάρτης ἀπίκοντο· τέταρτον δὲ τότε, ὅτε ἐς Ἐλευσῖνα Κλεομένης ἄγων Πελοποννησίους ἐσέβαλε. οὕτω τέταρτον τότε Δωριέες ἐσέβαλον ἐς Ἀθήνας.

de a Codri temporibus.

LXXVII. Διαλυθέντος ὦν τοῦ στόλου τούτου ἀκλεῶς, ἐνθαῦτα Ἀθηναῖοι τίνυσθαι βουλόμενοι, πρῶτα στρατηΐην ποιεῦνται ἐπὶ Χαλκιδέας· Βοιωτοὶ δὲ τοῖσι Χαλκιδεῦσι βοηθέουσι ἐπὶ τὸν Εὔριπον. Ἀθηναίοισι δὲ ἰδοῦσι τοὺς βοηθοὺς, ἔδοξε πρότερον τοῖσι Βοιωτοῖσι ἢ τοῖσι Χαλκιδεῦσι ἐπιχειρέειν. συμβάλλουσί τε δὴ τοῖσι Βοιωτοῖσι οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ πολλῷ ἐκράτησαν· κάρτα δὲ πολλοὺς φονεύσαντες, ἑπτακοσίους αὐτέων ἐζώγρησαν. Τῆς δὲ αὐτῆς ταύτης ἡμέρης οἱ Ἀθηναῖοι διαβάντες ἐς τὴν Εὔβοιαν, συμβάλλουσι καὶ τοῖσι Χαλκιδεῦσι· νικήσαντες δὲ καὶ τούτους, τετρακισχιλίους κληρούχους ἐπὶ τῶν ἱπποβοτέων τῇ χώρῃ λείπουσι· οἱ δὲ ἱπποβόται ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων. ὅσους δὲ καὶ τουτέων ἐζώγρησαν, ἅμα τοῖσι Βοιωτῶν ἐζωγρημένοισι εἶχον ἐν φυλακῇ, ἐς πέδας δήσαντες· χρόνῳ δὲ ἔλυσάν σφεας, διμνέως ἀποτιμησάμενοι. τὰς δὲ πέδας αὐτέων, ἐν τῇσι ἐδεδέατο, ἀνεκρέμασαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν· αἵπερ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν περιεοῦσαι, κρεμάμεναι ἐκ τειχέων περιπεφλευσμένων πυρὶ ὑπὸ τοῦ Μήδου, ἀντίον δὲ τοῦ μεγάρου τοῦ πρὸς ἑσπέρην τετραμμένου. καὶ τῶν λύτρων τὴν δεκάτην ἀνέθηκαν, ποιησάμενοι τέθριππον χάλκεον· τὸ δὲ ἀριστερῆς χερὸς ἕστηκε πρῶτον ἐσιόντι ἐς τὰ προπύλαια τὰ ἐν τῇ ἀκροπόλι, ἐπιγέγραπται δέ οἱ τάδε·

Athenienses metu Peloponnesiorum liberati, a Bœotis ac Chalcidensibus pœnas repetunt,

Ἔθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων δαμάσαντες
παῖδες Ἀθηναίων ἔργμασιν ἐν πολέμου,
δεσμῷ ἐν ἀχλυόεντι σιδηρέῳ ἔσβεσαν ὕβριν·
τῶν ἵππους δεκάτην Παλλάδι τάσδ' ἔθεσαν.

jam multo virium validiores vicinis populis, quos antea, sub Pisistratidis, virtute bellica non antecelluerant. Quantum isonomia ad virtutem civium conferat.

LXXVIII. Ἀθηναῖοι μέν νυν ηὔξηντο. δηλοῖ δὲ οὐ κατ' ἓν μοῦνον, ἀλλὰ πανταχῆ, ἡ ἰσηγορίη ὡς ἔστι χρῆμα σπουδαῖον· εἰ καὶ Ἀθηναῖοι τυραννευόμενοι μὲν, οὐδαμῶν τῶν σφέας περιοικεόντων ἔσαν τὰ πολέμια ἀμείνους, ἀπαλλαχθέντες δὲ τυράννων, μακρῷ πρῶτοι ἐγένοντο. δηλοῖ ὦν ταῦτα, ὅτι κατεχόμενοι μὲν, ἐθελοκάκεον, ὡς δεσπότῃ ἐργαζόμενοι· ἐλευθερωθέντων δὲ, αὐτὸς ἕκαστος ἑωυτῷ προθυμέετο κατεργάζεσθαι. οὗτοι μέν νυν ταῦτα ἔπρησσον.

Thebani Athenienses ulturi,

LXXIX. Θηβαῖοι δὲ μετὰ ταῦτα ἐς θεὸν ἔπεμπον, βουλόμενοι τίσασθαι Ἀθηναίους. ἡ δὲ Πυθίη "ἀπὸ "σφέων μὲν αὐτέων οὐκ, ἔφη, αὐτοῖσι εἶναι τίσιν, ἐς πο-"λύφημον δὲ ἐξενείκαντας ἐκέλευε τῶν ἄγχιστα δέε-"σθαι." ἀπελθόντων ὦν θεοπρόπων, ἐξέφερον τὸ χρηστήριον, ἁλίην ποιησάμενοι. ὡς ἐπυνθάνοντο δὲ λεγόντων αὐτέων τῶν ἄγχιστα δέεσθαι, εἶπαν οἱ Θηβαῖοι ἀκουσάντες τουτέων· "Οὐκ ὦν ἄγχιστα ἡμέων "οἰκέουσι Ταναγραῖοί τε καὶ Κορωναῖοι καὶ Θε-"σπιέες, καὶ οὗτοί γε ἅμα ἡμῖν αἰεὶ μαχόμενοι, προ-"θύμως συνδιαφέρουσι τὸν πόλεμον; τί δεῖ τούτων "γε δέεσθαι; ἀλλὰ μᾶλλον μὴ οὐ τοῦτο ᾖ τὸ "χρηστήριον."

Æginetas ad opem sibi ferendam sollicitant. Qui cum Æacidas auxilio misissent,

LXXX. Τοιαῦτα δὴ ἐπιλεγομένων, εἶπε δή κοτε μαθών τις· "Ἐγώ μοι δοκέω συνιέναι τὸ ἐθέλει "λέγειν ἡμῖν τὸ μαντήϊον. Ἀσωποῦ λέγονται γενέ-"σθαι θυγατέρες Θήβη τε καὶ Αἴγινα· τουτέων "ἀδελφεῶν ἐουσέων, δοκέω ἡμῖν Αἰγινητέων δέεσθαι "τὸν θεὸν χρῆσαι τιμωρητήρων γενέσθαι." καὶ, οὐ γάρ τις ταύτης ἀμείνων γνώμη ἐδόκεε φαίνεσθαι, αὐτίκα πέμψαντες ἐδέοντο Αἰγινητέων, ἐπικαλεόμενοι κατὰ τὸ χρηστήριόν σφι βοηθέειν, ὡς ἐόντων ἀγχιστέων. οἱ δέ σφι αἰτέουσι ἐπικουρίην τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν.

Thebanis nihilo secius devictis, ipsi, et florentes opi-

LXXXI. Πειρησαμένων δὲ τῶν Θηβαίων κατὰ τὴν συμμαχίην τῶν Αἰακιδέων, καὶ τρηχέως περιεφθέντων ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, αὖτις οἱ Θηβαῖοι πέμψαντες, τοὺς

μὲν Αἰακίδας σφι ἀπεδίδοσαν, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἐδέοντο. Αἰγινῆται δὲ, εὐδαιμονίῃ τε μεγάλῃ ἐπαρθέντες, καὶ ἔχθρης παλαιῆς ἀναμνησθέντες ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους, τότε, Θηβαίων δεηθέντων, πόλεμον ἀκήρυκτον Ἀθηναίοισι ἐπέφερον. ἐπικειμένων γὰρ αὐτέων Βοιωτοῖσι, ἐπιπλώσαντες μακρῇσι νηυσὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν, κατὰ μὲν ἔσυραν Φάληρον, κατὰ δὲ τῆς ἄλλης παραλίης πολλοὺς δήμους· ποιεῦντες δὲ ταῦτα, μεγάλως Ἀθηναίους ἐσινέοντο.

bus, et Atheniensibus pridem infesti, Atticam invadunt, magnamque actæ partem populantur.

LXXXII. Ἡ δὲ ἔχθρη ἡ προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους ἐκ τῶν Αἰγινητέων, ἐγένετο ἐξ ἀρχῆς τοιῆσδε. Ἐπιδαυρίοισι ἡ γῆ καρπὸν οὐδένα ἀνεδίδου. περὶ ταύτης ὦν τῆς συμφορῆς οἱ Ἐπιδαύριοι ἐχρέωντο ἐν Δελφοῖσι· ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευε Δαμίης τε καὶ Αὐξησίης ἀγάλματα ἱδρύσασθαι· καί σφι ἱδρυσαμένοισι ἄμεινον συνοίσεσθαι. ἐπειρώτεον ὦν οἱ Ἐπιδαύριοι κότερα χαλκοῦ ποιέονται τὰ ἀγάλματα, ἢ λίθου· ἡ δὲ Πυθίη οὐδέτερα τούτων ἔα, ἀλλὰ ξύλου ἡμέρης ἐλαίης. Ἐδέοντο ὦν οἱ Ἐπιδαύριοι Ἀθηναίων ἐλαίην σφι δοῦναι ταμέσθαι, ἱρωτάτας δὴ κείνας νομίζοντες εἶναι· λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι ἔσαν ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἢ Ἀθήνῃσι. οἱ δὲ ἐπὶ τοῖσδε δώσειν ἔφασαν, ἐπ' ᾧ ἀπάξουσι ἔτεος ἑκάστου τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Πολιάδι ἱρὰ, καὶ τῷ Ἐρεχθέϊ. καταινέσαντες δ' ἐπὶ τούτοισι οἱ Ἐπιδαύριοι, τῶν τε ἐδέοντο ἔτυχον, καὶ ἀγάλματα ἐκ τῶν ἐλαιέων τουτέων ποιησάμενοι ἱδρύσαντο· καὶ ἥ τε γῆ σφι ἔφερε, καὶ Ἀθηναίοισι ἐπετέλεον τὰ συνέθεντο.

Odii Æginetarum adversus Athenienses inveterati origo. Epidaurii ad terram sterilitate levandam Damiæ et Auxesiæ, (quarum cultus c. 83. describitur) simulacra oleagina ex oraculo fabricaturi, ab Atheniensibus, sacris Minervæ et Erechtheo in singulos annos pactis, oleas obtinent.

LXXXIII. Τοῦτον δ' ἔτι τὸν χρόνον, καὶ πρὸ τοῦ, Αἰγινῆται Ἐπιδαυρίων ἤκουον, τά τε ἄλλα, καὶ δίκας, διαβαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον, ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ' ἀλλήλων οἱ Αἰγινῆται. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε, νῆάς τε πηξάμενοι, καὶ ἀγνωμοσύνῃ χρησάμενοι, ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν Ἐπιδαυρίων. ἅτε δὲ ἐόντες διάφοροι, δηλέοντο αὐτοὺς, ὥστε δὴ θαλασσοκράτορες ἐόντες· καὶ δὴ καὶ τὰ ἀγάλματα ταῦτα τῆς τε Δαμίης καὶ τῆς Αὐξησίης ὑπαιρέονται αὐτέων, καί σφεα

Quæ simulacra cum Æginetæ rapuissent,

ἐκόμισάν τε καὶ ἱδρύσαντο τῆς σφετέρης χώρης ἐς τὴν μεσόγαιαν, τῇ Οἴη μὲν ἐστι οὔνομα, στάδια δὲ μάλιστά κη ἀπὸ τῆς πόλιος ὡς εἴκοσι ἀπέχει. ἱδρυσάμενοι δὲ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ, θυσίῃσί τέ σφεα καὶ χοροῖσι γυναικηΐοισι κερτόμοισι ἱλάσκοντο, χορηγῶν ἀποδεικνυμένων ἑκατέρῃ τῶν δαιμόνων δέκα ἀνδρῶν· κακῶς δὲ ἠγόρευον οἱ χοροὶ ἄνδρα μὲν οὐδένα, τὰς δὲ ἐπιχωρίας γυναῖκας. ἔσαν δὲ καὶ τοῖσι Ἐπιδαυρίοισι αἱ τοιαῦται ἱροργίαι. εἰσὶ δέ σφι καὶ ἄρρητοι ἱροργίαι.

Athenienses, Epidauriis onus illud annuum jam detrectantibus, raptum ab Æginetis repetunt:

LXXXIV. Κλεφθέντων δὲ τῶνδε τῶν ἀγαλμάτων, οἱ Ἐπιδαύριοι τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰ συνέθεντο οὐκ ἐπετέλεον. πέμψαντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἐμήνιον τοῖσι Ἐπιδαυρίοισι· οἱ δὲ ἀπέφαινον λόγῳ ὡς οὐκ ἀδικοῖεν· ὅσον μὲν γὰρ χρόνον εἶχον τὰ ἀγάλματα ἐν τῇ χώρῃ, ἐπιτελέειν τὰ συνέθεντο· ἐπεὶ δὲ ἐστερῆσθαι αὐτέων, οὐ δίκαιον εἶναι ἀποφέρειν ἔτι, ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας αὐτὰ Αἰγινήτας πρήσσεσθαι ἐκέλευον. Πρὸς ταῦτα Ἀθηναῖοι, ἐς Αἴγιναν πέμψαντες, ἀπαίτεον τὰ ἀγάλματα· οἱ δὲ Αἰγινῆται ἔφασαν, σφίσι τε καὶ Ἀθηναίοισι εἶναι οὐδὲν πρῆγμα.

sed dum vim adhibent, conatus vel numine divino, vel quod Argivi Æginetas juvarent, tam male cedit, ut cæteris occisis modo unus sospes evadat.

LXXXV. Ἀθηναῖοι μέν νυν λέγουσι, μετὰ τὴν ἀπαίτησιν ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μιῇ τῶν ἀστῶν τούτους, οἳ ἀποπεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἴγιναν, τὰ ἀγάλματα ταῦτα, ὡς σφετέρων ξύλων ἐόντα, ἐπειρῶντο ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾷν, ἵνα σφέα ἀνακομίσωνται. οὐ δυναμένους δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ αὐτέων κρατῆσαι, περιβαλόντας σχοινία ἕλκειν τὰ ἀγάλματα. καί σφι ἕλκουσι, βροντήν τε, καὶ ἅμα τῇ βροντῇ σεισμὸν ἐπιγενέσθαι· τοὺς δὲ τριηρίτας τοὺς ἕλκοντας, ὑπὸ τουτέων ἀλλοφρονῆσαι· παθόντας δὲ τοῦτο, κτείνειν ἀλλήλους ἅτε πολεμίους, ἐς ὃ ἐκ πάντων ἕνα λειφθέντα ἀνακομισθῆναι αὐτὸν ἐς Φάληρον.

LXXXVI. Ἀθηναῖοι μέν νυν οὕτω λέγουσι γενέσθαι. Αἰγινῆται δὲ, οὐ νηῒ μιῇ ἀπικέσθαι Ἀθηναί-

ους· μίην μὲν γὰρ, καὶ ὀλίγῳ πλεῦνας μιῆς, καὶ εἴ σφι μὴ ἔτυχον ἐοῦσαι νέες, ἀπαμύνασθαι ἂν εὐπετέως· ἀλλὰ πολλῇσι νηυσὶ ἐπιπλέειν σφι ἐπὶ τὴν χώρην· αὐτοὶ δέ σφι εἶξαι, καὶ οὐ διαναυμαχῆσαι. οὐκ ἔχουσι δὲ τοῦτο διασημῆναι ἀτρεκέως, οὔτε εἰ ἕσσονες συγγινωσκόμενοι εἶναι τῇ ναυμαχίῃ, κατὰ τοῦτο εἶξαν, οὔτε εἰ βουλόμενοι ποιῆσαι οἷόν τι καὶ ἐποίησαν. Ἀθηναίους μέν νυν, ἐπεί τέ σφι οὐδεὶς ἐς μάχην κατίστατο, ἀποβάντας ἀπὸ τῶν νεῶν, τράπεσθαι πρὸς τὰ ἀγάλματα· οὐ δυναμένους δὲ ἀνασπάσαι ἐκ τῶν βάθρων αὐτὰ, οὕτω δὴ περιβαλλομένους σχοινία, ἕλκειν, ἐς οὗ ἑλκόμενα τὰ ἀγάλματα ἀμφότερα τὠυτὸ ποιῆσαι· ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες, ἄλλῳ δέ τεῳ· ἐς γούνατα γάρ σφι αὐτὰ πεσέειν, καὶ τὸν ἀπὸ τούτου χρόνον διατελέειν οὕτω ἔχοντα. Ἀθηναίους μὲν δὴ ταῦτα ποιέειν· σφέας δὲ, Αἰγινῆται λέγουσι, πυθομένους τοὺς Ἀθηναίους ὡς μέλλοιεν ἐπὶ σφέας στρατεύεσθαι, ἑτοίμους Ἀργείους ποιέεσθαι. τούς τε δὴ Ἀθηναίους ἀποβεβάναι ἐς τὴν Αἰγιναίην, καὶ παρεῖναι βοηθέοντάς σφι τοὺς Ἀργείους· καὶ λαθεῖν τε ἐξ Ἐπιδαύρου διαβάντας ἐς τὴν νῆσον, καὶ οὐ προακηκοόσι τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπιπεσέειν ὑποταμομένους τὸ ἀπὸ τῶν νεῶν· ἅμα τε ἐν τούτῳ τὴν βροντήν τε γενέσθαι καὶ τὸν σεισμὸν αὐτοῖσι.

LXXXVII. Λέγεται μέν νυν ὑπ' Ἀργείων τε καὶ Αἰγινητέων τάδε. ὁμολογέεται δὲ καὶ ὑπ' Ἀθηναίων, ἕνα μοῦνον τὸν ἀποσωθέντα αὐτέων ἐς τὴν Ἀττικὴν γενέσθαι· πλὴν Ἀργεῖοι μὲν λέγουσι, αὐτέων τὸ Ἀττικὸν στρατόπεδον διαφθειράντων, τὸν ἕνα τοῦτον περιγενέσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ, τοῦ δαιμονίου· περιγενέσθαι μέντοι οὐδὲ τοῦτον τὸν ἕνα, ἀλλ' ἀπολέσθαι τρόπῳ τοιῷδε. κομισθεὶς γὰρ ἐς τὰς Ἀθήνας, ἀπήγγειλε τὸ πάθος· πυθομένας δὲ τὰς γυναῖκας τῶν ἐπ' Αἴγιναν στρατευσαμένων ἀνδρῶν, δεινόν τι ποιησαμένας κεῖνον μοῦνον ἐξ ἁπάντων σωθῆναι, πέριξ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον λαβούσας, καὶ κεντεύσας τῇσι περό-

Hunc Athenas reversum uxores peremtorum fibulis vestium confodiunt: quare feminarum Atticarum vestitus, qui prius, ut omnium Græcarum [c. 88.], Doricus fuerat, in Ionicum,

νησι τῶν ἱματίων, εἰρωτᾷν ἑκάστην αὐτέων ὅκη εἴη ὁ ἑωυτῆς ἀνήρ· καὶ τοῦτον μὲν οὕτω διαφθαρῆναι. Ἀθηναίοισι δὲ ἔτι τοῦ πάθεος δεινότερόν τι δόξαι εἶναι τὸ τῶν γυναικῶν ἔργον. ἄλλῳ μὲν δὴ οὐκ ἔχειν ὅτεῳ ζημιώσωσι τὰς γυναῖκας, τὴν δὲ ἐσθῆτα μετέβαλλον αὐτέων ἐς τὴν Ἰάδα· ἐφόρεον γὰρ δὴ πρὸ τοῦ αἱ τῶν Ἀθηναίων γυναῖκες ἐσθῆτα Δωρίδα, τῇ Κορινθίῃ παραπλησιωτάτην· μετέβαλλον ὦν ἐς τὸν λίνεον κιθῶνα, ἵνα δὴ περόνῃσι μὴ χρέωνται. ἔστι δὲ, ἀληθέϊ λόγῳ χρεωμένοισι, οὐκ Ἰὰς αὕτη ἡ ἐσθὴς τὸ παλαιὸν, ἀλλὰ Κάειρα· ἐπεὶ ἥ γε Ἑλληνικὴ ἐσθὴς πᾶσα ἡ ἀρχαίη τῶν γυναικῶν, ἡ αὐτὴ ἦν τὴν νῦν Δωρίδα καλέομεν.

seu potius Caricum mutatus. Quos mores Argivi et Æginetæ exinde adsciverint.

LXXXVIII. Τοῖσι δὲ Ἀργείοισι καὶ τοῖσι Αἰγινήτῃσι καὶ πρὸς ταῦτα ἔτι τόδε ποιῆσαι νόμον εἶναι παρά σφι ἑκατέροισι· τὰς περόνας ἡμιολίας ποιέεσθαι τοῦ τότε κατεστεῶτος μέτρου, καὶ ἐς τὸ ἱρὸν τῶν θεῶν τουτέων περόνας μάλιστα ἀνατιθέναι τὰς γυναῖκας· Ἀττικὸν δὲ μήτε τι ἄλλο προσφέρειν πρὸς τὸ ἱρὸν, μήτε κέραμον, ἀλλ' ἐκ χυτρίδων ἐπιχωριέων νόμον τὸ λοιπὸν αὐτόθι εἶναι πίνειν. Ἀργείων μέν νυν καὶ Αἰγινητέων αἱ γυναῖκες ἔκ τε τόσου κατ' ἔριν τῶν Ἀθηναίων, περόνας ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐφόρεον μέζονας ἢ πρὸ τοῦ.

Illam Æginetarum incursionem [c. 81.] dum Athenienses, Pythia vindictæ dilationem triginta annorum frustra suadente, protinus ulcisci parant,

LXXXIX. Τῆς δὲ ἔχθρης τῆς πρὸς Αἰγινήτας Ἀθηναίοισι γενομένης ἀρχὴ κατὰ τὰ εἴρηται ἐγένετο. Τότε δὴ Θηβαίων ἐπικαλεομένων, προθύμως τῶν περὶ τὰ ἀγάλματα γενομένων ἀναμιμνησκόμενοι οἱ Αἰγινῆται ἐβοήθεον τοῖσι Βοιωτοῖσι. Αἰγινῆταί τε δὴ ἐδήϊευν τῆς Ἀττικῆς τὰ παραθαλάσσια· καὶ Ἀθηναίοισι ὁρμεωμένοισι ἐπ' Αἰγινήτας στρατεύεσθαι, ἦλθε μαντήϊον ἐκ Δελφῶν "ἐπισχόντας ἀπὸ τοῦ Αἰγινη-"τέων ἀδικίου τριήκοντα ἔτεα, τῷ ἑνὶ καὶ τριηκοστῷ, "Αἰακῷ τέμενος ἀποδέξαντας, ἄρχεσθαι τοῦ πρὸς "Αἰγινήτας πολέμου· καί σφι χωρήσειν τὰ βούλον-"ται. ἢν δὲ αὐτίκα ἐπιστρατεύωνται, πολλὰ μὲν "σφεας ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ χρόνου πείσεσθαι, πολλὰ

"δὲ καὶ ποιήσειν· τέλος μέντοι καταστρέψεσθαι." Ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἄκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, τῷ μὲν Αἰακῷ τέμενος ἀπέδεξαν τοῦτο τὸ νῦν ἐπὶ τῆς ἀγορῆς ἵδρυται· τριήκοντα δὲ ἔτεα οὐκ ἀνέσχοντο ἀκούσαντες ὅκως χρεὼν εἴη ἐπισχεῖν, πεπονθότας πρὸς Αἰγινητέων ἀνάρσια.

XC. Ἐς τιμωρίην δὲ παρασκευαζομένοισι αὐτοῖσι, ἐκ Λακεδαιμονίων πρῆγμα ἐγειρόμενον, ἐμπόδιον ἐγένετο. πυθόμενοι γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐκ τῶν Ἀλκμαιωνιδέων ἐς τὴν Πυθίην μεμηχανημένα, καὶ τὰ ἐκ τῆς Πυθίης ἐπὶ σφέας τε καὶ τοὺς Πεισιστρατίδας, συμφορὴν ἐποιεῦντο διπλῆν, ὅτι τε ἄνδρας ξείνους σφι ἐόντας ἐξεληλάκεσαν ἐκ τῆς ἐκείνων, καὶ ὅτι ταῦτα ποιήσασι χάρις οὐδεμίη ἐφαίνετο πρὸς τῶν Ἀθηναίων. Ἔτι τε πρὸς τούτοισι ἐνῆγόν σφεας οἱ χρησμοὶ, λέγοντες πολλά τε καὶ ἀνάρσια ἔσεσθαι αὐτοῖσι ἐξ Ἀθηναίων· τῶν πρότερον μὲν ἔσαν ἀδαέες, τότε δὲ, Κλεομένεος κομίσαντος ἐς Σπάρτην, ἐξέμαθον. ἐκτήσατο δὲ ὁ Κλεομένης ἐκ τῆς Ἀθηναίων ἀκροπόλιος τοὺς χρησμοὺς, τοὺς ἔκτηντο μὲν πρότερον οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐξελαυνόμενοι δὲ ἔλιπον ἐν τῷ ἱρῷ· καταλειφθέντας δὲ ὁ Κλεομένης ἀνέλαβε.

Spartanorum machinis impediuntur. Qui cognita fraude Alcmæonidarum [c. 63.] auditoque arcanas Atheniensium sortes multa sibi mala minitari,

XCI. Τότε δὲ ὡς ἀνέλαβον οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς χρησμοὺς, καὶ τοὺς Ἀθηναίους ἑώρεον αὐξομένους, καὶ οὐδαμῶς ἑτοίμους ἐόντας πείθεσθαί σφι, νόῳ λαβόντες ὡς ἐλεύθερον μὲν ἐὸν τὸ γένος τὸ Ἀττικὸν, ἰσόρροπον τῷ ἑωυτῶν ἂν γίνοιτο, κατεχόμενον δὲ ὑπὸ τυραννίδος, ἀσθενὲς καὶ πειθαρχέεσθαι ἑτοῖμον· μαθόντες δὲ τουτέων ἕκαστα, μετεπέμποντο Ἱππίην τὸν Πεισιστράτου ἀπὸ Σιγείου τοῦ ἐν Ἑλλησπόντῳ, ἐς ὃ καταφεύγουσι οἱ Πεισιστρατίδαι. Ἐπεί τε δέ σφι Ἱππίης καλεόμενος ἧκε, μεταπεμψάμενοι καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ἀγγέλους, ἔλεγόν σφι Σπαρτιῆται τάδε· "Ἄνδρες σύμμαχοι, συγγινώσκομεν αὐτοῖσι "ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς. ἐπαρθέντες γὰρ κιβδήλοισι "μαντηΐοισι, ἄνδρας ξείνους ἐόντας ἡμῖν τὰ μάλιστα,

ne Athenæ libertate florentes Spartæ perniciem adferrent, Hippiam Sigeo arcessitum [c. 65.] in tyrannidem restituere cogitant. Sed consilium cum sociis communicantes

“ καὶ ἀναδεκομένους ὑποχειρίας παρέξειν τὰς Ἀθήνας, τούτους ἐκ τῆς πατρίδος ἐξηλάσαμεν, καὶ ἔπειτα, ποιήσαντες ταῦτα, δήμῳ ἀχαρίστῳ παρεδώκαμεν τὴν πόλιν· ὃς ἐπεί τε δι' ἡμέας ἐλευθερωθεὶς ἀνέκυψε, ἡμέας μὲν καὶ τὸν βασιλῆα ἡμέων περιυβρίσας ἐξέβαλε, δόξαν δὲ φύσας αὐξάνεται· ὥστε ἐκμεμαθήκασι μάλιστα μὲν οἱ περίοικοι αὐτέων Βοιωτοὶ καὶ Χαλκιδέες, τάχα δέ τις καὶ ἄλλος ἐκμαθήσεται ἁμαρτών. ἐπεί τε δὲ ἐκεῖνα ποιήσαντες ἡμάρτομεν, νῦν πειρησόμεθά σφεας ἅμα ὑμῖν ἀκεόμενοι τίσασθαι. αὐτοῦ γὰρ τούτου εἵνεκεν τόνδε τε τὸν Ἱππίην μετεπεμψάμεθα, καὶ ὑμέας ἀπὸ τῶν πολίων, ἵνα κοινῷ τε λόγῳ καὶ κοινῷ στόλῳ ἐσαγαγόντες αὐτὸν ἐς τὰς Ἀθήνας, ἀποδῶμεν τὰ καὶ ἀπελόμεθα.”

Sosicles Corinthius, rem dissuasurus, 1 acriter increpat, inque tyrannos acerbissime invehitur: et quo magis cæteros moveat, (2—7) mala Corinthiorum sub tyrannis oratione diserta exponit.

XCII. Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον· τῶν δὲ συμμάχων τὸ πλῆθος οὐκ ἐνεδέκετο τοὺς λόγους. οἱ μέν νυν ἄλλοι ἡσυχίην ἦγον, Κορίνθιος δὲ Σωσικλέης ἔλεξε τάδε· “Ἦ δὴ ὅ τε οὐρανὸς ἔσται ἔνερθε τῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ μετέωρος ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οἱ ἄνθρωποι νομὸν ἐν θαλάσσῃ ἕξουσι, καὶ οἱ ἰχθύες τὸν πρότερον ἄνθρωποι, ὅτε γε ὑμεῖς, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἰσοκρατίας καταλύοντες, τυραννίδας ἐς τὰς πόλις κατάγειν παρασκευάζεσθε· τοῦ οὔτε ἀδικώτερον οὐδέν ἐστι κατ' ἀνθρώπους, οὔτε μιαιφονώτερον. Εἰ γὰρ δὴ τοῦτό γε δοκέει ὑμῖν εἶναι χρηστὸν, ὥστε τυραννεύεσθαι τὰς πόλις, αὐτοὶ πρῶτοι τύραννον καταστησάμενοι παρὰ σφίσι αὐτοῖσι, οὕτω καὶ τοῖσι ἄλλοισι δίζησθε κατιστάναι. νῦν δὲ, αὐτοὶ ἄπειροι ἐόντες τυράννων, καὶ φυλάσσοντες δεινότατα τοῦτο ἐν τῇ Σπάρτῃ μὴ γενέσθαι, παραχρᾶσθε ἐς τοὺς συμμάχους. εἰ δὲ αὐτοὶ ἔμπειροι ἔατε, κατάπερ ἡμεῖς, εἴχετε ἂν περὶ αὐτοῦ γνώμας ἀμείνονας συμβάλλεσθαι ἤπερ νῦν.

2 Oligarchicus olim Corinthi status, imperiumque

Κορινθίοισι γὰρ ἦν πόλιος κατάστασις τοιήδε. ἦν ὀλιγαρχίη, καὶ οὗτοι Βακχιάδαι καλεόμενοι ἔνεμον τὴν πόλιν· ἐδίδοσαν

" δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων. Ἀμφίονι δὲ, ἐόντι τουτέων τῶν ἀνδρῶν, γίνεται θυγάτηρ χωλή· οὔνομα δέ οἱ ἦν Λάβδα. ταύτην, Βακχιαδέων γὰρ οὐδεὶς ἤθελε γῆμαι, ἴσχει Ἠετίων ὁ Ἐχεκράτεος, δήμου μὲν ἐκ Πέτρης ἐὼν, ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν Λαπίθης τε καὶ Καινίδης· ἐκ δέ οἱ ταύτης τῆς γυναικὸς, οὐδ' ἐξ ἄλλης, παῖδες ἐγίνοντο. ἐστάλη ὦν ἐς Δελφοὺς περὶ γόνου. ἐσιόντα δὲ αὐτὸν ἰθέως ἡ Πυθίη προσαγορεύει τοισίδε τοῖσι ἔπεσι·

penes Bacchiadas [an. 833—663.]: e quorum familia Labda Eetioni nubit.

" Ἠετίων, οὔτις σε τίει πολύτιτον ἐόντα.
" Λάβδα κύει, τέξει δ' ὀλοοίτροχον· ἐν δὲ πεσεῖται
" ἀνδράσι μουνάρχοισι, δικαιώσει δὲ Κόρινθον.

" ταῦτα χρησθέντα τῷ Ἠετίωνι, ἐξαγγέλλεταί κως τοῖσι Βακχιάδῃσι, τοῖσι τὸ μὲν πρότερον γενόμενον χρηστήριον ἐς Κόρινθον ἦν ἄσημον, φέρον τε ἐς τὠυτὸ καὶ τὸ τοῦ Ἠετίωνος, καὶ λέγον ὧδε·

" Αἰετὸς ἐν πέτρῃσι κύει· τέξει δὲ λέοντα
" καρτερὸν, ὠμηστήν· πολλῶν δ' ὑπὸ γούνατα λύσει.
" Ταῦτά νυν εὖ φράζεσθε Κορίνθιοι, οἳ περὶ καλὴν
" Πειρήνην οἰκεῖτε καὶ ὀφρυόεντα Κόρινθον.

" Τοῦτο μὲν δὴ τοῖσι Βακχιάδῃσι, πρότερον γενόμενον, ἦν ἀτέκμαρτον· τότε δὲ, τὸ Ἠετίωνι γενόμενον ὡς ἐπύθοντο, αὐτίκα καὶ τὸ πρότερον συνῆκαν, ἐὸν συνῳδὸν τῷ Ἠετίωνος. συνέντες δὲ καὶ τοῦτο, εἶχον ἐν ἡσυχίῃ, ἐθέλοντες τὸν μέλλοντα Ἠετίωνι γενέσθαι γόνον διαφθεῖραι. ὡς δ' ἔτεκε ἡ γυνὴ τάχιστα, πέμπουσι σφέων αὐτέων δέκα ἐς τὸν δῆμον ἐν τῷ κατοίκητο Ἠετίων, ἀποκτενέοντας τὸ παιδίον. ἀπικόμενοι δὲ οὗτοι ἐς τὴν Πέτρην, καὶ παρελθόντες ἐς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἠετίωνος, αἴτεον τὸ παιδίον· ἡ δὲ Λάβδα, εἰδυῖά τε οὐδὲν τῶν εἵνεκα ἐκεῖνοι ἀπικοίατο, καὶ δοκέουσά σφεας φιλοφροσύνης τοῦ πατρὸς εἵνεκα αἰτέειν, φέρουσα ἐνεχείρισε αὐτέων ἑνί. τοῖσι δὲ ἄρα ἐβεβούλευτο κατ' ὁδὸν, τὸν πρῶτον αὐτέων λαβόντα τὸ παιδίον προσουδίσαι. ἐπεί τε ὦν ἔδωκε

3 His natus Cypselus, cum infans Bacchiadarum per oraculorum monita insidias evasisset,

" φέρουσα ἡ Λάβδα, τὸν λαβόντα τῶν ἀνδρῶν θείῃ
" τύχῃ προσεγέλασε τὸ παιδίον· καὶ τὸν, φρασθέντα
" τοῦτο, οἶκτός τις ἴσχει ἀποκτεῖναι· κατοικτείρας δὲ
" παραδιδοῖ τῷ δευτέρῳ· ὁ δὲ, τῷ τρίτῳ· οὕτω δὴ
" διεξῆλθε διὰ πάντων τῶν δέκα παραδιδόμενον, οὐδενὸς
" βουλομένου διεργάσασθαι. Ἀποδόντες ὦν ὀπίσω τῇ
" τεκούσῃ τὸ παιδίον, καὶ ἐξελθόντες ἔξω, ἑστεῶτες
" ἐπὶ τῶν θυρέων, ἀλλήλων ἅπτοντο καταιτιώμενοι·
" καὶ μάλιστα τοῦ πρώτου λαβόντος, ὅτι οὐκ ἐποίησε
" κατὰ τὰ δεδογμένα· ἐς ὃ δὴ σφι, χρόνου ἐγγινο-
" μένου, ἔδοξε αὖτις παρελθόντας πάντας τοῦ φόνου
4 " μετίσχειν. Ἔδει δὲ ἐκ τοῦ Ἠετίωνος γόνου Κο-
" ρίνθῳ κακὰ ἀναβλαστεῖν. ἡ Λάβδα γὰρ πάντα
" ταῦτα ἤκουε ἑστεῶσα πρὸς αὐτῇσι τῇσι θύρῃσι·
" δείσασα δὲ, μή σφι μεταδόξῃ, καὶ τὸ δεύτερον λα-
" βόντες τὸ παιδίον ἀποκτείνωσι, φέρουσα κατακρύ-
" πτει ἐς τὸ ἀφραστότατόν οἱ ἐφαίνετο εἶναι, ἐς κυ-
" ψέλην· ἐπισταμένη ὡς εἰ ὑποστρέψαντες ἐς ζήτησιν
" ἀπικοίατο, πάντα ἐρευνήσειν μέλλοιεν· τὰ δὴ καὶ
" ἐγίνετο. ἐλθοῦσι δὲ καὶ διζημένοισι αὐτοῖσι ὡς οὐκ
" ἐφαίνετο, ἐδόκεε ἀπαλλάσσεσθαι, καὶ λέγειν πρὸς
" τοὺς ἀποπέμψαντας, ὡς πάντα ποιήσειαν τὰ ἐκεῖνοι
" ἐνετείλαντο. οἱ μὲν δὴ ἀπελθόντες, ἔλεγον ταῦτα.
5 " Ἠετίωνι δὲ μετὰ ταῦτα ὁ παῖς αὐξάνετο· καί οἱ,
" διαφυγόντι τοῦτον τὸν κίνδυνον, ἀπὸ τῆς κυψέλης
" ἐπωνυμίην Κύψελος οὔνομα ἐτέθη. Ἀνδρωθέντι δὲ
" καὶ μαντευομένῳ Κυψέλῳ ἐγένετο ἀμφιδέξιον χρη-
" στήριον ἐν Δελφοῖσι, τῷ πίσυνος γενόμενος, ἐπεχεί-
" ρησέ τε καὶ ἔσχε Κόρινθον. ὁ δὲ χρησμὸς ὅδε ἦν·

vir factus, tyrannide occupata [an. 663.], Corinthios jugo gravissimo premit.

" Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ, ὃς ἐμὸν δόμον ἐσκαταβαίνει,
" Κύψελος Ἠετίδης, βασιλεὺς κλειτοῖο Κορίνθου·
" αὐτὸς, καὶ παῖδες, παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες.

" Τὸ μὲν δὴ χρηστήριον τοῦτο ἦν.. τυραννεύσας δὲ ὁ
" Κύψελος, τοιοῦτος δή τις ἀνὴρ ἐγένετο· πολλοὺς μὲν
" Κορινθίων ἐδίωξε, πολλοὺς δὲ χρημάτων ἀπεστέρησε,

“πολλῷ δ' ἔτι πλείστους τῆς ψυχῆς.

6 *Cui succedens filius Periander [an. 633.], crudelitate patrem etiam superat.*

Ἄρξαντος δὲ τούτου ἐπὶ τριήκοντα ἔτεα, καὶ διαπλέξαντος τὸν βίον εὖ, διάδοχός οἱ τῆς τυραννίδος ὁ παῖς Περίανδρος γίνεται. Ὁ τοίνυν Περίανδρος κατ' ἀρχὰς μὲν ἦν ἠπιώτερος τοῦ πατρός. ἐπεί τε δὲ ὡμίλησε δι' ἀγγέλων Θρασυβούλῳ τῷ Μιλήτου τυράννῳ, πολλῷ ἔτι ἐγένετο Κυψέλου μιαιφονώτερος. πέμψας γὰρ παρὰ Θρασύβουλον κήρυκα, ἐπυνθάνετο ὅντινα ἂν τρόπον ἀσφαλέστατον καταστησάμενος τῶν πρηγμάτων, κάλλιστα τὴν πόλιν ἐπιτροπεύοι. Θρασύβουλος δὲ τὸν ἐλθόντα παρὰ τοῦ Περιάνδρου ἐξῆγε ἔξω τοῦ ἄστεος· ἐσβὰς δὲ ἐς ἄρουραν ἐσπαρμένην, ἅμα τε διεξήϊε τὸ λήϊον, ἐπειρωτῶν τε καὶ ἀναποδίζων τὸν κήρυκα κατὰ τὴν ἀπὸ Κορίνθου ἄπιξιν, καὶ ἐκόλουε αἰεὶ ὅκως τινὰ ἴδοι τῶν ἀσταχύων ὑπερέχοντα· κολούων δὲ, ἔρριπτε· ἐς ὃ τοῦ ληΐου τὸ κάλλιστόν τε καὶ βαθύτατον διέφθειρε τρόπῳ τοιούτῳ· διεξελθὼν δὲ τὸ χωρίον, καὶ ὑποθέμενος ἔπος οὐδὲν, ἀποπέμπει τὸν κήρυκα. Νοστήσαντος δὲ τοῦ κήρυκος ἐς τὴν Κόρινθον, ἦν πρόθυμος πυνθάνεσθαι τὴν ὑποθήκην ὁ Περίανδρος. ὁ δὲ, οὐδέν οἱ, ἔφη, Θρασύβουλον ὑποθέσθαι· θωμάζειν τε αὐτοῦ, παρ' οἷόν μιν ἄνδρα ἀποπέμψειε, ὡς παραπλῆγά τε καὶ τῶν ἑωυτοῦ σινάμωρον· ἀπηγεόμενος τά περ πρὸς Θρασυβούλου ὀπώπεε.

7 Περίανδρος δὲ, συνιεὶς τὸ ποιηθὲν, καὶ νόῳ ἴσχων ὥς οἱ ὑπετίθετο Θρασύβουλος τοὺς ὑπειρόχους τῶν ἀστῶν φονεύειν, ἐνθαῦτα δὴ πᾶσαν κακότητα ἐξέφαινε ἐς τοὺς πολιήτας. ὅσα γὰρ Κύψελος ἀπέλιπε κτείνων τε καὶ διώκων, Περίανδρός σφεα ἀπετέλεσε. Μιῇ δὲ ἡμέρῃ ἀπέδυσε πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας, διὰ τὴν ἑωυτοῦ γυναῖκα Μέλισσαν. πέμψαντι γάρ οἱ ἐς Θεσπρωτοὺς ἐπ' Ἀχέροντα ποταμὸν ἀγγέλους ἐπὶ τὸ νεκυομαντήϊον παρακαταθήκης πέρι ξεινικῆς, οὔτε σημανέειν ἔφη ἡ Μέλισσα ἐπιφανεῖσα, οὔτε κατερέειν ἐν τῷ κέεται χώρῳ ἡ παρακαταθήκη· ῥιγοῦν

“τε γὰρ, καὶ εἶναι γυμνή· τῶν γάρ οἱ συγκατέθαψε εἱμάτων ὄφελος εἶναι οὐδὲν, οὐ κατακαυθέντων. μαρτύριον δέ οἱ εἶναι ὡς ἀληθέα ταῦτα λέγει, ὅτι ἐπὶ ψυχρὸν τὸν ἰπνὸν Περίανδρος τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε. Ταῦτα δὲ ὡς ὀπίσω ἀπηγγέλθη τῷ Περιάνδρῳ, πιστὸν γάρ οἱ ἦν τὸ συμβόλαιον, ὃς νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη, ἰθέως δὴ μετὰ τὴν ἀγγελίην κήρυγμα ἐποιήσατο, ἐς τὸ Ἡραῖον ἐξιέναι πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας. αἱ μὲν δὴ, ὡς ἐς ὁρτὴν, ἤϊσαν κόσμῳ τῷ καλλίστῳ χρεώμεναι· ὁ δ' ὑποστήσας τοὺς δορυφόρους, ἀπέδυσέ σφεας, πάσας ὁμοίως τάς τ' ἐλευθέρας καὶ τὰς ἀμφιπόλους· συμφορήσας δὲ ἐς ὄρυγμα, Μελίσσῃ ἐπευχόμενος κατέκαιε. ταῦτα δέ οἱ ποιήσαντι, καὶ τὸ δεύτερον πέμψαντι, ἔφρασε τὸ εἴδωλον τὸ Μελίσσης ἐς τὸν κατέθηκε χῶρον τοῦ ξείνου τὴν παρακαταθήκην. Τοιοῦτο μέν ἐστι ὑμῖν ἡ τυραννὶς, ὦ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τοιούτων ἔργων. ἡμέας δὲ τοὺς Κορινθίους τότε αὐτίκα θῶμα μέγα εἶχε, ὅτε ὑμέας εἴδομεν μεταπεμπομένους Ἱππίην· νῦν τε δὴ καὶ μεζόνως θωμάζομεν λέγοντας ταῦτα· ἐπιμαρτυρόμεθά τε, ἐπικαλεόμενοι ὑμῖν θεοὺς τοὺς Ἑλληνίους, μὴ κατιστάναι τυραννίδας ἐς τὰς πόλις. οὐκῶν, ἢν μὴ παύσησθε, ἀλλὰ πειρήσεσθε παρὰ τὸ δίκαιον κατάγοντες Ἱππίην, ἴστε ὑμῖν Κορινθίους γε οὐ συναινέοντας.”

Sosiclis sententia sociis probata,

XCIII. Σωσικλέης μὲν ἀπὸ Κορίνθου πρεσβεύων ἔλεξε τάδε. Ἱππίης δὲ αὐτὸν ἀμείβετο, τοὺς αὐτοὺς ἐπικαλέσας θεοὺς κείνῳ, ἦ μὲν Κορινθίους μάλιστα πάντων ἐπιποθήσειν Πεισιστρατίδας, ὅταν σφι ἥκωσι ἡμέραι αἱ κύριαι ἀνιᾶσθαι ὑπ' Ἀθηναίων. Ἱππίης μὲν τούτοισι ἀμείψατο, οἷά τε τοὺς χρησμοὺς ἀτρεκέστατα ἀνδρῶν ἐξεπιστάμενος. Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων τέως μὲν εἶχον ἐν ἡσυχίῃ σφέας αὐτούς· ἐπεί τε δὲ Σωσικλέος ἤκουσαν εἴπαντος ἐλευθέρως, ἅπας τις αὐτέων φωνὴν ῥήξας, αἱρέετο τοῦ Κορινθίου τὴν γνώμην· Λακεδαιμονίοισί τε ἐπεμαρτυρέοντο, μὴ

ποιέειν μηδὲν νεώτερον περὶ πόλιν Ἑλλάδα. οὕτω μὲν ταῦτα ἐπαύσθη.

XCIV. Ἱππίῃ δὲ ἐνθεῦτεν ἀπελαυνομένῳ, ἐδίδου μὲν Ἀμύντης ὁ Μακεδὼν Ἀνθεμοῦντα, ἐδίδοσαν δὲ Θεσσαλοὶ Ἰωλκόν. ὁ δὲ τουτέων μὲν οὐδέτερα αἱρέετο, ἀνεχώρεε δὲ ὀπίσω ἐς Σίγειον, τὸ εἷλε Πεισίστρατος αἰχμῇ παρὰ Μιτυληναίων· κρατήσας δὲ αὐτοῦ, κατέστησε τύραννον εἶναι παῖδα τὸν ἑωυτοῦ νόθον Ἡγησίστρατον, γεγονότα ἐξ Ἀργείης γυναικός. ὃς οὐκ ἀμαχητὶ εἶχε τὰ παρέλαβε παρὰ Πεισιστράτου. ἐπολέμεον γὰρ, ἔκ τε Ἀχιλληΐου πόλιος ὁρμεώμενοι καὶ Σιγείου, χρόνον ἐπὶ συχνὸν, Μιτυληναῖοί τε καὶ Ἀθηναῖοι· οἱ μὲν, ἀπαιτέοντες τὴν χώρην· Ἀθηναῖοι δὲ, οὔτε συγγινωσκόμενοι, ἀποδεικνύντες τε λόγῳ οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρης, ἢ οὐ καὶ σφὶ καὶ τοῖσι ἄλλοισι, ὅσοι Ἑλλήνων συνεπρήξαντο Μενέλεῳ τὰς Ἑλένης ἁρπαγάς.

Hippias Sigeum revertitur, quod Pisistratus olim Mitylenæis eripuerat, jam dudum multorum inter Athenienses ac Mitylenæos bellorum causam,

XCV. Πολεμεόντων δέ σφεων, παντοῖα καὶ ἄλλα ἐγένετο ἐν τῇσι μάχῃσι· ἐν δὲ δὴ καὶ Ἀλκαῖος ὁ ποιητὴς, συμβολῆς γενομένης, καὶ νικώντων Ἀθηναίων, αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει, τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι, καί σφεα ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον τὸ ἐν Σιγείῳ. ταῦτα δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλεϊ ποιήσας, ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτυλήνην, ἐξαγγελλόμενος τὸ ἑωυτοῦ πάθος Μελανίππῳ ἀνδρὶ ἑτάρῳ. Μιτυληναίους δὲ καὶ Ἀθηναίους κατήλλαξε Περίανδρος ὁ Κυψέλου· τούτῳ γὰρ διαιτητῇ ἐπετράποντο· κατήλλαξε δὲ ὧδε· νέμεσθαι ἑκατέρους τὴν ἔχουσι. Σίγειον μέν νυν οὕτω ἐγένετο ὑπ' Ἀθηναίοισι.

inprimis Alcæi ῥιψάσπιδος carmine nobilitatorum.

XCVI. Ἱππίης δὲ ἐπεί τε ἀπίκετο ἐκ τῆς Λακεδαίμονος ἐς τὴν Ἀσίην, πᾶν χρῆμα ἐκίνεε, διαβάλλων τε τοὺς Ἀθηναίους πρὸς τὸν Ἀρταφέρνεα, καὶ ποιέων ἅπαντα ὅκως αἱ Ἀθῆναι γενοίατο ὑπ' ἑωυτῷ τε καὶ Δαρείῳ. Ἱππίης τε δὴ ταῦτα ἔπρησσε, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι πυθόμενοι ταῦτα, πέμπουσι ἐς Σάρδις ἀγγέλους, οὐκ ἐῶντες τοὺς Πέρσας πείθεσθαι Ἀθηναίων

Ibi dum auxilium Persarum ambit, resque jam ad bellum videtur spectare:

τοῖσι φυγάσι. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ἐκέλευέ σφεας, εἰ βουλοίατο σόοι εἶναι, καταδέκεσθαι ὀπίσω Ἱππίην. οὔκων δὴ ἐνεδέκοντο τοὺς λόγους ἀποφερομένους Ἀθηναῖοι· οὐκ ἐνδεκομένοισι δέ σφι, δέδοκτο ἐκ τοῦ φανεροῦ τοῖσι Πέρσῃσι πολεμίους εἶναι.

Aristagoras Milesius Athenas venit [c. 55.], facileque a populo xx navium classem impetrat.

XCVII. ΝΟΜΙΖΟΥΣΙ δὴ ταῦτα, καὶ διαβεβλημένοισι ἐς τοὺς Πέρσας, ἐν τούτῳ δὴ τῷ καιρῷ ὁ Μιλήσιος Ἀρισταγόρης, ὑπὸ Κλεομένεος τοῦ Λακεδαιμονίου ἐξελασθεὶς ἐκ τῆς Σπάρτης, ἀπίκετο ἐς Ἀθήνας· αὕτη γὰρ ἡ πόλις τῶν λοιπέων ἐδυνάστευε μέγιστα. ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ τὸν δῆμον ὁ Ἀρισταγόρης, ταῦτα ἔλεγε τὰ καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ, περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ τοῦ πολέμου τοῦ Περσικοῦ, ὡς οὔτε ἀσπίδα οὔτε δόρυ νομίζουσι, εὐπετέες τε χειρωθῆναι εἴησαν. ταῦτά τε δὴ ἔλεγε, καὶ πρὸς τοῖσι τάδε, ὡς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰσὶ ἄποικοι, καὶ οἰκός σφεας εἴη ῥύεσθαι δυναμένους μέγα· καὶ οὐδὲν ὅ τι οὐκ ὑπίσχετο, οἷα κάρτα δεόμενος· ἐς ὃ ἀνέπεισέ σφεας. Πολλοὺς γὰρ οἶκε εἶναι εὐπετέστερον διαβάλλειν ἢ ἕνα, εἰ Κλεομένεα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον μοῦνον οὐκ οἷός τε ἐγένετο διαβάλλειν, τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων ἐποίησε τοῦτο. Ἀθηναῖοι μὲν δὴ ἀναπεισθέντες, ἐψηφίσαντο εἴκοσι νέας ἀποστεῖλαι βοηθοὺς Ἴωσι, στρατηγὸν ἀποδέξαντες αὐτέων εἶναι Μελάνθιον, ἄνδρα τῶν ἀστῶν, ἐόντα τὰ πάντα δόκιμον. Αὗται δὲ αἱ νέες, ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροισι.

Hinc prior Miletum profectus, Pæonas in Phrygiam abductos [c. 15.] sollicitat, ut in patriam invito Dario revertantur.

XCVIII. Ἀρισταγόρης δὲ προπλώσας, καὶ ἀπικόμενος ἐς τὴν Μίλητον, ἐξευρὼν βούλευμα ἀπ' οὗ Ἴωσι μὲν ἔμελλε οὐδεμίη ὠφελίη ἔσεσθαι· οὐ δ' ὦν οὐδὲ τούτου εἵνεκα ἐποίεε, ἀλλ' ὅκως βασιλῆα Δαρεῖον λυπήσειε· ἔπεμψε ἐς τὴν Φρυγίην ἄνδρα ἐπὶ τοὺς Παίονας, τοὺς ἀπὸ Στρυμόνος ποταμοῦ αἰχμαλώτους γενομένους ὑπὸ Μεγαβάζου, οἰκέοντας δὲ τῆς Φρυγίης χῶρόν τε καὶ κώμην ἐπ' ἑωυτῶν. ὃς ἐπεί τε ἀπίκετο ἐς τοὺς Παίονας, ἔλεγε τάδε· « Ἄνδρες

"Παίονες, ἔπεμψέ με Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου τύραννος, σωτηρίην ὑμῖν ὑποθησόμενον, ἤνπερ βούλησθε πείθεσθαι. νῦν γὰρ Ἰωνίη πᾶσα ἀπέστηκε ἀπὸ βασιλῆος, καὶ ὑμῖν παρέχει σώζεσθαι ἐπὶ τὴν ὑμετέρην αὐτέων. μέχρι μὲν θαλάσσης, αὐτοῖσι ὑμῖν, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, ἡμῖν ἤδη μελήσει." Ταῦτα δὲ ἀκούσαντες οἱ Παίονες, κάρτα τε ἀσπαστὸν ἐποιήσαντο, καὶ ἀναλαβόντες παῖδάς τε καὶ γυναῖκας, ἀπεδίδρησκον ἐπὶ θάλασσαν· οἱ δέ τινες αὐτέων καὶ κατέμειναν ἀῤῥωδήσαντες αὐτοῦ. ἐπεί τε δὲ οἱ Παίονες ἀπικέατο ἐπὶ θάλασσαν, ἐνθεῦτεν ἐς Χίον διέβησαν. ἐόντων δὲ ἤδη ἐν Χίῳ, κατὰ πόδας ἐληλύθεε Περσέων ἵππος πολλή, διώκουσα τοὺς Παίονας. ὡς δὲ οὐ κατέλαβον, ἐπηγγέλλοντο ἐς τὴν Χίον τοῖσι Παίοσι, ὅκως ἂν ὀπίσω ἀπέλθοιεν. οἱ δὲ Παίονες τοὺς λόγους οὐκ ἐνεδέκοντο· ἀλλ' ἐκ Χίου μὲν Χῖοί σφεας ἐς Λέσβον ἤγαγον, Λέσβιοι δὲ ἐς Δορίσκον ἐκόμισαν· ἐνθεῦτεν δὲ πεζῇ κομιζόμενοι ἀπικέατο ἐς Παιονίην.

XCIX. Ἀρισταγόρης δὲ, ἐπειδὴ οἵ τε Ἀθηναῖοι ἀπικέατο εἴκοσι νηυσὶ, ἅμα ἀγόμενοι Ἐρετριέων πέντε τριήρεας, οἳ οὐ τὴν Ἀθηναίων χάριν ἐστρατεύοντο, ἀλλὰ τὴν αὐτέων Μιλησίων, ὀφειλόμενά σφι ἀποδιδόντες· οἱ γὰρ δὴ Μιλήσιοι πρότερον τοῖσι Ἐρετριεῦσι τὸν πρὸς Χαλκιδέας πόλεμον συνδιένεικαν, ὅτε περ καὶ Χαλκιδεῦσι ἀντία Ἐρετριέων καὶ Μιλησίων Σάμιοι ἐβοήθεον· οὗτοι ὦν ἐπεί τέ σφι ἀπικέατο, καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι παρῆσαν, ἐποιέετο στρατηΐην ὁ Ἀρισταγόρης ἐς Σάρδις. αὐτὸς μὲν δὴ οὐκ ἐστρατεύετο, ἀλλ' ἔμενε ἐν Μιλήτῳ· στρατηγοὺς δὲ ἄλλους ἀπέδεξε Μιλησίων εἶναι, τὸν ἑωυτοῦ τε ἀδελφεὸν Χαροπῖνον, καὶ τῶν ἄλλων ἀστῶν, Ἑρμόφαντον.

Interim et Atheniensium classis et Eretriensium v triremes adpellunt. Quibus auxiliis juncti Iones,

C. Ἀπικόμενοι δὲ τῷ στόλῳ τούτῳ Ἴωνες ἐς Ἔφεσον, πλοῖα μὲν κατέλιπον ἐν Κορήσσῳ τῆς Ἐφεσίης· αὐτοὶ δὲ ἀνέβαινον χειρὶ πολλῇ, ποιεύμενοι Ἐφεσίους ἡγεμόνας. πορευόμενοι δὲ παρὰ ποταμὸν Καΰστριον, ἐνθεῦτεν ἐπεί τε ὑπερβάντες τὸν Τμῶλον

Sardes, præter arcem, capiunt,

ἀπίκοντο, αἱρέουσι Σάρδις, οὐδενός σφι ἀντιωθέντος· αἱρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπόλιος τἄλλα πάντα· τὴν δὲ ἀκρόπολιν ἐρρύετο αὐτὸς Ἀρταφέρνης, ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγην.

incendioque delent [an. 503.]

CI. Τὸ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἑλόντας σφέας τὴν πόλιν, ἔσχε τόδε. ἔσαν ἐν τῇσι Σάρδισι οἰκίαι, αἱ μὲν πλεῦνες, καλάμιναι· ὅσαι δ' αὐτέων καὶ πλίνθιναι ἔσαν, καλάμου εἶχον τὰς ὀροφάς. τουτέων δὴ μίην τῶν τις στρατιωτέων ὡς ἐνέπρησε, αὐτίκα ἀπ' οἰκίης ἐς οἰκίην ἰὸν τὸ πῦρ, ἐπένεμετο τὸ ἄστυ ἅπαν. καιομένου δὲ τοῦ ἄστεος, οἱ Λυδοί τε καὶ ὅσοι Περσέων ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλι, ἀπολαμφθέντες πάντοθεν, ὥστε τὰ περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρὸς, καὶ οὐκ ἔχοντος ἐξήλυσιν ἐκ τοῦ ἄστεος, συνέρρεον ἔς τε τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμόν· ὅς σφι ψῆγμα χρυσοῦ καταφορέων ἐκ τοῦ Τμώλου, διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς ῥέει, καὶ ἔπειτα ἐς τὸν Ἕρμον ποταμὸν ἐκδιδοῖ, ὁ δὲ, ἐς θάλασσαν. ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν Πακτωλὸν καὶ ἐς τὴν ἀγορὴν ἀθροιζόμενοι οἵ τε Λυδοὶ καὶ οἱ Πέρσαι, ἠναγκάζοντο ἀμύνεσθαι. οἱ δὲ Ἴωνες, ὁρέοντες τοὺς μὲν ἀμυνομένους τῶν πολεμίων, τοὺς δὲ σὺν πλήθεϊ πολλῷ προσφερομένους, ἐξανεχώρησαν δείσαντες πρὸς τὸ οὖρος, τὸν Τμῶλον καλεόμενον· ἐνθεῦτεν δὲ ὑπὸ νύκτα ἀπαλλάσσοντο ἐπὶ τὰς νέας.

Regressos Persæ ad Ephesum adorti, victoriam insignem reportant.

CII. Καὶ Σάρδις μὲν ἐνεπρήσθησαν, ἐν δὲ αὐτῇσι καὶ ἱρὸν ἐπιχωρίης θεοῦ Κυβήβης· τὸ σκηπτόμενοι οἱ Πέρσαι, ὕστερον ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἕλλησι ἱρά. Τότε δὲ οἱ Πέρσαι οἱ ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ νομοὺς ἔχοντες, προπυνθανόμενοι ταῦτα, συνηλίζοντο καὶ ἐβοήθεον τοῖσι Λυδοῖσι. καί κως ἐν μὲν Σάρδισι οὐκέτι ἐόντας τοὺς Ἴωνας εὑρίσκουσι· ἑπόμενοι δὲ κατὰ στίβον, αἱρέουσι αὐτοὺς ἐν Ἐφέσῳ. καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ Ἴωνες, συμβαλόντες δὲ, πολλὸν ἑσσώθησαν· καὶ πολλοὺς αὐτέων οἱ Πέρσαι φονεύουσι, ἄλλους τε οὐνομαστοὺς, ἐν δὲ δὴ καὶ Εὐαλκίδεα στρατηγέοντα Ἐρετριέων, στεφανηφόρους τε ἀγῶνας ἀναραιρηκότα,

καὶ ὑπὸ Σιμωνίδεω τοῦ Κηΐου πολλὰ αἰνεθέντα. οἱ δὲ αὐτέων ἀπέφυγον τὴν μάχην, ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ τὰς πόλιας.

CIII. Τότε μὲν δὴ οὕτω ἠγωνίσαντο. μετὰ δὲ, Ἀθηναῖοι μὲν τὸ παράπαν ἀπολιπόντες τοὺς Ἴωνας, ἐπικαλεομένου σφέας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρισταγόρεω, οὐκ ἔφασαν τιμωρήσειν σφίσι. Ἴωνες δὲ τῆς Ἀθηναίων συμμαχίης στερηθέντες, (οὕτω γάρ σφι ὑπῆρχε πεποιημένα ἐς Δαρεῖον) οὐδὲν δὴ ἧσσον τὸν πρὸς τὸν βασιλῆα πόλεμον ἐσκευάζοντο. Πλώσαντες δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, Βυζάντιόν τε καὶ τὰς ἄλλας πόλις ἁπάσας τὰς ταύτῃ ὑπ' ἑωυτοῖσι ἐποιήσαντο. ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον, Καρίης τὴν πολλὴν προσεκτήσαντο σφίσι σύμμαχον εἶναι· καὶ γὰρ τὴν Καῦνον, πρότερον οὐ βουλομένην συμμαχέειν, ὡς ἐνέπρησαν τὰς Σάρδις· τότε σφι καὶ αὕτη προσεγένετο.

Inde Iones, etsi Athenienses domum discesserant, nihilo secius in bello perseverantes, et Byzantium cæterasque Hellesponti urbes expugnant, et magnam Cariæ partem ad defectionem permovent.

CIV. Κύπριοι δὲ ἐθελονταί σφι πάντες προσεγένοντο, πλὴν Ἀμαθουσίων. ἀπέστησαν γὰρ καὶ οὗτοι ὧδε ἀπὸ Μήδων. Ἦν Ὀνήσιλος, Γόργου μὲν τοῦ Σαλαμινίων βασιλῆος ἀδελφεὸς νεώτερος, Χέρσιος δὲ τοῦ Σιρώμου τοῦ Εὐέλθοντος παῖς. οὗτος ὠνὴρ πολλάκις μὲν καὶ πρότερον τὸν Γόργον παρηγορέετο ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλῆος· τότε δ', ὡς καὶ τοὺς Ἴωνας ἐπύθετο ἀπεστάναι, πάγχυ ἐπικείμενος ἐνῆγε. ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε τὸν Γόργον, ἐνθαῦτά μιν φυλάξας ἐξελθόντα τὸ ἄστυ τὸ Σαλαμινίων ὁ Ὀνήσιλος, ἅμα τοῖσι ἑωυτοῦ στασιώτῃσι, ἀπεκλήϊσε τῶν πυλέων. Γόργος μὲν δὴ στερηθεὶς τῆς πόλιος, ἔφευγε ἐς Μήδους· Ὀνήσιλος δὲ ἦρχε Σαλαμῖνος, καὶ ἀνέπειθε πάντας Κυπρίους συναπίστασθαι. τοὺς μὲν δὴ ἄλλους ἀνέπεισε. Ἀμαθουσίους δὲ, οὐ βουλομένους οἱ πείθεσθαι, ἐπολιόρκεε προσκατήμενος.

Jam et Cyprus, præter Amathuntem, tota Onesilo auctore deficit [an. 502.].

CV. Ὀνήσιλος μέν νυν ἐπολιόρκεε Ἀμαθοῦντα. βασιλέϊ δὲ Δαρείῳ ὡς ἐξαγγέλθη Σάρδις ἁλούσας ἐμπεπρῆσθαι ὑπό τε Ἀθηναίων καὶ Ἰώνων, τὸν δὲ ἡγεμόνα γενέσθαι τῆς συλλογῆς, ὥστε ταῦτα συνυ-

Darius ob Sardes conflagratas Atheniensibus iratissimus.

φανθῆναι, τὸν Μιλήσιον Ἀρισταγόρην· πρῶτα μὲν λέγεται αὐτὸν, ὡς ἐπύθετο ταῦτα, Ἰώνων οὐδένα λόγον ποιησάμενον, εὖ εἰδότα ὡς οὗτοί γε οὐ καταπροΐξονται ἀποστάντες, εἴρεσθαι οἵτινες εἶεν οἱ Ἀθηναῖοι· μετὰ δὲ, πυθόμενον, αἰτῆσαι τὸ τόξον, λαβόντα δὲ καὶ ἐπιθέντα ὀϊστὸν, ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν ἀπεῖναι, καί μιν ἐς τὸν ἠέρα βάλλοντα εἰπεῖν· "Ὦ Ζεῦ, "ἐκγενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι." εἴπαντα δὲ ταῦτα, προστάξαι ἑνὶ τῶν θεραπόντων, δείπνου προκειμένου αὐτῷ, ἐς τρὶς ἑκάστοτε εἰπεῖν· "Δέσποτα, "μέμνεο τῶν Ἀθηναίων."

Histiæum primo objurgat: tum, excusatione ejus accepta,

CVI. Προστάξας δὲ ταῦτα, εἶπε, καλέσας ἐς ὄψιν Ἱστιαῖον τὸν Μιλήσιον, τὸν ὁ Δαρεῖος κατεῖχε χρόνον ἤδη πολλόν· "Πυνθάνομαι, Ἱστιαῖε, ἐπίτροπον τὸν "σὸν, τῷ σὺ Μίλητον ἐπέτρεψας, νεώτερα ἐς ἐμὲ "πεποιηκέναι πρήγματα. ἄνδρας γάρ μοι ἐκ τῆς "ἑτέρης ἠπείρου ἐπαγαγὼν, καὶ Ἴωνας σὺν αὐτοῖσι, "τοὺς δώσοντας ἐμοὶ δίκην τῶν ἐποίησαν· τούτους "ἀναγνώσας ἅμα ἐκείνοισι ἕπεσθαι, Σαρδίων με "ἀπεστέρηκε. νῦν ὦν κῶς τοι φαίνεται ταῦτα ἔχειν "καλῶς; κῶς δ' ἄνευ τῶν σῶν βουλευμάτων τοιοῦ-"τόν τι ἐπρήχθη; ὅρα μὴ ἐξ ὑστέρης σεωυτὸν ἐν "αἰτίῃ σχῇς." Εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ Ἱστιαῖος· "Βα-"σιλεῦ, κοῖον ἐφθέγξαο ἔπος; ἐμὲ βουλεῦσαι πρῆ-"γμα, ἐκ τοῦ σοί τι ἢ μέγα ἢ σμικρὸν ἔμελλε "λυπηρὸν ἀνασχήσειν; τί δ' ἂν ἐπιδιζήμενος ποιέοιμι "ταῦτα; τεῦ δὲ ἐνδεὴς ἐών; τῷ πάρα μὲν πάντα "ὅσα περ σοὶ, πάντων δὲ πρὸς σέο βουλευμάτων "ἐπακούειν ἀξιεῦμαι. Ἀλλ' εἴ περ τι τοιοῦτον, οἷον "σὺ εἴρηκας, πρήσσει ὁ ἐμὸς ἐπίτροπος, ἴσθι αὐτὸν "ἐπ' ἑωυτοῦ βαλλόμενον πεπρηχέναι. ἀρχὴν δὲ ἔγωγε "οὐδὲ ἐνδέκομαι τὸν λόγον, ὅκως τι Μιλήσιοι καὶ ὁ "ἐμὸς ἐπίτροπος νεώτερον πρήσσουσι περὶ πρήγματα "τὰ σά. Εἰ δ' ἄρα τι τοιοῦτο ποιεῦσι, καὶ σὺ τὸ "ἐὸν ἀκήκοας, ὦ βασιλεῦ, μάθε οἷον πρῆγμα ἐρ-"γάσαο, ἐμὲ ἀπὸ θαλάσσης ἀνάσπαστον ποιήσας. "Ἴωνες γὰρ οἴκασι, ἐμεῦ ἐξ ὀφθαλμῶν σφι γενο-

" μένου, ποιῆσαι τῶν πάλαι ἵμερον εἶχον· ἐμέο δ' ἂν " ἐόντος ἐν Ἰωνίῃ, οὐδεμίη πόλις ὑπεκίνησε. Νῦν ὦν " ὡς τάχος με ἄφες πορευθῆναι ἐς Ἰωνίην, ἵνα τοι " κεῖνά τε πάντα καταρτίσω ἐς τὠυτὸ, καὶ τὸν Μι- " λήτου ἐπίτροπον τοῦτον, τὸν ταῦτα μηχανησάμενον, " ἐγχειρίδετον παραδῶ. ταῦτα δὲ κατὰ νόον τὸν σὸν " ποιήσας, θεοὺς ἐπόμνυμι τοὺς βασιληΐους, μὴ μὲν " πρότερον ἐκδύσασθαι τὸν ἔχων κιθῶνα καταβήσο- " μαι ἐς Ἰωνίην, πρὶν ἄν τοι Σαρδὼ, νῆσον τὴν μεγί- " στην, δασμοφόρον ποιήσω."

CVII. Ἱστιαῖος μὲν δὴ, λέγων ταῦτα, διέβαλλε. Δαρεῖος δὲ ἐπείθετο, καί μιν ἀπίει, ἐντειλάμενος, ἐπεὰν τὰ ὑπέσχετό οἱ ἐπιτελέα ποιήσῃ, παραγίνεσθαί οἱ ὀπίσω ἐς τὰ Σοῦσα.

ad sedandas Ioniæ turbas dimittit.

CVIII. Ἐν ᾧ δὲ ἡ ἀγγελίη τε περὶ τῶν Σαρδίων παρὰ βασιλῆα ἀνήϊε, καὶ Δαρεῖος τὰ περὶ τὸ τόξον ποιήσας, Ἱστιαίῳ ἐς λόγους ἦλθε, καὶ Ἱστιαῖος μεμετιμένος ὑπὸ Δαρείου, ἐκομίζετο ἐπὶ θάλασσαν· ἐν τούτῳ παντὶ τῷ χρόνῳ ἐγίνετο τάδε. Πολιορκέοντι τῷ Σαλαμινίῳ Ὀνησίλῳ Ἀμαθουσίους ἐξαγγέλλεται, νηυσὶ στρατιὴν πολλὴν ἄγοντα Περσικὴν Ἀρτύβιον, ἄνδρα Πέρσην, προσδόκιμον ἐς τὴν Κύπρον εἶναι. πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Ὀνήσιλος, κήρυκας διέπεμπε ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐπικαλεύμενός σφεας. Ἴωνες δὲ οὐκ ἐς μακρὴν βουλευσάμενοι, ἦκον πολλῷ στόλῳ. Ἴωνές τε δὴ παρῆσαν ἐς τὴν Κύπρον, καὶ οἱ Πέρσαι νηυσὶ διαβάντες ἐκ τῆς Κιλικίης, ἤϊσαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα πεζῇ· τῇσι δὲ νηυσὶ οἱ Φοίνικες περιέπλωον τὴν ἄκρην, αἳ καλεῦνται Κληΐδες τῆς Κύπρου.

Interim Onesilo Amathusios obsidente, Cyprum et classis Ionum auxilium ferentium adpellit, et Persarum terrestres navalesque copiæ duce Artybio invadunt.

CIX. Τούτου δὲ τοιούτου γινομένου, ἔλεξαν οἱ τύραννοι τῆς Κύπρου, συγκαλέσαντες τῶν Ἰώνων τοὺς στρατηγούς· "Ἄνδρες Ἴωνες, αἵρεσιν ὑμῖν δίδομεν " ἡμεῖς οἱ Κύπριοι, ὁκοτέροισι βούλεσθε προσφέρε- " σθαι, ἢ Πέρσῃσι, ἢ Φοίνιξι. εἰ μὲν γὰρ πεζῇ βού- " λεσθε ταχθέντες Περσέων διαπειρᾶσθαι, ὥρη ἂν " εἴη ὑμῖν, ἐκβάντας ἐκ τῶν νεῶν, τάσσεσθαι πεζῇ, " ἡμέας δὲ ἐς τὰς νέας ἐμβαίνειν τὰς ὑμετέρας, Φοί-

“ νίξι ἀνταγωνιευμένους· εἰ δὲ Φοινίκων μᾶλλον βού- “ λεσθε διαπειρᾶσθαι, ποιέειν χρεόν ἐστι ὑμέας, “ ὁκότερα ἂν δὴ τουτέων ἕλησθε, ὅκως τὸ κατ᾽ ὑμέας “ ἔσται ἥ τε Ἰωνίη καὶ ἡ Κύπρος ἐλευθέρη.” Εἶπαν οἱ Ἴωνες πρὸς ταῦτα· “ Ἡμέας ἀπέπεμψε τὸ κοινὸν “ τῶν Ἰώνων φυλάξοντας τὴν θάλασσαν, ἀλλ᾽ οὐκ ἵνα “ Κυπρίοισι τὰς νέας παραδόντες, αὐτοὶ Πέρσῃσι “ πεζῇ προσφερώμεθα. ἡμεῖς μέν νυν ἐπ᾽ οὗ ἐτάχθη- “ μεν, ταύτῃ πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί· ὑμέας δὲ “ χρεόν ἐστι, ἀναμνησθέντας οἷα ἐπάσχετε δουλεύον- “ τες πρὸς τῶν Μήδων, γίνεσθαι ἄνδρας ἀγαθούς.” Ἴωνες μὲν τούτοισι ἀμείψαντο.

CX. Μετὰ δὲ, ἡκόντων ἐς τὸ πεδίον τὸ Σαλαμινίων τῶν Περσέων, διέτασσον οἱ βασιλῆες τῶν Κυπρίων, τοὺς μὲν ἄλλους Κυπρίους κατὰ τοὺς ἄλλους στρατιώτας ἀντιτάσσοντες· Σαλαμινίων δὲ καὶ Σολίων ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον, ἀντέτασσον Πέρσῃσι. Ἀρτυβίῳ δὲ τῷ στρατηγῷ τῶν Περσέων ἐθελοντὴς ἀντετάσσετο Ὀνήσιλος.

CXI. Ἤλαυνε δὲ ἵππον ὁ Ἀρτύβιος δεδιδαγμένον πρὸς ὁπλίτην ἵστασθαι ὀρθόν. πυθόμενος ὦν ταῦτα ὁ Ὀνήσιλος, ἦν γάρ οἱ ὑπασπιστὴς γένος μὲν Κὰρ, τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος, καὶ ἄλλως λήματος πλέος, εἶπε πρὸς τοῦτον· “ Πυνθάνομαι τὸν Ἀρτυβίου “ ἵππον ἱστάμενον ὀρθὸν, καὶ ποσὶ καὶ στόματι κατ- “ εργάζεσθαι πρὸς τὸν ἂν προσενεχθῇ. σὺ ὦν βου- “ λευσάμενος αὐτίκα εἰπὲ ὁκότερον βούλεαι φυλάξας “ πλῆξαι, εἴ τε τὸν ἵππον, εἴ τε αὐτὸν Ἀρτύβιον.” Εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὀπάων αὐτοῦ· “ Ὦ βασιλεῦ, “ ἑτοῖμος μὲν ἐγώ εἰμι ποιέειν καὶ ἀμφότερα, καὶ τὸ “ ἕτερον αὐτέων, καὶ πάντως τὸ ἂν ἐπιτάσσῃς σύ· ὡς “ μέντοι ἔμοιγε δοκέει εἶναι τοῖσι σοῖσι πρήγμασι “ προσφερέστερον, φράσω. βασιλῆα μὲν καὶ στρατη- “ γὸν χρεὸν εἶναί φημι βασιλέϊ τε καὶ στρατηγῷ “ προσφέρεσθαι· ἤν τε γὰρ κατέλῃς ἄνδρα στρατη- “ γὸν, μέγα τοι γίνεται· καὶ δεύτερα, ἢν σὲ ἐκεῖνος, “ τὸ μὴ γένοιτο, ὑπὸ ἀξιόχρεω καὶ ἀποθανεῖν ἡμίσεα

“ συμφορή· ἡμέας δὲ τοὺς ὑπηρέτας ἑτέροισί τε “ ὑπηρέτῃσι προσφέρεσθαι, καὶ πρὸς ἵππον· τοῦ σὺ “ τὰς μηχανὰς μηδὲν φοβηθῇς· ἐγὼ γάρ δή τοι “ ὑποδέκομαι μή μιν ἀνδρὸς ἔτι γε μηδενὸς στή- “ σεσθαι ἐναντίον.”

Prœlio terra marique commisso, dum Iones classem hostium vincunt, Cyprii a terrestri Persarum exercitu profligantur. Cadit et Artybius

CXII. Ταῦτα εἶπε, καὶ μεταυτίκα συνέμισγε τὰ στρατόπεδα πεζῇ, καὶ νηυσί. Νηυσὶ μέν νυν Ἴωνες, ἄκροι γενόμενοι ταύτην τὴν ἡμέρην, ὑπερεβάλοντο τοὺς Φοίνικας· καὶ τουτέων Σάμιοι ἠρίστευσαν. Πεζῇ δὲ, ὡς συνῆλθε τὰ στρατόπεδα, συμπεσόντα ἐμάχοντο. κατὰ δὲ τοὺς στρατηγοὺς ἀμφοτέρους τάδε ἐγίνετο. ὡς προσεφέρετο πρὸς τὸν Ὀνήσιλον ὁ Ἀρτύβιος ἐπὶ τοῦ ἵππου κατήμενος, ὁ Ὀνήσιλος, κατὰ τὰ συνεθήκατο τῷ ὑπασπιστῇ, παίει προσφερόμενον αὐτὸν τὸν Ἀρτύβιον· ἐπιβαλόντος δὲ τοῦ ἵππου τοὺς πόδας ἐπὶ τὴν Ὀνησίλου ἀσπίδα, ἐνθαῦτα ὁ Κὰρ δρεπάνῳ πλήξας, ἀπαράσσει τοῦ ἵππου τοὺς πόδας. Ἀρτύβιος μὲν δὴ ὁ στρατηγὸς τῶν Περσέων ὁμοῦ τῷ ἵππῳ πίπτει αὐτοῦ ταύτῃ.

CXIII. Μαχομένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων, Στησήνωρ, τύραννος ἐὼν Κουρίου, προδιδοῖ ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν περὶ ἑωυτὸν οὐ σμικρήν· οἱ δὲ Κουριέες οὗτοι λέγονται εἶναι Ἀργείων ἄποικοι. προδόντων δὲ τῶν Κουριέων, αὐτίκα καὶ τὰ Σαλαμινίων πολεμιστήρια ἅρματα τὠυτὸ τοῖσι Κουριεῦσι ἐποίεε. γινομένων δὲ τουτέων, κατυπέρτεροι ἔσαν οἱ Πέρσαι τῶν Κυπρίων. Τετραμμένου δὲ τοῦ στρατοπέδου, ἄλλοι τε ἔπεσον πολλοὶ, καὶ δὴ καὶ Ὀνήσιλός τε, ὁ Χέρσιος, ὅς περ τὴν Κυπρίων ἀπόστασιν ἔπρηξε, καὶ ὁ Σολίων βασιλεὺς Ἀριστόκυπρος, ὁ Φιλοκύπρου· Φιλοκύπρου δὲ τούτου, τὸν Σόλων ὁ Ἀθηναῖος, ἀπικόμενος ἐς Κύπρον, ἐν ἔπεσι αἴνεσε τυράννων μάλιστα.

et Onesilus.

CXIV. Ὀνησίλου μέν νυν Ἀμαθούσιοι, ὅτι σφέας ἐπολιόρκησε, ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν, ἐκόμισαν ἐς Ἀμαθοῦντα· καί μιν ἀνεκρέμασαν ὑπὲρ τῶν πυλέων. κρεμαμένης δὲ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἤδη ἐούσης κοίλης, ἑσμὸς μελισσέων ἐσδὺς ἐς αὐτὴν, κηρίων μιν ἐνέπλησε.

Onesilus post mortem ab Amathusiis primum contumeliose habitus, deinde ut

heros cultus.

τούτου δὲ γενομένου τοιούτου, ἐχρέωντο γὰρ περὶ αὐτῆς οἱ Ἀμαθούσιοι, ἐμαντεύθη σφι "τὴν μὲν κεφαλὴν κατελόντας θάψαι, Ὀνησίλῳ δὲ θύειν ὡς ἥρωϊ ἀνὰ πᾶν ἔτος. καί σφι ποιεῦσι ταῦτα, ἄμεινον συνοίσεσθαι." Ἀμαθούσιοι μέν νυν ἐποίευν ταῦτα, καὶ τὸ μέχρι ἐμεῦ.

Cognita clade Cypriorum, Iones domum revertuntur. Cyprus jugo Persico denuo subjecta [an. 501.].

CXV. Ἴωνες δὲ οἱ ἐν Κύπρῳ ναυμαχήσαντες, ἐπεί τε ἔμαθον τὰ πρήγματα τὰ Ὀνησίλου διεφθαρμένα, καὶ τὰς πόλιας τῶν Κυπρίων πολιορκευμένας τὰς ἄλλας, πλὴν Σαλαμῖνος, ταύτην δὲ Γόργῳ τῷ προτέρῳ βασιλέϊ τοὺς Σαλαμινίους παραδόντας· αὐτίκα, μαθόντες οἱ Ἴωνες ταῦτα, ἀπέπλωον ἐς τὴν Ἰωνίην. τῶν δὲ ἐν Κύπρῳ πολίων ἀντέσχε χρόνον ἐπὶ πλεῖστον πολιορκευμένη Σόλοι· τὴν, πέριξ ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος, πέμπτῳ μηνὶ εἷλον οἱ Πέρσαι.

Persarum duces, qui Iones ad Ephesum vicerant [c. 102.], bellum profligaturi alii alio copias ducunt.

CXVI. Κύπριοι μὲν δὴ, ἐνιαυτὸν ἐλεύθεροι γενόμενοι, αὖτις ἐκ νέης κατεδεδούλωντο. Δαυρίσης δὲ, ἔχων Δαρείου θυγατέρα, καὶ Ὑμέης τε καὶ Ὀτάνης, καὶ ἄλλοι Πέρσαι στρατηγοὶ, ἔχοντες καὶ οὗτοι Δαρείου θυγατέρας, ἐπιδιώξαντες τοὺς ἐν Σάρδισι στρατευσαμένους Ἰώνων, καὶ ἐσαράξαντές σφεας ἐς τὰς νέας, τῇ μάχῃ ὡς ἐπεκράτησαν, τὸ ἐνθεῦτεν ἐπιδιελόμενοι τὰς πόλις ἐπόρθεον.

Et Daurises quidem urbes Hellespontias [c. 103.] regis ditioni restituere incipit: sed audita Carum rebellione [c. 103.], in Cariam deflectit.

CXVII. Δαυρίσης μὲν, τραπόμενος πρὸς τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλις, εἷλε μὲν Δάρδανον, εἷλε δὲ Ἄβυδόν τε καὶ Περκώτην, καὶ Λάμψακον καὶ Παισόν· ταύτας μὲν ἐπ' ἡμέρης ἑκάστης αἵρεε. ἀπὸ δὲ Παισοῦ ἐλαύνοντί οἱ ἐπὶ Πάριον πόλιν, ἦλθε ἀγγελίη, τοὺς Κᾶρας τὠυτὸ Ἴωσι φρονήσαντας, ἀπεστάναι ἀπὸ Περσέων. ἀποστρέψας ὦν ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου, ἤλαυνε τὸν στρατὸν ἐπὶ τὴν Καρίην.

CXVIII. Καί κως ταῦτα τοῖσι Καρσὶ ἐξαγγέλθη πρότερον πρὶν ἢ τὸν Δαυρίσην ἀπικέσθαι. πυθόμενοι δὲ οἱ Κᾶρες, συνελέγοντο ἐπὶ Λευκάς τε Στήλας καλεομένας, καὶ ποταμὸν Μαρσύην· ὃς ῥέων ἐκ τῆς Ἰδριάδος χώρης, ἐς τὸν Μαίανδρον ἐκδιδοῖ. συλλεχθέντων δὲ τῶν Καρῶν ἐνθαῦτα, ἐγίνοντο βουλαὶ ἄλλαι τε πολ-

λαὶ καὶ ἀρίστη γε δοκέουσα εἶναι ἐμοὶ Πιξωδάρου τοῦ Μαυσώλου, ἀνδρὸς Κινδυέος, ὃς τοῦ Κιλίκων βασιλῆος Συεννέσιος εἶχε θυγατέρα. τούτου τοῦ ἀνδρὸς ἡ γνώμη ἔφερε, διαβάντας τὸν Μαίανδρον τοὺς Κᾶρας, καὶ κατὰ νώτου ἔχοντας τὸν ποταμὸν, οὕτω συμβάλλειν· ἵνα μὴ ἔχοντες ὀπίσω φεύγειν οἱ Κᾶρες, αὐτοῦ τε μένειν ἀναγκαζόμενοι, γενοίατο ἔτι ἀμείνονες τῆς φύσιος. αὕτη μέν νυν οὐκ ἐνίκα ἡ γνώμη, ἀλλὰ τοῖσι Πέρσῃσι κατὰ νώτου γίνεσθαι τὸν Μαίανδρον μᾶλλον ἢ σφίσι· δηλαδὴ, ἢν φυγὴ τῶν Περσέων γένηται, καὶ ἑσσωθέωσι τῇ συμβολῇ, ὡς οὐκ ἀπονοστήσουσι, ἐς τὸν ποταμὸν ἐσπίπτοντες.

CXIX. Μετὰ δὲ, παρεόντων καὶ διαβάντων τὸν Μαίανδρον τῶν Περσέων, ἐνθαῦτα ἐπὶ τῷ Μαρσύῃ ποταμῷ συνέβαλόν τε τοῖσι Πέρσῃσι οἱ Κᾶρες, καὶ μάχην ἐμαχέσαντο ἰσχυρὴν, καὶ ἐπὶ χρόνον πολλόν· τέλος δὲ ἑσσώθησαν διὰ πλῆθος. Περσέων μὲν δὴ ἔπεσον ἄνδρες ἐς δισχιλίους, Καρῶν δὲ ἐς μυρίους. ἐνθεῦτεν δὲ οἱ διαφυγόντες αὐτέων κατειλήθησαν ἐς Λάβρανδα, ἐς Διὸς Στρατίου ἱρὸν μέγα τε καὶ ἅγιον ἄλσος πλατανίστων. μοῦνοι δὲ, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Κᾶρές εἰσι οἳ Διῒ Στρατίῳ θυσίας ἀνάγουσι. κατειληθέντες ὦν οὗτοι ἐνθαῦτα, ἐβουλεύοντο περὶ σωτηρίης, ὁκότερα ἢ παραδόντες σφέας αὐτοὺς Πέρσῃσι, ἢ ἐκλιπόντες τὸ παράπαν τὴν Ἀσίην, ἄμεινον πρήξουσι.

Cares primo ad fluvium Marsyam,

CXX. Βουλευομένοισι δέ σφι ταῦτα παραγίνονται βοηθέοντες Μιλήσιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτέων. ἐνθαῦτα δὲ, τὰ μὲν πρότερον οἱ Κᾶρες ἐβουλεύοντο, μετῆκαν, οἱ δὲ αὖτις πολεμεῖν ἐξ ἀρχῆς ἀρτέοντο· καὶ ἐπιοῦσί τε τοῖσι Πέρσῃσι συμβάλλουσι, καὶ μαχεσάμενοι, ἐπὶ πλεῦν ἢ πρότερον ἑσσώθησαν· πεσόντων δὲ τῶν πάντων πολλῶν, Μιλήσιοι μάλιστα ἐπλήγησαν. X

iterum, una cum Milesiis, ad Labranda ingentem cladem accipiunt:

CXXI. Μετὰ δὲ, τοῦτο τὸ τρῶμα ἀνέλαβόν τε καὶ ἀνεμαχέσαντο οἱ Κᾶρες. πυθόμενοι γὰρ ὡς στρα-

non tamen inulti, cum Persæ post-

ea in eorum insidias delapsi, ad unum omnes pereant.

τεύεσθαι ὁρμέαται οἱ Πέρσαι ἐπὶ τὰς πόλις σφέων, ἐλόχησαν τὴν ἐν Πηδάσῳ ὁδόν· ἐς τὴν ἐμπεσόντες οἱ Πέρσαι νυκτὸς, διεφθάρησαν, καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐτέων, Δαυρίσης καὶ Ἀμόργης καὶ Σισιμάκης· σὺν δέ σφι ἀπέθανε καὶ Μύρσος ὁ Γύγεω. τοῦ δὲ λόχου τούτου ἡγεμὼν ἦν Ἡρακλείδης Ἰβανώλιος, ἀνὴρ Μυλασσεύς. οὗτοι μέν νυν τῶν Περσέων οὕτω διεφθάρησαν.

Hymeas, cui Propontis obtigerat, Daurise in Cariam profecto, cæteras Hellesponti partes subigit.

CXXII. Ὑμέης δὲ, καὶ αὐτὸς ἐὼν τῶν ἐπιδιωξάντων τοὺς ἐς Σάρδις στρατευσαμένους Ἰώνων, τραπόμενος ἐς τὴν Προποντίδα, εἷλε Κίον τὴν Μυσίην. ταύτην δὲ ἐξελὼν, ὡς ἐπύθετο τὸν Ἑλλήσποντον ἐκλελοιπέναι Δαυρίσην, καὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ Καρίης, καταλιπὼν τὴν Προποντίδα, ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἦγε τὸν στρατόν· καὶ εἷλε μὲν Αἰολέας πάντας, ὅσοι τὴν Ἰλιάδα νέμονται, εἷλε δὲ Γέργιθας, τοὺς ὑπολειφθέντας τῶν ἀρχαίων Τευκρῶν· αὐτός τε Ὑμέης αἱρέων ταῦτα τὰ ἔθνεα, νούσῳ τελευτᾷ ἐν τῇ Τρωάδι.

Artaphernes et Otanes Ioniam Æolidemque invadunt.

CXXIII. Οὗτος μὲν δὴ οὕτω ἐτελεύτησε· Ἀρταφέρνης δὲ ὁ Σαρδίων ὕπαρχος, καὶ Ὀτάνης ὁ τρίτος στρατηγὸς, ἐτάχθησαν ἐπὶ τὴν Ἰωνίην καὶ τὴν προσεχέα Αἰολίδα στρατεύεσθαι. Ἰωνίης μέν νυν, Κλαζομενὰς αἱρέουσι· Αἰολέων δὲ, Κύμην.

Quæ dum geruntur, Aristagoras Milesius de rebus suis desperans,

CXXIV. Ἁλισκομενέων δὲ τῶν πολίων, ἦν γὰρ δὴ, ὡς διέδεξε, Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήσιος ψυχὴν οὐκ ἄκρος, ὃς ταράξας τὴν Ἰωνίην, καὶ ἐγκερασάμενος πρήγματα μεγάλα, δρησμὸν ἐβούλευε, ὁρέων ταῦτα· πρὸς δέ οἱ καὶ ἀδύνατα ἐφάνη, βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι. πρὸς ταῦτα δὴ ὦν συγκαλέσας τοὺς συστασιώτας, ἐβουλεύετο, λέγων ὡς "ἄμεινόν σφι εἴη κρησφύγετόν τι ὑπάρχον εἶναι, ἢν ἄρα ἐξωθέωνται ἐκ τῆς Μιλήτου. εἴτε δὴ ὦν ἐς Σαρδὼ ἐκ τοῦ τόπου τούτου ἄγοι ἐς ἀποικίην, εἴτε ἐς Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν, τὴν Ἱστιαῖος ἐτείχεε παρὰ Δαρείου δωρεὴν λαβών;" ταῦτα ἐπειρώτα ὁ Ἀρισταγόρης.

CXXV. Ἑκαταίου μέν νυν τοῦ Ἡγησάνδρου, ἀνδρὸς λογοποιοῦ, τουτέων μὲν ἐς οὐδετέρην στέλλειν ἔφερε ἡ γνώμη, ἐν Λέρῳ δὲ τῇ νήσῳ τεῖχος οἰκοδομησάμενον ἡσυχίην ἄγειν, ἢν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς Μιλήτου· ἔπειτα δὲ ἐκ ταύτης ὁρμεώμενον, κατελεύσεσθαι ἐς τὴν Μίλητον. ταῦτα μὲν δὴ Ἑκαταῖος συνεβούλευε.

CXXVI. Αὐτῷ δὲ Ἀρισταγόρῃ ἡ πλείστη γνώμη ἦν ἐς τὴν Μύρκινον ἀπάγειν. τὴν μὲν δὴ Μίλητον ἐπιτρέπει Πυθαγόρῃ, ἀνδρὶ τῶν ἀστῶν δοκίμῳ· αὐτὸς δὲ παραλαβὼν πάντα τὸν βουλόμενον, ἔπλεε ἐς τὴν Θρηΐκην, καὶ ἔσχε τὴν χώρην ἐπ' ἣν ἐστάλη. ἐκ δὲ ταύτης ὁρμεώμενος, ἀπόλλυται ὑπὸ Θρηΐκων αὐτός τε ὁ Ἀρισταγόρης, καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ, πόλιν περικατήμενος, καὶ βουλομένων τῶν Θρηΐκων ὑποσπόνδων ἐξιέναι.

Mileto relicta, Myrcinum Edonidem [c. 11.] petit, unde cum exercitu egressus, a Thracibus occiditur [an. 498.].

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ἙΚΤΗ.

ἘΡΑΤΩ.

Ι. ἈΡΙΣΤΑΓΟΡΗΣ μέν νυν Ἰωνίην ἀποστήσας, οὕτω τελευτᾷ. Ἱστιαῖος δὲ ὁ Μιλήτου τύραννος, μεμετιμένος ὑπὸ Δαρείου, παρῆν ἐς Σάρδις. ἀπιγμένον δὲ αὐτὸν ἐκ τῶν Σούσων, εἴρετο Ἀρταφέρνης ὁ Σαρδίων ὕπαρχος, κατὰ κοῖόν τι δοκέοι Ἴωνας ἀπεστάναι. ὁ δὲ οὔτε εἰδέναι ἔφη, ἐθώμαζέ τε τὸ γεγονὸς, ὡς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρεόντων πρηγμάτων ἐπιστάμενος. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ὁρέων αὐτὸν τεχνάζοντα, εἶπε, εἰδὼς τὴν ἀτρεκίην τῆς ἀποστάσιος· "Οὕτω τοι, Ἱστιαῖε, ἔχει "κατὰ ταῦτα τὰ πρήγματα· τοῦτο τὸ ὑπόδημα "ἔρραψας μὲν σὺ, ὑπεδήσατο δὲ Ἀρισταγόρης."

Histiæus Sardes delatus [5, 107.], Artapherni suspectum se esse intelligens,

ΙΙ. Ἀρταφέρνης μὲν ταῦτα ἐς τὴν ἀπόστασιν ἔχοντα εἶπε. Ἱστιαῖος δὲ, δείσας ὡς συνιέντα Ἀρταφέρνεα, ὑπὸ τὴν πρώτην ἐπελθοῦσαν νύκτα ἀπέδρη ἐπὶ θάλασσαν, βασιλῆα Δαρεῖον ἐξηπατηκώς· ὃς Σαρδὼ νῆσον τὴν μεγίστην ὑποδεξάμενος κατεργάσασθαι, ὑπέδυνε τῶν Ἰώνων τὴν ἡγεμονίην τοῦ πρὸς Δαρεῖον πολέμου. διαβὰς δὲ ἐς Χίον, ἐδέθη ὑπὸ Χίων, καταγνωσθεὶς πρὸς αὐτέων νεώτερα πρήσσειν πρήγματα ἐς

in insulam Chium aufugit,

ἑωυτοὺς ἐκ Δαρείου. μαθόντες μέντοι οἱ Χῖοι τὸν πάντα λόγον, ὡς πολέμιος εἴη βασιλέϊ, ἔλυσαν αὐτόν.

Ionesque ægre ferentes, quod Aristagoram ad rebellandum instigavisset [5, 35.], probabili illius consilii causa prætexta placat.

III. Ἐνθαῦτα δὴ εἰρωτεώμενος ὑπὸ τῶν Ἰώνων ὁ Ἱστιαῖος, κατ᾽ ὅ τι προθύμως οὕτω ἐπέστειλε τῷ Ἀρισταγόρῃ ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ κακὸν τοσοῦτον εἴη Ἴωνας ἐξεργασμένος, τὴν μὲν γενομένην αὐτοῖσι αἰτίην οὐ μάλα ἐξέφαινε, ὁ δὲ ἔλεγέ σφι, ὡς "βασιλεὺς Δαρεῖος ἐβουλεύσατο, Φοίνικας μὲν ἐξαναστήσας, ἐν τῇ Ἰωνίῃ κατοικίσαι, Ἴωνας δὲ ἐν τῇ Φοινίκῃ· καὶ τουτέων εἵνεκα ἐπιστείλειε." οὐδέν τι πάντως ταῦτα βασιλῆος βουλευσαμένου, ἐδειμάτου τοὺς Ἴωνας.

Ibi per literas conspirat cum Sardianis: qui tabellarii fraude proditi, rem capite luunt.

IV. Μετὰ δὲ, ὁ Ἱστιαῖος δι᾽ ἀγγέλου ποιεύμενος Ἑρμίππου, ἀνδρὸς Ἀταρνείτεω, τοῖσι ἐν Σάρδισι ἐοῦσι Περσέων ἔπεμπε βυβλία, ὡς προλελεσχηνευμένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. ὁ δὲ Ἕρμιππος πρὸς τοὺς μὲν ἀπεπέμφθη, οὐ διδοῖ, φέρων δὲ ἐνεχείρισε τὰ βυβλία Ἀρταφέρνεϊ. ὁ δὲ, μαθὼν ἅπαν τὸ γινόμενον, ἐκέλευε τὸν Ἕρμιππον τὰ μὲν παρὰ τοῦ Ἱστιαίου δοῦναι φέροντα τοῖσί περ ἔφερε, τὰ δὲ ἀμοιβαῖα τὰ παρὰ τῶν Περσέων ἀντιπεμπόμενα Ἱστιαίῳ, ἑωυτῷ δοῦναι. τουτέων δὲ γενομένων φανερῶν, ἀπέκτεινε ἐνθαῦτα πολλοὺς Περσέων ὁ Ἀρταφέρνης. περὶ Σάρδις μὲν δὴ ἐγίνετο ταραχή.

Post reditu Miletum frustra tentato, cum triremibus Lesbiis Byzantium petit, navesque e Ponto venientes intercipit.

V. Ἱστιαῖον δὲ, ταύτης ἀποσφαλέντα τῆς ἐλπίδος, Χῖοι κατῆγον ἐς Μίλητον, αὐτοῦ Ἱστιαίου δεηθέντος. οἱ δὲ Μιλήσιοι, ἄσμενοι ἀπαλλαχθέντες καὶ Ἀρισταγόρεω, οὐδαμῶς πρόθυμοι ἔσαν ἄλλον τύραννον δέκεσθαι ἐς τὴν χώρην, οἷά τε ἐλευθερίης γευσάμενοι. καὶ δὴ, νυκτὸς γὰρ ἐούσης βίῃ ἐπειρᾶτο κατιὼν ὁ Ἱστιαῖος ἐς τὴν Μίλητον, τιτρώσκεται τὸν μηρὸν ὑπό τευ τῶν Μιλησίων. Ὁ μὲν δὴ ὡς ἀπωστὸς τῆς ἑωυτοῦ γίνεται, ἀπικνέεται ὀπίσω ἐς τὴν Χίον· ἐνθεῦτεν δὲ, οὐ γὰρ ἔπειθε τοὺς Χίους ὥστε ἑωυτῷ δοῦναι νέας, διέβη ἐς Μυτιλήνην, καὶ ἔπεισε Λεσβίους δοῦναί οἱ νέας. οἱ δὲ, πληρώσαντες ὀκτὼ τριήρεας,

ἔπλεον ἅμα Ἱστιαίῳ ἐς Βυζάντιον· ἐνθαῦτα δὲ ἱζόμενοι, τὰς ἐκ τοῦ Πόντου ἐκπλωούσας τῶν νεῶν ἐλάμβανον, πλὴν ἢ ὅσοι αὐτέων Ἱστιαίῳ ἔφασαν ἑτοῖμοι εἶναι πείσεσθαι.

Interea dum Persarum duces, copiis in unum collectis, Miletum terra marique adgrediuntur,

VI. Ἱστιαῖος μέν νυν καὶ Μιτυληναῖοι ἐποίευν ταῦτα. ἐπὶ δὲ Μίλητον αὐτὴν ναυτικὸς πολλὸς καὶ πεζὸς ἦν στρατὸς προσδόκιμος. συστραφέντες γὰρ οἱ στρατηγοὶ τῶν Περσέων, καὶ ἓν ποιήσαντες στρατόπεδον, ἤλαυνον ἐπὶ τὴν Μίλητον, τὰ ἄλλα πολίσματα περὶ ἐλάσσονος ποιησάμενοι· τοῦ δὲ ναυτικοῦ Φοίνικες μὲν ἔσαν προθυμότατοι, συνεστρατεύοντο δὲ καὶ Κύπριοι, νεωστὶ κατεστραμμένοι, καὶ Κίλικές τε καὶ Αἰγύπτιοι.

Iones pugna navali decernere statuentes,

VII. Οἱ μὲν δὴ ἐπὶ τὴν Μίλητον καὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην ἐστράτευον. Ἴωνες δὲ, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἔπεμπον προβούλους σφέων αὐτέων ἐς Πανιώνιον. ἀπικομένοισι δὲ τούτοισι ἐς τοῦτον τὸν χῶρον, καὶ βουλευομένοισι, ἔδοξε πεζὸν μὲν στρατὸν μὴ συλλέγειν ἀντίξοον Πέρσῃσι, ἀλλὰ τὰ τείχεα ῥύεσθαι αὐτοὺς Μιλησίους· τὸ δὲ ναυτικὸν πληροῦν, ὑπολειπομένους μηδεμίην τῶν νεῶν· πληρώσαντας δὲ, συλλέγεσθαι τὴν ταχίστην ἐς Λάδην, προναυμαχήσοντας Μιλήτου. ἡ δὲ Λάδη ἐστὶ νῆσος σμικρὴ ἐπὶ τῇ πόλι τῇ Μιλησίων κειμένη.

classem triremium cccliii ad Ladam, insulam Mileto adjacentem, cogunt,

VIII. Μετὰ δὲ ταῦτα, πεπληρωμένῃσι τῇσι νηυσὶ παρῆσαν οἱ Ἴωνες· σὺν δέ σφι καὶ Αἰολέων οἳ Λέσβον νέμονται. ἐτάσσοντο δὲ ὧδε. τὸ μὲν πρὸς τὴν ἠῶ εἶχον κέρας αὐτοὶ Μιλήσιοι, νέας παρεχόμενοι ὀγδώκοντα. εἴχοντο δὲ τουτέων Πριηνέες δυώδεκα νηυσὶ, καὶ Μυούσιοι τρισὶ νηυσί· Μυουσίων δὲ Τήϊοι εἴχοντο ἑπτακαίδεκα νηυσί· Τηΐων δὲ εἴχοντο Χῖοι ἑκατὸν νηυσί· πρὸς δὲ τούτοισι Ἐρυθραῖοί τε ἐτάσσοντο καὶ Φωκαέες· Ἐρυθραῖοι μὲν, ὀκτὼ νέας παρεχόμενοι, Φωκαέες δὲ τρεῖς. Φωκαέων δὲ εἴχοντο Λέσβιοι νηυσὶ ἑβδομήκοντα. τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο, ἔχοντες τὸ πρὸς ἑσπέρην κέρας, Σάμιοι, ἑξήκοντα νηυσί. Πασέων δὲ τουτέων ὁ σύμπας ἀριθμὸς ἐγένετο, τρεῖς καὶ

πεντήκοντα καὶ τριηκόσιαι τριήρεες. αὗται μὲν Ἰώνων ἔσαν.

pacisque conditiones a Persis propositas

IX. Τῶν δὲ βαρβάρων τὸ πλῆθος τῶν νεῶν ἔσαν ἑξακόσιαι. ὡς δὲ καὶ αὗται ἀπίκατο πρὸς τὴν Μιλησίην, καὶ ὁ πεζός σφι ἅπας παρῆν, ἐνθαῦτα οἱ Περσέων στρατηγοὶ, πυθόμενοι τὸ πλῆθος τῶν Ἰάδων νεῶν, καταῤῥώδησαν μὴ οὐ δυνατοὶ γένωνται ὑπερβαλέσθαι, καὶ οὕτω οὔτε τὴν Μίλητον οἷοί τε ἔωσι ἐξελεῖν, μὴ οὐκ ἐόντες ναυκράτορες, πρός τε Δαρείου κινδυνεύσωσι κακόν τι λαβεῖν. Ταῦτα ἐπιλεγόμενοι, συλλέξαντες τῶν Ἰώνων τοὺς τυράννους, οἳ ὑπ' Ἀρισταγόρεω μὲν τοῦ Μιλησίου καταλυθέντες τῶν ἀρχέων ἔφευγον ἐς Μήδους, ἐτύγχανον δὲ τότε συστρατευόμενοι ἐπὶ τὴν Μίλητον, τουτέων τῶν ἀνδρῶν τοὺς παρεόντας συγκαλέσαντες, ἔλεγόν σφι τάδε· "Ἄνδρες Ἴωνες, νῦν τις "ὑμέων εὖ ποιήσας φανήτω τὸν βασιλῆος οἶκον· τοὺς "γὰρ ἑωυτοῦ ἕκαστος ὑμέων πολιήτας πειράσθω "ἀποσχίζων ἀπὸ τοῦ λοιποῦ συμμαχικοῦ. προϊσχό-"μενοι δὲ ἐπαγγείλασθε τάδε, ὡς πείσονταί τε "ἄχαρι οὐδὲν διὰ τὴν ἀπόστασιν, οὐδέ σφι οὔτε τὰ "ἱρὰ οὔτε τὰ ἴδια ἐμπεπρήσεται, οὐδὲ βιαιότερον "ἕξουσι οὐδὲν, ἢ πρότερον εἶχον. εἰ δὲ ταῦτα μὲν οὐ "ποιήσουσι, οἱ δὲ πάντως διὰ μάχης ἐλεύσονται, "τάδε σφι λέγετε ἐπηρεάζοντες, τά περ σφέας κατ-"έξει· ὡς ἑσσωθέντες τῇ μάχῃ, ἐξανδραποδιεῦνται, "καὶ ὥς σφεων τοὺς παῖδας ἐκτομίας ποιήσομεν, τὰς "δὲ παρθένους ἀνασπάστους ἐς Βάκτρα, καὶ ὡς τὴν "χώρην ἄλλοισι παραδώσομεν."

adspernati,

X. Οἱ μὲν δὴ ἔλεγον ταῦτα· τῶν δὲ Ἰώνων οἱ τύραννοι διέπεμπον νυκτὸς ἕκαστος ἐς τοὺς ἑωυτοῦ ἐξαγγελλόμενος. οἱ δὲ Ἴωνες, ἐς τοὺς καὶ ἀπίκοντο αὗται αἱ ἀγγελίαι, ἀγνωμοσύνῃ τε διεχρέωντο, καὶ οὐ προσίεντο τὴν προδοσίην· ἑωυτοῖσί τε ἕκαστοι ἐδόκεον μούνοισι ταῦτα τοὺς Πέρσας ἐξαγγέλλεσθαι. ταῦτα μέν νυν ἰθέως ἀπικομένων ἐς τὴν Μίλητον τῶν Περσέων ἐγίνετο.

XI. Μετὰ δὲ, τῶν Ἰώνων συλλεχθέντων ἐς τὴν

Λάδην, ἐγίνοντο ἀγοραί· καὶ δή κου σφι καὶ ἄλλοι ἠγορόωντο, ἐν δὲ δὴ καὶ ὁ Φωκαεὺς στρατηγὸς Διονύσιος, λέγων τάδε· "Ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα, ἄνδρες Ἴωνες, ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι, καὶ τούτοισι ὡς δρηπέτῃσι. νῦν ὦν ὑμέες, ἢν μὲν βούλησθε ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι, τὸ παραχρῆμα μὲν πόνος ὑμῖν ἔσται, οἷοί τε δὲ ἔσεσθε, ὑπερβαλλόμενοι τοὺς ἐναντίους, εἶναι ἐλεύθεροι· εἰ δὲ μαλακίῃ τε καὶ ἀταξίῃ διαχρήσεσθε, οὐδεμίην ὑμέων ἔχω ἐλπίδα μὴ οὐ δώσειν ὑμέας δίκην τῷ βασιλέϊ τῆς ἀποστάσιος. ἀλλ' ἐμοί τε πείθεσθε, καὶ ἐμοὶ ὑμέας αὐτοὺς ἐπιτρέψατε· καὶ ὑμῖν ἐγὼ, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων, ὑποδέκομαι ἢ οὐ συμμίξειν τοὺς πολεμίους, ἢ συμμίσγοντας, πολλὸν ἐλασσώσεσθαι."

primum, Dionysio Phocæo auctore,

XII. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Ἴωνες ἐπιτρέπουσι σφέας αὐτοὺς τῷ Διονυσίῳ. ὁ δὲ, ἀνάγων ἑκάστοτε ἐπὶ κέρας τὰς νέας, ὅκως τοῖσι ἐρέτῃσι χρήσαιτο, διέκπλοον ποιεύμενος τῇσι νηυσὶ δι' ἀλληλέων, καὶ τοὺς ἐπιβάτας ὁπλίσειε, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρης τὰς νέας ἔχεσκε ἐπ' ἀγκυρέων· παρεῖχέ τε τοῖσι Ἴωσι πόνον δι' ἡμέρης. μέχρι μέν νυν ἡμερέων ἑπτὰ ἐπείθοντό τε καὶ ἐποίευν τὸ κελευόμενον· τῇ δὲ ἐπὶ ταύτῃσι, οἱ Ἴωνες, οἷα ἀπαθέες ἐόντες πόνων τοιούτων, τετρυμένοι τε ταλαιπωρίῃσί τε καὶ ἡλίῳ, ἔλεξαν πρὸς ἑωυτοὺς τάδε· "Τίνα δαιμόνων παραβάντες, τάδε ἀναπίμπλαμεν; οἵτινες παραφρονήσαντες, καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου, ἀνδρὶ Φωκαέϊ ἀλαζόνι, παρεχομένῳ νέας τρεῖς, ἐπιτρέψαντες ἡμέας αὐτοὺς ἔχομεν. ὁ δὲ, παραλαβὼν ἡμέας, λυμαίνεται λύμῃσι ἀνηκέστοισι· καὶ δὴ πολλοὶ μὲν ἡμέων ἐς νούσους πεπτώκασι, πολλοὶ δὲ ἐπίδοξοι τὠυτὸ τοῦτο πείσεσθαί εἰσι. πρό τε τούτων τῶν κακῶν ἡμῖν γε κρέσσον καὶ ὅ τι ὦν ἄλλο παθέειν ἐστὶ, καὶ τὴν μέλλουσαν δουληΐην ὑπομεῖναι, ἥτις ἔσται, μᾶλλον ἢ τῇ παρεούσῃ συνέχεσθαι. φέρετε, τοῦ λοιποῦ μὴ πειθώμεθα

per aliquot dies ad pugnam strenue sese exercent: mox laboris impatientes, ad desidiam labuntur.

"αὐτοῦ." Ταῦτα ἔλεξαν, καὶ μετὰ ταῦτα αὐτίκα πείθεσθαι οὐδεὶς ἤθελε· ἀλλ', οἷα στρατιὴ, σκηνάς τε πηξάμενοι ἐν τῇ νήσῳ, ἐσκιητροφέοντο, καὶ ἐσβαίνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐς τὰς νέας, οὐδ' ἀναπειρᾶσθαι.

Igitur Samiorum duces, belli providentes exitum, cum Persis clam paciscuntur.

XIII. Μαθόντες δὲ ταῦτα τὰ γινόμενα ἐκ τῶν Ἰώνων οἱ στρατηγοὶ τῶν Σαμίων, ἐνθαῦτα δὴ παρ' Αἰάκεος τοῦ Συλοσῶντος κείνους τοὺς πρότερον ἔπεμπε λόγους ὁ Αἰάκης, κελευόντων τῶν Περσέων, δεόμενός σφεων ἐκλιπεῖν τὴν Ἰώνων συμμαχίην· οἱ Σάμιοι ὦν, ὁρέωντες ἅμα μὲν ἐοῦσαν ἀταξίην πολλὴν ἐκ τῶν Ἰώνων, ἐδέκοντο τοὺς λόγους· ἅμα δὲ κατεφαίνετό σφι εἶναι ἀδύνατα τὰ βασιλῆος πρήγματα ὑπερβαλέσθαι· εὖ τε ἐπιστάμενοι, ὡς, εἰ καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλοίατο τοῦ Δαρείου, ἄλλο σφι παρέσται πενταπλήσιον. προφάσιος ὦν ἐπιλαβόμενοι, ἐπεί τε τάχιστα εἶδον τοὺς Ἴωνας ἀρνευμένους εἶναι χρηστοὺς, ἐν κέρδεϊ ἐποιεῦντο περιποιῆσαι τά τε ἱρὰ τὰ σφέτερα καὶ τὰ ἴδια. Ὁ δὲ Αἰάκης, παρ' ὅτευ τοὺς λόγους ἐδέκοντο οἱ Σάμιοι, παῖς μὲν ἦν Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος· τύραννος δὲ ἐὼν Σάμου, ὑπὸ τοῦ Μιλησίου Ἀρισταγόρεω ἀπεστέρητο τὴν ἀρχὴν, κατάπερ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης τύραννοι.

Quo fit, ut, prœlio commisso, et Samiorum pleræque naves cum multis aliis aufugiant,

XIV. Τότε ὦν ἐπεὶ ἐπέπλωον οἱ Φοίνικες, οἱ Ἴωνες ἀντανῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας ἐπὶ κέρας. ὡς δὲ καὶ ἀγχοῦ ἐγίνοντο, καὶ συνέμισγον ἀλλήλοισι, τὸ ἐνθεῦτεν οὐκ ἔχω ἀτρεκέως συγγράψαι, οἵτινες τῶν Ἰώνων ἐγένοντο ἄνδρες κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ ἐν τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ· ἀλλήλους γὰρ καταιτιῶνται. Λέγονται δὲ Σάμιοι ἐνθαῦτα, κατὰ τὰ συγκείμενα πρὸς τὸν Αἰάκεα, ἀειράμενοι τὰ ἱστία, ἀποπλῶσαι ἐκ τῆς τάξιος ἐς τὴν Σάμον, πλὴν ἕνδεκα νεῶν. τουτέων δὲ οἱ τριήραρχοι παρέμενον καὶ ἐναυμάχεον, ἀνηκουστήσαντες τοῖσι στρατηγοῖσι· καί σφι τὸ κοινὸν τῶν Σαμίων ἔδωκε διὰ τοῦτο τὸ πρῆγμα, ἐν στήλῃ ἀναγραφῆναι πατρόθεν, ὡς ἀνδράσι ἀγαθοῖσι γενομένοισι· καὶ ἔστι αὕτη ἡ στήλη ἐν τῇ ἀγορῇ. Ἰδόμενοι δὲ καὶ Λέσβιοι τοὺς προσ-

εχέας φεύγοντας, τὠυτὸ ἐποίευν τοῖσι Σαμίοισι· ὡς δὲ καὶ οἱ πλεῦνες τῶν Ἰώνων ἐποίευν τὰ αὐτὰ ταῦτα.

XV. Τῶν δὲ παραμεινάντων ἐν τῇ ναυμαχίῃ περιέφθησαν τρηχύτατα Χῖοι, ὡς ἀποδεικνύμενοί τε ἔργα λαμπρὰ καὶ οὐκ ἐθελοκακέοντες. παρείχοντο μὲν γὰρ, ὥσπερ καὶ πρότερον εἰρέθη, νέας ἑκατὸν, καὶ ἐπ' ἑκάστης αὐτέων ἄνδρας τεσσεράκοντα τῶν ἀστῶν λογάδας ἐπιβατεύοντας. ὁρέοντες δὲ τοὺς πολλοὺς τῶν συμμάχων προδιδόντας, οὐκ ἐδικαίευν γενέσθαι τοῖσι κακοῖσι αὐτέων ὁμοῖοι· ἀλλὰ μετ' ὀλίγων συμμάχων μεμουνωμένοι, διεκπλώοντες ἐναυμάχεον, ἐς ὃ τῶν πολεμίων ἑλόντες νέας συχνὰς, ἀπέβαλον τῶν σφετέρων νεῶν τὰς πλεῦνας. Χῖοι μὲν δὴ τῇσι λοιπῇσι τῶν νεῶν ἀποφεύγουσι ἐς τὴν ἑωυτῶν.

et reliqui Iones ingenti clade sternantur: inque his maxime Chii,

XVI. Ὅσοισι δὲ τῶν Χίων ἀδύνατοι ἔσαν αἱ νέες ὑπὸ τρωμάτων, οὗτοι δὲ, ὡς ἐδιώκοντο, καταφυγγάνουσι πρὸς τὴν Μυκάλην. νέας μὲν δὴ αὐτοῦ ταύτῃ ἐποκείλαντες κατέλιπον, οἱ δὲ πεζῇ ἐκομίζοντο διὰ τῆς ἠπείρου. ἐπεὶ δὲ ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἐφεσίην κομιζόμενοι οἱ Χῖοι, νυκτός τε ἀπικέατο ἐς αὐτὴν, καὶ ἐόντων τῇσι γυναιξὶ αὐτόθι θεσμοφορίων· ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἐφέσιοι, οὔτε προακηκοότες ὡς εἶχε περὶ τῶν Χίων, ἰδόντες τε στρατὸν ἐς τὴν χώρην ἐσβεβληκότα, πάγχυ σφέας καταδόξαντες εἶναι κλῶπας, καὶ ἰέναι ἐπὶ τὰς γυναῖκας, ἐξεβοήθεον πανδημεὶ, καὶ ἔκτεινον τοὺς Χίους. οὗτοι μέν νυν τοιαύτῃσι περιέπιπτον τύχῃσι.

quorum pars, navibus ad Mycalen adlisis, dum Ephesum tendunt, ab Ephesiis rei ignaris noctu occiduntur.

XVII. Διονύσιος δὲ ὁ Φωκαεὺς, ἐπεί τε ἔμαθε τῶν Ἰώνων τὰ πρήγματα διεφθαρμένα, νέας ἑλὼν τρεῖς τῶν πολεμίων, ἀπέπλεε ἐς μὲν Φώκαιαν οὐκέτι, εὖ εἰδὼς ὡς ἀνδραποδιεῖται σὺν τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ· ὁ δὲ ἰθέως, ὡς εἶχε, ἔπλωε ἐς Φοινίκην. γαύλους δὲ ἐνθαῦτα καταδύσας, καὶ χρήματα λαβὼν πολλὰ, ἔπλωε ἐς Σικελίην· ὁρμεώμενος δὲ ἐνθεῦτεν, ληϊστὴς κατεστήκεε, Ἑλλήνων μὲν οὐδενὸς, Καρχηδονίων δὲ καὶ Τυρσηνῶν.

Dionysius Phocæus [c. 11.] Siciliam petit, unde latrociniis mare infestat.

XVIII. Οἱ δὲ Πέρσαι ἐπεί τε τῇ ναυμαχίῃ ἐνίκων

Miletus

sexto post rebellionem anno [an. 498.] capta,

τοὺς Ἴωνας, τὴν Μίλητον πολιορκέοντες ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης, καὶ ὑπορύσσοντες τὰ τείχεα, καὶ παντοίας μηχανὰς προσφέροντες, αἱρέουσι κατ᾽ ἄκρης, ἕκτῳ ἔτεϊ ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος τῆς Ἀρισταγόρεω· καὶ ἠνδραποδίσαντο τὴν πόλιν, ὥστε συμπεσέειν τὸ πάθος τῷ χρηστηρίῳ τῷ ἐς Μίλητον γενομένῳ.

id quod olim Pythia prædixerat,

XIX. Χρεωμένοισι γὰρ Ἀργείοισι ἐν Δελφοῖσι περὶ σωτηρίης τῆς πόλιος τῆς σφετέρης, ἐχρήσθη ἐπίκοινον χρηστήριον· τὸ μὲν ἐς αὐτοὺς τοὺς Ἀργείους φέρον, τὴν δὲ παρενθήκην ἔχρησε ἐς Μιλησίους. τὸ μέν νυν ἐς τοὺς Ἀργείους ἔχον, ἐπεὰν κατὰ τοῦτο γένωμαι τοῦ λόγου, τότε μνησθήσομαι· τὰ δὲ τοῖσι Μιλησίοισι οὐ παρεοῦσι ἔχρησε, ἔχει ὧδε·

Καὶ τότε δὴ, Μίλητε, κακῶν ἐπιμήχανε ἔργων,
πολλοῖσι δεῖπνόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρα γενήσει·
σαὶ δ᾽ ἄλοχοι πολλοῖσι πόδας νίψουσι κομήταις·
νηοῦ δ᾽ ἡμετέρου Διδύμοις ἄλλοισι μελήσει.

Τότε δὴ ταῦτα τοὺς Μιλησίους κατελάμβανε, ὅτε γε ἄνδρες μὲν οἱ πλεῦνες ἐκτείνοντο ὑπὸ τῶν Περσέων ἐόντων κομητέων, γυναῖκες δὲ καὶ τέκνα ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ἐγίνοντο· ἱρὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμοισι, ὁ νηός τε καὶ τὸ χρηστήριον, συληθέντα ἐνεπίμπρατο. τῶν δ᾽ ἐν τῷ ἱρῷ τούτῳ χρημάτων πολλάκις μνήμην ἑτέρωθι τοῦ λόγου ἐποιησάμην.

incolæque Ampen, ad ostia Tigridis, translati.

XX. Ἐνθεῦτεν οἱ ζωγρηθέντες τῶν Μιλησίων ἤγοντο ἐς Σοῦσα. βασιλεὺς δέ σφεας Δαρεῖος, κακὸν οὐδὲν ἄλλο ποιήσας, κατοίκισε ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ καλεομένῃ θαλάσσῃ, ἐν Ἄμπῃ πόλι, παρ᾽ ἣν Τίγρης ποταμὸς παραῤῥέων, ἐς θάλασσαν ἐξίει. τῆς δὲ Μιλησίης χώρης αὐτοὶ μὲν οἱ Πέρσαι εἶχον τὰ περὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ πεδίον, τὰ δὲ ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσὶ Πηδασεῦσι ἐκτῆσθαι.

Athenienses Milesiorum infortunium acerbissime lugent. Phrynichi

XXI. Παθοῦσι δὲ ταῦτα Μιλησίοισι πρὸς Περσέων, οὐκ ἀπέδοσαν τὴν ὁμοίην Συβαρῖται, οἳ Λάον τε καὶ Σκίδρον οἴκεον, τῆς πόλιος ἀπεστερημένοι. Συβάριος γὰρ ἁλούσης ὑπὸ Κροτωνιητέων, Μιλήσιοι πάντες

ἡβηδὸν ἀπεκείραντο τὰς κεφαλάς, καὶ πένθος μέγα προεθήκαντο· πόλιες γὰρ αὗται μάλιστα δὴ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλήλῃσι ἐξεινώθησαν. Οὐδὲν ὁμοίως καὶ Ἀθηναῖοι. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες τῇ Μιλήτου ἁλώσει, τῇ τε ἄλλῃ πολλαχῇ, καὶ δὴ καὶ ποιήσαντι Φρυνίχῳ δρᾶμα Μιλήτου ἅλωσιν, καὶ διδάξαντι, ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θέητρον, καὶ ἐζημίωσάν μιν, ὡς ἀναμνήσαντα οἰκήϊα κακὰ, χιλίῃσι δραχμῇσι· καὶ ἐπέταξαν μηκέτι μηδένα χρᾶσθαι τούτῳ τῷ δράματι.

Μιλήτου ἅλωσις. [Docuit eam an. 497.]

XXII. Μίλητος μέν νυν Μιλησίων ἐρήμωτο. Σαμίων δὲ τοῖσί τι ἔχουσι, τὸ μὲν ἐς τοὺς Μήδους ἐκ τῶν στρατηγῶν τῶν σφετέρων ποιηθὲν, οὐδαμῶς ἤρεσκε. ἐδόκεε δὲ μετὰ τὴν ναυμαχίην αὐτίκα βουλευομένοισι, πρὶν ἤ σφι ἐς τὴν χώρην ἀπικέσθαι τὸν τύραννον Αἰάκεα, ἐς ἀποικίην ἐκπλέειν, μηδὲ μένοντας Μήδοισί τε καὶ Αἰάκεϊ δουλεύειν. Ζαγκλαῖοι γὰρ, οἱ ἀπὸ Σικελίης, τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον πέμποντες ἐς τὴν Ἰωνίην ἀγγέλους, ἐπεκαλέοντο τοὺς Ἴωνας ἐς Καλὴν Ἀκτὴν, βουλόμενοι αὐτόθι πόλιν κτίσαι Ἰώνων. ἡ δὲ Καλὴ αὕτη Ἀκτὴ καλεομένη, ἔστι μὲν Σικελῶν, πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικελίης. τουτέων ὦν ἐπικαλεομένων, οἱ Σάμιοι μοῦνοι Ἰώνων ἐστάλησαν, σὺν δέ σφι Μιλησίων οἱ ἐκπεφευγότες.

Pars Samiorum jugum Persicum abhorrentes, cum Milesiorum profugis in Siciliam coloni abeunt,

XXIII. Ἐν ᾧ τοιόνδε δή τι συνήνεικε γενέσθαι. Σάμιοι γὰρ κομιζόμενοι ἐς Σικελίην, ἐγίνοντο ἐν Λοκροῖσι τοῖσι Ἐπιζεφυρίοισι, καὶ Ζαγκλαῖοι, αὐτοί τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτέων, τῷ οὔνομα ἦν Σκύθης, περιεκατέατο πόλιν τῶν Σικελῶν, ἐξελεῖν βουλόμενοι. μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Ῥηγίου τύραννος Ἀναξίλεως, τότε ἐὼν διάφορος τοῖσι Ζαγκλαίοισι, συμμίξας τοῖσι Σαμίοισι, ἀναπείθει ὡς χρεὸν εἴη Καλὴν μὲν Ἀκτὴν ἐπ' ἣν ἔπλεον, ἐᾷν χαίρειν, τὴν δὲ Ζάγκλην σχεῖν, ἐοῦσαν ἔρημον ἀνδρῶν. πειθομένων δὲ τῶν Σαμίων, καὶ σχόντων τὴν Ζάγκλην, ἐνθαῦτα οἱ Ζαγκλαῖοι ὡς ἐπύθοντο ἐχομένην τὴν πόλιν ἑωυτῶν, ἐβοήθεον αὐτῇ, καὶ ἐπεκαλέοντο Ἱπποκράτεα, τὸν Γέλης τύραννον· ἦν γὰρ

ibique Zanclea occupant.

δή σφι οὗτος σύμμαχος. ἐπεί τε δὲ αὐτοῖσι καὶ ὁ Ἱπποκράτης σὺν τῇ στρατιῇ ἧκε βοηθέων, Σκύθην μὲν τὸν μούναρχον τῶν Ζαγκλαίων, ἀποβαλόντα τὴν πόλιν, ὁ Ἱπποκράτης πεδήσας, καὶ τὸν ἀδελφεὸν αὐτοῦ Πυθογένεα, ἐς Ἴνυκον πόλιν ἀπέπεμψε· τοὺς δὲ λοιποὺς Ζαγκλαίους, κοινολογησάμενος τοῖσι Σαμίοισι, καὶ ὅρκους δοὺς καὶ δεξάμενος, προέδωκε. μισθὸς δέ οἱ ἦν εἰρημένος ὅδε ὑπὸ τῶν Σαμίων, πάντων τῶν ἐπίπλων καὶ ἀνδραπόδων τὰ ἡμίσεα μεταλαβεῖν τῶν ἐν τῇ πόλι, τὰ δ᾽ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν πάντα Ἱπποκράτεα λαγχάνειν. τοὺς μὲν δὴ πλεῦνας τῶν Ζαγκλαίων αὐτὸς ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ εἶχε δήσας· τοὺς δὲ κορυφαίους αὐτέων τριηκοσίους, ἔδωκε τοῖσι Σαμίοισι κατασφάξαι· οὐ μέν τοι οἵ γε Σάμιοι ἐποίησαν ταῦτα.

Scythes, Zanclæorum antehac tyrannus, amisso regno ad Darium aufugit.

XXIV. Σκύθης δὲ, ὁ τῶν Ζαγκλαίων μούναρχος, ἐκ τῆς Ἰνύκου ἐκδιδρήσκει ἐς Ἱμέρην· ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην, καὶ ἀνέβη παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον. καί μιν ἐνόμισε Δαρεῖος πάντων ἀνδρῶν δικαιότατον εἶναι, ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος παρ᾽ ἑωυτὸν ἀνέβησαν. καὶ γὰρ παραιτησάμενος βασιλῆα, ἐς Σικελίην ἀπίκετο· καὶ αὖτις ἐκ τῆς Σικελίης ὀπίσω παρὰ βασιλῆα, ἐς ὃ γήραϊ μέγα ὄλβιος ἐὼν ἐτελεύτησε ἐν Πέρσῃσι. Σάμιοι δὲ, ἀπαλλαχθέντες Μήδων, ἀπονητὶ πόλιν καλλίστην Ζάγκλην περιεβεβλήατο.

Samus post pugnam navalem [c. 14.], Caria [5, 103.] post Mileti expugnationem [c. 18.] in ditionem regis redacta.

XXV. Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίην τὴν ὑπὲρ Μιλήτου γενομένην, Φοίνικες, κελευσάντων Περσέων, κατῆγον ἐς Σάμον Αἰάκεα τὸν Συλοσῶντος, ὡς πολλοῦ τε ἄξιον γενόμενόν σφισι, καὶ μεγάλα κατεργασάμενον. καὶ Σαμίοισι μούνοισι τῶν ἀποστάντων ἀπὸ Δαρείου, διὰ τὴν ἔκλειψιν τῶν νεῶν τῶν ἐν τῇ ναυμαχίῃ, οὔτε ἡ πόλις, οὔτε τὰ ἱρὰ ἐνεπρήσθη. Μιλήτου δὲ ἁλούσης, αὐτίκα Καρίην ἔσχον οἱ Πέρσαι· τὰς μὲν ἐθελοντὴν τῶν πολίων ὑποκυψάσας, τὰς δὲ ἀνάγκῃ προσηγάγοντο. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω ἐγίνετο.

Histiæus, audita cla-

XXVI. Ἱστιαίῳ δὲ τῷ Μιλησίῳ ἐόντι περὶ Βυ-

ζάντιον, καὶ συλλαμβάνοντι τὰς Ἰώνων ὁλκάδας ἐκπλωούσας ἐκ τοῦ Πόντου, ἐξαγγέλλεται τὰ περὶ Μίλητον γενόμενα. τὰ μὲν δὴ περὶ Ἑλλήσποντον ἔχοντα πρήγματα ἐπιτράπει Βισάλτῃ, Ἀπολλοφάνεος παιδὶ, Ἀβυδηνῷ· αὐτὸς δὲ ἔχων Λεσβίους, ἐς Χίον ἔπλεε. καὶ Χίων φρουρῇ, οὐ προσιεμένῃ μιν, συνέβαλε ἐν Κοίλοισι καλεομένοισι τῆς Χίης χώρης. τούτων τε δὴ ἐφόνευσε συχνούς· καὶ τῶν λοιπῶν Χίων, οἷα δὴ κεκακωμένων ἐκ τῆς ναυμαχίης, ὁ Ἱστιαῖος ἔχων τοὺς Λεσβίους ἐπεκράτησε, ἐκ Πολίχνης τῆς Χίων ὁρμεώμενος.

de Mileti, Lesbiorum opera adjutus [c. 5.] Chios subigit,

XXVII. Φιλέει δέ κως προσημαίνειν, εὖτ' ἂν μέλλῃ μεγάλα κακὰ ἢ πόλι ἢ ἔθνεϊ ἔσεσθαι· καὶ γὰρ Χίοισι πρὸ τούτων σημήϊα μεγάλα ἐγένετο. τοῦτο μέν σφι πέμψασι ἐς Δελφοὺς χορὸν νεηνιέων ἑκατὸν, δύο μοῦνοι τουτέων ἀπενόστησαν, τοὺς δὲ ὀκτώ τε καὶ ἐννενήκοντα αὐτέων λοιμὸς ὑπολαβὼν ἀπήνεικε· τοῦτο δὲ, ἐν τῇ πόλι τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον, ὀλίγον πρὸ τῆς ναυμαχίης, παισὶ γράμματα διδασκομένοισι ἐνέπεσε ἡ στέγη, ὥστε ἀπ' ἑκατὸν καὶ εἴκοσι παίδων εἷς μοῦνος ἀπέφυγε. ταῦτα μέν σφι σημήϊα ὁ θεὸς προέδεξε· μετὰ δὲ ταῦτα, ἡ ναυμαχίη ὑπολαβοῦσα, ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε· ἐπὶ δὲ τῇ ναυμαχίῃ ἐπεγένετο Ἱστιαῖος, Λεσβίους ἄγων· κεκακωμένων δὲ τῶν Χίων, καταστροφὴν εὐπετέως αὐτέων ἐποιήσατο.

quibus varia prodigia futuras calamitates portenderant.

XXVIII. Ἐνθεῦτεν δὲ ὁ Ἱστιαῖος ἐστρατεύετο ἐπὶ Θάσον, ἄγων Ἰώνων καὶ Αἰολέων συχνούς. περικατημένῳ δέ οἱ Θάσον ἦλθε ἀγγελίη, ὡς οἱ Φοίνικες ἀναπλώουσι ἐκ τῆς Μιλήτου ἐπὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην. πυθόμενος δὲ ταῦτα, Θάσον μὲν ἀπόρθητον λείπει, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Λέσβον ἠπείγετο, ἄγων πᾶσαν τὴν στρατιήν. ἐκ Λέσβου δὲ, λιμαινούσης οἱ τῆς στρατιῆς, πέρην διαβαίνει, ἐκ τοῦ Ἀταρνέος ὡς ἀμήσων τὸν σῖτον, τόν τε ἐνθεῦτεν, καὶ τὸν ἐκ Καΐκου πεδίου τὸν τῶν Μυσῶν. Ἐν δὲ τούτοισι τοῖσι χωρίοισι ἐτύγχανε

Post Thasum adoritur: sed nuntio allato, classem Persarum ad reliquam Ioniæ partem debellandam solvisse, Lesbum propere redit. Unde cum copias in continen-

tem frumentatum trajecisset, cum Persis congressus, fugatur, ac vivus capitur.

ἐὰν Ἅρπαγος, ἀνὴρ Πέρσης, στρατηγὸς στρατιῆς οὐκ ὀλίγης· ὅς οἱ ἀποβάντι συμβαλὼν, αὐτόν τε Ἱστιαῖον ζωγρίῃ ἔλαβε, καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ τὸν πλέω διέφθειρε.

XXIX. Ἐζωγρήθη δὲ ὁ Ἱστιαῖος ὧδε. ὡς ἐμάχοντο οἱ Ἕλληνες τοῖσι Πέρσῃσι ἐν τῇ Μαλήνῃ τῆς Ἀταρνείτιδος χώρης, οἱ μὲν συνέστασαν χρόνον ἐπὶ πολλὸν, ἡ δὲ ἵππος ὕστερον ὁρμηθεῖσα ἐπιπίπτει τοῖσι Ἕλλησι. τότε δὴ ἔργον τῆς ἵππου τοῦτο ἐγένετο· καὶ τετραμμένων τῶν Ἑλλήνων, ὁ Ἱστιαῖος ἐλπίζων οὐκ ἀπολέεσθαι ὑπὸ βασιλῆος διὰ τὴν παρεοῦσαν ἁμαρτάδα, φιλοψυχίην τοιήνδε τινὰ ἀναιρέεται· ὡς φεύγων τε καταλαμβάνετο ὑπὸ ἀνδρὸς Πέρσεω, καὶ ὡς καταιρεόμενος ὑπ' αὐτοῦ ἔμελλε συγκεντηθήσεσθαι, Περσίδα γλῶσσαν μετεὶς καταμηνύει ἑωυτὸν, ὡς εἴη Ἱστιαῖος ὁ Μιλήσιος.

Sardes abductum Artaphernes, inscio invitoque Dario, necat.

XXX. Εἰ μέν νυν, ὡς ἐζωγρήθη, ἄχθη ἀγόμενος παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον, ὁ δὲ οὔτ' ἂν ἔπαθε κακὸν οὐδὲν, δοκέειν ἐμοὶ, ἀπῆκέ τ' ἂν αὐτῷ τὴν αἰτίην. νῦν δέ μιν, αὐτέων τε τουτέων εἵνεκα, καὶ ἵνα μὴ διαφυγὼν, αὖτις μέγας παρὰ βασιλέϊ γένηται, Ἀρταφέρνης τε ὁ Σαρδίων ὕπαρχος, καὶ ὁ λαβὼν Ἅρπαγος, ὡς ἀπίκετο ἀγόμενος ἐς Σάρδις, τὸ μὲν αὐτοῦ σῶμα αὐτοῦ ταύτῃ ἀνεσταύρωσαν, τὴν δὲ κεφαλὴν ταριχεύσαντες, ἀνήνεικαν παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον ἐς Σοῦσα. Δαρεῖος δὲ πυθόμενος ταῦτα, καὶ ἐπαιτιησάμενος τοὺς ταῦτα ποιήσαντας, ὅτι μιν οὐ ζώοντα ἀνήγαγον ἐς ὄψιν τὴν ἑωυτοῦ, τὴν κεφαλὴν τὴν Ἱστιαίου λούσαντάς τε καὶ περιστείλαντας εὖ ἐνετείλατο θάψαι, ὡς ἀνδρὸς μεγάλως ἑωυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι εὐεργέτεω. Τὰ μὲν περὶ Ἱστιαῖον οὕτω ἔσχε.

Altero post Miletum captam anno Persæ cæteros Iones cum insulanis subigunt,

XXXI. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Περσέων, χειμερίσας περὶ Μίλητον, τῷ δευτέρῳ ἔτεϊ ὡς ἀνέπλωσε, αἱρέει εὐπετέως τὰς νήσους τὰς πρὸς τῇ ἠπείρῳ κειμένας, Χίον καὶ Λέσβον καὶ Τένεδον. ὅκως δὲ λάβοι

τινὰ τῶν νήσων, ὡς ἑκάστην αἱρέοντες οἱ βάρβαροι, ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους. σαγηνεύουσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον. ἀνὴρ ἀνδρὸς ἁψάμενος τῆς χειρὸς, ἐκ θαλάσσης τῆς βορηΐης ἐπὶ τὴν νοτίην διήκουσι, καὶ ἔπειτα διὰ πάσης τῆς νήσου διέρχονται ἐκθηρεύοντες τοὺς ἀνθρώπους. Αἵρεον δὲ καὶ τὰς ἐν τῇ ἠπείρῳ πόλιας τὰς Ἰάδας κατὰ τὰ αὐτά· πλὴν οὐκ ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους· οὐ γὰρ οἷά τ' ἦν.

XXXII. Ἐνθαῦτα Περσέων οἱ στρατηγοὶ οὐκ ἐψεύσαντο τὰς ἀπειλὰς τὰς ἐπηπείλησαν τοῖσι Ἴωσι στρατοπεδευομένοισι ἐναντία σφίσι. ὡς γὰρ δὴ ἐπεκράτησαν τῶν πολίων, παῖδάς τε τοὺς εὐειδεστάτους ἐκλεγόμενοι ἐξέταμνον, καὶ ἐποίευν ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους· καὶ παρθένους τὰς καλλιστευούσας, ἀνασπάστους παρὰ βασιλῆα· ταῦτά τε δὴ ἐποίευν, καὶ τὰς πόλιας ἐνεπίμπρασαν αὐτοῖσι τοῖσι ἱροῖσι. Οὕτω δὲ τὸ τρίτον Ἴωνες κατεδουλώθησαν· πρῶτον μὲν ὑπὸ Λυδῶν, δὶς δὲ ἐπεξῆς τότε ὑπὸ Περσέων.

poenas defectionis petentes atrocissimas.

XXXIII. Ἀπὸ δὲ Ἰωνίης ἀπαλλασσόμενος ὁ ναυτικὸς στρατὸς, τὰ ἐπ' ἀριστερὰ ἐσπλέοντι τοῦ Ἑλλησπόντου αἵρεε πάντα· τὰ γὰρ ἐπὶ δεξιὰ αὐτοῖσι τοῖσι Πέρσῃσι ὑποχείρια ἦν γεγονότα κατ' ἤπειρον. Εἰσὶ δὲ ἐν τῇ Εὐρώπῃ αἵδε τοῦ Ἑλλησπόντου· Χερσόνησός τε, ἐν τῇ πόλιες συχναὶ ἔνεισι, καὶ Πέρινθος, καὶ τὰ τείχεα τὰ ἐπὶ Θρηΐκης, καὶ Σηλυβρίη τε, καὶ Βυζάντιον. Βυζάντιοι μέν νυν, καὶ οἱ πέρηθεν Χαλκηδόνιοι, οὐδ' ὑπέμειναν ἐπιπλέοντας τοὺς Φοίνικας, ἀλλ' οἴχοντο ἀπολιπόντες τὴν σφετέρην, ἔσω ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον· καὶ ἐνθαῦτα πόλιν Μεσαμβρίην οἴκησαν. οἱ δὲ Φοίνικες κατακαύσαντες ταύτας τὰς χώρας τὰς καταλεχθείσας, τράπονται ἐπί τε Προκόννησον, καὶ Ἀρτάκην· πυρὶ δὲ καὶ ταύτας νείμαντες, ἔπλωον αὖτις ἐς τὴν Χερσόνησον, ἐξαιρήσοντες τὰς ἐπιλοίπους τῶν πολίων, ὅσας πρότερον προσσχόντες οὐ κατέσυραν. Ἐπὶ δὲ Κύζικον οὐδὲ ἔπλωσαν ἀρχήν· αὐτοὶ γὰρ Κυζικηνοὶ ἔτι πρότερον τοῦ Φοινίκων ἔσπλου,

Quibus devictis, postremo Hellesponti pars Europæa debellatur. Byzantii tamen, adscitis in societatem Chalcedoniis, priusquam Persæ adventarent, in fugam se dant, inque ora Euxini Mesembriam condunt.

ἐγεγόνεσαν ὑπὸ βασιλέϊ, Οἰβάρεϊ τῷ Μεγαβάζου ὁμολογήσαντες, τῷ ἐν Δασκυλείῳ ὑπάρχῳ. τῆς δὲ Χερσονήσου, πλὴν Καρδίης πόλιος, τὰς ἄλλας πάσας ἐχειρώσαντο οἱ Φοίνικες.

Digressio de Chersoneso Thracia. Dolonci Thraces, Chersonesi incolæ, Apsinthiorum bello infestati, cum oraculum Delphicum adissent,

XXXIV. Ἐτυράννευε δὲ αὐτέων μέχρι τότε Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος τοῦ Στησαγόρεω, κτησαμένου τὴν ἀρχὴν ταύτην πρότερον Μιλτιάδεω τοῦ Κυψέλου τρόπῳ τοιῷδε. Εἶχον Δόλογκοι Θρήϊκες τὴν Χερσόνησον ταύτην. οὗτοι ὦν οἱ Δόλογκοι πιεσθέντες πολέμῳ ὑπὸ Ἀψινθίων, ἐς Δελφοὺς ἔπεμψαν τοὺς βασιλῆας, περὶ τοῦ πολέμου χρησομένους. ἡ δὲ Πυθίη σφι ἀνεῖλε "οἰκιστὴν ἐπάγεσθαι ἐπὶ τὴν χώρην τοῦτον, "ὃς ἄν σφεας ἀπιόντας ἐκ τοῦ ἱροῦ πρῶτος ἐπὶ ξείνια "καλέσῃ." Ἰόντες δὲ οἱ Δόλογκοι τὴν ἱρὴν ὁδὸν, διὰ Φωκέων τε καὶ Βοιωτῶν ἤϊσαν· καί σφεας ὡς οὐδεὶς ἐκάλεε, ἐκτράπονται ἐπ' Ἀθηνέων.

Miltiadem Cypseli filium, clarum Athenis civem, in Chersonesum deducere jubentur. Qui perosus Pisistrati tyrannidem,

XXXV. Ἐν δὲ τῇσι Ἀθήνῃσι τηνικαῦτα εἶχε μὲν τὸ πᾶν κράτος Πεισίστρατος, ἀτὰρ ἐδυνάστευε καὶ Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου, ἐὼν οἰκίης τεθριπποτρόφου, τὰ μὲν ἀνέκαθεν ἀπ' Αἰακοῦ τε καὶ Αἰγίνης γεγονὼς, τὰ δὲ νεώτερα Ἀθηναῖος· Φιλαίου, τοῦ Αἴαντος παιδὸς, γενομένου πρώτου τῆς οἰκίης ταύτης Ἀθηναίου. Οὗτος ὁ Μιλτιάδης, κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι τοῖσι ἑωυτοῦ, ὁρέων τοὺς Δολόγκους παριόντας, ἐσθῆτα ἔχοντας οὐκ ἐγχωρίην καὶ αἰχμὰς, προσεβώσατο· καί σφι προσελθοῦσι, ἐπηγγείλατο καταγωγὴν καὶ ξείνια. οἱ δὲ δεξάμενοι, καὶ ξεινισθέντες ὑπ' αὐτοῦ, ἐξέφαινον πᾶν οἱ τὸ μαντήϊον· ἐκφήναντες δὲ, ἐδέοντο αὐτοῦ τῷ θεῷ μιν πείθεσθαι. Μιλτιάδεα δὲ, ἀκούσαντα, παραυτίκα ἔπεισε ὁ λόγος, οἷα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ, καὶ βουλόμενον ἐκ ποδῶν εἶναι. αὐτίκα δὲ ἐστάλη ἐς Δελφοὺς, ἐπειρησόμενος τὸ χρηστήριον, εἰ ποιοίη τά περ αὐτοῦ οἱ Δόλογκοι προσεδέοντο.

facilem se præbet Doloncis, eos-

XXXVI. Κελευούσης δὲ καὶ τῆς Πυθίης, οὕτω δὴ Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου, Ὀλύμπια ἀναιρηκὼς πρότερον

τουτέων τεθρίππῳ, τότε παραλαβὼν Ἀθηναίων πάντα τὸν βουλόμενον μετέχειν τοῦ στόλου, ἔπλεε ἅμα τοῖσι Δολόγκοισι, καὶ ἔσχε τὴν χώρην· καί μιν οἱ ἐπαγαγόμενοι τύραννον κατεστήσαντο. Ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀπετείχισε τὸν ἰσθμὸν τῆς Χερσονήσου, ἐκ Καρδίης πόλιος ἐς Πακτύην, ἵνα μὴ ἔχοιέν σφεας οἱ Ἀψίνθιοι δηλέεσθαι ἐσβάλλοντες ἐς τὴν χώρην. εἰσὶ δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἰσθμοῦ· ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσόνησος ἔσω πᾶσά ἐστι σταδίων εἴκοσι καὶ τετρακοσίων τὸ μῆκος.

que in Chersonesum cum colonis secutus [an. 560.], et summum ibi imperium adipiscitur, et Apsinthiorum incursiones munitionibus cohibet.

XXXVII. Ἀποτειχίσας ὦν τὸν αὐχένα τῆς Χερσονήσου ὁ Μιλτιάδης, καὶ τοὺς Ἀψινθίους τρόπῳ τοιούτῳ ὠσάμενος, τῶν λοιπῶν πρώτοισι ἐπολέμησε Λαμψακηνοῖσι· καί μιν οἱ Λαμψακηνοὶ λοχήσαντες αἱρέουσι ζωγρίῃ. ἦν δὲ ὁ Μιλτιάδης Κροίσῳ τῷ Λυδῷ ἐν γνώμῃ γεγονώς· πυθόμενος ὦν ὁ Κροῖσος ταῦτα, πέμπων προηγόρευε τοῖσι Λαμψακηνοῖσι μετιέναι Μιλτιάδεα· εἰ δὲ μή, σφέας πίτυος τρόπον ἀπείλεε ἐκτρίψειν. πλανωμένων δὲ τῶν Λαμψακηνῶν ἐν τοῖσι λόγοισι, [illegible] θέλει τὸ ἔπος εἶναι, τό σφι ἀπείλησεν ὁ Κροῖσος, πίτυος τρόπον ἐκτρίψειν, μόγις κοτὲ μαθὼν τῶν τις πρεσβυτέρων, εἶπε τὸ ἐόν, ὅτι πίτυς μούνη δενδρέων πάντων, ἐκκοπεῖσα, βλαστὸν οὐδένα μετίει, ἀλλὰ πανώλεθρος ἐξαπόλλυται. δείσαντες ὦν οἱ Λαμψακηνοὶ Κροῖσον, λύσαντες μετῆκαν Μιλτιάδεα. 77

Dehinc Lampsacenos aggressus, vivus capitur: sed Crœso illis atrociter minitante, nisi incolumem dimitterent, libertatem recuperat.

XXXVIII. Οὗτος μὲν δὴ διὰ Κροῖσον ἐκφεύγει· μετὰ δὲ, τελευτᾷ ἄπαις, τὴν ἀρχήν τε καὶ τὰ χρήματα παραδοὺς Στησαγόρῃ τῷ Κίμωνος ἀδελφεοῦ παιδὶ ὁμομητρίου. καί οἱ τελευτήσαντι Χερσονησῖται θύουσι, ὡς νόμος οἰκιστῇ, καὶ ἀγῶνα ἱππικόν τε καὶ γυμνικὸν ἐπιστᾶσι, ἐν τῷ Λαμψακηνῶν οὐδενὶ ἐγγίνεται ἀγωνίζεσθαι. Πολέμου δὲ ἐόντος πρὸς Λαμψακηνούς, καὶ Στησαγόρεα κατέλαβε ἀποθανεῖν ἄπαιδα, πληγέντα τὴν κεφαλὴν πελέκεϊ ἐν τῷ πρυτανηΐῳ, πρὸς ἀνδρὸς αὐτομόλου μὲν τῷ λόγῳ, πολεμίου δὲ καὶ ὑποθερμοτέρου τῷ ἔργῳ.

Post obitum divinis honoribus a Chersonesitis affectus. Ei succedit fratris uterini, Cimonis, filius Stesagoras: quo per dolum occiso,

alter Cimonis filius, Miltiades, in locum fratris successurus, Athenis solvit, tenetque imperium Chersonesi.

XXXIX. Τελευτήσαντος δὲ καὶ Στησαγόρεω τρόπῳ τοιῷδε, ἐνθαῦτα Μιλτιάδεα τὸν Κίμωνος, Στησαγόρεω δὲ τοῦ τελευτήσαντος ἀδελφεὸν, καταλαμψόμενον τὰ πρήγματα, ἐπὶ Χερσονήσου ἀποστέλλουσι τριήρεϊ οἱ Πεισιστρατίδαι· οἵ μιν καὶ ἐν Ἀθήνῃσι ἐποίευν εὖ, ὡς οὐ συνειδότες δῆθεν τοῦ πατρὸς Κίμωνος αὐτοῦ τὸν θάνατον, τὸν ἐγὼ ἐν ἄλλῳ λόγῳ σημανέω ὡς ἐγένετο. Μιλτιάδης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὴν Χερσόνησον, εἶχε κατ' οἴκους, τὸν ἀδελφεὸν Στησαγόρεα δηλαδὴ ἐπιτιμέων. οἱ δὲ Χερσονησῖται, πυνθανόμενοι ταῦτα, συνελέχθησαν ἀπὸ πασέων τῶν πολίων οἱ δυναστεύοντες πάντοθεν· κοινῷ δὲ στόλῳ ἀπικόμενοι ὡς συλλυπηθησόμενοι, ἐδέθησαν ὑπ' αὐτοῦ. Μιλτιάδης τε δὴ ἴσχει τὴν Χερσόνησον, πεντακοσίους βόσκων ἐπικούρους, καὶ γαμέει Ὀλόρου τοῦ Θρηΐκων βασιλῆος θυγατέρα Ἡγησιπύλην.

Scytharum a Dario lacessitorum in Chersonesum irruptio, Miltiadisque ob eam fuga. Scythis regressis, in imperium restituitur.

XL. Οὗτος δὲ ὁ Κίμωνος Μιλτιάδης, νεωστὶ μὲν ἐληλύθεε ἐς τὴν Χερσόνησον· κατελάμβανε δέ μιν ἐλθόντα ἄλλα τῶν κατεχόντων πρηγμάτων χαλεπώτερα. τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτεϊ τουτέων, Σκύθας ἔφευγε. Σκύθαι γὰρ οἱ νομάδες ἐρεθισθέντες ὑπὸ βασιλῆος Δαρείου, συνεστράφησαν καὶ ἤλασαν μέχρι τῆς Χερσονήσου ταύτης. τούτους ἐπιόντας οὐκ ὑπομείνας ὁ Μιλτιάδης, ἔφευγε ἀπὸ Χερσονήσου. ἐς ὃ οἵ τε Σκύθαι ἀπαλλάχθησαν, καί μιν οἱ Δόλογκοι κατήγαγον ὀπίσω. ταῦτα μὲν δὴ τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον ἐγεγόνεε τῶν τότε μιν κατεχόντων.

Post a Persis ob consilium Ionibus datum [4, 137.] metuens, cum illorum classem Tenedum appulisse audivisset [c. 31.], quinque trire-

XLI. Τότε δὲ, πυνθανόμενος εἶναι τοὺς Φοίνικας ἐν Τενέδῳ, πληρώσας τριήρεας πέντε χρημάτων τῶν παρεόντων, ἀπέπλεε ἐς τὰς Ἀθήνας. καὶ ὥσπερ ὡρμήθη ἐκ Καρδίης πόλιος, ἔπλεε διὰ τοῦ Μέλανος κόλπου· παραμείβετό τε τὴν Χερσόνησον, καὶ οἱ Φοίνικές οἱ περιπίπτουσι τῇσι νηυσί. αὐτὸς μὲν δὴ Μιλτιάδης σὺν τῇσι τέσσερσι τῶν νεῶν καταφεύγει ἐς Ἴμβρον, τὴν δέ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖλον διώκοντες οἱ Φοίνικες. τῆς δὲ νεὸς ταύτης ἔτυχε

τῶν Μιλτιάδεω παίδων ὁ πρεσβύτατος ἄρχων Μητίοχος, οὐκ ἐκ τῆς Ὀλόρου τοῦ Θρήϊκος ἐὼν θυγατρὸς, ἀλλ' ἐξ ἄλλης· καὶ τοῦτον ἅμα τῇ νηῒ εἷλον οἱ Φοίνικες. καί μιν πυθόμενοι ὡς εἴη Μιλτιάδεω παῖς, ἀνήγαγον παρὰ βασιλῆα, δοκέοντες χάριτα μεγάλην καταθήσεσθαι· ὅτι δὴ Μιλτιάδης γνώμην ἀπεδέξατο ἐν τοῖσι Ἴωσι, πείθεσθαι κελεύων τοῖσι Σκύθῃσι, ὅτε οἱ Σκύθαι προσεδέοντο, λύσαντας τὴν σχεδίην, ἀποπλέειν ἐς τὴν ἑωυτῶν. Δαρεῖος δὲ, ὡς οἱ Φοίνικες Μητίοχον τὸν Μιλτιάδεω ἀνήγαγον, ἐποίησε κακὸν μὲν οὐδὲν Μητίοχον, ἀγαθὰ δὲ συχνά· καὶ γὰρ οἶκον καὶ κτῆσιν ἔδωκε, καὶ Περσίδα γυναῖκα, ἐκ τῆς οἱ τέκνα ἐγένετο, τὰ ἐς Πέρσας κεκοσμέαται. Μιλτιάδης δὲ ἐξ Ἴμβρου ἀπικνέεται ἐς τὰς Ἀθήνας.

mibus instructis Athenas aufugit. Illarum unam, cui præerat filius ejus natu maximus, Metiochus, Persæ capiunt. Metiochus a Dario humanissime habitus.

XLII. Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκ τῶν Περσέων οὐδὲν ἐπὶ πλέον ἐγένετο τουτέων, ἐς νεῖκος φέρον Ἴωσι, ἀλλὰ τάδε μὲν χρήσιμα κάρτα τοῖσι Ἴωσι ἐγένετο τούτου τοῦ ἔτεος. Ἀρταφέρνης ὁ Σαρδίων ὕπαρχος, μεταπεμψάμενος ἀγγέλους ἐκ τῶν πολίων, συνθήκας σφίσι αὐτοῖσι τοὺς Ἴωνας ἠνάγκασε ποιέεσθαι, ἵνα δοσίδικοι εἶεν, καὶ μὴ ἀλλήλους φέροιέν τε καὶ ἄγοιεν. ταῦτά τε ἠνάγκασε ποιέειν, καὶ τὰς χώρας σφέων μετρήσας κατὰ παρασάγγας, τοὺς καλέουσι οἱ Πέρσαι τὰ τριήκοντα στάδια· κατὰ δὴ τούτους μετρήσας, φόρους ἔταξε ἑκάστοισι, οἳ κατὰ χώρην διατελέουσι ἔχοντες ἐκ τούτου τοῦ χρόνου αἰεὶ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ, ὡς ἐτάχθησαν ἐξ Ἀρταφέρνεος· ἐτάχθησαν δὲ σχεδὸν κατὰ τὰ αὐτὰ τὰ καὶ πρότερον εἶχον. καί σφι ταῦτα μὲν εἰρηναῖα ἦν.

Eodem anno Ionia penitus pacata, resque Ionum, judiciis instituendis, terris dimetiendis, tributis imperandis, in ordinem redactæ.

XLIII. Ἅμα δὲ τῷ ἔαρι, τῶν ἄλλων καταλελυμένων στρατηγῶν ἐκ βασιλῆος, Μαρδόνιος ὁ Γωβρύεω κατέβαινε ἐπὶ θάλασσαν, στρατὸν πολλὸν μὲν κάρτα πεζὸν ἅμα ἀγόμενος, πολλὸν δὲ ναυτικόν· ἡλικίην τε νέος ἐὼν, καὶ νεωστὶ γεγαμηκὼς βασιλῆος Δαρείου θυγατέρα Ἀρταζώστρην. ἄγων δὲ τὸν στρατὸν τοῦτον ὁ Μαρδόνιος, ἐπεί τε ἐγένετο ἐν τῇ Κιλικίῃ, αὐτὸς μὲν

Proximo vere [an. 495.] Mardonius, populari statu in Ioniæ civitates reducto, Europam cum ingentibus copiis petit,

Eretriæ Athenisque [5, 99.] bellum illaturus.

ἐπιβὰς ἐπὶ νεὸς, ἐκομίζετο ἅμα τῇσι ἄλλῃσι νηυσὶ, στρατιὴν δὲ τὴν πεζὴν ἄλλοι ἡγεμόνες ἦγον ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον. Ὡς δὲ παραπλέων τὴν Ἀσίην ἀπίκετο ὁ Μαρδόνιος ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐνθαῦτα μέγιστον θῶμα ἐρέω τοῖσι μὴ ἀποδεκομένοισι Ἑλλήνων, Περσέων τοῖσι ἑπτὰ Ὀτάνεα γνώμην ἀποδέξασθαι ὡς χρεὸν εἴη δημοκρατέεσθαι Πέρσας· τοὺς γὰρ τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας πάντας ὁ Μαρδόνιος, δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλιας. ταῦτα δὲ ποιήσας, ἠπείγετο ἐς τὸν Ἑλλήσποντον. Ὡς δὲ συνελέχθη μὲν χρῆμα πολλὸν νεῶν, συνελέχθη δὲ καὶ πεζὸς πολλὸς στρατὸς, διαβάντες τῇσι νηυσὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπορεύοντο διὰ τῆς Εὐρώπης· ἐπορεύοντο δὲ ἐπί τε Ἐρέτριαν καὶ Ἀθήνας.

Ac primum quidem, (nam is modo prætextus fuit expeditionis,) Thasii et Macedones subiguntur. Thaso expugnata, dum classis Athon legit, tempestas vehemens cooritur, cujus vi plurimæ naves pereunt.

XLIV. Αὗται μὲν ὦν σφι πρόσχημα ἔσαν τοῦ στόλου. ἀτὰρ, ἐν νόῳ ἔχοντες ὅσας ἂν πλείστας δύναιντο καταστρέφεσθαι τῶν Ἑλληνίδων πολίων, τοῦτο μὲν δὴ, τῇσι νηυσὶ Θασίους, οὐδὲ χεῖρας ἀνταειραμένους, κατεστρέψαντο· τοῦτο δὲ τῷ πεζῷ Μακεδόνας, πρὸς τοῖσι ὑπάρχουσι, δούλους προσεκτήσαντο· τὰ γὰρ ἐντὸς Μακεδόνων ἔθνεα πάντα σφι ἦν ἤδη ὑποχείρια γεγονότα. Ἐκ μὲν δὴ Θάσου διαβαλόντες πέρην, ὑπὸ τὴν ἤπειρον ἐκομίζοντο μέχρι Ἀκάνθου· ἐκ δὲ Ἀκάνθου ὁρμεώμενοι, τὸν Ἄθων περιέβαλλον. ἐπιπεσὼν δέ σφι περιπλέουσι βορῆς ἄνεμος, μέγας τε καὶ ἄπορος, κάρτα τρηχέως περιέσπε πλήθεϊ πολλὰς τῶν νεῶν, ἐκβάλλων πρὸς τὸν Ἄθων. λέγεται γὰρ κατὰ τριηκοσίας μὲν τῶν νεῶν τὰς διαφθαρείσας εἶναι, ὑπὲρ δὲ δύο μυριάδας ἀνθρώπων. ὥστε γὰρ θηριωδεστάτης ἐούσης τῆς θαλάσσης ταύτης τῆς περὶ τὸν Ἄθων, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθείροντο ἁρπαζόμενοι· οἱ δὲ, πρὸς τὰς πέτρας ἀρασσόμενοι· οἱ δὲ αὐτέων νέειν οὐκ ἐπιστέατο, καὶ κατὰ τοῦτο διεφθείροντο· οἱ δὲ, ῥίγεϊ. ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω ἔπρησσε.

Nihilo felicior pedester ex-

XLV. Μαρδονίῳ δὲ, καὶ τῷ πεζῷ, στρατοπεδευομένῳ ἐν Μακεδονίῃ, νυκτὸς Βρύγοι Θρήϊκες ἐπιχεί-

ρησαν· καὶ σφεων πολλοὺς φονεύουσι οἱ Βρύγοι, Μαρδόνιον δὲ αὐτὸν τρωματίζουσι. οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοὶ δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων· οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανέστη ἐκ τῶν χωρέων τουτέων Μαρδόνιος, πρὶν ἤ σφεας ὑποχειρίους ἐποιήσατο. Τούτους μέντοι καταστρεψάμενος, ἀπῆγε τὴν στρατιὴν ὀπίσω, ἅτε τῷ πεζῷ τε προσπταίσας πρὸς τοὺς Βρύγους, καὶ τῷ ναυτικῷ μεγάλως περὶ Ἄθων. Οὗτος μέν νυν ὁ στόλος αἰσχρῶς ἀγωνισάμενος, ἀπαλλάχθη ἐς τὴν Ἀσίην.

ercitus: quem in Macedonia castra metatum Brygi Thraces noctu adorti, magna clade afficiunt. His tandem devictis, Mardonius copias jam satis fractas in Asiam reducit.

XLVI. Δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ τουτέων ὁ Δαρεῖος, πρῶτα μὲν Θασίους διαβληθέντας ὑπὸ τῶν ἀστυγειτόνων, ὡς ἀπόστασιν μηχανοίατο, πέμψας ἄγγελον, ἐκέλευέ σφεας τὸ τεῖχος περιαιρέειν, καὶ τὰς νέας ἐς Ἄβδηρα κομίζειν. οἱ γὰρ δὴ Θάσιοι, οἷα ὑπὸ Ἱστιαίου τε τοῦ Μιλησίου πολιορκηθέντες, καὶ προσόδων ἐουσέων μεγαλέων, ἐχρέοντο τοῖσι χρήμασι, νᾶυς τε ναυπηγεύμενοι μακρὰς, καὶ τεῖχος ἰσχυρότερον περιβαλλόμενοι. ἡ δὲ πρόσοδός σφι ἐγίνετο ἔκ τε τῆς ἠπείρου καὶ ἀπὸ τῶν μετάλλων. ἐκ μέν γε τῶν ἐν Σκαπτῇ Ὕλῃ τῶν χρυσέων μετάλλων, τὸ ἐπίπαν ὀγδώκοντα τάλαντα προσήϊε· ἐκ δὲ τῶν ἐν αὐτῇ Θάσῳ, ἐλάσσω μὲν τουτέων, συχνὰ δὲ οὕτω, ὥστε τὸ ἐπίπαν Θασίοισι, ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι, προσήϊε ἀπό τε τῆς ἠπείρου καὶ τῶν μετάλλων, ἔτεος ἑκάστου, διηκόσια τάλαντα· ὅτε δὲ τὸ πλεῖστον προσῆλθε, τριηκόσια.

Altero anno post Darius et Thasios, quod rebellionem moliri viderentur, muris ac navibus exuit, (obiter hic de Thasiorum opibus metallisque,)

XLVII. Εἶδον δὲ καὶ αὐτὸς τὰ μέταλλα ταῦτα. καὶ μακρῷ ἦν αὐτέων θωμασιώτατα τὰ οἱ Φοίνικες ἀνεῦρον, οἱ μετὰ Θάσου κτίσαντες τὴν νῆσον ταύτην· ἥτις νῦν ἐπὶ τοῦ Θάσου τούτου, τοῦ Φοίνικος, τὸ οὔνομα ἔσχε. τὰ δὲ μέταλλα τὰ Φοινικικὰ ταῦτα, ἔστι τῆς Θάσου μεταξὺ Αἰνύρων τε χώρου καλεομένου καὶ Κοινύρων, ἀντίον δὲ Σαμοθρηΐκης· ὄρος μέγα, ἀνεστραμμένον ἐν τῇ ζητήσει. τοῦτο μέν νυν ἔστι τοιοῦτο. Οἱ δὲ Θάσιοι τῷ βασιλέϊ κελεύσαντι καὶ τὸ τεῖχος τὸ σφέτερον κατεῖλον, καὶ τὰς νέας τὰς πάσας ἐκόμισαν ἐς Ἄβδηρα.

et in Græciam dimittit, qui aquam terramque petant, et naves civitatibus maritimis imperat.

XLVIII. Μετὰ δὲ τοῦτο, ἀπεπειρᾶτο ὁ Δαρεῖος τῶν Ἑλλήνων ὅ τι ἐν νόῳ ἔχοιεν, κότερα πολεμέειν ἑωυτῷ, ἢ παραδιδόναι σφέας αὐτούς. διέπεμπε ὦν κήρυκας, ἄλλους ἄλλῃ τάξας, ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, κελεύων αἰτέειν βασιλέϊ γῆν τε καὶ ὕδωρ. τούτους μὲν δὴ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἔπεμπε· ἄλλους δὲ κήρυκας διέπεμπε ἐς τὰς ἑωυτοῦ δασμοφόρους πόλιας τὰς παραθαλασσίους, κελεύων νέας τε μακρὰς καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα ποιέεσθαι.

Græcorum multi Persis dicto audientes: interque insulanos et Æginetæ. Quos cum Athenienses eo nomine apud Spartanos postulavissent,

XLIX. Οὗτοί τε δὴ παρεσκευάζοντο ταῦτα· καὶ τοῖσι ἥκουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα κήρυξι, πολλοὶ μὲν ἠπειρωτέων ἐδίδοσαν τὰ προΐσχετο αἰτέων ὁ Πέρσης, πάντες δὲ οἱ νησιῶται, ἐς τοὺς ἀπικοίατο αἰτήσοντες. Οἵ τε δὴ ἄλλοι νησιῶται διδοῦσι γῆν τε καὶ ὕδωρ Δαρείῳ, καὶ δὴ καὶ Αἰγινῆται. ποιήσασι δέ σφι ταῦτα, ἰθέως Ἀθηναῖοι ἐπεκέατο, δοκέοντες ἐπὶ σφίσι ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας δεδωκέναι, ὡς ἅμα τῷ Πέρσῃ ἐπὶ σφέας στρατεύωνται· καὶ ἄσμενοι προφάσιος ἐπελάβοντο, φοιτέοντές τε ἐς τὴν Σπάρτην, κατηγόρεον τῶν Αἰγινητέων τὰ πεποιήκοιεν προδόντες τὴν Ἑλλάδα.

Cleomenes Æginam mittitur, qui deditionis auctores comprehendat. Sed Demarati, alterius Spartanorum regis, cui cum collega parum conveniret, machinatione fit, ut ille infecta re abire cogatur.

L. Πρὸς ταύτην δὲ τὴν κατηγορίην Κλεομένης ὁ Ἀναξανδρίδεω, βασιλεὺς ἐὼν Σπαρτιητέων, διέβη ἐς Αἴγιναν, βουλόμενος συλλαβεῖν Αἰγινητέων τοὺς αἰτιωτάτους. ὡς δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων, ἄλλοι τε δὴ αὐτῷ ἐγίνοντο ἀντίξοοι τῶν Αἰγινητέων, ἐν δὲ δὴ καὶ Κρῖος ὁ Πολυκρίτου μάλιστα· ὃς “οὐκ, ἔφη, αὐτὸν “οὐδένα ἄξειν χαίροντα Αἰγινητέων· ἄνευ γάρ μιν “Σπαρτιητέων τοῦ κοινοῦ ποιέειν ταῦτα, ὑπ’ Ἀθηναίων “ἀναγνωσθέντα χρήμασι· ἅμα γὰρ ἄν μιν τῷ ἑτέρῳ “βασιλέϊ ἐλθόντα συλλαμβάνειν.” ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημαρήτου. Κλεομένης δὲ, ἀπελαυνόμενος ἐκ τῆς Αἰγίνης, εἴρετο τὸν Κρῖον ὅ τι οἱ εἴη τὸ οὔνομα· ὁ δὲ τὸ ἐὸν ἔφρασέ οἱ. ὁ δὲ Κλεομένης πρὸς αὐτὸν ἔφη· “Ἤδη νῦν καταχάλκου, ὦ Κριὲ, “τὰ κέρεα, ὡς συνοισόμενος μεγάλῳ κακῷ.”

LI. Ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ τοῦτον τὸν χρόνον ὑπομένων Δημάρητος ὁ Ἀρίστωνος, διέβαλλε τὸν Κλεομένεα,

ἐὼν βασιλεὺς καὶ οὗτος Σπαρτιητέων, οἰκίης δὲ τῆς ὑποδεεστέρης· κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν ὑποδεεστέρης, ἀπὸ γὰρ τοῦ αὐτοῦ γεγόνασι· κατὰ πρεσβυγενείην δέ κως τετίμηται μᾶλλον ἡ Εὐρυσθένεος.

Digressio de regibus Spartanorum. Narratio Lacedæmoniorum de Aristodemo Heraclida, conditore coloniæ Doriensium in agro Laconico, ejusque geminis, Eurysthene et Procle, duarum familiarum regiarum auctoribus.

LII. Λακεδαιμόνιοι γάρ, ὁμολογέοντες οὐδενὶ ποιητῇ, λέγουσι αὐτὸν Ἀριστόδημον, τὸν Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ὕλλου, βασιλεύοντα ἀγαγεῖν σφέας ἐς ταύτην τὴν χώρην τὴν νῦν ἐκτέαται, ἀλλ' οὐ τοὺς Ἀριστοδήμου παῖδας. μετὰ δὲ χρόνον οὐ πολλόν, Ἀριστοδήμῳ τεκεῖν τὴν γυναῖκα, τῇ οὔνομα εἶναι Ἀργείην· θυγατέρα δὲ αὐτὴν λέγουσι εἶναι Αὐτεσίωνος, τοῦ Τισαμενοῦ, τοῦ Θερσάνδρου, τοῦ Πολυνείκεος· ταύτην δὲ τεκεῖν δίδυμα· ἐπιδόντα δὲ τὸν Ἀριστόδημον τὰ τέκνα, νούσῳ τελευτᾶν. Λακεδαιμονίους δέ, τοὺς τότε ἐόντας, βουλεῦσαι κατὰ νόμον βασιλῆα τῶν παίδων τὸν πρεσβύτερον ποιήσασθαι. οὔκων δή σφεας ἔχειν ὁκότερον ἕλωνται, ὥστε καὶ ὁμοίων καὶ ἴσων ἐόντων· οὐ δυναμένους δὲ γνῶναι, ἢ καὶ πρὸ τούτου, ἐπειρωτᾶν τὴν τεκοῦσαν. τὴν δὲ "οὐδὲ αὐτήν, φάναι, διαγινώσκειν·" εἰδυῖαν μὲν καὶ τὸ κάρτα λέγειν ταῦτα, βουλομένην δὲ εἴ κως ἀμφότεροι γενοίατο βασιλῆες. Τοὺς ὦν δὴ Λακεδαιμονίους ἀπορέειν· ἀπορέοντας δέ, πέμπειν ἐς Δελφούς, ἐπειρησομένους ὅ τι χρήσονται τῷ πρήγματι. τὴν δὲ Πυθίην κελεύειν σφέας ἀμφότερα τὰ παιδία ἡγήσασθαι βασιλῆας, τιμᾶν δὲ μᾶλλον τὸν γεραίτερον. τὴν μὲν δὴ Πυθίην ταῦτά σφι ἀνελεῖν· τοῖσι δὲ Λακεδαιμονίοισι, ἀπορέουσι οὐδὲν ἕσσον ὅκως ἐξεύρωσι αὐτέων τὸν πρεσβύτερον, ὑποθέσθαι ἄνδρα Μεσσήνιον, τῷ οὔνομα εἶναι Πανίτην· ὑποθέσθαι δὲ τοῦτον τὸν Πανίτην τάδε τοῖσι Λακεδαιμονίοισι, φυλάξαι τὴν γειναμένην, ὁκότερον τῶν παίδων πρότερον λούει καὶ σιτίζει· καὶ, ἢν μὲν κατὰ τὰ αὐτὰ φαίνηται αἰεὶ ποιεῦσα, τοὺς δὲ πᾶν ἕξειν ὅσον τι καὶ δίζηνται καὶ θέλουσι ἐξευρεῖν· ἢν δὲ πλανᾶται καὶ ἐκείνη, ἐναλλὰξ

ποιεῦσα, δῆλά σφι ἔσεσθαι ὡς οὐδὲ ἐκείνη πλέον οὐδὲν οἶδε· ἐπ' ἄλλην τέ σφεας τράπεσθαι ὁδόν. Ἐνθαῦτα δὴ τοὺς Σπαρτιήτας, κατὰ τὰς τοῦ Μεσσηνίου ὑποθήκας, φυλάξαντας τὴν μητέρα τῶν Ἀριστοδήμου παίδων, λαβεῖν κατὰ τὰ αὐτὰ τιμῶσαν τὸν πρότερον καὶ σίτοισι καὶ λουτροῖσι, οὐκ εἰδυῖαν τῶν εἵνεκεν ἐφυλάσσετο. λαβόντας δὲ τὸ παιδίον τὸ τιμώμενον πρὸς τῆς γειναμένης, ὡς ἐὸν πρότερον, τρέφειν ἐν τῷ δημοσίῳ· καί οἱ οὔνομα τεθῆναι Εὐρυσθένεα, τῷ δὲ νεωτέρῳ, Προκλέα. τούτους ἀνδρωθέντας, αὐτούς τε, ἀδελφεοὺς ἐόντας, λέγουσι διαφόρους εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς ζόης ἀλλήλοισι, καὶ τοὺς ἀπὸ τούτων γενομένους ὡσαύτως διατελέειν.

Quæ cæteri Græci de prosapia regum Doricorum narrent.

LIII. Ταῦτα μὲν Λακεδαιμόνιοι λέγουσι μοῦνοι Ἑλλήνων. τάδε δὲ, κατὰ ταυτὰ λεγόμενα ὑπὸ Ἑλλήνων, ἐγὼ γράφω· τούτους γὰρ δὴ τοὺς Δωριέων βασιλῆας μέχρι μὲν Περσέος τοῦ Δανάης, τοῦ θεοῦ ἀπεόντος, καταλεγομένους ὀρθῶς ὑπὸ Ἑλλήνων, καὶ ἀποδεικνυμένους ὡς εἰσι Ἕλληνες· ἤδη γὰρ τηνικαῦτα ἐς Ἕλληνας οὗτοι ἐτέλεον. ἔλεξα δὲ, μέχρι Περσέος, τοῦδε εἵνεκα, ἀλλ' οὐκ ἀνέκαθεν ἔτι ἔλαβον, ὅτι οὐκ ἔπεστι ἐπωνυμίη Περσέϊ οὐδεμίη πατρὸς θνητοῦ, ὥσπερ Ἡρακλέϊ Ἀμφιτρύων. ἤδη ὦν ὀρθῷ λόγῳ χρεωμένῳ, μέχρι τοῦ Περσέος ὀρθῶς εἴρηταί μοι. ἀπὸ δὲ Δανάης, τῆς Ἀκρισίου, καταλέγοντι τοὺς ἄνω αἰεὶ πατέρας αὐτέων, φαινοίατο ἂν ἐόντες οἱ τῶν Δωριέων ἡγεμόνες Αἰγύπτιοι ἰθαγενέες. ταῦτα μέν νυν, κατὰ τὰ Ἕλληνες λέγουσι, γεγενεηλόγηται.

Quid Persis eadem de re placeat.

LIV. Ὡς δὲ ὁ Περσέων λόγος λέγεται, αὐτὸς ὁ Περσεὺς, ἐὼν Ἀσσύριος, ἐγένετο Ἕλλην, ἀλλ' οὐκ οἱ Περσέος πρόγονοι· τοὺς δὲ Ἀκρισίου γε πατέρας, ὁμολογέοντας κατ' οἰκηϊότητα Περσέϊ οὐδὲν, τούτους δὲ εἶναι, κατάπερ Ἕλληνες λέγουσι, Αἰγυπτίους.

Quam partem historiæ illorum

LV. Καὶ ταῦτα μέν νυν περὶ τουτέων εἰρήσθω. ὅ τι δὲ, ἐόντες Αἰγύπτιοι, καὶ ὅ τι ἀποδεξάμενοι, ἔλαβον

τὰς Δωριέων βασιληΐας, ἄλλοισι γὰρ περὶ αὐτέων εἴρηται, ἐάσομεν αὐτά. τὰ δὲ ἄλλοι οὐ κατελάβοντο, τουτέων μνήμην ποιήσομαι.

regum Herodotus sibi tractandam sumserit.

LVI. Γέρεα δὲ δὴ τάδε τοῖσι βασιλεῦσι Σπαρτιῆται δεδώκασι· ἱρωσύνας δύο, Διός τε Λακεδαίμονος, καὶ Διὸς Οὐρανίου· καὶ πόλεμόν γε ἐκφέρειν ἐπ' ἣν ἂν βούλωνται χώρην· τούτου δὲ μηδένα εἶναι Σπαρτιητέων διακωλυτήν· εἰ δὲ μή, αὐτὸν ἐν τῷ ἄγεϊ ἐνέχεσθαι. στρατευομένων δὲ, πρώτους ἰέναι τοὺς βασιλῆας, ὑστάτους δὲ ἀπιέναι· ἑκατὸν δὲ ἄνδρας λογάδας ἐπὶ στρατιῆς φυλάσσειν αὐτούς. προβάτοισι δὲ χρᾶσθαι ἐν τῇσι ἐξοδίῃσι, ὁκόσοισι ἂν ὦν ἐθέλωσι· τῶν δὲ θυομένων ἁπάντων τὰ δέρματά τε καὶ τὰ νῶτα λαμβάνειν σφέας. ταῦτα μὲν τὰ ἐμπολέμια.

Quæ jura muneraque reges Spartanorum bello,

LVII. Τὰ δὲ ἄλλα, τὰ εἰρηναῖα, κατὰ τάδε σφι δέδοται. ἢν θυσίην τις δημοτελῆ ποιέηται, πρώτους ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἵζειν τοὺς βασιλῆας· καὶ ἀπὸ τουτέων πρῶτον ἄρχεσθαι, διπλήσια νέμοντας ἑκατέρῳ τὰ πάντα ἢ τοῖσι ἄλλοισι δαιτυμόνεσι· καὶ σπονδαρχίας εἶναι τουτέων, καὶ τῶν τυθέντων προβάτων τὰ δέρματα. νεομηνίας δὲ ἀνὰ πάσας, καὶ ἑβδόμας ἱσταμένου τοῦ μηνὸς, δίδοσθαι ἐκ τοῦ δημοσίου ἱρήϊον τέλειον ἑκατέρῳ ἐς Ἀπόλλωνος, καὶ μέδιμνον ἀλφίτων, καὶ οἴνου τετάρτην Λακωνικήν· καὶ ἐν τοῖσι ἀγῶσι πᾶσι προεδρίας ἐξαιρέτους· καὶ προξείνους ἀποδεικνύναι τούτοισι προσκεῖσθαι τοὺς ἂν ἐθέλωσι τῶν ἀστῶν, καὶ Πυθίους αἱρέεσθαι δύο ἑκάτερον· οἱ δὲ Πύθιοι, εἰσὶ θεοπρόποι ἐς Δελφοὺς, σιτεόμενοι μετὰ τῶν βασιλήων τὰ δημόσια. μὴ ἐλθοῦσι δὲ τοῖσι βασιλεῦσι ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ἀποπέμπεσθαί σφι ἐς τὰ οἰκία ἀλφίτων τε δύο χοίνικας ἑκατέρῳ, καὶ οἴνου κοτύλην· παρεοῦσι δὲ διπλήσια πάντα δίδοσθαι· τὠυτὸ δὲ τοῦτο καὶ πρὸς ἰδιωτέων κληθέντας ἐπὶ δεῖπνον τιμᾶσθαι. τὰς δὲ μαντηΐας τὰς γινομένας, τούτους φυλάσσειν· συνειδέναι δὲ καὶ τοὺς Πυθίους. δικάζειν δὲ μούνους τοὺς βασιλῆας τοσάδε μοῦνα· πατρούχου τε παρ-

domique habeant.

ϑένου πέρι, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν, ἢν μή περ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ· καὶ ὁδῶν δημοσιέων πέρι. καὶ ἤν τις ϑετὸν παῖδα ποιέεσϑαι ἐθέλῃ, βασιλήων ἐναντίον ποιέεσϑαι. καὶ παρίζειν βουλεύουσι τοῖσι γέρουσι, ἐοῦσι δυῶν δέουσι τριήκοντα· ἢν δὲ μὴ ἔλϑωσι, τοὺς μάλιστά σφι τῶν γερόντων προσήκοντας ἔχειν τὰ τῶν βασιλήων γέρεα, δύο ψήφους τιϑεμένους, τρίτην δὲ, τὴν ἑωυτῶν.

Honores defunctis regibus tributi, haud dissimiles moribus Persarum.

LVIII. Ταῦτα μὲν ζῶσι τοῖσι βασιλεῦσι δέδοται ἐκ τοῦ κοινοῦ τῶν Σπαρτιητέων· ἀποϑανοῦσι δὲ, τάδε. ἱππέες περιαγγέλλουσι τὸ γεγονὸς κατὰ πᾶσαν τὴν Λακωνικήν· κατὰ δὲ τὴν πόλιν γυναῖκες περιϊοῦσαι, λέβητα κροτέουσι. ἐπεὰν ὦν τοῦτο γένηται τοιοῦτο, ἀνάγκη ἐξ οἰκίης ἑκάστης ἐλευθέρους δύο καταμιαίνεσϑαι, ἄνδρα τε καὶ γυναῖκα· μὴ ποιήσασι δὲ τοῦτο, ζημίαι μεγάλαι ἐπικέαται. νόμος δὲ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι κατὰ τῶν βασιλήων τοὺς ϑανάτους ἐστὶ ὠυτὸς καὶ τοῖσι βαρβάροισι τοῖσι ἐν τῇ Ἀσίῃ· τῶν γὰρ ὦν βαρβάρων οἱ πλεῦνες τῷ αὐτῷ νόμῳ χρέωνται κατὰ τοὺς ϑανάτους τῶν βασιλήων. ἐπεὰν γὰρ ἀποϑάνῃ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων, ἐκ πάσης δεῖ Λακεδαίμονος, χωρὶς Σπαρτιητέων, ἀριϑμῷ τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς ἐς τὸ κῆδος ἰέναι. τουτέων ὦν καὶ τῶν εἱλωτέων καὶ αὐτέων Σπαρτιητέων ἐπεὰν συλλεχϑέωσι ἐς τὠυτὸ πολλαὶ χιλιάδες, σύμμιγα τῇσι γυναιξὶ κόπτονταί τε τὰ μέτωπα προθύμως, καὶ οἰμωγῇ διαχρέωνται ἀπλέτῳ· φάμενοι τὸν ὕστατον αἰεὶ ἀπογενόμενον τῶν βασιλήων, τοῦτον δὴ γενέσϑαι ἄριστον. ὃς δ' ἂν ἐν πολέμῳ τῶν βασιλήων ἀποϑάνῃ, τούτῳ δὲ εἴδωλον σκευάσαντες, ἐν κλίνῃ εὖ ἐστρωμένῃ ἐκφέρουσι. ἐπεὰν δὲ ϑάψωσι, ἀγορὴ δέκα ἡμερέων οὐκ ἵσταταί σφι, οὐδ' ἀρχαιρεσίη συνίζει, ἀλλὰ πενϑέουσι ταύτας τὰς ἡμέρας.

Alia instituta Spartanis cum Persis,

LIX. Συμφέρονται δὲ ἄλλο τόδε τοῖσι Πέρσῃσι. ἐπεὰν ἀποϑανόντος τοῦ βασιλῆος ἄλλος ἐνίστηται βασιλεὺς, οὗτος ὁ ἐσιὼν ἐλευϑεροῖ ὅστις τι Σπαρ-

τιητέων τῷ βασιλέϊ ἢ τῷ δημοσίῳ ὤφειλε· ἐν δ' αὖ Πέρσῃσι ὁ κατιστάμενος βασιλεὺς τὸν προσοφειλόμενον φόρον μετίει πάσῃσι τῇσι πόλισι.

LX. Συμφέρονται δὲ καὶ τάδε Αἰγυπτίοισι Λακεδαιμόνιοι. οἱ κήρυκες αὐτέων καὶ αὐληταὶ καὶ μάγειροι ἐκδέκονται τὰς πατρωΐας τέχνας· καὶ αὐλητής τε αὐλητέω γίνεται, καὶ μάγειρος μαγείρου, καὶ κῆρυξ κήρυκος· οὐ κατὰ λαμπροφωνίην ἐπιθέμενοι ἄλλοι σφέας παρακληΐουσι, ἀλλὰ κατὰ τὰ πάτρια ἐπιτελέουσι. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω γίνεται.

aut Ægyptiis communia.

LXI. ΤΟΤΕ δὲ τὸν Κλεομένεα, ἐόντα ἐν τῇ Αἰγίνῃ, καὶ κοινὰ τῇ Ἑλλάδι ἀγαθὰ προσεργαζόμενον, ὁ Δημάρητος διέβαλε, οὐκ Αἰγινητέων οὕτω κηδόμενος, ὡς φθόνῳ καὶ ἄγῃ χρεώμενος. Κλεομένης δὲ, νοστήσας ἀπ' Αἰγίνης, ἐβούλευε τὸν Δημάρητον παῦσαι τῆς βασιληΐης, διὰ πρῆγμα τοιόνδε ἐπίβασιν ἐς αὐτὸν ποιεύμενος. Ἀρίστωνι βασιλεύοντι ἐν Σπάρτῃ, καὶ γήμαντι γυναῖκας δύο, παῖδες οὐκ ἐγίνοντο. καὶ, οὐ γὰρ συνεγινώσκετο αὐτὸς τούτων εἶναι αἴτιος, γαμέει τρίτην γυναῖκα· ὧδε δὲ γαμέει. Ἦν οἱ φίλος τῶν Σπαρτιητέων ἀνὴρ, τῷ προσεκέετο τῶν ἀστῶν μάλιστα ὁ Ἀρίστων. τούτῳ τῷ ἀνδρὶ ἐτύγχανε ἐοῦσα γυνὴ καλλίστη μακρῷ τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν· καὶ ταῦτα μέντοι καλλίστη ἐξ αἰσχίστης γενομένη. Ἐοῦσαν γάρ μιν τὸ εἶδος φλαύρην, ἡ τροφὸς αὐτῆς, οἷα ἀνθρώπων τε ὀλβίων θυγατέρα, καὶ δυσειδέα ἐοῦσαν, πρὸς δὲ καὶ ὁρέουσα τοὺς γονέας συμφορὴν τὸ εἶδος αὐτῆς ποιευμένους, ταῦτα ἕκαστα μαθοῦσα, ἐπιφράζεται τοιάδε. ἐφόρεε αὐτὴν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην ἐς τὸ τῆς Ἑλένης ἱρόν· τὸ δ' ἔστι ἐν τῇ Θεράπνῃ καλευμένῃ, ὕπερθε τοῦ Φοιβηΐου ἱροῦ. ὅκως δὲ ἐνείκειε ἡ τροφὸς, πρός τε τὤγαλμα ἵστα, καὶ ἐλίσσετο τὴν θεὸν ἀπαλλάξαι τῆς δυσμορφίης τὸ παιδίον. καὶ δή κοτε ἀπιούσῃ ἐκ τοῦ ἱροῦ τῇ τροφῷ γυναῖκα λέγεται ἐπιφανῆναι· ἐπιφανεῖσαν δὲ, ἐπειρέσθαί μιν ὅ τι φέρει ἐν τῇ ἀγκάλῃ· καὶ τὴν φράσαι, ὡς παιδίον φορέει.

Ariston, rex Spartæ, cum duas deinceps uxores steriles duxisset, tertiam, mulierem longe formosissimam, (quem faciei decorem infanti olim Helenæ a nutrice exoratæ numen impertierat)

τὴν δὲ κελεῦσαί οἱ δεῖξαι· τὴν δὲ οὐ φάναι· ἀπειρῆσθαι γάρ οἱ ἐκ τῶν γειναμένων μηδενὶ ἐπιδεικνύναι· τὴν δὲ πάντως ἑωυτῇ κελεύειν ἐπιδεῖξαι. ὁρῶσαν δὲ τὴν γυναῖκα περὶ πολλοῦ ποιευμένην ἰδέσθαι, οὕτω δὴ τὴν τροφὸν δεῖξαι τὸ παιδίον· τὴν δὲ καταψῶσαν τοῦ παιδίου τὴν κεφαλὴν, εἶπαι, ὡς καλλιστεύσει πασέων τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν. ἀπὸ μὲν δὴ ταύτης τῆς ἡμέρης μεταπεσέειν τὸ εἶδος. Γαμέει δὲ δή μιν ἐς γάμου ὥρην ἀπικομένην Ἄγητος ὁ Ἀλκείδεω, οὗτος δὴ ὁ τοῦ Ἀρίστωνος φίλος.

priori marito per dolum abductam matrimonio sibi jungit.

LXII. Τὸν δὲ Ἀρίστωνα ἔκνιζε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύτης ὁ ἔρως· μηχανᾶται δὴ τοιάδε. αὐτός τε τῷ ἑταίρῳ τοῦ ἦν ἡ γυνὴ αὕτη, ὑποδέκεται δωτίνην δώσειν τῶν ἑωυτοῦ πάντων ἓν τὸ ἂν αὐτὸς ἐκεῖνος ἕληται, καὶ τὸν ἑταῖρον ἑωυτῷ ἐκέλευε ὡσαύτως τὴν ὁμοίην διδόναι. ὁ δὲ, οὐδὲν φοβηθεὶς ἀμφὶ τῇ γυναικὶ, ὁρέων ἐοῦσαν καὶ Ἀρίστωνι γυναῖκα, καταινέει ταῦτα· ἐπὶ τούτοισι δὲ ὅρκους ἐπήλασαν. μετὰ δὲ, αὐτός τε ὁ Ἀρίστων ἔδωκε τοῦτο, ὅ τι δὴ ἦν, τὸ εἵλετο τῶν κειμηλίων τῶν Ἀρίστωνος ὁ Ἄγητος· καὶ αὐτὸς, τὴν ὁμοίην ζητέων φέρεσθαι παρ' ἐκείνου, ἐνθαῦτα δὴ τοῦ ἑταίρου τὴν γυναῖκα ἐπειρᾶτο ἀπάγεσθαι. ὁ δὲ, πλὴν τούτου μούνου τὰ ἄλλα, ἔφη, καταινέσαι· ἀναγκαζόμενος μέντοι τῷ τε ὅρκῳ, καὶ τῆς ἀπάτης τῇ παραγωγῇ, ἀπίει ἀπάγεσθαι.

His parentibus nascitur Demaratus, a patre primum, quod partu nimis cito editus videretur, pro spurio, mox pro genuino habitus.

LXIII. Οὕτω μὲν δὴ τὴν τρίτην ἐσηγάγετο γυναῖκα ὁ Ἀρίστων, τὴν δευτέρην ἀποπεμψάμενος. ἐν δέ οἱ χρόνῳ ἐλάσσονι, καὶ οὐ πληρώσασα τοὺς δέκα μῆνας ἡ γυνὴ αὕτη, τίκτει τοῦτον δὴ τὸν Δημάρητον· καί τις οἱ τῶν οἰκετέων ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων, ἐξαγγέλλει ὥς οἱ παῖς γέγονε. ὁ δὲ, ἐπιστάμενός τε τὸν χρόνον τῷ ἠγάγετο τὴν γυναῖκα, καὶ ἐπὶ δακτύλων συμβαλλεόμενος τοὺς μῆνας, εἶπε ἀπομόσας· "Οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη." Τοῦτο ἤκουσαν μὲν οἱ ἔφοροι· πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποιήσαντο τὸ παραυτίκα. ὁ δὲ παῖς αὔξετο, καὶ τῷ Ἀρίστωνι τὸ εἰρημένον μετέμελε·

παῖδα γὰρ τὸν Δημάρητον ἐς τὰ μάλιστά οἱ ἐνόμισε εἶναι. Δημάρητον δὲ αὐτῷ οὔνομα ἔθετο, διὰ τόδε· πρότερον τουτέων, πανδημεὶ Σπαρτιῆται Ἀρίστωνι, ὡς ἀνδρὶ εὐδοκιμέοντι διὰ πάντων δὴ τῶν βασιλήων τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ γενομένων, ἀρὴν ἐποιήσαντο παῖδα γενέσθαι· διὰ τοῦτο μέν οἱ τὸ οὔνομα Δημάρητος ἐτέθη.

Quo prætextu utens Cleomenes, avidus vindictæ ob injuriam sibi in expeditione et Attica [5, 75.] et Æginetica [c. 50. 51. 61.] factam,

LXIV. Χρόνου δὲ προϊόντος, Ἀρίστων μὲν ἀπέθανε, Δημάρητος δὲ ἔσχε τὴν βασιληΐην. ἔδεε δὲ, ὡς ἔοικε, ἀνάπυστα γενόμενα ταῦτα καταπαῦσαι Δημάρητον τῆς βασιληΐης, διὰ τὰ Κλεομένεϊ διεβλήθη μεγάλως, πρότερόν τε, ὁ Δημάρητος, ἀπαγαγὼν τὴν στρατιὴν ἐξ Ἐλευσῖνος, καὶ δὴ καὶ τότε, ἐπ' Αἰγινητέων τοὺς μηδίσαντας διαβάντος Κλεομένεος.

Leotychidem subornat, qui Demaratum, quasi Aristone non genitum, Spartanis legitime imperare jurejurando interposito neget.

LXV. Ὁρμηθεὶς ὦν ἀποτίνυσθαι ὁ Κλεομένης, συντίθεται Λευτυχίδῃ τῷ Μενάρεος τοῦ Ἄγιος, ἐόντι οἰκίης τῆς αὐτῆς Δημαρήτῳ, ἐπ' ᾧ τε, ἢν αὐτὸν καταστήσῃ βασιλῆα ἀντὶ Δημαρήτου, ἕψεταί οἱ ἐπ' Αἰγινήτας. ὁ δὲ Λευτυχίδης ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημαρήτῳ μάλιστα γεγονὼς διὰ πρῆγμα τοιόνδε. ἁρμοσαμένου Λευτυχίδεω Πέρκαλον τὴν Χίλωνος τοῦ Δημαρμένου θυγατέρα, ὁ Δημάρητος ἐπιβουλεύσας, ἀποστερεῖ Λευτυχίδεα τοῦ γάμου, φθάσας αὐτὸς τὴν Πέρκαλον ἁρπάσας, καὶ σχὼν γυναῖκα. κατὰ τοῦτο μὲν τῷ Λευτυχίδῃ ἡ ἔχθρη ἡ ἐς τὸν Δημάρητον ἐγεγόνεε· τότε δὲ, ἐκ τῆς Κλεομένεος προθυμίης, ὁ Λευτυχίδης κατόμνυται Δημαρήτου, φὰς "αὐτὸν "οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύειν Σπαρτιητέων, οὐκ ἐόντα "παῖδα Ἀρίστωνος." μετὰ δὲ τὴν κατωμοσίην ἐδίωκε, ἀνασώζων ἐκεῖνο τὸ ἔπος, τὸ εἶπε Ἀρίστων τότε, ὅτε οἱ ἐξήγγειλε ὁ οἰκέτης παῖδα γεγονέναι, ὁ δὲ, συμβαλλεόμενος τοὺς μῆνας, ἀπόμοσε, φὰς "οὐκ ἑωυτοῦ "εἶναι." τούτου δὴ ἐπιβατεύων τοῦ ῥήματος ὁ Λευτυχίδης, ἀπέφαινε τὸν Δημάρητον οὔτε ἐξ Ἀρίστωνος γεγονότα, οὔτε ἱκνευμένως βασιλεύοντα Σπάρτης, τοὺς ἐφόρους μάρτυρας παρεχόμενος κείνους, οἳ τότε

ἔτυχον πάρεδροί τε ἐόντες καὶ ἀκούσαντες ταῦτα Ἀρίστωνος.

Re ad oraculum Delphicum rejecta, Pythia, cujus sibi voluntatem Cleomenes astu conciliaverat, Spartanis interrogantibus ita respondet, ut Demaratus dignitate regia exuatur.

LXVI. Τέλος δὲ, ἐόντων περὶ αὐτέων νεικέων, ἔδοξε Σπαρτιήτῃσι ἐπείρεσθαι τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι "εἰ Ἀρίστωνος εἴη παῖς ὁ Δημάρητος." Ἀνωΐστου δὲ γενομένου ἐκ προνοίης τῆς Κλεομένεος ἐς τὴν Πυθίην, ἐνθαῦτα προσποιέεται Κλεομένης Κόβωνα τὸν Ἀριστοφάντου, ἄνδρα ἐν Δελφοῖσι δυναστεύοντα μέγιστον. ὁ δὲ Κόβων Περίαλλαν τὴν πρόμαντιν ἀναπείθει, τὰ Κλεομένης ἐβούλετο λέγεσθαι, λέγειν. οὕτω δὴ ἡ Πυθίη, ἐπειρωτώντων τῶν θεοπρόπων, ἔκρινε μὴ Ἀρίστωνος εἶναι Δημάρητον παῖδα. Ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ ἀνάπυστα ἐγένετο ταῦτα, καὶ Κόβων τε ἔφυγε ἐκ Δελφῶν, καὶ Περίαλλα ἡ πρόμαντις ἐπαύσθη τῆς τιμῆς.

Is postea a Leotychide, quem Spartani in ejus locum suffecerant, opprobrio affectus,

LXVII. Κατὰ μὲν δὴ Δημαρήτου τὴν κατάπαυσιν τῆς βασιληΐης οὕτω ἐγένετο. Ἔφευγε δὲ Δημάρητος ἐκ Σπάρτης ἐς Μήδους ἐκ τοιοῦδε ὀνείδεος. μετὰ τῆς βασιληΐης τὴν κατάπαυσιν ὁ Δημάρητος ἦρχε αἱρεθεὶς ἀρχήν. ἦσαν μὲν δὴ γυμνοπαιδίαι· θεωμένου δὲ τοῦ Δημαρήτου, ὁ Λευτυχίδης, γεγονὼς ἤδη αὐτὸς βασιλεὺς ἀντ' ἐκείνου, πέμψας τὸν θεράποντα, ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ εἰρώτα τὸν Δημάρητον "ὁκοῖόν "τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν." ὁ δὲ, ἀλγήσας τῷ ἐπειρωτήματι, εἶπε φὰς "αὐτὸς μὲν ἀμφοτέρων "ἤδη πεπειρῆσθαι, κεῖνον δὲ, οὔ· τὴν μέντοι ἐπει-"ρώτησιν ταύτην ἄρξειν Λακεδαιμονίοισι ἢ μυρίης "κακότητος, ἢ μυρίης εὐδαιμονίης." Ταῦτα δὲ εἴπας, καὶ κατακαλυψάμενος, ἤϊε ἐκ τοῦ θεήτρου ἐς τὰ ἑωυτοῦ οἰκία· αὐτίκα δὲ παρασκευασάμενος, ἔθυε τῷ Διῒ βοῦν· θύσας δὲ, τὴν μητέρα ἐκάλεσε.

matrem solemni ritu obtestatur, ut, quo patre natus sit, vere dicat.

LXVIII. Ἀπικομένῃ δὲ τῇ μητρὶ ἐσθεὶς ἐς τὰς χεῖρας οἱ τῶν σπλάγχνων, κατικέτευε, λέγων τοιάδε· "Ὦ μῆτερ, θεῶν σε τῶν τε ἄλλων καταπτόμενος "ἱκετεύω, καὶ τοῦ Ἑρκείου Διὸς τοῦδε, φράσαι μοι

"τὴν ἀληθηΐην, τίς μευ ἐστὶ πατὴρ ὀρθῷ λόγῳ. Λευτυχίδης μὲν γὰρ ἔφη ἐν τοῖσι νείκεσι λέγων, κυέουσάν σε ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς, οὕτω ἐλθεῖν παρὰ Ἀρίστωνα· οἱ δὲ καὶ τὸν ματαιότερον λόγον λέγοντες, φασί σε ἐλθεῖν παρὰ τῶν οἰκετέων τὸν ὀνοφορβὸν, καὶ ἐμὲ εἶναι ἐκείνου παῖδα. Ἐγὼ ὦν σε μετέρχομαι τῶν θεῶν, εἰπεῖν τὠληθές. οὔτε γὰρ, εἴ περ πεποίηκάς τι τῶν λεγομένων, μούνη δὴ πεποίηκας, μετὰ πολλέων δέ· ὅ τε λόγος πολλὸς ἐν Σπάρτῃ, ὡς Ἀρίστωνι σπέρμα παιδοποιὸν οὐκ ἐνῆν· τεκεῖν γὰρ ἄν οἱ καὶ τὰς προτέρας γυναῖκας." Ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα ἔλεγε.

Re omni audita, certiorque factus, patrem sibi aut Aristonem aut Astrabacum heroëm esse,

LXIX. Ἡ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε· "Ὦ παῖ, ἐπεί τε με λιτῇσι μετέρχεαι εἰπεῖν τὴν ἀληθηΐην, πᾶν ἐς σὲ κατειρήσεται τὠληθές. ὥς με ἠγάγετο Ἀρίστων ἐς ἑωυτοῦ, νυκτὶ τρίτῃ ἀπὸ τῆς πρώτης ἦλθέ μοι φάσμα εἰδόμενον Ἀρίστωνι. συνευνηθὲν δὲ, τοὺς στεφάνους, οὓς εἶχε, ἐμοὶ περιετίθει. καὶ τὸ μὲν οἰχώκεε, ἧκε δὲ μετὰ ταῦτα Ἀρίστων. ὡς δέ με εἶδε ἔχουσαν στεφάνους, εἰρώτα τίς εἴη ὅ μοι δούς· ἐγὼ δὲ ἐφάμην, ἐκεῖνον. ὁ δὲ οὐκ ὑπεδέκετο· ἐγὼ δὲ κατωμνύμην, φαμένη αὐτὸν οὐ καλῶς ποιέειν ἀπαρνεύμενον· ὀλίγον γάρ τι πρότερον ἐλθόντα καὶ συνευνηθέντα, δοῦναί μοι τοὺς στεφάνους. ὁρέων δέ με κατομνυμένην ὁ Ἀρίστων, ἔμαθε ὡς θεῖον εἴη τὸ πρῆγμα. καὶ τοῦτο μὲν, οἱ στέφανοι ἐφάνησαν ἐόντες ἐκ τοῦ ἡρωΐου τοῦ παρὰ τῇσι θύρῃσι τῇσι αὐλείῃσι ἱδρυμένου. (τὸ καλέουσι Ἀστραβάκου·) τοῦτο δὲ, οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν τοῦτον ἥρωα ἀναίρεον εἶναι. Οὕτω δὴ, ὦ παῖ, ἔχεις πᾶν ὅσον τι καὶ βούλεαι πυθέσθαι. ἢ γὰρ ἐκ τοῦ ἥρωος τούτου γέγονας, καί τοι πατήρ ἐστι Ἀστράβακος ὁ ἥρως, ἢ Ἀρίστων· ἐν γάρ σε τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι. Τῇ δέ σευ μάλιστα κατάπτονται οἱ ἐχθροὶ, λέγοντες ὡς αὐτὸς ὁ Ἀρίστων, ὅτε αὐτῷ σὺ ἠγγέλθης γεγενημένος, πολλῶν ἀκουόντων οὐ φήσειέ σε ἑωυτοῦ

"εἶναι· τὸν χρόνον γὰρ, τοὺς δέκα μῆνας, οὐδέ κω ἐξήκειν· αἰδρείῃ τῶν τοιούτων κεῖνος τοῦτο ἀπέῤῥιψε τὸ ἔπος. τίκτουσι γὰρ γυναῖκες καὶ ἐννεάμηνα καὶ ἑπτάμηνα, καὶ οὐ πᾶσαι δέκα μῆνας ἐκτελέσασαι· ἐγὼ δὲ σὲ, ὦ παῖ, ἑπτάμηνον ἔτεκον. ἔγνω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρίστων οὐ μετὰ πολλὸν χρόνον, ὡς ἀνοίῃ τὸ ἔπος ἐκβάλοι τοῦτο. λόγους δὲ ἄλλους περὶ γενέσιος τῆς σεωυτοῦ μὴ δέκεο· τὰ γὰρ ἀληθέστατα πάντα ἀκήκοας. ἐκ δὲ ὀνοφορβῶν αὐτῷ τε Λευτυχίδῃ καὶ τοῖσι ταῦτα λέγουσι τίκτοιεν αἱ γυναῖκες παῖδας." Ἡ μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγε.

primum Elin, post Zacynthum aufugit, unde in Asiam ad Darium transit, a quo honorificentissime excipitur.

LXX. Ὁ δὲ, πυθόμενός τε τὰ ἐβούλετο, καὶ ἐπόδια λαβὼν, ἐπορεύετο ἐς Ἦλιν· τῷ λόγῳ φὰς, ὡς ἐς Δελφοὺς, χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ, πορεύεται. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὑποτοπηθέντες Δημάρητον δρησμῷ ἐπιχειρέειν, ἐδίωκον. καί κως ἔφθη ἐς Ζάκυνθον διαβὰς ὁ Δημάρητος ἐκ τῆς Ἤλιδος· ἐπιδιαβάντες δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τε ἅπτοντο, καὶ τοὺς θεράποντας αὐτὸν ἀπαιρέοντο. μετὰ δὲ, οὐ γὰρ ἐξεδίδοσαν αὐτὸν οἱ Ζακύνθιοι, ἐνθεῦτεν διαβαίνει ἐς τὴν Ἀσίην παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον. ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε αὐτὸν μεγαλωστὶ, καὶ γῆν τε καὶ πόλις ἔδωκε. Οὕτω ἀπίκετο ἐς τὴν Ἀσίην Δημάρητος, καὶ τοιαύτῃ χρησάμενος τύχῃ· ἄλλα τε Λακεδαιμονίοισι συχνὰ ἔργοισί τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθεὶς, ἐν δὲ δὴ καὶ Ὀλυμπιάδα σφι, ἀνελόμενος τεθρίππῳ, προσέβαλε, μοῦνος τοῦτο πάντων δὴ τῶν γενομένων βασιλήων ἐν Σπάρτῃ ποιήσας.

Quos Leotychides, rex factus, liberos susceperit.

LXXI. Λευτυχίδης δὲ ὁ Μενάρεος, Δημαρήτου καταπαυσθέντος, διεδέξατο τὴν βασιληΐην. καί οἱ γίνεται παῖς Ζευξίδημος, τὸν δὴ Κυνίσκον μετεξέτεροι Σπαρτιητέων ἐκάλεον. οὗτος ὁ Ζευξίδημος οὐκ ἐβασίλευσε Σπάρτης· πρὸ Λευτυχίδεω γὰρ τελευτᾷ, λιπὼν παῖδα Ἀρχίδημον. Λευτυχίδης δὲ στερηθεὶς Ζευξιδήμου, γαμέει δευτέρην γυναῖκα Εὐρυδάμην, ἐοῦσαν Μενίου μὲν ἀδελφεὴν, Διακτορίδεω δὲ θυγατέρα· ἐκ

τῆς οἱ ἔρσεν μὲν γίνεται οὐδὲν, θυγάτηρ δὲ Λαμπιτώ· τὴν Ἀρχίδημος ὁ Ζευξιδήμου γαμέει, δόντος αὐτῷ Λευτυχίδεω.

LXXII. Οὐ μὲν οὐδὲ Λευτυχίδης κατεγήρα ἐν Σπάρτῃ, ἀλλὰ τίσιν τοιήνδε τινὰ Δημαρήτῳ ἐξέτισε. ἐστρατήγησε Λακεδαιμονίοισι ἐς Θεσσαλίην· παρεὸν δέ οἱ ὑποχείρια πάντα ποιήσασθαι, ἐδωροδόκησε ἀργύριον πολύ. ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ δὲ ἁλοὺς, αὐτοῦ ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐπικατήμενος χειρίδι πλέῃ ἀργυρίου, ἔφυγε ἐκ Σπάρτης, ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθείς· καὶ τὰ οἰκία οἱ κατεσκάφη· ἔφυγε δὲ ἐς Τεγέην, καὶ ἐτελεύτησε ἐν ταύτῃ. ταῦτα μὲν δὴ ἐγένετο χρόνῳ ὕστερον.

Postremo in expeditione Thessalica largitione corruptus a Thessalis, suorum vindictam metuens, Tegeam se confert, ibique exsul moritur.

LXXIII. Τότε δὲ ὡς τῷ Κλεομένεϊ εὐωδώθη τὸ ἐς τὸν Δημάρητον πρῆγμα, αὐτίκα παραλαβὼν Λευτυχίδεα, ἤιε ἐπὶ τοὺς Αἰγινήτας, δεινόν τινά σφι ἔγκοτον διὰ τὸν προπηλακισμὸν ἔχων. οὕτω δὴ οὔτε οἱ Αἰγινῆται, ἀμφοτέρων τῶν βασιλήων ἡκόντων ἐπ᾽ αὐτοὺς, ἐδικαίευν ἔτι ἀντιβαίνειν· ἐκεῖνοί τε, ἐπιλεξάμενοι ἄνδρας δέκα Αἰγινητέων, τοὺς πλείστου ἀξίους καὶ πλούτῳ καὶ γένεϊ, ἦγον, καὶ ἄλλους, καὶ δὴ καὶ Κρῖόν τε τὸν Πολυκρίτου, καὶ Κάσαμβον τὸν Ἀριστοκράτεος, οἵπερ εἶχον μέγιστον κράτος. ἀγαγόντες δέ σφεας ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν, παραθήκην παρατίθενται ἐς τοὺς ἐχθίστους Αἰγινήτῃσι Ἀθηναίους.

Cleomenes, dejecto Demarato, una cum novo collega in Æginam revertitur [c. 50.], proceresque Æginetarum comprehensos Atheniensibus in custodiam tradit.

LXXIV. Μετὰ δὲ ταῦτα, Κλεομένεα, ἐπάϊστον γενόμενον κακοτεχνήσαντα ἐς Δημάρητον, δεῖμα ἔλαβε Σπαρτιητέων, καὶ ὑπεξέσχε ἐς Θεσσαλίην. ἐνθεῦτεν δὲ ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀρκαδίην, νεώτερα ἔπρησσε πρήγματα, συνιστὰς τοὺς Ἀρκάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ, ἄλλους τε ὅρκους προσάγων σφι, ἦ μὲν ἕψεσθαί σφεας αὐτῷ τῇ ἂν ἐξηγῆται· καὶ δὴ καὶ ἐς Νώνακριν πόλιν πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεστεῶτας ἀγινέων, ἐξορκοῦν τὸ Στυγὸς ὕδωρ. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ πόλι λέγεται εἶναι ὑπ᾽ Ἀρκάδων τὸ Στυγὸς ὕδωρ. καὶ δὴ καὶ ἔστι τοιόνδε τι. ὕδωρ ὀλίγον φαινόμενον, ἐκ πέτρης στάζει ἐς ἄγκος· τὸ δὲ ἄγκος αἱμασιῆς τις

Post detecta fraude, qua Demaratum circumvenerat [c. 66.], primum in Thessaliam, tum in Arcadiam fugit, Arcades ad bellum Spartæ inferendum excitaturus. (Obiter de aqua Stygia ad Nonacrin Arcadiæ.)

περιθέει κύκλος. ἡ δὲ Νώνακρις, ἐν τῇ ἡ πηγὴ αὕτη τυγχάνει ἐοῦσα, πόλις ἐστὶ τῆς Ἀρκαδίης πρὸς Φενεῷ.

Id timentes Spartani, eum deprecantur, ut redeat regnoque denuo fungatur. Reversus incidit in insaniam, seque ipse fœde trucidat: cujus rei alia vulgo causa, alia Athenis, alia Argis fertur. Argivorum fama uberius exposita.

LXXV. Μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι Κλεομένεα ταῦτα πρήσσοντα, κατῆγον αὐτὸν, δείσαντες, ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι ἐς Σπάρτην, τοῖσι καὶ πρότερον ἦρχε. Κατελθόντα δὲ αὐτὸν, αὐτίκα ὑπέλαβε μανίη νοῦσος, ἐόντα καὶ πρότερον ὑπομαργότερον· ὅκως γάρ τεῳ ἐντύχοι Σπαρτιητέων, ἐνέχραυε ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον. ποιεῦντα δὲ αὐτὸν ταῦτα, καὶ παραφρονήσαντα, ἔδησαν οἱ προσήκοντες ἐν ξύλῳ. ὁ δὲ, δεθεὶς, τὸν φύλακον μουνωθέντα ἰδὼν τῶν ἄλλων, αἴτεε μάχαιραν· οὐ βουλομένου δὲ τὰ πρῶτα τοῦ φυλάκου διδόναι, ἀπείλεε τά μιν αὖτις ποιήσει· ἐς ὃ δείσας τὰς ἀπειλὰς ὁ φύλακος, ἦν γὰρ τῶν τις εἱλωτέων, διδοῖ οἱ μάχαιραν. Κλεομένης δὲ παραλαβὼν τὸν σίδηρον, ἄρχετο ἐκ τῶν κνημέων ἑωυτὸν λωβώμενος· ἐπιτάμνων γὰρ κατὰ μῆκος τὰς σάρκας, προὔβαινε ἐκ τῶν κνημέων ἐς τοὺς μηρούς· ἐκ δὲ τῶν μηρῶν ἔς τε τὰ ἰσχία, καὶ τὰς λαπάρας· ἐς ὃ ἐς τὴν γαστέρα ἀπίκετο, καὶ ταύτην καταχορδεύων, ἀπέθανε τρόπῳ τοιούτῳ· ὡς μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι Ἑλλήνων, ὅτι τὴν Πυθίην ἀνέγνωσε τὰ περὶ Δημάρητον γενόμενα λέγειν· ὡς δὲ Ἀθηναῖοι μοῦνοι λέγουσι, διότι ἐς Ἐλευσῖνα ἐσβαλὼν, ἔκειρε τὸ τέμενος τῶν θεῶν· ὡς δὲ Ἀργεῖοι, ὅτι ἐξ ἱροῦ αὐτέων τοῦ Ἄργου Ἀργείων τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς μάχης καταγινέων, κατέκοπτε, καὶ αὐτὸ τὸ ἄλσος ἐν ἀλογίῃ ἔχων ἐνέπρησε.

Nempe Cleomenes Argolidem olim aggressus, cum Argivos,

LXXVI. Κλεομένεϊ γὰρ, μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι, ἐχρήσθη Ἄργος αἱρήσειν. ἐπεί τε δὲ Σπαρτιήτας ἄγων ἀπίκετο ἐπὶ ποταμὸν Ἐρασῖνον, ὃς λέγεται ῥέειν ἐκ τῆς Στυμφηλίης λίμνης· τὴν γὰρ δὴ λίμνην ταύτην, ἐς χάσμα ἀφανὲς ἐκδιδοῦσαν, ἀναφαίνεσθαι ἐν Ἄργεϊ, τὸ ἐνθεῦτεν δὲ τὸ ὕδωρ ἤδη τοῦτο ὑπ' Ἀργείων Ἐρασῖνον καλέεσθαι· ἀπικόμενος δ' ὦν ὁ Κλεομένης ἐπὶ τὸν ποταμὸν τοῦτον, ἐσφαγιάζετο αὐτῷ· καὶ, οὐ γὰρ οὐδαμῶς ἐκαλλιέρεε διαβαίνειν

μιν, ἄγασθαι μὲν ἔφη τοῦ Ἐρασίνου οὐ προδιδόντος τοὺς πολιήτας, Ἀργείους μέντοι οὐδ' ὣς χαιρήσειν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐξαναχωρήσας, τὴν στρατιὴν κατήγαγε ἐς Θυρέην· σφαγιασάμενος δὲ τῇ θαλάσσῃ ταῦρον, πλοίοισί σφεας ἤγαγε ἔς τε τὴν Τιρυνθίην χώρην καὶ Ναυπλίην.

LXXVII. Ἀργεῖοι δ' ἐβοήθεον, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἐπὶ θάλασσαν. ὡς δὲ ἀγχοῦ μὲν ἐγίνοντο τῆς Τίρυνθος, χώρῳ δὲ ἐν τούτῳ τῷ κέεται ἡ Σήπεια οὔνομα, μεταίχμιον οὐ μέγα ἀπολιπόντες, ἵζοντο ἀντίοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι. ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἀργεῖοι τὴν μὲν ἐκ τοῦ φανεροῦ μάχην οὐκ ἐφοβέοντο, ἀλλὰ μὴ δόλῳ αἱρεθέωσι. καὶ γὰρ δή σφι ἐς τοῦτο τὸ πρῆγμα εἶχε τὸ χρηστήριον, τὸ ἐπίκοινα ἔχρησε ἡ Πυθίη τούτοισί τε καὶ Μιλησίοισι, λέγον ὧδε·

quibus oraculum cladem prædixerat,

Ἀλλ' ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενα νικήσασα
ἐξελάσῃ, καὶ κῦδος ἐν Ἀργείοισιν ἄρηται,
πολλὰς Ἀργείων ἀμφιδρυφέας τότε θήσει·
ὥς ποτέ τις ἐρέει καὶ ἐπεσσομένων ἀνθρώπων,
δεινὸς ὄφις τριέλικτος ἀπώλετο δουρὶ δαμασθείς.

Ταῦτα δὴ πάντα συνελθόντα, τοῖσι Ἀργείοισι φόβον παρεῖχε. καὶ δή σφι πρὸς ταῦτα ἔδοξε τῷ κήρυκι τῶν πολεμίων χρᾶσθαι. δόξαν δέ σφι, ἐποίευν τοιόνδε· ὅκως ὁ Σπαρτιήτης κῆρυξ προσημαίνοι τι Λακεδαιμονίοισι, ἐποίευν καὶ οἱ Ἀργεῖοι τὠυτὸ τοῦτο.

LXXVIII. Μαθὼν δὲ ὁ Κλεομένης ποιεῦντας τοὺς Ἀργείους ὁκοῖόν τι ὁ σφέτερος κῆρυξ σημήνειε, παραγγέλλει σφι ὅταν σημήνῃ ὁ κῆρυξ ποιέεσθαι ἄριστον, τότε ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα, χωρέειν ἐς τοὺς Ἀργείους. ταῦτα καὶ ἐγίνετο ἐπιτελέα ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων. ἄριστον γὰρ ποιευμένοισι τοῖσι Ἀργείοισι ἐκ τοῦ κηρύγματος ἐπεκέατο· καὶ πολλοὺς μὲν ἐφόνευσαν αὐτέων, πολλῷ δ' ἔτι πλεῦνας ἐς τὸ ἄλσος τοῦ Ἄργου καταφυγόντας περιϊζόμενοι ἐφύλασσον.

per dolum fudisset,

LXXIX. Ἐνθεῦτεν δὲ ὁ Κλεομένης ἐποίεε τοιόνδε. ἔχων αὐτομόλους ἄνδρας, καὶ πυνθανόμενος τουτέων, ἐξεκάλεε πέμπων κήρυκα, ὀνομαστὶ λέγων τῶν Ἀρ-

quotquot eorum ex pugna in lucum Argi herois con-

fugerant, spreta loci religione necat, ipsumque lucum incendit.

γείων τοὺς ἐν τῷ ἱρῷ ἀπεργμένους· ἐξεκάλεε δὲ, φὰς αὐτέων ἔχειν τὰ ἄποινα. ἄποινα δέ ἐστι Πελοποννησίοισι δύο μνέαι τεταγμέναι κατ' ἄνδρα αἰχμάλωτον ἐκτίνειν. κατὰ πεντήκοντα δὴ ὦν τῶν Ἀργείων, ὡς ἑκάστους ἐκκαλεύμενος, ὁ Κλεομένης ἔκτεινε. ταῦτα δέ κως γινόμενα ἐλελήθεε τοὺς λοιποὺς τοὺς ἐν τῷ τεμένεϊ· ἅτε γὰρ πυκνοῦ ἐόντος τοῦ ἄλσεος, οὐκ ὥρων οἱ ἐντὸς τοὺς ἐκτὸς, ὅ τι ἔπρησσον· πρίν γε δὴ αὐτέων τις ἀναβὰς ἐπὶ δένδρος, κατεῖδε τὸ ποιεύμενον. οὔκων δὴ ἔτι καλεόμενοι ἐξήεσαν.

LXXX. Ἐνθαῦτα δὴ ὁ Κλεομένης ἐκέλευε πάντα τινὰ τῶν εἱλωτέων περινέειν ὕλη τὸ ἄλσος· τῶν δὲ πειθομένων, ἐνέπρησε τὸ ἄλσος. καιομένου δὲ ἤδη, ἐπείρετο τῶν τινα αὐτομόλων, τίνος εἴη θεῶν τὸ ἄλσος· ὁ δὲ ἔφη Ἄργου εἶναι. ὁ δὲ, ὡς ἤκουσε, ἀναστενάξας μέγα, εἶπε· "Ὦ Ἄπολλον χρηστήριε, ἦ μεγάλως με ἠπάτηκας, φάμενος Ἄργος αἱρήσειν· συμβάλλομαι δ' ἐξήκειν μοι τὸ χρηστήριον."

Postea Heræum Argolicum per vim ingressus, sacerdotem sacris sibi interdicentem verberibus afficit.

LXXXI. Μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ Κλεομένης τὴν μὲν πλέω στρατιὴν ἀπῆκε ἀπιέναι ἐς Σπάρτην· χιλίους δὲ αὐτὸς λαβὼν τοὺς ἀριστέας, ἤϊε ἐς τὸ Ἡραῖον θύσων. βουλόμενον δὲ αὐτὸν θύειν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, ὁ ἱρεὺς ἀπηγόρευε, φὰς οὐκ ὅσιον εἶναι ξείνῳ αὐτόθι θύειν. ὁ δὲ Κλεομένης τὸν ἱρέα ἐκέλευε τοὺς εἵλωτας ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ἀπάγοντας μαστιγῶσαι, καὶ αὐτὸς ἔθυσε· ποιήσας δὲ ταῦτα, ἀπήϊε ἐς τὴν Σπάρτην.

Reducto Spartam exercitu, ab adversariis accusatur, quod muneribus corruptus, Argos non expugnavisset. Quibus argumentis usus causam vicerit.

LXXXII. Νοστήσαντα δέ μιν ὑπῆγον οἱ ἐχθροὶ ὑπὸ τοὺς ἐφόρους, φάμενοί μιν δωροδοκήσαντα, οὐκ ἑλέειν τὸ Ἄργος, παρεὸν εὐπετέως μιν ἑλεῖν. Ὁ δέ σφι ἔλεξε, οὔτε εἰ ψευδόμενος, οὔτε εἰ ἀληθέα λέγων, ἔχω σαφηνέως εἶπαι· ἔλεξε δ' ὦν φάμενος "ἐπεί τε δὴ τὸ τοῦ Ἄργου ἱρὸν εἷλε, δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι τὸν χρησμὸν τοῦ θεοῦ· πρὸς ὦν ταῦτα οὐ δικαιεῦν πειρᾶν τῆς πόλιος, πρίν γε δὴ ἱροῖσι χρήσηται, καὶ μάθῃ, εἴτε οἱ ὁ θεὸς παραδιδοῖ, εἴτε οἱ ἐμποδὼν ἕστηκε. καλλιερευμένῳ δὲ ἐν τῷ Ἡραίῳ, ἐκ τοῦ ἀγάλματος τῶν στηθέων φλόγα πυρὸς ἐκλάμψαι·

"μαθεῖν δὲ αὐτὸς οὕτω τὴν ἀτρεκηΐην, ὅτι οὐκ αἱρέει "τὸ Ἄργος· εἰ μὲν γὰρ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀγάλμα-"τος ἐξέλαμψε, αἱρέειν ἂν κατ᾽ ἄκρης τὴν πόλιν· ἐκ "τῶν δὲ στηθέων λάμψαντος, πᾶν οἱ πεποιῆσθαι "ὅσον ὁ θεὸς ἐβούλετο γενέσθαι." Ταῦτα δὲ λέγων, πιστά τε καὶ οἰκότα ἐδόκεε Σπαρτιήτῃσι λέγειν, καὶ ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας.

Argi post illam cladem servorum parent imperio, donec occisorum filii ætate adulta eos expellunt.

LXXXIII. Ἄργος δὲ ἀνδρῶν ἐχηρώθη οὕτω, ὥστε οἱ δοῦλοι αὐτέων ἔσχον πάντα τὰ πρήγματα, ἄρχοντές τε καὶ διέποντες, ἐς ὃ ἐπήβησαν οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες. ἔπειτά σφεας οὗτοι, ἀνακτώμενοι ὀπίσω ἐς ἑωυτοὺς τὸ Ἄργος, ἐξέβαλον· ἐξωθεύμενοι δὲ οἱ δοῦλοι, μάχῃ ἔσχον Τίρυνθα. Τέως μὲν δή σφι ἦν ἄρθμια ἐς ἀλλήλους· ἔπειτα δὲ ἐς τοὺς δούλους ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος, γένος ἐὼν Φιγαλεὺς ἀπ᾽ Ἀρκαδίης· οὗτος τοὺς δούλους ἀνέγνωσε ἐπιθέσθαι τοῖσι δεσπότῃσι. ἐκ τούτου δὲ πόλεμός σφι ἦν ἐπὶ χρόνον συχνὸν, ἐς ὃ δὴ μόγις οἱ Ἀργεῖοι ἐπεκράτησαν.

Unde Spartani insaniam Cleomenis repetant. Quid Herodoto hac de re videatur.

LXXXIV. Ἀργεῖοι μέν νυν διὰ ταῦτα Κλεομένεά φασι μανέντα ἀπολέσθαι κακῶς. Αὐτοὶ δὲ Σπαρτιῆταί φασι ἐκ δαιμονίου μὲν οὐδενὸς μανῆναι Κλεομένεα, Σκύθῃσι δὲ ὁμιλήσαντά μιν, ἀκρητοπότην γενέσθαι, καὶ ἐκ τούτου μανῆναι. Σκύθας γὰρ τοὺς νομάδας, ἐπεί τε σφι Δαρεῖον ἐσβαλεῖν ἐς τὴν χώρην, μετὰ ταῦτα μεμονέναι μιν τίσασθαι· πέμψαντας δὲ ἐς Σπάρτην, συμμαχίην τε ποιέεσθαι, καὶ συντίθεσθαι, ὡς χρεὸν εἴη αὐτοὺς μὲν τοὺς Σκύθας παρὰ Φᾶσιν ποταμὸν πειρᾷν ἐς τὴν Μηδικὴν ἐσβαλεῖν, σφέας δὲ τοὺς Σπαρτιήτας κελεύειν ἐξ Ἐφέσου ὁρμεωμένους ἀναβαίνειν, καὶ ἔπειτα ἐς τὠυτὸ ἀπαντᾷν. Κλεομένεα δὲ λέγουσι, ἡκόντων τῶν Σκυθέων ἐπὶ ταῦτα, ὁμιλέειν σφι μεζόνως· ὁμιλέοντα δὲ μᾶλλον τοῦ ἱκνευμένου, μαθεῖν τὴν ἀκρητοποσίην παρ᾽ αὐτέων· ἐκ τούτου δὲ μανῆναί μιν νομίζουσι Σπαρτιῆται. ἔκ τε τοῦ, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπεὰν ζωρότερον βούλωνται πιέειν, ἐπισκύθισον λέγουσι. οὕτω δὴ Σπαρτιῆται τὰ

περὶ Κλεομένεα λέγουσι. Ἐμοὶ δὲ δοκέει τίσιν ταύτην ὁ Κλεομένης Δημαρήτῳ ἐκτίσαι.

Post Cleomenis mortem Æginetæ Leotychidem, missis Spartam legatis, ob cives suos Athenas abductos [c. 73.] in judicium vocant. Damnatur reus, Athenasque mittitur, ut captivis libertatem ab Atheniensibus impetret.

LXXXV. Τελευτήσαντος δὲ Κλεομένεος, ὡς ἐπύθοντο Αἰγινῆται, ἔπεμπον ἐς Σπάρτην ἀγγέλους καταβωσομένους Λευτυχίδεω περὶ τῶν ἐν Ἀθήνῃσι ὁμήρων ἐχομένων. Λακεδαιμόνιοι δὲ δικαστήριον συναγαγόντες, ἔγνωσαν περιϋβρίσθαι Αἰγινήτας ὑπὸ Λευτυχίδεω· καί μιν κατέκριναν ἔκδοτον ἄγεσθαι ἐς Αἴγιναν ἀντὶ τῶν ἐν Ἀθήνῃσι ἐχομένων ἀνδρῶν. Μελλόντων δὲ ἄγειν τῶν Αἰγινητέων τὸν Λευτυχίδεα, εἶπέ σφι Θεασίδης ὁ Λεωπρέπεος, ἐὼν ἐν Σπάρτῃ δόκιμος ἀνήρ· "Τί βούλεσθε ποιέειν, ἄνδρες Αἰγινῆται, τὸν βασιλῆα τῶν Σπαρτιητέων ἔκδοτον γενόμενον ὑπὸ τῶν πολιητέων ἄγειν; εἰ νῦν ὀργῇ χρεώμενοι ἔγνωσαν οὕτω Σπαρτιῆται, ὅκως ἐξ ὑστέρης μή τι ὑμῖν, ἢν ταῦτα πρήσσητε, πανώλεθρον κακὸν ἐς τὴν χώρην ἐσβάλωσι." Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Αἰγινῆται ἔσχοντο τῆς ἀγωγῆς· ὁμολογίῃ δὲ ἐχρήσαντο τοιῇδε, ἐπισπόμενον Λευτυχίδεα ἐς Ἀθήνας, ἀποδοῦναι Αἰγινήτῃσι τοὺς ἄνδρας.

Quibus tergiversantibus, exemplo Glauci Spartani fraudem in deposito moliti ideoque vindictam divinam experti, ne captivos sibi in custodiam creditos invitis Spartanis retineant, suadet, sed non persuadet.

LXXXVI. Ὡς δὲ ἀπικόμενος Λευτυχίδης ἐς τὰς Ἀθήνας, ἀπαίτεε τὴν παρακαταθήκην, οἱ Ἀθηναῖοι προφάσιας εἷλκον, οὐ βουλόμενοι ἀποδοῦναι· φάντες, δύο σφέας ἐόντας βασιλῆας παραθέσθαι, καὶ οὐ δικαιοῦν τῷ ἑτέρῳ ἄνευ τοῦ ἑτέρου ἀποδιδόναι. Οὐ φαμένων δὲ ἀποδώσειν τῶν Ἀθηναίων, ἔλεξέ σφι Λευτυχίδης τάδε· 1 "Ὦ Ἀθηναῖοι, ποιέετε μὲν ὁκότερα βούλεσθε αὐτοί· καὶ γὰρ ἀποδιδόντες, ποιέετε ὅσια· καὶ μὴ ἀποδιδόντες, τὰ ἐναντία τουτέων. Ὁκοῖον μέντοι τι ἐν τῇ Σπάρτῃ συνηνείχθη γενέσθαι περὶ παρακαταθήκης, βούλομαι ὑμῖν εἶπαι. Λέγομεν ἡμεῖς οἱ Σπαρτιῆται, γενέσθαι ἐν τῇ Λακεδαίμονι, κατὰ τρίτην γενεὴν τὴν ἀπ᾽ ἐμέο, Γλαῦκον Ἐπικύδεος παῖδα. τοῦτον τὸν ἄνδρα φαμὲν τά τε ἄλλα πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα, καὶ δὴ καὶ ἀκούειν ἄριστα, δικαιοσύνης πέρι, πάντων ὅσοι τὴν Λακε-

“ δαίμονα τοῦτον τὸν χρόνον οἴκεον. συνενειχθῆναι δέ οἱ
“ ἐν χρόνῳ ἰκνευμένῳ τάδε λέγομεν. Ἄνδρα Μιλήσιον,
“ ἀπικόμενον ἐς Σπάρτην, βούλεσθαί οἱ ἐλθεῖν ἐς
“ λόγους, προϊσχόμενον τοιάδε· Εἰμὶ μὲν Μιλήσιος,
“ ἥκω δὲ τῆς σῆς, Γλαῦκε, βουλόμενος δικαιοσύνης
“ ἀπολαῦσαι. ὡς γὰρ δὴ ἀνὰ πᾶσαν μὲν τὴν ἄλλην
“ Ἑλλάδα, ἐν δὲ καὶ περὶ Ἰωνίην, τῆς σῆς δικαιο-
“ σύνης ἦν λόγος πολλὸς, ἐμεωυτῷ λόγους ἐδίδουν,
“ καὶ ὅτι ἐπικίνδυνός ἐστι αἰεί κοτε ἡ Ἰωνίη, ἡ δὲ
“ Πελοπόννησος ἀσφαλέως ἱδρυμένη· καὶ διότι χρή-
“ ματα οὐδαμᾶ τοὺς αὐτούς ἐστι ὁρᾷν ἔχοντας.
“ ταῦτά τε ὦν ἐπιλεγομένῳ, καὶ βουλευομένῳ, ἔδοξέ
“ μοι, τὰ ἡμίσεα πάσης τῆς οὐσίης ἐξαργυρώσαντα,
“ θέσθαι παρὰ σὲ, εὖ ἐξεπισταμένῳ ὥς μοι κείμενα
“ ἔσται παρὰ σοὶ σόα. σὺ δή μοι καὶ τὰ χρήματα
“ δέξαι, καὶ τάδε τὰ σύμβολα σῶζε λαβών· ὃς δ᾽ ἂν
“ ἔχων ταῦτα ἀπαιτέῃ, τούτῳ ἀποδοῦναι. Ὁ μὲν 2
“ δὴ ἀπὸ Μιλήτου ἥκων ξεῖνος τοσαῦτα ἔλεξε· Γλαῦ-
“ κος δὲ ἐδέξατο τὴν παρακαταθήκην ἐπὶ τῷ εἰρη-
“ μένῳ λόγῳ. Χρόνου δὲ πολλοῦ διελθόντος, ἦλθον
“ ἐς τὴν Σπάρτην τούτου τοῦ παραθεμένου τὰ χρή-
“ ματα οἱ παῖδες· ἐλθόντες δὲ ἐς λόγους τῷ Γλαύκῳ,
“ καὶ ἀποδεικνύντες τὰ σύμβολα, ἀπαίτεον τὰ χρή-
“ ματα. ὁ δὲ διωθέετο, ἀντυποκρινόμενος τοιάδε·
“ Οὔτε μέμνημαι τὸ πρῆγμα, οὔτε με περιφέρει
“ οὐδὲν εἰδέναι τουτέων τῶν ὑμεῖς λέγετε· βούλομαί
“ τε, ἀναμνησθεὶς, ποιέειν πᾶν τὸ δίκαιον· καὶ γὰρ,
“ εἰ ἔλαβον, ὀρθῶς ἀποδοῦναι· καὶ, εἴ γε ἀρχὴν μὴ
“ ἔλαβον, νόμοισι τοῖσι Ἑλλήνων χρήσομαι ἐς ὑμέας.
“ ταῦτα ὦν ὑμῖν ἀναβάλλομαι κυρώσειν ἐς τέταρτον
“ μῆνα ἀπὸ τοῦδε. Οἱ μὲν δὴ Μιλήσιοι συμφορὴν 3
“ ποιεύμενοι, ἀπαλλάσσοντο, ὡς ἀπεστερημένοι τῶν
“ χρημάτων. Γλαῦκος δὲ ἐπορεύετο ἐς Δελφοὺς,
“ χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ. ἐπειρωτῶντα δὲ αὐτὸν τὸ
“ χρηστήριον εἰ ὅρκῳ τὰ χρήματα ληΐσεται, ἡ Πυθίη
“ μετέρχεται τοῖσδε τοῖσι ἔπεσι·

" Γλαῦκ' Ἐπικυδείδη, τὸ μὲν αὐτίκα κέρδιον οὕτω,
" ὅρκῳ νικῆσαι, καὶ χρήματα ληΐσσασθαι.
" Ὄμνυ· ἐπεὶ θάνατός γε καὶ εὔορκον μένει ἄνδρα.
" Ἀλλ' Ὅρκου παῖς ἐστὶν ἀνώνυμος, οὐδ' ἔπι χεῖρες,
" οὐδὲ πόδες· κραιπνὸς δὲ μετέρχεται, εἰσόκε πᾶσαν
" συμμάρψας ὀλέσει γενεὴν, καὶ οἶκον ἅπαντα.
" Ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.

" Ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος συγγνώμην τὸν θεὸν " παραιτέετο αὐτῷ ἴσχειν τῶν ῥηθέντων. ἡ δὲ Πυθίη " ἔφη, τὸ πειρηθῆναι τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ ποιῆσαι, ἴσον
4 " δύνασθαι. Γλαῦκος μὲν δὴ μεταπεμψάμενος τοὺς " Μιλησίους ξείνους, ἀποδιδοῖ σφι τὰ χρήματα. " Τοῦ δὲ εἵνεκα ὁ λόγος ὅδε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὡρμήθη " λέγεσθαι ἐς ὑμέας, εἰρήσεται. Γλαύκου νῦν οὔτε τι " ἀπόγονόν ἐστι οὐδὲν, οὔτ' ἱστίη οὐδεμίη νομιζομένη " εἶναι Γλαύκου· ἐκτέτριπταί τε πρόρριζος ἐκ Σπάρ- " της. Οὕτω ἀγαθὸν, μηδὲ διανοέεσθαι περὶ παρα- " καταθήκης ἄλλο γε, ἢ ἀπαιτεόντων ἀποδιδόναι."
5 Λευτυχίδης μὲν εἴπας ταῦτα, ὥς οἱ οὐδὲ οὕτω ἐσήκουον οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπαλλάσσετο.

Sic Æginetæ pœnas incursionis in agrum Atticum [5, 81.] luunt. Id priusquam paterentur, navem Atheniensium theorida, quæ viros primarios veheret, ex insidiis intercipiunt, vectoresque vinciunt.

LXXXVII. Οἱ δὲ Αἰγινῆται, πρὶν τῶν πρότερον ἀδικημάτων δοῦναι δίκας, τῶν ἐς Ἀθηναίους ὕβρισαν, Θηβαίοισι χαριζόμενοι, ἐποίησαν τοιόνδε. Μεμφόμενοι τοῖσι Ἀθηναίοισι, καὶ ἀξιοῦντες ἀδικέεσθαι, ὡς τιμωρησόμενοι τοὺς Ἀθηναίους παρεσκευάζοντο· καὶ, ἦν γὰρ δὴ τοῖσι Ἀθηναίοισι πεντήρης ἐπὶ Σουνίῳ, λοχήσαντες ὦν, τὴν θεωρίδα νῆα εἷλον πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθηναίων· λαβόντες δὲ τοὺς ἄνδρας, ἔδησαν.

Qua nova injuria Athenienses irritati, cum Nicodromo

LXXXVIII. Ἀθηναῖοι δὲ παθόντες ταῦτα πρὸς Αἰγινητέων, οὐκέτι ἀνεβάλλοντο μὴ οὐ τὸ πᾶν μηχανήσασθαι ἐπ' Αἰγινήτῃσι. καὶ, ἦν γὰρ Νικόδρομος Κνοίθου καλεόμενος ἐν τῇ Αἰγίνῃ ἀνὴρ δόκιμος, οὗτος μεμφόμενος μὲν τοῖσι Αἰγινήτῃσι προτέρην ἑωυτοῦ ἐξέλασιν ἐκ τῆς νήσου, μαθὼν δὲ τότε τοὺς Ἀθηναίους ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς, συντίθεται

Ἀθηναίοισι προδοσίην Αἰγίνης, φράσας ἐν τῇ τε ἡμέρῃ ἐπιχειρήσει, καὶ ἐκείνους ἐς τὴν ἥκειν δεήσει βοηθέοντας. μετὰ ταῦτα, καταλαμβάνει μὲν κατὰ τὰ συνεθήκατο ὁ Νικόδρομος Ἀθηναίοισι τὴν παλαιὴν καλεομένην πόλιν.

Æginetæ clam paciscuntur, ut ipsis Æginam prodat. Et Nicodromus quidem pacto die urbem occupat: sed quod Atheniensium classis sero adventaret,

LXXXIX. Ἀθηναῖοι δὲ οὐ παραγίνονται ἐς δέον. οὐ γὰρ ἔτυχον ἐοῦσαι νέες σφι ἀξιόμαχοι τῇσι Αἰγινητέων συμβαλέειν· ἐν ᾧ ὦν Κορινθίων ἐδέοντο χρῆσαί σφι νέας, ἐν τούτῳ διεφθάρη τὰ πρήγματα. οἱ δὲ Κορίνθιοι, ἔσαν γάρ σφι τοῦτον τὸν χρόνον φίλοι ἐς τὰ μάλιστα, Ἀθηναίοισι διδοῦσι δεομένοισι εἴκοσι νέας, διδοῦσι δὲ πενταδράχμους ἀποδόμενοι· δωτίνην γὰρ ἐν τῷ νόμῳ οὐκ ἐξῆν δοῦναι. ταύτας τε δὴ λαβόντες οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τὰς σφετέρας, πληρώσαντες ἑβδομήκοντα νέας τὰς ἁπάσας, ἔπλεον ἐπὶ τὴν Αἴγιναν· καὶ ὑστέρισαν ἡμέρῃ μιῇ τῆς συγκειμένης.

cum parte suorum Æginam relinquere cogitur: quibus Sunium ab Atheniensibus datum.

XC. Νικόδρομος δὲ, ὡς οἱ Ἀθηναῖοι ἐς τὸν καιρὸν οὐ παρεγίνοντο, ἐς πλοῖον ἐσβὰς, ἐκδιδρήσκει ἐκ τῆς Αἰγίνης· σὺν δέ οἱ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν Αἰγινητέων ἕσποντο, τοῖσι Ἀθηναῖοι Σούνιον οἰκῆσαι ἔδοσαν. ἐνθεῦτεν δὲ οὗτοι ὁρμεώμενοι ἔφερόν τε καὶ ἦγον τοὺς ἐκ τῇ νήσῳ Αἰγινήτας. ταῦτα μὲν δὴ ὕστερον ἐγίνετο.

Cæteros hujus factionis Æginetæ necant.

XCI. Αἰγινητέων δὲ οἱ παχέες, ἐπαναστάντος τοῦ δήμου σφι ἅμα Νικοδρόμῳ, ἐπεκράτησαν· καὶ ἔπειτά σφεας χειρωσάμενοι, ἐξῆγον ἀπολέοντες. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ ἄγος σφι ἐγένετο, τὸ ἐκθύσασθαι οὐκ οἷοί τε ἐγίνοντο ἐπιμηχανώμενοι, ἀλλ' ἔφθησαν ἐκπεσόντες πρότερον ἐκ τῆς νήσου, ἤ σφι ἵλεων γενέσθαι τὴν θεόν. ἑπτακοσίους γὰρ δὴ τοῦ δήμου ζωγρήσαντες, ἐξῆγον ὡς ἀπολέοντες. εἷς δέ τις τουτέων ἐκφυγὼν τὰ δεσμὰ, καταφεύγει πρὸς πρόθυρα Δήμητρος θεσμοφόρου· ἐπιλαμβανόμενος δὲ τῶν ἐπισπαστήρων, εἴχετο. οἱ δὲ, ἐπεί τε μιν ἀποσπάσαι οὐκ οἷοί τε ἀπέλκοντες ἐγίνοντο, ἀποκόψαντες αὐτοῦ τὰς χεῖρας, ἦγον οὕτω· χεῖρες δὲ κεῖναι ἐμπεφυκυῖαι ἔσαν τοῖσι ἐπισπαστῆρσι.

Prœliis binis navalibus deinceps commissis, primum Athenienses,

XCII. Ταῦτα μέν νυν σφέας αὐτοὺς οἱ Αἰγινῆται ἐργάσαντο. Ἀθηναίοισι δὲ ἤκουσι ἐναυμάχησαν νηυσὶ ἑβδομήκοντα· ἑσσωθέντες δὲ τῇ ναυμαχίῃ, ἐπεκαλέοντο τούτους αὐτοὺς τοὺς καὶ πρότερον, Ἀργείους. καὶ δή σφι οὗτοι μὲν οὐκέτι βοηθέουσι, μεμφόμενοι ὅτι Αἰγιναῖαι νέες, ἀνάγκῃ λαμφθεῖσαι ὑπὸ Κλεομένεος, ἔσχον τε ἐς τὴν Ἀργολίδα χώρην, καὶ συναπέβησαν Λακεδαιμονίοισι. συναπέβησαν δὲ καὶ ἀπὸ Σικυωνίων νεῶν ἄνδρες τῇ αὐτῇ ταύτῃ ἐσβολῇ. καί σφι ὑπ' Ἀργείων ἐπεβλήθη ζημίη, χίλια τάλαντα ἐκτίσαι, πεντακόσια ἑκατέρους. Σικυώνιοι μέν νυν συγγνόντες ἀδικῆσαι, ὡμολόγησαν, ἑκατὸν τάλαντα ἐκτίσαντες, ἀζήμιοι εἶναι· Αἰγινῆται δὲ οὔτε συνεγινώσκοντο, ἔσαν τε αὐθαδέστεροι. διὰ δὴ ὦν σφι ταῦτα δεομένοισι ἀπὸ μὲν τοῦ δημοσίου οὐδεὶς Ἀργείων ἔτι ἐβοήθεε, ἐθελονταὶ δὲ ἐς χιλίους· ἦγε δὲ αὐτοὺς στρατηγὸς ἀνὴρ ᾧ οὔνομα Εὐρυβάτης, πεντάεθλον ἐπασκήσας. τουτέων οἱ πλεῦνες οὐκ ἀπενόστησαν ὀπίσω, ἀλλ' ἐτελεύτησαν ὑπ' Ἀθηναίων ἐν Αἰγίνῃ· αὐτὸς δὲ ὁ στρατηγὸς Εὐρυβάτης, μουνομαχίην ἐπασκέων, τρεῖς μὲν ἄνδρας τρόπῳ τοιούτῳ κτείνει, ὑπὸ δὲ τοῦ τετάρτου Σωφάνεος τοῦ Δεκελέος ἀποθνήσκει.

post Æginetæ vincunt.

XCIII. Αἰγινῆται δὲ, ἐοῦσι ἀτάκτοισι Ἀθηναίοισι συμβαλόντες τῇσι νηυσὶ, ἐνίκησαν· καί σφεων νέας τέσσερας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἷλον.

Suffecti in Mardonii locum Datis et Artaphernes ad Eretriam Athenasque expugnandas,

XCIV. Ἀθηναίοισι μὲν δὴ πόλεμος συνῆπτο πρὸς Αἰγινήτας. Ὁ δὲ Πέρσης τὸ ἑωυτοῦ ἐποίεε, ὥστε ἀναμιμνήσκοντός τε αἰεὶ τοῦ θεράποντος, μεμνῆσθαί μιν τῶν Ἀθηναίων, καὶ Πεισιστρατιδέων προσκατημένων, καὶ διαβαλλόντων Ἀθηναίους· ἅμα δὲ βουλόμενος ὁ Δαρεῖος, ταύτης ἐχόμενος τῆς προφάσιος, καταστρέφεσθαι τῆς Ἑλλάδος τοὺς μὴ δόντας αὐτῷ γῆν τε καὶ ὕδωρ. Μαρδόνιον μὲν δὴ, φλαύρως πρήξαντα τῷ στόλῳ, παραλύει τῆς στρατηγίης· ἄλλους δὲ στρατηγοὺς ἀποδέξας, ἀπέστειλε ἐπί τε Ἐρέτριαν καὶ Ἀθήνας, Δᾶτίν τε, ἐόντα Μῆδον γένος, καὶ Ἀρ-

ταφέρνεα τὸν Ἀρταφέρνεος παῖδα, ἀδελφιδέον ἑωυτοῦ· ἐντειλάμενος δὲ ἀπέπεμπε, ἐξανδραποδίσαντας Ἀθήνας καὶ Ἐρέτριαν, ἄγειν ἑωυτῷ ἐς ὄψιν τὰ ἀνδράποδα.

XCV. Ὡς δὲ οἱ στρατηγοὶ οὗτοι οἱ ἀποδεχθέντες, πορευόμενοι παρὰ βασιλῆος, ἀπίκοντο τῆς Κιλικίης ἐς τὸ Ἀλήϊον πεδίον, ἅμα ἀγόμενοι πεζὸν στρατὸν πολλόν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένον, ἐνθαῦτα στρατοπεδευομένοισι ἐπῆλθε μὲν ὁ ναυτικὸς πᾶς στρατὸς ὁ ἐπιταχθεὶς ἑκάστοισι· παρεγένοντο δὲ καὶ αἱ ἱππαγωγοὶ νέες, τὰς τῷ προτέρῳ ἔτεϊ προεῖπε τοῖσι ἑωυτοῦ δασμοφόροισι Δαρεῖος ἑτοιμάζειν. Ἐσβαλόμενοι δὲ τοὺς ἵππους ἐς ταύτας, καὶ τὸν πεζὸν στρατὸν ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας, ἔπλεον ἑξακοσίῃσι τριήρεσι ἐς τὴν Ἰωνίην. ἐνθεῦτεν δὲ οὐ παρὰ τὴν ἤπειρον ἔχον τὰς νέας ἰθὺ τοῦ τε Ἑλλησπόντου καὶ τῆς Θρηΐκης· ἀλλ' ἐκ Σάμου ὁρμεώμενοι, παρά τε Ἰκάριον καὶ διὰ νήσων τὸν πλόον ἐποιεῦντο· ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, δείσαντες μάλιστα τὸν περίπλοον τοῦ Ἄθω, ὅτι τῷ προτέρῳ ἔτεϊ ποιεύμενοι ταύτῃ τὴν κομιδὴν, μεγάλως προσέπταισαν· πρὸς δὲ, καὶ ἡ Νάξος σφέας ἠνάγκαζε, πρότερον οὐκ ἁλοῦσα.

cum ingentibus copiis per mare Icarium recta in Græciam tendunt.

XCVI. Ἐπεὶ δὲ, ἐκ τοῦ Ἰκαρίου πελάγεος προσφερόμενοι, προσέμιξαν τῇ Νάξῳ, (ἐπὶ ταύτην γὰρ δὴ πρώτην ἐπεῖχον στρατεύεσθαι οἱ Πέρσαι, μεμνημένοι τῶν πρότερον,) οἱ Νάξιοι πρὸς τὰ οὔρεα οἴχοντο φεύγοντες, οὐδὲ ὑπέμειναν. οἱ δὲ Πέρσαι, ἀνδραποδισάμενοι τοὺς κατέλαβον αὐτέων, ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱρὰ καὶ τὴν πόλιν· ταῦτα δὲ ποιήσαντες, ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἀνάγοντο.

XCVII. Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα ἐποίευν, οἱ Δήλιοι, ἐκλιπόντες καὶ αὐτοὶ τὴν Δῆλον, οἴχοντο φεύγοντες ἐς Τῆνον. τῆς δὲ στρατιῆς καταπλεούσης, ὁ Δᾶτις προπλώσας, οὐκ ἔα τὰς νέας πρὸς τὴν νῆσον προσορμίζεσθαι, ἀλλὰ πέρην ἐν τῇ Ῥηνέῃ· αὐτὸς δὲ, πυθόμενος

Primum Naxus capta et igne vastata: incolarumque quotquot in montana non aufugerant, in servitutem abducti. Eadem sors cæterarum Cycladum, excepta Delo, cui soli parcitur. Persarum in

numina Deliaca pietas.

ἵνα ἔσαν οἱ Δήλιοι, πέμπων κήρυκα, ἠγόρευέ σφι τάδε· “Ἄνδρες ἱροὶ, τί φεύγοντες οἴχεσθε, οὐκ ἐπιτηδέα “καταγνόντες κατ᾽ ἐμεῦ; ἐγὼ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπὶ “τοσοῦτό γε φρονέω, καί μοι ἐκ βασιλῆος ὧδε ἐπέ-“σταλται· ἐν ᾗ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο, ταύτην “μηδὲν σίνεσθαι, μήτε αὐτὴν τὴν χώρην, μήτε τοὺς “οἰκήτορας αὐτῆς. νῦν ὦν καὶ ἄπιτε ἐπὶ τὰ ὑμέτερα “αὐτέων, καὶ τὴν νῆσον νέμεσθε.” Ταῦτα μὲν ἐπε-κηρυκεύσατο τοῖσι Δηλίοισι· μετὰ δὲ, λιβανωτοῦ τριηκόσια τάλαντα κατανήσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐθυ-μίησε.

Post eorum abitum Delus terræ motu contremiscit: quod cum nec antea nec post acciderit, pro signo malorum Græciæ tunc imminentium Herodotus habet.

XCVIII. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ποιήσας, ἔπλεε ἅμα τῷ στρατῷ ἐπὶ τὴν Ἐρέτριαν πρῶτα, ἅμα ἀγόμενος καὶ Ἴωνας καὶ Αἰολέας. Μετὰ δὲ τοῦτον ἐνθεῦτεν ἐξαναχθέντα, Δῆλος ἐκινήθη, ὡς ἔλεγον οἱ Δήλιοι, καὶ πρῶτα καὶ ὕστατα μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα. καὶ τοῦτο μέν κου τέρας ἀνθρώποισι τῶν μελλόντων ἔσε-σθαι κακῶν ἔφηνε ὁ θεός. ἐπὶ γὰρ Δαρείου τοῦ Ὑστά-σπεος, καὶ Ξέρξεω τοῦ Δαρείου, καὶ Ἀρταξέρξεω τοῦ Ξέρξεω, τριῶν τουτέων ἐπεξῆς γενεέων, ἐγένετο πλέω κακὰ τῇ Ἑλλάδι ἢ ἐπὶ εἴκοσι ἄλλας γενεὰς τὰς πρὸ Δαρείου γενομένας· τὰ μὲν, ἀπὸ τῶν Περσέων αὐτῇ γενόμενα, τὰ δὲ, ἀπ᾽ αὐτέων τῶν κορυφαίων, περὶ τῆς ἀρχῆς πολεμεόντων. οὕτω οὐδὲν ἦν ἀεικὲς κινηθῆναι Δῆλον, τὸ πρὶν ἐοῦσαν ἀκίνητον. καὶ ἐν χρησμῷ ἦν γεγραμμένον περὶ αὐτῆς ὧδε·

Κινήσω καὶ Δῆλον, ἀκίνητόν περ ἐοῦσαν.

Δύναται δὲ κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν ταῦτα τὰ οὐνό-ματα· Δαρεῖος, ἐρξείης· Ξέρξης, ἀρήϊος· Ἀρταξέρξης, μέγας ἀρήϊος. τούτους μὲν δὴ τοὺς βασιλῆας ὧδε ἂν ὀρθῶς κατὰ γλῶσσαν τὴν σφετέρην Ἕλληνες καλέοιεν.

Classe ad Eubœam appulsa, Persæ pri-

XCIX. Οἱ δὲ βάρβαροι, ὡς ἀπῆραν ἐκ τῆς Δήλου, προσίσχον πρὸς τὰς νήσους· ἐνθεῦτεν δὲ στρατιήν τε παρελάμβανον, καὶ ὁμήρους τῶν νησιωτέων παῖδας

ἐλάμβανον. ὡς δὲ, περιπλέοντες τὰς νήσους, προσέσχον καὶ ἐς Κάρυστον, (οὐ γάρ δή σφι οἱ Καρύστιοι οὔτε ὁμήρους ἐδίδοσαν, οὔτε ἔφασαν ἐπὶ πόλις ἀστυγείτονας στρατεύεσθαι, λέγοντες Ἐρέτριάν τε καὶ Ἀθήνας,) ἐνθαῦτα τούτους ἐπολιόρκεόν τε καὶ τὴν γῆν σφέων ἔκειρον, ἐς ὃ καὶ οἱ Καρύστιοι παρέστησαν ἐς τῶν Περσέων τὴν γνώμην.

mo Carystum expugnant.

C. Ἐρετριέες δὲ, πυνθανόμενοι τὴν στρατιὴν τὴν Περσικὴν ἐπὶ σφέας ἐπιπλέουσαν, Ἀθηναίων ἐδεήθησαν σφίσι βοηθοὺς γενέσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἀπείπαντο τὴν ἐπικουρίην, ἀλλὰ τοὺς τετρακισχιλίους κληρουχέοντας τῶν ἱπποβοτέων Χαλκιδέων τὴν χώρην, τούτους σφι διδοῦσι τιμωρούς. τῶν δὲ Ἐρετριέων ἦν ἄρα οὐδὲν ὑγιὲς βούλευμα· οἳ μετεπέμποντο μὲν Ἀθηναίους, ἐφρόνεον δὲ διφασίας ἰδέας. οἱ μὲν γὰρ αὐτέων ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης· ἄλλοι δὲ αὐτέων, ἴδια κέρδεα προσδεκόμενοι παρὰ τοῦ Πέρσεω οἴσεσθαι, προδοσίην ἐσκευάζοντο. μαθὼν δὲ τουτέων ἑκάτερα ὡς εἶχε Αἰσχίνης ὁ Νόθωνος, ἐὼν τῶν Ἐρετριέων τὰ πρῶτα, φράζει τοῖσι ἥκουσι τῶν Ἀθηναίων πάντα τὰ παρεόντα σφι πρήγματα· προσεδέετό τε ἀπαλλάσσεσθαί σφεας ἐς τὴν σφετέρην, ἵνα μὴ προσαπόλωνται. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῦτα Αἰσχίνῃ συμβουλεύσαντι πείθονται· καὶ οὗτοι μὲν διαβάντες ἐς Ὠρωπὸν, ἔσωζον σφέας αὐτούς.

Eretriis Athenienses petentibus auxilio veniunt: sed cum audivissent, parum inter illos convenire, nonnullosque adeo proditionem meditari, continentem repetunt.

CI. Οἱ δὲ Πέρσαι πλέοντες κατέσχον τὰς νέας τῆς Ἐρετρικῆς χώρης κατὰ Ταμύνας καὶ Χοιρέας καὶ Αἰγίλια. κατασχόντες δὲ ταῦτα τὰ χωρία, αὐτίκα ἵππους τε ἐξεβάλλοντο, καὶ παρεσκευάζοντο ὡς προσοισόμενοι τοῖσι ἐχθροῖσι. οἱ δὲ Ἐρετριέες ἐπεξελθεῖν μὲν καὶ μάχεσθαι οὐκ ἐποιεῦντο βουλήν· εἴ κως δὲ διαφυλάξαιεν τὰ τείχεα, τούτου σφι ἔμελε πέρι, ἐπεί τε ἐνίκα μὴ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν. προσβολῆς δὲ γινομένης καρτερῆς πρὸς τὸ τεῖχος, ἔπιπτον ἐπὶ ἓξ ἡμέρας πολλοὶ μὲν ἀμφοτέρων· τῇ δὲ ἑβδόμῃ Εὐφορ-

Pugna sex dierum sub Eretriæ muros. Die septimo Persæ in urbem per proditionem irrumpunt. Templa spoliata incensaque: incolæ in servitutem abrepti.

ϐός τε ὁ Ἀλκιμάχου, καὶ Φίλαγρος ὁ Κυνέου, ἄνδρες τῶν ἀστῶν δόκιμοι, προδιδοῦσι τοῖσι Πέρσῃσι. οἱ δὲ, ἐσελθόντες ἐς τὴν πόλιν, τοῦτο μὲν, τὰ ἱρὰ συλήσαντες ἐνέπρησαν, ἀποτινύμενοι τῶν ἐν Σάρδισι κατακαυθέντων ἱρῶν· τοῦτο δὲ, τοὺς ἀνθρώπους ἠνδραποδίσαντο, κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολάς.

Victis Eretriis, Persæ Hippia duce Marathonem trajiciunt.

CII. Χειρωσάμενοι δὲ τὴν Ἐρέτριαν, καὶ ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέρας, ἔπλεον ἐς τὴν Ἀττικὴν, κατέργοντές τε πολλὸν, καὶ δοκέοντες ταὐτὰ τοὺς Ἀθηναίους ποιήσειν τὰ καὶ τοὺς Ἐρετριέας ἐποίησαν. καὶ, ἦν γὰρ ὁ Μαραθὼν ἐπιτηδεώτατον χωρίον τῆς Ἀττικῆς ἐνιππεῦσαι, καὶ ἀγχοτάτω τῆς Ἐρετρίης, ἐς τοῦτό σφι κατηγέετο Ἱππίης ὁ Πεισιστράτεω.

Eodem exit Atheniensium exercitus, cui decem prætores præessent: inque eis Miltiades, nuper Chersoneso Athenas profugus [c. 41.], ibique ab adversariis, quod tyrannidem illic occupavisset, accusatus, sed populi liberatus suffragiis. Hujus pater Cimon, ter olympionices, sub Pisistrato olim exsul, post a Pisistratidis interfectus.

CIII. Ἀθηναῖοι δὲ, ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, ἐϐοήθεον καὶ αὐτοὶ ἐς τὸν Μαραθῶνα. ἦγον δέ σφεας στρατηγοὶ δέκα· τῶν ὁ δέκατος ἦν Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πατέρα Κίμωνα, τὸν Στησαγόρεω, κατέλαϐε φυγεῖν ἐξ Ἀθηνέων Πεισίστρατον τὸν Ἱπποκράτεος. καὶ αὐτῷ, φεύγοντι, ὀλυμπιάδα ἀνελέσθαι τεθρίππῳ συνέϐη· καὶ ταύτην μὲν τὴν νίκην ἀνελόμενόν μιν, τὠυτὸ ἐξενείκασθαι τῷ ὁμομητρίῳ ἀδελφεῷ Μιλτιάδῃ. μετὰ δὲ, τῇ ὑστέρῃ ὀλυμπιάδι τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι νικῶν, παραδιδοῖ Πεισιστράτῳ ἀνακηρυχθῆναι· καὶ τὴν νίκην παρεὶς τούτῳ, κατῆλθε ἐπὶ τὰ ἑωυτοῦ ὑπόσπονδος. καί μιν, ἀνελόμενον τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι ἄλλην ὀλυμπιάδα, κατέλαϐε ἀποθανεῖν ὑπὸ τῶν Πεισιστράτου παίδων, οὐκέτι περιεόντος αὐτοῦ Πεισιστράτου· κτείνουσι δὲ οὗτοί μιν κατὰ τὸ πρυτανήϊον, νυκτὸς ὑπείσαντες ἄνδρας. τέθαπται δὲ Κίμων πρὸ τοῦ ἄστεος, πέρην τῆς Διὰ κοίλης καλεομένης ὁδοῦ· καταντίον δ᾽ αὐτοῦ αἱ ἵπποι τεθάφαται αὗται, αἱ τρεῖς ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι. Ἐποίησαν δὲ καὶ ἄλλαι ἵπποι ἤδη τὠυτὸ τοῦτο, Εὐαγόρεω Λάκωνος· πλέω δὲ τουτέων, οὐδαμαί. Ὁ μὲν δὴ πρεσϐύτερος τῶν παίδων τῷ Κίμωνι Στησαγόρης ἦν τηνικαῦτα παρὰ τῷ πάτρῳ

Μιλτιάδη τρεφόμενος ἐν τῇ Χερσονήσῳ· ὁ δὲ νεώτερος παρ' αὐτῷ Κίμωνι ἐν Ἀθήνῃσι, τοὔνομα ἔχων ἀπὸ τοῦ οἰκιστέω τῆς Χερσονήσου Μιλτιάδεω, Μιλτιάδης.

CIV. Οὗτος δὴ ὢν τοτε ὁ Μιλτιάδης, ἥκων ἐκ τῆς Χερσονήσου, καὶ ἐκπεφευγὼς διπλόον θάνατον, ἐστρατήγεε Ἀθηναίων. ἅμα μὲν γὰρ, οἱ Φοίνικες αὐτὸν οἱ ἐπιδιώξαντες μέχρι Ἴμβρου, περὶ πολλοῦ ἐποιεῦντο λαβεῖν τε καὶ ἀναγαγεῖν παρὰ βασιλῆα· ἅμα δὲ, ἐκφυγόντα τε τούτους, καὶ ἀπικόμενον ἐς τὴν ἑωυτοῦ, δοκέοντά τε εἶναι ἐν σωτηρίῃ, ἤδη τὸ ἐνθεῦτέν μιν οἱ ἐχθροὶ ὑποδεξάμενοι, καὶ ὑπὸ δικαστήριον αὐτὸν ἀγαγόντες, ἐδίωξαν τυραννίδος τῆς ἐν Χερσονήσῳ. ἀποφυγὼν δὲ καὶ τούτους, στρατηγὸς οὕτω Ἀθηναίων ἀπεδέχθη, αἱρεθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου.

CV. Καὶ πρῶτα μὲν, ἐόντες ἔτι ἐν τῷ ἄστεϊ οἱ στρατηγοὶ, ἀποπέμπουσι ἐς Σπάρτην κήρυκα Φειδιππίδην, Ἀθηναῖον μὲν ἄνδρα, ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. τῷ δὴ, ὡς αὐτός τε ἔλεγε Φειδιππίδης καὶ Ἀθηναίοισι ἀπήγγελε, περὶ τὸ Παρθένιον οὖρος, τὸ ὑπὲρ Τεγέης, ὁ Πὰν περιπίπτει. βώσαντα δὲ τὸ οὔνομα τοῦ Φειδιππίδεω τὸν Πᾶνα, Ἀθηναίοισι κελεῦσαι ἀπαγγεῖλαι, διότι ἑωυτοῦ οὐδεμίην ἐπιμέλειαν ποιεῦνται, ἐόντος εὔνου Ἀθηναίοισι, καὶ πολλαχῇ γενομένου ἤδη σφίσι χρησίμου, τὰ δ' ἔτι καὶ ἐσομένου. Καὶ ταῦτα μὲν Ἀθηναίοι, καταστάντων σφίσι εὖ ἤδη τῶν πρηγμάτων, πιστεύσαντες εἶναι ἀληθέα, ἱδρύσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλι Πανὸς ἱρὸν, καὶ αὐτὸν ἀπὸ ταύτης τῆς ἀγγελίης θυσίῃσι ἐπετείῃσι καὶ λαμπάδι ἱλάσκονται.

Missus ab Atheniensibus Spartam Phidippides hemerodromus, cui ad Tegeam Pan obviam factus, auxilium Atheniensibus pollicetur. Ob eam caussam Pani fanum sacraque Athenis dicata.

CVI. Τότε δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ὁ Φειδιππίδης οὗτος, ὅτε πέρ οἱ ἔφη καὶ τὸν Πᾶνα φανῆναι, δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστεος ἦν ἐν Σπάρτῃ. ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ἔλεγε·
" Ὦ Λακεδαιμόνιοι, Ἀθηναῖοι ὑμέων δέονται, σφίσι
" βοηθῆσαι, καὶ μὴ περιϊδεῖν πόλιν ἀρχαιοτάτην ἐν
" τοῖσι Ἕλλησι δουλοσύνῃ περιπεσοῦσαν πρὸς ἀνδρῶν

Spartani a Phidippida ad auxilium Athenis ferendum invitati, ante plenilunium in expeditionem proficisci recusant.

"βαρβάρων. καὶ γὰρ Ἐρέτριά τε νῦν ἠνδραπόδισται, "καὶ πόλι λογίμῃ ἡ Ἑλλὰς γέγονε ἀσθενεστέρη." Ὁ μὲν δή σφι τὰ ἐντεταλμένα ἀπήγγελε. τοῖσι δὲ ἕαδε μὲν βοηθέειν Ἀθηναίοισι, ἀδύνατα δέ σφι ἦν τὸ παραυτίκα ποιέειν ταῦτα, οὐ βουλομένοισι λύειν τὸν νόμον. ἦν γὰρ ἱσταμένου τοῦ μηνὸς εἰνάτη· εἰνάτῃ δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθαι ἔφασαν, μὴ οὐ πλήρεος ἐόντος τοῦ κύκλου. οὗτοι μέν νυν τὴν πανσέληνον ἔμενον.

Somnium Hippiæ, antequam Persas in campum Marathonium duceret.

CVII. Τοῖσι δὲ βαρβάροισι κατηγέετο Ἱππίης ὁ Πεισιστράτου ἐς τὸν Μαραθῶνα, τῆς παροιχομένης νυκτὸς ὄψιν ἰδὼν ἐν τῷ ὕπνῳ τοιήνδε. ἐδόκεε ὁ Ἱππίης τῇ μητρὶ τῇ ἑωυτοῦ συνευνηθῆναι· συνεβάλετο ὦν ἐκ τοῦ ὀνείρου, κατελθὼν ἐς τὰς Ἀθήνας, καὶ ἀνασωσάμενος τὴν ἀρχὴν, τελευτήσειν ἐν τῇ ἑωυτοῦ γηραιός. ἐκ μὲν δὴ τῆς ὄψιος συνεβάλετο ταῦτα. Τότε δὲ κατηγεόμενος, τοῦτο μὲν, τὰ ἀνδράποδα τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀπέβησε ἐς τὴν νῆσον τὴν Στυρέων, καλεομένην δὲ Αἰγίλειαν· τοῦτο δὲ, καταγομένας ἐς τὸν Μαραθῶνα τὰς νέας ὅρμιζε οὗτος, ἐκβάντας τε ἐς γῆν τοὺς βαρβάρους διέτασσε. καὶ οἱ ταῦτα διέποντι ἐπῆλθε πταρεῖν τε καὶ βῆξαι μεζόνως ἢ ὡς ἐώθεε. οἷα δέ οἱ πρεσβυτέρῳ ἐόντι, τῶν ὀδόντων οἱ πλεῦνες ἐσείοντο· τουτέων ὦν ἕνα τῶν ὀδόντων ἐκβάλλει ὑπὸ βίης βήξας. ἐκπεσόντος δὲ ἐς τὴν ψάμμον αὐτοῦ, ἐποιέετο πολλὴν σπουδὴν ἐξευρεῖν· ὡς δὲ οὐκ ἐφαίνετό οἱ ὁ ὀδὼν, ἀναστενάξας, εἶπε πρὸς τοὺς παραστάτας· "Ἡ γῆ ἥδε "οὐκ ἡμετέρη ἐστὶ, οὐδέ μιν δυνησόμεθα ὑποχειρίην "ποιήσασθαι· ὁκόσον δέ τι μοι μέρος μετῆν, ὁ ὀδὼν "μετέχει." Ἱππίης μὲν δὴ ταύτῃ τὴν ὄψιν συνεβάλετο ἐξεληλυθέναι.

Soli Platæenses Atheniensibus præsto sunt. Necessitudo utrorumque unde originem traxerit.

CVIII. Ἀθηναίοισι δὲ τεταγμένοισι ἐν τεμένεϊ Ἡρακλέος, ἐπῆλθον βοηθέοντες Πλαταιέες πανδημεί. καὶ γὰρ καὶ ἐδεδώκεσαν σφέας αὐτοὺς τοῖσι Ἀθηναίοισι οἱ Πλαταιέες, καὶ πόνους ὑπὲρ αὐτέων οἱ Ἀθηναῖοι συχνοὺς ἤδη ἀναιρέατο· ἔδοσαν δὲ ὧδε. πιεζεύμενοι ὑπὸ Θηβαίων οἱ Πλαταιέες, ἐδίδοσαν πρῶτα

παρατυχοῦσι Κλεομένεΐ τε τῷ Ἀναξανδρίδεω καὶ Λακεδαιμονίοισι σφέας αὐτούς. οἱ δὲ, οὐ δεκόμενοι, ἔλεγόν σφι τάδε· "Ἡμεῖς μὲν ἑκαστέρω τε οἰκέομεν, "καὶ ὑμῖν τοιήδε τις γένοιτ' ἂν ἐπικουρίη ψυχρή· "φθαίητε γὰρ ἂν πολλάκις ἐξανδραποδισθέντες ἤ "τινα πυθέσθαι ἡμέων. συμβουλεύομεν δὲ ὑμῖν δοῦ"ναι ὑμέας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι, πλησιοχώροισί τε "ἀνδράσι, καὶ τιμωρέειν ἐοῦσι οὐ κακοῖσι." Ταῦτα συνεβούλευον οἱ Λακεδαιμόνιοι, οὐ κατὰ εὐνοίην οὕτω τῶν Πλαταιέων, ὡς βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους ἔχειν πόνους, συνεστεῶτας Βοιωτοῖσι. Λακεδαιμόνιοι μέν νυν Πλαταιεῦσι ταῦτα συνεβούλευον· οἱ δὲ οὐκ ἠπίστησαν, ἀλλ' Ἀθηναίων ἱρὰ ποιεύντων τοῖσι δώδεκα θεοῖσι, ἱκέται ἱζόμενοι ἐπὶ τὸν βωμὸν, ἐδίδοσαν σφέας αὐτούς. Θηβαῖοι δὲ πυθόμενοι ταῦτα, ἐστρατεύοντο ἐπὶ τοὺς Πλαταιέας· Ἀθηναῖοι δέ σφι ἐβοήθεον. μελλόντων δὲ συνάπτειν μάχην, Κορίνθιοι οὐ περιεῖδον· παρατυχόντες δὲ, καὶ καταλλάξαντες, ἐπιτρεψάντων ἀμφοτέρων, οὔρισαν τὴν χώρην ἐπὶ τοῖσδε· ἐᾶν Θηβαίους Βοιωτῶν τοὺς μὴ βουλομένους ἐς Βοιωτοὺς τελέειν. Κορίνθιοι μὲν δὴ ταῦτα γνόντες ἀπαλλάσσοντο. Ἀθηναίοισι δὲ ἀπιοῦσι ἐπεθήκαντο Βοιωτοί· ἐπιθέμενοι δὲ, ἑσσώθησαν τῇ μάχῃ. ὑπερβάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς οἱ Κορίνθιοι ἔθηκαν Πλαταιεῦσι εἶναι οὔρους, τούτους ὑπερβάντες, τὸν Ἀσωπὸν αὐτὸν ἐποιήσαντο οὖρον Θηβαίοισι πρὸς Πλαταιέας εἶναι καὶ Ὑσιάς. Ἔδοσαν μὲν δὴ οἱ Πλαταιέες σφέας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ· ἧκον δὲ τότε ἐς Μαραθῶνα βοηθέοντες.

CIX. Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γνῶμαι· τῶν μὲν, οὐκ ἐώντων συμβάλλειν· "ὀλίγους γὰρ εἶναι, στρατιῇ τῇ Μήδων συμβαλέειν·" τῶν δὲ, καὶ Μιλτιάδεω, κελευόντων. ὡς δὲ δίχα τε ἐγίνοντο, καὶ ἐνίκα ἡ χείρων τῶν γνωμέων, ἐνθαῦτα, ἦν γὰρ ἑνδέκατος ψηφιδοφόρος ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχέειν· τὸ παλαιὸν γὰρ Ἀθηναῖοι ὁμόψηφον τὸν πολέμαρχον ἐποιεῦντο τοῖσι στρατη-

Discordia inter Atheniensium prætores, quorum alii pugnam dissuadent, alii, interque eos Miltiades, suadent. Qui cum Callima-

chum polemarchum ad suam sententiam traduxisset,

γοῖσι· ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμαχος Ἀφιδναῖος· πρὸς τοῦτον ἐλθὼν Μιλτιάδης, ἔλεγε τάδε· "Ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἔστι ἢ καταδουλῶσαι Ἀθήνας, ἢ ἐλευθέρας ποιήσαντα, μνημόσυνα λιπέσθαι ἐς τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων βίον, οἷα οὐδὲ Ἁρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων λείπουσι. νῦν γὰρ δὴ, ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κίνδυνον ἥκουσι μέγιστον. καὶ, ἢν μέν γε ὑποκύψωσι τοῖσι Μήδοισι, δέδοκται τὰ πείσονται παραδεδομένοι Ἱππίῃ· ἢν δὲ περιγένηται αὕτη ἡ πόλις, οἵη τέ ἐστι πρώτη τῶν Ἑλληνίδων πολίων γενέσθαι. Κῶς ὦν δὴ ταῦτα οἷά τέ ἐστι γενέσθαι, καὶ κῶς ἐς σέ τι τουτέων ἀνήκει τῶν πρηγμάτων τὸ κῦρος ἔχειν, νῦν ἔρχομαι φράσων. ἡμέων τῶν στρατηγῶν, ἐόντων δέκα, δίχα γίνονται αἱ γνῶμαι· τῶν μὲν, κελευόντων συμβαλέειν, τῶν δὲ, οὐ συμβαλέειν. ἢν μέν νυν μὴ συμβάλωμεν, ἔλπομαί τινα στάσιν μεγάλην ἐμπεσοῦσαν διασείσειν τὰ Ἀθηναίων φρονήματα, ὥστε μηδίσαι· ἢν δὲ συμβάλωμεν, πρίν τι καὶ σαθρὸν Ἀθηναίων μετεξετέροισι ἐγγενέσθαι, θεῶν τὰ ἶσα νεμόντων, οἷοί τε εἰμὲν περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ. Ταῦτα ὦν πάντα ἐς σὲ νῦν τείνει, καὶ ἐκ σέο ἄρτηται. ἢν γὰρ σὺ γνώμῃ τῇ ἐμῇ προσθῇ, ἔστι τοι πατρίς τε ἐλευθέρη, καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἢν δὲ τὴν τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἕλῃ, ὑπάρξει τοι τῶν ἐγὼ κατέλεξα ἀγαθῶν τὰ ἐναντία."

prœliari decernitur. Dilata pugna, donec summa imperii, quæ alio die penes alium prætorem erat, ad Miltiadem devenisset.

CX. Ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης, προσκτᾶται τὸν Καλλίμαχον. προσγενομένης δὲ τοῦ πολεμάρχου τῆς γνώμης, ἐκεκύρωτο συμβάλλειν. Μετὰ δὲ, οἱ στρατηγοὶ, τῶν ἡ γνώμη ἔφερε συμβάλλειν, ὡς ἑκάστου αὐτῶν ἐγίνετο πρυτανηΐη τῆς ἡμέρης, Μιλτιάδῃ παρεδίδοσαν· ὁ δὲ, δεκόμενος, οὔ τι κω συμβολὴν ἐποιέετο, πρίν γε δὴ αὐτοῦ πρυτανηΐη ἐγένετο.

Acies Græcorum quo ordine instructa fuerit.

CXI. Ὡς δὲ ἐς ἐκεῖνον περιῆλθε, ἐνθαῦτα δὴ ἐτάσσοντο ὧδε Ἀθηναῖοι ὡς συμβαλέοντες. τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρεος ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ

νόμος τότε εἶχε οὕτω τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν. ἡγεομένου δὲ τούτου, ἐξεδέκοντο ὡς ἀριθμέοντο αἱ φυλαὶ, ἐχόμεναι ἀλληλέων· τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο, ἔχοντες τὸ εὐώνυμον κέρας, Πλαταιέες. Ἀπὸ ταύτης γάρ σφι τῆς μάχης, θυσίας Ἀθηναίων ἀναγόντων καὶ πανηγύριας τὰς ἐν τῇσι πεντετηρίσι γινομένας, κατεύχεται ὁ κῆρυξ ὁ Ἀθηναῖος "ἅμα τε Ἀθηναίοισι, λέγων, γίνεσθαι τὰ "ἀγαθὰ καὶ Πλαταιεῦσι." Τότε δὲ, τασσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ Μαραθῶνι, ἐγίνετο τοιόνδε τι. τὸ στρατόπεδον ἐξισούμενον τῷ Μηδικῷ στρατοπέδῳ, τὸ μὲν αὐτοῦ μέσον ἐγίνετο ἐπὶ τάξιας ὀλίγας, καὶ ταύτῃ ἦν ἀσθενέστατον τὸ στρατόπεδον· τὸ δὲ κέρας ἑκάτερον ἔῤῥωτο πλήθεϊ.

CXII. Ὡς δέ σφι διετέτακτο, καὶ τὰ σφάγια ἐγίνετο καλὰ, ἐνθαῦτα ὡς ἀπείθησαν οἱ Ἀθηναῖοι, δρόμῳ ἵεντο ἐς τοὺς βαρβάρους. ἦσαν δὲ στάδιοι οὐκ ἐλάσσονες τὸ μεταίχμιον αὐτέων, ἢ ὀκτώ. οἱ δὲ Πέρσαι, ὁρέωντες δρόμῳ ἐπιόντας, παρεσκευάζοντο ὡς δεξόμενοι· μανίην τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον, καὶ πάγχυ ὀλεθρίην, ὁρέωντες αὐτοὺς ἐόντας ὀλίγους, καὶ τούτους δρόμῳ ἐπειγομένους, οὔτε ἵππου ὑπαρχούσης σφι, οὔτε τοξευμάτων. ταῦτα μέν νυν οἱ βάρβαροι κατείκαζον. Ἀθηναῖοι δὲ, ἐπεί τε ἀθρόοι προσέμιξαν τοῖσι βαρβάροισι, ἐμάχοντο ἀξίως λόγου. πρῶτοι μὲν γὰρ Ἑλλήνων πάντων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, δρόμῳ ἐς πολεμίους ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ ἀνέσχοντο ἐσθῆτά τε Μηδικὴν ὁρέωντες, καὶ τοὺς ἄνδρας ταύτην ἐσθημένους· τέως δὲ ἦν τοῖσι Ἕλλησι καὶ τὸ οὔνομα τὸ Μήδων φόβος ἀκοῦσαι.

Commisso prœlio,

CXIII. Μαχομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι, χρόνος ἐγίνετο πολλός. καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ἐνίκων οἱ βάρβαροι, τῇ Πέρσαι τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐτετάχατο· κατὰ τοῦτο μὲν δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι, καὶ ῥήξαντες, ἐδίωκον ἐς τὴν μεσόγαιαν. τὸ δὲ κέρας ἑκάτερον ἐνίκων Ἀθηναῖοί τε καὶ Πλαταιέες. νικῶντες δὲ, τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων φεύγειν ἔων·

cum diu acriter ancipitique Marte pugnatum esset, postremo Græci vincunt [an. 490.

τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥήξασι αὐτέων, συναγαγόντες τὰ κέρεα ἀμφότερα, ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι. φεύγουσι δὲ τοῖσι Πέρσῃσι εἵποντο κόπτοντες, ἐς ὃ ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἀπικόμενοι, πῦρ τε αἴτεον, καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν.

Cadunt, cum multis Atheniensibus claris, et Callimachus polemarchus, et Stesilaus prætor. Cynegiri facinus memorabile.

CXIV. Καὶ τοῦτο μὲν, ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος διαφθείρεται, ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός· ἀπὸ δ' ἔθανε τῶν στρατηγῶν Στησίλεως ὁ Θρασύλεω· τοῦτο δὲ, Κυναίγειρος ὁ Εὐφορίωνος ἐνθαῦτα, ἐπιλαβόμενος τῶν ἀφλάστων νηὸς, τὴν χεῖρα ἀποκοπεὶς πελέκεϊ, πίπτει· τοῦτο δὲ, ἄλλοι Ἀθηναίων πολλοί τε καὶ ὀνομαστοί.

Persæ, navibus raptim conscensis, protinus Phalerum petunt:

CXV. Ἑπτὰ μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐπεκράτησαν τρόπῳ τοιούτῳ Ἀθηναῖοι. τῇσι δὲ λοιπῇσι οἱ βάρβαροι ἐξανακρουσάμενοι, καὶ ἀναλαβόντες ἐκ τῆς νήσου, ἐν τῇ ἔλιπον, τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀνδράποδα, περιέπλωον Σούνιον, βουλόμενοι φθῆναι τοὺς Ἀθηναίους ἀπικόμενοι ἐς τὸ ἄστυ. αἰτίη δὲ ἔσχε ἐν Ἀθηναίοισι ἐξ Ἀλκμαιωνιδέων μηχανῆς αὐτοὺς ταῦτα ἐπινοηθῆναι· τούτους γὰρ συνθεμένους τοῖσι Πέρσῃσι ἀναδέξαι ἀσπίδα, ἐοῦσι ἤδη ἐν τῇσι νηυσί.

sed quod astu diligenter custodiri viderent, in Asiam revertuntur.

CXVI. Οὗτοι μὲν δὴ περιέπλωον Σούνιον. Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ποδῶν εἶχον, τάχιστα ἐβοήθεον ἐς τὸ ἄστυ· καὶ, ἔφθησάν τε ἀπικόμενοι πρὶν ἢ τοὺς βαρβάρους ἥκειν, καὶ ἐστρατοπεδεύσαντο ἀπιγμένοι ἐξ Ἡρακληΐου τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἐν ἄλλῳ Ἡρακληΐῳ τῷ ἐν Κυνοσάργεϊ. οἱ δὲ βάρβαροι τῇσι νηυσὶ ὑπεραιωρηθέντες Φαλήρου, τοῦτο γὰρ ἦν ἐπίνειον τότε τῶν Ἀθηναίων, ὑπὲρ τούτου ἀνακωχεύσαντες τὰς νῆας, ἀπέπλωον ὀπίσω ἐς τὴν Ἀσίην.

Quot utrinque in pugna Marathonia interfecti sint: quidque Epizelo Atheniensi in eadem acciderit.

CXVII. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον τῶν βαρβάρων κατὰ ἑξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους ἄνδρας· Ἀθηναίων δὲ, ἑκατὸν ἐννενήκοντα καὶ δύο. ἔπεσον μὲν ἀμφοτέρων τοσοῦτοι. Συνήνεικε δὲ αὐτόθι θῶμα γενέσθαι τοιόνδε· Ἀθηναῖον ἄνδρα Ἐπίζηλον τὸν Κουφαγόρεω ἐν τῇ συστάσει μαχόμενόν τε καὶ ἄνδρα γινόμενον ἀγαθὸν, τῶν ὀμμάτων στερη-

θῆναι, οὔτε πληγέντα οὐδὲν τοῦ σώματος, οὔτε βληθέντα· καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ζόης διατελέειν ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου ἐόντα τυφλόν. λέγειν δὲ αὐτὸν περὶ τοῦ πάθεος ἤκουσα τοιόνδε τινὰ λόγον. ἄνδρα οἱ δοκέειν ὁπλίτην ἀντιστῆναι μέγαν, τοῦ τὸ γένειον τὴν ἀσπίδα πᾶσαν σκιάζειν· τὸ δὲ φάσμα τοῦτο ἑωυτὸν μὲν παρεξελθεῖν, τὸν δὲ ἑωυτοῦ παραστάτην ἀποκτεῖναι. ταῦτα μὲν δὴ Ἐπίζηλον ἐπυθόμην λέγειν.

Simulacrum Apollinis, Delio Bœotiæ ablatum, Datidis per somnium moniti jussu restituitur.

CXVIII. Δᾶτις δὲ πορευόμενος ἅμα τῷ στρατῷ ἐς τὴν Ἀσίην, ἐπεί τε ἐγένετο ἐν Μυκόνῳ, εἶδε ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ. καὶ ἥτις μὲν ἦν ἡ ὄψις, οὐ λέγεται· ὁ δὲ, ὡς ἡμέρη τάχιστα ἐπέλαμψε, ζήτησιν ἐποιέετο τῶν νεῶν. εὑρὼν δὲ ἐν Φοινίσσῃ νηῒ ἄγαλμα Ἀπόλλωνος κεχρυσωμένον, ἐπυνθάνετο ὁκόθεν σεσυλημένον εἴη· πυθόμενος δὲ ἐξ οὗ ἦν ἱροῦ, ἔπλεε τῇ ἑωυτοῦ νηῒ ἐς Δῆλον. καὶ, ἀπίκατο γὰρ τηνικαῦτα οἱ Δήλιοι ὀπίσω ἐς τὴν νῆσον, κατατίθεταί τε ἐς τὸ ἱρὸν τὸ ἄγαλμα, καὶ ἐντέλλεται τοῖσι Δηλίοισι ἀπαγαγεῖν τὸ ἄγαλμα ἐς Δήλιον τὸ Θηβαίων· τὸ δ' ἔστι ἐπὶ θαλάσσῃ, Χαλκίδος καταντίον. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ἐντειλάμενος ἀπέπλεε. τὸν δὲ ἀνδριάντα τοῦτον Δήλιοι οὐκ ἀπήγαγον, ἀλλά μιν δι' ἐτέων εἴκοσι Θηβαῖοι αὐτοὶ ἐκ θεοπροπίου ἐκομίσαντο ἐπὶ Δήλιον.

Eretrios captos [c. 101.] Darius humaniter tractat, Cissiæque locum, Ardericcam, iis habitandum dat: juxta quem puteus, unde bitumen, sal oleumque hauriuntur.

CXIX. Τοὺς δὲ τῶν Ἐρετριέων ἀνδραποδισμένους Δᾶτίς τε καὶ Ἀρταφέρνης, ὡς προσέσχον ἐς τὴν Ἀσίην πλέοντες, ἀνήγαγον ἐς Σοῦσα. βασιλεὺς δὲ Δαρεῖος, πρὶν μὲν αἰχμαλώτους γενέσθαι τοὺς Ἐρετριέας, ἐνεῖχέ σφι δεινὸν χόλον, οἷα ἀρξάντων ἀδικίης προτέρων τῶν Ἐρετριέων· ἐπεί τε δὲ εἶδέ σφεας ἀπαχθέντας παρ' ἑωυτὸν, καὶ ὑποχειρίους ἑωυτῷ ἐόντας, ἐποίησε κακὸν ἄλλο οὐδὲν, ἀλλά σφεας τῆς Κισσίης χώρης κατοίκισε ἐν σταθμῷ ἑωυτοῦ, τῷ οὔνομά ἐστι Ἀρδέρικκα· ἀπὸ μὲν Σούσων δέκα καὶ διηκοσίους σταδίους ἀπέχοντι, τεσσεράκοντα δὲ ἀπὸ τοῦ φρέατος, τὸ παρέχεται τριφασίας ἰδέας. καὶ γὰρ ἄσφαλτον καὶ ἅλας καὶ ἔλαιον ἀρύσσονται ἐξ αὐτοῦ, τρόπῳ

τοιῷδε. ἀντλέεται μὲν κηλονηΐῳ, ἀντὶ δὲ γαυλοῦ, ἥμισυ ἀσκοῦ οἱ προσδέδεται· ὑποτύψας δὲ τούτῳ, ἀντλέει καὶ ἔπειτα ἐγχέει ἐς δεξαμενήν· ἐκ δὲ ταύτης ἐς ἄλλο διαχεόμενον, τρέπεται τριφασίας ὁδούς· καὶ ἡ μὲν ἄσφαλτος καὶ οἱ ἅλες πήγνυνται παραυτίκα, τὸ δὲ ἔλαιον συνάγουσι ἐν ἀγγείοις, τὸ οἱ Πέρσαι καλέουσι ῥαδινάκην· ἔστι δὲ μέλαν, καὶ ὀδμὴν παρεχόμενον βαρέαν. Ἐνθαῦτα τοὺς Ἐρετριέας κατοίκισε βασιλεὺς Δαρεῖος· οἳ καὶ μέχρι ἐμέο εἶχον τὴν χώρην ταύτην, φυλάσσοντες τὴν ἀρχαίην γλῶσσαν. τὰ μὲν δὴ περὶ Ἐρετριέας ἔσχε οὕτω.

Pugna jam pugnata, Athenas veniunt auxilia Spartanorum.

CXX. Λακεδαιμονίων δὲ ἧκον ἐς τὰς Ἀθήνας δισχίλιοι μετὰ τὴν πανσέληνον, ἔχοντες σπουδὴν πολλὴν καταλαβεῖν οὕτω, ὥστε τριταῖοι ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ. ὕστεροι δὲ ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς, ἱμείροντο ὅμως θεήσασθαι τοὺς Μήδους. ἐλθόντες δὲ ἐς τὸν Μαραθῶνα, ἐθεήσαντο· μετὰ δὲ, αἰνέοντες Ἀθηναίους καὶ τὸ ἔργον αὐτέων, ἀπαλλάσσοντο ὀπίσω.

Digressio de Alcmæonidarum familia. Proditionis crimen huic familiæ illo tempore motum [c. 115.] Herodotus diligenter diluit [an. 121. ad 124]. Alcmæonidæ perinde, ac Callias, tyrannos maxime perosi. Calliæ in Pisistratum odii documenta. Alia hominis facinora memorabilia.

CXXI. Θῶμα δέ μοι, καὶ οὐκ ἐνδέκομαι τὸν λόγον, Ἀλκμαιωνίδας ἄν κοτε ἀναδέξαι Πέρσῃσι ἐκ συνθήματος ἀσπίδα, βουλομένους ὑπὸ βαρβάροισί τε εἶναι Ἀθηναίους καὶ ὑπὸ Ἱππίῃ· οἵτινες μᾶλλον, ἢ ὁμοίως Καλλίῃ τῷ Φαινίππου, Ἱππονίκου δὲ πατρὶ, φαίνονται μισοτύραννοι ἐόντες. Καλλίης τε γὰρ μοῦνος Ἀθηναίων ἁπάντων ἐτόλμα, ὅκως Πεισίστρατος ἐκπέσοι ἐκ τῶν Ἀθηνέων, τὰ χρήματα αὐτοῦ κηρυσσόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὠνέεσθαι, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἔχθιστα ἐς αὐτὸν πάντα ἐμηχανᾶτο.

CXXII. Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχοῦ μνήμην ἐστὶ πάντα τινὰ ἔχειν. τοῦτο μὲν γὰρ, τὰ προλελεγμένα, ὡς ἀνὴρ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα· τοῦτο δὲ, τὰ ἐν Ὀλυμπίῃ ἐποίησε, ἵππῳ νικήσας, τεθρίππῳ δὲ δεύτερος γενόμενος, Πύθια δὲ πρότερον ἀνελόμενος, ἐφανερώθη ἐς τοὺς Ἕλληνας πάντας μεγίστῃσι δαπάνῃσι· τοῦτο δὲ, κατὰ τὰς ἑωυτοῦ θυγα-

τέρας, ἐούσας τρεῖς, οἷός τις ἀνὴρ ἐγίνετο. ἐπειδὴ γὰρ ἐγένοντο γάμου ὡραῖαι, ἔδωκέ σφι δωρεὴν μεγαλοπρεπεστάτην, ἐκείνῃσί τε ἐχαρίσατο· ἐκ γὰρ πάντων τῶν Ἀθηναίων, τὸν ἑκάστη ἐθέλοι ἄνδρα ἑωυτῇ ἐκλέξασθαι, ἔδωκε τούτῳ τῷ ἀνδρί.

CXXIII. Καὶ οἱ Ἀλκμαιωνίδαι ὁμοίως, ἢ οὐδὲν ἧσσον τούτου, ἔσαν μισοτύραννοι. θῶμα ὦν μοι, καὶ οὐ προσίεμαι τὴν διαβολὴν, τούτους γε ἀναδέξαι ἀσπίδα, οἵτινες ἔφευγόν τε τὸν πάντα χρόνον τοὺς τυράννους, ἐκ μηχανῆς τε τῆς τούτων ἐξέλιπον οἱ Πεισιστρατίδαι τὴν τυραννίδα. καὶ οὕτω τὰς Ἀθήνας οὗτοι ἔσαν οἱ ἐλευθερώσαντες πολλῷ μᾶλλον ἤπερ Ἁρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων, ὡς ἐγὼ κρίνω. οἱ μὲν γὰρ ἐξηγρίωσαν τοὺς ὑπολοίπους Πεισιστρατιδέων, Ἵππαρχον ἀποκτείναντες, οὐδέ τι μᾶλλον ἔπαυσαν τοὺς λοιποὺς τυραννεύοντας· Ἀλκμαιωνίδαι δὲ ἐμφανέως ἐλευθέρωσαν, εἰ δὴ οὗτοί γε ἀληθέως ἔσαν οἱ τὴν Πυθίην ἀναπείσαντες προσημαίνειν Λακεδαιμονίοισι ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, ὥς μοι πρότερον δεδήλωται.

Quantum Alcmæonidæ ad Athenas tyrannide Pisistratidarum liberandas contulerint [5, 62. 63.]

CXXIV. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως τι ἐπιμεμφόμενοι Ἀθηναίων τῷ δήμῳ προεδίδοσαν τὴν πατρίδα; Οὐ μὲν ὦν ἦσάν σφεων ἄλλοι δοκιμώτεροι ἔν γε Ἀθηναίοισι ἄνδρες, οὐδ' οἳ μᾶλλον ἐτετιμέατο. οὕτω οὐδὲ λόγος αἱρέει, ἀναδεχθῆναι ἔκ γε ἂν τούτων ἀσπίδα ἐπὶ τοιούτῳ λόγῳ. Ἀνεδέχθη μὲν γὰρ ἀσπίς· καὶ τοῦτο οὐκ ἔστι ἄλλως εἰπεῖν· ἐγένετο γάρ· ὃς μέν τοι ἦν ὁ ἀναδέξας, οὐκ ἔχω προσωτέρω εἰπεῖν τουτέων.

Nobilissimi Athenis, jam inde a priscis temporibus.

CXXV. Οἱ δὲ Ἀλκμαιωνίδαι ἔσαν μὲν καὶ τὰ ἀνέκαθεν λαμπροὶ ἐν τῇσι Ἀθήνῃσι· ἀπὸ δὲ Ἀλκμαίωνος, καὶ αὖτις Μεγακλέος, ἐγένοντο καὶ κάρτα λαμπροί. τοῦτο μὲν γὰρ, Ἀλκμαίων ὁ Μεγακλέος τοῖσι ἐκ Σαρδίων Λυδοῖσι παρὰ Κροίσου ἀπικνεομένοισι ἐπὶ τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι, συμπρήκτωρ τε ἐγίνετο καὶ συνελάμβανε προθύμως. καί μιν Κροῖσος πυθόμενος τῶν Λυδῶν, τῶν ἐς τὰ χρηστήρια φοι-

Auctus familiæ splendor per Alcmæonem Megaclis filium, quem Crœsus Sardes arcessitum magna

vi auri donat.

τεόντων, ἑωυτὸν εὖ ποιέειν, μεταπέμπεται ἐς Σάρδις· ἀπικόμενον δὲ δωρέεται χρυσῷ, τὸν ἂν δύνηται τῷ ἑωυτοῦ σώματι ἐξενείκασθαι ἐσάπαξ. ὁ δὲ Ἀλκμαίων πρὸς τὴν δωρεὴν, ἐοῦσαν τοιαύτην, τοιάδε ἐπιτηδεύσας προσέφερε. ἐνδὺς κιθῶνα μέγαν, καὶ κόλπον πολὺν καταλιπόμενος τοῦ κιθῶνος, κοθόρνους τοὺς εὕρισκε εὐρυτάτους ἐόντας ὑποδησάμενος, ἤϊε ἐς τὸν θησαυρὸν ἐς τόν οἱ κατηγέοντο. ἐσπεσὼν δὲ ἐς σωρὸν ψήγματος, πρῶτα μὲν παρέσαξε παρὰ τὰς κνήμας τοῦ χρυσοῦ ὅσον ἐχώρεον οἱ κόθορνοι· μετὰ δὲ, τὸν κόλπον πάντα πλησάμενος χρυσοῦ, καὶ ἐς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς διαπάσας τοῦ ψήγματος, καὶ ἄλλο λαβὼν ἐς τὸ στόμα, ἐξήϊε ἐκ τοῦ θησαυροῦ, ἕλκων μὲν μόγις τοὺς κοθόρνους, παντὶ δέ τεῳ οἰκὼς μᾶλλον ἢ ἀνθρώπῳ· τοῦ τό τε στόμα ἐβέβυστο, καὶ πάντα ἐξόγκωτο. ἰδόντα δὲ τὸν Κροῖσον γέλως ἐσῆλθε· καί οἱ πάντα τε ἐκεῖνα διδοῖ, καὶ πρὸς, ἕτερα δωρέεται, οὐκ ἐλάσσω ἐκείνων. Οὕτω μὲν ἐπλούτησε ἡ οἰκίη αὕτη μεγάλως· καὶ ὁ Ἀλκμαίων οὗτος οὕτω τεθριπποτροφήσας, Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται.

Post major ei claritas conciliata per Clisthenis, Sicyoniorum tyranni, affinitatem. Qui cum Græcorum nobilissimos Sicyonem invitasset, ut ex iis deligeret, cui filiam Agaristen desponsaret,

CXXVI. Μετὰ δὲ, γενεῇ δευτέρῃ ὕστερον, Κλεισθένης μιν ὁ Σικυῶνος τύραννος ἐξήειρε, ὥστε πολλῷ ὀνομαστοτέρην γενέσθαι ἐν τοῖσι Ἕλλησι ἢ πρότερον ἦν. Κλεισθένεϊ γὰρ τῷ Ἀριστωνύμου, τοῦ Μύρωνος, τοῦ Ἀνδρέω, γίνεται θυγάτηρ τῇ οὔνομα ἦν Ἀγαρίστη. ταύτην ἠθέλησε, Ἑλλήνων πάντων ἐξευρὼν τὸν ἄριστον, τούτῳ γυναῖκα προσθεῖναι. Ὀλυμπίων ὦν ἐόντων, καὶ νικῶν ἐν αὐτοῖσι τεθρίππῳ ὁ Κλεισθένης, κήρυγμα ἐποιήσατο "ὅστις Ἑλλήνων ἑωυτὸν ἀξιοῖ "Κλεισθένεος γαμβρὸν γενέσθαι, ἥκειν ἐς ἑξηκοστὴν "ἡμέρην, ἢ καὶ πρότερον, ἐς Σικυῶνα· ὡς κυρώσοντος "Κλεισθένεος τὸν γάμον ἐν ἐνιαυτῷ, ἀπὸ τῆς ἑξηκο-"στῆς ἀρξαμένου ἡμέρης." Ἐνθαῦτα Ἑλλήνων ὅσοι σφίσι τε αὐτοῖσι ἔσαν καὶ πάτρῃ ἐξωγκωμένοι, ἐφοίτεον μνηστῆρες· τοῖσι Κλεισθένης καὶ δρόμον καὶ παλαίστρην ποιησάμενος ἐπ' αὐτῷ τούτῳ εἶχε.

CXXVII. Ἀπὸ μὲν δὴ Ἰταλίης ἦλθε Σμινδυρίδης ὁ Ἱπποκράτεος Συβαρίτης, ὃς ἐπὶ πλεῖστον δὴ χλιδῆς εἷς ἀνὴρ ἀπίκετο· (ἡ δὲ Σύβαρις ἤκμαζε τοῦτον τὸν χρόνον μάλιστα·) καὶ Σιρίτης Δάμασος, Ἀμύριος τοῦ σοφοῦ λεγομένου παῖς. οὗτοι μὲν ἀπὸ Ἰταλίης ἦλθον. Ἐκ δὲ τοῦ κόλπου τοῦ Ἰονίου, Ἀμφίμνηστος Ἐπιστρόφου Ἐπιδάμνιος· οὗτος δὲ ἐκ τοῦ Ἰονίου κόλπου. Αἰτωλὸς δὲ ἦλθε, Τιτόρμου τοῦ ὑπερφύντος τε Ἕλληνας ἰσχύϊ, καὶ φυγόντος ἀνθρώπους ἐς τὰς ἐσχατιὰς τῆς Αἰτωλίδος χώρης, τούτου τοῦ Τιτόρμου ἀδελφεὸς Μάλης. Ἀπὸ δὲ Πελοποννήσου, Φείδωνος τοῦ Ἀργείων τυράννου παῖς Λεωκήδης, Φείδωνος δὲ τοῦ τὰ μέτρα ποιήσαντος Πελοποννησίοισι, καὶ ὑβρίσαντος μέγιστα δὴ Ἑλλήνων ἁπάντων, ὃς ἐξαναστήσας τοὺς Ἠλείων ἀγωνοθέτας, αὐτὸς τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ ἀγῶνα ἔθηκε· τούτου τε δὴ παῖς· καὶ Ἀμίαντος Λυκούργου, Ἀρκὰς ἐκ Τραπεζοῦντος· καὶ Ἀζὴν ἐκ Παίου πόλιος Λαφάνης, Εὐφορίωνος τοῦ δεξαμένου τε, ὡς λόγος ἐν Ἀρκαδίῃ λέγεται, τοὺς Διοσκούρους οἰκίοισι, καὶ ἀπὸ τούτου ξεινοδοκέοντος πάντας ἀνθρώπους· καὶ Ἠλεῖος Ὀνομαστὸς Ἀγαίου. οὗτοι μὲν δὴ ἐξ αὐτῆς Πελοποννήσου ἦλθον. Ἐκ δὲ Ἀθηνέων ἀπίκοντο Μεγακλέης τε ὁ Ἀλκμαίωνος, τούτου τοῦ παρὰ Κροῖσον ἀπικομένου, καὶ ἄλλος Ἱπποκλείδης Τισάνδρου, πλούτῳ καὶ εἴδεϊ προφέρων Ἀθηναίων. ἀπὸ δὲ Ἐρετρίης, ἀνθεύσης τοῦτον τὸν χρόνον, Λυσανίης· οὗτος δὲ ἀπ' Εὐβοίης μοῦνος. ἐκ δὲ Θεσσαλίης ἦλθε τῶν Σκοπαδέων Διακτορίδης Κρανώνιος· ἐκ δὲ Μολοσσῶν, Ἄλκων. Τοσοῦτοι μὲν ἐγένοντο οἱ μνηστῆρες.

alii aliunde se illuc conferunt: Athenis, præter Hippoclidem, Megacles Alcmæonis a Crœso ditati filius.

CXXVIII. Ἀπικομένων δὲ τουτέων ἐς τὴν προειρημένην ἡμέρην, ὁ Κλεισθένης πρῶτα μὲν τὰς πάτρας τε αὐτέων ἀνεπύθετο, καὶ γένος ἑκάστου· μετὰ δὲ, κατέχων ἐνιαυτὸν, διεπειρᾶτο αὐτέων τῆς τε ἀνδραγαθίης, καὶ τῆς ὀργῆς, καὶ παιδεύσιός τε, καὶ τρόπου· καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ ἰὼν ἐς συνουσίην καὶ συνάπασι, καὶ ἐς γυμνάσιά τε ἐξαγινέων ὅσοι ἔσαν αὐτέων νεώτεροι·

Proci per annuum spatium Sicyone detenti, variisque modis tentati. Maxime probantur Athenienses: magis

tamen altero Hippoclides.

καὶ, τό γε μέγιστον, ἐν τῇ συνεστίῃ διεπειρᾶτο. ὅσον γὰρ κατεῖχε χρόνον αὐτοὺς, τοῦτον πάντα ἐποίεε, καὶ ἅμα ἐξείνιζε μεγαλοπρεπέως. Καὶ δή κου μάλιστα τῶν μνηστήρων ἠρέσκοντο οἱ ἀπ' Ἀθηνέων ἀπιγμένοι, καὶ τουτέων μᾶλλον Ἱπποκλείδης ὁ Τισάνδρου καὶ κατ' ἀνδραγαθίην ἐκρίνετο, καὶ ὅτι τὸ ἀνέκαθε τοῖσι ἐν Κορίνθῳ Κυψελίδῃσι ἦν προσήκων.

Is dum in eo est, ut cæteris prælatus, Agaristen in matrimonium ducat, sua ipsius culpa, quod Clisthenem frivola saltatione offendisset, uxore excidit.

CXXIX. Ὡς δὲ ἡ κυρίη ἐγένετο τῶν ἡμερέων, τῆς τε κατακλίσιος τοῦ γάμου, καὶ ἐκφάσιος αὐτοῦ Κλεισθένεος, τὸν κρίνοι ἐκ πάντων, θύσας βοῦς ἑκατὸν ὁ Κλεισθένης, εὐώχεε αὐτούς τε τοὺς μνηστῆρας καὶ τοὺς Σικυωνίους πάντας. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγένοντο, οἱ μνηστῆρες ἔριν εἶχον ἀμφί τε μουσικῇ καὶ τῷ λεγομένῳ ἐς τὸ μέσον. προϊούσης δὲ τῆς πόσιος, κατέχων πολλὸν τοὺς ἄλλους ὁ Ἱπποκλείδης, ἐκέλευέ οἱ τὸν αὐλητὴν αὐλῆσαι ἐμμέλειαν· πειθομένου δὲ τοῦ αὐλητέω, ὀρχήσατο. καί κως ἑωυτῷ μὲν ἀρεστῶς ὀρχέετο· ὁ δὲ Κλεισθένης ὁρέων, ὅλον τὸ πρῆγμα ὑπόπτευε. μετὰ δὲ, ἐπισχὼν ὁ Ἱπποκλείδης χρόνον, ἐκέλευέ τινα τράπεζαν ἐσενεῖκαι. ἐσελθούσης δὲ τῆς τραπέζης, πρῶτα μὲν ἐπ' αὐτῆς ὀρχήσατο Λακωνικὰ σχημάτια· μετὰ δὲ, ἄλλα Ἀττικά· τὸ τρίτον δὲ, τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν, τοῖσι σκέλεσι ἐχειρονόμησε. Κλεισθένης δὲ, τὰ μὲν πρῶτα καὶ τὰ δεύτερα ὀρχεομένου ἀποστυγέων γαμβρὸν ἄν οἱ ἔτι γενέσθαι Ἱπποκλείδεα διά τήν τε ὄρχησιν καὶ τὴν ἀναιδείην, κατεῖχε ἑωυτὸν, οὐ βουλόμενος ἐκραγῆναι ἐς αὐτόν· ὡς δὲ εἶδε τοῖσι σκέλεσι χειρονομήσαντα, οὐκέτι κατέχειν δυνάμενος, εἶπε· "Ὦ παῖ Τισάν-"δρου, ἀπορχήσαό γε μὴν τὸν γάμον." ὁ δὲ Ἱπποκλείδης ὑπολαβὼν εἶπε· "Οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ." Ἀπὸ τούτου μὲν τοῦτο οὐνομάζεται.

Igitur Agariste Magacli despondetur.

CXXX. Κλεισθένης δὲ σιγὴν ποιησάμενος, ἔλεξε ἐς μέσον τάδε· "Ἄνδρες, παιδὸς τῆς ἐμῆς μνηστῆρες, "ἐγὼ καὶ πάντας ὑμέας ἐπαινέω, καὶ πᾶσιν ὑμῖν, εἰ "οἷόν τε εἴη, χαριζοίμην ἄν, μήτ' ἕνα ὑμέων ἐξαίρε-"τον ἀποκρίνων, μήτε τοὺς λοιποὺς ἀποδοκιμάζων.

" ἀλλ', οὐ γὰρ οἷά τέ ἐστι, μιῆς πέρι παρθένου
" βουλεύοντα, πᾶσι κατὰ νόον ποιέειν· τοῖσι μὲν
" ὑμέων ἀπελαυνομένοισι τοῦδε τοῦ γάμου, τάλαντον
" ἀργυρίου ἑκάστῳ δωρεὴν δίδωμι τῆς ἀξιώσιος εἵνεκα
" τῆς ἐς ἐμεῦ γῆμαι, καὶ τῆς ἐξ οἴκου ἀποδημίης·
" τῷ δὲ Ἀλκμαίωνος Μεγακλέϊ ἐγγυῶ παῖδα τὴν
" ἐμὴν Ἀγαρίστην, νόμοισι τοῖσι Ἀθηναίων." Φαμένου δὲ ἐγγυᾶσθαι Μεγακλέος, ἐκεκύρωτο ὁ γάμος Κλεισθένεϊ.

CXXXI. Ἀμφὶ μὲν κρίσιος τῶν μνηστήρων τοσαῦτα ἐγένετο, καὶ οὕτω Ἀλκμαιωνίδαι ἐβώσθησαν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα. Τουτέων δὲ συνοικησάντων, γίνεται Κλεισθένης τε ὁ τὰς φυλὰς καὶ τὴν δημοκρατίην Ἀθηναίοισι καταστήσας, ἔχων τὸ οὔνομα ἀπὸ τοῦ μητροπάτορος τοῦ Σικυωνίου· οὗτός τε δὴ γίνεται Μεγακλέϊ, καὶ Ἱπποκράτης. ἐκ δὲ Ἱπποκράτεος, Μεγακλέης τε ἄλλος, καὶ Ἀγαρίστη ἄλλη, ἀπὸ τῆς Κλεισθένεος Ἀγαρίστης ἔχουσα τὸ οὔνομα· ἣ συνοικήσασά τε Ξανθίππῳ τῷ Ἀρίφρονος, καὶ ἔγκυος ἐοῦσα, εἶδε ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ, ἐδόκεε δὲ λέοντα τεκεῖν· καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας τίκτει Περικλέα Ξανθίππῳ.

His nati Clisthenes, novæ Atheniensium decem in tribus divisionis auctor [5, 66.], et Hippocrates: Hippocrate, Megacles et Agariste. Hæc Xanthippo parit Periclem.

CXXXII. ΜΕΤΑ` δὲ τὸ ἐν Μαραθῶνι τρῶμα γενόμενον, Μιλτιάδης, καὶ πρότερον εὐδοκιμέων παρὰ Ἀθηναίοισι, τότε μᾶλλον αὔξετο. αἰτήσας δὲ νέας ἑβδομήκοντα καὶ στρατιήν τε καὶ χρήματα τοὺς Ἀθηναίους, οὐ φράσας σφι ἐπ' ἣν ἐπιστρατεύεται χώρην, ἀλλὰ φὰς αὐτοὺς καταπλουτιεῖν, ἤν οἱ ἕπωνται· ἐπὶ γὰρ χώρην τοιαύτην δή τινα ἄξειν, ὅθεν χρυσὸν εὐπετέως ἄφθονον οἴσονται· λέγων τοιαῦτα, αἴτεε τὰς νέας. Ἀθηναῖοι δὲ τούτοισι ἐπαρθέντες, παρέδοσαν.

Post pugnam Marathoniam Miltiades, jam plurimum Athenis pollens, accepta classe LXX navium,

CXXXIII. Παραλαβὼν δὲ ὁ Μιλτιάδης τὴν στρατιὴν, ἔπλεε ἐπὶ Πάρον, πρόφασιν ἔχων ὡς οἱ Πάριοι ὑπῆρξαν πρότεροι στρατευόμενοι τριήρεϊ ἐς Μαραθῶνα ἅμα τῷ Πέρσῃ. τοῦτο μὲν δὴ πρόσχημα λόγου

Parum adoritur. Pariis fortissime resistentibus,

ἦν· ἀτάρ τινα καὶ ἔγκοτον εἶχε τοῖσι Παρίοισι διὰ Λυσαγόρεα τὸν Τισίεω, ἐόντα γένος Πάριον, διαβαλόντα μιν πρὸς Ὑδάρνεα τὸν Πέρσην. Ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν ἔπλεε ὁ Μιλτιάδης τῇ στρατιῇ, ἐπολιόρκεε Παρίους, κατειλημένους ἐντὸς τείχεος· καὶ ἐσπέμπων κήρυκα, αἴτεε ἑκατὸν τάλαντα, φὰς, ἢν μή οἱ δῶσι, οὐκ ἀπαναστήσειν τὴν στρατιὴν, πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας. Οἱ δὲ Πάριοι, ὅκως μέν τι δώσουσι Μιλτιάδῃ ἀργυρίου, οὐδὲν διενοεῦντο· οἱ δὲ, ὅκως διαφυλάξουσι τὴν πόλιν, τοῦτο ἐμηχανῶντο· ἄλλα τε ἐπιφραζόμενοι, καὶ, τῇ μάλιστα ἔσκε ἑκάστοτε ἐπίμαχον τοῦ τείχεος, τοῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξήρετο διπλήσιον τοῦ ἀρχαίου.

Miltiades, etsi sacerdotis cujusdam Pariæ opera adjutus, læso femore,

CXXXIV. Ἐς μὲν δὴ τοσοῦτο τοῦ λόγου οἱ πάντες Ἕλληνες λέγουσι· τὸ ἐνθεῦτεν δὲ αὐτοὶ Πάριοι γενέσθαι ὧδε λέγουσι. Μιλτιάδῃ ἀπορέοντι ἐλθεῖν ἐς λόγους αἰχμάλωτον γυναῖκα, ἐοῦσαν μὲν Παρίην γένος, οὔνομα δέ οἱ εἶναι Τιμοῦν· εἶναι δὲ ὑποζάκορον τῶν χθονίων θεῶν. ταύτην ἐλθοῦσαν ἐς ὄψιν Μιλτιάδεω, συμβουλεῦσαί οἱ, εἰ περὶ πολλοῦ ποιέεται Πάρον ἑλεῖν, τὰ ἂν αὐτὴ ὑποθῆται, ταῦτα ποιέειν. μετὰ δὲ, τὴν μὲν ὑποθέσθαι· τὸν δὲ, ἀπικόμενον ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν πρὸ τῆς πόλιος ἐόντα, τὸ ἕρκος θεσμοφόρου Δήμητρος ὑπερθορέειν, οὐ δυνάμενον τὰς θύρας ἀνοῖξαι· ὑπερθορόντα δὲ, ἰέναι ἐπὶ τὸ μέγαρον, ὅ τι δὴ ποιήσοντα ἐντὸς, εἴτε κινήσοντά τι τῶν ἀκινήτων, εἴτε ὅ τι δή ποτε πρήξοντα. πρὸς τῇσι θύρῃσί τε γενέσθαι, καὶ πρόκα τε φρίκης αὐτὸν ὑπελθούσης, ὀπίσω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἵεσθαι· καταθρώσκοντα δὲ τὴν αἱμασιὴν, τὸν μηρὸν σπασθῆναι· οἱ δὲ, αὐτὸν τὸ γόνυ προσπταῖσαι λέγουσι.

infectisque rebus abit. Quid Pythia Pariis oraculum de pœna sacerdoti irroganda

CXXXV. Μιλτιάδης μέν νυν φλαύρως ἔχων, ἀπέπλεε ὀπίσω, οὔτε χρήματα Ἀθηναίοισι ἄγων, οὔτε Πάρον προσκτησάμενος, ἀλλὰ πολιορκήσας τε ἓξ καὶ εἴκοσι ἡμέρας, καὶ δηϊώσας τὴν νῆσον. Πάριοι δὲ, πυθόμενοι ὡς ἡ ὑποζάκορος τῶν θεῶν Τιμὼ Μιλ-

τιάδῃ κατηγήσατο, βουλόμενοί μιν ἀντὶ τουτέων τιμωρήσασθαι, θεοπρόπους πέμπουσι ἐς Δελφοὺς, ὥς σφεας ἡσυχίη τῆς πολιορκίης ἔσχε. ἔπεμπον δὲ ἐπειρησομένους εἰ καταχρήσονται τὴν ὑποζάκορον τῶν θεῶν, ὡς ἐξηγησαμένην τοῖσι ἐχθροῖσι τῆς πατρίδος ἅλωσιν, καὶ τὰ ἐς ἔρσενα γόνον ἄῤῥητα ἱρὰ ἐκφήνασαν Μιλτιάδῃ. ἡ δὲ Πυθίη οὐκ ἔα, φᾶσα, "οὐ Τιμοῦν "εἶναι τὴν αἰτίην τουτέων, ἀλλὰ, δεῖν γὰρ Μιλτιάδεα "τελευτᾶν μὴ εὖ, φανῆναί οἱ τῶν κακῶν κατηγεμόνα." Παρίοισι μὲν δὴ ταῦτα ἡ Πυθίη ἔχρησε.

consulentibus responderit.

CXXXVI. Ἀθηναῖοι δὲ ἐκ Πάρου Μιλτιάδεα ἀπονοστήσαντα ἔσχον ἐν στόμασι, οἵ τε ἄλλοι, καὶ μάλιστα Ξάνθιππος, ὁ Ἀρίφρονος· ὃς θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον Μιλτιάδεα, ἐδίωκε τῆς Ἀθηναίων ἀπάτης εἵνεκεν. Μιλτιάδης δὲ, αὐτὸς μὲν παρεὼν, οὐκ ἀπελογέετο· ἦν γὰρ ἀδύνατος, ὥστε σηπομένου τοῦ μηροῦ. προκειμένου δὲ αὐτοῦ ἐν κλίνῃ, ὑπεραπολογέοντο οἱ φίλοι, τῆς μάχης τε τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης πολλὰ ἐπιμεμνημένοι, καὶ τὴν Λήμνου αἵρεσιν· ὡς ἑλὼν Λῆμνόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πελασγοὺς, παρέδωκε Ἀθηναίοισι. Προσγενομένου δὲ τοῦ δήμου αὐτῷ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ θανάτου, ζημιώσαντος δὲ κατὰ τὴν ἀδικίην πεντήκοντα ταλάντοισι, Μιλτιάδης μὲν μετὰ ταῦτα, σφακελίσαντός τε τοῦ μηροῦ καὶ σαπέντος, τελευτᾷ· τὰ δὲ πεντήκοντα τάλαντα ἐξέτισε ὁ παῖς αὐτοῦ Κίμων.

Miltiades Athenas reversus ob expeditionem Pariam accusatur. Ibi quoniam ipse, quippe femore æger, pro se dicere non posset, verba pro eo amici faciunt, et victoriam Marathoniam et Lemni expugnationem commemorantes. Sic capitis absolutus, pecunia multatur: quam multam, cum ex morbo postmodum decessisset, filius ejus Cimon exsolvit.

CXXXVII. ΛΗ͂ΜΝΟΝ δὲ Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ὧδε ἔσχε. Πελασγοὶ, ἐπεί τε ἐκ τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐξεβλήθησαν, εἴτε ὦν δὴ δικαίως, εἴτε ἀδίκως·—τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω φράσαι, πλὴν τὰ λεγόμενα· ὅτι Ἑκαταῖος μὲν ὁ Ἡγησάνδρου ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι, λέγων "ἀδίκως. ἐπεί τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς "Ἀθηναίους τὴν χώρην, τήν σφισι ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν "ἐοῦσαν ἔδοσαν οἰκῆσαι, μισθὸν τοῦ τείχεος τοῦ περὶ "τὴν ἀκρόπολίν κοτε ἐληλαμένου· ταύτην ὡς ἰδεῖν τοὺς

Digressio de Lemno ejusque incolis Pelasgis. Pelasgi olim Hy-

metti accolæ, sedibus suis ab Atheniensibus ejecti, (cujus expulsionis variæ traduntur caussæ,) cum alia loca, tum Lemnum occupant.

"Ἀθηναίους ἐξεργασμένην εὖ, τὴν πρότερον εἶναι κακήν τε καὶ τοῦ μηδενὸς ἀξίην, λαβεῖν φθόνον τε καὶ ἵμερον τῆς γῆς, καὶ οὕτω ἐξελαύνειν αὐτοὺς οὐδεμίην ἄλλην πρόφασιν προϊσχομένους τοὺς Ἀθηναίους." Ὡς δὲ αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι, "δικαίως ἐξελάσαι. κατοικημένους γὰρ τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ τῷ Ὑμησσῷ, ἐνθεῦτεν ὁρμεωμένους, ἀδικέειν τάδε. φοιτᾷν γὰρ αἰεὶ τὰς σφετέρας θυγατέρας τε καὶ τοὺς παῖδας ἐπ' ὕδωρ ἐπὶ τὴν Ἐννεάκρουνον· οὐ γὰρ εἶναι τοῦτον τὸν χρόνον σφίσι κω οὐδὲ τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι οἰκέτας. ὅκως δὲ ἔλθοιεν αὗται, τοὺς Πελασγοὺς ὑπὸ ὕβριός τε καὶ ὀλιγωρίης βιᾶσθαί σφεας· καὶ ταῦτα μέντοι σφίσι οὐκ ἀποχρᾷν ποιέειν, ἀλλὰ τέλος καὶ ἐπιβουλεύοντας ἐπιχειρήσειν φανῆναι ἐπ' αὐτοφώρῳ. ἑωυτοὺς δὲ γενέσθαι τοσούτῳ ἐκείνων ἄνδρας ἀμείνονας, ὅσῳ παρεὸν αὐτοῖσι ἀποκτεῖναι τοὺς Πελασγοὺς, ἐπεί σφεας ἔλαβον ἐπιβουλεύοντας, οὐκ ἐθελῆσαι, ἀλλά σφι προειπεῖν ἐκ τῆς γῆς ἐξιέναι. τοὺς δὲ, οὕτω δὴ ἐκχωρήσαντας, ἄλλα τε σχεῖν χωρία καὶ δὴ καὶ Λῆμνον." Ἐκεῖνα μὲν δὴ Ἑκαταῖος ἔλεξε, ταῦτα δὲ Ἀθηναῖοι λέγουσι.—

Inde ad pœnas petendas Brauronem navibus appulsis, magnum numerum feminarum Atticarum per insidias rapiunt, cum iisque consuescunt. Post et filios his feminis in Lemno genitos, quod soboli Pelasgicarum mulierum infesti vide-

CXXXVIII. Οἱ δὲ Πελασγοὶ οὗτοι, Λῆμνον τότε νεμόμενοι, καὶ βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι, εὖ τε ἐξεπιστάμενοι τὰς Ἀθηναίων ὁρτὰς, πεντηκοντέρους στησάμενοι, ἐλόχησαν Ἀρτέμιδι ἐν Βραυρῶνι ἀγούσας ὁρτὴν τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας. ἐνθεῦτεν δὲ ἁρπάσαντες τουτέων πολλὰς, οἴχοντο ἀποπλέοντες· καί σφεας ἐς Λῆμνον ἀγαγόντες, παλλακὰς εἶχον. Ὡς δὲ τέκνων αὗται αἱ γυναῖκες ὑπεπλήσθησαν, γλῶσσάν τε τὴν Ἀττικὴν καὶ τρόπους τῶν Ἀθηναίων ἐδίδασκον τοὺς παῖδας. οἱ δὲ οὔτε συμμίσγεσθαι τοῖσι ἐκ τῶν Πελασγίδων γυναικῶν παισὶ ἤθελον, εἴ τε τύπτοιτό τις αὐτέων ὑπ' ἐκείνων τινὸς, ἐβοήθεόν τε πάντες, καὶ ἐτιμώρεον ἀλλήλοισι· καὶ δὴ καὶ ἄρχειν τε τῶν παίδων οἱ παῖδες ἐδικαίευν, καὶ

πολλὸν ἐπεκράτεον. Μαθόντες δὲ ταῦτα οἱ Πελασγοὶ, ἑωυτοῖσι λόγους ἐδίδοσαν· καί σφισι βουλευομένοισι, δεινόν τι ἐσέδυνε, εἰ δὴ διαγινώσκοιεν σφίσι τε βοηθέειν οἱ παῖδες πρὸς τῶν κουριδιέων γυναικῶν τοὺς παῖδας, καὶ τουτέων αὐτίκα ἄρχειν πειρῴατο, τί δὴ ἀνδρωθέντες δῆθεν ποιήσουσι. ἐνθαῦτα ἔδοξέ σφι κτείνειν τοὺς παῖδας τοὺς ἐκ τῶν Ἀττικέων γυναικῶν. ποιεῦσι δὴ ταῦτα· προσαπολλύουσι δέ σφεων καὶ τὰς μητέρας. Ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ ἔργου, καὶ τοῦ προτέρου τούτων, τὸ ἐργάσαντο αἱ γυναῖκες, τοὺς ἅμα Θόαντι ἄνδρας σφετέρους ἀποκτείνασαι, νενόμισται ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, τὰ σχέτλια ἔργα πάντα, Λήμνια καλέεσθαι.

rentur, et ipsas matres necant.

CXXXIX. Ἀποκτείνασι δὲ τοῖσι Πελασγοῖσι τοὺς σφετέρους παῖδάς τε καὶ γυναῖκας, οὔτε γῆ καρπὸν ἔφερε, οὔτε γυναῖκές τε καὶ ποῖμναι ὁμοίως ἔτικτον καὶ πρὸ τοῦ. πιεζόμενοι δὲ λιμῷ τε καὶ ἀπαιδίῃ, ἐς Δελφοὺς ἔπεμπον, λύσιν τινὰ αἰτησόμενοι τῶν παρεόντων κακῶν. Ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευε Ἀθηναίοισι δίκας διδόναι ταύτας τὰς ἂν αὐτοὶ Ἀθηναῖοι δικάσωσι. ἦλθόν τε δὴ ἐς τὰς Ἀθήνας οἱ Πελασγοὶ, καὶ δίκας ἐπαγγέλλοντο βουλόμενοι διδόναι παντὸς τοῦ ἀδικήματος. Ἀθηναῖοι δὲ ἐν τῷ πρυτανηΐῳ κλίνην στρώσαντες, ὡς εἶχον κάλλιστα, καὶ τράπεζαν ἐπιπλέην ἀγαθῶν πάντων παραθέντες, ἐκέλευον τοὺς Πελασγοὺς τὴν χώρην σφίσι παραδιδόναι οὕτω ἔχουσαν. οἱ δὲ Πελασγοὶ ὑπολαβόντες, εἶπαν· "Ἐπεὰν βορέῃ ἀνέμῳ αὐτημερὸν νηῦς ἐξανύσῃ ἐκ τῆς ὑμετέρης ἐς τὴν ἡμετέρην, τότε παραδώσομεν." τοῦτο εἶπαν, ἐπιστάμενοι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον γενέσθαι· ἡ γὰρ Ἀττικὴ πρὸς νότον κέεται πολλὸν τῆς Λήμνου.

Ob hanc cædem calamitates iis gravissimæ divinitus importatæ. Quam deorum iram ut averruncarent, a Pythia Atheniensibus pœnas, quas illi poposcissent, dare jubentur. His ipsam Lemnum petentibus, quo artificio oraculum tunc eluserint.

CXL. Τότε μὲν τοσαῦτα. ἔτεσι δὲ κάρτα πολλοῖσι ὕστερον τουτέων, ὡς ἡ Χερσόνησος ἡ ἐν Ἑλλησπόντῳ ἐγένετο ὑπ' Ἀθηναίοισι, Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος, ἐτησιέων ἀνέμων κατεστηκότων, νηῒ κατανύσας ἐξ Ἐλαιοῦντος τοῦ ἐν Χερσονήσῳ ἐς Λῆμνον, προηγόρευε

Multis post annis Miltiades e Chersoneso Lemnum profectus, oraculo illo utens Pe-

lasgis, ut insulam Atheniensibus cedant, imperat. Hephæstiæ incolæ dicto audientes: Myrinæi vi expulsi. Itaque Lemnus Athenarum ditióni subjecta.

ἐξιέναι ἐκ τῆς νήσου τοῖσι Πελασγοῖσι, ἀναμιμνήσκων σφέας τὸ χρηστήριον τὸ οὐδαμᾶ ἤλπισαν σφίσι οἱ Πελασγοὶ ἐπιτελέεσθαι. Ἡφαιστιέες μέν νυν ἐπείθοντο· Μυριναῖοι δὲ, οὐ συγγινωσκόμενοι εἶναι τὴν Χερσόνησον Ἀττικὴν, ἐπολιορκέοντο, ἐς ὃ καὶ αὐτοὶ παρέστησαν. οὕτω δὴ τὴν Λῆμνον ἔσχον Ἀθηναῖοί τε καὶ Μιλτιάδης.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ἙΒΔΟΜΗ.

ΠΟΛΥΜΝΙΑ.

I. ἘΠΕΙ` ΔΕ` ἡ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον τὸν Ὑστάσπεος, καὶ πρὶν μεγάλως κεχαραγμένον τοῖσι Ἀθηναίοισι διὰ τὴν ἐς Σάρδις ἐσβολὴν, καὶ δὴ καὶ τότε πολλῷ τε δεινότερα ἐποίεε, καὶ μᾶλλον ὥρμητο στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Καὶ αὐτίκα μὲν ἐπηγγέλλετο, πέμπων ἀγγέλους κατὰ πόλις, ἑτοιμάζειν στρατιὴν, πολλῷ πλέω ἐπιτάσσων ἑκάστοισι ἢ πρότερον παρεῖχον, καὶ νέας τε, καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα. τουτέων δὲ περιαγγελλομένων, ἡ Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα, καταλεγομένων τε τῶν ἀρίστων, ὡς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατευσομένων, καὶ παρασκευαζομένων. Τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ Αἰγύπτιοι, ὑπὸ Καμβύσεω δουλωθέντες, ἀπέστησαν ἀπὸ Περσέων. ἐνθαῦτα δὴ καὶ μᾶλλον ὥρμητο καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέρους στρατεύεσθαι.

> Novus Persarum contra Græcos apparatus trium annorum [ab an. 489. ad 487.]. Quarto anno Ægyptus a Persis deficit [an. 486.].

II. Στελλομένου δὲ Δαρείου ἐπ᾽ Αἴγυπτον καὶ Ἀθήνας, τῶν παίδων αὐτοῦ στάσις ἐγένετο μεγάλη περὶ τῆς ἡγεμονίης· ὡς δεῖ μιν, ἀποδέξαντα βασιλῆα,

> Darius Ægyptum Græciamque invasurus dum in

eo est, ut more Persarum ex filiis successorem sibi deligat, magna inter hos de successione contentio oritur.

κατὰ τὸν Περσέων νόμον, οὕτω στρατεύεσθαι. Ἔσαν γὰρ Δαρείῳ, καὶ πρότερον ἢ βασιλεῦσαι, γεγονότες τρεῖς παῖδες ἐκ τῆς προτέρης γυναικὸς, Γωβρύεω θυγατρός· καὶ βασιλεύσαντι, ἐξ Ἀτόσσης τῆς Κύρου ἕτεροι τέσσερες. τῶν μὲν δὴ προτέρων ἐπρέσβευε Ἀρταβαζάνης· τῶν δὲ ἐπιγενομένων, Ξέρξης. ἐόντες δὲ μητρὸς οὐ τῆς αὐτῆς, ἐστασίαζον· ὁ μὲν Ἀρταβαζάνης, κατότι πρεσβύτατός τε εἴη παντὸς τοῦ γόνου, καὶ ὅτι νομιζόμενα εἴη πρὸς πάντων ἀνθρώπων, τὸν πρεσβύτατον τὴν ἀρχὴν ἔχειν· Ξέρξης δὲ, ὡς Ἀτόσσης τε παῖς εἴη, τῆς Κύρου θυγατρὸς, καὶ ὅτι Κῦρος εἴη ὁ κτησάμενος τοῖσι Πέρσῃσι τὴν ἐλευθερίην.

Demaratus illo temporis articulo Susa delatus [6, 70.] quid Xerxi, Dario ex Atossa genito, suaserit. Cujus consilium secutus Xerxes, a patre obtinet, ut, cæteris posthabitis regni successor nominetur.

III. Δαρείου δὲ οὐκ ἀποδεικνυμένου κω γνώμην, ἐτύγχανε κατὰ τὠυτὸ τούτοισι καὶ Δημάρητος, ὁ Ἀρίστωνος, ἀναβεβηκὼς ἐς Σοῦσα, ἐστερημένος τε τῆς ἐν Σπάρτῃ βασιληΐης, καὶ φυγὴν ἐπιβαλὼν ἑωυτῷ ἐκ Λακεδαίμονος. οὗτος ὡνὴρ πυθόμενος τῶν Δαρείου παίδων τὴν διαφορὴν, ἐλθὼν, ὡς ἡ φάτις μιν ἔχει, Ξέρξῃ συνεβούλευε λέγειν πρὸς τοῖσι ἔλεγε ἔπεσι, ὡς “αὐτὸς μὲν γένοιτο Δαρείῳ ἤδη βασιλεύοντι, καὶ “ἔχοντι τὸ Περσέων κράτος· Ἀρταβαζάνης δὲ, ἔτι “ἰδιώτῃ ἐόντι Δαρείῳ. οὔκων οὔτ' εἰκὸς εἴη, οὔτε δί“καιον, ἄλλον τινὰ τὸ γέρας ἔχειν πρὸ ἑωυτοῦ· ἐπεί “γε καὶ ἐν Σπάρτῃ, ἔφη ὁ Δημάρητος ὑποτιθέμενος, “οὕτω νομίζεσθαι, ἢν οἱ μὲν προγεγονότες ἔωσι πρὶν “ἢ τὸν πατέρα σφέων βασιλεῦσαι, ὁ δὲ βασιλεύοντι “ὀψίγονος ἐπιγένηται, τοῦ ἐπιγενομένου τὴν ἔκδεξιν “τῆς βασιληΐης γίνεσθαι.” Χρησαμένου δὲ Ξέρξεω τῇ Δημαρήτου ὑποθήκῃ, γνοὺς ὁ Δαρεῖος ὡς λέγοι δίκαια, βασιλῆα μιν ἀπέδεξε. δοκέει δέ μοι, καὶ ἄνευ ταύτης τῆς ὑποθήκης βασιλεῦσαι ἂν Ξέρξης· ἡ γὰρ Ἄτοσσα εἶχε τὸ πᾶν κράτος.

Altero post anno Darius, omni jam belli apparatu instructo,

IV. Ἀποδέξας δὲ βασιλῆα Πέρσῃσι Δαρεῖος Ξέρξεα, ὅρμητο στρατεύεσθαι. ἀλλὰ γὰρ, μετὰ ταῦτά τε καὶ Αἰγύπτου ἀπόστασιν τῷ ὑστέρῳ ἔτεϊ, παρασκευαζόμενον συνήνεικε αὐτὸν Δαρεῖον, βασιλεύσαντα

τὰ πάντα ἓξ τε καὶ τριήκοντα ἔτεα, ἀποθανεῖν· οὐδέ οἱ ἐξεγένετο οὔτε τοὺς ἀπεστεῶτας Αἰγυπτίους οὔτε Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι. Ἀποθανόντος δὲ Δαρείου, ἡ βασιληΐη ἀνεχώρησε ἐς τὸν παῖδα τὸν ἐκείνου Ξέρξεα.

diem supremum obit [an. 485.].

V. Ὁ τοίνυν Ξέρξης ἐπὶ μὲν τὴν Ἑλλάδα οὐδαμῶς πρόθυμος ἦν κατ' ἀρχὰς στρατεύεσθαι, ἐπὶ δὲ Αἴγυπτον ἐποιέετο τὴν στρατιῆς ἄγερσιν. παρεὼν δὲ καὶ δυνάμενος παρ' αὐτῷ μέγιστον Περσέων Μαρδόνιος ὁ Γωβρύεω, ὃς ἦν Ξέρξῃ μὲν ἀνεψιὸς, Δαρείου δὲ ἀδελφεῆς παῖς, τοιούτου λόγου εἴχετο, λέγων· "Δέσποτα, οὐκ οἰκός ἐστι Ἀθηναίους, ἐργασαμένους πολλὰ ἤδη κακὰ Πέρσας, μὴ οὐ δοῦναι δίκας τῶν ἐποίησαν. ἀλλὰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσοις τά περ ἐν χερσὶ ἔχεις· ἡμερώσας δὲ Αἴγυπτον τὴν ἐξυβρίσασαν, στρατηλάτεε ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἵνα λόγος τέ σε ἔχῃ πρὸς ἀνθρώπων ἀγαθὸς, καί τις ὕστερον φυλάσσηται ἐπὶ γῆν τὴν σὴν στρατεύεσθαι." Οὗτος μέν οἱ ὁ λόγος ἦν τιμωρός· τοῦ δὲ λόγου παρενθήκην ποιεέσκετο τήνδε, ὡς "ἡ Εὐρώπη περικαλλὴς χώρη, καὶ δένδρεα παντοῖα φέρει τὰ ἥμερα, ἀρετήν τε ἄκρη, βασιλέϊ τε μούνῳ θνητῶν ἀξίη ἐκτῆσθαι."

Xerxes regnum adeptus, cum initio ab armis Græciæ inferendis abhorreret, et a Mardonio,

VI. Ταῦτα δὲ ἔλεγε, οἷα νεωτέρων ἔργων ἐπιθυμητὴς ἐὼν, καὶ θέλων αὐτὸς τῆς Ἑλλάδος ὕπαρχος εἶναι. χρόνῳ δὲ κατεργάσατό τε καὶ ἀνέπεισε Ξέρξεα, ὥστε ποιέειν ταῦτα· συνέλαβε γὰρ καὶ ἄλλα οἱ σύμμαχα γενόμενα ἐς τὸ πείθεσθαι Ξέρξεα. τοῦτο μὲν, ἀπὸ τῆς Θεσσαλίης παρὰ τῶν Ἀλευαδέων ἀπιγμένοι ἄγγελοι ἐπεκαλέοντο βασιλῆα, πᾶσαν προθυμίην παρεχόμενοι, ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· οἱ δὲ Ἀλευάδαι οὗτοι ἔσαν Θεσσαλίης βασιλῆες. τοῦτο δὲ, Πεισιστρατιδέων οἱ ἀναβεβηκότες ἐς Σοῦσα, τῶν τε αὐτέων λόγων ἐχόμενοι τῶν καὶ οἱ Ἀλευάδαι, καὶ δή τι πρὸς τούτοισι ἔτι πλέον προσορέγοντό οἱ, ἔχοντες Ὀνομάκριτον, ἄνδρα Ἀθηναῖον, χρησμολόγον τε καὶ διαθέτην χρησμῶν τῶν Μουσαίου. ἀναβεβήκεσαν γὰρ τὴν

et ab Aleuadis, Pisistratidis Onomacritoque vate ad Græcos subigendos incitatur.

ἔχθρην προκαταλυσάμενοι· ἐξηλάσθη γὰρ ὑπὸ Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου ὁ Ὀνομάκριτος ἐξ Ἀθηνέων, ἐπ' αὐτοφώρῳ ἁλοὺς ὑπὸ Λάσου τοῦ Ἑρμιονέος ἐμποιέων ἐς τὰ Μουσαίου χρησμὸν, ὡς αἱ ἐπὶ Λήμνου ἐπικείμεναι νῆσοι ἀφανιζοίατο κατὰ τῆς θαλάσσης. διὸ ἐξήλασέ μιν ὁ Ἵππαρχος, πρότερον χρεώμενος τὰ μάλιστα. Τότε δὲ συναναβὰς, ὅκως ἀπίκοιτο ἐς ὄψιν τὴν βασιλῆος, λεγόντων τῶν Πεισιστρατιδέων περὶ αὐτοῦ σεμνοὺς λόγους, κατέλεγε τῶν χρησμῶν· εἰ μέν τι ἐνέοι σφάλμα φέρον τῷ βαρβάρῳ, τῶν μὲν ἔλεγε οὐδέν· ὁ δὲ τὰ εὐτυχέστατα ἐκλεγόμενος, ἔλεγε τόν τε Ἑλλήσποντον ὡς ζευχθῆναι χρεὸν εἴη ὑπ' ἀνδρὸς Πέρσεω, τήν τε ἔλασιν ἐξηγεόμενος. οὗτός τε δὴ χρησμῳδέων προσεφέρετο, καὶ οἵ τε Πεισιστρατίδαι καὶ οἱ Ἀλευάδαι γνώμας ἀποδεικνύμενοι.

Primum Ægyptus recepta [an. 484.]. Ægyptiis præficitur Achæmenes Darii filius, quem post Inarus obtruncat [3, 12.].

VII. Ὡς δὲ ἀνεγνώσθη Ξέρξης στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐνθαῦτα δευτέρῳ μὲν ἔτεϊ μετὰ τὸν θάνατον τὸν Δαρείου, πρῶτα στρατηΐην ποιέεται ἐπὶ τοὺς ἀπεστεῶτας. τούτους μέν νυν καταστρεψάμενος, καὶ Αἴγυπτον πᾶσαν πολλὸν δουλοτέρην ποιήσας ἢ ἐπὶ Δαρείου ἦν, ἐπιτρέπει Ἀχαιμένεϊ, ἀδελφεῷ μὲν ἑωυτοῦ, Δαρείου δὲ παιδί. Ἀχαιμένεα μέν νυν ἐπιτροπεύοντα Αἰγύπτου, χρόνῳ μετέπειτα ἐφόνευσε Ἰνάρως ὁ Ψαμμιτίχου, ἀνὴρ Λίβυς.

Xerxis ad Persarum proceres de Græcia invadenda oratio.

[1]

VIII. Ξέρξης δὲ μετὰ Αἰγύπτου ἅλωσιν, ὡς ἔμελλε ἐς χεῖρας ἄξεσθαι τὸ στράτευμα τὸ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, σύλλογον ἐπίκλητον Περσέων τῶν ἀρίστων ἐποιέετο, ἵνα γνώμας τε πύθηται σφέων, καὶ αὐτὸς ἐν πᾶσι εἴπῃ τὰ θέλει. Ὡς δὲ συνελέχθησαν, ἔλεξε Ξέρξης τάδε· "Ἄνδρες Πέρσαι, οὔ τ' αὐτὸς κατηγήσομαι νόμον τόνδε ἐν ὑμῖν τιθεὶς, παραδεξάμενός τε αὐτῷ χρήσομαι. ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι τῶν πρεσβυτέρων, οὐδαμᾶ κω ἠτρεμήσαμεν, ἐπεί τε παρελάβομεν τὴν ἡγεμονίην τήνδε παρὰ Μήδων, Κύρου κατελόντος Ἀστυάγεα· ἀλλὰ θεός τε οὕτω ἄγει, καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πολλὰ ἐπέπουσι συμφέρεται ἐπὶ τὸ ἄμεινον. Τὰ μέν νυν Κῦρός τε καὶ Καμβύσης

“ πατήρ τε ἐμὸς Δαρεῖος κατεργάσαντο καὶ προσ-
“ εκτήσαντο ἔθνεα, ἐπισταμένοισι εὖ οὐκ ἂν τις
“ λέγοι. Ἐγὼ δὲ, ἐπεί τε παρέλαβον τὸν θρόνον,
“ τοῦτο ἐφρόντιζον, ὅκως μὴ λείψομαι τῶν πρότερον
“ γενομένων ἐν τιμῇ τῇδε, μηδὲ ἐλάσσω προσκτήσομαι
“ δύναμιν Πέρσῃσι. Φροντίζων δὲ εὑρίσκω ἅμα μὲν
“ κῦδος ἡμῖν τε προσγινόμενον, χώρην τε τῆς νῦν
“ ἐκτήμεθα οὐκ ἐλάσσονα οὐδὲ φλαυροτέρην, παμ-
“ φορωτέρην τε· ἅμα δὲ τιμωρίην τε καὶ τίσιν γινο-
“ μένην. διὸ ὑμέας νῦν ἐγὼ συνέλεξα, ἵνα τὸ νοέω
“ πρήσσειν, ὑπερθέωμαι ὑμῖν. Μέλλω, ζεύξας τὸν 2
“ Ἑλλήσποντον, ἐλᾷν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ
“ τὴν Ἑλλάδα, ἵνα Ἀθηναίους τιμωρήσομαι, ὅσα δὴ
“ πεποιήκασι Πέρσας τε καὶ πατέρα τὸν ἐμόν. Ὡρᾶτε
“ μέν νυν καὶ Δαρεῖον ἰθύοντα στρατεύεσθαι ἐπὶ
“ τοὺς ἄνδρας τούτους. ἀλλ' ὁ μὲν τετελεύτηκε, καὶ
“ οὐκ ἐξεγένετό οἱ τιμωρήσασθαι· ἐγὼ δὲ ὑπέρ τε
“ ἐκείνου καὶ τῶν ἄλλων Περσέων οὐ πρότερον παύσο-
“ μαι, πρὶν ἢ ἕλω τε καὶ πυρώσω τὰς Ἀθήνας· οἵ γε
“ ἐμὲ καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦντες.
“ πρῶτα μὲν, ἐς Σάρδις ἐλθόντες ἅμα Ἀρισταγόρῃ
“ τῷ Μιλησίῳ, δούλῳ δὲ ἡμετέρῳ, ἀπικόμενοι ἐνέ-
“ πρησαν τά τε ἄλσεα καὶ τὰ ἱρά· δεύτερα δὲ, ἡμέας
“ οἷα ἔρξαν ἐς τὴν σφετέρην ἀποβάντας, ὅτε Δᾶτίς
“ τε καὶ Ἀρταφέρνης ἐστρατήγεον, τὰ ἐπίστασθέ κου
“ πάντες. Τουτέων μέντοι εἵνεκα ἀνάρτημαι ἐπ' 3
“ αὐτοὺς στρατεύεσθαι. ἀγαθὰ δὲ ἐν αὐτοῖσι τοσάδε
“ ἀνευρίσκω λογιζόμενος, εἰ τούτους τε καὶ τοὺς τού-
“ τοισι πλησιοχώρους καταστρεψόμεθα, οἳ Πέλοπος
“ τοῦ Φρυγὸς νέμονται χώρην. γῆν τὴν Περσίδα
“ ἀποδέξομεν τῷ Διὸς αἰθέρι ὁμουρέουσαν· οὐ γὰρ
“ δὴ χώρην γε οὐδεμίην κατόψεται ὁ ἥλιος ὅμουρον
“ ἐοῦσαν τῇ ἡμετέρῃ, ἀλλά σφεας πάσας ἐγὼ ἅμα
“ ὑμῖν μίαν χώρην θήσω, διὰ πάσης διεξελθὼν τῆς
“ Εὐρώπης. πυνθάνομαι γὰρ ὧδε ἔχειν· οὔτε τινὰ
“ πόλιν ἀνδρῶν οὐδεμίην, οὔτε ἔθνος οὐδὲν ἀνθρώπων
“ ὑπολείπεσθαι, τὸ ἡμῖν οἷόν τε ἔσται ἐλθεῖν ἐς

“μάχην, τουτέων τῶν κατέλεξα, ὑπεξαραιρημένων. οὕτω οἵ τε ἡμῖν αἴτιοι ἕξουσι δούλιον ζυγὸν, οἵ τε ἀναίτιοι.

4 “Ὑμεῖς δ' ἄν μοι, τάδε ποιέοντες, χαρίζοισθε. ἐπεὰν ὑμῖν σημήνω τὸν χρόνον, ἐς τὸν ἥκειν δεῖ, προθύμως πάντα τινὰ ὑμέων χρήσει παρεῖναι· ὃς ἂν δὲ ἔχων ἥκῃ παρεσκευασμένον στρατὸν κάλλιστα, δώσω οἱ δῶρα τὰ τιμιώτατα νομίζεται εἶναι ἐν ἡμετέρου. ποιητέα μέν νυν ταῦτά ἐστι οὕτω. Ἵνα δὲ μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκέω, τίθημι τὸ πρῆγμα ἐς μέσον, γνώμην κελεύων ὑμέων τὸν βουλόμενον ἀποφαίνεσθαι.” Ταῦτα εἴπας ἐπαύετο.

Consilium regis Mardonius vehementer collaudat, Græcorum vires multum elevans.

IX. Μετ' αὐτὸν δὲ Μαρδόνιος ἔλεγε· “Ὦ δέσποτα, οὐ μόνον εἷς τῶν γενομένων Περσέων ἄριστος, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐσομένων· ὃς τά τε ἄλλα λέγων ἐπίκεο ἄριστα καὶ ἀληθέστατα, καὶ Ἴωνας τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατοικημένους οὐκ ἐάσεις καταγελάσαι ἡμῖν, ἐόντας ἀναξίους. καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη πρῆγμα, εἰ Σάκας μὲν καὶ Ἰνδοὺς καὶ Αἰθίοπάς τε καὶ Ἀσσυρίους, ἄλλα τε ἔθνεα πολλὰ καὶ μεγάλα, ἀδικήσαντα Πέρσας οὐδὲν, ἀλλὰ δύναμιν προσκτᾶσθαι βουλόμενοι, καταστρεψάμενοι δούλους ἔχομεν· Ἕλληνας δὲ, ὑπάρξαντας ἀδικίης, οὐ τιμωρησόμεθα. τί δείσαντες; κοίην πλήθεος συστροφήν; κοίην δὲ χρημάτων δύναμιν; Τῶν ἐπιστάμεθα μὲν
1 τὴν μάχην, ἐπιστάμεθα δὲ τὴν δύναμιν, ἐοῦσαν ἀσθενέα· ἔχομεν δὲ αὐτέων παῖδας καταστρεψάμενοι, τούτους οἳ ἐν τῇ ἡμετέρῃ κατοικημένοι Ἴωνές τε καὶ Αἰολέες καὶ Δωριέες καλέονται. Ἐπειρήθην δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη ἐπελαύνων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους, ὑπὸ πατρὸς τοῦ σοῦ κελευσθείς· καί μοι μέχρι Μακεδονίης ἐλάσαντι, καὶ ὀλίγον ἀπολιπόντι ἐς αὐτὰς Ἀθήνας ἀπικέσθαι, οὐδεὶς ἀντιώθη ἐς
2 μάχην. Καί τοί γε ἐώθασι Ἕλληνες, ὡς πυνθάνομαι, ἀβουλότατα πολέμους ἵστασθαι, ὑπό τε ἀγνωμοσύνης καὶ σκαιότητος. ἐπεὰν γὰρ ἀλλήλοισι πόλεμον προείπωσι, ἐξευρόντες τὸ κάλλιστον χωρίον καὶ λειότατον, ἐς τοῦτο κατιόντες μάχονται· ὥστε

"σὺν κακῷ μεγάλῳ οἱ νικῶντες ἀπαλλάσσονται· περὶ δὲ τῶν ἑσσωμένων οὐδὲ λέγω ἀρχήν, ἐξώλεες γὰρ δὴ γίνονται. τοὺς χρῆν, ἐόντας ὁμογλώσσους, κήρυξί τε διαχρεωμένους καὶ ἀγγέλοισι, καταλαμβάνειν τὰς διαφορὰς, καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ μάχησι· εἰ δὲ πάντως ἔδεε πολεμέειν πρὸς ἀλλήλους, ἐξευρίσκειν χρῆν τῇ ἑκάτεροί εἰσι δυσχειρωτότατοι, καὶ ταύτῃ πειρᾷν. τρόπῳ τοίνυν οὐ χρηστῷ Ἕλληνες διαχρεώμενοι, ἐμέο ἐλάσαντος μέχρι Μακεδονίης γῆς, οὐκ ἦλθον ἐς τούτου λόγον ὥστε μάχεσθαι. Σοὶ δὲ δὴ μέλλει τίς, ὦ βασιλεῦ, ἀντιώσεσθαι πόλεμον προσφέρων, ἄγοντι καὶ πλῆθος τὸ ἐκ τῆς Ἀσίης καὶ νέας τὰς ἁπάσας; ὡς μὲν ἐγὼ δοκέω, οὐκ ἐς τοῦτο θράσεος ἀνήκει τὰ Ἑλλήνων πρήγματα. εἰ δὲ ἄρα ἐγώ γε ψευσθείην γνώμῃ, καὶ ἐκεῖνοι ἐπαρθέντες ἀβουλίῃ ἔλθοιεν ἡμῖν ἐς μάχην, μάθοιεν ἂν ὡς εἰμὲν ἀνθρώπων ἄριστοι τὰ πολεμήϊα. Ἔστω δ' ὦν μηδὲν ἀπείρητον· αὐτόματον γὰρ οὐδὲν, ἀλλ' ἀπὸ πείρης πάντα, ἀνθρώποισι φιλέει γίνεσθαι." Μαρδόνιος μὲν τοσαῦτα ἐπιλεήνας τὴν Ξέρξεω γνώμην, ἐπέπαυτο.

s

X. Σιωπώντων δὲ τῶν ἄλλων Περσέων, καὶ οὐ τολμώντων γνώμην ἀποδείκνυσθαι ἀντίην τῇ προκειμένῃ, Ἀρτάβανος ὁ Ὑστάσπεος, πάτρως ἐὼν Ξέρξῃ, τῷ δὴ καὶ πίσυνος ἐὼν, ἔλεγε τάδε· "Ὦ βασιλεῦ, μὴ λεχθεισέων μὲν γνωμέων ἀντιέων ἀλλήλῃσι, οὐκ ἔστι τὴν ἀμείνω αἱρεόμενον ἑλέσθαι, ἀλλὰ δεῖ τῇ εἰρημένῃ χρῆσθαι· λεχθεισέων δὲ, ἔστι· ὥσπερ τὸν χρυσὸν τὸν ἀκήρατον, αὐτὸν μὲν ἐπ' ἑωυτοῦ οὐ διαγινώσκομεν, ἐπεὰν δὲ παρατρίψωμεν ἄλλῳ χρυσῷ, διαγινώσκομεν τὸν ἀμείνω. Ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ, ἀδελφεῷ δὲ ἐμῷ, Δαρείῳ, ἠγόρευον μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ Σκύθας, ἄνδρας οὐδαμόθι γῆς ἄστυ νέμοντας· ὁ δὲ, ἐλπίζων Σκύθας τοὺς νομάδας καταστρέψεσθαι, ἐμοί τε οὐκ ἐπείθετο, στρατευσάμενός τε, πολλούς τε καὶ ἀγαθοὺς τῆς στρα-

Dissuadet expeditionem Artabanus Hystaspis filius l gravi argumentis ponderosissimis disertaque oratione:

“ τῆς ἀποβαλὼν ἀπῆλθε. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ'
“ ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἀμείνονας ἢ Σκύθας· οἳ
“ κατὰ θάλασσάν τε ἄριστοι καὶ κατὰ γῆν λέγον-
“ ται εἶναι. τὸ δὲ αὐτοῖσι ἔνεστι δεινὸν, ἐμέ σοι δί-
2 “ καιόν ἐστι φράζειν. Ζεύξας φῂς τὸν Ἑλλήσποντον,
“ ἐλᾷν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἑλλάδα.
“ καὶ δὴ καὶ συνήνεικε ἤ τοι κατὰ γῆν ἢ καὶ κατὰ
“ θάλασσαν ἑσσωθῆναι, ἢ καὶ κατ' ἀμφότερα. οἱ γὰρ
“ ἄνδρες λέγονται εἶναι ἄλκιμοι· πάρεστι δὲ καὶ
“ σταθμώσασθαι, εἰ στρατιήν γε τοσαύτην σὺν Δάτι
“ καὶ Ἀρταφέρνεϊ ἐλθοῦσαν ἐς τὴν Ἀττικὴν χώρην
“ μοῦνοι Ἀθηναῖοι διέφθειραν. οὐκ ὦν ἀμφοτέρῃ σφι
“ ἐχώρησε· ἀλλ', ἢν τῇσι νηυσὶ ἐμβάλωσι, καὶ νική-
“ σαντες ναυμαχίῃ πλέωσι ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ
“ ἔπειτα λύσωσι τὴν γέφυραν, τοῦτο δὴ, βασιλεῦ,
3 “ γίνεται δεινόν. Ἐγὼ δὲ οὐδεμιῇ σοφίῃ οἰκηΐῃ αὐ-
“ τὸς ταῦτα συμβάλλομαι. ἀλλ' οἷόν κοτε ἡμέας
“ ὀλίγου ἐδέησε καταλαβεῖν πάθος, ὅτε πατὴρ σὸς
“ ζεύξας Βόσπορον τὸν Θρηΐκιον, γεφυρώσας δὲ πο-
“ ταμὸν Ἴστρον, διέβη ἐπὶ Σκύθας! τότε παντοῖοι
“ ἐγένοντο Σκύθαι δεόμενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον,
“ τοῖσι ἐπιτέτραπτο ἡ φυλακὴ τῶν γεφυρέων τοῦ
“ Ἴστρου. καὶ τότε γε Ἱστιαῖος ὁ Μιλήτου τύραννος
“ εἰ ἐπέσπετο τῶν ἄλλων τυράννων τῇ γνώμῃ, μηδὲ
“ ἠντιώθη, διέργαστο ἂν τὰ Περσέων πρήγματα. καί
“ τοι καὶ λόγῳ ἀκοῦσαι δεινὸν, ἐπ' ἀνδρί γε ἑνὶ πάν-
4 “ τα τὰ βασιλέος πρήγματα γεγενῆσθαι. Σὺ ὦν
“ μὴ βούλευ ἐς κίνδυνον μηδένα τοιοῦτον ἀπικέσθαι,
“ μηδεμιῆς ἀνάγκης ἐούσης· ἀλλ' ἐμοὶ πείθευ. νῦν
“ μὲν τὸν σύλλογον τόνδε διάλυσον· αὖτίς τε, ὅταν
“ τοι δοκέῃ, προσκεψάμενος ἐπὶ σεωυτοῦ, προαγόρευε
“ τά τοι δοκέει εἶναι ἄριστα. τὸ γὰρ εὖ βουλεύεσθαι,
“ κέρδος μέγιστον εὑρίσκω ἐόν. εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆ-
“ ναί τι θέλει, βεβούλευται μὲν οὐδὲν ἧσσον εὖ,
“ ἕσσωται δὲ ὑπὸ τῆς τύχης τὸ βούλευμα· ὁ δὲ βου-
“ λευσάμενος αἰσχρῶς, εἴ οἱ ἡ τύχη ἐπίσποιτο, εὕ-

" ρημα εὕρηκε, ἧσσον δὲ οὐδέν οἱ κακῶς βεβούλευται.
" Ὁρᾷς τὰ ὑπερέχοντα ζῶα ὡς κεραυνοῖ ὁ θεὸς, οὐδὲ 5
" ἐᾷ φαντάζεσθαι, τὰ δὲ σμικρὰ οὐδέν μιν κνίζει;
" ὁρᾷς δὲ ὡς ἐς οἰκήματα τὰ μέγιστα αἰεὶ, καὶ δέν-
" δρεα τὰ τοιαῦτα, ἀποσκήπτει τὰ βέλεα; φιλέει γὰρ
" ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν. οὕτω δὴ καὶ
" στρατὸς πολλὸς ὑπὸ ὀλίγου διαφθείρεται κατὰ
" τοιόνδε. ἐπεάν σφι ὁ θεὸς φθονήσας φόβον ἐμβάλῃ,
" ἢ βροντὴν, δι' ὧν ἐφθάρησαν ἀναξίως ἑωυτῶν· οὐ
" γὰρ ἐᾷ φρονέειν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἑωυτόν.
" Ἐπειχθῆναι μέν νυν πᾶν πρῆγμα, τίκτει σφάλμα- 6
" τα, ἐκ τῶν ζημίαι μεγάλαι φιλέουσι γίνεσθαι· ἐν
" δὲ τῷ ἐπισχεῖν ἔνεστι ἀγαθὰ, εἰ μὴ παραυτίκα
" δοκέοντα εἶναι, ἀλλ' ἀνὰ χρόνον ἐξεύροι τις ἄν. Σοὶ 7
" μὲν δὴ ταῦτα, ὦ βασιλεῦ, συμβουλεύω. Σὺ δὲ,
" ὦ παῖ Γωβρύεω Μαρδόνιε, παῦσαι λέγων λόγους
" ματαίους περὶ Ἑλλήνων, οὐκ ἐόντων ἀξίων φλαύρως
" ἀκούειν. Ἕλληνας γὰρ διαβάλλων, ἐπαίρεις αὐ-
" τὸν βασιλῆα στρατεύεσθαι· αὐτοῦ δὲ τούτου εἵ-
" νεκα δοκέεις μοι πᾶσαν προθυμίην ἐκτείνειν. μή νυν
" οὕτω γένηται. διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον· ἐν τῇ
" δύο μέν εἰσι οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεόμενος. ὁ
" μὲν γὰρ διαβάλλων ἀδικέει, οὐ παρεόντος κατηγο-
" ρέων· ὁ δὲ ἀδικέει, ἀναπειθόμενος πρὶν ἢ ἀτρεκέως
" ἐκμάθῃ. ὁ δὲ δὴ ἀπεὼν τοῦ λόγου τάδε ἐν αὐτοῖσι
" ἀδικέεται, διαβληθείς τε ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, καὶ νομι-
" σθεὶς πρὸς τοῦ ἑτέρου κακὸς εἶναι. Ἀλλ', εἰ δὴ δεῖ 8
" γε πάντως ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τούτους στρατεύεσθαι,
" φέρε, βασιλεὺς μὲν αὐτὸς ἐν ἤθεσι τοῖσι Περσέων
" μενέτω· ἡμέων δὲ ἀμφοτέρων παραβαλλομένων τὰ
" τέκνα, στρατηλάτεε αὐτὸς σὺ, ἐπιλεξάμενός τε ἄν-
" δρας τοὺς ἐθέλεις, καὶ λαβὼν στρατιὴν ὁκόσην τινὰ
" βούλεαι. καὶ ἢν μὲν τῇ σὺ λέγεις ἀναβαίνῃ βασι-
" λέϊ τὰ πρήγματα, κτεινέσθων οἱ ἐμοὶ παῖδες, πρὸς
" δὲ αὐτοῖσι καὶ ἐγώ· ἢν δὲ τῇ ἐγὼ προλέγω, οἱ σοὶ
" ταῦτα πασχόντων, σὺν δέ σφι καὶ σὺ, ἢν ἀπονο-
" στήσῃς. Εἰ δὲ ταῦτα μὲν ὑποδύνειν οὐκ ἐθελήσεις,

"σὺ δὲ πάντως στράτευμα ἀνάξεις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀκούσεσθαί τινά φημι τῶν αὐτοῦ τῇδε ὑπολειπομένων, Μαρδόνιον μέγα τι κακὸν ἐξεργασμένον Πέρσας, ὑπὸ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων διαφορεύμενον, ἤ κου ἐν γῇ τῇ Ἀθηναίων, ἤ σέ γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίων, εἰ μὴ ἄρα καὶ πρότερον κατ' ὁδὸν, γνόντα ἐπ' οἵους ἄνδρας ἀναγινώσκεις στρατεύεσθαι βασιλῆα." Ἀρτάβανος μὲν ταῦτα ἔλεξε.

qua primum quidem rex ad iram provocatur,

XI. Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς ἀμείβεται τοῖσδε· "Ἀρτάβανε, πατρὸς εἶς τοῦ ἐμοῦ ἀδελφεός· τοῦτό σε ῥύσεται μηδένα ἄξιον μισθὸν λαβεῖν ἐπέων ματαίων. καί τοι ταύτην τὴν ἀτιμίην προστίθημι, ἐόντι κακῷ τε καὶ ἀθύμῳ, μήτε συστρατεύεσθαι ἐμοί γε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, αὐτοῦ τε μένειν ἅμα τῇσι γυναιξί. ἐγὼ δὲ καὶ ἄνευ σέο, ὅσα περ εἶπα, ἐπιτελέα ποιήσω. μὴ γὰρ εἴην ἐκ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος, τοῦ Ἀρσάμεος, τοῦ Ἀριαράμνεω, τοῦ Τεΐσπεος, τοῦ Κύρου, τοῦ Καμβύσεω, τοῦ Τεΐσπεος, τοῦ Ἀχαιμένεος γεγονὼς, μὴ τιμωρησάμενος Ἀθηναίους· εὖ ἐπιστάμενος, ὅτι εἰ ἡμεῖς ἡσυχίην ἄξομεν, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνοι, ἀλλὰ καὶ μάλα στρατεύσονται ἐπὶ τὴν ἡμετέρην, εἰ χρὴ σταθμώσασθαι τοῖσι ὑπαργμένοισι ἐξ ἐκείνων· οἳ Σάρδις τε ἐνέπρησαν, καὶ ἤλασαν ἐς τὴν Ἀσίην. οὔκων ἐξαναχωρέειν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ ποιέειν ἢ παθέειν προκέεται ἀγών· ἵνα ἢ τάδε πάντα ὑπὸ Ἕλλησι, ἢ ἐκεῖνα πάντα ὑπὸ Πέρσῃσι γένηται· τὸ γὰρ μέσον οὐδὲν τῆς ἔχθρης ἐστί. Καλὸν ὦν προπεπονθότας ἡμέας τιμωρέειν ἤδη γίνεται, ἵνα καὶ τὸ δεινὸν, τὸ πείσομαι, τοῦτο μάθω, ἐλάσας ἐπ' ἄνδρας τούτους, τούς γε καὶ Πέλοψ ὁ Φρὺξ, ἐὼν πατέρων τῶν ἐμῶν δοῦλος, κατεστρέψατο οὕτω, ὡς καὶ ἐς τόδε αὐτοί τε ὥνθρωποι καὶ ἡ γῆ αὐτέων ἐπώνυμοι τοῦ καταστρεψαμένου καλέονται."

mox tamen, nocte insequente patrui ponderans argu-

XII. Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτο ἐλέγετο. μετὰ δὲ εὐφρόνη τε ἐγίνετο, καὶ Ξέρξεα ἔκνιζε ἡ Ἀρταβάνου γνώμη. νυκτὶ δὲ βουλὴν διδοὺς, πάγχυ εὕρισκέ οἱ οὐ

πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· δεδογμένων δέ οἱ αὖτις τουτέων, κατύπνωσε. καὶ δή κου ἐν τῇ νυκτὶ εἶδε ὄψιν τοιήνδε, ὡς λέγεται ὑπὸ Περσέων. ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἄνδρα οἱ ἐπιστάντα μέγαν τε καὶ εὐειδέα εἰπεῖν· “ Μετὰ δὴ βουλεύεαι, ὦ Πέρσα, “ στράτευμα μὴ ἄγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, προείπας “ ἁλίζειν Πέρσας στρατόν; οὔτε ὦν μεταβουλευό- “ μενος ποιέεις εὖ, οὔτε ὁ συγγνωσόμενός τοι πάρα. “ Ἀλλ’, ὥσπερ τῆς ἡμέρης ἐβουλεύσαο ποιέειν, ταύτην “ ἴθι τῶν ὁδῶν.” Τὸν μὲν, ταῦτα εἴπαντα, ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἀποπτάσθαι.

menta, ita movetur, ut bello abstinendum censeat. Eadem nocte somnio, ne prius consilium mutet, commonetur.

XIII. Ἡμέρης δὲ ἐπιλαμψάσης, ὀνείρου μὲν τούτου λόγον οὐδένα ἐποιέετο, ὁ δὲ Περσέων συναλίσας τοὺς καὶ πρότερον συνέλεξε, ἔλεγέ σφι τάδε· “ Ἄν- “ δρες Πέρσαι, συγγνώμην μοι ἔχετε, ὅτι ἀγχίστροφα “ βουλεύομαι. Φρενῶν τε γὰρ ἐς τὰ ἐμεωυτοῦ πρῶτα “ οὔ κω ἀνήκω, καὶ οἱ παρηγορεύμενοι κεῖνα ποιέειν, “ οὐδένα χρόνον μευ ἀπέχονται. ἀκούσαντι μέντοι “ μοι τῆς Ἀρταβάνου γνώμης, παραυτίκα μὲν ἡ “ νεότης ἐπέζεσε, ὥστε ἀεικέστερα ἀποῤῥίψαι ἔπεα “ ἐς ἄνδρα πρεσβύτερον ἢ χρεόν. νῦν μέντοι συγγνοὺς, “ χρήσομαι τῇ ἐκείνου γνώμῃ. ὡς ὦν μεταδεδογμένον “ μοι μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἥσυχοί “ ἐστε.” Πέρσαι μὲν, ὡς ἤκουσαν ταῦτα, κεχαρηκότες προσεκύνεον.

Nihilo secius die post, proceribus iterum convocatis, Artabani sententiam sibi jam probari significat.

XIV. Νυκτὸς δὲ γενομένης, αὖτις τὠυτὸ ὄνειρον τῷ Ξέρξῃ κατυπνωμένῳ ἔλεγε ἐπιστάν· “ Ὦ παῖ “ Δαρείου, καὶ δὴ φαίνεαι ἐν Πέρσῃσί τε ἀπειπάμενος “ τὴν στρατηλασίην, καὶ τὰ ἐμὰ ἔπεα ἐν οὐδενὶ “ ποιεύμενος λόγῳ, ὡς παρ’ οὐδενὸς ἀκούσας. εὖ νῦν “ τόδ’ ἴσθι, ἤν περ μὴ αὐτίκα στρατηλατέῃς, τάδε “ τοι ἐξ αὐτέων ἀνασχήσειν· ὡς καὶ μέγας καὶ “ πολλὸς ἐγένεο ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, οὕτω καὶ ταπεινὸς “ ὀπίσω κατὰ τάχος ἔσεαι.”

Nocte altera idem somnium dormienti oblatum, multa minatur mala, nisi arma capessat.

XV. Ξέρξης μὲν, περιδεὴς γενόμενος τῇ ὄψει, ἀνά τε ἔδραμε ἐκ τῆς κοίτης, καὶ πέμπει ἄγγελον ἐπὶ

Artabanus protinus arcessitus

Ἀρτάβανον καλέοντα. ἀπικομένῳ δέ οἱ ἔλεγε Ξέρξης τάδε· “Ἀρτάβανε, ἐγὼ τὸ παραυτίκα μὲν οὐκ ἐσωφρόνεον, εἴπας ἐς σὲ μάταια ἔπεα χρηστῆς εἵνεκα συμβουλίης· μετὰ μέντοι οὐ πολλὸν χρόνον μετέγνων, ἔγνων δὲ ταῦτά μοι ποιητέα ἐόντα τὰ σὺ ὑπεθήκαο. οὔκων δυνατός τοι εἰμὶ ταῦτα ποιέειν βουλόμενος· τετραμμένῳ γὰρ δὴ καὶ μετεγνωκότι ἐπιφοιτῶν ὄνειρον φαντάζεταί μοι, οὐδαμῶς συνεπαινέον ποιέειν με ταῦτα· νῦν δὲ καὶ διαπειλῆσαν οἴχεται. Εἰ ὦν θεός ἐστι ὁ ἐπιπέμπων, καί οἱ πάντως ἐν ἡδονῇ ἐστι γενέσθαι στρατηλασίην ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐπιπτήσεται καὶ σοὶ τὠυτὸ τοῦτο ὄνειρον, ὁμοίως καὶ ἐμοὶ ἐντελλόμενον. εὑρίσκω δὲ ὧδε ἂν γινόμενα ταῦτα, εἰ λάβοις τὴν ἐμὴν σκευὴν πᾶσαν, καὶ ἐνδὺς, μετὰ τοῦτο ἵζοιο ἐς τὸν ἐμὸν θρόνον, καὶ ἔπειτα ἐν κοίτῃ τῇ ἐμῇ κατυπνώσειας.”

XVI. Ξέρξης μὲν ταῦτά οἱ ἔλεγε· Ἀρτάβανος δὲ οὐ τῷ πρώτῳ οἱ κελεύσματι πειθόμενος, οἷα οὐκ ἀξιεύμενος ἐς τὸν βασιλήϊον θρόνον ἵζεσθαι, τέλος ὡς ἠναγκάζετο, εἴπας τάδε, ἐποίεε τὸ κελευόμενον.
1 “Ἴσον ἐκεῖνο, ὦ βασιλεῦ, παρ' ἐμοὶ κέκριται, φρονέειν τε εὖ, καὶ τῷ λέγοντι χρηστὰ ἐθέλειν πείθεσθαι· τὰ σὲ καὶ ἀμφότερα περιήκοντα, ἀνθρώπων κακῶν ὁμιλίαι σφάλλουσι· κατά περ, τὴν πάντων χρησιμωτάτην ἀνθρώποισι θάλασσαν πνεύματα, φασὶ, ἀνέμων ἐμπίπτοντα οὐ περιορᾷν φύσει τῇ ἑωυτῆς χρῆσθαι. Ἐμὲ δὲ, ἀκούσαντα πρὸς σεῦ κακῶς, οὐ τοσοῦτο ἔδακε λύπη, ὅσον, γνωμέων δύο προκειμενέων Πέρσῃσι, τῆς μὲν, ὕβριν αὐξανούσης, τῆς δὲ, καταπαυούσης, καὶ λεγούσης ὡς κακὸν εἴη διδάσκειν τὴν ψυχὴν πλέον τι δίζησθαι αἰεὶ ἔχειν τοῦ παρεόντος· τοιουτέων προκειμενέων γνωμέων, ὅτι τὴν σφα-
2 λερωτέρην σεωυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι ἀναιρέεο. Νῦν ὦν, ἐπειδὴ τέτραψαι ἐπὶ τὴν ἀμείνω, φῂς τοι, μετιέντι τὸν ἐπ' Ἕλληνας στόλον, ἐπιφοιτᾷν ὄνειρον, θεοῦ τινος πομπῇ, οὐκ ἐῶντά σε καταλύειν τὸν

"στόλον. ἀλλ' οὐδὲ ταῦτά ἐστι, ὦ παῖ, θεῖα. ἐνύπνια γὰρ τὰ ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα, τοιαῦτά ἐστι οἷά σε ἐγὼ διδάξω, ἔτεσι σεῦ πολλοῖσι πρεσβύτερος ἐών. πεπλανῆσθαι αὗται μάλιστα ἐώθασι αἱ ὄψιες τῶν ὀνειράτων, τά τις ἡμέρης φροντίζει· ἡμεῖς δὲ τὰς πρὸ τοῦ ἡμέρας ταύτην τὴν στρατηλασίην καὶ τὸ κάρτα εἴχομεν μετὰ χεῖρας. Εἰ δὲ ἄρα μὴ 3
ἔστι τοῦτο τοιοῦτο οἷον ἐγὼ διαιρέω, ἀλλά τι τοῦ θεοῦ μετέχον, σὺ πᾶν αὐτὸ συλλαβὼν εἴρηκας· φανήτω γὰρ δὴ καὶ ἐμοὶ ὡς καὶ σοὶ διακελευόμενον. φανῆναι δὲ οὐδὲν μᾶλλόν μοι ὀφείλει ἔχοντι τὴν σὴν ἐσθῆτα, ἢ οὐ καὶ τὴν ἐμήν· οὐδέ τι μᾶλλον ἐν κοίτῃ τῇ σῇ ἀναπαυομένῳ, ἢ οὐ καὶ ἐν τῇ ἐμῇ· εἴ περ γε καὶ ἄλλως ἐθέλει φανῆναι. οὐ γὰρ δὴ ἐς τοσοῦτό γε εὐηθείης ἀνήκει τοῦτο, ὅ τι δή κοτέ ἐστι, τὸ ἐπιφαινόμενόν τοι ἐν τῷ ὕπνῳ, ὥστε δόξει, ἐμὲ ὁρῶν, σὲ εἶναι, τῇ σῇ ἐσθῆτι τεκμαιρόμενον. εἰ δὲ ἐμὲ μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιήσεται, οὐδὲ ἀξιώσει ἐπιφανῆναι, οὔτε ἢν τὴν ἐμὴν ἐσθῆτα ἔχω, οὔτε ἢν τὴν σήν. εἰ δὲ καὶ ἐπιφοιτήσει, τοῦτο ἤδη μαθητέον ἐστί. εἰ γὰρ δὴ ἐπιφοιτήσειέ γε συνεχέως, φαίην ἂν καὶ αὐτὸς θεῖον εἶναι. Εἰ δέ τοι οὕτω δεδόκηται γίνεσθαι, καὶ οὐκ οἷά τε αὐτὸ παρατρέψαι, ἀλλ' ἤδη δεῖ ἐμὲ ἐν κοίτῃ τῇ σῇ κατυπνῶσαι, φέρε, τουτέων ἐξ ἐμεῦ ἐπιτελευμένων, φανήτω καὶ ἐμοί. μέχρι δὲ τούτου, τῇ παρεούσῃ γνώμῃ χρήσομαι."

XVII. Τοσαῦτα εἴπας Ἀρτάβανος, ἐλπίζων Ξέρξεα ἀποδέξειν λέγοντα οὐδὲν, ἐποίεε τὸ κελευόμενον. ἐνδὺς δὲ τὴν Ξέρξεω ἐσθῆτα, καὶ ἱζόμενος ἐς τὸν βασιλήϊον θρόνον, ὡς μετὰ ταῦτα κοῖτον ἐποιέετο, ἦλθέ οἱ κατυπνωμένῳ τὠυτὸ ὄνειρον τὸ καὶ παρὰ Ξέρξεα ἐφοίτα· ὑπερστὰν δὲ τοῦ Ἀρταβάνου, εἶπε τάδε· "Ἆρα σὺ δὴ κεῖνος εἶς ὁ ἀποσπεύδων Ξέρξεα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ὡς δὴ κηδόμενος αὐτοῦ; ἀλλ' οὔτε ἐς τὸ μετέπειτα, οὔτε ἐς τὸ παραυτίκα νῦν καταπροΐξεαι ἀποτρέπων τὸ χρεὸν

inque lecto regio collocatus, eodem illo phantasmate terretur.

“ γενέσθαι. Ξέρξεα δὲ τὰ δεῖ ἀνηκουστέοντα παθέειν, αὐτῷ ἐκείνῳ δεδήλωται.”

Igitur quod Dii expeditionem viderentur imperare, Xerxes, Artabano jam assentiente, ut bellum apparetur, suis edicit.

XVIII. Ταῦτά τε δὴ ἐδόκεε Ἀρτάβανος τὸ ὄνειρον ἀπειλέειν, καὶ θερμοῖσι σιδηρίοισι ἐκκαίειν αὐτοῦ μέλλειν τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ ὅς, ἀμβώσας μέγα, ἀναθρώσκει· καὶ παριζόμενος Ξέρξῃ, ὡς τὴν ὄψιν οἱ τοῦ ἐνυπνίου διεξῆλθε ἀπηγεόμενος, δεύτερά οἱ λέγει τάδε· “ Ἐγὼ μὲν, ὦ βασιλεῦ, οἷα ἄνθρωπος ἰδὼν ἤδη πολλά τε καὶ μεγάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἡσσόνων, οὐκ ἔων σε τὰ πάντα τῇ ἡλικίῃ εἴκειν. ἐπιστάμενος ὡς κακὸν εἴη τὸ πολλῶν ἐπιθυμέειν, μεμνημένος μὲν τὸν ἐπὶ Μασσαγέτας Κύρου στόλον ὡς ἔπρηξε, μεμνημένος δὲ καὶ τὸν ἐπ' Αἰθίοπας τὸν Καμβύσεω, συστρατευόμενος δὲ καὶ Δαρείῳ ἐπὶ Σκύθας· ἐπιστάμενος ταῦτα, γνώμην εἶχον, ἀτρεμίζοντά σε μακαριστὸν εἶναι πρὸς πάντων ἀνθρώπων. Ἐπεὶ δὲ δαιμονίη τις γίνεται ὁρμὴ, καὶ Ἕλληνας, ὡς ἔοικε, φθορή τις καταλαμβάνει θεήλατος, ἐγὼ μὲν καὶ αὐτὸς τράπομαι, καὶ τὴν γνώμην μετατίθεμαι. Σὺ δὲ σήμηνον μὲν Πέρσῃσι τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ πεμπόμενα, χρῆσθαι δὲ κέλευε τοῖσι ἐκ σέο πρώτοισι προειρημένοισι ἐς τὴν παρασκευήν· ποίεε δὲ οὕτω, ὅκως, τοῦ θεοῦ παραδιδόντος, τῶν σῶν ἐνδεήσει μηδέν.” Τουτέων λεχθέντων, ἐνθαῦτα ἐπαρθέντες τῇ ὄψει, ὡς ἡμέρη ἐγένετο τάχιστα, Ξέρξης τε ὑπερετίθετο ταῦτα Πέρσῃσι· καὶ Ἀρτάβανος, ὃς πρότερον ἀποσπεύδων μοῦνος ἐφαίνετο, τότε ἐπισπεύδων φανερὸς ἦν.

Tertium Xerxis somnium. Ejus interpretatio a magis facta, indeque nata Persarum spes.

XIX. Ὡρμημένῳ δὲ Ξέρξῃ στρατηλατέειν, μετὰ ταῦτα τρίτη ὄψις ἐν τῷ ὕπνῳ ἐγένετο, τὴν οἱ μάγοι ἔκριναν ἀκούσαντες φέρειν τε ἐπὶ πᾶσαν γῆν, δουλεύσειν τέ οἱ πάντας ἀνθρώπους. ἡ δὲ ὄψις ἦν ἥδε. ἐδόκεε ὁ Ξέρξης ἐστεφανῶσθαι ἐλαίης θαλλῷ· ἀπὸ δὲ τῆς ἐλαίης τοὺς κλάδους γῆν πᾶσαν ἐπισχεῖν· μετὰ δὲ, ἀφανισθῆναι περὶ τῇ κεφαλῇ κείμενον τὸν στέφανον. Κρινάντων δὲ ταύτῃ τῶν μάγων, Περσέων τε τῶν

συλλεχθέντων αὐτίκα πᾶς ἀνὴρ ἐς τὴν ἀρχὴν τὴν ἑωυτοῦ ἀπελάσας, εἶχε προθυμίην πᾶσαν ἐπὶ τοῖσι εἰρημένοισι, θέλων αὐτὸς ἕκαστος τὰ προκείμενα δῶρα λαβεῖν· καὶ Ξέρξης τοῦ στρατοῦ οὕτω ἐπάγερσιν ποιέεται, χῶρον πάντα ἐρευνῶν τῆς ἠπείρου.

XX. Ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου ἁλώσιος, ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτεα πλήρεα παραρτέετο στρατιήν τε καὶ τὰ πρόσφορα τῇ στρατιῇ· πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ ἀνομένῳ ἐστρατηλάτεε χειρὶ μεγάλῃ πλήθεος. Στόλων γὰρ, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, πολλῷ δὴ μέγιστος οὗτος ἐγένετο· ὥστε μήτε τὸν Δαρείου τὸν ἐπὶ Σκύθας παρὰ τοῦτον μηδὲν φαίνεσθαι, μήτε τὸν Σκυθικὸν, ὅτε Σκύθαι Κιμμερίους διώκοντες, ἐς τὴν Μηδικὴν χώρην ἐμβαλόντες, σχεδὸν πάντα τὰ ἄνω τῆς Ἀσίης καταστρεψάμενοι ἐνέμοντο, τῶν εἵνεκεν ὕστερον Δαρεῖος ἐτιμωρέετο· μήτε κατὰ τὰ λεγόμενα τὸν Ἀτρειδέων ἐς Ἴλιον· μήτε τὸν Μυσῶν τε καὶ Τευκρῶν, τὸν πρὸ τῶν Τρωϊκῶν γενόμενον, οἳ διαβάντες ἐς τὴν Εὐρώπην κατὰ Βόσπορον, τούς τε Θρήϊκας κατεστρέψαντο πάντας, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰόνιον πόντον κατέβησαν, μέχρι τε Πηνειοῦ ποταμοῦ τοῦ πρὸς μεσαμβρίης ἤλασαν.

Ingenti bellico apparatu per quadriennium instructo, Xerxes Susis proficiscitur [an. 481.]. Majoribus copiis bellum nunquam antea esse gestum.

XXI. Αὗται αἱ πᾶσαι, καὶ οὐδ' εἰ ἕτεραι πρὸς ταύτῃσι γενόμεναι στρατηλασίαι, μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι. τί γὰρ οὐκ ἤγαγε ἐκ τῆς Ἀσίης ἔθνος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης; κοῖον δὲ πινόμενόν μιν ὕδωρ οὐκ ἐπέλιπε, πλὴν τῶν μεγάλων ποταμῶν; οἱ μὲν γὰρ νέας παρείχοντο, οἱ δὲ ἐς πεζὸν ἐτετάχατο, τοῖσι δὲ ἵππος προσετέτακτο, τοῖσι δὲ ἱππαγωγὰ πλοῖα, ἅμα στρατευομένοισι· τοῖσι δὲ ἐς τὰς γεφύρας μακρὰς νέας παρέχειν· τοῖσι δὲ σῖτά τε καὶ νέας.

Mons Athos, jubente Xerxe, perfossus.

XXII. Καὶ τοῦτο μὲν, ὡς προσπταισάντων τῶν πρώτων περιπλεόντων περὶ τὸν Ἄθων, προετοιμάζετο ἐκ τριῶν ἐτέων κου μάλιστα τὰ ἐς τὸν Ἄθων. ἐν γὰρ Ἐλαιοῦντι τῆς Χερσονήσου ὅρμεον τριήρεες· ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεώμενοι, ὤρυσσον ὑπὸ μαστίγων παντοδαποὶ τῆς στρατιῆς· διάδοχοι δ' ἐφοίτων. ὤρυσσον δὲ καὶ οἱ περὶ

Natura hujus montis: oppida in eo sita.

τὸν Ἄθων κατοικημένοι. Βουβάρης δὲ ὁ Μεγαβάζου, καὶ Ἀρταχαίης ὁ Ἀρταίου, ἄνδρες Πέρσαι, ἐπεστάτεον τοῦ ἔργου. Ὁ γὰρ Ἄθως ἐστὶ ὄρος μέγα τε καὶ οὐνομαστὸν, ἐς θάλασσαν κατῆκον, οἰκημένον ὑπὸ ἀνθρώπων. τῇ δὲ τελευτᾷ ἐς τὴν ἤπειρον τὸ ὄρος, χερσονησοειδές τέ ἐστι, καὶ ἰσθμὸς ὡς δώδεκα σταδίων· πεδίον δὲ τοῦτο, καὶ κολωνοὶ οὐ μεγάλοι, ἐκ θαλάσσης τῆς Ἀκανθίων ἐπὶ θάλασσαν τὴν ἀντίον Τορώνης. ἐν δὲ τῷ ἰσθμῷ τούτῳ, ἐς τὸν τελευτᾷ ὁ Ἄθως, Σάνη πόλις Ἑλλὰς οἴκηται. αἱ δὲ ἐντὸς Σάνης, ἔσω δὲ τοῦ Ἄθω οἰκημέναι, τὰς τότε ὁ Πέρσης νησιώτιδας ἀντὶ ἠπειρωτίδων ὥρμητο ποιέειν, εἰσὶ αἵδε, Δῖον, Ὀλόφυξος, Ἀκρόθωον, Θύσσος, Κλεωναί. πόλις μὲν αὗται, αἳ τὸν Ἄθων νέμονται.

Ratio perfodiendi: Phœnicum hoc in labore solertia. Operarii unde commeatus acceperint.

XXIII. Ὤρυσσον δὲ ὧδε· δασάμενοι τὸν χῶρον οἱ βάρβαροι κατὰ ἔθνεα, κατὰ Σάνην πόλιν σχοινοτενὲς ποιησάμενοι· ἐπεὶ δὲ ἐγένετο βαθεῖα ἡ διώρυξ, οἱ μὲν, κατώτατα ἑστεῶτες, ὤρυσσον· ἕτεροι δὲ παρεδίδοσαν τὸν αἰεὶ ἐξορυσσόμενον χοῦν ἄλλοισι κατύπερθε ἑστεῶσι ἐπὶ βάθρων· οἱ δ᾽ αὖ ἐκδεκόμενοι, ἑτέροισι, ἕως ἀπίκοντο ἐς τοὺς ἀνωτάτω· οὗτοι δὲ ἐξεφόρεόν τε καὶ ἐξέβαλλον. τοῖσι μέν νυν ἄλλοισι, πλὴν Φοινίκων, καταῤῥηγνύμενοι οἱ κρημνοὶ τοῦ ὀρύγματος, πόνον διπλήσιον παρεῖχον· ἅτε γὰρ τοῦ τε ἄνω στόματος καὶ τοῦ κάτω κατὰ τὰ αὐτὰ μέτρα ποιευμένων, ἔμελλέ σφι τοιοῦτο ἀποβήσεσθαι. οἱ δὲ Φοίνικες σοφίην ἔν τε τοῖσι ἄλλοισι ἔργοισι ἀποδείκνυνται, καὶ δὴ καὶ ἐν ἐκείνῳ. ἀπολαχόντες γὰρ μόριον ὅσον αὐτοῖσι ἐπέβαλλε, ὄρυσσον, τὸ μὲν ἄνω στόμα τῆς διώρυχος ποιεῦντες διπλήσιον ἢ ὅσον ἔδει αὐτὴν τὴν διώρυχα γενέσθαι· προβαίνοντος δὲ τοῦ ἔργου, συνῆγον αἰεί· κάτω τε δὴ ἐγίνετο, καὶ ἐξισοῦτο τοῖσι ἄλλοισι τὸ ἔργον. Ἐνθαῦτα δὲ λειμών ἐστι, ἵνα σφι ἀγορή τε ἐγίνετο καὶ πρητήριον· σῖτος δέ σφισι πολλὸς ἐφοίτα ἐκ τῆς Ἀσίης ἀληλεσμένος.

Qua re motus Xerxes

XXIV. Ὡς μὲν ἐμὲ συμβαλλεόμενον εὑρίσκειν,

μεγαλοφροσύνης εἵνεκα αὐτὸ Ξέρξης ὀρύσσειν ἐκέλευε, ἐθέλων τε δύναμιν ἀποδείκνυσθαι, καὶ μνημόσυνα λιπέσθαι. παρεὸν γὰρ, μηδένα πόνον λαβόντας, τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι, ὀρύσσειν ἐκέλευε διώρυχα τῇ θαλάσσῃ, εὖρος ὡς δύο τριήρεας πλέειν ὁμοῦ ἐλαστρευμένας. Τοῖσι δὲ αὐτοῖσι τούτοισι, τοῖσί περ καὶ τὸ ὄρυγμα, προσετέτακτο καὶ τὸν Στρυμόνα ποταμὸν ζεύξαντας γεφυρῶσαι.

fossam per Athon fieri imperaverit. Alvei latitudo. Strymon ab iisdem operariis ponte junctus.

XXV. Ταῦτα μέν νυν οὕτω ἐποίεε. παρασκευάζετο δὲ καὶ ὅπλα ἐς τὰς γεφύρας βύβλινά τε καὶ λευκολίνου, ἐπιτάξας Φοίνιξί τε καὶ Αἰγυπτίοισι. καὶ σιτία τῇ στρατιῇ καταβάλλειν, ἵνα μὴ λιμήνειε ἡ στρατιὴ, μηδὲ τὰ ὑποζύγια ἐλαυνόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· ἀναπυθόμενος δὲ τοὺς χώρους, καταβάλλειν ἐκέλευε ἵνα ἐπιτηδεώτατον εἴη, ἄλλον ἄλλῃ ἀγινέοντας ὁλκάσι τε καὶ πορθμηΐοισι ἐκ τῆς Ἀσίης πανταχόθεν. τὸν δὲ ὦν πλεῖστον ἐς Λευκὴν Ἀκτὴν καλεομένην τῆς Θρηΐκης ἀγίνεον, οἱ δὲ ἐς Τυρόδιζαν τὴν Περινθίων, οἱ δὲ ἐς Δορίσκον, οἱ δὲ ἐς Ἠϊόνα τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, οἱ δὲ ἐς Μακεδονίην διατεταγμένοι.

Arma pontibus faciundis. Commeatus exercitui in loca maxime idonea per Thraciam ac Macedoniam congesti.

XXVI. Ἐν τῷ δὲ οὗτοι τὸν προκείμενον πόνον ἐργάζοντο, ἐν τούτῳ ὁ πεζὸς ἅπας συλλελεγμένος, ἅμα Ξέρξῃ ἐπορεύετο ἐς Σάρδις, ἐκ Κριτάλλων ὁρμηθεὶς τῶν ἐν Καππαδοκίῃ· ἐνθαῦτα γὰρ εἴρητο συλλέγεσθαι πάντα τὸν κατ᾽ ἤπειρον μέλλοντα ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ πορεύεσθαι στρατόν. Ὃς μέν νυν τῶν ὑπάρχων στρατὸν κάλλιστα ἐσταλμένον ἀγαγὼν, τὰ προκείμενα παρὰ βασιλέος ἔλαβε δῶρα, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐδὲ γὰρ ἀρχὴν ἐς κρίσιν τούτου πέρι ἐλθόντας οἶδα. Οἱ δὲ, ἐπεί τε διαβάντες τὸν Ἅλυν ποταμὸν, ὡμίλησαν τῃ Φρυγίῃ, δι᾽ αὐτῆς πορευόμενοι, παρεγένοντο ἐς Κελαινάς· ἵνα πηγαὶ ἀναδιδοῦσι Μαιάνδρου ποταμοῦ, καὶ ἑτέρου οὐκ ἐλάσσονος ἢ Μαιάνδρου, τῷ οὔνομα τυγχάνει ἐὸν Καταῤῥήκτης, ὃς ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγορῆς τῆς Κελαινέων ἀνατέλλων, ἐς τὸν Μαίανδρον ἐκδιδοῖ· ἐν τῇ καὶ ὁ τοῦ Σιληνοῦ Μαρσύεω ἀσκὸς ἐν τῇ πόλι ἀνακρέμαται, τὸν ὑπὸ

Pedestres copiæ in Cappadociam, ad oppidum Critala, coactæ. Unde cum Xerxes in Phrygiam movisset, Celænas Mæandri fontibus ac Marsyæ Sileni pelle celebres delatus,

Φρυγῶν λόγος ἔχει ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἐκδαρέντα ἀνακρεμασθῆναι.

a Pythio Lydo, homine suæ ætatis longe ditissimo, una cum toto exercitu magnifice excipitur. Platanus vitisque aureæ Dario olim ab eodem donatæ.

XXVII. Ἐν ταύτῃ τῇ πόλι ὑποκατήμενος Πύθιος ὁ Ἄτυος, ἀνὴρ Λυδὸς, ἐξείνισε τὴν βασιλέος στρατιὴν πᾶσαν ξεινίοισι μεγίστοισι, καὶ αὐτὸν Ξέρξεα· χρήματά τε ἐπαγγέλλετο, βουλόμενος ἐς τὸν πόλεμον παρέχειν. ἐπαγγελλομένου δὲ χρήματα Πυθίου, εἴρετο Ξέρξης Περσέων τοὺς παρεόντας, τίς τε ἐὼν ἀνδρῶν Πύθιος, καὶ κόσα χρήματα κεκτημένος, ἐπαγγέλλοιτο ταῦτα. οἱ δὲ εἶπαν· "Ὦ βασιλεῦ, οὗτός ἐστι, "ὅς τοι τὸν πατέρα Δαρεῖον ἐδωρήσατο τῇ πλατανίστῳ τῇ χρυσέῃ, καὶ τῇ ἀμπέλῳ· ὃς καὶ νῦν "ἐστι πρῶτος ἀνθρώπων πλούτῳ, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, "μετὰ σέ."

Xerxis cum eo colloquium.

XXVIII. Θωμάσας δὲ τῶν ἐπέων τὸ τελευταῖον Ξέρξης, αὐτὸς δεύτερα εἴρετο Πύθιον ὁκόσα οἱ εἴη χρήματα. ὁ δὲ εἶπε· "Ὦ βασιλεῦ, οὔτε σε ἀποκρύ-"ψω, οὔτε σκήψομαι τὸ μὴ εἰδέναι τὴν ἐμεωυτοῦ "οὐσίην, ἀλλ' ἐπιστάμενός τοι ἀτρεκέως καταλέξω. "ἐπεί τε γὰρ τάχιστά σε ἐπυθόμην ἐπὶ θάλασσαν "καταβαίνοντα τὴν Ἑλληνίδα, βουλόμενός τοι δοῦναι "ἐς τὸν πόλεμον χρήματα, ἐξέμαθον, καὶ εὗρον "λογιζόμενος, ἀργυρίου μὲν δύο χιλιάδας ἐούσας "μοι ταλάντων, χρυσίου δὲ τετρακοσίας μυριάδας "στατήρων Δαρεικῶν, ἐπιδεούσας ἑπτὰ χιλιαδέων. "καὶ τούτοισί σε ἐγὼ δωρέομαι· αὐτῷ δ' ἐμοὶ ἀπὸ "ἀνδραπόδων τε καὶ γεωπεδίων ἀρκέων ἐστὶ βίος."

XXIX. Ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε· Ξέρξης δὲ ἡσθεὶς τοῖσι εἰρημένοισι, εἶπε· "Ξεῖνε Λυδὲ, ἐγὼ ἐπεί τε "ἐξῆλθον τὴν Περσίδα χώρην, οὐδενὶ ἀνδρὶ συνέμιξα "ἐς τόδε, ὅστις ἠθέλησε ξείνια προθεῖναι στρατῷ τῷ "ἐμῷ, οὐδὲ ὅστις ἐς ὄψιν τὴν ἐμὴν καταστὰς, αὐτε-"πάγγελτος ἐς τὸν πόλεμον ἐμοὶ ἠθέλησε συμ-"βαλέσθαι χρήματα, ἔξω σεῦ. σὺ δὲ καὶ ἐξείνισας "μεγάλως στρατὸν τὸν ἐμὸν, καὶ χρήματα μεγάλα "ἐπαγγέλλεαι. σοὶ ὦν ἐγὼ ἀντὶ αὐτέων γέρεα τοιάδε "δίδωμι· ξεῖνόν τε σε ποιεῦμαι ἐμὸν, καὶ τὰς τετρα-

"κοσίας μυριάδας τοι τῶν στρατήρων ἀποπλήσω παρ' ἐμεωυτοῦ, δοὺς τὰς ἑπτὰ χιλιάδας· ἵνα μή τοι ἐπιδεέες ἔωσι αἱ τετρακόσιαι μυριάδες ἑπτὰ χιλιαδέων, ἀλλ' ἤ τοι ἀπαρτιλογίη ὑπ' ἐμέο πεπληρωμένη. κέκτησό τε αὐτὸς τά περ αὐτὸς ἐκτήσαο, ἐπίστασό τε εἶναι αἰεὶ τοιοῦτος· οὐ γάρ τοι ταῦτα ποιεῦντι, οὔτε ἐς τὸ παρεὸν, οὔτε ἐς χρόνον μεταμελήσει."

Ulterius iter exercitus per Phrygiam ac Lydiam. Anaua: propter lacus salis ferax. Colossæ: ubi terræ hiatus, Lycum fluvium hauriens. Cydrara: juxtaque confinium Phrygiæ Lydiæque.

XXX. Ταῦτα δὲ εἴπας, καὶ ἐπιτελέα ποιήσας, ἐπορεύετο αἰεὶ τὸ πρόσω. Ἄναυα δὲ καλεομένην Φρυγῶν πόλιν παραμειβόμενος, καὶ λίμνην ἐκ τῆς ἅλες γίνονται, ἀπίκετο ἐς Κολοσσὰς, πόλιν μεγάλην Φρυγίης, ἐν τῇ Λύκος ποταμὸς ἐς χάσμα γῆς ἐσβάλλων ἀφανίζεται· ἔπειτα διὰ σταδίων ὡς πέντε μάλιστά κη ἀναφαινόμενος, ἐκδιδοῖ καὶ οὗτος ἐς τὸν Μαίανδρον. ἐκ δὲ Κολοσσέων ὁρμεώμενος ὁ στρατὸς ἐπὶ τοὺς οὔρους τῶν Φρυγῶν καὶ τῶν Λυδῶν, ἀπίκετο ἐς Κύδραρα πόλιν· ἔνθα στήλη καταπεπηγυῖα, σταθεῖσα δὲ ὑπὸ Κροίσου, καταμηνύει διὰ γραμμάτων τοὺς οὔρους.

Callatebus, mellis confectione celebris. Platanus speciosissima, a Xerxe ornata.

XXXI. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Φρυγίης ἐσέβαλε ἐς τὴν Λυδίην, σχιζομένης τῆς ὁδοῦ, καὶ τῆς μὲν ἐς ἀριστερὴν, ἐπὶ Καρίης φερούσης, τῆς δὲ ἐς δεξιὴν, ἐς Σάρδις, τῇ καὶ πορευομένῳ διαβῆναι τὸν Μαίανδρον ποταμὸν πᾶσα ἀνάγκη γίνεται, καὶ ἰέναι παρὰ Καλλάτηβον πόλιν, ἐν τῇ ἄνδρες δημιοεργοὶ μέλι ἐκ μυρίκης τε καὶ πυροῦ ποιεῦσι· ταύτην ἰὼν ὁ Ξέρξης τὴν ὁδὸν, εὗρε πλατάνιστον, τὴν κάλλεος εἵνεκα δωρησάμενος κόσμῳ χρυσέῳ, καὶ μελεδωνῷ ἀθανάτῳ ἀνδρὶ ἐπιτρέψας, δευτέρῃ ἡμέρῃ ἀπίκετο ἐς τῶν Λυδῶν τὸ ἄστυ.

Sardes cum venisset exercitus, in Græciam mittuntur, qui aquam et terram petant: non tamen Athenas, neque

XXXII. Ἀπικόμενος δὲ ἐς Σάρδις, πρῶτα μὲν ἀπέπεμπε κήρυκας ἐς τὴν Ἑλλάδα, αἰτήσοντας γῆν τε καὶ ὕδωρ, καὶ προερέοντας δεῖπνα βασιλέϊ παρασκευάζειν· πλὴν οὔτε ἐς Ἀθήνας, οὔτε ἐς Λακεδαίμονα ἀπέπεμπε ἐπὶ γῆς αἴτησιν, τῇ δὲ ἄλλῃ πάντῃ. τῶνδε δὲ εἵνεκα τὸ δεύτερον ἀπέπεμπε ἐπὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ· ὅσοι πρότερον οὐκ ἔδοσαν Δαρείῳ πέμψαντι,

Spartam [c. 133.].

τούτους πάγχυ ἐδόκεε τότε δείσαντας δώσειν· βουλόμενος ὦν αὐτὸ τοῦτο ἐκμαθεῖν ἀκριβῶς, ἔπεμπε. Μετὰ δὲ ταῦτα, παρεσκευάζετο ὡς ἐλῶν ἐς Ἄβυδον.

Pontes injecti Hellesponto inter Abydum Sestique oram eam, in qua post Artayctes pœnas luit impietatis [9, 120.].

XXXIII. Οἱ δὲ ἐν τούτῳ τὸν Ἑλλήσποντον ἐζεύγνυσαν ἐκ τῆς Ἀσίης ἐς τὴν Εὐρώπην. ἔστι δὲ τῆς Χερσονήσου τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ, Σηστοῦ τε πόλιος μεταξὺ καὶ Μαδύτου, ἀκτὴ τραχέα ἐς θάλασσαν κατήκουσα, Ἀβύδῳ καταντίον· ἔνθα μετὰ ταῦτα, χρόνῳ ὕστερον οὐ πολλῷ, ἐπὶ Ξανθίππου τοῦ Ἀρίφρονος στρατηγοῦ Ἀθηναίων, Ἀρταΰκτην ἄνδρα Πέρσην λαβόντες Σηστοῦ ὕπαρχον, ζῶντα πρὸς σανίδα προσδιεπασσάλευσαν· ὃς καὶ ἐς τοῦ Πρωτεσίλεω τὸ ἱρὸν ἐς Ἐλαιοῦντα ἀγινεόμενος γυναῖκας, ἀθέμιστα ἔρδεσκε.

His per tempestatem ruptis,

XXXIV. Ἐς ταύτην ὦν τὴν ἀκτὴν ἐξ Ἀβύδου ὁρμεώμενοι, ἐγεφύρουν τοῖσι προσεκέετο, τὴν μὲν λευκολίνου Φοίνικες, τὴν δ' ἑτέρην τὴν βυβλίνην Αἰγύπτιοι. ἔστι δὲ ἑπτὰ στάδιοι ἐξ Ἀβύδου ἐς τὴν ἀπαντίον. Καὶ δὴ ἐζευγμένου τοῦ πόρου, ἐπιγενόμενος χειμὼν μέγας, συνέκοψέ τε ἐκεῖνα πάντα καὶ διέλυσε.

Xerxes, [si fides habenda Græciæ mendaci] in Hellespontum stolide, in præfectos fabrûm crudeliter sævit.

XXXV. Ὡς δ' ἐπύθετο Ξέρξης, δεινὰ ποιεύμενος, τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευε τριηκοσίας ἐπικέσθαι μάστιγι πληγὰς, καὶ κατεῖναι ἐς τὸ πέλαγος πεδέων ζεῦγος. ἤδη δὲ ἤκουσα ὡς καὶ στιγέας ἅμα τούτοισι ἀπέπεμψε στίξοντας τὸν Ἑλλήσποντον. ἐνετέλλετο δὴ ὦν ῥαπίζοντας, λέγειν βάρβαρά τε καὶ ἀτάσθαλα· "Ὦ πικρὸν ὕδωρ, δεσπότης τοι δίκην ἐπιτιθεῖ τήνδε, ὅτι μιν ἠδίκησας, οὐδὲν πρὸς ἐκείνου ἄδικον παθόν. καὶ βασιλεὺς μὲν Ξέρξης διαβήσεταί σε, ἤν τε σύ γε βούλῃ, ἤν τε μή. σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδεὶς ἀνθρώπων θύει, ὡς ἐόντι δολερῷ τε καὶ ἁλμυρῷ ποταμῷ." Τήν τε δὴ θάλασσαν ἐνετέλλετο τούτοισι ζημιοῦν, καὶ τῶν ἐπεστεώτων τῇ ζεύξι τοῦ Ἑλλησπόντου ἀποταμεῖν τὰς κεφαλάς.

Refecti pontes. Eorum constructio.

XXXVI. Καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον τοῖσι προσεκέετο αὕτη ἡ ἄχαρις τιμή. τὰς δὲ ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυσαν· ἐζεύγνυσαν δὲ ὧδε. Πεντηκοντέρους

καὶ τριήρεας συνθέντες, ὑπὸ μὲν τὴν πρὸς τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἑξήκοντά τε καὶ τριηκοσίας, ὑπὸ δὲ τὴν ἑτέρην τεσσερεσκαίδεκα καὶ τριηκοσίας, τοῦ μὲν Πόντου ἐπικαρσίας, τοῦ δὲ Ἑλλησπόντου κατὰ ῥόον, ἵνα ἀνακωχεύῃ τὸν τόνον τῶν ὅπλων. συνθέντες δὲ, ἀγκύρας κατῆκαν περιμήκεας, τὰς μὲν πρὸς τοῦ Πόντου τῆς ἑτέρης, τῶν ἀνέμων εἵνεκεν τῶν ἔσωθεν ἐκπνεόντων, τῆς δὲ ἑτέρης τῆς πρὸς ἑσπέρης τε καὶ τοῦ Αἰγαίου, εὔρου τε καὶ νότου εἵνεκα. διέκπλοον δὲ ὑπόφαυσιν κατέλιπον τῶν πεντηκοντέρων καὶ [τριηρέων] τριχοῦ, ἵνα καὶ ἐς τὸν Πόντον ἔχῃ ὁ βουλόμενος πλέειν πλοίοισι λεπτοῖσι, καὶ ἐκ τοῦ Πόντου ἔξω. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, κατέτεινον ἐκ γῆς στρεβλοῦντες ὄνοισι ξυλίνοισι τὰ ὅπλα· οὐκέτι χωρὶς ἑκάτερα τάξαντες, ἀλλὰ δύο μὲν λευκολίνου δασάμενοι ἐς ἑκατέρην, τέσσερα δὲ τῶν βυβλίνων. παχύτης μὲν ἡ αὐτὴ καὶ καλλονὴ, κατὰ λόγον δὲ ἦν ἐμβριθέστερα τὰ λίνεα· τοῦ τάλαντον ὁ πῆχυς εἷλκε. Ἐπειδὴ δὲ ἐγεφυρώθη ὁ πόρος, κορμοὺς ξύλων καταπρίσαντες, καὶ ποιήσαντες ἴσους τῆς σχεδίης τῷ εὔρεϊ, κόσμῳ ἐπετίθεσαν κατύπερθε τῶν ὅπλων τοῦ τόνου· θέντες δὲ ἐπεξῆς, ἐνθαῦτα αὖτις ἐπεζεύγνυον. ποιήσαντες δὲ ταῦτα, ὕλην ἐπεφόρησαν· κόσμῳ δὲ θέντες καὶ τὴν ὕλην, γῆν ἐπεφόρησαν· κατανάξαντες δὲ καὶ τὴν γῆν, φραγμὸν παρείρυσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἵνα μὴ φοβέηται τὰ ὑποζύγια τὴν θάλασσαν ὑπερορῶντα, καὶ οἱ ἵπποι.

XXXVII. Ὡς δὲ τά τε τῶν γεφυρέων κατεσκεύαστο, καὶ τὰ περὶ τὸν Ἄθων, οἵ τε χυτοὶ περὶ τὰ στόματα τῆς διώρυχος, οἳ τῆς ῥηχίης εἵνεκεν ἐποιήθησαν, ἵνα μὴ πίμπληται τὰ στόματα τοῦ ὀρύγματος, καὶ αὐτὴ ἡ διώρυξ παντελέως πεποιημένη ἄγγελτο· ἐνθαῦτα χειμερίσας, ἅμα τῷ ἔαρι παρεσκευασμένος ὁ στρατὸς ἐκ τῶν Σαρδίων ὡρμᾶτο ἐλῶν ἐς Ἄβυδον. Ὁρμημένῳ δέ οἱ ὁ ἥλιος ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕδρην, ἀφανὴς ἦν, οὔτ' ἐπινεφέλων ἐόντων, αἰθρίης τε

Proximo vere Xerxes Sardibus ex hibernaculis movet [an. 480.]. Solis defectio: quid, interpretibus Magis, portenderit.

τὰ μάλιστα· ἀντὶ ἡμέρης τε νὺξ ἐγένετο. Ἰδόντι δὲ καὶ μαθόντι τοῦτο τῷ Ξέρξῃ ἐπιμελὲς ἐγένετο· καὶ εἴρετο τοὺς μάγους τὸ θέλοι προφαίνειν τὸ φάσμα. οἱ δὲ ἔφραζον ὡς "Ἕλλησι προδεικνύει ὁ θεὸς ἔκλειψιν τῶν πολίων·" λέγοντες "ἥλιον εἶναι Ἑλλήνων προδέκτορα, σελήνην δὲ, σφέων." πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Ξέρξης, περιχαρὴς ἐὼν ἐποιέετο τὴν ἔλασιν.

Pythium Lydum [c. 27.], filiorum maximo natu vacationem militiæ petentem,

XXXVIII. Ὡς δ' ἐξήλαυνε τὴν στρατιὴν, Πύθιος ὁ Λυδὸς, καταῤῥωδήσας τὸ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φάσμα, ἐπαρθείς τε τοῖσι δωρήμασι, ἐλθὼν παρὰ Ξέρξεα, ἔλεγε τάδε· "Ὦ δέσποτα, χρήσαις ἄν τι τεῦ βουλοίμην τυχεῖν, τὸ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν τυγχάνει ἐὸν ὑπουργῆσαι, ἐμοὶ δὲ μέγα γενόμενον;" Ξέρξης δὲ πᾶν μᾶλλον δοκέων μιν χρηΐσειν ἢ τὸ ἐδεήθη, ἔφη τε ὑπουργήσειν, καὶ διαγορεύειν ἐκέλευε ὅτευ δέοιτο. ὁ δὲ, ἐπεί τε ταῦτα ἤκουσε, ἔλεγε θαρσήσας τάδε· "Ὦ δέσποτα, τυγχάνουσί μοι παῖδες ἐόντες πέντε, καί σφεας καταλαμβάνει πάντας ἅμα σοὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, ἐμὲ ἐς τόδε ἡλικίης ἥκοντα οἰκτείρας, τῶν μοι παίδων ἕνα παράλυσον τῆς στρατηΐης, τὸν πρεσβύτατον, ἵνα αὐτοῦ τε ἐμεῦ καὶ τῶν χρημάτων ᾖ μελεδωνός· τοὺς δὲ τέσσερας ἄγευ ἅμα σεωυτῷ· καὶ πρήξας τὰ νοέεις, νοστήσειας ὀπίσω."

quam immani crudelitate Xerxes tractaverit.

XXXIX. Κάρτα τε ἐθυμώθη ὁ Ξέρξης, καὶ ἀμείβετο τοῖσδε· "Ὦ κακὲ ἄνθρωπε, σὺ ἐτόλμησας, ἐμεῦ στρατευομένου αὐτοῦ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἄγοντος παῖδας ἐμοὺς καὶ ἀδελφεοὺς καὶ οἰκηΐους καὶ φίλους, μνήσασθαι περὶ σέο παιδός· ἐὼν ἐμὸς δοῦλος, τὸν χρῆν πανοικίῃ αὐτῇ γυναικὶ συνέπεσθαι; εὖ νῦν τόδ' ἐξεπίστασο, ὡς ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμός· ὃς χρηστὰ μὲν ἀκούσας, τέρψιος ἐμπιπλέει τὸ σῶμα· ὑπεναντία δὲ τουτέοισι ἀκούσας, ἀνοιδέει. ὅτε μέν νυν χρηστὰ ποιήσας, ἕτερα τοιαῦτα ἐπηγγέλλεο, εὐεργεσίῃσι βασιλῆα οὐ καυχήσεαι ὑπερβαλέσθαι· ἐπεί τε δὲ ἐς τὸ ἀναι-

“ δέστερον ἐτράπευ, τὴν μὲν ἀξίην οὐ λάμψεαι, “ ἐλάσσω δὲ τῆς ἀξίης. σὲ μὲν γὰρ καὶ τοὺς τέσσερας “ τῶν παίδων ῥύεται τὰ ξείνια· τοῦ δὲ ἑνὸς, τοῦ “ περιέχεαι μάλιστα, τὴν ψυχὴν ζημιώσεαι.” Ὡς δὲ ταῦτα ὑπεκρίνατο, αὐτίκα ἐκέλευε τοῖσι προσετέτακτο ταῦτα πρήσσειν, τῶν Πυθίου παίδων ἐξευρόντας τὸν πρεσβύτατον, μέσον διαταμεῖν· διαταμόντας δὲ, τὰ ἡμίτομα διαθεῖναι, τὸ μὲν ἐπὶ δεξιὰ τῆς ὁδοῦ, τὸ δὲ ἐπ' ἀριστερά· καὶ ταύτῃ διεξιέναι τὸν στρατόν.

XL. Ποιησάντων δὲ τουτέων τοῦτο, μετὰ ταῦτα διεξήϊε ὁ στρατός. Ἡγέοντο δὲ πρῶτοι μὲν οἱ σκευοφόροι τε καὶ τὰ ὑποζύγια· μετὰ δὲ τούτους, στρατὸς παντοίων ἐθνέων ἀναμὶξ, οὐ διακεκριμένοι· τῇ δὲ ὑπερημίσεες ἔσαν, ἐνθαῦτα διελέλειπτο· καὶ οὐ συνέμισγον οὗτοι βασιλέϊ. Προηγεῦντο μὲν δὴ ἱππόται χίλιοι, ἐκ Περσέων πάντων ἀπολελεγμένοι· μετὰ δὲ, αἰχμοφόροι χίλιοι, καὶ οὗτοι ἐκ πάντων ἀπολελεγμένοι, τὰς λόγχας κάτω ἐς τὴν γῆν τρέψαντες· μετὰ δὲ, ἱροὶ Νισαῖοι καλεύμενοι ἵπποι δέκα, κεκοσμημένοι ὡς κάλλιστα. Νισαῖοι δὲ καλέονται ἵπποι ἐπὶ τοῦδε. ἔστι πεδίον μέγα τῆς Μηδικῆς τῷ οὔνομά ἐστι Νίσαιον· τοὺς ὦν δὴ ἵππους τοὺς μεγάλους φέρει τὸ πεδίον τοῦτο. ὄπισθε δὲ τουτέων τῶν δέκα ἵππων, ἅρμα Διὸς ἱρὸν ἐπετέτακτο, τὸ ἵπποι μὲν εἷλκον λευκοὶ ὀκτώ· ὄπισθε δὲ τῶν ἵππων εἵπετο πεζῇ ἡνίοχος, ἐχόμενος τῶν χαλινῶν· οὐδεὶς γὰρ δὴ ἐπὶ τοῦτον τὸν θρόνον ἀνθρώπων ἀναβαίνει. τούτου δὲ ὄπισθεν αὐτὸς Ξέρξης ἐπ' ἅρματος ἵππων Νισαίων· παραβέβηκε δέ οἱ ἡνίοχος, τῷ οὔνομα ἦν Πατιράμφης, Ὀτάνεω παῖς, ἀνδρὸς Πέρσεω.

Ordo agminis. Campus Nisæus, equorum generosorum fetura nobilitatus. Currus Jovi sacer.

XLI. Ἐξήλασε μὲν δὴ οὕτω ἐκ Σαρδίων Ξέρξης· μετεκβαίνεσκε δὲ, ὅκως μιν ὁ λόγος αἱρέοι, ἐκ τοῦ ἅρματος ἐς ἁρμάμαξαν. αὐτοῦ δὲ ὄπισθεν αἰχμοφόροι, Περσέων οἱ ἄριστοί τε καὶ γενναιότατοι, χίλιοι, κατὰ νόμον τὰς λόγχας ἔχοντες. μετὰ δὲ, ἵππος ἄλλη χιλίη ἐκ Περσέων ἀπολελεγμένη· μετὰ δὲ τὴν

ἵππον, ἐκ τῶν λοιπῶν Περσέων ἀπολελεγμένοι μύριοι. οὗτος πεζὸς ἦν· καὶ τουτέων χίλιοι μὲν ἐπὶ τοῖσι δόρασι ἀντὶ τῶν σαυρωτήρων ῥοιὰς εἶχον χρυσέας, καὶ πέριξ συνεκλήϊον τοὺς ἄλλους· οἱ δὲ εἰνακισχίλιοι ἐντὸς τουτέων ἐόντες, ἀργυρέας ῥοιὰς εἶχον. εἶχον δὲ χρυσέας ῥοιὰς καὶ οἱ εἰς τὴν γῆν τρέποντες τὰς λόγχας, καὶ μῆλα οἱ ἄγχιστα ἑπόμενοι Ξέρξῃ. τοῖσι δὲ μυρίοισι ἐπετέτακτο ἵππος Περσέων μυρίη. μετὰ δὲ τὴν ἵππον διελέλειπτο καὶ δύο σταδίους, καὶ ἔπειτα ὁ λοιπὸς ὅμιλος ἤϊε ἀναμίξ.

Iter Sardibus Abydum versus. Ad Idam orta tempestate, multi militum fulmine tacti.

XLII. Ἐποιέετο δὲ τὴν ὁδὸν ἐκ τῆς Λυδίης ὁ στρατὸς ἐπί τε ποταμὸν Κάϊκον καὶ γῆν τὴν Μυσίην· ἀπὸ δὲ Καΐκου ὁρμεώμενος, Κάνης ὄρος ἔχων ἐν ἀριστερῇ, διὰ τοῦ Ἀταρνέος ἐς Καρίνην πόλιν. ἀπὸ δὲ ταύτης διὰ Θήβης πεδίου ἐπορεύετο, Ἀτραμύττειόν τε πόλιν καὶ Ἄντανδρον τὴν Πελασγίδα παραμειβόμενος. τὴν Ἴδην δὲ λαβὼν ἐς ἀριστερὴν χέρα, ἤϊε ἐς τὴν Ἰλιάδα γῆν. καὶ πρῶτα μέν οἱ ὑπὸ τῇ Ἴδῃ νύκτα ἀναμείναντι βρονταί τε καὶ πρηστῆρες ἐπεισπίπτουσι, καί τινα αὐτοῦ ταύτῃ συχνὸν ὅμιλον διέφθειραν.

Scamander, ob immanem bibentium multitudinem, aquis defectus. Xerxes Pergamum invisit. Sacra facta Minervæ Iliacæ heroibusque. Terror panicus.

XLIII. Ἀπικομένου δὲ τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τὸν Σκάμανδρον· ὃς πρῶτος ποταμῶν, ἐπεί τε ἐκ Σαρδίων ὁρμηθέντες ἐπεχείρησαν τῇ ὁδῷ, ἐπέλιπε τὸ ῥέεθρον, οὐδ' ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ τε καὶ τοῖσι κτήνεσι πινόμενος· ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν ποταμὸν ὡς ἀπίκετο Ξέρξης, ἐς τὸ Πριάμου Πέργαμον ἀνέβη, ἵμερον ἔχων θεήσασθαι. θεησάμενος δέ, καὶ πυθόμενος κείνων ἕκαστα, τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔθυσε βοῦς χιλίας· χοὰς δὲ οἱ μάγοι τοῖσι ἥρωσι ἐχέαντο. ταῦτα δὲ ποιησαμένοισι, νυκτὸς φόβος ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνέπεσε. ἅμα ἡμέρῃ δὲ ἐπορεύετο ἐνθεῦτεν, ἐν ἀριστερῇ μὲν ἀπέργων Ῥοίτειον πόλιν καὶ Ὀφρύνειον, καὶ Δάρδανον, ἥπερ δὴ Ἀβύδῳ ὅμουρός ἐστι· ἐν δεξιῇ δέ, Γέργιθας Τευκρούς.

Abydum delatus Xerxes, copias pede-

XLIV. Ἐπεὶ δ' ἐγένοντο ἐν Ἀβύδῳ, ἠθέλησε Ξέρξης ἰδέσθαι πάντα τὸν στρατόν. καὶ, προεπεποίητο γὰρ ἐπὶ κολωνοῦ ἐπίτηδες αὐτῷ ταύτῃ προεξέδρη λίθου

λευκοῦ· ἐποίησαν δὲ Ἀβυδηνοὶ, ἐντειλαμένου πρότερον βασιλῆος. ἐνθαῦτα ὡς ἵζετο, κατορῶν ἐπὶ τῆς ἠϊόνος, ἐθηεῖτο καὶ τὸν πεζὸν καὶ τὰς νέας· θηεύμενος δὲ, ἱμέρθη τῶν νεῶν ἅμιλλαν γινομένην ἰδέσθαι. ἐπεὶ δ' ἐγένετό τε καὶ ἐνίκων Φοίνικες Σιδώνιοι, ἥσθη τε τῇ ἁμίλλῃ καὶ τῇ στρατιῇ.

stres navalesque spectat. Naumachiæ spectaculum editum.

XLV. Ὡς δὲ ὥρα πάντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ τῶν νεῶν ἀποκεκρυμμένον, πάσας δὲ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ Ἀβυδηνῶν πεδία ἐπίπλεα ἀνθρώπων, ἐνθαῦτα Ξέρξης ἑωυτὸν ἐμακάρισε· μετὰ δὲ τοῦτο, ἐδάκρυσε.

Xerxes illacrymatur.

XLVI. Μαθὼν δέ μιν Ἀρτάβανος ὁ πάτρως, ὃς τὸ πρῶτον γνώμην ἀπεδέξατο ἐλευθέρως, οὐ συμβουλεύων Ξέρξῃ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· οὗτος ὡνὴρ φρασθεὶς Ξέρξεα δακρύσαντα, εἴρετο τάδε· "Ὦ "βασιλεῦ, ὡς πολὺ ἀλλήλων κεχωρισμένα ἐργάσαο "νῦν τε καὶ ὀλίγῳ πρότερον; μακαρίσας γὰρ σεωυτὸν, "δακρύεις." Ὁ δὲ εἶπε· "Ἐσῆλθε γάρ με λογισά-"μενον κατοικτεῖραι ὡς βραχὺς εἴη ὁ πᾶς ἀνθρώ-"πινος βίος, εἰ τουτέων γε, ἐόντων τοσούτων, οὐδεὶς ἐς "ἑκατοστὸν ἔτος περιέσται." Ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων· "Ἕτερα τούτου παρὰ τὴν ζόην πεπόνθαμεν οἰκτρό-"τερα. ἐν γὰρ οὕτω βραχέϊ βίῳ οὐδεὶς οὕτω ἄν-"θρωπος ἐὼν εὐδαίμων πέφυκε, οὔτε τουτέων, οὔτε "τῶν ἄλλων, τῷ οὐ παραστήσεται πολλάκις, καὶ "οὐκὶ ἅπαξ, τεθνάναι βούλεσθαι μᾶλλον ἢ ζώειν. "αἵ τε γὰρ συμφοραὶ προσπίπτουσαι, καὶ αἱ νοῦσοι "συνταράσσουσαι, καὶ βραχὺν ἐόντα, μακρὸν δοκέειν "εἶναι ποιεῦσι, τὸν βίον. οὕτω ὁ μὲν θάνατος, μο-"χθηρῆς ἐούσης τῆς ζόης, καταφυγὴ αἱρετωτάτη τῷ "ἀνθρώπῳ γέγονε· ὁ δὲ θεὸς, γλυκὺν γεύσας τὸν "αἰῶνα, φθονερὸς ἐν αὐτῷ εὑρίσκεται ἐών."

Hinc natum Artabani cum eo colloquium de vitæ humanæ conditione, expeditionis periculis, fide Ionum, arguens illud Artabani prudentiam et gravitatem, Xerxis stultitiam et temeritatem.

XLVII. Ξέρξης δὲ ἀμείβετο λέγων· "Ἀρτάβανε, "βιοτῆς μέν νυν ἀνθρωπηΐης πέρι, ἐούσης τοιαύτης "οἵην περ σὺ διαιρέεαι εἶναι, παυσώμεθα, μηδὲ "κακῶν μεμνεώμεθα, χρηστὰ ἔχοντες πρήγματα ἐν "χερσί. Φράσον δέ μοι τόδε. εἴ τοι ἡ ὄψις τοῦ

“ ἐνυπνίου μὴ ἐναργὴς οὕτω ἐφάνη, εἶχες ἂν τὴν ἀρ-
“ χαίην γνώμην, οὐκ ἐῶν με στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν
“ Ἑλλάδα, ἢ μετέστης ἄν; φέρε μοι τοῦτο ἀτρεκέως
“ εἰπέ.” Ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων· “Ὦ βασιλεῦ,
“ ὄψις μὲν ἡ ἐπιφανεῖσα τοῦ ὀνείρου, ὡς βουλόμεθα
“ ἀμφότεροι, τελευτήσειε. ἐγὼ δ' ἔτι καὶ ἐς τόδε
“ δείματός εἰμι ὑπόπλεος, οὐδ' ἐντὸς ἐμεωυτοῦ· ἄλλα
“ τε πολλὰ ἐπιλεγόμενος, καὶ δὴ καὶ ὁρέων τοι δύο
“ τὰ μέγιστα πάντων ἐόντα πολεμιώτατα.”

XLVIII. Ξέρξης δὲ πρὸς ταῦτα ἀμείβετο τοῖσδε·
“ Δαιμόνιε ἀνδρῶν, κοῖα ταῦτα λέγεις εἶναι δύο μοι
“ πολεμιώτατα; κότερά τοι ὁ πεζὸς μεμπτὸς κατὰ
“ τὸ πλῆθός ἐστι, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα
“ φαίνεται πολλαπλήσιον ἔσεσθαι τοῦ ἡμετέρου; ἢ
“ τὸ ναυτικὸν τὸ ἡμέτερον λείψεσθαι τοῦ ἐκείνων; ἢ
“ καὶ συναμφότερα ταῦτα; εἰ γάρ τοι ταύτῃ ἐνδεέ-
“ στερα φαίνεται εἶναι τὰ ἡμέτερα πρήγματα, στρα-
“ τοῦ ἂν ἄλλου τις τὴν ταχίστην ἄγερσιν ποιοῖτο.”

XLIX. Ὁ δ' ἀμείβετο λέγων· “Ὦ βασιλεῦ,
“ οὔτε στρατὸν τοῦτον ὅστις γε σύνεσιν ἔχοι, μέμ-
1 “ φοιτ' ἄν, οὔτε τῶν νεῶν τὸ πλῆθος· ἤν τε πλεῦνας
“ συλλέξῃς, τὰ δύο τοι, τὰ λέγω, πολλῷ ἔτι πολε-
“ μιώτερα γίνεται. τὰ δὲ δύο ταῦτα, ἔστι γῆ τε καὶ
“ θάλασσα. οὔτε γὰρ τῆς θαλάσσης ἐστὶ λιμὴν
“ τοσοῦτος οὐδαμόθι, ὡς ἐγὼ εἰκάζω, ὅστις ἐγειρο-
“ μένου χειμῶνος, δεξάμενός σευ τοῦτο τὸ ναυτικὸν,
“ φερέγγυος ἔσται διασῶσαι τὰς νέας. καί τοι οὐκὶ
“ ἕνα αὐτὸν δεῖ εἶναι τὸν λιμένα, ἀλλὰ παρὰ πᾶσαν
“ τὴν ἤπειρον, παρ' ἣν δὴ κομίεαι. οὔκων δὴ ἐόντων τοι
“ λιμένων ὑποδεξίων, μάθε ὅτι αἱ συμφοραὶ τῶν
“ ἀνθρώπων ἄρχουσι, καὶ οὐκὶ ὤνθρωποι τῶν συμ-
2 “ φορέων. Καὶ δὴ, τῶν δύο τοι τοῦ ἑτέρου εἰρημένου,
“ τὸ ἕτερον ἔρχομαι ἐρέων. γῆ δὲ πολεμίη τῆδέ τοι
“ κατίσταται· εἰ ἐθέλοι τοι μηδὲν ἀντίξοον κατα-
“ στῆναι, τοσούτῳ τοι γίνεται πολεμιωτέρη, ὅσῳ ἂν
“ προβαίνῃς ἑκαστέρω, τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος·

“ εὐπρηξίης γὰρ οὐκ ἔστι ἀνθρώποισι οὐδεμίη πλη-
“ θώρη. καὶ δή τοι, ὡς οὐδενὸς ἐναντιευμένου, λέγω
“ τὴν χώρην, πλεῦνα ἐν πλεῦνι χρόνῳ γινομένην, λιμὸν
“ τέξεσθαι. Ἀνὴρ δὲ οὕτω ἂν εἴη ἄριστος, εἰ βου-
“ λευόμενος μὲν, ἀῤῥωδέοι, πᾶν ἐπιλεγόμενος πείσε-
“ σθαι χρῆμα, ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη.”

L. Ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσδε· “ Ἀρτάβανε, οἰκό-
“ τως μὲν σύ γε τουτέων ἕκαστα διαιρέεαι· ἀτὰρ
“ μήτε πάντα φοβέο, μήτε πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγεο. Εἰ 1
“ γὰρ δὴ βούλοιο ἐπὶ τῷ αἰεὶ ἐπεσφερομένῳ πρή-
“ γματι τὸ πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγεσθαι, ποιήσειας ἂν
“ οὐδαμᾶ οὐδέν· κρέσσον δὲ, πάντα θαρσέοντα, ἥμισυ
“ τῶν δεινῶν πάσχειν μᾶλλον, ἢ πᾶν χρῆμα προδει-
“ μαίνοντα, μηδαμᾶ μηδὲν παθεῖν. εἰ δὲ ἐρίζων πρὸς
“ πᾶν τὸ λεγόμενον, μὴ τὸ βέβαιον ἀποδέξεις, σφάλ-
“ λεσθαι ὀφείλεις ἐν αὐτοῖσι ὁμοίως καὶ ὁ ὑπεναντία
“ τούτοισι λέξας. τοῦτο μέν νυν ἐπίσης ἔχει. εἰδέναι
“ δὲ ἄνθρωπον ἐόντα, ὄκως χρὴ, τὸ βέβαιον, δοκέω
“ μὲν οὐδαμῶς. τοῖσι τοίνυν βουλομένοισι ποιέειν, ὡς
“ τὸ ἐπίπαν φιλέει γίνεσθαι τὰ κέρδεα· τοῖσι δὲ ἐπι-
“ λεγομένοισί τε πάντα καὶ ὀκνεῦσι, οὐ μάλα ἐθέ-
“ λει. Ὁρᾷς τὰ Περσέων πρήγματα ἐς ὃ δυνάμιος 2
“ προκεχώρηκε, εἰ τοίνυν ἐκεῖνοι οἱ πρὸ ἐμεῦ γενόμενοι
“ βασιλῆες γνώμῃσι ἐχρέοντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ, ἢ μὴ
“ χρεόμενοι γνώμῃσι τοιαύτῃσι, ἄλλους συμβούλους
“ εἶχον τοιούτους, οὐκ ἄν κοτε εἶδες αὐτὰ ἐς τοῦτο
“ προελθόντα· νῦν δὲ κινδύνους ἀναῤῥιπτέοντες, ἐς
“ τοῦτό σφεα προηγάγοντο. μεγάλα γὰρ πρήγματα
“ μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει καταιρέεσθαι. Ἡμεῖς
“ τοίνυν, ὁμοιεύμενοι κείνοισι, ὥρην τε τοῦ ἔτεος καλ-
“ λίστην πορευόμεθα, καὶ καταστρεψάμενοι πᾶσαν
“ τὴν Εὐρώπην, νοστήσομεν ὀπίσω, οὔτε λιμῷ ἐντυχόν-
“ τες οὐδαμόθι, οὔτε ἄλλο ἄχαρι παθόντες οὐδέν.
“ τοῦτο μὲν γὰρ, αὐτοὶ πολλὴν φορβὴν φερόμενοι πο-
“ ρευόμεθα· τοῦτο δὲ, τῶν ἄν κου ἐπιβέωμεν γῆν καὶ

"ἔθνος, τούτων τὸν σῖτον ἔχομεν· ἐπ' ἀροτῆρας δὲ, καὶ οὐ νομάδας, στρατευόμεθα ἄνδρας."

LI. Λέγει Ἀρτάβανος μετὰ ταῦτα· "Ὦ βασιλεῦ, ἐπεί τε ἀῤῥωδέειν οὐδὲν ἐᾷς πρῆγμα, σὺ δέ μευ συμβουλίην ἔνδεξαι· ἀναγκαίως γὰρ ἔχει περὶ πολλῶν πρηγμάτων πλεῦνα λόγον ἐκτεῖναι. Κῦρος ὁ Καμβύσεω Ἰωνίην πᾶσαν, πλὴν Ἀθηναίων, κατεστρέψατο δασμοφόρον εἶναι Πέρσῃσι. τούτους ὦν τοὺς ἄνδρας συμβουλεύω τοι μηδεμιῇ μηχανῇ ἄγειν ἐπὶ τοὺς πατέρας· καὶ γὰρ ἄνευ τουτέων οἷοί τε εἰμὲν τῶν ἐχθρῶν κατυπέρτεροι γίνεσθαι. ἢ γάρ σφεας, ἢν ἕπωνται, δεῖ ἀδικωτάτους γίνεσθαι, καταδουλουμένους τὴν μητρόπολιν, ἢ δικαιοτάτους, συνελευθεροῦντας. ἀδικώτατοι μέν νυν γινόμενοι, οὐδὲν κέρδος μέγα ἡμῖν προσβάλλουσι· δικαιότατοι δὲ γινόμενοι, οἷοί τε δηλήσασθαι μεγάλως τὴν σὴν στρατιὴν γίνονται. Ἐς θυμὸν ὦν βαλεῦ καὶ τὸ παλαιὸν ἔπος, ὡς εὖ εἴρηται, τὸ μὴ ἅμα ἀρχῇ πᾶν τέλος καταφαίνεσθαι."

LII. Ἀμείβεται πρὸς ταῦτα Ξέρξης· "Ἀρτάβανε, τῶν ἀπεφήναο γνωμέων, σφάλλεαι κατὰ ταύτην δὴ μάλιστα, ὃς Ἴωνας φοβέαι μὴ μεταβάλωσι· τῶν ἔχομεν γνῶμα μέγιστον, τῶν σύ τε μάρτυς γίνεαι, καὶ οἱ συστρατευσάμενοι Δαρείῳ ἄλλοι ἐπὶ Σκύθας, ὅτι ἐπὶ τούτοισι ἡ πᾶσα Περσικὴ στρατιὴ ἐγένετο, διαφθεῖραι καὶ περιποιῆσαι, οἱ δὲ δικαιοσύνην καὶ πιστότητα ἐνέδωκαν, ἄχαρι δὲ οὐδέν. πάρεξ δὲ τούτου, ἐν τῇ ἡμετέρῃ καταλιπόντας τέκνα τε καὶ γυναῖκας καὶ χρήματα, οὐδ' ἐπιλέγεσθαι χρὴ νεώτερόν τι ποιήσειν. Οὕτω μηδὲ τοῦτο φοβέο, ἀλλὰ θυμὸν ἔχων ἀγαθὸν, σῶζε οἶκόν τε τὸν ἐμὸν, καὶ τυραννίδα τὴν ἐμήν· σοὶ γὰρ ἐγὼ μούνῳ ἐκ πάντων σκῆπτρα τὰ ἐμὰ ἐπιτράπω."

Artabano Susa ablegato, ut per

LIII. Ταῦτα εἴπας, καὶ Ἀρτάβανον ἀποστείλας ἐς Σοῦσα, δεύτερα μετεπέμψατο Ξέρξης Περσέων τοὺς

δοκιμωτάτους. ἐπεὶ δέ οἱ παρῆσαν, ἔλεγέ σφι τάδε· “Ὦ Πέρσαι, τῶνδ' ἐγὼ ὑμέων χρήζων, συνέλεξα, “ ἄνδρας τε γίνεσθαι ἀγαθοὺς, καὶ μὴ καταισχύ- “ νειν τὰ πρόσθεν ἐργασμένα Πέρσησι, ἐόντα μεγά- “ λα τε καὶ πολλοῦ ἄξια. ἀλλ' εἷς τε ἕκαστος καὶ “ οἱ σύμπαντες προθυμίην ἔχωμεν· ξυνὸν γὰρ τοῦτο “ πᾶσι ἀγαθὸν σπεύδεται. Τῶνδε δὲ εἵνεκα προα- “ γορεύω ἀντέχεσθαι τοῦ πολέμου ἐντεταμένως· ὡς “ γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ' ἄνδρας στρατευόμεθα “ ἀγαθούς· τῶν ἢν κρατήσωμεν, οὐ μή τις ἡμῖν ἄλ- “ λος στρατὸς ἀντιστῇ κοτε ἀνθρώπων. νῦν δὲ διαβαί- “ νωμεν ἐπευξάμενοι τοῖσι θεοῖσι, τοὶ Περσίδα γῆν “ λελόγχασι.”

expeditionis tempus summæ imperii præesset [c. 52.], Xerxes proceres Persarum ad rem fortiter gerendam cohortatus, Hellespontum transiri imperat.

LIV. Ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην παρασκευάζοντο ἐς τὴν διάβασιν. τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἀνέμενον τὸν ἥλιον, ἐθέλοντες ἰδέσθαι ἀνίσχοντα, θυμιήματά τε παντοῖα ἐπὶ τῶν γεφυρέων καταγίζοντες, καὶ μυρσίνῃσι στορνύντες τὴν ὁδόν. ὡς δ' ἐπανέτελλε ὁ ἥλιος, σπένδων ἐκ χρυσέης φιάλης Ξέρξης ἐς τὴν θάλασσαν, εὔχετο πρὸς τὸν ἥλιον, μηδεμίην οἱ συντυχίην τοιαύτην γενέσθαι, ἥ μιν παύσει καταστρέψασθαι τὴν Εὐρώπην πρότερον ἢ ἐπὶ τέρμασι τοῖσι ἐκείνης γένηται. εὐξάμενος δὲ, ἐσέβαλε τὴν φιάλην ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ χρύσεον κρητῆρα, καὶ Περσικὸν ξίφος, τὸν ἀκινάκην καλέουσι. ταῦτα οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρῖναι, οὔτε εἰ τῷ ἡλίῳ ἀνατιθεὶς κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος, οὔτε εἰ μετεμέλησέ οἱ τὸν Ἑλλήσποντον μαστιγώσαντι, καὶ ἀντὶ τουτέων τὴν θάλασσαν ἐδωρέετο.

Solennia transitum auspicantia.

LV. Ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπεποίητο, διέβαινον κατὰ μὲν τὴν ἑτέρην τῶν γεφυρέων τὴν πρὸς τοῦ Πόντου, ὁ πεζός τε καὶ ἡ ἵππος ἅπασα· κατὰ δὲ τὴν πρὸς τὸ Αἰγαῖον, τὰ ὑποζύγια καὶ ἡ θεραπηΐη. ἡγέοντο δὲ πρῶτα μὲν οἱ μύριοι Πέρσαι, ἐστεφανωμένοι πάντες· μετὰ δὲ τούτους, ὁ σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην οὗτοι. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, πρῶτοι μὲν οἵ τε ἱππόται, καὶ οἱ τὰς λόγχας κάτω

Quo ordine

τρέποντες· ἐστεφάνωντο δὲ καὶ οὗτοι· μετὰ δὲ, οἵ τε ἵπποι οἱ ἱροὶ, καὶ τὸ ἅρμα τὸ ἱρόν· ἐπὶ δὲ, αὐτός τε Ξέρξης καὶ οἱ αἰχμοφόροι, καὶ οἱ ἱππόται οἱ χίλιοι. ἐπὶ δὲ τούτοισι, ὁ ἄλλος στρατός· καὶ αἱ νῆες ἅμα ἀνήγοντο ἐς τὴν ἀπεναντίον. ἤδη δὲ ἤκουσα καὶ ὕστατον διαβῆναι βασιλῆα πάντων.

quotque diebus exercitus in Europam trajecerit. Vox Hellespontii de ingenti Persarum apparatu.

LVI. Ξέρξης δὲ ἐπεί τε διέβη ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐθηεῖτο τὸν στρατὸν ὑπὸ μαστίγων διαβαίνοντα. διέβη δὲ ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσι καὶ ἐν ἑπτὰ εὐφρόνῃσι, ἐλινύσας οὐδένα χρόνον. Ἐνθαῦτα λέγεται, Ξέρξεω ἤδη διαβεβηκότος τὸν Ἑλλήσποντον, ἄνδρα εἰπεῖν Ἑλλησπόντιον· "Ὦ Ζεῦ, τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος Πέρσῃ, καὶ οὔνομα ἀντὶ Διὸς Ξέρξεα θέμενος, ἀνάστατον τὴν Ἑλλάδα ἐθέλεις ποιῆσαι, ἄγων πάντας ἀνθρώπους; καὶ γὰρ ἄνευ τουτέων ἐξῆν τοι ποιέειν ταῦτα."

Ostenta Xerxi oblata, sinistra illa quidem, sed ab eo neglecta.

LVII. Ὡς δὲ διέβησαν πάντες, ἐς ὁδὸν ὁρμημένοισι τέρας σφι ἐφάνη μέγα, τὸ Ξέρξης ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποιήσατο, καί περ εὐσύμβλητον ἐόν· ἵππος γὰρ ἔτεκε λαγόν. εὐσύμβλητον ὦν τῇδε ἐγένετο, ὅτι ἔμελλε μὲν ἐλᾶν στρατιὴν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης ἀγαυρότατα καὶ μεγαλοπρεπέστατα, ὀπίσω δὲ περὶ ἑωυτοῦ τρέχων ἥξειν ἐς τὸν αὐτὸν χῶρον. Ἐγένετο δὲ καὶ ἕτερον αὐτῷ τέρας, ἐόντι ἐν Σάρδισι· ἡμίονος γὰρ ἔτεκε ἡμίονον διξὰ ἔχουσαν αἰδοῖα, τὰ μὲν, ἔρσενος, τὰ δὲ, θηλέης· κατύπερθε δὲ ἦν τὰ τοῦ ἔρσενος.

Iter copiarum et navalium et pedestrium ad Doriscum usque. Melas fluvius epotus.

LVIII. Τῶν ἀμφοτέρων λόγον οὐδένα ποιησάμενος, τὸ πρόσω ἐπορεύετο· σὺν δέ οἱ ὁ πεζὸς στρατός. ὁ δὲ ναυτικὸς ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον πλέων, παρὰ γῆν ἐκομίζετο, τὰ ἔμπαλιν πρήσσων τοῦ πεζοῦ. ὁ μὲν γὰρ πρὸς ἑσπέρην ἔπλεε, ἐπὶ Σαρπηδονίης ἄκρης τὴν ἄπιξιν ποιεύμενος, ἐς τὴν αὐτῷ προείρητο ἀπικομένῳ περιμένειν· ὁ δὲ κατ' ἤπειρον στρατὸς πρὸς ἠῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολὰς ἐποιέετο τὴν ὁδὸν διὰ τῆς Χερσονήσου, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχων τὸν Ἕλλης τάφον τῆς Ἀθάμαντος, ἐν

ἀριστερῇ δὲ Καρδίην πόλιν. διὰ μέσης δὲ πορευόμενος πόλιος, τῇ οὔνομα τυγχάνει ἐὸν Ἀγορὴ, ἐνθεῦτεν δὲ κάμπτων τὸν κόλπον τὸν Μέλανα καλεόμενον· καὶ Μέλανα ποταμὸν, οὐκ ἀντισχόντα τότε τῇ στρατιῇ τὸ ῥέεθρον, ἀλλ' ἐπιλιπόντα, τοῦτον τὸν ποταμὸν διαβὰς, ἐπ' οὗ καὶ ὁ κόλπος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει, ἤϊε πρὸς ἑσπέρην, Αἶνόν τε πόλιν Αἰολίδα καὶ Στεντορίδα λίμνην παρεξιὼν, ἐς ὃ ἀπίκετο ἐς Δορίσκον.

Situs Dorisci: oppida littoris continentis. Ibi naves subductæ exercitusque recensus.

LIX. Ὁ δὲ Δορίσκος, ἔστι τῆς Θρηΐκης αἰγιαλός τε καὶ πεδίον μέγα· διὰ δὲ αὐτοῦ ῥέει ποταμὸς μέγας Ἕβρος. ἐν τῷ τεῖχός τε ἐδέδμητο βασιλήϊον, τοῦτο τὸ δὴ Δορίσκος κέκληται, καὶ Περσέων φρουρὴ ἐν αὐτῷ κατεστήκεε ὑπὸ Δαρείου ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐπεί τε ἐπὶ Σκύθας ἐστρατεύετο. Ἔδοξε ὦν τῷ Ξέρξῃ ὁ χῶρος εἶναι ἐπιτήδεος ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐξαριθμῆσαι τὸν στρατόν· καὶ ἐποίεε ταῦτα. τὰς μὲν δὴ νέας τὰς πάσας ἀπικομένας ἐς Δορίσκον, οἱ ναύαρχοι, κελεύσαντος Ξέρξεω, ἐς τὸν αἰγιαλὸν τὸν προσεχέα Δορίσκῳ ἐκόμισαν· ἐν τῷ Σάλη τε Σαμοθρηϊκίη πεπόλισται πόλις καὶ Ζώνη· τελευταία δὲ αὐτοῦ, Σέῤῥειον, ἄκρη ὀνομαστή· ὁ δὲ χῶρος οὗτος τὸ παλαιὸν ἦν Κικόνων. ἐς τοῦτον τὸν αἰγιαλὸν κατασχόντες, τὰς νέας ἀνέψυχον ἀνελκύσαντες. ὁ δὲ ἐν τῷ Δορίσκῳ τοῦτον τὸν χρόνον τῆς στρατιῆς ἀριθμὸν ἐποιέετο.

Numerus copiarum pedestrium. Modus numerandi.

LX. Ὅσον μέν νυν ἕκαστοι παρεῖχον πλῆθος, ἐς ἀριθμὸν οὐκ ἔχω εἶπαι τὸ ἀτρεκές· οὐ γὰρ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν ἀνθρώπων· σύμπαντος δὲ τοῦ στρατοῦ τοῦ πεζοῦ τὸ πλῆθος ἐφάνη ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες. Ἐξηρίθμησαν δὲ τόνδε τὸν τρόπον, συναγαγόντες ἐς ἕνα χῶρον μυριάδα ἀνθρώπων, καὶ συνάξαντες ταύτην ὡς μάλιστα εἶχον, περιέγραψαν ἔξωθεν κύκλον· περιγράψαντες δὲ, καὶ ἀπέντες τοὺς μυρίους, αἱμασιὴν περιέβαλον κατὰ τὸν κύκλον, ὕψος ἀνήκουσαν ἀνδρὶ ἐς τὸν ὀμφαλόν. ταύτην δὲ ποιήσαντες, ἄλλους ἐσεβίβαζον ἐς τὸ περιοικοδομημένον·

μέχρις οὗ πάντας τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐξηρίθμησαν. ἀριθμήσαντες δὲ, κατὰ ἔθνεα διέτασσον.

Jam singulas nationes, quibus constitit exercitus, earumque ornatum, arma ac duces Herodotus accurate recensere orditur. Persæ. Olim dicti a Græcis Cephenes: ab Asianis, Artæi. Unde iis Persarum nomen venerit.

LXI. Οἱ δὲ στρατευόμενοι, οἵδε ἔσαν. Πέρσαι μὲν, ὧδε ἐσκευασμένοι. περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον τιάρας καλεομένους, πίλους ἀπαγέας· περὶ δὲ τὸ σῶμα, κιθῶνας χειριδωτοὺς ποικίλους, λεπίδος σιδηρέης ὄψιν ἰχθυοειδέος· περὶ δὲ τὰ σκέλεα, ἀναξυρίδας· ἀντὶ δὲ ἀσπίδων, γέῤῥα. ὑπὸ δὲ, φαρετρεῶνες ἐκρέμαντο· αἰχμὰς δὲ βραχέας ἔχον, τόξα δὲ μεγάλα, ὀϊστοὺς δὲ καλαμίνους· πρὸς δὲ, ἐγχειρίδια παρὰ τὸν δεξιὸν μηρὸν παραιωρεύμενα ἐκ τῆς ζώνης. καὶ ἄρχοντα παρείχοντο Ὀτάνεα, τὸν Ἀμήστριος πατέρα, τῆς Ξέρξεω γυναικός. Ἐκαλέοντο δὲ πάλαι ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων Κηφῆνες, ὑπὸ μέντοι σφέων αὐτέων καὶ τῶν περιοίκων, Ἀρταῖοι. ἐπεὶ δὲ Περσεὺς ὁ Δανάης τε καὶ Διὸς ἀπίκετο παρὰ Κηφέα τὸν Βήλου, καὶ ἔσχε αὐτοῦ τὴν θυγατέρα Ἀνδρομέδην, γίνεται αὐτῷ παῖς τῷ οὔνομα ἔθετο Πέρσην. τοῦτον δὲ αὐτοῦ καταλείπει· ἐτύγχανε γὰρ ἄπαις ἐὼν ὁ Κηφεὺς ἔρσενος γόνου. ἐπὶ τούτου δὲ τὴν ἐπωνυμίην ἔσχον.

Medi. Dicti olim Arii: quod nomen mutatum, cum Medea Athenis illuc venisset. Cissii. Hyrcani.

LXII. Μῆδοι δὲ τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι ἐστρατεύοντο· Μηδικὴ γὰρ αὕτη ἡ σκευή ἐστι, καὶ οὐ Περσική. οἱ δὲ Μῆδοι ἄρχοντα μὲν παρείχοντο Τιγράνην, ἄνδρα Ἀχαιμενίδην. ἐκαλέοντο δὲ πάλαι πρὸς πάντων Ἄριοι· ἀπικομένης δὲ Μηδείης τῆς Κολχίδος ἐξ Ἀθηνέων ἐς τοὺς Ἀρίους τούτους, μετέβαλον καὶ οὗτοι τὸ οὔνομα. αὐτοὶ δὲ περὶ σφέων ὧδε λέγουσι Μῆδοι. Κίσσιοι δὲ στρατευόμενοι, τὰ μὲν ἄλλα κατά περ Πέρσαι ἐσκευάδατο· ἀντὶ δὲ τῶν πίλων, μιτρηφόροι ἔσαν. Κισσίων δὲ ἦρχε Ἀνάφης ὁ Ὀτάνεω. Ὑρκάνιοι δὲ κατά περ Πέρσαι ἐσεσάχατο, ἡγεμόνα παρεχόμενοι Μεγάπανον, τὸν Βαβυλῶνος ὕστερον τουτέων ἐπιτροπεύσαντα.

Assyrii, a Græcis Syrii vocati. Chaldæi.

LXIII. Ἀσσύριοι δὲ στρατευόμενοι, περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον χάλκεά τε κράνεα καὶ πεπλεγμένα τρόπον τινὰ βάρβαρον οὐκ εὐαπήγητον· ἀσπίδας δὲ

καὶ αἰχμὰς καὶ ἐγχειρίδια παραπλήσια τῇσι Αἰγυπτίῃσι εἶχον· πρὸς δὲ, ῥόπαλα ξύλων τετυλωμένα σιδήρῳ, καὶ λινέους θώρηκας. οὗτοι δὲ ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων ἐκαλέοντο Σύριοι, ὑπὸ δὲ τῶν βαρβάρων Ἀσσύριοι ἐκλήθησαν. τουτέων δὲ μεταξὺ, Χαλδαῖοι. ἦρχε δέ σφεων Ὀτάσπης ὁ Ἀρταχαίου.

LXIV. Βάκτριοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἀγχότατα τῶν Μηδικῶν ἔχοντες ἐστρατεύοντο, τόξα δὲ καλάμινα ἐπιχώρια, καὶ αἰχμὰς βραχέας. Σάκαι δὲ οἱ Σκύθαι περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυρβασίας ἐς ὀξὺ ἀπιγμένας ὀρθὰς εἶχον πεπηγυίας, ἀναξυρίδας δὲ ἐνδεδύκεσαν· τόξα δὲ ἐπιχώρια, καὶ ἐγχειρίδια, πρὸς δὲ καὶ ἀξίνας σαγάρις εἶχον. τούτους δὲ ἐόντας Σκύθας Ἀμυργίους, Σάκας ἐκάλεον· οἱ γὰρ Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας καλέουσι Σάκας. Βακτρίων δὲ καὶ Σακέων ἦρχε Ὑστάσπης, ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀτόσσης τῆς Κύρου.

Bactriani. Sacæ, populus Scythicus. Scythas omnes Persæ Sacas dicunt.

LXV. Ἰνδοὶ δὲ εἵματα μὲν ἐνδεδυκότες ἀπὸ ξύλων πεποιημένα, τόξα δὲ καλάμινα εἶχον, καὶ ὀϊστοὺς καλαμίνους· ἐπὶ δὲ, σίδηρον ἦν. ἐσταλμένοι μὲν δὴ ἔσαν οὕτω Ἰνδοί· προσετετάχατο δὲ συστρατευόμενοι Φαρναζάθρῃ τῷ Ἀρταβάτεω.

Indi.

LXVI. Ἄριοι δὲ τόξοισι μὲν ἐσκευασμένοι ἔσαν Μηδικοῖσι, τὰ δὲ ἄλλα κατά περ Βάκτριοι. Ἀρίων δὲ ἦρχε Σισάμνης ὁ Ὑδάρνεος. Πάρθοι δὲ, καὶ Χοράσμιοι, καὶ Σογδοί τε καὶ Γανδάριοι καὶ Δαδίκαι, τὴν αὐτὴν σκευὴν ἔχοντες τὴν καὶ Βάκτριοι, ἐστρατεύοντο. τουτέων δὲ ἦρχον οἵδε. Πάρθων μὲν καὶ Χορασμίων, Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκεω· Σογδῶν δὲ, Ἀζάνης ὁ Ἀρταίου· Γανδαρίων δὲ καὶ Δαδικέων, Ἀρτύφιος ὁ Ἀρταβάνου.

Arii. Parthi. Chorasmii. Sogdiani. Gandarii. Dadicæ.

LXVII. Κάσπιοι δὲ σισύρνας τε ἐνδεδυκότες, καὶ τόξα ἐπιχώρια καλάμινα ἔχοντες καὶ ἀκινάκεας, ἐστρατεύοντο. οὗτοι μὲν οὕτω ἐσκευάδατο, ἡγεμόνα παρεχόμενοι Ἀριόμαρδον τὸν Ἀρτυφίου ἀδελφεόν. Σαράγγαι δὲ εἵματα μὲν βεβαμμένα ἐνέπρεπον ἔχοντες·

Caspii. Sarangæ. Pactyes.

πέδιλα δὲ ἐς γόνυ ἀνατείνοντα εἶχον, τόξα δὲ καὶ αἰχμὰς Μηδικάς. Σαραγγέων δὲ ἦρχε Φερενδάτης ὁ Μεγαβάζου. Πάκτυες δὲ, σισυρνοφόροι τε ἔσαν, καὶ τόξα ἐπιχώρια εἶχον καὶ ἐγχειρίδια. Πάκτυες δὲ ἄρχοντα παρείχοντο Ἀρτύντην τὸν Ἰθαμάτρεω.

Utii. Myci. Paricanii.

LXVIII. Οὔτιοι δὲ καὶ Μύκοι τε καὶ Παρικάνιοι ἐσκευασμένοι ἔσαν κατά περ Πάκτυες. τουτέων δὲ ἦρχον οἵδε. Οὐτίων μὲν καὶ Μύκων, Ἀρσαμένης ὁ Δαρείου· Παρικανίων δὲ, Σιρομίτρης ὁ Οἰοβάζου.

Arabes. Æthiopes Afri.

LXIX. Ἀράβιοι δὲ ζειρὰς ὑπεζωσμένοι ἔσαν· τόξα δὲ παλίντονα εἶχον πρὸς δεξιὰ, μακρά. Αἰθίοπες δὲ παρδαλέας τε καὶ λεοντέας ἐναμμένοι, τόξα δὲ εἶχον ἐκ φοίνικος σπάθης πεποιημένα μακρὰ, τετραπηχέων οὐκ ἐλάσσω· ἐπὶ δὲ, καλαμίνους ὀϊστοὺς μικρούς· ἀντὶ δὲ σιδήρου ἐπῆν λίθος, ὀξὺς πεποιημένος, τῷ καὶ τὰς σφρηγῖδας γλύφουσι. πρὸς δὲ, αἰχμὰς εἶχον· ἐπὶ δὲ, κέρας δορκάδος ἐπῆν ὀξὺ πεποιημένον, τρόπον λόγχης· εἶχον δὲ καὶ ῥόπαλα τυλωτά. τοῦ δὲ σώματος τὸ μὲν ἥμισυ ἐξηλείφοντο γύψῳ ἰόντες ἐς μάχην, τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ μίλτῳ. Ἀραβίων δὲ καὶ Αἰθιόπων τῶν ὑπὲρ Αἰγύπτου οἰκημένων ἦρχε Ἀρσάμης, ὁ Δαρείου καὶ Ἀρτυστώνης τῆς Κύρου θυγατρός· τὴν μάλιστα στέρξας τῶν γυναικῶν Δαρεῖος, εἰκὼ χρυσέην σφυρήλατον ἐποιήσατο. τῶν μὲν δὴ ὑπὲρ Αἰγύπτου Αἰθιόπων καὶ Ἀραβίων ἦρχε Ἀρσάμης.

Æthiopes Asiani. Quibus notis ab Æthiopibus Afris differant.

LXX. Οἱ δὲ ἀπὸ ἡλίου ἀνατολέων Αἰθίοπες, (διξοὶ γὰρ δὴ ἐστρατεύοντο,) προσετετάχατο τοῖσι Ἰνδοῖσι, διαλλάσσοντες εἶδος μὲν οὐδὲν τοῖσι ἑτέροισι, φωνὴν δὲ καὶ τρίχωμα μοῦνον. οἱ μὲν γὰρ ἀπ' ἡλίου Αἰθίοπες, ἰθύτριχές εἰσι· οἱ δὲ ἐκ τῆς Λιβύης, οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι πάντων ἀνθρώπων. οὗτοι δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίης Αἰθίοπες, τὰ μὲν πλέω κατά περ Ἰνδοὶ ἐσεσάχατο, προμετωπίδια δὲ ἵππων εἶχον ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι, σύν τε τοῖσι ὠσὶ ἐκδεδαρμένα καὶ τῇ λοφιῇ· καὶ ἀντὶ μὲν λόφου, ἡ λοφιὴ κατέχρα· τὰ δὲ

ὦτα τῶν ἵππων, ὀρθὰ πεπηγότα εἶχον· προβλήματα δὲ ἀντ' ἀσπίδων ἐποιεῦντο γεράνων δοράς.

LXXI. Λίβυες δὲ σκευὴν μὲν σκυτίνην ἤϊσαν ἔχοντες, ἀκοντίοισι δὲ ἐπικαύτοισι χρεώμενοι. ἄρχοντα δὲ παρείχοντο Μασσάγην τὸν Ὀαρίζου.

Libyes.

LXXII. Παφλαγόνες δὲ ἐστρατεύοντο, ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἔχοντες κράνεα πεπλεγμένα, ἀσπίδας δὲ σμικρὰς, αἰχμὰς δὲ οὐ μεγάλας· πρὸς δὲ, ἀκόντια καὶ ἐγχειρίδια· περὶ δὲ τοὺς πόδας, πέδιλα ἐπιχώρια ἐς μέσην κνήμην ἀνατείνοντα. Λίγυες δὲ καὶ Ματιηνοὶ, καὶ Μαριανδυνοί τε καὶ Σύροι, τὴν αὐτὴν ἔχοντες Παφλαγόσι, ἐστρατεύοντο. οἱ δὲ Σύροι οὗτοι ὑπὸ Περσέων Καππαδόκαι καλέονται. Παφλαγόνων μέν νυν καὶ Ματιηνῶν Δῶτος ὁ Μεγασίδρου ἦρχε· Μαριανδυνῶν δὲ καὶ Λιγύων, καὶ Σύρων, Γωβρύης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀρτυστώνης.

Paphlagones. Ligyes. Matieni. Mariandyni. Syri, a Persis dicti Cappadoces.

LXXIII. Φρύγες δὲ ἀγχοτάτω τῆς Παφλαγονικῆς σκευὴν εἶχον, ὀλίγον παραλλάσσοντες. οἱ δὲ Φρύγες, ὡς Μακεδόνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Βρίγες χρόνον ὅσον, Εὐρωπήϊοι ἐόντες, σύνοικοι ἔσαν Μακεδόσι· μεταβάντες δὲ ἐς τὴν Ἀσίην, ἅμα τῇ χώρῃ καὶ τὸ οὔνομα μετέβαλον ἐς Φρύγας. Ἀρμένιοι δὲ κατάπερ Φρύγες ἐσεσάχατο, ἐόντες Φρυγῶν ἄποικοι. τουτέων συναμφοτέρων ἦρχε Ἀρτόχμης, Δαρείου ἔχων θυγατέρα.

Phryges, Macedonibus olim finitimi, tuncque Briges dicti. Armenii, Phrygum colonia.

LXXIV. Λυδοὶ δὲ ἀγχοτάτω τῶν Ἑλληνικῶν εἶχον ὅπλα. οἱ δὲ Λυδοὶ Μηΐονες ἐκαλεῦντο τὸ πάλαι· ἐπὶ δὲ Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην, μεταβαλόντες τὸ οὔνομα. Μυσοὶ δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον κράνεα ἐπιχώρια, ἀσπίδας δὲ σμικράς· ἀκοντίοισι δὲ ἐχρέωντο ἐπικαύτοισι. οὗτοι δέ εἰσι Λυδῶν ἄποικοι· ἀπ' Οὐλύμπου δὲ οὔρεος καλέονται Οὐλυμπιηνοί. Λυδῶν δὲ καὶ Μυσῶν ἦρχε Ἀρταφέρνης ὁ Ἀρταφέρνεος, ὃς ἐς Μαραθῶνα ἐσέβαλε ἅμα Δάτι.

Lydi, ante Lydum Atyïs filium Mæones vocati. Mysi, colonia Lydorum, ex monte Olympo Olympiani nominati.

LXXV. Θρήϊκες δὲ, ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἀλω-

Thraces A-

siani sive Bithyni, olim Europæi ac Strymonis accolæ, tuncque Strymonii dicti. Cur Europam reliquerint.

πεκέας ἔχοντες, ἐστρατεύοντο, περὶ δὲ τὸ σῶμα, κιθῶνας· ἐπὶ δὲ, ζειρὰς περιβεβλημένοι ποικίλας· περὶ δὲ τοὺς πόδας τε καὶ τὰς κνήμας, πέδιλα νεβρῶν· πρὸς δὲ, ἀκόντιά τε καὶ πέλτας καὶ ἐγχειρίδια σμικρά. οὗτοι δὲ διαβάντες μὲν ἐς τὴν Ἀσίην, ἐκλήθησαν Βιθυνοί· τὸ δὲ πρότερον ἐκαλέοντο, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, Στρυμόνιοι, οἰκέοντες ἐπὶ Στρυμόνι· ἐξαναστῆναι δέ φασι ἐξ ἠθέων ὑπὸ Τευκρῶν τε καὶ Μυσῶν. Θρηΐκων δὲ τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἦρχε Βασσάκης ὁ Ἀρταβάνου.

[Textus hoc loco hiat lacunâ, excideruntque nomina populi ac ducis ejus.] Martis oraculum.

LXXVI. . . . . ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας εἶχον σμικρὰς, καὶ προβόλους δύο λυκοεργέας ἕκαστος εἶχε· ἐπὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι κράνεα χάλκεα· πρὸς δὲ τοῖσι κράνεσι, ὦτά τε καὶ κέρεα προσῆν βοὸς χάλκεα· ἐπῆσαν δὲ καὶ λόφοι· τὰς δὲ κνήμας ῥάκεσι φοινικέοισι κατειλίχατο. ἐν τούτοισι τοῖσι ἀνδράσι Ἄρεός ἐστι χρηστήριον.

Cabelenses, Mæones: iidem Lasonii vocati. Milyæ.

LXXVII. Καβηλέες δὲ οἱ Μηΐονες, Λασόνιοι δὲ καλεύμενοι, τὴν αὐτὴν Κίλιξι εἶχον σκευήν· τὴν ἐγὼ, ἐπεὰν κατὰ τὴν Κιλίκων τάξιν διεξιὼν γένωμαι, τότε σημανέω. Μιλύαι δὲ αἰχμάς τε βραχέας εἶχον, καὶ εἵματα ἐνεπεπορπέατο. εἶχον δὲ αὐτέων τόξα μετεξέτεροι Λύκια· περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι ἐκ διφθερέων πεποιημένας κυνέας. τουτέων πάντων ἦρχε Βάδρης ὁ Ὑστάνεος.

Moschi. Tibareni. Macrones. Mosynœci.

LXXVIII. Μόσχοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυνέας ξυλίνας εἶχον, ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς σμικράς· λόγχαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Τιβαρηνοὶ δὲ, καὶ Μάκρωνες, καὶ Μοσύνοικοι, κατά περ Μόσχοι ἐσκευασμένοι ἐστρατεύοντο. τούτους δὲ συνέτασσον ἄρχοντες οἵδε· Μόσχους μὲν καὶ Τιβαρηνοὺς, Ἀριόμαρδος ὁ Δαρείου τε παῖς καὶ Πάρμυος τῆς Σμέρδιος τοῦ Κύρου· Μάκρωνας δὲ καὶ Μοσυνοίκους, Ἀρταΰκτης ὁ Χεράσμιος, ὃς Σηστὸν τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ ἐπετρόπευε.

Mares. Colchi. Alarodii. Saspires.

LXXIX. Μᾶρες δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ἐπιχώρια πλεκτὰ εἶχον, ἀσπίδας δὲ δερματίνας σμι-

κρὰς, καὶ ἀκόντια. Κόλχοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ξύλινα, ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας σμικρὰς, αἰχμάς τε βραχέας· πρὸς δὲ, καὶ μαχαίρας εἶχον. Μαρῶν δὲ καὶ Κόλχων ἦρχε Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιος. Ἀλαρόδιοι δὲ καὶ Σάσπειρες κατά περ Κόλχοι ὁπλισμένοι ἐστρατεύοντο. τουτέων δὲ Μασίστιος ὁ Σιρομίτρεω ἦρχε.

LXXX. Τὰ δὲ νησιωτικὰ ἔθνεα τὰ ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς θαλάσσης ἑπόμενα, νήσων δὲ ἐν τῇσι τοὺς ἀνασπάστους καλεομένους κατοικίζει βασιλεὺς, ἀγχοτάτω τῶν Μηδικῶν εἶχον ἐσθῆτά τε καὶ ὅπλα. τουτέων δὲ τῶν νησιωτέων ἦρχε Μαρδόντης ὁ Βαγαίου, ὃς ἐν Μυκάλῃ στρατηγέων δευτέρῳ ἔτεϊ τουτέων ἐτελεύτησε ἐν τῇ μάχῃ.

Insulani ex mari rubro. Ἀνασπάστους quo Persæ deportent.

LXXXI. Ταῦτα ἦν τὰ κατ' ἤπειρον στρατευόμενά τε ἔθνεα, καὶ τεταγμένα ἐς τὸ πεζόν. τούτου ὦν τοῦ στρατοῦ ἦρχον οὗτοι οἵπερ εἰρέαται· καὶ οἱ διατάξαντες καὶ ἐξαριθμήσαντες, οὗτοι ἔσαν, καὶ χιλιάρχας τε καὶ μυριάρχας ἀποδέξαντες· ἑκατοντάρχας δὲ καὶ δεκάρχας οἱ μυριάρχαι. τελέων δὲ καὶ ἐθνέων ἔσαν ἄλλοι σημάντορες· ἔσαν μὲν δὴ οὗτοι, οἵπερ εἰρέαται, ἄρχοντες.

Hæ quidem pedestres copiæ, divisæ illæ in myriadas, chiliadas, etc.

LXXXII. Ἐστρατήγεον δὲ τουτέων τε καὶ τοῦ σύμπαντος στρατοῦ τοῦ πεζοῦ, Μαρδόνιός τε ὁ Γωβρύεω, καὶ Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου, τοῦ γνώμην θεμένου μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ Σμερδομένης ὁ Ὀτάνεω· (Δαρείου ἀμφότεροι οὗτοι ἀδελφεῶν παῖδες, Ξέρξῃ δὲ ἐγίνοντο ἀνεψιοί·) καὶ Μασίστης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀτόσσης παῖς, καὶ Γέργις ὁ Ἀρίζου, καὶ Μεγάβυζος ὁ Ζωπύρου.

Earum summi duces.

LXXXIII. Οὗτοι ἔσαν στρατηγοὶ τοῦ σύμπαντος στρατοῦ πεζοῦ, χωρὶς τῶν μυρίων. τῶν δὲ μυρίων τουτέων Περσέων τῶν ἀπολελεγμένων ἐστρατήγεε μὲν Ὑδάρνης ὁ Ὑδάρνεος. ἐκαλέοντο δὲ Ἀθάνατοι οἱ Πέρσαι οὗτοι ἐπὶ τοῦδε. εἴ τις αὐτέων ἐξέλιπε τὸν ἀριθμὸν, ἢ θανάτῳ βιηθεὶς ἢ νούσῳ, ἄλλος ἀνὴρ ἀραίρητο· καὶ ἐγίνοντο οὐδαμὰ οὔτε πλεῦνες μυρίων, οὔτε

Immortales. Persæ omnium fortissimi, ornatissimi, instructissimi.

ἐλάσσονες. Κόσμον δὲ πλεῖστον παρείχοντο διὰ πάντων Πέρσαι, καὶ αὐτοὶ ἄριστοι ἔσαν. σκευὴν μὲν τοιαύτην εἶχον ἥπερ εἴρηταί· χωρὶς δὲ, χρυσόν τε πολλὸν καὶ ἄφθονον ἔχοντες ἐνέπρεπον. ἁρμαμάξας τε ἅμα ἤγοντο, ἐν δὲ παλλακὰς, καὶ θεραπηΐην πολλήν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένην. σῖτα δέ σφι, χωρὶς τῶν ἄλλων στρατιωτέων, κάμηλοί τε καὶ ὑποζύγια ἦγον.

Quibus populis equitatus imperati fuerint. Equestres copiæ Persarum:

LXXXIV. Ἱππεύει δὲ ταῦτα τὰ ἔθνεα· πλὴν οὐ πάντα παρείχετο ἵππον, ἀλλὰ τοσάδε μοῦνα. Πέρσαι μὲν, τὴν αὐτὴν ἐσκευασμένοι καὶ ὁ πεζὸς αὐτέων· πλὴν ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι εἶχον μετεξέτεροι αὐτέων καὶ χάλκεα καὶ σιδήρεα ἐξεληλαμένα ποιήματα.

Sagartiorum:

LXXXV. Εἰσὶ δέ τινες νομάδες ἄνθρωποι Σαγάρτιοι καλεόμενοι, ἔθνος μὲν Περσικὸν καὶ φωνῇ, σκευὴν δὲ μεταξὺ ἔχουσι πεποιημένην τῆς τε Περσικῆς καὶ τῆς Πακτυϊκῆς· οἳ παρείχοντο μὲν ἵππον ὀκτακισχιλίην, ὅπλα δὲ οὐ νομίζουσι ἔχειν οὔτε χάλκεα, οὔτε σιδήρεα, ἔξω ἐγχειριδίων. χρέωνται δὲ σειρῇσι πεπλεγμένῃσι ἐξ ἱμάντων· ταύτῃσι πίσυνοι ἔρχονται ἐς πόλεμον. ἡ δὲ μάχη τουτέων τῶν ἀνδρῶν ἥδε· ἐπεὰν συμμίσγωσι τοῖσι πολεμίοισι, βάλλουσι τὰς σειρὰς, ἐπ' ἄκρῳ βρόχους ἐχούσας. ὅτευ δ' ἂν τύχῃ, ἤν τε ἵππου, ἤν τε ἀνθρώπου, ἐπ' ἑωυτὸν ἕλκει· οἱ δὲ ἐν ἕρκεσι ἐμπαλασσόμενοι διαφθείρονται. τουτέων μὲν αὕτη ἡ μάχη· καὶ ἐπετετάχατο ἐς τοὺς Πέρσας.

Medorum: Cissiorum: Indorum: Bactrianorum: Caspiorum: Libyum: Caspirorum: Paricaniorum. Arabes camelis vecti.

LXXXVI. Μῆδοι δὲ, τήν περ ἐν τῷ πεζῷ, εἶχον σκευήν· καὶ Κίσσιοι ὡσαύτως. Ἰνδοὶ δὲ σκευῇ μὲν ἐσεσάχατο τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ, ἤλαυνον δὲ κέλητας καὶ ἅρματα· ὑπὸ δὲ τοῖσι ἅρμασι ὑπῆσαν ἵπποι καὶ ὄνοι ἄγριοι. Βάκτριοι δὲ ἐσκευάδατο ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ πεζῷ, καὶ Κάσπιοι ὁμοίως. Λίβυες δὲ καὶ αὐτοὶ κατά περ ἐν τῷ πεζῷ· ἤλαυνον δὲ καὶ οὗτοι πάντες ἅρματα. ὡς δ' αὔτως Κάσπειροι καὶ Παρικάνιοι ἐσεσάχατο ὁμοίως καὶ ἐν τῷ πεζῷ. Ἀράβιοι δὲ σκευὴν μὲν εἶχον τὴν αὐτὴν ἥν καὶ ἐν τῷ πεζῷ· ἤλαυνον δὲ πάντες καμήλους, ταχυτῆτα οὐ λειπομένας ἵππων.

LXXXVII. Ταῦτα τὰ ἔθνεα μοῦνα ἵππευεν. ἀριθμὸς δὲ τῆς ἵππου ἐγένετο ὀκτὼ μυριάδες, πάρεξ τῶν καμήλων καὶ τῶν ἁρμάτων. Οἱ μέν νυν ἄλλοι ἱππέες ἐτετάχατο κατὰ τέλεα· Ἀράβιοι δὲ, ἔσχατοι ἐπετετάχατο. ἅτε γὰρ τῶν ἵππων οὔτι ἀνεχομένων τὰς καμήλους, ὕστεροι ἐτετάχατο, ἵνα μὴ φοβέοιτο τὸ ἱππικόν.

Numerus ac divisio equitum. Arabum in acie locus ob camelos ultimus [1, 80.].

LXXXVIII. Ἵππαρχοι δὲ ἔσαν Ἁρμαμίθρης τε καὶ Τίθαιος, Δάτιος παῖδες. ὁ δὲ τρίτος σφι συνίππαρχος Φαρνούχης καταλέλειπτο ἐν Σάρδισι νοσέων. ὡς γὰρ ὁρμέωντο ἐκ Σαρδίων, ἐπὶ συμφορὴν ἐνέπεσε ἀνεθέλητον. ἐλαύνοντι γάρ οἱ, ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἵππου ὑπέδραμε κύων· καὶ ὁ ἵππος οὐ προϊδὼν, ἐφοβήθη τε καὶ στὰς ὀρθὸς ἀπεσείσατο τὸν Φαρνούχεα. πεσὼν δὲ, αἷμα τε ἤμεε, καὶ ἐς φθίσιν περιῆλθε ἡ νοῦσος. τὸν δὲ ἵππον αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐποίησαν οἱ οἰκέται ὡς ἐκέλευε· ἐς τὸν χῶρον ἐν τῷ περ κατέβαλε τὸν δεσπότεα ἀπαγαγόντες, ἐν τοῖσι γούνασι ἀπέταμον τὰ σκέλεα. Φαρνούχης μὲν οὕτω παρελύθη τῆς ἡγεμονίης.

Præfecti equitum. Eorum unus, Pharnuches, ex equi casu æger Sardibus relictus.

LXXXIX. Τῶν δὲ τριηρέων ἀριθμὸς μὲν ἐγένετο ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι· παρείχοντο δὲ αὐτὰς οἵδε. Φοίνικες μὲν, σὺν Συρίοισι τοῖσι ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, τριηκοσίας, ὧδε ἐσκευασμένοι. περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυνέας εἶχον ἀγχοτάτω πεποιημένας τρόπον τὸν Ἑλληνικόν· ἐνδεδυκότες δὲ θώρηκας λινέους, ἀσπίδας δὲ ἴτυς οὐκ ἐχούσας εἶχον, καὶ ἀκόντια. οὗτοι δὲ οἱ Φοίνικες τὸ παλαιὸν οἴκεον, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ· ἐνθεῦτεν δὲ ὑπερβάντες, τῆς Συρίης οἰκέουσι τὰ παρὰ θάλασσαν. τῆς δὲ Συρίης τοῦτο τὸ χωρίον, καὶ τὸ μέχρι Αἰγύπτου πᾶν, Παλαιστίνη καλέεται. Αἰγύπτιοι δὲ νέας παρείχοντο διηκοσίας. οὗτοι δὲ εἶχον περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα χηλευτὰ, ἀσπίδας δὲ κοίλας, τὰς ἴτυς μεγάλας ἐχούσας, καὶ δόρατά τε ναύμαχα, καὶ τύκους μεγάλους. τὸ δὲ πλῆθος αὐτέων θωρηκοφόροι ἔσαν,

Triremium numerus. Recensio nationum, quibus naves imperatæ. Phœnices, cum Syriis Palæstinam incolentibus. Phœnices olim maris rubri accolæ Ægyptii.

μαχαίρας δὲ μεγάλας εἶχον. οὗτοι μὲν οὕτω ἐσταλάδατο.

Cypri. Eorum plures populi: singuli unde Cyprum venerint.

XC. Κύπριοι δὲ παρείχοντο νέας πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν, ἐσκευασμένοι ὧδε. τὰς μὲν κεφαλὰς εἱλίχατο μίτρῃσι οἱ βασιλῆες αὐτέων· οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον κιθῶνας· τὰ δὲ ἄλλα κατά περ Ἕλληνες. Τουτέων δὲ τοσάδε ἔθνεά ἐστι· οἱ μὲν, ἀπὸ Σαλαμῖνος καὶ Ἀθηνέων· οἱ δὲ, ἀπὸ Ἀρκαδίης· οἱ δὲ, ἀπὸ Κύθνου· οἱ δὲ, ἀπὸ Φοινίκης· οἱ δὲ, ἀπὸ Αἰθιοπίης, ὡς αὐτοὶ Κύπριοι λέγουσι.

Cilices, ante Cilicem Agenoris filium Hypachæi dicti. Pamphyli, progenies Græcorum post Trojæ eversionem cum Amphilocho et Calchante illuc delatorum.

XCI. Κίλικες δὲ ἑκατὸν παρείχοντο νέας. οὗτοι δ' αὖ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ἐπιχώρια, λαισήϊά τε εἶχον ἀντ' ἀσπίδων, ὠμοβοέης πεποιημένα, καὶ κιθῶνας εἰρινέους ἐνδεδυκότες· δύο δὲ ἀκόντια ἕκαστος καὶ ξίφος εἶχον, ἀγχοτάτω τῇσι Αἰγυπτίῃσι μαχαίρῃσι πεποιημένα. Οὗτοι μὲν τὸ παλαιὸν Ὑπαχαιοὶ ἐκαλέοντο· ἐπὶ δὲ Κίλικος τοῦ Ἀγήνορος, ἀνδρὸς Φοίνικος, ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην. Πάμφυλοι δὲ τριήκοντα παρείχοντο νέας, Ἑλληνικοῖσι ὅπλοισι ἐσκευασμένοι. οἱ δὲ Πάμφυλοι οὗτοι εἰσὶ τῶν ἐκ Τροίης ἀποσκεδασθέντων ἅμα Ἀμφιλόχῳ καὶ Κάλχαντι.

Lycii, e Creta oriundi, ac prius Termilæ dicti, donec Lycus Pandionis filius novum iis nomen daret [I, 173.].

XCII. Λύκιοι δὲ παρείχοντο νέας πεντήκοντα, θωρηκοφόροι τε ἐόντες καὶ κνημιδοφόροι. εἶχον δὲ τόξα κρανέϊνα, καὶ ὀϊστοὺς καλαμίνους ἀπτέρους, καὶ ἀκόντια· ἐπὶ δὲ, αἰγὸς δέρματα περὶ τοὺς ὤμους αἰωρεύμενα· περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι πίλους πτεροῖσι περιεστεφανωμένους· ἐγχειρίδια δὲ καὶ δρέπανα εἶχον. Λύκιοι δὲ, Τερμίλαι ἐκαλέοντο, ἐκ Κρήτης γεγονότες· ἐπὶ δὲ Λύκου τοῦ Πανδίονος, ἀνδρὸς Ἀθηναίου, ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην.

Dores Asiani, orti ex Peloponneso. Cares.

XCIII. Δωριέες δὲ, οἱ ἐκ τῆς Ἀσίης, τριήκοντα παρείχοντο νέας, ἔχοντές τε Ἑλληνικὰ ὅπλα, καὶ γεγονότες ἀπὸ Πελοποννήσου. Κᾶρες δὲ, ἑβδομήκοντα παρείχοντο νέας, τὰ μὲν ἄλλα κατά περ Ἕλληνες ἐσταλμένοι· εἶχον δὲ καὶ δρέπανα καὶ ἐγχειρίδια.

οὗτοι δὲ οἵτινες πρότερον ἐκαλέοντο, ἐν τοῖσι πρώτοισι τῶν λόγων εἴρηται.

XCIV. Ἴωνες δὲ, ἑκατὸν νέας παρείχοντο, ἐσκευασμένοι ὡς Ἕλληνες. Ἴωνες δὲ, ὅσον μὲν χρόνον ἐν Πελοποννήσῳ οἴκεον τὴν νῦν καλεομένην Ἀχαιΐην, καὶ πρὶν ἢ Δαναόν τε καὶ Ξοῦθον ἀπικέσθαι ἐς Πελοπόννησον, ὡς Ἕλληνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Πελασγοὶ Αἰγιαλέες· ἐπὶ δὲ Ἴωνος τοῦ Ξούθου, Ἴωνές.

Iones, Achaiæ olim in Peloponneso incolæ, tuncque vocati Pelasgi Ægialenses.

XCV. Νησιῶται δὲ, ἑπτακαίδεκα παρείχοντο νέας, ὡπλισμένοι ὡς Ἕλληνες. καὶ τοῦτο Πελασγικὸν ἔθνος, ὕστερον δὲ Ἰωνικὸν ἐκλήθη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ οἱ δυωδεκαπόλιες Ἴωνες, οἱ ἀπ᾽ Ἀθηνέων. Αἰολέες δὲ, ἑξήκοντα νέας παρείχοντο, ἐσκευασμένοι τε ὡς Ἕλληνες, καὶ τὸ πάλαι καλεόμενοι Πελασγοὶ, ὡς Ἑλλήνων λόγος. Ἑλλησπόντιοι δὲ, πλὴν Ἀβυδηνῶν· Ἀβυδηνοῖσι γὰρ προσετέτακτο ἐκ βασιλῆος, κατὰ χώρην μένουσι, φύλακας εἶναι τῶν γεφυρέων· οἱ δὲ λοιποὶ οἱ ἐκ τοῦ Πόντου στρατευόμενοι, παρείχοντο μὲν ἑκατὸν νέας, ἐσκευασμένοι δὲ ἔσαν ὡς Ἕλληνες. οὗτοι δὲ, Ἰώνων καὶ Δωριέων ἄποικοι.

Insulani ex mari Ægæo. Æoles. Utrique olim Pelasgi dicti. Hellespontii, præter Abydenos, quibus custodia pontium credita: omnes, Ionum Dorumque coloniæ.

XCVI. Ἐπεβάτευον δὲ ἐπὶ πασέων τῶν νεῶν Πέρσαι, καὶ Μῆδοι, καὶ Σάκαι. τουτέων δὲ ἄριστα πλεούσας παρείχοντο νέας Φοίνικες, καὶ Φοινίκων, Σιδώνιοι. Τούτοισι πᾶσι, καὶ τοῖσι ἐς τὸν πεζὸν τεταγμένοισι αὐτέων, ἐπῆσαν ἑκάστοισι ἐπιχώριοι ἡγεμόνες· τῶν ἐγὼ, οὐ γὰρ ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι ἐς ἱστορίης λόγον, οὐ παραμέμνημαι. οὔτε γὰρ ἔθνεος ἑκάστου ἐπάξιοι ἔσαν οἱ ἡγεμόνες· ἔν τε ἔθνεϊ ἑκάστῳ ὅσαι περ πόλιες, τοσοῦτοι καὶ ἡγεμόνες ἔσαν. εἵποντο δὲ ὡς οὐ στρατηγοὶ, ἀλλ᾽ ὥσπερ οἱ ἄλλοι στρατευόμενοι δοῦλοι. ἐπεὶ στρατηγοί τε οἱ τὸ πᾶν ἔχοντες κράτος, καὶ ἄρχοντες τῶν ἐθνέων ἑκάστων, ὅσοι αὐτέων ἔσαν Πέρσαι, εἰρέαταί μοι.

Milites classiarii e Persis Medis et Sacis lecti. Sidoniorum naves omnium optimæ.

XCVII. Τοῦ δὲ ναυτικοῦ ἐστρατήγεον οἵδε· Ἀριαβίγνης τε ὁ Δαρείου, καὶ Πρηξάσπης ὁ Ἀσπαθίνεω, καὶ Μεγάβαζος ὁ Μεγαβάτεω, καὶ Ἀχαιμένης ὁ

Præfecti classis. Cæterorum navigiorum numerus.

Δαρείου. τῆς μὲν Ἰάδος τε καὶ Καρικῆς στρατιῆς, Ἀριαβίγνης, ὁ Δαρείου τε παῖς καὶ τῆς Γωβρύεω θυγατρός· Αἰγυπτίων δὲ ἐστρατήγεε Ἀχαιμένης, Ξέρξεω ἐὼν ἀπ' ἀμφοτέρων ἀδελφεός· τῆς δὲ ἄλλης στρατιῆς ἐστρατήγεον οἱ δύο. τριηκόντεροι δὲ, καὶ πεντηκόντεροι, καὶ κέρκουροι, καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα μακρὰ συνελθόντα ἐς τὸν ἀριθμὸν ἐφάνη τρισχίλια.

Navarchi maxime illustres.

XCVIII. Τῶν δὲ ἐπιπλεόντων μετά γε τοὺς στρατηγοὺς, οἵδε ἔσαν οἱ ὀνομαστότατοι· Σιδώνιος Τετράμνηστος Ἀνύσου, καὶ Τύριος Μάπην Σιρώμου, καὶ Ἀράδιος Μέρβαλος Ἀγβάλου, καὶ Κίλιξ Συέννεσις Ὠρομέδοντος, καὶ Λύκιος Κυβερνίσκος Σίκα· καὶ Κύπριοι, Γόργος τε ὁ Χέρσιος, καὶ Τιμῶναξ ὁ Τιμαγόρεω· καὶ Καρῶν, Ἱστιαῖός τε ὁ Τύμνεω, καὶ Πίγρης ὁ Σελδώμου, καὶ Δαμασίθυμος ὁ Κανδαύλεω.

Artemisia. Oppida ejus ditioni subjecta, unde originem traxerint.

XCIX. Τῶν μέν νυν ἄλλων οὐ παραμέμνημαι ταξιαρχέων, ὡς οὐκ ἀναγκαζόμενος· Ἀρτεμισίης δὲ, τῆς μάλιστα θῶμα ποιεῦμαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατευσαμένης, γυναικός· ἥτις, ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρὸς, αὐτή τε ἔχουσα τὴν τυραννίδα, καὶ παιδὸς ὑπάρχοντος νεηνίεω, ὑπὸ λήματός τε καὶ ἀνδρηΐης ἐστρατεύετο, οὐδεμιῆς ἐούσης οἱ ἀναγκαίης. οὔνομα μὲν δὴ ἦν αὐτῇ Ἀρτεμισίη, θυγάτηρ δὲ ἦν Λυγδάμιος· γένος δὲ ἐξ Ἁλικαρνησσοῦ τὰ πρὸς πατρὸς, τὰ μητρόθεν δὲ Κρῆσσα. ἡγεμόνευε δὲ Ἁλικαρνησσέων τε καὶ Κώων καὶ Νισυρίων τε καὶ Καλυδνίων, πέντε νέας παρεχομένη. καὶ συναπάσης τῆς στρατιῆς, μετά γε τὰς Σιδωνίων, νέας εὐδοξοτάτας παρείχετο, πάντων τε τῶν συμμάχων γνώμας ἀρίστας βασιλέϊ ἀπεδέξατο. τῶν δὲ κατέλεξα πολίων ἡγεμονεύειν αὐτὴν, τὸ ἔθνος ἀποφαίνω πᾶν ἐὸν Δωρικόν· Ἁλικαρνησσῆας μὲν, Τροιζηνίους· τοὺς δὲ ἄλλους, Ἐπιδαυρίους. Ἐς μὲν τοσόνδε ὁ ναυτικὸς στρατὸς εἴρηται.

Xerxes e curru copias pedestres. e navi

C. Ξέρξης δὲ, ἐπεὶ ἠρίθμησέ τε καὶ διετάχθη ὁ στρατὸς, ἐπεθύμησε αὐτός σφεας διεξελάσας θεήσασθαι. μετὰ δὲ ἐποίεε ταῦτα, καὶ διεξελαύνων ἐπὶ ἅρμα-

τος παρὰ ἔθνος ἓν ἕκαστον, ἐπυνθάνετο· καὶ ἀπέγραφον οἱ γραμματισταί· ἕως ἐξ ἐσχάτων ἐς ἔσχατα ἀπίκετο καὶ τῆς ἵππου καὶ τοῦ πεζοῦ. ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπεποίητο, τῶν νεῶν κατελκυσθεισέων ἐς θάλασσαν, ἐνθαῦτα ὁ Ξέρξης μετεκβὰς ἐκ τοῦ ἅρματος ἐς νέα Σιδωνίην, ἵζετο ὑπὸ σκηνῇ χρυσέῃ· καὶ παρέπλεε παρὰ τὰς πρώρας τῶν νεῶν, ἐπειρωτῶν τε ἑκάστας ὁμοίως καὶ τὸν πεζὸν, καὶ ἀπογραφόμενος. τὰς δὲ νέας οἱ ναύαρχοι ἀναγαγόντες ὅσον τε τέσσερα πλέθρα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ, ἀνεκώχευον, τὰς πρώρας ἐς γῆν τρέψαντες πάντες μετωπηδὸν, καὶ ἐξοπλίσαντες τοὺς ἐπιβάτας ὡς ἐς πόλεμον. ὁ δ' ἐντὸς τῶν πρωρέων πλέων ἐθηεῖτο καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ.

navales spectat.

CI. Ὡς δὲ καὶ ταύτας διεξέπλωσε, καὶ ἐξέβη ἐκ τῆς νεὸς, μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος, συστρατευόμενον αὐτῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καλέσας δ' αὐτὸν, εἴρετο τάδε· "Δημάρητε, νῦν μοί σε ἡδύ τι ἐστὶ ἐπείρεσθαι τὰ θέλω. σὺ εἶς Ἕλλην τε, καὶ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι σεῦ τε καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν ἐμοὶ ἐς λόγους ἀπικνεομένων, πόλιος οὔτ' ἐλαχίστης, οὔτ' ἀσθενεστάτης. νῦν ὦν μοι τόδε φράσον, εἰ Ἕλληνες ὑπομενέουσι χεῖρας ἐμοὶ ἀνταειρόμενοι. οὐ γὰρ, ὡς ἐγὼ δοκέω, οὐδ' εἰ πάντες Ἕλληνες καὶ οἱ λοιποὶ οἱ πρὸς ἑσπέρης οἰκέοντες ἄνθρωποι συλλεχθείησαν, οὐκ ἀξιόμαχοί εἰσι ἐμὲ ἐπιόντα ὑπομεῖναι, μὴ ἐόντες ἄρθμιοι. ἐθέλω μέντοι καὶ τὸ ἀπὸ σεῦ, ὁκοῖόν τι λέγεις περὶ αὐτέων, πυθέσθαι." Ὁ μὲν ταῦτα εἰρώτα. ὁ δὲ, ὑπολαβὼν ἔφη· "Βασιλεῦ, κότερα ἀληθηΐῃ χρήσομαι πρὸς σὲ, ἢ ἡδονῇ;" Ὁ δέ μιν ἀληθηΐῃ χρήσασθαι ἐκέλευε, φὰς οὐδέν οἱ ἀηδέστερον ἔσεσθαι ἢ πρότερον ἦν.

Quo facto sermonem cum Demarato [6, 70.] confert de Persarum Græcorumque viribus inter se comparatis. Jactabundam regis levitatem Demaratus modeste, sed gravibus argumentis confutat, maximam partem petitis ab admirabili disciplina Spartanorum.

CII. Ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσε Δημάρητος, ἔλεγε τάδε· "Βασιλεῦ, ἐπειδὴ ἀληθηΐῃ διαχρήσασθαι πάντως με κελεύεις, ταῦτα λέγοντα τὰ μὴ ψευδόμενός τις ὕστερον ὑπὸ σεῦ ἁλώσεται· τῇ Ἑλλάδι πενίη μὲν αἰεί κοτε σύντροφός ἐστι· ἀρετὴ δὲ ἔπακτός

“ ἐστι, ἀπό τε σοφίης κατεργασμένη καὶ νόμου ἰσχυροῦ· τῇ διαχρεωμένη ἡ Ἑλλὰς, τήν τε πενίην ἀπαμύνεται καὶ τὴν δεσποσύνην. αἰνέω μέν νυν πάντας Ἕλληνας τοὺς περὶ κείνους τοὺς Δωρικοὺς χώρους οἰκημένους· ἔρχομαι δὲ λέξων οὐ περὶ πάντων τούσδε τοὺς λόγους, ἀλλὰ περὶ Λακεδαιμονίων μούνων· πρῶτα μὲν, ὅτι οὐκ ἔστι ὅκως κοτὲ σοὺς δέξονται λόγους δουλοσύνην φέροντας τῇ Ἑλλάδι· αὖτις δὲ, ὡς ἀντιώσονταί τοι ἐς μάχην, καὶ ἢν οἱ ἄλλοι Ἕλληνες πάντες τὰ σὰ φρονέωσι. ἀριθμοῦ δὲ πέρι, μὴ πύθῃ ὅσοι τινὲς ἐόντες ταῦτα ποιέειν οἷοί τέ εἰσι· ἤν τε γὰρ τύχωσι ἐξεστρατευμένοι χίλιοι, οὗτοι μαχήσονταί τοι, ἤν τε ἐλάσσονες τουτέων, ἤν τε καὶ πλεῦνες.”

CIII. Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, γελάσας ἔφη· “ Δημάρητε, οἷον ἐφθέγξαο ἔπος, ἄνδρας χιλίους στρατιῇ τοσῇδε μαχήσασθαι! ἄγε, εἰπέ μοι, οὐ φὴς τουτέων τῶν ἀνδρῶν αὐτὸς βασιλεὺς γενέσθαι; σὺ ὦν ἐθελήσεις αὐτίκα μάλα πρὸς ἄνδρας δέκα μάχεσθαι; καί τοι εἰ τὸ πολιτικὸν ὑμῖν πᾶν ἐστὶ τοιοῦτον οἷον σὺ διαιρέεις, σέ γε τὸν κείνων βασιλῆα πρέπει πρὸς τὸ διπλήσιον ἀντιτάσσεσθαι κατὰ νόμους τοὺς ὑμετέρους. εἰ γὰρ κείνων ἕκαστος δέκα ἀνδρῶν τῆς στρατιῆς τῆς ἐμῆς ἀντάξιός ἐστι, σὲ δέ γε δίζημαι εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον· καὶ οὕτω μὲν ὀρθοῖτ' ἂν ὁ λόγος ὁ παρὰ σεῦ εἰρημένος. εἰ δὲ, τοιοῦτοί τε ἐόντες, καὶ μεγάθεα τοσοῦτοι οἷος σύ τε καὶ οἱ παρ' ἐμὲ φοιτῶσι Ἑλλήνων ἐς λόγους, αὐχέετε τοσοῦτον, ὅρα μὴ μάτην κόμπος ὁ λόγος οὗτος εἰρημένος εἴη. Ἐπεὶ φέρε ἴδω παντὶ τῷ οἰκότι. κῶς ἂν δυναίατο χίλιοι, ἢ καὶ μύριοι, ἢ καὶ πεντακισμύριοι, ἐόντες γε ἐλεύθεροι πάντες ὁμοίως, καὶ μὴ ὑπ' ἑνὸς ἀρχόμενοι, στρατῷ τοσῷδε ἀντιστῆναι; ἐπεί τοι πλεῦνες περὶ ἕνα ἕκαστον γινόμεθα ἢ χίλιοι, ἐόντων κείνων πέντε χιλιαδέων. ὑπὸ μὲν γὰρ ἑνὸς ἀρχόμενοι κατὰ τρόπον τὸν ἡμέτερον, γενοίατ' ἂν, δειμαίνοντες τοῦ-

"τον, καὶ παρὰ τὴν ἑωυτῶν φύσιν ἀμείνονες, καὶ ἴοιεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῦνας ἐλάσσονες ἐόντες· ἀνειμένοι δὲ ἐς τὸ ἐλεύθερον, οὐκ ἂν ποιέοιεν τουτέων οὐδέτερα. Δοκέω δὲ ἔγωγε καὶ ἀνισωθέντας πλήθεϊ, χαλεπῶς ἂν Ἕλληνας Πέρσῃσι μούνοισι μάχεσθαι. ἀλλὰ παρ' ἡμῖν τοῦτό ἐστι τὸ σὺ λέγεις· ἔστι γε μέντοι οὐ πολλὸν, ἀλλὰ σπάνιον. εἰσὶ γὰρ Περσέων, τῶν ἐμῶν αἰχμοφόρων, οἳ ἐθελήσουσι Ἑλλήνων ἀνδράσι τρισὶ ὁμοῦ μάχεσθαι· τῶν σὺ ἐὼν ἄπειρος, πολλὰ φλυηρέεις."

CIV. Πρὸς ταῦτα Δημάρητος λέγει· "Ὦ βασιλεῦ, ἀρχῆθεν ἠπιστάμην, ὅτι ἀληθηΐῃ χρεώμενος, οὐ φίλα τοι ἐρέω. σὺ δὲ ἐπεὶ ἠνάγκασας λέγειν τῶν λόγων τοὺς ἀληθεστάτους, ἔλεγον τὰ κατήκοντα Σπαρτιήτῃσι. καίτοι, ὡς ἐγὼ τυγχάνω τὰ νῦν τάδε ἐστοργὼς ἐκείνους, αὐτὸς μάλιστα ἐξεπίστεαι, οἵ με τιμήν τε καὶ γέρεα ἀπελόμενοι πατρώϊα, ἄπολίν τε καὶ φυγάδα πεποιήκασι· πατὴρ δὲ σὸς ὑποδεξάμενος, βίον τέ μοι καὶ οἶκον δέδωκε. οὔκων οἰκός ἐστι ἄνδρα τὸν σώφρονα εὐνοίην φαινομένην διωθέεσθαι, ἀλλὰ στέργειν μάλιστα. Ἐγὼ δὲ οὔτε δέκα ἀνδράσι ὑπίσχομαι οἷός τε εἶναι μάχεσθαι, οὔτε δυοῖσι· ἑκών τε εἶναι οὐδ' ἂν μουνομαχέοιμι. εἰ δὲ ἀναγκαίη εἴη, ἢ μέγας τις ὁ ἐποτρύνων ἀγὼν, μαχοίμην ἂν πάντων ἥδιστα ἑνὶ τουτέων τῶν ἀνδρῶν, οἳ Ἑλλήνων ἕκαστός φησι τριῶν ἄξιος εἶναι. ὣς δὲ καὶ Λακεδαιμόνιοι, κατὰ μὲν ἕνα μαχεόμενοι, οὐδαμῶν εἰσὶ κακίονες ἀνδρῶν· ἁλέες δὲ, ἄριστοι ἀνδρῶν ἁπάντων. Ἐλεύθεροι γὰρ ἐόντες, οὐ πάντα ἐλεύθεροί εἰσι· ἔπεστι γάρ σφι δεσπότης, νόμος, τὸν ὑποδειμαίνουσι πολλῷ ἔτι μᾶλλον, ἢ οἱ σοὶ σέ. ποιεῦσι γῶν τὰ ἂν ἐκεῖνος ἀνώγῃ· ἀνώγει δὲ τὠυτὸ αἰεὶ, οὐκ ἐῶν φεύγειν οὐδὲν πλῆθος ἀνθρώπων ἐκ μάχης, ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξει, ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι. σοὶ δὲ εἰ φαίνομαι ταῦτα λέγων φλυηρέειν, τἄλλα σιγᾶν ἐθέλω τὸ λοιπόν· νῦν δὲ

" ἀναγκασθεὶς ἔλεξα. γένοιτο μέντοι κατὰ νόον τοι, " βασιλεῦ."

Dorisco præficitur Mascames,

CV. Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἀμείψατο· Ξέρξης δὲ ἐς γέλωτά τε ἐτρέψατο, καὶ οὐκ ἐποιήσατο ὀργὴν οὐδεμίην, ἀλλ' ἠπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο. τούτῳ δὲ ἐς λόγους ἐλθὼν Ξέρξης, καὶ ὕπαρχον ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ καταστήσας Μασκάμην τὸν Μεγαδόστεω, τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθέντα καταπαύσας, ἐξήλαυνε τὸν στρατὸν διὰ τῆς Θρηΐκης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.

raræ fidelitatis laude regi non minus ille probatus,

CVI. Κατέλιπε δὲ ἄνδρα τοιόνδε Μασκάμην γενόμενον, τῷ μούνῳ Ξέρξης δῶρα πέμπεσκε, ὡς ἀριστεύοντι πάντων ὅσους κατέστησε αὐτὸς ἢ Δαρεῖος ὑπάρχους· πέμπεσκε δὲ ἀνὰ πᾶν ἔτος· ὣς δὲ καὶ Ἀρταξέρξης ὁ Ξέρξεω τοῖσι Μασκαμείοισι ἐκγόνοισι. Κατέστασαν γὰρ ἔτι πρότερον ταύτης τῆς ἐλάσιος ὕπαρχοι ἐν τῇ Θρηΐκῃ καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου πανταχῇ. οὗτοι ὦν πάντες, οἵ τε ἐκ Θρηΐκης καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, πλὴν τοῦ ἐν Δορίσκῳ, ὑπὸ Ἑλλήνων ὕστερον ταύτης τῆς στρατηλασίης ἐξῃρέθησαν· τὸν δὲ ἐν Δορίσκῳ Μασκάμην οὐδαμοί κω ἐδυνάσθησαν ἐξελεῖν, πολλῶν πειρησαμένων. διὰ τοῦτο δέ οἱ τὰ δῶρα πέμπεται παρὰ τοῦ βασιλεύοντος αἰεὶ ἐν Πέρσῃσι.

atque Boges, præfectus Eïonis. Quo hic facinore inclaruerit, cum Eïon ab Atheniensibus paulo post Xerxis Græcam expeditionem obsideretur.

CVII. Τῶν δὲ ἐξαιρεθέντων ὑπὸ Ἑλλήνων οὐδένα βασιλεὺς Ξέρξης ἐνόμισε εἶναι ἄνδρα ἀγαθὸν, εἰ μὴ Βόγην μοῦνον, τὸν ἐξ Ἠϊόνος. τοῦτον δὲ αἰνέων οὐκ ἐπαύετο, καὶ τοὺς περιεόντας αὐτοῦ ἐν Πέρσῃσι παῖδας ἐτίμα μάλιστα. ἐπεὶ καὶ ἄξιος αἴνου μεγάλου ἐγένετο Βόγης· ὃς ἐπειδὴ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ Κίμωνος τοῦ Μιλτιάδεω, παρεὸν αὐτῷ ὑπόσπονδον ἐξελθεῖν καὶ νοστῆσαι ἐς τὴν Ἀσίην, οὐκ ἐθέλησε, μὴ δειλίῃ δόξειε περιεῖναι βασιλέϊ, ἀλλὰ διεκαρτέρεε ἐς τὸ ἔσχατον. ὡς δ' οὐδὲν ἔτι φορβῆς ἐνῆν ἐν τῷ τείχεϊ, συννήσας πυρὴν μεγάλην, ἔσφαξε τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰς παλλακὰς καὶ τοὺς οἰκέτας· καὶ ἔπειτα ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ. μετὰ δὲ

ταῦτα, τὸν χρυσὸν ἅπαντα τὸν ἐκ τοῦ ἄστεος καὶ τὸν ἄργυρον ἔσπειρε ἀπὸ τοῦ τείχεος ἐς τὸν Στρυμόνα· ποιήσας δὲ ταῦτα, ἑωυτὸν ἐπέβαλε ἐς τὸ πῦρ. οὕτω μὲν οὗτος δικαίως αἰνέεται ἔτι καὶ ἐς τόδε ὑπὸ Περσέων.

CVIII. Ξέρξης δὲ ἐκ τοῦ Δορίσκου ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· τοὺς δὲ αἰεὶ γινομένους ἐμποδὼν, συστρατεύεσθαι ἠνάγκαζε. ἐδεδούλωτο γὰρ, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, ἡ μέχρι Θεσσαλίης πᾶσα, καὶ ἦν ὑπὸ βασιλῆα δασμοφόρος, Μεγαβάζου τε καταστρεψαμένου, καὶ ὕστερον Μαρδονίου. Παραμείβετο δὲ πορευόμενος ἐκ Δορίσκου, πρῶτα μὲν τὰ Σαμοθρηΐκια τείχεα, τῶν ἐσχάτη πεπόλισται πρὸς ἑσπέρην πόλις τῇ οὔνομά ἐστι Μεσαμβρίη· ἔχεται δὲ ταύτης Θασίων πόλις, Στρύμη. διὰ δέ σφεων τοῦ μέσου Λίσσος ποταμὸς διαῤῥέει· ὃς τότε οὐκ ἀντέσχε τὸ ὕδωρ παρέχων τῷ Ξέρξεω στρατῷ, ἀλλ' ἐπέλιπε. ἡ δὲ χώρη αὕτη πάλαι μὲν ἐκαλέετο Γαλλαϊκὴ, νῦν δὲ Βριαντική· ἔστι μέντοι, τῷ δικαιοτάτῳ τῶν λόγων, καὶ αὕτη Κικόνων.

Iter Xerxis a Dorisco in Græciam versus. Adsciti in exercitum, quotquot in hoc itinere Persis obviam fierent. Castella Samothracia: Mesembria. Stryme. Lissus fluvius epotus. Briantica regio, ante Galaïca dicta.

CIX. Διαβὰς δὲ τοῦ Λίσσου ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον ἀποξηρασμένον, πόλις Ἑλληνίδας τάσδε παραμείβετο, Μαρώνειαν, Δίκαιαν, Ἄβδηρα. ταύτας τε δὴ παρεξήϊε, καὶ κατὰ ταύτας δὲ, λίμνας ὀνομαστὰς τάσδε· Μαρωνείης μὲν μεταξὺ καὶ Στρύμης κειμένην Ἰσμαρίδα· κατὰ δὲ Δίκαιαν, Βιστονίδα, ἐς τὴν ποταμοὶ δύο ἐσιεῖσι τὸ ὕδωρ, Τραῦός τε καὶ Κόμψατος. κατὰ δὲ Ἄβδηρα, λίμνην μὲν οὐδεμίην ἐοῦσαν οὐνομαστὴν παραμείψατο Ξέρξης, ποταμὸν δὲ Νέστον, ῥέοντα ἐς θάλασσαν. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς χώρας ἰὼν τὰς ἠπειρώτιδας πόλις παρήϊε· τῶν ἐν μιῇ λίμνη ἐοῦσα τυγχάνει ὡσεὶ τριήκοντα σταδίων μάλιστά κῃ τὴν περίοδον, ἰχθυώδης τε καὶ κάρτα ἁλμυρή. ταύτην τὰ ὑποζύγια μοῦνα ἀρδόμενα ἀνεξήρηνε. τῇ δὲ πόλι ταύτῃ οὔνομά ἐστι Πίστυρος. Ταύτας μὲν δὴ τὰς πόλις, τὰς παραθαλασσίας τε καὶ Ἑλληνίδας, ἐξ εὐωνύμου χειρὸς ἀπέργων παρεξήϊε.

Maronea. Dicæa. Abdera. Paludes Ismaria et Bistonia: fluvii, Trauus, Compsatus, Nestus. Lacus ad oppidum Pistyrum piscosus et aqua salsissima, a solis jumentis exsiccatus.

Thraciæ populi hunc tractum accolentes: Pæti, Cicones, Bistones, Sapæi, Dersæi, Edoni, Satræ.

CX. Ἔθνεα δὲ Θρηΐκων, δι' ὧν τῆς χώρης ὁδὸν ἐποιέετο, τοσάδε· Παῖτοι, Κίκονες, Βίστονες, Σαπαῖοι, Δερσαῖοι, Ἠδωνοὶ, Σάτραι. τουτέων οἱ μὲν παρὰ θάλασσαν κατοικημένοι ἐν τῇσι νηυσὶ εἵποντο· οἱ δὲ αὐτέων τὴν μεσόγαιαν οἰκέοντες, καταλεχθέντες τε ὑπ' ἐμεῦ, πλὴν Σατρέων, οἱ ἄλλοι πάντες, πεζῇ ἀναγκαζόμενοι εἵποντο.

Soli Satræ cur libertatem et tunc et alias semper retinuerint. Bacchi apud eos oraculum, cujus prophetæ Bessi.

CXI. Σάτραι δὲ οὐδενός κω ἀνθρώπων ὑπήκοοι ἐγένοντο, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν· ἀλλὰ διατελεῦσι τὸ μέχρι ἐμεῦ αἰεὶ ἐόντες ἐλεύθεροι, μοῦνοι Θρηΐκων. οἰκέουσί τε γὰρ οὔρεα ὑψηλὰ, ἴδῃσί τε παντοίῃσι καὶ νιφάσι συνηρεφέα, καὶ εἰσὶ τὰ πολέμια ἄκροι. οὗτοι οἱ τοῦ Διονύσου τὸ μαντήϊόν εἰσι ἐκτημένοι. τὸ δὲ μαντήϊον τοῦτο, ἔστι μὲν ἐπὶ τῶν οὐρέων τῶν ὑψηλοτάτων· Βησσοὶ δὲ τῶν Σατρέων εἰσὶ οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ, πρόμαντις δὲ ἡ χρέουσα, κατά περ ἐν Δελφοῖσι, καὶ οὐδὲν ποικιλώτερον.

Castella Pierum. Mons Pangæus, ejusque metalla, propria Pierum, Odomantorum et Satrarum.

CXII. Παραμειψάμενος δὲ ὁ Ξέρξης τὴν εἰρημένην, δεύτερα τουτέων παραμείβετο τείχεα τὰ Πιέρων· τῶν καὶ ἑνὶ Φάγρης ἐστὶ οὔνομα, καὶ ἑτέρῳ Πέργαμος. ταύτῃ μὲν δὴ παρ' αὐτὰ τὰ τείχεα τὴν ὁδὸν ἐποιέετο, ἐκ δεξιῆς χειρὸς τὸ Πάγγαιον οὖρος ἀπέργων, ἐὸν μέγα τε καὶ ὑψηλόν· ἐν τῷ χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα ἔνι μέταλλα, τὰ νέμονται Πίερές τε καὶ Ὀδόμαντοι, καὶ μάλιστα Σάτραι.

Pæones. Doberes. Pæoplæ. Strymon fluvius ad eumque sita Eïon. Regio Pangæo contermina Phyllis dicta. Equi candidi Strymoni a magis immolati.

CXIII. Ὑπεροικέοντας δὲ τὸ Πάγγαιον πρὸς βορέω ἀνέμου Παίονας, Δόβηράς τε καὶ Παιόπλας παρεξιὼν, ἤϊε πρὸς ἑσπέρην· ἐς ὃ ἀπίκετο ἐπὶ ποταμόν τε Στρυμόνα καὶ πόλιν Ἠϊόνα, τῆς ἔτι ζωὸς ἐὼν ἦρχε Βόγης, τοῦ περ ὀλίγῳ πρότερον τούτων λόγον ἐποιεύμην. ἡ δὲ γῆ αὕτη ἡ περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος, καλέεται Φυλλίς· κατατείνουσα, τὰ μὲν πρὸς ἑσπέρην, ἐπὶ ποταμὸν Ἀγγίτην, ἐκδιδόντα ἐς τὸν Στρυμόνα· τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην, τείνουσα ἐς αὐτὸν τὸν Στρυμόνα, ἐς τὸν οἱ Μάγοι ἐκαλλιρέοντο, σφάζοντες ἵππους λευκούς.

CXIV. Φαρμακεύσαντες δὲ ταῦτα ἐς τὸν ποταμὸν, καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τούτοισι, ἐν Ἐννέα Ὁδοῖσι τῇσι Ἠδωνῶν ἐπορεύοντο κατὰ τὰς γεφύρας, τὸν Στρυμόνα εὑρόντες ἐζευγμένον. Ἐννέα δὲ Ὁδοὺς πυνθανόμενοι τὸν χῶρον τοῦτον καλέεσθαι, τοσούτους ἐν αὐτῷ παῖδάς τε καὶ παρθένους ἀνδρῶν τῶν ἐπιχωρίων ζώοντας κατώρυσσον. Περσικὸν δὲ τὸ ζώοντας κατορύσσειν· ἐπεὶ καὶ Ἄμηστριν, τὴν Ξέρξεω γυναῖκα, πυνθάνομαι γηράσασαν δὶς ἑπτὰ Περσέων παῖδας ἐόντων ἐπιφανέων ἀνδρῶν ὑπὲρ ἑωυτῆς τῷ ὑπὸ γῆν λεγομένῳ εἶναι θεῷ ἀντιχαρίζεσθαι κατορύσσουσαν.

Ennea Hodoi Edonorum. Ibi pueri a Persis vivi defossi: cujus superstitionis Persicæ aliud exemplum affertur.

CXV. Ὡς δὲ ἀπὸ τοῦ Στρυμόνος ἐπορεύετο ὁ στρατὸς, ἐνθαῦτα πρὸς ἡλίου δυσμέων ἐστὶ αἰγιαλὸς, ἐν τῷ οἰκημένην Ἄργιλον πόλιν Ἑλλάδα παρεξήϊε. αὕτη δὲ, καὶ ἡ κατύπερθε ταύτης, καλέεται Βισαλτίη. ἐνθεῦτεν δὲ, κόλπον τὸν ἐπὶ Ποσιδηΐου ἐξ ἀριστερῆς χερὸς ἔχων, ἤϊε διὰ Συλέος πεδίου καλεομένου, Στάγειρον πόλιν Ἑλλάδα παραμειβόμενος, καὶ ἀπίκετο ἐς Ἄκανθον· ἅμα ἀγόμενος τουτέων ἕκαστον τῶν ἐθνέων καὶ τῶν περὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος οἰκεόντων, ὁμοίως καὶ τῶν πρότερον κατέλεξα· τοὺς μὲν παρὰ θάλασσαν ἔχων οἰκημένους ἐν νηυσὶ στρατευομένους, τοὺς δ' ὑπὲρ θαλάσσης, πεζῇ ἑπομένους. τὴν δὲ ὁδὸν ταύτην, τῇ βασιλεὺς Ξέρξης τὸν στρατὸν ἤλασε, οὔτε συγχέουσι Θρήϊκες, οὔτ' ἐπισπείρουσι, σέβονταί τε μεγάλως τὸ μέχρι ἐμεῦ.

Argilus. Bisaltia regio. Campus Syleus. Stagira. Acanthus. Via, per quam exercitus iter fecit, a Thracibus religiose culta.

CXVI. Ὡς δὲ ἄρα ἐς τὴν Ἄκανθον ἀπίκετο, ξεινίην τε ὁ Πέρσης τοῖσι Ἀκανθίοισι προεῖπε, καὶ ἐδωρήσατό σφεας ἐσθῆτι Μηδικῇ, ἐπαίνεέ τε, ὁρέων αὐτοὺς προθύμους ἐόντας ἐς τὸν πόλεμον, καὶ τὸ ὄρυγμα ἀκούων.

Acanthii laudati a Xerxe honoribusque aucti.

CXVII. Ἐν Ἀκάνθῳ δὲ ἐόντος Ξέρξεω, συνήνεικε ὑπὸ νούσου ἀποθανεῖν τὸν ἐπεστεῶτα τῆς διώρυχος Ἀρταχαίην, δόκιμον ἐόντα παρὰ Ξέρξῃ, καὶ γένος Ἀχαιμενίδην, μεγάθεΐ τε μέγιστον ἐόντα Περσέων· ἀπὸ γὰρ πέντε πηχέων βασιληΐων ἀπέλιπε τέσσερας δακτύλους· φωνέοντά τε μέγιστον ἀνθρώπων. ὥστε

Acanthi moritur Artachaëës nobilis Persa, omnium procerissimus ac voce stentorea. Mor-

tuum Acanthii ut heroëm colunt.

Ξέρξεα, συμφορὴν ποιησάμενον μεγάλην, ἐξενεῖκαί τε αὐτὸν κάλλιστα καὶ θάψαι· ἐτυμβοχόεε δὲ πᾶσα ἡ στρατιή. τούτῳ δὲ τῷ Ἀρταχαίῃ θύουσι Ἀκάνθιοι ἐκ θεοπροπίου ὡς ἥρωϊ, ἐπονομάζοντες τὸ οὔνομα. βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης, ἀπολομένου Ἀρταχαίεω, ἐποιέετο συμφορήν.

Græcorum civitatibus, quas Xerxes cum exercitu transiret, cœnæ sumtuosissimæ imperatæ [c. 32.], hisque opes illarum attritæ.

CXVIII. Οἱ δὲ ὑποδεκόμενοι Ἑλλήνων τὴν στρατιὴν, καὶ δειπνίζοντες Ξέρξεα, ἐς πᾶν κακοῦ ἀπικέατο, οὕτω ὥστε ἀνάστατοι ἐκ τῶν οἰκίων ἐγίνοντο· ὅκου γε Θασίοισι, ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ πολίων τῶν σφετέρων δεξαμένοισι τὴν Ξέρξεω στρατιὴν καὶ δειπνίσασι, Ἀντίπατρος ὁ Ὀργέος ἀραιρημένος, τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δόκιμος ὁμοῖα τῷ μάλιστα, ἀπέδεξε ἐς τὸ δεῖπνον τετρακόσια τάλαντα ἀργυρίου τετελεσμένα.

CXIX. Ὣς δὲ παραπλησίως καὶ ἐν τῇσι ἄλλῃσι πόλισι οἱ ἐπεστεῶτες ἀπεδείκνυσαν τὸν λόγον. τὸ γὰρ δεῖπνον τοιόνδε τι ἐγίνετο, οἷα ἐκ πολλοῦ χρόνου προειρημένον, καὶ περὶ πολλοῦ ποιεύμενον. τοῦτο μὲν, ὡς ἐπύθοντο τάχιστα τῶν κηρύκων τῶν περιαγγελλόντων, δασάμενοι σῖτον ἐν τῇσι πόλισι οἱ ἀστοὶ, ἄλευρά τε καὶ ἄλφιτα ἐποίευν πάντες ἐπὶ μῆνας συχνούς· τοῦτο δὲ, κτήνεα σιτεύεσκον, ἐξευρίσκοντες τιμῆς τὰ κάλλιστα, ἔτρεφόν τε ὄρνιθας χερσαίους καὶ λιμναίους, ἔν τε οἰκήμασι καὶ λάκκοισι, ἐς ὑποδοχὰς τοῦ στρατοῦ· τοῦτο δὲ, χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα ποτήριά τε καὶ κρητῆρας ἐποιεῦντο, καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἐπὶ τράπεζαν τιθέαται πάντα. ταῦτα μὲν δὴ αὐτῷ τε βασιλέϊ καὶ τοῖσι ὁμοσίτοισι μετ' ἐκείνου ἐπεποίητο· τῇ δὲ ἄλλῃ στρατιῇ, τὰ ἐς φορβὴν μοῦνα τασσόμενα. ὅκως δὲ ἀπίκοιτο ἡ στρατιὴ, σκηνὴ μὲν ἔσκε πεπηγυῖα ἑτοίμη, ἐς τὴν αὐτὸς σταθμὸν ποιεέσκετο Ξέρξης· ἡ δὲ ἄλλη στρατιὴ ἔσκε ὑπαίθριος. ὡς δὲ δείπνου γίνοιτο ὥρη, οἱ μὲν δεκόμενοι ἔχεσκον πόνον· οἱ δὲ, ὅκως πλησθέντες νύκτα αὐτοῦ ἀγάγοιεν, τῇ ὑστεραίῃ τήν τε σκηνὴν ἀνασπάσαντες, καὶ τὰ ἔπιπλα πάντα λαβόντες, οὕτω ἀπελαύνεσκον, λείποντες οὐδὲν, ἀλλὰ φερόμενοι.

CXX. Ἔνθα δὴ Μεγακρέοντος, ἀνδρὸς Ἀβδηρίτεω, ἔπος εὖ εἰρημένον ἐγένετο, ὃς συνεβούλευσε Ἀβδηρίτῃσι "πανδημεὶ, αὐτοὺς καὶ γυναῖκας, ἐλθόντας ἐς τὰ σφέτερα ἱρὰ, ἵζεσθαι ἱκέτας τῶν θεῶν, παραιτεομένους "καὶ τὸ λοιπόν σφι ἀπαμύνειν τῶν ἐπιόντων κακῶν τὰ "ἡμίσεα· τῶν τε παροιχομένων ἔχειν σφι μεγάλην "χάριν, ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης οὐ δὶς ἑκάστης ἡμέρης "ἐνόμισε σῖτον αἱρέεσθαι. παρέχειν γὰρ ἂν Ἀβδηρίτῃσι, "εἰ καὶ ἄριστον προείρητο ὁμοῖα τῷ δείπνῳ παρασκευάζειν, ἢ μὴ ὑπομένειν Ξέρξεα ἐπιόντα, ἢ καταμείναντας, κάκιστα πάντων ἀνθρώπων διατριβῆναι." Οἱ μὲν δὴ πιεζόμενοι, ὁμοίως τὸ ἐπιτασσόμενον ἐπετέλεον.

De iis dictum Megacreontis Abderitæ.

CXXI. Ξέρξης δὲ ἐκ τῆς Ἀκάνθου, ἐντειλάμενος τοῖσι στρατηγοῖσι τὸν ναυτικὸν στρατὸν ὑπομένειν ἐν Θέρμῃ, ἀπῆκε ἀπ᾽ ἑωυτοῦ πορεύεσθαι τὰς νέας· Θέρμῃ δὲ τῇ ἐν τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ οἰκημένῃ, ἀπ᾽ ἧς καὶ ὁ κόλπος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει· ταύτῃ γὰρ ἐπυνθάνετο συντομώτατον εἶναι. Μέχρι μὲν γὰρ Ἀκάνθου ὧδε τεταγμένος ὁ στρατὸς ἐκ Δορίσκου τὴν ὁδὸν ἐποιέετο. τρεῖς μοίρας ὁ Ξέρξης δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατὸν, μίαν αὐτέων ἔταξε παρὰ θάλασσαν ἰέναι ὁμοῦ τῷ ναυτικῷ· ταύτης μὲν δὴ ἐστρατήγεον Μαρδόνιός τε καὶ Μασίστης. ἑτέρη δὲ τεταγμένη ἤϊε τοῦ στρατοῦ τριτημορὶς τὴν μεσόγαιαν, τῆς ἐστρατήγεον Τριτανταίχμης τε καὶ Γέργις. ἡ δὲ τρίτη τῶν μοιρέων, μετ᾽ ἧς ἐπορεύετο αὐτὸς ὁ Ξέρξης, ἤϊε μὲν τὸ μέσον αὐτέων, στρατηγοὺς δὲ παρείχετο Σμερδομένεά τε καὶ Μεγάβυζον.

Quot agminibus copiæ pedestres, classe comitante, iter inde a Dorisco usque Acanthum fecerint. Acantho classis in sinum Thermaicum præmissa,

CXXII. Ὁ μέν νυν ναυτικὸς στρατὸς, ὡς ἀπείθη ὑπὸ Ξέρξεω, καὶ διεξέπλωσε τὴν διώρυχα τὴν ἐν τῷ Ἄθῳ γενομένην, διέχουσαν δὲ ἐς κόλπον ἐν τῷ Ἄσσα τε πόλις καὶ Πίλωρος καὶ Σίγγος καὶ Σάρτη οἴκηνται· ἐνθεῦτεν, ὡς καὶ ἐκ τουτέων τῶν πολίων στρατιὴν παρέλαβε, ἔπλεε ἀπιέμενος ἐς τὸν Θερμαῖον κόλπον. κάμπτων δὲ Ἄμπελον, τὴν Τορωναίην ἄκρην, παραμείβετο Ἑλληνίδας τάσδε πόλις, ἐκ τῶν νέας τε καὶ

quæ loca attigerit. Assa. Pilorus. Singus. Sarte. Ampelus promontorium. Torone. Galepsus. Sermyle. Mecyberna. Olynthus. Sithonia regio.

στρατιὴν παρελάμβανε, Τορώνην, Γαληψὸν, Σερμύλην, Μηκύβερναν, Ὄλυνθον. ἡ μὲν νυν χώρη αὕτη, Σιθωνίη καλέεται.

Promontorium Canastræum. Potidæa. Aphytis. Neapolis. Æge. Therambus. Scione. Mende. Sane. Pallene regio, olim Phlegre dicta. Lipaxus. Combrea. Lisæ. Gigonus. Campsa. Smila. Ænea. Terra Crossæa. Therma. Sindus. Chalestra. Axius fluvius. Ichnæ. Pella.

CXXIII. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Ξέρξεω, συντάμνων ἀπ' Ἀμπέλου ἄκρης ἐπὶ Καναστραῖον ἄκρην, τὸ δὴ πάσης τῆς Παλλήνης ἀνέχει μάλιστα, ἐνθεῦτεν νέας τε καὶ στρατιὴν παρελάμβανε ἐκ Ποτιδαίης, καὶ Ἀφύτιος, καὶ Νέης Πόλιος, καὶ Αἰγῆς, καὶ Θεράμβω, καὶ Σκιώνης, καὶ Μένδης, καὶ Σάνης. αὗται γάρ εἰσι αἱ τὴν νῦν Παλλήνην, πρότερον δὲ Φλέγρην καλεομένην, νεμόμεναι. Παραπλέων δὲ καὶ ταύτην τὴν χώρην, ἔπλεε ἐς τὸ προειρημένον, παραλαμβάνων στρατιὴν καὶ ἐκ τῶν προσεχέων πολίων τῇ Παλλήνῃ, ὁμουρεουσέων δὲ τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ· τῇσι οὐνόματά ἐστι τάδε, Λίπαξος, Κώμβρεια, Λίσαι, Γίγωνος, Κάμψα, Σμίλα, Αἴνεια. ἡ δὲ τουτέων χώρη, Κροσσαίη ἔτι καὶ ἐς τόδε καλέεται. Ἀπὸ δὲ Αἰνείης, ἐς τὴν ἐτελεύτων καταλέγων τὰς πόλις, ἀπὸ ταύτης ἤδη ἐς αὐτόν τε τὸν Θερμαῖον κόλπον ἐγίνετο τῷ ναυτικῷ στρατῷ ὁ πλόος, καὶ γῆν τὴν Μυγδονίην. πλέων δὲ ἀπίκετο ἔς τε τὴν προειρημένην Θέρμην, καὶ Σινδόν τε πόλιν καὶ Χαλέστρην, ἐπὶ τὸν Ἄξιον ποταμόν· ὃς οὐρίζει χώρην τὴν Μυγδονίην τε καὶ Βοττιαιΐδα, τῆς ἔχουσι τὸ παρὰ θάλασσαν στεινὸν χωρίον πόλις Ἴχναι τε καὶ Πέλλα.

Eodem pedestres copiæ per mediam continentem tendunt. Echidorus fluvius.

CXXIV. Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς, αὐτοῦ περὶ Ἄξιον ποταμὸν, καὶ πόλιν Θέρμην, καὶ τὰς μεταξὺ πόλις τουτέων, περιμένων βασιλῆα, ἐστρατοπεδεύετο· Ξέρξης δὲ καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς ἐπορεύετο ἐκ τῆς Ἀκάνθου, τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ, βουλόμενος ἐς τὴν Θέρμην ἀπικέσθαι. ἐπορεύετο δὲ διὰ τῆς Παιονικῆς καὶ Κρηστωνικῆς ἐπὶ ποταμὸν Ἐχείδωρον, ὃς ἐκ Κρηστωναίων ἀρξάμενος, ῥέει διὰ Μυγδονίης χώρης, καὶ ἐξίει παρὰ τὸ ἕλος τὸ ἐπ' Ἀξίῳ ποταμῷ.

Cameli a leonibus dilaniati.

CXXV. Πορευομένῳ δὲ ταύτῃ, λέοντές οἱ ἐπεθήκαντο τῇσι σιτοφόροισι καμήλοισι. καταφοιτέοντες

γὰρ οἱ λέοντες τὰς νύκτας, καὶ λείποντες τὰ σφέτερα ἤθεα, ἄλλου μὲν οὐδενὸς ἅπτοντο οὔτε ὑποζυγίου, οὔτε ἀνθρώπου, οἱ δὲ τὰς καμήλους ἐκεράϊζον μούνας. θωμάζω δὲ τὸ αἴτιον, ὅ τι κοτὲ ἦν, τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζον ἀπεχομένους τοὺς λέοντας, τῇσι καμήλοισι ἐπιτίθεσθαι· τὸ μήτε πρότερον ὀπώπεσαν θηρίον, μήτ' ἐπεπειρέατο αὐτοῦ.

CXXVI. Εἰσὶ δὲ κατὰ ταῦτα τὰ χωρία καὶ λέοντες πολλοὶ, καὶ βόες ἄγριοι, τῶν τὰ κέρεα ὑπερμεγάθεά ἐστι, τὰ ἐς Ἕλληνας φοιτέοντα. οὖρος δὲ τοῖσι λέουσί ἐστι ὅ τε δι' Ἀϐδήρων ῥέων ποταμὸς Νέστος, καὶ ὁ δι' Ἀκαρνανίης ῥέων Ἀχελῷος. οὔτε γὰρ τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τοῦ Νέστου οὐδαμόθι πάσης τῆς ἔμπροσθεν Εὐρώπης ἴδοι τις ἂν λέοντα, οὔτε πρὸς ἑσπέρης τοῦ Ἀχελῴου ἐν τῇ ὑπολοίπῳ ἠπείρῳ· ἀλλ' ἐν τῇ μεταξὺ τουτέων τῶν ποταμῶν γίνονται.

Tauri silvestres in iisdem locis. In qua Europæ parte leones reperiantur.

CXXVII. Ὡς δὲ ἐς τὴν Θέρμην ἀπίκετο ὁ Ξέρξης, ἵδρυσε αὐτοῦ τὴν στρατιήν. ἐπέσχε δὲ ὁ στρατὸς αὐτοῦ στρατοπεδευόμενος τὴν παρὰ θάλασσαν χώρην τοσήνδε· ἀρξάμενος ἀπὸ Θέρμης πόλιος καὶ τῆς Μυγδονίης, μέχρι Λυδίεώ τε ποταμοῦ καὶ Ἁλιάκμονος, οἳ οὐρίζουσι γῆν τὴν Βοττιαιΐδα τε καὶ Μακεδονίδα, ἐς τὠυτὸ ῥέεθρον τὸ ὕδωρ συμμίσγοντες. ἐστρατοπεδεύοντο μὲν δὴ ἐν τούτοισι τοῖσι χωρίοισι οἱ βάρϐαροι. τῶν δὲ καταλεχθέντων τουτέων ποταμῶν, ἐκ Κρηστωναίης ῥέων Ἐχείδωρος μοῦνος οὐκ ἀντέχρησε τῇ στρατιῇ πινόμενος, ἀλλ' ἐπέλιπε.

Castra Persarum ad Thermam. Fluvii Lydias et Haliacmon. Echidorus epotus.

CXXVIII. Ξέρξης δὲ ὁρέων ἐκ τῆς Θέρμης οὔρεα τὰ Θεσσαλικὰ, τόν τε Ὄλυμπον καὶ τὴν Ὄσσαν, μεγάθεΐ τε ὑπερμήκεα ἐόντα, διὰ μέσου τε αὐτέων αὐλῶνα στεινὸν πυνθανόμενος εἶναι, δι' οὗ ῥέει ὁ Πηνειὸς, ἀκούων τε εἶναι ταύτῃ ὁδὸν ἐς Θεσσαλίην φέρουσαν, ἐπεθύμησε πλώσας θεήσασθαι τὴν ἐκϐολὴν τοῦ Πηνειοῦ· ὅτι τὴν ἄνω ὁδὸν ἔμελλε ἐλᾶν διὰ Μακεδόνων, τῶν κατύπερθε οἰκημένων, ἐς Περραιϐοὺς παρὰ Γόννον πόλιν· ταύτῃ γὰρ ἀσφαλέστατον ἐπυν-

Xerxes invisit Penei ostia.

θάνετο εἶναι. ὡς δὲ ἐπεθύμησε, καὶ ἐποίεε ταῦτα. ἐσβὰς ἐς Σιδωνίην νέα, ἐς τήν περ ἐσέβαινε αἰεὶ ὅκως τι ἐθέλοι τοιοῦτο ποιῆσαι, ἀνέδεξε σημήϊον καὶ τοῖσι ἄλλοισι ἀνάγεσθαι, καταλιπὼν αὐτοῦ τὸν πεζὸν στρατόν. ἐπεὶ δὲ ἀπίκετο, καὶ ἐθεήσατο Ξέρξης τὴν ἐκβολὴν τοῦ Πηνειοῦ, ἐν θώυματι μεγάλῳ ἐνέσχετο. καλέσας δὲ τοὺς κατηγεμόνας τῆς ὁδοῦ, εἴρετο εἰ τὸν ποταμόν ἐστι παρατρέψαντα ἑτέρῃ ἐς θάλασσαν ἐξαγαγεῖν.

Thessaliæ situs. Planities ejus olim aquis mersa.

CXXIX. Τὴν δὲ Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην, ὥστε γε συγκεκληϊσμένην πάντοθεν ὑπερμήκεσι οὔρεσι. τὰ μὲν γὰρ αὐτῆς πρὸς τὴν ἠῶ ἔχοντα, τό τε Πήλιον οὖρος καὶ ἡ Ὄσσα ἀποκλήει, συμμίσγοντα τὰς ὑπωρείας ἀλλήλοισι· τὰ δὲ πρὸς βορέω ἀνέμου, Οὔλυμπος· τὰ δὲ πρὸς ἑσπέρην, Πίνδος· τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ ἄνεμον νότον, ἡ Ὄθρυς· τὸ μέσον δὲ τουτέων τῶν λεχθέντων οὐρέων ἡ Θεσσαλίη ἐστὶ, ἐοῦσα κοίλη. ὥστε ὦν ποταμῶν ἐς αὐτὴν καὶ ἄλλων συχνῶν ἐσβαλλόντων, πέντε δὲ τῶν δοκίμων μάλιστα τῶνδε, Πηνειοῦ, καὶ Ἀπιδανοῦ, καὶ Ὀνοχώνου, καὶ Ἐνιπέος, καὶ Παμίσου· οἱ μέν νυν ἐς τὸ πεδίον τοῦτο συλλεγόμενοι ἐκ τῶν οὐρέων τῶν περικληϊόντων τὴν Θεσσαλίην οὐνομαζόμενοι, δι' ἑνὸς αὐλῶνος, καὶ τούτου στεινοῦ, ἔκροον ἔχουσι ἐς θάλασσαν, προσυμμίσγοντες τὸ ὕδωρ πάντες ἐς τὠυτό· ἐπεὰν δὲ συμμιχθέωσι τάχιστα, ἐνθεῦτεν ἤδη ὁ Πηνειὸς τῷ οὐνόματι κατακρατέων, ἀνωνύμους τοὺς ἄλλους εἶναι ποιέει. Τὸ δὲ παλαιὸν λέγεται, οὐκ ἐόντος κω τοῦ αὐλῶνος καὶ διεκρόου τούτου, τοὺς ποταμοὺς τούτους, καὶ πρὸς τοῖσι ποταμοῖσι τούτοισι τὴν Βοιβηΐδα λίμνην, οὔτε οὐνομάζεσθαι κατά περ νῦν, ῥέειν τε οὐδὲν ἔσσον ἢ νῦν· ῥέοντας δὲ, ποιέειν τὴν Θεσσαλίην πᾶσαν πέλαγος. αὐτοὶ μέν νυν Θεσσαλοί φασι Ποσειδέωνα ποιῆσαι τὸν αὐλῶνα, δι' οὗ ῥέει ὁ Πηνειὸς, οἰκότα λέγοντες. ὅστις γὰρ νομίζει Ποσειδέωνα τὴν γῆν σείειν, καὶ τὰ διεστεῶτα ὑπὸ σεισμοῦ

τοῦ θεοῦ τούτου ἔργα εἶναι, καὶ ἂν ἐκεῖνο ἰδὼν φαίη Ποσειδέωνα ποιῆσαι. ἔστι γὰρ σεισμοῦ ἔργον, ὡς ἐμοὶ ἐφαίνετο εἶναι, ἡ διάστασις τῶν οὐρέων.

Thessalorum expugnatio ob terræ naturam Xerxi facillima visa.

CXXX. Οἱ δὲ κατηγεόμενοι, εἰρομένου Ξέρξεω εἰ ἔστι ἄλλη ἔξοδος ἐς θάλασσαν τῷ Πηνειῷ, ἐξεπιστάμενοι ἀτρεκέως, εἶπον· "Βασιλεῦ, ποταμῷ τούτῳ οὐκ ἔστι ἄλλη ἐξήλυσις ἐς θάλασσαν κατήκουσα, ἀλλ' ἥδε αὕτη· οὔρεσι γὰρ περιεστεφάνωται πᾶσα Θεσσαλίη." Ξέρξεα δὲ λέγεται εἰπεῖν πρὸς ταῦτα· "Σοφοὶ ἄνδρες εἰσὶ Θεσσαλοί. ταῦτ' ἄρα πρὸ πολλοῦ ἐφυλάξαντο γνωσιμαχέοντες, καὶ τἆλλα, καὶ ὅτι χώρην ἄρα εἶχον εὐαίρετόν τε καὶ ταχυάλωτον. τὸν γὰρ ποταμὸν πρῆγμα ἂν ἦν μοῦνον ἐπεῖναί σφεων ἐπὶ τὴν χώρην, χώματι ἐκ τοῦ αὐλῶνος ἐκβιβάσαντα, καὶ παρατρέψαντα δι' ὧν νῦν ῥέει ῥεέθρων· ὥστε Θεσσαλίην πᾶσαν ἔξω τῶν οὐρέων ὑπόβρυχα γενέσθαι." Ταῦτα δὲ ἔχοντα ἔλεγε ἐς τοὺς Ἀλεύεω παῖδας, ὅτι πρῶτοι Ἑλλήνων, ἐόντες Θεσσαλοί, ἔδοσαν ἑωυτοὺς βασιλέϊ· δοκέων ὁ Ξέρξης ἀπὸ παντός σφεας τοῦ ἔθνεος ἐπαγγέλεσθαι φιλίην. εἴπας δὲ ταῦτα, καὶ θεησάμενος, ἀπέπλεε ἐς τὴν Θέρμην.

Dum Persæ ad sinum Thermaicum in castris sedent, legati in Græciam missi [c. 32.] ad regem revertuntur.

CXXXI. Ὁ μὲν δὴ περὶ Πιερίην διέτριβε ἡμέρας συχνάς. τὸ γὰρ δὴ οὖρος τὸ Μακεδονικὸν ἔκειρε τῆς στρατιῆς τριτημορίς, ἵνα ταύτῃ διεξίῃ ἅπασα ἡ στρατιὴ ἐς Περραιβούς. Οἱ δὲ δὴ κήρυκες οἱ ἀποπεμφθέντες ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ γῆς αἴτησιν, ἀπικέατο· οἱ μὲν, κεινοί, οἱ δὲ, φέροντες γῆν τε καὶ ὕδωρ.

Qui Græcorum populi aquam et terram dederint. Pœna iis a cæteris Græcis irrogata.

CXXXII. Τῶν δὲ δόντων ταῦτα ἐγένοντο οἵδε, Θεσσαλοί, Δόλοπες, Ἐνιῆνες, Περραιβοί, Λοκροί, Μάγνητες, Μηλιέες, Ἀχαιοὶ οἱ Φθιῶται, καὶ Θηβαῖοι, καὶ οἱ ἄλλοι Βοιωτοί, πλὴν Θεσπιέων τε καὶ Πλαταιέων. Ἐπὶ τούτοισι οἱ Ἕλληνες ἔταμον ὅρκιον οἱ τῷ βαρβάρῳ πόλεμον ἀειράμενοι. τὸ δὲ ὅρκιον ὧδε εἶχε· "Ὅσοι τῷ Πέρσῃ ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ἑλλη-

“ νες ἐόντες, μὴ ἀναγκασθέντες, καταστάντων σφι εὖ “ τῶν πρηγμάτων, τούτους δεκατεῦσαι τῷ ἐν Δελ- “ φοῖσι θεῷ.” τὸ μὲν δὴ ὅρκιον ὧδε εἶχε τοῖσι Ἕλλησι.

Athenas ac Spartam cur Xerxes legatos non miserit [c. 32.].

CXXXIII. Ἐς δὲ Ἀθήνας καὶ Σπάρτην οὐκ ἀπέπεμψε ὁ Πέρσης ἐπὶ γῆς αἴτησιν κήρυκας, τῶνδε εἵνεκα. πρότερον Δαρείου πέμψαντος ἐπ᾽ αὐτὸ τοῦτο, οἱ μὲν αὐτέων, τοὺς αἰτέοντας ἐς τὸ βάραθρον, οἱ δὲ ἐς φρέαρ ἐσβαλόντες, ἐκέλευον γῆν τε καὶ ὕδωρ ἐκ τουτέων φέρειν παρὰ βασιλέα. τουτέων μὲν εἵνεκα οὐκ ἔπεμψε Ξέρξης τοὺς αἰτήσοντας. Ὅ τι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοισι ταῦτα ποιήσασι τοὺς κήρυκας συνήνεικε ἀνεθέλητον γενέσθαι, οὐκ ἔχω εἶπαι, πλὴν ὅτι σφέων ἡ χώρη καὶ ἡ πόλις ἐδηϊώθη· ἀλλὰ τοῦτο οὐ διὰ ταύτην τὴν αἰτίην δοκέω γενέσθαι.

Talthybii herois ob Darii legatos [6, 48.] olim necatos ira in Spartanos. Ad eam placandam Sperthies et Bulis, Spartiatæ, Susa ad Xerxem profecti,

CXXXIV. Τοῖσι δὲ ὦν Λακεδαιμονίοισι μῆνις κατέσκηψε Ταλθυβίου, τοῦ Ἀγαμέμνονος κήρυκος. ἐν γὰρ Σπάρτῃ ἐστὶ Ταλθυβίου ἱρόν· εἰσὶ δὲ καὶ ἀπόγονοι Ταλθυβίου, Ταλθυβιάδαι καλεόμενοι, τοῖσι αἱ κηρυκηΐαι αἱ ἐκ Σπάρτης πᾶσαι γέρας δέδονται. μετὰ δὲ ταῦτα, τοῖσι Σπαρτιήτῃσι καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο· τοῦτο δ᾽ ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἦν σφι. ἀχθομένων δὲ καὶ συμφορῇ χρεωμένων Λακεδαιμονίων, ἁλίης τε πολλάκις συλλεγομένης, καὶ κήρυγμα τοιόνδε ποιευμένων, εἴ τις βούλοιτο Λακεδαιμονίων πρὸ τῆς Σπάρτης ἀποθνήσκειν, Σπερθίης τε ὁ Ἀνηρίστου καὶ Βοῦλις ὁ Νικόλεω, ἄνδρες Σπαρτιῆται, φύσει τε γεγονότες εὖ, καὶ χρήμασι ἀνήκοντες ἐς τὰ πρῶτα, ἐθελονταὶ ὑπέδυσαν ποινὴν τῖσαι Ξέρξῃ τῶν Δαρείου κηρύκων τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων. οὕτω Σπαρτιῆται τούτους, ὡς ἀποθανευμένους, ἐς Μήδους ἀπέπεμψαν.

CXXXV. Αὕτη τε ἡ τόλμα τουτέων τῶν ἀνδρῶν θώματος ἀξίη, καὶ τάδε πρὸς τούτοισι τὰ ἔπεα. πορευόμενοι γὰρ ἐς Σοῦσα, ἀπικνέονται παρὰ Ὑδάρνεα. ὁ δὲ Ὑδάρνης ἦν μὲν γένος Πέρσης, στρατηγὸς δὲ

τῶν παραθαλασσίων ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ· ὅς σφεας, ξείνια προθέμενος, εἱστία. ξεινίζων δὲ, εἴρετο λέγων τάδε· “Ἄνδρες Λακεδαιμόνιοι, τί δὴ φεύγετε “βασιλέϊ φίλοι γενέσθαι; ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐπίσταται “βασιλεὺς ἄνδρας ἀγαθοὺς τιμᾷν, ἐς ἐμέ τε καὶ “τὰ ἐμὰ πρήγματα ἀποβλέποντες. οὕτω δὴ καὶ “ὑμεῖς εἰ δοίητε ὑμέας αὐτοὺς βασιλέϊ, δεδόξωσθε “γὰρ πρὸς αὐτοῦ ἄνδρες εἶναι ἀγαθοὶ, ἕκαστος ἂν “ὑμέων ἄρχοι γῆς Ἑλλάδος, δόντος βασιλῆος.” Πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε· “Ὕδαρνες, οὐκ ἐξ “ἴσου γίνεται ἡ συμβουλίη ἡ ἐς ἡμέας τείνουσα. τοῦ “μὲν γὰρ πεπειρημένος συμβουλεύεις, τοῦ δὲ ἄπειρος “ἐών. τὸ μὲν γὰρ δοῦλος εἶναι ἐξεπίστεαι, ἐλευθε-“ρίης δὲ οὔκω ἐπειρήθης, οὔτ' εἰ ἔστι γλυκὺ, οὔτ' εἰ “μή. εἰ γὰρ αὐτῆς πειρήσαιο, οὐκ ἂν δόρασι συμ-“βουλεύοις ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ “πελέκεσι.” Ταῦτα μὲν Ὑδάρνεα ἀμείψαντο.

CXXXVI. Ἐνθεῦτεν δὲ ὡς ἀνέβησαν ἐς Σοῦσα, καὶ βασιλέϊ ἐς ὄψιν ἦλθον, πρῶτα μὲν, τῶν δορυφόρων κελευόντων, καὶ ἀνάγκην σφι προσφερόντων προσκυνέειν βασιλῆα προσπίπτοντας, οὐκ ἔφασαν, ὠθεόμενοι πρὸς αὐτέων ἐπὶ κεφαλὴν, ποιήσειν ταῦτα οὐδαμά· οὔτε γάρ σφι ἐν νόμῳ εἶναι ἄνθρωπον προσκυνέειν, οὔτε κατὰ ταῦτα ἥκειν. ὡς δὲ ἀπεμαχέσαντο τοῦτο, δεύτερά σφι λέγουσι τάδε καὶ λόγου τοιοῦδε ἐχόμενα· “Ὦ βασιλεῦ Μήδων, ἔπεμψαν ἡμέας Λα-“κεδαιμόνιοι ἀντὶ τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων κηρύ-“κων, ποινὴν ἐκείνων τίσοντας·” λέγουσι δὲ αὐτοῖσι ταῦτα Ξέρξης ὑπὸ μεγαλοφροσύνης “οὐκ, ἔφη, “ὁμοῖος ἔσεσθαι Λακεδαιμονίοισι· κείνους μὲν γὰρ “συγχέαι τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα, ἀποκτείναν-“τας κήρυκας· αὐτὸς δὲ, τὰ κείνοισι ἐπιπλήσσει, “ταῦτα οὐ ποιήσειν, οὐδ' ἀνταποκτείνας ἐκείνους, “ἀπολύσειν Λακεδαιμονίους τῆς αἰτίης.”

cum illius cædis suomet capite pœnas dare paratos se ostendissent, illæsi a rege dimittuntur.

CXXXVII. Οὕτω ἡ Ταλθυβίου μῆνις, καὶ ταῦτα ποιησάντων Σπαρτιητέων, ἐπαύσατο τὸ παραυτίκα,

Quid multis post annis eadem

illa Talthybii ira Spartanis damni importaverit.

καί περ ἀπονοστησάντων ἐς Σπάρτην Σπερθίεώ τε καὶ Βούλιος. χρόνῳ δὲ μετέπειτα πολλῷ ἐπηγέρθη, κατὰ τὸν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων πόλεμον, ὡς λέγουσι Λακεδαιμόνιοι. τοῦτό μοι ἐν τοῖσι θειότατον φαίνεται γενέσθαι. ὅτι μὲν γὰρ κατέσκηψε ἐς ἀγγέλους ἡ Ταλθυβίου μῆνις, οὐδὲ ἐπαύσατο πρὶν ἢ ἐξῆλθε, τὸ δίκαιον οὕτω ἔφερε· τὸ δὲ συμπεσεῖν ἐς τοὺς παῖδας τῶν ἀνδρῶν τουτέων τῶν ἀναβάντων πρὸς βασιλῆα διὰ τὴν μῆνιν, ἐς Νικόλαν τε τὸν Βούλιος, καὶ ἐς Ἀνήριστον τὸν Σπερθίεω, ὃς εἷλε ἁλιέας τοὺς ἐκ Τίρυνθος, ὁλκάδι καταπλώσας πλήρεϊ ἀνδρῶν· δῆλον ὦν μοι ὅτι θεῖον ἐγένετο τὸ πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος. οἳ γὰρ, πεμφθέντες ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἄγγελοι ἐς τὴν Ἀσίην, προδοθέντες δὲ ὑπὸ Σιτάλκεω τοῦ Τήρεω, Θρηΐκων βασιλῆος, καὶ Νυμφοδώρου τοῦ Πύθεω, ἀνδρὸς Ἀβδηρίτεω, ἥλωσαν κατὰ Βισάνθην τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ ἀπαχθέντες ἐς τὴν Ἀττικὴν, ἀπέθανον ὑπὸ Ἀθηναίων· μετὰ δὲ αὐτέων καὶ Ἀριστέας ὁ Ἀδειμάντου, Κορίνθιος ἀνήρ. ταῦτα μέν νυν πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο τοῦ βασιλέος στόλου.

Herodotus deinceps ad Græciæ contra Persas apparatum transit. Græcorum sub Xerxis expeditionem discordia.

CXXXVIII. ἘΠΑ'ΝΕΙΜΙ δὲ ἐπὶ τὸν πρότερον λόγον. Ἡ δὲ στρατηλασίη ἡ βασιλέος οὔνομα μὲν εἶχε ὡς ἐπ᾽ Ἀθήνας ἐλαύνει, κατίετο δὲ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα πρὸ πολλοῦ οἱ Ἕλληνες, οὐκ ἐν ὁμοίῳ πάντες ἐποιεῦντο. οἱ μὲν γὰρ αὐτέων, δόντες γῆν τε καὶ ὕδωρ τῷ Πέρσῃ, εἶχον θάρσος ὡς οὐδὲν πεισόμενοι ἄχαρι πρὸς τοῦ βαρβάρου· οἱ δὲ, οὐ δόντες, ἐν δείματι μεγάλῳ κατέστασαν, ἅτε οὔτε νεῶν ἐουσέων ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀριθμὸν ἀξιομάχων δέκεσθαι τὸν ἐπιόντα, οὔτε βουλομένων τῶν πολλῶν ἀντάπτεσθαι τοῦ πολέμου, μηδιζόντων δὲ προθύμως.

Inprimis per Athenienses stetisse, ne barbari Græciam subigerent.

CXXXIX. Ἐνθαῦτα ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι γνώμην ἀποδέξασθαι, ἐπίφθονον μὲν πρὸς τῶν πλεόνων ἀνθρώπων· ὅμως δὲ, τῇ γ᾽ ἐμοὶ φαίνεται εἶναι ἀληθὲς, οὐκ ἐπισχήσω. Εἰ Ἀθηναῖοι, καταρρωδήσαντες τὸν ἐπιόντα κίνδυνον, ἐξέλιπον τὴν σφετέρην, ἢ καὶ μὴ ἐκλι-

πόντες, ἀλλὰ μείναντες, ἔδοσαν σφέας αὐτοὺς Ξέρξῃ, κατὰ τὴν θάλασσαν οὐδαμοὶ ἂν ἐπειρῶντο ἀντιεύμενοι βασιλέϊ. εἰ τοίνυν κατὰ τὴν θάλασσαν μηδεὶς ἠντιοῦτο Ξέρξῃ, κατά γε ἂν τὴν ἤπειρον τοιάδε ἐγίνετο. εἰ καὶ πολλοὶ τειχέων κιθῶνες ἦσαν ἐληλαμένοι διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ Πελοποννησίοισι, προδοθέντες ἂν Λακεδαιμόνιοι ὑπὸ τῶν συμμάχων (οὐκ ἑκόντων, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης, κατὰ πόλις ἁλισκομένων ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ τοῦ βαρβάρου) ἐμουνώθησαν· μουνωθέντες δὲ ἂν, καὶ ἀποδεξάμενοι ἔργα μεγάλα, ἀπέθανον γενναίως. ἢ ταῦτα ἂν ἔπαθον· ἢ πρὸ τοῦ, ὁρέωντες ἂν καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας μηδίζοντας, ὁμολογίῃ ἂν ἐχρήσαντο πρὸς Ξέρξεα· καὶ οὕτω ἂν, ἐπ' ἀμφότερα, ἡ Ἑλλὰς ἐγίνετο ὑπὸ Πέρσῃσι. τὴν γὰρ ὠφελίην τὴν τῶν τειχέων τῶν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐληλαμένων οὐ δύναμαι πυθέσθαι ἥτις ἂν ἦν, βασιλέος ἐπικρατέοντος τῆς θαλάσσης. Νῦν δὲ, Ἀθηναίους ἄν τις λέγων σωτῆρας γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος, οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τὸ ἀληθές. οὗτοι γὰρ ἐπὶ ὁκότερα τῶν πρηγμάτων ἐτράποντο, ταῦτα ῥέψειν ἔμελλε. ἑλόμενοι δὲ τὴν Ἑλλάδα περιεῖναι ἐλευθέρην, τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν πᾶν τὸ λοιπὸν, ὅσον μὴ ἐμήδισε, αὐτοὶ οὗτοι ἔσαν οἱ ἐπεγείραντες, καὶ βασιλῆα μετά γε θεοὺς ἀνωσάμενοι. οὐδέ σφεας χρηστήρια φοβερὰ, ἐλθόντα ἐκ Δελφῶν, καὶ ἐς δεῖμα βαλόντα, ἔπεισε ἐκλιπεῖν τὴν Ἑλλάδα· ἀλλὰ καταμείναντες, ἀνέσχοντο τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώρην δέξασθαι.

CXL. Πέμψαντες γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἐς Δελφοὺς θεοπρόπους, χρηστηριάζεσθαι ἔσαν ἑτοῖμοι. καί σφι ποιήσασι περὶ τὸ ἱρὸν τὰ νομιζόμενα, ὡς ἐς τὸ μέγαρον ἐσελθόντες ἵζοντο, χρᾷ ἡ Πυθίη, τῇ οὔνομα ἦν Ἀριστονίκη, τάδε·

Bina oracula Atheniensibus data, prius minacissimum,

Ὦ μέλεοι, τί κάθησθε; λιπὼν, φεῦγ' ἔσχατα γαίης,
δώματα καὶ πόλιος τροχοειδέος ἄκρα κάρηνα.
Οὔτε γὰρ ἡ κεφαλὴ μένει ἔμπεδον, οὔτε τὸ σῶμα,

οὔτε πόδες νέατοι, οὔτ' ὧν χέρες, οὔτε τι μέσσης
λείπεται, ἀλλ' ἄζηλα πέλει. Κατὰ γάρ μιν ἐρείπει
πῦρ τε καὶ ὀξὺς Ἄρης, Συριηγενὲς ἅρμα διώκων.
πολλὰ δὲ κἄλλ' ἀπολεῖ πυργώματα, κοὐ τὸ σὸν οἶον·
πολλοὺς δ' ἀθανάτων νηοὺς μαλερῷ πυρὶ δώσει,
οἵ που νῦν ἱδρῶτι ῥεούμενοι ἑστήκασι,
δείματι παλλόμενοι· κατὰ δ' ἀκροτάτοις ὀρόφοισι
αἷμα μέλαν κέχυται, προϊδὸν κακότητος ἀνάγκας.
Ἀλλ' ἴτον ἐξ ἀδύτοιο, κακοῖς δ' ἐπικίδνατε θυμόν.

posterius benignius, sed magna sensus ambiguitate.

CXLI. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων θεοπρόποι, συμφορῇ τῇ μεγίστῃ ἐχρέωντο. προβάλλουσι δὲ σφέας αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ κακοῦ τοῦ κεχρησμένου, Τίμων ὁ Ἀνδροβούλου, τῶν Δελφῶν ἀνὴρ δόκιμος ὁμοῖα τῷ μάλιστα, συνεβούλευέ σφι ἱκετηρίην λαβοῦσι, δεύτερα αὖτις ἐλθόντας χρᾶσθαι τῷ χρηστηρίῳ ὡς ἱκέτας. πειθομένοισι δὲ ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι, καὶ λέγουσι "Ὦναξ, χρῆσον ἡμῖν ἄμεινόν τι περὶ τῆς πατρίδος, αἰδεσθεὶς τὰς ἱκετηρίας τάσδε τάς τοι ἥκομεν φέροντες· ἢ οὔ τοι ἄπιμεν ἐκ τοῦ ἀδύτου, ἀλλ' αὐτοῦ τῇδε μενέομεν, ἔστ' ἂν καὶ τελευτήσωμεν·" ταῦτα δὲ λέγουσι ἡ πρόμαντις χρᾷ δεύτερα τάδε·

Οὐ δύναται Παλλὰς Δί' Ὀλύμπιον ἐξιλάσασθαι,
λισσομένη πολλοῖσι λόγοις καὶ μήτιδι πυκνῇ.
Σοὶ δὲ τόδ' αὖτις ἔπος ἐρέω, ἀδάμαντι πελάσσας·
Τῶν ἄλλων γὰρ ἁλισκομένων, ὅσα Κέκροπος οὖρος
ἐντὸς ἔχει, κευθμών τε Κιθαιρῶνος ζαθέοιο,
τεῖχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεὺς
μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν, τὸ σὲ τέκνα τ' ὀνήσει.
Μηδὲ σύ γ' ἱπποσύνην τε μένειν καὶ πεζὸν ἰόντα
πολλὸν ἀπ' ἠπείρου στρατὸν ἥσυχος, ἀλλ' ὑποχωρεῖν
νῶτον ἐπιστρέψας. ἔτι τοι ποτὲ κἀντίος ἔσσῃ.
Ὦ θείη Σαλαμίς· ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν,
ἤ που σκιδναμένης Δημήτερος, ἢ συνιούσης.

Quod dum alii aliter interpretantur,

CXLII. Ταῦτά σφι, ἠπιώτερα γὰρ τῶν προτέρων καὶ ἦν καὶ ἐδόκεε εἶναι, συγγραψάμενοι, ἀπαλλάσ-

σοντο ἐς τὰς Ἀθήνας. ὡς δὲ ἀπελθόντες οἱ θεοπρόποι ἀπήγγελον ἐς τὸν δῆμον, γνῶμαι καὶ ἄλλαι πολλαὶ ἐγίνοντο διζημένων τὸ μαντήϊον, καὶ αἵδε συνεστηκυῖαι μάλιστα. τῶν πρεσβυτέρων ἔλεγον μετεξέτεροι, δοκέειν σφι τὸν θεὸν τὴν ἀκρόπολιν χρῆσαι περιέσεσθαι. ἡ γὰρ ἀκρόπολις τὸ πάλαι τῶν Ἀθηνέων ῥηχῷ ἐπέφρακτο· οἱ μὲν δὴ κατὰ τὸν φραγμὸν συνεβάλλοντο τοῦτο τὸ ξύλινον τεῖχος εἶναι. οἱ δ' αὖ ἔλεγον, τὰς νέας σημαίνειν τὸν θεὸν, καὶ ταύτας παραρτέεσθαι ἐκέλευον, τὰ ἄλλα ἀπέντας. τοὺς ὦν δὴ τὰς νέας λέγοντας εἶναι τὸ ξύλινον τεῖχος, ἔσφαλλε τὰ δύο τὰ τελευταῖα ῥηθέντα ὑπὸ τῆς Πυθίης·

16 Ὦ θείη Σαλαμίς· ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν,
ἤ που σκιδναμένης Δημήτερος, ἢ συνιούσης.

κατὰ ταῦτα τὰ ἔπεα συνεχέοντο αἱ γνῶμαι τῶν φαμένων τὰς νέας τὸ ξύλινον τεῖχος εἶναι. οἱ γὰρ χρησμολόγοι ταύτῃ ταῦτα ἐλάμβανον, ὡς ἀμφὶ Σαλαμῖνα δεῖ σφέας ἑσσωθῆναι, ναυμαχίην παρασκευασαμένους.

CXLIII. Ἦν δὲ τῶν τις Ἀθηναίων ἀνὴρ ἐς πρώτους νεωστὶ παριὼν, τῷ οὔνομα μὲν ἦν Θεμιστοκλέης, παῖς δὲ Νεοκλέος ἐκαλέετο. οὗτος ὡνὴρ οὐκ ἔφη πᾶν ὀρθῶς τοὺς χρησμολόγους συμβάλλεσθαι, λέγων τοιάδε· "Εἰ ἐς Ἀθηναίους εἶχε τὸ ἔπος εἰρημένον "ἐὸν κως, οὐκ ἂν οὕτω μιν δοκέειν ἠπίως χρησθῆναι, "ἀλλὰ ὧδε, Ὦ σχετλίη Σαλαμὶς, ἀντὶ τοῦ Ὦ "θείη Σαλαμίς· εἴπερ γε ἔμελλον οἱ οἰκήτορες ἀμφ' "αὐτῇ τελευτήσειν. ἀλλὰ γὰρ ἐς τοὺς πολεμίους τῷ "θεῷ εἰρῆσθαι τὸ χρηστήριον, συλλαμβάνοντι κατὰ "τὸ ὀρθὸν, ἀλλ' οὐκ ἐς Ἀθηναίους." παρασκευάζεσθαι ὦν αὐτοὺς ὡς ναυμαχήσοντας συνεβούλευε, ὡς τούτου ἐόντος τοῦ ξυλίνου τείχεος. Ταύτῃ Θεμιστοκλέος ἀποφαινομένου, Ἀθηναῖοι ταῦτά σφι ἔγνωσαν αἱρετώτερα εἶναι μᾶλλον ἢ τὰ τῶν χρησμολόγων· οἳ οὐκ ἔων ναυμαχίην ἀρτέεσθαι, τὸ δὲ σύμπαν εἶναι,

vincit Themistoclis ratio, suadentis civibus, ut urbe relicta naves conscendant.

οὐδὲ χεῖρας ἀνταείρεσθαι, ἀλλὰ ἐκλιπόντας χώρην τὴν Ἀττικὴν, ἄλλην τινὰ οἰκίζειν.

Unde pecuniam Athenienses ad naves fabricandas sumserint.

CXLIV. Ἑτέρη τε Θεμιστοκλέϊ γνώμη ἔμπροσθε ταύτης ἐς καιρὸν ἠρίστευσε. ὅτε Ἀθηναίοισι γενομένων χρημάτων μεγάλων ἐν τῷ κοινῷ, τὰ ἐκ τῶν μετάλλων σφι προσῆλθε τῶν ἀπὸ Λαυρείου, ἔμελλον λάξεσθαι ὀρχηδὸν ἕκαστος δέκα δραχμάς· τότε Θεμιστοκλέης ἀνέγνωσε Ἀθηναίους, τῆς διαιρέσιος ταύτης παυσαμένους, νέας τουτέων τῶν χρημάτων ποιήσασθαι διηκοσίας, ἐς τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Αἰγινήτας λέγων. οὗτος γὰρ ὁ πόλεμος συστὰς, ἔσωσε τότε τὴν Ἑλλάδα, ἀναγκάσας θαλασσίους γενέσθαι Ἀθηναίους. αἱ δὲ, ἐς τὸ μὲν ἐποιήθησαν, οὐκ ἐχρήσθησαν· ἐς δέον δὲ οὕτω τῇ Ἑλλάδι ἐγένοντο. Αὗταί τε δὴ αἱ νέες τοῖσι Ἀθηναίοισι προποιηθεῖσαι ὑπῆρχον, ἑτέρας τε ἔδεε προσναυπηγέεσθαι. ἔδοξέ τε σφι, μετὰ τὸ χρηστήριον βουλευομένοισι, ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον δέκεσθαι τῇσι νηυσὶ πανδημεὶ, τῷ θεῷ πειθομένους, ἅμα Ἑλλήνων τοῖσι βουλομένοισι. τὰ μὲν δὴ χρηστήρια ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐγεγόνεε.

Consilia a Græcis ad hostes propulsandos inita.

CXLV. Συλλεγομένων δὲ ἐς τὠυτὸ τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἑλλήνων τῶν τὰ ἀμείνω φρονεόντων, καὶ διδόντων σφίσι λόγον καὶ πίστιν, ἐνθαῦτα ἐδόκεε βουλευομένοισι αὐτοῖσι, πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων καταλλάσσεσθαι τάς τε ἔχθρας καὶ τοὺς κατ᾽ ἀλλήλους ἐόντας πολέμους. ἔσαν δὲ πρός τινας καὶ ἄλλους ἐγκεχρημένοι· ὁ δὲ ὦν μέγιστος, Ἀθηναίοισί τε καὶ Αἰγινήτῃσι. μετὰ δὲ, πυνθανόμενοι Ξέρξεα σὺν τῷ στρατῷ εἶναι ἐν Σάρδισι, ἐβουλεύσαντο κατασκόπους πέμπειν ἐς τὴν Ἀσίην τῶν βασιλέος πρηγμάτων· ἐς Ἄργος τε ἀγγέλους, ὁμαιχμίην συνθησομένους πρὸς τὸν Πέρσην, καὶ ἐς Σικελίην ἄλλους πέμπειν παρὰ Γέλωνα τὸν Δεινομένεος, ἔς τε Κέρκυραν, κελεύσοντας βοηθέειν τῇ Ἑλλάδι, καὶ ἐς Κρήτην ἄλλους· φρονήσαντες εἴ κως ἕν τε γένοιτο τὸ Ἑλληνικὸν, καὶ εἰ συγκύψαντες τὠυτὸ πρήσσοιεν πάντες,

ὡς δεινῶν ἐπιόντων ὁμοίως πᾶσι Ἕλλησι. τὰ δὲ Γέλωνος πρήγματα μεγάλα ἐλέγετο εἶναι, οὐδαμῶν Ἑλληνικῶν τῶν οὐ πολλὸν μέζω.

CXLVI. Ὡς δὲ ταῦτά σφι ἔδοξε, καταλυσάμενοι τὰς ἔχθρας, πρῶτα μὲν κατασκόπους πέμπουσι ἐς τὴν Ἀσίην ἄνδρας τρεῖς. οἱ δὲ, ἀπικόμενοί τε ἐς Σάρδις, καὶ καταμαθόντες τὴν βασιλέος στρατιὴν, ὡς ἐπάϊστοι ἐγένοντο, βασανισθέντες ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τοῦ πεζοῦ στρατοῦ, ἀπήγοντο ὡς ἀπολεύμενοι. καὶ τοῖσι μὲν κατακέκριτο θάνατος. Ξέρξης δὲ ὡς ἐπύθετο ταῦτα, μεμφθεὶς τῶν στρατηγῶν τὴν γνώμην, πέμπει τῶν τινας δορυφόρων, ἐντειλάμενος, ἢν καταλάβωσι τοὺς κατασκόπους ζῶντας, ἄγειν παρ' ἑωυτόν. ὡς δὲ ἔτι περιεόντας αὐτοὺς κατέλαβον, καὶ ἦγον ἐς ὄψιν τὴν βασιλέος· τὸ ἐνθεῦτεν, πυθόμενος ἐπ' οἷσι ἦλθον, ἐκέλευέ σφεας τοὺς δορυφόρους περιάγοντας ἐπιδείκνυσθαι πάντα τε τὸν πεζὸν στρατὸν καὶ τὴν ἵππον· ἐπεὰν δὲ ταῦτα θηεύμενοι ἔωσι πλήρεες, ἀποπέμπειν ἐς τὴν ἂν αὐτοὶ ἐθέλωσι χώρην ἀσινέας.

Speculatores Sardes missos deprehensosque Xerxes incolumes dimittit,

CXLVII. Ἐπιλέγων δὲ τὸν λόγον τόνδε, ταῦτα ἐνετέλλετο, ὡς "εἰ μὲν ἀπώλοντο οἱ κατάσκοποι, οὔτε ἂν τὰ ἑωυτοῦ πρήγματα προεπύθοντο οἱ Ἕλληνες, ἐόντα λόγου μέζω· οὔτ' ἄν τι τοὺς πολεμίους μέγα ἐσινέατο, ἄνδρας τρεῖς ἀπολέσαντες· νοστησάντων δὲ τουτέων ἐς τὴν Ἑλλάδα, δοκέειν, ἔφη, ἀκούσαντας τοὺς Ἕλληνας τὰ ἑωυτοῦ πρήγματα, πρὸ τοῦ στόλου τοῦ γινομένου παραδώσειν σφέας τὴν ἰδίην ἐλευθερίην, καὶ οὕτω οὐδὲ δεήσειν ἐπ' αὐτοὺς στρατηλατέοντας πρήγματα ἔχειν." Οἶκε δὲ αὐτοῦ αὕτη ἡ γνώμη τῇ γε ἄλλῃ. ἐὼν γὰρ ἐν Ἀβύδῳ ὁ Ξέρξης, εἶδε πλοῖα ἐκ τοῦ Πόντου σιταγωγὰ διεκπλώοντα τὸν Ἑλλήσποντον, ἔς τε Αἴγιναν καὶ Πελοπόννησον κομιζόμενα. οἱ μὲν δὴ πάρεδροι αὐτοῦ, ὡς ἐπύθοντο πολέμια εἶναι τὰ πλοῖα, ἑτοῖμοι ἔσαν αἱρέειν αὐτὰ, ἐσβλέποντες ἐς τὸν βασιλῆα, ὁκότε

brevi post similiter parcens navigiis commeatum in Græciam advehentibus.

παραγγελέει. ὁ δὲ Ξέρξης εἴρετο αὐτοὺς, ὅκῃ πλέοιεν· οἱ δὲ εἶπαν· "Ἐς τοὺς σοὺς πολεμίους, ὦ δέσποτα, σῖτον ἄγοντες." ὁ δὲ ὑπολαβὼν ἔφη· "Οὐκῶν καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ πλέομεν, ἔνθαπερ καὶ οὗτοι, τοῖσί τε ἄλλοισι ἐξηρτυμένοι καὶ σίτῳ. τί δῆτα ἀδικέουσι οὗτοι, ἡμῖν σιτία παρακομίζοντες;" Οἱ μέν νυν κατάσκοποι, οὕτω θεησάμενοί τε καὶ ἀποπεμφθέντες, ἐνόστησαν ἐς τὴν Εὐρώπην.

Argivi a cæteris Græcis ad societatem invitati,

CXLVIII. ΟΙ' ΔΕ' συνωμόται Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ Πέρσῃ, μετὰ τὴν ἀπόπεμψιν τῶν κατασκόπων, δεύτερα ἔπεμπον ἐς Ἄργος ἀγγέλους. Ἀργεῖοι δὲ λέγουσι τὰ κατ' ἑωυτοὺς γενέσθαι ὧδε. πυθέσθαι γὰρ αὐτίκα κατ' ἀρχὰς τὰ ἐκ τοῦ βαρβάρου ἐγειρόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. πυθόμενοι δὲ, καὶ μαθόντες ὥς σφεας οἱ Ἕλληνες πειρήσονται παραλαμβάνοντες ἐπὶ τὸν Πέρσην, πέμψαι θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς, τὸν θεὸν ἐπειρησομένους "ὥς σφι μέλλει ἄριστον ποιεῦσι γενέσθαι· νεωστὶ γὰρ σφέων τεθνάναι ἑξακισχιλίους ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Κλεομένεος τοῦ Ἀναξανδρίδεω." τῶνδε δὴ εἵνεκα πέμπειν· τὴν δὲ Πυθίην ἐπειρωτῶσι αὐτοῖσι ἀνελεῖν τάδε·

Ἐχθρὲ περικτιόνεσσι, φίλ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,
εἴσω τὸν προβόλαιον ἔχων, πεφυλαγμένος ἧσο,
καὶ κεφαλὴν πεφύλαξο· κάρη δὲ τὸ σῶμα σαώσει.

ταῦτα μὲν τὴν Πυθίην χρῆσαι πρότερον· μετὰ δὲ, ὡς ἐλθεῖν τοὺς ἀγγέλους ἐς δὴ τὸ Ἄργος, ἐπελθεῖν ἐπὶ τὸ βουλευτήριον, καὶ λέγειν τὰ ἐντεταλμένα. τοὺς δὲ πρὸς τὰ λεγόμενα ὑποκρίνασθαι, ὡς "ἑτοῖμοί εἰσι Ἀργεῖοι ποιέειν ταῦτα, τριήκοντα ἔτεα εἰρήνην σπεισάμενοι Λακεδαιμονίοισι, καὶ ἡγεόμενοι κατὰ τὸ ἥμισυ πάσης τῆς συμμαχίης· καί τοι κατά γε τὸ δίκαιον γίνεσθαι τὴν ἡγεμονίην ἑωυτῶν, ἀλλ' ὅμως σφι ἀποχρᾶν κατὰ τὸ ἥμισυ ἡγεομένοισι."

auxilio venire recusant iis,

CXLIX. Ταῦτα μὲν λέγουσι τὴν βουλὴν ὑποκρίνασθαι, καίπερ ἀπαγορεύοντός σφι τοῦ χρηστηρίου μὴ

ποιέεσθαι τὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας συμμαχίην. σπουδὴν δὲ ἔχειν σπονδὰς γενέσθαι τριηκονταέτιδας, καί περ τὸ χρηστήριον φοβεομένοισι, ἵνα δή σφι οἱ παῖδες ἀνδρωθέωσι ἐν τούτοισι τοῖσι ἔτεσι· μὴ δὲ σπονδέων ἐουσέων, ἐπιλέγεσθαι, ἢν ἄρα σφέας καταλάβῃ πρὸς τῷ γεγονότι κακῷ ἄλλο πταῖσμα πρὸς τὸν Πέρσην, μὴ τὸ λοιπὸν ἔωσι Λακεδαιμονίων ὑπήκοοι. Τῶν δὲ ἀγγέλων τοὺς ἀπὸ τῆς Σπάρτης πρὸς τὰ ῥηθέντα ἐκ τῆς βουλῆς ἀμείψασθαι τοῖσδε· "περὶ μὲν σπονδέων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας· περὶ δὲ ἡγεμονίης αὐτοῖσι ἐντετάλθαι ὑποκρίνασθαι, καὶ δὴ λέγειν, σφὶ μὲν εἶναι δύο βασιλῆας, Ἀργείοισι δὲ ἕνα· οὔκων δυνατὸν εἶναι τῶν ἐκ Σπάρτης οὐδέτερον παῦσαι τῆς ἡγεμονίης. μετὰ δὲ δύο τῶν σφετέρων ὁμόψηφον τὸν Ἀργεῖον εἶναι, κωλύειν οὐδέν." Οὕτω δὴ οἱ Ἀργεῖοί φασι οὐκ ἀνασχέσθαι τῶν Σπαρτιητέων τὴν πλεονεξίην, ἀλλ' ἑλέσθαι μᾶλλον ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἄρχεσθαι, ἤ τι ὑπεῖξαι Λακεδαιμονίοισι· προειπεῖν τε τοῖσι ἀγγέλοισι, πρὸ δύντος ἡλίου ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ τῆς Ἀργείων χώρης· εἰ δὲ μή, περιέψεσθαι ὡς πολεμίους.

quod Lacedæmoniorum arrogantia offensi essent,

CL. Αὐτοὶ μὲν Ἀργεῖοι τοσαῦτα τουτέων πέρι λέγουσι. Ἔστι δὲ ἄλλος λόγος λεγόμενος ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, ὡς Ξέρξης ἔπεμψε κήρυκα ἐς Ἄργος, πρότερον ἤ περ ὁρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ἐλθόντα δὲ τοῦτόν λέγεται εἶπαι· "Ἄνδρες Ἀργεῖοι, βασιλεὺς Ξέρξης τάδε ὑμῖν λέγει. Ἡμεῖς νομίζομεν Πέρσην εἶναι, ἀπ' οὗ ἡμεῖς γεγόναμεν, παῖδα Περσέος τοῦ Δανάης, γεγονότα ἐκ τῆς Κηφέος θυγατρὸς Ἀνδρομέδης. οὕτω ἂν ὦν εἴημεν ὑμέτεροι ἀπόγονοι. οὔτε ὦν ἡμέας οἰκὸς ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους στρατεύεσθαι, οὔτε ὑμέας ἄλλοισι τιμωρέοντας, ἡμῖν ἀντιξόους γενέσθαι, ἀλλὰ παρ' ὑμῖν αὐτοῖσι ἡσυχίην ἔχοντας κατῆσθαι. ἢν γὰρ ἐμοὶ γένηται κατὰ νόον, οὐδαμοὺς μέζονας ὑμέων ἄξω." Ταῦτα ἀκούσαντας Ἀργείους

seu quod partibus Persarum occulte faverent.

λέγεται πρῆγμα ποιήσασθαι, καὶ παραχρῆμα μὲν οὐδὲν ἐπαγγελλομένους μεταιτέειν· ἐπεὶ δέ σφεας παραλαμβάνειν τοὺς Ἕλληνας, οὕτω δὴ, ἐπισταμένους ὅτι οὐ μεταδώσουσι τῆς ἀρχῆς Λακεδαιμόνιοι, μεταιτέειν, ἵνα ἐπὶ προφάσιος ἡσυχίην ἄγωσι.

CLI. Συμπεσεῖν δὲ τούτοισι καὶ τόνδε τὸν λόγον λέγουσί τινες Ἑλλήνων, πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον γενόμενον τουτέων. τυχεῖν ἐν Σούσοισι τοῖσι Μεμνονίοισι ἐόντας ἑτέρου πρήγματος εἵνεκα ἀγγέλους Ἀθηναίων, Καλλίην τε τὸν Ἱππονίκου, καὶ τοὺς μετὰ τούτου ἀναβάντας. Ἀργείους δὲ, τὸν αὐτὸν τοῦτον χρόνον πέμψαντας καὶ τούτους ἐς Σοῦσα ἀγγέλους, εἰρωτᾷν Ἀρταξέρξεα τὸν Ξέρξεω "εἴ σφι ἔτι ἐμμένει τὴν "πρὸς Ξέρξεα φιλίην συνεκεράσαντο, ἢ νομιζοίατο "πρὸς αὐτοῦ εἶναι πολέμιοι." βασιλῆα δὲ Ἀρταξέρξεα "μάλιστα ἐμμένειν, φάναι, καὶ οὐδεμίην νομί-"ζειν πόλιν Ἄργεος φιλιωτέρην."

Quid Herodoto hac de re videatur.

CLII. Εἰ μέν νυν Ξέρξης τε ἀπέπεμψε ταῦτα λέγοντα κήρυκα ἐς Ἄργος, καὶ Ἀργείων ἄγγελοι ἀναβάντες ἐς Σοῦσα ἐπειρώτων Ἀρταξέρξεα περὶ φιλίης, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως εἶπαι· οὐδέ τινα γνώμην περὶ αὐτέων ἀποφαίνομαι ἄλλην γε ἢ τήν περ αὐτοὶ Ἀργεῖοι λέγουσι. Ἐπίσταμαι δὲ τοσοῦτο, ὅτι, εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκήϊα κακὰ ἐς μέσον συνενείκαιεν, ἀλλάξασθαι βουλόμενοι τοῖσι πλησίοισι, ἐγκύψαντες ἂν ἐς τὰ τῶν πέλας κακὰ, ἀσπασίως ἕκαστοι αὐτέων ἀποφεροίατο ὀπίσω τὰ ἐσενείκαντο. οὕτω δὴ οὐκ Ἀργείοισι αἴσχιστα πεποίηται. Ἐγὼ δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα, πείθεσθαί γε μὲν ὦν οὐ παντάπασι ὀφείλω· καί μοι τοῦτο τὸ ἔπος ἐχέτω ἐς πάντα τὸν λόγον. Ἐπεὶ καὶ ταῦτα λέγεται, ὡς ἄρα Ἀργεῖοι ἔσαν οἱ ἐπικαλεσάμενοι τὸν Πέρσην ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐπειδή σφι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους κακῶς ἡ αἰχμὴ ἑστήκεε, πᾶν δὴ βουλόμενοί σφι εἶναι πρὸ τῆς παρεούσης λύπης. Τὰ μὲν περὶ Ἀργείων εἴρηται.

Missi et in Siciliam ad

CLIII. ἘΣ ΔΕ' τὴν Σικελίην ἄλλοι τε ἀπίκατο

Gelonem legati. Majores Gelonis.

ἄγγελοι ἀπὸ τῶν συμμάχων, συμμίξοντες Γέλωνι· καὶ δὴ καὶ ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων Σύαγρος. Τοῦ δὲ Γέλωνος τούτου πρόγονος, οἰκήτωρ ἐὼν Γέλης, ἦν ἐκ νήσου Τήλου, τῆς ἐπὶ Τριοπίῳ κειμένης· ὃς κτιζομένης Γέλης ὑπὸ Λινδίων τε τῶν ἐκ Ῥόδου, καὶ Ἀντιφήμου, οὐκ ἐλείφθη. ἀνὰ χρόνον δὲ αὐτοῦ οἱ ἀπόγονοι γενόμενοι ἱροφάνται τῶν χθονίων θεῶν, διετέλεον ἐόντες, Τηλίνεω ἑνός τευ τῶν προγόνων κτησαμένου τρόπῳ τοιῷδε. Ἐς Μακτώριον πόλιν τὴν ὑπὲρ Γέλης οἰκημένην ἔφυγον ἄνδρες Γελώων, ἑσσωθέντες στάσι. τούτους ὦν ὁ Τηλίνης κατήγαγε ἐς Γέλην, ἔχων οὐδεμίην ἀνδρῶν δύναμιν, ἀλλ' ἱρὰ τουτέων τῶν θεῶν. ὅθεν δὲ αὐτὰ ἔλαβε, ἢ αὐτὸς ἐκτήσατο, τοῦτο οὐκ ἔχω εἶπαι. τούτοισι δ' ὦν πίσυνος ἐὼν, κατήγαγε ἐπ' ᾧ τε οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ ἱροφάνται τῶν θεῶν ἔσονται. θῶμά μοι ὦν καὶ τοῦτο γέγονε πρὸς τὰ πυνθάνομαι κατεργάσασθαι Τηλίνην ἔργον τοσοῦτον· τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔργα οὐ πρὸς τοῦ ἅπαντος ἀνδρὸς νενόμικα γίνεσθαι, ἀλλὰ πρὸς ψυχῆς τε ἀγαθῆς καὶ ῥώμης ἀνδρηΐης· ὁ δὲ λέγεται πρὸς τῆς Σικελίης τῶν οἰκητόρων, τὰ ὑπεναντία τουτέων, πεφυκέναι θηλυδρίης τε καὶ μαλακώτερος ἀνήρ. οὕτω μέν νυν ἐκτήσατο τοῦτο τὸ γέρας.

Is qua ratione primum Gelæ, post Syracusarum tyrannus factus sit,

CLIV. Κλεάνδρου δὲ τοῦ Παντάρεος τελευτήσαντος τὸν βίον, ὃς ἐτυράννευσε μὲν Γέλης ἑπτὰ ἔτεα, ἀπέθανε δὲ ὑπὸ Σαβύλλου ἀνδρὸς Γελώου, ἐνθαῦτα ἀναλαμβάνει τὴν μουναρχίην Ἱπποκράτης, Κλεάνδρου ἐὼν ἀδελφεός. ἔχοντος δὲ Ἱπποκράτεος τὴν τυραννίδα, ὁ Γέλων, ἐὼν Τηλίνεω τοῦ ἱροφάντεω ἀπόγονος, πολλῶν μετ' ἄλλων καὶ Αἰνησιδήμου, τοῦ Παταϊκοῦ, ἦν δορυφόρος Ἱπποκράτεος· μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον δι' ἀρετὴν ἀπεδέχθη πάσης τῆς ἵππου εἶναι ἵππαρχος. πολιορκέοντος γὰρ Ἱπποκράτεος Καλλιπολίτας τε καὶ Ναξίους, καὶ Ζαγκλαίους τε καὶ Λεοντίνους, καὶ πρὸς, Συρηκουσίους τε καὶ τῶν βαρβάρων συχνοὺς, ἀνὴρ ἐφαίνετο ἐν τούτοισι τοῖσι πολέμοισι ἐὼν ὁ Γέλων λαμπρότατος. τῶν δὲ εἶπον πολίων, τουτέων,

πλὴν Συρηκουσέων, οὐδεμίη πέφυγε δουλοσύνην πρὸς Ἱπποκράτεος. Συρηκουσίους δὲ Κορίνθιοί τε καὶ Κερκυραῖοι ἐῤῥύσαντο, μάχῃ ἑσσωθέντας ἐπὶ ποταμῷ Ἐλώρῳ. ἐῤῥύσαντο δὲ οὗτοι, ἐπὶ τοῖσδε καταλλάξαντες, ἐπ᾽ ᾧτε Ἱπποκράτεϊ Καμαρίναν Συρηκουσίους παραδοῦναι· Συρηκουσίων δὲ ἦν Καμαρίνα τὸ ἀρχαῖον.

CLV. Ὡς δὲ καὶ Ἱπποκράτεα, τυραννεύσαντα ἴσα ἔτεα τῷ ἀδελφεῷ Κλεάνδρῳ, κατέλαβε ἀποθανεῖν πρὸς πόλι Ὕβλῃ, στρατευσάμενον ἐπὶ τοὺς Σικελούς· οὕτω δὴ ὁ Γέλων, τῷ λόγῳ τιμωρέων τοῖσι Ἱπποκράτεος παισὶ Εὐκλείδῃ τε καὶ Κλεάνδρῳ, οὐ βουλομένων τῶν πολιητέων κατηκόων ἔτι εἶναι, τῷ ἔργῳ, ὡς ἐπεκράτησε μάχῃ τῶν Γελώων, ἦρχε αὐτὸς, ἀποστερήσας τοὺς Ἱπποκράτεος παῖδας. μετὰ δὲ τοῦτο τὸ εὕρημα, τοὺς γαμόρους καλεομένους τῶν Συρηκουσίων, ἐκπεσόντας ὑπό τε τοῦ δήμου, καὶ τῶν σφετέρων δούλων, καλεομένων δὲ Κυλλυρίων, ὁ Γέλων καταγαγὼν τούτους ἐκ Κασμένης πόλιος ἐς τὰς Συρηκούσας, ἔσχε καὶ ταύτας. ὁ γὰρ δῆμος ὁ τῶν Συρηκουσίων ἐπιόντι Γέλωνι παραδιδοῖ τὴν πόλιν καὶ ἑωυτόν.

quibusque artificiis Syracusas mirum in modum auxerit.

CLVI. Ὁ δὲ ἐπεί τε παρέλαβε τὰς Συρηκούσας, Γέλης μὲν ἐπικρατέων λόγον ἐλάσσω ἐποιέετο, ἐπιτρέψας αὐτὴν Ἱέρωνι ἀδελφεῷ ἑωυτοῦ· ὁ δὲ τὰς Συρηκούσας ἐκράτυνε, καὶ ἔσαν οἱ πάντα αἱ Συρήκουσαι. αἱ δὲ παραυτίκα ἀνά τ᾽ ἔδραμον καὶ ἀνέβλαστον. τοῦτο μὲν γὰρ, Καμαριναίους ἅπαντας ἐς τὰς Συρηκούσας ἀγαγὼν, πολιήτας ἐποίησε, Καμαρίνης δὲ τὸ ἄστυ κατέσκαψε· τοῦτο δὲ, Γελώων ὑπερημίσεας τῶν ἀστῶν, τὠυτὸ τοῖσι Καμαριναίοισι ἐποίησε. Μεγαρέας τε τοὺς ἐν Σικελίῃ, ὡς πολιορκεόμενοι ἐς ὁμολογίην προσεχώρησαν, τοὺς μὲν αὐτέων παχέας, ἀειραμένους τε πόλεμον αὐτῷ, καὶ προσδοκέοντας ἀπολέεσθαι διὰ τοῦτο, ἄγων ἐς τὰς Συρηκούσας, πολιήτας ἐποίησε· τὸν δὲ δῆμον τῶν Μεγαρέων, οὐκ ἐόντα μεταίτιον τοῦ πολέμου τούτου, οὐδὲ προσδεκόμενον κακὸν

οὐδὲν πείσεσθαι, ἀγαγὼν καὶ τούτους ἐς τὰς Συρηκούσας, ἀπέδοτο ἐπ' ἐξαγωγῇ ἐκ Σικελίης. τὠυτὸ δὲ τοῦτο καὶ Εὐβοέας τοὺς ἐν Σικελίῃ ἐποίησε, διακρίνας. ἐποίεε δὲ ταῦτα τούτους ἀμφοτέρους, νομίσας δῆμον εἶναι συνοίκημα ἀχαριτώτατον. Τοιούτῳ μὲν τρόπῳ τύραννος ἐγεγόνεε μέγας ὁ Γέλων.

CLVII. Τότε δὲ, ὡς οἱ ἄγγελοι τῶν Ἑλλήνων ἀπίκατο ἐς τὰς Συρηκούσας, ἐλθόντες αὐτῷ ἐς λόγους, ἔλεγον τάδε· "Ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι, καὶ Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ τούτων σύμμαχοι, παραλαμψομένους σε πρὸς τὸν βάρβαρον. τὸν γὰρ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πάντως κου πυνθάνεαι· ὅτι Πέρσης ἀνὴρ μέλλει, ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ ἐπάγων πάντα τὸν ἠῷον στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίης, στρατηλατήσειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· πρόσχημα μὲν ποιεύμενος ὡς ἐπ' Ἀθήνας ἐλαύνει, ἐν νόῳ δὲ ἔχων πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ὑπ' ἑωυτῷ ποιήσασθαι. Σὺ δὲ δυνάμιός τε ἥκεις μεγάλης, καὶ μοῖρά τοι τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἐλαχίστη μέτα, ἄρχοντί γε Σικελίης· βοήθει τε τοῖσι ἐλευθεροῦσι τὴν Ἑλλάδα, καὶ συνελευθέρου. ἀλὴς μὲν γὰρ γινομένη πᾶσα ἡ Ἑλλὰς, χεὶρ μεγάλη συνάγεται, καὶ ἀξιόμαχοι γινόμεθα τοῖσι ἐπιοῦσι. ἢν δὲ ἡμέων οἱ μὲν καταπροδιδῶσι, οἱ δὲ μὴ θέλωσι τιμωρέειν, τὸ δὲ ὑγιαῖνον τῆς Ἑλλάδος ᾖ ὀλίγον, τοῦτο δὲ ἤδη δεινὸν γίνεται, μὴ πέσῃ πᾶσα ἡ Ἑλλάς. Μὴ γὰρ ἐλπίσῃς, ἢν ἡμέας καταστρέψηται ὁ Πέρσης μάχῃ κρατήσας, ὡς οὐκὶ ἥξει παρὰ σέ γε, ἀλλὰ πρὸ τούτου φύλαξαι. βοηθέων γὰρ ἡμῖν, σεωυτῷ τιμωρέεις. τῷ δὲ εὖ βουλευθέντι πρήγματι τελευτὴ ὡς τὸ ἐπίπαν χρηστὴ ἐθέλει ἐπιγίνεσθαι." Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον.

Legatorum suppetias Græciæ rogantium cum eo colloquium.

CLVIII. Γέλων δὲ πολλὸς ἐνέκειτο λέγων τοιάδε· "Ἄνδρες Ἕλληνες, λόγον ἔχοντες πλεονέκτην, ἐτολμήσατε ἐμὲ σύμμαχον ἐπὶ τὸν βάρβαρον παρακαλέοντες ἐλθεῖν. αὐτοὶ δὲ, ἐμεῦ πρότερον δεηθέντος βαρβαρικοῦ στρατοῦ συνεπάψασθαι, ὅτε μοι πρὸς

Qui cum suos in expeditionem educere nollet, nisi summæ imperii aut solus

"Καρχηδονίους νεῖκος συνῆπτο, ἐπισκήπτοντός τε τὸν Δωριέος τοῦ Ἀναξανδρίδεω πρὸς Ἐγεσταίων φόνον ἐκπρήξασθαι, ὑποτείνοντός τε τὰ ἐμπόρια συνελευθεροῦν, ἀπ' ὧν ὑμῖν μεγάλαι ὠφελίαι τε καὶ ἐπαυρέσιες γεγόνασι· οὔτε ἐμεῦ εἵνεκα ἤλθετε βοηθήσοντες, οὔτε τὸν Δωριέος φόνον ἐκπρηξόμενοι· τό τε κατ' ὑμέας, τάδε πάντα ὑπὸ βαρβάροισι νέμεται. ἀλλὰ, εὖ γὰρ ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὸ ἄμεινον κατέστη· νῦν δὲ, ἐπειδὴ περιελήλυθε ὁ πόλεμος καὶ ἀπῖκται ἐς ὑμέας, οὕτω δὴ Γέλωνος μνῆστις γέγονε. Ἀτιμίης δὲ πρὸς ὑμέων κυρήσας, οὐκ ὁμοιώσομαι ὑμῖν, ἀλλ' ἑτοῖμός εἰμι βοηθέειν, παρεχόμενος διηκοσίας τε τριήρεας, καὶ δισμυρίους ὁπλίτας, καὶ δισχιλίην ἵππον, καὶ δισχιλίους τοξότας, καὶ δισχιλίους σφενδονήτας, καὶ δισχιλίους ἱπποδρόμους ψιλούς· σῖτόν τε ἁπάσῃ τῇ Ἑλλήνων στρατιῇ, ἔστ' ἂν διαπολεμήσωμεν, ὑποδέκομαι παρέξειν. Ἐπὶ δὲ λόγῳ τοιῷδε τάδε ὑπίσχομαι, ἐπ' ᾧ στρατηγός τε καὶ ἡγεμὼν τῶν Ἑλλήνων ἔσομαι πρὸς τὸν βάρβαρον· ἐπ' ἄλλῳ δὲ λόγῳ οὔτ' ἂν αὐτὸς ἔλθοιμι, οὔτ' ἂν ἄλλους πέμψαιμι."

CLIX. Ταῦτα ἀκούσας οὔτε ἠνέσχετο ὁ Σύαγρος, εἶπέ τε τάδε· "Ἦ κε μέγ' οἰμώξειεν ὁ Πελοπίδης Ἀγαμέμνων, πυθόμενος Σπαρτιήτας τὴν ἡγεμονίην ἀπαραιρῆσθαι ὑπὸ Γέλωνός τε καὶ Συρηκουσίων. ἀλλὰ τούτου μὲν τοῦ λόγου μηκέτι μνησθῇς, ὅκως τὴν ἡγεμονίην τοι παραδώσομεν. ἀλλ', εἰ μὲν βούλεαι βοηθέειν τῇ Ἑλλάδι, ἴσθι ἀρξόμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων· εἰ δ' ἄρα μὴ δικαιοῖς ἄρχεσθαι, σὺ δὲ μὴ βοηθέειν."

aut cum Spartiatis præficeretur,

CLX. Πρὸς ταῦτα ὁ Γέλων, ἐπειδὴ ὥρα ἀπεστραμμένους τοὺς λόγους τοῦ Συάγρου, τὸν τελευταῖόν σφι τόνδε ἐξέφαινε λόγον· "Ὦ ξεῖνε Σπαρτιῆτα, ὀνείδεα κατιόντα ἀνθρώπῳ φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμόν. σὺ μέντοι ἀποδεξάμενος ὑβρίσματα ἐν τῷ λόγῳ, οὔ με ἔπεισας ἀσχήμονα ἐν τῇ ἀμοιβῇ γενέσθαι. ὅκου δὲ ὑμεῖς οὕτω περιέχεσθε τῆς ἡγεμο-

“νίης, οἰκὸς καὶ ἐμὲ μᾶλλον ὑμέων περιέχεσθαι, στρατιῆς τε ἐόντα πολλαπλασίης ἡγεμόνα, καὶ νηῶν πολὺ πλεύνων. Ἀλλ᾽ ἐπεί τε ὑμῖν ὁ λόγος οὕτω προσάντης κατίσταται, ἡμεῖς τι ὑπείξομεν τοῦ ἀρχαίου λόγου. εἰ τοῦ μὲν πεζοῦ ὑμεῖς ἡγέοισθε, τοῦ δὲ ναυτικοῦ ἐγώ· εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονὴ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν, τοῦ πεζοῦ ἐγὼ θέλω. καὶ ἢ τούτοισι ὑμέας χρέων ἐστὶ ἀρέσκεσθαι, ἢ ἀπιέναι συμμάχων τοιῶνδε ἐρήμους.”

CLXI. Γέλων μὲν δὴ ταῦτα προετείνετο. Φθάσας δὲ ὁ Ἀθηναίων ἄγγελος τὸν Λακεδαιμονίων, ἀμείβετό μιν τοῖσδε· “Ὦ βασιλεῦ Συρηκουσίων, οὐκ ἡγεμόνος δεομένη ἡ Ἑλλὰς ἀπέπεμψεν ἡμέας πρὸς σὲ, ἀλλὰ στρατιῆς. σὺ δὲ, ὅκως μὲν στρατιὴν πέμψεις μὴ ἡγεύμενος τῆς Ἑλλάδος, οὐ προφαίνεις· ὡς δὲ στρατηγήσεις αὐτῆς, γλίχεαι. ὅσον μέν νυν παντὸς τοῦ Ἑλλήνων στρατοῦ ἐδέου ἡγέεσθαι, ἐξήρκει ἡμῖν τοῖσι Ἀθηναίοισι ἡσυχίην ἄγειν, ἐπισταμένοισι ὡς ὁ Λάκων ἱκανός τοι ἔμελλε ἔσεσθαι καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀπολογεύμενος· ἐπεί τε δὲ ἁπάσης ἀπελαυνόμενος, δέεαι τῆς ναυτικῆς ἄρχειν, οὕτω ἔχει τοι. οὐδ᾽, ἢν ὁ Λάκων ἐπίῃ τοι ἄρχειν αὐτῆς, ἡμεῖς ἐπήσομεν· ἡμετέρη γάρ ἐστι αὕτη γε, μὴ αὐτέων βουλομένων Λακεδαιμονίων. τούτοισι μὲν ὦν ἡγέεσθαι βουλομένοισι οὐκ ἀντιτείνομεν, ἄλλῳ δὲ παρήσομεν οὐδενὶ ναυαρχέειν. μάτην γὰρ ἂν ὧδε πάραλον Ἑλλήνων στρατὸν πλεῖστον εἴημεν ἐκτημένοι, εἰ Συρηκουσίοισι ἐόντες Ἀθηναῖοι συγχωρήσομεν τῆς ἡγεμονίης, ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων· τῶν καὶ Ὅμηρος ὁ ἐποποιὸς ἄνδρα ἄριστον ἔφησε ἐς Ἴλιον ἀπικέσθαι, τάξαι τε καὶ διακοσμῆσαι στρατόν. οὕτω οὐκ ὄνειδος ἡμῖν ἐστι οὐδὲν λέγειν ταῦτα.” illi, quippe non ducis egentes, sed militum, infecta re abeunt.

CLXII. Ἀμείβετο Γέλων τοῖσδε· “Ξεῖνε Ἀθηναῖε, ὑμεῖς οἴκατε τοὺς μὲν ἄρχοντας ἔχειν, τοὺς δὲ

" ἀρξομένους οὐκ ἕξειν. ἐπεὶ τοίνυν οὐδὲν ὑπιέντες, " ἔχειν τὸ πᾶν ἐθέλετε, οὐκ ἂν φθάνοιτε τὴν ταχί- " στην ὀπίσω ἀπαλλασσόμενοι, καὶ ἀγγέλλοντες τῇ " Ἑλλάδι ὅτι ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἔαρ αὐτῇ ἐξαραίρη- " ται." Οὗτος δὲ ὁ νόος τοῦδε τοῦ ῥήματος, τὸ ἐθέλει λέγειν. δῆλα γὰρ ὡς ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐστὶ τὸ ἔαρ δοκιμώτατον· τῆς δὲ τῶν Ἑλλήνων στρατιῆς, τὴν ἑωυτοῦ στρατιήν. στερισκομένην ὦν τὴν Ἑλλάδα τῆς ἑωυτοῦ συμμαχίης, εἴκαζε ὡς εἰ τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαραιρημένον εἴη.

Quomodo post Gelon, belli eventu adhuc incerto, a Persis sibi caverit.

CLXIII. Οἱ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων ἄγγελοι, τοσαῦτα τῷ Γέλωνι χρηματισάμενοι, ἀπέπλεον. Γέλων δὲ πρὸς ταῦτα, δείσας μὲν περὶ τοῖσι Ἕλλησι μὴ οὐ δυνέωνται τὸν βάρβαρον ὑπερβαλέσθαι, δεινὸν δὲ καὶ οὐκ ἀνασχετὸν ποιησάμενος, ἐλθὼν ἐς Πελοπόννησον ἄρχεσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων, ἐὼν Σικελίης τύραννος, ταύτην μὲν τὴν ὁδὸν ἠμέλησε, ὁ δὲ ἄλλης εἴχετο. Ἐπεί τε γὰρ τάχιστα ἐπύθετο τὸν Πέρσην διαβεβηκότα τὸν Ἑλλήσποντον, πέμπει πεντηκοντέροισι τρισὶ Κάδμον τὸν Σκύθεω, ἄνδρα Κῷον, ἐς Δελφοὺς, ἔχοντα χρήματα πολλὰ καὶ φιλίους λόγους, καραδοκήσοντα τὴν μάχην, ῇ πεσέεται· καὶ ἢν μὲν ὁ βάρβαρος νικᾷ, τά τε χρήματα αὐτῷ διδόναι, καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ τῶν ἄρχει ὁ Γέλων· ἢν δὲ οἱ Ἕλληνες, ὀπίσω ἀπάγειν.

Obiter de Cadmo Coo, homine longe justissimo, cujus opera Gelon in illo negotio usus est.

CLXIV. Ὁ δὲ Κάδμος οὗτος, πρότερον τουτέων παραδεξάμενος παρὰ πατρὸς τὴν τυραννίδα Κώων εὖ βεβηκυῖαν, ἑκών τε εἶναι, καὶ δεινοῦ ἐπιόντος οὐδενὸς, ἀλλὰ ἀπὸ δικαιοσύνης, ἐς μέσον Κώοισι καταθεὶς τὴν ἀρχὴν, οἴχετο ἐς Σικελίην. ἔνθα μετὰ Σαμίων ἔσχε τε καὶ κατοίκησε πόλιν Ζάγκλην, τὴν ἐς Μεσσήνην μεταβαλοῦσαν τὸ οὔνομα. τοῦτον δὴ ὦν ὁ Γέλων τὸν Κάδμον καὶ τοιούτῳ τρόπῳ ἀπικόμενον, διὰ δικαιοσύνην τήν οἱ αὐτὸς ἄλλην συνήδεε ἐοῦσαν, ἔπεμπε· ὃς ἐπὶ τοῖσι ἄλλοισι δικαίοισι τοῖσι ἐξ ἑωυτοῦ ἐργασμένοισι, καὶ τόδε οὐκ ἐλάχιστον τουτέων ἐλεί-

πετο. κρατήσας γὰρ μεγάλων χρημάτων, τῶν οἱ Γέλων ἐπετράπετο, παρεὸν κατασχέσθαι, οὐκ ἐθέλησε· ἀλλ', ἐπεὶ οἱ Ἕλληνες ἐπεκράτησαν τῇ ναυμαχίῃ, καὶ Ξέρξης οἰχώκεε ἀπελαύνων, καὶ δὴ καὶ ἐκεῖνος ἀπίκετο ἐς τὴν Σικελίην, ἀπὸ πάντα τὰ χρήματα ἄγων.

Alia causa a Siciliensibus allata, cur Gelon Græcis præsto non fuerit. Bellum sub idem tempus a Carthaginiensibus duce Amilcare Siciliæ illatum.

CLXV. Λέγεται δὲ καὶ τάδε ὑπὸ τῶν ἐν Σικελίῃ οἰκημένων, ὡς ὅμως, καὶ μέλλων ἄρχεσθαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων ὁ Γέλων, ἐβοήθησε ἂν τοῖσι Ἕλλησι, εἰ μὴ ὑπὸ Θήρωνος τοῦ Αἰνησιδήμου Ἀκραγαντίνων μουνάρχου ἐξελαθεὶς ἐξ Ἱμέρης Τήριλλος ὁ Κρινίππου, τύραννος ἐὼν Ἱμέρης, ἐπῆγε ὑπ' αὐτὸν τὸν χρόνον τοῦτον Φοινίκων καὶ Λιβύων καὶ Ἰβήρων καὶ Λιγύων καὶ Ἐλισύκων καὶ Σαρδονίων καὶ Κυρνίων τριήκοντα μυριάδας, καὶ στρατηγὸν αὐτέων Ἀμίλκαν τὸν Ἄννωνος, Καρχηδονίων ἐόντα βασιλῆα· κατὰ ξεινίην τε τὴν ἑωυτοῦ ὁ Τήριλλος ἀναγνώσας, καὶ μάλιστα διὰ τὴν Ἀναξίλεω τοῦ Κρητίνεω προθυμίην, ὃς Ῥηγίου ἐὼν τύραννος, τὰ ἑωυτοῦ τέκνα δοὺς ὁμήρους Ἀμίλκᾳ, ἐπῆγέ μιν ἐπὶ τὴν Σικελίην, τιμωρέων τῷ πενθερῷ. Τηρίλλου γὰρ εἶχε θυγατέρα Ἀναξίλεως, τῇ οὔνομα ἦν Κυδίππη. οὕτω δὴ οὐκ οἷόν τε γενόμενον βοηθέειν τὸν Γέλωνα τοῖσι Ἕλλησι, ἀποπέμπειν ἐς Δελφοὺς τὰ χρήματα.

Eodem die Carthaginienses a Gelone victi, quo Græci Persas ad Salaminem profligarunt. Quid Amilcari in illa pugna acciderit.

CLXVI. Πρὸς δὲ, καὶ τάδε λέγουσι, ὡς συνέβη τῆς αὐτῆς ἡμέρης ἔν τε τῇ Σικελίῃ Γέλωνα καὶ Θήρωνα νικᾷν Ἀμίλκαν τὸν Καρχηδόνιον, καὶ ἐν Σαλαμῖνι τοὺς Ἕλληνας τὸν Πέρσην. Τὸν δὲ Ἀμίλκαν, Καρχηδόνιον ἐόντα πρὸς πατρὸς, μητρόθεν δὲ Συρηκούσιον, βασιλεύσαντά τε κατ' ἀνδραγαθίην Καρχηδονίων, ὡς ἡ συμβολή τε ἐγίνετο, καὶ ὡς ἑσσοῦτο τῇ μάχῃ, ἀφανισθῆναι πυνθάνομαι· οὔτε γὰρ ζῶντα, οὔτε ἀποθανόντα φανῆναι οὐδαμοῦ γῆς· τὸ πᾶν γὰρ ἐπεξελθεῖν διζήμενον Γέλωνα.

Carthaginiensium de eodem narratio. Quem

CLXVII. Ἔστι δὲ ὑπ' αὐτέων Καρχηδονίων ὅδε ὁ λόγος λεγόμενος, οἰκότι χρεωμένων, ὡς οἱ μὲν βάρβαροι τοῖσι Ἕλλησι ἐν τῇ Σικελίῃ ἐμάχοντο ἐξ ἠοῦς

defuncto honorem habeant.

ἀρξάμενοι μέχρι δείλης ὀψίης· ἐπὶ τοσοῦτο γὰρ λέγεται ἑλκῦσαι τὴν σύστασιν· ὁ δὲ Ἀμίλκας ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ μένων ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἐθύετο καὶ ἐκαλλιρέετο, ἐπὶ πυρῆς μεγάλης σώματα ὅλα καταγίζων· ἰδὼν δὲ τροπὴν τῶν ἑωυτοῦ γινομένην, ὡς ἔτυχε ἐπισπένδων τοῖσι ἱροῖσι, ὦσε ἑωυτὸν ἐς τὸ πῦρ· οὕτω δὴ κατακαυθέντα ἀφανισθῆναι. ἀφανισθέντι δὲ Ἀμίλκᾳ τρόπῳ εἴ τε τοιούτῳ, ὡς Φοίνικες λέγουσι, εἴ τε ἑτέρῳ, ὡς Συρηκούσιοι, Καρχηδόνιοι τοῦτο μέν οἱ θύουσι, τοῦτο δὲ μνήματα ἐποίησαν ἐν πάσῃσι τῇσι πόλισι τῶν ἀποικίδων, ἐν αὐτῇ τε μέγιστον Καρχηδόνι. τὰ μὲν ἀπὸ Σικελίης, τοσαῦτα.

Corcyræi Græcis auxilia contra Xerxem polliciti, qua fraude illos deluserint.

CLXVIII. Κερκυραῖοι δὲ, τάδε ὑποκρινάμενοι τοῖσι ἀγγέλοισι, τοιάδε ἐποίησαν· καὶ γὰρ τούτους παρελάμβανον οἱ αὐτοὶ οἵπερ καὶ ἐς Σικελίην ἀπίκατο, λέγοντες τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ πρὸς Γέλωνα ἔλεγον. οἱ δὲ παραυτίκα μὲν ὑπίσχοντο πέμψειν τε καὶ ἀμυνέειν, φράζοντες ὡς "οὔ σφι περιοπτέη ἐστὶ ἡ "Ἑλλὰς ἀπολλυμένη· ἢν γὰρ σφαλῇ, σφεῖς γε οὐδὲν "ἄλλο ἢ δουλεύσουσι τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερέων· ἀλλὰ "τιμωρητέον εἴη ἐς τὸ δυνατώτατον." Ὑπεκρίναντο μὲν οὕτω εὐπρόσωπα. ἐπεὶ δὲ ἔδει βοηθέειν, ἄλλα νοεῦντες, ἐπλήρωσαν νέας ἑξήκοντα· μόγις δὲ ἀναχθέντες, προσέμιξαν τῇ Πελοποννήσῳ, καὶ περὶ Πύλον καὶ Ταίναρον γῆς τῆς Λακεδαιμονίων ἀνεκώχευον τὰς νέας, καραδοκέοντες καὶ οὗτοι τὸν πόλεμον, ᾗ πεσέεται· ἀελπτέοντες μὲν τοὺς Ἕλληνας ὑπερβαλέεσθαι, δοκέοντες δὲ τὸν Πέρσην, κατακρατήσαντα πολλὸν, ἄρξειν πάσης τῆς Ἑλλάδος. Ἐποίευν ὦν ἐπίτηδες, ἵνα ἔχωσι πρὸς τὸν Πέρσην λέγειν τοιάδε· "Ὦ βασιλεῦ, "ἡμεῖς, παραλαμβανόντων τῶν Ἑλλήνων ἡμέας ἐς "τὸν πόλεμον τοῦτον, ἔχοντες δύναμιν οὐκ ἐλαχίστην, "οὐδὲ νέας ἐλαχίστας παρασχόντες ἂν, ἀλλὰ πλεί"στας μετά γε Ἀθηναίους, οὐκ ἐθελήσαμέν τοι "ἐναντιοῦσθαι, οὐδέ τι ἀποθύμιον ποιῆσαι." Τοιαῦτα λέγοντες ἤλπιζον πλέον τι τῶν ἄλλων οἴσεσθαι· τά περ ἂν καὶ ἐγένετο, ὡς ἐμοὶ δοκέει. πρὸς δὲ τοὺς

Ἕλληνάς σφι σκῆψις ἐπεποίητο, τῇ περ δὴ καὶ ἐχρήσαντο. αἰτιωμένων γὰρ τῶν Ἑλλήνων ὅτι οὐκ ἐβοήθεον, ἔφασαν "πληρῶσαι μὲν ἑξήκοντα τριήρεας, ὑπὸ δὲ "ἐτησιέων ἀνέμων ὑπερβαλέειν Μαλέην οὐκ οἷοί τε γενέσθαι· οὕτω οὐκ ἀπικέσθαι ἐς Σαλαμῖνα, καὶ οὐδεμιῇ κακότητι λειφθῆναι τῆς ναυμαχίης." Οὗτοι μὲν οὕτω διεκρούσαντο τοὺς Ἕλληνας.

CLXIX. Κρῆτες δὲ, ἐπεί τέ σφεας παρελάμβανον οἱ ἐπὶ τούτοισι ταχθέντες Ἑλλήνων, ἐποίησαν τοιόνδε. Πέμψαντες κοινῇ θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς, τὸν θεὸν ἐπειρώτων, εἴ σφι ἄμεινον γίνεται τιμωρέουσι τῇ Ἑλλάδι. ἡ δὲ Πυθίη ὑπεκρίνατο· "Ὦ νήπιοι, ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν Μενέλεω τιμωρημάτων Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύματα, ὅτι οἱ μὲν οὐ συνεξεπρήξαντο αὐτῷ τὸν ἐν Καμίκῳ θάνατον γενόμενον, ὑμεῖς δὲ κείνοισι τὴν ἐκ Σπάρτης ἁρπαχθεῖσαν ὑπ' ἀνδρὸς βαρβάρου γυναῖκα." Ταῦτα οἱ Κρῆτες ὡς ἀπενειχθέντα ἤκουσαν, ἔσχοντο τῆς τιμωρίης.

Cretenses opem ferre Græciæ paratos oraculum Delphicum a consilio deterret.

CLXX. Λέγεται γὰρ, Μίνων κατὰ ζήτησιν Δαιδάλου ἀπικόμενον ἐς Σικανίην, τὴν νῦν Σικελίην καλευμένην, ἀποθανεῖν βιαίῳ θανάτῳ. ἀνὰ δὲ χρόνον Κρῆτας, θεοῦ σφε ἐποτρύναντος, πάντας πλὴν Πολιχνιτέων τε καὶ Πραισίων, ἀπικομένους στόλῳ μεγάλῳ ἐς Σικανίην, πολιορκέειν ἐπ' ἔτεα πέντε πόλιν Κάμικον, τὴν κατ' ἐμὲ Ἀκραγαντῖνοι ἐνέμοντο· τέλος δὲ, οὐ δυναμένους οὔτε ἑλεῖν, οὔτε παραμένειν, λιμῷ συνεστεῶτας, ἀπολιπόντας οἴχεσθαι. ὡς δὲ κατὰ Ἰηπυγίην γενέσθαι πλώοντας, ὑπολαβόντα σφέας χειμῶνα μέγαν ἐκβαλέειν ἐς τὴν γῆν. συναραχθέντων δὲ τῶν πλοίων, οὐδεμίην γάρ σφι ἔτι κομιδὴν ἐς Κρήτην φαίνεσθαι, ἐνθαῦτα Ὑρίην πόλιν κτίσαντας, καταμεῖναί τε, καὶ μεταβαλόντας, ἀντὶ μὲν Κρητῶν, γενέσθαι Ἰήπυγας Μεσσαπίους, ἀντὶ δὲ εἶναι νησιώτας, ἠπειρώτας. ἀπὸ δὲ Ὑρίης πόλιος τὰς ἄλλας οἰκίσαι, τὰς δὴ Ταραντῖνοι χρόνῳ ὕστερον πολλῷ ἐξανιστάντες προσέπταισαν μεγάλως· ὥστε φόνος Ἑλληνικὸς μέγιστος οὗτος δὴ ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, αὐτέων

Obiter de cæde Minois, Siciliensi Cretensium ad eam ulciscendam expeditione, Creticis in Italia coloniis, Tarentinorum ac Rheginorum infausto adversus illas bello, Micytho Rhegii procuratore,

τε Ταραντίνων, καὶ Ῥηγίνων· οἳ ὑπὸ Μικύθου τοῦ Χοίρου ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀστῶν, καὶ ἀπικόμενοι τιμωροὶ Ταραντίνοισι, ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω· αὐτέων δὲ Ταραντίνων οὐκ ἐπῆν ἀριθμός. ὁ δὲ Μίκυθος, οἰκέτης ἐὼν Ἀναξίλεω, ἐπίτροπος Ῥηγίου καταλέλειπτο· οὗτος ὅσπερ ἐκπεσὼν ἐκ Ῥηγίου, καὶ Τεγέην τὴν Ἀρκάδων οἰκήσας, ἀνέθηκε ἐν Ὀλυμπίῃ τοὺς πολλοὺς ἀνδριάντας.

Cretæ calamitatibus. Hujus insulæ alii aliis temporibus incolæ.

CLXXI. Ἀλλὰ τὰ μὲν κατὰ Ῥηγίνους τε καὶ Ταραντίνους, τοῦ λόγου μοι παρενθήκη γέγονε. Ἐς δὲ τὴν Κρήτην ἐρημωθεῖσαν, ὡς λέγουσι Πραίσιοι, ἐσοικίζεσθαι ἄλλους τε ἀνθρώπους, καὶ μάλιστα Ἕλληνας· τρίτῃ δὲ γενεῇ μετὰ Μίνωα τελευτήσαντα, γενέσθαι τὰ Τρωϊκά· ἐν τοῖσι οὐ φλαυροτάτους φαίνεσθαι ἐόντας Κρῆτας τιμωροὺς Μενέλεῳ. ἀντὶ τουτέων δέ σφι, ἀπονοστήσασι ἐκ Τροίης, λιμόν τε καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐτοῖσι καὶ τοῖσι προβάτοισι· ἔς τε, τὸ δεύτερον ἐρημωθείσης Κρήτης, μετὰ τῶν ὑπολοίπων τρίτους αὐτὴν νῦν νέμεσθαι Κρῆτας. Ἡ μὲν δὴ Πυθίη ὑπομνήσασα ταῦτα, ἔσχε βουλομένους τιμωρέειν τοῖσι Ἕλλησι.

Thessali Græcorum rebus primum favent,

CLXXII. Θεσσαλοὶ δὲ ὑπὸ ἀναγκαίης τὸ πρῶτον ἐμήδισαν, ὡς διέδεξαν ὅτι οὔ σφι ἥνδανε τὰ οἱ Ἀλευάδαι ἐμηχανέωντο. ἐπεί τε γὰρ ἐπυθέατο τάχιστα μέλλοντα διαβαίνειν τὸν Πέρσην ἐς τὴν Εὐρώπην, πέμπουσι ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἀγγέλους. ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ ἔσαν ἁλισμένοι πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος, ἀραιρημένοι ἀπὸ τῶν πολίων τῶν τὰ ἀμείνω φρονευσέων περὶ τὴν Ἑλλάδα. ἀπικόμενοι δὲ ἐπὶ τούτους τῶν Θεσσαλῶν οἱ ἄγγελοι, ἔλεγον· "Ἄνδρες Ἕλληνες, δεῖ φυλάσσεσθαι τὴν ἐσβολὴν τὴν Ὀλυμπικήν, ἵνα Θεσσαλίη τε καὶ ἡ σύμπασα ᾖ Ἑλλὰς ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου. ἡμεῖς μέν νυν ἑτοῖμοί εἰμεν συμφυλάσσειν· πέμπειν δὲ χρὴ καὶ ὑμέας στρατιὴν πολλήν· ὡς, εἰ μὴ πέμψετε, ἐπίστασθε ἡμέας ὁμολογήσειν τῷ Πέρσῃ. οὐ γάρ τοι προκατημένους τοσοῦτο πρὸ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, μούνους πρὸ ὑμέων δεῖ ἀπολέ-

" σθαι. βοηθέειν δὲ οὐ βουλόμενοι, ἀναγκαίην ἡμῖν " οὐδεμίην οἷοί τέ ἐστε προσφέρειν· οὐδαμὰ γὰρ ἀδυ- " νασίης ἀνάγκη κρέσσων ἔφυ· ἡμεῖς δὲ πειρησόμεθα " αὐτοί τινα σωτηρίην μηχανεώμενοι." Ταῦτα ἔλεγον οἱ Θεσσαλοί.

CLXXIII. Οἱ δὲ Ἕλληνες πρὸς ταῦτα ἐβουλεύσαντο ἐς Θεσσαλίην πέμπειν κατὰ θάλασσαν πεζὸν στρατὸν, φυλάξοντα τὴν ἐσβολήν. ὡς δὲ συνελέχθη ὁ στρατὸς, ἔπλεε δι' Εὐρίπου· ἀπικόμενος δὲ τῆς Ἀχαιΐης ἐς Ἄλον, ἀποβὰς ἐπορεύετο ἐς Θεσσαλίην, τὰς νέας αὐτοῦ καταλιπών· καὶ ἀπίκετο ἐς τὰ Τέμπεα ἐς τὴν ἐσβολὴν, ἥπερ ἀπὸ Μακεδονίης τῆς κάτω ἐς Θεσσαλίην φέρει παρὰ Πηνειὸν ποταμὸν, μεταξὺ δὲ Οὐλύμπου τε οὔρεος ἐόντα καὶ τῆς Ὄσσης. ἐνθαῦτα ἐστρατοπεδεύοντο τῶν Ἑλλήνων κατὰ μυρίους ὁπλῖται συλλεγέντες· καί σφι προσῆν ἡ τῶν Θεσσαλῶν ἵππος. ἐστρατήγεε δὲ Λακεδαιμονίων μὲν, Εὐαίνετος ὁ Καρήνου, ἐκ τῶν πολεμάρχων ἀραιρημένος, γένεος μέντοι ἐὼν οὐ τοῦ βασιληΐου· Ἀθηναίων δὲ, Θεμιστοκλέης ὁ Νεοκλέος. Ἔμειναν δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἐνθαῦτα. ἀπικόμενοι γὰρ ἄγγελοι παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀμύντεω, ἀνδρὸς Μακεδόνος, συνεβούλευόν σφι ἀπαλλάσσεσθαι, μηδὲ μένοντας ἐν τῇ ἐσβολῇ, καταπατηθῆναι ὑπὸ τοῦ στρατοῦ ἐπιόντος· σημαίνοντες τὸ πλῆθός τε τῆς στρατιῆς καὶ τὰς νέας. ὡς δὲ οὗτοί σφι ταῦτα συνεβούλευον, χρηστὰ γὰρ ἐδόκεον συμβουλεύειν, καί σφι εὔνοος ἐφαίνετο ἐὼν ὁ Μακεδὼν, ἐπείθοντο. δοκέειν δέ μοι, ἀῤῥωδίη ἦν τὸ πεῖθον, ὡς ἐπύθοντο καὶ ἄλλην ἐοῦσαν ἐσβολὴν ἐς Θεσσαλοὺς κατὰ τὴν ἄνω Μακεδονίην διὰ Περραιβῶν κατὰ Γόννον πόλιν, τῇ περ δὴ καὶ ἐσέβαλε ἡ στρατιὴ ἡ Ξέρξεω. καταβάντες δὲ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὰς νέας, ὀπίσω ἐπορεύοντο ἐς τὸν Ἰσθμόν.

sed quod ab illis se destitutos cernerent,

CLXXIV. Αὕτη ἐγένετο ἡ ἐς Θεσσαλίην στρατηΐη, βασιλέος τε μέλλοντος διαβαίνειν ἐς τὴν Εὐρώπην ἐκ τῆς Ἀσίης, καὶ ἐόντος ἤδη ἐν Ἀβύδῳ. Θεσσαλοὶ δὲ, ἐρημωθέντες συμμάχων, οὕτω δὴ ἐμήδισαν

coacti barbaros sequuntur.

προθύμως, οὐδ' ἔτι ἐνδοιαστῶς, ὥστε ἐν τοῖσι πρήγμασι ἐφαίνοντο βασιλέϊ ἄνδρες ἐόντες χρησιμώτατοι.

Delecta a Græcis ad excipiendum hostium impetum Thermopylæ et Artemisium.

CLXXV. Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐπεί τε ἀπίκατο ἐς τὸν Ἰσθμὸν, ἐβουλεύοντο πρὸς τὰ λεχθέντα ἐξ Ἀλεξάνδρου, ἥ τε στήσονται τὸν πόλεμον καὶ ἐν οἵοισι χώροισι. ἡ νικῶσα δὲ γνώμη ἐγένετο, τὴν ἐν Θερμοπύλησι ἐσβολὴν φυλάξαι. στεινοτέρη γὰρ ἐφαίνετο ἐοῦσα τῆς ἐς Θεσσαλίην, καὶ ἅμα ἀγχοτέρη τε τῆς ἑωυτῶν. τὴν δὲ ἀτραπὸν, δι' ἣν ἥλωσαν οἱ ἁλόντες Ἑλλήνων ἐν Θερμοπύλησι, οὐδὲ ᾔδεσαν ἐοῦσαν πρότερον ἤπερ ἀπικόμενοι ἐς Θερμοπύλας ἐπύθοντο Τρηχινίων. ταύτην ὦν ἐβουλεύσαντο φυλάσσοντες τὴν ἐσβολὴν, μὴ παριέναι ἐς τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον· τὸν δὲ ναυτικὸν στρατὸν πλέειν γῆς τῆς Ἱστιαιώτιδος ἐπὶ Ἀρτεμίσιον. ταῦτα γὰρ ἀγχοῦ τε ἀλλήλων ἐστὶ, ὥστε πυνθάνεσθαι τὰ κατὰ ἑκατέρους ἐόντα· οἵ τε χῶροι οὕτως ἔχουσι.

Situs horum locorum.

CLXXVI. Τοῦτο μὲν, τὸ Ἀρτεμίσιον ἐκ του πελάγεος τοῦ Θρηϊκίου ἐξ εὐρέος συνάγεται ἐς στεινὸν πόρον, τὸν μεταξὺ ἐόντα νήσου τε Σκιάθου καὶ ἠπείρου Μαγνησίης. ἐκ δὲ τοῦ στεινοῦ, τῆς Εὐβοίης ἤδη τὸ Ἀρτεμίσιον δέκεται αἰγιαλός· ἐν δὲ, Ἀρτέμιδος ἱρόν. Ἡ δὲ αὖ διὰ Τρηχῖνος ἔσοδος ἐς τὴν Ἑλλάδα ἔστι, τῇ στεινοτάτη, ἡμίπλεθρον. οὐ μέντοι κατὰ τοῦτό γ' ἔστι στεινότατον τῆς χώρης τῆς ἄλλης, ἀλλ' ἔμπροσθέ τε Θερμοπυλέων καὶ ὄπισθε· κατά τε Ἀλπηνοὺς, ὄπισθε ἐόντας, ἐοῦσα ἁμαξιτὸς μούνη· καὶ ἔμπροσθε, κατὰ Φοίνικα ποταμὸν, ἀγχοῦ Ἀνθήλης πόλιος, ἁμαξιτὸς ἄλλη μούνη. τῶν δὲ Θερμοπυλέων τὸ μὲν πρὸς ἑσπέρης, ὄρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκρημνον, ὑψηλὸν, ἀνατεῖνον ἐς τὴν Οἴτην· τὸ δὲ πρὸς τὴν ἠῶ τῆς ὁδοῦ, θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεα. Ἔστι δὲ ἐν τῇ ἐσόδῳ ταύτῃ θερμὰ λουτρὰ, τὰ Χύτρους καλέουσι οἱ ἐπιχώριοι· καὶ βωμὸς ἵδρυται Ἡρακλέος ἐπ' αὐτοῖσι. ἐδέδμητο δὲ τεῖχος κατὰ ταύτας τὰς ἐσβολάς· καὶ τό γε παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν. ἔδειμαν δὲ Φωκέες τὸ τεῖχος, δείσαντες, ἐπεὶ Θεσ-

σαλοὶ ἦλθον ἐκ Θεσπρωτῶν οἰκήσοντες γῆν τὴν Αἰολίδα, τήνπερ νῦν ἐκτέαται. ἅτε δὴ πειρωμένων τῶν Θεσσαλῶν καταστρέφεσθαί σφεας, τοῦτο προεφυλάξαντο οἱ Φωκέες· καὶ τὸ ὕδωρ τὸ θερμὸν τότε ἐπῆκαν ἐπὶ τὴν ἔσοδον, ὡς ἂν χαραδρωθείη ὁ χῶρος· πᾶν μηχανεώμενοι ὅκως μή σφι ἐσβάλοιεν οἱ Θεσσαλοὶ ἐπὶ τὴν χώρην. Τὸ μέν νυν τεῖχος τὸ ἀρχαῖον ἐκ παλαιοῦ τε ἐδέδμητο, καὶ τὸ πλέον αὐτοῦ ἤδη ὑπὸ χρόνου ἔκειτο. τοῖσι δὲ, αὖτις ὀρθώσασι, ἔδοξε ταύτῃ ἀπαμύνειν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος τὸν βάρβαρον. κώμη δέ ἐστι ἀγχοτάτω τῆς ὁδοῦ, Ἀλπηνοὶ οὔνομα· ἐκ ταύτης δὲ ἐπισιτιεῖσθαι ἐλογίζοντο οἱ Ἕλληνες.

Nuntio allato, Persas ad sinum Thermaicum castra posuisse [c. 131.], copiæ Græcorum pedestres Thermopylas, navales Artemisium petunt.

CLXXVII. Οἱ μέν νυν χῶροι οὗτοι τοῖσι Ἕλλησι εἶναι ἐφαίνοντο ἐπιτήδεοι. ἅπαντα γὰρ προσκεψάμενοι, καὶ ἐπιλογισθέντες, ὅτι οὔτε πλήθεϊ ἕξουσι χρᾶσθαι οἱ βάρβαροι, οὔτε ἵππῳ, ταύτῃ σφι ἔδοξε δέκεσθαι τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ὡς δὲ ἐπύθοντο τὸν Πέρσην ἐόντα ἐν Πιερίῃ, διαλυθέντες ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ, ἐστρατεύοντο αὐτέων οἱ μὲν ἐς Θερμοπύλας πεζῇ, ἄλλοι δὲ κατὰ θάλασσαν ἐπ' Ἀρτεμίσιον.

Oraculum Delphis datum de ventis contra hostes auxilio futuris: unde primum nata spes servandæ Græciæ Ventorum apud Delphos divinus cultus.

CLXXVIII. Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες κατὰ τάχος ἐβοήθεον διαταχθέντες. Δελφοὶ δ' ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐχρηστηριάζοντο τῷ θεῷ, ὑπὲρ ἑωυτῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος καταῤῥωδηκότες. καί σφι ἐχρήσθη "ἀνέμοισι εὔχεσθαι· μεγάλους γὰρ τούτους ἔσεσθαι τῇ Ἑλλάδι συμμάχους." Δελφοὶ δὲ δεξάμενοι τὸ μαντήϊον, πρῶτα μὲν, Ἑλλήνων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι ἐξήγγειλαν τὰ χρησθέντα αὐτοῖσι· καί σφι δεινῶς καταῤῥωδέουσι τὸν βάρβαρον ἐξαγγείλαντες, χάριν ἀθάνατον κατέθεντο. μετὰ δὲ ταῦτα, οἱ Δελφοὶ τοῖσι ἀνέμοισι βωμόν τε ἀπέδεξαν ἐν Θυίῃ, τῇπερ τῆς Κηφισσοῦ θυγατρὸς Θυίης τὸ τέμενός ἐστι, ἐπ' ἧς καὶ ὁ χῶρος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει· καὶ θυσίῃσί σφεας μετήϊσαν. Δελφοὶ μὲν δὴ

κατὰ τὸ χρηστήριον ἔτι καὶ νῦν τοὺς ἀνέμους ἱλάσκονται.

E barbarorum navibus decem versus insulam Sciathum præmissæ, incidunt in tres Græcorum naves illic excubantes, quarum duas cum ipsis viris,

CLXXIX. Ὁ ΔΕ ναυτικὸς Ξέρξεω στρατὸς, ὁρμεώμενος ἐκ Θέρμης πόλιος, παρέβαλε νηυσὶ τῇσι ἄριστα πλεούσῃσι δέκα ἰθὺ Σκιάθου· ἔνθα ἔσαν προφυλάσσουσαι νέες τρεῖς Ἑλληνίδες, Τροιζηνίη τε καὶ Αἰγιναίη καὶ Ἀττική. προϊδόντες δὲ οὗτοι τὰς νέας τῶν βαρβάρων, ἐς φυγὴν ὥρμησαν.

CLXXX. Τὴν μὲν δὴ Τροιζηνίην, τῆς ἦρχε Πρηξῖνος, αὐτίκα αἱρέουσι ἐπισπόμενοι οἱ βάρβαροι. καὶ ἔπειτα τῶν ἐπιβατέων αὐτῆς τὸν καλλιστεύοντα ἀγαγόντες ἐπὶ τῆς πρώρης τῆς νηὸς, ἔσφαξαν, διαδέξιον ποιεύμενοι τὸν εἷλον τῶν Ἑλλήνων πρῶτον καὶ κάλλιστον. τῷ δὲ σφαγιασθέντι τούτῳ οὔνομα ἦν Λέων· τάχα δ' ἂν τι καὶ τοῦ οὐνόματος ἐπαύροιτο.

CLXXXI. Ἡ δὲ Αἰγιναίη, τῆς ἐτριηράρχεε Ἀσωνίδης, καί τινά σφι θόρυβον παρέσχε, Πυθέω τοῦ Ἰσχενόου ἐπιβατεύοντος, ἀνδρὸς ἀρίστου γενομένου ταύτην τὴν ἡμέρην· ὃς ἐπειδὴ ἡ νηῦς ἡλίσκετο, ἐς τοῦτο ἀντεῖχε μαχόμενος, ἐς ὃ κατεκρεουργήθη ἅπας. ὡς δὲ πεσὼν οὐκ ἀπέθανε, ἀλλ' ἦν ἔμπνοος, οἱ Πέρσαι, οἵπερ ἐπεβάτευον ἐπὶ τῶν νεῶν, δι' ἀρετὴν τὴν ἐκείνου περιποιῆσαί μιν περὶ πλείστου ἐποιήσαντο, σμύρνῃσί τε ἰώμενοι τὰ ἕλκεα, καὶ σινδόνος βυσσίνης τελαμῶσι κατειλίσσοντες. καί μιν, ὡς ὀπίσω ἀπίκοντο ἐς τὸ ἑωυτῶν στρατόπεδον, ἐπεδείκνυσαν ἐκπαγλεόμενοι πάσῃ τῇ στρατιῇ, περιέποντες εὖ· τοὺς δὲ ἄλλους, τοὺς ἔλαβον ἐν τῇ νηῒ ταύτῃ, περιεῖπον ὡς ἀνδράποδα.

tertiam, classiariis post navem ad littus allisam dilapsis, vacuam capiunt. Qua re cognita, Græcorum classis ho-

CLXXXII. Αἱ μὲν δὴ δύο τῶν νεῶν οὕτω ἐχειρώθησαν. ἡ δὲ τρίτη, τῆς ἐτριηράρχεε Φόρμος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, φεύγουσα, ἐξοκέλλει ἐς τὰς ἐσβολὰς τοῦ Πηνειοῦ· καὶ τοῦ μὲν σκάφεος ἐκράτησαν οἱ βάρβαροι, τῶν δὲ ἀνδρῶν οὔ. ὡς γὰρ δὴ τάχιστα ἐπώκειλαν τὴν νέα οἱ Ἀθηναῖοι, ἀποθορόντες, κατὰ Θεσσαλίην πορευόμενοι ἐκομίσθησαν ἐς Ἀθήνας. Ταῦτα οἱ Ἕλ-

λῆνες οἱ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ στρατοπεδευόμενοι πυνθάνονται παρὰ πυρσῶν ἐκ Σκιάθου. πυθόμενοι δὲ καὶ καταῤῥωδήσαντες, ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου μετωρμίζοντο ἐς Χαλκίδα, φυλάξοντες μὲν τὸν Εὔριπον, λείποντες δὲ ἡμεροσκόπους περὶ τὰ ὑψηλὰ τῆς Εὐβοίης.

stes metuens, Artemisio relicto Chalcidem in Eubœa retrocedit.

CLXXXIII. Τῶν δὲ δέκα νεῶν τῶν βαρβάρων τρεῖς ἐπέλασαν περὶ τὸ ἕρμα τὸ μεταξὺ ἐὸν Σκιάθου τε καὶ Μαγνησίης, καλεόμενον δὲ Μύρμηκα. ἐνθαῦτα οἱ βάρβαροι ἐπειδὴ στήλην λίθου ἐπέθηκαν, κομίσαντες ἐπὶ τὸ ἕρμα, ὁρμηθέντες αὐτοὶ ἐκ Θέρμης, ὥς σφι τὸ ἐμποδὼν ἐγεγόνεε καθαρὸν, ἐπέπλεον πάσῃσι τῇσι νηυσὶ, ἕνδεκα ἡμέρας παρέντες μετὰ τὴν βασιλέος ἐξέλασιν ἐκ Θέρμης. τὸ δὲ ἕρμα σφι κατηγήσατο, ἐὸν ἐν πόρῳ μάλιστα, Πάμμων Σκύριος. πανημερὸν δὲ πλώοντες οἱ βάρβαροι, ἐξανύουσι τῆς Μαγνησίης χώρης ἐπὶ Σηπιάδα τε καὶ τὸν αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ Κασθαναίης τε πόλιος ἐόντα καὶ Σηπιάδος ἀκτῆς.

Mox secuta tota classis Persarum, ad Sepiadem in Magnesia appellit.

CLXXXIV. Μέχρι μέν νυν τούτου τοῦ χώρου καὶ Θερμοπυλέων, ἀπαθής τε κακῶν ἦν ὁ στρατός· καὶ πλῆθος ἦν τηνικαῦτα ἔτι, ὡς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὑρίσκω, τόσον. τῶν μὲν ἐκ τῶν νεῶν τῶν ἐκ τῆς Ἀσίης, ἐουσέων ἑπτὰ καὶ διηκοσιέων καὶ χιλιέων, τὸν μὲν ἀρχαῖον ἑκάστων τῶν ἐθνέων ἐόντα ὅμιλον τέσσερας καὶ εἴκοσι μυριάδας, καὶ πρὸς, χιλιάδα τε καὶ τετρακοσίους, ὡς ἀνὰ διηκοσίους ἄνδρας λογιζομένοισι ἐν ἑκάστῃ νηΐ. ἐπεβάτευον δὲ ἐπὶ τουτέων τῶν νεῶν, χωρὶς ἑκάστων τῶν ἐπιχωρίων ἐπιβατέων, Περσέων τε καὶ Μήδων καὶ Σακέων τριήκοντα ἄνδρες. οὗτος ἄλλος ὅμιλος γίνεται τρισμύριοι, καὶ ἑξακισχίλιοι, καὶ πρὸς, διηκόσιοί τε καὶ δέκα. προσθήσω δ' ἔτι τούτῳ καὶ τῷ προτέρῳ ἀριθμῷ τοὺς ἐκ τῶν πεντηκοντέρων· ποιήσας, ὅ τι πλέον ἦν αὐτέων ἢ ἔλασσον, ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι. συνελέχθη δὲ ταῦτα τὰ πλοῖα, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἰρέθη, τρισχίλια. ἤδη ὦν ἄνδρες ἂν εἶεν ἐν αὐτοῖσι τέσσερες μυριάδες καὶ εἴκοσι. Τοῦτο μέν νυν τὸ ἐκ τῆς Ἀσίης ναυτικὸν ἦν, σύμπαν ἐὸν πεντήκοντα μυριάδες καὶ μία, χιλιάδες

Quantum hominum numerum et quam immanem omnis generis apparatum Xerxes ad Sepiadem Thermopylasque et ex Asia,

τε ἔπεισι ἐπὶ ταύτῃσι ἑπτὰ, καὶ πρὸς, ἑκατοντάδες ἓξ, καὶ δεκάς. Τοῦ δὲ πεζοῦ, ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες ἐγίνοντο· τῶν δὲ ἱππέων, ὀκτὼ μυριάδες. προσθήσω δὲ τούτοισι τὰς καμήλους τοὺς ἐλαύνοντας Ἀραβίους, καὶ τοὺς τὰ ἅρματα Λίβυας, πλῆθος ποιήσας δισμυρίους ἄνδρας. Καὶ δὴ τό τε ἐκ τῶν νεῶν καὶ τοῦ πεζοῦ πλῆθος συντιθέμενον, γίνεται διηκόσιαί τε μυριάδες καὶ τριήκοντα καὶ μία, καὶ πρὸς, χιλιάδες ἑπτὰ, καὶ ἑκατοντάδες ἓξ, καὶ δεκάς. Τοῦτο μὲν τὸ ἐξ αὐτῆς τῆς Ἀσίης στράτευμα ἐξαναχθὲν εἴρηται, ἄνευ τε τῆς θεραπηΐης τῆς ἑπομένης, καὶ τῶν σιταγωγῶν πλοίων, καὶ ὅσοι ἐνέπλεον τούτοισι.

et ex Europa contra Græcos conduxerit.

CLXXXV. Τὸ δὲ δὴ ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀγόμενον στράτευμα ἔτι προσλογιστέα τούτῳ παντὶ τῷ ἐξηριθμημένῳ. δόκησιν δὲ δεῖ λέγειν. νέας μέν νυν οἱ ἀπὸ Θρηΐκης Ἕλληνες, καὶ ἐκ τῶν νήσων τῶν ἐπικειμένων τῇ Θρηΐκῃ, παρείχοντο εἴκοσι καὶ ἑκατόν. ἐκ μέν νυν τουτέων τῶν νεῶν, ἄνδρες τετρακισχίλιοι καὶ δισμύριοι γίνονται. πεζοῦ δὲ, τὸν Θρήϊκες παρείχοντο, καὶ Παίονες, καὶ Ἐορδοὶ, καὶ Βοττιαῖοι, καὶ τὸ Χαλκιδικὸν γένος, καὶ Βρύγοι, καὶ Πίερες, καὶ Μακεδόνες, καὶ Περραιβοὶ, καὶ Ἐνιῆνες, καὶ Δόλοπες, καὶ Μάγνητες, καὶ Ἀχαιοὶ, καὶ ὅσοι τῆς Θρηΐκης τὴν παραλίην νέμονται· τουτέων τῶν ἐθνέων, τριήκοντα μυριάδας δοκέω γενέσθαι. αὗται ὦν αἱ μυριάδες κείνῃσι προστεθεῖσαι τῇσι ἐκ τῆς Ἀσίης, γίνονται αἱ πᾶσαι ἀνδρῶν αἱ μάχιμοι μυριάδες διηκόσιαι καὶ ἑξήκοντα καὶ τέσσερες, ἔπεισι δὲ ταύτῃσι ἑκατοντάδες ἑκκαίδεκα, καὶ δεκάς.

CLXXXVI. Τοῦ μαχίμου δὲ τούτου ἐόντος ἀριθμὸν τοσούτου, τὴν θεραπηΐην τὴν ἑπομένην τούτοισι, καὶ τοὺς ἐν τοῖσι σιταγωγοῖσι ἀκάτοισι ἐόντας, καὶ μάλα ἐν τοῖσι ἄλλοισι πλοίοισι, τοῖσι ἅμα πλέουσι τῇ στρατιῇ, τούτους τῶν μαχίμων ἀνδρῶν οὐ δοκέω εἶναι ἐλάσσονας, ἀλλὰ πλεῦνας. καὶ δή σφεας ποιέω ἴσους ἐκείνοισι εἶναι, καὶ οὔτε πλεῦνας, οὔτε ἐλάσ-

σονας οὐδέν. ἐξισούμενοι δὲ οὗτοι τῷ μαχίμῳ, ἐκπληροῦσι τὰς ἴσας μυριάδας ἐκείνῃσι. Οὕτω πεντηκοσίας τε μυριάδας καὶ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ, καὶ χιλιάδας τρεῖς, καὶ ἑκατοντάδας δύο, καὶ δεκάδας δύο ἀνδρῶν ἤγαγε Ξέρξης ὁ Δαρείου μέχρι Σηπιάδος καὶ Θερμοπυλέων.

CLXXXVII. Οὗτος μὲν δὴ τοῦ συνάπαντος τοῦ Ξέρξεω στρατεύματος ἀριθμός. γυναικῶν δὲ σιτοποιέων, καὶ παλλακέων, καὶ εὐνούχων, οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀτρεκέα ἀριθμόν· οὐδ' αὖ ὑποζυγίων τε καὶ τῶν ἄλλων κτηνέων τῶν ἀχθοφόρων· καὶ κυνῶν Ἰνδικῶν τῶν ἑπομένων, οὐδ' ἂν τουτέων ὑπὸ πλήθεος οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀριθμόν. Ὥστε οὐδέν μοι θῶμα παρίσταται προδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν ποταμῶν ἔστι τῶν· ἀλλὰ μᾶλλον, ὅκως τὰ σιτία ἀντέχρησε, θῶμά μοι, μυριάσι τοσαύτῃσι. εὑρίσκω γὰρ συμβαλλεόμενος, εἰ χοίνικα πυρῶν ἕκαστος τῆς ἡμέρης ἐλάμβανε, καὶ μηδὲν πλέον, ἕνδεκα μυριάδας μεδίμνων τελεομένας ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ, καὶ πρὸς, τριηκοσίους τε ἄλλους μεδίμνους καὶ τεσσεράκοντα. γυναιξὶ δὲ καὶ εὐνούχοισι, καὶ ὑποζυγίοισι καὶ κυσὶ, οὐ λογίζομαι. Ἀνδρῶν δ' ἐουσέων τοσαυτέων μυριαδέων, κάλλεός τε εἵνεκα καὶ μεγάθεος οὐδεὶς αὐτέων ἀξιονικότερος ἦν αὐτοῦ Ξέρξεω ἔχειν τοῦτο τὸ κράτος.

Xerxes ipse omnium pulcherrimus et procerissimus.

CLXXXVIII. Ὁ δὲ δὴ ναυτικὸς στρατὸς ἐπεί τε ὁρμηθεὶς ἔπλεε, καὶ κατέσχε τῆς Μαγνησίης χώρης ἐς τὸν αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ Κασθαναίης τε πόλιος ἐόντα καὶ Σηπιάδος ἀκτῆς, αἱ μὲν δὴ πρῶται τῶν νεῶν ὅρμεον πρὸς γῇ, ἄλλαι δ' ἐπ' ἐκείνῃσι ἐπ' ἀγκυρέων· ἅτε γὰρ τοῦ αἰγιαλοῦ ἐόντος οὐ μεγάλου, πρόκροσσαι ὁρμέοντο ἐς πόντον, καὶ ἐπὶ ὀκτὼ νέας. ταύτην μὲν τὴν εὐφρόνην οὕτω. Ἅμα δὲ ὄρθρῳ, ἐξ αἰθρίης τε καὶ νηνεμίης, τῆς θαλάσσης ζεσάσης, ἐπέπεσέ σφι χειμών τε μέγας καὶ πολλὸς ἄνεμος ἀπηλιώτης, τὸν δὴ Ἑλλησποντίην καλέουσι οἱ περὶ ταῦτα τὰ χωρία οἰκημένοι. ὅσοι μέν νυν

Persarum naves dum ad Sepiadem commorantur, ingens coorta tempestas earum multas frangit.

αὐτέων αὐξόμενον ἔμαθον τὸν ἄνεμον, καὶ τοῖσι οὕτω εἶχε ὅρμου, οἱ δ' ἔφθησαν τὸν χειμῶνα, ἀνασπάσαντες τὰς νέας, καὶ αὐτοί τε περιῆσαν καὶ αἱ νέες αὐτέων. ὅσας δὲ τῶν νεῶν μεταρσίας ἔλαβε, τὰς μὲν ἐξέφερε πρὸς Ἰπνοὺς καλεομένους τοὺς ἐν Πηλίῳ, τὰς δὲ ἐς τὸν αἰγιαλόν· αἱ δὲ περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα περιέπιπτον· αἱ δὲ ἐς Μελίβοιαν πόλιν, αἱ δὲ ἐς Κασθαναίην ἐξεβράσσοντο. ἦν τε τοῦ χειμῶνος χρῆμα ἀφόρητον.

Boreas et Orithyia ab Atheniensibus in auxilium vocati. Sacellum Boreæ ad Ilissum fluvium.

CLXXXIX. Λέγεται δὲ λόγος, ὡς Ἀθηναῖοι τὸν Βορῆν ἐκ θεοπροπίου ἐπεκαλέσαντο, ἐλθόντος σφι ἄλλου χρηστηρίου "τὸν γαμβρὸν ἐπίκουρον καλέσασθαι." Βορῆς δὲ, κατὰ τὸν Ἑλλήνων λόγον, ἔχει γυναῖκα Ἀττικὴν, Ὠρειθυίην τὴν Ἐρεχθῆος. κατὰ δὴ τὸ κῆδος τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς φάτις ὥρμηται, συμβαλλεόμενοί σφι τὸν Βορῆν γαμβρὸν εἶναι, καὶ ναυλοχέοντες τῆς Εὐβοίης ἐν Χαλκίδι, ὡς ἔμαθον αὐξόμενον τὸν χειμῶνα, ἢ καὶ πρὸ τούτου, ἐθύοντό τε καὶ ἐπεκαλέοντο τόν τε Βορῆν καὶ τὴν Ὠρειθυίην, τιμωρῆσαί σφι καὶ διαφθεῖραι τῶν βαρβάρων τὰς νέας, ὡς καὶ πρότερον περὶ Ἄθων. Εἰ μέν νυν διὰ ταῦτα τοῖσι βαρβάροισι ὁρμέουσι ὁ Βορῆς ἐπέπεσε, οὐκ ἔχω εἶπαι· οἱ δ' ὦν Ἀθηναῖοί σφι λέγουσι βοηθήσαντα τὸν Βορῆν πρότερον, καὶ τότε ἐκεῖνα κατεργάσασθαι· καὶ ἱρὸν ἀπελθόντες Βορέω ἱδρύσαντο παρὰ ποταμὸν Ἰλισσόν.

Quot naves hominesque illa tempestas absumserit. Aminocles, ad Sepiadem fundos possidens, ex hoc naufragio immensas divitias nactus.

CXC. Ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ νέας οἳ ἐλαχίστας λέγουσι διαφθαρῆναι, τετρακοσιέων οὐκ ἐλάσσονας, ἄνδρας τε ἀναριθμήτους, χρημάτων τε πλῆθος ἄφθονον· ὥστε Ἀμεινοκλέϊ τῷ Κρητίνεω, ἀνδρὶ Μάγνητι, γηοχέοντι περὶ Σηπιάδα, μεγάλως ἡ ναυηγίη ἐγένετο χρηστή· ὃς πολλὰ μὲν χρύσεα ποτήρια ὑστέρῳ χρόνῳ ἐκβρασσόμενα ἀνείλετο, πολλὰ δὲ ἀργύρεα· θησαυρούς τε τῶν Περσέων εὗρε, ἄλλα τε χρύσεα ἄφατα χρήματα περιεβάλλετο. ἀλλ' ὁ μὲν, τἄλλα οὐκ εὐτυχέων, εὑρήμασι μέγα πλούσιος ἐγένετο· ἦν γάρ τις καὶ τοῦτον ἄχαρις συμφορὴ λυπεῦσα παιδοφόνος.

CXCI. Σιταγωγῶν δὲ ὁλκάδων καὶ τῶν ἄλλων πλοίων διαφθειρομένων οὐκ ἐπῆν ἀριθμός· ὥστε δείσαντες οἱ στρατηγοὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ, μή σφι κεκακωμένοισι ἐπιθέωνται οἱ Θεσσαλοὶ, ἕρκος ὑψηλὸν ἐκ τῶν ναυηγίων περιεβάλοντο. ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχείμαζε τρεῖς. τέλος δὲ, ἔντομά τε ποιεῦντες, καὶ καταείδοντες γόησι τῷ ἀνέμῳ οἱ Μάγοι, πρός τε τούτοισι, καὶ τῇ Θέτι καὶ τῇσι Νηρηΐσι θύοντες, ἔπαυσαν τετάρτῃ ἡμέρῃ, ἢ ἄλλως κως αὐτὸς ἐθέλων ἐκόπασε. τῇ δὲ Θέτι ἔθυον, πυθόμενοι παρὰ τῶν Ἰώνων τὸν λόγον, ὡς ἐκ τοῦ χώρου τούτου ἁρπασθείη ὑπὸ Πηλῆος, εἴη τε ἅπασα ἡ ἀκτὴ ἡ Σηπιὰς ἐκείνης τε καὶ τῶν ἄλλων Νηρηΐδων. ὁ μὲν δὴ τετάρτῃ ἡμέρῃ ἐπέπαυτο.

Quarto demum die, post sacra a magis mari placando facta, venti rabies sedatur. Sepias Thetidi Nereïdibusque sacra.

CXCII. Τοῖσι δὲ Ἕλλησι οἱ ἡμεροσκόποι ἀπὸ τῶν ἄκρων τῶν Εὐβοϊκῶν καταδραμόντες δευτέρῃ ἡμέρῃ, ἀπ' ἧς ὁ χειμὼν πρῶτος ἐγένετο, ἐσήμαινον πάντα τὰ γενόμενα περὶ τὴν ναυηγίην. οἱ δὲ, ὡς ἐπύθοντο, Ποσειδέωνι Σωτῆρι εὐξάμενοι, καὶ σπονδὰς προχέαντες, τὴν ταχίστην ὀπίσω ἠπείγοντο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον· ἐλπίσαντες ὀλίγας τινάς σφι ἀντιξόους ἔσεσθαι νῆας. οἱ μὲν δὴ τὸ δεύτερον ἐλθόντες, περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐναυλόχεον, Ποσειδέωνος Σωτῆρος ἐπωνυμίην ἀπὸ τούτου ἔτι καὶ ἐς τόδε νομίζοντες.

Audita barbarorum strage, classis Græcorum Artemisium repetit. Neptunus Servator.

CXCIII. Οἱ δὲ βάρβαροι, ὡς ἐπαύσατό τε ὁ ἄνεμος, καὶ τὸ κῦμα ἔστρωτο, κατασπάσαντες τὰς νῆας, ἔπλεον παρὰ τὴν ἤπειρον. κάμψαντες δὲ τὴν ἄκρην τῆς Μαγνησίης, ἰθεῖαν ἔπλεον ἐς τὸν κόλπον τὸν ἐπὶ Παγασέων φέροντα. ἔστι δὲ χῶρος ἐν τῷ κόλπῳ τούτῳ τῆς Μαγνησίης, ἔνθα λέγεται τὸν Ἡρακλῆα καταλειφθῆναι ὑπὸ Ἰήσονός τε καὶ τῶν συνεταίρων, ἐκ τῆς Ἀργοῦς ἐπ' ὕδωρ πεμφθέντα, εὖτ' ἐπὶ τὸ κῶας ἔπλεον ἐς Αἶαν τὴν Κολχίδα. ἐνθεῦτεν γὰρ ἔμελλον ὑδρευσάμενοι ἐς τὸ πέλαγος ἀφήσειν· ἐπὶ τούτου δὲ τῷ χώρῳ οὔνομα γέγονε Ἀφέται. ἐν τούτῳ ὦν ὅρμον οἱ Ξέρξεω ἐποιεῦντο.

Aphetæ ad sinum Pagasæum sitæ, unde nomen acceperint. Quo dum naves Persarum, Sepiade relicta, provehuntur,

CXCIV. Πεντεκαίδεκα δὲ τῶν νηῶν τουτέων ἔτυχόν

earum quindecim,

duce Sandoce, quem Darius olim ob caussam injuste judicatam capitis damnaverat, Græcorum in manus incidunt.

τε ὕσταται πολλὸν ἐξαναχθεῖσαι, καί κως κατεῖδον τὰς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῶν Ἑλλήνων νῆας, ἔδοξάν τε δὴ τὰς σφετέρας εἶναι οἱ βάρβαροι, καὶ πλέοντες ἐσέπεσον ἐς τοὺς πολεμίους· τῶν ἐστρατήγεε ὁ ἀπὸ Κύμης τῆς Αἰολίδος ὕπαρχος Σανδώκης ὁ Θαμασίου· τὸν δὴ πρότερον τουτέων βασιλεὺς Δαρεῖος, ἐπ' αἰτίῃ τοιῇδε λαβὼν, ἀνεσταύρωσε ἐόντα τῶν βασιληΐων δικαστέων· ὁ Σανδώκης ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε. ἀνακρεμασθέντος ὦν αὐτοῦ, λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος, εὗρέ οἱ πλέω ἀγαθὰ τῶν ἁμαρτημάτων πεποιημένα ἐς οἶκον τὸν βασιλήϊον· εὑρὼν δὲ τοῦτο ὁ Δαρεῖος, καὶ γνοὺς ὡς ταχύτερα αὐτὸς ἢ σοφώτερα ἐργασμένος εἴη, ἔλυσε. βασιλῆα μὲν δὴ Δαρεῖον οὕτω διαφυγὼν μὴ ἀπολέσθαι, περιῆν· τότε δὲ ἐς τοὺς Ἕλληνας καταπλώσας, ἔμελλε οὐ τὸ δεύτερον διαφυγὼν ἔσεσθαι. ὡς γάρ σφεας εἶδον προσπλέοντας οἱ Ἕλληνες, μαθόντες αὐτέων τὴν γινομένην ἁμαρτάδα, ἐπαναχθέντες, εὐπετέως σφέας εἷλον.

Capti in iis etiam Aridolis, Alabandorum in Caria tyrannus, et Penthylus, Paphiorum dux.

CXCV. Ἐν τουτέων μιῇ Ἀρίδωλις πλέων ἥλω, τύραννος Ἀλαβάνδων τῶν ἐν Καρίῃ. ἐν ἑτέρῃ δὲ, ὁ Πάφιος στρατηγὸς Πενθύλος ὁ Δημονόου· ὃς ἦγε μὲν δυώδεκα νῆας ἐκ Πάφου, ἀποβαλὼν δέ σφεων τὰς ἕνδεκα τῷ χειμῶνι τῷ γενομένῳ κατὰ Σηπιάδα, μιῇ τῇ περιγενομένῃ καταπλέων ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἥλω. τούτους οἱ Ἕλληνες, ἐξιστορήσαντες τὰ ἐβούλοντο πυθέσθαι ἀπὸ τῆς Ξέρξεω στρατιῆς, ἀποπέμπουσι δεδεμένους ἐς τὸν Κορινθίων Ἰσθμόν.

Reliqua classis Aphetas tenet. Copiarum pedestrium iter per Thessaliam ad sinum Maliacum. Thessalorum equitatus. Fluvii aliquot Thessaliæ epoti.

CXCVI. Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς ὁ τῶν βαρβάρων στρατὸς, πάρεξ τῶν πεντεκαίδεκα νεῶν τῶν εἶπον Σανδώκεα στρατηγέειν, ἀπίκετο ἐς Ἀφέτας. Ξέρξης δὲ καὶ ὁ πεζὸς, πορευθεὶς διὰ Θεσσαλίης καὶ Ἀχαιΐης, ἐσβεβληκὼς ἦν καὶ δὴ τριταῖος ἐς Μηλιέας· ἐν Θεσσαλίῃ μὲν ἅμιλλαν ποιησάμενος ἵππων τῶν ἑωυτοῦ, ἀποπειρώμενος καὶ τῆς Θεσσαλίης ἵππου, πυθόμενος ὡς ἀρίστη εἴη τῶν ἐν Ἕλλησι· ἔνθα δὴ αἱ Ἑλληνίδες ἵπποι ἐλίποντο πολλόν. Τῶν μέν νυν ἐν Θεσσαλίῃ ποταμῶν, Ὀνόχωνος μοῦνος οὐκ ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ τὸ

ῥέεθρον, πινόμενος· τῶν δὲ ἐν Ἀχαιΐῃ ποταμῶν ῥεόντων, οὐδὲ ὅστις ὁ μέγιστος αὐτέων ἐστὶ Ἠπιδανὸς, οὐδὲ οὗτος ἀντέσχε, εἰ μὴ φλαύρως.

Alos. Jupiter Laphystius. Athamantis posteri.

CXCVII. Ἐς Ἄλον δὲ τῆς Ἀχαιΐης ἀπικομένῳ Ξέρξῃ, οἱ κατηγεμόνες τῆς ὁδοῦ βουλόμενοι τὸ πᾶν ἐξηγέεσθαι, ἔλεγόν οἱ ἐπιχώριον λόγον, τὰ περὶ τὸ ἱρὸν τοῦ Λαφυστίου Διός· ὡς Ἀθάμας ὁ Αἰόλου ἐμηχανήσατο Φρίξῳ μόρον, σὺν Ἰνοῖ βουλεύσας· μετέπειτα δὲ, ὡς ἐκ θεοπροπίου Ἀχαιοὶ προτιθεῖσι τοῖσι ἐκείνου ἀπογόνοισι ἀέθλους τοιούσδε. ὃς ἂν ᾖ τοῦ γένεος τούτου πρεσβύτατος, τούτῳ ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι τοῦ πρυτανηΐου, αὐτοὶ φυλακὰς ἔχουσι· λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀχαιοί· ἢν δὲ ἐσέλθῃ, οὐκ ἔστι ὅκως ἔξεισι πρὶν ἢ θύσεσθαι μέλλῃ. ὥς τε ἔτι, πρὸς τούτοισι, πολλοὶ ἤδη τῶν μελλόντων τουτέων θύσεσθαι, δείσαντες, οἴχοντο ἀποδράντες ἐς ἄλλην χώρην· χρόνου δὲ προϊόντος ὀπίσω κατελθόντες, ἢν ἁλίσκωνται ἐσελθόντες ἐς τὸ πρυτανήϊον, ὡς θύεταί τε, ἐξηγέοντο, στέμμασι πᾶς πυκασθεὶς, καὶ ὡς σὺν πομπῇ ἐξαχθείς. ταῦτα δὲ πάσχουσι οἱ Κυτισσώρου τοῦ Φρίξου παιδὸς ἀπόγονοι, διότι καθαρμὸν τῆς χώρης ποιευμένων Ἀχαιῶν ἐκ θεοπροπίου Ἀθάμαντα τὸν Αἰόλου, καὶ μελλόντων μιν θύειν, ἀπικόμενος οὗτος ὁ Κυτίσσωρος ἐξ Αἴης τῆς Κολχίδος, ἐῤῥύσατο· ποιήσας δὲ τοῦτο, τοῖσι ἐπιγενομένοισι ἐξ ἑωυτοῦ μῆνιν τοῦ θεοῦ ἐνέβαλε. Ξέρξης δὲ ταῦτα ἀκούσας, ὡς κατὰ τὸ ἄλσος ἐγένετο, αὐτός τε ἔργετο αὐτοῦ, καὶ τῇ στρατιῇ πάσῃ παρήγγειλε· τῶν τε Ἀθάμαντος ἀπογόνων τὴν οἰκίην ὁμοίως καὶ τὸ τέμενος ἐσέβετο.

Maris æstus in sinu Maliaco. Situs terræ adjacentis. Petræ Trachiniæ. Anticyra. Fluvii, Sperchius, Dyras, Melas.

CXCVIII. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ τὰ ἐν Ἀχαιΐῃ. Ἀπὸ δὲ τουτέων τῶν χώρων ἤϊε ἐς τὴν Μηλίδα παρὰ κόλπον θαλάσσης, ἐν τῷ ἄμπωτίς τε καὶ ῥηχίη ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται. περὶ δὲ τὸν κόλπον τοῦτόν ἐστι χῶρος πεδινὸς, τῇ μὲν εὐρὺς, τῇ δὲ καὶ κάρτα στεινός. περὶ δὲ τὸν χῶρον οὔρεα ὑψηλὰ

καὶ ἄβατα περικληΐει πᾶσαν τὴν Μηλίδα γῆν, Τρηχίνιαι πέτραι καλεόμεναι. πρώτη μέν νυν πόλις ἐστὶ ἐν τῷ κόλπῳ, ἰόντι ἀπὸ Ἀχαιΐης, Ἀντικύρη· παρ' ἣν ποταμὸς Σπερχήϊος, ῥέων ἐξ Ἐνιήνων, ἐς θάλασσαν ἐκδιδοῖ. ἀπὸ δὲ τούτου, διὰ εἴκοσί κου σταδίων, ἄλλος ποταμὸς, τῷ οὔνομα κεῖται Δύρας, τὸν βοηθέοντα τῷ Ἡρακλέϊ καιομένῳ λόγος ἐστὶ ἀναφανῆναι. ἀπὸ δὲ τούτου, δι' ἄλλων εἴκοσι σταδίων, ἄλλος ποταμός ἐστι, ὃς καλέεται Μέλας.

Trachin. Asopus fluvius.

CXCIX. Τρηχὶς δὲ πόλις ἀπὸ τοῦ Μέλανος τούτου ποταμοῦ πέντε στάδια ἀπέχει. ταύτῃ δὲ καὶ εὐρύτατόν ἐστι πάσης τῆς χώρης ταύτης ἐκ τῶν οὐρέων ἐς θάλασσαν, κατ' ἃ Τρηχὶς πεπόλισται· δισχίλιά τε γὰρ καὶ δισμύρια πλέθρα τοῦ πεδίου ἐστί. τοῦ δὲ οὔρεος, τὸ περικληΐει τὴν γῆν τὴν Τρηχινίην, ἔστι διασφὰξ πρὸς μεσαμβρίην Τρηχῖνος· διὰ δὲ τῆς διασφάγος Ἀσωπὸς ποταμὸς ῥέει παρὰ τὴν ὑπωρέην τοῦ οὔρεος.

Phœnix fluvius. Anthela. Fana Cereris Amphictyonidis et Amphictyonis herois. Sedes Amphictyonum.

CC. Ἔστι δὲ ἄλλος Φοίνιξ ποταμὸς, οὐ μέγας, πρὸς μεσαμβρίην τοῦ Ἀσωποῦ· ὃς ἐκ τῶν οὐρέων τουτέων ῥέων, ἐς τὸν Ἀσωπὸν ἐκδιδοῖ. Κατὰ δὲ τὸν Φοίνικα ποταμὸν στεινότατόν ἐστι· ἁμαξιτὸς γὰρ μίη μούνη δέδμηται. ἀπὸ δὲ τοῦ Φοίνικος ποταμοῦ πεντεκαίδεκα στάδιά ἐστι ἐς Θερμοπύλας. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Φοίνικος ποταμοῦ καὶ Θερμοπυλέων κώμη τέ ἐστι, τῇ οὔνομα Ἀνθήλη κεῖται, παρ' ἣν δὴ παραρρέων ὁ Ἀσωπὸς ἐς θάλασσαν ἐκδιδοῖ, καὶ χῶρος περὶ αὐτὴν εὐρὺς, ἐν τῷ Δήμητρός τε ἱρὸν Ἀμφικτυονίδος ἵδρυται, καὶ ἕδραι εἰσὶ Ἀμφικτυόσι, καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀμφικτυόνος ἱρόν.

Persarum castra in Trachinia: Græcorum, in transitu angustiarum ad Thermopylas.

CCI. Βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης ἐστρατοπεδεύετο τῆς Μηλίδος ἐν τῇ Τρηχινίῃ· οἱ δὲ δὴ Ἕλληνες, ἐν τῇ διόδῳ. καλέεται δὲ ὁ χῶρος οὗτος, ὑπὸ μὲν τῶν πλεόνων Ἑλλήνων, Θερμοπύλαι· ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων καὶ περιοίκων, Πύλαι. ἐστρατοπεδεύοντο μέν νυν ἑκάτεροι ἐν τούτοισι τοῖσι χωρίοισι. ἐπεκράτεε δὲ ὁ μὲν τῶν πρὸς βορῆν ἄνεμον ἐχόντων πάντων μέχρι Τρηχῖ-

νος· οἱ δὲ, τῶν πρὸς νότον καὶ μεσαμβρίην φερόντων τὸ ἐπὶ ταύτης τῆς ἠπείρου.

CCII. Ἔσαν δὲ οἵδε Ἑλλήνων οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρσην ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ. Σπαρτιητέων τε τριηκόσιοι ὁπλῖται, καὶ Τεγεητέων καὶ Μαντινέων χίλιοι, ἡμίσεες ἑκατέρων· ἐξ Ὀρχομενοῦ τε τῆς Ἀρκαδίης, εἴκοσι καὶ ἑκατόν· καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Ἀρκαδίης, χίλιοι· τοσοῦτοι μὲν Ἀρκάδων· ἀπὸ δὲ Κορίνθου, τετρακόσιοι· καὶ ἀπὸ Φλιοῦντος, διηκόσιοι· καὶ Μυκηναίων ὀγδώκοντα. οὗτοι μὲν ἀπὸ Πελοποννήσου παρῆσαν. ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν, Θεσπιέων τε ἑπτακόσιοι, καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι.

Qui populi Græciæ illuc milites miserint.

CCIII. Πρὸς τούτοισι ἐπίκλητοι ἐγένοντο Λοκροί τε οἱ Ὀπούντιοι πανστρατιῇ, καὶ Φωκέων χίλιοι. αὐτοὶ γάρ σφεας ἐπεκαλέσαντο οἱ Ἕλληνες, λέγοντες δι' ἀγγέλων, ὡς "αὐτοὶ μὲν ἥκοιεν πρόδρομοι τῶν ἄλλων, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων προσδόκιμοι πᾶσάν εἰσι ἡμέρην· ἡ θάλασσά τέ σφι εἴη ἐν φυλακῇ, ὑπ' Ἀθηναίων τε φρουρεομένη, καὶ Αἰγινητέων, καὶ τῶν ἐς τὸν ναυτικὸν ταχθέντων. καί σφι εἴη δεινὸν οὐδέν· οὐ γὰρ θεὸν εἶναι τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἄνθρωπον· εἶναι δὲ θνητὸν οὐδένα, οὐδὲ ἔσεσθαι, τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινομένῳ οὐ συνεμίχθη· τοῖσι δὲ μεγίστοισι αὐτέων, μέγιστα. ὀφείλειν ὦν καὶ τὸν ἐπελαύνοντα, ὡς ἐόντα θνητὸν, ἀπὸ τῆς δόξης πεσέειν ἄν." Οἱ δὲ, ταῦτα πυνθανόμενοι, ἐβοήθεον ἐς τὴν Τρηχῖνα.

CCIV. Τούτοισι ἔσαν μέν νυν καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ κατὰ πόλιας ἑκάστων· ὁ δὲ θωμαζόμενος μάλιστα, καὶ παντὸς τοῦ στρατεύματος ἡγεόμενος, Λακεδαιμόνιος ἦν Λεωνίδης, ὁ Ἀναξανδρίδεω, τοῦ Λέοντος, τοῦ Εὐρυκρατίδεω, τοῦ Ἀναξάνδρου, τοῦ Εὐρυκράτεος, τοῦ Πολυδώρου, τοῦ Ἀλκαμένεος, τοῦ Τηλέκλου, τοῦ Ἀρχέλεω, τοῦ Ἡγησίλεω, τοῦ Δορύσσου, τοῦ Λεωβώτεω, τοῦ Ἐχεστράτου, τοῦ Ἤγιος, τοῦ Εὐρυσθένεος, τοῦ Ἀριστοδήμου, τοῦ Ἀριστομάχου,

Horum duces: summus dux, Leonidas, Spartanorum rex. Ejus stemma usque ab Hercule repetitum.

τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ὕλλου, τοῦ Ἡρακλέος· κτησάμενος τὴν βασιληΐην ἐν Σπάρτῃ ἐξ ἀπροσδοκήτου.

Qua ratione regnum Spartæ præter spem nactus.

CCV. Διξῶν γὰρ οἱ ἐόντων πρεσβυτέρων ἀδελφεῶν, Κλεομένεός τε καὶ Δωριέος, ἀπελήλατο τῆς φροντίδος περὶ τῆς βασιληΐης. ἀποθανόντος δὲ Κλεομένεος ἄπαιδος ἔρσενος γόνου, Δωριέος τε οὐκέτι ἐόντος, ἀλλὰ τελευτήσαντος καὶ τούτου ἐν Σικελίῃ, οὕτω δὴ ἐς Λεωνίδην ἀνέβαινε ἡ βασιληΐη· καὶ διότι πρότερος ἐγεγόνεε Κλεομβρότου, (οὗτος γὰρ ἦν νεώτατος Ἀναξανδρίδεω παῖς,) καὶ δὴ καὶ εἶχε Κλεομένεος θυγατέρα. Ὃς τότε ἤϊε ἐς Θερμοπύλας, ἐπιλεξάμενος ἄνδρας τε τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους, καὶ τοῖσι ἐτύγχανον παῖδες ἐόντες. παραλαβὼν δὲ ἀπίκετο καὶ Θηβαίων τοὺς ἐς τὸν ἀριθμὸν λογισάμενος εἶπον, τῶν ἐστρατήγεε Λεοντιάδης ὁ Εὐρυμάχου. τοῦδε δὲ εἵνεκα τούτους σπουδὴν ἐποιήσατο Λεωνίδης μούνους Ἑλλήνων παραλαβεῖν, ὅτι σφέων μεγάλως κατηγόρητο μηδίζειν. παρεκάλεε ὦν ἐς τὸν πόλεμον, θέλων εἰδέναι εἴ τε συμπέμψουσι, εἴ τε καὶ ἀπερέουσι ἐκ τοῦ ἐμφανέος τὴν Ἑλλήνων συμμαχίην. οἱ δὲ, ἀλλοφρονέοντες, ἔπεμπον.

Præmissa Thermopylas a Græcis tantummodo exigua manus militum, quod Spartanos ludorum Carniorum, cæteros Olympicorum celebratio expeditione adhuc excluderet.

CCVI. Τούτους μὲν τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην πρώτους ἀπέπεμψαν Σπαρτιῆται, ἵνα τούτους ὁρῶντες οἱ ἄλλοι σύμμαχοι, στρατεύωνται· μηδὲ καὶ οὗτοι μηδίσωσι, ἢν αὐτοὺς πυνθάνωνται ὑπερβαλλομένους. μετὰ δὲ, Κάρνεια γάρ σφι ἦν ἐμποδὼν, ἔμελλον ὁρτάσαντες, καὶ φυλακὰς λιπόντες ἐν τῇ Σπάρτῃ, κατὰ τάχος βοηθέειν πανδημεί. ὡς δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων ἐνενῶντο καὶ αὐτοὶ ἕτερα τοιαῦτα ποιήσειν· ἦν γὰρ κατὰ τὠυτὸ Ὀλυμπιὰς τούτοισι τοῖσι πρήγμασι συμπεσοῦσα. οὔκων δοκέοντες κατὰ τάχος οὕτω διακριθήσεσθαι τὸν ἐν Θερμοπύλῃσι πόλεμον, ἔπεμπον τοὺς προδρόμους. οὗτοι μὲν δὴ οὕτω διενενῶντο ποιήσειν.

Leonidæ magnanimum consi-

CCVII. Οἱ δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι Ἕλληνες, ἐπειδὴ πέλας ἐγένετο τῆς ἐσβολῆς ὁ Πέρσης, καταρρωδέοντες,

ἐβουλεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. τοῖσι μέν νυν ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἐδόκεε, ἐλθοῦσι ἐς Πελοπόννησον, τὸν Ἰσθμὸν ἔχειν ἐν φυλακῇ· Λεωνίδης δὲ, Φωκέων καὶ Λοκρῶν περισπερχεόντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ, αὐτοῦ τε μένειν ἐψηφίζετο, πέμπειν τε ἀγγέλους ἐς τὰς πόλιας, κελεύοντάς σφι ἐπιβοηθέειν, ὡς ἐόντων αὐτέων ὀλίγων στρατὸν τῶν Μήδων ἀλέξασθαι.

llym, cæteris Peloponnesiis fugam suadentibus, impetus barbarorum opperiendi.

CCVIII. Ταῦτα βουλευομένων σφέων, ἔπεμπε Ξέρξης κατάσκοπον ἱππέα, ἰδέσθαι ὁκόσοι τέ εἰσι, καὶ ὅ τι ποιέοιεν. ἀκηκόεε δὲ ἔτι ἐὼν ἐν Θεσσαλίῃ, ὡς ἁλισμένη εἴη ταύτῃ στρατιὴ ὀλίγη, καὶ τοὺς ἡγεμόνας, ὡς εἴησαν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ Λεωνίδης, ἐὼν γένος Ἡρακλεΐδης. ὡς δὲ προσέλασε ὁ ἱππεὺς πρὸς τὸ στρατόπεδον, ἐθηεῖτό τε, καὶ κατώρα πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατόπεδον· τοὺς γὰρ ἔσω τεταγμένους τοῦ τείχεος, τὸ ἀνορθώσαντες εἶχον ἐν φυλακῇ, οὐκ οἷά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε, τοῖσι πρὸ τοῦ τείχεος τὰ ὅπλα ἔκειτο. ἔτυχον δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Λακεδαιμόνιοι ἔξω τεταγμένοι. τοὺς μὲν δὴ ὥρα γυμναζομένους τῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ τὰς κόμας κτενιζομένους. ταῦτα δὴ θεώμενος ἐθώμαζε, καὶ τὸ πλῆθος ἐμάνθανε. μαθὼν δὲ πάντα ἀτρεκέως, ἀπήλαυνε ὀπίσω κατ᾽ ἡσυχίην· οὔτε γάρ τις ἐδίωκε, ἀλογίης τε ἐνεκύρησε πολλῆς. ἀπελθὼν δὲ, ἔλεγε πρὸς Ξέρξεα τά περ ὀπώπεε πάντα.

Speculator a Xerxe ad Græcorum castra missus, quæ viderit regique nuntiaverit.

CCIX. Ἀκούων δὲ Ξέρξης, οὐκ εἶχε συμβαλέσθαι τὸ ἐὸν, ὅτι παρασκευάζοιντο ὡς ἀπολεύμενοί τε καὶ ἀπολέοντες κατὰ δύναμιν· ἀλλ᾽, αὐτῷ γελοῖα γὰρ ἐφαίνοντο ποιέειν, μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος ἐόντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ. ἀπικόμενον δέ μιν εἰρώτα Ξέρξης ἕκαστα τουτέων, ἐθέλων μαθέειν τὸ ποιεύμενον πρὸς τῶν Λακεδαιμονίων. Ὁ δὲ εἶπε· “Ἤκουσας μέν μευ καὶ πρότερον, εὖτε ὁρμῶμεν ἐπὶ “τὴν Ἑλλάδα, περὶ τῶν ἀνδρῶν τουτέων· ἀκούσας δὲ, “γέλωτά με ἔθευ, λέγοντα τά περ ὥρων ἐκβησόμενα “πρήγματα ταῦτα. ἐμοὶ γὰρ τὴν ἀληθηΐην ἀσκέειν

Xerxis ac Demarati de hoc nuntio colloquium.

" ἀντία σεῦ, ὦ βασιλεῦ, ἀγὼν μέγιστός ἐστι. ἄκουσον δὲ καὶ νῦν. Οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀπίκαται μαχεσόμενοι ἡμῖν περὶ τῆς ἐσόδου, καὶ ταῦτα παρασκευάζονται. νόμος γάρ σφι οὕτω ἔχων ἐστί· ἐπεὰν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφαλὰς κοσμέονται. ἐπίσταο δὲ, εἰ τούτους τε καὶ τὸ ὑπομένον ἐν Σπάρτῃ καταστρέψεαι, ἔστι οὐδὲν ἄλλο ἔθνος ἀνθρώπων, τὸ σὲ, βασιλεῦ, ὑπομενέει χεῖρας ἀνταειρόμενον. νῦν γὰρ πρὸς βασιληΐην τε καὶ καλλίστην πόλιν τῶν ἐν Ἕλλησι προσφέρεαι, καὶ ἄνδρας ἀρίστους." Κάρτα τε δὴ ἄπιστα Ξέρξῃ ἐφαίνετο τὰ λεγόμενα εἶναι, καὶ δεύτερα ἐπειρώτα " ὅντινα τρόπον, τοσοῦτοι ἐόντες, τῇ ἑωυτοῦ στρατιῇ μαχέσονται." Ὁ δὲ εἶπε· " Ὦ βασιλεῦ, ἐμοὶ χρᾶσθαι ὡς ἀνδρὶ ψεύστῃ, ἢν μὴ ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ, τῇ ἐγὼ λέγω."

Incipit pugna ad Thermopylas [circa mediam æstatem an. 480.].

CCX. Ταῦτα λέγων, οὐκ ἔπειθε τὸν Ξέρξεα. Τέσσερας μὲν δὴ παρεξῆκε ἡμέρας, ἐλπίζων αἰεί σφεας ἀποδρήσεσθαι. πέμπτῃ δὲ, ὡς οὐκ ἀπαλλάσσοντο, ἀλλά οἱ ἐφαίνοντο ἀναιδείῃ τε καὶ ἀβουλίῃ διαχρεώμενοι μένειν, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς Μήδους τε καὶ Κισσίους θυμωθεὶς, ἐντειλάμενός σφεας ζωγρήσαντας ἄγειν ἐς ὄψιν τὴν ἑωυτοῦ. Ὡς δ' ἐπέπεσον φερόμενοι ἐς τοὺς Ἕλληνας οἱ Μῆδοι, ἔπιπτον πολλοί· ἄλλοι δ' ἐπεσήϊσαν, καὶ οὐκ ἀπελαύνοντο, καίπερ μεγάλως προσπταίοντες. δῆλον δ' ἐποίευν παντί τεῳ, καὶ οὐκ ἥκιστα αὐτῷ βασιλέϊ, ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες. ἐγίνετο δὲ ἡ συμβολὴ δι' ἡμέρης.

Barbari primis diebus maxima cum strage a Græcis et fortiter et callide pugnantibus repulsi.

CCXI. Ἐπεί τε δὲ οἱ Μῆδοι τρηχέως περιείποντο, ἐνθαῦτα οὗτοι μὲν ὑπεξήϊσαν, οἱ δὲ Πέρσαι ἐκδεξάμενοι ἐπήϊσαν, τοὺς ἀθανάτους ἐκάλεε βασιλεὺς, τῶν ἦρχε Ὑδάρνης· ὡς δὴ οὗτοί γε εὐπετέως κατεργασόμενοι. Ὡς δὲ καὶ οὗτοι συνέμισγον τοῖσι Ἕλλησι, οὐδὲν πλέον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς, ἀλλὰ τὰ αὐτά· ἅτε ἐν στεινοπόρῳ τε χώρῳ μαχόμε-

νοι, καὶ δόρασι βραχυτέροισι χρεώμενοι ἤπερ οἱ Ἕλληνες, καὶ οὐκ ἔχοντες πλήθεϊ χρήσασθαι. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐμάχοντο ἀξίως λόγου, ἄλλα τε ἀποδεικνύμενοι ἐν οὐκ ἐπισταμένοισι μάχεσθαι ἐξεπιστάμενοι, καὶ ὅκως ἐντρέψειαν τὰ νῶτα, ἀλέες φεύγεσκον δῆθεν· οἱ δὲ βάρβαροι ὁρέωντες φεύγοντας, βοῇ τε καὶ πατάγῳ ἐπήϊσαν· οἱ δ' ἂν, καταλαμβανόμενοι, ὑπέστρεφον ἀντίοι εἶναι τοῖσι βαρβάροισι· μεταστρεφόμενοι δὲ, κατέβαλλον πλήθεϊ ἀναριθμήτους τῶν Περσέων. ἔπιπτον δὲ καὶ αὐτέων τῶν Σπαρτιητέων ἐνθαῦτα ὀλίγοι. Ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἐδυνέατο παραλαβεῖν οἱ Πέρσαι τῆς ἐσόδου πειρεώμενοι, καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες, ἀπήλαυνον ὀπίσω.

CCXII. Ἐν ταύτῃσι τῇσι προσόδοισι τῆς μάχης λέγεται βασιλῆα, θηεύμενον, τρὶς ἀναδραμεῖν ἐκ τοῦ θρόνου, δείσαντα περὶ τῇ στρατιῇ. τότε μὲν οὕτω ἠγωνίσαντο. Τῇ δ' ὑστεραίῃ οἱ βάρβαροι οὐδὲν ἄμεινον ἀέθλεον. ἅτε γὰρ ὀλίγων ἐόντων, ἐλπίσαντές σφεας κατατετρωματίσθαι τε καὶ οὐκ οἵους τε ἔσεσθαι ἔτι χεῖρας ἀνταείρασθαι, συνέβαλλον. οἱ δὲ Ἕλληνες κατὰ τάξις τε καὶ κατὰ ἔθνεα κεκοσμημένοι ἔσαν, καὶ ἐν μέρεϊ ἕκαστοι ἐμάχοντο, πλὴν Φωκέων· οὗτοι δὲ ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν, φυλάξοντες τὴν ἀτραπόν. Ὡς δὲ οὐδὲν εὕρισκον ἀλλοιότερον οἱ Πέρσαι ἢ τῇ προτεραίῃ ἐνώρων, ἀπήλαυνον.

CCXIII. Ἀπορέοντος δὲ βασιλῆος ὅ τι χρήσεται τῷ παρεόντι πρήγματι, Ἐπιάλτης ὁ Εὐρυδήμου, ἀνὴρ Μηλιεὺς, ἦλθέ οἱ ἐς λόγους, ὡς μέγα τι παρὰ βασιλῆος δοκέων οἴσεσθαι· ἔφρασέ τε τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τοῦ οὔρεος φέρουσαν ἐς Θερμοπύλας, καὶ διέφθειρε τοὺς ταύτῃ ὑπομείναντας Ἑλλήνων. ὕστερον δὲ δείσας Λακεδαιμονίους, ἔφυγε ἐς Θεσσαλίην· καί οἱ φυγόντι, ὑπὸ τῶν Πυλαγόρων, τῶν Ἀμφικτυόνων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων, ἀργύριον ἐπεκηρύχθη. χρόνῳ δὲ ὕστερον, κατῆλθε γὰρ ἐς Ἀντικύρην, ἀπέθανε ὑπὸ Ἀθηνάδεω, ἀνδρὸς Τρηχινίου. ὁ δὲ Ἀθηνάδης οὗτος ἀπέκτεινε μὲν Ἐπιάλτεα δι' ἄλλην αἰτίην, τὴν

Mox proditur Xerxi ab Ephialte Maliensi semita, qua Persarum agmen circumductum Græcos a tergo invaderet. Pœna proditori irrogata, ejusque cædes.

ἐγὼ ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι σημανέω· ἐτιμήθη μέντοι ὑπὸ Λακεδαιμονίων οὐδὲν ἔσσον. Ἐπιάλτης μὲν οὕτω ὕστερον τουτέων ἀπέθανε.

Alia de proditione illius semitæ narratio, sed sublestæ fidei.

CCXIV. Ἔστι δὲ ἕτερος λεγόμενος λόγος, ὡς Ὀνήτης τε ὁ Φαναγόρεω, ἀνὴρ Καρύστιος, καὶ Κορυδαλλὸς Ἀντικυρεὺς, εἰσὶ οἱ εἴπαντες πρὸς βασιλῆα τούτους τοὺς λόγους, καὶ περιηγησάμενοι τὸ οὖρος τοῖσι Πέρσησι· οὐδαμῶς ἐμοί γε πιστός. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι, ὅτι οἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόροι ἐπεκήρυξαν οὐκ ἐπὶ Ὀνήτῃ τε καὶ Κορυδαλλῷ ἀργύριον, ἀλλ' ἐπὶ Ἐπιάλτῃ τῷ Τρηχινίῳ, πάντως κου τὸ ἀτρεκέστατον πυθόμενοι· τοῦτο δὲ, φεύγοντα τὸν Ἐπιάλτην ταύτην τὴν αἰτίην οἴδαμεν. εἰδείη μὲν γὰρ ἂν, καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεὺς, ταύτην τὴν ἀτραπὸν Ὀνήτης, εἰ τῇ χώρῃ πολλὰ ὡμιληκὼς εἴη· ἀλλ', Ἐπιάλτης γάρ ἐστι ὁ περιηγησάμενος τὸ οὖρος κατὰ τὴν ἀτραπὸν, τοῦτον αἴτιον γράφω.

Missus, viæ duce Ephialte, Hydarnes cum Immortalibus [c. 83.]. Semitam qui primi repererint.

CCXV. Ξέρξης δὲ, ἐπεί οἱ ἤρεσε τὰ ὑπέσχετο ὁ Ἐπιάλτης κατεργάσεσθαι, αὐτίκα περιχαρὴς γενόμενος ἔπεμπε Ὑδάρνεα, καὶ τῶν ἐστρατήγεε Ὑδάρνης. ὡρμέατο δὲ περὶ λύχνων ἁφὰς ἐκ τοῦ στρατοπέδου. Τὴν δὲ ἀτραπὸν ταύτην ἐξεῦρον μὲν οἱ ἐπιχώριοι Μηλιέες· ἐξευρόντες δὲ, Θεσσαλοῖσι κατηγήσαντο ἐπὶ Φωκέας τότε ὅτε οἱ Φωκέες, φράξαντες τείχεϊ τὴν ἐσβολὴν, ἔσαν ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου· ἔκ τε τόσου δὴ κατεδέδεκτο ἐοῦσα οὐδὲν χρηστὴ Μηλιεῦσι.

Ejus tractus.

CCXVI. Ἔχει δὲ ὧδε ἡ ἀτραπὸς αὕτη. ἄρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ τοῦ διὰ τῆς διασφάγος ῥέοντος· οὔνομα δὲ τῷ οὔρεϊ τούτῳ καὶ τῇ ἀτραπῷ τὠυτὸ κεῖται, Ἀνόπαια. τείνει δὲ ἡ Ἀνόπαια αὕτη κατὰ ῥάχιν τοῦ οὔρεος, λήγει δὲ κατά τε Ἀλπηνὸν πόλιν, πρώτην ἐοῦσαν τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλιέων, καὶ κατὰ Μελάμπυγόν τε καλεόμενον λίθον, καὶ κατὰ Κερκώπων ἕδρας· τῇ καὶ τὸ στεινότατόν ἐστι.

Illic excubitores collocati ma-

CCXVII. Κατὰ ταύτην δὴ τὴν ἀτραπὸν καὶ οὕτω ἔχουσαν οἱ Πέρσαι, τὸν Ἀσωπὸν διαβάντες, ἐπορεύοντο

πᾶσαν τὴν νύκτα, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχοντες οὔρεα τὰ Οἰταίων, ἐν ἀριστερῇ δὲ τὰ Τρηχινίων· ἠώς τε διέφαινε, καὶ ἐγένοντο ἐπ' ἀκρωτηρίῳ τοῦ οὔρεος. Κατὰ δὲ τοῦτο τοῦ οὔρεος ἐφύλασσον, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, Φωκέων χίλιοι ὁπλῖται, ῥυόμενοί τε τὴν σφετέρην χώρην, καὶ φρουρέοντες τὴν ἀτραπόν. ἡ μὲν γὰρ κάτω ἐσβολὴ ἐφυλάσσετο ὑπὸ τῶν εἴρηται· τὴν δὲ διὰ τοῦ οὔρεος ἀτραπὸν ἐθελονταὶ Φωκέες ὑποδεξάμενοι Λεωνίδῃ ἐφύλασσον.

nus Phocensium,

CCXVIII. Ἔμαθον δέ σφεας οἱ Φωκέες ὧδε ἀναβεβηκότας· ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον οἱ Πέρσαι, τὸ οὖρος πᾶν ἐὸν δρυῶν ἐπίπλεον· ἦν μὲν δὴ νηνεμίη, ψόφου δὲ γινομένου πολλοῦ, ὡς οἰκὸς ἦν, φύλλων ὑποκεχυμένων ὑπὸ τοῖσι ποσὶ, ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκέες, καὶ ἔδυντο τὰ ὅπλα· καὶ αὐτίκα οἱ βάρβαροι παρῆσαν. ὡς δὲ εἶδον ἄνδρας ἐνδυομένους ὅπλα, ἐν θώματι ἐγένοντο· ἐλπόμενοι γὰρ οὐδέν σφι φανήσεσθαι ἀντίξοον, ἐνεκύρησαν στρατῷ. Ἐνθαῦτα Ὑδάρνης καταῤῥωδήσας μὴ οἱ Φωκέες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι, εἴρετο τὸν Ἐπιάλτεα ποδαπὸς εἴη ὁ στρατός· πυθόμενος δὲ ἀτρεκέως, διέτασσε τοὺς Πέρσας ὡς ἐς μάχην. οἱ δὲ Φωκέες, ὡς ἐβάλλοντο τοῖσι τοξεύμασι πολλοῖσί τε καὶ πυκνοῖσι, οἴχοντο φεύγοντες ἐπὶ τοῦ οὔρεος τὸν κόρυμβον, ἐπιστάμενοι ὡς ἐπὶ σφέας ὡρμήθησαν ἀρχὴν, καὶ παρεσκευάδατο ὡς ἀπολεόμενοι. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἐφρόνεον· οἱ δὲ ἀμφὶ Ἐπιάλτεα καὶ Ὑδάρνεα Πέρσαι Φωκέων μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο, οἱ δὲ κατέβαινον τὸ οὖρος κατὰ τάχος.

Persis ingruentibus diffugiunt.

CCXIX. Τοῖσι δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι Ἑλλήνων, πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστίης, ἐσιδὼν ἐς τὰ ἱρὰ, ἔφρασε τὸν μέλλοντα ἔσεσθαι ἅμα ἠοῖ σφι θάνατον· ἐπὶ δὲ καὶ αὐτόμολοι ἦϊσαν, οἱ ἐξαγγείλαντες τῶν Περσέων τὴν περίοδον· οὗτοι μὲν ἔτι νυκτὸς ἐσήμηναν· τρίτοι δὲ οἱ ἡμεροσκόποι, καταδραμόντες ἀπὸ τῶν ἄκρων, ἤδη διαφαινούσης ἡμέρης. Ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο οἱ Ἕλληνες, καί σφεων ἐσχίζοντο αἱ γνῶμαι. οἱ

Cognita tramitis proditione, Leonidas sociorum plerosque dimittit:

μὲν γὰρ οὐκ ἔων τὴν τάξιν ἐκλιπεῖν, οἱ δὲ ἀντέτεινον. μετὰ δὲ τοῦτο διακριθέντες, οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο, καὶ διασκεδασθέντες κατὰ πόλις ἕκαστοι ἐτράποντο· οἱ δὲ αὐτέων ἅμα Λεωνίδῃ μένειν αὐτοῦ παρασκευάδατο.

nam invito Leonida abiisse, Herodoto non placet. Oraculum Spartanis olim de belli exitu datum.

CCXX. Λέγεται δὲ ὡς αὐτός σφεας ἀπέπεμψε Λεωνίδης, μὴ ἀπόλωνται κηδόμενος· αὐτῷ δὲ καὶ Σπαρτιητέων τοῖσι παρεοῦσι οὐκ ἔχειν εὐπρεπέως ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν ἐς τὴν ἦλθον φυλάξοντες ἀρχήν. Ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖστός εἰμι, Λεωνίδην, ἐπεί τε ᾔσθετο τοὺς συμμάχους ἐόντας ἀπροθύμους, καὶ οὐκ ἐθέλοντας συνδιακινδυνεύειν, κελεῦσαί σφεας ἀπαλλάσσεσθαι· αὐτῷ δὲ ἀπιέναι οὐ καλῶς ἔχειν. μένοντι δὲ αὐτοῦ, κλέος μέγα ἐλείπετο, καὶ ἡ Σπάρτης εὐδαιμονίη οὐκ ἐξηλείφετο. ἐκέχρητο γὰρ ὑπὸ τῆς Πυθίης τοῖσι Σπαρτιήτῃσι, χρεωμένοισι περὶ τοῦ πολέμου τούτου αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐγειρομένου "ἢ Λακεδαίμονα ἀνάστατον γενέσθαι ὑπὸ τῶν "βαρβάρων, ἢ τὸν βασιλῆά σφεων ἀπολέεσθαι." ταῦτα δέ σφι ἐν ἔπεσι ἑξαμέτροισι ἔχοντα χρᾷ, λέγοντα ὧδε·

Ὑμῖν δ', ὦ Σπάρτης οἰκήτορες εὐρυχόροιο,
ἢ μέγα αστυ ʼρικυδὲς ὑπ' ἀνδράσι Περσείδῃσι
πέρθεται· ἢ τὸ μὲν οὐχὶ, ἀφ' Ἡρακλέος δὲ γενέθλης
πενθήσει βασιλῆ φθίμενον Λακεδαίμονος οὖρος.
Οὐ γὰρ τὸν ταύρων σχήσει μένος οὐδὲ λεόντων
ἀντιβίην. Ζηνὸς γὰρ ἔχει μένος· οὐδέ ἑ φημὶ
σχήσεσθαι, πρὶν τῶνδ' ἕτερον διὰ πάντα δάσηται.

ταῦτά τε δὴ ἐπιλεγόμενον Λεωνίδην, καὶ βουλόμενον κλέος καταθέσθαι μοῦνον Σπαρτιητέων, ἀποπέμψαι τοὺς συμμάχους μᾶλλον, ἢ γνώμῃ διενεχθέντας οὕτω ἀκόσμως οἴχεσθαι τοὺς οἰχομένους.

Megistias vates, etsi futura præsciens [c. 219.] veniamque nactus abeundi, tamen in

CCXXI. Μαρτύριον δέ μοι καὶ τόδε οὐκ ἐλάχιστον τούτου πέρι γέγονε. οὐ γὰρ μοῦνον τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ τὸν μάντιν ὃς εἵπετο τῇ στρατιῇ ταύτῃ, Μεγιστίην τὸν Ἀκαρνῆνα, λεγόμενον εἶναι τὰ ἀνέκαθεν ἀπὸ Μελάμποδος, τοῦτον εἴπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν

τὰ μέλλοντά σφι ἐκβαίνειν, φανερός ἐστι Λεωνίδης ἀποπέμπων, ἵνα μὴ συναπόληταί σφι. ὁ δὲ, ἀποπεμπόμενος, αὐτὸς μὲν οὐκ ἀπελίπετο· τὸν δὲ παῖδα συστρατευόμενον, ἐόντα οἱ μουνογενέα, ἀπέπεμψε. castris remanet.

CCXXII. Οἱ μέν νυν σύμμαχοι οἱ ἀποπεμπόμενοι οἴχοντό τε ἀπιόντες, καὶ ἐπείθοντο Λεωνίδῃ. Θεσπιέες δὲ καὶ Θηβαῖοι κατέμειναν μοῦνοι παρὰ Λακεδαιμονίοισι. τουτέων δὲ, Θηβαῖοι μὲν ἀέκοντες ἔμενον, καὶ οὐ βουλόμενοι· κατεῖχε γάρ σφεας Λεωνίδης, ἐν ὁμήρων λόγῳ ποιεύμενος· Θεσπιέες δὲ, ἑκόντες μάλιστα· οἳ οὐκ ἔφασαν, ἀπολιπόντες Λεωνίδην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, ἀπαλλάξεσθαι, ἀλλὰ καταμείναντες συναπέθανον. ἐστρατήγεε δὲ αὐτέων Δημόφιλος Διαδρόμεω. Soli retinentur Thespienses atque Thebani: hi quidem inviti.

CCXXIII. Ξέρξης δὲ, ἐπεὶ ἡλίου ἀνατείλαντος σπονδὰς ἐποιήσατο, ἐπισχὼν χρόνον, ἐς ἀγορῆς κου μάλιστα πληθώρην πρόσοδον ἐποιέετο· καὶ γὰρ ἐπέσταλτο ἐξ Ἐπιάλτεω οὕτω. ἀπὸ γὰρ τοῦ οὔρεος ἡ κατάβασις συντομωτέρη τέ ἐστι, καὶ βραχύτερος ὁ χῶρος πολλὸν, ἤπερ ἡ περίοδός τε καὶ ἀνάβασις. Οἵ τε δὴ βάρβαροι οἱ ἀμφὶ Ξέρξεα προσήϊσαν· καὶ οἱ ἀμφὶ Λεωνίδην Ἕλληνες, ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιεύμενοι, ἤδη πολλῷ μᾶλλον ἢ κατ' ἀρχὰς ἐπεξήϊσαν ἐς τὸ εὐρύτερον τοῦ αὐχένος. τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος ἐφυλάσσετο· οἱ δὲ ἀνὰ τὰς προτέρας ἡμέρας ὑπεξιόντες ἐς τὰ στεινόπορα, ἐμάχοντο. Τότε δὴ, συμμίσγοντες ἔξω τῶν στεινῶν, ἔπιπτον πλήθεϊ πολλοὶ τῶν βαρβάρων. ὄπισθε γὰρ οἱ ἡγεμόνες τῶν τελέων, ἔχοντες μάστιγας, ἐῤῥάπιζον πάντα ἄνδρα, αἰεὶ ἐς τὸ πρόσω ἐποτρύνοντες. πολλοὶ μὲν δὴ ἐσέπιπτον αὐτέων ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ διεφθείροντο· πολλῷ δ' ἔτι πλεῦνες κατεπατέοντο ζωοὶ ὑπ' ἀλλήλων· ἦν δὲ λόγος οὐδεὶς τοῦ ἀπολλυμένου. ἅτε γὰρ ἐπιστάμενοι τὸν μέλλοντά σφι ἔσεσθαι θάνατον ἐκ τῶν περιϊόντων τὸ οὖρος, ἀπεδείκνυντο ῥώμης ὅσον Acerrimum longique temporis prœlium.

εἶχον μέγιστον ἐς τοὺς βαρβάρους, παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτέοντες.

Postremo Græci, ingenti clade barbaris illata, undique circumventi cum Leonida ad unum omnes, præter Thebanos, occumbunt.

CCXXIV. Δόρατα μέν νυν τοῖσι πλεόνεσιν αὐτέων τηνικαῦτα ἤδη ἐτύγχανε κατεηγότα, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι διεργάζοντο τοὺς Πέρσας. καὶ Λεωνίδης τε ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ πίπτει, ἀνὴρ γενόμενος ἄριστος, καὶ ἕτεροι μετ' αὐτοῦ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων, τῶν ἐγὼ ὡς ἀνδρῶν ἀξίων γενομένων ἐπυθόμην τὰ οὐνόματα· ἐπυθόμην δὲ καὶ ἁπάντων τῶν τριηκοσίων. καὶ δὴ καὶ Περσέων πίπτουσι ἐνθαῦτα ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ οὐνομαστοί· ἐν δὲ δὴ καὶ Δαρείου δύο παῖδες, Ἀβροκόμης τε καὶ Ὑπεράνθης, ἐκ τῆς Ἀρτάνεω θυγατρὸς Φραταγούνης γεγονότες Δαρείῳ. ὁ δὲ Ἀρτάνης, Δαρείου μὲν τοῦ βασιλῆος ἦν ἀδελφεὸς, Ὑστάσπεος δὲ τοῦ Ἀρσάμεω παῖς· ὃς καὶ ἐκδιδοὺς τὴν θυγατέρα Δαρείῳ, τὸν οἶκον πάντα τὸν ἑωυτοῦ ἐπέδωκε, ὡς μούνου οἱ ἐούσης ταύτης τέκνου.

CCXXV. Ξέρξεώ τε δὴ δύο ἀδελφεοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι μαχεόμενοι. καὶ ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ Λεωνίδεω Περσέων τε καὶ Λακεδαιμονίων ὠθισμὸς ἐγένετο πολλός· ἐς ὃ τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν, καὶ ἐτρέψαντο τοὺς ἐναντίους τετράκις. Τοῦτο δὲ συνεστήκεε μέχρι οὗ οἱ σὺν Ἐπιάλτῃ παρεγένοντο. ὡς δὲ τούτους ἥκειν ἐπύθοντο οἱ Ἕλληνες, ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ νεῖκος. ἔς τε γὰρ τὸ στεινὸν τῆς ὁδοῦ ἀνεχώρεον ὀπίσω, καὶ παραμειψάμενοι τὸ τεῖχος, ἐλθόντες ἵζοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες ἀλέες οἱ ἄλλοι, πλὴν Θηβαίων. ὁ δὲ κολωνός ἐστι ἐν τῇ ἐσόδῳ ὅκου νῦν ὁ λίθινος λέων ἕστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ. ἐν τούτῳ σφέας τῷ χώρῳ ἀλεξομένους μαχαίρῃσι, τοῖσι αὐτέων ἐτύγχανον ἔτι περιεοῦσαι, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι, κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες· οἱ μὲν, ἐξ ἐναντίης ἐπισπόμενοι, καὶ τὸ ἔρυμα τοῦ τείχεος συγχώσαντες· οἱ δὲ, περιελθόντες πάντοθε περισταδόν.

Inter Spar-

CCXXVI. Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Θεσπιέων τοιούτων

γενομένων, ὅμως λέγεται ἀνὴρ ἄριστος γενέσθαι Σπαρτιήτης Διηνέκης. τὸν τόδε φασὶ εἶπαι τὸ ἔπος πρὶν ἢ συμμίξαι σφέας τοῖσι Μήδοισι, πυθόμενον πρός τευ τῶν Τρηχινίων, ὡς, ἐπεὰν οἱ βάρβαροι ἀπιέωσι τὰ τοξεύματα, τὸν ἥλιον ὑπὸ τοῦ πλήθεος τῶν ὀϊστῶν ἀποκρύπτουσι· τοσοῦτό τι πλῆθος αὐτέων εἶναι. τὸν δὲ, οὐκ ἐκπλαγέντα τούτοισι, εἶπαι, ἐν ἀλογίῃ ποιεύμενον τὸ τῶν Μήδων πλῆθος, ὡς "πάντα σφι "ἀγαθὰ ὁ Τρηχίνιος ξεῖνος ἀγγέλλοι, εἰ ἀποκρυ-"πτόντων τῶν Μήδων τὸν ἥλιον, ὑπὸ σκιῇ ἔσοιτο πρὸς "αὐτοὺς ἡ μάχη, καὶ οὐκ ἐν ἡλίῳ." Ταῦτα μὲν καὶ ἄλλα τοιουτότροπα ἔπεά φασι Διηνέκεα τὸν Λακεδαιμόνιον λιπέσθαι μνημόσυνα.

tanos maxime excelluit Dieneces, etiam facetiis celebritatem nominis consecutus.

CCXXVII. Μετὰ δὲ τοῦτον ἀριστεῦσαι λέγονται Λακεδαιμόνιοι δύο ἀδελφεοὶ, Ἀλφεός τε καὶ Μάρων, Ὀρσιφάντου παῖδες. Θεσπιέων δὲ εὐδοκίμεε μάλιστα τῷ οὔνομα ἦν Διθύραμβος, Ἁρματίδεω.

Qui post illum e Spartanis Thespiensibusque rem fortissime gesserint.

CCXXVIII. Θαφθεῖσι δέ σφι αὐτοῦ ταύτῃ τῇπερ ἔπεσον, καὶ τοῖσι πρότερον τελευτήσασι ἢ ὑπὸ Λεωνίδεω ἀποπεμφθέντας οἴχεσθαι, ἐπιγέγραπται γράμματα λέγοντα τάδε·

Epigrammata occisorum tumulis publice privatimque inscripta.

Μυριάσιν ποτὲ τῇδε τριηκοσίαις ἐμάχοντο
ἐκ Πελοποννάσου χιλιάδες τέτορες.

ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι πᾶσι ἐπιγέγραπται· τοῖσι δὲ Σπαρτιήτῃσι ἰδίῃ·

Ὦ ξεῖν', ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις, ὅτι τῇδε
κείμεθα, τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.

Λακεδαιμονίοισι μὲν δὴ τοῦτο· τῷ δὲ μάντι, τόδε·

Μνῆμα τόδε κλεινοῖο Μεγιστία, ὅν ποτε Μῆδοι
Σπερχειὸν ποταμὸν κτεῖναν ἀμειψάμενοι·
μάντιος, ὃς τότε κῆρας ἐπερχομένας σάφα εἰδὼς,
οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν.

Ἐπιγράμμασι μέν νυν καὶ στήλῃσι, ἔξω ἢ τὸ τοῦ

μάντιος ἐπίγραμμα, Ἀμφικτυόνες εἰσί σφεας οἱ ἐπικοσμήσαντες· τὸ δὲ τοῦ μάντιος Μεγιστίεω, Σιμωνίδης ὁ Λεωπρέπεός ἐστι κατὰ ξεινίην ὁ ἐπιγράψας.

Diversæ de Euryto et Aristodemo, ambobus Spartanis, narrationes. Hic, quod pugnæ consulto non interfuisset,

CCXXIX. Δύο δὲ τουτέων τῶν τριηκοσίων λέγεται, Εὔρυτόν τε καὶ Ἀριστόδημον, παρεὸν αὐτοῖσι ἀμφοτέροισι, κοινῷ λόγῳ χρησαμένοισι, ἢ ἀποσωθῆναι ὁμοῦ ἐς Σπάρτην, ὡς μεμετιμένοι τε ἔσαν ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὑπὸ Λεωνίδεω, καὶ κατεκέατο ἐν Ἀλπηνοῖσι ὀφθαλμιῶντες ἐς τὸ ἔσχατον· ἤ, εἴ γε μὴ ἐβούλοντο νοστῆσαι, ἀποθανέειν ἅμα τοῖσι ἄλλοισι· παρεόν σφι τουτέων τὰ ἕτερα ποιέειν, οὐκ ἐθελῆσαι ὁμοφρονέειν· ἀλλὰ γνώμῃ διενειχθέντας, Εὔρυτον μὲν πυθόμενον τῶν Περσέων τὴν περίοδον, αἰτήσαντά τε τὰ ὅπλα καὶ ἐνδύντα, ἄγειν αὐτὸν κελεῦσαι τὸν εἵλωτα ἐς τοὺς μαχομένους· ὅκως δὲ αὐτὸν ἤγαγε, τὸν μὲν ἀγαγόντα, οἴχεσθαι φεύγοντα, τὸν δὲ, ἐσπεσόντα ἐς τὸν ὅμιλον, διαφθαρῆναι· Ἀριστόδημον δὲ, λειποψυχέοντα λειφθῆναι. Εἰ μέν νυν ἦν μοῦνον Ἀριστόδημον ἀλγήσαντα ἀπονοστῆσαι ἐς Σπάρτην, ἢ καὶ ὁμοῦ σφέων ἀμφοτέρων τὴν κομιδὴν γενέσθαι, δοκέειν ἐμοὶ, οὐκ ἂν σφι Σπαρτιήτας μῆνιν οὐδεμίην προσθέσθαι· νυνὶ δὲ, τοῦ μὲν αὐτῶν ἀπολομένου, τοῦ δὲ, τῆς μὲν αὐτῆς ἐχομένου προφάσιος, οὐκ ἐθελήσαντος δὲ ἀποθνήσκειν, ἀναγκαίως σφι ἔχειν μηνίσαι μεγάλως Ἀριστοδήμῳ.

CCXXX. Οἱ μέν νυν οὕτω σωθῆναι λέγουσι Ἀριστόδημον ἐς Σπάρτην, καὶ διὰ πρόφασιν τοιήνδε. οἱ δὲ, ἄγγελον πεμφθέντα ἐκ τοῦ στρατοπέδου, ἐξεὸν αὐτῷ καταλαβεῖν τὴν μάχην γινομένην, οὐκ ἐθελῆσαι, ἀλλ' ὑπομείναντα ἐν τῇ ὁδῷ, περιγενέσθαι· τὸν δὲ συνάγγελον αὐτοῦ, ἀπικόμενον ἐς τὴν μάχην, ἀποθανεῖν.

notatus infamia, post in prœlio Platæensi strenuissimis facinoribus crimine ignaviæ se purgat [9. 71.].

CCXXXI. Ἀπονοστήσας δὲ ἐς Λακεδαίμονα ὁ Ἀριστόδημος ὄνειδός τε εἶχε καὶ ἀτιμίην. πάσχων δὲ τοιάδε ἠτίμωτο· οὔτε οἱ πῦρ οὐδεὶς ἔναυε Σπαρτιητέων, οὔτε διελέγετο, ὄνειδός τε εἶχε, ὁ τρέσας Ἀριστόδημος καλεόμενος. ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τῇ ἐν Πλαταιῇσι μάχῃ ἀνέλαβε πᾶσαν τὴν ἐπενεχθεῖσάν οἱ αἰτίην.

CCXXXII. Λέγεται δὲ καὶ ἄλλον ἀποπεμφθέντα ἄγγελον ἐς Θεσσαλίην τῶν τριηκοσίων τουτέων, περιγενέσθαι, τῷ οὔνομα εἶναι Παντίτην· νοστήσαντα δὲ τοῦτον ἐς Σπάρτην, ὡς ἠτίμωτο, ἀπάγξασθαι.

Pantites, alius Spartiata, quod et ipse a pugna afuisset, infamia adspersus, suspendio vitam finit.

CCXXXIII. Οἱ δὲ Θηβαῖοι, τῶν ὁ Λεοντιάδης ἐστρατήγεε, τέως μὲν μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐόντες ἐμάχοντο, ὑπ' ἀναγκαίης ἐχόμενοι, πρὸς τὴν βασιλέος στρατιήν. ὡς δὲ εἶδον κατυπέρτερα τῶν Περσέων γινόμενα τὰ πρήγματα, οὕτω δὴ τῶν σὺν Λεωνίδῃ Ἑλλήνων ἐπειγομένων ἐπὶ τὸν κολωνὸν, ἀποσχισθέντες τουτέων, χεῖράς τε προέτεινον, καὶ ἤισαν ἆσσον τῶν βαρβάρων· λέγοντες τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων, ὡς "καὶ μηδίζουσι, καὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ ἐν πρώτοισι "ἔδοσαν βασιλέϊ, ὑπὸ δὲ ἀναγκαίης ἐχόμενοι ἐς "Θερμοπύλας ἀπικοίατο, καὶ ἀναίτιοι εἶεν τοῦ τρώ-"ματος τοῦ γεγονότος βασιλέϊ." ὥς τε ταῦτα λέγοντες, περιεγίνοντο· εἶχον γὰρ καὶ Θεσσαλοὺς τῶν λόγων τουτέων μάρτυρας. Οὐ μέντοι τάγε πάντα εὐτύχησαν· ὡς γὰρ αὐτοὺς ἔλαβον οἱ βάρβαροι ἐλθόντας, τοὺς μέν τινας καὶ ἀπέκτειναν προσιόντας, τοὺς δὲ πλεῦνας αὐτέων, κελεύσαντος Ξέρξεω, ἔστιζον στίγματα βασιλήϊα, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ Λεοντιάδεω· τοῦ τὸν παῖδα Εὐρύμαχον χρόνῳ μετέπειτα ἐφόνευσαν Πλαταιέες, στρατηγήσαντα ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων, καὶ σχόντα τὸ ἄστυ τὸ Πλαταιέων.

Thebani in ipso prœlio se dedunt Persis, a quibus mancipiorum loco habentur.

CCXXXIV. Οἱ μὲν δὴ περὶ Θερμοπύλας Ἕλληνες οὕτω ἠγωνίσαντο. Ξέρξης δὲ καλέσας Δημάρητον, εἰρώτα ἀρξάμενος ἐνθένδε· "Δημάρητε, ἀνὴρ εἷς ἀγα-"θός. τεκμαίρομαι δὲ τῇ ἀληθηΐῃ· ὅσα γὰρ εἶπας, "ἅπαντα ἀπέβη οὕτω. νῦν δέ μοι εἰπὲ, κόσοι τινές "εἰσι οἱ λοιποὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τουτέων ὁκόσοι "τοιοῦτοι τὰ πολέμια, εἴτε καὶ ἅπαντες." Ὁ δ' εἶπε· "Ὦ βασιλεῦ, πλῆθος μὲν πάντων τῶν Λακε-"δαιμονίων πολλὸν, καὶ πόλις πολλαί· τὸ δὲ θέλεις "ἐκμαθέειν, εἰδήσεις. Ἔστι ἐν τῇ Λακεδαίμονι

Xerxi fortitudine Spartanorum perculso

“Σπάρτη, πόλις ἀνδρῶν ὀκτακισχιλίων μάλιστά κη. οὗτοι πάντες εἰσὶ ὅμοιοι τοῖσι ἐνθάδε μαχεσαμένοισι· οἵ γε μὲν ἄλλοι Λακεδαιμόνιοι, τούτοισι μὲν οὐκ ὅμοιοι, ἀγαθοὶ δέ.” Εἶπε πρὸς ταῦτα Ξέρξης· “Δημάρητε, τέῳ τρόπῳ ἀπονητότατα τῶν ἀνδρῶν τουτέων ἐπικρατήσομεν; ἴθι ἐξηγέο. σὺ γὰρ ἔχεις αὐτέων τὰς διεξόδους τῶν βουλευμάτων, οἷα βασιλεὺς γενόμενος.”

quid Demaratus suaserit. Insula Cythera.

CCXXXV. Ὁ δὲ ἀμείβετο· “Ὦ βασιλεῦ, εἰ μὲν δὴ συμβουλεύεαί μοι προθύμως, δίκαιόν μέ σοί ἐστι φράζειν τὸ ἄριστον. εἰ τῆς ναυτικῆς στρατιῆς νέας τριηκοσίας ἀποστείλειας ἐπὶ τὴν Λάκαιναν χώρην. Ἔστι δὲ ἐπ' αὐτῇ νῆσος ἐπικειμένη, τῇ οὔνομά ἐστι Κύθηρα· τὴν Χίλων, ἀνὴρ παρ' ἡμῖν σοφώτατος γενόμενος, κέρδος μέζον, ἔφη, εἶναι Σπαρτιήτῃσι κατὰ τῆς θαλάσσης καταδεδυκέναι μᾶλλον ἢ ὑπερέχειν, αἰεί τι προσδοκῶν ἀπ' αὐτῆς τοιοῦτο ἔσεσθαι οἷόν τι ἐγὼ ἐξηγέομαι· οὔ τι τὸν σὸν στόλον προειδὼς, ἀλλὰ πάντα ὁμοίως φοβεόμενος ἀνδρῶν στόλον. ἐκ ταύτης ὦν τῆς νήσου ὁρμεώμενοι, φοβεόντων τοὺς Λακεδαιμονίους. παροίκου δὲ πολέμου σφι ἐόντος οἰκηΐου, οὐδὲν δεινοὶ ἔσονταί τοι, μὴ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἁλισκομένης ὑπὸ τοῦ πεζοῦ, βοηθέωσι ταύτῃ. καταδουλωθείσης δὲ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, ἀσθενὲς ἤδη τὸ Λακωνικὸν μοῦνον λείπεται. Ἢν δὲ ταῦτα μὴ ποιῇς, τάδε τοι προσδόκα ἔσεσθαι. ἔστι τῆς Πελοποννήσου ἰσθμὸς στεινός· ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ πάντων Πελοποννησίων συνομοσάντων ἐπὶ σοὶ, μάχας ἰσχυροτέρας ἄλλας τῶν γενομένων προσδέκεο ἔσεσθαί τοι. ἐκεῖνο δὲ ποιήσαντι, ἀμαχητὶ ὅ τε ἰσθμὸς οὗτος καὶ αἱ πόλις προσχωρήσουσι.”

Sententia Achæmenis.

CCXXXVI. Λέγει μετὰ τοῦτον Ἀχαιμένης, ἀδελφεός τε ἐὼν Ξέρξεω, καὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρατηγὸς, παρατυχών τε τῷ λόγῳ, καὶ δείσας μὴ ἀναγνωσθῇ Ξέρξης ποιέειν ταῦτα· “Ὦ βασιλεῦ, ὁρέω σε ἀνδρὸς ἐνδεκόμενον λόγους, ὃς φθονέει τοι εὖ πρήσ-

"σοντι, ἢ καὶ προδιδοῖ πρήγματα τὰ σά. καὶ γὰρ δὴ καὶ τρόποισι τοιούτοισι χρεώμενοι οἱ Ἕλληνες χαίρουσι· τοῦ τε εὐτυχέειν φθονέουσι, καὶ τὸ κρέσσον στυγέουσι. Εἰ δ' ἐπὶ τῇσι παρεούσῃσι τύχῃσι, τῶν νέες νεναυηγήκασι τετρακόσιαι, ἄλλας ἐκ τοῦ στρατοπέδου τριηκοσίας ἀποπέμψεις περιπλώειν Πελοπόννησον, ἀξιόμαχοί τοι γίνονται οἱ ἀντίπαλοι. ἁλὴς δὲ ἐὼν ὁ ναυτικὸς στρατὸς, δυσμεταχείριστός τε αὐτοῖσι γίνεται, καὶ ἀρχὴν οὐκ ἀξιόμαχοί τοι ἔσονται· καὶ πᾶς ὁ ναυτικὸς τῷ πεζῷ ἀρήξει, καὶ ὁ πεζὸς τῷ ναυτικῷ, ὁμοῦ πορευόμενος. εἰ δὲ διασπάσεις, οὔτε σὺ ἔσεαι κείνοισι χρήσιμος, οὔτε κεῖνοι σοί. Τὰ σεωυτοῦ δὲ τιθέμενος εὖ, γνώμην ἔχε τὰ τῶν ἀντιπολέμων μὴ ἐπιλέγεσθαι πρήγματα, τῇ τε στήσονται τὸν πόλεμον, τά τε ποιήσουσι, ὅσοι τε πλῆθός εἰσι. ἱκανοὶ γὰρ ἐκεῖνοί γε αὐτοὶ ἑωυτῶν πέρι φροντίζειν εἰσὶ, ἡμεῖς δὲ ἡμέων ὡσαύτως. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ἢν ἴωσι ἀντία Πέρσῃσι ἐς μάχην, οὐδὲ ἓν τὸ παρεὸν τρῶμα ἀνιεῦνται."

CCXXXVII. Ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσδε· "Ἀχαίμενες, εὖ τέ μοι δοκέεις λέγειν, καὶ ποιήσω ταῦτα. Δημάρητος δὲ λέγει μὲν τὰ ἄριστα ἔλπεται εἶναι ἐμοὶ, γνώμῃ μέντοι ἑσσοῦται ὑπὸ σεῦ. οὐ γὰρ δὴ κεῖνό γε ἐνδέξομαι, ὅκως οὐκ εὐνοέει τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι, τοῖσί τε λεγομένοισι πρότερον ἐκ τούτου σταθμώμενος, καὶ τῷ ἐόντι, ὅτι πολιήτης μὲν πολιήτῃ εὖ πρήσσοντι φθονέει, καὶ ἔστι δυσμενὴς τῇ σιγῇ· οὐδ' ἂν, συμβουλευομένου τοῦ ἀστοῦ, πολιήτης ἀνὴρ τὰ ἄριστά οἱ δοκέοντα εἶναι ὑποθέοιτο, εἰ μὴ πρόσω ἀρετῆς ἀνήκοι· σπάνιοι δ' εἰσὶ οἱ τοιοῦτοι. ξεῖνος δὲ ξείνῳ εὖ πρήσσοντί ἐστι εὐμενέστατον πάντων, συμβουλευομένου τε ἂν συμβουλεύσειε τὰ ἄριστα. οὕτω ὦν κακολογίης πέρι τῆς ἐς Δημάρητον, ἐόντος ἐμοὶ ξείνου, ἔχεσθαί τινα τοῦ λοιποῦ κελεύω."

Consilium Demarati a Xerxe repudiatum.

CCXXXVIII. Ταῦτα εἴπας Ξέρξης, διεξήϊε διὰ

Xerxis im-

potens in Leonidam mortuum ira.

τῶν νεκρῶν· καὶ Λεωνίδεω, ἀκηκοὼς ὅτι βασιλεύς τε ἦν καὶ στρατηγὸς Λακεδαιμονίων, ἐκέλευσε ἀποταμόντας τὴν κεφαλὴν ἀνασταυρῶσαι. δῆλά μοι πολλοῖσι μὲν καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοισι, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε οὐκ ἥκιστα γέγονε, ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης πάντων δὴ μάλιστα ἀνδρῶν ἐθυμώθη ζώοντι Λεωνίδῃ. οὐ γὰρ ἄν κοτε ἐς τὸν νεκρὸν ταῦτα παρενόμησε· ἐπεὶ τιμᾷν μάλιστα νομίζουσι τῶν ἐγὼ οἶδα ἀνθρώπων Πέρσαι ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίευν τοῖσι ἐπετέτακτο ποιέειν.

Qua ratione Spartani de Persarum bellico contra Græciam apparatu primi certiores facti.

CCXXXIX. Ἄνειμι δὲ ἐκεῖσε τοῦ λόγου, τῇ μοι τὸ πρότερον ἐξέλιπε. Ἐπύθοντο Λακεδαιμόνιοι, ὅτι βασιλεὺς στέλλοιτο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, πρῶτοι· καὶ οὕτω δὴ ἐς τὸ χρηστήριον τὸ ἐς Δελφοὺς ἀπέπεμψαν, ἔνθα δή σφι ἐχρήσθη τὰ ὀλίγῳ πρότερον εἶπον. ἐπύθοντο δὲ τρόπῳ θωμασίῳ. Δημάρητος γὰρ ὁ Ἀρίστωνος, φυγὼν ἐς Μήδους, ὡς μὲν ἐγὼ δοκέω, καὶ τὸ οἰκὸς ἐμοὶ συμμαχέεται, οὐκ ἦν εὔνοος Λακεδαιμονίοισι. πάρεστι δὲ εἰκάζειν, εἴτε εὐνοίῃ ταῦτα ἐποίησε, εἴτε καὶ καταχαίρων. Ἐπεί τε γὰρ Ξέρξῃ ἔδοξε στρατηλατέειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐὼν ἐν Σούσοισι ὁ Δημάρητος, καὶ πυθόμενος ταῦτα, ἠθέλησε Λακεδαιμονίοισι ἐξαγγεῖλαι. ἄλλως μὲν δὴ οὐκ εἶχε σημῆναι· ἐπικίνδυνον γὰρ ἦν μὴ λαμφθείη· ὁ δὲ μηχανᾶται τοιάδε. δελτίον δίπτυχον λαβὼν, τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνησε, καὶ ἔπειτα ἐν τῷ ξύλῳ τοῦ δελτίου ἔγραψε τὴν βασιλέος γνώμην· ποιήσας δὲ ταῦτα, ὀπίσω ἐπέτηξε τὸν κηρὸν ἐπὶ τὰ γράμματα, ἵνα φερόμενον κεινὸν τὸ δελτίον μηδὲν πρῆγμα παρέχοι οἱ πρὸς τῶν ὁδοφυλάκων. ἐπεὶ δὲ καὶ ἀπίκετο ἐς τὴν Λακεδαίμονα, οὐκ εἶχον συμβαλέσθαι οἱ Λακεδαιμόνιοι, πρίν γε δή σφι, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, Κλεομένεος μὲν θυγάτηρ, Λεωνίδεω δὲ γυνὴ, Γοργὼ, ὑπέθετο, ἐπιφρασθεῖσα αὐτὴ, τὸν κηρὸν κνᾷν κελεύουσα, καὶ εὑρήσειν σφέας γράμματα ἐν τῷ ξύλῳ. πειθόμενοι δὲ, εὗρον καὶ ἐπελέξαντο, ἔπειτα δὲ τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι ἐπέστειλαν. Ταῦτα μὲν δὴ οὕτω λέγεται γενέσθαι.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ὈΓΔΟΗ.

ΟΥ̓ΡΑΝΙΑ.

I. Οἱ δὲ Ἑλλήνων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες, ἔσαν οἵδε. Ἀθηναῖοι μὲν, νέας παρεχόμενοι ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν· ὑπὸ δὲ ἀρετῆς τε καὶ προθυμίης Πλαταιέες, ἄπειροι τῆς ναυτικῆς ἐόντες, συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰς νέας. Κορίνθιοι δὲ τεσσεράκοντα νέας παρείχοντο· Μεγαρέες δὲ, εἴκοσι· καὶ Χαλκιδέες ἐπλήρουν εἴκοσι, Ἀθηναίων σφι παρεχόντων τὰς νέας· Αἰγινῆται δὲ, ὀκτωκαίδεκα· Σικυώνιοι δὲ, δυώδεκα· Λακεδαιμόνιοι δὲ, δέκα· Ἐπιδαύριοι δὲ, ὀκτώ· Ἐρετριέες δὲ, ἑπτά· Τροιζήνιοι δὲ, πέντε· Στυρέες δὲ, δύο· καὶ Κεῖοι, δύο τε νέας, καὶ πεντηκοντέρους δύο· Λοκροὶ δέ σφι οἱ Ὀπούντιοι ἐπεβώθεον, πεντηκοντέρους ἔχοντες ἑπτά.

Exponuntur deinceps res mari gestæ. Qui Græciæ populi classem instruxerint.

II. Ἔσαν μὲν ὦν οὗτοι οἱ στρατευόμενοι ἐπ' Ἀρτεμίσιον· εἴρηται δέ μοι καὶ ὡς τὸ πλῆθος ἕκαστοι τῶν νεῶν παρείχοντο. ἀριθμὸς δὲ τῶν συλλεχθεισέων νεῶν ἐπ' Ἀρτεμίσιον, ἦν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέρων, μία καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διηκόσιαι. Τὸν δὲ στρατηγὸν τὸν τὸ μέγιστον κράτος ἔχοντα, παρείχοντο Σπαρτιῆται, Εὐρυβιάδεα τὸν Εὐρυκλείδεω. οἱ γὰρ

Numerus navium ad Artemisium collectarum. Summus earum præfectus, Eurybiades Spartiata.

σύμμαχοι οὐκ ἔφασαν “ἢν μὴ ὁ Λάκων ἡγεμονεύῃ, “Ἀθηναίοισι ἕψεσθαι ἡγεομένοισι, ἀλλὰ λύσειν τὸ “μέλλον ἔσεσθαι στράτευμα.”

Atheniensium prudentia imperium maritimum Spartanis in hoc temporis articulo concedentium.

III. Ἐγένετο γὰρ κατ' ἀρχὰς λόγος, πρὶν ἢ καὶ ἐς Σικελίην πέμπειν ἐπὶ συμμαχίην, ὡς τὸ ναυτικὸν Ἀθηναίοισι χρεὸν εἴη ἐπιτρέπειν. ἀντιβάντων δὲ τῶν συμμάχων, εἶκον οἱ Ἀθηναῖοι, μέγα πεποιημένοι περιεῖναι τὴν Ἑλλάδα, καὶ γνόντες, εἰ στασιάσουσι περὶ τῆς ἡγεμονίης, ὡς ἀπολέεται ἡ Ἑλλάς· ὀρθὰ νοεῦντες. Στάσις γὰρ ἔμφυλος πολέμου ὁμοφρονέοντος τοσούτῳ κάκιόν ἐστι, ὅσῳ πόλεμος εἰρήνης. Ἐπιστάμενοι ὦν αὐτὸ τοῦτο, οὐκ ἀντέτεινον, ἀλλ' εἶκον μέχρι ὅσου κάρτα ἐδέοντο αὐτέων, ὡς διέδεξαν. ὡς γὰρ δὴ, ὠσάμενοι τὸν Πέρσεα, περὶ τῆς ἐκείνου ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐποιεῦντο, πρόφασιν τὴν Παυσανίεω ὕβριν προϊσχόμενοι, ἀπείλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς Λακεδαιμονίους. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο.

Græcis de fuga capessenda deliberantibus, Eubœenses Themistocli, classis Atheniensium præfecto, amplissimis muneribus dandis persuadent, ut cæteros ad prœlium ante Eubœam pugnandum permovere studeat.

IV. Τότε δὲ οὗτοι οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτεμίσιον Ἑλλήνων ἀπικόμενοι, ὡς εἶδον νέας τε πολλὰς καταχθείσας ἐς τὰς Ἀφέτας, καὶ στρατιῆς ἅπαντα πλέα, ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον, καταῤῥωδήσαντες, δρησμὸν ἐβούλευον ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα. γνόντες δέ σφεας οἱ Εὐβοέες ταῦτα βουλευομένους, ἐδέοντο Εὐρυβιάδεω προσμεῖναι χρόνον ὀλίγον, ἔστ' ἂν αὐτοὶ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας ὑπεκθέωνται. ὡς δ' οὐκ ἔπειθον, μεταβάντες, τὸν Ἀθηναίων στρατηγὸν πείθουσι Θεμιστοκλέα ἐπὶ μισθῷ τριήκοντα ταλάντοισι, ἐπ' ᾧ τε καταμείναντες πρὸ τῆς Εὐβοίης ποιήσονται τὴν ναυμαχίην.

Id quomodo Themistocles effectum dederit.

V. Ὁ δὲ Θεμιστοκλέης τοὺς Ἕλληνας ἐπισχεῖν ὧδε ποιέει. Εὐρυβιάδῃ τουτέων τῶν χρημάτων μεταδιδοῖ πέντε τάλαντα, ὡς παρ' ἑωυτοῦ δῆθεν διδούς. ὡς δέ οἱ οὗτος ἀνεπέπειστο, Ἀδείμαντος γὰρ ὁ Ὠκύτου, Κορίνθιος στρατηγὸς, τῶν λοιπῶν ἤσπαιρε μοῦνος, φάμενος ἀποπλώσεσθαί τε ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, καὶ οὐ

παραμενέειν, πρὸς δὴ τοῦτον εἶπε ὁ Θεμιστοκλέης ἐπομόσας· "Οὐ σύ γε ἡμέας ἀπολείψεις, ἐπεί τοι "ἐγὼ μέζω δῶρα δώσω ἢ βασιλεὺς ἄν τοι ὁ Μήδων "πέμψειε ἀπολιπόντι τοὺς συμμάχους." ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ πέμπει ἐπὶ τὴν νέα τὴν Ἀδειμάντου τάλαντα ἀργυρίου τρία. Οὗτοί τε δὴ πληγέντες δώροισι, ἀναπεπεισμένοι ἔσαν, καὶ τοῖσι Εὐβοέεσι ἐκεχάριστο· αὐτός τε ὁ Θεμιστοκλέης ἐκέρδηνε, ἐλάνθανε δὲ τὰ λοιπὰ ἔχων· ἀλλ' ἠπιστέατο οἱ μεταλαβόντες τουτέων τῶν χρημάτων, ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἐλθεῖν ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ τὰ χρήματα.

VI. Οὕτω δὴ κατέμεινάν τε ἐν τῇ Εὐβοίῃ, καὶ ἐναυμάχησαν. ἐγένετο δὲ ὧδε. Ἐπεί τε δὴ ἐς τὰς Ἀφέτας περὶ δείλην πρωΐην γινομένην ἀπίκατο οἱ βάρβαροι, πυθόμενοι μὲν ἔτι καὶ πρότερον περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ναυλοχέειν νέας Ἑλληνίδας ὀλίγας, τότε δὲ αὐτοὶ ἰδόντες, πρόθυμοι ἔσαν ἐπιχειρέειν, εἴ κως ἕλοιεν αὐτάς. ἐκ μὲν δὴ τῆς ἀντίης προσπλώειν οὔ κω σφι ἐδόκεε, τῶνδε εἵνεκα, μή κως ἰδόντες οἱ Ἕλληνες προσπλώοντας, ἐς φυγὴν ὁρμήσειαν, φεύγοντάς τε εὐφρόνη καταλάβοι· καὶ ἔμελλον δῆθεν ἐκφεύξεσθαι· ἔδει δὲ μηδὲ πυρφόρον, τῷ ἐκείνων λόγῳ, ἐκφυγόντα περιγενέσθαι.

VII. Πρὸς ταῦτα ὦν τάδε ἐμηχανέοντο. τῶν νεῶν ἁπασέων ἀποκρίναντες διηκοσίας, περιέπεμπον ἔξωθεν Σκιάθου, ὡς ἂν μὴ ὀφθέωσι ὑπὸ τῶν πολεμίων περιπλώουσαι Εὔβοιαν κατά τε Καφηρέα καὶ περὶ Γεραιστὸν, ἐς τὸν Εὔριπον· ἵνα δὴ περιλάβοιεν, οἱ μὲν, ταύτῃ ἀπικόμενοι, καὶ φράξαντες αὐτέων τὴν ὀπίσω φέρουσαν ὁδὸν, σφεῖς δὲ, ἐπισπόμενοι ἐξ ἐναντίης. ταῦτα βουλευσάμενοι ἀπέπεμπον τῶν νεῶν τὰς ταχθείσας, αὐτοὶ οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες ταύτης τῆς ἡμέρης τοῖσι Ἕλλησι ἐπιθήσεσθαι, οὐδὲ πρότερον ἢ τὸ σύνθημά σφι ἔμελλε φανήσεσθαι παρὰ τῶν περιπλωόντων ὡς ἡκόντων. ταύτας μὲν δὴ περιέπεμπον· τῶν δὲ λοιπέων νεῶν ἐν τῇσι Ἀφέτῃσι ἐποιεῦντο ἀριθμόν.

Naves cc a Persis præmissæ, quæ Eubœam circumvectæ potitæque Euripo fugam Græcis intercluderent.

Re per Scylliam urinatorem Græcorum ducibus prodita,

VIII. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ οὗτοι ἀριθμὸν ἐποιεῦντο τῶν νεῶν, ἦν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τούτῳ Σκυλλίης Σκιωναῖος, δύτης τῶν τότε ἀνθρώπων ἄριστος· ὃς καὶ ἐν τῇ ναυηγίῃ τῇ κατὰ τὸ Πήλιον γενομένῃ πολλὰ μὲν ἔσωσε τῶν χρημάτων τοῖσι Πέρσῃσι, πολλὰ δὲ καὶ αὐτὸς περιεβάλετο· οὗτος ὁ Σκυλλίης ἐν νόῳ μὲν εἶχε ἄρα καὶ πρότερον αὐτομολήσειν ἐς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ᾽ οὐ γάρ οἱ παρέσχε, ὡς τότε. ὅτεῳ μὲν δὴ τρόπῳ τὸ ἐνθεῦτεν ἤδη ἀπίκετο ἐς τοὺς Ἕλληνας, οὐκ ἔχω εἶπαι ἀτρεκέως· θωυμάζω δὲ εἰ τὰ λεγόμενά ἐστι ἀληθέα. λέγεται γὰρ ὡς ἐξ Ἀφετέων δὺς ἐς τὴν θάλασσαν, οὐ πρότερον ἀνέσχε πρὶν ἢ ἀπίκετο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, σταδίους μάλιστά κῃ τούτους ἐς ὀγδώκοντα διὰ τῆς θαλάσσης διεξελθών. λέγεται μέν νυν καὶ ἄλλα ψευδέσι εἴκελα περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου· τὰ δὲ μετεξέτερα, ἀληθέα. περὶ μέντοι τούτου γνώμη μοι ἀποδεδέχθω, πλοίῳ μιν ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον. ὡς δὲ ἀπίκετο, αὐτίκα ἐσήμηνε τοῖσι στρατηγοῖσι τήν τε ναυηγίην, ὡς γένοιτο, καὶ τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν περὶ Εὔβοιαν.

navibus illis obviam eundi consilium capitur. Sed dum Græci, relicto Artemisio, in altum provehuntur,

IX. Τοῦτο δὲ ἀκούσαντες οἱ Ἕλληνες, λόγον σφίσι αὐτοῖσι ἐδίδοσαν. πολλῶν δὲ λεχθέντων, ἐνίκα, τὴν ἡμέρην ἐκείνην αὐτοῦ μείναντάς τε καὶ αὐλισθέντας, μετέπειτα νύκτα μέσην παρέντας, πορεύεσθαι, καὶ ἀπαντᾷν τῇσι περιπλωούσῃσι τῶν νηῶν. μετὰ δὲ τοῦτο, ὡς οὐδείς σφι ἐπέπλωε, δείλην ὀψίην γινομένην τῆς ἡμέρης φυλάξαντες, αὐτοὶ ἐπανέπλωον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἀπόπειραν αὐτέων ποιήσασθαι βουλόμενοι τῆς τε μάχης καὶ τοῦ διεκπλόου.

barbari et ipsi Aphetis solvunt.

X. Ὁρέοντες δέ σφεας οἵ τε ἄλλοι στρατιῶται οἱ Ξέρξεω καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐπιπλώοντας νηυσὶ ὀλίγῃσι, πάγχυ σφι μανίην ἐπενείκαντες, ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας, ἐλπίσαντές σφεας εὐπετέως αἱρήσειν· οἰκότα κάρτα ἐλπίσαντες, τὰς μέν γε τῶν Ἑλλήνων ὁρέοντες ὀλίγας νέας, τὰς δὲ ἑωυτῶν πλήθεΐ τε πολλαπλησίας, καὶ ἄμεινον πλωούσας. καταφρονήσαντες ταῦτα,

ἐκυκλοῦντο αὐτοὺς ἐς μέσον. Ὅσοι μέν νυν τῶν Ἰώνων ἔσαν εὔνοοι τοῖσι Ἕλλησι, ἀέκοντές τε ἐστρατεύοντο, συμφορήν τε ἐποιεῦντο μεγάλην, ὁρέοντες περιεχομένους αὐτοὺς, καὶ ἐπιστάμενοι ὡς οὐδεὶς αὐτέων ἀπονοστήσει· οὕτω ἀσθενέα σφι ἐφαίνετο εἶναι τὰ τῶν Ἑλλήνων πρήγματα. ὅσοισι δὲ καὶ ἡδομένοισι ἦν τὸ γινόμενον, ἅμιλλαν ἐποιεῦντο ὅκως αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος νέα Ἀττικὴν ἑλὼν, παρὰ βασιλῆος δῶρα λάμψεται· Ἀθηναίων γὰρ αὐτοῖσι λόγος ἦν πλεῖστος ἀνὰ τὰ στρατόπεδα.

Hinc pugna oritur navalis, Marte pugnata ancipiti et nocte diremta, Græcis Artemisium, barbaris Aphetas repetentibus.

XI. Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς ἐσήμηνε, πρῶτα μὲν, ἀντίπρωροι τοῖσι βαρβάροισι γενόμενοι, ἐς τὸ μέσον τὰς πρύμνας συνήγαγον· δεύτερα δὲ σημήναντος, ἔργου εἴχοντο, ἐν ὀλίγῳ περ ἀπολαμφθέντες, καὶ κατὰ στόμα ἐνθαῦτα τριήκοντα νέας αἱρέουσι τῶν βαρβάρων, καὶ τὸν Γόργου τοῦ Σαλαμινίων βασιλῆος ἀδελφεὸν Φιλάονα, τὸν Χέρσιος, λόγιμον ἐόντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἄνδρα. πρῶτος δὲ Ἑλλήνων νέα τῶν πολεμίων εἷλε ἀνὴρ Ἀθηναῖος Λυκομήδης Αἰσχρέου, καὶ τὸ ἀριστήϊον ἔλαβε οὗτος. Τοὺς δ' ἐν τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἑτεραλκέως ἀγωνιζομένους, νὺξ ἐπελθοῦσα διέλυσε. οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἀπέπλωον, οἱ δὲ βάρβαροι ἐς τὰς Ἀφέτας, πολλὸν παρὰ δόξαν ἀγωνισάμενοι. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ Ἀντίδωρος Λήμνιος, μοῦνος τῶν σὺν βασιλέϊ Ἑλλήνων ἐόντων, αὐτομολέει ἐς τοὺς Ἕλληνας· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τοῦτο τὸ ἔργον ἔδοσαν αὐτῷ χῶρον ἐν Σαλαμῖνι.

Eadem nocte tempestas coorta, Persarum et classem terret,

XII. Ὡς δὲ εὐφρόνη ἐγεγόνεε, ἦν μὲν τῆς ὥρης μέσον θέρος, ἐγίνετο δὲ ὕδωρ τε ἄπλετον διὰ πάσης τῆς νυκτὸς, καὶ σκληραὶ βρονταὶ ἀπὸ τοῦ Πηλίου· οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια ἐξεφορέοντο ἐς τὰς Ἀφέτας, καὶ περί τε τὰς πρώρας τῶν νεῶν εἱλέοντο, καὶ ἐτάρασσον τοὺς ταρσοὺς τῶν κωπέων. οἱ δὲ στρατιῶται οἱ ταύτῃ, ἀκούοντες ταῦτα, ἐς φόβον κατιστέατο, ἐλπίζοντες πάγχυ ἀπολέεσθαι, ἐς οἷα κακὰ ἧκον. πρὶν γὰρ ἢ καὶ ἀναπνεῦσαί σφεας ἔκ τε τῆς ναυηγίης καὶ

τοῦ χειμῶνος τοῦ γενομένου κατὰ Πήλιον, ὑπέλαβε ναυμαχίη καρτερή· ἐκ δὲ τῆς ναυμαχίης, ὄμβρος τε λάβρος, καὶ ῥεύματα ἰσχυρὰ ἐς θάλασσαν ὡρμημένα, βρονταί τε σκληραί. καὶ τούτοισι μὲν τοιαύτη νὺξ ἐγίνετο.

et naves Eubœam circumvehentes confringit.

XIII. Τοῖσι δὲ ταχθεῖσι αὐτέων περιπλώειν Εὔβοιαν, ἡ αὐτή περ ἐοῦσα νὺξ, πολλὸν ἦν ἔτι ἀγριωτέρη, τοσούτῳ ὅσῳ ἐν πελάγεϊ φερομένοισι ἐπέπιπτε. καὶ τὸ τέλος σφι ἐγένετο ἄχαρι· ὡς γὰρ δὴ πλώουσι αὐτοῖσι χειμών τε καὶ τὸ ὕδωρ ἐπεγίνετο, ἐοῦσι κατὰ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης, φερόμενοι τῷ πνεύματι, καὶ οὐκ εἰδότες τῇ ἐφέροντο, ἐξέπιπτον πρὸς τὰς πέτρας. ἐποιέετό τε πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅκως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικὸν, μηδὲ πολλῷ πλέον εἴη. οὗτοι μέν νυν περὶ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης διεφθείροντο.

Græcorum classis aucta navibus LIII, barbaros iterum adoritur. Victoria tunc penes Græcos.

XIV. Οἱ δ' ἐν Ἀφέτῃσι βάρβαροι, ὥς σφι ἀσμένοισι ἡμέρη ἐπέλαμψε, ἀτρέμα τε εἶχον τὰς νέας, καί σφι ἀπεχρέετο κακῶς πρήσσουσι ἡσυχίην ἄγειν ἐν τῷ παρέοντι. τοῖσι δὲ Ἕλλησι ἐπεβώθεον νέες τρεῖς καὶ πεντήκοντα Ἀττικαί. αὗταί τε δή σφεας ἐπέῤῥωσαν ἀπικόμεναι, καὶ ἅμα ἀγγελίη ἐλθοῦσα, ὡς τῶν βαρβάρων οἱ περιπλώοντες τὴν Εὔβοιαν πάντες εἴησαν διεφθαρμένοι ὑπὸ τοῦ γενομένου χειμῶνος. φυλάξαντες δὲ τὴν αὐτὴν ὥρην, πλώοντες ἐπέπεσον νηυσὶ Κιλίσσῃσι· ταύτας δὲ διαφθείραντες, ὡς εὐφρόνη ἐγένετο, ἀπέπλωον ὀπίσω ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον.

XV. Τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ, δεινόν τι ποιησάμενοι οἱ στρατηγοὶ τῶν βαρβάρων, νέας οὕτω σφι ὀλίγας λυμαίνεσθαι, καὶ τὸ ἀπὸ Ξέρξεω δειμαίνοντες, οὐκ ἀνέμειναν ἔτι τοὺς Ἕλληνας μάχης ἄρξαι· ἀλλὰ παρακελευσάμενοι, κατὰ μέσον ἡμέρης ἀνῆγον τὰς νέας. Συνέπιπτε δὲ ὥστε ταῖς αὐταῖς ἡμέραις τάς τε ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας καὶ τὰς πεζομαχίας τὰς ἐν Θερμοπύλῃσι. ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγὼν τοῖσι κατὰ θάλασσαν, περὶ τοῦ Εὐρίπου· ὥσπερ τοῖσι ἀμφὶ Λεωνίδεα, τὴν ἐσβολὴν φυλάσσειν. οἱ μὲν δὴ παρεκελεύοντο,

ὅκως μὴ παρήσουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα τοὺς βαρβάρους· οἱ δ᾽, ὅκως τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα διαφθείραντες, τοῦ πόρου κρατήσωσι.

XVI. Ὡς δὲ ταξάμενοι οἱ Ξέρξεω ἐπέπλωον, οἱ Ἕλληνες ἀτρέμας εἶχον πρὸς τῷ Ἀρτεμισίῳ. οἱ δὲ βάρβαροι μηνοειδὲς ποιήσαντες τῶν νεῶν, ἐκυκλέοντο ὡς περιλάβοιεν αὐτούς. ἐνθεῦτεν οἱ Ἕλληνες ἐπανέπλωόν τε καὶ συνέμισγον. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ παραπλήσιοι ἀλλήλοισι ἐγίνοντο. ὁ γὰρ Ξέρξεω στρατὸς ὑπὸ μεγάθεός τε καὶ πλήθεος, αὐτὸς ὑπ᾽ ἑωυτοῦ ἔπιπτε, ταρασσομενέων τε τῶν νεῶν, καὶ περιπιπτουσέων περὶ ἀλλήλας. ὅμως μέντοι ἀντεῖχε, καὶ οὐκ εἶκε· δεινὸν γὰρ χρῆμα ἐποιεῦντο, ὑπὸ νεῶν ὀλίγων ἐς φυγὴν τραπέσθαι. πολλαὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων νέες διεφθείροντο, πολλοὶ δὲ ἄνδρες· πολλῷ δ᾽ ἔτι πλεῦνες νέες τε τῶν βαρβάρων καὶ ἄνδρες. οὕτω δὲ ἀγωνιζόμενοι, διέστησαν χωρὶς ἑκάτεροι.

Tertia pugna navalis, acrior illa prioribus dubioque Marte.

XVII. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ Αἰγύπτιοι μὲν τῶν Ξέρξεω στρατιωτέων ἠρίστευσαν· οἳ ἄλλα τε μεγάλα ἔργα ἀπεδέξαντο, καὶ νέας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἷλον Ἑλληνίδας πέντε. τῶν δὲ Ἑλλήνων κατὰ ταύτην τὴν ἡμέρην ἠρίστευσαν Ἀθηναῖοι, καὶ Ἀθηναίων Κλεινίης ὁ Ἀλκιβιάδεω· ὃς δαπάνην οἰκηΐην παρεχόμενος ἐστρατεύετο ἀνδράσι τε διηκοσίοισι καὶ οἰκηΐῃ νηΐ.

Ægyptii et Clinias Atheniensis celebrati.

XVIII. Ὡς δὲ διέστησαν, ἄσμενοι ἑκάτεροι ἐς ὅρμον ἠπείγοντο. οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς διακριθέντες ἐκ τῆς ναυμαχίης ἀπηλλάχθησαν, τῶν μὲν νεκρῶν καὶ τῶν ναυηγίων ἐπεκράτεον· τρηχέως δὲ περιεφθέντες, καὶ οὐκ ἥκιστα Ἀθηναῖοι, τῶν αἱ ἡμίσεαι τῶν νεῶν τετρωμέναι ἔσαν, δρησμὸν δὴ ἐβούλευον ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα.

Jam Græci de statione ad Artemisium relinquenda serio cogitantes,

XIX. Νόῳ δὲ λαβὼν ὁ Θεμιστοκλέης, ὡς, εἰ ἀποῤῥαγείη ἀπὸ τοῦ βαρβάρου τό τε Ἰωνικὸν φῦλον καὶ τὸ Καρικὸν, οἷοί τε εἴησαν τῶν λοιπῶν κατύπερθε γενέσθαι, ἐλαυνόντων τῶν Εὐβοέων πρόβατα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ταύτῃ συλλέξας τοὺς στρατηγοὺς, ἔλεγέ

primum Eubœensium greges, contra oraculi monitum in Eubœa temere relictos, ne

Persarum præda fiant, ipsi diripiunt:

σφι, ὡς δοκέοι ἔχειν τινὰ παλάμην, τῇ ἐλπίζοι τῶν βασιλῆος συμμάχων ἀποστήσειν τοὺς ἀρίστους. ταῦτα μέν νυν ἐς τοσοῦτο παρεγύμνου. ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιητέα σφι εἶναι ἔλεγε· τῶν τε προβάτων τῶν Εὐβοεικῶν καταθύειν ὅσα τις ἐθέλοι· κρέσσον γὰρ εἶναι τὴν στρατιὴν ἔχειν, ἢ τοὺς πολεμίους· παραίνεέ τε προειπεῖν τοῖσι ἑωυτῶν ἑκάστους, πῦρ ἀνακαίειν. κομιδῆς δὲ πέρι, τὴν ὥρην αὐτῷ μελήσειν, ὥστε ἀσινέας ἀπικέσθαι ἐς τὴν Ἑλλάδα. ταῦτα ἤρεσέ σφι ποιέειν· καὶ αὐτίκα πῦρ ἀνακαυσάμενοι, ἐτράποντο πρὸς τὰ πρόβατα.

XX. Οἱ γὰρ Εὐβοέες παραχρησάμενοι τὸν Βάκιδος χρησμὸν ὡς οὐδὲν λέγοντα, οὔτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν, οὔτε προεσάξαντο, ὡς παρεσομένου σφι πολέμου, περιπετέα τε ἐποιήσαντο σφίσι αὐτοῖσι τὰ πρήγματα. Βάκιδι γὰρ ὧδε ἔχει περὶ τουτέων ὁ χρησμός.

Φράζεο βαρβαρόφωνον· ὅταν ζυγὸν εἰς ἅλα βάλλῃ
βύβλινον, Εὐβοίης ἀπέχειν πολυμηκάδας αἶγας.

τούτοισι δὲ οὐδὲν τοῖσι ἔπεσι χρησαμένοισι ἐν τοῖσι τότε παρεοῦσί τε καὶ προσδοκίμοισι κακοῖσι, παρῆν σφι συμφορῇ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα.

deinde, audita interim Spartanorum ad Thermopylas clade, petunt Græciæ interiora.

XXI. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἔπρησσον, παρῆν δὲ ὁ ἐκ Τρηχῖνος κατάσκοπος. ἦν μὲν γὰρ ἐπ᾽ Ἀρτεμισίῳ κατάσκοπος, Πολύας, γένος Ἀντικυρεὺς, τῷ προσετέτακτο, (καὶ εἶχε πλοῖον κατῆρες ἑτοῖμον,) εἰ παλήσειε ὁ ναυτικὸς στρατὸς, σημαίνειν τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι· ὡς δ᾽ αὔτως ἦν Ἀβρώνυχος ὁ Λυσικλέος, Ἀθηναῖος, καὶ παρὰ Λεωνίδῃ ἑτοῖμος τοῖσι ἐπ᾽ Ἀρτεμισίῳ ἐοῦσι ἀγγέλλειν τριηκοντέρῳ, ἤν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον τὸν πεζόν. Οὗτος ὦν ὁ Ἀβρώνυχος ἀπικόμενός σφι ἐσήμαινε τὰ γεγονότα περὶ Λεωνίδεα καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ. οἱ δὲ, ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, οὐκέτι ἐς ἀναβολὰς ἐποιεῦντο τὴν ἀποχώρησιν, ἐκομίζοντο δὲ ὡς ἕκαστοι ἐτάχθησαν· Κορίνθιοι πρῶτοι, ὕστατοι δὲ Ἀθηναῖοι.

XXII. Ἀθηναίων δὲ νέας τὰς ἄριστα πλωούσας ἐπιλεξάμενος Θεμιστοκλέης, ἐπορεύετο περὶ τὰ πότιμα ὕδατα, ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοισι γράμματα, τὰ Ἴωνες, ἐπελθόντες τῇ ὑστεραίῃ ἡμέρῃ ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, ἐπελέξαντο. τὰ δὲ γράμματα τάδε ἔλεγε· "Ἄνδρες Ἴωνες, οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι, καὶ τὴν Ἑλλάδα καταδουλούμενοι. ἀλλὰ μάλιστα μὲν πρὸς ἡμέων γίνεσθε· εἰ δὲ ὑμῖν ἐστι τοῦτο μὴ δυνατὸν ποιῆσαι, ὑμέες δὲ ἔτι καὶ νῦν ἐκ τοῦ μέσου ἡμῖν ἕζεσθε καὶ αὐτοὶ, καὶ τῶν Καρῶν δέεσθε τὰ αὐτὰ ὑμῖν ποιέειν. εἰ δὲ μηδέτερον τουτέων οἷόν τε γίνεσθαι, ἀλλ᾽ ὑπ᾽ ἀναγκαίης μέζονος κατέζευχθε ἢ ὥστε ἀπίστασθαι, ὑμέες γε ἐν τῷ ἔργῳ, ἐπεὰν συμμίσγωμεν, ἐθελοκακέετε, μεμνημένοι ὅτι ἀπ᾽ ἡμέων γεγόνατε, καὶ ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ἔχθρη πρὸς τὸν βάρβαρον ἀπ᾽ ὑμέων ἡμῖν γέγονε." Θεμιστοκλέης δὲ ταῦτα ἔγραφε, δοκέειν ἐμοὶ, ἐπ᾽ ἀμφότερα νοέων· ἵνα, ἢ λαθόντα τὰ γράμματα βασιλῆα, Ἴωνας ποιήσῃ μεταβαλέειν καὶ γενέσθαι πρὸς ἑωυτῶν, ἢ, ἐπεί τε ἀνενειχθῇ, καὶ διαβληθῇ πρὸς Ξέρξεα, ἀπίστους ποιήσῃ τοὺς Ἴωνας, καὶ τῶν ναυμαχιέων αὐτοὺς ἀπόσχῃ.

Themistoclis Iones apud Persas militantes in Græciæ partes sollicitaturi astus.

XXIII. Θεμιστοκλέης μὲν ταῦτα ἐνέγραψε. τοῖσι δὲ βαρβάροισι αὐτίκα μετὰ ταῦτα πλοίῳ ἦλθε ἀνὴρ Ἱστιαιεὺς, ἀγγέλλων τὸν δρησμὸν τὸν ἀπ᾽ Ἀρτεμισίου τῶν Ἑλλήνων. οἱ δ᾽ ὑπ᾽ ἀπιστίης τὸν μὲν ἀγγέλλοντα εἶχον ἐν φυλακῇ, νῆας δὲ ταχείας ἀπέστειλαν προκατοψομένας. ἀπαγγειλάντων δὲ τουτέων τὰ ἦν, οὕτω δὴ ἅμα ἡλίῳ σκιδναμένῳ πᾶσα ἡ στρατιὴ ἔπλωε ἁλὴς ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον. ἐπισχόντες δὲ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ μέχρι μέσου ἡμέρης, τὸ ἀπὸ τούτου ἔπλωον ἐς Ἱστιαίην. ἀπικόμενοι δὲ, τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἱστιαιέων· καὶ τῆς Ἐλλοπίης μοίρης, γῆς δὲ τῆς Ἱστιαιήτιδος, τὰς παραθαλασσίας κώμας πάσας ἐπέδραμον.

Barbarorum classis ad Artemisium provecta, Histiæam aliosque Eubœæ locos maritimos occupat.

XXIV. Ἐνθαῦτα δὲ τουτέων ἐόντων, Ξέρξης ἑτοιμασάμενος τὰ περὶ τοὺς νεκροὺς, ἔπεμπε ἐς τὸν ναυ-

Ubi dum moratur, classiarii a

Xerxe invitati, Thermopylas ad cæsorum spectaculum trajiciunt. Vana fraus a rege excogitata, ut strages suorum minima, Græcorum maxima videretur.

τικὸν στρατὸν κήρυκα. προετοιμάσατο δὲ τάδε. ὅσοι τοῦ στρατοῦ τοῦ ἑωυτοῦ ἔσαν νεκροὶ ἐν Θερμοπύλῃσι, ἔσαν δὲ καὶ δύο μυριάδες, ὑπολιπόμενος τουτέων ὡς χιλίους, τοὺς λοιποὺς, τάφρους ὀρυξάμενος, ἔθαψε, φυλλάδα τε ἐπιβαλὼν, καὶ γῆν ἐπαμησάμενος, ἵνα μὴ ὀφθείησαν ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ. ὡς δὲ διέβη ἐς τὴν Ἱστιαίην ὁ κήρυξ, σύλλογον ποιησάμενος παντὸς τοῦ στρατοπέδου, ἔλεγε τάδε· "Ἄνδρες σύμμαχοι, βασιλεὺς Ξέρξης τῷ βουλομένῳ ὑμέων παραδίδωσι, ἐκλιπόντα τὴν τάξιν καὶ ἐλθόντα, θεήσασθαι ὅκως μάχεται πρὸς τοὺς ἀνοήτους τῶν ἀνθρώπων, οἳ ἤλπισαν τὴν βασιλῆος δύναμιν ὑπερβαλέεσθαι."

XXV. Ταῦτα ἐπαγγειλαμένου, μετὰ ταῦτα οὐδὲν ἐγίνετο πλοίων σπανιώτερον· οὕτω πολλοὶ ἤθελον θεήσεσθαι. διαπεραιωθέντες δὲ, ἐθηεῦντο διεξιόντες τοὺς νεκρούς· πάντες δὲ ἠπιστέατο τοὺς κειμένους εἶναι πάντας Λακεδαιμονίους καὶ Θεσπιέας, ὁρέοντες καὶ τοὺς εἵλωτας. οὐ μὲν οὐδ' ἐλάνθανε τοὺς διαβεβηκότας Ξέρξης ταῦτα πρήξας περὶ τοὺς νεκροὺς τοὺς ἑωυτοῦ· καὶ γὰρ δὴ καὶ γελοῖον ἦν. τῶν μὲν, χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροὶ κείμενοι· οἱ δὲ, πάντες ἐκέατο ἀλέες συγκεκομισμένοι ἐς τὠυτὸ χωρίον, τέσσερες χιλιάδες. Ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην πρὸς θέην ἐτράποντο· τῇ δ' ὑστεραίῃ οἱ μὲν ἀπέπλωον ἐς Ἱστιαίην ἐπὶ τὰς νῆας, οἱ δὲ ἀμφὶ Ξέρξεα ἐς ὁδὸν ὁρμέατο.

Arcades transfugæ quæ Xerxi de ludis Olympicis [7, 206.] narraverint. Græcorum magnitudo animi a Tritantæchma coram rege laudata.

XXVI. Ἧκον δέ σφι αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης ὀλίγοι τινὲς, βίου τε δεόμενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἶναι. ἄγοντες δὲ τούτους ἐς ὄψιν τὴν βασιλῆος, ἐπυνθάνοντο οἱ Πέρσαι περὶ τῶν Ἑλλήνων τὰ ποιέοιεν· εἷς δέ τις πρὸ πάντων ἦν ὁ εἰρωτέων αὐτοὺς ταῦτα. Οἱ δέ σφι ἔλεγον, ὡς "Ὀλύμπια ἄγοιεν, καὶ θεωρέοιεν ἀγῶνα γυμνικὸν καὶ ἱππικόν." ὁ δὲ ἐπείρετο ὅ τι τὸ ἄεθλον εἴη σφι κείμενον, περὶ ὅτευ ἀγωνίζονται· οἱ δ' εἶπον τῆς ἐλαίης τὸν διδόμενον στέφανον. Ἐνθαῦτα εἴπας γνώμην γενναιοτάτην

Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου, δειλίην ὦφλεε πρὸς βασιλῆος. πυνθανόμενος γὰρ τὸ ἄεθλον ἐὸν στέφανον, ἀλλ' οὐ χρήματα, οὔτε ἠνέσχετο σιγῶν, εἶπέ τε ἐς πάντας τάδε· "Παπαὶ, Μαρδόνιε, κοίους ἐπ' ἄνδρας "ἤγαγες μαχησομένους ἡμέας, οἳ οὐ περὶ χρημάτων "τὸν ἀγῶνα ποιεῦνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς!" Τούτῳ μὲν δὴ ταῦτα εἴρητο.

Thessali Phocensibus pridem, magis etiam ob cladem nuper acceptam infesti,

XXVII. Ἐν δὲ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ, ἐπεί τε τὸ ἐν Θερμοπύλῃσι τρῶμα ἐγεγόνεε, αὐτίκα Θεσσαλοὶ πέμπουσι κήρυκα ἐς Φωκέας, ἅτε σφι ἐνέχοντες αἰεὶ χόλον, ἀπὸ δὲ τοῦ ὑστάτου τρώματος καὶ τὸ κάρτα. Ἐσβαλόντες γὰρ πανστρατιῇ αὐτοί τε οἱ Θεσσαλοὶ καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτέων ἐς τοὺς Φωκέας, οὐ πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον ταύτης τῆς βασιλῆος στρατηλασίης, ἑσσώθησαν ὑπὸ τῶν Φωκέων, καὶ περιέφθησαν τρηχέως. ἐπεί τε γὰρ κατειλήθησαν ἐς τὸν Παρνησσὸν οἱ Φωκέες, ἔχοντες μάντιν Τελλίην τὸν Ἠλεῖον, ἐνθαῦτα ὁ Τελλίης οὗτος σοφίζεται αὐτοῖσι τοιόνδε. γυψώσας ἄνδρας ἑξακοσίους τῶν Φωκέων τοὺς ἀρίστους, αὐτούς τε τούτους καὶ τὰ ὅπλα αὐτέων, νυκτὸς ἐπεθήκατο τοῖσι Θεσσαλοῖσι· προείπας αὐτοῖσι, τὸν ἂν μὴ λευκανθίζοντα ἴδωνται, τοῦτον κτείνειν. τούτους ὦν αἵ τε φυλακαὶ τῶν Θεσσαλῶν πρῶται ἰδοῦσαι ἐφοβήθησαν, δόξασαι ἄλλο τι εἶναι τέρας, καὶ μετὰ τὰς φυλακὰς αὐτὴ ἡ στρατιὴ, οὕτω ὥστε τετρακισχιλίων κρατῆσαι νεκρῶν καὶ ἀσπίδων Φωκέας· τῶν τὰς μὲν ἡμισέας ἐς Ἄβας ἀνέθεσαν, τὰς δὲ ἐς Δελφούς· ἡ δὲ δεκάτη ἐγένετο τῶν χρημάτων ἐκ ταύτης τῆς μάχης, οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες οἱ περὶ τὸν τρίποδα συνεστεῶτες, ἔμπροσθε τοῦ νηοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖσι, καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι ἐν Ἄβῃσι ἀνακέαται.

XXVIII. Ταῦτα μέν νυν τὸν πεζὸν ἐργάσαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες, πολιορκέοντας ἑωυτούς· ἐσβαλοῦσαν δὲ ἐς τὴν χώρην ἵππον αὐτέων, ἐλυμήναντο ἀνηκέστως. ἐν γὰρ τῇ ἐσβολῇ ἥ ἐστι κατὰ Ὑάμπολιν, ἐν ταύτῃ τάφρον μεγάλην ὀρύξαντες, ἀμφορέας

κείνους ἐς αὐτὴν κατέθηκαν· χοῦν δὲ ἐπιφορήσαντες, καὶ ὁμοιώσαντες τῷ ἄλλῳ χώρῳ, ἐδέκοντο τοὺς Θεσσαλοὺς ἐσβάλλοντας. οἱ δὲ, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, φερόμενοι ἐσέπεσον ἐς τοὺς ἀμφορέας. ἐνθαῦτα οἱ ἵπποι τὰ σκέλεα διεφθάρησαν.

statim post pugnam Pylaicam [c. 27.] misso nuntio, multorum mercede talentorum incolumitatem illis pollicentur.

XXIX. Τουτέων δή σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον οἱ Θεσσαλοὶ, πέμψαντες κήρυκα, ἠγόρευον τάδε· "Ὦ Φωκέες, ἤδη τι μᾶλλον γνωσιμαχέετε μὴ εἶναι ὁμοῖοι ἡμῖν. πρόσθεν τε γὰρ ἐν τοῖσι Ἕλλησι, ὅσον χρόνον ἐκεῖνα ἡμῖν ἥνδανε, πλέον αἰεί κοτε ὑμέων ἐφερόμεθα· νῦν τε παρὰ τῷ βαρβάρῳ τοσοῦτον δυνάμεθα, ὥστε ἐπ' ἡμῖν ἐστι τῆς γῆς τε ἐστερῆσθαι καὶ πρὸς ἠνδραποδίσθαι ὑμέας. ἡμέες μέντοι, τὸ πᾶν ἔχοντες, οὐ μνησικακέομεν· ἀλλ' ἡμῖν γενέσθω ἀντ' αὐτέων πεντήκοντα τάλαντα ἀργυρίου, καὶ ὑμῖν ὑποδεκόμεθα τὰ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώρην ἀποτρέψειν."

A quibus contemti,

XXX. Ταῦτά σφι ἐπαγγέλλοντο οἱ Θεσσαλοί. οἱ γὰρ Φωκέες μοῦνοι τῶν ταύτῃ ἀνθρώπων οὐκ ἐμήδιζον, κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν, ὡς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὑρίσκω, κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν· εἰ δὲ Θεσσαλοὶ τὰ Ἑλλήνων ηὖξον, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, ἐμήδιζον ἂν οἱ Φωκέες. ταῦτα ἐπαγγελλομένων Θεσσαλῶν, οὔτε δώσειν ἔφασαν χρήματα, παρέχειν τέ σφι Θεσσαλοῖσι ὁμοίως μηδίζειν, εἰ ἄλλως βουλοίατο· ἀλλ' οὐκ ἔσεσθαι ἑκόντες εἶναι προδόται τῆς Ἑλλάδος.

barbaros in Phocidem deducunt. Iter Persarum, postquam e Trachinia movissent. Doris: ejus incolis, quod barbarorum partibus faverent, parcitur.

XXXI. Ἐπειδὴ δὲ ἀνηνείχθησαν οὗτοι οἱ λόγοι, οὕτω δὴ οἱ Θεσσαλοὶ, κεχολωμένοι τοῖσι Φωκεῦσι, ἐγένοντο ἡγεμόνες τῷ βαρβάρῳ τῆς ὁδοῦ. ἐκ μὲν δὴ τῆς Τρηχινίης ἐς τὴν Δωρίδα ἐσέβαλον. τῆς γὰρ Δωρίδος χώρης ποδεὼν στεινὸς ταύτῃ κατατείνει, ὡς τριήκοντα σταδίων μάλιστά κη εὖρος, κείμενος μεταξὺ τῆς τε Μηλίδος καὶ τῆς Φωκίδος χώρης, ἥπερ ἦν τὸ παλαιὸν Δρυοπίς· ἡ δὲ χώρη αὕτη ἐστὶ μητρόπολις Δωριέων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ. ταύτην ὦν τὴν

Δωρίδα γῆν οὐκ ἐσίναντο ἐσβαλόντες οἱ βάρβαροι· ἐμήδιζόν τε γάρ, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι.

XXXII. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Δωρίδος ἐς τὴν Φωκίδα ἐσέβαλον, αὐτοὺς μὲν τοὺς Φωκέας οὐκ αἱρέουσι. οἱ μὲν γὰρ τῶν Φωκέων ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνησσοῦ ἀνέβησαν· ἔστι δὲ καὶ ἐπιτηδέη δέξασθαι ὅμιλον τοῦ Παρνησσοῦ ἡ κορυφὴ κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένη ἐπ' ἑωυτῆς· Τιθορέα οὔνομα αὐτῇ· ἐς τὴν δὴ ἀνηνείκαντο, καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν. οἱ δὲ πλεῦνες αὐτέων, ἐς τοὺς Ὀζόλας Λοκροὺς ἐξεκομίσαντο, ἐς Ἄμφισσαν πόλιν, τὴν ὑπὲρ τοῦ Κρισαίου πεδίου οἰκεομένην. Οἱ δὲ βάρβαροι τὴν χώρην πᾶσαν ἐπέδραμον τὴν Φωκίδα· Θεσσαλοὶ γὰρ οὕτω ἦγον τὸν στρατόν· ὁκόσα δὲ ἐπέσχον, πάντα ἐπέφλεγον καὶ ἔκειρον, καὶ ἐς τὰς πόλις ἐνιέντες πῦρ καὶ ἐς τὰ ἱρά.

Phocenses ipsi plerique omnes diffugiunt: urbes eorum et agri ferro atque igni vastantur. Parnassus.

XXXIII. Πορευόμενοι γὰρ ταύτῃ παρὰ τὸν Κηφισσὸν ποταμὸν, ἐδήϊουν πάντα, καὶ κατὰ μὲν ἔκαυσαν Δρύμον πόλιν, κατὰ δὲ Χαράδρην, καὶ Ἔρωχον, καὶ Τεθρώνιον, καὶ Ἀμφίκαιαν, καὶ Νέωνα, καὶ Πεδιέας, καὶ Τριτέας, καὶ Ἐλάτειαν, καὶ Ὑάμπολιν, καὶ Παραποταμίους, καὶ Ἄβας· ἔνθα ἦν ἱρὸν Ἀπόλλωνος πλούσιον, θησαυροῖσί τε καὶ ἀναθήμασι πολλοῖσι κατεσκευασμένον· ἦν δὲ καὶ τότε, καὶ νῦν ἐστὶ, χρηστήριον αὐτόθι· καὶ τοῦτο τὸ ἱρὸν συλήσαντες ἐνέπρησαν. καί τινας διώκοντες εἷλον τῶν Φωκέων πρὸς τοῖσι οὔρεσι· καὶ γυναῖκάς τινας διέφθειραν μισγόμενοι ὑπὸ πλήθεος.

Abæ, templo oraculoque Apollinis celebres.

XXXIV. Παραποταμίους δὲ παραμειβόμενοι οἱ βάρβαροι, ἀπίκοντο ἐς Πανοπέας. ἐνθεῦτεν δὲ ἤδη διακρινομένη ἡ στρατιὴ αὐτέων ἐσχίζετο. τὸ μὲν πλεῖστον καὶ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ, ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ πορευόμενον ἐπ' Ἀθήνας, ἐσέβαλε ἐς Βοιωτοὺς, ἐς γῆν τὴν Ὀρχομενίων. Βοιωτῶν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος ἐμήδιζε· τὰς δὲ πόλις αὐτέων ἄνδρες Μακεδόνες διατεταγμένοι ἔσωζον, ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἀποπεμφθέντες· ἔσωζον δὲ, τῇδε βουλόμενοι δῆλον ποιέειν Ξέρξῃ

Mox Xerxes, exercitu bipartito, cum parte altera eaque majore Bœotiam sibi amicam ingreditur,

ὅτι τὰ Μήδων Βοιωτοὶ φρονέοιεν. οὗτοι μὲν δὴ τῶν βαρβάρων ταύτῃ ἐτράποντο.

alteram contra Delphos mittit.

XXXV. Ἄλλοι δὲ αὐτέων, ἡγεμόνας ἔχοντες, ὁρμέατο ἐπὶ τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, ἐν δεξιῇ τὸν Παρνησσὸν ἀπέργοντες. ὅσα δὲ καὶ οὗτοι ἐπέσχον τῆς Φωκίδος, πάντα ἐσιναμώρεον· καὶ γὰρ τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπρησαν, καὶ Δαυλίων, καὶ Αἰολιδέων. Ἐπορεύοντο δὲ ταύτῃ ἀποσχισθέντες τῆς ἄλλης στρατιῆς τῶνδε εἵνεκα, ὅκως συλήσαντες τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, βασιλέϊ Ξέρξῃ ἀποδέξαιεν τὰ χρήματα. πάντα δ' ἠπίστατο τὰ ἐν τῷ ἱρῷ ὅσα λόγου ἦν ἄξια Ξέρξης, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἄμεινον ἢ τὰ ἐν τοῖσι οἰκίοισι ἔλιπε, πολλῶν αἰεὶ λεγόντων, καὶ μάλιστα τὰ Κροίσου τοῦ Ἀλυάττεω ἀναθήματα.

Delphi qua ratione saluti suæ prospexerint.

XXXVI. Οἱ Δελφοὶ δὲ, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἐς πᾶσαν ἀῤῥωδίην ἀπίκατο. ἐν δείματι δὲ μεγάλῳ κατεστεῶτες, ἐμαντεύοντο περὶ τῶν ἱρῶν χρημάτων, εἴτε σφέα κατὰ γῆς κατορύξουσι, εἴτε ἐκκομίσουσι ἐς ἄλλην χώρην. ὁ δὲ θεός σφεας οὐκ ἔα κινέειν, φὰς "αὐτὸς ἱκανὸς εἶναι τῶν ἑωυτοῦ προκατῆσθαι." Δελφοὶ δὲ, ταῦτα ἀκούσαντες, σφέων αὐτέων πέρι ἐφρόντιζον. τέκνα μέν νυν καὶ γυναῖκας πέρην ἐς τὴν Ἀχαιΐην διέπεμψαν· αὐτέων δὲ οἱ μὲν πλεῖστοι ἀνέβησαν ἐς τοῦ Παρνησσοῦ τὰς κορυφὰς, καὶ ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον ἀνηνείκαντο· οἱ δὲ ἐς Ἄμφισσαν τὴν Λοκρίδα ὑπεξῆλθον. πάντες δὲ ὦν οἱ Δελφοὶ ἐξέλιπον τὴν πόλιν, πλὴν ἑξήκοντα ἀνδρῶν καὶ τοῦ προφήτεω.

Prodigia a deo Delphico barbaris appropinquantibus objecta,

XXXVII. Ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ τε ἔσαν οἱ βάρβαροι ἐπιόντες, καὶ ἀπώρεον τὸ ἱρὸν, ἐν τούτῳ ὁ προφήτης, τῷ οὔνομα ἦν Ἀκήρατος, ὁρᾷ πρὸ τοῦ νηοῦ ὅπλα προκείμενα ἔσωθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξενηνειγμένα ἱρὰ, τῶν οὐκ ὅσιον ἦν ἅπτεσθαι ἀνθρώπων οὐδενί. ὁ μὲν δὴ ἤϊε Δελφῶν τοῖσι παρεοῦσι σημανέων τὸ τέρας. Οἱ δὲ βάρβαροι ἐπειδὴ ἐγίνοντο ἐπειγόμενοι κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Προνηΐης Ἀθηναίης, ἐπιγίνεταί σφι τέρεα ἔτι μέζονα τοῦ πρὶν γενομένου τέρεος. θῶμα μὲν

γὰρ καὶ τοῦτο κάρτα ἐστὶ, ὅπλα ἀρήϊα αὐτόματα φανῆναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ· τὰ δὲ δὴ ἐπὶ τούτῳ δεύτερα ἐπιγενόμενα, καὶ διὰ πάντων φασμάτων ἄξια θωυμάσαι μάλιστα. Ἐπεὶ γὰρ δὴ ἦσαν ἐπιόντες οἱ βάρβαροι κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Προνηΐης Ἀθηναίης, ἐν τούτῳ ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραυνοὶ αὐτοῖσι ἐνέπιπτον, ἀπὸ δὲ τοῦ Παρνησσοῦ ἀποῤῥαγεῖσαι δύο κορυφαὶ ἐφέροντο πολλῷ πατάγῳ ἐς αὐτοὺς, καὶ κατέλαβον συχνούς σφεων, ἐκ δὲ τοῦ ἱροῦ τῆς Προνηΐης βοή τε καὶ ἀλαλαγμὸς ἐγίνετο.

illorumque fuga turpis.

XXXVIII. Συμμιγέντων δὲ τουτέων πάντων, φόβος τοῖσι βαρβάροισι ἐνεπεπτώκεε. μαθόντες δὲ οἱ Δελφοὶ φεύγοντάς σφεας, ἐπικαταβάντες, ἀπέκτειναν πλῆθός τι αὐτέων· οἱ δὲ περιεόντες ἰθὺ Βοιωτῶν ἔφευγον. Ἔλεγον δὲ οἱ ἀπονοστήσαντες οὗτοι τῶν βαρβάρων, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ὡς πρὸς τούτοισι καὶ ἄλλα ὥρων θεῖα· δύο γὰρ ὁπλίτας, μέζονας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν, ἔχοντας ἕπεσθαί σφι, κτείνοντας καὶ διώκοντας.

Heroes Phylacus et Autonous.

XXXIX. Τούτους δὲ τοὺς δύο Δελφοὶ λέγουσι εἶναι ἐπιχωρίους ἥρωας, Φύλακόν τε καὶ Αὐτόνοον, τῶν τὰ τεμένεά ἐστι περὶ τὸ ἱρόν· Φυλάκου μὲν, παρ' αὐτὴν τὴν ὁδὸν κατύπερθε τοῦ ἱροῦ τῆς Προνηΐης· Αὐτονόου δὲ, πέλας τῆς Κασταλίης, ὑπὸ τῇ Ὑαμπείῃ κορυφῇ. Οἱ δὲ πεσόντες ἀπὸ τοῦ Παρνησσοῦ λίθοι, ἔτι καὶ ἐς ἡμέας ἦσαν σόοι, ἐν τῷ τεμένεϊ τῆς Προνηΐης Ἀθηναίης κείμενοι, ἐς τὸ ἐνέσκηψαν διὰ τῶν βαρβάρων φερόμενοι. Τουτέων μέν νυν τῶν ἀνδρῶν αὕτη ἀπὸ τοῦ ἱροῦ ἀπαλλαγὴ γίνεται.

Artemisio relicto [c. 21.], classis Græcorum petit Salaminem.

XL. Ὁ δὲ Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, Ἀθηναίων δεηθέντων, ἐς Σαλαμῖνα κατίσχει τὰς νῆας. τῶνδε δὲ εἵνεκα προσεδεήθησαν αὐτέων σχεῖν πρὸς Σαλαμῖνα Ἀθηναῖοι, ἵνα αὐτοὶ παῖδάς τε καὶ γυναῖκας ὑπεξαγάγωνται ἐκ τῆς Ἀττικῆς, πρὸς δὲ καὶ βουλεύσωνται τὸ ποιητέον αὐτοῖσι ἔσται. ἐπὶ

γὰρ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι βουλὴν ἔμελλον ποιήσεσθαι, ὡς ἐψευσμένοι γνώμης. δοκέοντες γὰρ εὑρήσειν Πελοποννησίους πανδημεὶ ἐν τῇ Βοιωτίῃ ὑποκατημένους τὸν βάρβαρον, τῶν μὲν εὗρον οὐδὲν ἐόν, οἱ δὲ ἐπυνθάνοντο τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας ἐς τὴν Πελοπόννησον, περὶ πλείστου τε ποιευμένους περιεῖναι, καὶ ταύτην ἔχοντας ἐν φυλακῇ, τὰ δὲ ἄλλα ἀπιέναι. ταῦτα πυνθανόμενοι, οὕτω δὴ προσεδεήθησάν σφεων σχεῖν πρὸς τὴν Σαλαμῖνα.

Desertæ Athenæ, paucissimis incolarum remanentibus [c. 51.].

XLI. Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατέσχον ἐς τὴν Σαλαμῖνα, Ἀθηναῖοι δὲ ἐς τὴν ἑωυτῶν. μετὰ δὲ τὴν ἄπιξιν, κήρυγμα ἐποιήσαντο "Ἀθηναίων τῇ τις δύναται, "σώζειν τὰ τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας." Ἐνθαῦτα οἱ μὲν πλεῖστοι ἐς Τροιζῆνα ἀπέστειλαν, οἱ δὲ ἐς Αἴγιναν, οἱ δὲ ἐς Σαλαμῖνα. ἔσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκθέσθαι, τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετέειν, καὶ δὴ καὶ τοῦδε εἵνεκα οὐκ ἥκιστα· λέγουσι οἱ Ἀθηναῖοι, ὄφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκροπόλιος ἐνδιαιτέεσθαι ἐν τῷ ἱρῷ. λέγουσί τε ταῦτα, καὶ δὴ καὶ ὡς ἐόντι ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες· τὰ δ' ἐπιμήνια, μελιτόεσσά ἐστι. αὕτη δ' ἡ μελιτόεσσα, ἐν τῷ πρόσθεν αἰεὶ χρόνῳ ἀναισιμουμένη, τότε ἦν ἄψαυστος. σημηνάσης δὲ ταῦτα τῆς ἱρείης, μᾶλλόν τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν, ὡς καὶ τῆς θεοῦ ἀπολελοιπυίης τὴν ἀκρόπολιν. ὡς δέ σφι πάντα ὑπεξέκειτο, ἔπλωον ἐς τὸ στρατόπεδον.

Interim copiis navalibus undique coactis, navium numerus multum crescit. Summa imperii etiam nunc penes Eurybiadem [c. 2.].

XLII. Ἐπεὶ δὲ οἱ ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐς Σαλαμῖνα κατέσχον τὰς νέας, συνέῤῥεε καὶ ὁ λοιπὸς πυνθανόμενος ὁ τῶν Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἐκ Τροιζῆνος· ἐς γὰρ Πώγωνα τὸν Τροιζηνίων λιμένα προείρητο συλλέγεσθαι. συνελέχθησάν τε δὴ πολλῷ πλεῦνες νέες ἢ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἐναυμάχεον, καὶ ἀπὸ πολίων πλεύνων. Ναύαρχος μέν νυν ἐπῆν ὠυτὸς ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης ὁ Εὐρυκλείδεω, ἀνὴρ Σπαρτιήτης, οὐ μέντοι γένεός γε τοῦ βασιληΐου ἐών· νέας δὲ πολλῷ πλείστας τε καὶ ἄριστα πλωούσας παρείχοντο Ἀθηναῖοι.

XLIII. Ἐστρατεύοντο δὲ οἵδε. Ἐκ μὲν Πελοποννήσου, Λακεδαιμόνιοι, ἑκκαίδεκα νῆας παρεχόμενοι· Κορίνθιοι δὲ, τὸ αὐτὸ πλήρωμα παρεχόμενοι τὸ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ. Σικυώνιοι δὲ, πεντεκαίδεκα παρείχοντο νῆας· Ἐπιδαύριοι δὲ, δέκα· Τροιζήνιοι δὲ, πέντε· Ἑρμιονέες δὲ, τρεῖς· ἐόντες οὗτοι, πλὴν Ἑρμιονέων, Δωρικόν τε καὶ Μακεδνὸν ἔθνος, ἐξ Ἐρινεοῦ τε καὶ Πίνδου καὶ τῆς Δρυοπίδος ὕστατα ὁρμηθέντες. οἱ δὲ Ἑρμιονέες εἰσὶ Δρύοπες, ὑπὸ Ἡρακλέος τε καὶ Μηλιέων ἐκ τῆς νῦν Δωρίδος καλεομένης χώρης ἐξαναστάντες. οὗτοι μέν νυν Πελοποννησίων ἐστρατεύοντο.

Recensio populorum Græciæ, qui ad Salaminem naves miserunt: qua opportunitate utens Herodotus, eorum origines et antiquitates perstringit.

XLIV. Οἱ δὲ ἐκ τῆς ἔξω ἠπείρου· Ἀθηναῖοι μὲν, πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρεχόμενοι νῆας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν, μοῦνοι, ἐν Σαλαμῖνι γὰρ οὐ συνεναυμάχησαν Πλαταιέες Ἀθηναίοισι, διὰ τοιόνδε πρῆγμα. ἀπαλλασσομένων τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, ὡς ἐγίνοντο κατὰ Χαλκίδα, οἱ Πλαταιέες ἀποβάντες ἐς τὴν περαίην τῆς Βοιωτίης χώρης, πρὸς ἐκκομιδὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετέων. οὗτοι μέν νυν τούτους σώζοντες ἐλείφθησαν. Ἀθηναῖοι δὲ, ἐπὶ μὲν Πελασγῶν ἐχόντων τὴν νῦν Ἑλλάδα καλεομένην, ἔσαν Πελασγοὶ, οὐνομαζόμενοι Κραναοί· ἐπὶ δὲ Κέκροπος βασιλῆος, ἐπεκλήθησαν Κεκροπίδαι· ἐκδεξαμένου δὲ Ἐρεχθῆος τὴν ἀρχὴν, Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν· Ἴωνος δὲ τοῦ Ξούθου στρατάρχεω γενομένου Ἀθηναίοισι, ἐκλήθησαν ἀπὸ τούτου Ἴωνες.

XLV. Μεγαρέες δὲ τωυτὸ πλήρωμα παρείχοντο τὸ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Ἀμπρακιῶται δὲ, ἑπτὰ νέας ἔχοντες ἐπεβώθησαν· Λευκάδιοι δὲ, τρεῖς· ἔθνος ἐόντες οὗτοι Δωρικὸν ἀπὸ Κορίνθου.

XLVI. Νησιωτέων δὲ, Αἰγινῆται τριήκοντα παρείχοντο. ἔσαν μέν σφι καὶ ἄλλαι πεπληρωμέναι νέες, ἀλλὰ τῆσι μὲν τὴν ἑωυτῶν ἐφύλασσον, τριήκοντα δὲ τῆσι ἄριστα πλωούσῃσι ἐν Σαλαμῖνι ἐναυμάχησαν. Αἰγινῆται δέ εἰσι Δωριέες, ἀπὸ Ἐπιδαύρου· τῇ δὲ

νήσῳ πρότερον οὔνομα ἦν Οἰνώνη. μετὰ δὲ Αἰγινήτας, Χαλκιδέες τὰς ἐπ' Ἀρτεμισίῳ εἴκοσι παρεχόμενοι, καὶ Ἐρετριέες τὰς ἑπτά· οὗτοι δὲ Ἴωνές εἰσι. μετὰ δὲ, Κεῖοι τὰς αὐτὰς παρεχόμενοι· ἔθνος ἐὸν Ἰωνικὸν ἀπὸ Ἀθηνέων. Νάξιοι δὲ παρείχοντο τέσσερας· ἀποπεμφθέντες μὲν ἐς τοὺς Μήδους ὑπὸ τῶν πολιητέων, κατάπερ ὦλλοι νησιῶται· ἀλογήσαντες δὲ τῶν ἐντολέων, ἀπίκατο ἐς τοὺς Ἕλληνας, Δημοκρίτου σπεύσαντος, ἀνδρὸς τῶν ἀστῶν δοκίμου, καὶ τότε τριηραρχέοντος. Νάξιοι δέ εἰσι Ἴωνες, ἀπ' Ἀθηνέων γεγονότες. Στυρέες δὲ τὰς αὐτὰς παρείχοντο νῆας τὰς καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Κύθνιοι δὲ, μίαν καὶ πεντηκόντερον· ἐόντες συναμφότεροι οὗτοι Δρύοπες. καὶ Σερίφιοί τε καὶ Σίφνιοι καὶ Μήλιοι ἐστρατεύοντο· οὗτοι γὰρ οὐκ ἔδοσαν μοῦνοι νησιωτέων τῷ βαρβάρῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ.

XLVII. Οὗτοι μὲν ἅπαντες ἐντὸς οἰκημένοι Θεσπρωτῶν καὶ Ἀχέροντος ποταμοῦ, ἐστρατεύοντο· Θεσπρωτοὶ γάρ εἰσι ὁμουρέοντες Ἀμπρακιώτῃσι καὶ Λευκαδίοισι, οἳ ἐξ ἐσχατέων χωρέων ἐστρατεύοντο. Τῶν δὲ ἐκτὸς τουτέων οἰκημένων, Κροτωνιῆται μοῦνοι ἔσαν οἳ ἐβώθησαν τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ, νηῒ μιῇ, τῆς ἦρχε ἀνὴρ τρὶς πυθιονίκης, Φάϋλλος. Κροτωνιῆται δὲ γένος εἰσὶ Ἀχαιοί.

Numerus modusque navium.

XLVIII. Οἱ μέν νυν ἄλλοι, τριήρεας παρεχόμενοι ἐστρατεύοντο· Μήλιοι δὲ, καὶ Σίφνιοι, καὶ Σερίφιοι, πεντηκοντέρους. Μήλιοι μὲν, γένος ἐόντες ἀπὸ Λακεδαίμονος, δύο παρείχοντο· Σίφνιοι δὲ καὶ Σερίφιοι, Ἴωνες ἐόντες ἀπ' Ἀθηνέων, μίαν ἑκάτεροι. Ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέρων, τριηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.

Ibi Græcorum ducibus de loco pugnæ optando deliberantibus, cum pleri-

XLIX. Ὡς δὲ ἐς τὴν Σαλαμῖνα συνῆλθον οἱ στρατηγοὶ ἀπὸ τῶν εἰρημένων πολίων, ἐβουλεύοντο, προθέντος Εὐρυβιάδεω, γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βουλόμενον, ὅκου δοκέοι ἐπιτηδεώτατον εἶναι ναυμαχίην ποιέεσθαι τῶν αὐτοὶ χωρέων ἐγκρατέες εἰσί. ἡ

γὰρ Ἀττικὴ ἀφεῖτο ἤδη, τῶν δὲ λοιπέων πέρι προετίθεε. Αἱ γνῶμαι δὲ τῶν λεγόντων αἱ πλεῖσται συνεξέπιπτον, πρὸς τὸν Ἰσθμὸν πλώσαντας ναυμαχέειν πρὸ τῆς Πελοποννήσου· ἐπιλέγοντες τὸν λόγον τόνδε “ ὡς, ἢν νικηθέωσι τῇ ναυμαχίῃ, ἐν Σαλαμῖνι μὲν ἐόντες, πολιορκήσονται ἐν νήσῳ, ἵνα σφι τιμωρίη οὐδεμίη ἐπιφανήσεται· πρὸς δὲ τῷ Ἰσθμῷ, ἐς τοὺς ἑωυτῶν ἐξοίσονται.”

que, relicta ad Salaminem statione, Isthmum tutandum censerent,

L. Ταῦτα τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου στρατηγῶν ἐπιλεγομένων, ἐλήλυθε ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἀγγέλλων ἥκειν τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικήν, καὶ πᾶσαν αὐτὴν πυρπολέεσθαι. Ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπόμενος στρατὸς ἅμα Ξέρξῃ, ἐμπρήσας Θεσπιέων τὴν πόλιν, αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον, καὶ τὴν Πλαταιέων ὡσαύτως, ἧκέ τε ἐς τὰς Ἀθήνας, καὶ πάντα ἐκεῖνα ἐδήϊου. ἐνέπρησε δὲ Θέσπειάν τε καὶ Πλάταιαν, πυθόμενος Θηβαίων ὅτι οὐκ ἐμήδιζον.

venit nuntius, Atticam totam ferro ignique a barbaris devastari. Xerxis cum parte altera exercitus iter per Bœotiam [c. 34.]: in quo Thespiæ ac Platææ incendio deletæ.

LI. Ἀπὸ δὲ τῆς διαβάσιος τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔνθεν πορεύεσθαι ἤρξαντο οἱ βάρβαροι, ἕνα αὐτοῦ διατρίψαντες μῆνα, ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐν τρισὶ ἑτέροισι μήνεσι ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλλιάδεω ἄρχοντος Ἀθηναίοισι. καὶ αἱρέουσι ἔρημον τὸ ἄστυ, καί τινας ὀλίγους εὑρίσκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ ἱρῷ ἐόντας, ταμίας τε τοῦ ἱροῦ, καὶ πένητας ἀνθρώπους· οἳ φραξάμενοι τὴν ἀκρόπολιν θύρῃσί τε καὶ ξύλοισι, ἠμύνοντο τοὺς ἐπιόντας· ἅμα μὲν ὑπ' ἀσθενίης βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες ἐς Σαλαμῖνα, πρὸς δὲ αὐτοὶ δοκέοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήϊον τὸ ἡ Πυθίη σφι ἔχρησε “ τὸ ξύλινον τεῖχος ἀνάλωτον ἔσεσθαι·” αὐτὸ δὴ τοῦτο εἶναι τὸ κρησφύγετον κατὰ τὸ μαντήϊον, καὶ οὐ τὰς νῆας.

Astu vacuum Persæ ingressi,

LII. Οἱ δὲ Πέρσαι, ἱζόμενοι ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὄχθον, τὸν Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρήϊον πάγον, ἐπολιόρκεον τρόπον τοιόνδε· ὅκως στυπεῖον περὶ τοὺς οἰστοὺς περιθέντες ἅψειαν, ἐτόξευον ἐς τὸ

arcem, Atheniensibus qui remanserant fortissime resistenti-

bus, oppugnant,

φράγμα. ἐνθαῦτα Ἀθηναίων οἱ πολιορκεόμενοι ὅμως ἠμύνοντο, καίπερ ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ ἀπιγμένοι, καὶ τοῦ φράγματος προδεδωκότος· οὐδὲ λόγους τῶν Πεισιστρατιδέων προσφερόντων περὶ ὁμολογίης ἐνεδέκοντο. ἀμυνόμενοι δὲ, ἄλλα τε ἀντεμηχανέοντο, καὶ δὴ καὶ προσιόντων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς πύλας, ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν· ὥστε Ξέρξεα ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἀπορίῃσι ἐνέχεσθαι, οὐ δυνάμενόν σφεας ἑλεῖν.

tandemque capiunt. Defensores occisi: arx direpta incensaque.

LIII. Χρόνῳ δ' ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δή τις ἔσοδος τοῖσι βαρβάροισι· ἔδεε γὰρ κατὰ τὸ θεοπρόπιον πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν τὴν ἐν τῇ ἠπείρῳ γενέσθαι ὑπὸ Πέρσῃσι. ἔμπροσθε ὦν πρὸ τῆς ἀκροπόλιος, ὄπισθε δὲ τῶν πυλέων καὶ τῆς ἀνόδου, τῇ δὴ οὔτε τις ἐφύλασσε, οὔτ' ἂν ἤλπισε μή κοτέ τις κατὰ ταῦτα ἀναβαίη ἀνθρώπων, ταύτῃ ἀνέβησάν τινες κατὰ τὸ ἱρὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου, καίτοιπερ ἀποκρήμνου ἐόντος τοῦ χώρου. Ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς ἀναβεβηκότας οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, οἱ μὲν ἐῤῥίπτεον ἑωυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω, καὶ διεφθείροντο, οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφευγον. τῶν δὲ Περσέων οἱ ἀναβεβηκότες, πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς πύλας· ταύτας δὲ ἀνοίξαντες, τοὺς ἱκέτας ἐφόνευον· ἐπεὶ δέ σφι πάντες κατέστρωντο, τὸ ἱρὸν συλήσαντες, ἐνέπρησαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν.

Exsulibus ibi die post, Xerxe jubente, sacrificantibus

LIV. Σχὼν δὲ παντελέως τὰς Ἀθήνας Ξέρξης, ἀπέπεμψε ἐς Σοῦσα ἄγγελον ἱππέα, Ἀρταβάνῳ ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν σφι εὐπρηξίην. Ἀπὸ δὲ τῆς πέμψιος τοῦ κήρυκος δευτέρῃ ἡμέρῃ συγκαλέσας Ἀθηναίων τοὺς φυγάδας, ἑωυτῷ δὲ ἑπομένους, ἐκέλευε τρόπῳ τῷ σφετέρῳ θῦσαι τὰ ἱρὰ, ἀναβάντας ἐς τὴν ἀκρόπολιν· εἴ τε δὴ ὦν ὄψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, εἴ τε καὶ ἐνθύμιόν οἱ ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν. οἱ δὲ φυγάδες τῶν Ἀθηναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα.

quid por-

LV. Τοῦ δὲ εἵνεκεν τουτέων ἐπεμνήσθην, φράσω.

ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλι ταύτῃ Ἐρεχθῆος τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι νηὸς, ἐν τῷ ἐλαίη τε καὶ θάλασσα ἔνι· τὰ λόγος παρὰ Ἀθηναίων Ποσειδέωνά τε καὶ Ἀθηναίην, ἐρίσαντας περὶ τῆς χώρης, μαρτύρια θέσθαι. ταύτην ὦν τὴν ἐλαίην ἅμα τῷ ἄλλῳ ἱρῷ κατέλαβε ἐμπρησθῆναι ὑπὸ τῶν βαρβάρων· δευτέρῃ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς ἐμπρήσιος, Ἀθηναίων οἱ θύειν ὑπὸ βασιλῆος κελευόμενοι, ὡς ἀνέβησαν ἐς τὸ ἱρὸν, ὥρων βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχεος ὅσον τε πηχυαῖον ἀναδεδραμηκότα. οὗτοι μέν νυν ταῦτα ἔφρασαν.

tenti sacra Minervæ olea obtulerit.

LVI. Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες, ὥς σφι ἐξαγγέλθη ὡς ἔσχε τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, ἐς τοσοῦτον θόρυβον ἀπίκοντο, ὥστε ἔνιοι τῶν στρατηγῶν οὐδὲ κυρωθῆναι ἔμενον τὸ προκείμενον πρῆγμα, ἀλλ' ἔς τε τὰς νῆας ἐσέπιπτον, καὶ ἱστία ἀείροντο ὡς ἀποθευσόμενοι· τοῖσί τε ὑπολειπομένοισι αὐτέων ἐκυρώθη πρὸ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυμαχέειν. νύξ τε ἐγίνετο, καὶ οἳ, διαλυθέντες ἐκ τοῦ συνεδρίου, ἐσέβαινον ἐς τὰς νῆας.

Audita eversione Athenarum, Græci Isthmum petere constituunt.

LVII. Ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλῆα ἀπικόμενον ἐπὶ τὴν νῆα, εἴρετο Μνησίφιλος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὅ τι σφι εἴη βεβουλευμένον. πυθόμενος δὲ πρὸς αὐτοῦ ὡς εἴη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμὸν, καὶ πρὸ τῆς Πελοποννήσου ναυμαχέειν, εἶπε· "Οὔτοι ἄρα ἢν ἀπαίρωσι τὰς νῆας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις. κατὰ γὰρ πόλις ἕκαστοι τρέψονται· καὶ οὔτε σφέας Εὐρυβιάδης κατέχειν δυνήσεται, οὔτε τις ἀνθρώπων ἄλλος, ὥστε οὐ μὴ διασκεδασθῆναι τὴν στρατιήν· ἀπολέεταί τε ἡ Ἑλλὰς ἀβουλίῃσι. ἀλλ', εἴ τις ἐστὶ μηχανὴ, ἴθι, καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ βεβουλευμένα, ἤν κως δύνῃ ἀναγνῶσαι Εὐρυβιάδεα μεταβουλεύσασθαι, ὥστε αὐτοῦ μενέειν."

Id Athenis adeoque toti Græciæ perniciosissimum fore Themistocles a Mnesiphilo Atheniensi edoctus,

LVIII. Κάρτα δὴ τῷ Θεμιστοκλέϊ ἤρεσε ἡ ὑποθήκη· καὶ οὐδὲν πρὸς ταῦτα ἀμειψάμενος, ἤϊε ἐπὶ τὴν νῆα τὴν Εὐρυβιάδεω. ἀπικόμενος δὲ, ἔφη θέλειν οἱ κοινόν τι πρῆγμα συμμῖξαι. ὁ δ' αὐτὸν ἐς τὴν νῆα

Eurybiadi persuadet, ut duces in concilium denuo cogat:

ἐκέλευε ἐσβάντα λέγειν εἴ τι θέλει. ἐνθαῦτα ὁ Θεμιστοκλέης παριζόμενός οἱ καταλέγει κεῖνά τε πάντα τὰ ἤκουσε Μνησιφίλου, ἑωυτοῦ ποιεύμενος, καὶ ἄλλα πολλὰ προστιθείς· ἐς ὃ ἀνέγνωσε χρηΐζων ἔκ τε τῆς νηὸς ἐκβῆναι, συλλέξαι τε τοὺς στρατηγοὺς ἐς τὸ συνέδριον.

ubi cum Adimanto, Corinthiorum duce,

LIX. Ὡς δὲ ἄρα συνελέχθησαν, πρὶν ἢ τὸν Εὐρυβιάδεα προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἵνεκα συνήγαγε τοὺς στρατηγοὺς, πολὺς ἦν ὁ Θεμιστοκλέης ἐν τοῖσι λόγοισι, οἷα κάρτα δεόμενος. λέγοντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς Ἀδείμαντος ὁ Ὠκύτου εἶπε· "Ὦ Θεμιστόκλεες, ἐν τοῖσι ἀγῶσι οἱ προεξανιστάμενοι ῥαπίζονται." ὁ δὲ, ἀπολυόμενος, ἔφη· "Οἱ δέ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανεῦνται."

LX. Τότε μὲν ἠπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο.
πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιάδεα ἔλεγε ἐκείνων μὲν οὐκέτι οὐδὲν
τῶν πρότερον λεχθέντων, ὡς ἐπεὰν ἀπαίρωσι ἀπὸ
Σαλαμῖνος, διαδρήσονται. παρεόντων γὰρ τῶν συμ-
μάχων οὐκ ἔφερέ οἱ κόσμον οὐδένα κατηγορέειν· ὁ δὲ
1 ἄλλου λόγου εἴχετο, λέγων τάδε. "Ἐν σοὶ νῦν ἐστὶ
" σῶσαι τὴν Ἑλλάδα, ἢν ἐμοὶ πείθῃ ναυμαχίην
" αὐτοῦ μένων ποιέεσθαι, μηδὲ, πειθόμενος τουτέων
" τοῖσι λέγουσι, ἀναζεύξῃς πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς
" νῆας. ἀντίθες γὰρ ἑκάτερον, ἀκούσας. πρὸς μὲν τῷ
" Ἰσθμῷ συμβάλλων, ἐν πελάγεϊ ἀναπεπταμένῳ
" ναυμαχήσεις, ἐς ὃ ἥκιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι,
" νῆας ἔχουσι βαρυτέρας, καὶ ἀριθμὸν ἐλάσσονας.
" τοῦτο δὲ, ἀπολέεις Σαλαμῖνά τε καὶ Μέγαρα καὶ
" Αἴγιναν, ἤνπερ καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχήσωμεν. ἅμα
" γὰρ τῷ ναυτικῷ αὐτέων ἕψεται καὶ ὁ πεζὸς στρατός·
" καὶ οὕτω σφέας αὐτὸς ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον,
2 " κινδυνεύσεις τε ἁπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. Ἢν δὲ τὰ ἐγὼ λέ-
" γω ποιήσῃς, τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστὰ εὑρήσεις. πρῶ-
" τα μὲν, ἐν στεινῷ συμβάλλοντες νηυσὶ ὀλίγῃσι πρὸς
" πολλὰς, ἢν τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίνῃ, πολλὸν
" κρατήσομεν. τὸ γὰρ ἐν στεινῷ ναυμαχέειν, πρὸς ἡμέων

"ἐστί· ἐν εὐρυχωρίῃ δὲ, πρὸς ἐκείνων. αὖτις δὲ, Σαλαμὶς
"περιγίνεται, ἐς τὴν ἡμῖν ὑπέκκειται τέκνα τε καὶ γυ-
"ναῖκες. καὶ μὴν καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔνεστι, τοῦ καὶ
"περιέχεσθε μάλιστα· ὁμοίως αὐτοῦ τε μένων, προ-
"ναυμαχήσεις Πελοποννήσου, καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ·
"οὐδέ σφεας, εἴπερ εὖ φρονέεις, ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελο-
"πόννησον. Ἢν δέ γε καὶ τὰ ἐγὼ ἐλπίζω γένηται,
"καὶ νικήσωμεν τῇσι νηυσὶ, οὔτε ὑμῖν ἐς τὸν Ἰσθμὸν
"παρέσονται οἱ βάρβαροι, οὔτε προβήσονται ἑκα-
"στέρω τῆς Ἀττικῆς, ἀπίασί τε οὐδενὶ κόσμῳ, Μεγά-
"ροισί τε κερδανέομεν περιεοῦσι, καὶ Αἰγίνῃ, καὶ
"Σαλαμῖνι, ἐν τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν ἐστι τῶν ἐχθρῶν
"κατύπερθε γενέσθαι. Οἰκότα μέν νυν βουλευομέ-
"νοισι ἀνθρώποισι, ὡς τὸ ἐπίπαν ἐθέλει γίνεσθαι· μὴ
"δὲ οἰκότα βουλευομένοισι, οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ θεὸς
"προσχωρέειν πρὸς τὰς ἀνθρωπηΐας γνώμας."

LXI. Ταῦτα λέγοντος Θεμιστοκλέους, αὖτις ὁ Κορίνθιος Ἀδείμαντος ἐπεφέρετο, σιγᾷν τε κελεύων τῷ μὴ ἔστι πατρὶς, καὶ Εὐρυβιάδεα οὐκ ἐῶν ἐπιψηφίζειν ἀπόλι ἀνδρί· πόλιν γὰρ τὸν Θεμιστοκλῆα παρεχόμενον, οὕτω ἐκέλευε γνώμας συμβάλλεσθαι. ταῦτα δέ οἱ προέφερε, ὅτι ἡλώκεσάν τε καὶ κατείχοντο αἱ Ἀθῆναι. Τότε δὴ ὁ Θεμιστοκλέης κεῖνόν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε· ἑωυτοῖσί τε ἐδήλου λόγῳ ὡς εἴη καὶ πόλις καὶ γῆ μέζων ἤπερ κείνοισι, ἔστ' ἂν διηκόσιαι νῆές σφι ἔωσι πεπληρωμέναι· οὐδαμοὺς γὰρ Ἑλλήνων αὐτοὺς ἐπιόντας ἀποκρούσεσθαι.

convicio acerbissimo altercatus, argumentis minisque tandem cæteros a fuga capessenda revocat.

LXII. Σημαίνων δὲ ταῦτα, τῷ λόγῳ διέβαινε ἐς Εὐρυβιάδεα, λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα· "Σὺ εἰ
"μενέεις αὐτοῦ, καὶ μένων ἔσεαι ἀνὴρ ἀγαθός·—εἰ δὲ
"μή, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. τὸ πᾶν γὰρ ἡμῖν τοῦ
"πολέμου φέρουσι αἱ νῆες. ἀλλ' ἐμοὶ πείθεο. Εἰ δὲ
"ταῦτα μὴ ποιήσεις, ἡμεῖς μὲν, ὡς ἔχομεν, ἀναλα-
"βόντες τοὺς οἰκέτας, κομιεύμεθα ἐς Σῖριν τὴν ἐν
"Ἰταλίῃ, ἤπερ ἡμετέρη τέ ἐστι ἐκ παλαιοῦ ἔτι, καὶ

“ τὰ λόγια λέγει, ὑπ’ ἡμέων αὐτὴν δέειν κτισθῆναι. “ ὑμεῖς δὲ, συμμάχων τοιῶνδε μουνωθέντες, μεμνή- “ σεσθε τῶν ἐμῶν λόγων.”

LXIII. Ταῦτα δὲ Θεμιστοκλῆος λέγοντος, ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβιάδης. δοκέειν δέ μοι, ἀῤῥωδήσας μάλιστα τοὺς Ἀθηναίους ἀνεδιδάσκετο, μή σφεας ἀπολίπωσι, ἢν πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ἀνάγῃ τὰς νῆας. ἀπολιπόντων γὰρ Ἀθηναίων, οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξιόμαχοι οἱ λοιποί. ταύτην δὲ αἱρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντας διαναυμαχέειν.

Mox insecuto terræ motu, vota diis nuncupata, Æacidæque auxilium rogati [c. 83.]

LXIV. Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα, ἔπεσι ἀκροβολισάμενοι, ἐπεί τε Εὐρυβιάδῃ ἔδοξε, αὐτοῦ παρεσκευάζοντο ὡς ναυμαχήσοντες. ἡμέρη τε ἐγίνετο, καὶ ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνιόντι σεισμὸς ἐγένετο ἔν τε τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ. ἔδοξε δέ σφι εὔξασθαι τοῖσι θεοῖσι, καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς Αἰακίδας συμμάχους. ὡς δέ σφι ἔδοξε, καὶ ἐποίευν ταῦτα. εὐξάμενοι γὰρ πᾶσι τοῖσι θεοῖσι, αὐτόθεν μὲν ἐκ Σαλαμῖνος Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπεκαλέοντο· ἐπὶ δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας νῆα ἀπέστελλον ἐς Αἴγιναν.

Pulvis clamorque mysticus Eleusine circa idem tempus exortus, quid de belli eventu portenderit.

LXV. Ἔφη δὲ Δικαῖος ὁ Θεοκύδεος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, φυγάς τε καὶ παρὰ Μήδοισι λόγιμος γενόμενος τοῦτον τὸν χρόνον· “ ἐπεί τε ἐκείρετο ἡ Ἀττικὴ χώρη ὑπὸ τοῦ πεζοῦ στρατοῦ τοῦ Ξέρξεω, ἐοῦσα ἐρῆμος Ἀθηναίων, τυχεῖν τότε ἐὼν ἅμα Δημαρήτῳ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἐν τῷ Θριασίῳ πεδίῳ· ἰδεῖν δὲ κονιορτὸν χωρέοντα ἀπὸ Ἐλευσῖνος, ὡς ἀνδρῶν μάλιστά κῃ τρισμυρίων· ἀποθωυμάζειν τέ σφεας τὸν κονιορτὸν, ὅτεών κοτε εἴη ἀνθρώπων, καὶ πρόκα τε φωνῆς ἀκούειν, καί οἱ φαίνεσθαι τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν ἴακχον. εἶναι δ’ ἀδαήμονα τῶν ἱρῶν τῶν ἐν Ἐλευσῖνι τὸν Δημάρητον, εἴρεσθαί τε αὐτὸν ὅ τι τὸ φθεγγόμενον εἴη τοῦτο· αὐτὸς δὲ εἶπαι· “ Δημάρητε, οὐκ “ ἔστι ὅκως οὐ μέγα τι σίνος ἔσται τῇ βασιλῆος “ στρατιῇ. τάδε γὰρ ἀρίδηλα, ἐρήμου ἐούσης τῆς “ Ἀττικῆς, ὅτι θεῖον τὸ φθεγγόμενον, ἀπὸ Ἐλευσῖνος

"ἰὸν ἐς τιμωρίην Ἀθηναίοισί τε καὶ τοῖσι συμμάχοισι. καὶ ἢν μέν γε κατασκήψῃ ἐς τὴν Πελοπόννησον, κίνδυνος αὐτῷ τε βασιλέϊ καὶ τῇ στρατιῇ τῇ ἐν τῇ ἠπείρῳ ἔσται· ἢν δὲ ἐπὶ τὰς νῆας τράπηται τὰς ἐν Σαλαμῖνι, τὸν ναυτικὸν στρατὸν κινδυνεύσει βασιλεὺς ἀποβαλέειν. τὴν δὲ ὁρτὴν ταύτην ἄγουσι Ἀθηναῖοι ἀνὰ πάντα ἔτεα τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κούρῃ, καὶ αὐτέων τε ὁ βουλόμενος καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων μυεῖται· καὶ τὴν φωνὴν, τῆς ἀκούεις, ἐν ταύτῃ τῇ ὁρτῇ ἰακχάζουσι." Πρὸς ταῦτα εἶπαι Δημάρητον· "Σίγα τε, καὶ μηδενὶ ἄλλῳ τὸν λόγον τοῦτον εἴπῃς. ἢν γάρ τοι ἐς βασιλῆα ἀνενειχθῇ τὰ ἔπεα ταῦτα, ἀποβαλέεις τὴν κεφαλήν· καί σε οὔτε ἐγὼ δυνήσομαι ῥύσασθαι, οὔτ' ἄλλος ἀνθρώπων οὐδὲ εἷς. ἀλλ' ἔχ' ἥσυχος. περὶ δὲ στρατιῆς τῆσδε θεοῖσι μελήσει." Τὸν μὲν δὴ ταῦτα παραινέειν. ἐκ δὲ τοῦ κονιορτοῦ καὶ τῆς φωνῆς γενέσθαι νέφος, καὶ μεταρσιωθὲν, φέρεσθαι ἐπὶ Σαλαμῖνος, ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων. οὕτω δὲ αὐτοὺς μαθεῖν, ὅτι τὸ ναυτικὸν τὸ Ξέρξεω ἀπολέεσθαι μέλλοι." Ταῦτα μὲν Δικαῖος ὁ Θεοκύδεος ἔλεγε, Δημαρήτου τε καὶ ἄλλων μαρτύρων καταπτόμενος.

Inter hæc Persarum classis in Phalerum appellit. Quantis copiis Xerxes Atticam terra marique invaserit.

LXVI. Οἱ δὲ ἐς τὸν Ξέρξεω ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες, ἐπειδὴ ἐκ Τρηχῖνος, θεησάμενοι τὸ τρῶμα τὸ Λακωνικὸν, διέβησαν ἐς τὴν Ἱστιαίην, ἐπισχόντες ἡμέρας τρεῖς ἔπλωον δι' Εὐρίπου, καὶ ἐν ἑτέρῃσι τρισὶ ἡμέρῃσι ἐγένοντο ἐν Φαλήρῳ. Ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, οὐκ ἐλάσσονες ἐόντες ἀριθμὸν ἐσέβαλον ἐς τὰς Ἀθήνας, κατά τε ἤπειρον καὶ τῇσι νηυσὶ ἀπικόμενοι, ἢ ἐπί τε Σηπιάδα ἀπίκοντο καὶ ἐς Θερμοπύλας. ἀντιθήσω γὰρ τοῖσί τε ὑπὸ τοῦ χειμῶνος αὐτέων ἀπολομένοισι, καὶ τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι, καὶ τῇσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίῃσι, τούσδε τοὺς τότε οὔκω ἑπομένους βασιλέϊ, Μηλιέας τε καὶ Δωριέας, καὶ Λοκροὺς, καὶ Βοιωτοὺς, πανστρατιῇ ἑπομένους, πλὴν Θεσπιέων τε καὶ Πλαταιέων· καὶ μάλα Καρυστίους τε καὶ Ἀν-

δρίους, καὶ Τηνίους τε καὶ τοὺς λοιποὺς νησιώτας πάντας, πλὴν τῶν πέντε πολίων, τῶν ἐπεμνήσθην πρότερον τὰ οὐνόματα. ὅσῳ γὰρ δὴ προέβαινε ἐσωτέρω τῆς Ἑλλάδος ὁ Πέρσης, τοσούτῳ πλέω ἔθνεά οἱ εἵπετο.

Ibi cum Xerxes de prœlio navali deliberaturus suos convocasset,

LXVII. Ἐπεὶ ὧν ἀπίκατο ἐς τὰς Ἀθήνας πάντες οὗτοι, πλὴν Παρίων· Πάριοι δὲ ὑπολειφθέντες ἐν Κύθνῳ, ἐκαραδόκεον τὸν πόλεμον κῆ ἀποβήσεται· οἱ δὲ λοιποὶ ὡς ἀπίκοντο ἐς τὸ Φάληρον, ἐνθαῦτα κατέβη αὐτὸς Ξέρξης ἐπὶ τὰς νῆας, ἐθέλων σφι συμμίξαί τε καὶ πυθέσθαι τῶν ἐπιπλωόντων τὰς γνώμας. Ἐπεὶ δὲ ἀπικόμενος προΐζετο, παρῆσαν μετάπεμπτοι οἱ τῶν ἐθνέων τῶν σφετέρων τύραννοι καὶ ταξίαρχοι ἀπὸ τῶν νηῶν, καὶ ἵζοντο ὥς σφι βασιλεὺς ἑκάστῳ τιμὴν ἐδεδώκεε· πρῶτος μὲν, ὁ Σιδώνιος βασιλεύς· μετὰ δὲ, ὁ Τύριος· ἐπὶ δὲ, ὧλλοι. ὡς δὲ κόσμῳ ἐπεξῆς ἵζοντο, πέμψας Ξέρξης Μαρδόνιον, εἰρώτα, ἀποπειρώμενος ἑκάστου, εἰ ναυμαχίην ποιέοιτο.

pugna, cæteris suadentibus, sola Artemisia [7, 99.], muliere viris longe callidiori, dissuadetur.

LXVIII. Ἐπεὶ δὲ περιϊὼν εἰρώτα ὁ Μαρδόνιος, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ Σιδωνίου, οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατὰ τὠυτὸ γνώμην ἐξεφέροντο, κελεύοντες ναυμαχίην ποι-
1 έεσθαι, Ἀρτεμισίη δὲ τάδε ἔφη· “Εἶπαί μοι πρὸς “βασιλῆα, Μαρδόνιε, ὡς ἐγὼ τάδε λέγω. Οὔτε “κακίστην γενομένην ἐν τῇσι ναυμαχίῃσι τῇσι πρὸς “Εὐβοίῃ, οὔτε ἐλάχιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, “τὴν ἐοῦσαν γνώμην με δίκαιόν ἐστιν ἀποδείκνυσθαι, “τὰ τυγχάνω φρονέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ “σά. καί τοι τάδε λέγω· φείδεο τῶν νηῶν, μηδὲ ναυ-“μαχίην ποιέο. τοὶ γὰρ ἄνδρες τῶν σῶν ἀνδρῶν κρέσ-“σονες τοσοῦτό εἰσι κατὰ θάλασσαν, ὅσον ἄνδρες γυ-“ναικῶν. τί δὲ πάντως δέει σε ναυμαχίῃσι ἀνακιν-“δυνεύειν; οὐκ ἔχεις μὲν τὰς Ἀθήνας, τῶν περ εἵ-“νεκα ὡρμήθης στρατεύεσθαι, ἔχεις δὲ τὴν ἄλλην “Ἑλλάδα; ἐμποδὼν δέ τοι ἵσταται οὐδείς· οἳ δ᾽ ἔτι
2 “ἀντέστησαν, ἀπήλλαξαν οὕτω ὡς κείνους ἔπρεπε; Τῇ “δὲ ἐγὼ δοκέω ἀποβήσεσθαι τὰ τῶν ἀντιπολέμων

“ πρήγματα, τοῦτο φράσω. ἢν μὲν μὴ ἐπειχθῇς ναυ-
“ μαχίην ποιεύμενος, ἀλλὰ τὰς νῆας αὐτοῦ ἔχῃς πρὸς
“ γῇ μένων, ἢ καὶ προβαίνων ἐς τὴν Πελοπόννησον,
“ εὐπετέως τοι, δέσποτα, χωρήσει τὰ νοέων ἐλήλυθας.
“ οὐ γὰρ οἷοί τε πολλὸν χρόνον εἰσί τοι ἀντέχειν οἱ
“ Ἕλληνες, ἀλλά σφεας διασκεδᾷς, κατὰ πόλις δὲ
“ ἕκαστοι φεύξονται. οὔτε γὰρ σῖτος πάρα σφίσι ἐν
“ τῇ νήσῳ ταύτῃ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι· οὔτε αὐτοὺς
“ οἰκὸς, ἢν σὺ ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον ἐλαύνῃς τὸν πε-
“ ζὸν στρατὸν, ἀτρεμιεῖν τοὺς ἐκεῖθεν αὐτέων ἥκοντας·
“ οὐδέ σφι μελήσει πρὸ τῶν Ἀθηναίων ναυμαχέειν.
“ Ἢν δὲ αὐτίκα ἐπειχθῇς ναυμαχῆσαι, δειμαίνω 3
“ μὴ ὁ ναυτικὸς στρατὸς κακωθεὶς, τὸν πεζὸν προσ-
“ δηλήσηται. πρὸς δὲ, ὦ βασιλεῦ, καὶ τόδε ἐς θυ-
“ μὸν βαλεῦ, ὡς τοῖσι μὲν χρηστοῖσι τῶν ἀνθρώπων
“ κακοὶ δοῦλοι φιλέουσι γίνεσθαι, τοῖσι δὲ κακοῖσι,
“ χρηστοί. σοὶ δὲ, ἐόντι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ
“ δοῦλοί εἰσι οἳ ἐν συμμάχων λόγῳ λέγονται εἶναι,
“ ἐόντες Αἰγύπτιοί τε καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ
“ Πάμφυλοι, τῶν ὄφελός ἐστι οὐδέν.”

LXIX. Ταῦτα λεγούσης πρὸς Μαρδόνιον, ὅσοι μὲν ἔσαν εὔνοοι τῇ Ἀρτεμισίῃ, συμφορὴν ἐποιεῦντο τοὺς λόγους, ὡς κακόν τι πεισομένης πρὸς βασιλῆος, ὅτι οὐκ ἐᾷ ναυμαχίην ποιέεσθαι· οἱ δὲ ἀγαιόμενοί τε καὶ φθονέοντες αὐτῇ, ἅτε ἐν πρώτοισι τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων, ἐτέρποντο τῇ κρίσι, ὡς ἀπολεομένης αὐτῆς. Ἐπεὶ δὲ ἀνηνείχθησαν αἱ γνῶμαι ἐς Ξέρξεα, κάρτα τε ἥσθη τῇ γνώμῃ τῆς Ἀρτεμισίης· καὶ νομίζων ἔτι πρότερον σπουδαίην εἶναι, τότε πολλῷ μᾶλλον αἴνεε. ὅμως δὲ τοῖσι πλέοσι πείθεσθαι ἐκέλευε, τάδε, καταδόξας πρὸς μὲν Εὐβοίῃ σφέας ἐθελοκακέειν, ὡς οὐ παρεόντος αὐτοῦ· τότε δὲ αὐτὸς παρεσκεύαστο θεήσασθαι ναυμαχέοντας.

Nihilo minus sequiore consilio Xerxi probato, Persica classis Græcam aggressura.

LXX. Ἐπειδὴ δὲ παρήγγελλον ἀναπλώειν, ἀνῆγον τὰς νῆας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διαταχθέντες κατ' ἡσυχίην. τότε μέν νυν οὐκ ἐξέχρησέ σφι

Salaminem versus provehitur.

ἡ ἡμέρῃ ναυμαχίην ποιήσασθαι· νὺξ γὰρ ἐπεγένετο· οἱ δὲ παρεσκευάζοντο ἐς τὴν ὑστεραίην. Τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δέος τε καὶ ἀῤῥωδίη, οὐκ ἥκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου. ἀῤῥώδεον δὲ, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι, ὑπὲρ γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυμαχέειν μέλλοιεν· νικηθέντες τε, ἐν νήσῳ ἀπολαμφθέντες πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν ἑωυτῶν ἀφύλακτον.

Quæ dum aguntur, et terrestris Persarum exercitus in Isthmum movet a Peloponnesiis diligenter custoditum.

LXXI. Τῶν δὲ βαρβάρων ὁ πεζὸς ὑπὸ τὴν παρεοῦσαν νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον· καίτοι τὰ δυνατὰ πάντα ἐμεμηχάνητο, ὅκως κατ' ἤπειρον μὴ ἐσβάλοιεν οἱ βάρβαροι. Ὡς γὰρ ἐπύθοντο τάχιστα Πελοποννήσιοι τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδεα ἐν Θερμοπύλῃσι τετελευτηκέναι, συνδραμόντες ἐκ τῶν πολίων, ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἵζοντο· καί σφι ἐπῆν στρατηγὸς Κλεόμβροτος, ὁ Ἀναξανδρίδεω, Λεωνίδεω δὲ ἀδελφεός. ἱζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἰσθμῷ, καὶ συγχώσαντες τὴν Σκιρωνίδα ὁδὸν, μετὰ τοῦτο, ὥς σφι ἔδοξε βουλευομένοισι, οἰκοδόμεον διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τεῖχος. ἅτε δὲ ἐουσέων μυριαδέων πολλέων, καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομένου, ἤνετο τὸ ἔργον. καὶ γὰρ λίθοι, καὶ πλίνθοι, καὶ ξύλα, καὶ φορμοὶ ψάμμου πλήρεες ἐσεφορέοντο, καὶ ἐλίνυον οὐδένα χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι, οὔτε νυκτὸς, οὔτε ἡμέρης.

Gabions

Quæ Peloponnesi gentes Isthmum contra Xerxem communiverint.

LXXII. Οἱ δὲ βωθήσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν πανδημεὶ, οἵδε ἔσαν Ἑλλήνων· Λακεδαιμόνιοί τε καὶ Ἀρκάδες πάντες, καὶ Ἠλεῖοι, καὶ Κορίνθιοι, καὶ Σικυώνιοι, καὶ Ἐπιδαύριοι, καὶ Φλιάσιοι, καὶ Τροιζήνιοι, καὶ Ἑρμιονέες. οὗτοι μὲν ἔσαν οἱ βοηθήσαντες καὶ ὑπεραῤῥωδέοντες τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἔμελε οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροιχώκεε ἤδη.

Hanc peninsulam quot populi incolant: eorum origines.

LXXIII. Οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτά. τουτέων δὲ τὰ μὲν δύο, αὐτόχθονα ἐόντα, κατὰ χώρην ἵδρυται νῦν τῇ καὶ τὸ πάλαι οἴκεον, Ἀρκάδες τε, καὶ Κυνούριοι. ἓν δὲ ἔθνος, τὸ Ἀχαϊκὸν, ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέν τοι τῆς ἑωυτῶν· οἰκέει

δὲ τὴν ἀλλοτρίην. τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνεα τῶν ἑπτὰ τέσσερα, ἐπήλυδά ἐστι, Δωριέες τε, καὶ Αἰτωλοὶ, καὶ Δρύοπες, καὶ Λήμνιοι. Δωριέων μὲν, πολλαί τε καὶ δόκιμοι πόλις· Αἰτωλῶν δὲ, Ἦλις μούνη· Δρυόπων δὲ, Ἑρμιόνη τε καὶ Ἀσίνη ἡ πρὸς Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ· Λημνίων δὲ, Παρωρεῆται πάντες. οἱ δὲ Κυνούριοι, αὐτόχθονες ἐόντες, δοκέουσι μοῦνοι εἶναι Ἴωνες· ἐκδεδωρίευνται δὲ, ὑπό τε Ἀργείων ἀρχόμενοι καὶ τοῦ χρόνου, ἐόντες Ὀρνεῆται καὶ περίοικοι. Τουτέων ὦν τῶν ἑπτὰ ἐθνέων αἱ λοιπαὶ πόλις, πάρεξ τῶν κατέλεξα, ἐκ τοῦ μέσου ἐκατέατο· εἰ δὲ ἐλευθέρως ἔξεστι εἶπαι, ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι, ἐμήδιζον.

Accepto nuntio, Isthmum peti a barbaris, Græci ad Salaminem collecti fugæ consilium denuo ineunt.

LXXIV. Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἰσθμῷ, τοιούτῳ πόνῳ συνέστασαν, ἅτε περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον θέοντες, καὶ τῇσι νηυσὶ οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι ὁμῶς, ταῦτα πυνθανόμενοι, ἀρρώδεον, οὐκ οὕτω περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνοντες, ὡς περὶ τῇ Πελοποννήσῳ. ἕως μὲν δὴ αὐτέων ἀνὴρ ἀνδρὶ παραστὰς σιγῇ λόγον ἐποιέετο, θῶμα ποιεύμενοι τὴν Εὐρυβιάδεω ἀβουλίην· τέλος δὲ, ἐξεῤῥάγη ἐς τὸ μέσον, σύλλογός τε δὴ ἐγίνετο, καὶ πολλὰ ἐλέγετο περὶ τῶν αὐτέων. οἱ μὲν, ὡς ἐς τὴν Πελοπόννησον χρεὸν εἴη ἀποπλώειν, καὶ περὶ ἐκείνης κινδυνεύειν, μηδὲ πρὸ χώρης δοριαλώτου μένοντας μάχεσθαι· Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Αἰγινῆται, καὶ Μεγαρέες, αὐτοῦ μένοντας ἀμύνασθαι.

Strategema Themistoclis hoc consilium eludentis.

LXXV. Ἐνθαῦτα Θεμιστοκλέης, ὡς ἑσσοῦτο τῇ γνώμῃ ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων, λαθὼν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ συνεδρίου. ἐξελθὼν δὲ, πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα πλοίῳ, ἐντειλάμενος τὰ λέγειν χρεόν· τῷ οὔνομα μὲν ἦν Σίκιννος, οἰκέτης δὲ καὶ παιδαγωγὸς ἦν τῶν Θεμιστοκλῆος παίδων· τὸν δὴ ὕστερον τουτέων τῶν πρηγμάτων Θεμιστοκλέης Θεσπιέα τε ἐποίησε, ὡς ἐπεδέκοντο οἱ Θεσπιέες πολιήτας, καὶ χρήμασι ὄλβιον. ὃς τότε πλοίῳ ἀπικόμενος, ἔλεγε πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν βαρβάρων τάδε· "Ἔπεμψέ με " στρατηγὸς ὁ Ἀθηναίων λάθρῃ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων,

“(τυγχάνει γὰρ φρονέων τὰ βασιλῆος, καὶ βουλόμενος μᾶλλον τὰ ὑμέτερα κατύπερθε γίνεσθαι ἢ τὰ τῶν Ἑλλήνων πρήγματα,) φράσοντα, ὅτι οἱ Ἕλληνες δρησμὸν βουλεύονται καταῤῥωδηκότες. καὶ νῦν παρέχει κάλλιστον ὑμέας ἔργον ἁπάντων ἐξεργάσασθαι, ἢν μὴ περιΐδητε διαδράντας αὐτούς. οὔτε γὰρ ἀλλήλοισι ὁμοφρονέουσι, οὔτ᾽ ἔτι ἀντιστήσονται ὑμῖν· πρὸς ἑωυτούς τε σφέας ὄψεσθε ναυμαχέοντας τοὺς τὰ ὑμέτερα φρονέοντας καὶ τοὺς μή.” Ὁ μὲν, ταῦτά σφι σημήνας, ἐκποδὼν ἀπαλλάσσετο.

Persæ a Themistocle illecti, classem Græcorum undique cingentes fuga excludunt.

LXXVI. Τοῖσι δὲ ὡς πιστὰ ἐγίνετο τὰ ἀγγελθέντα, τοῦτο μὲν, ἐς τὴν νησίδα τὴν Ψυττάλειαν, μεταξὺ Σαλαμῖνός τε κειμένην καὶ τῆς ἠπείρου, πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβιβάσαντο· τοῦτο δὲ, ἐπειδὴ ἐγίνοντο μέσαι νύκτες, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ᾽ ἑσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα· ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυνόσουραν τεταγμένοι, κατέχον τε μέχρι Μουνυχίης πάντα τὸν πορθμὸν τῇσι νηυσί. τῶνδε δὲ εἵνεκεν ἀνῆγον τὰς νῆας, ἵνα δὴ τοῖσι Ἕλλησι μηδὲ φυγέειν ἐξῇ, ἀλλ᾽ ἀπολαμφθέντες ἐν τῇ Σαλαμῖνι, δοῖεν τίσιν τῶν ἐπ᾽ Ἀρτεμισίῳ ἀγωνισμάτων. ἐς δὲ τὴν νησίδα τὴν Ψυττάλειαν καλεομένην ἀπεβίβαζον τῶν Περσέων, τῶνδε εἵνεκεν, ὡς, ἐπεὰν γένηται ναυμαχίη, ἐνθαῦτα μάλιστα ἐξοισομένων τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν ναυηγίων, (ἐν γὰρ δὴ πόρῳ τῆς ναυμαχίης τῆς μελλούσης ἔσεσθαι ἔκειτο ἡ νῆσος,) ἵνα τοὺς μὲν περιποιῶσι, τοὺς δὲ διαφθείρωσι. ἐποίευν δὲ σιγῇ ταῦτα, ὡς μὴ πυνθανοίατο οἱ ἐναντίοι. οἱ μὲν δὴ ταῦτα τῆς νυκτὸς, οὐδὲν ἀποκοιμηθέντες, παραρτέοντο.

Bacidis oraculum huc spectans Græciæque salutem portendens.

LXXVII. Χρησμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν ὡς οὐκ εἰσὶ ἀληθέες, οὐ βουλόμενος ἐναργέως λέγοντας πειρᾶσθαι καταβάλλειν, ἐς τοιάδε πρήγματα ἐσβλέψας.

Ἀλλ᾽ ὅταν Ἀρτέμιδος χρυσαόρου ἱερὸν ἀκτὴν
νηυσὶ γεφυρώσωσι, καὶ εἰναλίην Κυνόσουραν,
ἐλπίδι μαινομένῃ λιπαρὰς πέρσαντες Ἀθήνας,

δῖα Δίκη σβέσσει κρατερὸν Κόρον, Ὕβριος υἱὸν,
δεινὸν μαιμώοντα, δοκεῦντ' ἀνὰ πάντα τίθεσθαι.
Χαλκὸς γὰρ χαλκῷ συμμίξεται, αἵματι δ' Ἄρης
πόντον φοινίξει. τότ' ἐλεύθερον Ἑλλάδος ἦμαρ
εὐρύοπα Κρονίδης ἐπάγει, καὶ πότνια Νίκη.

Ἐς τοιαῦτα μὲν, καὶ οὕτω ἐναργέως λέγοντι Βάκιδι, ἀντιλογίης χρησμῶν πέρι οὔτε αὐτὸς λέγειν τολμέω, οὔτε παρ' ἄλλων ἐνδέκομαι.

LXXVIII. Τῶν δὲ ἐν Σαλαμῖνι στρατηγῶν ἐγίνετο ὠθισμὸς λόγων πολλός. ᾔδεσαν δὲ οὔ κω, ὅτι σφέας περιεκυκλέοντο τῇσι νηυσὶ οἱ βάρβαροι· ἀλλ', ὥσπερ τῆς ἡμέρης ὥρων αὐτοὺς τεταγμένους, ἐδόκεον κατὰ χώρην εἶναι.

Græcorum duces inscii adhuc, quid Persæ molirentur,

LXXIX. Συνεστηκότων δὲ τῶν στρατηγῶν, ἐξ Αἰγίνης διέβη Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος μὲν, ἐξωστρακισμένος δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου· τὸν ἐγὼ νενόμικα, πυνθανόμενος αὐτοῦ τὸν τρόπον, ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιότατον. οὗτος ὡνὴρ στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον, ἐξεκαλέετο Θεμιστοκλῆα, ἐόντα μὲν ἑωυτῷ οὐ φίλον, ἐχθρὸν δὲ τὰ μάλιστα· ὑπὸ δὲ μεγάθεος τῶν παρεόντων κακῶν, λήθην ἐκείνων ποιεύμενος ἐξεκαλέετο, θέλων αὐτῷ συμμῖξαι. προακηκόε δὲ ὅτι σπεύδοιεν οἱ ἀπὸ Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμόν. ὡς δὲ ἐξῆλθέ οἱ Θεμιστοκλέης, ἔλεγε Ἀριστείδης τάδε· "Ἡμέας στασιάζειν χρεόν ἐστι, ἔν τε τῷ ἄλλῳ καιρῷ καὶ δὴ καὶ ἐν τῷδε, περὶ τοῦ ὁκότερος ἡμέων πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται. λέγω δέ τοι, ὅτι ἶσόν ἐστι πολλά τε καὶ ὀλίγα λέγειν περὶ ἀποπλόου τοῦ ἐνθεῦτεν Πελοποννησίοισι. ἐγὼ γὰρ αὐτόπτης τοι λέγω γενόμενος, ὅτι νῦν, οὐδ' ἢν θέλωσι, Κορίνθιοί τε καὶ αὐτὸς Εὐρυβιάδης οἷοί τε ἔσονται ἐκπλῶσαι· περιεχόμεθα γὰρ ὑπὸ τῶν πολεμίων κύκλῳ. ἀλλ' ἐσελθὼν σφι ταῦτα σήμηνον."

primum ab Aristide Atheniensi, claro justitiæ laude, sed tum exsule, rem accipiunt.

LXXX. Ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσδε· "Κάρτα τε χρη-

“ στὰ διακελεύεαι, καὶ εὖ ἤγγειλας. τὰ γάρ ἐγὼ ἐδεόμην γενέσθαι, αὐτὸς αὐτόπτης γενόμενος ἥκεις. ἴσθι γὰρ, ἐξ ἐμέο τὰ ποιεύμενα ὑπὸ Μήδων. ἔδεε γὰρ, ὅτε οὐκ ἑκόντες ἔθελον ἐς μάχην κατίστασθαι οἱ Ἕλληνες, ἀέκοντας παραστήσασθαι. σὺ δὲ, ἐπεί περ ἥκεις χρηστὰ ἀπαγγέλλων, αὐτός σφι ἄγγειλον. ἢν γὰρ ἐγὼ αὐτὰ λέγω, δόξω πλάσας λέγειν, καὶ οὐ πείσω, ὡς οὐ ποιεύντων τῶν βαρβάρων ταῦτα. ἀλλά σφι σήμηνον αὐτὸς παρελθὼν ὡς ἔχει. ἐπεὰν δὲ σημήνῃς, ἢν μὲν πείθωνται, ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα· ἢν δὲ αὐτοῖσι μὴ πιστὰ γένηται, ὁμοῖον ἡμῖν ἔσται. οὐ γὰρ ἔτι διαδρήσονται, εἴπερ περιεχόμεθα πανταχόθεν, ὡς σὺ λέγεις.”

Cui cum fidem plerique non haberent,

LXXXI. Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστείδης, φάμενος ἐξ Αἰγίνης τε ἥκειν, καὶ μόγις ἐκπλῶσαι λαθὼν τοὺς ἐπορμέοντας· περιέχεσθαι γὰρ πᾶν τὸ στρατόπεδον τὸ Ἑλληνικὸν ὑπὸ τῶν νεῶν τῶν Ξέρξεω· παραρτέεσθαί τε συνεβούλευε ὡς ἀλεξησομένους. Καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἴπας, μετεστήκεε· τῶν δὲ αὖτις ἐγίνετο λόγων ἀμφισβασίη· οἱ γὰρ πλεῦνες τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐπείθοντο τὰ ἐξαγγελθέντα.

Tenia triremis, ad Græcos transfuga, omnem tollit dubitationem.

LXXXII. Ἀπιστεόντων δὲ τουτέων, ἧκε τριήρης ἀνδρῶν Τηνίων αὐτομολέουσα, τῆς ἦρχε ἀνὴρ Παναίτιος ὁ Σωσιμένεος, ἥπερ δὴ ἔφερε τὴν ἀληθηΐην πᾶσαν. διὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἐνεγράφησαν Τήνιοι ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τρίποδα ἐν τοῖσι τὸν βάρβαρον κατελοῦσι. Σὺν δὲ ὦν ταύτῃ τῇ νηῒ τῇ αὐτομολησάσῃ ἐς Σαλαμῖνα, καὶ τῇ πρότερον ἐπ' Ἀρτεμίσιον τῇ Λημνίῃ, ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἕλλησι ἐς τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νῆας· δύο γὰρ δὴ νηῶν τότε κατέδεε ἐς τὸν ἀριθμόν.

Jam Græci ad pugnandum strenue se comparant. Themistoclis apud milites concio.

LXXXIII. Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς πιστὰ δὴ τὰ λεγόμενα ἦν τῶν Τηνίων ῥήματα, παρεσκευάζοντο ὡς ναυμαχήσοντες. ἠώς τε διέφαινε, καὶ οἱ σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησάμενοι, προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων Θεμιστοκλέης· τὰ δὲ ἔπεα ἦν, πάντα κρέσσω

τοῖσι ἥσσοσι ἀντιτιθέμενα. ὅσα δὲ ἐν ἀνθρώπου φύσι καὶ καταστάσι ἐγγίνεται, παραινέσας δὴ, τουτέων τὰ κρέσσω αἱρέεσθαι. καὶ καταπλέξας τὴν ῥῆσιν, ἐσβαίνειν ἐκέλευε ἐς τὰς νῆας. καὶ οὗτοι μὲν δὴ ἐσέβαινον, καὶ ἧκε ἡ ἀπ' Αἰγίνης τριήρης, ἣ κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀπεδήμησε. ἐνθαῦτα ἀνῆγον τὰς νῆας ἁπάσας οἱ Ἕλληνες.

Incipit pugna ad Salaminem [ineunte autumno an. 480.] Variæ de ejus initio narrationes.

LXXXIV. Ἀναγομένοισι δέ σφι, αὐτίκα ἐπεκέατο οἱ βάρβαροι. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ πρύμνην ἀνεκρούοντο, καὶ ὤκελλον τὰς νῆας· Ἀμεινίης δὲ Παλληνεὺς, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἐξαναχθεὶς, νηῒ ἐμβάλλει. συμπλακείσης δὲ τῆς νηὸς, καὶ οὐ δυναμένων ἀπαλλαγῆναι, οὕτω δὴ οἱ ἄλλοι Ἀμεινίῃ βοηθέοντες συνέμισγον. Ἀθηναῖοι μὲν οὕτω λέγουσι τῆς ναυμαχίης γενέσθαι τὴν ἀρχήν· Αἰγινῆται δὲ, τὴν κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδημήσασαν ἐς Αἴγιναν, ταύτην εἶναι τὴν ἄρξασαν. Λέγεται δὲ καὶ τάδε, ὡς φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη· φανεῖσαν δὲ διακελεύσασθαι, ὥστε καὶ ἅπαν ἀκοῦσαι τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπεδον, ὀνειδίσασαν πρότερον τάδε· "Ὦ δαιμόνιοι, "μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούεσθε;" †

Acies utriusque classis. Iones quo animo pugnaverint. Orosangæ.

LXXXV. Κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους ἐτετάχατο Φοίνικες· οὗτοι γὰρ εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσῖνός τε καὶ ἑσπέρης κέρας· κατὰ δὲ Λακεδαιμονίους, Ἴωνες· οὗτοι δ' εἶχον τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τε καὶ τὸν Πειραιέα. ἐθελοκάκεον μέντοι αὐτέων, κατὰ τὰς Θεμιστοκλέος ἐντολὰς, ὀλίγοι· οἱ δὲ πλεῦνες, οὔ. Ἔχω μέν νυν συχνῶν οὐνόματα τριηράρχων καταλέξαι, τῶν νῆας Ἑλληνίδας ἑλόντων· χρήσομαι δὲ αὐτοῖσι οὐδὲν, πλὴν Θεομήστορός τε τοῦ Ἀνδροδάμαντος, καὶ Φυλάκου τοῦ Ἱστιαίου, Σαμίων ἀμφοτέρων. τοῦ δὲ εἵνεκα μέμνημαι τουτέων μούνων, ὅτι Θεομήστωρ μὲν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Σάμου ἐτυράννευσε, καταστησάντων τῶν Περσέων· Φύλακος δὲ, εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη, καὶ χώρῃ οἱ ἐδωρήθη πολλή. οἱ δ' εὐεργέται τοῦ βασιλῆος, ὀροσάγγαι καλέονται Περσιστί. περὶ μέν νυν τούτους οὕτω εἶχε.

Magna strages barbarorum quantumvis fortiter pugnantium: ejus causæ.

LXXXVI. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν νηῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐκεραΐζετο· αἱ μὲν, ὑπ' Ἀθηναίων διαφθειρόμεναι· αἱ δὲ, ὑπὸ Αἰγινητέων. ἅτε γὰρ τῶν μὲν Ἑλλήνων σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν, τῶν δὲ βαρβάρων οὐ τεταγμένων ἔτι, οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδὲν, ἔμελλε τοιοῦτό σφι συνοίσεσθαι, οἷόν περ ἀπέβη. καίτοι ἔσαν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ· πᾶς τις προθυμεόμενος, καὶ δειμαίνων Ξέρξην· ἐδόκεέ τε ἕκαστος ἑωυτὸν θεήσεσθαι βασιλῆα.

Artemisiæ virtus, conjuncta cum calliditate:

LXXXVII. Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους, οὐκ ἔχω μετεξετέρους εἶπαι ἀτρεκέως, ὡς ἕκαστοι τῶν βαρβάρων ἢ τῶν Ἑλλήνων ἠγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε ἐγένετο, ἀπ' ὧν εὐδοκίμησε μᾶλλον ἔτι παρὰ βασιλῆϊ. ἐπειδὴ γὰρ ἐς θόρυβον πολλὸν ἀπίκετο τὰ βασιλῆος πρήγματα, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἡ νηῦς ἡ Ἀρτεμισίης ἐδιώκετο ὑπὸ νηὸς Ἀττικῆς. καὶ ἣ, οὐκ ἔχουσα διαφυγέειν, ἔμπροσθε γὰρ αὐτῆς ἔσαν ἄλλαι νῆες φίλιαι, ἡ δὲ αὐτῆς πρὸς τῶν πολεμίων μάλιστα ἐτύγχανε ἐοῦσα· ἔδοξέ οἱ τόδε ποιῆσαι, τὸ καὶ συνήνεικε ποιησάσῃ. διωκομένη γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς, φέρουσα ἐνέβαλε νηῒ φιλίῃ, ἀνδρῶν τε Καλυνδέων, καὶ αὐτοῦ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυνδέων βασιλῆος Δαμασιθύμου. εἰ μὲν καί τι νεῖκος πρὸς αὐτὸν ἐγεγόνεε ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ἐόντων, οὐ μέντοι ἔγωγε ἔχω εἶπαι, οὔτε εἰ ἐκ προνοίης αὐτὰ ἐποίησε, οὔτε εἰ συνεκύρησε ἡ τῶν Καλυνδέων κατὰ τύχην παραπεσοῦσα νηῦς. ὡς δὲ ἐνέβαλέ τε καὶ κατέδυσε, εὐτυχίῃ χρησαμένη, διπλᾶ ἑωυτὴν ἀγαθὰ ἐργάσατο. ὅ τε γὰρ τῆς Ἀττικῆς νηὸς τριήραρχος, ὡς εἶδέ μιν ἐμβάλλουσαν νηῒ ἀνδρῶν βαρβάρων, νομίσας τὴν νῆα τὴν Ἀρτεμισίης ἢ Ἑλληνίδα εἶναι, ἢ αὐτομολέειν ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ αὐτοῖσι ἀμύνειν, ἀποστρέψας, πρὸς ἄλλας ἐτράπετο.

quo nomine illa Xerxi mirum in modum probatur.

LXXXVIII. Τοῦτο μὲν, τοιοῦτο αὐτῇ συνήνεικε γενέσθαι, διαφυγέειν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι· τοῦτο δὲ, συνέβη ὥστε κακὸν ἐργασαμένην, ἀπὸ τουτέων αὐτὴν

μάλιστα εὐδοκιμῆσαι παρὰ Ξέρξῃ. λέγεται γὰρ, βασιλῆα θηεύμενον, μαθεῖν τὴν νῆα ἐμβαλοῦσαν· καὶ δή τινα εἶπαι τῶν παρεόντων· "Δέσποτα, ὁρᾷς "Ἀρτεμισίην, ὡς εὖ ἀγωνίζεται, καὶ νῆα τῶν πολε-"μίων κατέδυσε;" καὶ τὸν ἐπείρεσθαι, εἰ ἀληθέως ἐστὶ Ἀρτεμισίης τὸ ἔργον· καὶ τοὺς φάναι "σαφέως "τὸ ἐπίσημον τῆς νηὸς ἐπισταμένους·" τὴν δὲ διαφθαρεῖσαν ἠπιστέατο εἶναι πολεμίην. τά τε γὰρ ἄλλα, ὡς εἴρηται, αὐτῇ συνήνεικε ἐς εὐτυχίην γενόμενα, καὶ τὸ τῶν ἐκ τῆς Καλυνδικῆς νηὸς μηδένα ἀποσωθέντα κατήγορον γενέσθαι. Ξέρξην δὲ εἶπαι λέγεται πρὸς τὰ φραζόμενα· "Οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί μοι "γυναῖκες· αἱ δὲ γυναῖκες, ἄνδρες." ταῦτα μὲν Ξέρξην φασὶ εἶπαι.

LXXXIX. Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ, ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγὸς Ἀριαβίγνης ὁ Δαρείου, Ξέρξεω ἐὼν ἀδελφεὸς, ἀπὸ δὲ ἄλλοι πολλοί τε καὶ ὀνομαστοὶ Περσέων καὶ Μήδων, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων· ὀλίγοι δέ τινες καὶ Ἑλλήνων. ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νῆες διεφθείροντο, καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ ἀπολλύμενοι, ἐς τὴν Σαλαμῖνα διένεον. τῶν δὲ βαρβάρων οἱ πολλοὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ διεφθάρησαν, νέειν οὐκ ἐπιστάμενοι. Ἐπεὶ δὲ αἱ πρῶται ἐς φυγὴν ἐτράποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῖσται διεφθείροντο. οἱ γὰρ ὄπισθε τεταγμένοι, ἐς τὸ πρόσθε τῇσι νηυσὶ παριέναι πειρώμενοι, ὡς ἀποδεξόμενοί τι καὶ αὐτοὶ ἔργον βασιλέϊ, τῇσι σφετέρῃσι νηυσὶ φευγούσῃσι περιέπιπτον.

Persarum et multi et illustres vel trucidati vel fluctibus hausti, paucis Græcorum cadentibus.

XC. Ἐγένετο δὲ καὶ τόδε ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ. τῶν τινες Φοινίκων, τῶν αἱ νῆες διεφθαρέατο, ἐλθόντες παρὰ βασιλῆα, διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, ὡς δι' ἐκείνους ἀπολοίατο αἱ νῆες, ὡς προδόντων. συνήνεικε ὧν οὕτω, ὥστε Ἰώνων τε τοὺς στρατηγοὺς μὴ ἀπολέσθαι, Φοινίκων τε τοὺς διαβάλλοντας λαβεῖν τοιόνδε μισθόν. ἔτι τουτέων ταῦτα λεγόντων, ἐνέβαλε νηῒ Ἀττικῇ Σαμοθρηϊκίη νηῦς· ἥ τε δὴ Ἀττικὴ κατεδύετο, καὶ ἐπιφερομένη Αἰγιναίη νηῦς κατέδυσε τῶν Σαμοθρη-

Supplicium inter ipsam pugnam, rege jubente, de Phœnicibus sumtum, quod, ignavi ipsi, culpam cladis in Iones conferrent.

ἴκων τὴν νῆα. ἅτε δὴ ἐόντες ἀκοντισταὶ οἱ Σαμοθρήϊκες, τοὺς ἐπιβάτας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης νηὸς βάλλοντες ἀπήραξαν, καὶ ἐπέβησάν τε καὶ ἔσχον αὐτήν. ταῦτα γενόμενα τοὺς Ἴωνας ἐῤῥύσατο. ὡς γὰρ εἶδέ σφεας Ξέρξης ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπετο πρὸς τοὺς Φοίνικας, οἷα ὑπερλυπεόμενός τε καὶ πάντας αἰτιώμενος· καί σφεων ἐκέλευσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμεῖν, ἵνα μὴ, αὐτοὶ κακοὶ γενόμενοι, τοὺς ἀμείνονας διαβάλλωσι. (ὅκως γάρ τινα ἴδοι Ξέρξης τῶν ἑωυτοῦ ἔργον τι ἀποδεικνύμενον ἐν τῇ ναυμαχίῃ, κατήμενος ὑπὸ τῷ οὔρεϊ τῷ ἀντίον Σαλαμῖνος, τὸ καλέεται Αἰγάλεως, ἀνεπυνθάνετο τὸν ποιήσαντα· καὶ οἱ γραμματισταὶ ἀνέγραφον πατρόθεν τὸν τριήραρχον καὶ τὴν πόλιν.) πρὸς δὲ ἔτι καὶ προσελάβετο φίλος ἐὼν Ἀριαράμνης, ἀνὴρ Πέρσης παρεὼν, τούτου τοῦ Φοινικηΐου πάθεος. οἱ μὲν δὴ πρὸς τοὺς Φοίνικας ἐτράποντο.

Persæ victi Phalerum repetunt.

XCI. Τῶν δὲ βαρβάρων ἐς φυγὴν τραπομένων, καὶ ἐκπλεόντων πρὸς τὸ Φάληρον, Αἰγινῆται, ὑποστάντες ἐν τῷ πορθμῷ, ἔργα ἀπεδέξαντο λόγου ἄξια. οἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θορύβῳ ἐκεράϊζον τάς τε ἀντισταμένας καὶ τὰς φευγούσας τῶν νηῶν, οἱ δὲ Αἰγινῆται τὰς ἐκπλωούσας· ὅκως δέ τινες τοὺς Ἀθηναίους διαφύγοιεν, φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰγινήτας.

Æginetæ purgati crimine τοῦ μηδισμοῦ.

XCII. Ἐνθαῦτα συνεκύρεον νῆες ἥ τε Θεμιστοκλέος διώκουσα νῆα, καὶ ἡ Πολυκρίτου τοῦ Κριοῦ, ἀνδρὸς Αἰγινήτεω, νηῒ ἐμβαλοῦσα Σιδωνίῃ, ἥπερ εἷλε τὴν προφυλάσσουσαν ἐπὶ Σκιάθῳ τὴν Αἰγιναίην, ἐπ' ἧς ἔπλεε Πυθέης ὁ Ἰσχενόου, τὸν οἱ Πέρσαι, κατακοπέντα, ἀρετῆς εἵνεκα εἶχον ἐν τῇ νηῒ ἐκπαγλεόμενοι. τὸν δὴ περιάγουσα ἅμα τοῖσι Πέρσῃσι ἥλω νηῦς ἡ Σιδωνίη, ὥστε Πυθέην οὕτω σωθῆναι ἐς Αἴγιναν. ὡς δὲ ἐσεῖδε τὴν νῆα τὴν Ἀττικὴν ὁ Πολύκριτος, ἔγνω, τὸ σημήϊον ἰδὼν τῆς στρατηγίδος· καὶ βώσας τὸν Θεμιστοκλῆα, ἐπεκερτόμησε, ἐς τῶν Αἰγινητέων τὸν μηδισμὸν ὀνειδίζων. ταῦτα μέν νυν νηῒ ἐμβαλὼν ὁ Πολύ-

κριτος ἀπέρριψε ἐς Θεμιστοκλῆα. Οἱ δὲ βάρβαροι, τῶν αἱ νῆες περιεγένοντο, φεύγοντες ἀπίκοντο ἐς Φάληρον ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατόν.

XCIII. Ἐν δὲ τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγινῆται· ἐπὶ δὲ, Ἀθηναῖοι· ἀνδρῶν δὲ, Πολύκριτός τε ὁ Αἰγινήτης, καὶ Ἀθηναῖοι, Εὐμένης τε ὁ Ἀναγυράσιος, καὶ Ἀμεινίης Παλληνεύς· ὃς καὶ Ἀρτεμισίην ἐπεδίωξε. εἰ μέν νυν ἔμαθε ὅτι ἐν ταύτῃ πλώει ἡ Ἀρτεμισίη, οὐκ ἂν ἐπαύσατο πρότερον ἢ εἷλέ μιν, ἢ καὶ αὐτὸς ἥλω. τοῖσι γὰρ Ἀθηναίων τριηράρχοισι παρακεκέλευστο· πρὸς δὲ, καὶ ἄεθλον ἔκειτο μύριαι δραχμαὶ, ὃς ἄν μιν ζωὴν ἕλῃ. δεινὸν γάρ τοι ἐποιεῦντο, γυναῖκα ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατεύεσθαι. αὕτη μὲν δὴ, ὡς πρότερον εἴρηται, διέφυγε· ἐσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἱ νῆες περιεγεγόνεσαν, ἐν τῷ Φαλήρῳ.

Qui inter Græcos rem fortissime gesserint.

XCIV. Ἀδείμαντον δὲ τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν, λέγουσι Ἀθηναῖοι, αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ὡς συνέμισγον αἱ νῆες, ἐκπλαγέντα τε καὶ ὑπερδείσαντα, τὰ ἱστία ἀειράμενον, οἴχεσθαι φεύγοντα· ἰδόντας δὲ τοὺς Κορινθίους τὴν στρατηγίδα φεύγουσαν, ὡσαύτως οἴχεσθαι. ὡς δὲ ἄρα φεύγοντας γίνεσθαι τῆς Σαλαμινίης κατὰ τὸ ἱρὸν Ἀθηναίης Σκιράδος, περιπίπτειν σφι κέλητα θείῃ πομπῇ· τὸν οὔτε πέμψαντα φανῆναι οὐδένα, οὔτε τι τῶν ἀπὸ τῆς στρατιῆς εἰδόσι προσφέρεσθαι τοῖσι Κορινθίοισι. τῇδε δὲ συμβάλλονται εἶναι θεῖον τὸ πρῆγμα· ὡς γὰρ ἀγχοῦ γενέσθαι τῶν νηῶν τοὺς ἀπὸ τοῦ κέλητος, λέγειν τάδε· "Ἀδείμαντε, σὺ μὲν ἀποστρέψας τὰς νεῦς, ἐς φυγὴν ὥρμησαι καταπροδοὺς τοὺς Ἕλληνας· οἱ δὲ καὶ δὴ νικῶσι, ὅσον αὐτοὶ ἠρῶντο ἐπικρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν." ταῦτα λεγόντων, ἀπιστέειν γὰρ τὸν Ἀδείμαντον, αὖτις τάδε λέγειν, ὡς "αὐτοὶ οἷοί τε εἶεν ἀγόμενοι ὅμηροι ἀποθνήσκειν, ἢν μὴ νικῶντες φαίνωνται οἱ Ἕλληνες." οὕτω δὴ ἀποστρέψαντα τὴν νῆα, αὐτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους, ἐπ' ἐξεργασμένοισι ἐλθεῖν ἐς τὸ στρατόπεδον.

Quæ de Corinthiis in utramque partem ferantur.

Τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει ὑπὸ Ἀθηναίων. οὐ μέντοι αὐτοί γε Κορίνθιοι ὁμολογέουσι, ἀλλ' ἐν πρώτοισι σφέας αὐτοὺς τῆς ναυμαχίης νομίζουσι γενέσθαι· μαρτυρεῖ δέ σφι καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλάς.

Aristidis [c. 79.] insignis hoc in prœlio opera, barbarorum cladem multum augens.

XCV. Ἀριστείδης δὲ ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τοῦ καὶ ὀλίγῳ τι πρότερον τουτέων ἐπεμνήσθην ὡς ἀνδρὸς ἀρίστου, οὗτος ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ τῷ περὶ Σαλαμῖνα γενομένῳ τάδε ἐποίεε. παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὁπλιτέων, οἳ παρατετάχατο παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Σαλαμινίης χώρης, γένος ἐόντες Ἀθηναῖοι, ἐς τὴν Ψυττάλειαν νῆσον ἀπέβησε ἄγων, οἳ τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν τῇ νησῖδι ταύτῃ κατεφόνευσαν πάντας.

Naufragia partim Salaminem, partim Coliadem delata: impletumque vetus de mulieribus Coliadibus oraculum.

XCVI. Ὡς δὲ ἡ ναυμαχίη διελέλυτο, κατειρύσαντες ἐς τὴν Σαλαμῖνα οἱ Ἕλληνες τῶν ναυηγίων ὅσα ταύτῃ ἐτύγχανε ἔτι ἐόντα, ἑτοῖμοι ἔσαν ἐς ἄλλην ναυμαχίην, ἐλπίζοντες τῇσι περιεούσῃσι νηυσὶ ἔτι χρήσεσθαι βασιλῆα. τῶν δὲ ναυηγίων πολλὰ ὑπολαβὼν ὁ ἄνεμος ζέφυρος, ἔφερε τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ τὴν ἠϊόνα τὴν καλεομένην Κωλιάδα· ὥστε ἀποπλῆσαι τὸν χρησμὸν, τόν τε ἄλλον πάντα τὸν περὶ τῆς ναυμαχίης ταύτης εἰρημένον Βάκιδι καὶ Μουσαίῳ, καὶ δὴ καὶ κατὰ τὰ ναυήγια τὰ ταύτῃ ἐξενειχθέντα τὸ εἰρημένον πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον τουτέων ἐν χρησμῷ, Λυσιστράτῳ Ἀθηναίῳ, ἀνδρὶ χρησμολόγῳ, τὸ ἐλελήθεε πάντας τοὺς Ἕλληνας·

Κωλιάδες δὲ γυναῖκες ἐρετμοῖσι φρίξουσι.

τοῦτο δὲ ἔμελλε ἀπελάσαντος βασιλῆος ἔσεσθαι.

Xerxes fugam meditans, quo astu hoc consilium et Græcos et suos celaverit. Missus in Asiam cladis acceptæ nuntius.

XCVII. Ξέρξης δὲ ὡς ἔμαθε τὸ γεγονὸς πάθος, δείσας μή τις τῶν Ἰώνων ὑποθῆται τοῖσι Ἕλλησι, ἢ αὐτοὶ νοήσωσι, πλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, λύσοντες τὰς γεφύρας, καὶ ἀπολαμφθεὶς ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀπολέσθαι κινδυνεύσει, δρησμὸν ἐβούλευε. θέλων δὲ μὴ ἐπίδηλος εἶναι μήτε τοῖσι Ἕλλησι μήτε τοῖσι ἑωυτοῦ, ἐς τὴν Σαλαμῖνα χῶμα ἐπειρᾶτο διαχοῦν· γαυλούς

τε Φοινικηΐους συνέδεε, ἵνα ἀντί τε σχεδίης ἔωσι καὶ τείχεος· ἀρτέετό τε ἐς πόλεμον, ὡς ναυμαχίην ἄλλην ποιησόμενος. ὁρέοντες δέ μιν πάντες οἱ ἄλλοι ταῦτα πρήσσοντα, εὖ ἐπιστέατο ὡς ἐκ παντὸς νόου παρεσκεύασται μένων πολεμήσειν· Μαρδόνιον δ' οὐδὲν τουτέων ἐλάνθανε, ὡς μάλιστα ἔμπειρον ἐόντα τῆς ἐκείνου διανοίης. ταῦτά τε ἅμα Ξέρξης ἐποίεε, καὶ ἔπεμπε ἐς Πέρσας ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσάν σφι συμφορήν.

XCVIII. Τουτέων δὲ τῶν ἀγγέλων ἔστι οὐδὲν ὅ τι θᾶσσον παραγίνεται θνητὸν ἐόν· οὕτω τοῖσι Πέρσησι ἐξεύρηται τοῦτο. λέγουσι γὰρ, ὡς ὅσων ἂν ἡμερέων ᾖ ἡ πᾶσα ὁδὸς, τοσοῦτοι ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεστᾶσι, κατὰ ἡμερησίην ὁδὸν ἑκάστην ἵππος τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος· τοὺς οὔτε νιφετὸς, οὐκ ὄμβρος, οὐ καῦμα, οὐ νὺξ ἔργει μὴ οὐ κατανύσαι τὸν προκείμενον ἑωυτῷ δρόμον τὴν ταχίστην. ὁ μὲν δὴ πρῶτος δραμὼν παραδιδοῖ τὰ ἐντεταλμένα τῷ δευτέρῳ, ὁ δὲ δεύτερος τῷ τρίτῳ· τὸ δὲ ἐνθεῦτεν ἤδη κατὰ ἄλλον διεξέρχεται παραδιδόμενα, κατά περ Ἕλλησι ἡ λαμπαδηφορίη, τὴν τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελέουσι. Τοῦτο τὸ δράμημα τῶν ἵππων καλέουσι Πέρσαι ἀγγαρήϊον.

Obiter de Persarum nuntiis s. angaris.

XCIX. Ἡ μὲν δὴ πρώτη ἐς Σοῦσα ἀγγελίη ἀπικομένη, ὡς ἔχοι Ἀθήνας Ξέρξης, ἔτερψε οὕτω δή τι Περσέων τοὺς ὑπολειφθέντας, ὡς τάς τε ὁδοὺς μυρσίνῃ πάσας ἐστόρεσαν, καὶ ἐθυμίων θυμιήματα, καὶ αὐτοὶ ἔσαν ἐν θυσίῃσι τε καὶ εὐπαθίῃσι. ἡ δὲ δευτέρη σφι ἀγγελίη ἐπεξελθοῦσα συνέχεε οὕτω, ὥστε τοὺς κιθῶνας κατερρήξαντο πάντες, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτῳ, Μαρδόνιον ἐν αἰτίῃ τιθέντες. οὐκ οὕτω δὲ περὶ τῶν νηῶν ἀχθόμενοι ταῦτα οἱ Πέρσαι ἐποίευν, ὡς περὶ αὐτῷ Ξέρξῃ δειμαίνοντες. καὶ περὶ Πέρσας μὲν ἦν ταῦτα τὸν πάντα μεταξὺ χρόνον γενόμενον, μέχρι οὗ Ξέρξης αὐτός σφεας ἀπικόμενος ἔπαυσε.

Itaque summum Susianorum ob Athenas captas gaudium [c. 54.] in maximum mœrorem ac de salute regis sollicitudinem versum.

C. Μαρδόνιος δὲ, ὁρέων μὲν Ξέρξην συμφορὴν μεγάλην ἐκ τῆς ναυμαχίης ποιεύμενον, ὑποπτεύων δὲ αὐτὸν δρησμὸν βουλεύειν ἐκ τῶν Ἀθηνέων, φροντίσας

Mardonii regem consolantis oratio. Xer-

xem cum maxima parte exercitus in Asiam reverti jubet, bellum cum reliqua ipse profligaturus.

πρὸς ἑωυτὸν ὡς δώσει δίκην ἀναγνώσας βασιλῆα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καί οἱ κρέσσον εἴη ἀνακινδυνεῦσαι ἢ κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα ἢ αὐτὸν καλῶς τελευτῆσαι τὸν βίον, ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα· πλέον μέντοι ἔφερέ οἱ ἡ γνώμη κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα· λογισάμενος ὦν ταῦτα, προσέφερε τὸν λόγον τόνδε· "Δέσποτα, μήτε λυπέο, μήτε συμφορὴν "μηδεμίην μεγάλην ποιεῦ τοῦδε τοῦ γεγονότος εἵνεκα "πρήγματος. οὐ γὰρ ξύλων ἀγὼν ὁ τὸ πᾶν φέρων "ἐστὶ ἡμῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων. σοὶ δὲ οὔτε "τις τουτέων τῶν τὸ πᾶν σφι ἤδη δοκεόντων κατεργά"σθαι, ἀποβὰς ἀπὸ τῶν νεῶν πειρήσεται ἀντιωθῆναι, "οὔτ' ἐκ τῆς ἠπείρου τῆσδε· οἵ τε ἡμῖν ἠντιώθησαν, "ἔδοσαν δίκας. Εἰ μέν νυν δοκέει, αὐτίκα πειρώμεθα "τῆς Πελοποννήσου· εἰ δὲ καὶ δοκέει ἐπισχεῖν, παρ"έχει ποιέειν ταῦτα. μὴ δὲ δυσθύμει· οὐ γάρ ἐστι "Ἕλλησι οὐδεμίη ἔκδυσις, μὴ οὐ, δόντας λόγον τῶν "ἐποίησαν νῦν τε καὶ πρότερον, εἶναι σοὺς δούλους. "μάλιστα μέν νυν ταῦτα ποιέειν. Εἰ δ' ἄρα τοι "βεβούλευται, αὐτὸν ἀπελαύνοντα ἀπάγειν τὴν "στρατιὴν, ἄλλην ἔχω καὶ ἐκ τῶνδε βουλήν. σὺ Πέρ"σας, βασιλεῦ, μὴ ποιήσῃς καταγελάστους γενέ"σθαι Ἕλλησι. οὐδὲν γὰρ ἐν Πέρσῃσι τεοῖσι δεδήλη"ται τῶν πρηγμάτων, οὐδὲ ἐρεῖς ὅκου ἐγενόμεθα ἄν"δρες κακοί. εἰ δὲ Φοίνικές τε καὶ Αἰγύπτιοι, καὶ "Κύπριοί τε καὶ Κίλικες κακοὶ ἐγένοντο, οὐδὲν πρὸς "Πέρσας τοῦτο προσήκει τὸ πάθος. Ἤδη ὦν, ἐπειδὴ "οὐ Πέρσαι τοι αἴτιοί εἰσι, ἐμοὶ πείθεο. εἴ τοι δέδο"κται μὴ παραμένειν, σὺ μὲν ἐς ἤθεα τὰ σεωυτοῦ "ἀπέλαυνε, τῆς στρατιῆς ἀπάγων τὸ πολλόν· ἐμὲ δέ "σοι χρὴ τὴν Ἑλλάδα παρασχεῖν δεδουλωμένην, "τριήκοντα μυριάδας τοῦ στρατοῦ ἀπολεξάμενον."

Artemisia sententiam rogata,

CI. Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη τε καὶ ἥσθη· πρὸς Μαρδόνιόν τε, βουλευσάμενος, ἔφη, ἀποκρινεῖσθαι, ὁκότερον ποιήσει τουτέων. ὡς δὲ ἐβουλεύετο ἅμα Περσέων τοῖσι ἐπικλήτοισι, ἔδοξέ οἱ καὶ

'Αρτεμισίην ἐς συμβουλίην μεταπέμψασθαι, ὅτι πρότερον ἐφαίνετο μούνη νοέουσα τὰ ποιητέα ἦν. ὡς δὲ ἀπίκετο ἡ 'Αρτεμισίη, μεταστησάμενος τοὺς ἄλλους, τούς τε συμβούλους Περσέων καὶ τοὺς δορυφόρους, ἔλεξε Ξέρξης τάδε· "Κελεύει με Μαρδόνιος, μένοντα αὐτοῦ, πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου· λέγων ὥς μοι Πέρσαι τε καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς οὐδενὸς μεταίτιοι πάθεός εἰσι, ἀλλὰ βουλομένοισί σφι γένοιτ' ἂν ἀπόδεξις. ἐμὲ ὦν ἢ ταῦτα κελεύει ποιέειν, ἢ αὐτὸς ἐθέλει τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος τοῦ στρατοῦ, παρασχεῖν μοι τὴν 'Ελλάδα δεδουλωμένην· αὐτὸν δὲ μὲ κελεύει ἀπελαύνειν σὺν τῷ λοιπῷ στρατῷ ἐς ἤθεα τὰ ἐμά. Σὺ ὦν ἐμοὶ, καὶ γὰρ περὶ τῆς ναυμαχίης εὖ συνεβούλευσας τῆς γενομένης, οὐκ ἐῶσα ποιέεσθαι, νῦν τε συμβούλευσον, ὁκότερα ποιέων ἐπιτύχω εὖ βουλευσάμενος." 'Ο μὲν ταῦτα συνεβουλεύετο.

CII. 'Η δὲ λέγει τάδε· "Βασιλεῦ, χαλεπὸν μέν ἐστι συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ ἄριστα εἴπασαν. ἐπὶ μέντοι τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι, δοκέει μοι αὐτὸν μὲν σὲ ἀπελαύνειν ὀπίσω· Μαρδόνιον δὲ, εἰ ἐθέλει τε καὶ ὑποδέκεται ταῦτα ποιήσειν, αὐτοῦ καταλιπεῖν σὺν τοῖσι ἐθέλει. τοῦτο μὲν γὰρ, ἢν καταστρέψηται τά φησι ἐθέλειν, καί οἱ προχωρήσῃ τὰ νοέων λέγει, σὸν τὸ ἔργον, ὦ δέσποτα, γίνεται· οἱ γὰρ σοὶ δοῦλοι κατεργάσαντο. τοῦτο δὲ, ἢν τὰ ἐναντία τῆς Μαρδονίου γνώμης γένηται, οὐδεμίη συμφορὴ μεγάλη ἔσται, σέο τε περιεόντος, καὶ ἐκείνων τῶν πρηγμάτων περὶ οἶκον τὸν σόν. ἢν γὰρ σύ τε περιῇς, καὶ οἶκος ὁ σὸς, πολλοὺς πολλάκις ἀγῶνας δραμέονται περὶ σφέων αὐτέων οἱ Ἕλληνες. Μαρδονίου δὲ, ἤν τι πάθῃ, λόγος οὐδεὶς γίνεται· οὐδέ τι, νικῶντες οἱ Ἕλληνες, νικῶσι, δοῦλον σὸν ἀπολέσαντες. σὺ δὲ, τῶν εἵνεκα τὸν στόλον ἐποιήσω, πυρώσας τὰς 'Αθήνας ἀπελᾷς." quid suaserit.

Probato Mardonii consilio, rex ante omnia nothos in expeditionem secum profectos Ephesum cum Artemisia præmittit.

CIII. Ἥσθη τε δὴ τῇ συμβουλίῃ Ξέρξης· λέγουσα γὰρ ἐπετύγχανε τά περ αὐτὸς ἐνόεε. οὐδὲ γὰρ, εἰ πάντες καὶ πᾶσαι συνεβούλευον αὐτῷ μένειν, ἔμενε ἂν, δοκέειν ἐμοί· οὕτω καταῤῥωδήκεε. ἐπαινέσας δὲ τὴν Ἀρτεμισίην, ταύτην μὲν ἀποστέλλει ἄγουσαν αὐτοῦ τοὺς παῖδας ἐς Ἔφεσον· νόθοι γάρ τινες παῖδές οἱ συνέσποντο.

Additur iis custos Hermotimus Pedasensis, archieunuchus. Pedasenses ubi siti. Sacerdos Minervæ apud eos quando barbata [1, 175.]

CIV. Συνέπεμπε δὲ τοῖσι παισὶ φύλακον Ἑρμότιμον, γένος μὲν ἐόντα Πηδασέα, φερόμενον δὲ οὐ τὰ δεύτερα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλέϊ. Οἱ δὲ Πηδασέες οἰκέουσι ὑπὲρ Ἁλικαρνησσοῦ. ἐν δὲ τοῖσι Πηδάσοισι τουτέοισι τοιόνδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι. ἐπεὰν τοῖσι ἀμφικτίοσι πᾶσι, τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλιος, μέλλῃ τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπὸν, τότε ἡ ἱρείη αὐτόθι τῆς Ἀθηναίης φύει πώγωνα μέγαν. τοῦτο δέ σφι δὶς ἤδη ἐγένετο.

Digressio de Hermotimo. A Panionio mangone olim emtus exsectusque, Susa deducitur, ubi Xerxis favorem præ cæteris sibi eunuchis conciliat.

CV. Ἐκ τουτέων δὴ τῶν Πηδασέων ὁ Ἑρμότιμος ἦν· τῷ μεγίστη τίσις ἤδη, ἀδικηθέντι, ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. ἁλόντα γὰρ αὐτὸν ὑπὸ πολεμίων, καὶ πωλεόμενον, ὠνέεται Πανιώνιος, ἀνὴρ Χῖος, ὃς τὴν ζόην κατεστήσατο ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων. ὅκως γὰρ κτήσαιτο παῖδας εἴδεος ἐπαμμένους, ἐκτάμνων, ἀγινέων ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἔφεσον χρημάτων μεγάλων. παρὰ γὰρ τοῖσι βαρβάροισι τιμιώτεροί εἰσι οἱ εὐνοῦχοι, πίστιος εἵνεκα τῆς πάσης, τῶν ἐνορχίων. ἄλλους τε δὴ ὁ Πανιώνιος ἐξέταμε πολλοὺς, ἅτε ποιεύμενος ἐκ τουτέων τὴν ζόην, καὶ δὴ καὶ τοῦτον. καὶ, οὐ γὰρ τὰ πάντα ἐδυστύχεε ὁ Ἑρμότιμος, ἀπικνέεται ἐκ τῶν Σαρδίων παρὰ βασιλῆα μετ' ἄλλων δώρων· χρόνου δὲ προϊόντος, πάντων τῶν εὐνούχων ἐτιμήθη μάλιστα παρὰ Ξέρξῃ.

Post regem Græciam invasurum comitans, Panionii cum tota

CVI. Ὡς δὲ τὸ στράτευμα τὸ Περσικὸν ὅρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἐὼν ἐν Σάρδισι, ἐνθαῦτα καταβὰς κατὰ δή τι πρῆγμα ὁ Ἑρμότιμος ἐς γῆν τὴν Μυσίην, τὴν Χῖοι μὲν νέμονται, Ἀταρνεὺς δὲ καλέεται,

εὑρίσκει τὸν Πανιώνιον ἐνθαῦτα. ἐπιγνοὺς δὲ, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν πολλοὺς καὶ φιλίους λόγους· πρῶτα μέν οἱ καταλέγων ὅσα αὐτὸς δι' ἐκεῖνον ἔχοι ἀγαθά· δεύτερα δέ οἱ ὑπισχνεύμενος ἀντὶ τουτέων ὅσα μιν ἀγαθὰ ποιήσει, ἢν κομισάμενος τοὺς οἰκέτας οἰκέῃ ἐκείνῃ· ὥστε ὑποδεξάμενον ἄσμενον τοὺς λόγους τὸν Πανιώνιον, κομίσαι τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα. ὡς δὲ ἄρα πανοικίῃ μιν περιέλαβε, ἔλεγε ὁ Ἑρμότιμος τάδε· "Ὦ πάντων ἀνδρῶν ἤδη μάλιστα ἀπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων τὸν βίον κτησάμενε, τί σε ἐγὼ κακὸν ἢ αὐτὸς ἢ τῶν ἐμῶν τις ἐργάσατο, ἢ σὲ, ἢ τῶν σῶν τινα, ὅτι με ἀντ' ἀνδρὸς ἐποίησας τὸ μηδὲν εἶναι; ἐδόκεές τε θεοὺς λήσειν οἷα ἐμηχανῶ τότε· οἵ σε ποιήσαντα ἀνόσια, νόμῳ δικαίῳ χρεώμενοι, ὑπήγαγον ἐς χέρας τὰς ἐμὰς, ὥστε σε μὴ μέμψασθαι τὴν ἀπ' ἐμέο τοι ἐσομένην δίκην." Ὡς δέ οἱ ταῦτα ὠνείδισε, ἀχθέντων τῶν παίδων ἐς ὄψιν, ἠναγκάζετο ὁ Πανιώνιος τῶν ἑωυτοῦ παίδων, τεσσέρων ἐόντων, τὰ αἰδοῖα ἀποτάμνειν· ἀναγκαζόμενος δὲ, ἐποίεε ταῦτα· αὐτοῦ τε, ὡς ταῦτα ἐργάσατο, οἱ παῖδες ἀναγκαζόμενοι ἀπέταμνον. Πανιώνιον μέν νυν οὕτω περιῆλθε ἥ τε τίσις καὶ ὁ Ἑρμότιμος.

familia per dolum potitur, atrocissimamque ab eo pœnam repetit.

CVII. Ξέρξης δὲ, ὡς τοὺς παῖδας Ἀρτεμισίῃ ἐπέτρεψε ἀπάγειν ἐς Ἔφεσον, καλέσας Μαρδόνιον, ἐκέλευέ μιν τῆς στρατιῆς διαλέγειν τοὺς βούλεται, καὶ ποιέειν τοῖσι λόγοισι τὰ ἔργα πειρώμενον ὁμοῖα. Ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην ἐς τοσοῦτο ἐγίνετο. τῆς δὲ νυκτὸς, κελεύσαντος βασιλῆος, τὰς νῆας οἱ στρατηγοὶ ἐκ τοῦ Φαλήρου ἀπῆγον ὀπίσω ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ὡς τάχεος εἶχε ἕκαστος, διαφυλαξούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλέϊ. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ ἔσαν Ζωστῆρος πλώοντες οἱ βάρβαροι, ἀνατείνουσι γὰρ ἄκραι λεπταὶ τῆς ἠπείρου, ταύτας ἔδοξάν τε νῆας εἶναι, καὶ ἔφευγον ἐπὶ πολλόν. χρόνῳ δὲ μαθόντες ὅτι οὐ νῆες εἶεν, ἀλλ' ἄκραι, συλλεχθέντες, ἐκομίζοντο.

Artemisia cum pueris regiis amandata, Xerxes classiariis imperat, ut in Hellespontum protinus revertantur.

CVIII. Ὡς δὲ ἡμέρη ἐγένετο, ὁρέοντες οἱ Ἕλληνες

Fugientem barbarorum classem persequuntur Græci ad Andrum usque. Ibi de bello deliberantibus quid Themistocles, quid Eurybiades suaserit. Hujus ratione plerisque probata,

κατὰ χώρην μένοντα τὸν στρατὸν τὸν πεζὸν, ἤλπιζον καὶ τὰς νῆας εἶναι περὶ Φάληρον· ἐδόκεόν τε ναυμαχήσειν σφέας, παραρτέοντό τε ὡς ἀλεξησόμενοι. Ἐπεὶ δὲ ἐπύθοντο τὰς νῆας οἰχωκυίας, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐδόκεε ἐπιδιώκειν. τὸν μέν νυν ναυτικὸν τὸν Ξέρξεω στρατὸν οὐκ ἐπεῖδον διώξαντες μέχρι Ἄνδρου. ἐς δὲ τὴν Ἄνδρον ἀπικόμενοι, ἐβουλεύοντο. Θεμιστοκλέης μέν νυν γνώμην ἀπεδείκνυτο “ διὰ νήσων τραπομένους, “ καὶ ἐπιδιώξαντας τὰς νῆας, πλώειν ἰθέως ἐπὶ τὸν “ Ἑλλήσποντον, λύσοντας τὰς γεφύρας.” Εὐρυβιάδης δὲ τὴν ἐναντίην ταύτῃ γνώμην ἐτίθετο, λέγων· ὡς “ εἰ “ λύσουσι τὰς σχεδίας, τοῦτ᾽ ἂν μέγιστον πάντων “ σφεῖς κακὸν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσαιντο. εἰ γὰρ ἀνα- “ γκασθείη ἀπολαμφθεὶς ὁ Πέρσης μένειν ἐν τῇ “ Εὐρώπῃ, πειρῷτο ἂν ἡσυχίην μὴ ἄγειν· ὡς ἄγοντι “ μέν οἱ ἡσυχίην, οὔτε τι προχωρέειν οἷόν τε ἔσται “ τῶν πρηγμάτων, οὔτε τις κομιδὴ τὸ ὀπίσω φανή- “ σεται, λιμῷ τέ οἱ ἡ στρατιὴ διαφθαρέεται. ἐπι- “ χειρέοντι δὲ αὐτῷ καὶ ἔργου ἐχομένῳ, πάντα τὰ “ κατὰ τὴν Εὐρώπην οἷά τε ἔσται προσχωρῆσαι κατὰ “ πόλιάς τε καὶ κατὰ ἔθνεα, ἤτοι ἁλισκομένων γε, “ ἢ πρὸ τούτου ὁμολογεόντων· τροφήν τε ἕξειν σφέας “ τὸν ἐπέτειον αἰεὶ τῶν Ἑλλήνων καρπόν. ἀλλὰ δοκέειν “ γὰρ, νικηθέντα τῇ ναυμαχίῃ οὐ μενέειν ἐν τῇ “ Εὐρώπῃ τὸν Πέρσεα· ἐατέον ὦν εἶναι φεύγειν ἐς ὃ “ ἔλθοι φεύγων ἐς τὴν ἑωυτοῦ. τὸ ἐνθεῦτεν δὲ περὶ τῆς “ ἐκείνου ποιέεσθαι ἤδη τὸν ἀγῶνα” ἐκέλευε. Ταύτης δὲ εἴχοντο τῆς γνώμης καὶ Πελοποννησίων τῶν ἄλλων οἱ στρατηγοί.

quibus argumentis Themistocles Athenienses, ut et ipsi assentirentur, permoverit.

CIX. Ὡς δὲ ἔμαθε ὅτι οὐ πείσει τούς γε πολλοὺς πλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὁ Θεμιστοκλέης, μεταβαλὼν, πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (οὗτοι γὰρ μάλιστα ἐκπεφευγότων περιημέκτεον, ὁρμέατό τε ἐς τὸν Ἑλλήσποντον πλώειν καὶ ἐπὶ σφέων αὐτέων βαλλόμενοι, εἰ ὦλλοι μὴ βουλοίατο) ἔλεγέ σφι τάδε· “ Καὶ “ αὐτὸς ἤδη πολλοῖσι παρεγενόμην, καὶ πολλῷ πλέω

"ἀκήκοα τοιάδε γενέσθαι· ἄνδρας ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέρην κακότητα. ἡμεῖς δὲ, εὕρημα γὰρ εὑρήκαμεν ἡμέας τε αὐτοὺς καὶ τὴν Ἑλλάδα, νέφος τοσοῦτο ἀνθρώπων ἀνωσάμενοι, μὴ διώκωμεν ἄνδρας φεύγοντας. τάδε γὰρ οὐκ ἡμεῖς κατεργασάμεθα, ἀλλὰ θεοί τε καὶ ἥρωες, οἳ ἐφθόνησαν ἄνδρα ἕνα τῆς τε Ἀσίης καὶ τῆς Εὐρώπης βασιλεῦσαι, ἐόντα ἀνόσιόν τε καὶ ἀτάσθαλον· ὃς τά τε ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ ἐποιέετο, ἐμπιπράς τε καὶ καταβάλλων τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα· ὃς καὶ τὴν θάλασσαν ἀπεμαστίγωσε, πέδας τε κατῆκε. ἀλλ', εὖ γὰρ ἔχει ἐς τὸ παρεὸν ἡμῖν, νῦν μὲν ἐν τῇ Ἑλλάδι καταμείναντες, ἡμέων τε αὐτέων ἐπιμεληθῆναι καὶ τῶν οἰκετέων· καί τις οἰκίην τε ἀναπλασάσθω, καὶ σπόρου ἀνακῶς ἐχέτω, παντελέως ἀπελάσας τὸν βάρβαρον· ἅμα δὲ τῷ ἔαρι καταπλέωμεν ἐπὶ Ἑλλησπόντου καὶ Ἰωνίης." Ταῦτα ἔλεγε, ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι ἐς τὸν Πέρσεα· ἵνα, ἢν ἄρα τι μιν καταλαμβάνῃ πρὸς Ἀθηναίων πάθος, ἔχῃ ἀποστροφήν· τά περ ὦν καὶ ἐγένετο.

CX. Θεμιστοκλέης μὲν ταῦτα λέγων, διέβαλλε· Ἀθηναῖοι δὲ ἐπείθοντο. ἐπειδὴ γὰρ, καὶ πρότερον δεδογμένος εἶναι σοφὸς, ἐφάνη ἐὼν ἀληθέως σοφός τε καὶ εὔβουλος, πάντως ἑτοῖμοι ἔσαν λέγοντι πείθεσθαι. Ὡς δὲ οὗτοί οἱ ἀνεγνωσμένοι ἔσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ὁ Θεμιστοκλέης ἄνδρας ἀπέπεμπε ἔχοντας πλοῖον, τοῖσι ἐπίστευσε σιγᾷν, ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικνεομένοισι, τὰ αὐτὸς ἐνετείλατο βασιλέϊ φράσαι· τῶν καὶ Σίκιννος ὁ οἰκέτης αὖτις ἐγένετο. οἳ ἐπεί τε ἀπίκοντο πρὸς τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν κατέμενον ἐπὶ τῷ πλοίῳ, Σίκιννος δὲ ἀναβὰς παρὰ Ξέρξεα, ἔλεγε τάδε· "Ἔπεμψέ με Θεμιστοκλέης ὁ Νεοκλέος, στρατηγὸς μὲν Ἀθηναίων, ἀνὴρ δὲ τῶν συμμάχων πάντων ἄριστος καὶ σοφώτατος, φράσοντά τοι, ὅτι Θεμιστοκλέης ὁ Ἀθηναῖος, σοὶ βουλόμενος ὑπουργέειν,

Themistocles gratiam regis ambiens, quo astu usus.

"ἔσχε τοὺς Ἕλληνας, τὰς νῆας βουλομένους διώκειν, καὶ τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ γεφύρας λύειν. καὶ νῦν κατ' ἡσυχίην πολλὴν κομίζεο."[1] Οἱ μὲν, ταῦτα σημήναντες, ἀπέπλωον ὀπίσω.

Andrii, quod pecuniam pendere recusarent, a Græcis obsessi.

CXI. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεί τε σφι ἀπέδοξε μήτ' ἐπιδιώκειν ἔτι προσωτέρω τῶν βαρβάρων τὰς νῆας, μήτε ἐπιπλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον λύσοντας τὸν πόρον, τὴν Ἄνδρον περικατέατο, ἐξελέειν ἐθέλοντες. πρῶτοι γὰρ Ἄνδριοι νησιωτέων αἰτηθέντες πρὸς Θεμιστοκλέος χρήματα, οὐκ ἔδοσαν· ἀλλὰ προϊσχομένου Θεμιστοκλέος λόγον τόνδε, ὡς "ἥκοιεν Ἀθηναῖοι περὶ ἑωυτοὺς ἔχοντες δύο θεοὺς μεγάλους, Πειθώ τε καὶ Ἀναγκαίην, οὕτω τέ σφι κάρτα δοτέα εἶναι χρήματα·" ὑπεκρίναντο πρὸς ταῦτα, λέγοντες ὡς "κατὰ λόγον ἔσαν ἄρα αἱ Ἀθῆναι μεγάλαι τε καὶ εὐδαίμονες, καὶ θεῶν χρηστῶν ἥκοιεν εὖ· ἐπεὶ Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπείνας, ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκοντας, καὶ θεοὺς δύο ἀχρήστους οὐκ ἐκλείπειν σφέων τὴν νῆσον, ἀλλ' αἰεὶ φιλοχωρέειν, Πενίην τε καὶ Ἀμηχανίην· καὶ τουτέων τῶν θεῶν ἐπηβόλους ἐόντας Ἀνδρίους, οὐ δώσειν χρήματα. οὐδέ κοτε γὰρ τῆς ἑωυτῶν ἀδυναμίης τὴν Ἀθηναίων δύναμιν εἶναι κρέσσω." Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ὑποκρινάμενοι, καὶ οὐ δόντες τὰ χρήματα, ἐπολιορκέοντο.

Ab aliis quoque insulanis pecuniæ exactæ.

CXII. Θεμιστοκλέης δὲ, οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεονεκτέων, ἐσπέμπων ἐς τὰς ἄλλας νήσους ἀπειλητηρίους λόγους, αἴτεε χρήματα διὰ τῶν αὐτέων ἀγγέλων, χρεώμενος [λόγοισι] τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους ἐχρήσατο· λέγων, ὡς "εἰ μὴ δώσουσι τὸ αἰτεόμενον, ἐπάξει τὴν στρατιὴν τῶν Ἑλλήνων, καὶ πολιορκέων ἐξαιρήσει." λέγων ὦν ταῦτα, συνέλεγε χρήματα μεγάλα παρὰ Καρυστίων τε καὶ Παρίων· οἳ πυνθανόμενοι τήν τε Ἄνδρον, ὡς πολιορκέοιτο διότι ἐμήδισε, καὶ Θεμιστοκλῆα, ὡς εἴη ἐν αἴνῃ μεγίστῃ τῶν στρατηγῶν, δείσαντες ταῦτα, ἔπεμπον χρήματα. Εἰ δὲ δή τινες καὶ ἄλλοι ἔδοσαν νησιωτέων, οὐκ ἔχω εἶπαι· δοκέω δέ

τινας καὶ ἄλλους δοῦναι, καὶ οὐ τούτους μούνους. καί τοι Καρυστίοισί γε οὐδὲν, τούτου εἵνεκα, τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο· Πάριοι δὲ Θεμιστοκλῆα χρήμασι ἱλασάμενοι, διέφυγον τὸ στράτευμα. Θεμιστοκλέης μέν νυν, ἐξ Ἄνδρου ὁρμεώμενος, χρήματα παρὰ νησιωτέων ἐκτέετο λάθρη τῶν ἄλλων στρατηγῶν.

CXIII. Οἱ δ' ἀμφὶ Ξέρξεα, ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ναυμαχίην, ἐξέλαυνον ἐς Βοιωτοὺς τὴν αὐτὴν ὁδόν. ἔδοξε γὰρ καὶ Μαρδονίῳ, ἅμα μὲν προπέμψαι βασιλῆα, ἅμα δὲ ἀνωρίην εἶναι τοῦ ἔτεος πολεμέειν· χειμερίσαι τε ἄμεινον εἶναι ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ ἔπειτα ἅμα τῷ ἔαρι πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου. Ὡς δὲ ἀπίκατο ἐς τὴν Θεσσαλίην, ἐνθαῦτα Μαρδόνιος ἐξελέγετο πρώτους μὲν Πέρσας πάντας τοὺς Ἀθανάτους καλεομένους, πλὴν Ὑδάρνεος τοῦ στρατηγοῦ· οὗτος γὰρ οὐκ ἔφη λείψεσθαι βασιλῆος· μετὰ δὲ, τῶν ἄλλων Περσέων τοὺς θωρηκοφόρους, καὶ τὴν ἵππον τὴν χιλίην· καὶ Μήδους τε καὶ Σάκας, καὶ Βακτρίους τε καὶ Ἰνδοὺς, καὶ τὸν πεζὸν, καὶ τὴν ἵππον. ταῦτα μὲν ἔθνεα ὅλα εἵλετο· ἐκ δὲ τῶν ἄλλων συμμάχων ἐξελέγετο κατ' ὀλίγους, τοῖσι εἴδεά τε ὑπῆρχε διαλέγων, καὶ εἰ τέοισί τι χρηστὸν συνείδεε πεποιημένον. ἐν δὲ, πλεῖστον ἔθνος Πέρσας αἱρέετο, ἄνδρας στρεπτοφόρους τε καὶ ψελιοφόρους· ἐπὶ δὲ, Μήδους. οὗτοι δὲ πλῆθος μὲν οὐκ ἐλάσσονες ἔσαν τῶν Περσέων, ῥώμῃ δὲ ἕσσονες. ὥστε σύμπαντας τριήκοντα μυριάδας γενέσθαι σὺν ἱππεῦσι.

Copiæ Xerxis terrestres, paucis diebus post pugnam Salaminiam, cum ipso rege Bœotiam, inde Thessaliam repetunt. Data ibi Mardonio ccc millia militum lectissimorum, quibuscum, hieme in Thessalia et Macedonia [c. 126.] transacta, vere proximo Peloponnesum invaderet.

CXIV. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐν τῷ Μαρδόνιός τε τὴν στρατιὴν διέκρινε, καὶ Ξέρξης ἦν περὶ Θεσσαλίην, χρηστήριον ἐληλύθεε ἐκ Δελφῶν Λακεδαιμονίοισι, Ξέρξεα αἰτέειν δίκας τοῦ Λεωνίδεω φόνου, καὶ τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι. πέμπουσι δὴ κήρυκα τὴν ταχίστην Σπαρτιῆται· ὃς ἐπειδὴ κατέλαβε ἐοῦσαν ἔτι πᾶσαν τὴν στρατιὴν ἐν Θεσσαλίῃ, ἐλθὼν ἐς ὄψιν τὴν Ξέρξεω, ἔλεγε τάδε· "Ὦ βασιλεῦ Μήδων,

Interim Spartani, oraculi Delphici jussu, ad Xerxem mittunt, qui pœnam cædis Leonidæ poscat. Legato quid Xerxes responderit. [cf. 9, 64.]

“Λακεδαιμόνιοί τε σὲ, καὶ Ἡρακλεῖδαι οἱ ἀπὸ Σπάρτης, αἰτέουσι φόνου δίκας, ὅτι σφέων τὸν βασιλῆα ἀπέκτεινας, ῥυόμενον τὴν Ἑλλάδα.” Ὁ δὲ, γελάσας τε, καὶ κατασχὼν πολλὸν χρόνον, ὥς οἱ ἐτύγχανε παρεστεὼς Μαρδόνιος, δεικνὺς ἐς τοῦτον, εἶπε· “Τοιγάρ σφι Μαρδόνιος ὅδε δίκας δώσει τοιαύτας οἵας ἐκείνοισι πρέπει.” Ὁ μὲν δὴ, δεξάμενος τὸ ῥηθὲν, ἀπαλλάσσετο.

Xerxis cum cætero exercitu iter versus Hellespontum. Maxima harum copiarum pars fame morbisque absumta. Currus Jovi sacer [7, 40.] a Thracibus surreptus.

CXV. Ξέρξης δὲ, Μαρδόνιον ἐν Θεσσαλίῃ καταλιπὼν, αὐτὸς ἐπορεύετο κατὰ τάχος ἐς τὸν Ἑλλήσποντον· καὶ ἀπικνέεται ἐς τὸν πόρον τῆς διαβάσιος ἐν πέντε καὶ τεσσεράκοντα ἡμέρῃσι, ἀπάγων τῆς στρατιῆς οὐδὲν μέρος, ὡς εἰπαι. ὅκου δὲ πορευόμενοι γινοίατο, καὶ κατ' οὕς τινας ἀνθρώπους, τὸν τουτέων καρπὸν ἁρπάζοντες ἐσιτέοντο. εἰ δὲ καρπὸν μηδένα εὕροιεν, οἱ δὲ τὴν ποίην τὴν ἐκ τῆς γῆς ἀναφυομένην, καὶ τῶν δενδρέων τὸν φλοιὸν περιλέποντες, καὶ τὰ φύλλα καταδρέποντες κατήσθιον, ὁμοίως τῶν τε ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων, καὶ ἔλειπον οὐδέν· ταῦτα δ' ἐποίευν ὑπὸ λιμοῦ. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν καὶ δυσεντερίη, κατ' ὁδὸν διέφθειρε. τοὺς δὲ καὶ νοσέοντας αὐτέων κατέλιπε, ἐπιτάσσων τῇσι πόλισι, ἵνα ἑκάστοτε γίνοιτο ἐλαύνων, μελεδαίνειν τε καὶ τρέφειν· ἐν Θεσσαλίῃ τέ τινας, καὶ ἐν Σίρι τῆς Παιονίης, καὶ ἐν Μακεδονίῃ. ἔνθα καὶ τὸ ἱρὸν ἅρμα καταλιπὼν τοῦ Διὸς, ὅτε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἤλαυνε, ἀπιὼν οὐκ ἀπέλαβε· ἀλλὰ δόντες οἱ Παίονες τοῖσι Θρήϊξι, ἀπαιτέοντος Ξέρξεω, ἔφασαν νεμομένας ἁρπαχθῆναι ὑπὸ τῶν ἄνω Θρηΐκων τῶν περὶ τὰς πηγὰς τοῦ Στρυμόνος οἰκημένων.

Bisaltarum rex quomodo tum filios, Xerxem invito patre in Græciam secutos, ultus.

CXVI. Ἔνθα καὶ ὁ τῶν Βισαλτέων βασιλεὺς γῆς τε τῆς Κρηστωνικῆς, Θρήϊξ, ἔργον ὑπερφυὲς ἐργάσατο· ὃς οὔτε αὐτὸς ἔφη τῷ Ξέρξῃ ἑκὼν εἶναι δουλεύσειν, ἀλλ' οἴχετο ἄνω ἐς τὸ οὔρος τὴν Ῥοδόπην, τοῖσί τε παισὶ ἀπηγόρευε μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. οἱ δὲ, ἀλογήσαντες, ἢ ἄλλως σφι θῦμος ἐγένετο θεήσασθαι τὸν πόλεμον, ἐστρατεύοντο ἅμα τῷ Πέρσῃ.

ἐπεὶ δὲ ἀνεχώρησαν ἀσινέες πάντες, ἓξ ἐόντες, ἐξώρυξε αὐτέων ὁ πατὴρ τοὺς ὀφθαλμοὺς, διὰ τὴν αἰτίην ταύτην. (καὶ οὗτοι μὲν τοῦτον τὸν μισθὸν ἔλαβον.)

CXVII. Οἱ δὲ Πέρσαι ὡς ἐκ τῆς Θρηΐκης πορευόμενοι ἀπίκοντο ἐπὶ τὸν πόρον, ἐπειγόμενοι, τὸν Ἑλλήσποντον τῇσι νηυσὶ διέβησαν ἐς Ἄβυδον· τὰς γὰρ σχεδίας οὐκ εὗρον ἔτι ἐντεταμένας, ἀλλ' ὑπὸ χειμῶνος διαλελυμένας. Ἐνθαῦτα δὲ κατεχόμενοι, σιτία τε πλέω ἢ κατ' ὁδὸν ἐλάγχανον· οὐδένα τε κόσμον ἐμπιπλάμενοι, καὶ ὕδατα μεταβάλλοντες, ἀπέθνησκον τοῦ στρατοῦ τοῦ περιεόντος πολλοί. οἱ δὲ λοιποὶ ἅμα Ξέρξῃ ἀπικνέονται ἐς Σάρδις. Finis.

Pontibus Hellesponti per tempestatem ruptis, Xerxes cum suis Abydum navibus transvehitur, indeque Sardes movet.

CXVIII. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ὅδε λόγος λεγόμενος, ὡς ἐπειδὴ Ξέρξης ἀπελαύνων ἐξ Ἀθηνέων, ἀπίκετο ἐπ' Ἠΐονα τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, ἐνθεῦτεν οὐκέτι ὁδοιπορίῃσι διεχρέετο, ἀλλὰ τὴν μὲν στρατιὴν Ὑδάρνεϊ ἐπιτρέπει ἀπάγειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, αὐτὸς δ' ἐπὶ νηὸς Φοινίσσης ἐπιβὰς, ἐκομίζετο ἐς τὴν Ἀσίην. πλώοντα δέ μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίην· καὶ δὴ, μᾶλλον γάρ τι χειμαίνεσθαι, γεμούσης τῆς νηὸς, ὥστε ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐπεόντων συχνῶν Περσέων τῶν σὺν Ξέρξῃ κομιζομένων, ἐνθαῦτα ἐς δεῖμα πεσόντα τὸν βασιλῆα, εἴρεσθαι βώσαντα τὸν κυβερνήτεα, εἴ τις ἐστί σφι σωτηρίη. καὶ τὸν εἶπαι· "Δέσποτα, οὐκ ἔστιν οὐδεμίη, εἰ μὴ τουτέων ἀπαλλαγή τις γένηται τῶν πολλῶν ἐπιβατέων." καὶ Ξέρξεα λέγεται ἀκούσαντα ταῦτα εἶπαι· "Ἄνδρες Πέρσαι, νῦν τις διαδεξάτω ὑμέων βασιλῆος κηδόμενος· ἐν ὑμῖν γὰρ οἶκε εἶναι ἐμοὶ ἡ σωτηρίη." τὸν μὲν ταῦτα λέγειν· τοὺς δὲ, προσκυνέοντας, ἐκπηδέειν ἐς τὴν θάλασσαν· καὶ τὴν νῆα ἐπικουφισθεῖσαν, οὕτω δὴ ἀποσωθῆναι ἐς τὴν Ἀσίην. Ὡς δὲ ἐκβῆναι τάχιστα ἐς γῆν τὸν Ξέρξεα, ποιῆσαι τοιόνδε· ὅτι μὲν ἔσωσε βασιλῆος τὴν ψυχὴν, δωρήσασθαι χρυσέῃ στεφάνῃ τὸν κυβερνήτεα· ὅτι δὲ Περσέων πολλοὺς ἀπώλεσε, ἀποταμεῖν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

Alia de Xerxis reditu narratio.

sed parum illa credibilis Herodoto visa.

CXIX. Οὗτος δὲ ἄλλως λέγεται ὁ λόγος περὶ τοῦ Ξέρξεω νόστου, οὐδαμῶς ἔμοιγε πιστὸς, οὔτε ἄλλος, οὔτε τὸ Περσέων τοῦτο πάθος. εἰ γὰρ δὴ ταῦτα οὕτω εἰρέθη ἐκ τοῦ κυβερνήτεω πρὸς Ξέρξεα, ἐν μυρίῃσι γνώμῃσι μίην οὐκ ἔχω ἀντίξοον, μὴ οὐκ ἂν ποιῆσαι βασιλῆα τοιόνδε· τοὺς μὲν ἐκ τοῦ καταστρώματος καταβιβάσαι ἐς κοίλην νῆα, ἐόντας Πέρσας, καὶ Περσέων τοὺς πρώτους· τῶν δ' ἐρετέων, ἐόντων Φοινίκων, ὅκως οὐκ ἂν ἴσον πλῆθος τοῖσι Πέρσῃσι ἐξέβαλε ἐς τὴν θάλασσαν. Ἀλλ' ὁ μὲν, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ὁδῷ χρεώμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρατῷ, ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην.

Munera Abderitis a Xerxe Asiam repetente data.

CXX. Μέγα δὲ καὶ τόδε μαρτύριον· φαίνεται γὰρ Ξέρξης ἐν τῇ ὀπίσω κομιδῇ ἀπικόμενος ἐς Ἄβδηρα, καὶ ξεινίην τέ σφι συνθέμενος, καὶ δωρησάμενος αὐτοὺς ἀκινάκῃ τε χρυσέῳ καὶ τιήρῃ χρυσοπάστῳ. καὶ, ὡς αὐτοὶ λέγουσι Ἀβδηρῖται, λέγοντες ἐμοί γε οὐδαμῶς πιστὰ, πρῶτον ἐλύσατο τὴν ζώνην φεύγων ἐξ Ἀθηνέων ὀπίσω, ὡς ἐν ἀδείῃ ἐών. πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου δὲ μᾶλλον τὰ Ἄβδηρα ἵδρυται, ἢ τοῦ Στρυμόνος καὶ τῆς Ἠϊόνος, ὅθεν δή μιν φασὶ ἐπιβῆναι ἐπὶ τὴν νῆα.

Omissa Andri obsidione [c. 111.], quod incolæ fortissime resisterent, classis Græcorum Carystum depopulata [c. 112.], Salaminem revertitur. Dona diis data: prædæ divisæ.

CXXI. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεί τε οὐκ οἷοί τε ἐγένοντο ἐξελέειν τὴν Ἄνδρον, τραπόμενοι ἐς Κάρυστον, καὶ δηϊώσαντες αὐτέων τὴν χώρην, ἀπαλλάσσοντο ἐς Σαλαμῖνα. Πρῶτα μέν νυν τοῖσι θεοῖσι ἐξεῖλον ἀκροθίνια, ἄλλα τε, καὶ τριήρεας τρεῖς Φοινίσσας· τὴν μὲν, ἐς Ἰσθμὸν ἀναθεῖναι, ἥπερ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν· τὴν δὲ, ἐπὶ Σούνιον· τὴν δὲ, τῷ Αἴαντι, αὐτοῦ ἐς Σαλαμῖνα. μετὰ δὲ τοῦτο, διεδάσαντο τὴν ληΐην, καὶ τὰ ἀκροθίνια ἀπέπεμψαν ἐς Δελφούς· ἐκ τῶν ἐγένετο ἀνδριὰς, ἔχων ἐν τῇ χερὶ ἀκρωτήριον νηὸς, ἐὼν μέγαθος δυωκαίδεκα πηχέων· ἕστηκε δὲ οὗτος τῇ περ ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος ὁ χρύσεος.

Quid Æginetæ deo Delphico petenti donaverint.

CXXII. Πέμψαντες δὲ ἀκροθίνια οἱ Ἕλληνες ἐς Δελφοὺς, ἐπειρώτεον τὸν θεὸν κοινῇ, εἰ λελάβηκε πλήρεα καὶ ἀρεστὰ τὰ ἀκροθίνια. ὁ δὲ, παρ' Ἑλλή-

νων μὲν τῶν ἄλλων, ἔφησε, ἔχειν· παρ' Αἰγινητέων δὲ, οὔ: ἀλλὰ ἀπαίτεε αὐτοὺς τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. Αἰγινῆται δὲ πυθόμενοι, ἀνέθεσαν ἀστέρας χρυσέους, οἳ ἐπὶ ἱστοῦ χαλκέου ἑστᾶσι τρεῖς ἐπὶ τῆς γωνίης, ἀγχοτάτω τοῦ Κροίσεω κρητῆρος.

CXXIII. Μετὰ δὲ τὴν διαίρεσιν τῆς ληΐης ἔπλωον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸν Ἰσθμὸν, ἀριστήϊα δώσοντες τῷ ἀξιωτάτῳ γενομένῳ Ἑλλήνων ἀνὰ τὸν πόλεμον τοῦτον. ὡς δὲ ἀπικόμενοι οἱ στρατηγοὶ διενέμοντο τὰς ψήφους ἐπὶ τοῦ Ποσειδέωνος τῷ βωμῷ, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες ἐκ πάντων· ἐνθαῦτα πᾶς τις αὐτέων ἑωυτῷ ἐτίθετο τὴν ψῆφον, αὐτὸς ἕκαστος δοκέων ἄριστος γενέσθαι· δεύτερα δὲ, οἱ πολλοὶ συνεξέπιπτον Θεμιστοκλῆα κρίνοντες. οἱ μὲν δὴ ἐμουνοῦντο· Θεμιστοκλέης δὲ δευτερείοισι ὑπερεβάλλετο πολλόν.

Per cæterorum ducum livorem stetisse, ne Themistocli, cum in Isthmo ad Neptuni aram suffragia de hac re ferrent, ob res bene gestas primæ darentur.

CXXIV. Οὐ βουλομένων δὲ ταῦτα κρίνειν τῶν Ἑλλήνων φθόνῳ, ἀλλ' ἀποπλωόντων ἑκάστων ἐς τὴν ἑωυτῶν ἀκρίτων, ὅμως Θεμιστοκλέης ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη εἶναι ἀνὴρ πολλὸν Ἑλλήνων σοφώτατος ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. Ὅτι δὲ νικῶν οὐκ ἐτιμήθη πρὸς τῶν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχησάντων, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐς Λακεδαίμονα ἀπίκετο, θέλων τιμηθῆναι. καί μιν Λακεδαιμόνιοι καλῶς μὲν ὑπεδέξαντο, μεγάλως δὲ ἐτίμησαν. ἀριστήϊα μέν νυν ἔδοσαν Εὐρυβιάδῃ, ἐλαίης στέφανον· σοφίης δὲ καὶ δεξιότητος, Θεμιστοκλέϊ, καὶ τούτῳ στέφανον ἐλαίης. ἐδωρήσαντο δέ μιν ὄχῳ τῷ ἐν Σπάρτῃ καλλιστεύσαντι· αἰνέσαντες δὲ πολλὰ, προέπεμψαν ἀπιόντα τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οὗτοι οἵπερ ἱππέες καλέονται, μέχρι οὔρων τῶν Τεγεητικῶν. μοῦνον δὴ τοῦτον πάντων ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Σπαρτιῆται προέπεμψαν.

Honor insignis paulo post Spartæ eidem habitus.

CXXV. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Λακεδαίμονος ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἐνθαῦτα Τιμόδημος Ἀφιδναῖος, τῶν ἐχθρῶν μὲν τῶν Θεμιστοκλέος ἐὼν, ἄλλως δὲ οὐ τῶν ἐπιφανέων ἀνδρῶν, φθόνῳ καταμαργέων, ἐνείκεε τὸν

Timodemus Themistoclis obtrectator quomodo confutatus.

Θεμιστοκλῆα, τὴν ἐς Λακεδαίμονα ἄπιξιν προφέρων, ὡς διὰ τὰς Ἀθήνας ἔχοι τὰ γέρεα τὰ παρὰ Λακεδαιμονίων, ἀλλ' οὐ δι' ἑωυτόν. ὁ δὲ, ἐπεί τε οὐκ ἐπαύετο ταῦτα λέγων ὁ Τιμόδημος, εἶπε· "Οὕτω ἔχει τοι· "οὔτ' ἂν ἐγὼ, ἐὼν Βελβινίτης, ἐτιμήθην οὕτω πρὸς "Σπαρτιητέων· οὔτ' ἂν σὺ, ὤνθρωπε, ἐὼν Ἀθηναῖος." Ταῦτα μέν νυν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο.

Expeditio Persarum Pallenensis. Artabazus cum parte copiarum Mardonii regem ad Hellespontum prosecutus, indeque rediens, Pallenenses, qui interea Persarum se jugo subtraxerant, expugnare constituit.

CXXVI. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος, ἀνὴρ ἐν Πέρσῃσι λόγιμος καὶ πρόσθε ἐὼν, ἐκ δὲ τῶν Πλαταιϊκῶν καὶ μᾶλλον ἔτι γενόμενος, ἔχων ἓξ μυριάδας στρατοῦ τὸν Μαρδόνιος ἐξελέξατο, προέπεμπε βασιλῆα μέχρι τοῦ πόρου. ὡς δὲ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ Ἀσίῃ, ὁ δὲ, ὀπίσω πορευόμενος, κατὰ τὴν Παλλήνην ἐγίνετο· ἅτε Μαρδονίου τε χειμερίζοντος περὶ Θεσσαλίην τε καὶ Μακεδονίην, καὶ οὐδέν κω κατεπείγοντος ἥκειν ἐς τὸ ἄλλο στρατόπεδον· οὐκ ἐδικαίου, ἐντυχὼν ἀπεστεῶσι Ποτιδαιήτῃσι, μὴ οὐκ ἐξανδραποδίσασθαί σφεας. Οἱ γὰρ Ποτιδαιῆται, ὡς βασιλεὺς παρεξεληλάκεε, καὶ ὁ ναυτικὸς τοῖσι Πέρσῃσι οἰχώκεε φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος, ἐκ τοῦ φανεροῦ ἀπέστασαν ἀπὸ τῶν βαρβάρων· ὣς δὲ καὶ ὦλλοι οἱ τὴν Παλλήνην ἔχοντες. Ἐνθαῦτα δὴ ὁ Ἀρτάβαζος ἐπολιόρκεε τὴν Ποτιδαίην.

Primum Olynthii, quod et horum fides dubia videretur, oppressi: Olynthus tradita Chalcidensibus.

CXXVII. Ὑποπτεύσας δὲ καὶ τοὺς Ὀλυνθίους ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ ταύτην ἐπολιόρκεε. εἶχον δὲ αὐτὴν Βοττιαῖοι, οἱ ἐκ τοῦ Θερμαίου κόλπου ἐξαναστάντες ὑπὸ Μακεδόνων. ἐπεὶ δὲ σφεας εἷλε πολιορκέων, κατέσφαξε ἐξαγαγὼν ἐς λίμνην· τὴν δὲ πόλιν παραδιδοῖ Κριτοβούλῳ Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν, καὶ τῷ Χαλκιδικῷ γένεϊ. καὶ οὕτω Ὄλυνθον Χαλκιδέες ἔσχον.

Tum Potidæa oppugnata. Timoxeni proditionem urbis cum Persis pacti fraus qua re detecta.

CXXVIII. Ἐξελὼν δὲ ταύτην ὁ Ἀρτάβαζος, τῇ Ποτιδαίῃ ἐντεταμένως προσεῖχε. προσέχοντι δέ οἱ προθύμως συντίθεται προδοσίην Τιμόξεινος, ὁ τῶν Σκιωναίων στρατηγός· ὅντινα μὲν τρόπον ἀρχὴν, ἔγωγε οὐκ ἔχω εἶπαι, οὐ γάρ ὦν λέγεται· τέλος μέντοι, τοιάδε ἐγίνετο. ὅκως βυβλίον γράψειε ἢ Τιμόξεινος, ἐθέλων

παρὰ Ἀρτάβαζον πέμψαι, ἢ Ἀρτάβαζος παρὰ Τιμόξεινον, τοξεύματος περὶ τὰς γλυφίδας περιειλίξαντες καὶ πτερώσαντες τὸ βυβλίον, ἐτόξευον ἐς συγκείμενον χωρίον. ἐπάϊστος δὲ ἐγίνετο ὁ Τιμόξεινος προδιδοὺς τὴν Ποτίδαιαν. τοξεύων γὰρ ὁ Ἀρτάβαζος ἐς τὸ συγκείμενον, ἁμαρτὼν τοῦ χωρίου τούτου, βάλλει ἀνδρὸς Ποτιδαιήτεω τὸν ὦμον. τὸν δὲ, βληθέντα, περιέδραμε ὅμιλος, οἷα φιλέει γίνεσθαι ἐν πολέμῳ· οἳ αὐτίκα τὸ τόξευμα λαβόντες, ὡς ἔμαθον τὸ βυβλίον, ἔφερον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς· παρῆν δὲ καὶ τῶν ἄλλων Παλληναίων συμμαχίη. τοῖσι δὲ στρατηγοῖσι ἐπιλεξαμένοισι τὸ βυβλίον, καὶ μαθοῦσι τὸν αἴτιον τῆς προδοσίης, ἔδοξε μὴ καταπλέξαι Τιμόξεινον προδοσίῃ, τῆς Σκιωναίων πόλιος εἵνεκα, μὴ νομιζοίατο εἶναι Σκιωναῖοι ἐς τὸν μετέπειτα χρόνον αἰεὶ προδόται. ὁ μὲν δὴ τοιούτῳ τρόπῳ ἐπάϊστος ἐγεγόνεε.

CXXIX. Ἀρταβάζῳ δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι ἐγεγόνεσαν τρεῖς μῆνες, γίνεται ἄμπωτις τῆς θαλάσσης μεγάλη, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. ἰδόντες δὲ οἱ βάρβαροι τέναγος γενόμενον, παρήϊσαν ἐς τὴν Παλλήνην. ὡς δὲ τὰς δύο μὲν μοίρας διοδοιπορήκεσαν, ἔτι δὲ τρεῖς ὑπόλοιποι ἔσαν, τὰς διελθόντας χρῆν ἔσω εἶναι ἐν τῇ Παλλήνῃ, ἐπῆλθε πλημμυρὶς τῆς θαλάσσης μεγάλη, ὅση οὐδαμά κω, ὡς οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι, πολλάκις γινομένη. οἱ μὲν δὴ νέειν αὐτέων οὐκ ἐπιστάμενοι διεφθείροντο· τοὺς δὲ ἐπισταμένους οἱ Ποτιδαιῆται ἐπιπλώσαντες πλοίοισι ἀπώλεσαν. Αἴτιον δὲ λέγουσι οἱ Ποτιδαιῆται τῆς τε ῥηχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος καὶ τοῦ Περσικοῦ πάθεος γενέσθαι τόδε, ὅτι τοῦ Ποσειδέωνος ἐς τὸν νηὸν καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ ἐν τῷ προαστείῳ ἠσέβησαν οὗτοι τῶν Περσέων τοί περ καὶ διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς θαλάσσης· αἴτιον δὲ τοῦτο λέγοντες, εὖ λέγειν ἔμοιγε δοκέουσι. τοὺς δὲ περιγενομένους ἀπῆγε Ἀρτάβαζος ἐς Θεσσαλίην παρὰ Μαρδόνιον. Οὗτοι μὲν οἱ προπέμψαντες βασιλῆα, οὕτω ἔπρηξαν.

Post mensium trium obsidionem magna clade accepta rebusque infectis Artabazus in Thessaliam revertitur.

Classis Persarum cum Cymæ, partimque Sami hibernasset, vere ineunte [an. 479.] ad Samum tota colligitur, Ioniam inde, ne deficeret, observatura. Ejus præfecti.

CXXX. Ὁ δὲ ναυτικὸς ὁ Ξέρξεω περιγενόμενος, ὡς προσέμιξε τῇ Ἀσίῃ φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος, καὶ βασιλῆά τε καὶ τὴν στρατιὴν ἐκ Χερσονήσου διεπόρθμευσε ἐς Ἄβυδον, ἐχειμέριζε ἐν Κύμῃ. ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαντος, πρώϊος συνελέγετο ἐς Σάμον· αἱ δὲ τῶν νηῶν καὶ ἐχειμέρισαν αὐτοῦ. Περσέων δὲ καὶ Μήδων οἱ πλεῦνες ἐπεβάτευον· στρατηγοὶ δέ σφι ἐπῆλθον, Μαρδόντης τε ὁ Βαγαίου, καὶ Ἀρταΰντης ὁ Ἀρταχαίου· συνῆρχε δὲ τούτοισι καὶ ἀδελφιδέος, αὐτοῦ Ἀρταΰντεω προσελομένου, Ἰθαμίτρης. Ἅτε δὲ μεγάλως πληγέντες, οὐ προήϊσαν ἀνωτέρω τὸ πρὸς ἑσπέρης, οὐδ' ἐπηνάγκαζε οὐδείς· ἀλλ' ἐν τῇ Σάμῳ κατήμενοι, ἐφύλασσον τὴν Ἰωνίην μὴ ἀποστῇ, νῆας ἔχοντες σὺν τῇσι Ἰάσι τριηκοσίας. οὐ μὴν οὐδὲ προσεδέκοντο τοὺς Ἕλληνας ἐλεύσεσθαι ἐς τὴν Ἰωνίην, ἀλλ' ἀποχρήσειν σφι τὴν ἑωυτῶν φυλάσσειν· σταθμεύμενοι ὅτι σφέας οὐκ ἐπεδίωξαν φεύγοντας ἐκ Σαλαμῖνος, ἀλλ' ἄσμενοι ἀπαλλάσσοντο. Κατὰ μέν νυν τὴν θάλασσαν ἑσσωμένοι ἔσαν τῷ θυμῷ, πεζῇ δὲ ἐδόκεον πολλὸν κρατήσειν τὸν Μαρδόνιον. ἐόντες δὲ ἐν Σάμῳ, ἅμα μὲν ἐβουλεύοντο εἴ τι δυναίατο κακὸν τοὺς πολεμίους ποιέειν, ἅμα δὲ καὶ ὠτακούστεον ὅκῃ πεσέεται τὰ Μαρδονίου πρήγματα.

Sub idem tempus et Græci ad res se gerendas parant. Et naves quidem, duce Leotychide Spartiata [6, 65. 67.] cujus hic stemma ab Hercule repetitum traditur, Æginam tendunt. Atheniensi-

CXXXI. Τοὺς δὲ Ἕλληνας τό τε ἔαρ γινόμενον ἤγειρε, καὶ Μαρδόνιος ἐν Θεσσαλίῃ ἐών. ὁ μὲν δὴ πεζὸς οὔ κω συνελέγετο· ὁ δὲ ναυτικὸς ἀπίκετο ἐς Αἴγιναν, νῆες ἀριθμὸν δέκα καὶ ἑκατόν. στρατηγὸς δὲ καὶ ναύαρχος ἦν Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος, τοῦ Ἡγησίλεω, τοῦ Ἱπποκρατίδεω, τοῦ Λευτυχίδεω, τοῦ Ἀναξίλεω, τοῦ Ἀρχιδήμου, τοῦ Ἀναξανδρίδεω, τοῦ Θεοπόμπου, τοῦ Νικάνδρου, τοῦ Χαρίλλου, τοῦ Εὐνόμου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Πρυτάνιος, τοῦ Εὐρυφῶντος, τοῦ Προκλέος, τοῦ Ἀριστοδήμου, τοῦ Ἀριστομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ὕλλου, τοῦ Ἡρακλέος· ἐὼν τῆς ἑτέρης οἰκίης τῶν βασιλήων. οὗτοι πάντες, πλὴν τῶν δυῶν τῶν

μετὰ Λευτυχίδεα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι, βασιλῆες ἐγένοντο Σπάρτης. Ἀθηναίων δὲ ἐστρατήγεε Ξάνθιππος, ὁ Ἀρίφρονος.

um dux Xanthippus [6.131.]

CXXXII. Ὡς δὲ παρεγένοντο ἐς τὴν Αἴγιναν πᾶσαι αἱ νῆες, ἀπίκοντο Ἰώνων ἄγγελοι ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων· οἳ καὶ ἐς τὴν Σπάρτην ὀλίγῳ πρότερον τουτέων ἀπικόμενοι, ἐδέοντο Λακεδαιμονίων ἐλευθεροῦν τὴν Ἰωνίην· τῶν καὶ Ἡρόδοτος ὁ Βασιληΐδεω ἦν. οἳ στασιῶταί σφι γενόμενοι, ἐπεβούλευον θάνατον Στράττι τῷ Χίου τυράννῳ, ἐόντες ἀρχὴν ἑπτά· ἐπιβουλεύοντες δὲ ὡς φανεροὶ ἐγένοντο, ἐξενείκαντος τὴν ἐπιχείρησιν ἑνὸς τῶν μετεχόντων, οὕτω δὴ οἱ λοιποὶ, ἓξ ἐόντες, ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου, καὶ ἐς Σπάρτην τε ἀπίκοντο, καὶ δὴ καὶ τότε ἐς τὴν Αἴγιναν, τῶν Ἑλλήνων δεόμενοι καταπλῶσαι ἐς τὴν Ἰωνίην· οἳ προήγαγον αὐτοὺς μόγις μέχρι Δήλου. τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν δεινὸν ἦν τοῖσι Ἕλλησι, οὔτε τῶν χώρων ἐοῦσι ἐμπείροισι, στρατιῆς τε πάντα πλέα ἐδόκεε εἶναι· τὴν δὲ Σάμον ἐπιστέατο δόξῃ καὶ Ἡρακλέας στήλας ἴσον ἀπέχειν. συνέπιπτε δὲ τοιοῦτο, ὥστε τοὺς μὲν βαρβάρους τὸ πρὸς ἑσπέρης ἀνωτέρω Σάμου μὴ τολμᾶν καταπλῶσαι, καταρρωδηκότας· τοὺς δὲ Ἕλληνας, χρηϊζόντων Χίων, τὸ πρὸς τὴν ἠῶ κατωτέρω Δήλου. οὕτω δέος τὸ μέσον ἐφύλασσέ σφεων.

Ibi dum in ancoris stant, duces a legatis Ionum sollicitantur, ut Ioniæ liberandæ animum adjiciant. Sic classis ad Delum usque provecta, Græcis ob metum barbarorum ulterius ire recusantibus.

CXXXIII. Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἔπλωον ἐς τὴν Δῆλον· Μαρδόνιος δὲ περὶ τὴν Θεσσαλίην ἐχείμαζε. ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεώμενος, ἔπεμπε κατὰ τὰ χρηστήρια ἄνδρα Εὐρωπέα γένος, τῷ οὔνομα ἦν Μῦς· ἐντειλάμενος πανταχῆ μιν χρησόμενον ἐλθεῖν, τῶν οἷά τε ἦν σφι ἀποπειρήσασθαι. ὅ τι μὲν βουλόμενος ἐκμαθέειν πρὸς τῶν χρηστηρίων ταῦτα ἐνετέλλετο, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐ γὰρ ὦν λέγεται· δοκέω δ᾽ ἔγωγε περὶ τῶν παρεόντων πρηγμάτων, καὶ οὐκ ἄλλων πέρι πέμψαι.

Consulta inter hibernandum a Mardonio oracula, adhibitusque ad hanc rem Mys natione Car.

CXXXIV. Οὗτος ὁ Μῦς ἔς τε Λεβάδειαν φαίνεται ἀπικόμενος, καὶ μισθῷ πείσας τῶν ἐπιχωρίων ἄνδρα, καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον· καὶ ἐς Ἄβας τὰς Φωκέων

Quæ Bœotiæ Phocidisque oracula Mys adierit.

Amphiaraum interrogare cur Thebani vetiti.

ἀπικόμενος ἐπὶ τὸ χρηστήριον. καὶ δὴ καὶ ἐς Θήβας πρῶτα ὡς ἀπίκετο, τοῦτο μὲν, τῷ Ἰσμηνίῳ Ἀπόλλωνι ἐχρήσατο· ἔστι δὲ, κατά περ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱροῖσι αὐτόθι χρηστηριάζεσθαι· τοῦτο δὲ, ξεῖνόν τινα καὶ οὐ Θηβαῖον χρήμασι πείσας, κατεκοίμησε ἐς Ἀμφιάρεω. Θηβαίων δὲ οὐδενὶ ἔξεστι μαντεύεσθαι αὐτόθι, διὰ τόδε. ἐκέλευσέ σφεας ὁ Ἀμφιάρεως, διὰ χρηστηρίων ποιεύμενος, ὁκότερα βούλονται ἑλέσθαι τουτέων, ἑωυτῷ ἢ ἅτε μάντι χρέεσθαι, ἢ ἅτε συμμάχῳ, τοῦ ἑτέρου ἀπεχομένους· οἱ δὲ σύμμαχόν μιν εἵλοντο εἶναι. διὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἔξεστι Θηβαίων οὐδενὶ αὐτόθι ἐγκατακοιμηθῆναι.

Apollo Ptous, Myi lingua Carica respondens.

CXXXV. Τόδε δὲ θῶμά μοι μέγιστον γενέσθαι λέγεται ὑπὸ Θηβαίων. ἐλθεῖν ἄρα τὸν Εὐρωπέα Μῦν, περιστρωφώμενον πάντα τὰ χρηστήρια, καὶ ἐς τοῦ Πτώου Ἀπόλλωνος τὸ τέμενος. τοῦτο δὲ τὸ ἱρὸν καλέεται μὲν Πτῶον, ἔστι δὲ Θηβαίων, κέεται δὲ ὑπὲρ τῆς Κωπαΐδος λίμνης πρὸς οὔρεϊ, ἀγχοτάτω Ἀκραιφίης πόλιος. ἐς τοῦτο τὸ ἱρὸν ἐπεί τε παρελθεῖν τὸν καλεόμενον τοῦτον Μῦν, ἕπεσθαί οἱ τῶν ἀστῶν αἱρετοὺς ἄνδρας τρεῖς ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, ὡς ἀπογραψομένους τὰ θεσπιέειν ἔμελλε. καὶ πρόκα τε τὸν πρόμαντιν βαρβάρῳ γλώσσῃ χρᾷν· καὶ τοὺς μὲν ἑπομένους τῶν Θηβαίων ἐν θώματι ἔχεσθαι ἀκούοντας βαρβάρου γλώσσης ἀντὶ Ἑλλάδος, οὐδὲ ἔχειν ὅ τι χρήσονται τῷ παρεόντι πρήγματι· τὸν δὲ Εὐρωπέα Μῦν ἐξαρπάσαντα παρ' αὐτέων τὴν ἐφέροντο δέλτον, τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ προφήτεω γράφειν ἐς αὐτήν· φάναι δὲ, Καρίῃ μιν γλώσσῃ χρᾷν· συγγραψάμενον δὲ, οἴχεσθαι ἀπιόντα ἐς Θεσσαλίην.

Acceptis oraculorum responsis, Mardonius Alexandrum Amyntæ fil. [5, 19.] cum pacis conditioni-

CXXXVI. Μαρδόνιος δὲ ἐπιλεξάμενος ὅ τι δὴ ἦν λέγοντα τὰ χρηστήρια, μετὰ ταῦτα ἔπεμψε ἄγγελον ἐς Ἀθήνας Ἀλέξανδρον τὸν Ἀμύντεω, ἄνδρα Μακεδόνα· ἅμα μὲν ὅτι οἱ προσκηδέες οἱ Πέρσαι ἔσαν· Ἀλεξάνδρου γὰρ ἀδελφεὴν Γυγαίην, Ἀμύντεω δὲ θυγατέρα, Βουβάρης ἀνὴρ Πέρσης ἔσχε, ἐκ τῆς οἱ ἐγεγόνεε Ἀμύν-

της ὁ ἐν τῇ Ἀσίῃ, ἔχων τὸ οὔνομα τοῦ μητροπάτορος· τῷ δὴ ἐκ βασιλῆος τῆς Φρυγίης ἐδόθη Ἀλάβανδα πόλις μεγάλη νέμεσθαι· ἅμα δὲ ὁ Μαρδόνιος, πυθόμενος ὅτι πρόξενός τε εἴη καὶ εὐεργέτης ὁ Ἀλέξανδρος, ἔπεμπε. τοὺς γὰρ Ἀθηναίους οὕτω ἐδόκεε μάλιστα προσκτήσεσθαι, λεών τε πολλὸν ἄρα ἀκούων εἶναι καὶ ἄλκιμον· τά τε κατὰ τὴν θάλασσαν συντυχόντα σφι παθήματα κατεργασαμένους μάλιστα Ἀθηναίους ἐπίστατο. τουτέων δὲ προσγενομένων, κατήλπιζε εὐπετέως τῆς θαλάσσης κρατήσειν, τά περ ἂν καὶ ἦν· πεζῇ τε ἐδόκεε πολλὸν εἶναι κρέσσων, οὕτω τε ἐλογίζετο κατύπερθέ οἱ τὰ πρήγματα ἔσεσθαι τῶν Ἑλληνικῶν. τάχα δ' ἂν καὶ τὰ χρηστήρια ταῦτά οἱ προλέγοι, συμβουλεύοντα σύμμαχον τὸν Ἀθηναῖόν οἱ ποιήσασθαι· τοῖσι δὴ πειθόμενος ἔπεμπε.

bus Athenas mittit. Alexandri cum Persis necessitudo [5, 21.].

CXXXVII. Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου τούτου ἕβδομος γενέτωρ Περδίκκης ἐστὶ, ὁ κτησάμενος τῶν Μακεδόνων τὴν τυραννίδα τρόπῳ τοιῷδε. Ἐξ Ἄργεος ἔφυγον ἐς Ἰλλυριοὺς τῶν Τημένου ἀπογόνων τρεῖς ἀδελφεοὶ, Γαυάνης τε καὶ Ἀέροπος καὶ Περδίκκης· ἐκ δὲ Ἰλλυριῶν ὑπερβαλόντες ἐς τὴν ἄνω Μακεδονίην, ἀπίκοντο ἐς Λεβαίην πόλιν. ἐνθαῦτα δὲ ἐθήτευον ἐπὶ μισθῷ παρὰ τῷ βασιλέϊ· ὁ μὲν, ἵππους νέμων· ὁ δὲ, βοῦς· ὁ δὲ νεώτατος αὐτέων Περδίκκης, τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων. ἔσαν δὲ τὸ πάλαι καὶ αἱ τυραννίδες τῶν ἀνθρώπων ἀσθενέες χρήμασι, οὐ μοῦνον ὁ δῆμος· ἡ δὲ γυνὴ τοῦ βασιλῆος, αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεσσε. ὅκως δὲ ὀπτῷτο ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς τοῦ θητὸς Περδίκκεω, διπλήσιος ἐγίνετο αὐτὸς ἑωυτοῦ. ἐπεὶ δὲ αἰεὶ τὠυτὸ τοῦτο ἐγίνετο, εἶπε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἑωυτῆς. τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐσῆλθε αὐτίκα, ὡς εἴη τέρας, καὶ φέροι ἐς μέγα τι. καλέσας δὲ τοὺς θῆτας, προηγόρευέ σφι ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ γῆς τῆς ἑωυτοῦ. οἱ δὲ, τὸν μισθὸν, ἔφασαν, δίκαιοι εἶναι ἀπολαβόντες, οὕτω ἐξιέναι. ἐνθαῦ-

Digressio de Macedoniæ regibus Argivis [5, 22.] Perdiccas, Temenida, primus ex hac familia Macedonum rex, quomodo regnum adeptus.

τα ὁ βασιλεὺς, τοῦ μισθοῦ πέρι ἀκούσας, ἦν γὰρ κατὰ τὴν καπνοδόκην ἐς τὸν οἶκον ἐσέχων ὁ ἥλιος, εἶπε, θεοβλαβὴς γενόμενος· "Μισθὸν δὲ ὑμῖν ἐγὼ ὑμέων "ἄξιον τόνδε ἀποδίδωμι·" δείξας τὸν ἥλιον. ὁ μὲν δὴ Γαυάνης τε καὶ ὁ Ἀέροπος, οἱ πρεσβύτεροι, ἕστασαν ἐκπεπληγμένοι, ὡς ἤκουσαν ταῦτα. ὁ δὲ παῖς, ἐτύγχανε γὰρ ἔχων μάχαιραν, εἴπας τάδε· "Δεκόμεθα, "ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς·" περιγράφει τῇ μαχαίρῃ ἐς τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου τὸν ἥλιον· περιγράψας δὲ, ἐς τὸν κόλπον τρὶς ἀρυσάμενος τοῦ ἡλίου, ἀπαλλάσσετο αὐτός τε καὶ οἱ μετ' ἐκείνου.

Horti Midæ: ubi Silenus captus. Mons Bermius.

CXXXVIII. Οἱ μὲν δὴ ἀπήϊσαν· τῷ δὲ βασιλέϊ σημαίνει τις τῶν παρέδρων, οἷόν τι χρῆμα ποιήσειε ὁ παῖς, καὶ ὡς σὺν νόῳ κείνων ὁ νεώτατος λάβοι τὰ διδόμενα. ὁ δὲ, ταῦτα ἀκούσας, καὶ ὀξυνθεὶς, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς ἱππέας ἀπολέοντας. ποταμὸς δέ ἐστι ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ, τῷ θύουσι οἱ τουτέων τῶν ἀνδρῶν ἀπ' Ἄργεος ἀπόγονοι Σωτῆρι. οὗτος, ἐπεί τε διέβησαν οἱ Τημενίδαι, μέγας οὕτω ἐῤῥύη ὥστε τοὺς ἱππέας μὴ οἵους τε γενέσθαι διαβῆναι. Οἱ δὲ, ἀπικόμενοι ἐς ἄλλην γῆν τῆς Μακεδονίης, οἴκησαν πέλας τῶν κήπων τῶν λεγομένων εἶναι Μίδεω τοῦ Γορδίεω· ἐν τοῖσι φύεται αὐτόματα ῥόδα, ἓν ἕκαστον ἔχον ἑξήκοντα φύλλα, ὀδμῇ τε ὑπερφέροντα τῶν ἄλλων. ἐν τούτοισι καὶ ὁ Σιληνὸς τοῖσι κήποισι ἥλω, ὡς λέγεται ὑπὸ Μακεδόνων. ὑπὲρ δὲ τῶν κήπων οὖρος κέεται, Βέρμιον οὔνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος. ἐνθεῦτεν δὲ ὁρμεώμενοι, ὡς ταύτην ἔσχον, κατεστρέφοντο καὶ τὴν ἄλλην Μακεδονίην.

Stemma illorum regum a Perdicca ad Alexandrum.

CXXXIX. Ἀπὸ τούτου δὴ τοῦ Περδίκκεω Ἀλέξανδρος ὧδε ἐγεγόνεε. Ἀμύντεω παῖς ἦν Ἀλέξανδρος· Ἀμύντης δὲ, Ἀλκέτεω· Ἀλκέτεω δὲ πατὴρ ἦν Ἀέροπος· τοῦ δὲ, Φίλιππος· Φιλίππου δὲ, Ἀργαῖος· τοῦ δὲ, Περδίκκης ὁ κτησάμενος τὴν ἀρχήν. ἐγεγόνεε μὲν δὴ ὧδε Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω.

Alexandri pacem ac 1 fœdus cum Persis suadentis apud Athenienses concio.

CXL. Ὡς δὲ ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθεὶς ὑπὸ Μαρδονίου, ἔλεγε τάδε. "Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Μαρδόνιος τάδε λέγει· Ἐμοὶ ἀγγελίη ἥκει παρὰ βασιλῆος, λέγουσα οὕτω· Ἀθηναίοισι τὰς ἁμαρτάδας τὰς ἐς ἐμὲ ἐξ ἐκείνων γενομένας πάσας μετίημι· νῦν τε ὧδε, Μαρδόνιε, ποίεε. τοῦτο μὲν, τὴν γῆν σφι ἀπόδος· τοῦτο δὲ, ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἑλέσθων αὐτοὶ, ἥν τινα ἂν ἐθέλωσι, ἐόντες αὐτόνομοι· ἱρά τε πάντα σφι, ἢν δὴ βούλωνταί γε ἐμοὶ ὁμολογέειν, ἀνόρθωσον, ὅσα ἐγὼ ἐνέπρησα. Τουτέων δὲ ἀπιγμένων, ἀναγκαίως ἔχει μοι ποιέειν ταῦτα, ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον ἀντίον γένηται. Λέγω δὲ ὑμῖν τάδε. νῦν τί μαίνεσθε, πόλεμον βασιλέϊ ἀνταειρόμενοι; οὔτε γὰρ ἂν ὑπερβάλοισθε, οὔτε οἷοί τε ἐστὲ ἀντέχειν τὸν πάντα χρόνον. εἴδετε μὲν γὰρ τῆς Ξέρξεω στρατηλασίης τὸ πλῆθος, καὶ τὰ ἔργα· πυνθάνεσθε δὲ καὶ τὴν νῦν παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν δύναμιν· ὥστε καὶ ἢν ἡμέας ὑπερβάλησθε, καὶ νικήσητε, (τοῦ περ ὑμῖν οὐδεμίη ἐλπὶς, εἴπερ εὖ φρονέετε,) ἄλλη παρέσται πολλαπλησίη. μὴ ὦν βούλησθε παρισεύμενοι βασιλέϊ, στέρεσθαι μὲν τῆς χώρης, θέειν δὲ αἰεὶ περὶ ὑμέων αὐτῶν· ἀλλὰ καταλύσασθε. παρέχει δὲ ὑμῖν κάλλιστα καταλύσασθαι, βασιλῆος ταύτῃ ὡρμημένου. ἔστε ἐλεύθεροι, ἡμῖν ὁμαιχμίην συνθέμενοι ἄνευ τε δόλου 2
καὶ ἀπάτης. Μαρδόνιος μὲν ταῦτα, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐνετείλατό μοι εἶπαι πρὸς ὑμέας. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν εὐνοίης τῆς πρὸς ὑμέας ἐούσης ἐξ ἐμεῦ, οὐδὲν λέξω· οὐ γὰρ ἂν νῦν πρῶτον ἐκμάθοιτε. προσχρηΐζω δὲ ὑμέων, πείθεσθαι Μαρδονίῳ. ἐνορέω γὰρ ὑμῖν οὐκ οἵοισί τε ἐσομένοισι τὸν πάντα χρόνον πολεμέειν Ξέρξῃ. εἰ γὰρ ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν, οὐκ ἄν κοτε ἐς ὑμέας ἦλθον ἔχων λόγους τούσδε. καὶ γὰρ δύναμις ὑπὲρ ἄνθρωπον ἡ βασιλῆός ἐστι, καὶ χεὶρ ὑπερμήκης. ἢν ὦν μὴ αὐτίκα ὁμολογήσητε, μεγάλα προτεινόντων ἐπ' οἷσι ὁμολογέειν ἐθέλουσι, δειμαίνω ὑπὲρ ὑμέων, ἐν τρίβῳ τε μά-

"λιστα οἰκημένων τῶν συμμάχων πάντων, αἰεί τε φθειρομένων μούνων, ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον τὴν γῆν κεκτημένων. ἀλλὰ πείθεσθε! πολλοῦ γὰρ ὑμῖν ἄξια ταῦτα, εἰ βασιλεύς γε ὁ μέγας μούνοισι ὑμῖν Ἑλλήνων τὰς ἁμαρτάδας ἀπιεὶς, ἐθέλει φίλος γενέσθαι." Ἀλέξανδρος μὲν ταῦτα ἔλεξε.

Missi et a Spartanis Athenas, qui Athenienses in fide retineant.

CXLI. Λακεδαιμόνιοι δὲ, πυθόμενοι ἥκειν Ἀλέξανδρον ἐς Ἀθήνας, ἐς ὁμολογίην ἄξοντα τῷ βαρβάρῳ Ἀθηναίους, ἀναμνησθέντες τῶν λογίων, ὥς σφεας χρεόν ἐστι ἅμα τοῖσι ἄλλοισι Δωριεῦσι ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου ὑπὸ Μήδων τε καὶ Ἀθηναίων, κάρτα τε ἔδεισαν μὴ ὁμολογήσωσι τῷ Πέρσῃ Ἀθηναῖοι, αὐτίκα τέ σφι ἔδοξε πέμπειν ἀγγέλους. καὶ δὴ συνέπιπτε ὥστε ὁμοῦ σφέων γίνεσθαι τὴν κατάστασιν. ἐπανέμειναν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι διατρίβοντες, εὖ ἐπιστάμενοι ὅτι ἔμελλον Λακεδαιμόνιοι πεύσεσθαι ἥκοντα παρὰ τοῦ Βαρβάρου ἄγγελον ἐπ' ὁμολογίῃ, πυθόμενοί τε πέμψειν κατὰ τάχος ἀγγέλους. ἐπίτηδες ὦν ἐποίευν ἐνδεικνύμενοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι τὴν ἑωυτῶν γνώμην.

Eorum ad populum oratio.

CXLII. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λέγων Ἀλέξανδρος, διαδεξάμενοι ἔλεγον οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἄγγελοι· "Ἡμέας δὲ ἔπεμψαν Λακεδαιμόνιοι δεησομένους ὑμέων, μήτε νεώτερον ποιέειν μηδὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα, μήτε λόγους ἐνδέκεσθαι παρὰ τοῦ Βαρβάρου. οὔτε γὰρ δίκαιον οὐδαμῶς, οὔτε κόσμον φέρον οὔτε γε ἄλλοισι Ἑλλήνων οὐδαμοῖσι, ὑμῖν δὲ δὴ καὶ διὰ πάντων ἥκιστα, πολλῶν εἵνεκα. ἐγείρατε γὰρ τόνδε τὸν πόλεμον ὑμεῖς, οὐδὲν ἡμέων βουλομένων, καὶ περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχὴν ὁ ἀγὼν ἐγένετο· νῦν δὲ φέρει καὶ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. ἄλλως τε, τουτέων ἁπάντων, αἰτίους γενέσθαι δουλοσύνης τοῖσι Ἕλλησι Ἀθηναίους, οὐδαμῶς ἀνασχετόν· οἵτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων. Πιεζευμένοισι μέντοι ὑμῖν συναχθόμεθα, καὶ ὅτι καρπῶν ἐστερήθητε διξῶν ἤδη, καὶ ὅτι οἰκοφθόρησθε χρόνον ἤδη πολλόν. ἀν-

“τί τουτέων δὲ ὑμῖν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι ἐπαγγέλλονται γυναῖκάς τε καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα πάντα ἐπιθρέψειν, ἔστ' ἂν ὁ πόλεμος ὅδε συνεστήκῃ. Μὴ δὲ ὑμέας Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἀναγνώσῃ, λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον. τούτῳ μὲν γὰρ ταῦτα ποιητέα ἐστί· τύραννος γὰρ ἐὼν, τυράννῳ συγκατεργάζεται. ὑμῖν δέ γε οὐ ποιητέα, εἴ περ εὖ τυγχάνετε φρονέοντες, ἐπισταμένοισι, ὡς Βαρβάροισί ἐστι οὔτε πιστὸν, οὔτε ἀληθὲς οὐδέν.” Ταῦτα ἔλεξαν οἱ ἄγγελοι.

CXLIII. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο τάδε· “Καὶ αὐτοὶ τοῦτό γε ἐπιστάμεθα, ὅτι πολλαπλησίη ἐστὶ τῷ Μήδῳ δύναμις ἤ περ ἡμῖν· ὥστε οὐδὲν δέει τοῦτό γε ὀνειδίζειν. ἀλλ' ὅμως, ἐλευθερίης γλιχόμενοι, ἀμυνεύμεθα οὕτω ὅκως ἂν καὶ δυνώμεθα. ὁμολογῆσαι δὲ τῷ Βαρβάρῳ μήτε σὺ ἡμέας πειρῶ ἀναπείθειν, οὔτε ἡμέες πεισόμεθα. Νῦν δὲ ἀπάγγελλε Μαρδονίῳ, ὡς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἴῃ τῇ περ καὶ νῦν ἔρχεται, μή κοτε ὁμολογήσειν ἡμέας Ξέρξῃ· ἀλλὰ θεοῖσί τε συμμάχοισι πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι, καὶ τοῖσι ἥρωσι· τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίην ὄπιν ἔχων, ἐνέπρησε τούς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. σύ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίνεο Ἀθηναίοισι· μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργέειν, ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε. οὐ γάρ σε βουλόμεθα οὐδὲν ἄχαρι πρὸς Ἀθηναίων παθέειν, ἐόντα πρόξεινόν τε καὶ φίλον.”

Athenienses quid Alexandro,

CXLIV. Πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ταῦτα ὑπεκρίναντο· πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ Σπάρτης ἀγγέλους, τάδε· “Τὸ μὲν δεῖσαι Λακεδαιμονίους μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Βαρβάρῳ, κάρτα ἀνθρωπήϊον ἦν. ἀτὰρ αἰσχρῶς γε οἴκατε, ἐξεπιστάμενοι τῶν Ἀθηναίων τὸ φρόνημα, ἀρρωδῆσαι· ὅτι οὔτε χρυσός ἐστι γῆς οὐδαμόθι τοσοῦτος, οὔτε χώρη κάλλεϊ καὶ ἀρετῇ μέγα ὑπερφέρουσα, τὰ ἡμεῖς δεξάμενοι, ἐθέλοιμεν ἂν μηδίσαντες, κα-

quid Spartanis responderint.

“ ταδουλῶσαι τὴν Ἑλλάδα. Πολλά τε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύοντα ταῦτα μὴ ποιέειν, μηδ' ἢν ἐθέλωμεν. πρῶτα μὲν καὶ μέγιστα, τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ οἰκήματα ἐμπεπρησμένα τε καὶ συγκεχωσμένα· τοῖσι ἡμέας ἀναγκαίως ἔχει τιμωρέειν ἐς τὰ μέγιστα μᾶλλον, ἤ περ ὁμολογέειν τῷ ταῦτα ἐργασαμένῳ. αὖτις δὲ, τὸ Ἑλληνικὸν ἐὸν ὅμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ θεῶν ἱδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσίαι, ἤθεά τε ὁμότροπα· τῶν προδότας γενέσθαι Ἀθηναίους οὐκ ἂν εὖ ἔχοι. ἐπίστασθέ τε οὕτω, εἰ μὴ πρότερον ἐτυγχάνετε ἐπιστάμενοι, ἔστ' ἂν καὶ εἷς περιῇ Ἀθηναίων, μηδαμᾶ ὁμολογήσοντας ἡμέας Ξέρξῃ. Ὑμέων μέντοι ἀγάμεθα τὴν προνοίην, τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν, ὅτι προείδετε ἡμέων οἰκοφθορημένων οὕτω, ὥστε ἐπιθρέψαι ἐθέλειν ἡμέων τοὺς οἰκέτας. καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπλήρωται· ἡμέες μέντοι λιπαρήσομεν οὕτω, ὅκως ἂν ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέοντες ὑμέας. Νῦν δὲ, ὡς οὕτω ἐχόντων, στρατιὴν ὡς τάχιστα ἐκπέμπετε. ὡς γὰρ ἡμέες εἰκάζομεν, οὐκ ἑκὰς χρόνου παρέσται ὁ Βάρβαρος ἐσβαλὼν ἐς τὴν ἡμετέρην, ἀλλ' ἐπειδὰν τάχιστα πύθηται τὴν ἀγγελίην, ὅτι οὐδὲν ποιήσομεν τῶν ἐκεῖνος ἡμέων προσεδέετο. πρὶν ὦν παρεῖναι ἐκεῖνον ἐς τὴν Ἀττικὴν, ἡμέας καιρός ἐστι προσβωθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην.” Οἱ μὲν, ταῦτα ὑποκριναμένων Ἀθηναίων, ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ἘΝΝΑΤΗ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Alexandro rebus infectis reverso [8, 143.], Mardonius e Thessalia in Atticam movet 479.].

I. ΜΑΡΔΟΝΙΟΣ δὲ, ὥς οἱ ἀπονοστήσας Ἀλέξανδρος τὰ παρὰ Ἀθηναίων ἐσήμηνε, ὁρμηθεὶς ἐκ Θεσσαλίης, ἦγε τὴν στρατιὴν σπουδῇ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας· ὅκου δὲ ἑκάστοτε γίνοιτο, τούτους παρελάμβανε. τοῖσι δὲ Θεσσαλίης ἡγεομένοισι οὔτε τὰ πρὸ τοῦ πεπρηγμένα μετέμελε οὐδὲν, πολλῷ τε μᾶλλον ἐπῆγον τὸν Πέρσην· καὶ συμπροέπεμψέ τε Θώρηξ ὁ Ληρισσαῖος Ξέρξεα φεύγοντα, καὶ τότε ἐκ τοῦ φανεροῦ παρῆκε Μαρδόνιον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.

Consilium ei a Thebanis datum.

II. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος γίνεται ὁ στρατὸς ἐν Βοιωτοῖσι, οἱ Θηβαῖοι κατελάμβανον τὸν Μαρδόνιον, καὶ συνεβούλευον αὐτῷ, λέγοντες ὡς οὐκ εἴη χῶρος ἐπιτηδεώτερος ἐνστρατοπεδεύεσθαι ἐκείνου, οὐδὲ ἔων ἰέναι ἑκαστέρω, ἀλλ' αὐτοῦ ἱζόμενον, ποιέειν ὅκως ἀμαχητὶ τὴν πᾶσαν Ἑλλάδα καταστρέψηται. “ Κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν, Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, “ οἵπερ καὶ πάρος ταὐτὰ ἐγίνωσκον, χαλεπὰ εἶναι “ περιγίνεσθαι καὶ ἅπασι ἀνθρώποισι. Εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παραινέομεν, ἔφασαν λέγοντες, ἕξεις “ ἀπόνως ἅπαντα τὰ κείνων βουλεύματα· πέμπε χρή-

“ ματα ἐς τοὺς δυναστεύοντας ἄνδρας ἐν τῇσι πόλισι. “ πέμπων δὲ, τὴν Ἑλλάδα διαστήσεις· ἐνθεῦτεν δὲ “ τοὺς μὴ τὰ σὰ φρονέοντας ῥηϊδίως μετὰ τῶν στα- “ σιωτέων καταστρέψεαι.”

Athenæ vacuæ a Persis iterum captæ.

III. Οἱ μὲν ταῦτα συνεβούλευον· ὁ δὲ οὐκ ἐπείθετο, ἀλλά οἱ δεινός τις ἐνέστακτο ἵμερος τὰς Ἀθήνας δεύτερα ἑλέειν· ἅμα μὲν ὑπ' ἀγνωμοσύνης, ἅμα δὲ πυρσοῖσι διὰ νήσων ἐδόκεε βασιλέϊ δηλώσειν ἐόντι ἐν Σάρδισι, ὅτι ἔχοι Ἀθήνας. ὃς οὐδὲ τότε ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀττικὴν εὗρε τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἔν τε Σαλαμῖνι τοὺς πλείστους ἐπυνθάνετο εἶναι, ἔν τε τῇσι νηυσί· αἱρέει τε ἐρῆμον τὸ ἄστυ. ἡ δὲ βασιλῆος αἵρεσις ἐς τὴν ὑστεραίην τὴν Μαρδονίου ἐπιστρατηΐην, δεκάμηνος ἐγένετο.

Inde Mardonius in Salaminem Murichidem mittit, qui Athenienses ad pacem cum rege faciendam cohortetur.

IV. Ἐπεὶ δὲ ἐν Ἀθήνῃσι ἐγένετο ὁ Μαρδόνιος, πέμπει ἐς Σαλαμῖνα Μουρυχίδην, ἄνδρα Ἑλλησπόντιον, φέροντα τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν τοῖσι Ἀθηναίοισι διεπόρθμευσε. ταῦτα δὲ τὸ δεύτερον ἀπέστελλε, προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ φιλίας γνώμας, ἐλπίζων δέ σφεας ὑπήσειν τῆς ἀγνωμοσύνης, ὡς δοριαλώτου ἐούσης πάσης τῆς Ἀττικῆς χώρης, καὶ ἐούσης ἤδη ὑπ' ἑωυτῷ. τουτέων μὲν εἵνεκα ἀπέπεμψε Μουρυχίδην ἐς Σαλαμῖνα.

Lycidas, senator Atheniensis, cum uxore liberisque lapidibus obrutus, quod pacem suasisset.

V. Ὁ δὲ, ἀπικόμενος ἐπὶ τὴν βουλὴν, ἔλεγε τὰ παρὰ Μαρδονίου. τῶν δὲ βουλευτέων Λυκίδης εἶπε γνώμην, ὡς “ οἱ ἐδόκεε ἄμεινον εἶναι, δεξαμένους τὸν “ λόγον τόν σφι Μουρυχίδης προφέρει, ἐξενεῖκαι ἐς “ τὸν δῆμον.” ὁ μὲν δὴ ταύτην τὴν γνώμην ἀπεφαίνετο, εἴ τε δὴ δεδεγμένος χρήματα παρὰ Μαρδονίου, εἴ τε οἱ καὶ ταῦτα ἑάνδανε. Ἀθηναῖοι δὲ αὐτίκα, δεινὸν ποιησάμενοι, οἵ τε ἐκ τῆς βουλῆς, καὶ οἱ ἔξωθεν, ὡς ἐπύθοντο, περιστάντες Λυκίδεα κατέλευσαν βάλλοντες, τὸν δὲ Ἑλλησπόντιον Μουρυχίδεα ἀπέπεμψαν ἀσινέα. γενομένου δὲ θορύβου ἐν τῇ Σαλαμῖνι περὶ τὸν Λυκίδεα, πυνθάνονται τῶν Ἀθηναίων αἱ γυναῖκες τὸ γινόμενον· διακελευσαμένη δὲ γυνὴ γυναικὶ, καὶ παρα-

λαβοῦσα, ἐπὶ τὴν Λυκίδεω οἰκίην ἤϊσαν αὐτοκελέες, καὶ κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα.

Cur Athenienses tunc astu relinquere coacti. Eorum legati Spartam profecti,

VI. Ἐς δὲ τὴν Σαλαμῖνα διέβησαν οἱ Ἀθηναῖοι ὧδε. ἕως μὲν προσεδέκοντο ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατὸν ἥξειν τιμωρήσοντά σφι, οἱ δὲ ἔμενον ἐν τῇ Ἀττικῇ· ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν μακρότερά τε καὶ σχολαίτερα ἐποίεον, ὁ δὲ ἐπιὼν καὶ δὴ ἐν τῇ Βοιωτίῃ ἐλέγετο εἶναι, οὕτω δὴ ὑπεξεκομίσαντό τε πάντα, καὶ αὐτοὶ διέβησαν ἐς Σαλαμῖνα· ἐς Λακεδαίμονά τε ἔπεμπον ἀγγέλους, ἅμα μὲν μεμψομένους τοῖσι Λακεδαιμονίοισι ὅτι περιεῖδον ἐμβαλόντα τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν, ἀλλ' οὐ μετὰ σφέων ἠντίασαν ἐς τὴν Βοιωτίην· ἅμα δὲ ὑπομνήσοντας ὅσα σφι ὑπέσχετο ὁ Πέρσης μεταβαλοῦσι δώσειν· προεῖπαί τε, ὅτι εἰ μὴ ἀμυνεῦσι Ἀθηναίοισι, ὡς καὶ αὐτοί τινα ἀλεωρὴν εὑρήσονται.

ad ephoros orationem habent plenam querelarum ob auxilia nondum missa.

VII. Οἱ γὰρ δὴ Λακεδαιμόνιοι ὅρταζόν τε τοῦτον τὸν χρόνον, καί σφι ἦν Ὑακίνθια· περὶ πλείστου δ' ἦγον τὰ τοῦ θεοῦ πορσύνειν· ἅμα δὲ τὸ τεῖχός σφι τὸ ἐν τῷ Ἰσθμῷ ἐτείχεον, καὶ ἤδη ἐπάλξεις ἐλάμβανε.

Ὡς δὲ ἀπίκοντο ἐς τὴν Λακεδαίμονα οἱ ἄγγελοι οἱ ἀπ' Ἀθηναίων, ἅμα ἀγόμενοι ἔκ τε Μεγάρων ἀγγέλους καὶ ἐκ Πλαταιέων, ἔλεγον τάδε ἐπελθόντες ἐπὶ τοὺς ἐφόρους· "Ἔπεμψαν ἡμέας Ἀθηναῖοι, λέγοντες [1] ὅτι ἡμῖν βασιλεὺς ὁ Μήδων, τοῦτο μὲν, τὴν χώρην ἀποδιδοῖ· τοῦτο δὲ, συμμάχους ἐθέλει ἐπ' ἴσῃ τε καὶ ὁμοίῃ ποιήσασθαι, ἄνευ τε δόλου καὶ ἀπάτης· ἐθέλει δὲ καὶ ἄλλην χώρην πρὸς τῇ ἡμετέρῃ διδόναι, τὴν ἂν αὐτοὶ ἑλώμεθα. ἡμεῖς δὲ, Δία τε Ἑλλήνιον αἰδεσθέντες, καὶ τὴν Ἑλλάδα δεινὸν ποιεύμενοι προδοῦναι, οὐ καταινέσαμεν, ἀλλὰ ἀπειπάμεθα, καί περ ἀδικεόμενοι ὑπ' Ἑλλήνων καὶ καταπροδιδόμενοι, ἐπιστάμενοί τε ὅτι κερδαλεώτερόν ἐστι ὁμολογέειν τῷ Πέρσῃ μᾶλλον ἤπερ πολεμέειν· οὐ μὲν οὐδὲ ὁμολογήσομεν ἑκόντες εἶναι. καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω, ἀκίβδηλον ἐὸν, νέμεται ἐπὶ τοὺς

2 "Ἕλληνας. Ὑμεῖς δὲ, ἐς πᾶσαν ἀῤῥωδίην τότε ἀπικόμενοι μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Πέρσῃ, ἐπεί τε ἐξεμάθετε τὸ ἡμέτερον φρόνημα σαφέως, ὅτι οὐδαμᾶ προδώσομεν τὴν Ἑλλάδα, καὶ διότι τεῖχος ὑμῖν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐλαυνόμενον ἐν τέλεΐ ἐστι, καὶ δὴ λόγον οὐδένα τῶν Ἀθηναίων ποιέεσθε· συνθέμενοί τε ἡμῖν τὸν Πέρσην ἀντιώσεσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην, προδεδώκατε, περιείδετέ τε ἐσβαλόντα ἐς τὴν Ἀττικὴν τὸν βάρβαρον. Ἐς μέν νυν τὸ παρεὸν Ἀθηναῖοι ὑμῖν μηνίουσι· οὐ γὰρ ἐποιήσατε ἐπιτηδέως. νῦν δὲ ὅτι τάχος στρατιὴν ἅμα ἡμῖν ἐκέλευσαν ὑμέας ἐκπέμπειν, ὡς ἂν τὸν βάρβαρον δεκώμεθα ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἐπειδὴ γὰρ ἡμάρτομεν τῆς Βοιωτίης, τῆς γε ἡμετέρης ἐπιτηδεώτατόν ἐστι ἐμμαχέσασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον."

Spartanorum tergiversatio. Quid Herodoto de ea videatur.

VIII. Ὡς δὲ ἄρα ἄκουσαν οἱ ἔφοροι ταῦτα, ἀνεβάλλοντο ἐς τὴν ὑστεραίην ὑποκρίνασθαι· τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ἐς τὴν ἑτέρην. τοῦτο καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἐποίεον ἐξ ἡμέρης ἐς ἡμέρην ἀναβαλλόμενοι. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ τὸν Ἰσθμὸν ἐτείχεον, σπουδὴν ἔχοντες πολλὴν πάντες Πελοποννήσιοι· καί σφι ἦν πρὸς τέλεϊ. οὐδ' ἔχω εἶπαι τὸ αἴτιον, διότι ἀπικομένου μὲν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος ἐς Ἀθήνας σπουδὴν μεγάλην ἐποιήσαντο μὴ μηδίσαι Ἀθηναίους, τότε δὲ ὤρην ἐποιήσαντο οὐδεμίην, ἄλλο γε ἢ ὅτι ὁ Ἰσθμός σφι ἐτετείχιστο, καὶ ἐδόκεον Ἀθηναίων ἔτι δέεσθαι οὐδέν· ὅτε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἀπίκετο ἐς τὴν Ἀττικὴν, οὔ κω ἀπετετείχιστο, ἐργάζοντο δὲ, μεγάλως καταῤῥωδηκότες τοὺς Πέρσας.

Admoniti a Chileo ephori, alienatis Atheniensibus fore, ut ipsa Peloponnesus periclitetur,

IX. Τέλος δὲ, τῆς τε ὑποκρίσιος καὶ ἐξόδου τῶν Σπαρτιητέων ἐγένετο τρόπος τοιόσδε. τῇ προτεραίῃ τῆς ὑστάτης καταστάσιος μελλούσης ἔσεσθαι, Χίλεος, ἀνὴρ Τεγεήτης, δυνάμενος ἐν Λακεδαίμονι μέγιστα ξείνων, τῶν ἐφόρων ἐπύθετο πάντα λόγον τὸν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον. ἀκούσας δὲ ὁ Χίλεος, ἔλεγε ἄρα σφι τάδε· "Οὕτω ἔχει, ἄνδρες ἔφοροι. Ἀθηναίων ἡμῖν ἐόντων μὴ ἀρθμίων, τῷ δὲ βαρβάρῳ συμμάχων,

"καί περ τείχεος διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐληλαμένου καρτεροῦ, μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτέαται ἐς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ. ἀλλ' ἐσακούσατε, πρίν τι ἄλλο Ἀθηναίοισι δόξαι, σφάλμα τῇ Ἑλλάδι φέρον."

X. Ὁ μέν σφι ταῦτα συνεβούλευε. οἱ δὲ, φρενὶ λαβόντες τὸν λόγον, αὐτίκα, φράσαντες οὐδὲν τοῖσι ἀγγέλοισι τοῖσι ἀπιγμένοισι ἀπὸ τῶν πολίων, νυκτὸς ἔτι ἐκπέμπουσι πεντακισχιλίους Σπαρτιητέων, καὶ ἑπτὰ περὶ ἕκαστον τάξαντες τῶν εἱλώτων, Παυσανίῃ τῷ Κλεομβρότου ἐπιτρέψαντες ἐξάγειν. Ἐγένετο μὲν νυν ἡγεμονίη Πλειστάρχου τοῦ Λεωνίδεω· ἀλλ' ὁ μὲν ἦν ἔτι παῖς, ὁ δὲ τούτου ἐπίτροπός τε καὶ ἀνεψιός. Κλεόμβροτος γὰρ, ὁ Παυσανίεω μὲν πατὴρ, Ἀναξανδρίδεω δὲ παῖς, οὐκέτι περιῆν· ἀλλὰ ἀπαγαγὼν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ τὴν στρατιὴν τὴν τὸ τεῖχος δείμασαν, μετὰ ταῦτα οὐ πολλὸν χρόνον τινὰ βιοὺς ἀπέθανε. ἀπῆγε δὲ τὴν στρατιὴν ὁ Κλεόμβροτος ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ διὰ τόδε· θυομένῳ οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ, ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ. προσαιρέεται δὲ ἑωυτῷ Παυσανίης Εὐρυάνακτα, τὸν Δωριέος, ἄνδρα οἰκίης ἐόντα τῆς αὐτῆς. Οἱ μὲν δὴ σὺν Παυσανίῃ ἐξεληλύθεσαν ἔξω Σπάρτης.

tandem auxilia, Pausania duce, mittunt.

XI. Οἱ δὲ ἄγγελοι, ὡς ἡμέρη ἐγεγόνεε, οὐδὲν εἰδότες περὶ τῆς ἐξόδου, ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς ἐφόρους, ἐν νόῳ δὴ ἔχοντες ἀπαλλάσσεσθαι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς ἑωυτοῦ ἕκαστος. ἐπελθόντες δὲ, ἔλεγον τάδε· "Ὑμεῖς μὲν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τῇδε μένοντες, Ὑακίνθιά τε ἄγετε, καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμμάχους· Ἀθηναῖοι δὲ, ὡς ἀδικεόμενοι ὑπὸ ὑμέων, χήτεΐ τε συμμάχων, καταλύσονται τῷ Πέρσῃ οὕτω ὅκως ἂν δύνωνται. καταλυσάμενοι δὲ, δῆλα γὰρ δὴ ὅτι σύμμαχοι βασιλῆος γινόμεθα, συστρατευσόμεθα, ἐπὶ τὴν ἂν ἐκεῖνοι ἐξηγέωνται. ὑμεῖς δὲ τὸ ἐνθεῦτεν μαθήσεσθε ὁκοῖον ἄν τι ὑμῖν ἐξ αὐτοῦ ἐκβαίνῃ." Ταῦτα λεγόντων τῶν ἀγγέλων, οἱ ἔφοροι εἶπαν ἐπ' ὅρκου, "καὶ δὴ δοκέειν εἶναι ἐν Ὀρεστείῳ στείχοντας

ἐπὶ τοὺς ξείνους." ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. οἱ δὲ, ὡς οὐκ εἰδότες, ἐπειρώτεον τὸ λεγόμενον· ἐπειρόμενοι δὲ, ἐξέμαθον πᾶν τὸ ἐόν· ὥστε ἐν θώματι γενόμενοι, ἐπορεύοντο τὴν ταχίστην διώκοντες· σὺν δέ σφι, τῶν περιοίκων Λακεδαιμονίων λογάδες πεντακισχίλιοι ὁπλῖται τὠυτὸ τοῦτο ἐποίεον.

Id Mardonius per Argivos Persarum rebus faventes edoctus,

XII. Οἱ μὲν δὴ ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἠπείγοντο. Ἀργεῖοι δὲ, ἐπεί τε τάχιστα ἐπύθοντο τοὺς μετὰ Παυσανίεω ἐξεληλυθότας ἐκ Σπάρτης, πέμπουσι κήρυκα, τῶν ἡμεροδρόμων ἀνευρόντες τὸν ἄριστον, ἐς τὴν Ἀττικὴν, πρότερον αὐτοὶ Μαρδονίῳ ὑποδεξάμενοι σχήσειν τὸν Σπαρτιήτην μὴ ἐξιέναι. ὃς ἐπεί τε ἀπίκετο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἔλεγε τάδε· "Μαρδόνιε, ἔπεμψάν με Ἀργεῖοι, φράσοντά τοι, ὅτι ἐκ Λακεδαίμονος ἐξελήλυθε ἡ νεότης, καὶ ὡς οὐ δυνατοὶ αὐτὴν ἴσχειν εἰσὶ Ἀργεῖοι μὴ οὐκ ἐξιέναι. πρὸς ταῦτα τύγχανε εὖ βουλευόμενος." Ὁ μὲν δὴ, εἴπας ταῦτα, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω.

Attica devastata, Bœotiam versus regreditur.

XIII. Μαρδόνιος δὲ οὐδαμῶς ἔτι πρόθυμος ἦν μένειν ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὡς ἤκουσε ταῦτα. πρὶν μέν νυν ἢ πυθέσθαι, ἀνεκώχευε, θέλων εἰδέναι τὸ παρ' Ἀθηναίων, ὁκοῖόν τι ποιήσουσι· καὶ οὔτε ἐπήμαινε οὔτε ἐσινέετο γῆν τὴν Ἀττικὴν, ἐλπίζων διὰ παντὸς τοῦ χρόνου ὁμολογήσειν σφέας. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθε, πυθόμενος τὸν πάντα λόγον, πρὶν ἢ τοὺς μετὰ Παυσανίεω ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἐμβαλεῖν, ὑπεξεχώρεε, ἐμπρήσας τε τὰς Ἀθήνας, καὶ, εἴ κου τι ὀρθὸν ἦν τῶν τειχέων ἢ τῶν οἰκημάτων ἢ τῶν ἱρῶν, πάντα καταβαλὼν καὶ συγχώσας. Ἐξέλαυνε δὲ τῶνδε εἵνεκεν, ὅτι οὔτε ἱππασίμη ἡ χώρη ἦν ἡ Ἀττικὴ, εἴ τε νικῷτο συμβαλὼν, ἀπάλλαξις οὐκ ἦν, ὅτι μὴ κατὰ στεινὸν, ὥστε καὶ ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους ἴσχειν. ἐβουλεύετο ὦν, ἐπαναχωρήσας ἐς τὰς Θήβας, συμβαλεῖν πρὸς πόλι τε φιλίῃ, καὶ χώρῃ ἱππασίμῃ.

Hoc in itinere, audito manum Spartanorum Mega-

XIV. Μαρδόνιος μὲν δὴ ὑπεξεχώρεε. ἤδη δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἐόντι αὐτῷ ἦλθε ἀγγελίη πρόδρομος, ἄλλην στρατιὴν ἥκειν ἐς Μέγαρα, Λακεδαιμονίων χιλίους. πυθόμε-

νος δὲ ταῦτα, ἐβουλεύετο, θέλων, εἴ κως τούτους πρῶτον ἕλοι. ὑποστρέψας δὲ τὴν στρατιὴν ἦγε ἐπὶ τὰ Μέγαρα· ἡ δὲ ἵππος προελθοῦσα κατιππάσατο χώρην τὴν Μεγαρίδα. ἐς ταύτην δὴ ἑκαστάτω τῆς Εὐρώπης τὸ πρὸς ἡλίου δύνοντος ἡ Περσικὴ αὕτη στρατιὴ ἀπίκετο.

ra venisse, deflectit in Megaridem :(is terminus expeditionis Persarum ad occasum :)

XV. Μετὰ δὲ ταῦτα, Μαρδονίῳ ἦλθε ἀγγελίη, ὡς ἁλέες εἴησαν οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ Ἰσθμῷ· οὕτω δὴ ὀπίσω ἐπορεύετο διὰ Δεκελέης. οἱ γὰρ βοιωτάρχαι μετεπέμψαντο τοὺς προσχώρους τῶν Ἀσωπίων· οὗτοι δὲ αὐτῷ τὴν ὁδὸν ἡγέοντο ἐς Σφενδαλέας· ἐνθεῦτεν δὲ, ἐς Τανάγρην. ἐν Τανάγρῃ δὲ νύκτα ἐναυλισάμενος, καὶ τραπόμενος τῇ ὑστεραίῃ ἐς Σκῶλον, ἐν γῇ τῇ Θηβαίων ἦν. ἐνθαῦτα δὲ τῶν Θηβαίων, καί περ μηδιζόντων, ἔκειρε τοὺς χώρους, οὔ τι κατὰ ἔχθος αὐτέων, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης μεγάλης ἐχόμενος· βουλόμενος ἔρυμά τε τῷ στρατῷ ποιήσασθαι, καὶ, ἢν συμβαλόντι οἱ μὴ ἐκβαίνῃ ὁκοῖον τι ἐθέλοι, κρησφύγετον τοῦτο ἐποιέετο. παρῆκε δὲ αὐτοῦ τὸ στρατόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων, παρὰ Ὑσιάς· κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιΐδα γῆν, παρὰ τὸν Ἀσωπὸν ποταμὸν τεταγμένον. οὐ μέντοι τό γε τεῖχος τοσοῦτον ἐποιέετο, ἀλλ' ὡς ἐπὶ δέκα σταδίους μάλιστά κῃ μέτωπον ἕκαστον.

sed mox certior factus, totum Peloponnesiorum exercitum jam ad Isthmum confluxisse, priorem viam repetit, inque Bœotiam reversus, castra in agro Thebano ad Asopum locat, partimque munimentis cingit. Tractus horum castrorum.

Ἐχόντων δὲ τὸν πόνον τοῦτον τῶν βαρβάρων, Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος, ἀνὴρ Θηβαῖος, παρασκευασάμενος μεγάλως, ἐκάλεε ἐπὶ ξείνια αὐτόν τε Μαρδόνιον καὶ πεντήκοντα Περσέων τοὺς λογιμωτάτους· κληθέντες δὲ οὗτοι ἕποντο. ἦν δὲ τὸ δεῖπνον ποιεύμενον ἐν Θήβῃσι.

Interea Attaginus Thebanus Mardonium cum nobilissimis Persarum convivio lautissimo excipit.

XVI. Τάδε δὲ ἤδη, τὰ ἐπίλοιπα, ἤκουον Θερσάνδρου, ἀνδρὸς μὲν Ὀρχομενίου, λογίμου δὲ ἐς τὰ πρῶτα ἐν Ὀρχομενῷ. ἔφη δὲ ὁ Θέρσανδρος κληθῆναι καὶ αὐτὸς ὑπὸ Ἀτταγίνου ἐπὶ τὸ δεῖπνον τοῦτο· κληθῆναι δὲ καὶ Θηβαίων ἄνδρας πεντήκοντα· καί σφεων οὐ χωρὶς ἑκατέρους κλῖναι, ἀλλὰ Πέρσην τε καὶ Θηβαῖον ἐν κλίνῃ ἑκάστῃ. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἔσαν, διαπινόντων, τὸν Πέρσην τὸν ὁμόκλινον, Ἑλλάδα γλῶσσαν ἱέντα, εἴρε-

Sermo ibi inter Thersandrum Orchomenium Persamque de belli eventu habitus.

σθαι αὐτὸν ὁκοδαπός ἐστι, αὐτὸς δὲ ὑποκρίνασθαι ὡς εἴη Ὀρχομένιος. τὸν δὲ εἶπαι· "Ἐπεὶ νῦν ὁμοτράπεζός τε μοι καὶ ὁμόσπονδος ἐγένεο, μνημόσυνά τοι γνώμης τῆς ἐμῆς καταλιπέσθαι θέλω· ἵνα καὶ προειδὼς αὐτὸς περὶ σεωυτοῦ βουλεύεσθαι ἔχῃς τὰ συμφέροντα. Ὁρᾷς τούτους τοὺς δαινυμένους Πέρσας, καὶ τὸν στρατὸν, τὸν ἐλίπομεν ἐπὶ τῷ ποταμῷ στρατοπεδευόμενον; τουτέων πάντων ὄψεαι, ὀλίγου τινὸς χρόνου διελθόντος, ὀλίγους τινὰς τοὺς περιγενομένους." Ταῦτά τε ἅμα τὸν Πέρσην λέγειν, καὶ μετιέναι πολλὰ τῶν δακρύων. αὐτὸς δὲ θωμάσας τὸν λόγον, εἶπαι πρὸς αὐτόν· "Οὐκῶν Μαρδονίῳ τε ταῦτα χρεόν ἐστι λέγειν, καὶ τοῖσι μετ' ἐκεῖνον ἐν αἴνῃ ἐοῦσι Περσέων." Τὸν δὲ μετὰ ταῦτα εἶπαι· "Ξεῖνε, ὅ τι δεῖ γενέσθαι ἐκ τοῦ θεοῦ, ἀμήχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπῳ· οὐδὲ γὰρ πιστὰ λέγουσι ἐθέλει πείθεσθαι οὐδείς. ταῦτα δὲ Περσέων συχνοὶ ἐπιστάμενοι, ἑπόμεθα ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένοι. ἐχθίστη δὲ ὀδύνη ἐστὶ τῶν ἐν ἀνθρώποισι αὕτη, πολλὰ φρονέοντα, μηδενὸς κρατέειν." Ταῦτα μὲν τοῦ Ὀρχομενίου Θερσάνδρου ἤκουον· καὶ τάδε πρὸς τούτοισι, ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγοι ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλαταιῇσι τὴν μάχην.

Phocensium partis [c. 31.] μηδισμὸς coactus. Ii quod auxilia Mardonio cæteris Græcis serius misissent,

XVII. Μαρδονίου δὲ ἐν τῇ Βοιωτίῃ στρατοπεδευομένου, οἱ μὲν ἄλλοι παρείχοντο ἅπαντες στρατιὴν, καὶ συνεσέβαλον ἐς Ἀθήνας, ὅσοι περ ἐμήδιζον Ἑλλήνων τῶν ταύτῃ οἰκημένων. μοῦνοι δὲ Φωκέες οὐ συνεσέβαλον· ἐμήδιζον γὰρ δὴ σφόδρα καὶ οὗτοι οὐκ ἑκόντες, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης. ἡμέρῃσι δὲ οὐ πολλῇσι μετὰ τὴν ἄπιξιν τὴν ἐς Θήβας ὕστερον, ἦλθον αὐτέων ὁπλῖται χίλιοι· ἦγε δὲ αὐτοὺς Ἁρμοκύδης, ἀνὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος. ἐπεὶ δὲ ἀπίκατο καὶ οὗτοι ἐς Θήβας, πέμψας ὁ Μαρδόνιος ἱππέας, ἐκέλευσέ σφεας ἐπ' ἑωυτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐποίησαν ταῦτα, αὐτίκα παρῆν ἡ ἵππος ἅπασα. μετὰ δὲ ταῦτα, διεξῆλθε μὲν διὰ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ μετὰ Μήδων

ἐόντος φήμη, ὡς κατακοντιεῖ σφέας· διεξῆλθε δὲ δι' αὐτέων Φωκέων τὠυτὸ τοῦτο. Ἔνθα δή σφι ὁ στρατηγὸς Ἁρμοκύδης παραίνεε, λέγων τοιάδε· "Ὦ Φωκέες, πρόδηλα γὰρ ὅτι ἡμέας οὗτοι οἱ ἄνθρωποι "μέλλουσι προόπτῳ θανάτῳ δώσειν, διαβεβλημένους "ὑπὸ Θεσσαλῶν, ὡς ἐγὼ εἰκάζω· νῦν ὦν ἄνδρα "πάντα τινὰ ὑμέων χρεόν ἐστι γενέσθαι ἀγαθόν. "κρέσσον γὰρ, ποιεῦντάς τι καὶ ἀμυνομένους τελευ"τῆσαι τὸν αἰῶνα, ἤπερ παρέχοντας διαφθαρῆναι "αἰσχίστῳ μόρῳ. ἀλλὰ μαθέτω τις αὐτέων ὅτι "ἐόντες βάρβαροι ἐπ' Ἕλλησι ἀνδράσι φόνον ἔῤῥα"ψαν."

XVIII. Ὁ μὲν ὦν ταῦτα παραίνεε. οἱ δὲ ἱππέες, ἐπεί τέ σφεας ἐκυκλώσαντο, ἐπήλαυνον ὡς ἀπολεῦντες, καὶ δὴ διετείνοντο τὰ βέλεα ὡς ἀπήσοντες· καί κου τις καὶ ἀπῆκε. καὶ οἱ, ἀντίοι ἔστασαν, πάντῃ συστρέψαντες ἑωυτοὺς καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλιστα. ἐνθαῦτα οἱ ἱππόται ὑπέστρεψον, καὶ ἀπήλαυνον ὀπίσω. Οὐκ ἔχω δ' ἀτρεκέως εἶπαι, οὔτε εἰ ἦλθον μὲν ἀπολέοντες τοὺς Φωκέας, δεηθέντων Θεσσαλῶν· ἐπεὶ δὲ ὥρων πρὸς ἀλέξησιν τραπομένους, δείσαντες μὴ καὶ σφίσι γένηται τρώματα, οὕτω δὴ ἀπήλαυνον ὀπίσω· (ὡς γάρ σφι ἐνετείλατο Μαρδόνιος·) οὔτ' εἰ αὐτέων πειρηθῆναι ἠθέλησε εἴ τι ἀλκῆς μετέχουσι. Ὡς δὲ ὀπίσω ἀπήλασαν οἱ ἱππόται, πέμψας Μαρδόνιος κήρυκα, ἔλεγε τάδε· "Θαρσέετε, ὦ Φωκέες. ἄνδρες γὰρ "ἐφάνητε ἐόντες ἀγαθοὶ, οὐκ ὡς ἐγὼ ἐπυνθανόμην. "καὶ νῦν προθύμως φέρετε τὸν πόλεμον τοῦτον· εὐερ"γεσίῃσι γὰρ οὐ νικήσετε οὔτε ὦν ἐμὲ, οὔτε βασι"λῆα." Τὰ περὶ Φωκέων μὲν ἐς τοσοῦτο ἐγένετο.

quomodo tractati.

XIX. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὡς ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἦλθον, ἐν τούτῳ ἐστρατοπεδεύοντο. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ Πελοποννήσιοι, τοῖσι τὰ ἀμείνω ἑάνδανε, οἱ δὲ καὶ ὁρέοντες ἐξιόντας Σπαρτιήτας, οὐκ ἐδικαίευν λείπεσθαι τῆς ἐξόδου Λακεδαιμονίων. Ἐκ δὴ ὦν τοῦ Ἰσθμοῦ, καλλιερησάντων τῶν ἱρῶν, ἐπορεύοντο πάντες,

Græci ad Eleusinem undique collecti, inde in Bœotiam movent: ubi propter Erythras ex adversus

barbaros castra metantur.

καὶ ἀπικνέονται ἐς Ἐλευσῖνα. ποιήσαντες δὲ καὶ ἐνθαῦτα ἱρὰ, ὥς σφι ἐκαλλιερέετο, πρόσω ἐπορεύοντο· Ἀθηναῖοι δὲ ἅμα αὐτοῖσι, διαβάντες μὲν ἐκ Σαλαμῖνος, συμμιγέντες δὲ ἐν Ἐλευσῖνι. Ὡς δὲ ἄρα ἀπίκοντο τῆς Βοιωτίης ἐς Ἐρυθρὰς, ἔμαθόν τε δὴ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ στρατοπεδευομένους, φρασθέντες τε τοῦτο, ἀντετάσσοντο ἐπὶ τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαιρῶνος.

Pugna Persarum equestris in Græcos.

XX. Μαρδόνιος δὲ, ὡς οὐ κατέβαινον οἱ Ἕλληνες ἐς τὸ πεδίον, πέμπει ἐς αὐτοὺς πᾶσαν τὴν ἵππον, τῆς ἱππάρχεε Μασίστιος, εὐδοκιμέων παρὰ Πέρσῃσι, (τὸν Ἕλληνες Μακίστιον καλέουσι,) ἵππον ἔχων Νισαῖον, χρυσοχάλινόν τε καὶ ἄλλως κεκοσμημένον καλῶς. ἐνθαῦτα ὡς προσήλασαν οἱ ἱππόται πρὸς τοὺς Ἕλληνας, προσέβαλλον κατὰ τέλεα· προσβάλλοντες δὲ, κακὰ μεγάλα ἐργάζοντο, καὶ γυναῖκάς σφεας ἀπεκάλεον.

XXI. Κατὰ συντυχίην δὲ Μεγαρέες ἔτυχον ταχθέντες ᾗ τὸ ἐπιμαχώτατον ἦν τοῦ χωρίου παντός· καὶ πρόσοδος μάλιστα ταύτῃ ἐγίνετο τῇ ἵππῳ. προσβαλούσης ὦν τῆς ἵππου, οἱ Μεγαρέες πιεζόμενοι ἔπεμπον ἐπὶ τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων κήρυκα. ἀπικόμενος δὲ ὁ κήρυξ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγε τάδε· "Μεγαρέες λέγουσι, Ἡμεῖς, ἄνδρες σύμμαχοι, οὐ δυνατοί εἰμεν τὴν Περσέων ἵππον δέκεσθαι μοῦνοι, ἔχοντες στάσιν ταύτην ἐς τὴν ἔστημεν ἀρχήν. ἀλλὰ καὶ ἐς τόδε λιπαρίῃ τε καὶ ἀρετῇ ἀντέχομεν, καίπερ πιεζεύμενοι. νῦν τε, εἰ μή τινας ἄλλους πέμψετε διαδόχους τῆς τάξιος, ἴστε ἡμέας ἐκλείψοντας τὴν τάξιν." ὁ μὲν δή σφι ταῦτα ἀπήγγειλε. Παυσανίης δὲ ἀπεπειρᾶτο τῶν Ἑλλήνων, εἴ τινες ἐθέλοιεν ἄλλοι ἐθελονταὶ ἰέναι τε ἐς τὸν χῶρον τοῦτον, καὶ τάσσεσθαι διάδοχοι Μεγαρεῦσι. οὐ βουλομένων δὲ τῶν ἄλλων, Ἀθηναῖοι ὑπεδέξαντο, καὶ Ἀθηναίων οἱ τριηκόσιοι λογάδες, τῶν ἐλοχήγεε Ὀλυμπιόδωρος ὁ Λάμπωνος.

Cadit Masistius, ma-

XXII. Οὗτοι ἔσαν οἵ τε ὑποδεξάμενοι, καὶ οἱ πρὸ

τῶν ἄλλων τῶν παρεόντων Ἑλλήνων ἐς Ἐρυθρὰς ταχθέντες, τοὺς τοξότας προσελόμενοι. μαχομένων δέ σφεων ἐπὶ χρόνον, τέλος τοιόνδε ἐγένετο τῆς μάχης. Προσβαλούσης τῆς ἵππου κατὰ τέλεα, ὁ Μασιστίου προέχων τῶν ἄλλων ἵππος βάλλεται τοξεύματι τὰ πλευρά· ἀλγήσας δὲ, ἵσταταί τε ὀρθὸς, καὶ ἀποσείεται τὸν Μασίστιον. πεσόντι δὲ αὐτῷ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτίκα ἐπεκέατο· τόν τε δὴ ἵππον αὐτοῦ λαμβάνουσι, καὶ αὐτὸν ἀμυνόμενον κτείνουσι, κατ' ἀρχὰς οὐ δυνάμενοι. ἐνεσκεύαστο γὰρ οὕτω· ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτόν· κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος, κιθῶνα φοινίκεον ἐνδεδύκεε. τύπτοντες δὲ ἐς τὸν θώρηκα, ἐποίευν οὐδέν· πρίν γε δὴ μαθών τις τὸ ποιεύμενον, παίει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμόν. οὕτω δὴ ἔπεσέ τε καὶ ἀπέθανε. Ταῦτα δέ κως γινόμενα ἐλελήθεε τοὺς ἄλλους ἱππέας· οὔτε γὰρ πεσόντα μιν εἶδον ἀπὸ τοῦ ἵππου, οὔτε ἀποθνήσκοντα· ἀναχωρήσιός τε γινομένης καὶ ὑποστροφῆς, οὐκ ἔμαθον τὸ γενόμενον. ἐπεί τε δὲ ἔστησαν, αὐτίκα ἐπόθεσαν, ὥς σφεας οὐδεὶς ἦν ὁ τάσσων. μαθόντες δὲ τὸ γεγονὸς, διακελευσάμενοι, ἤλαυνον τοὺς ἵππους πάντες, ὡς ἂν τόν γε νεκρὸν ἀνελοίατο.

gister equitatus Persici.

XXIII. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι κατὰ τέλεα προσελαύνοντας τοὺς ἱππέας, ἀλλ' ἅμα πάντας, τὴν ἄλλην στρατιὴν ἐπεβώσαντο. ἐν ᾧ δὲ ὁ πεζὸς ἅπας ἐβώθεε, ἐν τούτῳ μάχη ὀξεῖα περὶ τοῦ νεκροῦ γίνεται. ἕως μέν νυν μοῦνοι ἔσαν οἱ τριηκόσιοι, ἑσσοῦντό τε πολλὸν, καὶ τὸν νεκρὸν ἀπέλειπον· ὡς δέ σφι τὸ πλῆθος ἐπεβοήθησαν, οὕτω δὴ οὐκέτι οἱ ἱππόται ὑπέμενον, οὐδέ σφι ἐξεγένετο τὸν νεκρὸν ἀνελέσθαι, ἀλλὰ πρὸς ἐκείνῳ ἄλλους προσαπόλεσαν τῶν ἱππέων. ἀποστήσαντες ὦν ὅσον τε δύο στάδια, ἐβουλεύοντο ὅ τι χρεὸν εἴη ποιέειν· ἐδόκεε δέ σφι, ἀναρχίης ἐούσης, ἀπελαύνειν παρὰ Μαρδόνιον.

Acerrimum super ejus cadavere prœlium. Barbari tandem cum magna strage fusi.

XXIV. Ἀπικομένης δὲ τῆς ἵππου ἐς τὸ στρατόπεδον, πένθος ἐποιήσαντο Μασιστίου πᾶσά τε ἡ στρατιὴ καὶ Μαρδόνιος μέγιστον, σφέας τε αὐτοὺς κείροντες,

Publicus Persarum ob Masistium occisum luctus.

καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια, οἰμωγῇ τε χρεώμενοι ἀπλέτῳ· ἅπασαν γὰρ τὴν Βοιωτίην κατεῖχε ἠχώ· ὡς ἀνδρὸς ἀπολομένου μετά γε Μαρδόνιον λογιμωτάτου παρά τε Πέρσῃσι καὶ βασιλέϊ. οἱ μέν νυν βάρβαροι τρόπῳ τῷ σφετέρῳ ἀποθανόντα ἐτίμων Μασίστιον.

Sic confirmatis Græcorum animis, in agrum Platæensem, quod Erythræus ad rem gerendam parum commodus videretur, transire placet. Fons Gargaphius. Androcrates heros.

XXV. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς τὴν ἵππον ἐδέξαντο προσβάλλουσαν, καὶ δεξάμενοι ὤσαντο, ἐθάρσησάν τε πολλῷ μᾶλλον, καὶ πρῶτα μὲν ἐς ἅμαξαν ἐσθέντες τὸν νεκρὸν, παρὰ τὰς τάξις ἐκόμιζον· ὁ δὲ νεκρὸς ἦν θέης ἄξιος, μεγάθεος εἵνεκα καὶ κάλλεος. τῶν δὲ εἵνεκα καὶ ταῦτα ἐποίευν· ἐκλείποντες τὰς τάξις, ἐφοίτεον θεησόμενοι Μασίστιον. Μετὰ δὲ, ἔδοξέ σφι ἐπικαταβῆναι ἐς Πλαταιάς· ὁ γὰρ χῶρος ἐφαίνετο πολλῷ ἐὼν ἐπιτηδεώτερός σφι ἐνστρατοπεδεύεσθαι ὁ Πλαταιϊκὸς τοῦ Ἐρυθραίου, τά τε ἄλλα, καὶ εὐυδρότερος. ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον, καὶ ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίην, τὴν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ ἐοῦσαν, ἔδοξέ σφι χρεὸν εἶναι ἀπικέσθαι, καὶ διαταχθέντας στρατοπεδεύεσθαι. Ἀναλαβόντες δὲ τὰ ὅπλα, ἤϊσαν διὰ τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαιρῶνος παρὰ Ὑσιὰς ἐς τὴν Πλαταιΐδα γῆν· ἀπικόμενοι δὲ, ἐτάσσοντο κατὰ ἔθνεα πλησίον τῆς τε κρήνης τῆς Γαργαφίης καὶ τοῦ τεμένεος τοῦ Ἀνδροκράτεος τοῦ ἥρωος, διὰ ὄχθων τε οὐκ ὑψηλῶν καὶ ἀπέδου χωρίου.

Contentio inter Tegeatas et Athenienses de loco honorario in acie obtinendo. Quibus utrique argumentis ad eum sibi vindicandum usi.

XXVI. Ἐνθαῦτα ἐν τῇ διατάξι ἐγένετο λόγων πολλὸς ὠθισμὸς Τεγεητέων τε καὶ Ἀθηναίων. ἐδικαίευν γὰρ αὐτοὶ ἑκάτεροι ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, καὶ καινὰ καὶ παλαιὰ παραφέροντες ἔργα. τοῦτο μὲν, οἱ Τεγεῆται ἔλεγον τάδε· "Ἡμεῖς αἰεί κοτε ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξιος ἐκ τῶν συμμάχων ἁπάντων, ὅσαι ἤδη ἔξοδοι κοιναὶ ἐγένοντο Πελοποννησίοισι καὶ τὸ παλαιὸν, καὶ τὸ νέον, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐπεί τε Ἡρακλεῖδαι ἐπειρῶντο μετὰ τὸν Εὐρυσθέος θάνατον κατιόντες ἐς Πελοπόννησον. τότε εὑρόμεθα τοῦτο, διὰ πρῆγμα τοιόνδε. Ἐπεὶ μετὰ Ἀχαι-

“ ων καὶ Ἰώνων τῶν τότε ἐόντων ἐν Πελοποννήσῳ, ἐκβοηθήσαντες ἐς τὸν Ἰσθμὸν, ἱζόμεθα ἀντίοι τοῖσι κατιοῦσι· τότε ὦν λόγος Ὕλλον ἀγορεύσασθαι, ὡς χρεὸν εἴη τὸν μὲν στρατὸν τῷ στρατῷ μὴ ἀνακινδυνεύειν συμβάλλοντα· ἐκ δὲ τοῦ Πελοποννησίου στρατοπέδου, τὸν ἂν σφέων αὐτέων κρίνωσι εἶναι ἄριστον, τοῦτόν οἱ μουνομαχῆσαι ἐπὶ διακειμένοισι. ἔδοξέ τε τοῖσι Πελοποννησίοισι ταῦτα εἶναι ποιητέα, καὶ ἔταμον ὅρκια ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε· ἢν μὲν Ὕλλος νικήσῃ τὸν Πελοποννησίων ἡγεμόνα, κατιέναι Ἡρακλείδας ἐπὶ τὰ πατρώϊα· ἢν δὲ νικηθῇ, τὰ ἔμπαλιν Ἡρακλείδας ἀπαλλάσσεσθαι, καὶ ἀπάγειν τὴν στρατιὴν, ἑκατόν τε ἐτέων μὴ ζητῆσαι κάτοδον ἐς Πελοπόννησον. προεκρίθη τε δὴ ἐκ πάντων συμμάχων ἐθελοντὴς Ἔχεμος, ὁ Ἠερόπου, τοῦ Φηγέος, στρατηγός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς ἡμέτερος, καὶ ἐμουνομάχησέ τε καὶ ἀπέκτεινε Ὕλλον. Ἐκ τούτου τοῦ ἔργου εὑρόμεθα ἐν τοῖσι Πελοποννησίοισι τοῖσι τότε καὶ ἄλλα γέρεα μεγάλα, τὰ διατελέομεν ἔχοντες, καὶ τοῦ κέρεος τοῦ ἑτέρου αἰεὶ ἡγεμονεύειν, κοινῆς ἐξόδου γινομένης. Ὑμῖν μέν νυν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, οὐκ ἀντιεύμεθα· ἀλλὰ, διδόντες αἵρεσιν ὁκοτέρου βούλεσθε κέρεος ἄρχειν, παρίεμεν· τοῦ δὲ ἑτέρου φαμὲν ἡμέας ἱκνέεσθαι ἡγεμονεύειν, κατά περ ἐν τῷ πρόσθε χρόνῳ. Χωρίς τε τούτου τοῦ ἀπηγημένου ἔργου, ἀξιονικότεροί εἰμεν Ἀθηναίων ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν. πολλοὶ μὲν γάρ τε καὶ εὖ ἔχοντες πρὸς ὑμέας ἡμῖν, ἄνδρες Σπαρτιῆται, ἀγῶνες ἀγωνίδαται, πολλοὶ δὲ καὶ πρὸς ἄλλους. οὕτω ὦν ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, ἧπερ Ἀθηναίους. οὐ γάρ σφί ἐστι ἔργα· οἷά περ ἡμῖν κατεργασμένα, οὔτ᾽ ὦν καινὰ, οὔτε παλαιά.” Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον.

XXVII. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε· “Ἐπιστάμεθα μὲν σύνοδον τήνδε μάχης εἵνεκα συλλεγῆναι πρὸς τὸν βάρβαρον, ἀλλ᾽ οὐ λό-

" γων. ἐπεὶ δὲ ὁ Τεγεήτης προέθηκε παλαιὰ καὶ " καινὰ λέγειν τὰ ἑκατέροισι ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ κατ- " έργασται χρηστὰ, ἀναγκαίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι " πρὸς ὑμέας, ὅθεν ἡμῖν πατρώϊόν ἐστι, ἐοῦσι χρη- " στοῖσι αἰεὶ, πρώτοισι εἶναι ἢ Ἀρκάσι. Ἡρακλεί- " δας, τῶν φασὶ οὗτοι ἀποκτεῖναι τὸν ἡγεμόνα ἐν " Ἰσθμῷ, τοῦτο μὲν τούτους πρότερον, ἐξελαυνομένους " ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐς τοὺς ἀπικοίατο φεύγον- " τες δουλοσύνην πρὸς Μυκηναίων, μοῦνοι ὑποδεξάμε- " νοι, τὴν Εὐρυσθέος ὕβριν κατείλομεν, σὺν κείνοισι " μάχῃ νικήσαντες τοὺς τότε ἔχοντας Πελοπόννησον. " τοῦτο δὲ, Ἀργείους τοὺς μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θή- " βας ἐλάσαντας, τελευτήσαντας τὸν αἰῶνα, καὶ " ἀτάφους κειμένους, στρατευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Κα- " δμείους, ἀνελέσθαι τε τοὺς νεκροὺς φαμεν, καὶ θά- " ψαι τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσῖνι. ἔστι δὲ ἡμῖν ἔργον " εὖ ἔχον καὶ ἐς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος " ποταμοῦ ἐσβαλούσας κοτὲ ἐς γῆν τὴν Ἀττικήν. καὶ " ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι πόνοισι οὐδαμῶν ἐλειπόμεθα. " Ἀλλ' οὐ γάρ τι προέχει τουτέων ἐπιμεμνῆσθαι· καὶ " γὰρ ἂν χρηστοὶ τότε ἐόντες, ὠυτοὶ νῦν ἂν εἶεν φλαυ- " ρότεροι· καὶ τότε ἐόντες φλαῦροι, νῦν ἂν εἶεν ἀμείνο- " νες. Παλαιῶν μέν νυν ἔργων ἅλις ἔστω. ἡμῖν δὲ εἰ " μηδὲν ἄλλο ἐστὶ ἀποδεδεγμένον, ὥσπερ ἐστὶ πολλά " τε καὶ εὖ ἔχοντα, εἰ τέοισι καὶ ἄλλοισι Ἑλλήνων, " ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου ἄξιοί εἰμεν " τοῦτο τὸ γέρας ἔχειν, καὶ ἄλλα πρὸς τούτῳ· οἵτινες " μοῦνοι Ἑλλήνων δὴ μουνομαχήσαντες τῷ Πέρσῃ, " καὶ ἔργῳ τοσούτῳ ἐπιχειρήσαντες, περιεγενόμεθα, " καὶ ἐνικήσαμεν ἔθνεα ἓξ τε καὶ τεσσεράκοντα. ἆρ' " οὐ δίκαιοί εἰμεν ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν ἀπὸ τού- " του μούνου τοῦ ἔργου; Ἀλλ', οὐ γὰρ ἐν τῷ τοιῷδε " τάξιος εἵνεκα στασιάζειν πρέπει, ἄρτιοί εἰμεν πείθε- " σθαι ὑμῖν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἵνα δοκέει ἐπιτηδεώτα- " τον ἡμέας εἶναι ἑστάναι, καὶ κατ' οὕστινας. πάντῃ

“ γὰρ τεταγμένοι, πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί. ἐξηγέεσθε δὲ ὡς πεισομένων.”

XXVIII. Οἱ μὲν ταῦτα ἀμείβοντο. Λακεδαιμονίων δὲ ἀνέβωσε ἅπαν τὸ στρατόπεδον Ἀθηναίους ἀξιονικοτέρους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἤπερ Ἀρκάδας. οὕτω δὴ ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ὑπερεβάλοντο τοὺς Τεγεήτας.

Re ad Spartanorum arbitrium rejecta, Tegeatæ causa cadunt. Acies quo ordine instructa. Atheniensium dux Aristides [8, 79].

Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐτάσσοντο ὧδε οἱ ἐπιφοιτῶντές τε καὶ οἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας εἶχόν Λακεδαιμονίων μύριοι· τουτέων δὲ τοὺς πεντακισχιλίους, ἐόντας Σπαρτιήτας, ἐφύλασσον ψιλοὶ τῶν εἱλωτέων πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι, περὶ ἄνδρα ἕκαστον ἑπτὰ τεταγμένοι. προσεχέας δέ σφι εἵλοντο ἑστάναι οἱ Σπαρτιῆται τοὺς Τεγεήτας, καὶ τιμῆς εἵνεκα καὶ ἀρετῆς. τουτέων δ' ἔσαν ὁπλῖται χίλιοι καὶ πεντηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους ἵσταντο Κορινθίων πεντακισχίλιοι· παρὰ δέ σφι εὕροντο παρὰ Παυσανίεω ἑστάναι Ποτιδαιητέων τῶν ἐκ Παλλήνης τοὺς παρεόντας τριηκοσίους. τουτέων δὲ ἐχόμενοι ἵσταντο Ἀρκάδες Ὀρχομένιοι ἑξακόσιοι· τουτέων δὲ, Σικυώνιοι τρισχίλιοι. τουτέων δὲ εἴχοντο Ἐπιδαυρίων ὀκτακόσιοι. παρὰ δὲ τούτους, Τροιζηνίων ἐτάσσοντο χίλιοι· Τροιζηνίων δὲ ἐχόμενοι, Λεπρεητέων διηκόσιοι· τουτέων δὲ, Μυκηναίων καὶ Τιρυνθίων τετρακόσιοι· τουτέων δὲ ἐχόμενοι, Φλιάσιοι χίλιοι. παρὰ δὲ τούτους ἔστασαν Ἑρμιονέες τριηκόσιοι. Ἑρμιονέων δὲ ἐχόμενοι ἵσταντο Ἐρετριέων τε καὶ Στυρέων ἑξακόσιοι· τουτέων δὲ Χαλκιδέες τετρακόσιοι· τουτέων δὲ, Ἀμπρακιητέων πεντηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους, Λευκαδίων καὶ Ἀνακτορίων ὀκτακόσιοι ἔστασαν· τουτέων δὲ ἐχόμενοι, Παλέες οἱ ἐκ Κεφαλληνίης διηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους, Αἰγινητέων πεντηκόσιοι ἐτάχθησαν. παρὰ δὲ τούτους ἐτάσσοντο Μεγαρέων τρισχίλιοι. εἴχοντο δὲ τουτέων, Πλαταιέες ἑξακόσιοι. τελευταῖοι δὲ καὶ πρῶτοι Ἀθηναῖοι ἐτάσσοντο, κέρας ἔχοντες τὸ εὐώνυμον, ὀκτακισχίλιοι· ἐστρατήγεε δ' αὐτέων Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου.

Numerus et armatura militum.

XXIX. Οὗτοι, πλὴν τῶν ἑπτὰ περὶ ἕκαστον τεταγμένων Σπαρτιήτῃσι, ἔσαν ὁπλῖται· συνάπαντες ἐόντες ἀριθμὸν τρεῖς τε μυριάδες, καὶ ὀκτὼ χιλιάδες, καὶ ἑκατοντάδες ἑπτά. ὁπλῖται μὲν οἱ πάντες συλλεγέντες ἐπὶ τὸν βάρβαρον, ἔσαν τοσοῦτοι. Ψιλῶν δὲ πλῆθος ἦν τόδε. τῆς μὲν Σπαρτιητικῆς τάξιος, πεντακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἄνδρες, ὡς ἐόντων ἑπτὰ περὶ ἕκαστον ἄνδρα· καὶ τουτέων πᾶς τις παρήρτητο ὡς ἐς πόλεμον. οἱ δὲ τῶν λοιπῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἑλλήνων ψιλοὶ, ὡς εἷς περὶ ἕκαστον ἐὼν ἄνδρα, πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι ἔσαν. ψιλῶν μὲν δὴ τῶν ἁπάντων μαχίμων ἦν τὸ πλῆθος ἕξ τε μυριάδες, καὶ ἐννέα χιλιάδες, καὶ ἑκατοντάδες πέντε.

XXX. Τοῦ δὲ σύμπαντος Ἑλληνικοῦ τοῦ συνελθόντος ἐς Πλαταιὰς σύν τε ὁπλίτῃσι καὶ ψιλοῖσι τοῖσι μαχίμοισι, ἕνδεκα μυριάδες ἔσαν, μιῆς χιλιάδος, πρὸς δὲ, ὀκτακοσίων ἀνδρῶν καταδέουσαι. σὺν δὲ Θεσπιέων τοῖσι παρεοῦσι ἐξεπληροῦντο αἱ ἕνδεκα μυριάδες. παρῆσαν γὰρ καὶ Θεσπιέων ἐν τῷ στρατοπέδῳ οἱ περιεόντες, ἀριθμὸν ἐς ὀκτακοσίους καὶ χιλίους· ὅπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον. Οὗτοι μέν νυν ταχθέντες ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ ἐστρατοπεδεύοντο.

Barbari Græcos insecuti, quo ordine castra locaverint. Persæ Lacedæmoniis, Atheniensibus Græci apud Mardonium militantes oppositi.

XXXI. Οἱ δὲ ἀμφὶ Μαρδόνιον βάρβαροι, ὡς ἀπεκήδευσαν Μασίστιον, παρῆσαν, πυθόμενοι τοὺς Ἕλληνας εἶναι ἐν Πλαταιῇσι, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν τὸν ταύτῃ ῥέοντα. ἀπικόμενοι δὲ, ἀντετάσσοντο ὧδε ὑπὸ Μαρδονίου. Κατὰ μὲν Λακεδαιμονίους ἔστησε Πέρσας· καὶ δὴ, πολλὸν γὰρ περιέασαν πλήθεϊ οἱ Πέρσαι, ἐπί τε τάξις πλεῦνας ἐκεκοσμέατο, καὶ ἐπεῖχον τοὺς Τεγεήτας. ἔταξε δὲ οὕτω· ὅ τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον πᾶν ἀπολέξας, ἔστησε ἀντίον Λακεδαιμονίων· τὸ δὲ ἀσθενέστερον παρέταξε κατὰ τοὺς Τεγεήτας. ταῦτα δ' ἐποίεε, φραζόντων τε καὶ διδασκόντων Θηβαίων. Περσέων δὲ ἐχομένους ἔταξε Μήδους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Κορινθίους τε καὶ Ποτιδαιήτας, καὶ Ὀρχομενίους τε καὶ Σικυωνίους. Μήδων δὲ ἐχομένους

ἔταξε Βακτρίους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἐπιδαυρίους τε καὶ Τροιζηνίους, καὶ Λεπρεήτας τε καὶ Τιρυνθίους, καὶ Μυκηναίους τε καὶ Φλιασίους. μετὰ δὲ Βακτρίους ἔστησε Ἰνδούς· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἑρμιονέας τε καὶ Ἐρετριέας, καὶ Στυρέας τε καὶ Χαλκιδέας. Ἰνδῶν δὲ ἐχομένους Σάκας ἔταξε· οἳ ἐπέσχον Ἀμπρακιήτας τε καὶ Ἀνακτορίους, καὶ Λευκαδίους, καὶ Παλέας, καὶ Αἰγινήτας. Σακέων δὲ ἐχομένους ἔταξε ἀντία Ἀθηναίων τε καὶ Πλαταιέων καὶ Μεγαρέων, Βοιωτούς τε καὶ Λοκροὺς, καὶ Μηλιέας τε καὶ Θεσσαλοὺς, καὶ Φωκέων τοὺς χιλίους. οὐ γὰρ ὦν ἅπαντες οἱ Φωκέες ἐμήδισαν· ἀλλά τινες αὐτέων καὶ τὰ Ἑλλήνων ηὖξον, περὶ τὸν Παρνησσὸν κατειλημένοι· καὶ ἐνθεῦτεν ὁρμεώμενοι, ἔφερόν τε καὶ ἦγον τήν τε Μαρδονίου στρατιὴν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἐόντας Ἑλλήνων. ἔταξε δὲ καὶ Μακεδόνας τε καὶ τοὺς περὶ Θεσσαλίην οἰκημένους κατὰ τοὺς Ἀθηναίους.

Quibus ex populis conflatus Mardonii exercitus, quantusque ejus tunc numerus.

XXXII. Ταῦτα μὲν τῶν ἐθνέων τὰ μέγιστα ὀνόμασται τῶν ὑπὸ Μαρδονίου ταχθέντων, τά περ ἐπιφανέστατά τε ἦν καὶ λόγου πλείστου. ἐνῆσαν δὲ καὶ ἄλλων ἐθνέων ἄνδρες ἀναμεμιγμένοι, Φρυγῶν τε καὶ Θρηΐκων, καὶ Μυσῶν τε καὶ Παιόνων, καὶ τῶν ἄλλων· ἐν δὲ, καὶ Αἰθιόπων τε, καὶ Αἰγυπτίων οἵ τε Ἑρμοτύβιες καὶ οἱ Καλασίριες καλεόμενοι, μαχαιροφόροι· οἵπερ εἰσὶ Αἰγυπτίων μοῦνοι μάχιμοι. τούτους δὲ ἔτι ἐὼν ἐν Φαλήρῳ, ἀπὸ τῶν νηῶν ἀπεβιβάσατο, ἐόντας ἐπιβάτας· οὐ γὰρ ἐτάχθησαν ἐς τὸν πεζὸν τὸν ἅμα Ξέρξῃ ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας Αἰγύπτιοι. Τῶν μὲν δὴ βαρβάρων ἦσαν τριήκοντα μυριάδες, ὡς καὶ πρότερον δεδήλωται· τῶν δὲ Ἑλλήνων τῶν Μαρδονίου συμμάχων οἶδε μὲν οὐδεὶς ἀριθμόν· οὐ γὰρ ὦν ἠριθμήθησαν· ὡς δὲ ἐπεικάσαι, ἐς πέντε μυριάδας συλλεγῆναι εἰκάζω. Οὗτοι οἱ παραταχθέντες πεζοὶ ἦσαν· ἡ δὲ ἵππος χωρὶς ἐτέτακτο.

Græci ad auspicia pugnæ ca-

XXXIII. Ὡς δὲ ἄρα πάντες οἱ ἐτετάχατο κατά τε ἔθνεα καὶ κατὰ τέλεα, ἐνθαῦτα τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ

pienda vate Tisameno usi. Is ortu Eleus, qua mercede civitatem a Spartanis obtinuerit:

ἐθύοντο καὶ ἀμφότεροι. Ἕλλησι μὲν Τισαμενὸς Ἀντιόχου ἦν ὁ θυόμενος· οὗτος γὰρ δὴ εἵπετο τῷ στρατεύματι τούτῳ μάντις· τὸν, ἐόντα Ἠλεῖον καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδέων Κλυτιάδην, Λακεδαιμόνιοι ἐποιήσαντο λεωσφέτερον. Τισαμενῷ γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι περὶ γόνου, ἀνεῖλε ἡ Πυθίη, ἀγῶνας τοὺς μεγίστους ἀναιρήσεσθαι πέντε. ὁ μὲν δὴ ἁμαρτὼν τοῦ χρηστηρίου, προσεῖχε γυμνασίοισι, ὡς ἀναιρησόμενος γυμνικοὺς ἀγῶνας. ἀσκέων δὲ πεντάεθλον, παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν ὀλυμπιάδα, Ἱερωνύμῳ τῷ Ἀνδρίῳ ἐλθὼν ἐς ἔριν. Λακεδαιμόνιοι δὲ, μαθόντες οὐκ ἐς γυμνικοὺς, ἀλλ' ἐς ἀρηΐους ἀγῶνας φέρον τὸ Τισαμενοῦ μαντήϊον, μισθῷ ἐπειρῶντο πείσαντες Τισαμενὸν ποιέεσθαι ἅμα Ἡρακλειδέων τοῖσι βασιλεῦσι ἡγεμόνα τῶν πολέμων. ὁ δὲ, ὁρέων περὶ πολλοῦ ποιευμένους Σπαρτιήτας φίλον αὐτὸν προσθέσθαι, μαθὼν τοῦτο, ἀνετίμα, σημαίνων σφι, ὡς "ἤν μιν "πολιήτην σφέτερον ποιήσωνται, τῶν πάντων μεταδι-"δόντες, ποιήσει ταῦτα, ἐπ' ἄλλῳ μισθῷ δ' οὔ." Σπαρτιῆται δὲ, πρῶτα μὲν, ἀκούσαντες, δεινὰ ἐποιεῦντο καὶ μετίεσαν τῆς χρησμοσύνης τὸ παράπαν. τέλος δὲ, δείματος μεγάλου ἐπικρεμαμένου τοῦ Περσικοῦ τούτου στρατεύματος καταίνεον μετιόντες. ὁ δὲ, γνοὺς τετραμμένους σφέας, οὐδ' οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι, ἀλλὰ δεῖν ἔτι καὶ τὸν ἀδελφεὸν ἑωυτοῦ Ἡγίην γίνεσθαι Σπαρτιήτην ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι λόγοισι τοῖσι καὶ αὐτὸς γίνεται.

imitatus hac in re Melampodem, regiam Argis dignitatem simili olim ratione adeptum,

XXXIV. Ταῦτα δὲ λέγων οὗτος ἐμιμέετο Μελάμποδα, ὡς εἰκάσαι βασιληΐην τε καὶ πολιτηΐην, αἰτεόμενος. καὶ γὰρ δὴ καὶ Μελάμπους, τῶν ἐν Ἄργεϊ γυναικῶν μανεισέων, ὥς μιν οἱ Ἀργεῖοι ἐμισθοῦντο ἐκ Πύλου παῦσαι τὰς σφετέρας γυναῖκας τῆς νούσου, μισθὸν προετείνατο τῆς βασιληΐης τὸ ἥμισυ. οὐκ ἀνασχομένων δὲ τῶν Ἀργείων, ἀλλ' ἀπιόντων, ὡς ἐμαίνοντο πολλῷ πλεῦνες τῶν γυναικῶν, οὕτω δὴ ὑποστάντες τὰ ὁ Μελάμπους προετείνετο, ἤισαν δώσοντές οἱ ταῦ-

τα. ὁ δὲ ἐνθαῦτα δὴ ἐπορέγεται, ὁρέων αὐτοὺς τετραμμένους, φὰς, "ἢν μὴ καὶ τῷ ἀδελφεῷ Βίαντι "μεταδῶσι τὸ τριτημόριον τῆς βασιληΐης, οὐ ποιήσειν "τὰ βούλονται." οἱ δὲ Ἀργεῖοι, ἀπειληθέντες ἐς στεινὸν, καταινέουσι καὶ ταῦτα.

XXXV. "Ὡς δὲ καὶ Σπαρτιῆται, ἐδέοντο γὰρ δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ, πάντως συνεχώρεόν οἱ. συγχωρησάντων δὲ καὶ ταῦτα τῶν Σπαρτιητέων, οὕτω δὴ πέντε σφι μαντευόμενος ἀγῶνας τοὺς μεγίστους Τισαμενὸς ὁ Ἠλεῖος, γενόμενος Σπαρτιήτης, συγκαταιρέει. μοῦνοι δὲ δὴ πάντων ἀνθρώπων ἐγένοντο οὗτοι Σπαρτιήτησι πολιῆται. οἱ δὲ πέντε ἀγῶνες, οἵδε ἐγένοντο· εἷς μὲν καὶ πρῶτος, οὗτος ὁ ἐν Πλαταιῇσι· ἐπὶ δὲ, ὁ ἐν Τεγέῃ πρὸς Τεγεήτας τε καὶ Ἀργείους γενόμενος· μετὰ δὲ, ὁ ἐν Διπαιεῦσι πρὸς Ἀρκάδας πάντας, πλὴν Μαντινέων· ἐπὶ δὲ, ὁ Μεσσηνίων ὁ πρὸς Ἰσθμῷ· ὕστατος δὲ, ὁ ἐν Τανάγρῃ πρὸς Ἀθηναίους τε καὶ Ἀργείους γενόμενος. οὗτος δὲ ὕστατος κατεργάσθη τῶν πέντε ἀγώνων.

idemque Spartæ quinque auctor victoriarum.

XXXVI. Οὗτος δὴ τότε τοῖσι Ἕλλησι ὁ Τισαμενὸς, ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων, ἐμαντεύετο ἐν τῇ Πλαταιΐδι. τοῖσι μέν νυν Ἕλλησι καλὰ ἐγίνετο τὰ ἱρὰ, ἀμυνομένοισι· διαβᾶσι δὲ τὸν Ἀσωπὸν καὶ μάχης ἄρχουσι, οὔ.

Prœlium lacessere exta tum Græcos,

XXXVII. Μαρδονίῳ δὲ, προθυμεομένῳ μάχης ἄρχειν, οὐκ ἐπιτήδεα ἐγίνετο τὰ ἱρά· ἀμυνομένῳ δὲ καὶ τούτῳ καλά. καὶ γὰρ οὗτος Ἑλληνικοῖσι ἱροῖσι ἐχρέετο, μάντιν ἔχων Ἡγησίστρατον, ἄνδρα Ἠλεῖόν τε καὶ τῶν Τελλιαδέων ἐόντα λογιμώτατον. τὸν δὴ πρότερον τούτων Σπαρτιῆται λαβόντες, ἔδησαν ἐπὶ θανάτῳ, ὡς πεπονθότες πολλά τε καὶ ἀνάρσια ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ, ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἐχόμενος, ὥστε τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς, πρό τε τοῦ θανάτου πεισόμενος πολλά τε καὶ λυγρὰ, ἔργον ἐργάσατο μέζον λόγου. ὡς γὰρ δὴ ἐδέδετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ, ἐσενειχθέντος κως σιδηρίου ἐκράτησε· αὐτίκα δὲ ἐμηχανᾶτο ἀνδρειότατον ἔργον πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. σταθμησάμενος

tum barbaros prohibent: nam et Mardonius ad sacra Græco ritu facienda vatem, Hegesistratum Eleum, conduxerat. Hic jam antea Spartanorum hostis, quam miro modo, cum in illorum manus aliquando in-

cidisset, e custodia evaserit.

γὰρ ὅκως ἐξελεύσεταί οἱ τὸ λοιπὸν τοῦ ποδὸς, ἀπέταμε τὸν ταρσὸν ἑωυτοῦ. ταῦτα δὲ ποιήσας, ὥστε φυλασσόμενος ὑπὸ φυλάκων, διορύξας τὸν τοῖχον, ἀπέδρη ἐς Τεγέην, τὰς μὲν νύκτας πορευόμενος, τὰς δὲ ἡμέρας καταδύνων ἐς ὕλην καὶ αὐλιζόμενος· οὕτω ὥστε, Λακεδαιμονίων πανδημεὶ διζημένων, τρίτῃ εὐφρόνῃ γενέσθαι ἐν Τεγέῃ· τοὺς δὲ ἐν θώματι μεγάλῳ ἐνέχεσθαι τῆς τε τόλμης, ὁρέοντας τὸ ἡμίτομον τοῦ ποδὸς κείμενον, κἀκεῖνον οὐ δυναμένους εὑρεῖν. Τότε μὲν οὕτω διαφυγὼν Λακεδαιμονίους, καταφεύγει ἐς Τεγέην, ἐοῦσαν οὐκ ἀρθμίην Λακεδαιμονίοισι τοῦτον τὸν χρόνον. ὑγιὴς δὲ γενόμενος, καὶ προσποιησάμενος ξύλινον πόδα, κατεστήκεε ἐκ τῆς ἰθείης Λακεδαιμονίοισι πολέμιος. οὐ μέντοι ἔς γε τέλος οἱ συνήνεικε τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους συγκεκυρημένον· ἥλω γὰρ μαντευόμενος ἐν Ζακύνθῳ ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀπέθανε. Ὁ μέν νυν θάνατος ὁ Ἡγησιστράτου, ὕστερον ἐγένετο τῶν Πλαταϊκῶν· τότε δ' ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ Μαρδονίῳ μεμισθωμένος οὐκ ὀλίγου, ἐθύετό τε, καὶ προεθυμέετο κατά τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, καὶ κατὰ τὸ κέρδος.

Græcorum barbaris auxiliantium vates Hippomachus Leucadius. Interim Timagenidas Thebanus Mardonio suadet, ut Cithæronis fauces occupet.

XXXVIII. Ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρεε ὥστε μάχεσθαι, οὔτε αὐτοῖσι Πέρσῃσι, οὔτε τοῖσι μετ' ἐκείνων ἐοῦσι Ἑλλήνων· (εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἑωυτῶν μάντιν Ἱππόμαχον, Λευκάδιον ἄνδρα·) ἐπιῤῥεόντων δὲ τῶν Ἑλλήνων, καὶ γινομένων πλεύνων, Τιμηγενίδης ὁ Ἕρπυος, ἀνὴρ Θηβαῖος, συνεβούλευσε Μαρδονίῳ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κιθαιρῶνος φυλάξαι· λέγων ὡς ἐπιῤῥέουσι οἱ Ἕλληνες αἰεὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, καὶ ὡς ἀπολάμψοιτο συχνούς.

Quo facto, commeatus Græcorum intercipitur.

XXXIX. Ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτὼ, ὅτε ταῦτα ἐκεῖνος συνεβούλευε Μαρδονίῳ. ὁ δὲ, μαθὼν τὴν παραίνεσιν εὖ ἔχουσαν, ὡς εὐφρόνη ἐγένετο, πέμπει τὴν ἵππον ἐς τὰς ἐκβολὰς τὰς Κιθαιρωνίδας, αἳ ἐπὶ Πλαταιέων φέρουσι· τὰς Βοιωτοὶ μὲν Τρεῖς Κεφαλὰς καλέουσι, Ἀθηναῖοι δὲ Δρυὸς Κεφαλάς. πεμφθέντες δὲ οἱ ἱππόται, οὐ μάτην ἀπί-

κοντο. ἐσβάλλοντα γὰρ ἐς τὸ πεδίον λαμβάνουσι ὑποζύγιά τε πεντακόσια, σιτία ἄγοντα ἀπὸ Πελοποννήσου ἐς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἀνθρώπους, οἳ εἵποντο τοῖσι ζεύγεσι. ἑλόντες δὲ ταύτην τὴν ἄγρην οἱ Πέρσαι, ἀφειδέως ἐφόνευον, οὐ φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίου οὐδενὸς, οὔτε ἀνθρώπου. ὡς δὲ ἅδην εἶχον κτείνοντες, τὰ λοιπὰ αὐτέων ἤλαυνον περιβαλλόμενοι παρά τε Μαρδόνιον καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον.

XL. Μετὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἑτέρας δύο ἡμέρας διέτριψαν, οὐδέτεροι βουλόμενοι μάχης ἄρξαι. μέχρι μὲν γὰρ τοῦ Ἀσωποῦ ἐπήϊσαν οἱ βάρβαροι, πειρώμενοι τῶν Ἑλλήνων, διέβαινον δὲ οὐδέτεροι. ἡ μέντοι ἵππος ἡ Μαρδονίου αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας. οἱ γὰρ Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον τὸν πόλεμον, καὶ αἰεὶ κατηγέοντο μέχρι μάχης· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου παραδεκόμενοι Πέρσαι τε καὶ Μῆδοι, μάλα ἔσκον οἳ ἀπεδείκνυντο ἀρετάς.

XLI. Μέχρι μέν νυν τῶν δέκα ἡμερέων οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν ἐγίνετο τουτέων. ὡς δὲ ἑνδεκάτη ἐγεγόνεε ἡμέρη ἀντικατημένοισι ἐν Πλαταιῇσι, οἵ τε δὴ Ἕλληνες πολλῷ πλεῦνες ἐγεγόνεσαν, καὶ Μαρδόνιος περιημέκτεε τῇ ἕδρῃ, ἐνθαῦτα ἐς λόγους ἦλθον Μαρδόνιός τε ὁ Γωβρύεω καὶ Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκεος, ὃς ἐν ὀλίγοισι Περσέων ἦν ἀνὴρ δόκιμος παρὰ Ξέρξῃ. Βουλευομένων δὲ αἵδε ἔσαν αἱ γνῶμαι. ἡ μὲν Ἀρταβάζου, ὡς "χρεὸν εἴη ἀναζεύξαντας τὴν ταχίστην πάντα τὸν στρατὸν, ἰέναι ἐς τὸ τεῖχος τὸ Θηβαίων, ἔνθα σῖτόν τέ σφι ἐσενηνεῖχθαι πολλὸν, καὶ χόρτον τοῖσι ὑποζυγίοισι· κατ' ἡσυχίην τε ἱζομένους διαπρήσσεσθαι, ποιεῦντας τάδε· ἔχειν γὰρ χρυσὸν πολλὸν μὲν ἐπίσημον, πολλὸν δὲ καὶ ἄσημον, πολλὸν δὲ καὶ ἄργυρόν τε καὶ ἐκπώματα· τουτέων φειδομένους μηδενὸς, διαπέμπειν ἐς τοὺς Ἕλληνας, Ἑλλήνων δὲ μάλιστα ἐς τοὺς προεστεῶτας ἐν τῇσι πόλισι· καὶ ταχέως σφέας παραδώσειν τὴν ἐλευθερίην, μηδὲ ἀνακινδυνεύειν συμβάλλοντας." Τούτου μέν νυν ἡ

Ita decem diebus exactis, cum interea Græcorum exercitus multum crevisset, Mardonius, longioris moræ impatiens, frustra renitente Artabazo [8, 126.], contemtisque extis [c. 37.], pugnæ consilium init.

αὐτὴ ἐγίνετο καὶ Θηβαίων γνώμη, ὡς προειδότος πλεῦν τι καὶ τούτου. Μαρδονίου δὲ, ἰσχυροτέρη τε καὶ ἀγνωμονεστέρη, καὶ οὐδαμῶς συγγινωσκομένη. "Δοκέειν τε γὰρ πολλῷ κρέσσονα εἶναι τὴν σφετέρην στρατιὴν τῆς Ἑλληνικῆς, συμβάλλειν τε τὴν ταχίστην, μηδὲ περιορᾷν συλλεγομένους ἔτι πλεῦνας τῶν συλλελεγμένων· τά τε σφάγια τὰ Ἡγησιστράτου ἐᾷν χαίρειν, μηδὲ βιάζεσθαι, ἀλλὰ νόμῳ τῷ Περσέων χρεωμένους συμβάλλειν."

XLII. Τούτου δὲ οὕτω δικαιεῦντος, ἀντέλεγε οὐδεὶς, ὥστε ἐκράτεε τῇ γνώμῃ· τὸ γὰρ κράτος εἶχε τῆς στρατιῆς οὗτος ἐκ βασιλῆος, ἀλλ' οὐκ Ἀρτάβαζος. Μεταπεμψάμενος ὦν τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων, καὶ τῶν μετ' ἑωυτοῦ ἐόντων Ἑλλήνων τοὺς στρατηγοὺς, εἰρώτα εἴ τι εἰδεῖεν λόγιον περὶ Περσέων, ὡς διαφθερέονται ἐν τῇ Ἑλλάδι. σιγώντων δὲ τῶν ἐπικλήτων, τῶν μὲν οὐκ εἰδότων τοὺς χρησμοὺς, τῶν δὲ, εἰδότων μὲν, ἐν ἀδείῃ δὲ οὐ ποιευμένων τὸ λέγειν, αὐτὸς Μαρδόνιος ἔλεγε· "Ἐπεὶ τοίνυν ὑμεῖς ἢ ἴστε οὐδὲν, ἢ οὐ τολμᾶτε λέγειν, ἀλλ' ἐγὼ ἐρέω, ὡς εὖ ἐπιστάμενος. ἔστι λόγιον ὡς χρεόν ἐστι Πέρσας ἀπικομένους ἐς τὴν Ἑλλάδα, διαρπάσαι τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, μετὰ δὲ τὴν διαρπαγὴν ἀπολέσθαι πάντας. ἡμεῖς τοίνυν, αὐτὸ τοῦτο ἐπιστάμενοι, οὔτε ἴμεν ἐπὶ τὸ ἱρὸν τοῦτο, οὔτε ἐπιχειρήσομεν διαρπάζειν· ταύτης τε εἵνεκα τῆς αἰτίης οὐκ ἀπολεόμεθα. ὥστε ὑμέων ὅσοι τυγχάνουσι εὔνοοι ἐόντες Πέρσῃσι, ἥδεσθε τοῦδε εἵνεκα, ὡς περιεσομένους ἡμέας Ἑλλήνων." Ταῦτά σφι εἴπας, δεύτερα ἐσήμαινε παραρτέεσθαί τε πάντα καὶ εὐκρινέα ποιέεσθαι, ὡς ἅμα ἡμέρῃ τῇ ἐπιούσῃ συμβολῆς ἐσομένης.

Bacidis oraculum de prœlio Platæensi.

XLIII. Τοῦτον δ' ἔγωγε τὸν χρησμὸν τὸν Μαρδόνιος εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν, ἐς Ἰλλυριούς τε καὶ τὸν Ἐγχέλεων στρατὸν οἶδα πεποιημένον, ἀλλ' οὐκ ἐς Πέρσας. Ἀλλὰ τὰ μὲν Βάκιδι ἐς ταύτην τὴν μάχην πεποιημένα·

Τὴν δ' ἐπὶ Θερμώδοντι καὶ Ἀσωπῷ λεχεποίῃ
Ἑλλήνων σύνοδον, καὶ βαρβαρόφωνον ἰϋγήν·
τῇ πολλοὶ πεσέονται ὑπὲρ Λάχεσίν τε μόρον τε
τοξοφόρων Μήδων, ὅταν αἴσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ.

ταῦτα μὲν, καὶ παραπλήσια τούτοισι ἄλλα Μουσαίῳ, ἔχοντα οἶδα ἐς Πέρσας. ὁ δὲ Θερμώδων ποταμὸς ῥέει μεταξὺ Τανάγρης τε καὶ Γλίσαντος.

Nocte insequenti Alexander Macedo [8. 136.],

XLIV. Μετὰ δὲ τὴν ἐπειρώτησιν τῶν χρησμῶν καὶ παραίνεσιν τὴν ἐκ Μαρδονίου, νύξ τε ἐγίνετο, καὶ ἐς φυλακὰς ἐτάσσοντο. Ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς προελήλατο, καὶ ἡσυχίη ἐδόκεε εἶναι ἀνὰ τὰ στρατόπεδα, καὶ μάλιστα οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐν ὕπνῳ, τηνικαῦτα προσελάσας ἵππῳ πρὸς τὰς φυλακὰς τὰς Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος ὁ Ἀμύντεω, στρατηγός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς Μακεδόνων, ἐδίζητο τοῖσι στρατηγοῖσι ἐς λόγους ἐλθεῖν. τῶν δὲ φυλάκων οἱ μὲν πλεῦνες παρέμενον, οἱ δ' ἔθεον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς· ἐλθόντες δὲ ἔλεγον, ὡς "ἄνθρωπος ἥκοι ἐπ' ἵππου ἐκ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μήδων, ὃς ἄλλο μὲν οὐδὲν παραγυμνοῖ ἔπος, στρατηγοὺς δὲ ὀνομάζων, ἐθέλειν φησὶ ἐς λόγους ἐλθεῖν."

quæ barbari moliantur, Græcis prodit.

XLV. Οἱ δὲ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσαν, αὐτίκα εἵποντο ἐς τὰς φυλακάς. ἀπικομένοισι δὲ ἔλεγε Ἀλέξανδρος τάδε· "Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραθήκην ὑμῖν τὰ ἔπεα τάδε τίθεμαι, ἀπόρρητα ποιεύμενος πρὸς μηδένα λέγειν ὑμέας ἄλλον ἢ Παυσανίην, μή με καὶ διαφθείρητε. οὐ γὰρ ἂν ἔλεγον, εἰ μὴ μεγάλως ἐκηδόμην συναπάσης τῆς Ἑλλάδος. αὐτός τε γὰρ Ἕλλην γένος εἰμὶ τὠρχαῖον, καὶ ἀντ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἐθέλοιμι ὁρᾷν τὴν Ἑλλάδα. Λέγω δὲ ὦν, ὅτι Μαρδονίῳ τε καὶ τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι· πάλαι γὰρ ἂν ἐμάχεσθε. νῦν δέ οἱ δέδοκται, τὰ μὲν σφάγια ἐᾷν χαίρειν, ἅμα ἡμέρῃ δὲ διαφαυσκούσῃ συμβολὴν ποιέεσθαι. καταῤῥώδηκε γὰρ μὴ πλεῦνες συλλεχθῆτε, ὡς ἐγὼ εἰκάζω. πρὸς ταῦτα ἑτοιμάζεσθε. ἢν δὲ ἄρα ὑπερβάλληται τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος,

“καὶ μὴ ποιῆται, λιπαρέετε μένοντες· ὀλίγων γάρ σφι ἡμερέων λείπεται σιτία. Ἢν δὲ ὑμῖν ὁ πόλεμος ὅδε κατὰ νόον τελευτήσῃ, μνησθῆναί τινα χρὴ καὶ ἐμεῦ ἐλευθερώσιος πέρι, ὃς Ἑλλήνων εἵνεκα οὕτω ἔργον παράβολον ἔργασμαι ὑπὸ προθυμίης, ἐθέλων ὑμῖν δηλῶσαι τὴν διάνοιαν τὴν Μαρδονίου, ἵνα μὴ ἐπιπέσωσι ὑμῖν οἱ βάρβαροι μὴ προσδεκομένοισί κω. εἰμὶ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών.” Ὁ μὲν, ταῦτα εἴπας, ἀπήλαυνε ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν ἑωυτοῦ τάξιν.

XLVI. Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, ἐλθόντες ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας, ἔλεγον Παυσανίῃ τά περ ἤκουσαν Ἀλεξάνδρου. ὁ δὲ, τούτῳ τῷ λόγῳ καταῤῥωδήσας τοὺς Πέρσας, ἔλεγε τάδε· “Ἐπεὶ τοίνυν ἐς ἠῶ ἡ συμβολὴ γίνεται, ὑμέας μὲν χρεόν ἐστι τοὺς Ἀθηναίους στῆναι κατὰ τοὺς Πέρσας, ἡμέας δὲ κατὰ τοὺς Βοιωτούς τε καὶ τοὺς κατ᾽ ὑμέας τεταγμένους Ἑλλήνων, τῶνδε εἵνεκα. ὑμεῖς ἐπίστασθε τοὺς Μήδους καὶ τὴν μάχην αὐτέων, ἐν Μαραθῶνι μαχεσάμενοι· ἡμεῖς δὲ ἄπειροί τέ εἰμεν καὶ ἀδαέες τουτέων τῶν ἀνδρῶν. Σταρτιητέων γὰρ οὐδεὶς πεπείρηται Μήδων· ἡμεῖς δὲ Βοιωτῶν καὶ Θεσσαλῶν ἔμπειροί εἰμεν. ἀλλ᾽ ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα χρεόν ἐστι ἰέναι ὑμέας μὲν ἐς τόδε τὸ κέρας, ἡμέας δὲ ἐς τὸ εὐώνυμον.” Πρὸς δὲ ταῦτα εἶπαν οἱ Ἀθηναῖοι τάδε· “Καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πάλαι ἀπ᾽ ἀρχῆς, ἐπεί τε εἴδομεν κατ᾽ ὑμέας τασσομένους τοὺς Πέρσας, ἐν νόῳ ἐγένετο εἶπαι ταῦτα τά περ ὑμεῖς φθάντες προφέρετε· ἀλλὰ γὰρ ἀῤῥωδέομεν μὴ ὑμῖν οὐκ ἡδέες γένωνται οἱ λόγοι. ἐπεὶ δ᾽ ὦν αὐτοὶ ἐμνήσθητε, καὶ ἡδομένοισι ἡμῖν οἱ λόγοι γεγόνασι, καὶ ἑτοῖμοί εἰμεν ποιέειν ταῦτα.”

Græcorum acies mutata sic, ut Persis Athenienses, Lacedæmonii auxiliis Mardonii

XLVII. Ὡς δ᾽ ἤρεσκε ἀμφοτέροισι ταῦτα, ἠώς τε διέφαινε, καὶ διαλλάσσοντο τὰς τάξις. γνόντες δὲ οἱ Βοιωτοὶ τὸ ποιεύμενον, ἐξαγορεύουσι Μαρδονίῳ. ὁ δ᾽ ἐπεί τε ἤκουσε, αὐτίκα μετιστάναι καὶ αὐτὸς ἐπειρᾶτο, παράγων τοὺς Πέρσας κατὰ τοὺς Λακεδαιμονί-

ους. Ὡς δὲ ἔμαθε τοῦτο τοιοῦτο γινόμενον ὁ Παυσανίης, γνοὺς ὅτι οὐ λανθάνει, ὀπίσω ἦγε τοὺς Σπαρτιήτας ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας· ὡς δ' αὔτως καὶ ὁ Μαρδόνιος ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου.

Græcis opponantur [c. 31.]: sed mox prior ordo restitutus.

XLVIII. Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν ἐς τὰς ἀρχαίας τάξις, πέμψας ὁ Μαρδόνιος κήρυκα ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, ἔλεγε τάδε· "Ὦ Λακεδαιμόνιοι, ὑμεῖς δὴ λέ-"γεσθε εἶναι ἄνδρες ἄριστοι ὑπὸ τῶν τῇδε ἀνθρώπων, "ἐκπαγλεομένων ὡς οὔτε φεύγετε ἐκ πολέμου, οὔτε "τάξιν ἐκλείπετε, μένοντές τε ἢ ἀπόλλυτε τοὺς "ἐναντίους, ἢ αὐτοὶ ἀπόλλυσθε. τῶν δ' ἄρ' ἦν οὐδὲν "ἀληθές. πρὶν γὰρ ἢ συμμίξαι ἡμέας, ἐς χειρῶν τε "νόμον ἀπικέσθαι, καὶ δὴ φεύγοντας καὶ στάσιν "ἐκλείποντας ὑμέας εἴδομεν, ἐν Ἀθηναίοισί τε τὴν "πρόπειραν ποιευμένους, αὐτούς τε ἀντία δούλων τῶν "ἡμετέρων τασσομένους. ταῦτα οὐδαμῶς ἀνδρῶν "ἀγαθῶν ἔργα· ἀλλὰ πλεῖστον δὴ ἐν ὑμῖν ἐψεύσθη-"μεν. προσδεκόμενοι γὰρ κατὰ κλέος, ὡς δὴ πέμ-"ψετε ἐς ἡμέας κήρυκα προκαλεύμενοι, καὶ βουλό-"μενοι μούνοισι Πέρσῃσι μάχεσθαι· ἄρτιοι ἐόντες "ποιέειν ταῦτα, οὐδὲν τοιοῦτο λέγοντας ὑμέας εὕρο-"μεν, ἀλλὰ πτώσσοντας μᾶλλον. Νῦν ὦν ἐπειδὴ "οὐκ ὑμεῖς ἤρξατε τούτου τοῦ λόγου, ἀλλ' ἡμεῖς "ἄρχομεν. τί δὴ οὐ πρὸ μὲν τῶν Ἑλλήνων ὑμεῖς, "ἐπεί τε δεδόξωσθε εἶναι ἄριστοι, πρὸ δὲ τῶν βαρ-"βάρων ἡμεῖς, ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχεσόμεθα; "καὶ ἢν μὲν δοκέῃ καὶ τοὺς ἄλλους μάχεσθαι, οἱ "δ' ὦν μετέπειτα μαχέσθων ὕστεροι. εἰ δὲ καὶ μὴ "δοκέοι, ἀλλ' ἡμέας μούνους ἀποχρᾶν, ἡμεῖς δὲ "διαμαχεσόμεθα· ὁκότεροι δ' ἂν ἡμέων νικήσωσι, "τούτους τῷ ἅπαντι στρατοπέδῳ νικᾶν."

Mardonius Spartanis ignaviam exprobrat.

XLIX. Ὁ μὲν, ταῦτα εἴπας τε καὶ ἐπισχὼν χρόνον, ὥς οἱ οὐδεὶς οὐδὲν ὑπεκρίνετο, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω· ἀπελθὼν δὲ ἐσήμαινε Μαρδονίῳ τὰ καταλαβόντα. Ὁ δὲ, περιχαρὴς γενόμενος καὶ ἐπαρθεὶς ψυχρῇ νίκῃ, ἐπῆκε τὴν ἵππον ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. ὡς

Proluditur pugnæ Platæensi. Immissus in Græcos equitatus barbarorum, mul-

tum nocet exercitui, fontemque Gargaphium [c. 25.] obstruit.

δὲ ἐπήλασαν οἱ ἱππόται, ἐσινέοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν τὴν Ἑλληνικὴν, ἐσακοντίζοντές τε καὶ τοξεύοντες, ὥστε ἱπποτοξόται τε ἐόντες, καὶ προσφέρεσθαι ἄποροι· τήν τε κρήνην τὴν Γαργαφίην, ἀπ' ἧς ὑδρεύετο πᾶν τὸ στράτευμα τὸ Ἑλληνικὸν, συνετάραξαν καὶ συνέχωσαν. ἔσαν μὲν ὦν κατὰ τὴν κρήνην Λακεδαιμόνιοι τεταγμένοι μοῦνοι· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Ἕλλησι ἡ μὲν κρήνη πρόσω ἐγίνετο, ὡς ἕκαστοι ἔτυχον τεταγμένοι, ὁ δὲ Ἀσωπὸς ἀγχοῦ. ἐρυκόμενοι δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ, οὕτω δὴ ἐπὶ τὴν κρήνην ἐφοίτεον· ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ γάρ σφι οὐκ ἐξῆν ὕδωρ φορέεσθαι, ὑπό τε τῶν ἱππέων καὶ τοξευμάτων.

Itaque Græcis et aqua et commeatu [c. 39.] exclusis,

L. Τούτου δὲ τοιούτου γινομένου, οἱ τῶν Ἑλλήνων στρατηγοὶ, ἅτε τοῦ τε ὕδατος στερηθείσης τῆς στρατιῆς, καὶ ὑπὸ τῆς ἵππου ταρασσομένης, συνελέχθησαν περὶ αὐτέων τε τουτέων καὶ ἄλλων, ἐλθόντες παρὰ Παυσανίην ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας. ἄλλα γὰρ, τουτέων τοιούτων ἐόντων, μᾶλλόν σφεας ἐπελύπεε· οὔτε γὰρ σιτία εἶχον ἔτι, οἵ τέ σφεων ὀπέωνες, ἀποπεμφθέντες ἐς Πελοπόννησον ὡς ἐπισιτιεύμενοι, ἀποκεκλέατο ὑπὸ τῆς ἵππου, οὐ δυνάμενοι ἀπικέσθαι ἐς τὸ στρατόπεδον.

Pausaniæ castra sub noctem proximam mutare placet. Oëroë.

LI. Βουλευομένοισι δὲ τοῖσι στρατηγοῖσι ἔδοξε, ἢν ὑπερβάλωνται κείνην τὴν ἡμέρην οἱ Πέρσαι συμβολὴν μὴ ποιεύμενοι, ἐς τὴν νῆσον ἰέναι. ἡ δέ ἐστι ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ καὶ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης, ἐπ' ᾗ ἐστρατοπεδεύοντο τότε, δέκα σταδίους ἀπέχουσα, πρὸ τῆς Πλαταιέων πόλιος. νῆσος δὲ οὕτω ἂν εἴη ἐν ἠπείρῳ· σχιζόμενος ὁ ποταμὸς ἄνωθεν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος ῥέει κάτω ἐς τὸ πεδίον, διέχων ἀπ' ἀλλήλων τὰ ῥέεθρα ὅσονπερ τρία στάδια· καὶ ἔπειτα συμμίσγει ἐς τὠυτό· οὔνομα δέ οἱ Ὠερόη. θυγατέρα δὲ ταύτην λέγουσι εἶναι Ἀσωποῦ οἱ ἐπιχώριοι. Ἐς τοῦτον δὴ τὸν χῶρον ἐβουλεύσαντο μεταναστῆναι, ἵνα καὶ ὕδατι ἔχωσι χρᾶσθαι ἀφθόνῳ, καὶ οἱ ἱππέες σφέας μὴ σινοίατο, ὥσπερ κατ' ἰθὺ ἐόντων. μετακινέεσθαί τε ἐδόκεε τότε ἐπεὰν τῆς νυκτὸς ᾖ δευτέρη φυλακὴ, ὡς ἂν μὴ ἰδοί-

ατο οἱ Πέρσαι ἐξορμεωμένους, καί σφεας ἑπόμενοι ταράσσοιεν οἱ ἱππόται. ἀπικομένων δὲ ἐς τὸν χῶρον τοῦτον, τὸν δὴ ἡ Ἀσωπὶς Ὠερόη περισχίζεται, ῥέουσα ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος, ὑπὸ τὴν νύκτα ταύτην ἐδόκεε τοὺς ἡμίσεας ἀποστέλλειν τοῦ στρατοπέδου πρὸς τὸν Κιθαιρῶνα, ὡς ἀναλάβοιεν τοὺς ὀπέωνας τοὺς ἐπὶ τὰ σιτία οἰχομένους· ἔσαν γὰρ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένοι.

LII. Ταῦτα βουλευσάμενοι, κείνην μὲν τὴν ἡμέρην πᾶσαν, προσκειμένης τῆς ἵππου, ἔχον πόνον ἄτρυτον. ὡς δὲ ἥ τε ἡμέρη ἔληγε, καὶ οἱ ἱππέες ἐπέπαυντο, νυκτὸς δὴ γενομένης, καὶ ἐούσης τῆς ὥρης ἐς τὴν συνέκειτό σφι ἀπαλλάσσεσθαι, ἐνθαῦτα ἀερθέντες οἱ πολλοὶ ἀπαλλάσσοντο· ἐς μὲν τὸν χῶρον ἐς τὸν συνέκειτο, οὐκ ἐν νόῳ ἔχοντες· οἱ δὲ, ὡς ἐκινήθησαν, ἔφευγον ἄσμενοι τὴν ἵππον πρὸς τὴν Πλαταιέων πόλιν· φεύγοντες δὲ, ἀπικνέονται ἐπὶ τὸ Ἡραῖον. τὸ δὲ πρὸ τῆς πόλιός ἐστι τῆς Πλαταιέων, εἴκοσι σταδίους ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης ἀπέχον. ἀπικόμενοι δὲ, ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱροῦ τὰ ὅπλα.

Ibi dum media acies, inscio invitoque Pausania, ipsas Platæas petit,

LIII. Καὶ οἱ μὲν περὶ τὸ Ἡραῖον ἐστρατοπεδεύοντο· Παυσανίης δὲ, ὁρέων σφέας ἀπαλλασσομένους ἐκ τοῦ στρατοπέδου, παρήγγελλε καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι, ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα, ἰέναι κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς προϊόντας· νομίσας αὐτοὺς ἐς τὸν χῶρον ἰέναι, ἐς τὸν συνεθήκαντο. Ἐνθαῦτα οἱ μὲν ἄλλοι ἄρτιοι ἔσαν τῶν ταξιαρχέων πείθεσθαι Παυσανίῃ· Ἀμομφάρετος δὲ ὁ Πολιάδεω, λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου "οὐκ, ἔφη, τοὺς ξείνους φεύξεσθαι, οὐδὲ "ἑκὼν εἶναι αἰσχυνέειν τὴν Σπάρτην·" ἐθώμαζέ τε ὁρέων τὸ ποιεύμενον, ἅτε οὐ παραγενόμενος τῷ προτέρῳ λόγῳ. ὁ δὲ Παυσανίης τε καὶ ὁ Εὐρυάναξ δεινὸν μὲν ἐποιεῦντο τὸ μὴ πείθεσθαι ἐκεῖνον σφίσι, δεινότερον δὲ ἔτι, κείνου ταῦτα νενωμένου, ἀπολιπεῖν τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην, μὴ, ἢν ἀπολίπωσι ποιεῦντες τὰ συνεθήκαντο τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι, ἀπόληται ὑπο-

dextra (Lacedæmonii cum Tegeatis) et sinistra (Athenienses) per Amomphareti Pitanatarum præfecti pervicaciam, qui barbaros fugere ignominiosum sibi duceret,

λειφθεὶς αὐτός τε Ἀμομφάρετος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ταῦτα λογιζόμενοι, ἀτρέμας εἶχον τὸ στρατόπεδον τὸ Λακωνικὸν, καὶ ἐπειρῶντο πείθοντές μιν ὡς οὐ χρεὸν εἴη ταῦτα ποιέειν·

LIV. Καὶ οἱ μὲν παρηγόρεον Ἀμομφάρετον, μοῦνον Λακεδαιμονίων τε καὶ Τεγεητέων λελειμμένον. Ἀθηναῖοι δὲ ἐποίευν τοιάδε. εἶχον ἀτρέμας σφέας αὐτοὺς ἵνα ἐτάχθησαν, ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαιμονίων φρονήματα, ὡς ἄλλα φρονεόντων καὶ ἄλλα λεγόντων. ὡς δὲ ἐκινήθη τὸ στρατόπεδον, ἔπεμπον σφέων ἱππέα, ὀψόμενόν τε εἰ πορεύεσθαι ἐπιχειρέοιεν οἱ Σπαρτιῆται, εἴ τε καὶ τὸ παράπαν μὴ διανοεῦνται ἀπαλλάσσεσθαι· ἐπείρεσθαί τε Παυσανίην τὸ χρεὸν εἴη ποιέειν.

LV. Ὡς δὲ ἀπίκετο ὁ κῆρυξ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους, ὥρα τέ σφεας κατὰ χώρην τεταγμένους, καὶ ἐς νείκεα ἀπιγμένους αὐτέων τοὺς πρώτους. ὡς γὰρ δὴ παρηγορέοντο τὸν Ἀμομφάρετον ὅ τε Εὐρυάναξ καὶ ὁ Παυσανίης, μὴ κινδυνεύειν μένοντας μούνους Λακεδαιμονίων, οὔ κως ἔπειθον· ἐς ὃ ἐς νείκεά τε συμπεσόντες ἀπικέατο, καὶ ὁ κῆρυξ τῶν Ἀθηναίων παρίστατό σφι ἀπιγμένος. νεικέων δὲ ὁ Ἀμομφάρετος, λαμβάνει πέτρον ἀμφοτέρῃσι τῇσι χερσὶ, καὶ τιθεὶς πρὸ ποδῶν τῶν Παυσανίεω "ταύτῃ τῇ ψήφῳ ψηφίζεσθαι, ἔφη, "μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους." ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους. ὁ δὲ, μαινόμενον καὶ οὐ φρενήρεα καλέων ἐκεῖνον, πρός τε τὸν Ἀθηναίων κήρυκα ἐπειρωτῶντα τὰ ἐντεταλμένα, λέγειν ὁ Παυσανίης ἐκέλευε τὰ παρεόντα σφι πρήγματα, ἐχρήϊζέ τε τῶν Ἀθηναίων προσχωρῆσαί τε πρὸς ἑωυτοὺς, καὶ ποιέειν περὶ τῆς ἀπόδου τά περ ἂν καὶ σφεῖς.

ad diluculum usque retinentur. Tum et hi versus Plataeas movent: Lacedæmonii quidem cum Tege-

LVI. Καὶ ὁ μὲν ἀπαλλάσσετο ἐς τοὺς Ἀθηναίους. τοὺς δὲ ἐπεὶ ἀνακρινομένους πρὸς ἑωυτοὺς ἠὼς κατελάμβανε, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ κατήμενος ὁ Παυσανίης, οὐ δοκέων τὸν Ἀμομφάρετον λείψεσθαι τῶν ἄλλων Λακεδαιμονίων ἀποστειχόντων, (τὰ δὴ καὶ ἐγένετο,) σημήνας ἀπῆγε διὰ τῶν κολωνῶν τοὺς λοιποὺς πάντας·

εἵποντο δὲ καὶ Τεγεῆται. Ἀθηναῖοι δὲ ταχθέντες ἤϊσαν τὰ ἔμπαλιν ἢ Λακεδαιμόνιοι. οἱ μὲν γὰρ τῶν τε ὄχθων ἀντείχοντο καὶ τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαιρῶνος, φοβεόμενοι τὴν ἵππον· Ἀθηναῖοι δὲ, κάτω τραφθέντες ἐς τὸ πεδίον.

atis per calles Cithæronis ad fluvium Moloënta, Athenienses in campum Cithæroni subjectum.

LVII. Ἀμομφάρετος δὲ, ἀρχήν τε οὐδαμᾶ δοκέων Παυσανίην τολμήσειν σφέας ἀπολιπεῖν, περιείχετο αὐτοῦ μένοντας μὴ ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν· προτερεόντων δὲ τῶν σὺν Παυσανίῃ, καταδόξας αὐτοὺς ἰθείῃ τέχνῃ ἀπολιπεῖν αὐτὸν, ἀναλαβόντα τὸν λόχον τὰ ὅπλα ἦγε βάδην πρὸς τὸ ἄλλο στῖφος. τὸ δὲ, ἀπελθὸν ὅσον τε δέκα στάδια, ἀνέμενε τὸν Ἀμομφαρέτου λόχον, περὶ ποταμὸν Μολόεντα ἱδρυμένον Ἀργιόπιόν τε χῶρον καλεόμενον, τῇ καὶ Δήμητρος Ἐλευσινίης ἱρὸν ἧσται. ἀνέμενε δὲ τοῦδε εἵνεκα, ἵνα, ἢν μὴ ἀπολίπῃ τὸν χῶρον ἐν τῷ ἐτετάχατο ὁ Ἀμομφάρετός τε καὶ ὁ λόχος, ἀλλ' αὐτοῦ μένωσι, βοηθέοι ὀπίσω παρ' ἐκείνους. Καὶ οἵ τε ἀμφὶ τὸν Ἀμομφάρετον παρεγίνοντό σφι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τῶν βαρβάρων προσέκειτο πᾶσα. οἱ γὰρ ἱππόται ἐποίευν οἷον καὶ ἐώθεσαν ποιέειν αἰεί· ἰδόντες δὲ τὸν χῶρον κεινὸν, ἐν τῷ ἐτετάχατο οἱ Ἕλληνες τῇσι προτέρῃσι ἡμέρῃσι, ἤλαυνον τοὺς ἵππους αἰεὶ τὸ πρόσω· καὶ ἅμα καταλαβόντες, προσεκέατό σφι.

LVIII. Μαρδόνιος δὲ, ὡς ἐπύθετο τοὺς Ἕλληνας ἀποιχομένους ὑπὸ νύκτα, εἶδέ τε τὸν χῶρον ἐρῆμον, καλέσας τὸν Ληρισσαῖον Θώρηκα, καὶ τοὺς ἀδελφεοὺς αὐτοῦ Εὐρύπυλον καὶ Θρασυδήϊον, ἔλεγε· "Ὦ παῖδες Ἀλεύεω, ἔτι τί λέξετε, τάδε ὁρέοντες ἐρῆμα; ὑμεῖς γὰρ οἱ πλησιόχωροι ἐλέγετε Λακεδαιμονίους οὐ φεύγειν ἐκ μάχης, ἀλλὰ ἄνδρας εἶναι τὰ πολέμια πρώτους· τοὺς πρότερόν τε μετισταμένους ἐκ τῆς τάξιος εἴδετε, νῦν τε ὑπὸ τὴν παροιχομένην νύκτα καὶ οἱ πάντες ὁρέομεν διαδράντας. διέδεξάν τε, ἐπεί σφεας ἔδεε πρὸς τοὺς ἀψευδέως ἀρίστους ἀνθρώπων μάχῃ διακριθῆναι, ὅτι οὐδένες ἄρα ἐόντες, ἐν οὐδαμοῖσι ἐοῦσι Ἕλλησι ἐναπεδεικνύατο. Καὶ

Jam Mardonius, hostem mire contemnens, tota acie dimicandum censet.

"ὑμῖν μὲν, ἐοῦσι Περσέων ἀπείροισι, πολλὴ ἔκ γε ἐμεῦ ἐγίνετο συγγνώμη, ἐπαινεόντων τούτους, τοῖσί τι καὶ συνῄδεατε· Ἀρταβάζου δὲ θῶμα καὶ μᾶλλον ἐποιεύμην, τὸ καὶ καταῤῥωδῆσαι Λακεδαιμονίους, καταῤῥωδήσαντά τε, ἀποδέξασθαι γνώμην δειλοτάτην, ὡς χρεὸν εἴη ἀναζεύξαντας τὸ στρατόπεδον, ἰέναι ἐς τὸ Θηβαίων ἄστυ πολιορκησομένους· τὴν ἔτι πρὸς ἐμεῦ βασιλεὺς πεύσεται. Καὶ τουτέων μὲν ἑτέρωθι ἔσται λόγος· νῦν δὲ ἐκείνοισι ταῦτα ποιεῦσι οὐκ ἐπιτρεπτέα ἐστὶ, ἀλλὰ διωκτέοι εἰσὶ, ἐς ὃ καταλαμφθέντες δώσουσι ἡμῖν τῶν δὴ ἐποίησαν Πέρσας πάντων δίκας."

Incipit pugna ad Plataeas [mense Septembri an. 479.]. Barbarorum omnis exercitus ad Græcos adoriendos Asopum transit.

LIX. Ταῦτα εἴπας, ἦγε τοὺς Πέρσας δρόμῳ, διαβάντας τὸν Ἀσωπὸν, κατὰ στίβον τῶν Ἑλλήνων, ὡς δὴ ἀποδιδρησκόντων· ἐπεῖχέ τε ἐπὶ Λακεδαιμονίους τε καὶ Τεγεήτας μούνους· Ἀθηναίους γὰρ τραπομένους ἐς τὸ πεδίον, ὑπὸ τῶν ὄχθων οὐ κατώρα. Πέρσας δὲ ὁρέοντες ὡρμημένους διώκειν τοὺς Ἕλληνας οἱ λοιποὶ τῶν βαρβαρικῶν τελέων ἄρχοντες, αὐτίκα πάντες ἦραν τὰ σημήϊα, καὶ ἐδίωκον ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον, οὔτε κόσμῳ οὐδενὶ κοσμηθέντες, οὔτε τάξι. καὶ οὗτοι μὲν βοῇ τε καὶ ὁμίλῳ ἐπήϊσαν, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Ἕλληνας.

Lacedæmonii, ab hoste pressi, Athenienses advocant.

LX. Παυσανίης δὲ, ὡς προσέκειτο ἡ ἵππος, πέμψας πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἱππέα, λέγει τάδε· "Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀγῶνος μεγίστου προκειμένου, ἐλευθέρην εἶναι ἢ δεδουλωμένην τὴν Ἑλλάδα, προδεδόμεθα ὑπὸ τῶν συμμάχων, ἡμεῖς τε οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ὑμεῖς οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπὸ τὴν παροιχομένην νύκτα διαδράντων. νῦν ὦν δέδοκται τὸ ἐνθεῦτεν τὸ ποιητέον ἡμῖν· ἀμυνομένους γὰρ τῇ δυνάμεθα ἄριστα περιστέλλειν ἀλλήλους. εἰ μέν νυν ἐς ὑμέας ὅρμησε ἀρχὴν ἡ ἵππος, χρῆν δὴ ἡμέας τε, καὶ τοὺς μετ' ἡμέων τὴν Ἑλλάδα οὐ προδιδόντας Τεγεήτας, βοηθέειν ὑμῖν· νῦν δὲ, ἐς ἡμέας γὰρ ἅπασα κεχώρηκε, δίκαιοί ἐστε ὑμεῖς πρὸς τὴν πιεζομένην μάλιστα τῶν μοιρέων ἀμυνέοντες ἰέναι. Εἰ δ' ἄρα αὐ-

“ τοὺς ὑμέας καταλελάβηκε ἀδύνατόν τι βοηθέειν, “ ὑμεῖς δ' ἡμῖν τοὺς τοξότας ἀποπέμψαντες χάριν “ θέσθε. συνοίδαμεν δὲ ὑμῖν ὑπὸ τὸν παρεόντα τόνδε “ πόλεμον ἐοῦσι πολλὸν προθυμοτάτοισι, ὥστε καὶ “ ταῦτα ἐσακούειν.”

Qui dum in eo sunt, ut illis opem ferant, cum auxiliis barbarorum Græcis confligere coguntur. Lacedæmoniorum, quod nondum litassent, pugna abstinentium multi cæsi.

LXI. Ταῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ὡς ἐπύθοντο, ὁρμέατο βοηθέειν, καὶ τὰ μάλιστα ἐπαμύνειν. καί σφι ἤδη στείχουσι ἐπιτίθενται οἱ ἀντιταχθέντες Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλῆος γενομένων, ὥστε μηκέτι δύνασθαι βοηθῆσαι· τὸ γὰρ προσκείμενόν σφεας ἐλύπεε. Οὕτω δὴ μουνωθέντες Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεῆται, ἐόντες σὺν ψιλοῖσι, ἀριθμὸν, οἱ μὲν, πεντακισμύριοι, Τεγεῆται δὲ, τρισχίλιοι· (οὗτοι γὰρ οὐδαμᾶ ἀπεσχίζοντο ἀπὸ Λακεδαιμονίων·) ἐσφαγιάζοντο, ὡς συμβαλέοντες Μαρδονίῳ καὶ τῇ στρατιῇ τῇ παρεούσῃ. καὶ, οὐ γάρ σφι ἐγίνετο τὰ σφάγια χρηστὰ, ἔπιπτόν τε αὐτῶν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολλοὶ, καὶ πολλῷ πλεῦνες ἐτρωματίζοντο. φράξαντες γὰρ τὰ γέῤῥα οἱ Πέρσαι, ἀπίεσαν τῶν τοξευμάτων πολλὰ ἀφειδέως οὕτω, ὥστε πιεζομένων τῶν Σπαρτιητέων, καὶ τῶν σφαγίων οὐ γινομένων, ἀποβλέψαντα τὸν Παυσανίην πρὸς τὸ Ἡραῖον τὸ Πλαταιέων, ἐπικαλέσασθαι τὴν θεὸν, χρηΐζοντα μηδαμῶς σφέας ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος.

Tandem perlitato, in hostem vadunt. Fit pugna atrox.

LXII. Ταῦτα δ' ἔτι τούτου ἐπικαλευμένου, προεξαναστάντες πρότεροι οἱ Τεγεῆται ἐχώρεον ἐς τοὺς βαρβάρους. καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι αὐτίκα μετὰ τὴν εὐχὴν τὴν Παυσανίεω, ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά. ὡς δὲ χρόνῳ κοτὲ ἐγένετο, ἐχώρεον καὶ οὗτοι ἐπὶ τοὺς Πέρσας, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ τόξα μετέντες. Ἐγίνετο δὲ πρῶτον περὶ τὰ γέῤῥα μάχη. ὡς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκεε, ἤδη ἐγίνετο μάχη ἰσχυρὴ παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλὸν, ἐς ὃ ἀπίκοντο ἐς ὠθισμόν· τὰ γὰρ δόρατα ἐπιλαμβανόμενοι κατέκλων οἱ βάρβαροι. λήματι μέν νυν καὶ ῥώμῃ οὐκ ἕσσονες ἔσαν οἱ Πέρσαι· ἄνοπλοι δὲ ἐόντες, καὶ πρὸς ἀνεπιστήμονες ἔσαν, καὶ οὐκ ὅμοιοι

τοῖσι ἐναντίοισι σοφίην. προεξαΐσσοντες δὲ κατ' ἕνα, καὶ δέκα, καὶ πλεῦνές τε καὶ ἐλάσσονες συστρεφόμενοι, ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, καὶ διεφθείροντο.

Mardonius ab Aeimnesto Spartiata [c. 64.] occisus. Barbari fusi fugatique.

LXIII. Τῇ δὲ ἐτύγχανε αὐτὸς ἐὼν Μαρδόνιος, ἀπ' ἵππου τε μαχόμενος λευκοῦ, ἔχων τε περὶ ἑωυτὸν λογάδας Περσέων τοὺς ἀρίστους χιλίους, ταύτῃ δὴ καὶ μάλιστα τοὺς ἐναντίους ἐπίεσαν. ὅσον μέν νυν χρόνον Μαρδόνιος περιῆν, οἱ δὲ ἀντεῖχον, καὶ ἀμυνόμενοι κατέβαλλον πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων· ὡς δὲ Μαρδόνιος ἀπέθανε, καὶ τὸ περὶ ἐκεῖνον τεταγμένον, ἐὸν ἰσχυρότατον, ἔπεσε, οὕτω δὴ καὶ οἱ ἄλλοι ἐτράποντο, καὶ εἶξαν τοῖσι Λακεδαιμονίοισι. πλεῖστον γάρ σφεας ἐδηλέετο ἡ ἐσθὴς, ἐρῆμός ἐοῦσα ὅπλων· πρὸς γὰρ ὁπλίτας ἐόντες γυμνῆτες ἀγῶνα ἐποιεῦντο.

LXIV. Ἐνθαῦτα ἥ τε δίκη τοῦ φόνου τοῦ Λεωνίδεω, κατὰ τὸ χρηστήριον, τοῖσι Σπαρτιήτῃσι ἐκ Μαρδονίου ἐπιτελέετο· καὶ νίκην ἀναιρέεται καλλίστην ἁπασέων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Παυσανίης ὁ Κλεομβρότου τοῦ Ἀναξανδρίδεω· (τῶν δὲ κατύπερθέ οἱ προγόνων τὰ οὐνόματα εἴρηται ἐς Λεωνίδην· ὡυτοὶ γάρ σφι τυγχάνουσι ἐόντες.) Ἀποθνήσκει δὲ Μαρδόνιος ὑπὸ Ἀειμνήστου, ἀνδρὸς ἐν Σπάρτῃ λογίμου· ὃς χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὰ Μηδικὰ, ἔχων ἄνδρας τριηκοσίους, συνέβαλε ἐν Στενυκλήρῳ, πολέμου ἐόντος, Μεσσηνίοισι πᾶσι· καὶ αὐτός τε ἀπέθανε καὶ οἱ τριηκόσιοι.

LXV. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι οἱ Πέρσαι ὡς ἐτράποντο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἔφευγον οὐδένα κόσμον ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ ἑωυτῶν, καὶ ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον, τὸ ἐποιήσαντο ἐν μοίρῃ τῇ Θηβαΐδι. Θῶμα δέ μοι, ὅκως παρὰ τῆς Δήμητρος τὸ ἄλσος μαχομένων, οὐδὲ εἷς ἐφάνη τῶν Περσέων οὔτε ἐσελθὼν ἐς τὸ τέμενος, οὔτε ἐναποθανὼν, περί τε τὸ ἱρὸν οἱ πλεῖστοι ἐν τῷ βεβήλῳ ἔπεσον. δοκέω δὲ, εἴ τι περὶ τῶν θείων πρηγμάτων δοκέειν δεῖ, ἡ θεὸς αὐτή σφεας οὐκ ἐδέξατο, ἐμπρήσαντας τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευ-

σῖνι ἀνακτόριον. Αὕτη μέν νυν ἡ μάχη ἐπὶ τοσοῦτο ἐγένετο.

LXVI. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος αὐτίκα τε οὐκ ἀρέσκετο κατ' ἀρχὰς λειπομένου Μαρδονίου ἀπὸ βασιλῆος, καὶ τότε πολλὰ ἀπαγορεύων, οὐδὲν ἤνυε, συμβάλλειν οὐκ ἐῶν. ἐποίησέ τε αὐτὸς τοιάδε, ὡς οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖσι πρήγμασι τοῖσι ἐκ Μαρδονίου ποιευμένοισι. τῶν ἐστρατήγεε ὁ Ἀρτάβαζος, (εἶχε δὲ δύναμιν οὐκ ὀλίγην, ἀλλὰ καὶ ἐς τέσσερας μυριάδας ἀνθρώπων, περὶ ἑωυτόν·) τούτους, ὅκως ἡ συμβολὴ ἐγίνετο, εὖ ἐξεπιστάμενος τὰ ἔμελλε ἀποβήσεσθαι ἀπὸ τῆς μάχης, ἤϊε κατηρτισμένος, παραγγείλας κατὰ τὠυτὸ ἰέναι πάντας τῇ ἂν αὐτὸς ἐξηγέηται, ὅκως ἂν αὐτὸν ὁρέωσι σπουδῆς ἔχοντα. ταῦτα παραγγείλας, ὡς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν στρατόν· προτερέων δὲ τῆς ὁδοῦ, ὥρα καὶ δὴ φεύγοντας τοὺς Πέρσας· οὕτω δὴ οὐκέτι τὸν αὐτὸν κόσμον κατηγέετο, ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἐτρόχαζε φεύγων, οὔτε ἐς τὸ ξύλινον οὔτε ἐς τὸ Θηβαίων τεῖχος, ἀλλ' ἐς Φωκέας, ἐθέλων ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἀπικέσθαι· καὶ δὴ οὗτοι μὲν ταύτῃ ἐτράποντο.

Artabazus cum XL millibus militum aufugit in Phocidem.

LXVII. Τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλῆος ἐθελοκακεόντων, Βοιωτοὶ Ἀθηναίοισι ἐμαχέσαντο χρόνον ἐπὶ συχνόν. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων, οὗτοι ἔχον προθυμίην οὐκ ὀλίγην, μαχεόμενοί τε καὶ οὐκ ἐθελοκακέοντες, οὕτω ὥστε τριηκόσιοι αὐτέων οἱ πρῶτοι καὶ ἄριστοι ἐνθαῦτα ἔπεσον ὑπὸ Ἀθηναίων. ὡς δὲ ἐτράποντο καὶ οὗτοι, ἔφευγον ἐς τὰς Θήβας, οὐκ ἧπερ οἱ Πέρσαι, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ὁ πᾶς ὅμιλος, οὔτε διαμαχεσάμενος οὐδενὶ, οὔτε τι ἀποδεξάμενος, ἔφευγον.

Quomodo Græci cum Mardonio stantes pugnaverint.

LXVIII. Δηλοῖ τε ἐμοὶ ὅτι πάντα τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἤρτηντο ἐκ Περσέων, εἰ καὶ τότε οὗτοι, πρὶν ἢ καὶ συμμῖξαι τοῖσι πολεμίοισι, ἔφευγον, ὅτι καὶ τοὺς Πέρσας ὥρων. οὕτω τε πάντες ἔφευγον, πλὴν τῆς ἵππου τῆς τε ἄλλης καὶ τῆς Βοιωτίης.

In solis Persis pugnæ eventum situm fuisse.

αὕτη δὲ τοσαῦτα προσωφέλεε τοὺς φεύγοντας, αἰεί τε πρὸς τῶν πολεμίων ἄγχιστα ἐοῦσα, ἀπείργουσά τε τοὺς φιλίους φεύγοντας ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων.

Media Græcorum acies, quæ ante pugnam Platæas tetenderat [c 52.], audito hostes in fugam conjectos esse, et ipsa revertitur: quod dum temere fit effusoque agmine, Megarenses et Phliasii ab equitatu Thebano opprimuntur.

LXIX. Οἱ μὲν δὴ νικῶντες εἵποντο, τοὺς Ξέρξεω διώκοντές τε καὶ φονεύοντες. ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φόβῳ ἀγγέλλεται τοῖσι ἄλλοισι Ἕλλησι τοῖσι τεταγμένοισι περὶ τὸ Ἡραῖον, καὶ ἀπογενομένοισι τῆς μάχης, ὅτι μάχη τε γέγονε, καὶ νικῷεν οἱ μετὰ Παυσανίεω. οἱ δὲ, ἀκούσαντες ταῦτα, οὐδένα κόσμον ταχθέντες, οἱ μὲν ἀμφὶ Κορινθίους, ἐτράποντο διὰ τῆς ὑπωρέης καὶ τῶν κολωνῶν τὴν φέρουσαν ἄνω, ἰθὺ τοῦ ἱροῦ τῆς Δήμητρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Μεγαρέας τε καὶ Φλιασίους, διὰ τοῦ πεδίου τὴν λειοτάτην τῶν ὁδῶν. ἐπεί τε δὲ ἀγχοῦ τῶν πολεμίων ἐγίνοντο οἱ Μεγαρέες καὶ Φλιάσιοι, ἀπιδόντες σφέας οἱ τῶν Θηβαίων ἱππόται ἐπειγομένους οὐδένα κόσμον, ἤλαυνον ἐπ' αὐτοὺς τοὺς ἵππους, τῶν ἱππάρχεε Ἀσωπόδωρος ὁ Τιμάνδρου. ἐσπεσόντες δὲ κατεστόρεσαν αὐτέων ἑξακοσίους, τοὺς δὲ λοιποὺς κατήραξαν διώκοντες ἐς τὸν Κιθαιρῶνα. οὗτοι μὲν δὴ ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπώλοντο.

Barbarorum castra expugnata: exercitus reliquus prope ad internecionem deletus. Spartiatarum, Tegeatarum et Atheniensium quot occubuerint.

LXX. Οἱ δὲ Πέρσαι καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος, ὡς κατέφυγον ἐς τὸ ξύλινον τεῖχος, ἔφθησαν ἐπὶ τοὺς πύργους ἀναβάντες, πρὶν ἢ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπικέσθαι· ἀναβάντες δὲ, ἐφράξαντο ὡς ἠδυνέατο ἄριστα τὸ τεῖχος. προσελθόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, κατεστήκεέ σφι τειχομαχίη ἐῤῥωμενεστέρη. ἕως μὲν γὰρ ἀπῆσαν οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ δ' ἠμύνοντο, καὶ πολλῷ πλέον ἔχον τῶν Λακεδαιμονίων, ὥστε οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχέειν· ὡς δέ σφι οἱ Ἀθηναῖοι προσῆλθον, οὕτω δὴ ἰσχυρὴ ἐγίνετο τειχομαχίη, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. Τέλος δὲ, ἀρετῇ τε καὶ λιπαρίῃ ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τείχεος, καὶ ἤριπον· τῇ δὴ ἐσεχέοντο οἱ Ἕλληνες. πρῶτοι δὲ ἐσῆλθον Τεγεῆται ἐς τὸ τεῖχος· καὶ τὴν σκηνὴν τὴν Μαρδονίου οὗτοι ἔσαν οἱ διαρπάσαντες, τά τε ἄλλα ἐξ αὐτῆς καὶ τὴν φάτνην τῶν

ἵππων, ἐοῦσαν χαλκέην πᾶσαν καὶ θέης ἀξίην. τὴν μέν νυν φάτνην ταύτην τὴν Μαρδονίου ἀνέθεσαν ἐς τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης Τεγεῆται· τὰ δὲ ἄλλα ἐς τὠυτὸ, ὅσα περ ἔλαβον, ἐσήνεικαν τοῖσι Ἕλλησι. Οἱ δὲ βάρβαροι οὐδὲν ἔτι στῖφος ἐποιήσαντο πεσόντος τοῦ τείχεος, οὔτε τις αὐτέων ἀλκῆς ἐμέμνητο· ἀλύκταζόν τε οἷα ἐν ὀλίγῳ χώρῳ πεφοβημένοι τε καὶ πολλαὶ μυριάδες κατειλημέναι ἀνθρώπων. παρῆν τε τοῖσι Ἕλλησι φονεύειν οὕτω, ὥστε τριήκοντα μυριάδων στρατοῦ, καταδεουσέων τεσσέρων, τὰς ἔχων Ἀρτάβαζος ἔφευγε, τῶν λοιπῶν μηδὲ τρεῖς χιλιάδας περιγενέσθαι. Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης ἀπέθανον οἱ πάντες ἐν τῇ συμβολῇ εἷς καὶ ἐννενήκοντα· Τεγεητέων δὲ, ἑκκαίδεκα· Ἀθηναίων δὲ, δύο καὶ πεντήκοντα.

LXXI. Ἠρίστευσε δὲ τῶν βαρβάρων, πεζὸς μὲν ὁ Περσέων, ἵππος δὲ ἡ Σακέων· ἀνὴρ δὲ λέγεται Μαρδόνιος. Ἑλλήνων δὲ, ἀγαθῶν γενομένων καὶ Τεγεητέων καὶ Ἀθηναίων, ὑπερεβάλοντο ἀρετῇ Λακεδαιμόνιοι. ἄλλῳ μὲν οὐδενὶ ἔχω ἀποσημήνασθαι, (ἅπαντες γὰρ οὗτοι τοὺς κατ' ἑωυτοὺς ἐνίκων) ὅτι δὲ κατὰ τὸ ἰσχυρότερον προσενείχθησαν, καὶ τουτέων ἐκράτησαν. καὶ ἄριστος ἐγένετο μακρῷ Ἀριστόδημος κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέρας· ὃς ἐκ Θερμοπυλέων μοῦνος τῶν τριηκοσίων σωθεὶς, ἔχε ὄνειδος καὶ ἀτιμίην. μετὰ δὲ τοῦτον ἠρίστευσαν Ποσειδώνιός τε καὶ Φιλοκύων καὶ Ἀμομφάρετος ὁ Σπαρτιήτης. καί τοι, γενομένης λέσχης ὃς γένοιτο αὐτέων ἄριστος, ἔγνωσαν οἱ παραγενόμενοι Σπαρτιητέων, Ἀριστόδημον μὲν βουλόμενον φανερῶς ἀποθανεῖν ἐκ τῆς παρεούσης οἱ αἰτίης, λυσσῶντά τε καὶ ἐκλιπόντα τὴν τάξιν, ἔργα ἀποδέξασθαι μεγάλα· Ποσειδώνιον δὲ, οὐ βουλόμενον ἀποθνήσκειν, ἄνδρα γενέσθαι ἀγαθόν· τοσούτῳ τοῦτον εἶναι ἀμείνω. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ φθόνῳ ἂν εἴποιεν. οὗτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάντας, πλὴν Ἀριστοδήμου, τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ τίμιοι ἐγένοντο· Ἀριστόδημος δὲ, βουλόμενος ἀποθανεῖν διὰ τὴν προειρημένην αἰτίην, οὐκ ἐτιμήθη.

Inter barbaros Græcosque qui fortissime pugnaverint.

Obiter de Callicrate Spartiata, formosissimo Græcorum,

LXXII. Οὗτοι μὲν τῶν ἐν Πλαταιῇσι ὀνομαστότατοι ἐγένοντο. Καλλικράτης γὰρ ἔξω τῆς μάχης ἀπέθανε, ἐλθὼν ἀνὴρ κάλλιστος ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν τότε Ἑλλήνων, οὐ μόνον αὐτέων Λακεδαιμονίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων· ὅς, ἐπειδὴ ἐσφαγιάζετο Παυσανίης, κατήμενος ἐν τῇ τάξι, ἐτρωματίσθη τοξεύματι τὰ πλευρά. καὶ δὴ οἱ μὲν ἐμάχοντο, ὁ δ' ἐξενηνεγμένος ἐδυσθανάτεέ τε καὶ ἔλεγε πρὸς Ἀρίμνηστον, ἄνδρα Πλαταιέα, οὐ μέλειν οἱ ὅτι πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐχρήσατο τῇ χειρί, καὶ ὅτι οὐδέν ἐστί οἱ ἀποδεδεγμένον ἔργον ἑωυτοῦ ἄξιον, προθυμευμένου ἀποδέξασθαι.

Sophane Atheniensi, Tyndaridarum in Atticam ob Helenam a Theseo raptam expeditione, honoribus in Decelenses Spartæ collatis.

LXXIII. Ἀθηναίων δὲ λέγεται εὐδοκιμῆσαι Σωφάνης ὁ Εὐτυχίδεω, ἐκ δήμου Δεκελεῆθεν· Δεκελέων δὲ τῶν ποτὲ ἐργασαμένων ἔργον χρήσιμον ἐς τὸν πάντα χρόνον, ὡς αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι. ὡς γὰρ δὴ τὸ πάλαι κατὰ Ἑλένης κομιδὴν Τυνδαρίδαι ἐσέβαλον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν σὺν στρατοῦ πλήθεϊ, καὶ ἀνίστασαν τοὺς δήμους, οὐκ εἰδότες ἵνα ὑπεξέκειτο ἡ Ἑλένη, τότε λέγουσι τοὺς Δεκελέας, οἱ δὲ αὐτὸν Δέκελον, ἀχθόμενόν τε τῇ Θησέος ὕβρι, καὶ δειμαίνοντα περὶ πάσῃ τῇ Ἀθηναίων χώρῃ, ἐξηγησάμενόν σφι τὸ πᾶν πρῆγμα, κατηγήσασθαι ἐπὶ τὰς Ἀφίδνας· τὰς δὴ Τιτακὸς, ἐὼν αὐτόχθων, καταπροδιδοῖ Τυνδαρίδῃσι. τοῖσι δὲ Δεκελεῦσι ἐν Σπάρτῃ ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἀτελείη τε καὶ προεδρίη διατελέει ἐς τόδε αἰεὶ ἔτι ἐοῦσα, οὕτω ὥστε καὶ ἐς τὸν πόλεμον τὸν ὕστερον πολλοῖσι ἔτεσι τούτων γενόμενον Ἀθηναίοισί τε καὶ Πελοποννησίοισι, σινεομένων τὴν ἄλλην Ἀττικὴν Λακεδαιμονίων, Δεκελέης ἀποσχέσθαι.

LXXIV. Τούτου τοῦ δήμου ἐὼν ὁ Σωφάνης, καὶ ἀριστεύσας τότε Ἀθηναίων, διξοὺς λόγους λεγομένους ἔχει. τὸν μὲν, ὡς ἐκ τοῦ ζωστῆρος τοῦ θώρηκος ἐφόρεε χαλκέῃ ἁλύσι δεδεμένην ἄγκυραν σιδηρέην· τὴν, ὅκως πελάσειε ἀπικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι, βαλλέσκετο, ἵνα δή μιν οἱ πολέμιοι, ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξιος, μετακινῆσαι μὴ δυναίατο· γινομένης δὲ φυγῆς τῶν ἐναν-

τίων, δέδοκτο, τὴν ἄγκυραν ἀναλαβόντα, οὕτω διώκειν. οὗτος μὲν οὕτω λέγεται. ὁ δ' ἕτερος τῶν λόγων, τῷ πρότερον λεχθέντι ἀμφισβατέων, λέγεται, ὡς ἐπ' ἀσπίδος αἰεὶ περιθεούσης καὶ οὐδαμᾶ ἀτρεμιζούσης ἐφόρεε ἐπίσημον ἄγκυραν, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ θώρηκος δεδεμένην σιδηρέην.

LXXV. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον Σωφάνεϊ λαμπρὸν ἔργον ἐξεργασμένον, ὅτι περικατημένων Ἀθηναίων Αἴγιναν, Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα πεντάεθλον, ἐκ προκλήσιος ἐφόνευσε. αὐτὸν δὲ Σωφάνεα χρόνῳ ὕστερον τουτέων κατέλαβε, ἄνδρα γενόμενον ἀγαθὸν, Ἀθηναίων στρατηγέοντα ἅμα Λεάγρῳ τῷ Γλαύκωνος, ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἠδωνῶν ἐν Δάτῳ, περὶ τῶν μετάλλων τῶν χρυσέων μαχεόμενον.

Coa mulier, Hegetoridæ filia, in barbarorum castris reperta, inque libertatem a Pausania vindicata.

LXXVI. Ὡς δὲ τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατέστρωντο οἱ βάρβαροι, ἐνθαῦτά σφι ἐπῆλθε γυνὴ αὐτόμολος· ἣ ἐπειδὴ ἔμαθε ἀπολωλότας τοὺς Πέρσας, καὶ νικῶντας τοὺς Ἕλληνας, ἐοῦσα παλλακὴ Φαρανδάτεος τοῦ Τεάσπιος, ἀνδρὸς Πέρσεω, κοσμησαμένη χρυσῷ πολλῷ καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι, καὶ ἐσθῆτι τῇ καλλίστῃ τῶν παρεουσέων, καταβᾶσα ἐκ τῆς ἁρμαμάξης, ἐχώρεε ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔτι ἐν τῇσι φονῇσι ἐόντας. ὁρῶσα δὲ πάντα ἐκεῖνα διέποντα Παυσανίην, πρότερόν τε τὸ οὔνομα ἐξεπισταμένη καὶ τὴν πάτρην, ὥστε πολλάκις ἀκούσασα, ἔγνω τε τὸν Παυσανίην, καὶ λαβομένη τῶν γουνάτων, ἔλεγε τάδε· "Ὦ βασιλεῦ Σπάρτης, ῥῦσαί με τὴν ἱκέτιν αἰχμαλώτου δουλοσύνης. σὺ γὰρ καὶ ἐς τόδε ὤνησας, τούσδε ἀπολέσας, τοὺς οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὄπιν ἔχοντας. εἰμὶ δὲ γένος μὲν Κῴη, θυγάτηρ δὲ Ἡγητορίδεω τοῦ Ἀνταγόρεω. βίῃ δέ με λαβὼν ἐν Κῷ ἔχε ὁ Πέρσης." Ὁ δὲ ἀμείβεται τοῖσδε· "Γύναι, θάρσει, καὶ ὡς ἱκέτις, καὶ εἰ δὴ πρὸς τούτῳ τυγχάνεις ἀληθέα λέγουσα, καὶ εἶ θυγάτηρ Ἡγητορίδεω τοῦ Κῴου, ὃς ἐμοὶ ξεῖνος μάλιστα τυγχάνει ἐὼν τῶν περὶ κείνους τοὺς χώρους οἰκημένων." Ταῦτα εἴπας, τότε μὲν ἐπέτρεψε τῶν

ἐφόρων τοῖσι παρεοῦσι, ὕστερον δὲ ἀπέπεμψε ἐς Αἴγιναν, ἐς τὴν αὐτὴ ἤθελε ἀπικέσθαι.

Pugna pugnata, Mantinenses et Elei veniunt. Duces eorum, quod suos sero adduxissent, in exsilium pulsi.

LXXVII. Μετὰ δὲ τὴν ἄπιξιν τῆς γυναικὸς, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἀπίκοντο Μαντινέες ἐπ' ἐξεργασμένοισι· μαθόντες δὲ ὅτι ὕστεροι ἥκουσι τῆς συμβολῆς, συμφορὴν ἐποιεῦντο μεγάλην, ἄξιοί τε ἔφασαν εἶναι σφέας ζημιῶσαι. πυνθανόμενοι δὲ τοὺς Μήδους τοὺς μετὰ Ἀρταβάζου φεύγοντας, τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίης· Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας διώκειν. οἱ δὲ ἀναχωρήσαντες ἐς τὴν ἑωυτῶν, τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατιῆς ἐδίωξαν ἐκ τῆς γῆς. Μετὰ δὲ Μαντινέας, ἧκον Ἠλεῖοι. καὶ ὡσαύτως οἱ Ἠλεῖοι τοῖσι Μαντινεῦσι συμφορὴν ποιησάμενοι ἀπαλλάσσοντο· ἀπελθόντες δὲ καὶ οὗτοι τοὺς ἡγεμόνας ἐδίωξαν. τὰ κατὰ Μαντινέας μὲν καὶ Ἠλείους τοσαῦτα.

Lamponis Æginetæ consilium de Mardonii cadavere, quod Xerxes in mortuum Leonidam sæviisset [7, 238.] contumeliose tractando,

LXXVIII. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν Αἰγινητέων ἦν Λάμπων ὁ Πύθεω, Αἰγινητέων τὰ πρῶτα· ὃς ἀνοσιώτατον ἔχων λόγον, ἵετο πρὸς Παυσανίην. ἀπικόμενος δὲ, σπουδῇ ἔλεγε τάδε· "Ὦ παῖ Κλεομβρότου, ἔργον ἔργασταί τοι ὑπερφυὲς, μέγαθός τε καὶ κάλλος· καί τοι θεὸς παρέδωκε, ῥυσάμενον τὴν Ἑλλάδα, κλέος καταθέσθαι μέγιστον Ἑλλήνων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. σὺ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπὶ τούτοισι ποίησον, ὅκως λόγος τέ σε ἔχῃ ἔτι μέζων, καί τις ὕστερον φυλάσσηται τῶν βαρβάρων μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα ποιέων ἐς τοὺς Ἕλληνας. Λεωνίδεω γὰρ ἀποθανόντος ἐν Θερμοπύλῃσι, Μαρδόνιός τε καὶ Ξέρξης ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν ἀνεσταύρωσαν. τῷ σὺ τὴν ὁμοίην ἀποδιδοὺς, ἔπαινον ἕξεις πρῶτα μὲν ὑπὸ πάντων Σπαρτιητέων, αὖτις δὲ καὶ πρὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Μαρδόνιον γὰρ ἀνασκολοπίσας, τετιμωρήσαι ἐς πάτρων τὸν σὸν Λεωνίδην." Ὁ μὲν, δοκέων χαρίζεσθαι, ἔλεγε τάδε.

a Pausania repudiatum.

LXXIX. Ὁ δ' ἀνταμείβετο τοῖσδε· "Ὦ ξεῖνε Αἰγινῆτα, τὸ μὲν εὐνοεῖν τε καὶ προορᾶν, ἀγα-

“ μαι σεῦ· γνώμης μέντοι ἡμάρτηκας χρηστῆς. ἐξάρας γάρ με ὑψοῦ καὶ τὴν πάτρην καὶ τὸ ἔργον, ἐς τὸ μηδὲν κατέβαλες, παραινέων νεκρῷ λυμαίνεσθαι, καὶ, ἢν ταῦτα ποιέω, φὰς ἄμεινόν με ἀκούσεσθαι. τὰ πρέπει μᾶλλον βαρβάροισι ποιέειν, ἤπερ Ἕλλησι· καὶ ἐκείνοισι δὲ ἐπιφθονέομεν. Ἐγὼ δ' ὦν τούτου εἵνεκα μήτε Αἰγινήτῃσι ἅδοιμι, μήτε τοῖσι ταῦτα ἀρέσκεται· ἀποχρᾷ δ' ἐμοὶ, Σπαρτιήτῃσι ἀρεσκόμενον, ὅσια μὲν ποιέειν, ὅσια δὲ καὶ λέγειν. Λεωνίδῃ δὲ, τῷ με κελεύεις τιμωρῆσαι, φημὶ μεγάλως τετιμωρῆσθαι· ψυχῇσί τε τῇσι τῶνδε ἀναριθμήτοισι τετίμηται αὐτός τε καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν Θερμοπύλῃσι τελευτήσαντες. σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιόνδε, μήτε προσέλθῃς ἔμοιγε, μήτε συμβουλεύσῃς· χάριν ἴσθι τε, ἐὼν ἀπαθής.” Ὁ μὲν, ταῦτα ἀκούσας, ἀπαλλάσσετο.

Præda ingens coacta. Quomodo Æginetæ ditati.

LXXX. Παυσανίης δὲ κήρυγμα ποιησάμενος, μήδενα ἅπτεσθαι τῆς ληΐης, συγκομίζειν ἐκέλευε τοὺς εἵλωτας τὰ χρήματα. οἱ δὲ, ἀνὰ τὸ στρατόπεδον σκιδνάμενοι, εὕρισκον σκηνὰς κατεσκευασμένας χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ, κλίνας τε ἐπιχρύσους καὶ ἐπαργύρους, κρητῆράς τε χρυσέους, καὶ φιάλας τε καὶ ἄλλα ἐκπώματα· σάκκους τε ἐπ' ἁμαξέων εὕρισκον, ἐν τοῖσι λέβητες ἐφαίνοντο ἐνεόντες χρύσεοί τε καὶ ἀργύρεοι· ἀπό τε τῶν κειμένων νεκρῶν ἐσκύλευον ψέλιά τε καὶ στρεπτοὺς, καὶ τοὺς ἀκινάκεας, ἐόντας χρυσέους· ἐπεὶ ἐσθῆτός γε ποικίλης λόγος ἐγίνετο οὐδεὶς. Ἐνθαῦτα πολλὰ μὲν κλέπτοντες ἐπώλεον πρὸς τοὺς Αἰγινήτας οἱ εἵλωτες, πολλὰ δὲ καὶ ἀπεδείκνυσαν, ὅσα αὐτέων οὐκ οἷά τε ἦν κρύψαι· ὥστε Αἰγινήτῃσι οἱ μεγάλοι πλοῦτοι ἀρχὴν ἐνθεῦτεν ἐγένοντο, οἳ τὸν χρυσὸν, ἅτε ἐόντα χαλκὸν δῆθεν, παρὰ τῶν εἱλωτέων ὠνέοντο.

Dona diis missa. Præda divisa.

LXXXI. Συμφορήσαντες δὲ τὰ χρήματα, καὶ δεκάτην ἐξελόντες τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ, ἀπ' ἧς ὁ τρίπους ὁ χρύσεος ἀνετέθη, ὁ ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφιος τοῦ χαλκέου ἐπεστεὼς ἄγχιστα τοῦ βωμοῦ·

καὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίῃ θεῷ ἐξελόντες, ἀπ' ἧς δεκάπηχυν χάλκεον Δία ἀνέθηκαν· καὶ τῷ ἐν Ἰσθμῷ θεῷ, ἀπ' ἧς ἑπτάπηχυς χάλκεος Ποσειδέων ἐξεγένετο· ταῦτα ἐξελόντες, τὰ λοιπὰ διαιρέοντο, καὶ ἔλαβον ἕκαστοι τῶν ἄξιοι ἔσαν, καὶ τὰς παλλακὰς τῶν Περσέων, καὶ τὸν χρυσὸν, καὶ τὸν ἄργυρον, καὶ ἄλλα χρήματά τε καὶ ὑποζύγια. Ὅσα μέν νυν ἐξαίρετα τοῖσι ἀριστεύσασι αὐτέων ἐν Πλαταιῇσι ἐδόθη, οὐ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν, δοκέω δ' ἔγωγε καὶ τούτοισι δοθῆναι. Παυσανίῃ δὲ πάντα δέκα ἐξαιρέθη τε καὶ ἐδόθη, γυναῖκες, ἵπποι, τάλαντα, κάμηλοι, ὡς δὲ αὕτως καὶ τὰ ἄλλα χρήματα.

Comparatio frugalitatis Spartanæ cum luxu barbarorum.

LXXXII. Λέγεται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι· ὡς Ξέρξης φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος, Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν καταλίποι τὴν ἑωυτοῦ· Παυσανίην ὦν, ὁρέοντα τὴν Μαρδονίου κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ παραπετάσμασι ποικίλοισι κατασκευασμένην, κελεῦσαι τούς τε ἀρτοκόπους καὶ τοὺς ὀψοποιοὺς κατὰ ταὐτὰ καθὼς Μαρδονίῳ δεῖπνον παρασκευάζειν. ὡς δὲ κελευόμενοι οὗτοι ἐποίευν ταῦτα, ἐνθαῦτα τὸν Παυσανίην, ἰδόντα κλίνας τε χρυσέας καὶ ἀργυρέας εὖ ἐστρωμένας, καὶ τραπέζας τε χρυσέας καὶ ἀργυρέας, καὶ παρασκευὴν μεγαλοπρεπέα τοῦ δείπνου, ἐκπλαγέντα τὰ προκείμενα ἀγαθὰ, κελεῦσαι ἐπὶ γέλωτι τοὺς ἑωυτοῦ διηκόνους παρασκευάσαι Λακωνικὸν δεῖπνον. ὡς δὲ τῆς θοίνης ποιηθείσης ἦν πολλὸν τὸ μέσον, τὸν Παυσανίην γελάσαντα μεταπέμψασθαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς· συνελθόντων δὲ τουτέων, εἶπαι τὸν Παυσανίην, δεικνύντα ἐς ἑκατέρην τοῦ δείπνου τὴν παρασκευήν· "Ἄνδρες Ἕλληνες, τῶνδε εἵνεκα " ἐγὼ ὑμέας συνήγαγον, βουλόμενος ὑμῖν τοῦδε τοῦ " Μήδων ἡγεμόνος τὴν ἀφροσύνην δεῖξαι· ὃς τοιήνδε " δίαιταν ἔχων, ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω ὀϊζυρὴν ἔχοντας " ἀπαιρησόμενος." Ταῦτα μὲν Παυσανίην λέγεται εἶπαι πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων.

Posterioribus quoque temporibus

LXXXIII. Ὑστέρῳ μέντοι χρόνῳ μετὰ ταῦτα καὶ τῶν Πλαταιέων εὗρον συχνοὶ θήκας χρυσοῦ καὶ

ἀργύρου καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων. Ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἔτι τουτέων, τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας· συνεφόρεον γὰρ τὰ ὀστέα οἱ Πλαταιέες ἐς ἕνα χῶρον· εὑρέθη κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίην, ἀλλὰ ἐξ ἑνὸς ἐοῦσα ὀστέου· ἐφάνη δὲ καὶ γνάθος, καὶ τὸ ἄνω τῆς γνάθου, ἔχουσα ὀδόντας μουνοφυέας, ἐξ ἑνὸς ὀστέου πάντας, τούς τε ὀδόντας καὶ τοὺς γομφίους. καὶ πενταπήχεος ἀνδρὸς ὀστέα ἐφάνη.

aliquantum auri, argenti, etc. a Platæensibus ibidem repertum. Memorabilia oblata, cum Platæenses occisorum ossa unum in locum congererent.

LXXXIV. Ἔπειτεν δὲ Μαρδονίου δευτέρῃ ἡμέρῃ ὁ νεκρὸς ἠφάνιστο· ὑπ᾽ ὅτευ μὲν ἀνθρώπων, τὸ ἀτρεκὲς οὐκ ἔχω εἶπαι. πολλοὺς δέ τινας ἤδη καὶ παντοδαποὺς ἤκουσα θάψαι Μαρδόνιον, καὶ δῶρα μεγάλα οἶδα λαβόντας πολλοὺς παρὰ Ἀρτόντεω τοῦ Μαρδονίου παιδὸς διὰ τοῦτο τὸ ἔργον. ὅστις μέντοι ἦν αὐτέων ὁ ὑπελόμενός τε καὶ θάψας τὸν νεκρὸν τὸν Μαρδονίου, οὐ δύναμαι ἀτρεκέως πυθέσθαι. ἔχει δέ τινα φάτιν καὶ Διονυσοφάνης, ἀνὴρ Ἐφέσιος, θάψαι Μαρδόνιον. ἀλλ᾽ ὁ μὲν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτάφη.

Mardonius a quo sepultus sit, ignorari.

LXXXV. Οἱ δὲ Ἕλληνες ὡς ἐν Πλαταιῇσι τὴν ληΐην διείλοντο, ἔθαπτον τοὺς ἑωυτῶν, χωρὶς ἕκαστοι. Λακεδαιμόνιοι μὲν τριξὰς ἐποιήσαντο θήκας. ἔνθα μὲν τοὺς ἰρένας ἔθαψαν, τῶν καὶ Ποσειδώνιος καὶ Ἀμομφάρετος ἔσαν καὶ Φιλοκύων τε καὶ Καλλικράτης. ἐν μὲν δὴ ἑνὶ τῶν τάφων ἔσαν οἱ ἰρένες· ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, οἱ ἄλλοι Σπαρτιῆται· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, οἱ εἵλωτες. οὗτοι μὲν οὕτω ἔθαπτον. Τεγεῆται δὲ χωρὶς πάντας ἁλέας· καὶ Ἀθηναῖοι τοὺς ἑωυτῶν ὁμοῦ, καὶ Μεγαρέες τε καὶ Φλιάσιοι τοὺς ὑπὸ τῆς ἵππου διαφθαρέντας. τουτέων μὲν δὴ πάντων πλήρεες ἐγένοντο οἱ τάφοι. Τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι καὶ φαίνονται ἐν Πλαταιῇσι ἐόντες τάφοι, τούτους δὲ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπαισχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης, ἑκάστους χώματα χῶσαι κεινὰ, τῶν ἐπιγινομένων εἵνεκεν ἀνθρώπων. ἐπεὶ καὶ Αἰγινητέων ἐστὶ αὐτόθι καλεόμενος τάφος, τὸν ἐγὼ ἀκούω καὶ δέκα ἔτεσι ὕστερον μετὰ ταῦτα, δεηθέντων Αἰγινητέων, χῶσαι Κλεάδην

Græci quomodo sepulti. Cenotaphia Platæis in hujus memoriam pugnæ exstructa, testes vanitatis Græcorum.

τὸν Αὐτοδίκου, ἄνδρα Πλαταιέα, πρόξεινον ἐόντα αὐτῶν.

Paucis post pugnam diebus Græci Thebas versus movent, Thebanosque, ut defectionis auctores

LXXXVI. Ὡς δ' ἄρα ἔθαψαν τοὺς νεκροὺς ἐν Πλαταιῇσι οἱ Ἕλληνες, αὐτίκα βουλευομένοισί σφι ἐδόκεε στρατεύεσθαι ἐπὶ τὰς Θήβας, καὶ ἐξαιτέειν αὐτέων τοὺς μηδίσαντας· ἐν πρώτοισι δὲ αὐτέων, Τιμηγενίδην καὶ Ἀτταγῖνον, οἳ ἀρχηγέται ἀνὰ πρώτους ἔσαν· ἢν δὲ μὴ ἐκδιδῶσι, μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλιος πρότερον ἢ ἐξέλωσι. ὡς δέ σφι ταῦτα ἔδοξε, οὕτω δὴ ἑνδεκάτῃ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς συμβολῆς ἀπικόμενοι ἐπολιόρκεον Θηβαίους, κελεύοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας. οὐ βουλομένων δὲ τῶν Θηβαίων ἐκδιδόναι, τήν τε γῆν αὐτέων ἔταμνον, καὶ προσέβαλλον πρὸς τὸ τεῖχος.

ad pœnam tradant, compellunt.

LXXXVII. Καί, οὐ γὰρ ἐπαύοντο σινεόμενοι, εἰκοστῇ ἡμέρῃ ἔλεξε τοῖσι Θηβαίοισι Τιμηγενίδης τάδε· "Ἄνδρες Θηβαῖοι, ἐπειδὴ οὕτω δέδοκται τοῖσι Ἕλλησι, μὴ πρότερον ἀπαναστῆναι πολιορκέοντας, ἢ ἐξέλωσι Θήβας, ἢ ἡμέας αὐτοῖσι παραδῶτε, νῦν ὦν ἡμέων εἵνεκα γῆ ἡ Βοιωτίη πλέω μὴ ἀναπλήσῃ. ἀλλ', εἰ μὲν χρημάτων χρηΐζοντες, πρόσχημα ἡμέας ἐξαιτέονται, χρήματά σφι δῶμεν ἐκ τοῦ κοινοῦ· σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμηδίσαμεν, οὐδὲ μοῦνοι ἡμέες. εἰ δὲ ἡμέων ἀληθέως δεόμενοι πολιορκέουσι, ἡμεῖς ἡμέας αὐτοὺς ἐς ἀντιλογίην παρέξομεν." Κάρτα τε ἔδοξε εὖ λέγειν, καὶ ἐς καιρόν· αὐτίκα τε ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Παυσανίην οἱ Θηβαῖοι, θέλοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας.

Attaginus [c. 15.] quidem aufugit: Timagenidas [c. 38.] cum cæteris capite plectuntur.

LXXXVIII. Ὡς δὲ ὡμολόγησαν ἐπὶ τούτοισι, Ἀτταγῖνος μὲν ἐκδιδρήσκει ἐκ τοῦ ἄστεος· παῖδας δὲ αὐτοῦ ἀπαχθέντας Παυσανίης ἀπέλυσε τῆς αἰτίης, φὰς τοῦ μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταιτίους. τοὺς δὲ ἄλλους ἄνδρας τοὺς ἐξέδοσαν οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν ἐδόκεον ἀντιλογίης τε κυρήσειν, καὶ δὴ χρήμασι ἐπεποίθεσαν διωθέεσθαι· ὁ δέ, ὡς παρέλαβε, αὐτὰ ταῦτα ὑπονοέων, τὴν στρατιὴν τὴν τῶν συμμάχων

ἅπασαν ἀπῆκε, καὶ ἐκείνους ἀγαγὼν ἐς Κόρινθον, διέφθειρε. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Πλαταιῇσι καὶ Θήβῃσι γενόμενα.

LXXXIX. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος, φεύγων ἐκ Πλαταιέων, καὶ δὴ καὶ πρόσω ἐγίνετο. Ἀπικόμενον δέ μιν οἱ Θεσσαλοὶ παρὰ σφέας, ἐπί τε ξείνια ἐκάλεον, καὶ ἀνειρώτευν περὶ τῆς στρατιῆς τῆς ἄλλης, οὐδὲν ἐπιστάμενοι τῶν ἐν Πλαταιῇσι γενομένων. ὁ δὲ Ἀρτάβαζος, γνοὺς ὅτι εἰ ἐθέλοι σφι πᾶσαν τὴν ἀληθηΐην τῶν ἀγώνων εἶπαι, αὐτός τε κινδυνεύσει ἀπολέσθαι καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ στρατός· ἐπιθήσεσθαι γάρ οἱ πάντα τινὰ οἴετο πυνθανόμενον τὰ γεγονότα· ταῦτα ἐκλογιζόμενος, οὔτε πρὸς τοὺς Φωκέας ἐξαγόρευε οὐδὲν, πρός τε τοὺς Θεσσαλοὺς ἔλεγε τάδε· "Ἐγὼ μὲν, "ὦ ἄνδρες Θεσσαλοὶ, ὡς ὁρᾶτε, ἐπείγομαί τε κατὰ "τὴν ταχίστην ἐλῶν ἐς Θρηΐκην, καὶ σπουδὴν ἔχω, "πεμφθεὶς κατά τι πρῆγμα ἐκ τοῦ στρατοπέδου "μετὰ τῶνδε. αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαρδόνιος, καὶ ὁ στρα"τὸς αὐτοῦ, οὗτος κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων προσ"δόκιμός ἐστι. τοῦτον καὶ ξεινίζετε, καὶ εὖ ποιεῦν"τες φαίνεσθε· οὐ γὰρ ὑμῖν ἐς χρόνον ταῦτα ποιεῦσι "μεταμελήσει." Ταῦτα δὲ εἴπας, ἀπέλαυνε σπουδῇ τὴν στρατιὴν διὰ Θεσσαλίης τε καὶ Μακεδονίης ἰθὺ τῆς Θρηΐκης, ὡς ἀληθέως ἐπειγόμενος, καὶ τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ. καὶ ἀπικνέεται ἐς Βυζάντιον, καταλιπὼν τοῦ στρατοῦ τοῦ ἑωυτοῦ συχνοὺς ὑπὸ Θρηΐκων τε κατακοπέντας κατ' ὁδὸν, καὶ λιμῷ συστάντας καὶ καμάτῳ· ἐκ Βυζαντίου δὲ διέβη πλοίοισι. Οὗτος μὲν οὕτω ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην.

Artabazus qua via quoque modo cum reliquiis copiarum Mardonii [c. 66.] in Asiam redierit.

XC. ΤΗΣ δὲ αὐτῆς ἡμέρης τῆς περ ἐν Πλαταιῇσι τὸ τρῶμα ἐγένετο, συνεκύρησε γενέσθαι καὶ ἐν Μυκάλῃ τῆς Ἰωνίης. Ἐπεὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Δήλῳ κατέατο οἱ Ἕλληνες, οἱ ἐν τῇσι νηυσὶ ἅμα Λευτυχίδῃ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἀπικόμενοι, ἦλθόν σφι ἄγγελοι ἀπὸ Σάμου, Λάμπων τε Θρασυκλῆος, καὶ Ἀθηναγόρης Ἀρ-

Transit Herodotus ad pugnam Mycalensem eodem quo Græci ad Platæas vicerunt die pugnatam. Græ-

corum copiæ navales dum Deli sedent [8. 132.], legati Samiorum adeunt duces, eosque ut Ioniam ad defectionem paratam liberent, obtestantur.

χιστρατίδεω, καὶ Ἡγησίστρατος Ἀρισταγόρεω, πεμφθέντες ὑπὸ Σαμίων λάθρῃ τῶν τε Περσέων καὶ τοῦ τυράννου Θεομήστορος τοῦ Ἀνδροδάμαντος, τὸν κατέστησαν Σάμου τύραννον οἱ Πέρσαι. ἐπελθόντων δέ σφεων ἐπὶ τοὺς στρατηγοὺς, ἔλεγε Ἡγησίστρατος πολλὰ καὶ παντοῖα· ὡς “ἢν μοῦνον ἴδωνται αὐτοὺς οἱ “Ἴωνες, ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων, καὶ ὡς οἱ βάρ“βαροι οὐκ ὑπομενέουσι· ἢν δὲ καὶ ἄρα ὑπομείνωσι, “οὐκ ἑτέρην ἄγρην τοιαύτην εὑρεῖν ἂν αὐτούς.” θεούς τε κοινοὺς ἀνακαλέων, προέτρεπε αὐτοὺς ῥύσασθαι ἄνδρας Ἕλληνας ἐκ δουλοσύνης, καὶ ἀπαμῦναι τὸν βάρβαρον· “εὐπετές τε αὐτοῖσι, ἔφη, ταῦτα γίνεσθαι· “τάς τε γὰρ νῆας αὐτέων κακῶς πλέειν, καὶ οὐκ “ἀξιομάχους κείνοισι εἶναι· αὐτοί τε, εἴ τι ὑποπτεύ“ουσι μὴ δόλῳ αὐτοὺς προάγοιεν, ἑτοῖμοι εἶναι ἐν “τῇσι νηυσὶ τῇσι ἐκείνων ἀγόμενοι ὅμηροι εἶναι.”

Samiorum preces auditæ,

XCI. Ὡς δὲ πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος ὁ Σάμιος, εἴρετο Λευτυχίδης, εἴτε κληδόνος εἵνεκεν θέλων πυθέσθαι, εἴτε καὶ κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιεῦντος· “Ὦ ξεῖνε Σάμιε, τί τοι τὸ οὔνομα;” ὁ δὲ εἶπε, “Ἡγησίστρατος.” ὁ δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, εἴ τινα ὅρμητο λέγειν ὁ Ἡγησίστρατος, εἶπε· “Δέκομαι τὸν οἰωνὸν, τὸν Ἡγησίστρατον, ὦ ξεῖνε “Σάμιε. σὺ δὲ ἡμῖν ποίεε ὅκως αὐτός τε δοὺς πίστιν “ἀποπλεύσεαι, καὶ οἱ σὺν σοὶ ἐόντες οἵδε, ἦ μὲν “Σαμίους ἡμῖν προθύμους ἔσεσθαι συμμάχους.”

fœdusque ad libertatem Ionibus parandam inter Leotychidem ac legatos factum.

XCII. Ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ τὸ ἔργον προσῆγε. αὐτίκα γὰρ οἱ Σάμιοι πίστιν τε καὶ ὅρκια ἐποιεῦντο συμμαχίης πέρι πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, οἱ μὲν ἀπέπλεον· μετὰ σφέων γὰρ ἐκέλευε πλέειν τὸν Ἡγησίστρατον, οἰωνὸν τὸ οὔνομα ποιεύμενος. οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπισχόντες ταύτην τὴν ἡμέρην, τῇ ὑστεραίῃ ἐκαλλιερέοντο, μαντευομένου σφι Δηϊφόνου τοῦ Εὐηνίου, ἀνδρὸς Ἀπολλωνιήτεω, Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ.

Digressio de Evenio Apolloniata, Sacra Soli pecora Apolloniæ. Ea quomodo et a quibus custodiantur. Evenius ob neglectam eorum custodiam a suis civibus excœcatus: ideoque dii Apolloniatis irati.

XCIII. Τοῦ τὸν πατέρα κατέλαβε Εὐήνιον πρῆγμα τοιόνδε. Ἔστι ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ ταύτῃ ἱρὰ ἡλίου πρόβατα, τὰ τὰς μὲν ἡμέρας βόσκεται παρὰ ποταμὸν, ὃς ἐκ Λάκμωνος οὔρεος ῥέει διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρης ἐς θάλασσαν, παρ' Ὤρικον λιμένα· τὰς δὲ νύκτας ἀραιρημένοι ἄνδρες οἱ πλούτῳ τε καὶ γένεϊ δοκιμώτατοι τῶν ἀστῶν, οὗτοι φυλάσσουσι ἐνιαυτὸν ἕκαστος. περὶ πολλοῦ γὰρ δὴ ποιεῦνται Ἀπολλωνιῆται τὰ πρόβατα ταῦτα, ἐκ θεοπροπίου τινός. ἐν δὲ ἄντρῳ αὐλίζονται, ἀπὸ τῆς πόλιος ἑκάς. ἔνθα δὴ τότε ὁ Εὐήνιος οὗτος ἀραιρημένος ἐφύλασσε. καί κοτε αὐτοῦ κατακοιμήσαντος τὴν φυλακὴν, παρελθόντες λύκοι ἐς τὸ ἄντρον, διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἑξήκοντα. ὁ δὲ, ὡς ἐπήϊσε, εἶχε σιγῇ καὶ ἔφραζε οὐδενὶ, ἐν νόῳ ἔχων ἀντικαταστήσειν ἄλλα πριάμενος. καὶ, οὐ γὰρ ἔλαθε τοὺς Ἀπολλωνιήτας ταῦτα γενόμενα· ἀλλ', ὡς ἐπύθοντο, ὑπαγαγόντες μιν ὑπὸ δικαστήριον, κατέκριναν, ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμήσαντα, τῆς ὄψιος στερηθῆναι. Ἐπεί τε δὲ τὸν Εὐήνιον ἐξετύφλωσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα οὔτε πρόβατά σφι ἔτικτε, οὔτε γῆ ἔφερε ὁμοίως καρπόν. πρόφαντα δέ σφι ἔν τε Δωδώνῃ καὶ ἐν Δελφοῖσι ἐγίνετο, ἐπεί τε ἐπειρώτευν τοὺς προφήτας τὸ αἴτιον τοῦ παρεόντος κακοῦ· οἱ δὲ αὐτοῖσι ἔφραζον "ὅτι ἀδίκως τὸν φύλακον τῶν ἱρῶν προβάτων Εὐήνιον τῆς ὄψιος ἐστέρησαν. αὐτοὶ γὰρ ἐπορμῆσαι τοὺς λύκους· οὐ πρότερόν τε παύσεσθαι τιμωρέοντες ἐκείνῳ, πρὶν ἢ δίκας δῶσι τῶν ἐποίησαν, ταύτας τὰς ἂν αὐτὸς ἕληται καὶ δικαιοῖ· τουτέων δὲ τελεομένων, αὐτοὶ δώσειν Εὐηνίῳ δόσιν τοιαύτην τὴν πολλούς μιν μακαριεῖν ἀνθρώπων ἔχοντα."

Quam pœnam Apolloniatæ oraculi jussu Evenio dederint. Idem clarus arte vaticinandi.

XCIV. Τὰ μὲν χρηστήρια ταῦτά σφι ἐχρήσθη. οἱ δὲ Ἀπολλωνιῆται, ἀπόρρητα ποιησάμενοι, προέθεσαν τῶν ἀστέων ἀνδράσι διαπρῆξαι. οἱ δέ σφι διέπρηξαν ὧδε. κατημένου Εὐηνίου ἐν θώκῳ, ἐλθόντες οἱ παρίζοντο, καὶ λόγους ἄλλους ἐποιεῦντο, ἐς ὃ κατέβαινον συλλυπεύμενοι τῷ πάθεϊ. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες, εἰρώ-

τεον "τίνα δίκην ἂν ἕλοιτο, εἰ ἐθέλοιεν Ἀπολλωνιῆ-"ται δίκας ὑποστῆναι δώσειν τῶν ἐποίησαν." Ὁ δὲ, οὐκ ἀκηκοὼς τὸ θεοπρόπιον, εἵλετο εἴπας· "εἴ τίς οἱ "δοίη ἀγροὺς τῶν ἀστῶν, ὀνομάσας τοῖσι ἠπίστατο "εἶναι καλλίστους δύο κλήρους τῶν ἐν τῇ Ἀπολλω-"νίῃ· καὶ οἴκησιν πρὸς τούτοισι, τὴν ᾔδεε καλλίστην "ἐοῦσαν τῶν ἐν τῇ πόλι· τουτέων δὲ, ἔφη, ἐπήβολος "γενόμενος, τοῦ λοιποῦ ἀμήνιτος εἶναι, καὶ δίκην οἱ "ταύτην ἀποχρᾶν γενομένην." Καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε, οἱ δὲ πάρεδροι εἶπαν ὑπολαβόντες· "Εὐήνιε, "ταύτην δίκην Ἀπολλωνιῆται τῆς ἐκτυφλώσιος ἐκτί-"νουσί τοι κατὰ θεοπρόπια τὰ γενόμενα." Ὁ μὲν δὴ πρὸς ταῦτα δεινὰ ἐποιέετο, ἐνθεῦτεν πυθόμενος τὸν πάντα λόγον, ὡς ἐξαπατηθείς· οἱ δὲ, πριάμενοι παρὰ τῶν ἐκτημένων, διδοῦσί οἱ τὰ εἵλετο. καὶ μετὰ ταῦτα αὐτίκα ἔμφυτον μαντικὴν εἶχε, ὥστε καὶ οὐνομαστὸς γενέσθαι.

Hujus Evenii filius Deïphonus, Græcæ classis tum vates,

XCV. Τούτου δὴ ὁ Δηΐφονος ἐὼν παῖς τοῦ Εὐηνίου, ἀγόντων Κορινθίων, ἐμαντεύετο τῇ στρατιῇ. Ἤδη δὲ καὶ τόδε ἤκουσα, ὡς ὁ Δηΐφονος ἐπιβατεύων τοῦ Εὐηνίου οὐνόματος, ἐξελάμβανε ἐπιὼν τὴν Ἑλλάδα ἔργα, οὐκ ἐὼν Εὐηνίου παῖς.

postquam sacris factis perlitasset, Græci Samum versus provehuntur. Audito hostem appropinquare, Xerxis classiarii, Samo relicta [8. 130.], ad Mycalen, ubi copiæ regis pedestres castra habebant, se conferunt.

XCVI. Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς ἐκαλλιέρησε, ἀνῆγον τὰς νῆας ἐκ τῆς Δήλου πρὸς τὴν Σάμον. ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο τῆς Σαμίης πρὸς Καλάμοισι, οἱ μὲν αὐτοῦ ὁρμισάμενοι κατὰ τὸ Ἡραῖον τὸ ταύτῃ, παρεσκευάζοντο ἐς ναυμαχίην. οἱ δὲ Πέρσαι, πυθόμενοί σφεας προσπλέειν, ἀνῆγον καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν ἤπειρον τὰς νῆας τὰς ἄλλας, τὰς δὲ Φοινίκων ἀπῆκαν ἀποπλέειν. βουλευομένοισι γάρ σφι ἐδόκεε ναυμαχίην μὴ ποιέεσθαι· οὐ γὰρ ὦν ἐδόκεον ὁμοῖοι εἶναι. ἐς δὲ τὴν ἤπειρον ἀπέπλεον, ὅκως ἔωσι ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατὸν τὸν σφέτερον, ἐόντα ἐν τῇ Μυκάλῃ· ὃς, κελεύσαντος Ξέρξεω, καταλελειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ, Ἰωνίην ἐφύλασσε. τοῦ πλῆθος μὲν ἓξ μυριάδες· ἐστρατήγεε δὲ αὐτοῦ Τιγράνης, κάλλεΐ τε καὶ μεγάθεϊ ὑπερφέρων

Περσέων. Ὑπὸ τοῦτον μὲν δὴ τὸν στρατὸν ἐβουλεύσαντο καταφυγόντες οἱ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγοὶ ἀνειρύσαι τὰς νῆας, καὶ περιβαλέσθαι ἕρκος, ἔρυμα τῶν νεῶν, καὶ σφέων αὐτέων κρησφύγετον.

XCVII. Ταῦτα βουλευσάμενοι, ἀνήγοντο. ἀπικόμενοι δὲ παρὰ τὸ τῶν Ποτνιέων ἱρὸν τῆς Μυκάλης ἐς Γαίσωνά τε καὶ Σκολοπόεντα, τῇ Δήμητρος Ἐλευσινίης ἐστὶν ἱρὸν, τὸ Φίλιστος ὁ Πασικλῆος ἱδρύσατο, Νείλεῳ τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος ἐπὶ Μιλήτου κτιστύν· ἐνθαῦτα τάς τε νῆας ἀνείρυσαν, καὶ περιεβάλοντο ἕρκος καὶ λίθων καὶ ξύλων, δένδρεα ἐκκόψαντες ἥμερα, καὶ σκόλοπας περὶ τὸ ἕρκος κατέπηξαν. καὶ παρεσκευάδατο ὡς πολιορκησόμενοι, καὶ ὡς νικήσοντες· ἐπ᾽ ἀμφότερα ἐπιλεγόμενοι γὰρ παρεσκευάδατο.

Ibi naves subductæ valloque munitæ.

XCVIII. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς ἐπύθοντο οἰχωκότας τοὺς βαρβάρους ἐς τὴν ἤπειρον, ἤχθοντο ὡς ἐκπεφευγότων· ἐν ἀπορίῃ τε εἴχοντο ὅ τι ποιέωσι, εἴτε ἀπαλλάσσωνται ὀπίσω, εἴτε καταπλέωσι ἐπ᾽ Ἑλλησπόντου. τέλος δ᾽ ἔδοξε τουτέων μὲν μηδέτερα ποιέειν, ἐπιπλέειν δὲ ἐπὶ τὴν ἤπειρον. παρασκευασάμενοι ὦν ἐς ναυμαχίην καὶ ἀποβάθρας καὶ τὰ ἄλλα ὅσων ἔδεε, ἔπλεον ἐπὶ τῆς Μυκάλης. Ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ τε ἐγίνοντο τοῦ στρατοπέδου, καὶ οὐδεὶς ἐφαίνετό σφι ἐπαναγόμενος, ἀλλὰ ὥρων νῆας ἀνελκυσμένας ἔσω τοῦ τείχεος, πολλὸν δὲ πεζὸν παρακεκριμένον παρὰ τὸν αἰγιαλόν· ἐνθαῦτα πρῶτον μὲν ἐν τῇ νηῒ παραπλέων, ἐγχρίμψας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα Λευτυχίδης, ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων· "Ἄνδρες Ἴωνες, ὅσοι "ὑμέων τυγχάνουσι ἐπακούοντες, μάθετε τὰ λέγω· "πάντως γὰρ οὐδὲν συνήσουσι Πέρσαι τῶν ἐγὼ ὑμῖν "ἐντέλλομαι. ἐπεὰν συμμίσγωμεν, μεμνῆσθαί τινα "χρὴ ἐλευθερίης μὲν πάντων πρῶτον, μετὰ δὲ, τοῦ "συνθήματος Ἥβης. καὶ τάδε ἴστω καὶ ὁ μὴ ἐσα"κούσας ὑμέων πρὸς τοῦ ἐπακούσαντος." ὠυτὸς δὴ οὗτος ἐὼν τυγχάνει νόος τοῦ πρήγματος καὶ ὁ Θε-

Secutis Græcis, Leotychides primum Iones in barbarorum exercitu militantes ad deficiendum sollicitat,

μιστοκλῆος ὁ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ. ἢ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἢ ἔπειτα ἀνενειχθέντα ἐς τοὺς βαρβάρους, ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι.

post milite in littus educto, aciem instruit. Quæ dum fiunt, Persæ Ionibus diffidentes, et Samiis arma auferunt, et Milesios e castris removent.

XCIX. Λευτυχίδεω δὲ ταῦτα ὑποθεμένου, δεύτερα δὴ τάδε ἐποίευν οἱ Ἕλληνες. προσσχόντες τὰς νῆας, ἀπέβησαν ἐς τὸν αἰγιαλόν· καὶ οὗτοι μὲν ἐτάσσοντο. Οἱ δὲ Πέρσαι, ὡς εἶδον τοὺς Ἕλληνας παρασκευαζομένους ἐς μάχην, καὶ τοῖσι Ἴωσι παραινέσαντας, τοῦτο μὲν, ὑπονοήσαντες τοὺς Σαμίους τὰ Ἑλλήνων φρονέειν, ἀπαιρέονται τὰ ὅπλα. οἱ γὰρ ὦν Σάμιοι, ἀπικομένων Ἀθηναίων αἰχμαλώτων ἐν τῇσι νηυσὶ τῶν βαρβάρων, τοὺς ἔλαβον ἀνὰ τὴν Ἀττικὴν λελειμμένους οἱ Ξέρξεω, τούτους λυσάμενοι πάντας, ἀποπέμπουσι ἐποδιάσαντες ἐς τὰς Ἀθήνας· τῶν εἵνεκεν οὐκ ἥκιστα ὑποψίην ἔχον, πεντακοσίας κεφαλὰς τῶν Ξέρξεω πολεμίων λυσάμενοι. τοῦτο δὲ, τὰς διόδους τὰς ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης φερούσας προστάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι φυλάσσειν, ὡς ἐπισταμένοισι δῆθεν μάλιστα τὴν χώρην. ἐποίευν δὲ τούτου εἵνεκεν, ἵνα ἐκτὸς τοῦ στρατοπέδου ἔωσι. τούτους μὲν Ἰώνων, τοῖσι καὶ κατεδόκεον νεοχμὸν ἄν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπιλαβομένοισι, τρόποισι τοιούτοισι προεφυλάσσοντο οἱ Πέρσαι. αὐτοὶ δὲ συνεφόρησαν τὰ γέρρα ἕρκος εἶναί σφι.

Interim omen Græcis divinitus accidit, Mardonium in Bœotia vinci: quo militum animi mirum in modum firmantur.

C. Ὡς δὲ ἄρα παρεσκευάδατο τοῖσι Ἕλλησι, προσήϊσαν πρὸς τοὺς βαρβάρους. ἰοῦσι δέ σφι φήμη τε ἐσέπτατο ἐς τὸ στρατόπεδον πᾶν, καὶ κηρυκήϊον ἐφάνη ἐπὶ τῆς κυματωγῆς κείμενον. ἡ δὲ φήμη διῆλθέ σφι ὧδε, ὡς οἱ Ἕλληνες τὴν Μαρδονίου στρατιὴν νικῷεν ἐν Βοιωτοῖσι μαχόμενοι. Δῆλα δὴ πολλοῖσι τεκμηρίοισί ἐστι τὰ θεῖα τῶν πρηγμάτων· εἰ καὶ τότε τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπιπτούσης τοῦ τε ἐν Πλαταιῇσι καὶ τοῦ ἐν Μυκάλῃ μέλλοντος ἔσεσθαι τρώματος, φήμη τοῖσι Ἕλλησι ταύτῃ ἐσαπίκετο, ὥστε

θαρσῆσαί τε τὴν στρατιὴν πολλῷ μᾶλλον, καὶ ἐθέλειν προθυμότερον κινδυνεύειν.

CI. Καὶ τόδε ἕτερον συνέπεσε γενόμενον, Δήμητρος τεμένεα Ἐλευσινίης παρὰ ἀμφοτέρας τὰς συμβολὰς εἶναι. καὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Πλαταιΐδι παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον ἐγένετο (ὡς καὶ πρότερόν μοι εἴρηται) ἡ μάχη, καὶ ἐν Μυκάλῃ ἔμελλε ὡσαύτως ἔσεσθαι. γεγονέναι δὲ νίκην τῶν μετὰ Παυσανίεω Ἑλλήνων, ὀρθῶς σφι ἡ φήμη συνέβαινε ἐλθοῦσα· τὸ μὲν γὰρ ἐν Πλαταιῆσι πρωῒ ἔτι τῆς ἡμέρης ἐγίνετο· τὸ δὲ ἐν Μυκάλῃ, περὶ δείλην. ὅτι δὲ τῆς αὐτῆς ἡμέρης συνέβαινε γίνεσθαι, μηνός τε τοῦ αὐτοῦ, χρόνῳ οὐ πολλῷ σφι ὕστερον δῆλα ἀναμανθάνουσι ἐγίνετο. Ἦν δὲ ἀῤῥωδίη σφι πρὶν τὴν φήμην ἐσαπικέσθαι, οὔ τι περὶ σφέων αὐτέων οὕτω, ὡς τῶν Ἑλλήνων, μὴ περὶ Μαρδονίῳ πταίσῃ ἡ Ἑλλάς. ὡς μέντοι ἡ κληδὼν αὕτη σφι ἐσέπτατο, μᾶλλόν τι καὶ ταχύτερον τὴν πρόσοδον ἐποιεῦντο. Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες καὶ οἱ βάρβαροι ἔσπευδον ἐς τὴν μάχην, ὥς σφι καὶ αἱ νῆσοι καὶ ὁ Ἑλλήσποντος ἄεθλα προέκειτο.

CII. Τοῖσι μέν νυν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖσι προσεχέσι τούτοισι τεταγμένοισι, μέχρι κου τῶν ἡμισέων, ἡ ὁδὸς ἐγίνετο κατ' αἰγιαλόν τε καὶ ἄπεδον χῶρον· τοῖσι δὲ Λακεδαιμονίοισι, καὶ τοῖσι ἐπεξῆς τούτοισι τεταγμένοισι, κατά τε χαράδρην καὶ οὔρεα. ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι περιήϊσαν, οὗτοι οἱ ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ κέρεϊ ἔτι καὶ δὴ ἐμάχοντο. Ἕως μέν νυν τοῖσι Πέρσῃσι ὄρθια ἦν τὰ γέρρα, ἠμύνοντό τε καὶ οὐδὲν ἔλασσον εἶχον τῇ μάχῃ. ἐπεὶ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν προσεχέων ὁ στρατὸς, ὅκως ἑωυτῶν γένηται τὸ ἔργον, καὶ μὴ Λακεδαιμονίων, παρακελευσάμενοι, ἔργου εἴχοντο προθυμότερον, ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτεροιοῦτο τὸ πρῆγμα. διωσάμενοι γὰρ τὰ γέρρα οὗτοι, φερόμενοι ἐσέπεσον ἀλέες ἐς τοὺς Πέρσας· οἱ δὲ δεξάμενοι, καὶ χρόνον συχνὸν ἀμυνόμενοι, τέλος ἔφευγον ἐς τὸ τεῖχος. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ Τροιζήνιοι, οὕτω γὰρ

Prœlium fit acerrimum. Barbari maxima cum strage fugati e ducibus cæsi Mardontes et Tigranes.

ἔσαν ἐπεξῆς τεταγμένοι, συνεπισπόμενοι, συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος. ὡς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀραίρητο, οὔτ' ἔτι πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο οἱ βάρβαροι, πρὸς φυγήν τε ὁρμέατο οἱ ἄλλοι, πλὴν Περσέων. οὗτοι δὲ, κατ' ὀλίγους γινόμενοι, ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος ἐσπίπτουσι Ἑλλήνων. καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν Περσικῶν δύο μὲν ἀποφεύγουσι, δύο δὲ τελευτῶσι. Ἀρταΰντης μὲν, καὶ Ἰθαμίτρης, τοῦ ναυτικοῦ στρατηγέοντες, ἀποφεύγουσι· Μαρδόντης δὲ καὶ ὁ τοῦ πεζοῦ στρατηγὸς Τιγράνης, μαχόμενοι τελευτῶσι.

Quid Iones ad cladem eorum augendam contulerint.

CIII. Ἔτι δὲ μαχομένων τῶν Περσέων, ἀπίκοντο Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ μετ' αὐτέων, καὶ τὰ λοιπὰ συνδιεχείριζον. Ἔπεσον δὲ καὶ αὐτέων τῶν Ἑλλήνων συχνοὶ ἐνθαῦτα· ἄλλοι τε, καὶ Σικυώνιοι, καὶ στρατηγὸς Περίλεως. Τῶν δὲ Σαμίων οἱ στρατευόμενοι, ἐόντες τε ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῷ Μηδικῷ, καὶ ἀπαραιρημένοι τὰ ὅπλα, ὡς εἶδον αὐτίκα κατ' ἀρχὰς γινομένην ἑτεραλκέα τὴν μάχην, ἔρδον ὅσον ἐδυνέατο, προσωφελέειν ἐθέλοντες τοῖσι Ἕλλησι. Σαμίους δὲ ἰδόντες οἱ ἄλλοι Ἴωνες ἄρξαντας, οὕτω δὴ καὶ αὐτοὶ ἀποστάντες ἀπὸ Περσέων, ἐπέθεντο τοῖσι βαρβάροισι.

Ionia a Persis iterum desciscit.

CIV. Μιλησίοισι δὲ προσετέτακτο μὲν τῶν Περσέων τὰς διόδους τηρεῖν, σωτηρίης εἵνεκά σφι· ὡς, ἢν ἄρα σφέας καταλαμβάνῃ οἷά περ κατέλαβε, ἔχοντες ἡγεμόνας, σώζωνται ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης. ἐτάχθησαν μέν νυν ἐπὶ τοῦτο τὸ πρῆγμα οἱ Μιλήσιοι, τούτου τε εἵνεκεν, καὶ ἵνα μὴ παρεόντες ἐν τῷ στρατοπέδῳ τι νεοχμὸν ποιέοιεν. οἱ δὲ πᾶν τὸ ἐναντίον τοῦ προστεταγμένου ἐποίεον· ἄλλας τε κατηγεόμενοί σφι ὁδοὺς φεύγουσι, αἳ δὴ ἔφερον ἐς τοὺς πολεμίους, καὶ τέλος αὐτοί σφι ἐγίνοντο κτείνοντες πολεμιώτατοι. Οὕτω δὴ τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἀπὸ Περσέων ἀπέστη.

Qui inter Græcos fortitudine excelluerint.

CV. Ἐν δὲ ταύτῃ τῇ μάχῃ Ἑλλήνων ἠρίστευσαν Ἀθηναῖοι· καὶ Ἀθηναίων, Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνου, ἀνὴρ

παγκράτιον ἐπασκήσας. τοῦτον δὲ τὸν Ἑρμόλυκον κατέλαβε ὕστερον τουτέων, πολέμου ἐόντος Ἀθηναίοισί τε καὶ Καρυστίοισι, ἐν Κύρνῳ τῆς Καρυστίης χώρης ἀποθανόντα ἐν μάχῃ, κεῖσθαι ἐπὶ Γεραιστῷ. Μετὰ δὲ Ἀθηναίους, Κορίνθιοι καὶ Τροιζήνιοι καὶ Σικυώνιοι ἠρίστευσαν.

CVI. Ἐπεί τε δὲ κατεργάσαντο οἱ Ἕλληνες τοὺς πολλοὺς, τοὺς μὲν μαχομένους, τοὺς δὲ καὶ φεύγοντας τῶν βαρβάρων, τὰς νῆας ἐνέπρησαν, καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν, τὴν ληΐην προεξαγαγόντες ἐς τὸν αἰγιαλόν· καὶ θησαυρούς τινας χρημάτων εὗρον. ἐμπρήσαντες δὲ τὸ τεῖχος καὶ τὰς νῆας, ἀπέπλεον. Ἀπικόμενοι δὲ ἐς Σάμον οἱ Ἕλληνες, ἐβουλεύοντο περὶ ἀναστάσιος τῆς Ἰωνίης, καὶ ὅκη χρεὸν εἴη τῆς Ἑλλάδος κατοικίσαι, τῆς αὐτοὶ ἐγκρατέες ἔσαν· τὴν δὲ Ἰωνίην ἀπεῖναι τοῖσι βαρβάροισι. ἀδύνατον γὰρ ἐφαίνετό σφι εἶναι ἑωυτούς τε Ἰώνων προκατῆσθαι, φρουρέοντας τὸν πάντα χρόνον· καὶ, ἑωυτῶν μὴ προκατημένων, Ἴωνας οὐδεμίην ἐλπίδα ἔχον χαίροντας πρὸς τῶν Περσέων ἀπαλλάξειν. Πρὸς ταῦτα Πελοποννησίων μὲν τοῖσι ἐν τέλεϊ ἐοῦσι ἐδόκεε τῶν μηδισάντων ἐθνέων τῶν Ἑλληνικῶν τὰ ἐμπόρια ἐξαναστήσαντας, δοῦναι τὴν χώρην Ἴωσι ἐνοικῆσαι· Ἀθηναίοισι δὲ οὐκ ἐδόκεε ἀρχὴν, Ἰωνίην γενέσθαι ἀνάστατον, οὐδὲ Πελοποννησίους περὶ τῶν σφετέρων ἀποικιέων βουλεύειν. ἀντιτεινόντων δὲ τουτέων, προθύμως εἶξαν οἱ Πελοποννήσιοι. καὶ οὕτω δὴ Σαμίους τε καὶ Χίους καὶ Λεσβίους, καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας, οἳ ἔτυχον συστρατευόμενοι τοῖσι Ἕλλησι, ἐς τὸ συμμαχικὸν ἐποιήσαντο, πίστι τε καταλαβόντες καὶ ὁρκίοισι, ἐμμένειν τε καὶ μὴ ἀποστήσεσθαι. τούτους δὲ καταλαβόντες ὁρκίοισι, ἔπλεον τὰς γεφύρας λύσοντες· ἔτι γὰρ ἐδόκεον ἐντεταμένας εὑρήσειν. οὗτοι μὲν δὴ ἐπ' Ἑλλησπόντου ἔπλεον.

Classe barbarorum castrisque conflagratis ac præda coacta, Græci in Samum revertuntur. Deliberatur de libertate Ionum firmanda. Insulani in fœdus recepti.

CVII. Τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων, ἐς τὰ ἄκρα τε τῆς Μυκάλης κατειληθέντων, ἐόντων οὐ πολλῶν, ἐγίνετο κομιδὴ ἐς Σάρδις. πορευομένων δὲ, κατ' ὁδὸν

Exercitus Persici reliquiæ Sardes se recipiunt. Rixa

hoc in itinere inter Masistam, Xerxis fratrem, et Artayntam, ducem Persarum, illius propemodum cæde transacta.

Μασίστης, ὁ Δαρείου, παρατυχὼν τῷ πάθεϊ τῷ γεγονότι, τὸν στρατηγὸν Ἀρταΰντην ἔλεγε πολλά τε καὶ κακὰ, ἄλλα τε καὶ γυναικὸς κακίω φὰς αὐτὸν εἶναι, τοιαῦτα στρατηγήσαντα, καὶ ἄξιον εἶναι παντὸς κακοῦ, τὸν βασιλῆος οἶκον κακώσαντα. παρὰ δὲ τοῖσι Πέρσῃσι, "γυναικὸς κακίω" ἀκοῦσαι, δέννος μέγιστός ἐστι. ὁ δὲ, ἐπεὶ πολλὰ ἤκουσε, δεινὰ ποιεύμενος, σπᾶται ἐπὶ τὸν Μασίστην τὸν ἀκινάκεα, ἀποκτεῖναι θέλων. καί μιν ἐπιθέοντα φρασθεὶς Ξειναγόρης ὁ Πρηξίλεω, ἀνὴρ Ἁλικαρνησσεὺς, ὄπισθε ἑστεὼς αὐτοῦ Ἀρταΰντεω, ἁρπάζει μέσον, καὶ ἐξάρας, παίει ἐς τὴν γῆν· καὶ ἐν τούτῳ οἱ δορυφόροι Μασίστεω προέστησαν. ὁ δὲ Ξειναγόρης ταῦτα ἐργάσατο, χάριτα αὐτῷ τε Μασίστῃ τιθέμενος καὶ Ξέρξῃ, ἐκσώζων τὸν ἀδελφεὸν τὸν ἐκείνου· καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Ξειναγόρης πάσης ἦρξε Κιλικίης, δόντος βασιλῆος. τῶν δὲ κατ' ὁδὸν πορευομένων, οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγένετο τουτέων, ἀλλ' ἀπικνέονται ἐς Σάρδις. Ἐν δὲ τῇσι Σάρδισι ἐτύγχανε ἐὼν βασιλεὺς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεί τε ἐξ Ἀθηνέων, προσπταίσας τῇ ναυμαχίῃ, φυγὼν ἀπίκετο.

Digressio de Xerxis post expeditionem Græcam amoribus, regiæ familiæ funestissimis. Xerxes amore irretitus primum uxoris Masistæ, post filiæ ejus, Dario, ipsius regis filio, in matrimonium datæ.

CVIII. Τότε δὴ ἐν τῇσι Σάρδισι ἐὼν ἄρα ἔρα τῆς Μασίστεω γυναικὸς, ἐούσης καὶ ταύτης ἐνθαῦτα. ὡς δέ οἱ προσπέμποντι οὐκ ἐδύνατο κατεργασθῆναι, οὐδὲ βίην προσέφερε, προμηθεόμενος τὸν ἀδελφεὸν Μασίστην· (τὠυτὸ δὲ τοῦτο ἔχε καὶ τὴν γυναῖκα· εὖ γὰρ ἐπίστατο βίης οὐ τευξομένη·) ἐνθαῦτα δὴ Ξέρξης ἐργόμενος τῶν ἄλλων, πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον τῷ παιδὶ τῷ ἑωυτοῦ Δαρείῳ, θυγατέρα τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ Μασίστεω· δοκέων αὐτὴν μᾶλλον λάμψεσθαι, ἢν ταῦτα ποιήσῃ. ἁρμόσας δὲ, καὶ τὰ νομιζόμενα ποιήσας, ἀπήλαυνε ἐς Σοῦσα. Ἐπεὶ δὲ ἐκεῖ τε ἀπίκετο, καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωυτοῦ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα, οὕτω δὴ τῆς Μασίστεω μὲν γυναικὸς ἐπέπαυτο· ὁ δὲ, διαμειψάμενος, ἤρα τε καὶ ἐτύγχανε τῆς Δαρείου μὲν γυναικὸς, Μασίστεω δὲ θυγατρός· οὔνομα δὲ τῇ γυναικὶ ταύτῃ ἦν Ἀρταΰντη.

CIX. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἀνάπυστα γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. ἐξυφήνασα Ἄμηστρις, ἡ Ξέρξεω γυνὴ, φᾶρος μέγα τε καὶ ποικίλον καὶ θέης ἄξιον, διδοῖ Ξέρξῃ. ὁ δὲ, ἡσθεὶς, περιβάλλεταί τε καὶ ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀρταΰντην. ἡσθεὶς δὲ καὶ ταύτῃ, ἐκέλευσε αὐτὴν αἰτῆσαι ὅ τι βούλεταί οἱ γενέσθαι ἀντὶ τῶν αὐτῷ ὑπουργημένων· πάντα γὰρ τεύξεσθαι αἰτήσασαν. τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδεε πανοικίῃ γενέσθαι, πρὸς ταῦτα εἶπε Ξέρξῃ· "Δώσεις μοι τὸ ἄν σε αἰτήσω;" ὁ δὲ, πᾶν μᾶλλον δοκέων κείνην αἰτῆσαι, ὑπισχνέετο καὶ ὤμοσε. ἡ δὲ, ὡς ὤμοσε, ἀδεῶς αἰτέει τὸ φᾶρος. Ξέρξης δὲ παντοῖος ἐγίνετο, οὐ βουλόμενος δοῦναι· κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν, φοβεόμενος δὲ Ἄμηστριν, μὴ καὶ πρὶν κατεικαζούσῃ τὰ γινόμενα, οὕτω ἐπευρεθῇ πρήσσων· ἀλλὰ πόλις τε ἐδίδου, καὶ χρυσὸν ἄπλετον, καὶ στρατὸν τοῦ ἔμελλε οὐδεὶς ἄρξειν ἀλλ' ἢ ἐκείνη· Περσικὸν δὲ κάρτα ὁ στρατὸς δῶρον. ἀλλ', οὐ γὰρ ἔπειθε, διδοῖ τὸ φᾶρος. ἡ δὲ, περιχαρὴς ἐοῦσα τῷ δώρῳ, ἐφόρεέ τε καὶ ἀγάλλετο. καὶ ἡ Ἄμηστρις πυνθάνεταί μιν ἔχουσαν.

CX. Μαθοῦσα δὲ τὸ ποιεύμενον, τῇ μὲν γυναικὶ ταύτῃ οὐκ ἔχε ἔγκοτον· ἡ δὲ, ἐλπίζουσα τὴν μητέρα αὐτῆς εἶναι αἰτίην, καὶ ταῦτα ἐκείνην πρήσσειν, τῇ Μασίστεω γυναικὶ ἐβούλευε ὄλεθρον. φυλάξασα δὲ τὸν ἄνδρα τὸν ἑωυτῆς Ξέρξην βασιλήϊον δεῖπνον προτιθέμενον· (τοῦτο δὲ τὸ δεῖπνον παρασκευάζεται ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεύς· οὔνομα δὲ τῷ δείπνῳ τούτῳ, Περσιστὶ μὲν, τυκτὰ, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, τέλειον· τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται μοῦνον βασιλεὺς, καὶ Πέρσας δωρέεται·) ταύτην δὴ τὴν ἡμέρην φυλάξασα ἡ Ἄμηστρις, χρήζει τοῦ Ξέρξεω, δοθῆναί οἱ τὴν Μασίστεω γυναῖκα. ὁ δὲ δεινόν τε καὶ ἀνάρσιον ἐποιέετο, τοῦτο μὲν, ἀδελφεοῦ γυναῖκα παραδοῦναι, τοῦτο δὲ, ἀναιτίην ἐοῦσαν τοῦ πρήγματος τούτου· συνῆκε γὰρ τοῦ εἵνεκεν ἐδέετο.

Amestridis reginæ atrox zelotypia,

CXI. Τέλος μέντοι, κείνης τε λιπαρεούσης, καὶ

ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξεργόμενος, ὅτι ἀτυχῆσαι τὸν χρήζοντα οὔ σφι δυνατόν ἐστι βασιληΐου δείπνου προκειμένου, κάρτα δὴ ἀέκων κατανεύει· καὶ παραδοὺς, ποιέει ὧδε. τὴν μὲν κελεύει ποιέειν τὰ βούλεται· ὁ δὲ, μεταπεμψάμενος τὸν ἀδελφεὸν, λέγει τάδε· "Μασίστα, σὺ εἶς Δαρείου τε παῖς, καὶ ἐμὸς ἀδελφεός· πρὸς δ' ἔτι τούτοισι, καὶ εἶς ἀνὴρ ἀγαθός. γυναικὶ δὴ ταύτῃ τῇ νῦν συνοικέεις, μὴ συνοίκεε· ἀλλά τοι ἀντ' αὐτῆς ἐγὼ δίδωμι θυγατέρα τὴν ἐμήν. ταύτῃ συνοίκεε· τὴν δὲ νῦν ἔχεις, οὐ γὰρ δοκέει ἐμοὶ, μὴ ἔχε γυναῖκα." Ὁ δὲ Μασίστης ἀποθωμάσας τὰ λεγόμενα, λέγει τάδε· "Ὦ δέσποτα, τίνα μοι λόγον λέγεις ἄχρηστον, κελεύων με γυναῖκα, ἐκ τῆς μοι παῖδες νεηνίαι τέ εἰσι τρεῖς, καὶ θυγατέρες, τῶν καὶ σὺ μίην τῷ παιδὶ τῷ σεωυτοῦ ἠγάγεο γυναῖκα· αὐτή τέ μοι κατὰ νόον τυγχάνει κάρτα ἐοῦσα· ταύτην με κελεύεις μετέντα, θυγατέρα τὴν σεωυτοῦ γῆμαι; ἐγὼ δὲ, βασιλεῦ, μέγα μὲν ποιεῦμαι ἀξιεύμενος θυγατρὸς τῆς σῆς, ποιήσω μέντοι τουτέων οὐδέτερα· σὺ δὲ μηδαμῶς βιῶ, πρήγματος τοιοῦδε δεόμενος. ἀλλὰ τῇ τε σῇ θυγατρὶ ἀνὴρ ἄλλος φανήσεται ἐμεῦ οὐδὲν ἥσσων, ἐμέ τε ἔα γυναικὶ τῇ ἐμῇ συνοικέειν." Ὁ μὲν δὴ τοιούτοισι ἀμείβεται· Ξέρξης δὲ θυμωθεὶς, λέγει τάδε· "Οὕτω δή τοι, Μασίστα, πέπρηκται· οὔτε γὰρ ἄν τοι δώην θυγατέρα τὴν ἐμὴν γῆμαι, οὔτε ἐκείνῃ πλεῦνα χρόνον συνοικήσεις· ὡς μάθῃς τὰ διδόμενα δέκεσθαι." Ὁ δὲ, ὡς ταῦτα ἤκουσε, εἴπας τοσόνδε, ἐχώρεε ἔξω· "Δέσποτα, οὐ δή κώ με ἀπώλεσας;"

crudelitasque in uxorem Masistæ horribilis.

CXII. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ, ἐν τῷ Ξέρξης τῷ ἀδελφεῷ διελέγετο, ἡ Ἄμηστρις μεταπεμψαμένη τοὺς δορυφόρους τοῦ Ξέρξεω, διαλυμαίνεται τὴν γυναῖκα τὴν Μασίστεω· τούς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα, κυσὶ προέβαλε, καὶ ῥῖνα, καὶ ὦτα, καὶ χείλεα· καὶ γλῶσσαν ἐκταμοῦσα, ἐς οἶκόν μιν ἀποπέμπει διαλελυμασμένην.

Hinc turbæ exortæ,

CXIII. Ὁ δὲ Μασίστης, οὐδέν κω ἀκηκοὼς του-

τέων, ἐλπόμενος δέ τί οἱ κακὸν εἶναι, ἐσπίπτει δρόμῳ ἐς τὰ οἰκία. ἰδὼν δὲ διεφθαρμένην τὴν γυναῖκα, αὐτίκα μετὰ ταῦτα συμβουλευσάμενος τοῖσι παισὶ, ἐπορεύετο ἐς Βάκτρα σύν τε τοῖσι ἑωυτοῦ υἱοῖσι, καὶ δή κού τισι καὶ ἄλλοισι, ὡς ἀποστήσων νομὸν τὸν Βάκτριον, καὶ ποιήσων τὰ μέγιστα κακῶν βασιλῆα· τά περ ἂν καὶ ἐγένετο, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, εἴπερ ἔφθη ἀναβὰς ἐς τοὺς Βακτρίους καὶ τοὺς Σάκας· καὶ γὰρ ἔστεργόν τε μιν, καὶ ἦν ὕπαρχος τῶν Βακτρίων. ἀλλὰ γὰρ Ξέρξης, πυθόμενος ταῦτα ἐκεῖνον πρήσσοντα, πέμψας ἐπ' αὐτὸν στρατιὴν, ἐν τῇ ὁδῷ κατέκτεινε αὐτόν τε ἐκεῖνον καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὴν στρατιὴν τὴν ἐκείνου. Κατὰ μὲν τὸν ἔρωτα τὸν Ξέρξεω, καὶ τὸν Μασίστεω θάνατον, τοσαῦτα ἐγένετο.

Xerxis regno graves futuræ, nisi Masistæ ejusque filiorum nece compositæ fuissent.

CXIV. Οἱ δὲ ἐκ Μυκάλης ὁρμηθέντες Ἕλληνες ἐπ' Ἑλλησπόντου, πρῶτον μὲν περὶ Λεκτὸν ὅρμεον, ὑπὸ ἀνέμων ἀπολαμφθέντες· ἐνθεῦτεν δὲ ἀπίκοντο ἐς Ἄβυδον, καὶ τὰς γεφύρας εὗρον διαλελυμένας, τὰς ἐδόκεον εὑρήσειν ἔτι ἐντεταμένας· καὶ τουτέων οὐκ ἥκιστα εἵνεκεν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἀπίκοντο. τοῖσι μέν νυν ἀμφὶ Λευτυχίδεα Πελοποννησίοισι ἔδοξε ἀποπλέειν ἐς τὴν Ἑλλάδα· Ἀθηναίοισι δὲ, καὶ Ξανθίππῳ τῷ στρατηγῷ, αὐτοῦ ὑπομείναντας, πειρᾶσθαι τῆς Χερσονήσου. Οἱ μὲν δὴ ἀπέπλεον· Ἀθηναῖοι δὲ, ἐκ τῆς Ἀβύδου διαβαλόντες ἐς τὴν Χερσόνησον, Σηστὸν ἐπολιόρκεον.

Græcorum classe in Hellespontum ad pontes rescindendos profecta, cum eos jam solutos deprehendissent [8, 117.], Peloponnesii in Græciam revertuntur: Athenienses ad Sestum oppugnandam se convertunt,

CXV. Ἐς δὲ τὴν Σηστὸν ταύτην, ὡς ἐόντος ἰσχυροτάτου τείχεος τῶν ταύτῃ, συνῆλθον, ὡς ἤκουσαν παρεῖναι τοὺς Ἕλληνας ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ἔκ τε τῶν ἄλλων τῶν περιοικίδων, καὶ δὴ καὶ ἐκ Καρδίης πόλιος Οἰόβαζος, ἀνὴρ Πέρσης, ὃς τὰ ἐκ τῶν γεφυρέων ὅπλα ἐνθαῦτα ἦν κεκομικώς. ἔχον δὲ ταύτην ἐπιχώριοι Αἰολέες, συνῆσαν δὲ Πέρσαι τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων συχνὸς ὅμιλος.

quo ingens Persarum numerus, quod cætera Chersonesi oppida parum munita essent, confluxerat.

CXVI. Ἐτυράννευε δὲ τούτου τοῦ νομοῦ Ξέρξεω ὕπαρχος Ἀρταΰκτης, ἀνὴρ μὲν Πέρσης, δεινὸς δὲ καὶ

Præfectus Sesto a rege Artayctes,

homo impius inque Protesilaum heroëm contumeliosus.

ἀτάσθαλος. ὃς καὶ βασιλῆα ἐλαύνοντα ἐπ' Ἀθήνας ἐξηπάτησε, τὰ Πρωτεσίλεω τοῦ Ἰφίκλου χρήματα ἐξ Ἐλαιοῦντος ὑφελόμενος. ἐν γὰρ Ἐλαιοῦντι τῆς Χερσονήσου ἐστὶ Πρωτεσίλεω τάφος τε, καὶ τέμενος περὶ αὐτὸν, ἔνθα ἦν χρήματα πολλὰ, καὶ φιάλαι χρύσεαι καὶ ἀργύρεαι, καὶ χαλκὸς, καὶ ἐσθὴς, καὶ ἄλλα ἀναθήματα, τὰ Ἀρταΰκτης ἐσύλησε, βασιλῆος δόντος. λέγων δὲ τοιάδε, Ξέρξεα διεβάλετο· "Δέσποτα, ἔστι οἶκος ἀνδρὸς Ἕλληνος ἐνθαῦτα, ὃς ἐπὶ γῆν τὴν σὴν στρατευσάμενος, δίκης κυρήσας, ἀπέθανε. τούτου μοι δὸς τὸν οἶκον, ἵνα καί τις μάθῃ ἐπὶ γῆν τὴν σὴν μὴ στρατεύεσθαι." ταῦτα λέγων, εὐπετέως ἔμελλε ἀναπείσειν Ξέρξεα δοῦναι ἀνδρὸς οἶκον, οὐδὲν ὑποτοπηθέντα τῶν ἐκεῖνος ἐφρόνεε. Ἐπὶ γῆν δὲ τὴν βασιλῆος στρατεύεσθαι Πρωτεσίλεων ἔλεγε, νοέων τοιάδε· τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι ἑωυτῶν εἶναι Πέρσαι, καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος. ἐπεὶ δὲ ἐδόθη τὰ χρήματα, ἐξ Ἐλαιοῦντος ἐς Σηστὸν ἐξεφόρησε, καὶ τὸ τέμενος ἔσπειρε, καὶ ἐνέμετο· αὐτός τε ὅκως ἀπίκοιτο ἐς Ἐλαιοῦντα, ἐν τῷ ἀδύτῳ γυναιξὶ ἐμίσγετο. Τότε δὲ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων, οὔτε παρεσκευασμένος ἐς πολιορκίην, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας· ἀφυλάκτῳ δέ κως αὐτῷ ἐπέπεσον.

Obsidione diu protracta,

CXVII. Ἐπεὶ δὲ πολιορκεομένοισί σφι φθινόπωρον ἐπιγίνετο, καὶ ἤσχαλλον οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπό τε τῆς ἑωυτῶν ἀποδημέοντες, καὶ οὐ δυνάμενοι ἐξελεῖν τὸ τεῖχος, ἐδέοντό τε τῶν στρατηγῶν ὅκως ἀπάγοιέν σφεας ὀπίσω· οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν, πρὶν ἢ ἐξέλωσι, ἢ τὸ Ἀθηναίων κοινόν σφεας μεταπέμψηται. οὕτω δὴ ἔστεργον τὰ παρεόντα.

fame compulsi Persæ noctu aufugiunt: itaque Athenienses Sesto potiuntur.

CXVIII. Οἱ δ' ἐν τῷ τείχεϊ ἐς πᾶν ἤδη κακοῦ ἀπιγμένοι ἔσαν, οὕτω ὥστε τοὺς τόνους ἕψοντες τῶν κλινέων, ἐσιτέοντο. ἐπεί τε δὲ οὐδὲ ταῦτα ἔτι ἔχον, οὕτω δὴ ὑπὸ νύκτα οἴχονται ἀποδράντες οἵ τε Πέρσαι καὶ ὁ Ἀρταΰκτης καὶ ὁ Οἰόβαζος, ὄπισθε τοῦ τείχεος καταβάντες, τῇ ἦν ἐρημότατον τῶν πολεμίων.

ὡς δὲ ἡμέρη ἐγένετο, οἱ Χερσονησῖται ἀπὸ τῶν πύργων ἐσήμηναν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὸ γεγονὸς, καὶ τὰς πύλας ἄνοιξαν. τῶν δὲ οἱ μὲν πλεῦνες ἐδίωκον, οἱ δὲ τὴν πόλιν ἔχον.

CXIX. Οἰόβαζον μέν νυν ἐκφυγόντα ἐς τὴν Θρηΐκην, Θρήϊκες Ἀψίνθιοι λαβόντες, ἔθυσαν Πλειστώρῳ ἐπιχωρίῳ θεῷ, τρόπῳ τῷ σφετέρῳ· τοὺς δὲ μετ' ἐκείνου, ἄλλῳ τρόπῳ ἐφόνευσαν. Οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Ἀρταΰκτην, ὕστεροι ὁρμηθέντες φεύγειν, καὶ, ὡς κατελαμβάνοντο ὀλίγον ἐόντες ὑπὲρ Αἰγὸς Ποταμῶν, ἀλεξόμενοι χρόνον ἐπὶ συχνὸν, οἱ μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ ζῶντες ἐλάμφθησαν. καὶ συνδήσαντές σφεας οἱ Ἕλληνες, ἦγον ἐς Σηστόν· μετ' αὐτέων δὲ καὶ Ἀρταΰκτην δεδεμένον, αὐτόν τε καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ.

Fugientium pars a Thracibus capti trucidantur: cæteri cum ipso Artaycta in manus Atheniensium incidunt.

CXX. Καί τεῳ τῶν φυλασσόντων λέγεται ὑπὸ Χερσονησιτέων, ταρίχους ὀπτῶντι, τέρας γενέσθαι τοιόνδε. οἱ τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ἐπάλλοντό τε καὶ ἤσπαιρον, ὅκως περ ἰχθύες νεοάλωτοι. καὶ οἱ μὲν, περιχυθέντες, ἐθώμαζον. ὁ δὲ Ἀρταΰκτης ὡς εἶδε τὸ τέρας, καλέσας τὸν ὀπτῶντα τοὺς ταρίχους, ἔφη· "Ξεῖνε Ἀθηναῖε, μηδὲν φοβέο τὸ τέρας τοῦτο. οὐ γὰρ "σοὶ πέφηνε· ἀλλ' ἐμοὶ σημαίνει ὁ ἐν Ἐλαιοῦντι "Πρωτεσίλεως, ὅτι καὶ τεθνεὼς, καὶ τάριχος ἐὼν, "δύναμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδικέοντα σινέεσθαι. "νῦν ὦν ἄποινά οἱ τάδε ἐθέλω ἐπιθεῖναι· ἀντὶ μὲν "χρημάτων τῶν ἔλαβον ἐκ τοῦ ἱροῦ, ἑκατὸν τάλαντα "καταθεῖναι τῷ θεῷ· ἀντὶ δ' ἐμεωυτοῦ καὶ τοῦ παι"δὸς, ἀποδώσω τάλαντα διηκόσια Ἀθηναίοισι, περιγε"νόμενος." Ταῦτα ὑπισχόμενος, τὸν στρατηγὸν Ξάνθιππον οὐκ ἔπειθε. οἱ γὰρ Ἐλαιούσιοι τῷ Πρωτεσίλεῳ τιμωρέοντες, ἐδέοντό μιν καταχρησθῆναι, καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ ταύτῃ ὁ νόος ἔφερε. ἀπαγαγόντες δὲ αὐτὸν ἐς τὴν ἀκτὴν ἐς τὴν Ξέρξης ἔζευξε τὸν πόρον, οἱ δὲ λέγουσι, ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν ὑπὲρ Μαδύτου πόλιος, [πρὸς] σανίδα προσπασσαλεύσαν-

Artayctes ob impietatem in crucem actus [7, 33.].

τες, ἀνεκρέμασαν· τὸν δὲ παῖδα ἐν ὀφθαλμοῖσι τοῦ Ἀρταΰκτεω κατέλευσαν.

His ita gestis, et Athenienses Græciam repetunt.

CXXI. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἀπέπλεον ἐς τὴν Ἑλλάδα, τά τε ἄλλα χρήματα ἄγοντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ὅπλα τῶν γεφυρέων, ὡς ἀναθήσοντες ἐς τὰ ἱρά. καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο οὐδὲν ἔτι πλέον τουτέων ἐγένετο.

Artembares Artayctæ illius avus, quid olim Persis, improbante Cyro, suaserit. Cœlum mite ac solum fertile viris fortibus gignendis neptum.

CXXII. Τούτου δὲ τοῦ Ἀρταΰκτεω τοῦ ἀνακρεμασθέντος προπάτωρ Ἀρτεμβάρης ἐστὶ ὁ Πέρσῃσι ἐξηγησάμενος λόγον, τὸν ἐκεῖνοι ὑπολαβόντες, Κύρῳ προσήνεικαν, λέγοντα τάδε· "Ἐπεὶ Ζεὺς Πέρσῃσι ἡγεμονίην διδοῖ, ἀνδρῶν δὲ σοὶ, Κῦρε, κατελὼν Ἀστυάγεα. φέρε, γῆν γὰρ ἐκτήμεθα ὀλίγην, καὶ ταύτην τρηχέην, μεταναστάντες ἐκ ταύτης, ἄλλην ἔχωμεν ἀμείνω· εἰσὶ δὲ πολλαὶ μὲν ἀστυγείτονες, πολλαὶ δὲ καὶ ἑκαστέρω· τῶν μίην σχόντες, πλέοσι ἐσόμεθα θωμαστότεροι. οἰκὸς δὲ, ἄρχοντας ἄνδρας τοιαῦτα ποιέειν· κότε γὰρ δὴ καὶ παρέξει κάλλιον, ἢ ὅτε γε ἀνθρώπων τε πολλῶν ἄρχομεν, πάσης τε τῆς Ἀσίης;" Κῦρος δὲ ταῦτα ἀκούσας, καὶ οὐ θωμάσας τὸν λόγον, ἐκέλευε ποιέειν ταῦτα· οὕτω δὲ αὐτοῖσι παραίνεε κελεύων παρασκευάζεσθαι, ὡς οὐκέτι ἄρξοντας, ἀλλ' ἀρξομένους. φιλέειν γὰρ ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι· οὐ γάρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι, καρπόν τε θωμαστὸν φύειν, καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. ὥστε συγγνόντες Πέρσαι οἴχοντο ἀποστάντες, ἑσσωθέντες τῇ γνώμῃ πρὸς Κύρου· ἄρχειν τε εἵλοντο λυπρὴν οἰκέοντες μᾶλλον, ἢ πεδιάδα σπείροντες ἄλλοισι δουλεύειν.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ἹΣΤΟΡΙΩΝ ἩΡΟΔΟΤΟΥ.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥ ἉΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ

ἘΞΗΓΗΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ὉΜΗΡΟΥ ΓΕΝΕΣΙΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΤΗΣ.*

I. ἩΡΟ'ΔΟΤΟΣ ὁ Ἁλικαρνασσεὺς περὶ Ὁμήρου γενέσιος καὶ ἡλικίης καὶ βιοτῆς τάδε ἱστόρηκε, ζητήσας ἐπεξελθεῖν εἰς τὸ ἀτρεκέστατον. Ἐπεὶ γὰρ ἡ πάλαι Αἰολιῶτις Κύμη ἐκτίζετο, συνῆλθον ἐν ταυτῷ παντοδαπὰ ἔθνεα Ἑλληνικὰ, καὶ δὴ καὶ ἐκ Μαγνησίας, ἄλλοι τέ τινες, καὶ Μελάνωπος ὁ Ἰθαγενέος τοῦ Κρίθωνος, οὐ πολύφορτος, ἀλλὰ βραχέα τοῦ βίου ἔχων. οὗτος δὲ ὁ Μελάνωπος ἔγημεν ἐν τῇ Κύμῃ τὴν θυγατέρα Ὀμύρητος, καὶ αὐτῷ γίνεται ἐκ κοίτης θῆλυ τέκνον, ᾧ οὔνομα τίθεται Κριθηΐς. καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Μελάνωπος καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐτελεύτησαν τὸν βίον· τὴν δὲ θυγατέρα ἐπιτρέπει ἀνδρὶ ᾧ ἐχρῆτο μάλιστα, Κλεάνακτι τῷ Ἀργείῳ.

II. Χρόνου δὲ προϊόντος, συνέβη τὴν παῖδα μιγεῖσαν ἀνδρὶ λαθραίως, ἐν γαστρὶ σχεῖν. τὰ μὲν οὖν πρῶτα ἐλάνθανεν. ἐπεὶ δὲ ᾔσθετο ὁ Κλεάναξ, ἤχθετο τῇ συμφορῇ, καὶ καλεσάμενος τὴν Κριθηΐδα χωρὶς πάντων, ἐν αἰτίῃ μεγάλῃ εἶχεν, ἐπιλεγόμενος τὴν αἰσχύνην τὴν πρὸς τοὺς πολίτας· προβουλεύεται δὲ περὶ

* Herodoto hanc Ἐξήγησιν J. G. Vossius, T. Faber, T. Ryckius, J. Jonsius, E. Spanhemius, S. Berglerus, T. Hemsterhusius, P. Wesselingius, L. C. Valckenaerius, J. Schweighaeuserus, aliique abjudicant. Nec injuria. Contra illi maximopere asserentes nituntur J. A. Fabricius, J. Barnesius, J. Bouhierus (cui videtur Herodotus admodum juvenis conscripsisse Vitam istam), quique in *Historia Græcorum et Latinarum litterarum* eam edidit J. Reinoldus. ED.

αὐτῆς τάδε. ἔτυχον οἱ Κυμαῖοι κτίζοντες τοῦ Ἑρμείου κόλπου τὸν μυχόν· κτιζομένοισι δὲ τὴν πόλιν Σμύρναν ἔθετο τὸ ὄνομα Θησεὺς, μνημεῖον ἐθέλων καταστῆσαι τῆς ἑωϋτοῦ γυναικὸς ἐπώνυμον. ἦν γὰρ αὐτῇ τοὔνομα Σμύρνη. ὁ δὲ Θησεὺς ἦν τῶν τὴν Κύμην κτισάντων ἐν τοῖς πρώτοις Θεσσαλῶν, ἀπὸ Εὐμήλου τοῦ Ἀδμήτου, κάρτα εὖ ἔχων τοῦ βίου. ἐνθαῦτα ὑπεκτίθεται ὁ Κλεάναξ τὴν Κριθηΐδα πρὸς Ἰσμηνίην τὸν Βοιώτιον τῶν ἀποίκων λελογχότα, ὃς ἔτυχεν αὐτῷ ἐὼν ἑταῖρος ταμάλιστα.

III. Χρόνου δὲ προϊόντος ἐξελθοῦσα ἡ Κριθηῒς μετ' ἄλλων γυναικῶν πρὸς ἑορτήν τινα ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον Μέλητα, ἤδη ἐπίτοκος οὖσα, τίκτει τὸν Ὅμηρον, οὐ τυφλὸν, ἀλλὰ δεδορκότα· καὶ τίθεται ὄνομα τῷ παιδὶ Μελησιγενέα, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐπωνυμίαν λαβοῦσα. τέως μὲν οὖν ἡ Κριθηῒς ἦν παρὰ τῷ Ἰσμηνίᾳ· προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐξῆλθε, καὶ ἀπὸ ἐργασίης χειρῶν ὡρμημένη ἔτρεφε τὸ παιδίον καὶ ἑωϋτὴν, ἄλλοτε παρ' ἄλλων ἔργα λαμβάνουσα· καὶ ἐπαίδευσε τὸν παῖδα ἀφ' ὧν ἐδύνατο.

IV. Ἦν δέ τις ἐν Σμύρνῃ τοῦτον τὸν χρόνον Φήμιος τοὔνομα, παῖδας γράμματα καὶ τὴν ἄλλην μουσικὴν διδάσκων πᾶσαν. οὗτος μισθοῦται τὴν Κριθηΐδα, ὢν μονότροπος, ἐριουργῆσαι αὐτῷ ἔριά τινα ἃ παρὰ τῶν παίδων εἰς μισθοὺς ἐλάμβανεν. ἡ δὲ παρ' αὐτῷ εἰργάζετο, πολλῷ κοσμίῳ καὶ σωφροσύνῃ πολλῇ χρωμένη, καὶ τῷ Φημίῳ κάρτα ἠρέσκετο. τέλος δὲ προσηνέγκατο αὐτῇ λόγους, πείθων ἑωϋτῷ συνοικεῖν, ἄλλα τε πολλὰ λέγων οἷς μιν ᾤετο προσάξεσθαι, καὶ ἔτι περὶ τοῦ παιδὸς, υἱὸν ποιούμενος· καὶ ὅτι τραφεὶς καὶ παιδευθεὶς παρ' αὐτοῦ, ἄξιος λόγου ἔσται· ἑώρα γὰρ τὸν παῖδα ὄντα συνετὸν καὶ κάρτα εὐφυέα. ἐς τ' ἀνέπεισεν αὐτὴν ποιεῖν ταῦτα.

V. Ὁ παῖς δὲ ἦν τε φύσιν ἔχων ἀγαθὴν, ἐπιμελίης τε καὶ παιδεύσιος προσγινομένης, αὐτίκα πολλὸν τῶν

πάντων ὑπερεῖχε. χρόνου δὲ ἐπιγενομένου ἀνδρούμενος, οὐδὲν τοῦ Φημίου ὑποδεέστερος ἦν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. καὶ οὕτως ὁ Φήμιος ἐτελεύτησε τὸν βίον, καταλιπὼν πάντα τῷ παιδί. οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον καὶ ἡ Κριθηῒς ἐτελεύτησεν. ὁ δὲ Μελησιγενὴς ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ καθειστήκει. καθ' ἑωϋτὸν δὲ γενόμενος, μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἑωρᾶτο. καὶ αὐτοῦ θωϋμασταὶ καθειστήκεισαν οἵ τε ἐγχώριοι καὶ τῶν ξένων οἱ ἐσαπικνεόμενοι. ἐμπόριον γὰρ ἦν ἡ Σμύρνη, καὶ σῖτος ἐξήγετο πολὺς αὐτόθι ἐκ τῆς ἐπικειμένης χώρας δαψιλέως κάρτα ἐσαγόμενος ἐς αὐτήν. οἱ οὖν ξένοι, ὁκότε παύσοιντο τῶν ἔργων, ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ Μελησιγενεῖ ἐγκαθίζοντες.

VI. Ἦν δὲ ἐν αὐτοῖς τότε καὶ Μέντης ναύκληρος, ἀπὸ τῶν περὶ Λευκάδα τόπων καταπεπλευκὼς ἐπὶ σῖτον, ἔχων ναῦν, πεπαιδευμένος τε ἀνὴρ ὡς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ πολυΐστωρ· ὅς μιν ἔπεισε τὸν Μελησιγενῆ μεθ' ἑωϋτοῦ πλεῖν καταλύσαντα τὴν διδασκαλίαν, μισθόν τε λαμβάνοντα, καὶ τὰ δέοντα πάντα, καὶ ὅτι χώρας καὶ πόλιας θεήσασθαι ἄξιον εἴη αὐτῷ ἕως νέος ἐστί. καί μιν οἴομαι μάλιστα τούτοισι προαχθῆναι· ἴσως γὰρ καὶ τῇ ποιήσει τότε ἐπενόει ἐπιθήσεσθαι. καταλύσας δὲ τὴν διδασκαλίαν, ἐναυτίλλετο μετὰ τοῦ Μέντεω. καὶ ὅπου ἑκάστοτε ἀφίκοιτο, πάντα τὰ ἐπιχώρια διεωρᾶτο, καὶ ἱστορέων ἐπυνθάνετο. εἰκὸς δέ μιν ἦν καὶ μνημόσυνα πάντων γράφεσθαι.

VII. Ἀνακομιζόμενοι δὲ ἐκ Τυρσηνίης καὶ τῆς Ἰβηρίης, ἀπικνέονται εἰς Ἰθάκην· καὶ τῷ Μελησιγενεῖ συνέβη, νοσήσαντι τοὺς ὀφθαλμούς, κάρτα δεινῶς ἔχειν, καὶ αὐτὸν θεραπείης εἵνεκα, πλεῖν μέλλων εἰς τὴν Λευκάδα, καταλιπεῖν ὁ Μέντης παρὰ ἀνδρὶ φίλῳ ἑωϋτοῦ ἐς τὰ μάλιστα Μέντορι τῷ Ἀλκίμου Ἰθακησίῳ, πολλὰ δεηθεὶς ἐπιμελίην ἔχειν· ἐπαναπλώσας δὲ, ἀναλήψεσθαι αὐτόν. ὁ δὲ Μέντωρ

ἐνοσήλευσεν αὐτὸν ἐκτενέως. καὶ γὰρ τοῦ βίου ἀρκεόντως εἶχε, καὶ ἤκουεν εὖ ἐς δικαιοσύνην τε καὶ φιλοξενίην μακρῷ μάλιστα τῶν ἐν Ἰθάκῃ ἀνδρῶν. ἐνταῦθα συνέβη τῷ Μελησιγενεῖ περὶ Ὀδυσσέως ἐξιστορῆσαι καὶ πυθέσθαι. οἱ μὲν δὴ Ἰθακήσιοι λέγουσι, τότε μιν παρ' ἑωϋτοῖς τυφλωθῆναι· ὡς δὲ ἐγώ φημι, τότε μὲν ὑγιῆ γενέσθαι, ὕστερον δὲ ἐν Κολοφῶνι τυφλωθῆναι. συνομολογοῦσι δέ μοι καὶ Κολοφώνιοι τούτοις.

VIII. Ὁ δὲ Μέντης, ἀναπλέων ἐκ τῆς Λευκάδος προσέσχεν εἰς τὴν Ἰθάκην, καὶ ἀνέλαβε τὸν Μελησιγενέα· χρόνον τε ἐπὶ συχνὸν συμπεριέπλει αὐτῷ. ἀπικομένῳ δὲ ἐς Κολοφῶνα συνέβη πάλιν νοσήσαντα τοὺς ὀφθαλμοὺς, μὴ δύνασθαι διαφυγεῖν τὴν νόσον, ἀλλὰ τυφλωθῆναι ἐνταῦθα. ἐκ δὲ τῆς Κολοφῶνος τυφλὸς ἐὼν ἀπικνέεται εἰς τὴν Σμύρναν, καὶ οὕτως ἐπεχείρει τῇ ποιήσει.

IX. Χρόνου δὲ προϊόντος ἐν τῇ Σμύρνῃ ἄπορος ἐὼν τοῦ βίου, διενοήθη ἀπικέσθαι ἐς Κύμην· πορευόμενος δὲ διὰ τοῦ Ἕρμου πεδίου, ἀπικνέεται ἐς Νέον τεῖχος, ἀποικίην Κυμαίων. ᾠκίσθη δὲ τοῦτο τὸ χωρίον ὕστερον Κύμης ἔτεσιν ὀκτώ. ἐνταῦθα λέγεται αὐτὸν ἐπιστάντα ἐπὶ σκυτεῖόν τι, εἰπεῖν πρῶτα τὰ ἔπεα τάδε·

> Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον ἠδὲ δόμοιο,
> οἳ πόλιν αἰπεινὴν Κύμην Ἐριώπιδα κούρην
> ναίετε, Σαρδήνης πόδα νείατον ὑψικόμοιο·
> ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ θείου ποταμοῖο
> Ἕρμου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

Ἡ δὲ Σαρδήνη, ὄρος ἐστὶν ὑπερκείμενον τοῦ τε Ἕρμου ποταμοῦ καὶ τοῦ Νέου τείχους. τῷ δὲ σκυτεῖ ὄνομα ἦν Τύχιος· ἀκούσαντι δὲ τῶν ἐπέων ἔδοξεν αὐτῷ δέξασθαι τὸν ἄνθρωπον. ἠλέησε γὰρ αἰτέοντα τυφλὸν, καὶ μετέξειν ἔφη τῶν παρεόντων. ὁ δὲ ἐσῆλθε.

κατήμενος δὲ ἐν τῷ σκυτείῳ, παρεόντων καὶ ἄλλων, τήν τε ποίησιν αὐτοῖς ἐπεδείκνυτο, Ἀμφιάρεώ τε τὴν ἐξελασίαν τὴν ἐς Θήβας, καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς ἐς θεοὺς πεποιημένους αὐτῷ· καὶ περὶ τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν παρεόντων ἐς τὸ μέσον γνώμας ἀποφαινόμενος, θώυματος ἄξιος ἐφαίνετο εἶναι τοῖς ἀκούουσι.

X. Τέως μὲν οὖν κατεῖχεν ὁ Μελησιγενὴς περὶ τὸ Νέον τεῖχος, ἀπὸ τῆς ποιήσιός γε τοῦ βίου τὴν μηχανὴν ἔχων. ἐδείκνυον δὲ οἱ Νεοτειχεῖς μέχρις ἐπ' ἐμοῦ τὸν χῶρον ἐν ᾧ κατίζων τῶν ἐπέων τὴν ἐπίδειξιν ἐποιέετο. καὶ κάρτα ἐσέβοντο τὸν τόπον. ἐν ᾧ καὶ αἴγειρος ἐπεφύκει, ἣν ἐκεῖνοι ἔφασαν, ἀφ' οὗ ὁ Μελησιγενὴς ἦλθεν, αὐτοῖς πεφυκέναι.

XI. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἀπόρως κείμενος, καὶ μόλις τὴν τροφὴν ἔχων, ἐπενοήθη εἰς τὴν Κύμην ἀπικέσθαι, εἴ τι βέλτιον πρήξει. μέλλων δὲ πορεύεσθαι, τάδε τὰ ἔπεα λέγει·

Αἶψα πόδες με φέροιεν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν·
τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μῆτις ἀρίστη.

Ἀπὸ δὲ τοῦ Νέου τείχεος πορευόμενος, ἀπίκετο εἰς τὴν Κύμην, διὰ Λαρίσσης τὴν πορείαν ποιησάμενος· ἦν γὰρ οὕτως αὐτῷ εὐπορώτατον, καὶ, ὡς Κυμαῖοι λέγουσι, τῷ Φρυγίης βασιλῆϊ Μίδῃ τῷ Γορδίεω, δεηθέντων πενθερῶν αὐτοῦ, ποιεῖ καὶ ἐπίγραμμα τόδε, τὸ ἔτι καὶ νῦν ἐπὶ τῆς στήλης τοῦ μνήματος τοῦ Γορδίεω ἐπιγέγραπται·

Χαλκῆ παρθένος εἰμὶ, Μίδου δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι·
ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ῥέῃ, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ,
ἠέλιός τ' ἀνιὼν λάμπῃ, λαμπρά τε σελήνη,
καὶ ποταμοί γε ῥέωσιν, ἀνακλύζῃ δὲ θάλασσα,
αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτου ἐπὶ τύμβου,
ἀγγελέω παριοῦσι, Μίδης ὅτι τῇδε τέθαπται.

XII. Κατίζων δὲ ἐν ταῖς λέσχαις τῶν γερόντων ἐν

τῇ Κύμῃ ὁ Μελησιγενὴς τὰ ἔπεα τὰ πεποιημένα αὐτῷ ἐπεδείκνυτο, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἔτερπε τοὺς ἀκούοντας· καὶ αὐτοῦ θωϋμασταὶ καθειστήκεισαν. γνοὺς δὲ ὅτι ἀποδέκονται αὐτοῦ τὴν ποίησιν οἱ Κυμαῖοι, καὶ εἰς συνήθειαν ἕλκων τοὺς ἀκούοντας, λόγους πρὸς αὐτοὺς τοιούσδε προσήνεγκε, λέγων· ὡς, εἰ θέλοιεν αὐτὸν δημοσίῃ τρέφειν, ἐπικλεεστάτην αὐτῶν τὴν πόλιν ποιήσει. τοῖς δὲ ἀκούουσι, βουλομένοις τε ἦν ταῦτα, καὶ αὐτοὶ παρήνεον ἐλθόντα ἐπὶ τὴν βουλὴν δεηθῆναι τῶν βουλευτέων· καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συμπρήξειν. ὁ δὲ ἐπείθετο αὐτοῖς, καὶ βουλῆς συλλεγομένης ἐλθὼν ἐπὶ τὸ βουλεῖον, ἐδεῖτο τοῦ ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καθεστῶτος, ἀπαγαγεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν βουλήν. ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε, καὶ, ἐπεὶ καιρὸς ἦν, ἀπήγαγε. καταστὰς δὲ ὁ Μελησιγενὴς ἔλεξε περὶ τῆς τροφῆς τὸν λόγον ὃν καὶ ἐν ταῖς λέσχαις ἔλεγεν. ὡς δὲ εἶπεν, ἐξελθὼν ἐκάθητο.

XIII. Οἱ δὲ ἐβουλεύοντο ὅ τι χρεὼν εἴη ἀποκρίνασθαι αὐτῷ. προθυμουμένου δὲ τοῦ ἀπάγοντος αὐτὸν, καὶ ἄλλων ὅσοι τῶν βουλευτέων ἐν ταῖς λέσχαις ἐπήκοοι ἐγένοντο, τῶν βουλευτέων ἕνα λέγεται ἐναντιωθῆναι τῇ χρήμῃ αὐτοῦ, ἄλλα τε πολλὰ λέγοντα, καὶ ὡς εἰ τοὺς ὁμήρους δόξει τρέφειν αὐτοῖς, ὅμιλον πολλόν τε καὶ ἀχρεῖον ἕξουσιν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοὔνομα Ὅμηρος ἐπεκράτησε τῷ Μελησιγενεῖ ἀπὸ τῆς συμφορῆς· οἱ γὰρ Κυμαῖοι τοὺς τυφλοὺς ὁμήρους λέγουσιν· ὥστε, πρότερον ὀνομαζομένου αὐτοῦ Μελησιγένεος, τοῦτο γενέσθαι τοὔνομα Ὅμηρος· καὶ οἱ ξένοι διήνεγκαν, ὅτι μνήμην αὐτοῦ ἐποιοῦντο.

XIV. Ἐτελεύτα δ' οὖν ὁ λόγος τῷ ἄρχοντι, μὴ τρέφειν τὸν Ὅμηρον, ἔδοξε δέ πως καὶ τῇ ἄλλῃ βουλῇ. ἐπελθὼν δὲ ὁ ἐπιστάτης καὶ παρεζόμενος αὐτῷ διηγήσατο τοὺς ἐναντιωθέντας λόγους τῇ χρήμῃ αὐτοῦ, καὶ τὰ δόξαντα τῇ βουλῇ. Ὁ δὲ, ὡς ἤκουσεν, ἐσυμφόρηνέ τε καὶ λέγει τὰ ἔπεα τάδε·

Οἵῃ μ' αἴσῃ δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,
νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων,
ἥν ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο
λαοὶ Φρίκωνος, μάργων ἐπιβήτορες ἵππων,
ὁπλότεροι μαλεροῖο πυρὸς κρίνοντες Ἄρηα,
Αἰολίδα Σμύρνην ἁλιγείτονα ποτνιάνακτον·
ἥν τε δι' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλητος.
Ἔνθεν ἀπορνύμεναι κοῦραι Διὸς, ἀγλαὰ τεκνα,
ἠθελέτην κλῆισαι δῖαν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν·
οἱ δ' ἀπανηνάσθην ἱερὴν ὄπα, φημὶ ἀοιδήν.
Ἀφραδίῃ τῶν μέν τε παθών τις φράσσεται αὖθις,
ὅς σφιν ὀνειδείῃσιν ἐμὸν διεμήσατο πότμον.
Κῆρα δ' ἐγὼ, τήν μοι θεὸς ὤπασε γεινομένῳ περ,
τλήσομαι ἀκράαντα φέρων τετληότι θυμῷ.
Οὐ δέ τι μοι φίλα γυῖα μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυιαῖς
Κύμης ὁρμαίνουσι, μέγας δέ με θυμὸς ἐπείγει
δῆμον ἐς ἀλλοδαπῶν ἰέναι, ὀλίγον περ ἐόντα.

XV. Μετὰ τοῦτο ἀπαλλάσσεται ἐκ τῆς Κύμης ἐς Φωκαίην, Κυμαίοις ἐπαρησάμενος μηδένα ποιητὴν δόκιμον ἐν τῇ χώρᾳ γενέσθαι ὅς τις Κυμαίους ἐπαγλαϊεῖ. Ἀπικόμενος δὲ ἐς Φωκαίην, τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐβιότευσεν, ἔπεα ἐνδεικνύμενος ἐν ταῖς λέσχαις κατίζων. ἐν δὲ τῇ Φωκαίῃ τοῦτον τὸν χρόνον Θεστορίδης τὶς ἦν γράμματα διδάσκων τοὺς παῖδας, ἀνὴρ οὐ κρήγυος· κατανοήσας δὲ τοῦ Ὁμήρου τὴν ποίησιν, λόγους τοιούσδε αὐτῷ προσήνεγκε, φὰς ἕτοιμος εἶναι θεραπεύειν καὶ τρέφειν αὐτὸν ἀναλαβὼν, εἰ ἐθέλοι ἅ γε πεποιημένα εἴη αὐτῷ τῶν ἐπέων ἀναγράψασθαι, καὶ ἄλλα ποιῶν, πρὸς ἑωϋτὸν ἀναφέρειν αἰεί.

XVI. Τῷ δὲ Ὁμήρῳ ἀκούσαντι, ἔδοξε ποιητέα εἶναι ταῦτα· ἐνδεὴς γὰρ ἦν τῶν ἀναγκαίων καὶ θεραπείης. διατρίβων δὲ παρὰ τῷ Θεστορίδῃ, ποιεῖ Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω, ἧς ἡ ἀρχή·

Ἴλιον ἀείδω καὶ Δαρδανίην εὔπωλον,
ἧς πέρι πολλὰ πάθον Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος·

καὶ τὴν καλουμένην Φωκαΐδα, ἥν φασιν οἱ Φωκαεῖς

Ὅμηρον παρ᾽ αὐτοῖσι ποιῆσαι. Ἐπεὶ δὲ τήν τε Φωκαΐδα καὶ τἄλλα πάντα παρὰ τοῦ Ὁμήρου ὁ Θεστορίδης ἐγράψατο, διενοήθη ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπαλλάσσεσθαι, τὴν ποίησιν θέλων τοῦ Ὁμήρου ἐξιδιώσασθαι· καὶ οὐκ ἔτι ὁμοίως ἐν ἐπιμελείᾳ εἶχε τὸν Ὅμηρον. ὁ δὲ λέγει αὐτῷ ἔπεα τάδε·

Θεστορίδη, θνητοῖσιν ἀνωΐστων πολέων περ,
οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.

Ὁ μὲν δὴ Θεστορίδης ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπηλλάγη ἐς τὴν Χίον, καὶ διδασκαλίην κατεσκευάσατο· καὶ τὰ ἔπεα ἐπιδεικνύμενος ὡς ἑωϋτοῦ ἐόντα, ἔπαινόν τε πολλὸν εἶχε καὶ ὠφελεῖτο· ὁ δὲ Ὅμηρος πάλιν τὸν αὐτὸν τρόπον διητᾶτο ἐν τῇ Φωκαίῃ, ἀπὸ τῆς ποιήσιος τὴν βιοτὴν ἔχων.

XVII. Χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ μετέπειτα ἄνδρες Χῖοι ἔμποροι ἀπίκοντο ἐς τὴν Φωκαίην· ἀκούσαντες δὲ τῶν ἐπέων τοῦ Ὁμήρου ἃ πρότερον ἀκηκόεσαν πολλάκις ἐν τῇ Χίῳ τοῦ Θεστορίδεω, ἐξήγγελλον ὅτι ἐν τῇ Χίῳ τὶς ἐπιδεικνύμενος τὰ ἔπεα ταῦτα γραμμάτων διδάσκαλος, κάρτα πολλὸν ἔπαινον ἔχει. ὁ δὲ Ὅμηρος κατενόησεν ὅτι Θεστορίδης ἂν εἴη, καὶ παντὶ θυμῷ ἐσπούδαζεν εἰς τὴν Χίον ἀπικέσθαι. καταβὰς δὲ ἐπὶ τὸν λιμένα, ἐς μὲν τὴν Χίον οὐ καταλαμβάνει οὐδὲν πλοῖον πλέον, ἐς δὲ τὴν Ἐρυθραίην τινὲς ἐπὶ ξύλου παρεσκευάζοντο πλεῖν. καλῶς δὲ εἶχε τῷ Ὁμήρῳ δι᾽ Ἐρυθραίης τὸν πλοῦν ποιήσασθαι. καὶ προσελθὼν ἔχρηζε παρὰ τῶν ναυτέων δέξασθαι αὐτὸν σύμπλουν, πολλά τε καὶ προσαγωγὰ λέγων οἷς σφέας ἔμελλε πείσειν. τοῖς δὲ ἔδοξε δέξασθαι αὐτόν· καὶ ἐκέλευον ἐσβαίνειν εἰς τὸ πλοῖον. ὁ δὲ Ὅμηρος πολλὰ ἐπαινέσας αὐτοὺς, ἐσέβη· καὶ ἐπεὶ ἕζετο, λέγει τὰ ἔπεα τάδε·

Κλῦθι Ποσειδάων μεγαλοσθενὲς ἐννοσίγαιε,
εὐρυχόρου μεδέων ἠδὲ ξανθοῦ Ἑλικῶνος.

Δὸς δ' οὖρον καλὸν, καὶ ἀπήμονα νόστον ἰδέσθαι
ναύταις, οἳ νηὸς πομποὶ ἠδ' ἀρχοὶ ἔασι.
δὸς δ' ἐς ὑπώρειαν ὑψικρήμνοιο Μίμαντος
αἰδοίων μ' ἐλθόντα βροτῶν ὁσίων γε κυρῆσαι.
φῶτά τε τισαίμην, ὅς ἐμὸν νόον ἠπεροπεύσας,
ὠδύσατο Ζῆνα ξένιον ξενίην τε τράπεζην.

XVIII. Ἐπεὶ δὲ ἀπίκοντο εὐπλοήσαντες ἐς τὴν Ἐρυθραίην, τότε Ὅμηρος τὴν αὖλιν ἐπὶ τῷ πλοίῳ ἐποιήσατο· τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἔχρηζε τῶν ναυτέων τινὰ ἡγήσασθαι αὐτῷ ἐς τὴν πόλιν. οἱ δὲ συνέπεμψαν ἕνα αὐτῶν. πορευόμενος δὲ Ὅμηρος ἐπεὶ ἔτυχε τῆς Ἐρυθραίης, τραχείης καὶ ὀρεινῆς ἐούσης, φθέγγεται τάδε τὰ ἔπεα·

Πότνια γῆ, πάνδωρε, δότειρα μελιφρόνος ὄλβου,
ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὔοχθος ἐτύχθης,
τοῖσι δὲ δύσβωλος καὶ τρηχεῖ' οἷς ἐχολώθης.

Ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν πόλιν τῶν Ἐρυθραίων ἐπηρώτησε περὶ τοῦ ἐς τὴν Χίον πλοῦ· καί τινος προσελθόντος αὐτῷ τῶν ἑωρακότων ἐν τῇ Φωκαίῃ, καὶ ἀσπασαμένου, ἔχρηζεν αὐτοῦ συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς τὴν Χίον διαβαίη.

XIX. Ἐκ μὲν δὴ τοῦ λιμένος οὐδὲν ἦν ἀπόστολον, ἄγει δὲ αὐτὸν ἔνθα τῶν ἁλιέων τὰ πλοῖα ὁρμίζεται. καί πως ἐντυγχάνει μέλλουσί τισι διαπλεῖν ἐς τὴν Χίον, ὧν ἐδέετο προσελθὼν ὁ ἄγων αὐτὸν ἀναλαβεῖν τὸν Ὅμηρον. οἱ δὲ, οὐδένα λόγον ποιησάμενοι, ἀνήγοντο· ὁ δὲ Ὅμηρος φθέγγεται τάδε τὰ ἔπεα·

Ναῦται ποντοπόροι, στυγερῇ ἐναλίγκιοι ἄτῃ,
πτωκάσιν αἰθυίῃσι βίον δύσζηλον ἔχοντες,
αἰδεῖσθε ξενίοιο Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος.
δεινὴ γὰρ μέτ' ὄπις ξενίου Διὸς, ὅς κ' ἀλίτηται.

Ἀναχθεῖσι δὲ αὐτοῖς συνέβη, ἐναντίου ἀνέμου γενο-

μένου, παλινδρομῆσαι, καὶ ἐς τὸ χωρίον ἀναδραμεῖν ὅθεν ἀνηγάγοντο, καὶ τὸν Ὅμηρον ἀναλαβεῖν καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματωγῆς. μαθὼν δὲ αὐτοὺς πεπαλινδρομηκότας ἔλεξε τάδε· "Ὑμᾶς, ὦ ξένοι, ἔλαβεν ὁ "ἄνεμος ἀντίος γενόμενος· ἀλλ᾽ ἔτι καὶ νῦν με δέ-"ξασθε, καὶ ὁ πλοῦς ὑμῖν ἔσται." οἱ δ᾽ ἁλιεῖς, ἐν μεταμελίῃ γενόμενοι ὅτι οὐ πρότερον ἐδέξαντο, εἰπόντες ὅτι οὐ καταλιμπάνουσιν ἢν ἐθέλοι συμπλεῖν, ἐκέλευον ἐσβαίνειν· καὶ οὕτως ἀναλαβόντες αὐτὸν ἀνήχθησαν, καὶ ἴσχουσιν ἐπ᾽ ἀκτῆς.

XX. Οἱ μὲν δὴ ἁλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτράπησαν· ὁ δὲ Ὅμηρος τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατέμεινε, τὴν δὲ ἡμέραν πορευόμενος, καὶ πλανώμενος, ἀπίκετο εἰς τὸ χωρίον ὃ Πίτυς καλεῖται. κἀνταῦθα αὐτῷ ἀναπαυομένῳ τὴν νύκτα, ἐπιπίπτει καρπὸς τῆς πίτυος, ὃν δὴ μετεξέτεροι στρόβιλον, οἱ δὲ κῶνον καλέουσιν. ὁ δὲ Ὅμηρος φθέγγεται τὰ ἔπεα τάδε·

Ἄλλη τίς σου πεύκη ἀμείνονα καρπὸν ἵησιν
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου ἠνεμοέσσης,
ἔνθα σίδηρος Ἄρηος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
ἔσσεται, εὖτ᾽ ἄν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

τὰ δὲ Κεβρήνια τοῦτον τὸν χρόνον κτίζειν οἱ Κυμαῖοι παρεσκευάζοντο πρὸς τῇ Ἴδῃ, καὶ γίνεται αὐτόθι σίδηρος.

XXI. Ἐντεῦθεν ἀναστὰς Ὅμηρος ἐπορεύετο κατὰ φωνήν τινα αἰγῶν νεμομένων. ὡς δὲ ὑλάκτεον αὐτὸν οἱ κύνες, ἀνέκραγεν. ὁ δὲ Γλαῦκος ὡς ἤκουσε τῆς φωνῆς, ἦν γὰρ τοῦτο ὄνομα τῷ νέμοντι τὰς αἶγας, ἐπέδραμεν ὀτραλέως, τάς τε κύνας ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἀπεσόβησεν ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον ἐν θώϋματι ἦν, ὅκως τυφλὸς ὤν, μόνος ἀπίκοιτο ἐς τοιούτους χώρους, καὶ ὅ τι θέλων· προσελθών τε μιν ἱστόρεεν ὅστις τε ἦν, καὶ τίνι τρόπῳ ἀπίκοιτο ἐς τόπους ἀοικήτους καὶ ἀστιβέα χωρία, καὶ τίνος κεχρημένος

εἴη. Ὁ δὲ Ὅμηρος, αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἑωϋτοῦ πάθην καταλεγόμενος, εἰς οἶκτον προηγάγετο. ἦν γὰρ, ὡς ἔοικεν, οὐδ' ἀγνώμων ὁ Γλαῦκος. ἀναλαβὼν δὲ αὐτὸν ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸν σταθμόν· πῦρ τε ἀνακαύσας, δεῖπνον παρασκευάζει, καὶ παραθεὶς, δειπνεῖν ἐκέλευεν ὁ Γλαῦκος.

XXII. Τῶν δὲ κυνῶν μὴ ἐσθιόντων, καὶ ὑλακτούντων δειπνοῦντα, καθάπερ εἰώθεσαν, λέγει πρὸς τὸν Γλαῦκον Ὅμηρος τὰ ἔπεα τάδε·

Γλαῦκε πέπων, ἐπιὼν τὸ ἔπος τὸ ἐνὶ φρεσὶ θήσω·
πρῶτον μὲν κυσὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι
δοῦναι· ὣς γὰρ ἄμεινον. ὁ γὰρ καὶ πρωτον ἀκούει
ἀνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἕρκεα θηρὸς ἰόντος.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος, ἥσθη τῇ παραινέσει, καὶ ἐν θωΰματι εἶχεν αὐτόν. δειπνήσαντες δὲ, διὰ λόγων εἱστιῶντο. ἀπηγεομένου δὲ Ὁμήρου τήν τε πλάνην τὴν ἑωϋτοῦ καὶ τὰς πόλεις ἃς ἐσαπίκοιτο, ἔκπληκτος ἦν ὁ Γλαῦκος ἀκούων. καὶ τότε μὲν, ἐπεὶ ὥρη κοίτου ἦν, ἀνεπαύετο.

XXIII. Τῇ δ' ὑστεραίῃ διενοήθη ὁ Γλαῦκος πρὸς τὸν δεσπότην πορευθῆναι, σημανέων τὰ περὶ Ὁμήρου. ἐπιτρέψας δὲ τῷ συνδούλῳ νέμειν τὰς αἶγας, τὸν Ὅμηρον καταλείπει ἔνδον, εἰπὼν πρὸς αὐτὸν, ὅτι διὰ ταχέων πορεύσομαι. καταβὰς δὲ ἐς Βολισσὸν, ἔστι δὲ πλησίον τοῦ χωρίου τούτου, καὶ συγγενόμενος τῷ δεσπότῃ, ἀπηγέετο ὑπὲρ Ὁμήρου πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, περί τε αὐτοῦ τῆς ἀφίξιος, ἐν θωΰματι ποιεύμενος· ἠρώτεέ τε ὅ τι χρὴ ποιέειν περὶ αὐτοῦ. ὁ δὲ ὀλίγα μὲν προσίετο τῶν λόγων, κατεγίνωσκε δὲ τοῦ Γλαύκου ὡς ἄφρονος ἐόντος, καὶ τοὺς ἀναπήρους δεχομένου καὶ τρέφοντος. ἐκέλευσε δὲ ὅμως τὸν ξεῖνον ἄγειν πρὸς ἑαυτόν.

XXIV. Ἐλθὼν δὲ πρὸς τὸν Ὅμηρον διηγήσατο

ταῦτα ὁ Γλαῦκος, καὶ ἐκέλευσε πορεύεσθαι τοῦτον· οὕτω γὰρ εὖ πρήξειν· ὁ δὲ Ὅμηρος ἤθελε πορεύεσθαι. ἀναλαβὼν οὖν αὐτὸν ὁ Γλαῦκος ἤγαγε πρὸς τὸν δεσπότην. διὰ λόγων δὲ ἰὼν τῷ Ὁμήρῳ ὁ Χῖος, εὑρίσκει ἐόντα δεξιὸν καὶ πολλῶν ἔμπειρον· ἔπειθέ τε αὐτὸν μένειν, καὶ τῶν παιδίων ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι· ἦσαν γὰρ τῷ Χίῳ παῖδες ἐν ἡλικίῃ. τούτους οὖν αὐτῷ παρατίθησι παιδεύειν. ὁ δὲ ἔπρησσε ταῦτα· καὶ τοὺς Κέρκωπας, καὶ Βατραχομυομαχίαν, καὶ Ἐπικιχλίδας, καὶ τἄλλα πάντα ὅσα παίγνιά ἐστιν Ὁμήρου, ἐνταῦθα ἐποίησε παρὰ τῷ Χίῳ ἐν Βολισσῷ· ὥστε καὶ ἐν τῇ πόλει περιβόητος ἤδη ἐγένετο ἐν τῇ ποιήσει. Καὶ ὁ μὲν Θεστορίδης, ὡς τάχιστα ἐπύθετο αὐτὸν παρεόντα, ᾤχετο ἐκπλέων ἐκ τῆς Χίου.

XXV. Χρόνου δὲ προϊόντος, δεηθεὶς τοῦ Χίου πορεῦσαι αὐτὸν εἰς τὴν Χίον, ἀπίκετο εἰς τὴν πόλιν· καὶ διδασκαλεῖον κατασκευασάμενος, ἐδίδασκε παῖδας τὰ ἔπεα. καὶ κάρτα δεξιὸς ἐδόκεεν εἶναι τοῖς Χίοις, καὶ πολλοὶ θωϋμασταὶ αὐτοῦ καθειστήκεσαν. συλλεξάμενος δὲ βίον ἱκανὸν, γυναῖκα ἔγημεν ἐξ ἧς αὐτῷ θυγατέρες δύο ἐγένοντο· καὶ ἡ μὲν αὐτῶν ἄγαμος ἐτελεύτησε, τὴν δὲ συνῴκισεν ἀνδρὶ Χίῳ.

XXVI. Ἐπιχειρήσας δὲ τῇ ποιήσει, ἀπέδωκε χάριν ἣν εἶχε, πρῶτον μὲν Μέντορι τῷ Ἰθακησίῳ ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ, ὅτι μιν κάμνοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν Ἰθάκῃ ἐνοσήλευεν ἐκτενῶς, τοὔνομα αὐτοῦ ἐναρμόσας ἐς τὴν ποίησιν, Ὀδυσσέως τε ἑταῖρον φὰς εἶναι· ποίησας, Ὀδυσσέα, ὡς ἐς Τροίην ἔπλεε, Μέντορι ἐπιτρέψαι τὸν οἶκον, ἐόντι Ἰθακησίων ἀρίστῳ καὶ δικαιοτάτῳ. πολλαχῇ δὲ καὶ ἄλλῃ τῆς ποιήσεως τιμῶν αὐτὸν, τὴν Ἀθηνᾶν, ὁκότε ἐς λόγον τινὶ καθίσταται, τῷ Μέντορι εἰκυῖαν ποιεῖ. ἀπέδωκε δὲ καὶ Φημίῳ, τῷ ἑαυτοῦ διδασκάλῳ, τροφεῖα καὶ διδασκαλεῖα ἐν τῇ Ὀδυσσείῃ, μάλιστα ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι·

Κῆρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέ' ἔθηκε
Φημίῳ, ὃς δὴ πολλὸν ἐκαίνυτο πάντας ἀείδων.

καὶ πάλιν·

Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν.

Μέμνηται δὲ καὶ τοῦ ναυκλήρου, μεθ' οὗ ἐκπεριέπλευσε, καὶ εἶδε πόλιάς τε πολλὰς καὶ χώρας, ᾧ ὄνομα ἦν Μέντης, ἐν τοῖς ἔπεσι τοῖσδε·

Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχομαι εἶναι
υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.

Ἀπέδωκε δὲ χάριν καὶ Τυχίῳ τῷ σκυτεῖ, ὃς ἐδέξατο αὐτὸν ἐν τῷ Νέῳ τείχει, προσελθόντα πρὸς τὸ σκυτεῖον, ἐν τοῖς ἔπεσι καταζεύξας ἐν τῇ Ἰλιάδι τοῖσδε·

Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἠΰτε πύργον,
χάλκεον, ἑπταβόειον· ὅ οἱ Τύχιος κάμε τεύχων,
σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων.

XXVII. Ἀπὸ δὲ τῆς ποιήσεως ταύτης εὐδοκιμεῖ Ὅμηρος περί τε τὴν Ἰωνίαν· καὶ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἤδη περὶ αὐτοῦ λόγος ἀναφέρεται. καὶ οἰκέων δὲ ἐν τῇ Χίῳ, καὶ εὐδοκιμέων περὶ τὴν ποίησιν, ἀπικεομένων πολλῶν, συνεβούλευον οἱ ἐντυγχάνοντες αὐτῷ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπικέσθαι· ὁ δὲ προσεδέξατο τὸν λόγον, καὶ κάρτα ἐπεθύμει ἀποδημῆσαι.

XXVIII. Κατανοήσας δὲ ὅτι ἐς μὲν Ἄργος πολλαὶ καὶ μεγάλαι εἶεν εὐλογίαι πεποιημέναι, ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας οὐ, ἐμποιεῖ ἐς τὴν ποίησιν, ἐς μὲν Ἰλιάδα τὴν μεγάλην, Ἐρεχθέα μεγαλύνων ἐν Νεῶν καταλόγῳ, τὰ ἔπεα τάδε·

Δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
θρέψε Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ἄρουρα.

καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Μενεσθέα, ὡς πάντων εἴη ἄριστος τάξαι πεζὸν στρατὸν καὶ ἱππότας, ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν εἶπε·

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς·
τῷ δ' οὔπω τὶς ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ
κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

Αἴαντα δὲ τὸν Τελαμῶνος καὶ Σαλαμινίους ἐν Νεῶν καταλόγῳ ἔταξε πρὸς Ἀθηναίους, λέγων τάδε·

Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
στῆσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.

ἐς δὲ τὴν Ὀδυσσείην τάδε ἐποίησεν, ὡς Ἀθηνᾶ ἐς λόγους ἐλθοῦσα τῷ Ὀδυσσεῖ ἐς τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἀπίκετο, τιμῶσα ταύτην τῶν ἄλλων πολλῷ μάλιστα·

Ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυχόρους ἐς Ἀθήνας,
δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον.

XXIX. Ἐμποίησας δὲ ἐς τὴν ποίησιν ταῦτα, καὶ παρασκευασάμενος, ἐς Ἑλλάδα βουλόμενος ποιεῖσθαι τὸν πλοῦν, προσίσχει τῇ Σάμῳ. ἔτυχον δὲ οἱ ἐκεῖσε τὸν τότε καιρὸν ἄγοντες ἑορτὴν Ἀπατούρια. καί τις τῶν Σαμίων ἰδὼν τὸν Ὅμηρον ἀπιγμένον, πρότερον αὐτὸν ἐπιστάμενος ἐν Χίῳ, ἐλθὼν ἐς τοὺς Φράτορας διηγήσατο, ἐν ἐπαίνῳ μεγάλῳ ποιεύμενος αὐτόν. οἱ δὲ Φράτορες ἐκέλευον ἄγειν αὐτόν· ὁ δὲ, ἐντυχὼν τῷ Ὁμήρῳ, ἔλεξεν· "Ὦ ξένε, Ἀπατούρια ἀγούσης "τῆς πόλιος, καλοῦσί σε οἱ Φράτορες οἱ ἡμέτεροι "συνεορτάσοντα." ὁ δὲ Ὅμηρος ἔφη ταῦτα ποιήσειν, καὶ ᾔει μετὰ τοῦ καλέσαντος.

XXX. Πορευόμενος δὲ ἐγχρίμπτεται γυναιξὶ Κουροτρόφῳ θυούσαις ἐν τῇ τριόδῳ. ἡ δὲ ἱέρεια εἶπε πρὸς αὐτὸν, δυσχεράνασα τῇ ὄψει· "Ἄνερ, ἀπὸ τῶν ἱερῶν." ὁ δὲ Ὅμηρος ἐς θυμόν τε ἔβαλε τὸ ῥηθὲν, καὶ ἤρε-

το τὸν ἄγοντα τίς τε εἴη ὁ φθεγξάμενος, καὶ τίνι θεῶν ἱερὰ θύεται. ὁ δὲ αὐτῷ διηγήσατο ὅτι γυνὴ εἴη Κουροτρόφῳ θύουσα. ὁ δὲ, ἀκούσας, λέγει τάδε τὰ ἔπεα·

Κλῦθί μοι εὐχομένῳ, Κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα
τήνδε νέων μὲν ἀνήνασθαι φιλότητα καὶ εὐνήν·
ἡ δ' ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,
ὧν ὥρη μὲν ἀπάμβλυνται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ.

XXXI. Ἐπεὶ δὲ ἦλθεν εἰς τὴν Φρήτρην, καὶ τοῦ οἴκου ἔνθα δὴ ἐδαίνυντο ἐπὶ τὸν οὐδὸν ἔστη, οἱ μὲν λέγουσι, καιομένου πυρὸς ἐν τῷ οἴκῳ, οἱ δέ φασι τότε ἐκκαῦσαι σφᾶς, ἐπειδὴ Ὅμηρος τὰ ἔπεα εἶπεν·

Ἀνδρὸς μὲν στέφανος, παῖδες· πύργοι δὲ, πόληος·
ἵπποι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος· νῆες δὲ, θαλάσσης·
χρήματα δ' οἶκον ἀέξει· ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες
ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὁρᾶσθαι.
Αἰθομένου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι.

εἰσελθὼν δὲ, καὶ κατακλιθεὶς ἐδαίνυτο μετὰ τῶν Φρατόρων· καὶ αὐτὸν ἐτίμων, καὶ ἐν θωΰματι εἶχον· καὶ τότε μὲν τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐποιήσατο Ὅμηρος.

XXXII. Τῇ δὲ εἰσαύριον ἀποπορευόμενον ἰδόντες κεραμέες τινὲς, κάμινον ἐγκαίοντες κεράμου λεπτοῦ, προσεκαλέσαντο αὐτὸν, πεπυσμένοι ὅτι σοφὸς εἴη· καὶ ἐκέλευόν σφιν ἀεῖσαι, φάμενοι δώσειν αὐτῷ τοῦ κεράμου, καὶ ὅ τι ἂν ἄλλο ἔχωσιν. ὁ δὲ Ὅμηρος ἀείδει αὐτοῖς τὰ ἔπεα τάδε, ἃ καλεῖται Κάμινος·

Εἰ μὲν δώσετε μισθὸν, ἀείσω, ὦ κεραμῆες.
Δεῦρ' ἄγ' Ἀθηναίη, καὶ ὑπείρεχε χεῖρα καμίνου.
εὖ δὲ μελανθεῖεν κότυλοι, καὶ πάντα μάλ' ἱρά·
φρυχθῆναί τε καλῶς καὶ τιμῆς ὦνον ἀρέσθαι,
πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πωλεύμενα, πολλὰ δ' ἀγυιαῖς,
πολλὰ δὲ κερδῆναι· ἡμῖν δὲ δὴ ὥς σφι νοῆσαι.

Ἢν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφθέντες ψεύδε' ἄρησθε,
συγκαλέω δ' ἤπειτα καμίνῳ δηλητῆρας,
Σύντριβ' ὁμῶς, Σμάραγόν τε, καὶ Ἄσβετον, ἠδέ γ' Ἄβακτον,
Ὠμόδαμόν θ', ὃς τῇδε τέχνῃ κακὰ πολλὰ πορίζοι.
Πέρθε πύρ' αἴθουσαν καὶ δώματα, σὺν δὲ κάμινος
πᾶσα κυκηθείη, κεραμέων μέγα κωκυσάντων.
Ὡς γνάθος ἱππείη βρύκει, βρύκοι δὲ κάμινος,
πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμήϊα λεπτὰ ποιοῦσα.
Δεῦρο καὶ Ἠελίου θύγατερ πολυφάρμακε Κίρκη,
ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκου δ' αὐτούς τε καὶ ἔργα.
Δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας Κενταύρους·
οἵ δ' Ἡρακλείους χεῖρας φύγον, οἵ τ' ἀπόλοντο·
τύπτοιεν τάδε ἔργα κακῶς, τύπτοι δὲ κάμινον·
αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες δρῷατο ἔργα πονηρά.
Γηθήσω δ' ὁρόων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην·
ὃς δέ χ' ὑπερκύψει, περὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον
φλεχθείη· ὡς πάντες ἐπίσταιντ' αἴσιμα ῥέζειν.

XXXIII. Παραχειμάζων δὲ ἐν τῇ Σάμῳ, ταῖς νουμηνίαις προσπορευόμενος πρὸς τὰς οἰκίας τὰς εὐδαιμονεστάτας, ἐλάμβανέ τι, ἀείδων τὰ ἔπεα τάδε ἃ καλεῖται Εἰρεσιώνη, ὡδήγουν δὲ αὐτὸν καὶ συμπαρῆσαν ἀεὶ τῶν παίδων τινὲς τῶν ἐγχωρίων·

Δῶμα προσετραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,
ὃς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει, ὄλβιος αἰεί.
Αὐτὰρ ἀνακλίνεσθε θύραι· πλοῦτος γὰρ ἔσεισι
πολλὸς, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνη τεθαλυῖα,
εἰρήνη τ' ἀγαθή. ὅσα δ' ἄγγεα, μεστὰ μὲν εἴη,
κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἕρποι μάζα.
Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διφράδα βήσεται ὔμμιν·
ἡμίονοι δ' ἄξουσι κραταίποδες ἐς τόδε δῶμα·
αὐτὴ δ' ἱστὸν ὑφαίνοι ἐπ' ἠλέκτρῳ βεβαυῖα.
Νεῦμαί σοι, νεῦμαι, ἐνιαύσιος, ὥστε χελιδών.
Ἔστηκ' ἐν προθύροις·—

καὶ,

Εἰ μέν τι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, οὐχ ἑστήξομεν,
οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν.

Ἤιδετο δὲ τάδε ἐν τῇ Σάμῳ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑπὸ τῶν παίδων, ὅτε ἀγείροιεν ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος.

XXXIV. Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔαρος, ἐπεχείρησε πλεῖν Ὅμηρος εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκ τῆς Σάμου. καὶ ἀναχθεὶς μετά τινων ἐγχωρίων, ἀπηνέχθη εἰς τὴν Ἴον· καὶ ὡρμίσθησαν οὐ κατὰ πόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀκτῆς. συνέβη δὲ τῷ Ὁμήρῳ κατὰ πολύ τι ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν· ἐκβὰς δὲ ἐκ τοῦ πλοίου, ἐκοιμᾶτο ἐπὶ τῆς κυματωγῆς ἀδυνάτως ἔχων. πλείους δὲ ἡμέρας ὁρμούντων αὐτῶν δι' ἀπλοΐην, καταβαίνοντες αἰεί τινες τῶν ἐκ τῆς πόλιος, ἀπεσχόλαζον παρὰ τῷ Ὁμήρῳ, καὶ ἐν θώυματι εἶχον αὐτὸν, ἀκούοντες αὐτοῦ.

XXXV. Τῶν δὲ ναυτέων, καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλιος τινῶν ἡμένων παρὰ τῷ Ὁμήρῳ, κατέπλωσαν παῖδες ἁλιῆες τὸν τόπον, καὶ ἐκβάντες ἐκ τοῦ ἀκατίου, προσελθόντες αὐτοῖς τάδε εἶπον· "Ἄγετε, ὦ ξένοι, ἐπακούσατε ἡμέων, ἂν ἄρα δύνησθε διαγνῶναι ἅσσ' ἂν ὑμῖν εἴπωμεν." καί τις τῶν παρεόντων ἐκέλευε λέγειν. οἱ δὲ εἶπαν· "Ἡμεῖς ἅσσα εἵλομεν, κατελίπομεν· ἃ δὲ μὴ εἵλομεν, φέρομεν." οἱ δέ φασι μέτρῳ εἰπεῖν αὐτούς·

Ἅσσ' ἕλομεν, λιπόμεσθα· ἃ δ' οὐχ ἕλομεν, φερόμεσθα.

οὐ δυναμένων δὲ τῶν παρεόντων γνῶναι τὰ ῥηθέντα, διηγήσαντο οἱ παῖδες, ὅτι ἁλιεύοντες οὐδὲν ἐδύναντο ἑλεῖν· καθήμενοι δὲ ἐν γῇ, ἐφθειρίζοντο. καὶ ὅσους μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν, κατέλιπον· ὅσους δὲ μὴ ἐδύναντο, ἐς οἴκους ἀπεφέροντο. ὁ δὲ Ὅμηρος, ἀκούσας ταῦτα, ἔλεξε τὰ ἔπεα τάδε·

Τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάατε,
οὔτε βαθυκλήρων, οὔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

XXXVI. Ἐκ δὲ τῆς ἀσθενείας ταύτης συνέβη τὸν Ὅμηρον τελευτῆσαι ἐν Ἴῳ, οὐ παρὰ τὸ μὴ γνῶναι τὸ παρὰ τῶν παίδων ῥηθὲν, ὡς οἴονταί τινες, ἀλλὰ τῇ μαλακίῃ. Τελευτήσας δὲ ἐν τῇ Ἴῳ, αὐτοῦ ἐπ' ἀκτῆς ἐτάφη ὑπό τε τῶν συμπλεόντων καὶ τῶν πολιήτεων ὅσοι ἐν διαλογῇ ἐγεγένηντο αὐτῷ. καὶ τὸ ἐλεγεῖον τόδε ἐπέγραψαν Ἰῆται ὕστερον χρόνῳ πολλῷ, ὡς ἤδη ἥ τε ποίησις ἐξεπεπτώκεε, καὶ ἐθαυμάζετο ὑπὸ πάντων· οὐδὲ Ὁμήρου ἐστίν·

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύψεν,
ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον Ὅμηρον.

XXXVII. Ὅτι δὲ ἦν Αἰολεὺς Ὅμηρος, καὶ οὔτε Ἴων, οὔτε Δωριεὺς, τοῖς τε εἰρημένοις δεδήλωταί μοι, καὶ δὴ καὶ τοῖσδε τεκμαίρεσθαι παρέχει· ἄνδρα ποιητὴν τηλικοῦτον εἰκός ἐστι τῶν νομίμων τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ποιοῦντα ἐς τὴν ποίησιν, ἤτοι τὰ κάλλιστα ἐξευρόντα ποιέειν, ἢ τὰ ἑωϋτοῦ, πάτρια ἐόντα. ἤδη τοίνυν τὸ ἐνθένδε αὐτοὶ τῶν ἐπέων ἀκούοντες κρινεῖτε. ἱεροποιΐην γὰρ ἢ τὴν κρατίστην ἐξευρὼν ἐποίησεν, ἢ τὴν ἑωϋτοῦ πατρίδι προσήκουσαν. λέγει γὰρ ὧδε·

Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.

Ἐν τούτοις ὑπὲρ ὀσφύος οὐδὲν εἴρηται, ἢ ἐς τὰ ἱερὰ χρέονται· μονώτατον γὰρ τῶν Ἑλλήνων τὸ Αἰολικὸν ἔθνος οὐ καίει ὀσφύν. δηλοῖ δὲ καὶ ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσιν ὅτι Αἰολεὺς ὢν, τοῖς νόμοις τοῖς τούτων ἐχρῆτο.

Καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.

Αἰολέες γὰρ μόνοι τὰ σπλάγχνα ἐπὶ πέντε ὀβελῶν ὀπτῶσιν, οἱ δὲ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ τριῶν. καὶ γὰρ ὀνομάζουσιν οἱ Αἰολεῖς τὰ πέντε, πέμπε.

XXXVIII. Τὰ μὲν οὖν ὑπὲρ τῆς γενέσιος καὶ τελευτῆς καὶ βίου δεδήλωταί μοι. Περὶ δὲ ἡλικίης τῆς Ὁμήρου, ἐκ τῶνδ' ἄν τις ἐπισκεπτόμενος, ἀκριβῶς καὶ ὀρθῶς λογίζοιτο. ἀπὸ γὰρ τῆς εἰς Ἴλιον στρατείας, ἣν Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος ἤγειραν, ἔτεσιν ὕστερον ἑκατὸν καὶ τριάκοντα Λέσβος ᾠκίσθη κατὰ πόλεις, πρότερον ἐοῦσα ἄπολις. μετὰ δὲ Λέσβον οἰκισθεῖσαν ἔτεσιν ὕστερον εἴκοσι Κύμη ἡ Αἰολιῶτις καὶ Φρικῶτις καλεομένη ᾠκίσθη. μετὰ δὲ Κύμην, ὀκτωκαίδεκα ἔτεσιν ὕστερον Σμύρνα ὑπὸ Κυμαίων κατῳκίσθη· καὶ ἐν τούτῳ γίνεται Ὅμηρος. ἀφ' οὗ δὲ Ὅμηρος ἐγένετο, ἔτεά ἐστιν ἑξακόσια εἰκοσιδύο μέχρι τῆς Ξέρξεω διαβάσεως, ἣν στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον, διέβη ἐκ τῆς Ἀσίας ἐς τὴν Εὐρώπην. ἀπὸ δὲ τούτου ῥηϊδίως ἐστὶν ἀριθμῆσαι τὸν χρόνον τῷ ἐθέλοντι ζητεῖν ἐκ τῶν ἀρχόντων Ἀθήνησι. τῶν δὲ Τρωϊκῶν ὕστερον γέγονεν Ὅμηρος ἔτεσιν ἑκατὸν ἑξηκονταοκτώ.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙ ὉΜΗΡΟΥ ἘΞΗΓΗΣΙΟΣ.

Ε Κ Λ Ο Γ Η

ΕΚ ΤΩΝ

ΚΤΗΣΙΟΥ ΤΟΥ ΚΝΙΔΙΟΥ

Π Ε Ρ Σ Ι Κ Ω Ν.

I. ΚΤΗΣΙΟΥ *τοῦ* Κ*νιδίου τὰ* Π*ερσικὰ ἐν βιβλίοις ἐστὶ κγ΄. ἀλλ᾽ ἐν μὲν τοῖς πρώτοις ἓξ τά τε* Ἀ*σσύρια διαλαμβάνει καὶ ὅσα πρὸ τῶν* Π*ερσικῶν· ἀπὸ μέντοι τοῦ ζ΄ τὰ* Π*ερσικὰ διεξέρχεται. καὶ ἐν μὲν τῷ ζ΄ καὶ ή καὶ ί καὶ ιά καὶ ιβ΄ καὶ ιγ΄ διέξεισι τὰ περὶ* Κ*ύρου καὶ* Κ*αμβύσου καὶ τοῦ μάγου,* Δ*αρείου τε καὶ τοῦ* Ξ*έρξου· σχεδὸν ἐν ἅπασιν ἀντικείμενα* Ἡ*ροδότῳ ἱστορῶν, ἀλλὰ καὶ ψεύστην αὐτὸν ἀποκαλῶν ἐν πολλοῖς, καὶ λογοποιὸν ἀποκαλῶν. καὶ γὰρ νεώτερος μέν ἐστιν αὐτοῦ. φησὶ δὲ αὐτὸν τῶν πλειόνων ἃ ἱστορεῖ αὐτόπτην γενόμενον, ἢ παρ᾽ αὐτῶν* Π*ερσῶν (ἔνθα τὸ ὁρᾷν μὴ ἐνεχώρει) αὐτήκοον καταστάντα, οὕτως τὴν ἱστορίαν συγγράψαι. οὐχ* Ἡ*ροδότῳ δὲ μόνῳ τἀναντία ἱστορεῖ, ἀλλὰ καὶ πρὸς* Ξ*ενοφῶντα τὸν* Γ*ρύλλου ἐπ᾽ ἐνίων διαφωνεῖ. ἤκμασε δὲ ἐν τοῖς χρόνοις* Κ*ύρου τοῦ ἐκ* Δ*αρείου καὶ* Π*αρυσάτιδος, ὃς ἀδελφὸς* Ἀ*ρτοξέρξου (εἰς ὃν ἡ* Π*ερσικὴ βασιλεία κατῆλθεν) ἐτύγχανεν.*

II. Φ*ησὶν οὖν αὐτίκα περὶ τοῦ* Ἀ*στυάγους, ὡς οὐδὲν αὐτῷ* Κ*ύρος πρὸς γένος ἐχρημάτιζεν· οὗτος δὲ αὐτὸν καὶ* Ἀ*στυΐγᾶν καλεῖ. φυγεῖν δὲ ἀπὸ προσώπου* Κ*ύρου* Ἀ*στυΐγᾶν ἐν* Ἐ*κβατάνοις, καὶ κρυφθῆναι ἐν τοῖς κρισκράνοις τῶν βασιλείων οἰκημάτων, κρυψάν-*

των αὐτὸν τῆς τε θυγατρὸς Ἀμύτιος καὶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Σπιταμᾶ. ἐπιστάντα δὲ Κῦρον, ἐπιτάξαι ἀνακρίνειν διὰ στρεβλώσεων Σπιταμᾶν τε καὶ Ἄμυτιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς παῖδας αὐτῶν Σπιτάκην τε καὶ Μεγαβέρνην, περὶ Ἀστυϊγᾶ. τὸν δὲ, ἑαυτὸν προσαγγεῖλαι, ἵνα μὴ δι' αὐτὸν στρεβλωθείησαν οἱ παῖδες. ληφθέντα δὲ, πέδαις παχείαις ὑπὸ Οἰβαρᾶ δεθῆναι. λυθῆναι δὲ ὑπ' αὐτοῦ Κύρου μετ' οὐ πολὺ, καὶ ὡς πατέρα τιμηθῆναι. καὶ τὴν θυγατέρα Ἄμυτιν πρῶτον μὲν μητρικῆς ἀπολαῦσαι τιμῆς, ἔπειτα δὲ καὶ εἰς γυναῖκα ἀχθῆναι τῷ Κύρῳ, Σπιταμᾶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἀνῃρημένου, ὅτι ἐψεύσατο, ἀγνοεῖν εἰπὼν ἐρευνώμενον Ἀστυϊγᾶν. ταῦτα λέγει Κτησίας περὶ Κύρου, καὶ οὐχ οἷα Ἡρόδοτος. καὶ ὅτι πρὸς Βακτρίους ἐπολέμησε, καὶ ἀγχώμαλος ἡ μάχη ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ Βάκτριοι Ἀστυϊγᾶν μὲν, πατέρα Κύρου γεγεννημένον, Ἄμυτιν δὲ μητέρα καὶ γυναῖκα, ἔμαθον, ἑαυτοὺς ἑκόντες Ἄμυτι καὶ Κύρῳ παρέδοσαν.

III. Καὶ ὅτι πρὸς Σάκας ἐπολέμησε Κῦρος, καὶ συνέλαβεν Ἀμόργην τῶν Σακῶν μὲν βασιλέα, ἄνδρα δὲ Σπαρέθρης· ἥτις καὶ μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ ἀνδρὸς, στρατὸν συλλέξασα, ἐπολέμησε Κύρῳ, ἀνδρῶν μὲν στράτευμα, τριάκοντα μυριάδας, ἐπαγομένη, γυναικῶν δὲ, εἴκοσι. καὶ νικᾷ Κῦρον, καὶ συλλαμβάνει ζωγρίαν, μετὰ καὶ ἄλλων πλείστων· Παρμίσην τε τὸν Ἀμύτιος ἀδελφὸν, καὶ τρεῖς αὐτοῦ παῖδας. δι' οὓς ὕστερον καὶ Ἀμόργης ἀφείθη, ἐπεὶ κἀκεῖνοι ἀφείθησαν.

IV. Καὶ ὅτι στρατεύει Κῦρος ἐπὶ Κροῖσον καὶ πόλιν Σάρδεις, συνεργὸν ἔχων Ἀμόργην. ὅπως τε τῇ βουλῇ Οἰβαρᾶ Περσῶν εἴδωλα ξύλινα ἀνὰ τὸ τεῖχος φανέντα, εἰς δέος μὲν κατέστησε τοὺς ἐνοικοῦντας, ἥλω δὲ διὰ ταῦτα καὶ αὐτὴ ἡ πόλις. ὅπως τε πρὸ τῆς ἁλώσεως δίδοται ὁ παῖς Κροίσου ἐν ὁμήρου λόγῳ, δαιμονίου φαντάσματος ἀπατήσαντος Κροῖσον· ὅπως τε δολοῤῥαφοῦντος Κροίσου, ὁ παῖς κατ' ὀφθαλ-

μοὺς ἀναιρεῖται· καὶ ὅπως ἡ μήτηρ τὸ πάθος ἰδοῦσα, ἑαυτὴν τοῦ τείχους ἀποκρημνίζει, καὶ οὐ θνήσκει. ὅπως τε, ἁλούσης τῆς πόλεως, πρὸς τὸ ἐν τῇ πόλει ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καταφεύγει, καὶ θνήσκει. καὶ ὡς τρὶς ἐν τῷ ἱερῷ πεδηθεὶς ὑπὸ Κύρου, λύεται τρίτον ἀοράτως· καίτοι σφραγίδων τῷ ἱερῷ ἐπικειμένων, καὶ τούτων τὴν φυλακὴν Οἰβαρᾷ ἐμπεπιστευμένου. ὅπως τε οἱ συνδούμενοι Κροίσῳ, τὰς κεφαλὰς ἀπετέμνοντο, ὡς καταπροδιδόντες λύεσθαι Κροῖσον. καὶ ὅτε ἀναληφθεὶς ἐν τοῖς βασιλείοις, καὶ δεθεὶς ἀσφαλέστερον, βροντῶν καὶ σκηπτῶν ἐπενεχθέντων, λύεται πάλιν· καὶ τότε μόλις ὑπὸ Κύρου ἀφίεται. ἐξ οὗ καὶ περιείπετο, καὶ ἔδωκε Κῦρος Κροίσῳ πόλιν μεγάλην Βαρήνην, ἐγγὺς Ἐκβατάνων· ἐν ᾗ ἦσαν ἱππεῖς μὲν πεντακισχίλιοι, πελτασταὶ δὲ καὶ ἀκοντισταὶ καὶ τοξόται, μύριοι.

V. Ἔτι δὲ διαλαμβάνει ὡς ἀποστέλλει Κῦρος ἐν Περσίδι Πετισάκαν τὸν ἡμιάῤῥενα, μέγα παρ' αὐτῷ δυνάμενον, ἐνέγκαι ἀπὸ Βαρκανίων Ἀστυΐγᾶν· ἐπόθει γὰρ αὐτός τε καὶ ἡ θυγάτηρ Ἄμυτις τὸν πατέρα ἰδεῖν. καὶ ὡς Οἰβαρᾶς βουλεύει Πετισάκᾳ ἐν ἐρήμῳ τόπῳ καταλιπόντα Ἀστυΐγᾶν, λιμῷ καὶ δίψῃ ἀπολέσαι· καὶ γέγονε. δι' ἐνυπνίων δὲ τοῦ μιάσματος μηνυθέντος, Πετισάκας, πολλάκις αἰτησαμένης Ἀμύτιος, εἰς τιμωρίαν παρὰ Κύρου ἐκδίδοται. ἡ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύξασα, καὶ τὸ δέρμα περιδείρασα, ἀνεσταύρωσεν. Οἰβαρᾶς δὲ δεδιὼς μὴ τὰ ὅμοια πείσεται, καίτοι Κύρου μηδὲν τοιοῦτον ἰσχυριζομένου παραχωρῆσαι, αὐτὸς ὅμως ἀποκαρτερήσας δι' ἡμερῶν δέκα, ἑαυτὸν ἐξήγαγεν. Ἀστυΐγας δὲ μεγαλοπρεπῶς ἐτάφη· καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ δὲ ἄβρωτος αὐτοῦ διέμεινεν ὁ νεκρός. λέοντες γὰρ αὐτοῦ (φασὶ) μεχρὶ Πετισάκα πάλιν ἐλθεῖν καὶ αναλαβεῖν, ἐφύλαττον τὸν νεκρόν.

VI. Κῦρος δὲ στρατεύει ἐπὶ Δέρβικας, Ἀμοραίου βασιλεύοντος αὐτῶν· καὶ ἐξ ἐνέδρας οἱ Δέρβικες ἱστῶ-

σιν ἐλέφαντας, καὶ τοὺς ἱππεῖς Κύρου τρέπουσι, καὶ πίπτει καὶ αὐτὸς Κύρος ἐκ τοῦ ἵππου· καὶ Ἰνδὸς ἀνὴρ (συνεμάχοντο γὰρ καὶ Ἰνδοὶ τοῖς Δερβίκεσιν, ἐξ ὧν καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἔφερον) οὗτος οὖν ὁ Ἰνδὸς πεπτωκότα Κύρον βάλλει ἀκοντίῳ ὑπὸ τὸ ἰσχίον, εἰς τὸν μηρόν· ἐξ οὗ καὶ τελευτᾷ. τότε δὲ ζῶντα ἀνελόμενοι αὐτὸν οἱ οἰκεῖοι, ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἧσαν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ μάχῃ καὶ Περσῶν πολλοὶ καὶ Δερβίκων ἴσοι. μύριοι γὰρ καὶ αὐτοί.

VII. Ἀμόργης δὲ περὶ Κύρου ἀκούσας, σπουδῇ παραγίνεται, ἔχων Σακῶν δισμυρίους ἱππέας. καὶ πολέμου συῤῥαγέντος Περσῶν καὶ Δερβίκων, νικᾷ κατακράτος ὁ Περσικὸς καὶ Σακῶν στρατός. ἀναιρεῖται δὲ καὶ ὁ τῶν Δερβίκων βασιλεὺς Ἀμοραῖος, καὶ αὐτὸς καὶ οἱ δύο παῖδες αὐτοῦ. ἀπέθανον δὲ Δερβίκων μὲν τρισμύριοι, Περσῶν δὲ ἐννεακισχίλιοι. καὶ προσεχώρησεν ἡ χώρα Κύρῳ.

VIII. Κύρος δὲ μέλλων τελευτᾷν, Καμβύσην μὲν τὸν πρῶτον υἱὸν, βασιλέα καθίστη· Ταννυοξάρκην δὲ τὸν νεώτερον, ἐπέστησε δεσπότην Βακτρίων καὶ τῆς χώρας, καὶ Χοραμνίων, καὶ Παρθίων, καὶ Καρμανίων, ἀτελεῖς ἔχειν τὰς χώρας διορισάμενος. τῶν δὲ Σπιταμᾶ παίδων, Σπιτάδην μὲν, Δερβίκων ἀπέδειξε σατράπην, Μεγαβέρνην δὲ, Βαρκανίων· τῇ μητρὶ δὲ πάντα πείθεσθαι προσέταττε. καὶ Ἀμόργην φίλον τούτοις, τῶν δεξιῶν ἐμβαλλομένων, ἐποιεῖτο, καὶ ἀλλήλοις· καὶ τοῖς μὲν ἐμμένουσι ταῖς πρὸς ἀλλήλους εὐνοίαις ἀγαθὰ ηὔχετο, ἐπηρᾶτο δὲ τοῖς χειρῶν ἄρξουσιν ἀδίκων. ταῦτα εἰπὼν, ἐτελεύτησε τρίτῃ ὕστερον ἀπὸ τοῦ τραύματος ἡμέρᾳ, βασιλεύσας ἔτη λ΄. ἐν οἷς ὁ ιά Κτησίου λόγος τοῦ Κνιδίου.

IX. Ἄρχεται δὲ ὁ ιβ΄ ἀπὸ τῆς Καμβύσου βασιλείας. οὗτος βασιλεύσας ἀπέστειλε τὸν τοῦ πατρὸς διὰ Βαγαπάτου τοῦ ἡμιάῤῥενος εἰς Πέρσας ταφῆναι

νεκρόν· καὶ τἄλλα ὡς ὁ πατὴρ ὡρίσατο, διῳκήσατο. μέγιστον δὲ παρ' αὐτῷ ἠδύνατο Ἀρτασύρας Ὑρκάνιος· τῶν δὲ ἡμιαῤῥένων Ἰξαβάτης τε καὶ Ἀσπαδάτης καὶ Βαγαπάτης, ὃς καὶ παρὰ τῷ πατρὶ μέγιστος. καὶ μετὰ τὸν Πετισάκα θάνατον, οὗτος στρατεύει ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα Ἀμυρταῖον, Κομβαφέως τοῦ ἡμιάῤῥενος, ὃς ἦν μέγα δυνάμενος παρὰ τῷ Αἰγυπτίων βασιλεῖ, καταπροδόντος τάς τε γεφύρας καὶ τἄλλα τῶν Αἰγυπτίων πράγματα, ἐφ' ᾧ γενέσθαι ὕπαρχος Αἰγύπτου. καὶ γέγονε. ταῦτα γὰρ αὐτῷ Καμβύσης διὰ Ἰξαβάτου τοῦ Κομβαφέως ἀνεψιοῦ συνέθετο, καὶ αὐτὸς οἰκειοφώνως ὕστερον. ζωγρίαν δὲ λαβὼν τὸν Ἀμυρταῖον, οὐδὲν ἄλλο κακὸν εἰργάσατο ἢ ὅτι εἰς Σοῦσα ἀνάσπαστον σὺν ἑξακισχιλίοις Αἰγυπτίοις, οὓς αὐτὸς ᾑρετίσατο, ἐποίησατο. καὶ τὴν Αἴγυπτον δὲ πᾶσαν ὑπέταξεν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ μάχῃ, Αἰγυπτίων μὲν μυριάδες πέντε, Περσῶν δὲ δύο.

X. Μάγος δέ τις Σφενδαδάτης ὄνομα, ἁμαρτήσας καὶ μαστιγωθεὶς ὑπὸ Τανυοξάρκου, ἀφικνεῖται πρὸς Καμβύσην, ἐνδιαβάλλων τὸν ἀδελφὸν Τανυοξάρκην ὡς ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ· καὶ σημεῖον ἐδίδου τῆς ἀποστάσεως, ὡς εἰ κληθείη ἐλθεῖν, οὐκ ἂν ἔλθοι. δηλοῖ τοίνυν ὁ Καμβύσης ἐλθεῖν τὸν ἀδελφόν· ὁ δὲ, χρείας ἄλλης ἀπαιτούσης μένειν, ἀνεβάλετο. παῤῥησιάζεται ταῖς διαβολαῖς πλέον ὁ μάγος. Ἄμυτις δὲ ἡ μήτηρ τὰ τοῦ μάγου ὡς ἦν ὑπονοοῦσα, ἐνουθέτει Καμβύσην τὸν υἱὸν μὴ πείθεσθαι. ὁ δὲ ὑπεκρίνετο μὴ πείθεσθαι, ἐπείθετο δὲ μάλιστα. διαπεμψαμένου δὲ τρίτον Καμβύσου πρὸς τὸν ἀδελφὸν, παραγίνεται. καὶ ἀσπάζεται μὲν αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς, οὐδὲν δὲ ἧττον ἀνελεῖν ἐμελέτα. κρύφα δὲ Ἀμύτιος εἰς πρᾶξιν ἀγαγεῖν τὴν μελέτην ἔσπευδε. καὶ λαμβάνει πέρας ἡ πρᾶξις. ὁ γάρ τοι μάγος

βουλῆς τῷ βασιλεῖ κοινωνῶν, βουλεύει τοιοῦτον· ὅμοιος ἦν αὐτὸς ὁ μάγος κάρτα τῷ Τανυοξάρκῃ. βουλεύει τοιγαροῦν αὐτὸν μὲν ἐν τῷ φανερῷ, ὡς δῆθεν ἀδελφοῦ βασιλέως κατειπόντα τὴν κεφαλὴν προστάξαι ἀποτμηθῆναι, ἐν δὲ τῷ κρυπτῷ ἀναιρεθῆναι Τανυοξάρκην, καὶ τὴν ἐκείνου στολὴν ἀμφιασθῆναι τὸν μάγον· ὥστε καὶ τῷ ἀμφιάσματι νομίζεσθαι Τανυοξάρκην. καὶ γίνεται ταῦτα. αἵματι γὰρ ταύρου, ὃ ἐξέπιεν, ἀναιρεῖται Τανυοξάρκης. ἀμφιάζεται δὲ ὁ μάγος, καὶ νομίζεται Τανυοξάρκης. καὶ λανθάνει πάντας ἐπὶ πολὺν χρόνον, πλὴν Ἀρτασύρα καὶ Βαγαπάτου καὶ Ἰξαβάτου. τούτοις γὰρ μόνοις Καμβύσης ἐθάῤῥησε τὴν πρᾶξιν.

XI. Λάβυζον δὲ ἡμιαῤῥένων τὸν πρῶτον οἳ ἦσαν Τανυοξάρκεω, προσκαλεσάμενος ὁ Καμβύσης, καὶ τοὺς ἄλλους ὑποδείξας τὸν μάγον ὡς ἐσχημάτιστο καθεζόμενον· "Τοῦτον (ἔφη) νομίζετε Τανυοξάρκην;" ὁ δὲ Λάβυζος θαυμάσας· "Καὶ τίνα ἄλλον, ἔφη, νομιοῦμεν;" τοσοῦτον ἐλάνθανε τῇ ὁμοιότητι ὁ μάγος. ἐκπέμπεται οὖν εἰς Βακτρίους, καὶ πράττει πάντα ὡς Τανυοξάρκης. πέντε δὲ ἐνιαυτῶν διελθόντων, μηνύεται ἡ Ἄμυτις τὸ δρᾶμα διὰ Τιβέθεως τοῦ ἡμιαῤῥένος, ὃν ὁ μάγος τυπτήσας ἐτύγχανε. καὶ αἰτεῖ τὸν Σφενδαδάτην παρὰ Καμβύσου. ὁ δὲ οὐ δίδωσιν. ἡ δὲ ἐπαρᾶται, καὶ πιοῦσα φάρμακον, τελευτᾷ.

XII. Θύει ὁ Καμβύσης, καὶ τῶν ἱερείων σφαζομένων αἷμα οὐκ ἀποῤῥεῖ· καὶ ἀθυμεῖ. καὶ τίκτει αὐτῷ ἡ Ῥωξάνη παιδίον ἀκέφαλον· καὶ πλέον ἀθυμεῖ. καὶ οἱ μάγοι λέγουσιν αὐτῷ τὴν τῶν τεράτων δήλωσιν, ὅτι οὐ καταλείψει τῆς ἀρχῆς διάδοχον· καὶ ἐφίσταται αὐτῷ ἡ μήτηρ ἐν νυκτὶ, ἀπειλοῦσα τῆς μιαιφονίας· καὶ πλέον ἀθυμεῖ. ἀφικόμενος δὲ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ξέων ξυλάριον μαχαίρᾳ, διατριβῆς χάριν, παίει τὸν μηρὸν εἰς τὸν μῦν, καὶ ἑνδεκαταῖος τελευτᾷ, βασιλεύσας δυοῖν δέοντα εἴκοσι.

XIII. Βαγαπάτης δὲ καὶ Ἀρτασύρας, πρὶν ἢ Καμβύσης τελευτῆσαι, ἐβουλεύσαντο βασιλεῦσαι τὸν Μάγον. καὶ ἐβασίλευσεν, ἐκείνου τελευτήσαντος. λαβὼν δὲ τὸ Καμβύσου σῶμα Ἰξαβάτης ἦγεν εἰς Πέρσας. τοῦ μάγου δὲ βασιλεύσαντος ἐπ' ὀνόματι τοῦ Τανυοξάρκου, ἧκεν Ἰξαβάτης ἐκ Περσίδος, καὶ κατειπὼν τῇ στρατιᾷ πάσῃ, καὶ θριαμβεύσας τὸν μάγον, κατέφυγεν εἰς τὸ ἱερόν· ἐκεῖθέν τε συλληφθεὶς ἀπετμήθη.

XIV. Ἐντεῦθεν ἑπτὰ τῶν Περσῶν ἐπίσημοι συνέθεντο ἀλλήλοις κατὰ τοῦ μάγου, Ὀνόφας, Ἰδέρνης, Νορονδαβάτης, Μαρδόνιος, Βαρίσσης, Ἀρταφέρνης, καὶ Δαρεῖος Ὑστάσπεω. τούτων ἀλλήλοις πίστεις δόντων, προσλαμβάνεται καὶ ὁ Ἀρτασύρας, εἶτα καὶ ὁ Βαγαπάτης, ὃς τὰς κλεῖς πάσας τῶν βασιλείων εἶχε. καὶ εἰσελθόντες διὰ τοῦ Βαγαπάτου οἱ ἑπτὰ εἰς τὰ βασίλεια, εὑρίσκουσι τὸν μάγον παλλακῇ Βαβυλωνίᾳ συγκαθεύδοντα. ὡς δὲ εἶδεν, ἀνεπήδησε· καὶ μηδὲν εὑρὼν τῶν πολεμικῶν ὀργάνων, (πάντα γὰρ ὁ Βαγαπάτης λάθρα ὑπεξήγαγε) δίφρον χρύσεον συντρίψας, καὶ λαβὼν τὸν πόδα, ἐμάχετο. καὶ τέλος, κατακεντηθεὶς ὑπὸ τῶν ἑπτὰ, ἀπέθανε, βασιλεύσας μῆνας ἑπτά.

XV. Βασιλεύει δὲ τῶν ἑπτὰ ὁ Δαρεῖος, τοῦ ἵππου, καθὰ συνέκειτο ἀλλήλοις, πρώτου, μηχανῇ τινὶ καὶ τέχνῃ, ἐπειδὴ ὁ ἥλιος πρὸς ἀνατολὰς ἐγένετο, χρεμετίσαντος. ἄγεται τοῖς Πέρσαις ἑορτὴ τῆς μαγοφονίας, καθ' ἣν Σφενδαδάτης ὁ μάγος ἀνήρηται. Δαρεῖος προστάσσει τάφον ἑαυτῷ κατασκευασθῆναι ἐν τῷ δισσῷ ὄρει· καὶ κατασκευάζεται. ἐπιθυμήσας δὲ ἰδεῖν αὐτὸν, ὑπό τε τῶν Χαλδαίων καὶ τῶν γονέων κωλύεται. οἱ δὲ γονεῖς, ἀνελθεῖν βουληθέντες, ἐπειδὴ οἱ ἱερεῖς εἶδον [ὄφεις] οἱ ἀνέλκοντες αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθησαν, καὶ φοβηθέντες ἀφῆκαν τὰ σχοινία, ἔπεσον καὶ ἐτελεύτησαν. καὶ ἐλυπήθη Δαρεῖος λίαν· καὶ

ἀπετμήθησαν αἱ κεφαλαὶ, τεσσαράκοντα ὄντων τῶν ἀνελκόντων.

XVI. Ὅτι ἐπιτάσσει Δαρεῖος Ἀριαράμνῃ τῷ σατράπῃ Καππαδοκίας, ἐπὶ Σκύθας διαβῆναι, καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας αἰχμαλωτίσαι. ὁ δὲ, διαβὰς πεντηκοντόροις λ΄, ἠχμαλώτισε. συνέλαβε δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως τῶν Σκυθῶν Μαρσαγέτην, ἐπὶ κακώσει εὑρὼν παρὰ τοῦ οἰκείου ἀδελφοῦ δεδεμένον.

XVII. Σκυθάρκης δὲ ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς ὀργισθεὶς ἔγραψεν ὑβρίζων Δαρεῖον· καὶ ἀντεγράφη αὐτῷ ὁμοίως. στράτευμα δὲ ἀγείρας Δαρεῖος, ὀγδοήκοντα μυριάδας, καὶ ζεύξας τὸν Βόσπορον καὶ τὸν Ἴστρον, διέβη ἐπὶ Σκύθας, ὁδὸν ἐλάσας ἡμερῶν ιέ. καὶ ἀντέπεμπον ἀλλήλοις τόξα· ἐπικρατέστερα δ' ἦν τὰ τῶν Σκυθῶν. διὸ καὶ φεύγων Δαρεῖος διέβη τὰς γεφυρώσεις· καὶ ἔλυσε σπεύδων πρὶν ἢ τὸ ὅλον διαβῆναι στράτευμα· καὶ ἀπέθανον ὑπὸ Σκυθάρκου οἱ καταλειφθέντες ἐν τῇ Εὐρώπῃ, μυριάδες ὀκτώ. Δαρεῖος δὲ τὴν γέφυραν διαβὰς, Καλχηδονίων οἰκίας καὶ ἱερὰ ἐνέπρησεν, ἐπεὶ τὰς πρὸς αὐτοῖς γεφύρας ἐμελέτησαν λῦσαι· καὶ ὅτι τὸν βωμὸν, ὃν περῶν Δαρεῖος κατέθετο ἐπ' ὀνόματι διαβατηρίου Διὸς, ἠφάνισαν.

XVIII. Δάτις δ' ἐπανιὼν ἐκ Πόντου, καὶ τοῦ Μηδικοῦ στόλου ἡγούμενος, ἐπόρθει νήσους καὶ τὴν Ἑλλάδα. ἐν Μαραθῶνι δὲ Μιλτιάδης ὑπαντιάζει, καὶ νικᾷ τοὺς βαρβάρους, καὶ πίπτει καὶ αὐτὸς Δάτις. καὶ οὐδὲ τὸ σῶμα Πέρσαις αἰτησαμένοις ἐδόθη.

XIX. Δαρεῖος δὲ ἐπανελθὼν εἰς Πέρσας, καὶ θύσας, καὶ ἡμέρας νοσήσας λ΄, τελευτᾷ· ζήσας μὲν ἔτη ιβ΄ πρὸ τῆς βασιλείας, βασιλεύσας δὲ ἔτη λά. ἀπέθανε δὲ καὶ Ἀρτασύρας. καὶ ὁ Βαγαπάτης δὲ τὸ σῆμα Δαρείου παρακαθίσας ἔτη ζ΄, ἐτελεύτησε.

XX. Βασιλεύει Ξέρξης ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Ἀρτάπανος ὁ Ἀρτασύρα παῖς γίνεται δυνατὸς παρ' αὐτῷ, ὡς ὁ πατὴρ παρὰ τῷ πατρὶ, καὶ Μαρδόνιος ὁ παλαιός. ἡμιαῤῥένων δὲ μέγιστον ἠδύνατο Νατάκας. γαμεῖ δὲ Ξέρξης Ὀνόφα θυγατέρα Ἄμιστριν, καὶ γίνεται αὐτῷ παῖς Δαρειαῖος· καὶ ἕτερος μετὰ δύο ἔτη, Ὑστάσπης, καὶ ἔτι Ἀρταξέρξης· καὶ θυγατέρες δύο, ὧν ἡ μὲν, Ἄμυτις, κατὰ τὴν ὀνομασίαν τῆς μάμμης· ἡ δὲ, Ῥοδογούνη.

XXI. Ὁ δὲ δὴ Ξέρξης στρατεύει ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, ὅτι τε Καλχηδόνιοι λῦσαι τὴν γέφυραν (ὡς ἤδη εἴρηται) ἐπειράθησαν· καὶ ὅτι τὸν βωμὸν ὃν ἔστησε Δαρεῖος, καθεῖλον· καὶ ὅτι Δάτιν Ἀθηναῖοι ἀνεῖλον, καὶ οὐδὲ τὸν νεκρὸν ἔδοσαν. πρότερον δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἀφίκετο, καὶ ἰδεῖν ἐπεθύμησε τὸν Βελιτανᾶ τάφον, καὶ εἶδε διὰ Μαρδονίου· καὶ τὴν πύελον ἐλαίου οὐκ ἴσχυσεν, ὥσπερ καὶ ἐγέγραπτο, πληρῶσαι.

XXII. Ἐξελαύνει Ξέρξης εἰς Ἐκβάτανα, καὶ ἀγγέλλεται αὐτῷ ἀπόστασις Βαβυλωνίων, καὶ Ζωπύρου τοῦ στρατηγοῦ αὐτῶν ὑπὸ σφῶν ἀναίρεσις. οὕτως καὶ περὶ τούτων φησὶ Κτησίας, καὶ οὐχ ὡς Ἡρόδοτος· ἃ δὲ περὶ Ζωπύρου ἐκεῖνος λέγει, πλὴν ὅτι ἡμίονος αὐτῷ ἔτεκεν, [ἐπεὶ] τά γε ἄλλα Μεγάβυζον οὗτος λέγει διαπράξασθαι, ὃς ἦν γαμβρὸς ἐπὶ τῇ θυγατρὶ Ἄμυτι, τοῦ Ξέρξου. οὕτως μὲν ἥλω διὰ τοῦ Μεγαβύζου Βαβυλών. δίδωσι δὲ αὐτῷ Ξέρξης ἄλλα τε πολλὰ, καὶ μύλην χρυσῆν, ἓξ ἕλκουσαν τάλαντα· ὃ τιμιώτατον τῶν βασιλικῶν δώρων παρὰ Πέρσαις ἐστί.

XXIII. Ξέρξης δὲ συναγείρας στρατιὰν Περσικὴν, ἄνευ τῶν ἁρμάτων, ὀγδοήκοντα μυριάδας, καὶ τριήρεις χιλίας, ἤλαυνεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ζευγνὺς τὴν Ἄβυδον. Δημάρατος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος παρεγένετο ἤδη πρῶτον, καὶ συνῆν αὐτῷ ἐν τῇ διαβάσει, καὶ ἀπεῖργε τῆς εἰς Λακεδαίμονα ἐφόδου.

Ξέρξης δὲ προσβάλλει ἐν Θερμοπύλαις Λεωνίδᾳ τῷ στρατηγῷ τῶν Λακεδαιμονίων, δι' Ἀρταπάνου, ἔχοντος μυρίους. καὶ κατεκόπη τὸ Περσικὸν πλῆθος, τῶν Λακεδαιμονίων δύο ἢ τριῶν ἀναιρεθέντων. εἶτα προσβαλεῖν κελεύει μετὰ δισμυρίων· καὶ ἧττα γίνεται κἀκείνων. εἶτα μαστιγοῦνται ἐπὶ τῷ πολεμεῖν· καὶ μαστιγούμενοι, ἔτι ἡττῶντο. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ κελεύει μάχεσθαι, μετὰ πεντακισμυρίων· καὶ ἐπεὶ οὐδὲν ἤνυεν, ἔλυσε τότε τὸν πόλεμον.

XXIV. Θώραξ δὲ ὁ Θεσσαλὸς, καὶ Τραχινίων οἱ δυνατοὶ, Καλλιάδης καὶ Τιμαφέρνης, παρῆσαν στρατιὰν ἔχοντες. καλέσας δὲ Ξέρξης τούτους τε καὶ τὸν Δημάρατον καὶ τὸν Ἡγίαν τὸν Ἐφέσιον, ἔμαθεν ὡς οὐκ ἂν ἡττηθεῖεν Λακεδαιμόνιοι εἰ μὴ κυκλωθείησαν. ἡγουμένων δὲ τῶν δύο Τραχινίων, διὰ δυσβάτου στρατὸς Περσικὸς διελήλυθε, μυριάδες τέσσαρες· καὶ κατὰ νώτου γίνονται τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ κυκλωθέντες ἀπέθανον μαχόμενοι ἀνδρείως ἅπαντες.

XXV. Ξέρξης δὲ πάλιν στράτευμα πέμπει κατὰ Πλαταιέων, μυριάδας ιβ΄, ἡγούμενον αὐτοῖς Μαρδόνιον ἐπιστήσας. Θηβαῖοι δ' ἦσαν οἱ κατὰ Πλαταιέων τὸν Ξέρξην κινοῦντες. ἀντιστρατεύει δὲ Παυσανίας ὁ Λακεδαιμόνιος, τριακοσίους μὲν ἔχων Σπαρτιήτας, χιλίους δὲ τῶν περιοίκων, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων πόλεων χιλιάδας ἕξ. καὶ νικᾶται κατακράτος ἡ Περσικὴ στρατιὰ, καὶ φεύγει τραυματισθεὶς καὶ Μαρδόνιος. οὗτος ὁ Μαρδόνιος πέμπεται συλῆσαι τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν παρὰ Ξέρξου· κἀκεῖ, φησὶ, θνήσκει, χαλάζης ἐπιπεσούσης παχείας· ἐπ' ᾧ λίαν Ξέρξης ἐλυπήθη.

XXVI. Ξέρξης δὲ ἐπ' αὐτὰς Ἀθήνας ἐλαύνει. καὶ Ἀθηναῖοι, πληρώσαντες ἑκατὸν δέκα τριήρεις, φεύγουσιν εἰς Σαλαμῖνα. καὶ Ξέρξης τὴν πόλιν κενὴν αἱρεῖ, καὶ ἐμπίμπρησι, πλὴν τῆς ἀκροπόλεως. ἐν αὐτῇ γὰρ ἔτι τινὲς ὑπολειφθέντες ἐμάχοντο. τέλος κἀκείνων

νυκτὶ φυγόντων, κἀκείνην συνέφλεξαν. ὁ δὲ Ξέρξης αὐτόθεν ἐλθὼν ἐπὶ στενότατον τῆς Ἀττικῆς, ὃ Ἡράκλειον καλεῖται, ἐχώννυε χῶμα ἐπὶ Σαλαμῖνα, πεζῇ ἐπ' αὐτὴν διαβῆναι διανοούμενος. βουλῇ δὲ Θεμιστοκλέους Ἀθηναίου καὶ Ἀριστείδου, τοξόται μὲν ἀπὸ Κρήτης προσκαλοῦνται καὶ παραγίνονται. εἶτα ναυμαχία Περσῶν καὶ Ἑλλήνων γίνεται· Περσῶν μὲν ναῦς ἐχόντων ὑπὲρ τὰς χιλίας, στρατηγοῦντος αὐτοῖς Ὀνόφα· Ἑλλήνων δὲ, ἑπτακοσίας. καὶ νικῶσιν Ἕλληνες, καὶ διαφθείρονται Περσικαὶ πεντακόσιαι νῆες, καὶ φεύγει Ξέρξης, βουλῇ πάλιν καὶ τέχνῃ Ἀριστείδου καὶ Θεμιστοκλέους. ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἁπάσαις μάχαις ἀπέθανον Περσῶν ιβ' μυριάδες.

XXVII. Ξέρξης δὲ περάσας εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἀπελαύνων εἰς Σάρδεις, ἔπεμπε Μεγάβυζον τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερὸν συλῆσαι. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος παρῃτεῖτο, ἀποστέλλεται Ματακᾶς ὁ εὐνοῦχος, ὕβρεις τε φέρων τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ πάντα συλήσων. καὶ δὴ οὕτως ποιήσας, πρὸς Ξέρξην ὑπέστρεφε.

XXVIII. Ξέρξης δὲ ἀπὸ Βαβυλῶνος εἰς Πέρσας παραγίνεται, καὶ Μεγάβυζος κατὰ τῆς γυναικὸς τῆς ἰδίας Ἀμύτιος, (ἣ θυγάτηρ, ὡς προείρηται, Ξέρξου ἐτύγχανεν) ὡς μεμοιχευμένης, λόγους ἐκίνει. καὶ ἐπιτιμᾶται Ἄμυτις λόγοις ὑπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ ὑπισχνεῖται σωφρονεῖν.

XXIX. Ἀρτάπανος δὲ, μέγα παρὰ Ξέρξῃ δυνάμενος, μετὰ Σπαμίτρου τοῦ ἡμιάῤῥενος, καὶ αὐτοῦ μέγα δυναμένου, βουλεύονται ἀνελεῖν Ξέρξην· καὶ ἀναιροῦσι. καὶ πείθουσιν Ἀρτοξέρξην τὸν υἱὸν ὡς Δαρειαῖος αὐτὸν ὁ ἕτερος παῖς ἀνεῖλε. καὶ παραγίνεται Δαρειαῖος, ἀγόμενος ὑπὸ Ἀρταπάνου εἰς τὴν οἰκίαν Ἀρτοξέρξου, πολλὰ βοῶν καὶ ἀπαρνούμενος ὡς οὐκ εἴη φονεὺς τοῦ πατρός· καὶ ἀποθνήσκει.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ἘΚΛΟΓΗΣ ἘΚ ΤΩΝ ΚΤΗΣΙΟΥ ΤΟΥ ΚΝΙΔΙΟΥ ΠΕΡΣΙΚΩΝ.

GLOSSÆ HERODOTEÆ,

SIVE

ΛΕΞΙΚΟΝ

ΤΩΝ ʽΗΡΟΔΟΤΕΙΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

ʽΙστορίας Α΄.

Ἀνέλῃ, χρήσῃ. Lib. I. cap. 13.

Ἐξ ἠθέων. ἐκ τόπων, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. l. i. c. 15.

Πηκτίς. ὄργανον, ψαλτήριον, αὐλός. εἶδος ἀκολάστου σχήματος. l. i. c. 17.

Διθύραμβος. ὕμνος εἰς Διόνυσον. l. i. c. 23.

Σκευή. ὅπλισις καὶ στολή. l. i. c. 24.

Ἑδώλοισιν. ὑποστρώμασι νηὸς, ζυγαῖς, καθέδραις. ibidem.

Ὄρθιον νόμον Θαμύρα. ὁ κιθαρῳδικὸς τρόπος τῆς μελῳδίας, ἁρμονίαν ἔχων τακτὴν καὶ ῥυθμὸν ὡρισμένον. ἦσαν δὲ ζ΄. ὧν εἷς ὁ ὄρθιος. ibidem.

Ἀνακῶς. ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς. ibidem.

Ξενίην συνεθήκατο. ἀντὶ τοῦ ὡς ξένιον ἐδωρήσατο. l. i. c. 27.

Ἐπιστρεφέως. ἀπατητικῶς ἢ ἐπιμελῶς. l. i. c. 30.

Ἡκούσης. ἐχούσης. ibidem.

Σπερχθείς. ταραχθεὶς, θυμωθείς. l. i. c. 32.

Χρήματος. πράγματος. l. i. c. 33.

Ἀνδρεών. μέγας οἶκος. l. i. c. 34.

Ἐπίστιος. ἔποικος. l. i. c. 35. et 44.

Ἐξηρτυμένοι. κατεσκευασμένοι, ἡτοιμασμένοι. l. i. c. 43.
Ἠμεκτέων. δυσφορῶν. l. i. c. 44.
Ἑταιρεῖος. ὁ Ζεὺς παρὰ Κρησίν. ibidem.
Συνηλίζοντο. συνηθροίζοντο. l. i. c. 62.
Μετεξέτεροι. ἔνιοι, τινές. l. i. c. 63.
Ἐνωμοτία. τάξις τὶς παρὰ Ἀττικοῖς. l. i. c. 65.
Τριηκάδας. δεῖπνα κατὰ δήμους καὶ ἀριθμὸς λʹ ἀνδρῶν. ibidem.
Ἐλινύειν. ἡσυχάζειν. l. i. c. 67.
Ἐννώσας. διανοηθείς. l. i. c. 68.
Ἀναξυρίδας. τὰ βαθέα καὶ βασιλικὰ τῶν ὑποδημάτων, ἢ τὰ νῦν βρακία λεγόμενα. l. i. c. 71.
Ἀβρόν. καλὸν, αὐθάδες, σεμνὸν, τρυφερόν. ibidem.
Ἀναισιμοῦν. δαπανᾷν, ἀναλίσκειν. l. i. c. 72.
Ἴλη. συστροφὴ, τάξις ὄχλου ἱππική. l. i. c. 73.
Εὐεστώ. εὐημερία, εὐετηρία. ἡ καλλίστη τῶν ἐτῶν διαγωγή. Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ Σʹ γράφει. l. i. c. 85.
Ἀνέγνωσεν. ἀνέπεισεν, ἀνεδίδαξεν. l. i. c. 86.
Ἐπίδοξα. ἀντὶ τοῦ προσδόκιμα. l. i. c. 89.
Κνάφος. ἄκανθα ἕλκουσα ἱμάτια. l. i. c. 92.
Οὖροι. ὁροθεσία. l. i. c. 93.
Πεσσοί. ψῆφοι, ἐν αἷς ἔπαιζον. l. i. c. 94.
Φαρμάκοισι. βαφαῖς. l. i. c. 98.
Ἐλόχισεν. εἰς λόχους κατέταξεν. l. i. c. 103.
Κατὰ τέλεα. τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ συντελεῖν εἰς τάγμα. ibidem.
Εὔτυκτα, ἕτοιμα, ῥᾴδια, εἰργασμένα. l. i. c. 119.
Ἐπιφορήματα. τραγήματα. l. i. c. 133.
Λευκή. [Λεύκη.] πάθος τὶ περὶ ὅλον τὸ σῶμα. l. i. c. 138.
Πρυτανεῖον. θεσμοθέσιον, θόλος, καὶ ἡ τοῦ σίτου θήκη. l. i. c. 146.
Ἔπιπλα. ἡ μὴ ἐγγαία κτῆσις, ἀλλ' ἐπιπόλαιος. ἔπιπλα καὶ τὰ ἐπάνω τῶν στρωμάτων. l. i. c. 150. 164.
Ἤθεα. τόποι, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. l. i. c. 156.

Πρόχυσις. τὸ ἀποσπεῖσαι. l. i. c. 160.
Μύδρον. σίδηρον ἀργόν. l. i. c. 165.
Ἔμβολος. χάλκωμα περιτιθέμενον κατὰ πρῶραν ταῖς ναυσίν. l. i. c. 166.
Ἐναγίζειν. τὰς χοὰς ἐπιφέρειν, ἢ θύειν τοῖς κατοιχομένοις, ἢ τὸ διὰ πυρὸς δαπανᾷν. l. i. c. 167.
Ἡβηδόν. μετὰ ἰσχύος, μετὰ ἀκολασίας. l. i. c. 172.
Ἀντίξοον. τὸ ἐναντιούμενον. l. i. c. 174.
Ταρσοὶ καλάμων. τρασιὰ ἐν ᾗ ἐξήραινον τὴν πλίνθον. l. i. c. 179.
Φάρσος. τρύφος, κλάσμα, ἀκρωτήριον. l. i. c. 180.
Αἱμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ᾠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τειχίον, ὃ νῦν ἑρμακίας καλοῦσιν. ibidem.
Λαῦραι. ῥύμαι, ἄμφοδοι. ibidem.
Καταγωγή. πανδοκεῖον. l. i. c. 181.
Ἔλυτρον. σκέπη, θήκη, δέρμα. l. i. c. 185.
Συμψήσας. συντρίψας. l. i. c. 189.
Σχοινοτενές. μακρὸν, ὀρθόν. l. i. c. 189. 199.
Ψῆνες. κωνωπεῖα τὰ ἐν τοῖς ὀλύνθοις γινόμενα. l. i. c. 193.
Ἀλεξομένους. ἀμυνομένους. l. i. c. 211.
Σαγάρεις. πελέκεις, τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. l. i. c. 215.
Ἄρδις. φαρέτρας, βέλη. ibidem.
Φάλαρα. τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα. ibidem.

Ἱστορ. Β′.

Κνυζημάτων. τῶν γοερῶν ἀποφθεγμάτων. Lib. II. cap. 2.
Γεωπεῖναι. οἱ γῆς πεινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. l. ii. c. 6
Ἀπίσας. ἱκανώσας. l. ii. c. 7.
Μυχοί. αἱ καταδύσεις, τὰ ἔνδον, λιμένες, κοιλότητες, τὰ ἔσχατα, ἔσω. l. ii. c. 11.
Ἐπιεικεστάτη. μετρία, εὐγνώμων, καλῶς ἔχουσα. l. ii. c. 22.
Βυσσός. βυθός. l. ii. c. 28.
Χοιράδες. πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ. l. ii. c. 29.

Εὐμαρέη. ἀπόπατος. l. ii. c. 35.
Πεσσόμενα. ὀπτώμενα. l. ii. c. 37.
Βάρις. ναῦς. ἡ λέξις σημαίνει καὶ τείχη καὶ πύργον, καὶ μεγίστας οἰκίας καὶ σφαίρας καὶ αὐλὰς, καὶ στοὰς μεγάλας. l. ii. c. 41.
Ὄσιρις. ὁ Διόνυσος λέγεται. l. ii. c. 42.
Ἐγχρίψαι. ἐμπεσεῖν, προσπελάσαι. l. ii. c. 60.
Κορύνη. ξύλον ἐπικαμπές. l. ii. c. 63.
Πρόπολος. νεωκόρος. μετὰ τοῦ Σ' ὁ δοῦλος. l. ii. c. 64.
Μελεδωνοί. φροντισταί. l. ii. c. 65.
Ἀμφιδέας. ἁλύσεις. οἱ δὲ ψέλλια. l. ii. c. 69.
Κρέξ. ὄρνεον δυσοιωνιστὸν τοῖς γαμοῦσιν. l. ii. c. 76.
Συρμαΐζειν. καθαίρειν πόματι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος. l. ii. c. 77.
Λίνον. ᾠδῆς ὄνομα ἢ λύρας χορδή. l. ii. c. 79.
Θύσανοι. κόρυμβοι, κροσσοί. l. ii. c. 81.
Ἐσηθήσαντες. ὑλίσαντες. l. ii. c. 87.
Κάπτοντες. ἀποδεχόμενοι. l. ii. c. 93.
Ῥιπίς. πλέγμα. l. ii. c. 96.
Καινοῦν. χρήσασθαι καινῷ λόγῳ. l. ii. c. 100.
Ἀποφορήν. τὴν τελουμένην τιμὴν ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς δεσπόταις. l. ii. c. 109.
Ἤλυσιν. ἔφοδον, πορείαν. l. ii. c. 123.
Συρμαίην. λάχανον σελίνῳ ἐοικὸς, ἢ βρῶμα διὰ στέατος καὶ μέλιτος. l. ii. c. 125.
Ἐνηβητήρια· ἐνευωχητήρια. l. ii. c. 133.
Ποινή. ἀντέκτισις, τίσις. l. ii. c. 134.
Βουπόρους. ὀβελοὺς μεγάλους. l. ii. c. 135.
Ἀμυρταίου εἱμαρτοῦ. l. ii. c. 140.
Ὄχανα. ἀσπίδων πόρπακες καὶ οἱ δεσμοί. l. ii. c. 141.
Τριφάσιοι. τριπλάσιοι καὶ τρίφωνοι. l. ii. c. 156.
Ἀπεματάϊσεν. ἐματαιολόγησεν, ἐμώρανεν. l. ii. c. 162
Ἀποτιμοτέρους. ἀτίμους. l. ii. c. 167.
Ἀνδρόσφιγγας. σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ σφιγγὸς ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός. l. ii. c. 175.

Ἱστορ. γ΄.

Ἀπηλικέστερον. πρεσβύτερον. Lib. III. c. 14.
Ἐπάϊστος. φανερός. l. iii. c. 15.
Εὐλέων. σκωλήκων. l. iii. c. 16.
Φρενήρης. σώφρων. l. iii. c. 25. 30.
Γνωσιμαχεῖν. τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν, τήν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν. l. iii. c. 25.
Οὐ καταπροΐξεσθαι. προῖκα ποιῆσαι, ἀτιμωρητὶ, οἷον καταφρονήσας. l. iii. c. 36.
Παταΐκοισι. θεοὶ οἱ Παταΐκοι Φοινικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις ἱδρύμενοι. l. iii. c. 37.
Ἐπίλαμπτος. καταφανής. l. iii. c. 69.
Αἰγυπιῶν. γυπῶν. l. iii. c. 76.
Ἀμύσσειν. ταράσσειν. ἑλκοῦν, ξέειν. ibidem.
Φριμάξασθαι. φρυάξασθαι, φυσῆσαι. l. iii. c. 87.
Φορμός. πλέγμα ὡς κόφινος. l. iii. c. 98.
Διασφάγες. αἱ διεστῶσαι πέτραι. l. iii. c. 117.
Γαυλός. πλοῖον Φοινικικόν. l. iii. c. 136.
Σκυτάλοις. ῥάβδοις. ibidem.
Γοργύρη. δεσμωτήριον ὑπόγαιον. l. iii. c. 145.
Διφροφορευμένους. φορείοις φερομένους. l. iii. c. 146.
Βαλανάγρας. κλεῖς. l. iii. c. 155.
Οὐ καταπροΐξεται. προΐκτης. ἡ πρὸ, ἀντὶ τῆς παρά. παρὰ τὸ προϊκνεῖσθαι. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἵξεσθαι, ὅ ἐστι δωρεάν τι λαβεῖν. Ἀρχίλοχος· Ἐμεῦ δ' ἐκεῖνος οὐ καταπροΐξεται. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἐν Ἐπιμερισμοῖς παρὰ τὸ ἴσσω φησὶ, ὡς καὶ Ἀρχίλοχος· Προτείνω χεῖρα καὶ προΐσσομαι. l. iii. c. 156.

Ἱστορ. Δ΄.

Σῶστρα. σωτήρια, μήνυτρα, λύτρα. Lib. IV. cap. 9.
Λάξιν. λῆξιν, μερισμὸν, κλῆρον. l. iv. c. 21.
Πλαάθας. λέγεται καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα. κυρίως δὲ ἡ τῶν συκῶν ἐπάλληλος θέσις. l. iv. c. 23.
Στρόφος. τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον, ὅ ἐστιν ἐρεοῦν. l. iv. c. 60.

Ὀργίσας. μαλάξας. l. iv. c. 64.
Ἀνδρόγυνος. ἄνανδρος, ἑρμαφρόδιτος. l. iv. c. 67.
Ἐνάριες. οἱ ὁπλῖται. ibidem.
Τόρμον. τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. l. iv. c. 72.
Σώχουσι. τρίβουσι. l. iv. c. 75.
Ἄρδιν. ἀκίδα βέλους, καὶ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. l. iv. c. 81.
Σισύρα. βαρβαρικὸς χιτών. l. iv. c. 109.
Εὐμάρεια. ἡσυχία καὶ ἀπόπατος. l. iv. c. 113.
Ὑβρίζοντες. σκιρτῶντες. l. iv. c. 129.
Κομιδή. ἡ ἀνάσωσις, ἐπιμέλεια. l. iv. c. 134.
Ἀμβολάδην. καθ' ὑπερβολήν. l. iv. c. 181.
Οἴσπη. ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. l. iv. c. 187.
Αἰγίς. ἣν Λίβυες φοροῦσι δοράν. l. iv. c. 189.
Ἀνθερίκων. νῦν τοὺς καυλούς φησι τῶν ἀσφοδέλων. εἰσὶ δὲ εὔθραυστοι. l. iv. c. 190.
Σχοίνου συμβολεῖς. οἱ ψιαθοπλόκοι, καὶ σχοῖνος ἡ ψίαθος. ibidem.
Περιφορητά. ἀκτά. ibidem.
Κυματώγη. ὑπαγωγή, αἰγιαλός. l. iv. c. 196.

Ἱστορ. Ε΄.

Φυλάξαντες. ἐπιτηρήσαντες. Lib. V. cap. 12.
Νεοχμῶσαι. νεωστὶ κινῆσαι. l. v. c. 19.
Σπαδίξας. ἐκδείρας. σπάδιξ γὰρ, φλοιὸς ῥίζης πρινίνης· οἱ δὲ, φοίνικος ῥάβδον. σπάδακες δὲ, καὶ οἱ κύνες. καὶ σπάδιξ, ὄργανόν τι κιθαριστικόν. l. v. c. 25.
Φερέγγυος. βεβαιωτής. l. v. c. 30.
Παχέων. τῶν πλουσίων. ibidem et 77.
Ἔφεδρον. ἐπίκληρον. l. v. c. 41.
Σταθμός. στρατιωτικὴ κατάλυσις. ὁδοῦ μέτρον. κατάλυμα. l. v. c. 52.
Ἐπίστιον. ἔποικον κατάλυμα. l. v. c. 72.
Ἀγηλατέειν. διώκειν, φυγαδεύειν, ἐπιτάττειν, ὑβρίζειν. ibidem.
Λῆμα. ἀξία καὶ ἀνδρεία. ibidem.
Κληρούχους. γεωργούς. l. v. c. 77.
Σινάμωρον. κακόσχολον. l. v. c. 92, 7.

Κρησφύγετον. καταφυγὴ, ὀχύρωμα. l. v. c. 124.

Ἱστορ. ϛ΄.

Ἰθαγενεῖς. οἱ γνήσιοι παῖδες. Lib. VI. cap. 53.
Πρόξενοι. οἱ προστάται πόλεων καὶ φροντισταὶ καὶ ξένους ὑποδεχόμενοι. l. vi. c. 57.
Ἀρχαιρεσίη. τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν, καὶ τὸ ἐπιδόσεις χρημάτων ποιεῖσθαι. l. vi. c. 58.
Ψῶσαν. θάλπουσαν. l. vi. c. 61.
Ἔκνιζεν. ἔδακεν, ἀπὸ τῆς πόας. l. vi. c. 62.
Οὐχ ἱκνευμένως. οὐ προσηκόντως, οὐ καθηκόντως. l. vi. c. 65.
Γυμνοπαιδία. ἑορτὴ ἐν Σπάρτῃ, ἐν ῇ γυμνοὶ χοροὺς ἱστᾶσιν. l. vi. c. 67.
Λάσθη. αἰσχύνη. ibidem.
Ἀναιρεόμενον. τὸ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον. l. vi. c. 69.
Χορδεύων. τέμνων. l. vi. c. 75.
Καταγινέων. καταλύων. ibidem.
Ἄρθμια. φίλια. l. vi. c. 83.
Πολέμαρχος. ἄρχων, πρὸς ὃν κατηγγυῶντο τοὺς ξένους. l. vi. c. 109.
Ἄφλαστον. τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης. l. vi. c. 114.
Αἰωρηθέντες. μετεωρισθέντες. l. vi. c. 116.
Ἀνακωχεύσαντες. ἀναχωρήσαντες. ibidem.
Γαῦλος. φρέατος ἀντλητήρ. l. vi. c. 119.
Ἐμμέλειαν. χορικὴν ὄρχησιν. l. vi. c. 129.
Ζάκορος. νεωκόρος, ἱερεύς. l. vi. c. 134.
Πρόκα. εὐθὺς καὶ παραχρῆμα. ibidem.

Ἱστορ. Ζ΄.

Δημιοεργοί. οἱ εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες. Lib VII. cap. 31.
Ἐλῶν. ἐλάσας. l. vii. c. 33.
Ἐπικάρσιον. πλάγιον, οὐκ εὐθύ. l. vii. c. 36.
Ὄνος. τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπουν καὶ συστρεφόμενον. ibidem.

Χυτόν. χῶμα, καὶ ὁ ξεστὸς λίθος. l. vii. c. 37.
Ῥηχίης. φραγμὸς, ἢ δεσμοὶ τῶν φραγμάτων. ibidem.
Σαυρωτήρ. ξυστὸν, δόρυ, ἢ στύραξ, ὃν ἔνιοι καλοῦσιν οὐρίαχον. l. vii. c. 41.
Κυρβασίας. τιάρας. l. vii. c. 64.
Ζειρά. μίτρα, ταινία, διάδημα, ἱμάτιον, ζώνη, πορφυροῦν ἔνδυμα. l. vii. c. 69. 75.
Κέρκουρος. νεὼς εἶδος. l. vii. c. 97.
Ἱστία. δεῖπνα. l. vii. c. 135.
Καλλιερεῖσθαι. ἐπὶ τοῦ θύειν ἔντομα λέγεται. l. vii. c. 134. 167.
Ῥῆχος. φραγμός. l. vii. c. 142.
Ὀρχηδόν. ἡβηδόν. l. vii. c. 144.
Τέμπεα. τὰ στενὰ τῶν ὀρῶν, καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι. l. vii. c. 173.
Ναυλόχιον. λιμένα ἢ εὐδίαν. l. vii. c. 189.

Ἱστορ. Η΄.

Ταρσούς. ταρσὸς κυρίως τῶν ὀρνίθων ἡ πτέρωσις, ἀφ' οὗ καὶ ὁ τῶν κωπῶν ὅμοιος σχηματισμός. Lib. VIII. cap. 12.
Ἐπαμησάμενος. ἀνακινήσας. l. viii. c. 24.
Ἰακχάζουσιν. λέγουσι, φλυαροῦσι. l. viii. c. 65.

Ἱστορ. Θ΄.

Εἰρήν. παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ ὁ παῖς ῥωβίδας καλεῖται, τῷ δευτέρῳ προκομιζόμενος, τῷ τρίτῳ μικιζόμενος, τῷ τετάρτῳ πρόπαις, τῷ πέμπτῳ παῖς, τῷ ἕκτῳ μελείρην. Ἐφηβεύει δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπὸ ἐτῶν ιδ΄ μέχρι καὶ κ΄. Βαρυτόνως δὲ [τὸ *Steph.* et *Jung.*] μελείρην, ὥσπερ πυθμὴν, ἀπύθμην· αὐχὴν, ὑψαύχην.
Ἀκανθοπλήξ. ὁ πλησσόμενος.
Ἄβιος. ὁ πολύβιος. ὡς ἄξυλος, ὁ πολύξυλος.
Ἑρμίς. ὁ κλινόπους.

FINIS GLOSSARUM HERODOTEARUM.

SUMMARIA, SCHOLIA,

VARIÆQUE LECTIONES,

E CODICE PALATINO, NUNC RURSUS HEIDELBERGENSI,

EX

FRIDERICI CREUZERI

APPENDICE

COMMENTATIONUM HERODOTEARUM

DESUMPTA.

LOCI HERODOTEI

E CODICE PALATINO Nro. 129.

QUI EXCERPTA E VARIIS AUCTORIBUS CONTINET.

Fol. 1. ἐκ τῶν τοῦ ἡροδότου τοῦ ἁλικαρνασσῆος.

Lib. I.

cap. 1—3. ἀρχὴν ποιεῖται ἡρόδοτος τῆς ἁρπαγῆς γυναικῶν· ᾶ (ita) μὲν γὰρ αἰγύπτιοι, φησὶ καὶ φοίνικες καταπλεύσαντες ληστικῶς ἥρπασαν ἐξ ἑλλάδος Ἰῶ τὴν ἰνάχου τοῦ βασιλέως· εἶτα ἕλληνες ἐκ τύρου καὶ φοινίκης τὴν εὐρώπην τὴν θυγατέρα τοῦ ἐκεῖ βασιλεύοντος. εἶτα ἡρακλῆς καὶ ἰάσων μετὰ τῶν ἄλλων Ἡγ̃,
τὴν μήδειαν τὴν θυγατέρα τοῦ τῶν Κόλχων βασιλέως·
εἶτα τὴν ἑλένην ἐκ λακεδαίμονος.

c. 1. C. P. fol. 34. rect.: φοίνικες πρῶτοι ἐχρήσαντο ναυτιλίῃ.

c. 4. Inde a τὸ μέν νυν ἁρπάζειν usque ad σωφρόνων. habet C. P. fol. rect. 34.—Sed pro ὥρην exhibet ὥρην.

c. 6. C. Pal. r. 34. σημείωσαι ὅτι πρὸ τῆς Κροίσου ἀρχῆς πάντες ἕλληνες ἦσαν ἐλευθεροί:

c. 7. C. P. ibid. λύδιοι ἀπὸ λυδοῦ τοῦ ἄτυος ἄρξαντος αὐτῶν:

Lib. I.

c. 8. C. P. ib. χρῆν δὲ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς.

c. 16. C. P. fol. r. 34.: ἐσέβαλεν ἐς Κλαζομενὰς—id: ἀπὸ τούτων δὴ οὐκ ὡς ἤθελεν ἀπήλλαξε.

c. 17. Ibid. ὅπως διαφθείρειεν, ἀπαλλάσσετο ὀπίσω. Supra ὅπως scriptum est: ἀντὶ τοῦ ὁπηνίκα.—

c. 18. Cod. Pal. fol. r. 34. ἐσέβαλε στρατιὴν ἐς μίλητον:

c. 19. Ibid.: ποιεῖ τόδε, εἴτε συμβουλεύσαντός τευ etc. usque ad νούσου. Omisso δὴ.

c. 25. Ibid. γλαῦκος ὁ χίος ἐξεῦρε πρῶτος σιδήρου κόλλησιν. Τελευτήσαντος Ἀλυάττεω, ἐξεδέξατο τὴν βασιληΐην Κροῖσος ὁ Ἀλυάττεω.

c. 29. C. P. fol. vers. 34. Inde a verbis: καὶ δὴ καὶ Σόλων usque ad Σόλων θῆται. Post Ἀθηναῖος inser. ἀπίκετο ἐς Σάρδις.—Pro ἀπεδήμησε—ἀπεδήμησεν.—et pro σφισι exhib. σφι.—

c. 30. C. P. fol. r. 34. παρ' ἡμέας γὰρ περὶ σέο λόγος ἀπῖκται πολλὸς.—

c. 32. Ibid. πολλοὶ μὲν ζάπλουτοι ἀνθρώπων, ἀνόλβιοί εἰσι· πολλοὶ δὲ μετρίως ἔχοντες βίου, εὐτυχέες.

c. 32. C. P. fol. r. 34. πρὶν οὖν τελευτήσῃ, ἐπισχεῖν μὴ δὲ καλέειν κω ὄλβιον, ἀλλ' εὐτυχέα.

— — ἀνθρώπου σῶμα ἓν οὐδὲ ἓν αὔταρκες ἐστί· τὸ μὲν γὰρ ἔχει, ἄλλου δὲ ἐνδεές ἐστιν. ὃς δ' ἂν αὐτῶν πλεῖστα etc. usque ad φέρεσθαι. sed pro ὦ βασιλεῦ scrib. ὡς βασιλεύς.

c. 34. — ἄγεται τῷ παιδὶ γυναῖκα.

c. 35. — πάρειμι ἐξεληλαμένος ὑπὸ τοῦ πατρός.—

c. 36. — ὗος χρῆμα μέγιστον ἀνεφάνη ἡμῖν ἐν τῇ χώρῃ, ὃς τὰ ἔργα διαφθείρει.

c. 44. — ὑποδεξάμενος τὸν ξεῖνον, ἐλάνθανον φονέα τοῦ παιδὸς βόσκων.

c. 178. fol. 1.: ὅτι νίνου ἀναστάτου γενομένης μεγάλης πόλεως τῶν ἀσσυρίων τὰ βασιλήια κατεστήκεεν ἐν βαβυλῶνι· ἢ ἐστι τοιαύτη πόλις. κέεται ἐν πεδίῳ μεγάλῳ τῆς Ἀσσυρίης· μέγαθος etc. usque ad τετραγώνου. Reliqua desunt usque ad: τὸ δὲ τεῖχος αὐτῆς πεντήκοντα etc. usque ad δακτύλοισι. Sed omitt. ἐὸν, et πηχέων.

c. 179. fol. 1.: ποταμὸς τὶς ἴς ὄνομα ἐσβάλλει ἐς τὸν εὐφράτην ποταμὸν τὸ ῥέεθρον· ὃς ἅμα τῷ ὕδατι—ἐκομίσθη.

c. 203. — ἡ Κασπίη θαλάσσα, μῆκος μὲν πλόου, εἰρεσίῃ χρεωμένῳ, πεντεκαίδεκα ἡμερέων· εὖρος δὲ, τῇ εὐρυτάτῃ ἐστὶ αὐτὴ ἑωυτῆς, ὀκτὼ ἡμερέων.

c. 204. — τὸ τῆς Κασπίης θαλάσσης τὰ μὲν πρὸς τὴν ἑσπέρην φέροντα ὁ Καύκασος παρατείνει, ἐὼν ὀρέων μέγιστον κ. ὑψηλότατον. τὰ δὲ πρὸς ἠῶ τε καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, πεδίον ἐκδέκεται, πλῆθος ἄπειρον. Verba ἐς ἀποψ. obliterata. deinde pergit οὐ μοίρην οὐκ ἐλαχίστην μετέχουσιν οἱ Μασσαγέται, ἐπ' οὓς ὁ Κῦρος ἐστράτευσε πέρην οἰκουμένους τοῦ ἀράξεω ποταμοῦ· ὑπὸ τούτων τῶν μασσαγετῶν τὸ πολὺ τῆς Περσικῆς στρατίης ἐφθάρη· ἐκεῖ καὶ αὐτὸς συντετελευτήκει ὁ Κῦρος λόγον δὲ καὶ σκυθικὸν εἶναι τούτο τὸ . . .—(cf. I, 214.)

L. II.

c. 2. fol. 1.: ὅτι αἰγύπτιοι ζήτησιν ἐποιήσαντο τίνες ἀνθρώπων πρῶτοι· καὶ εὗρον . . . . . ἐκ τῆς φωνῆς τῶν β̄ βρεφῶν ὅτι φρύγες πρῶτοι ἀνθρώπων.

c. 4. C. P. 129. ὅτι αἰγύπτιοι τὸν ἐνιαυτὸν ἐξεῦρον πρῶτοι δυώδεκα μέρεα δασάμενοι· ταῦτα δὲ ἐξευρεῖν ἐκ τῶν ἄστρων ἔλεγον.

— — καὶ τριηκονθημέρους τοὺς μῆνας ἄγοντες, ἐπάγουσι ἀνὰ πᾶν ἔτος ἡμέρας ε̄.

— — δυώδεκά τε θεῶν ἐπωνυμίας ἔλεγον πρώτους Αἰγυπτίους νομίσαι, καὶ Ἕλληνας παρὰ σφέων λαβεῖν. βομούς τε καὶ νηοὺς θεοῖσι ἀπονεῖμαι σφέας πρώτους, καὶ ζῶα λίθοισι ἐγγλύψαι.

c. 12. — τῆς ἀραβίης τὰ παραθαλάσσια σύριοι νέμονται.

c. 15. Inde a verbis: πάλαι αἱ Θῆβαι usque ad ἑξακισχίλιοι. Omitt. εἰσι.

c. 17. — τῶν τοῦ νείλου στομάτων τὸ μὲν καλεῖται ἑω πελούσιον (ita) τὸ δὲ κανωβικὸν τὸ πρὸς ἑσπέραν—

c. 19. — κατέρχεται μὲν ὁ Νεῖλος πληθύων ἀπὸ τροπέων τῶν θερινέων ἀρξάμενος ἐπὶ ἑκατὸν ἡμέρας· εἶτα ὀπίσω ἀπέρχεται ὥστε

βραχὺς τὸν χειμῶνα ἅπαντα διατελέει ἐὼν· εἶτα τὴν χειμερίνην ὥρην ἀπελαυνόμενος ὁ ἥλιος. (v. cap. 24.)—

c. 28. — τοὺς δὲ νείλου τὰς πηγὰς οὐδεὶς ἀκριβῶς οἶδεν.

c. 33. — ὁ δὲ ἴστρος ποταμὸς etc. usque ad στηλέων. Sed ἡρακλείων pro ἡρακλητων.—

c 43. — ἡρακλέους δὲ πέρι τόνδε τὸν λόγον ἤκουσα, ὅτι εἴη τῶν δυώδεκα θεῶν· τοῦ ἑτέρου δὲ πέρι ἡρακλέους, τὸν ἕλληνες οἴδασιν, οὐδαμῇ αἰγύπτου ἐδυνάσθην ἀκοῦσαι. ὅμως τόγε ὄνομα ἕλληνες παρ' αἰγυπτίων ἔλαβον.

c. 46. c. Pal. ὅτι ὁ πὰν ἐτιμᾶτο παρ' αἰγυπτίοις πρότερον τῶν ἑλλήνων· καλέεται δὲ ὁ τράγος καὶ ὁ Πάν αἰγυπτιστὶ, Μένδης.

c. 49. 55. — Κάδμος ὁ τύριος ἐκ φοινίκης ἀπίκετο ἐς τὴν νῦν βοιωτίην etc. usque ad Ἑλλάδα. Sed c. Pal. πάντων et ὄνοματα habet.

c. 53. — ὅτι ἡσίοδος καὶ ὅμηρος πρὸ ῡ ἐτῶν γεγόνασι τοῦ ἱστορικοῦ τούτου. Alio loco hæc: ὅτι πρὸ φ̄ ἐτῶν τοῦ ἡροδότου ἦν ὅμηρος ὁ ποιητὴς· ἄλλοι δὲ πρὸ ῡ φασὶ· πρὸ δὲ τοῦ ὁμήρου ̄ρ ἔτη ὁ τρωικὸς πόλεμος.

c. 123. — ὅτι πρῶτοι αἰγύπτιοι μετεμψύχωσιν ἐδέξασαν.

c. 142. — τριηκόσιαι μὲν ἀνδρῶν γενεαὶ δυνέαται μυρια ἔτεα· γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν, ἑκατὸν ἔτεά ἐστι.

L. III.

c. 12. c. Pal. ὅτι Καμβύσης ὁ πέρσης μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Κύρου ἐλθὼν ἐπ' αἴγυπτον ἐπολέμησε καὶ πεσόντων ἀμφοτέρωθεν περσῶν καὶ αἰγυπτίων, καὶ δοκιμασίας γενομένου ἐν τοῖς ὀστοῖς τῶν νέκρων αἱ μὲν τῶν Περσέων κεφαλαὶ ἦσαν ἀσθενέες οὕτω, ὥστε εἰ θέλεις ψήφῳ μούνῃ βαλέειν, διατετρανέεις· αἱ δὲ τῶν αἰγυπτίων, οὕτω δή τι ἰσχυραὶ, ὡς μόγις ἂν λίθῳ παίσας διαῤῥήξεις. αἴτιον δὲ τούτου τόδε ἔλεγον, ὅτι αἰγύπτιοι, αὐτίκα ἀπὸ παιδίων ἀρξάμενοι, ξυρῶνται τὰς κεφαλὰς, καὶ πρὸς τὸν ἥλιον παχύνεται τὸ ὀστοῦν. τωυτὸ δὲ τοῦτο καὶ τοῦ μὴ φαλακροῦσθαι αἴτιόν ἐστι. οἱ δὲ πέρσαι, σκιητροφέουσι ἐξ ἀρχῆς, πίλους τιάρας φορέοντες.—

c. 15. — πολλοῖσι μέν νυν καὶ ἄλλοισι ἐστὶν σταθμώσασθαι, ὅτι τοῦτο οὕτω νενομίκασι ποιέειν· ἐν δὲ καὶ τῷδε.

c. 33. — ὅτι ἱερὰν νόσον τὴν μανίαν φησὶ.

c. 72. fol. vers. 36, φυλακὰς οἶδα που καὶ αὐτὸς, εἰ μὴ ἰδὼν, ἀλλ' ἀκούσας· ἢ πολλὰ μὲν ἐστὶν τὰ λόγῳ μὲν οὐκ οἷά τε δηλῶσαι, ἔργῳ δέ· ἄλλα δ' ἐστὶ τὰ λόγῳ μὲν οἷά τε, ἔργον δὲ ἀπ' αὐτῶν οὐδὲν λαμπρὸν γίνεται.

— — totum locum ab ἔνθα δέ τι (sic incipit) usque ad ἀληθής (p. 281. Reizii) hac varietate : bis ἀληθείη—lin. 20. omiss. τοῖσι.—lin. 21. omiss. τι.—lin. 23. σφι pro σφισι et ἐπι omiss. ibid. οὖν pro οὐ, et lin. 25. ὅτε.

c. 101. ὅτι ἡ γονὴ τῶν ἰνδῶν τὴν ἀπίενται etc. usque ad θορὴν. sed ἐστὶν pro ἐστὶ.—

c. 102. ἔν τινι ἐρημίῃ ἰνδικῇ κατὰ τὴν ψάμμον γίνονται μύρμηκες, μεγάθη ἔχοντες κυνῶν μὲν ἐλάσσονα, ἀλωπέκεων δὲ μέζονα. οὗτοι ὦν οἱ μύρμηκες ποιεύμενοι οἴκησιν ὑπὸ γῆν, ἀναφορέουσι τὴν ψάμμον κατάπερ οἱ ἐν τοῖσιν (sic) Ἕλλησι μύρμηκες τὸν

χοῦν, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον· εἰσὶ δὲ καὶ αὐτοὶ εἶδος ὁμοιότατοι· ἡ δὲ ψάμμος ἡ ἀναφερομένη ἐστὶ χρυσῖτις.

c. 108. ὅτι τοῦ θείου ἡ προνοίη, ἐοῦσα σοφὴ, ὅσα μὲν ψυχήν τε δειλὰ (supra scr. ζῶα) καὶ ἐδώδιμα, ταῦτα μὲν πάντα πολύγονα πεποίηκεν, ἵνα μὴ ἐπιλίπηται κατεσθιόμενα· ὅσα δὲ σχέτλια καὶ ἄμικτα, ὀλιγόγονα. τοῦτο μὲν, ὅτι ὁ λαγὼς ὑπὸ παντὸς θηρεύεται θηρίου καὶ ὄρνιθος καὶ ἀνθρώπου, οὕτω δή τι πολύγονόν ἐστι, ἐπικυΐσκεται μοῦνον θηρίων πάντων· καὶ τὸ μὲν δασὺ τῶν τέκνων ἐν τῇ γαστρί· τὸ δὲ, ψιλόν· τὸ δὲ ἄρτι ἐν τῇσι μήτρῃσι πλάσσεται· τὸ δὲ ἤδη ἀναλαμβάνεται· ἡ δὲ λέαινα, ἐὸν ἰσχυρότατον καὶ θρασύτατον, ἅπαξ etc. usque ad μήτρας; sed lin. 16. om. ἐστί et lin. 18. om. πολλόν. Post μήτρας pergit: ὡς δὲ etc. usque ad ἀνθρώποισιν (sic.). Sed pro ἀραβίοισι habet ἀραβίοισιν et αὐτοῖς pro αὐτοῖσι. (vid. cap. 109.)

c. 119. ὅτι ὁ δαρεῖος ἐκράτησεν ἐν δεσμοῖς τὸν ἐνταφέρνεα καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ καὶ τὸν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἀδελφὸν καὶ τοὺς συγγενεῖς πάντας· ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ φοιτῶσα ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ βασιλέως (sic), κλαίεσκε καὶ ὀδυρέσκετο αἰεί· οἰκτήρας δὲ ὁ βασιλεύς μιν, ἔπεμψεν αὐτῇ ἄγγελον λέγοντα τάδε· ὦ γύναι etc. usque ad τάδε, (lin. 16.) deinde pergit εἰ μὲν διδοῖ μοι βασιλεὺς ἑνὸς μόνου ψυχὴν, αἱρέομαι ἐκ πάντων τὸν ἀδελφεόν. θωυμάσας δὲ τὸν λόγον δαρεῖος, πέμψας ἠγόρευεν, ὦ γύναι, τίνα γνώμην ἔχουσα etc. usque ad ἀνδρός ἐστιν (sic.). Sed pro περιεῖναί τοι habet περιϊέναι σοι. — Pergit: ἡ δ' ἀμείβετο τοῖσδε, ὦ βασιλεῦ, ἀνὴρ μέν μοι ἂν ἄλλος γένοιτο, καὶ τέκνα ἄλλα· πατρὸς δὲ καὶ μητρὸς οὐκέτι μευ ζωόντων, ἀδελφεὸς ἂν ἄλλος οὐκέτι γένοιτο οὐδενὶ τρόπῳ· εὖ τε οὖν ἔδοξε τῷ δαρείῳ εἰπεῖν ἡ γυνὴ, καὶ οἱ ἀπῆκε τοῦτον, τοὺς δ' ἄλλους ἀπέκτεινε.

L. IV.

c. 19. 20 —23. ὅτι πολλὰ ἔθνη καταλέγει σκυθῶν διάφορα. ἔχοντα ἐφεξῆς τὴν οἴκησιν ἀπὸ ταναΐδος μέχρι βορυσθένους ποταμοῦ· πρὸς μὲν δὴ τῷ τανάϊδι οὐν οἰκεῖν φησὶ τοὺς τὰ καλεύμενα βασιλήϊα ἔχοντας· οἱ πλεῖστοι ὄντες καὶ ἄριστοι, τοὺς ἄλλους σκύθας νομίζουσι δούλας σφετέρους εἶναι· ἐφεξῆς δὲ οἰκεῦσι σκύθαι οἱ λεγόμεναι νομάδες· οὔτε σπείροντες, οὔτε ἀροῦντες· ἐφεξῆς δὲ ἕτεροι· πρὸς δὲ τῷ βορυσθένει οἰκέουσι σκύθαι ἀροτῆρες οἱ οὐκ ἐπὶ σιτήσει σπείρουσι σῖτον, ἀλλ' ἐπὶ πρήσει (c. 17.). τάναϊν δὲ ποταμὸν διαβάντι, οὐκέτι σκυθική, ἀλλὰ σαυρόμαται οἰκέουσιν οἱ ἀπὸ τοῦ μυχοῦ etc. usque ad ὁδὸν (c. 21.). Pergit: ἐφεξῆς δὲ ἕτερα ἔθνη· ὑπὲρ δὲ τούτων πάντων τὰ πρὸς τὴν ἠῶ ἀποκλίνοντι οἰκέουσι σκύθαι ἄλλοι ἀπὸ τῶν βασιληΐων σκυθέων ἀποστάντες (c. 22.). Pergit: ἐπέκεινα δὲ πάντων ἀνθρώπων ὑπερβορέων οἰκέουσι ἐν τοῖς ὑψηλοῖς ὄρεσιν ἄνθρωποι φαλακροὶ ἐκ γενετῆς γινόμενοι etc. usque ad δενδρέων. (c. 23.)

c. 36. τὸν δὲ περὶ ἀβάριος λόγον λεγομένου εἶναι ὑπερβορέω, ὃς τὸν οἰστὸν περιέφερε κατὰ πᾶσαν γῆν, οὐδὲν σιτεόμενος, οὐ λέγω:

c. 57. ὅτι ὁ τάναις ποταμὸς ῥέει etc. usque ad ἐσβάλλει. Addit μέγας post 'εσβ.

c. 59. ὅτι σκύθαι πάντες τὴν γ. τ. δ. ε. γ. νομίζοντες ἱλάσκονται ἄμφω ὡς θεοὺς· ἔτι τὲ ἀπόλλωνα καὶ οὐρανίην etc. usque ad ἄρεα. Pergit: οἱ δὲ βασιλήϊοι σκύθαι καὶ τῷ ποσειδεῶνι θύουσιν. —

c. 76. ὅτι ἀνάχαρσις σκύθης ὢν, ἐπεί τε γῆν πολλὴν περιελθὼν καὶ θεωρήσας, ἦλθε καὶ ἐς ἑλλάδα, ὅθεν καὶ σοφίην πολλὴν ἐκομίζετο ἐς ἤθεα τὰ σκυθέων.

c. 83.-86. ὅτι παρασκευαζομένου δαρείου ἐπὶ τοὺς σκύθας καὶ ζευγνύοντος τὸν θρηΐκιον βόσπορον, ἀρτάβανος ὁ ἀδελφεὸς αὐτοῦ συνεβούλευε μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ σκύθας καταλέγων τῶν σκυθέων τὴν ἀπορίην. ἀλλ' οὐκ ἔπειθε· δαρεῖος δὲ ἐπεί τε (cf. cp. 85.) ἀφικόμενος ἐκ Σούσων ἐπὶ τὸν βόσπορον τῆς χαλκηδονίης, ἵνα καὶ ἔζευκτο ἡ γέφυρα etc. usque ad θωυμασιώτατος· sed pro φασι habet φασὶν et pro ἐθήητο ἐθηεῖτο. — Deinde pergit: τὸ μὲν μῆκος αὐτοῦ στάδιοι εἰσὶν ᾱ ͵αρ· τὸ δὲ εὖρος etc. — στάδιοι διηκόσιοι καὶ Γ· τούτου τοῦ πελάγεος τὸ στόμα ἐστὶ, εὖρος τέσσαρες· μῆκος. etc. — κέκληται κατὸ ἔζευκται etc. — ἑκατόν. τείνει etc. usque ad ὀργυιέων γίνονται (c. 86. l. 7.). Sed lin. 16. capitis 85. scrib. ζ̄ pro ἑπτά. — lin. 3. cap. 86. ὀργυιὰς pro ὀργυιέας. mox verba νυκτὸς δὲ, ἑξακισμυρίας omitt. — lin. 4. ita ponit verba: ἀπὸ τοῦ στόματος ἐς μὲν φάσιν (ita). — lin. 6. Ϡ pro ἐννέα. — Tum pergit: ἐκ δὲ τῶν ὀργυιέων τούτων, στάδιοι ᾱ ͵αρ γίνονται. ἐς δὲ θεμισκύρην τὴν ἐπὶ θερμώδοντι ποταμῷ τῷ ἐκ τῆς ἰνδικῆς, (κατὰ τοῦτο γάρ ἐστι τοῦ πόντου εὐρύτατον,) τριῶν τε ἡμερέων καὶ δύο νυκτῶν πλόος· αὗται δὲ, τρεῖς μυριάδες καὶ τριήκοντα ὀργυιέων γίνονται, στάδιοι δὲ Γτ. Deinde pergit ἡ δὲ μαιῆτις λίμνη καὶ μήτηρ τοῦ πόντου καλέεται. —

c. 87 et 89. τοῦ δὲ βοσπόρου ὁ χῶρος, τὸν ἔζευξε δαρεῖος, ἐς μέσον ἐστὶ βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ στόματι ἱροῦ. διαβαίνων δ' ἐς τὴν εὐρώπην ὁ δαρεῖος παρήγγειλε τοῖς ἴωσι πλέειν etc. usque ad ποταμόν (c. 89.). Pergit: ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς κυανέας διεκπλώσας, ἔπλεεν εὐθὺ τοῦ ἴστρου· ἀναπλώσας ἀνὰ ποταμὸν etc. usque ad ἐζεύγνυε. Sed pro ἐκ τοῦ habet ἐξ οὗ.

c. 93. ὅτι ἐκ τῶν ἄλλων θρακῶν οἱ γέται μᾶλλον πλησιάζουσι τῷ ἴστρῳ:

c. 94. ὅτι οἱ γέται θρήικες ὄντες ζάλμοξιν νομίζουσι θεὸν ἑαυτῶν. διὸ καὶ πρὸς βροντήν τε καὶ ἀστραπὴν τοξεύοντες ἄνω πρὸς τὸν οὐρανὸν, ἀπειλέουσι τῷ θεῷ, οὐδένα ἀλλον νομίζοντες θεὸν εἶναι εἰ μὴ τὸν σφέτερον. οὗτοι ἐδουλώθησαν τῷ δαρείῳ. —

L. IV.

c. 101. ὅτι σκυθικὴν γῆν φησὶ πᾶσαν τὴν ἀπὸ τανάιδος μέχρι ἴστρου ποταμοῦ· φησὶ οὖν εἶναι τὸ ἀπὸ ἴστρου ἐπὶ βορυσθένεα δέκα ἡμερέων ὁδὸς· ἀπὸ βορυσθένεος δὲ ἐπὶ λίμνην etc. usque ad δέκα.

— ἡ δὲ ὁδὸς ἡ ἡμερησίη ἀνὰ διηκόσια στάδια συμβέβληταί μοι.

c. 128. fol. vs. 36. verba: σοὶ δὲ ἀντὶ μὲν δώρων — ῥῆσις habet; et nulla lectionis varietate, nisi quod ἔφησας δεσπότης.

c. 144. ὅτι πρότερον τοῦ βυζαντίου ἐκτίσθη ἡ χαλκηδὼν πρὸ ιζ ἐτῶν —

c. 181. οὗτοι μὲν οἱ παραθαλάσσιοι τῶν νομάδων λιβύων εἰσὶν. ὑπὲρ δὲ — λιβύη. Pergit: πλησίον δὲ τοῦ ἄτλαντος οἰκοῦσι αἰθιόπων γένη τινά· οὗτοι τῷ (vid. c. 184.) ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρῶνται, ὅτι σφέας καίων ἐπιτρίβει, καὶ τὴν χώρην αὐτέων.

— φησὶν ἡρόδοτος λίμνην εἶναι λεγομένην τοῦ σ (ita — suprascriptum: μέσον αἰγύπτου καὶ αἰθιοπίας) ἡ ἐν μὲν ἡμέρᾳ γίνεται ψυχρά· ἐν δὲ μεσονυκτίῳ θερμή· μεταξὺ δὲ κατὰ τὸ ἀνάλογον.

c. 187. ὅτι οἱ τῶν λιβύων νομάδες τὰ παιδία τὰ σφέτερα ἐπεὰν τετραέτεα γένηται, καίουσι τὰς ἐν τῇσι κορυφῇσι φλέβας· μετεξέτεροι δὲ αὐτῶν, τὰς ἐν τοῖσι κροτάφοισι· ὡς μὴ σφεας ἐς τὸν πάντα χρόνον καταῤῥέον φλέγμα ἐκ τῆς κεφαλῆς δηλῆται. εἰ δὲ καιομένοις τοῖς παιδίοις σπασμὸς ἐπιγένηται etc. usque ad σφεας; sed omiss. γάρ.

Lib. V.

c. 18. ἐλθούσας δὲ τὰς γυναῖκας ἀντίας ἵζεσθαι, ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν αὐτοῖς. Deinde pergit: ὅτι μακεδονίης ἐβασίλευεν ἀμύντας ἐπὶ τοῦ δαρείου· εἶτα ἐν ταῖς ἡμέραις ξέρξου ἐβασίλευε μακεδονίης ὁ υἱὸς ἀμύντου ἀλέξανδρος· τούτου διάδοχος ὁ υἱὸς αὐτοῦ φίλιππος· τούτου διάδοχος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀμύντας· τούτου διάδοχος ὁ υἱὸς αὐτοῦ φίλιππος· οὗ υἱὸς ὁ μέγας ἀλέξανδρος ὁ τὴν ἀσίαν δουλώσας.

c. 22. οἱ τῶν ἀγῶνα τὸν ὀλυμπίων διέποντες ἑλληνοδίκαι:

c. 53. ὅτι οἱ πέντε παρασάγγαι δυνάμεναι ἑκατὸν κ. πεντήκοντα στάδια, ἡμερησία ἐστὶν ὁδὸς· εἰσὶν οὖν ἐξ ἐφέσου (cf. c. 54.) ἀναβαίνοντι ἐς σοῦσα ὁδὸς ἡμερῶν ϟγρ″ (ita).

c. 57. ἦσαι φοίνικες etc. usque Ἀθηνέων (l. 10.). Sed lin. 6. om. καλεομένην. — lin. 9. ἐς Ἀθήνας pro ἐπ' Ἀθηνέων. — Pergit codex: ἀθηναῖοι δὲ σφεας προσεδέξαντο.

c. 66. ὅτι κλεισθένης κρατεύσας ἐν ἀθήναις τετραφύλους ἐόντας ἀθηναίους, δεκαφύλους ἐποίησεν.

c. 101. ὅτι ἀρισταγόρης ὁ τῆς μιλήτου τύραννος συμμάχους λαβὼν ἀθηναίους καὶ ἴωνας ἀπῆλθε καὶ εἷλε σάρδις καὶ ἐνέπρησεν αὐτό· ὅπερ αἴτιον ἐγένετο ἐξ ἀρχῆς τῆς δαρείου κατὰ ἀθηναίων καὶ τῶν ἄλλων ἑλλήνων μάχης:

— ὅτι μέσον τῆς τῶν σαρδίων πόλιος κατὰ τὴν ἀγορὰν, ρεῖ ὁ πακτωλὸς ποταμὸς ψῆγμα etc. usque ad τμώλου. —

L. VI.

c. 21. fol. vrs. 34.: ὅτι τῆς μιλήτου ἁλούσης ὕστερον ὑπὸ περσῶν μετὰ τὴν ἱστιαίου φυγὴν τοσοῦτον ἀθηναῖοι ἐλυπήθησαν, ὥστε καὶ ποιήσαντι etc. usque ad δράματι. — Sed lin. 11. post διδάξαντι inser. ὕστερον.

c. 47. ὅτι θάσος ἡ νῆσος ἀπὸ θάσου τοῦ φοίνικος ἐκλήθη οὕτω τοῦ κτίσαντος πόλιν ἐν ταύτῃ:

c. 102. ὅτι ἐς μαραθῶνα περσικαὶ τριήρεις ἦλθον χ̄ et mox: ἔστι δὲ ἡ μαραθὼν ἐπιτηδειότατον χωρίων τῆς ἀττικῆς.

c. 129. ὅτι κλεισθένης ὁ σικυωνίων τύραννος συνέθετο λαβεῖν ἱπποκλείδην τὸν ἀθηναῖον γαμβρὸν ἐπὶ τῇ οἰκείᾳ θυγατρί· ὡς δὲ

εἶδεν αὐτὸν ἀσχημονοῦντα ἐν τῷ γάμῳ καὶ τῷ συμποσίῳ, ἀπεῖπε τὴν συγγένειαν· ὁ δὲ ἱπποκλείδης ὑπολαβὼν ἔφη· οὐ φροντὶς ἱπποκλείδη —

c. 138. fol. 36. vrs. ἀπὸ δὲ τούτου τοῦ ἔργου, καὶ τοῦ προτέρου ὃ εἰργάσαντο αἱ γυναῖκες, νενόμισται etc. usque ad καλέεσθαι.—

L. VII.

c. 9. fol. r. 34. αὐτόματον οὐδὲν, ἀλλ' etc. usque ad προκειμένη (c. 10. init.) *)

c. 10. — ἔλεγε δὲ μὴ λεχθεισέων etc. usque ad τὸν ἀμείνω. Sed lin. 7. ἐστὶν pro ἔστι,—et lin. 8. αὐτοῦ pro ἑωϋτοῦ.

Ibid. N. 4-6. fol. 34. in margine: τὸ εὖ βεβουλεύεσθαι, κέρδος etc. usque ad κολούειν (1. 53.). Sed hac varietate: lin. 45. om. ἐὸν. —lin. 46. μέλλοι pro θέλει et mox ἧσσον pro ἔσσον.—lin. 48. omitt. ἡ.—εὕρηκεν pro εὕρηκε—ἧσσον pro ἔσσον.—lin. 50. οὐδ' ἐᾷ pro οὐδὲ ἐᾷ.—lin. 51. om. μιν.—δ' ὡς pro δὲ ὡς —l. 52. τοιαῦτα pro τοιαῦτ'. Post κολούειν pergit: οὐ γὰρ ἐᾷ φρονέειν μέγα ἄλλον ἢ ἑωϋτὸν etc. usque ad ἐξεύροι τις ἄν.—lin. 60. om. παρ ante αὐτίκα et δοκ. εἶναι.

N. 7. Ibid. διαβολὴ γάρ—ἐκμάθῃ,—lin. 67. εἰσὶν pro εἰσι—l. 68. δ' ὁ pro δὲ ὁ.—l. 69. ἀδικεῖ bis.—Post ἐκμάθῃ· ita pergit: ὁ δὲ διαβαλλόμενος αὖ διπλῶς ἀδικεῖται· διαβληθεὶς—καὶ ἅμα νομισθεὶς πρὸς τοῦ ἑτέρου ἀκούσαντος καὶ πεισθέντος εἶναι κακός.

c. 11. fol. rect. 34. ἡμεῖς ἡσυχίαν etc.—ἡμετέραν (sic.).

Ibid. ὅτι πέλοψ ἀφ' οὗ πελοπόννησος φρὺξ ἦν· ὑπήκοος περσῶν τὸ ἐξ ἀρχῆς—

c. 16. fol. rect. 34. σὲ δὲ ἀνθρώπων—χρῆσθαι. Sed lin. 9. θαλ.

N. 1. ἀνθρ.—om. φασι.—

c. 17 et 18. ὅτι στρατευομένῳ κατὰ τῆς ἑλλάδος τῷ ξέρξῃ ἐμποδὼν ἐγίνετο ὁ ἀρτάβανος· βουλόμενος (suprascr. ον ab ead. m.) δὲ ἤδη καὶ ξέρξης πείθεσθαι αὐτῷ· ἐπιφαινόμενος ὄνειρος νυκτὸς ἐκίνει μᾶλλον κατὰ τῆς ἑλλάδος· ὅθεν βουλόμενος ὁ ξέρξης βεβαιῶσαι τοῦτο πρὸς ἀρτάβανον ὅτι θεῖον θέλημα ἐστὶν ἠνάγκασεν αὐτὸν ἐνδῦναι τὴν βασιλήιον ἐσθῆτα καὶ ὑπνῶσαι ἐπὶ τῆς ξέρξεω κλίνης· ὡς οὖν κοῖτον ὁ ἀρτάβανος ἐποιέετο, ἦλθέ οἱ κατυπν. τὠυτὸ—ξέρξην—εἶπεν ἄρα· σὺ etc.—ἑλλάδα; ἀλλ' etc. usque ad δεδήλωται.—Sed lin. 7. ξέρξην. l. 9. οὔτ' ἐς τὸ παρ.—l. 10. ξέρξην. l. 11. om. αὐτῷ ἐκείνῳ. Sed post δεδήλωται habet οἱ· ἦν γὰρ μὴ αὐτίκα στρατηλατέῃ ὡς μέγας καὶ πολλὸς ἐγένετο ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, οὕτω καὶ ταπεινὸς ὀπίσω κατατάχος ἔσεται. ταῦτα δὴ ἤκουεν ἀρτάβανος τὸν ὄνειρον etc. usque ad ἀνθρώσκει· sed lin. 3. σιδηρείοισιν.—Post ἀνθρώσκει ita: καὶ εἰς τὸ ἑξῆς συνήνεε τῷ ξέρξῃ καὶ αὐτός: ὁ δὲ ξέρξης κατιὼν ἐπεὶ διέβη τὸν ἅλυν ποταμὸν ὡμίλησε τῇ φρυγίῃ καὶ δι' αὐτῆς πορευόμενος ἀπίκετο ἐς Κελαινὰς, ἵνα πηγαὶ ἀναδιδοῦσι Μαιάνδρου ποταμοῦ. (vid. c. 26.)—

c. 18. fol. rect. 34. τουτέων δὲ λεχθέντων—φανερὸς ἦν.

*) Post προκ. habet: ὅπερ ἕτεροι φασὶν ἀπεφήνατο, οὗτος ἐδήλωσε φανερώτερον.—

c. 23. fol. vers. 34. οὕτω γὰρ ποιουμένων ἐκείνων, ἔμελλε σφι τοιοῦτο ἀποβήσεσθαι. οἱ δὲ ἀπολαχόντες μόριον ὅσον αὐτοῖσιν ἐπέβαλλεν, ὤρυσσον.
c. 29. fol. rect. 34. ταῦτα ποιέοντι (sic), οὔτε—μεταμελήσει.
c. 31. ὡς δὲ etc. usque ad ἀνάγκη. Deinde pergit ita: ἐνταῦθα εὗρε πλατάνιστον etc. usque ad Σάρδις, ubi addit τόδε.
c. 35 et 36. fol. r. 34. ἐνετέλλετο ἀποταμεῖν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. καὶ—τιμή sed προσκεῖτο pro προσεκέετο.
— fol. r. 36. ἐζεύγνυσαν δὲ τὸν ἑλλήσποντον οἱ πέρσαι οὕτω: πεντηκοντέρους etc. usque ad τριηκοσίας (lin. 6.) sed lin. 4. ξυνθέντες. lin. 5. om. τε.
— fol. r. 34. ἐμβριθέστερα ἦν—εἷλκεν (sic).—
c. 37. rect. ὁ ἥλιος—ἀφανὴς ἦν.
— — οἱ δὲ περσῶν μάγοι ἔλεγον ἥλιον—σφέων.
c. 39. fol. r. 34. εὖ νῦν τόδ' ἐπίστασο, ὡς ἐν τοῖς ὠσὶ etc. usque ad ἀνοιδέει. Sed lin. 8. ἐμπιπλεῖ. et l. 9. τουτοῖσιν.—
c. 46. ὅτι θεησάμενος ὁ ξέρξης τὸ πολὺ πλῆθος τῆς αὐτοῦ στρατιῆς ἐμακάρισε πρῶτον ἑαυτόν· μετὰ δὲ ἐδάκρυσεν λογισάμενος ὡς βραχὺς etc. usque ad περιέσται.
— fol. vers. 34. ὁ μὲν θάνατος—ἐών. lin. 19. τῶν ἀνθρώπων.
c. 47. — ἐγὼ δὲ καὶ etc. usque ad ὁρῶν (sic), cui addit τάδε.— lin. 11. ὑπόπλεως.
c. 49. — φερέγγυος εἶμι ποιεῖν το. αἱ συμφοραὶ etc. usque ad ξυμφορέων (sic). lin. 12. pro οὐχὶ habet οὐχί—
c. 50. — τοῖσι τοίνυν βουλομένοισι etc. usque ad καταιρέεσθαι. hac varietate: l. 15. ὀκνέουσιν—ὅρα—lin. 16. προκεχώρηκεν.— l. 17. γεν. βασ. om. l. 18. ἐχρέωντο—ὁμοίησιν—verba καὶ σὺ usque τοιούτους omiss. l. 21. σφέας—l. 22. κινδύνοισιν.—
Ibid. ἐπεὶ ἐπ' ἀροτῆρας καὶ—ἄνδρας. Deinde pergit: τῶν ἄν κου —σῖτον ἕξομεν.
c. 51. fol. vers. 24. σὺ δέ μευ ξυμβ.—ἐκτεῖναι.
c. 54. l. 10. — χρύσεον κρητῆρα—καλέουσιν (sic).—
c. 55. ὅτι δύο γεφύρας ἔζευξεν ὁ ξέρξης καὶ κατὰ μὲν etc. usque θεραπηΐη. Sed l. 3. post ἅπασα inser. διέβαινον. et habet τὸν pro τό.—
c. 56. διέβη—χρόνον. pro quo αὐτοῦ habet ἅπας, et εὐφρόνησιν pro εὐφρόνησι.
c. 57. fol. vers. 34. ὡς δὲ διέβη τὸν ἑλλήσποντον τέρας etc. usque ἐόν· sed pro εὐσύμβλ. habet εὐξύμβλ.—Deinde pergit: ἵππος γὰρ ἔτεκε λαγών Ω πρότερον δὲ ἐν σάρδησιν· ἡμίονος γὰρ ἔτεκεν ἡμίονον. Sequitur ὁ δὲ ἐν δορίσκῳ.
c. 59 et 60. fol. vrs. 34. τῆς στρατιῆς ἐποιέετο ἀριθμόν. σύμπαντος οὖν τοῦ στρατοῦ—μυριάδες· οὐ γὰρ λέγεται πρὸς οὐδαμῶν ἀνθρώπων.—
c. 61. ὅτι οἱ πέρσαι πρότερον κηφῆνες καὶ ἀρταῖοι ἐκαλοῦντο· ἀπὸ δὲ περσέων [nemo non videt legendum esse Περσέως. Cæterum confer Scholiastam Platonis p. 75. ed. Ruhnk.] καὶ ἀνδρομέδης, ὠνομάσθησαν πέρσαι οἱ ὕστεροι.
— fol. vrs. 34. περσεὺς ὁ δανάης usque ad πέρσην, ubi addit: ἀφ' οὗ πέρσαι.

c. 62. fol. vrs. 34. οἱ δὲ μῆδοι ἐκαλέοντο πάλαι πρὸς πάντων ἄριοι. ἀπικομένης δὲ μηδέης τῆς κολχίδος ἐξ ἀθηναίων usque ad τοὔνομα (sic.).
c. 63. — οὗτοι δὲ ὑπὸ μὲν ἑλλήνων καλέονται σύριοι—ἐκλήθησαν.
c. 64. ὅτι οἱ πέρσαι πάντας—σάκας.—
c. 69. fol. rect. 35. αἰθίοπες τοῦ σώματος τὸ μὲν ἥμισυ ἐξηλείφοντο γύψῳ ἰόντες ἐς μάχην. τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ, μίλτῳ.
c. 75. ὅτι οἱ ἐν τῇ ἀσίῃ θρήϊκες ἀπὸ τῆς εὐρώπης διαβάντες ἐκεῖ ἐκλήθησαν βιθυνοί.
— fol. vers. 34. ἀρταβάνου τοῦ γνώμην θεμένου μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν ἑλλάδα—(nisi pertinet ad cap. 82.)
c. 83. ὅτι ἦσαν μύριοι πέρσαι τάγμα ἐν παρὰ τῷ ξέρξῃ ἀθάνατοι καλεόμενοι· διότι τοῦ τελευτήσαντος τὸν τόπον ἀνεπλήρου εἰσιὼν ἕτερος:
Ibid. fol. vrs. 34. ἐνέτρεπον χρυσὸν πολλὸν ἔχοντες.—
c. 85. — ἔθνος μὲν περσικὸν καὶ φωνῇ, σκευὴ δὲ—
c. 87. — — ἀριθμὸς etc. usque ad ἁρμάτων.
c. 94. fol. r. 35. πρὶν ἢ δαναόν etc. usque ad ἴωνες.
c. 109. ὅτι διὰ ἀβδήρων ρεῖ ὁ ποταμὸς ὁ νέστος.
c. 114. fol. rect. 35. ἐννέα ὁδοὺς πυνθανόμενοι τὸν χῶρον τόνδε— παρθένους ζώοντας κατώρυσσον. ἐπεὶ—παῖδας ἐπιφανέων ὑπὲρ ἑωυτῆς τῷ ὑπὸ γῆς etc. usque κατορύσσουσαν.—
c. 117. — συμφορὴν ἐποιήσατο μεγάλην θανόντα ἐκεῖ τὸν ἐπεστεῶτα φημὶ τῆς διώρυχος etc. usque ad ἀνθρώπων. sed lin. 4. Ἀχαιμενίδῃ.
c. 119. fol. 35. r. ἐκ πολλοῦ χρόνου προειρημένον.
c. 132. — τὸ μὲν δὴ ὅρκιον ὧδε εἶχε τοῖς ἕλλησι· ὅσοι—ἀναγκασθέντες τούτους—θεῷ.
c. 135. — τὸ μὲν δοῦλος etc. usque ad πελέκεσι. Sed l. 16. pro δὲ οὔκω: δ'οὔπω. et l. 18. ξυμβ.
c. 139. — νῦν δὲ Ἀθηναίους etc. usque ad ἔμελλε. lin. 23. τὸ ἀληθὲς et πραγμάτων.
c. 140. fol. vrs. 37. πέμψαντες οἱ ἀθηναῖοι ἐς δελφοὺς, ἔχρησεν ἡ πυθίη, τῇ οὔνομα ἦν ἀριστονίκη, τάδε. Sequuntur verba ὦ μέλεοι usque ad πυργώματα, nulla lectionis varietate nisi quod omittuntur verba οὔτε πόδες usque ad πέλει (incl.)
c. 141. fol. vrs. 36. δεύτερα δὲ τοῖς θεοπρόποις τῶν ἀθηναίων ἱκετεύσασι χρᾷ ἡ πυθία τάδε: sequuntur versus integri (lin. 20. habet μὴ δὲ et 22. ποτὲ pro κοτὲ.).
c. 152, fol. vrs. 35. οὐδέ τινα γνώμην περὶ αὐτῶν ἀποφαίνομαι.
c. 155. — ἱπποκράτεα—ἀποθανεῖν. Omiss. κλεάνδρῳ.
c. 156. fol. 35. vrs. ἐκείνου μὲν λόγον ἐλάσσω ἐποιεῖτο δυνάμιος ἥκων μεγάλης.
c. 157-160. — τῷ δὲ εὖ βουλευθέντι usque ad ἐπιγίνεσθαι; ubi pergit: ἐκεῖνος δὲ πολλὸς ἐνέκειτο λέγων τοιάδε. (c. 158.) Post τοιάδε pergit: εἰ μὲν βούλεαι βοηθέειν etc. usque ad σὺ δὲ μὴ βοηθεῖ (sic. c. 159.); ubi pergit τελευταῖον δὲ τόνδε ἐξέφαινε λόγον, ὀνείδεα κατιόντα ἀνθρώπῳ, φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμόν· ἐπεί τε ὁ λόγος ὑμῖν οὕτω προσάντης κατίσταται. (vid. c. 160.)
c. 161. fol. 35. vrs. μάτην γὰρ ἂν εἴημεν ποιήσαντες τόδε, εἰ συρη-

κουσίοισι—ἡγεμονίης. ἔφη οὖν ὁ συρακουσίων τύραννος οὐκ ἂν φθάνοιτε etc. usque ad ἐξαραίρηται; om. αὐτῇ. (c. 162.)

c. 163. fol. 35. vrs. ταύτην μὲν τὴν ὁδὸν ἠμέλησε, ὁ δὲ ἄλλης εἴχετο.

Ibid. — — — πέμπει τοῦτον ἐς δελφοὺς etc. usque ad πεσέεται; sed pro φιλίους habet φίλους.

c. 164. — — — ὁ δὲ κρατήσας μεγάλων χρημάτων—ἠθέλησε (sic).

c. 166. — — — ὃν ἀφανισθῆναι—γῆς.

c. 170. — — — λέγεται δὲ μίνω etc. usque ad θανάτῳ. lin. 13. σικελίαν καλεομ.

c. 171. — — — ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα τοῦ λόγου μοι παρενθήκη γέγονε.

c. 172. — — — ἀπὸ τῶν πολίων τῶν τὰ ἀμείνω φρονεουσέων περὶ τὴν ἑλλάδα ἦσαν—

c. 175. — — — ἡ νικῶσα γνώμη ἐγίνετο ποιεῖν τό:

Ibid. — — — ταύτην οὖν ἐβουλεύσαντο etc. usque ad βάρβαρον, sed om. ἐς ante τὴν ἑλλάδα.—

c. 176. — — — ἡ δ' αὖ διὰ τρηχῖνος ἔσοδος ἐς τὴν ἑλλάδα, ἔστι, ἡ στεινοτάτη, ἡμίπλεθρον.

c. 178. — — — δελφοὶ δ' εν τούτῳ τῷ χρόνῳ etc. usque ad συμμάχους; sed om. καταῤῥωδηκότες. Post συμμάχους pergit: οἱ δὲ τοῖσι ἀνέμοισι βῶμον τε ἀπέδεξαν, καὶ θυσίῃσι σφεας μετιῆσαν.

c. 182. ἡ ναῦς φεύγουσα, ἐξοκέλλει ἐς τὰς ἐμβολὰς τοῦ πηνειοῦ. οἱ δὲ ἄνδρες ὡς τάχιστα ἐπώκειλαν τὴν νέα ἔφυγον ἀποθορόντες.

c 184. fol. vrs. 35. μέχρι μέν νυν τούτου τοῦ χώρου μαγνησίης, ἀπαθὴς κακῶν ἦν ὁ στρατός, καὶ πλῆθος ἦν τηνικαῦτα, ὡς ἐγὼ συμβαλλόμενος εὑρίσκω.

Ibid. et sqq. capp. fol. 34. vrs. τοῦ δὲ ναυτικοῦ στρατοῦ τὸ πλῆθος ἦν πεντήκοντα μυριάδες καὶ μία, χιλιάδες δὲ ἔπεισι ἐπὶ ταύτῃσι ἑπτά, καὶ πρός, ἑκατοντάδες ἕξ, καὶ δεκάς. τοῦ δὲ πεζοῦ, ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες. προσθήσω δὲ τούτοισι τὰς καμήλους etc. usque ad στράτευμα (init. cap. 185.), nulla varietate nisi quod lin. 29. δὴ om. — post στρατ. pergit codex: νέας μὲν οἱ ἀπὸ θρηΐης ἕλληνες etc. usque ad παρείχοντο. lin. 4. θρήκη pro θρηΐκη. l. 6. om. νεῶν, et μύριοι pro δισμύριοι. — Post παρείχοντα pergit: καὶ ὅσοι τῆς θρηΐκης τὴν παραλίην νέμονται· τριήκοντα μυριάδας δοκέω γενέσθαι. τὴν δὲ θεραπηΐην (c. 186.) etc. usque ad δοκέω. sed lin. 3. τοῖς pro τούς. lin. 6. ante οὐ inserit πλεῦνας, et post δοκέω pergit οὕτω πεντηκοσίας—ἑκατοντάδας δύο ἀνδρῶν καὶ προσήγαγε—θερμοπυλέων.

c. 187. γυναικῶν etc. usque ad ἀντέχρησε (lin. 9.) sed hac varietate: l. 3. ποιῶν. — l. 6. verba οὐδ' ἂν — ἀριθμόν (incl.) desunt. — l. 7. οὐδὲ — θῶμα — l. 8. ἔστιν ὧν pro ἔστι τῶν — ὅπως. —

Ibid. παμπόλλου πλήθους ὄντος τοῦ περσῶν, κάλλεός τε εἵνεκα καὶ μεγάθεος οὐδεὶς ἀξιώτερος ἦν αὐτοῦ ξέρξεω ἔχειν τὸ κράτος.

c. 188. fol. 35. vrs. ἅμα δὲ ὄρθρῳ ἔπεσέ σφι χειμῶνος χρῆμα ἀφόρητον (cf. fin. cp.).

c. 189. fol. 35. vrs λέγεται etc. usque ad ἐρεχθέος (sic); sed lin. 4. γὰρ pro δὲ. —
c. 190. — — — ἐν τούτῳ νέας οἳ etc. usque ad ἄφθονον. Deinde pergit: μεγάλως ἡ ναυηγίη ἐγένετο χρηστὴ τοῖς ἕλλησι.
Ibid. fol. 36. rect. χρήματα περιεβάλετο οὐκ ὀλίγα.
c. 191. fol. vrs. 35. σιταγωγῶν — ἀριθμός.
— fol. rect. 36. ἕρκος ὑψηλὸν οἱ πέρσαι περιεβάλοντο.
c. 192. — — — οἱ δὲ τὴν ταχίστην etc. usque ad νέαι (sic pro νῆας), sed om. τινάς.
c. 193. — — — ὡς ἐπαύσατο ὁ ἄνεμος, καὶ τὸ κῦμα ἔστρωτο, καταστάσαντες τὰς νέας ἔπλεον.
c. 194. — — — ὁ δ' ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε.
c. 196. — — — τῶν μέν νυν ἐν θεσσαλίῃ etc. usque ad φλαύρως. sed lin. 11. δ' ἐν pro δὲ ἐν. et lin. 12. ante μέγιστος inser. ὁ. —
c. 199. — — — πέντε στάδια τοῦδε τοῦ χώρου ἐκεῖνος ἀπέχει.
c. 202. ὅτι ἐν θερμοπύλαις σπαρτιάται μὲν ἐτάχθησαν ͳ οἱ δὲ ἕτεροι ἕλληνες πλείους Γ'. —
c. 204. fol. r. 36. ἦσαν μὲν καὶ ἄλλοι· ὁ δὲ θωϋμαζόμενος etc. usque ad Ἀναξανδρίδεω. — Ante ἡγεόμενος inser: περὶ τὰς θερμοπύλας.
c. 208. — — — μαθὼν δὲ ταῦτα ἀτρεκέως, ἀπήλαυνε ὀπίσω.
c. 209. — — — ἀκούων δὲ ξέρξης τοὺς λακεδαιμονίους κτενιζομένους τὰς κόμας (cf. cap. 208.) οὐκ εἶχε συμβαλέσθαι τὸ ἐόν. —
c. 211. — — — λακεδαιμόνιοι δὲ ἐμάχοντο ἀξίως λόγου, ἐν οὐκ ἐπισταμένοισι μάχεσθαι ἐξεπιστάμενοι.
Ibid. — — — οἱ δὲ βάρβαροι βοῇ τε καὶ πατάγῳ ἐπήϊσαν.
c. 212. — — — λέγεται δὲ βασιλέα, τρὶς ἀναδραμεῖν — στρατιῇ.
c. 213. — — — ταῦτα μὲν ἐγὼ ἐν τοῖσι ὄπισθε λόγοισι σημανέω.
c. 215. — — — ὡρμέατο δὲ περὶ λύχνων ἀφὰς ἐκ τοῦ στρατοπέδου.
c. 219. — — — οἱ μὲν οὐκ ἔων τὴν τάξιν ἐκλιπεῖν· οἱ δὲ, ἀντέτεινον. οἱ δὲ ἀπαλλάσσοντο. —
c. 220. — — — ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖστός εἰμι, λεωνίδην κελεῦσαί σφεας ἀπαλλάσσεσθαι.
Ibid. — — — ὁ δὲ ἐβούλετο καταθέσθαι κλέος.
c. 223. — — — ὄπισθε δὲ οἱ ἡγεμόνες ἔχοντες — ἐποτρύνοντες. Deinde pergit: ἀπεδείκνυντο (sic pro ἐπεδεικν. l. 21.) — μέγιστον ἐς τούτους.
c. 228. — — — θαφθεῖσι δὲ ἐπιγέγραπται ἐν στήλῃ τάδε, μυριάσιν ποτὲ τ. τ. ἐμ. ἐκ πελοποννήσου χιλ. τεττάρες
c. 231. — — — ἀπονοστήσας — εἶχε ὄν τε καὶ ἀτιμίην.
Ibid. οὐδεὶς ἔναυε οἱ πῦρ.
c. 237. fol. vrs. 37. verba ab ὅτι πολιήτης (l. 7.) usque ad συμβουλεύσειε τὰ ἄριστα habet, sed omissis: σπάνιοι δ' εἰσὶ οἱ τοιοῦτοι.
c. 239. ὡς ἐγὼ δοκέω, καὶ τὸ οἰκὸς ἐμοὶ συμμάχεται.
Lib. VIII.
cap. 6. ἤθελον οἱ πέρσαι κρατῆσαι τοὺς ναυλοχοῦντας περὶ τὸ ἀρτεμίσιον ἀθηναίους λάθρα ἐπι πεσόντες· ὡς μὴ δὲ πυρφόρον, ἐκφυγόντα περιγενέσθαι.
c. 37. fol. rect. 36. οἱ δὲ βάρβαροι ἐπεὶ ἐγένοντο ἐπειγόμενοι κατὰ

τὸ ἱρὸν τῆς προνοίας ἀθηναίης, αὐτίκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ etc. usque ad αὐτούς. sed pro παρνησσοῦ, παρνησοῦ. Post αὐτούς: εἶπον δὲ οἱ βάρβαροι ὅτι εἶδον καὶ δύο ὁπλίτας μείζονας ἢ κατ' ἀνθρώπους· οἱ διώκοντες ἔκτεινον αὐτούς: — (cf. cp. 38.)

c. 48. fol. rect. 36. ἀριθμὸς δὲ (l. 5.) usque ad ὀκτώ, ubi pergit: αἳ συνῆλθον ἐς τὴν σαλαμῖνα.

c. 55. fol. vrs. 35. in marg. ὅτι ἔστιν ἐν τῇ ἀκροπόλι τῶν ἀθηναίων ἐρεχθέος νηός· ἐν τῷ ἐλαίῃ etc. usque ad ἱρῷ. lin. 4. pro παρ', παρά. et τε om. — Supra θάλασσα (l. 3.) suprascriptum ῥόθιον vel certe simile quid. — Post ἱρῷ sequuntur: ἐνέπρησαν οἱ βάρβαροι. δευτέρῃ δὲ ἡμέρῃ ὥρων βλαστὸν — ἀναδεδραμηκότα. —

c. 65. l. 25. fol. r. 36. ἔχε ἥσυχος ἢν γὰρ ἐς βασιλέα ἀνενειχθῇ — κεφαλήν.

c. 80. fol. r. 36. ἢν ἐγὼ ταῦτα λέγω, δόξω πλάσας λέγειν, καὶ οὐ πείσω.

c. 86. — — — ἅτε γὰρ τῶν βαρβάρων σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδὲν, ἔμελλε — ἀπέβη.

c. 87 et — — — ad marg. ὅτι ἡ σὺν τῷ ξέρξῃ πλεύσασα κατὰ τῆς 88. ἑλλάδος γυνὴ ἡ ἀρτεμισία λεγομένη ἔχουσα μίαν ναῦν συνεμάχει τοῖς πέρσαις κατὰ τὴν ἑλλήνων ναυμαχοῦσα· διωκομένη οὖν ὑπὸ νεὼς ἀττικῆς φέρουσα ἐνέβαλλε νηῒ περσικῇ οὐκ ἐκ προνοίης· ἣν καὶ κατέδυσε· διπλᾶ οὖν ἐντεῦθεν ἀγαθὰ ἑωυτὴν ἐργάσατο etc. usque ἐτράπετο; sed lin. 19. νεώς. et l. 22. om. καὶ αὐτοῖσι ἀμύνειν. Post ἐτράπετο: ἐνομίσθη δὲ καὶ παρὰ ξέρξῃ ὡς νέα τῶν ἑλλήνων κατέδυσεν· ὥστε λέγεται καὶ ξέρξην εἰπεῖν· οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί μοι γυναῖκες· αἱ δὲ γυναῖκες, ἄνδρες (cf. fin. c. 88.).

c. 90. — — — φοίνικες, ἐλθόντες παρὰ βασιλῆα, διέβαλλον τοὺς ἴωνας.

c. 100. — — — μαρδόνιος δὲ ὑποπτεύων ξέρξην δρησμὸν βουλεύειν φροντίσας πρὸς ἑωϋτὸν ὡς δώσει δίκην. τάδε λέγει ξέρξῃ· σὺ μὲν ἐς ἤθεα etc. ut in fine capitis.

c. 102. — — — ἢν γὰρ σύ τε περιῇς etc. usque ad αὐτῶν οἱ ἕλληνες. —

c. 124. — — — in marg. ὅτι εὐρυβιάδῃ καὶ καὶ (sic) θεμιστοκλεῖ ἔδοσαν λακεδαιμόνιοι στέφανον ἐλαίης· τῷ μὲν ἀριστήϊα· τῷ δὲ σοφίης καὶ δεξιότητος.

c. 135. — — — τοῦτο τὸ ἱερὸν κεῖται ὑπὲρ τῆς κωπαΐδος λίμνης πρὸς οὔρεϊ, ἀγχοτάτω ἀκραιφνίης πόλιος.

c. 137. — — — ἢν δὲ κατὰ τὴν καπνοδόκην ἐς τὸν οἶκον ἐσέχων ὁ ἥλιος· ὃν περιγράφει τῇ μαχαίρῃ etc. usque ad ἀπαλλάσσετο; sed lin. 27. om. τὸν ἥλιον. —

Lib. IX.

c. 3. fol. vrs. 36. ὁ δὲ οὐκ ἐπείθετο, ἀλλά οἱ δεινὸς ἐνέστακται ἵμερος.

c. 5. — — — τῶν δὲ βουλευτέων λυκίδης εἶπε γνώμην, ὡς ἐδόκεε ἄμεινον εἶναι.

c. 6. fol. vrs. 34. ὅτι οἱ λακεδαιμόνιοι ἑώρταζον τὰ ὑακίνθια:

c. 8. fol. vrs. 36. τοῦτο καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἐποίεον, ἐξ ἡμέρης ἐς ἡμέρην ἀναβαλλόμενοι.

c. 69. ἐσπεσόντες δὲ κατεστόρεσαν αὐτῶν ἑξακοσίους — διώκοντες.
c. 71. fol. r. 36. infr. ὅτι ἀπὸ τῶν ἐν θερμοπύλαις ἀποθανόντων σπαρτιάτων ἐσώθη μόνος ὁ ἀριστόδημος· διὸ καὶ εἶχεν ὄνειδος καὶ ἀτιμίην αἰεὶ ἐν σπάρτῃ καὶ θέλων ἀφέλεσθαι ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ὄνειδος, ἠγωνίσατο ἐν τῇ πρὸς μαρδόνιον μάχῃ· καὶ ἠρίστευσεν ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους.

Præterea etiam hæc habet codex in excerptis Herodoteis:

fol. 1. rect. lin. ult. ἅμιλλας ἐποιέετο ἕκαστος ὅπως τόδε ποιήσας, δῶρα λήψεται παρὰ τοῦ ἡγεμόνος.

fol. 2. rect. ὅτι πρότερον ἦρξαν πολέμου οἱ σκύθαι κατὰ περσῶν περήσαντες καὶ αὐτοὶ καὶ ἐς τὴν ἐκείνων ἐσβαλόντες γῆν καὶ ἐπικρατήσαντες περσέων μέχρι πολλοῦ καιροῦ:

ὅτι περάσαντες τὸν ἴστρον οἱ πέρσαι καὶ διελθόντες πολλὴν γῆν ἔρημον καὶ μηδὲν μὲν ἀνύσαντες πολλὰ δὲ κακοπαθήσαντες ἔφυγον ὀπίσω μόλις ἀπαλλαγέντες τῆς ἐπιθέσεως τῶν σκυθῶν:

fol. 2. *vrs. l.* 5: ἀναισιμοῦνται ἡμέραι ϛ ἤγουν α . . . ονται. (II, 31. VII, 20. I, 179.)

— — supra ad marg. ὅτι οἱ ἐν ἀσίᾳ γαλάται τῶν ἑσπερικῶν γαλατῶν εἰσιν ἄποικοι ὥσπερ καὶ οἱ ἴβηρες — (cf. VII, 76.)

fol. rect. 34. μεταδογμένον μοι ἐστὶν μὴ ποιεῖν τό:

ibid. βοηθᾶ ἐγένετο τῷ δεῖνι, ὅτι ἐβοήθησε τῷ δεῖνι: φερέγγυον: ὑποτίθημί σοι καὶ ὑποθήκη.

ib. in fine.

ὅτι μετὰ τὰ μηδικὰ μέχρι τῆς πελοποννησιακοῦ πολεμοῦ ἀρχῆς ἔτη ν̄ι ἔγγιστα.

ὅτι μετὰ τὰ τρωϊκὰ παρῆλθον μέχρι τῆς ἀλεξάνδρου βασιλείας ἔτη ω̄ ἔγγιστα: μέχρι δὲ τοῦ ἡροδότου ἔτη φ̄.

ὁ δὲ ὅμηρος ὕστερος μὲν τῶν τρωϊκῶν ἔτη ρ̄ προτερος δὲ ἡροδοτ. ἔτη ῡ.

νόσῳ ἢ θανάτῳ (sic) βιασθεὶς ἀπῆλθεν. vel inter VII, 75—83. vel VII, 82—83.

fol. 34. vrs. supra: τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκίβδηλον νέμεται ἐπὶ τοὺς ἕλληνας:

— διετείνοντο τὰ βέλεα ὡς ἀφήσοντες (ante VI, 21.) —

fol. 36. vrs. lin. 1. (ante IX, 3.) τοιούτων δὲ συμβάντων, ἀναγκαίως ἔχει μοι ποιέειν ταῦτα ὁ δὲ etc.

ib. post locum ex IX, 8. sequitur: τὰ τῶν μουσῶν ὀνόματα: κλειώ· εὐτέρπη· θάλεια· μελπομένη· τερψιχόρη· ἐρατώ· πολύμνια· οὐρανία· καλλιόπη.

fol. vrs. 36. λέγω δὲ ὡς εἶναι ταῦτα μικρὰ μεγάλοισι συμβάλλειν: ἐμὲ μέν νυν τοιαῦτα λέγοντες οὐ πείθουσι· λέγουσι δὲ οὐδὲν ἧσσον καὶ ὀμνῦσι δὲ λέγοντες. (sequitur ex IV, 127.) —

ibid. ἡ ἀπειρίη κακὸς θησαυρὸς κ. κακὸν, κειμήλιον τοῖσιν ἔχουσιν· ἡ μὲν ἐπιστήμη ποιεῖ τὸ ἐπίστασθαι ἡ δὲ δόξα τὸ ἀγνοεῖν τὰ δὲ ἱερὰ πρήγματα ἱεροῖσιν ἀνθρωποῖσι δείκνυται· βεβήλοισι δὲ οὐ θέμις πρὶν ἢ τελεσθῶσιν ὀργιοῖσιν ἐπιστήμης: εἰσὶ τινὲς οἱ τέχνην πεποίηνται τὸ τὰς τέχνας αἰσχροποιεῖν ἀναβήσομαι δ' αὖθις ὀπίσω εἰς τὸν λόγον ὃν ἔλεγον.

CANON CHRONOLOGICUS

LARCHERIANUS,

AUCTUS ET EMENDATUS.

CANON CHRONOLOGICUS.

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum.
Theocratiæ Ægyptiacæ origo.			
Pontifices octo antiquissimorum Deorum Ægyptum rexerunt. Tempus, quo reipublicæ gubernacula ceperunt, ignotum.			
Pontifices duodecim Deorum sequentium rempublicam sibi vindicant, eamque tenent circa annum (*Herodot. II.* 43) .			17570
Pontifices Deorum tertii ordinis successere. Pontifex Osiridis gubernacula tenuit circa annum			15570
Osiridis pontifici gubernacula ab Hori pontifice erepta, sed quo tempore, ignoratur.			
Menes, primus Ægypti rex			12356
Maneros hujus filius adolescens mortuus circa annum . .			12340
CCCXXIX Reges Menetem sequuti.			
Tyriorum urbs fundata (*Herod. II.* 44)	1954	1422	2760
Assyriorum imperii origo secundum Ctesiam (*Diodorus Siculus II.* 21)	2607	2075	2107
Ejusdem origo secundum Diodorum Siculum II. 28 et Æmilium Suram (*Velleius Paterculus pag.* 25. *vel edit. Bipont. p.* 106. 107)	2657	2125	2057
Ejusdem origo secundum Castorem (*Syncelli Chronograph. p.* 205. 206. *Paris. p.* 164 et 165. *Venet.*)	2687	2155	2027
Inachus natus circa annum	2703	2171	2011
Inachus primus Argolidis rex, regnavit 60 annos . .	2728	2196	1986
Phoroneus Inachi filius, natus circa annum . . .	2736	2204	1978
Æzeus, Phoronei frater, natus circa annum . . .	2737	2205	1977
Phegeus, Inachi filius, natus (*Schol. Euripid. ad Orestem* 1247) circa	2738	2206	1976
Lycaon Æzei filius natus (*Dionysius Halicarn. I.* 11) .	2769	2237	1945
Niobe, Phoronei filia nata (*ibidem*)			
Sparton, Phegei filius natus (*Scholiast. Euripid. ad Orestem* 1247)	2771	2239	1943
Argus, Niobes filius natus (*Apollodor. II.* 1) . . .	2786	2254	1928
Pelasgus, Niobes filius natus (*Dionys. Halic. I.* 11) . .	2787	2255	1927
Phoroneus, secundus Argolidis rex, regnavit 30 annos . .	2788	2256	1926
Phoroneus Argolidis populum huc usque dispersum in urbem colligit, Phoronicum dictam (*Schol. Euripid. ad Orest.* 1247) .	2790	2258	1924
Pheges Arcadiæ urbs a Phegeo, Inachi filio, condita (*ibidem*). A Stephano Byzantino Phegia appellata. Postea Psophis dicta est	2792	2260	1922
Deianira, Lycaonis filia nata (*Dionys. Halic I.* 11) . .	2802	2270	1912
Myceneus Spartonis filius natus (*Schol. Euripidis ad Orest.* 1247)	2804	2272	1910
Pelasgus in Arcadia regnat	2810	2278	1904
Apis, tertius Argolidis rex, regnavit 30 annos . . .	2818	2286	1896
Iasus, Argi et Evadnes filius natus (*Apollod. II.* 1) } Lycaon, Pelasgi et Deianiræ filius natus (*Dionys. Halicarn. I.* 11) }	2819	2287	1895
Terræ motus, quo Ossa ab Olympo separatus, aquæ viam invenere,			

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum
Thessalia habitabilis reddita (*Larcherii Chronolog. Herodot. cap. IX.* § 3)	2829	2297	1885
Myceneus Spartonis filius Mycenas condit (*Schol. Euripid. ad Orest.* 1247)	2830	2298	1884
Pelasgus, Arcadiæ rex, in Thessaliam transit	2831	2299	1883
Peloria s. Saturnalia apud Thessalos instituta (*Chronologia Herod. cap. IX.* § 3)	2832	2300	1882
Argus, quartus Argolidis rex, 20 annos regnavit, urbique Phoronico Argi nomen imposuit (*Pausan. II.* 13. *Schol. Euripid. loc. laud.*)	2848	2316	1866
Agenor, Iasi filius, natus (*Apollodor. II.* 1) Peucetius, Lycaonis filius, natus (*Dionys. Halic. I.* 11)	2852	2320	1862
Œnotrus, Lycaonis filius, natus (*ibidem*)	2853	2321	1861
Criasus, Argi filius, quintus Argolidis rex, 56 annos regnavit (*Augustin. de civit. Dei XVIII.* 8)	2868	2336	1846
Œnotrus et Peucetius colonos in Italiam ducunt XVII ante Trojam captam generatione (*Dionys. Halic. I.* 11)	2877	2345	1837
Argus, Agenoris filius, Panoptes cognominatus (*Apollod.* § 11)	2885	2353	1829
Assyriorum imperii origo secundum Velleium Paterculum (*lib. I. cap.* 6) . . . . Ninus Assyriorum rex primus,	2897	2365	1817
Iasus, Argi Panoptis filius natus (*Apollod. II.* 1) Ogyges diluvio celebris in Attica et Bœotia regnavit 1020 anno ante Corœbi Olympiadem (*Eusebii Præpar. Evang. X. pag.* 489)	2918	2386	1796
Phorbas, Criasi filius, septimus Argolidis rex, regnavit 48 annos	2924	2392	1790
Io nata, Iasi filia (*Apollodor. II.* 1)	2951	2429	1763
Attica inundata regni Ogygis anno 37 (*Euseb. Chronicon.*) .	2955	2423	1759
Io a Phœniciis rapta (*Herodot. I.* 1. *conf. Chronolog. Herodot.* § 2. *cap. IX.*)	2969	2437	1745
Triopas, Phorbæ filius, octavus Argolidis rex, regnavit 64 annos	2972	2440	1742
Xanthus Triopæ filius Lesbum insulam fundavit (*Diodor. Sicul. V.* 81)	2980	2448	1734
Pelasgus, Achæus et Phthius, fratres, in Thessaliam transeunt, incolasque ejiciunt, sexta post Pelasgum, Arcadiæ regem, generatione (*Dionys. Halic. I.* 17)	2987	2455	1727
Crotopus, Triopæ filius, nonus Argolidis rex, regnavit 53 annos	3036	2504	1678
Sthenelus, Crotopi filius, decimus Argolidis rex, regnavit 52 annos	3089	2557	1625
Cadmus, Agenoris filius, natus	3124	2592	1590
Deucalion natus circa annum Gelanor, Stheneli filius, undecimus Argolidis rex, regnavit duo annos	3141	2609	1573
Danai in Græciam adventus, qui Sesostridis Ægyptii frater non fuit (*Chronol. Herodot. cap. IX.* § 4)	3142	2610	1572
Gelanor a Danao pulsus	3143	2611	1571
Cecrops I. Athenarum rex primus regnavit 189 anno post Ogygiam inundationem (*Eusebii Præpar. Evangel. pag.* 490. *A*) regnavit annos 50	3144	2612	1570
Danai filiæ Thesmophoria in Peloponneso instituunt . .	3146	2614	1568
Europæ raptus	3162	2630	1552
Cadmus Lindum in insula Rhodi venit	3163	2631	1551
Fundatio insularum Thasi et Callistus, postea Theræ dictæ a Phœniciis e Cadmi comitibus (*Herodot. IV.* 147) . .	3164	2632	1550
Cadmi in Bœotiam adventus	3165	2633	1549
Minos I. Cretensium rex, natus	3166	2634	1548
Agraulis, Cecropis filia, pro salute patriæ devota . .	3167	2635	1547
Bacchus a Semele natus	3170	2638	1544
Deucalion Promethei filius in Thessalia regnat circa . .	3173	2641	1541

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum
Ferrum inventum (*Clemens Alexand. Stromat. p.* 401) .	3177	2645	1537
Amphictyon Deucalionis filius natus circa annum . .	3180	2648	1534
Diluvium Deucalioneum	3185	2653	1529
Hellen Deucalionis filius natus	3191	2659	1523
Cranaus Athenarum rex secundus, regnavit 10 annos . .	3194	2662	1520
Pentheus Cadmi ex Agave nepos Thebis regnat . .	3200	2668	1514
Origines Scytharum secundum ipsorum testimonium (*Herod. IV.* 7)	3203	2671	1511
Amphictyon Deucalionis filius, tertius Athenarum rex, regnavit 12 annos (*Apollod. III.* 14. § 6)	3204	2672	1510
Hyagnis, Sileni Marsyæ filius, tibiæ inventor . . .	3208	2676	1506
Erichthonius, quartus Athenarum rex, regnavit 36 annos .	3216	2684	1498
Polydorus, Cadmi filius, Thebarum rex . . .	3217	2685	1497
Lycastus, Minois I. Cretensium regis filius natus . .	3226	2694	1488
Dorus, Hellenis filius, natus circa	3244	2712	1470
Xuthus, Hellenis filius, natus circa . . .	3250	2718	1464
Pandion I. quintus Athenarum rex, regnavit 31 annos .	3252	2720	1462
Æolus, Hellenis filius, natus circa	3257	2725	1457
Labdacus, Polydori filius, Thebarum rex . .	3264	2732	1450
Erechtheus, sextus Athenarum rex, regnavit 34 annos .	3283	2751	1431
Xuthus, Hellenis filius, e Thessalia pulsus, Athenas confugit (*Pausan. VII.* 1. *p.* 521)	3284	2752	1430
Xuthus Erechthei filiam duxit uxorem (*Idem ibid. Strabo VIII. p.* 588)	3285	2753	1429
Achæus Xuthi filius natus Minos II. Lycasti Cretensium regis filius natus	3286	2754	1428
Ion Xuthi filius natus	3287	2755	1427
Salmoneus Æoli filius natus	3288	2756	1426
Cretheus Æoli filius natus	3289	2757	1425
Mœris, ultimus 330 regum Ægypti a Menete ad Sesostrin, illo incluso, regnavit 68 annos (*secundum Vecchieti*) . .	3290	2758	1424
Troja urbs condita (*Clemens Alex. Stromat. I. p.* 401) .	3291	2759	1423
Amphion, Antiopes et Jovis filius, ejicit Laium, Labdaci filium, annum tantum natum, Thebisque regnat . . .	3298	2766	1416
Gyro Salmonei filia nata	3304	2772	1410
Achæus, Xuthi filius, in Laconiam transiit, nomenque suum incolis tribuit (*Strabo VIII. p.* 588)	3307	2775	1407
Ion, Xuthi filius, colonos Athenienses in Peloponnesum duxit (*Strabo ibid.*)	3308	2776	1406
Ion duxit Helicen, Selinuntis, Ægialensis regis filiam (*Pausan. p.* 521 et 522)	3309	2777	1405
Achæus cum copiis Atheniensibus et Ægialensibus in Thessaliam transit Amythaon Cretei filius natus, circa	3310	2778	1404
Selinus, Ægiali rex, obiit, Ionem habet successorem . .	3311	2779	1403
Athenienses Ionem e Peloponneso revocant, eumque ducem exercitus adversus Thraces, qui Eleusinem occuparant, eligunt (*Pausan. p.* 522)	3312	2780	1402
Archander Achæi filius natus Dædalus Erechthei nepos natus	3314	2782	1400
Athenienses rempublicam suam omnem Ioni committunt, et a nomine ejus Iones appellantur (*Strabo VIII. p.* 588) .	3315	2783	1399
Cecrops II. septimus Athenarum rex, regnavit 25 annos .	3317	2785	1397
Cecropis fratres Xuthum expellunt, quia arbiter inter filios Erechthei constitutus, qui de regno certabant, id Cecropi adjudicarat natu maximo (*Pausanias p.* 511. *Strabo p.* 588) .	3318	2786	1396
Xuthus in Ægialo, in quam confugerat, mortuus . .	3320	2788	1394

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum
Ion in Asiam transmigravit, ibique primæ coloniæ jecit fundamenta Neleus Tyronis filius natus circa	3323	2791	1391
Ion in Ægialum rediit circa	3326	2794	1388
Polybus Corinthi rex	3328	2796	1386
Sisyphus Æoli filius natus, qui postea rex Corinthi . .	3329	2797	1385
Hercules Amphitruonis filius natus	3330	2798	1384
Orpheus natus	3332	2800	1382
Archander et Architelus, Archæi filii e Phthiotide Argos transeunt	3340	2808	1374
Pandion II. octavus Athenarum rex, regnavit 18 annos .	3342	2810	1372
Melampus, Amythaonis filius natus circa . . .	3344	2811	1371
Ion Athenas rediit circa annum	3345	2813	1369
Bias Amythaonis filius, Melampi frater natus . .	3347	3815	1367
Periclymenus, Nelei filius natus	3350	3818	1364
Herculis laborum initium	3353	3821	1361
Ion Athenis mortuus, et Potanei oppidulo ad mare sito sepultus (*Pausanias VII. p.* 522)	3354	3822	1360
Laius ab Œdipo interfectus est capillis jam canescentibus (*Sophoclis Œdip. Tyr.* 742). Regnum ad Creontem pervenit .	3356	3824	1358
Sesostris Ægypti rex, Mœridis successor, regnavit 44 annos .	3358	3826	1356
Pero, Nelei filia nata Ægeus, nonus Athenarum rex, regnavit 32 annos Œdipus, Laii filius, Jocastam ducit, Laii viduam, et rex factus est Origines Scytharum secundum relationes Græcorum in Ponto (*Herodot. IV.* 8) Lycus, Pandionis II. filius ab Ægeo pulsus Athenis ad Sarpedonem, Minois II. fratrem, in Termilensibus confugit (*Herodot. I.* 173)	3360	3828	1354
Minos II. Cretensium rex mortuus	3361	3829	1353
Cretenses Camicum in Sicilia oppugnant (*Herodot. VII.* 170)	3363	2831	1351
Argonautarum expeditio, Medeæ raptus Antigone Œdipi filia nata	3364	2832	1350
Colchii Phæacum insulam, Corcyram postea dictam, fundarunt (*Apollon. Rhod. IV.* 1212)	3365	2833	1349
Ismene, Œdipi filia nata	3366	2834	1348
Nestor Nelei filius natus. Viderat is tres generationes et in tertiam regnans erat, ultimo belli Trojani anno Theseus natus (*vid. ann. Julian.* 3418) Cretenses in Italia coloni, Iapyges Messapii dicti	3368	2836	1346
Eteocles Œdipi filius natus	3369	2837	1345
Polynices Œdipi filius natus	3370	2838	1344
Thebæ pestilentia devastatæ	3371	2839	1343
Oraculi responsum de Laii nece punienda. Polybus Corinthi rex decessit. Œdipus ipse sibi oculos eruit, jussuque Creontis principum puerorum tutoris custoditur Creon alius Corinthiorum rex Musæus Orphei discipulus	3372	2840	1342
Medea Iolco fugata, cum Jasone Corinthum se confert, ibi ambo tranquilli et securi decem annos vivunt (*Apollodor. I.* 9. 28)	3375	2843	1339
Herculis adversus Pylios bellum, quo undecim Nestoris fratres periere, Nestor solus evasit Penthilus Periclymeni filius natus circa	3379	2847	1335
Bias, Melanthi frater, Peruntem ducit uxorem Nelei filiam .	3381	2849	1333
Evander Arcades colonos in Italiam duxit (*Dionys. Halic. I.* 31)	3384	2852	1330

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum
Jason Glaucam, Creontis Corinthii regis filiam, duxit. Creon Medeæ fraude clandestina perit una cum liberis. Medea Athenas fugit ad Ægeum regem Sisyphus Corinthi rex primus e gente Sisyphidarum	3386	2854	1128
Hyllus, Herculis filius natus Theseus Athenas venit, ab Ægeo agnoscitur. Medea Græciam relinquit	3387	2855	1327
Tlepolemus, Herculis filius natus	3388	2856	1326
Apotheosis Herculis 61 annos nati Theseus Minotaurum interficit circa finem anni	3391	2859	1323
Theseus decimus Athenarum rex 29 annos regnavit . .	3392	2860	1322
Heraclidæ e Peloponneso ab Eurystheo rejecti. Thesei fidei se committunt	3393	2861	1321
Ornythion Sisyphi filius Corinthi rex Eteocles Thebarum rex. Polynices Argos se contulit	3394	2862	1320
Polynices Thebas redit, ut regno potiretur, quod ipsi reddere recusat Eteocles, quare Argos iterum redit	3395	2863	1319
Polynices fœdus contra Thebanos cum Argivis facit . .	3396	2864	1318
Œdipus a Thebanis expulsus, Atticam profectus, ibique mortuus est Bellum Thebanum inter fratres Œdipi filios (*Clemens Alex. Stromat. lib. I. p.* 401. *edit. Potteri*)	3397	2865	1317
Thesei bellum adversus Creontem, Laodamantis, Eteoclis filii, tutorem	3400	2868	1314
Pheron Ægypti rex 18 annos regnavit	3402	2870	1312
Theseus cum Hyllo exiit adversus Eurystheum, qui victus et ab Hyllo occisus est	3403	2871	1311
Hyllus in Peloponnesum ingressus, sed ob pestilentiam regressus Atreus Pelopis filius Argivorum rex	3404	2872	1310
Bellum Epigonum, sive Thebanum secundum (*Apollodor. III.* 7. 2)	3407	2875	1307
Helena nata	3408	2876	1306
Thoas Ornythionis filius, Corinthi rex	3414	2882	1300
Thersander, Polynicis filius Thebarum rex (*Pausan. IX.* 5. *p.* 722. *ed. Kühn*)	3415	2883	1299
Borus, Penthili filius, Periclymeni nepos, Nelei pronepos, natus circa	3416	2884	1298
Theseus anno ætatis 50 Helenam rapit (*Plutarch. in Theseo p.* 14. *E. edit. Paris.*)	3418	2886	1296
Proteus Ægypti rex regnavit 50 annos	3420	2888	1294
Hyllus oraculum consulit de expeditione in Peloponnesum iteranda (*Apollod. II.* 8. 2) Menestheus undecimus Athenarum rex 23 annos regnavit	3421	2889	1293
Atreus Corinthum subjecit	3422	2890	1292
Hyllus ambiguo deceptus oraculo in Peloponnesum redit, et ab Echemo Tegeatum rege interficitur (*Herod. IX.* 26. *Apollod. II.* 8. 2) Helena a Paride rapta	3424	2892	1290
Græcorum ad bellum Iliacum apparatus	3425	2893	1289
Tlepolemus Herculis filius Argos se contulit . . .	3427	2895	1287
Agamemnon rex Argivorum	3429	2897	1285
Cimmeriorum irruptio in Asiam minorem (*Larcherii animadv.* 19 *ad Herodot. I.*)	3430	2898	1284
Orestes Agamemnonis filius natus (*Velleius Paterc. I.* 1) .	3431	2899	1283
Tlepolemus Herculis filius Lindum, Ialyssum et Camirum, ortus in insula Rhodi, fundat, nec multo post Rhodiorum rex creatur	3432	2900	1282
Thersander Thebarum rex Græcorum classem post se reliquit, et in Mysia interfectus est (*Pausan. IX.* 5. *p.* 722) .	3433	2901	1281

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum
Græci Trojam oppugnant Tisamene, Thersandri filio, minorenni, Peneleus Bœotios ducit (*Pausan. p.* 723. *ed. Kühn*)	3434	2902	1280
Peneleus postremo Trojani belli anno occisus Troja capta Demophon duodecimus Athenarum rex regnavit 41 annos Teucer Salaminem Cypri fundavit Agamemnon Mycenas, Tegeam et Pergamum in Creta insula fundavit Agamemnonem Ægisthus interficit Ægisthus Mycenarum rex per septennium (*Homer. Odyss. III.* 305. *Velleius Paterc. I.* 1)	3444	2912	1270
Tisamenes, Thersandri filius, regnavit Thebis (*Pausan. p.* 723. *ed. Kühn*) Thoas Corinthium regnum recepit	3445	2913	1269
Metapontum Lucaneæ ab Epeo, Nestoris comite, fundata (*Velleius Paterc. I.* 1)	3446	2914	1268
Damophon Corinthi rex	3447	2915	1267
Assyrii superioris Asiæ domini (*Herodot. I.* 95)			
Amphilochus, Amphiarai filius, urbem Argos Amphilochium condidit in sinu Ambraciæ (*Thucyd. II.* 68)	3448	2916	1266
Andropompus Bori filius	3450	2918	1264
Ægisthum et Clytemnæstram Orestes interficit. Orestes in Arcadiam se contulit ibique annum mansit (*Eurip. Orest.* 1670, 71)	3451	2919	1263
Orestem matricidii reum Areopagus absolvit Neoptolemus Achillis filius Delphis ab Oreste occisus (*Eurip. Androm.* 1239)	3452	2920	1262
Orestes Hermionem, Menelai filiam, ducit uxorem (*Eurip. Orest.* 1701) Orestes 17 annos regnavit Mycenis (*Velleius Paterc. VI.* 1), qui inde ab Ægisthi morte numerandi sunt	3453	2921	1261
Pani nativitas (*Herodot. II.* 145)	3454	2922	1260
Tisamenus Thebarum rex moritur. Autesion hujus filius a Damasichthone pulsus ad Dorienses confugit. Damasichthon, Opheltis filius, Polenei nepos, Thebis regnat (*Pausan. p.* 723. *ed. Kühn*)	3465	2933	1249
Tertia Heraclidarum expeditio Peloponnesiaca, Cleodæo duce, Hylli filio	3469	2937	1245
Rhampsinitus Ægypti rex, regnavit 68 annos (*Manetho*)	3470	2938	1244
Ptolemæus, Damasichthonis filius Thebarum rex	3480	2948	1234
Oxyntes 13 Athenarum rex, regnavit 30 annos	3485	2953	1229
Melanthus, Andropompi filius natus	3486	2954	1228
Propodas Corinthi rex Dynastia Atyadum in Lydia finita, cujus initium incertum. Heraclidarum dynastiæ in Lydia initium. Agron primus hujus dynastiæ rex, Lydus.	3494	2962	1220
Theras natus, Autesionis filius, Tisamenis regis Thebani nepos, Cadmi posterorum decimus	3500	2968	1214
Migrationum Æoliensium initium duce Oreste Quarta Heraclidarum expeditio Peloponnesiaca duce Aristomacho Cleodæi filio Bœotii ex Arne Thessalorum pulsi sedes suas in Bœotia occupant (*Thucyd. I.* 12)	3504	2972	1210
Xanthus Ptolemæi filius Thebarum rex	3514	2982	1200
Aphidas 14 Athenarum rex, annum regnans	3515	2983	1199
Thymœtes 15 Athenarum rex, 8 annos regnans	3516	2984	1198
Orestes nonagenarius senex in Arcadia mortuus, cujus filii Penthilus et Tisamenus triennium regnarunt (*Velleius Paterc. I.* 1)	3521	2989	1193

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum
Doridas et Hyantidas Corinthi reges	3523	2991	1991
Expugnatio Peloponnesi ab Heraclidis, Aristodemo, Temeno et Cresphonte, Aristomachi filiis, ducibus			
Penthilus et Tisamenus, Orestis filii, ab Heraclidis expulsi (*Pausanias, III.* 1. *p.* 205. *II.* 18. *p.* 151. *ed. Kühn*)			
Melanthus Messeniæ rex ab Heraclidis pulsus, Athenas se contulit			
Xanthus Thebanus rex Athenis bellum infert, Thymœtem Atheniensium regem ad pugnam provocat, qui pugnam recusans regno privatur, et Melanthus ad pugnandum paratus regnum præmium aufert	3524	2992	1190
Xanthus occisus, Thebarum regnum in rempublicam conversum			
Apaturia in memoriam fraudis Melanthi adversus Xanthum pugnantis instituta			
Migrationum Æoliensium continuatio sub Penthilo, Orestis filio			
Achæi ab Heraclidis expulsi in Ægialum confugiunt, postea Achaiam dictam, et ab Ioniis eo tempore cultam	3525	2993	1189
Achæi et Iones discordes arma capiunt, Iones ab Achæis superati Athenas redeunt	3526	2994	1188
Aristodemus primus Heraclidarum rex Spartanus moritur, regno filiis Procle et Eurysthene relicto, quorum admodum puerorum Theras tutor constitutus	3536	3004	1178
Cheops Ægypti rex 50 annos regnans (*Herodot. II.* 127)			
Tertia Æoliensium migratio, quam Echelatus duxit Penthili filius	3540	3008	1174
Pelasgi Athenis expulsi, Lemnum se conferunt . .	3552	3020	1162
Aletes primus Heraclidarum Corinthi rex			
Minyenses a Pelasgis e Lemno expulsi Lacedæmonem petiere	3554	3022	1160
Procles et Eurysthenes majorennes, duorum generum regiorum conditores apud Spartanos	3561	3029	1153
Codrus, Melanthi filius, decimus septimus et postremus Athenarum rex 21 annos regnans	3561	3029	1153
Quarta eaque postrema Æoliensium migratio, duce Graide Penthili filio	3563	3031	1151
Insula Callisto a Thera, a quo postea Theræ nomen tulit, fundata, qui Minyensium, qui Lacedæmonem confugerant, partem secum abduxit	3564	3032	1150
Minyenses in Peloponneso condiderunt oppida Legreum, Macistum, Phrixam, Pyrgon, Epium et Nudium (*Herodot. IV.* 148)	3565	3033	1149
Lesbus urbs fundata (*Vita Homeri sub fin.*)	3574	3042	1140
Devotio Codri Atheniensium regis pro patria			
Medon Codri filius, Archontum perpetuorum primus, gubernacula tenens 27 annos	3582	3050	1132
Megara in Atticæ confiniis condita	3583	3051	1131
Migratio Ionum secundum Eratosthenem (*Clemens Alex. Stromat. p.* 402. *ed. Potteri.*)	3584	3052	1130
Chephren Ægypti rex, 56 annos regnans (*Herodot. II.* 127) . .	3586	3054	1128
Ixion secundus Corinthi rex 38 annos regnavit . .	3592	3060	1122
Cyme in Æolia fundata (*Vita Homeri*)	3594	3062	1120
Colonia in insula Meli (*Thucyd. V.* 112. *p.* 374. *ed. Duker.*)	3598	3066	1116
Acastus, Medontis filius, Archontum perpetuorum secundus, 36 annos rempublicam tenuit	3609	3077	1105
Smyrna urbs condita (*Vita Homeri*)			
Homerus natus (*ibid.*)	3612	3080	1102
Agelaus tertius Corinthi rex regnavit 37 annos . . .	3630	3098	1084
Hecatæi Milesii Majorum primus qui notus est, lucem adspexit (*Herodot. II.* 143)	3632	3100	1082

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum
Mycerinus Ægypti rex, 20 annos regnans . . .	3642	3110	1072
Archippus Acasti filius, tertius Archon perpetuûs, gubernacula tenens 25 annos	3645	3113	1069
Siculi Sicanos e Sicilia pellunt (*Thucyd. VI.* 2) . .	3655	3123	1059
Zancle, postea Messene dicta, a Siculis condita (*Thucyd. VI.* 4)	3656	3124	1058
Asychis Ægypti rex annos 40 regnans . . .	3662	3130	1052
Prumnis quartus Corinthi rex, 35 annos regnavit . .	3667	3135	1047
Thersippus, Archippi filius, quartus Archon perpetuus, rempublicam administrans annos 41	3670	3138	1044
Bacchis quintus Corinthi rex, regnavit 35 annos Anysis Ægypti rex regnavit 58 annos	3702	3170	1012
Anysis ab Æthiope regno cedere coactus; in insulam Elbo confugit	3703	3171	1011
Phorbas, Thersippi filius, Archontum perpetuorum quintus, rempublicam administravit 37 annos	3711	3179	1003
Agelaus sextus Corinthi rex, regnavit 30 annos . .	3737	3205	977
Homerus natus secundum Velleium Paterculum (*lib. I. c.* 1)	3746	3214	968
Megacles Phorbæ filius, Archontum perpetuorum sextus, rempublicam tenuit 36 annos	3748	3216	966
Anysis post quinque decennia insulam suam Elbo relinquens regnum recuperatum ad mortem usque tenuit . . .	3753	3221	961
Anysis post septem annos elapsos obiit (*Herodot. II.* 140. 141). In Herodotea de Ægyptiorum rebus historia h. l. lacuna est 241 annorum	3760	3228	954
Eudemus, septimus Corinthi rex 25 annos regnans . .	3767	3235	947
Hesiodus floruit (*Marm. Oxon. Epoch. XXIX.*) . .	3770	3238	944
Diognetus Megaclis filius, septimus Archon perpetuus, rempublicam tenuit 34 annos	3791	3259	930
Phidon, Archivorum rex lucem adspexit . . .	3791	3259	923
Aristodemus, octavus Corinthi rex regnavit 35 annos . .	3792	3260	922
Lycurgus Lacedæmonum legislator natus . . .	3798	3266	916
Homerus floruit secundum Marmora Paria . . .	3807	3275	907
Pherecles Diogneti filius, octavus Archon perpetuus, gubernacula tenuit 43 annos	3818	3286	896
Phidon Archivus rex, ponderum, mensurarum et monetæ argenteæ inventor	3819	3287	895
Telestes infans ab Agemone Corintho pulsus Agemon nonus Corinthi rex regnans 26 annos	3827	3295	887

*	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Iphiti.
Ludos Olympicos a Piso institutos, a Pelope et Hercule interruptos, restituerunt Lycurgus Lacedæmonius, Iphitus Eleensis, Heraclidarum unus, et Cleosthenes Pisanus, vigesima septima, ante eam qua Corœbus Eleensis præmio ornatus est, Olympiade (*Phlegont. Tralliani de Olympiis Fragm. p.* 136. *ex edit. Meursii. Eusebii Chronic. lib. prior pag.* 39)				
Olympias Iphiti Homerus et Hesiodus floruere (*Herodot. II.* 53) Lycurgus regis Spartani infantis tutor (*Clemens Alex. Stromat. L. I. p.* 402. *edit. Potter.*)	3830	3298	884	I. 1.
Legislatio Lycurgi (*Eratosthenes apud Clement. Alex Stromat. I. p.* 402. *edit. Potter.*) .	3838	3306	876	III. 1.
Alexander decimus Corinthiorum rex annos 25 regnans	3843	3311	871	IV. 2.
Phidon Argivus rex Agonothetas Eleensium fugat Lycurgi mors	3858	3326	856	VIII. 1.
Phidon a Lacedæmoniis regno privatus . .	3860	3328	854	—— 3.
Ariphron Phereclis filius, nonus Archon perpetuus, gubernacula tenuit 25 annos . .	3861	3329	853	—— 4.
Telestes undecimus Corinthi rex regnum recuperavit, duodecim annos regnavit, pulsus fuerat anno Juliano 3827, Jobeleo 3225 . .	3868	3336	846	X. 3.
Automenes duodecimus Corinthi rex, annum regnans	3880	3348	834	XIII. 3.
Prytanes annui Corinthi constituti, qui 170 annos perdurarunt, vides. annum Julianum 4051 .	3881	3349	833	XIII. 4.
Thespieus Ariphronis filius, 10 Archon perpetuus, rempublicam administravit 27 annos . .	3886	3354	828	XV. 1.
Carthago fundata anno 65 ante Romam conditam (*Velleius Paterc. I.* 6) . . .	3895	3363	819	XVII. 2.
Agamestor Thespiei filius, 11 Archon perpetuus, gubernacula tenuit 23 annos . . .	3913	3381	801	XXI. 4.
Æschylus Agamestoris filius, 12 Archon perpetuus, 23 annos rempublicam administravit . .	3936	3404	778	XXVII. 3.
Postremus Olympiadum Iphiti annus . .	3937	3405	777	——— 4.
*				
Victorum Olympicorum nomina ad hunc usque annum non fuerant notata, quam annotationem a sequentis Olympiadis initio instituerunt. Olympias igitur hæc prima dicta, eaque Græci usi sunt æræ loco in annis suis computandis.				Olympiad. Corœbi.
Olympias Corœbi, tertio Archontis Æschyli anno, secundum Eusebium, et per inductionem secundum Marmora Paria . . .	3938	3406	776	I. 1.
Menahemus, Israelitarum rex, decennium regnans	3943	3411	771	II. 2.
Eumelus Poeta floruit	3946	3414	776	III. 1.
Phul, Græcorum Sardanapalus, Assyriæ rex .	3949	3417	765	— 4.
Phul Israelitarum regnum vastavit circa octavum Menahemi regis annum (*IV. Regum XV.* 19) Sabacos Æthiops Ægyptum cepit retinuitque 50 annos	3951	3419	763	IV. 2.
Myscellus Crotonam urbem condidit (*Strabo p.* 402 et 403. *edit. Almelov.*) Theucles Naxum urbem in Sicilia condidit (*Thucyd. VI.* 3)	3955	3423	759	V. 2.

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.
Syracusæ conditæ, vigesimo primo Archontis Æschyli anno (*Marm. Paria*)	3956	3424	758	V. 3.
Locrii in Italia fundati (*Strabo VI. p.* 397. *edit. Almelov.*)	3957	3425	757	— 4.
Insula Corcyra a Chersicrate, Corinthio exule, fundata (*Strabo VI. p.* 414. *edit. Almelov.*) Colchidii, Corcyram insulam habitantes, in continentem se contulere, sedesque suas in Abantibus et Nestæensibus fixere (*Apollon. Rhod. IV.* 1214)	3958	3426	756	VI. 1.
Alcmæon Æschyli filius Archontum perpetuorum decimus tertius rempublicam administravit duo annos	3959	3427	755	— 2.
Roma condita secundum Varronem (*Manilius IV.* 731. *Plutarchus in Romulo p.* 24. *edit. Paris.*)	3060	3428	754	— 3.

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Charops decennalis Archon primus Chalcidii Naxum relinquentes Siculos e Leontio pellunt, urbemque Catanam fundant (*Thucyd. VI.* 3)	3961	3429	753	VI. 4.	1	
Lamis Trotilum in Sicilia condit (*Thucyd. VI.* 4) . . .	3962	3430	752	VII. 1.	2	
Medi Assyriorum jugum dejiciunt	3966	3434	748	VIII. 1.	6	
Babylonii Assyriorum jugum dejiciunt Phul sive Sardanapalus, occisus Nabonassar Babyloniorum rex Æra Nabonassarica die Februarii 26 instituta	3967	3435	747	—— 2.	7	1
Lamis Leontium migravit, ejusque rempublicam per aliquod tempus administravit (*Thucyd. VI.* 4)	3970	3438	744	IX. 1.	10	4
Æsimedes decennalium Archontum secundus	3971	3439	743	— 2.	11	5
Bellum Messeniacum primum 20 annorum	3972	3440	742	— 3.	12	6
Achas Judææ rex 16 annos regnans	3973	3441	741	— 4.	13	7
Lamis a Leontinis ejectus .	3974	3442	740	X. 1.	14	8
Lamis Thapsum urbem fundat .	3975	3443	739	— 2.	15	9
Semiramis Nabonassaris uxor, ultimis mariti annis Babyloniæ regnum administravit, fortassis et binis Nadii pueri annis Midas Gardii filius Phrygiæ rex (*Herodot. I.* 14. *Euseb.*)	3977	3445	737	— 4.	17	11
Nadius Babyloniæ rex annos duo regnans Clidicus Archontum decennalium tertius	3981	3449	733	XI. 4.	21	15
Chocirus et Porus Babyloniæ reges per quinquennium regnantes .	3983	3451	731	XII. 2.	23	17
Lamis Thapsi mortuus Thelgati Phalnazar, Assyriæ rex, Achasum, Judæorum regem, circa duodecimum hujus regni annum aggressus (*Paralipom. II. c.* 28. *v.* 20)	3985	3453	729	— 4.	25	19
Chalcidii, quos Lamis Thapsum secum adduxerat, expulsi . .	3986	3454	728	XIII. 1.	26	20
Chalcidii Megaram in Sicilia condunt Salmanasar Assyriorum rex Hoseam Samariæ regem tributarium reddit (*IV. Regum XVII.* 3) Ezechias Judææ rex	3987	3455	727	— 2.	27	21
Ilulæus, Babyloniæ rex quinquennium regnans	3988	3456	726	— 3.	28	22
Salmanasar Samariam ob denegatum ab Hosea rege tributum oppugnat (*IV. Regum XVII.* 4. 5. 6) Diaulos Olympiis in ludis institutum	3990	3458	724	XIV. 1.	30	24
Hippomenes quartus decennalium Archontum	3991	3459	723	— 2.	31	25
Ithome a Lacedæmoniis capta .	3992	3460	722	— 3.	32	26

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Salmanasar Samariam expugnat per triennium oppugnatam, ejus incolas una cum omnibus Israelitis in Assyriam transmigrare jubet . .	3993	3461	721	XIV. 4.	33	27
Mardocempadus Babyloniæ rex duodecim annos regnans Secunda Thasi a Pariis fundatio (*Clemens Alex. Stromat. I. p.* 318. *ed. Potter.*)	3994	3462	720	XV. 1.	34	28
Candaules Heraclidarum Lydiæ regum postremus a Gyge mense Junio occisus Gyges, Mermnadum Lydiæ regum primus, Candaulis successor, regnavit 38 annos regnans	3999	3467	715	XVI. 1. —— 2.	39	33
Hippomenes Archon, nono administrationis anno potestate privatus; in ejus locum Leocrates, quintus decennalium Archontum electus . .	4000	3468	714	—— 3.	40	34
Gela condita (*Thucyd. VI.* 4) .	4001	3469	713	—— 4.	41	35
Sethos Ægypti rex 40 annos Sanacharibus Assyriæ rex in Judæam cum exercitu ingressus, ducum unum adversus Hierosolymam ire jussit, ipse copias in Ægyptum duxit (*IV. Regum XVIII.* 13)	4001	3469	713	—— 4.	41	35
Sanacharibus ab Ægyptiis prælio superatus nec multo post a filiis interfectus (*IV. Regum XIX.* 25. *Herodot. II.* 141) Mardocempadus Babyloniæ rex legatos ad Ezechiam Judæorum regem misit	4002	3470	712	XVII. 1.	42	36
Assaradinus, Sanacharibi filius et successor (*IV. Regum XIX.* 37. *Iesaias XXXVII.* 38) . .	4003	3471	711	—— 2.	43	37
Arcianus Babyloniæ rex, quinquennium regnans Deioces a Medis rex electus, 53 annos regnat	4005	3473	709	—— 4.	45	39
Lucta Olympiis in ludis instituta	4006	3474	708	XVIII. 1.	46	40
Interregnum Babylonium bienne Apsander decennalium Archontum sextus Aminocles Corinthius, quatuor primus triremes Samiis ædificavit (*Thucyd. I.* 13)	4010	3478	704	XIX. 1.	50	44
Belithus Babyloniæ rex, triennium regnans	4012	3480	702	—— 3.	52	46
Apronadius Babyloniæ rex, sexennium regnans	4015	3483	699	XX. 2.	55	49
Eryxias decennalium Archontum septimus	4020	3488	694	XXI. 3.	60	54
Rigebelus Babyloniæ rex annum regnans	4021	3489	693	—— 4.	61	55
Archilochus floruit Mesessimordachus Babyloniæ rex quadriennium regnans	4022	3490	692	XXII. 1.	62	56

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Interregnum Babylonium octenne Pugilatus Olympiis in ludis institutus Acræ Siculæ a Syracusanis conditæ *Thucyd. VI.* 5)	4026	3494	688	XXIII. 1.	66	60
Creon, annuorum Archontum primus, anno æræ Atticæ 420 (*Marm. Par.*)	4030	3498	684	XXIV. 1.	70	64
Tlesias annuorum Archontum secundus Messeniorum rebellio (*Larcherii Dissert. academ. de Creonte Archonte, in consessu Eleg. Litter. academ. Paris. prælect.*)	4031	3499	683	— 2.	71	65
Lysias, annuorum Archontum tertius (*Marm. Par.*) Secundum Messeniacum bellum	4032	3500	682	— 3.	72	66
Prœlium inter Messenios et Lacedæmonios ad monumentum apri vere	4033	3501	681	XXVI. 4.	73	67
Icaredinus Babyloniæ rex, regnans 13 annos Messenii, Aristocratis perfidia victi, in Iram confugiunt, eamque muniunt Quadrigarum cursus Olympiis in ludis institutus	4034	3502	680	XXV. 1.	74	68
Ira a Lacedæmoniis oppugnata .	4035	3503	679	— 2.	75	69
Ardys Lydiæ rex regnavit 49 annos	4037	3505	677	— 4.	77	71
Chalcedon condita (*Herodot. IV.* 144)	4039	3507	675	XXVI. 2.	79	73
Samii Lacedæmoniis adversus Messenios bellum gerentibus auxilia mittunt vere	4040	3508	674	— 3.	80	74
Sethos Ægypti rex obiit Anarchia per biennium in Ægypto (*Diodor. Sicul. I.* 66)	4041	3509	673	— 4.	81	75
Dodecarchia Ægyptiaca decem et quinque annos durans. Psammeticus dodecarcharum unus . .	4043	3511	671	XXVII. 2.	83	77
Arganthonius Sartessi rex natus	4045	3513	669	— 4.	85	79
Casmenæ Siculæ a Syracusis conditæ (*Thucyd. VI.* 5) Ira a Lacedæmoniis expugnata, secundi Messeniaci belli finis	4046	3514	668	XXVIII. 1.	86	80
Saosducheus Babyloniæ rex, 9 annos regnavit	4047	3515	667	— 2.	87	81
Tarentum fundatum (*Strabo VI. p.* 426)	4048	3516	666	— 3.	88	82
Pugna Corinthios inter et Corcyræos (*Thucyd. I.* 13) . . .	4050	3518	664	XXIX. 1.	90	84
Prytanes a Cypselo Corinthi abrogati. Bacchiadæ ejecti. Cypselus tyrannidem sibi vindicat, eamque tenuit per tria decennia	4051	3519	663	— 2.	91	85
Demaratus e gente Bacchiadarum, Cypseli tyrannidis impatiens, in Etruriam emigravit	4054	3522	660	XXX. 1.	94	88
Demaratus uxorem ducit nobili genere natam	4055	3523	659	— 2.	95	89

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Aruns ipsi filius major natus Byzantium exstructum (*Herodot. IV.* 144. *Euseb.*) Chyniladanus Babyloniæ rex, 14 annos regnans	4056	3524	658	XXX. 3.	96	90
Lucumo Demarati filius secundus natus	4057	3525	657	—— 4.	97	91
Phraortes Mediæ rex, 22 annos regnans Psammitichus reliquos Dodecarchas devicit, potestate exuit, Ægyptumque per annos 39 solus in universum 54 annos regnavit	4058	3526	656	XXXI. 1.	98	92
Acanthus, Stagira, Aristotelis patria, Lampsacus et Borysthenis, ad Pontum Euxinum fundatæ urbes (*Euseb.*) Abderam Timesias Clazomenius fundavit (*Herodot. I.* 168. *et Larcherius in h. l. Euseb.*) Orthagoras Sicyonis tyrannus (*Herod. V.* 66. *et Larcher. in h. l.*	4059	3527	655	—— 2.	99	93
Phraortes Persas cum aliis Asiæ populis subjugavit	4060	3528	654	—— 3.	100	94
Pittacus natus Mitylenensium tyrannus (*Suidas*) . . .	4062	3530	652	XXXII. 1.	102	96
Himera in Sicilia fundata (*Diodor. Sic. XIII.* 62)	4065	3533	649	—— 4.	105	99
Cursus equestris in ludis Olympicis institutus	4066	3534	648	XXXIII. 1.	106	100
Nabuchodonosor Assyriæ rex, a rege hujus nominis Babylonio diversus	4068	3536	646	—— 3.	108	102
Timesiam Clazomenium Thraces ejecerunt	4069	3537	645	—— 4.	109	103
Nabopallasar Babyloniæ rex, 21 annos regnans	4070	3538	644	XXXIV. 1.	110	104
Josias Judæorum rex . .	4073	3541	641	—— 4.	113	107
Battus Plateam insulam cum Theræis fundavit (*Herodot. IV.* 157) .	4075	3543	639	XXXV. 2.	115	109
Solon natus	4076	3544	638	—— 3.	116	110
Theræi cum Batto, Platea relicta insula, Azirin in Libyam se contulere, ibique post sexennium mansere (*Herodot. IV.* 157. 158) . . .	4077	3545	637	—— 4.	117	111
Phraortes Assyriis bellum intulit .	4078	3546	636	XXXVI. 1.	118	112
Phraortes bello occisus Cyaxarem habuit, 40 annos regnantem Cimmerii Sardes repugnarunt Istrus et Tomi urbes a Milesiis ad PontumEuxinum fundatæ (*Fragm. Peripli Ponti Euxini p.* 12)	4080	3548	634	—— .3	.120	114

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Cyaxares Niniven urbem oppugnare decrevit Scytharum in Asiam superiorem irruptio Cyaxares Ninives oppugnationem solvit, obviam Scythis progressus, victus, et ad tributum coactus est Periander Corinthi rex, 70 annos regnans Thales Milesius natus (*vid. ann.* 4171)	4081	3549	633	XXXVI. 4.	121	115
Lucumon, Demarati filius, patre mortuo Romam se contulit . .	4082	3550	632	XXXVII. 1.	122	116
Battus I. Cyrenarum conditor .	4083	3551	631	——— 2.	123	117
Archanthonius Tartessi rex, 80 annos regnans	4085	3553	629	——— 4.	125	119
Sadyattes Lydiæ rex, 12 annos regnans Scythæ Judæam Josiæ regni 40 annos devastantes	4086	3554	628	XXXVIII. 1.	126	120
Selinuntem Megarenses fundarunt (*Thucyd. VI.* 4) . . .	4087	3555	627	——— 2.	127	121
Arion Dithyrambopœus (*Suidas*)	4088	3556	626	——— 3.	128	122
Thrasybulus Mileti tyrannus (*Herod. I.* 20)	4089	3557	625	——— 4.	129	123
Camarinam Syracusani fundarunt Nabopalassar, Judæorum Nebucadnezar, Herodoti Labynetus I. Babyloniæ rex 43 annos regnans	4091	3559	623	XXXIX. 2.	131	125
Bellum inter Sadyatten Lydum et Milesios	4092	3560	622	——— 3.	132	126
Æsopus floruit	4094	3562	620	XL. 1.	134	128
Xenophanes Colophonius Eleaticæ disciplinæ auctor (*Apollodor. apud Clem. Alex. Stromat. lib. I. p.* 355. *edit. Potteri*)	4095	3563	619	— 2.	135	129
Necos Ægypti rex 16 annos regnans	4097	3565	617	— 4.	137	131
Alyattes Lydiæ rex 57 annos regnans	4098	3566	616	XLI. 1.	138	132
Lucumon Demarati filius, a Romanis rex creatus et Tarquinius dictus	4099	3567	615	—— 2.	139	133
Cimmerii ex Asia minore expulsi	4101	3569	613	—— 4.	141	135
Megacles Archon Conjuratio Cyloniana Athenis Sappho nata (*Suidas*) Pittacus Melanchrum, Mitylenes tyrannum occidit (*Eudocia, p.* 362)	4102	3570	612	XLII. 1.	142	136
Alcæus poeta floruit . . .	4103	3571	611	—— 2.	143	137
Bellum inter Lydos et Milesios finitum Anaximander philosophus natus	4104	3572	610	—— 3.	144	138
Pythagoras natus . . .	4106	3574	608	XLIII. 1.	146	140
Scythæ pulsi ex Asia superiore Acragas, quæ et Agrigentum dicitur, a Gelanis condita (*Thucyd. VI.* 4)	4109	3577	605	—— 4.	149	143
Nitocris, Nabuchodonosoris, s. Labyneti I. uxor, durante mariti morbo regnavit	4110	3578	604	XLIV. 1.	150	144
Ninive urbs a Cyaxare Medo capta	4111	3579	603	—— 2.	151	145

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Bellum inter Cyaxarem Medum et Alyatten Lydum de Scythis transfugis	4112	3580	602	XLIV. 3.	152	146
Psammis *Ægypti rex sexennium regnans*	4113	3581	601	—— 4.	153	147
Massilia teste Solino fundata .	4114	3582	600	XLV. 1.	154	148
Solis defectio d. 9 Junii a Thalete prædicta	4117	3585	597	—— 3.	157	151
Bellum inter Cyaxarem Medum et Alyatten Lydum compositum Astyages Cyaxaris filius Arienen, Alyattis filiam, uxorem duxit	4117	3585	597	—— 4.	157	151
Mandane Astyagis filia nata Sappho in Siciliam profecta (*Marm. Parium*)	4118	3586	596	XLVI. 1.	158	152
Apries Ægypti rex regnans 25 annos Crœsus natus	4119	3587	595	—— 2.	159	153
Astyages Medorum rex annos 35 regnans Leges a Solone latæ	4120	3588	594	—— 3.	160	154
Lycophron Periandri filius natus Corinthiorum tyrannus . .	4121	3589	593	—— 4.	161	155
Anacharsis, e regio Scytharum genere ortus, in Græciam profectus .	4122	3590	592	XLVII. 1.	162	156
Arcesilaus I. Cyrenensis rex .	4123	3591	591	—— 2.	163	157
Pittacus Æsymnetes Mitylenensium tyrannus (*Diogen. Laert. lib. I. segm.* 75. *Aristot. Polit. lib.* 3. *c.* 14. *p.* 356. Bellum Mitylenensium adversus exules, duce Alcæo et Antimenide (*Aristot. ibid.*)	4124	3592	590	—— 3.	164	158
Theognis natus . . . (*Suidas s. v. Theognis et Phocylides, natum eum refert Olympiade* 59. *Sed Theognide v.* 890 *de Cypselidarum destructione vota faciente, ejus nativitas circa annum Julianum* 4131 *ponenda videtur. Idem quoque Theognis v.* 762 *de Persarum adversus Græcos bello loquutus Apollinem precatur v.* 773 *ut Persarum copias a Megara depellat. Vixit ergo poeta anno Juliano* 4218, *quo quidem anno Darius bellum Græciæ inferendum paravit, annumque eo tempore egit vitæ octogesimum septimum*)	4131	3599	583	XLIX. 2.	171	165
Solonis peregrinationes circa annum	4132	3600	582	—— 3.	172	166
Bellum Mitylenensium adversus Athenienses finitum (*Valer. Max. lib.* 6. *c.* 5. *Extern.* § 1)	4133	3601	581	—— 4.	173	167
Iluarodamus secundum Canonem Ptolemæi, qui apud Hebræos et Berosum Evilmerodachus dicitur, Babyloniæ rex, triennium regnans Pittacus tyrannidem in Mitylenenses deposuit (*Diogen. Laert. lib. I. segm.* 75. 79) Aristeos Proconæsius floruit (*Suidas*)	4134	3602	580	L. 1.	174	168

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Neregasolarus, in Canone Ptolemæi, Neriglissar apud Berosum et Megasthenem, Darius Medus apud Danielem, Babyloniæ rex, quinquennium regnans	4137	3605	577	L. 4.	177	171
Mandane Astyagis filia Cambysi nupta	4138	3606	576	LI. 1.	178	172
Lycophron, Periandri, Corinthiorum tyranni, filius, a patre in insulam Corcyram relegatus (*Herodot. lib.* 3. *c.* 50) Cyrus e Cambyse et Mandane natus Battus II. Felim cognominatus, Cyrenensium rex	4139	3607	575	— 2.	179	173
Crœsus a patre regni Lydiæ particeps factus	4140	3608	574	— 3.	180	174
Labossoaraschus apud Berosum et Megasthenem, Babyloniæ rex Apries a Cyrenensibus victus (*Herodot. lib.* 6. *c.* 161)	4141	3609	573	— 4.	181	175
Crœsi victoriæ circa annum . Biantis consilium, quod Ionienses insulanos servavit. Nativitatis et mortis ejus tempus ignotum Nabonadius, Berosi et Megasthenis Nabonidus, Babyloniæ rex, annos regnans 34	4142	3610	572	LII. 1.	182	176
Phocæenses victoriis Crœsi perterriti, urbem suam, liberalitate Arganthonii Tartessi regis adjuti, muris circumdant (*Herodot. lib.* 1. *c.* 163)	4143	3611	571	— 2.	183	177
Apries Ægypti rex, regno privatus Amasis Ægypti rex, annos regnans 44 Pittacus Mitylenæus mortuus (*Diogen. Laert. lib.* 1. *segm.* 79. *vid. ann.* 4162) Solon Sardes profectus	4144	3612	570	— 3.	184	178
Æsopus cum Solone colloquutus	4145	3613	569	— 4.	185	179
Rhodopis meretrix celeberrima floruit (*Herodot. lib.* 2. *c.* 134)	4147	3615	567	LIII. 2.	187	181
Lycophron Periandri, Corinthiorum tyranni, filius, a Corcyræis occisus	4148	3616	566	— 3.	188	182
Periander ad Alyatten Lydum misit CCC pueros nobiles Cyrenenses, ut eunuchi redderentur	4149	3617	565	— 4.	189	183
Periander Hegesistratum, Pisistrati filium, cum Mitylenæis reconciliavit (*Herodot. lib.* 5. *c.* 93, 94)	4150	3618	564	LIV. 1.	190	184
Periander Corinthiorum tyrannus obiit	4151	3619	563	— 2.	191	185
Alalia in insula Cyrno (*Corsica*) XX anno ante Phocæam captam, a Phocæis condita (*Herod. lib.* 1. *c.* 165)	4152	3620	562	— 3.	192	186
Crœsi filius major in venatione occisus	4153	3621	561	— 4.	193	187
Comias Archon Pisistratus Athenarum tyrannus XVII annos regnans sed ternis vicibus, tyrannidis ejus initium incidit in mensem Januarium (*Marmor. Par. Epoch.* 41)	4154	3622	560	— 4.	194	188

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Æsopus mense Maio vel Junio de rupe Phædriade dejectus (*Suidas s. v.* Αἴσωπος)	4154	3622	560	LIV. 4.	194	188
Miltiades, Cypseli filius, Chersonesum fundavit (*Herodot. lib.* 6. *c.* 36)	4154	3622	560	LV. 1.	194	188
Crœsus patri circa finem mensis Septembris mortuo successit Astyages a Cyro devictus et captus Pisistratus Athenis ejectus Anacreon natus	4155	3623	559	—— 2.	195	189
Crœsus victoriis Cyri territus Solonis mors	4156	3624	558	—— 3.	196	190
Simonides natus Leoprepis filius (*vid. ann.* 4246)	4157	3625	557	—— 3.	197	191
Abaris in Græciam venit (*Harpocrat. s. v.* Ἄβαρις) circa annum .	4157	3625	557	—— 4.	197	191
Crœsus Deum Delphicum interrogat (*Marm. Oxon. Epoch.* 42) Samii loricam, quam Amasis Lacedæmonem mitteret, auferunt	4158	3626	556	LVI. 1.	198	192
Iidem craterem rapiunt a Lacedæmoniis Crœso missum . .	4159	3627	555	—— 2.	199	193
Arcesilaus II. cognomine Malus, Cyrenarum rex Pisistratus restitutus	4160	3628	554	—— 3.	200	194
Pisistratus denuo pulsus Barce urbs in Libya condita (*Herodot. lib.* 4. *c.* 160)	4161	3629	553	—— 4.	201	195
Pittacus obiit. Qui Sapiens Græciæ veteris si, teste Suida, anno 4062 lucem adspexerit, et, quod Lucianus tradidit de Macrob. § 18, annos vixerit centum, mortem ejus in annum collocemus oportet . . .	4162	3630	552	LVII. 1.	202	196
Nitetis Apriei filia nata . .	4163	3631	551	—— 2.	203	197
Apries laqueo suffocatus circa vigesimum, postquam ab Amasi devictus fuerat, annum Darius natus (*Herodot. lib.* 1. *c.* 209)	4164	3632	550	—— 3.	204	198
Archanthonius, Tartessi rex, mortuus Hecatæus Milesius historicus natus	4165	3633	549	—— 4.	205	199
Delphicum templum Archonte Erxiclide deflagratum (*Pausan. lib.* 10. *c.* 5)	4166	3634	548	LVIII. 1.	206	200
Bellum Spartanos inter et Argivos de campis Thyræis gestum vere anni	4169	3637	545	—— 3.	209	203
Pugna Pteriensis inter Crœsum et Cyrum, ineunte æstate Pugna ad Sardes inter Crœsum et Cyrum, expugnatio Sardium. Crœsus circa mensem Septembrem regno privatus . . . Anaximenes Milesius natus (*Diog. Laert. lib.* 2. *segm.* 3. *Suidas e quo Diogenis contextum emendandum est*)	4169	3637	545	—— 4.	209	203
Arcesilaus II. veneno necatus. Battus III. cognomine Claudus, Cyrenarum rex	4170	3638	544	LIX. 1.	210	204

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Neueri in Budinis sedes quærunt (*Herod. lib.* 4. *c* 105)	4170	3638	544	LIX. 1.	210	204
Thaletis consilium Ioniensibus datum (*Herodot. lib.* 1. *c.* 171.) Mortuus, secundum Sosicratem, eodem hoc anno, ætatis nonagesimo (*Diogen. Laert. lib.* 1. *segm.* 37) . . .	4171	3639	543	—— 2.	211	205
Pisistratus tertia vice Athenis potitus; Phocæa ab Harpago Cyri duce expugnata	4172	3640	542	—— 3.	212	206
Abderam Teii fundarunt (*vid. annos* 4059 *et* 4069)	4173	3641	541	—— 4.	213	207
Bias Ioniensibus consulit (*Herodot. lib.* 1. *c.* 171)	4174	3642	540	LX. 1.	214	208
Cyrus Babylonem expugnat . .	4175	3643	539	—— 2.	215	209
Cyrus rex Persarum, Babyloniorum, cet.	4176	3644	538	—— 3.	216	210
Carthaginienses et Thyrenii a Phocæis navali prœlio superati; Thespis Alcestin egit (*Marm. Arundel.*)	4178	3646	536	LXI. 1.	218	212
Hyelam condidere Phocæi, Massiliensium res auctæ . . .	4179	3647	535	—— 2.	219	213
Cyrus in bello Massagetico periit .	4184	3652	530	LXII. 3.	224	218
Cambyses Persarum rex; Arcesilaus III. Cyrenarum rex	4185	3653	529	—— 4.	225	219
Nitetis Apriei filia ad Cambysen missa; Pisistratus mortuus, cui filius major successit Hipparchus	4186	3654	528	LXIII. 1.	226	220
Evelthon Salaminis Cypriæ rex .	4187	3655	527	—— 2.	227	221
Amasis mortuus, Psammenitus successor semestre tantum habuit regnum .	4188	3656	526	—— 3.	228	222
Cambyses Ægyptum bello subegit .	4189	3657	525	—— 3.	229	223
Spartani copias adversus Polycratem educunt Samiorum tyrannum; Æschylus natus (*Marm. Oxon. Ep.* 49)	4189	3657	525	—— 4.	229	223
Samii Cydoniam in Creta condidere (*Herodot. lib.* 3. *c.* 44 *et* 59) .	4190	3658	524	LXIV. 1.	230	224
Camarinam Syracusani condiderunt (*Thucyd. lib.* 6. *c.* 5) . .	4191	3659	523	—— 2.	231	225
Cambyses, septennium et menses quinque regnans, periit; Pseudosmerdis Magus regnum per menses septem usurpavit; Polycrates obiit Samiorum tyrannus	4192	3660	522	—— 3.	232	226
Darius annum circiter agens vigesimum nonum rex Persarum constitutus, regnavit annos 36; Siromus Salaminis Cypriæ rex	4193	3661	521	—— 3.	233	227
Xenophanes Colophonius mortuus (*vid. annum* 4095)	4194	3662	520	LXV. 1.	234	229
Platæenses anno ante urbem suam a Lacedæmoniis eversam 93 Atheniensium fidei se tradiderunt (*Herod. lib.* 6. *c.* 108. *Thucyd. lib.* 3. *c.* 68) .	4195	3663	519	—— 1.	235	230
Pindarus natus (*Plutarch. Sympos.* 8. *quæst.* 1. *Suidas. Corsini Fasti Attici T. II. p.* 64) . .	4195	3663	519	—— 2.	235	230

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Samii, qui Cydoniam condiderunt, ab Æginetis mari subacti et in servitutem redacti (*Herod. lib.* 3. *c.* 59)	4195	3663	519	LXV. 2.	235	230
Arcesilaus, Cyrenarum rex, occisus. Battus IV. Pulcher cognominatus, Cyrenarum rex Miltiades in Chersonesum emigravit	4196	3664	518	—— 3.	236	231
Chersis Salaminis Cypri rex . .	4199	3667	515	LXVI. 2.	239	234
Hipparchus Pisistrati filius, ab Harmodio et Aristogitone occisus. Hippias successit	4200	3668	514	—— 3.	240	235
Darius Babylonem recepit . .	4201	3669	513	—— 4.	241	236
Syloson a Dario Samiorum tyrannus constitutus Phrynichus in tragœdia victor (*Suidas*) Amphictyones Alcmæonidis templi Delphici restaurationem locarunt	4202	3670	512	LXVII. 1.	242	237
Darii expeditio in Scythas . .	4203	3671	511	—— 2.	243	238
Hippias Athenis ejectus . .	4204	3672	510	—— 2.	244	239
Sybaritarum urbem Crotoniates everterunt Mors Pythagoræ	4204	3672	510	—— 3.	244	239
Athenienses Harmodio et Aristogitoni statuas posuere (*Plinius, lib.* 34. *c.* 4) Romæ reges ejecti	4205	3673	509	—— 4.	245	240
Darius Sardibus habitat Lasus Dithyrambopœus floruit circa (*Hæc e Suida sumsimus, qui Lasum inquit sub Dario Hystaspide floruisse. Editio Suidæ princeps in octavam, Küsteriana in* 58 *Olympiadem eam refert. Sed neque tunc temporis Darius regnavit, neque Babylonem jam Cyrus expugnarat. Suspicamur ergo Suidam scripsisse,* in Olympiade 68. *Vossius quoque de poetis Græcis p.* 23, 24, *quem Larcherius consuluisse non videtur, vitium principis Suidæ editionis animadvertens, emendare tentavit H in O mutando, h. c. in* 70 *Olympiadem, quæ emendatio ad Larcherianam proxime accedit.* Degen.)	4206	3674	508	LXVIII. 1.	246	240
Miltiades Chersonesum rediit Scythæ in Chersonesum erraverunt	4207	3675	507	—— 2.	247	242
Cleander Gelæ regnans (*Herodot. lib.* 7. *c.* 154)	4209	3677	505	—— 4.	249	244
Turbarum Ioniensium initia Hecatæus Milesius, historicus celebris, floruit (*Herodot. lib.* 5. *c.* 36)	4210	3678	504	LXIX. 1.	250	245
Sardes ab Atheniensibus et Ioniis combustæ	4211	3679	503	—— 2.	251	246
Gorgus Salaminis Cypriæ rex (*Herod. lib.* 5. *c.* 104) Cypriorum adversus Persas rebellio	4212	3680	502	—— 2.	252	247
Cyprii parere coacti	4213	3681	501	—— 4.	253	248
Anaxagoras natus (*Diogen. Laert. II.* § 7)	4214	3682	500	LXX. 1.	254	249

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Camarina devastata a Syracusanis (*Thucyd. lib.* 6. *c.* 5)	4215	3683	499	LXX. 2.	255	250
Cleander tyrannus Gelanus a Sabyllo occisus. Hippocrates ejus occupat locum Miletum captum Aristagoras a Thracibus occisus Sophocles natus (*Marm. Oxon. Ep.* 57)	4216	3684	498	—— 3.	256	251
Phrynichi drama, Μίλητου ἅλωσις, actum Samii Zanclen occupant Scythes, Zancles tyrannus, ab Hippocrate captus et Inycum relegatus (*Herodot. lib.* 6. *c.* 23) Camarina ab Hippocrate restaurata (*Thucyd. lib.* 6. *c.* 5) Insulæ Chios, Tenedos &c. a Persis occupantur. Ionia pacificata Mesembria fundata (*Herodot. lib.* 6. *c.* 33)	4217	3685	497	—— 4.	257	252
Hipparchus Archon (*Dionys. Halic. Antiq. lib.* 6. *init.*) Persarum adversus Græciam apparatus Scythes Zancles tyrannus in Persiam aufugit Hellanicus natus Mitylenensis, historicus (*Aul. Gell. lib.* 15. *c.* 23)	4218	3686	496	LXXI. 1.	258	253
Philippus Archon (*Vita Sophoclis*) Mardonii vere ineunte expeditio	4219	3687	495	—— 1.	259	254
Mardonii in Asiam reditus Sophocles natus (*Auctor vitæ Sophoclis*)	4219	3687	495	—— 2.	259	254
Pythocritus Archon (*Marm. Oxon. Ep.* 48) Anaxilas Zanclen occupat et per 18 annos regnat (*Diodor. Sic. lib.* 11. *c.* 48)	4220	3688	494	—— 3.	260	255
Themistocles Archon (*Corsini Fast. Att.*) Thasii muros suos jubente Dario destruunt Darii nuncii terram et aquam petiere a Græcis	4221	3689	493	—— 4.	261	256
Diognetes Archon (*Dionys. Halic. Ant. lib.* 6. *c.* 49) Persarum novi adversus Græciam apparatus	4222	3690	492	LXXII. 1.	262	257
Hibrilides Archon (*Dionys. Halic. Ant. lib.* 7. *c.* 1. *p.* 462) Gelon Gelam occupat (*ibid.*)	4223	3691	491	—— 2.	263	258
Phænippus Archon (*Plutarch. in Aristid. pag.* 321. *Marm. Oxon. Ep.* 49) Pugna Marathonia (*Plutarch. ibid.*)	4224	3692	490	—— 3.	264	259
Aristides Archon (*Plutarch. ibid. Marm. Oxon. Ep.* 50) Darius bellum in Græciam parat	4225	3693	489	—— 4.	265	260
Ægyptii rebellantes in Persas	4228	3696	486	LXXIII. 3.	268	263

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Philocrates Archon (*Marm. Oxon. Ep.* 51) Darii mors. Xerxes Persarum rex	4229	3697	485	LXXIII. 4.	269	264
Leostratus Archon (*Dionys. Halic. lib.* 8. *c.* 77) Xerxes Ægyptum recipit Herodotus natus (*Aul. Gell. lib.* 15. *c.* 23) Gelon occupat Syracusas	4230	3698	484	LXXIV. 1.	270	265
Gelon Camarinam vastat, ejusque cives Syracusas transfert . . .	4231	3699	483	—— 2.	271	266
Nicodemus Archon (*Dionys. Halic. lib.* 8. *c.* 83) Gelon dimidiam civium Gelanarum partem Syracusas transfert Phocidenses de Thessalis victoriam reportantes	4232	3700	482	—— 2.	272	267
Gelon Megaras expugnat et delet .	4232	3700	482	—— 3.	272	267
Solis defectio die 19 Aprilis Xerxes mense Aprili Susas reliquit	4233	3701	481	—— 3.	273	268
Xerxes Sardes venit ineunte autumno ibique per hiemem mansit .	4233	3701	481	—— 4.	273	268
Calliades Archon (*Diodor. Sic. lib.* 11. *c.* 1) Legatio Græcorum ad Gelonem missa, ut ineunte vere ipsis auxilia mittat Xerxes ineunte vere Sardibus movet	4234	3702	480	—— 4.	274	269
Pugna Thermopylæa Xerxes Athenas occupat, indeque Harmodii et Aristogitonis statuas deportat (*Pausan. lib.* 1. *c.* 8) Pugna Salaminia Gelon devicit Carthaginienses (*Herodot. lib.* 7. *c.* 166) Euripides natus (*Plut. in Symp. VIII.* § 1. *Diogen. Laert. II. segm.* 45)	4234	3702	480	LXXV. 1.	274	269
Xanthippus Archon (*Diodor. Sic. lib.* 11. *c.* 26) . . . . . . Pugnæ ad Platæas et Mycalen	4235	3703	479	—— 1.	275	270
Camarina a Gelone restaurata Solis defectio die 2 Octobris	4235	3703	479	—— 2.	275	270
Timosthenes Archon (*Diodor. Sicul. lib.* 11. *c.* 38. *Marm. Oxon. Ep.* 54) Athenarum muri restaurati	4236	3704	478	—— 3.	276	271
Adimantus Archon (*Diodor. Sicul. lib.* 11. *c.* 41. *Marm. Oxon. Ep.* 45) Gelonis mors, cui frater Hiero successit	4237	3705	477	—— 3.	277	272
Principatus Græciæ a Lacedæmoniis ad Athenienses delatus Athenienses novas Harmodio et Aristogitoni statuas erigunt (*Marm. Oxon.*) Phrynichus Comicus (*vid. Voss. de poet. Græc. p.* 35) fabulam Athenis egit Simonides octogenarius senex de fabula poetica victoriam deportavit	4237	3705	477	—— 4.	277	272

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum.	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Phædon Archon (*Diodor. Sic. lib.* 11. *c.* 48) Anaxilas tyrannus Rhegiensis et Zanclensis obiit (*Diodor. l.* 1)	4238	3706	476	LXXVI. 1.	278	273
Acestorides Archon (*Idem ibid. c.* 51) Hieron Cumanis auxiliis missis Tyrrhenios vicit (*Idem ibid.*)	4240	3708	474	——— 3.	280	275
Menon Archon (*Idem ibid. c.* 52) Iapyges vincunt Tarentinos (*Idem ib.*)	4241	3709	473	——— 4.	281	276
Chares Archon (*Idem ibid. c.* 53) Theron, Agrigentinus tyrannus mortuus Thrasydeus filius ab Hierone victus Megaras Atticas aufugit. Agrigentinis libertas restituta (*Idem ibid.*)	4242	3710	472	LXXVII. 1.	282	277
Praxiergus Archon (*Idem ibid.*) Thucydides vere ineunte natus (*Aul. Gell. lib.* 15. *c.* 23)	4243	3711	471	——— 1.	283	278
Euripides natus secundum auctorem vitæ Sophoclis (*vid. ann.* 4234) Elienses, multis in oppidis dispersi, urbem condunt Elidem in eamque omnes commigrant (*Diodor. lib.* 11. *c.* 54)	4243	3711	471	——— 2.	283	278
Demotion Archon (*Idem ibid. c.* 60) Cimon Miltiadis filius terra marique victor de Persis (*Idem ibid.* c. 60. 61) Sophoclis tragœdia prima acta (*Marm. Oxon. Ep.* 57)	4244	3712	470	——— 3.	284	279
Apsephion Archon (*vid. Wesseling. ad Diod. lib.* 11. *c.* 63) Socrates natus Helotum et Messeniorum rebellio	4245	3713	469	——— 4.	285	280
Theagenides Archon (*Diodor. lib.* 11. *c.* 65. *Dionys. lib.* 9. *c.* 56) Mycenæ destructæ ab Argivis (*Diodor. ibid.*) Simonides mortuus, Leopridis filius, nonagenarius senex, qui 89 integros annos compleverat (*Marm. Oxon. Ep.* 58)	4246	3714	468	LXXVIII. 1.	286	281
Lysistratus Archon (*Diodor. lib.* 17. *c.* 65) Hermolycus a Cyrno in pugna Atheniensis inter et Carystios in Eubœa commissa, interfectus.	4247	3715	467	——— 2.	287	282
Lysanias Archon (*Idem ibid. c.* 67) Hieron mortuus, ejus successor Thrasybulus Coloni, ab Atheniensibus in Thraciam missi, ejiciuntur (*Thucyd. lib.* 4. *c.* 102)	4248	3716	466	——— 3.	288	283
Lysitheus Archon (*Diodor. lib.* 11. *c.* 69)	4249	3717	465	——— 3.	289	284
Thrasybulus a Syracusanis circa finem anni expulsus. Syracusani in libertatem restituti eam 60 annos conservarunt (*Idem ibid. c.* 67 *et* 68) Artabanus præfectus prætorio Xerxem interficit	4249	3717	465	——— 4.	289	284

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Archedemides Archon (*Diod. l.* 11. *c.* 70) Artaxerxes Persarum rex	4250	3718	464	LXXVIII. 4.	290	285
Arcesilaus IV. Cyrenarum rex Thasii rebelles ab Atheniensibus subacti (*Idem ibid.*) Thucydides et Diodorus hac in re dissentientes	4250	3718	464	LXXIX. 1.	290	285
Tlepolemus Archon (*Idem ibid. c.* 71)	4251	3719	463	——— 1.	291	286
Ægyptii in Persas rebelles Inarum regem constituunt, qui Amyrtæum regni habuisse participem *videtur*. Athenienses auxilia misere	4251	3719	463	——— 2.	291	286
Conon Archon Achæmenes Darii filius valido cum exercitu adversus Ægyptios missus (*Idem ibid. c.* 74) Atheniensium auxilia in Ægyptum veniunt; Persæ vincuntur, in Memphios arcem inclusi (*Idem ibid.*)	4252	3720	462	——— 3.	292	287
Euthippus Archon (*Idem ibid. c.* 75)	4253	3721	461	——— 3.	293	288
Megabyzus magnis copiis collectis adversus Ægyptios movit. Athenienses Memphios arcem oppugnant .	4253	3721	461	——— 4.	293	288
Phrasiclides Archon (*Idem ibid. c.* 77) Herodoti profectio Ægyptiaca	4254	3722	460	LXXX. 1.	294	289
Philocles Archon (*Idem ibid. c.* 73) Athenienses Corinthios et Epidaurios pugna Haliensi, Peloponnesios in Cecryphaliensi vincunt, Æginetas sibi subjiciunt	4255	3723	459	——— 2.	295	290
Bion Archon (*Idem ibid. c.* 79) Ægyptii ad obsequium redeunt; Athenienses cum Persis conveniunt de bello componendo. Inarus deceptus et in crucem actus. Amyrtæus in insulam Elbo circa medium Julium se recepit (*Herod. lib.* 2. *c.* 140. *Thucyd. lib.* 1. *c.* 110. *Diod. lib.* 11. *c.* 77)	4256	3724	458	——— 2.	296	291
Athenienses de Corinthiis bis victores, ad Tanagram a Lacedæmoniis vincuntur (*Herod. lib.* 9. *c.* 34. *Thucyd. lib.* 1. *c.* 108). Diodorus Siculus dubiam appellat Laconum victoriam (*Diod. lib.* 11. *c.* 80)	4256	3724	458	——— 3.	296	291
Mnesitheides Archon (*Idem ibid. c.* 81) Athenienses Myronide duce de Thebanis triumpharunt (*Idem ibid.*) Herodotus Halicarnassum reversus Lygdamin ejecit tyrannum	4257	3725	457	——— 4.	297	292
Callias Archon (*Diodor. lib.* 11. *c.* 84) Tolmidis Atheniensium ducis res præclare gestæ Æschylus in Sicilia mortuus anno ætatis 69 (*Marm. Oxon. Ep.* 60. *Vossius de poet. Græc. p.* 29. *Saxii Onomast. I. p.* 31) Herodotus in ludis Olympicis historiarum suarum partem recitavit (*Dodwell. Apparat. ad Annal. Thucyd. Sect.* 18)	4258	3726	456	LXXXI. 1.	298	293

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Sosistratus Archon Pericles Peloponnesum devastavit, per Acarnaniam exercitum duxit, ejusque oppida tributaria reddit (*Diodor. lib.* 11. *c.* 85)	4259	3727	455	LXXXI. 2.	299	294
Ariston Archon (*Idem ibid. c.* 86) Induciæ quinquennales Athenienses inter et Peloponnesios	4260	3728	454	——— 3.	300	295
Lysicrates Archon (*Idem ibid. c.* 88) Sophanes Atheniensium dux contra Edonos pugnans occidit (*Herodot. lib.* 9. *c.* 75)	4261	3729	453	——— 4.	301	296
Chærephanes Archon (*Dionys. Halic. lib.* 10. *c.* 153) Sybaris restaurata (*Diodor. Sic. lib.* 11. *c.* 90)	4262	3730	452	LXXXII. 1.	302	297
Antidotus Archon (*Idem ibid. c.* 91) Ducetius Siculorum dux, sæpe victor, sæpe victus, Corinthum relegatus est (*Idem ibid. c.* 91. 92)	4263	3731	451	——— 2.	303	298
Euthydemus Archon (*Diodor. Sic. lib.* 12. *c.* 3) Cimon Miltiadis filius navali prœlio prope Cyprum, terrestri in Cilicia Persas vicit	4264	3732	450	——— 3.	304	299
Pedieus Archon (*Idem ibid. c.* 4) Artaxerxes turpi pace bellum cum Græcis composuit. Cimonis mors	4265	3733	449	——— 4.	305	300
Philiscus Archon (*Idem ibid. c.* 5) Megarenses contra Athenienses rebellantes victi	4266	3734	448	LXXXIII. 1	306	301
Timarchides Archon (*Idem ibid. c.* 6) Lacedæmonii Atticam invadunt; Athenienses a Thebanis ad Coroneam victi; Clinias, Alcibiadis celeberrimi pater, eo prœlio periit	4267	3735	447	——— 2.	307	302
Callimachus Archon (*Idem ibid. c.* 7) Pericles vicit Eubœos Sybaris iterum eversa	4268	3736	446	——— 3.	308	303
Lysimachides Archon (*Idem ibid. c.* 22) Pericles Histiæos e terra sua ejicit. Lacones Atticam invadunt	4269	3737	445	——— 4.	309	304
Praxiteles Archon (*Idem ibid. c.* 23) Herodotus historiarum suarum partem in Panathenæis Atheniensium mense Junio recitavit	4270	3738	444	——— 4.	310	305
Thuriorum urbis in Italia ab Atheniensibus fundatio. Herodotus quadragenarius, Lysiasque orator, annum agens decimum quintum, inter colonos adscripti (*Dionys. Halic. in Lysia, p.* 130. *Plinius, lib.* 12. *c.* 4. *Diodorus Siculus fundationem biennio ante factam refert*)	4270	3738	444	LXXXIV. 1.	310	305
Lysanias Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 24) Euripides et Protagoras Sophista floruerunt (*Eusebius*)	4271	3739	443	——— 2.	311	306

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Coroebi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Diphilus Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 26) Euripides in tragœdia victor (*Marm. Oxon. Ep.* 61)	4272	3740	442	LXXXIV. 2.	312	307
Timocles Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 27)	4273	3741	441	——— 3.	313	308
Pericles Samum insulam tributariam reddit. Hoc in bello primum aries et testudo usurpati, inventi ab Artemone Clazomenio (*Idem ibid. c.* 27. 28)	4273	3741	441	——— 4.	313	308
Morichides Archon (*Idem ibid. c.* 29) Comœdiarum actiones Athenis interdictæ (*Suidas s. v. Euthymenes. Schol. Aristoph. ad Acharnens. v.* 67)	4274	3742	440	——— 4.	314	309
Zopyrus Megabyzi filius ad Athenienses transit	4274	3742	440	LXXXV. 1.	314	309
Glaucidas Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 30) Belli Corinthiaci initium Phidiæ statua Minervæ	4275	3743	439	——— 2.	315	310
(*Scholiastes ad Aristophanis Pacem v.* 604 *statuam hanc Archonte Pythodoro, anno primo Olympiadis* 87 *elaboratam tradidit. Sed conferatur Corsinius in Fastis Atticis T.* 3. *p.* 217. *Winkelmannus in Artis veteris historia p.* 650 *edit. Viennensis anno Olympiadis* 87 *primo statuam hanc a Phidia perfectam fuisse scripsit, sed errores a magno viro in combinatione plurium rerum Græcarum commissos, optime correxit, tempusque perfectionis Minervæ hujus Phidianæ accuratissime explicavit Summus noster* Heynius *in disputationibus antiquariis Vol.* 1. *p.* 189 *sq. qui Periclis præclara illa tentamina in Olympiade* 83 *inchoata, eoque ipso tempore Phidiam Minervæ suæ elaborandæ fecisse initium, quam secundo Olympiadis* 85 *anno ideoque, postquam inchoarat decimo, perfecit, docet.*)						
Theodorus Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 31) Corcyræorum victoria navalis de Corinthiis (*Idem ibid.*)	4276	3744	438	——— 3.	316	311
Euthymenes Archon (*Idem ibid. c.* 32) Lex quæ comœdias agendas vetabat Athenis abrogata (*Suidas s. v. Euthymenes. Schol. ad Aristoph. Acharn.* 67)	4277	3745	437	——— 3.	317	312
Athenienses colonos Amphipolin mittunt (*Diodor. lib.* 12. *c.* 32) . . .	4277	3745	437	——— 4.	317	312
Nausimachus s. Lysimachus Archon (*Idem ibid. c.* 33) Corcyræi fœdus cum Atheniensibus faciunt	4278	3746	436	LXXXVI. 1.	318	313
Antilochides Archon (*Idem ibid. c.* 34) Potidæi adversus Athenienses rebelles, qui cum Corinthiis pugnant	4279	3747	435	——— 2.	319	314

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Chares Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 34) Thurii de fundatore urbis disputantes	4280	3748	434	LXXXVI. 3.	320	315
Apseudes Archon (*Idem ibid. c.* 36) Metonis Enneadecaëteris. Athenienses annum emendant. Anni sequentis initio Archontes novi, muneris auspicia faciunt Olympiadis initio; quare, qui mense Januario anni Juliani 4281 Archon successerat Apseudes, munus hoc ad solstitium usque æstivum anni 4282 continuavit, et per menses 18 Archon fuit (*Ibid.*)	4281	3749	433	——— 4.	321	316
Pythodorus Archon (*Idem ibid. c.* 37) Arcesilaus IV. Cyrenarum rex interfectus	4282	3750	432	LXXXVII. 1.	322	317
Bellum Peloponnesiacum exortum vere ineunte, Pythodoro adhuc Archonte Euripidis Medea tragœdia acta (*Aristophanes Gramm. in Argum. ejus tragœd.*)	4283	3751	431	——— 1.	323	318
Euthydemus Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 38) Decelia a Lacedæmoniis in memoriam beneficii Deceliensium servata (*Herodot. lib.* 9. *c.* 72)	4283	3751	431	——— 2.	323	318
Apollodorus Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 43) Nicolaus Bulides et Aneristus Sperthiades ab Atheniensibus supplicio affecti ante calendas Septembres (*Herodot. lib.* 7. *c.* 137. *Thucyd. lib.* 2. *c.* 67) Plato natus (*Corsini Fasti Att. T.* 3. *p.* 230. *Saxius in Onomast. Vol. I. p.* 61 *natum eum refert anno* 4 *Olym.* 87)	4284	3752	430	——— 3.	324	319
Epaminondas Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 46) Pericles mortuus biennio et semestri post bellum Peloponnesiacum initum elapso Potidæam Athenienses occupant	4285	3753	429	——— 4.	325	320
Lesbii rebelles adversus Athenienses	4286	3754	428	——— 4.	326	321
Dictimus Archon (*Idem ibid. c.* 49) Anaxagoras obiit Lesbii legatos ad Peloponnesios mittunt	4286	3754	428	LXXXVIII. 1.	326	321
Mitylenenses ab Atheniensibus subacti Aristophanis comœdia Daitaleenses acta	4287	3755	427	——— 1.	327	322
Euclees Archon, quem Euclidem appellat Diodorus Siculus (*Buherii Diss. de priscis Græc. et Lat. litteris p.* 753) Lacedæmonii Platæas evertunt (*Diod. lib.* 12. *c.* 56)	4287	3755	427	——— 2.	327	322
Aristophanis comœdia Babylonii, mense Elaphebolione (*Martio*) in Dionysiis acta	4288	3756	426	——— 2.	328	323

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Euthydemus (Archon (*Diod. lib.* 12. *c.* 58) Locrensium præ ab Atheniensibus direptæ (*Thucyd. lib.* 3. *c.* 91) Heraclea Trachinia a Lacedæmoniis condita (*Thucyd. lib.* 3. *Diodor. lib.* 12. *c.* 59)	4288	3756	426	LXXXVIII. 3.	328	323
Aristophanis Comœdia Acharnenses acta (*Aristoph. in Acharn. v.* 266, *&c.*)	4289	3757	425	———— 3.	329	324
Stratocles Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 60) Cleon dux Atheniensium creatus (*Aristoph. Nubes* 581, *&c.*) Lunæ defectio (*Idem ibid. v.* 584 *et ibi Schol.*) Cleon Lacedæmonios Sphacteria in insula cepit (*Diodor. Sic. lib.* 12. *c.* 63) Artaxerxes mortuus, cujus successor in regno, Xerxes II. annum tantum regnavit	4289	3757	425	———— 4.	329	324
Aristophanis comœdia Equites acta .	4290	3758	424	———— 4.	330	325
Isarchus Archon (*Idem ibid. c.* 65) Sogdianus, Xerxis II. successor, post septem mensium regnum interfectus (*Idem ibid. c.* 71)	4290	3758	424	LXXXIX. 1.	330	325
Aristophanis Nubium actio prima .	4291	3759	423	———— 1.	331	326
Aminias Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 72) Darius Nothus Persarum rex	4291	3759	423	———— 2.	331	326
Aristophanis Nubium actio secunda, mense Februario Aristophanis Vespæ comœdia acta mense Martio	4292	3760	422	———— 2.	332	327
Alcæus Archon (*Idem ibid. c.* 73) Cleon in prœlio cum Lacedæmoniis occisus, quo in prœlio et Brasidas horum dux cecidit. Induciæ 50 annorum inter Athenienses et Lacedæmonios; apud exteros tamen bellum continuatum (*Diod. lib.* 12. *c.* 74. *Thucyd. lib.* 5. *c.* 20)	4292	3760	422	———— 3.	332	327
Aristion Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 75) Respublicæ Græcorum induciarum legibus exasperatæ, fœdera invicem jungunt. Lacedæmonii socios benigne, Athenienses socios severe tractant.	4293	3761	421	———— 4.	333	328
Astyphilus Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 77. *Marmor. Oxon. Ep.* 62) Olynthii Atheniense præsidium e Mecyberna urbe ejiciunt, eamque occupant	4294	3762	420	XC. 1.	334	329
Aristophanis comœdia Pax acta (*Aristoph. in Pace* 990) . .	4295	3763	419	— 1.	335	330
Archias Archon (*Diodor. lib.* 12. *c.* 78) Alcibiades copias in Peloponnesum ducit (*Idem ibid.*)	4295	3763	419	— 2.	335	330

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Antiphon Archon (*Diod. lib.* 12. *c.* 80) Argivi cum Lacedæmoniis pacem concludunt. Mantinenses Spartanum jugum ferre coacti	4296	3764	418	XC. 3.	336	331
Euphemus Archon (*Idem ibid. c.* 81)	4297	3765	417	— 4.	337	332
Aristomnestus s. Arimnestus, Archon (*Idem ibid.* c. 82) Athenienses bellum Siculum inchoant, Melienses subjugant (*Diod. lib.* 12. *c.* 84. *Thucyd. lib.* 5. *c.* 116)	4298	3766	416	XCI. 1.	338	333
Chabrias Archon (*Diodor. lib.* 13. *c.* 2) Alcibiades in Siciliam profectus Alcibiades inde revocatus Spartam se recepit	4299	3767	415	— 2.	339	334
Aristophanis comœdia Aves mense Martio acta	4300	3768	414	— 2.	340	335
Pisander Archon (*Idem ibid. c.* 7) Syracusani a Lacedæmoniis et Corinthiis auxilia petunt, vincuntur, Athenienses iterum victi	4300	3768	414	— 3.	340	335
Cleocritus Archon (*Idem ibid. c.* 9) Decelia a Spartanis capta munitaque (*Thucyd. lib.* 6. *c.* 19) Athenienses terra marique in Sicilia victi (*Diodor. Sic. lib.* 13. *c.* 19 *sqq.*)	4301	3769	413	— 4.	341	336
Callias Archon (*Idem ibid. c.* 34) .	4302	3770	412	XCII. 1.	342	337
Quadringenti virorum administratio reipublicæ Atheniensis, mense Elaphebolione (*Martio*) (*Idem ibid.*) Aristophanis comœdia Thesmophoriazusæ	4303	3771	411	— 1.	343	338
Theopompus Archon (*Idem ibid. c.* 38) Quadringenti virorum administratio abolita, quæ menses quatuor duraverat, a mense inde Martio ad Junii finem (*Harpocrat. voc.* Τετρακόσιοι)	4303	3771	411	— 2.	343	338
Glaucippus Archon (*Diodor. lib.* 13. *c.* 45) Atheniensium victoria navalis de Lacedæmoniis (*Idem ibid. c.* 45. 46)	4304	3772	410	— 3.	344	339
Diocles Archon (*Idem ibid. c.* 54) Himera deleta a Carthaginiensibus 240 anno post fundationem (*Idem ibid. c.* 62)	4305	3773	409	— 4.	345	340
Aristophanis Pluti actio prima .	4306	3774	408	— 4.	346	341
Euclemon Archon (*Diodor. lib.* 13. *c.* 68) Medi adversus Persas rebellantes ad obsequium redire coacti (*Herodot. lib.* 1. *c.* 130. *et Larcherius in h. l.*) Rhodi civitas fundata; in eam incolæ Ialyssi, Lindi, et Camiri migrare coacti (*Diodor. lib.* 13. *c.* 75)	4306	3774	408	XCIII. 1.	346	341
Antigenes Archon (*Idem ibid. c.* 76) Conon Lacedæmonios vicit Euripides mortuus (*Marm. Oxon. Ep.* 65. *Saxius in Onomast. I. p.* 40. *ejus mortem in annum* 3 *Olympiadis* 93 *collocavit*)	4307	3775	407	— 2.	347	342

	Periodus Juliana	Periodus Jobelea	Anni ante Christum	Olympiad. Corœbi.	Æra Romana.	Æra Nabonassar.
Callias Archon (*Diodor. lib.* 13. *c.* 80) Sophocles mortuus (*Marm. Oxon. Ep.* 65) Lacedæmonii ab Atheniensibus ad Arginusas prœlio navali superati mense Octobri (*Athen. lib.* 5. *c.* 18. *p.* 218. *conf. Xenoph. Hellenica lib.* 1. *c.* 7. § 5) Athenienslum duces, qui corpora necatorum hoc in prœlio sepelire neglexerant, damnati, supplicioque affecti sunt post Apaturia mense Pyanepsione h. e. Novembri, celebrata (*Xenoph. l. l.*)	4308	3776	406	XCIII. 3.	348	343
Aristophanis Ranæ actæ Anthesterione in Februario Dionysius tyrannidem occupat Syracusis primo semestri anni 4309 (*Diodor. lib.* 13. *c.* 95)	4309	3777	405	——— 3.	349	344
Alexias Archon (*Idem ibid. c.* 104) Lysander Atheniensium classem ad Ægospotamos cepit (*Xenoph. Hellenica lib.* 2. *c.* 1. § 18. *Diodor. lib.* 13. *c.* 106)	4309	3777	405	——— 4.	349	344
Artaxerxes Dario Notho successit altero semestri anni 4 Olympiadis 93 (*Diodor. lib.* 13. *c.* 108) Antimachus poeta floruit (*Idem ibid.*) Athenæ a Lacedæmoniis captæ vere ineunte. Belli Peloponnesiaci finis Archonte Alexia	4310	3778	404	——— 4.	350	345
Laches Archon (*Diodor. lib.* 14. *c.* 35)	4314	3782	400	XCV. 1.	354	349
Socrates damnatus mortem obit (*Aristid. Platon. II. T.* 3. *p.* 474 *C. ex edit. Canteri. Corsini Fast. Attic. T.*2. *p.* 320. 321) . . .	4315	3783	399	——— 1.	355	350
Soloni statua Salamine posita .	4322	3790	392	XCVI. 4.	362	357
Aristophanis comœdia Concionatrices acta primo vel secundo anno Olympiadis 97	4323 4324	3791 3792	391 390	XCVII. 1. ——— 2.	363 364	358 359

Chronologia Regum Ægypti ex Herodoto breviter descripta.

	Periodus Jobelea.	Periodus Juliana.	Anni ante Christum.
Theocratia in Ægypto constituta.			
Pontifices octo vetustissimorum Deorum regnarunt, sed horum imperii initium ignotum.			
Pontifices duodecim alterius ordinis Deorum regnum usurparunt, et regnare cœpisse dicuntur circa annum . . .			17570
Pontifices Deorum tertii ordinis hos sequuti sunt. Osiridis Pontifex regnavit circa annum			15570
Ori Pontifex hos regno privavit tempore ignoto. Menes primus Ægypti rex, secundum Eratosthenem, 62 annos regnavit. *Syncelli Chronogr. p.* 91. *Paris.* 73. *Venet.*			12356
CCCXXIX Reges, quorum Mœris fuit ultimus, regnare cœperunt circa annum			12294
Mœris 68 annos. *Vecchieti*	2758	3290	1424
Sesostris 44 annos	2826	3358	1356
Pherox 18 annos	2870	3402	1312
Proteus 50 annos	2888	3420	1294
Rhampsinitus 66 annos. *Manetho*	2938	3470	1244
Cheops 50 annos. *Herodotus*	3004	3536	1178
Chephrenes 56 annos. *Herodotus*	3054	3586	1128
Mycerinus 20 annos	3110	3642	1072
Asychis 40 annos	3130	3662	1052
Anysis 58 annos	3170	3702	1012
—— in insulam Elbo confugit Æthiops rex Ægyptum expugnavit eique imperavit 50 annos	3171	3703	1011
Anysis post Æthiopis reditum ex insula Elbo in regnum suum rediit. *Herodotus*	3221	3753	961
Anysis post 7 annos obiit circa annum	3228	3760	954
Intervallum 241 annorum, quo tempore Sabacos Æthiops Ægyptum subegit, in eaque regnavit 50 annos	3419	3951	763
Sethon regnavit 40 annos	3469	4001	713
—— Assyrios vincit	3470	4002	712
Anarchia duorum annorum. *Diodor.*	3509	4043	671
Dodecarchia, Psammitichus inter duodecim duravit annos 18. *Diod.*	3511	4043	671
Psammitichus solus 39 annos regnavit, in universum annos 54. *Herod.*	3526	4058	656
Necos 16 annos. *Herodot.*	3565	4097	617
Psammis 6 annos. *Herodot.*	3581	4113	601
Apries 25 annos. *Herodot.*	3587	4119	595
Amasis 44 annos. *Herodot.*	3612	4144	570
Psammenitus 6 menses. *Herod.* Cambyses Ægyptum expugnat	3657	4189	525
Amyrtæus in insulam Elbo confugit	3724	4256	458
Intervallum inter Anysis reditum e latebris suis Elbensibus, et Amyrtæi in hunc recessum—annorum 503.			

Regum Ægypti ex mente et systemate Diodori Siculi Series Chronologica.

	Periodus Jobelea.	Periodus Juliana.	Anni ante Christum.
Menes, primus Ægypti rex, regnavit 62 annos			14940
LII Reges qui 1400 annos regnarunt			14878
Busiris I. regnavit annos 40			13478
Octo hujus successores			13438
Uchoreus, ultimus octo horum regum regnavit 30 annos .			12988
XII Generationes post hunc Uchoreum			12958
Mœris regnavit annos 50			12598
VII Generationes post Mœridem			12548
Sesostris I. regnavit 48 annos			12338
Sesostris II. regnavit 40 annos			12290
Intervallum 10828 annorum, quo tempore 361 reges fuisse dicuntur. Relationes tamen Diodori 363 supponunt, intervalli hujus initium fuit			12250
Amosis regnavit 12 annos	2760	3292	1422
Actisanes regnavit 28 annos	2772	3304	1410
Mendes regnavit 40 annos	2800	3332	1382
Anarchia, quæ quinque generationes perduravit, quæ 150 annos comprehendunt. Initium habuit	3840	3372	1342
Cetes sive Proteus regnavit 21 annos	2990	3522	1192
Remphis, Protei filius, regnavit 20 annos	3011	3543	1171
Septem reges ignavi	3031	3563	1151
Nileus, septimus horum, regnavit 18 annos	3241	3773	941
* Chemmis regnavit 50 annos	3259	3791	923
* Chephren regnavit 56 annos	3309	3841	873
Mycerinus regnavit 15 annos	3365	3897	817
Bocchoris regnavit 12 annos	3380	3912	802
Intervallum 74 annorum quod incepit	3392	3924	790
Sabacos regnavit 10 annos	2466	3998	716
* Anarchia duorum annorum	3476	4008	706
* Duodecim reges, quorum e numero fuit Psammitichus, regnarunt conjunctim 15 annos	3478	4010	704
Psammitichus solus regnavit 39 annos	3493	4025	689
Nechos regnavit 34 annos	3532	4064	650
Psammis regnavit 14 annos	3564	4098	616
* Apries regnavit 22 annos	3580	4112	602
* Amasis regnavit 55 annos	3602	4134	580
Amasis mortuus et Cambyses Ægyptum perdomuit . .	3657	4189	525

COLLATIO EDITIONUM

SCHWEIGHÆUSERI, REIZII ET SCHÆFERI,

AC WESSELINGII.†

CLIO I.

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
1. 15.	Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου.	Ἰοῦν*.	Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου.
2. 2.	οὐκ ὡς Ἕλληνες·	οὐκ ὡς Φοίνικες·	οὐκ ὡς Ἕλληνες·
4. 7.	ὤρην	ὤρην	ὤρην sed lib. ix. 8. 9. ὤρην
8.	μὴ αὐταὶ	μὴ αὐταὶ	μὴ αὗται
5. 13.	προβήσομαι ἐς	παραβήσομαι ἐς	προβήσομαι ἐς
14.	σμικρὰ καὶ	σμικρὰ καὶ	μικρὰ καὶ
15.	τὸ πάλαι	τοπάλαι	τοπάλαι
7. 9.	ἀπ' ὅτευ	ἀπ' ὅτευ	ἀπό τευ
10.	Μήων	Μήων	Μήων
11.	τούτων Ἡρακλεῖδαι	τούτων δὲ Ἡρακλεῖδαι	τούτων δὲ Ἡρακλεῖδαι
9. 15.	διὰ Θυρέων.	παρὰ Θυρέων.	διὰ Θυρέων.
10. 5.	ἐθηεῖτο	ἐθηῆτο	ἐθηῆτο
11. 17.	διακρῖναι	παρακρῖναι	διακρῖναι
14. 5.	πάρεξ δὲ τοῦ ἀργύρου	πάρεξ δὲ ἀργύρου	πάρεξ δὲ τοῦ ἀργύρου
16.	ἔνθα περ	ἐνθάπερ	ἐνθάπερ
17. 8.	χώρην ἑστάμεναι	χώρην ἑστάμεναι	χώρην ἑστάναι
10.	παραφθείρειε	παραφθείρειεν	διαφθείρειεν
18. 5.	ἐσβάλλων	ἐσβαλὼν	ἐσβαλὼν
20. 4.	τὰ μάλιστα	ταμάλιστα	ταμάλιστα
21. 1.	ἐξαγγέλθη	ἐξηγγέλθη	ἐξηγγέλθη
22. 1.	προαγόρευε	προηγόρευε	προηγόρευε
15.	κατὰ μὲν τὸν	καὶ τὰ μὲν κατὰ τὸν	καὶ τὰ μὲν κατὰ τὸν
24. 9.	σφι προϊέντα	προϊέντα σφι	προϊέντα σφι
27. 15.	οἰκότα ἐλπίζων·	οἰκότα ἐλπίζων·	εἰκότα ἐλπίζων·
17.	ἀειράμενοι	ἀρώμενοι	ἀρώμενοι
28. 6.	Θρήϊκες	Θρῆκες	Θρῆκες
30. 8.	θησάμενον	θεησάμενον	θεησάμενον
13.	ἐπείρεσθαί μοι ἐπῆλθε, εἴ	ἐπείρεσθαι μὲ ἐπῆλθε σὲ, εἴ	ἐπείρεσθαι μὲ ἐπῆλθε σὲ, εἴ
15.	ἐπειρώτα	ἐπηρώτα	ἐπηρώτα
31. 2.	ἐπειρώτα	ἐπηρώτα	ἐπηρώτα
32. 21.	τὸ παράπαν	τοπαράπαν	τοπαράπαν
35.	τοισίδε προέχει	τοῖσι δὴ προέχει	τοῖσι δὴ προέχει

† Recepta est hæc qualiscunque sit Collatio, demtis erroribus typographicis haud paucis, ex editione Herodoti Schweighæuserani quatuor abhinc annos Glascuæ recentata. ED.

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
32.	42.	ἀδύνατόν ἐστι,	ἀδύνατον·	ἀδύνατον·
33.	1.	Ταῦτα λέγοντι Κροῖσος οὔ κως	Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ, οὔκως	Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ, οὔκως
	3.	ἀμαθέα εἶναι	ἀμαθὴς εἶναι	ἀμαθὴς εἶναι
34.	10.	ἐξεγέρθη,	ἐξηγέρθη,	ἐξηγέρθη,
	11.	καταῤῥωδήσας	καταῤῥωδήσας	κατοῤῥωδήσας
	15.	χρέωνται	χρέωνται	χρέονται
35.	12.	οὐνομάζομαι	ὀνομάζομαι	ὀνομάζομαι
36.	19.	συνεξελέειν	συνεξελεῖν	συνεξελεῖν
38.	8.	ζόης	ζωῆς	ζωῆς
39.	7.	φοβέαι;	φοβέεαι;	φοβέαι;
	7.	εἶχε	εἶπε	εἶπε
41.	3.	ἀχάρι,	ἀχάριτι,	ἀχάριτι,
	7.	χρηΐζω	χρῄζω	χρῄζω
	8.	ὁρμεομένου·	ὁρμεωμένου·	ὁρμεωμένου·
	9.	πρὸς δὲ τούτῳ	πρὸς δὲ, ἐς τοῦτο	πρὸς δὲ τοῦτο
42.	2.	ἔγω γε	ἔγωγε	ἔγωγε
	5.	ἀνίσχον	ἂν ἴσχον	ἂν ἴσχον
45.	14.	ὡς οἰκὸς ἦν	ὡς οἰκὸς ἦν	ὡς εἰκὸς ἦν
	20.	κατῆστο,	καθῆστο,	καθῆστο,
48.	3.	καὶ ὤλλοι οἱ	καὶ ἄλλοι οἱ	καὶ ἄλλοι οἱ
49.	3.	εἶπαι	εἰπεῖν	εἰπεῖν
50.	13.	τρίτον ἡμιτάλαντον	τρία ἡμιτάλαντα	τρία ἡμιτάλαντα
51.	19.	χαρίσασθαι·	χαρίζεσθαι·	χαρίζεσθαι·
53.	10.	ἐπειρωτᾷ,	ἐπειρωτᾷ,	ἐπερωτᾷ
54.	1.	Θεοπρόπια	Θεοπρόπια	Θεωπρόπια
	7.	ἀτελείην	ἀτεληΐην	ἀτελείην
57.	2.	εἶπαι	εἰπεῖν	εἰπεῖν
	7.	οἰκισάντων	οἰκισάντων	οἰκησάντων
	17.	ἠνείκαντο	ἐνείκαντο	εἰνείκαντο
58.	2.	διαχρέεται	διαχρᾶται	διαχρᾶται
	7.	ὡς δὴ ὦν	πρὸς δὴ ὦν,	πρὸς δὴ ὦν,
60.	12.	βαρβάρου	βαρβαρικοῦ	βαρβαρικοῦ
	17.	μέγαθος	μέγεθος	μέγεθος
	28.	καὶ οἱ ἐν	καὶ ἐν	καὶ ἐν
64.	2.	τὸ τρίτον	τοτρίτον	τοτρίτον
65.	16.	διζῶ	Δίζω	Δίζω
67.	12.	ἔπεμπον αὖτις τὴν ἐς	ἔπεμπον αὖτις ἐς	ἔπεμπον αὖτις ἐς
68.	29.	ἐπιπειρῴατο	ἐπειρῴατο	ἐπειρῴατο
73.	16.	αἰεί τι	ἀεί τι	ἀεί τι
	18.	ὀργὴν ἄκρος	ὀργὴν οὐκ ἄκρος	ὀργὴν οὐκ ἄκρος
	20.	ἐβούλευσαν	ἐβουλεύσαντο	ἐβουλεύσαντο
75.	1.	ὦν τὸν Ἀστυάγεα	ὦν τὸν Ἀστυάγεα	ὦν Ἀστυάγεα
76.	2.	τῆς Καππαδοκίης	Καππαδοκίης	Καππαδοκίης
	13.	ἀπιστάμεναι	ἀπιστάναι	ἀπιστάναι
	15.	ἐπειρώατο	ἐπειρῶντο	ἐπειρῶντο
77.	2.	γάρ οἱ ὁ συμβαλὼν	γάρ οἱ ὁ συμβαλὼν	γάρ οἱ συμβαλὼν
79.	5.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
	6.	Λυδῶν τὴν δύναμιν	Λυδῶν τὴν δύναμιν	Λυδῶν δύναμιν
82.	19.	ὑπελείποντο	ὑπελίποντο	ὑπελίποντο
	33.	κατακειράμενοι	κατακειράμεναι	κατακειράμεναι
84.	17.	Ὑροιάδης οὗτος ὁ	Ὑροιάδης οὗτος ὁ	Ὑροιάδης αὐτὸς ὁ
85.	8.	ἰὴν	ἴην	ἴην
86.	14.	καί περ	καίπερ	καίπερ
	19.	Σόλωνα	ΣΟ'ΛΩΝ	ΣΟ'ΛΩΝ
	26.	εἴπας, ὥστε αὐτῷ	εἴπας τὰ αὐτῷ	εἴπας, ὥστε αὐτῷ
	29.	ἀποβεβήκοι τῇπερ	ἀποβεβήκεέ οἱ τῇπερ	ἀποβεβήκεέ οἱ τῇπερ
87.	17.	ἐπαείρας	ἐπᾴρας	ἐπᾴρας
88.	8.	χρόνῳ;	χρόνῳ ἀρά;	χρόνῳ ἀρά;
89.	4.	ἐνορέω	ἐνορῶ	ἐνορῶ

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
89. 10.	ἀρέσκει	ἀρέσκοι	ἀρέσκοι
90. 8.	χαριεῖ	χαριῇ	χαριῇ
91. 24.	συνέλαβε.	συνέβαλε·	συνέβαλε·
92. 7.	ἐξαπόλλωλε τῶν	ἐξαπόλλωλε τὰ τῶν	ἐξαπόλλωλε τὰ τῶν
94. 10.	βασιλέος σιτοδηΐην	βασιλῆος σιτοδηΐην	βασιλῆος σιτοδείην
13.	δὴ ὦν τότε καὶ	δὴ ὦν τότε καὶ	δὴ ὦν τό τε καὶ
25.	βασιλέα	βασιλῆα	βασιλῆα
28.	καταβῆναι ἐς	καὶ καταβῆναι ἐς	καὶ καταβῆναι ἐς
34.	βασιλέος	βασιλέως	βασιλέως
97. 1.	αἰεὶ	ἀεὶ	ἀεὶ
4.	ἐνθά περ	ἐνθάπερ	ἐνθάπερ
98. 1.	τόν τινα	ὅντινα	ὅντινα
22.	τὸν Ἀθηνέων κύκλον	τὸν Ἀθηνέων κύκλον	τὸν Ἀθηναίων κύκλον
99. 8.	εἶναι τοῦτό γε αἰσχρόν.	τοῦτό γε εἶναι αἰσχρόν.	τοῦτό γε εἶναι αἰσχρόν.
9.	δρῶντες	δρέοντες	δρέοντες
12.	δρῶσι	δρέωσι	δρέωσι
102. 4.	ἀπεχρᾶτο	ἀπεχρῆτο	ἀπεχρῆτο
103. 6.	καὶ τοὺς τοξοφόρους, καὶ τοὺς ἱππέας· πρὸ τοῦ	καὶ τοὺς ἱππέας, καὶ τοὺς τοξοφόρους· προτοῦ	καὶ τοὺς ἱππέας, καὶ τοὺς τοξοφόρους· προτοῦ
15.	ἄγε	ἦγε	ἦγε
105. 1.	ἤϊσαν	ᾖσαν	ᾖσαν
4.	τὸ προσωτέρω	τοπροσωτέρω	τοπροσωτέρω
107. 5.	ὑπερθέμενος	ὑποθέμενος	ὑποθέμενος
108. 19.	ἄλλοτέ κω	ἄλλοτέ κω	ἄλλοτί κω
109. 2.	ἤϊε	ᾔει	ᾔει
10.	αὐτῷ μοι	αὐτῷ μοι	αὐτῷ μοι
16.	μέν τοι	μέντοι	μὲν τῶν
110. 4.	συνοίκεε δὲ τῇ ἑωυτοῦ συνδούλῳ·	συνοίκεε δὲ ἑωϋτοῦ συνδούλῃ,	συνοίκεε δὲ ἑωϋτοῦ συνδούλῃ,
111. 9.	ὅ τι μιν	ὅ, τι μιν	ὅτι μιν
31.	ὅδε ἐστί.	ὧδέ ἐστι.	ὧδέ ἐστι.
112. 10.	πᾶσά γε ἀνάγκη	πᾶσα ἀνάγκη	πᾶσα ἀνάγκη
114. 7.	τὸν δέ κου	τῶν δέ κου	τῶν δέ κου
9.	ἐσφέρειν	φέρειν	φέρειν
115. 2.	εἵνεκα	ἕνεκα	ἕνεκα
116. 4.	ἐλευθερωτέρη	ἐλευθερεωτέρη	ἐλευθερωτέρη
11.	ἔσω	εἴσω	εἴσω
13.	δὲ αὐτὸν	ταδὲ αὐτὸν	ταδὲ αὐτὸν
117. 11.	ποιήσω	ποιῶ	ποιῶ
13.	ποιέω δὴ	ποιῶ δὴ	ποιῶ δὴ
118. 5.	ἐπαλιλλόγητο,	ἐπαλιλλόγητο,	ἐπαλλιλόγητο
12.	γὰρ τοῦ παιδὸς	τοῦ παιδὸς γὰρ	τοῦ παιδὸς γὰρ
119. 4	κέκλητο,	ἐκέκλητο,	ἐκέκλητο,
8.	κελεύῃ.	κελεύοι.	κελεύοι.
120. 9.	ὅσα περ	ὅσαπερ	ὅσαπερ
10.	βασιλέες	βασιλῆες	βασιλῆες
12.	διατάξας εἶχε	διατάξας ἦρχε	διατάξας ἦρχε
16.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
122. 6.	πρὸ τοῦ	προτοῦ	προτοῦ
12.	διὰ παντός·	διαπαντός·	διαπαντός·
14.	κατέβαλον	κατέβαλον	κατέλαβον
125. 3.	ἐποίεε δὴ τάδε	ἐποίεε δὴ ταῦτα	ἐποίεε δὴ ταῦτα
126. 4.	πάντῃ·	πάντα	πάντα
129. 1.	προσστὰς	προστὰς	προστὰς
8.	ἑαυτοῦ δὴ	δὴ ἑαυτοῦ	δὴ ἑαυτοῦ
19.	τὸ πρὶν	τοπρὶν	τοπρὶν
130. 13.	ἐβασίλευσε	καὶ ἐβασίλευσε	καὶ ἐβασίλευσε
15.	τὸ πρότερον	τοπρότερον	τοπρότερον
131. 1.	νόμοισι τοῖσδε	νόμοισι τοιοῖσδε	νόμοισι τοιοῖσι

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
131.	4.	ἐμοὶ δοκέειν,	ἐμοὶ δοκέει,	ἐμοὶ δοκέει,
132.	2.	κατέστηκε.	κατεστήκεε.	κατεστήκεε.
	4.	τῶν δὲ ὡς	τῶν δὲ ὡς	τῶνδε ὡς
	6.	τὸν τιάρην	τὸν τιήρην	τὸν τιάρην
	13.	πάντα τὰ κρέα·	πάντα τὰ κρέα.	πάντα κρέα.
134.	1.	Ἐντυγχάνοντες δ'	Οἱ συντυγχάνοντες δ'	Οἱ συντυγχάνοντες δ'
	2.	οἱ συντυγχάνοντες	οἱ ἐντυγχάνοντες	οἱ ἐντυγχάνοντες
	12.	τὸν λεγόμενον	τὸν λεγόμενον	τῷ λεγομένῳ
	17.	μάλιστα	μάλα	μάλα
136.	9.	τοῦ δὲ,	τοῦδε	τοῦδε
138.	9.	τουτέων, πολλοὶ καὶ ἐλαύνουσι ἐκ τῆς χώρης· καὶ τὰς λευκὰς	τουτέων, ἐξελαύνουσι ἐκ τῆς χώρης· πολλοὶ καὶ τὰς λευκὰς	τουτέων, πολλοὶ ἐξελαύνουσι ἐκ τῆς χώρης· καὶ τὰς λευκὰς
140.	6.	ποιέοντας ταῦτα·	ταῦτα ποιέοντας·	ταῦτα ποιέοντας·
	12.	ἀγώνισμα μέγα τοῦτο	ἀγώνισμα τοῦτο μέγα	ἀγώνισμα τοῦτο μέγα
141.	2.	κατεστράφατο	κατεστράφατο	κατεστρέφατο
142.	2.	ὡρέων	ὡρέων	ὀρέων
	13.	αἵδε δὲ ἐν	αἱ δὲ ἐν	αἱ δὲ ἐν
143.	10.	οἱ Ἀθηναῖοι	Ἀθηναῖοι	Ἀθηναῖοι
	10.	τὸ οὔνομα	τοὔνομα	τοὔνομα
	14.	ἐπὶ σφέων	ἐπὶ σφέων	ἐπί τε σφέων
144.	7.	τὸ πάλαι	τοπάλαι	τοπάλαι
	15.	οὗτοι ταύτην τὴν ζημίην ἐπέθηκαν.	ταύτην τὴν ζημίην οὗτοι ἐπέθηκαν.	ταύτην τὴν ζημίην οὗτοι ἐπέθηκαν.
145.	1.	Δυώδεκα δέ μοι δοκέουσι	Δοκέουσι δέ μοι δυώδεκα	Δοκέουσι δέ μοι δυώδεκα
	7.	ἀπ' ὅτου	ἀπὸ τοῦ	ἀπὸ τοῦ
146.	3.	ὧς γε ἔτι	ὡς γέ τι	ὡς γέ τι
	7.	Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοι	Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοι	Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι
	20.	καὶ ἔπειτεν, ταῦτα ποιήσαντες,	καὶ ἔπειτεν, ταῦτα ποιήσαντες,	καὶ ἐπεί τε ταῦτα ποιήσαντες,
150.	2.	στάσι	στάσι	στάσει
152.	7.	οὔ κως	οὔκως	οὔκως
153.	13.	τὸ παράπαν	τοπαράπαν	τοπαράπαν
155.	11.	τά περ	τάπερ	τάπερ
156.	8.	οἷ πείθεσθαι	οἱ πείθεσθαι	οἱ πείθεσθαι
157.	6.	ὅσην δή κοτε	ὅσην δήκοτε	ὅσην δήκοτε
	12.	ἀνῷσαι τὸν ἐν	ἀνοίσαι τὸν ἐν	ἀνῷσαι τὸν ἐν
158.	10.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
159.	5.	Κυμαίους κελεύοντες.	κελεύοντες Κυμαίους.	κελεύοντες Κυμαίους.
	22.	τὸ λοιπὸν	τολοιπὸν	τολοιπὸν
160.	6.	ὅσῳ δή.	ὁσῳδή.	ὁσῳδή.
	10.	Πολιούχου	Πουλιούχου	Πουλιούχου
	12.	Ἀταρνέϊ	Ἀταρνεῖ	Ἀταρνεῖ
	12.	Ἀταρνέος	Ἀταρνέως	Ἀταρνέως
163.	11.	ἑαυτοῦ	ἑωϋτοῦ	ἑωϋτοῦ
	12.	τοῦτό γε οὐκ	τοῦτο οὐκ	τοῦτο οὐκ
164.	17.	ὅ τι	ὅτι	ὅτι
166.	10.	τεσσεράκοντά σφι	τεσσεράκοντά σφισι	τεσσεράκοντά σφισι
167.	2.	αὐτέων πολλῷ	αὐτέων πολλῷ	αὐτῶν πολλῷ
171.	9.	ἅτε δὲ δὴ	ἅτε δὴ	ἅτε δὴ
	18.	ἐώθεσαν	ἐώθεισαν	ἐώθεισαν
	27.	Μυλάσοισι	Μυλάσσοισι	Μυλάσσοισι
173.	2.	τὸ παλαιὸν	τοπαλαιὸν	τοπαλαιὸν
	8.	τὸ παλαιὸν	τοπαλαιὸν	τοπαλαιὸν
	10.	τό περ	τόπερ	τόπερ
174.	10.	ἀπέργει	ἀπείργει	ἀπείργει
178.	5.	σφι, Νίνου	σφι, τῆς Νίνου	σφι, τῆς Νίνου
179.	4.	τὴν γῆν τὴν	τὴν γῆν	τὴν γῆν
180.	1.	Τετείχιστο	Ἐτετείχιστο	Ἐτετείχιστο

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
180.	3.	διέργει	διείργει	διείργει
	10.	τριορόφων	τριωρόφων	τριωρόφων
	13.	ἐπῆσαν	ἐπήεσαν	ἐπήεσαν
181.	4.	τετείχιστο ἐν μέσῳ· ἐν τῷ ἦεν	ἐτετείχιστο ἐν μέσῳ, ἐν τῷ μὲν	τετείχιστο ἐν μέσῳ, ἐν τῷ ἦεν
	5.	περιβόλῳ	περιβόλῳ	περιβόλῳ τε
182.	1.	Φασὶ δὲ αὐτοὶ οὗτοι,	Φασὶ δὲ αὐτοὶ οὗτοι,	Φασὶ δὲ οἱ αὐτοὶ,
186.	5.	φαρσέος	φαρσίος	φαρσίος
	10.	ὀρώρυκτο	ὀρώρυκτο	ὠρώρυκτο
	12.	ἀπεξηρασμένου	ἀποξηρασμένου	ἀπεξηρασμένου
	21.	οἱ Βαβυλώνιοι	τοὶ Βαβυλώνιοι	τοὶ Βαβυλώνιοι
187.	18.	οὖ, τὸν δὲ νεκρὸν	οὐ, τὸν νεκρὸν δὲ	οὐ, τὸν νεκρὸν δὲ
188.	3.	Λαβυνήτου	Λαβυνήτου	Λαβυνίτου
	10.	ἐν ἀγγείοισι ἀργυρέοισι,	ἐν ἀργυρέοισι ἀγγείοισι	ἐν ἀργυρέοισι ἀγγείοισι
	11.	ὅπη ἂν ἐλαύνῃσι	οἱ ὅποι ἂν ἐλαύνῃ	οἱ ὅποι ἂν ἐλαύνῃ
189.	11.	τοῦτο	τούτῳ	τούτῳ
	17.	τετραμμένας τοῦ Γύνδεω	τοῦ Γυνδέω τετραμμένας	τοῦ Γυνδέω τετραμμένας
190.	13.	ἀνωτέρω τε	ἀνωτέρω δὲ	ἀνωτέρω δὲ
191.	10.	τά περ	τάπερ	τάπερ
	20.	οὐκ ἂν	οὐκ ἂν	οὐδ᾽ ἂν
192.	8.	ἡ Ἀσσυρίη χώρη τῇ	χώρη τῇ	χώρη τῇ
	16.	πολεμιστηρίων,	πολεμιστίων	πολεμιστίων
	19.	τοσοῦτο	τοσοῦτον	τοσοῦτον
193.	8.	νηυσιπέρητος,	νηυσὶ περητὸς	νηυσὶ περητὸς
	16.	τὸ παράπαν	τοπαράπαν	τοπαράπαν
	17.	ἐπεὰν δὲ ἄριστα	ἐπεὰν δὲ ἄριστα	ἐπειδὰν ἄριστα
	29.	τούτων τὸν καρπὸν	τούτων τὸν καρπὸν	τοῦτον τὸν καρπὸν
	30.	πεπαίνῃ τέ σφι	πεπαίνῃ τέ σφι	πεπαίνηταί σφι
194.	2.	αὐτὴν τὴν πόλιν	τὴν πόλιν αὐτὴν	τὴν πόλιν αὐτὴν
	12.	φοινικηΐου	φοινικηΐου	φοινικηΐους
	21.	ἀπ᾽ ὧν ἐκήρυξαν·	ἀπεκήρυξαν·	ἀπεκήρυξαν·
195.	3.	περιβαλλόμενος, ὑποδήματα ἔχων	περιβαλλόμενοι, ὑποδήματα ἔχουσι	περιβαλλόμενοι, ὑποδήματα ἔχουσι
196.	9.	αὕτη	αὐτὴ	αὐτὴ
	16.	γὰρ δὴ διεξέλθοι	γὰρ δὴ διεξέλθοι	γὰρ δή οἱ ἐξέλθοι
	21.	προσεκέετο	προσέκειτο	προσέκειτο
	25.	ἄνευ ἐγγυητέω	ἄνευ ἐγγυητέων	ἄνευ ἐγγυητέων
	27.	οὕτω ἂν ἄγεσθαι·	οὕτω ἀπάγεσθαι·	οὕτω ἀπάγεσθαι·
	28.	ἐκέετο	ἔκειτο	ἔκειτο
197.	5.	τοιοῦτο ἔπαθε, ὁκοῖον ἔχει	τοιοῦτον ἔπαθε, ὁκοῖον ἂν ἔχοι	τοιοῦτον ἔπαθε, ὁκοῖον ἂν ἔχοι
	10.	ἔχει.	ἔχῃ.	ἔχῃ.
199.	7.	ὄπισθεν ἕπεται πολλή.	ἕπεται πολλὴ ὄπισθεν·	ἕπεται πολλὴ ὄπισθεν.
	11.	ὁδῶν	ὁδῶν	ὁδὸν
	22.	τὠπὸ	τὼ 'πὸ	τὼ 'πὸ
202.	9.	εἶλας,	εἶλας	εἶλας
	17.	ὅθεν περ	ὅθενπερ	ὅθενπερ
	21.	κατοικῆσθαι	κατοικεῖσθαι	κατοικεῖσθαι
	23.	τὴν Κασπίην	τὴν Κασπίην	τὴν Κασπίων
203.	5.	οὐρέων	ὀρέων	ὀρέων
	13.	μίξιν δὲ	μίξιν τε	μίξιν τε
204.	11.	Κῦρος	ὁ Κῦρος	ὁ Κῦρος
206.	8.	πάντα	πάντως	πάντως
	9.	εἰ μεγάλως προθυμέαι	ἢν μεγάλως προθυμέεαι	ἢν μεγάλως προθυμέεαι
207.	6.	ἐόντα ἀχάριστα	τὰ ἐόντα ἀχάριστα	τὰ ἐόντα ἀχάριστα
	22.	ἀντιουμένους ἐλᾷς ἰθὺ	ἐναντιουμένους ἐλᾷς ἰθὺς	ἐναντιουμένους ἐλᾷς ἰθὺς
208.	6.	τῷ περ	τῷπερ	τῷπερ
210.	2.	τῷ δὲ	τῷ δὲ	τῷδε
	4.	Ἀμείβεται δὴ ὦν ὁ Ὑστάσπης τοῖσδε	ἀμείβεται ὦν δὴ ὁ Ὑστάσπης τοιοῖσδε	ἀμείβεται ὦν δὴ ὁ Ὑστάσπης τοιοῖσδε

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
210. 9.	ἀπαγγέλλει	ἀπαγγέλλοι	ἀπαγγέλλοι
10.	αὐτῷ τοῦτο	αὐτῷ τοῦτο	αὐτῷ τούτῳ
211. 12.	βασιλείης	βασιληΐης	βασιληΐης
212. 7.	ἐπαναπλώειν	ἐπαναπλώειν	ἐπαναπλέειν
12.	μὴ ταῦτα σὺ ποιήσεις,	ταῦτα οὐ ποιήσεις,	ταῦτα οὐ ποιήσεις,
213. 2.	βασιλείης	βασιληΐης	βασιληΐης
214. 1.	ὥς οἱ ὁ Κῦρος	ὡς ὁ Κῦρος	ὡς ὁ Κῦρος
15.	ἐδίζητο	ἐδίζετο	ἐδίζετο
16.	ἐναπῆπτε	ἐναπῆκε	ἐναπῆκε
18.	ζώουσάν τε	ζῶσάν τε	ζῶσάν τε
215. 4, 6.	σαγάρις	σαγάρεις	σαγάρεις
216. 2.	ἐπίκοινα	ἐπὶ κοινὰ	ἐπὶ κοινὰ
7.	προκέεται	πρόκειται	πρόκειται

EUTERPE II.

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
1. 4.	μέγα πένθος	πένθος μέγα	πένθος μέγα
5.	πένθος ποιέεσθαι.	μέγα πένθος ποιέεσθαι.	μέγα πένθος ποιέεσθαι.
2. 1, 3.	Ψαμμίτιχου	Ψαμμήτιχου	Ψαμμήτιχου
12.	ἐπαγινέειν σφι	ἐπαγινέειν σφισι	ἐπαγινέειν σφισι
19.	ἐσιόντα	εἰσιόντα	εἰσιόντα
22.	ἐπιμελομένῳ	ἐπιμελουμένῳ	ἐπιμελουμένῳ
3. 4.	Ψαμμίτιχος	Ψαμμήτιχος	Ψαμμήτιχος
5, 6.	παίδων	παιδέων	παιδέων
6. 1.	αὐτῆς δὲ τῆς	αὖτις δὲ αὐτῆς	αὖτις δὲ αὐτῆς
8. 5.	αἱ λιθοτομίαι ἔνεισι,	καὶ λιθοτομίαι	καὶ λιθοτομίαι
11.	ὄρος τοιοῦτο	ὄρος τοιοῦτον	ὄρος τοιοῦτον
13.	τεταμμένον τὸν αὐτὸν	τεταμμένον τὸν αὐτὸν	τεταμμένον αὐτὸν
9. 4.	συντιθέμενοι οἱ	συντεθειμένοι	συντεθειμένοι
10. 1.	τῆς χώρης τῆς εἰρημένης	τῆς εἰρημένης	τῆς εἰρημένης
2.	ἐδόκεε δὲ καὶ	ἐδόκεε καὶ	ἐδόκεε καὶ
11. 14.	ὧν δὴ ἐθελήσει	ὧν ἐθελήσει	ὧν ἐθελήσει
18.	χωσθῆναι ἄν. κοῦ γε δὴ	χωσθῆναι ἄν· ἢ κοῦ γε δὴ	χωσθῆναι αν· κοῦ γε δὴ
12. 4.	οὔρεσι,	ὄρεσι,	ὄρεσι,
13. 5.	οὔ κω	οὔκω	οὔκω
6.	ἢν μὴ	εἰ μὴ	εἰ μὴ
7.	τὸ ἐλάχιστον	τοὐλάχιστον	τοὐλάχιστον
14.	ἐπίλοιπον Αἰγύπτιοι	ἐπίλοιπον οἱ Αἰγύπτιοι	ἐπίλοιπον Αἰγύπτιοι
20.	σφι ὕειν	σφι ὕειν	σφισι ὕειν
15. 1.	χρᾶσθαι τὰ περὶ	χρᾶσθαι περὶ	χρᾶσθαι περὶ
3.	Περσέος	Περσέως	Περσέως
5.	τῇ δὴ	τῆδε	τῆδε
16.	οὐ δὲ ἔδει	οὐδὲ ἔδει	οὐδὲ ἔδει
21.	γενέσθαι, πολλοὺς	γενέσθαι, πολλοὺς	γενέσθαι, πολλοὺς
16. 6.	γὰρ δή σφεας	γάρ σφεας	γάρ σφεας
7.	μή τι γέ	μὴ τέ γέ	μὴ τέ γέ
18. 3.	τῆς ἐμεωυτοῦ γνώμης	τῆς ἐμεωυτοῦγνώμης	τῇσι ἐμεωυτοῦ γνώμῃσι
19. 3.	χώρου	χωρίου	χωρίου
8.	ὅ τι κατέρχεται	ὅ τι κατέρχεται	ὅτι κατέρχεται

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
19. 16.	λελεγμένα	λεγόμενα	λεγόμενα
18.	ποταμῶν πάντων	πάντων ποταμῶν	πάντων ποταμῶν
22. 8.	εἰκὸς ἀπὸ	οἰκὸς ἀπὸ	εἰκὸς ἀπὸ
13.	ὕετο ἂν	ὕετ' ἂν	ὕετ' ἂν
17.	φοιτέωσι	φοιτῶσι	φοιτῶσι
18.	ἐχιόνιζε καὶ	ἐχιόνιζε καὶ	ἐχιόνιζε εἰ καὶ
23. 3.	ἔγω γε	ἔγωγε	ἔγωγε
25. 6.	ἔωθε ποιέειν,	ἐώθεε ποιέειν	ἐώθεε ποιέειν
26. 12.	τά περ	τάπερ	τάπερ
28. 5.	πόλι	πόλι	πόλει
6.	ἐμοί γε	ἐμοίγε	ἐμοίγε
30. 25.	διδοῦσι σφέας αὐτοὺς	διδοῦσι σφέας αὐτοὺς	διδοῦσί σφεας ἑωϋτοὺς
27.	ἦσάν οἱ	ἦσάν οι*	ἦσάν οἱ
31. 3.	τοσοῦτοι γὰρ	οὗτοι γὰρ	οὗτοι γὰρ
32. 18.	ἡ τελευτᾷ τὰ τῆς Λιβύης	ἡ τελευτᾷ τὰ τῆς Λιβύης	ἣ τελευτᾷ τῆς Λιβύης
23.	ἄνυδρος δεινῶς, καὶ	καὶ ἄνυδρος δεινῶς, καὶ	καὶ ἄνυδρας δεινῶς, καὶ
24.	πάντων. Ἐπεὶ ὧν	πάντων. εἶπον ὧν	πάντων. Ἐπεὶ ὧν
26.	τὰ πρῶτα	ταπρῶτα	ταπρῶτα
39.	τῇ ἅπαντας	τῇ πάντας	τῇ ἅπαντας
33. 8.	Νεῖλος, καὶ μέσην	Νεῖλος, μέσην	Νεῖλος, μέσην
16.	θάλασσαν ῥέων τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου διὰ πάσης Εὐρώπης, τῇ Ἰστρίην οἱ Μιλησίων	θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστρίην οἱ Μιλησίων	θάλασσαν ῥέων τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου διὰ πάσης Εὐρώπης, τῇ Ἰστρινοὶ Μιλησίων
35. 2.	πλεῖστα	πλέω	πλέω
14.	εὐμαρέη	εὐμαρίᾳ	εὐμαρίᾳ
36. 1.	Οἱ ἰρέες θεῶν	Οἱ ἰρέες τῶν θεῶν	Οἱ ἰρέες θεῶν
17.	καὶ κάλους	καὶ τοὺς κάλους	καὶ τοὺς κάλους
37. 14.	ἐπιτελέουσι μυρίας,	μυρίας ἐπιτελέουσι,	μυρίας ἐπιτελέουσι,
18.	κρεῶν βοέων καὶ χηνέων πλῆθός τι ἑκάστῳ γίνεται πολλὸν, ἡμέρης ἑκάστης·	χηνέων καὶ βοέων κρεῶν πλῆθός τι ἑκάστῳ γίνεται πολλὸν ἑκάστης ἡμέρης.	χηνέων καὶ βοέων κρεῶν πλῆθός τι ἑκάστῳ γίνεται πολλὸν ἑκάστης ἡμέρης.
38. 4.	τούτῳ	τοῦτο	τοῦτο
39. 8.	οἱ δὲ	οἵδε	οἵδε
16.	ὁμοίως χρέωνται	χρέωνται ὁμοίως	χρέωνται ὁμοίως
40. 10.	ἀσταφίδος,	ἀσταφίδων,	ἀσταφίδων,
41. 19.	περίμετρον	περίμετρος	περίμετρος
42. 15.	οἳ	οἱ	οἱ
16.	τοῦ Διὸς τὤγαλμα	τὤγαλμα τοῦ Διὸς	τὤγαλμα τοῦ Διὸς
28.	τὸν ἱρὸν	τὸ ἱρὸν	τὸ ἱρὸν
43. 2.	ὅτι	ὡς	ὡς
5.	τὸ οὔνομα	τοὔνομα	τοὔνομα
7.	τοὔνομα	τὸ οὔνομα	τὸ οὔνομα
9.	ἐν δὲ καὶ	ἐν δὲ δὴ καὶ	ἐν δὲ δὴ καὶ
44. 11.	ἱδρυνθῆναι	ἱδρυθῆναι	ἱδρυθῆναι
46. 7.	οὔ τι	οὔτι	οὔτι
47. 7.	ἐκδιδόαταί	ἐκδίδονταί	ἐκδίδονταί
8.	ἀγέαται	ἄγονται	ἄγονται
51. 16.	μαθόντες παρὰ Πελασγῶν	παρὰ Πελασγῶν μαθόντες	παρὰ Πελασγῶν μαθόντες
52. 6.	ἔπειτεν δὲ, χρόνου	ἔπειτεν δὲ, χρόνου	ἐπεί τε δὲ χρόνου
53. 1.	εἴ τε	εἴτε	εἴτε
63. 3.	εὖτ' ἂν	εὖ τ' ἂν	εὖ τ' ἂν
5.	τὤγαλμα	τὸ ἄγαλμα	τὸ ἄγαλμα
65. 22.	ἴρηκα	ἴρηκα	ἴρηκα
67. 1.	Ἀπαγέαται	Ἀπάγονται	Ἀπάγονται
6.	ἴρηκας	ἴρηκας	ἴρηκας
6.	ἴβις, ἐούσας ἱρὰς, ἐς	τὰς δὲ ἴβις ἐς	τὰς δὲ ἴβις ἐς
68. 24.	ἔωθε	ἐώθεε	ἐώθεε

* Perperam. Ed. Reiz. et Schæf. habet ἦσάν οἱ. ED.

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
69. 8.	προσθίους	ἐμπροσθίους	ἐμπροσθίους
10.	ζώοντας·	ζῶντας·	ζῶντας·
70. 2.	ἐμοί γε	ἐμοίγε	ἐμοίγε
72. 4.	τοῦ Νείλου φασὶ εἶναι·	εἶναι τοῦ Νείλου φασί·	εἶναι τοῦ Νείλου φασί·
73. 17.	κατ' ὅτι	καθότι	καθότι
74. 4.	τοὺς θάπτουσι ἀποθανόντας	τοὺς ἀποθανόντας θάπτουσι	τοὺς ἀποθανόντας θάπτουσι
76. 3.	τὰ μάλιστα	ταμάλιστα	ταμάλιστα
10.	μέλαινά ἐστι	μέλανά ἐστι	μέλανά ἐστι
11.	οἵη περ	οἵηπερ	οἵηπερ
77. 5.	διαχρέωνται.	δὴ χρέωνται.	δὴ χρέωνται.
10.	δοκέειν ἐμοὶ,	ἐμοὶ δοκέειν,	ἐμοὶ δοκέειν,
78. 3.	τά μάλιστα	ταμάλιστα	ταμάλιστα
79. 3.	ἄεισμα ἕν ἐστι, Λίνος, ὅπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμός ἐστι	ἄεισμα ἕν ἐστι, ὅσπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμόν ἐστι	ἄεισμα ἔνεστι Λῖνος, ὅπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμός ἐστι
5.	ὠυτὸς εἶναι τὸν οἱ Ἕλληνες Λίνον	τὠυτὸ εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Λῖνον	ὠυτὸς εἶναι τὸν οἱ Ἕλληνες Λίνον
8.	ὁκόθεν ἔλαβον·	ὁκόθεν ἔλαβον·	ὁκόθεν ἔλαβον τοὔνομα.
81. 6.	καλεομένοισι καὶ Βακχικοῖσι, ἐοῦσι δὲ Αἰγυπτίοισι, καὶ Πυθαγορείοισι. οὐδὲ	καλεομένοισι καὶ Βακχικοῖσι, ἐοῦσι δὲ Αἰγυπτίοισι, καὶ Πυθαγορείοισι. οὐδὲ	καλεομένοισι καὶ Πυθαγορείοισι. οὐδὲ
82. 8.	τὼ 'ποβαῖνον	τὠποβαῖνον	τὠποβαῖνον
85. 2, 3.	οἰκίων	οἰκηΐων	οἰκηΐων
86. 15.	ἐγχέοντες φάρμακα	φάρμακα ἐγχέοντες	φάρμακα ἐγχέοντες
27.	τὰ πολλὰ	ταπολλὰ	ταπολλὰ
87. 3.	κέδρου	τοῦ κέδρου	τοῦ κέδρου
89. 6.	εἵνεκεν	εἵνεκα	εἵνεκα
8.	κατεῖπαι	κατειπεῖν	κατειπεῖν
91. 11.	τοῦ Περσέος	Περσέος	Περσέος
19, 20.	ὅ τι	ὅ τι	ὅτι
92. 4.	καὶ ἄλλοι Αἰγύπτιοι·	καὶ οἱ ἄλλοι Αἰγύπτιοι·	καὶ οἱ ἄλλοι Αἰγύπτιοι·
4.	τὰ ἄλλα	τἄλλα	τἄλλα
6.	εὐτελέην	εὐτελείην	εὐτελείην
93. 16.	ἐπ' ἀριστερὰ	ἐπαριστερὰ	ἐπαριστερὰ
18.	ἐπὶ δεξιὰ	ἐπιδεξιὰ	ἐπιδεξιὰ
22.	ἵνα δὴ μὴ	ἵνα μὴ	ἵνα μὴ
25.	πίμπλασθαι	πίπλασθαι	πίπλασθαι
30.	οἱ ἰχθύες ἐντεκόντες	οἱ ἰχθύες οἱ τεκόντες	ἰχθύες ἐκτεκόντες
95. 7.	τῆς μὲν ἡμέρης	τῆς ἡμέρης μὲν	τῆς ἡμέρης μὲν
96. 7.	ἐπεὰν δὲ τῷ τρόπῳ	ἐπεὰν δὲ τρόπῳ	ἐπεὰν δὲ τρόπῳ
22.	ἐπελκόμενος	ἑλκόμενος	ἑλκόμενος
97. 9.	οὐκ οὗτος	οὐδ' οὗτος	οὐδ' οὗτος
99. 6.	καὶ τὴν Μέμφιν	τὴν Μέμφιν	τὴν Μέμφιν
100. 5.	ἥ τις	ἥτις	ἥτις
103. 1.	ταῦτα δὲ	ταῦτα δὴ	ταῦτα δὴ
10.	ὅσον δὴ,	ὁσονδὴ,	ὁσονδὴ,
104. 9.	τοισίδε	τοῖσι δὴ	τοῖσι δὴ
18.	κατὰ τὰ αὐτά.	κατὰ ταὐτά.	κατὰ ταὐτά.
105. 3.	κατὰ τὰ αὐτά.	κατὰ ταὐτά.	κατὰ ταὐτά.
106. 10.	χερὶ	χειρὶ	χειρὶ
110. 5.	τῶν δὴ	τῶνδε δὴ	τῶνδε δὴ
8.	οἷά περ	οἷάπερ	οἷάπερ
111. 26.	τοῦ γε	τοῦγε	τοῦγε
113. 12.	ἀπ' ἀρχῆς	ἀπαρχῆς	ἀπαρχῆς
114. 7.	ἐς γῆν τὴν σὴν	ἐς γῆν ταύτην	ἐς γῆν ταύτην
115. 7.	τὸ οὔνομα	τοὔνομα	τοὔνομα
116. 6.	κατὰ γὰρ ἐποίησε	κατάπερ ἐποίησε	κατὰ γὰρ ἐποίησε
117. 2.	μάλιστα, δῆλον	μάλιστα δῆλον	μάλιστα δηλοῖ
119. 12.	ἐπὶ Λιβύης.	ἰθὺ Λιβύης.	ἐπὶ Λιβύης.
12.	ὅκου ἐτράπετο, οὐκέτι εἶχον	ὅκου ἔτι ἐτράπετο, οὐκ εἶχον	ὅκου ἔτι ἐτράπετο, οὐκ εἶχον

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
120.	21.	μᾶλλον ἐὼν	μᾶλλόν γε ἐὼν	μᾶλλόν γε ἐὼν
121.	5.	ἐείκοσι πήχεων·	εἴκοσι πήχεων·	εἴκοσι πήχεων·
	57.	ἐντείλασθαί σφι	ἐντείλασθαί σφισι	ἐντείλασθαί σφισι
	89.	τὴν δὲ θυγατέρα	τὴν θυγατέρα	τὴν θυγατέρα
	100.	δὲ ἐς τοῦ	δὲ ὡς τοῦ	δὲ ὡς τοῦ
	123.	ἀνενεῖχθαι	ἀνενεῖχθη	ἀνενεῖχθη
122.	3.	καὶ κεῖθι	κἀκεῖθι	κἀκεῖθι
	5.	ἄνω ἀπικέσθαι	ἀπικέσθαι	ἀπικέσθαι
	9.	(bis) εἴ τε	εἴτε	εἴτε
	16.	ἐείκοσι	εἴκοσι	εἴκοσι
123.	3.	ὑπὲρ ἑκάστων	ὑπ' ἑκάστων	ὑπ' ἑκάστων
124.	17.	τῆς γὰρ μῆκος μὲν	τῆς μὲν γὰρ μῆκος	τῆς μὲν γὰρ μῆκος
	20.	ταύτης τε δὴ	ταύτης τε δὴ	ταύτῃ δὲ δὴ
	22.	πυραμίδες, τῶν ὑπὸ γῆν	πυραμίδες, καὶ τῶν ὑπὸ γῆν	πυραμίδες, τῶν ὑπὸ γῆν
	24.	ἐείκοσι	εἴκοσι	εἴκοσι
	27.	τὰ μάλιστα	ταμάλιστα	ταμάλιστα
125.	2.	κρόσσας,	κρώσσας	κρώσσας
	3.	τὸ πρῶτον	τοπρῶτον	τοπρῶτον
	11.	καὶ αἱ μηχαναὶ ἦσαν· εἴ τε	καὶ μηχαναὶ ἦσαν· εἴτε	καὶ μηχαναὶ ἦσαν· εἴτε
	13.	λελέχθω γὰρ ἡμῖν	λελέχθω ἡμῖν	λελέχθω ἡμῖν
127.	9.	διὰ οἰκοδομημένου	διοικοδομημένου	διοικοδομημένου
	12.	πόδας, ὑποβὰς	πόδας, ὑποβάσιν	πόδας, ὑποβὰς
	13.	μεγάλης οἰκοδόμησε.	μεγάλης οἰκοδόμησε.	μεγάλης οἰκοδομῆς·
128.	6.	Φιλιτίωνος,	Φιλίτιος	Φιλίτιος
130.	9.	ἐείκοσι	εἴκοσι	εἴκοσι
131.	2.	Μακερῖνος ἐράσθη	Μακερῖνος ἠράσθη	Μακερῖνος ἠράσθη
	8.	ταῦτα δὲ	ταῦτα δὴ	ταῦτα δὴ
	12.	φαίνοντο	ἐφαίνοντο	ἐφαίνοντο
132.	6.	ὅση περ	ὅσηπερ	ὅσηπερ
133.	21.	εἶναι γῆς ἐνηβητήρια	εἶναι ἐνηβητήρια	εἶναι ἐνηβητήρια
134.	2.	ἐείκοσι	εἴκοσι	εἴκοσι
	6.	οὐ δὲ	οὐδὲ	οὐδὲ
	7.	οὐ γὰρ ἂν οἱ	οὐ γὰρ ἂν οἱ	οὐ γάρ οἱ
	13.	ἣν λιπόμενων	λιπόντων, ἣν	λιπόντων, ἣν
135.	2.	κομίσαντές μιν·	κομίσαντος·	κομίσαντος·
	8.	εἶναι Ῥοδῶπιν,	εἶναι Ῥοδώπιος	εἶναι Ῥοδῶπιν,
	23.	τὸ οὔνομα	τοὔνομα	τοὔνομα
136.	5.	ἐγγεγλυμμένους	εὖ γεγλυμμένους	εὖ γεγλυμμένους
	14.	μηδὲ αὐτῷ	μήτ' αὐτῷ	μήτ' αὐτῷ
140.	6.	ἐς τὴν δωρεὴν	ἐς δωρεὴν	ἐς δωρεὴν
	8.	ἑπτακόσια	πεντακόσια	ἑπτακόσια
142.	14.	μέν τοι	μέντοι	μέντοι
143.	2.	γενεηλογήσαντί τε ἑωυτὸν, καὶ ἀναδήσαντι τὴν	γενεηλογήσαντι ἑωϋτὸν, καὶ ἀναδήσαντί τε τὴν	γενεηλογήσαντι ἑωϋτὸν, καὶ ἀναδήσαντί τε τὴν
144.	4.	οἰκέοντας	οὐκ ἐόντας	οὐκ ἐόντας
145.	15.	ἑξηκόσια	ἑξήκοντα	ἑξηκόσια
146.	7.	ἄνδρας γενομένους,	γενομένους ἄνδρας	γενομένους ἄνδρας
147.	1.	οἵ τε ἄλλοι	οἵ τε ἄλλοι	οἱ ἄλλοι
	11.	τὰ μάλιστα	ταμάλιστα	ταμάλιστα
148.	11.	μεγάλων	μεγίστων	μεγίστων
	14.	τοῖχος δὲ ἔξωθεν	τοῖχος καὶ ἔξωθεν	τοῖχος καὶ ἔξωθεν
	19, 26.	ὁρέομεν	ὁρέομεν	ὡρέομεν
	31.	τὰ μάλιστα	ταμάλιστα	ταμάλιστα
149.	5.	ἴσοι καὶ	ἴσον καὶ	ἴσοι καὶ
	12.	τοσοῦτο·	τοσοῦτον·	τοσοῦτον·
	22.	ἡ δὲ,	ἥδε,	ἥδε,
150.	2.	ἐν Λιβύῃ	ἐς Λιβύην	ἐς Λιβύην
	14.	ὄρυσσον	ὤρυσσον	ὤρυσσον
151.	7.	et deinceps Ψαμμίτιχος	Ψαμμήτιχος	Ψαμμήτιχος

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
152.	6.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
154.	1.	Ἴωσι καὶ τοῖσι	Ἴωσι καὶ τοῖσι Καρσὶ τοῖσι	Ἴωσι καὶ τοῖσι Καρσὶ τοῖσι
156.	5.	εἶναι αὕτη ἡ νῆσος	αὕτη ἡ νῆσος εἶναι	αὕτη ἡ νῆσος εἶναι
	17.	ότε δὴ τὸ	ὅτε τὸ	ὅτε τὸ
158.	17.	τῇ δὲ	τῇ δὴ	τῇ δὴ
	18.	ἐς τὴν νοτίην	ἐς τὴν Νοτίην	ἐς τὴν Νοτίην
	21.	χίλιοι ἀπαρτὶ ἐς	χίλιοι ἐς	χίλιοι ἐς
162.	1.	δὲ Ἀπρίης	δὲ ὁ Ἀπρίης	δὲ ὁ Ἀπρίης
	6.	οὔ κως	οὔκως	οὔκως
	13.	ὡς δὲ ἀπικόμενος τὸν Ἄμασιν ἐκάλεε, ὁ Πατάρβημις,	ὡς δὲ ἀπικόμενος ὁ Πατάρβημις, τὸν Ἄμασιν ἐκάλεε,	ὡς δὲ ἀπικόμενος ὁ Πατάρβημις, τὸν Ἄμασιν ἐκάλεε,
	25.	λόγον αὐτῷ	λόγον ἑωϋτῷ	λόγον αὐτῷ
168.	8.	Ἑρμοτυβίων ἄλλοι,	Ἑρμοτυβίων,	Ἑρμοτυβίων·
171.	6.	ταύτης εἰδότι μοι	ταύτης μοι	ταύτης μοι
172.	3.	κατόνοντο	κατόνοντο	κατώνοντο
	5.	τὸ πρὶν	τοπρὶν	τοπρὶν
	10.	ἐναπονιζέατο.	ἐναπενιζέατο	ἐναπενιζέατο
173.	8.	χρῆν	ἐχρῆν	ἐχρῆν
174.	4.	ἐπιτήδεα	ἐπιτήδεια	ἐπιτήδεια
	7.	μὲν δὴ καὶ ἁλίσκετο	μὲν δὴ καὶ ἡλίσκετο	μὲν δὴ κατηλίσκετο
	8.	ἐποίεε τοιάδε·	ἐποίησε τοιάδε·	ἐποίησε τοιάδε·
	14.	τὰ μάλιστα	ταμάλιστα	ταμάλιστα
175.	10.	ἐείκοσι	εἴκοσι	εἴκοσι
	22.	τῶνδ'	τῶνδ'	τῶν δ'
	24.	καταχθόμενον	καὶ ἀχθόμενον	καὶ ἀχθόμενον
176.	7.	ἐείκοσι	εἴκοσι	εἴκοσι
177.	8.	μὴ δὲ	μηδὲ	μηδὲ
178.	5.	ἔδωκε χώρου	ἔδωκε χωρίοις	ἔδωκε χωρίοις
179.	1.	τὸ παλαιὸν	τοπαλαιὸν	τοπαλαιὸν
180.	2.	ἐξεργάσασθαι·	ἐξεργᾶσθαι·	ἐξεργᾶσθαι·
	4.	ἐπέβαλλε	ἐπέβαλε	ἐπέβαλε
	6.	ποιεῦντες δὲ τοῦτο	ποιεῦντες δὴ τοῦτο	ποιεῦντες δὴ τοῦτο
	7.	ἐνείκαντο.	ἠνείκαντο.	ἠνείκαντο.
181.	1.	δὲ Ἄμασις φιλότητά τε	δ' ἐς ἀλλήλους φιλότητά τε	δ' ἐς ἀλλήλους φιλότητά τε
	9.	εἶπε ὁ Ἄμασις	εἶπε δὴ ὁ Ἄμασις	εἶπε δὴ ὁ Ἄμασις
	11.	οὐδεμίη	οὐδεμία	οὐδεμία
	15.	ὑπ' ἐκείνην	ἐπ' ἐκείνην	ἐπ' ἐκείνην
182.	12.	προσσχούσας,	προσχεύσας,	προσχούσας,

COLLATIO EDITIONUM, &c.

THALIA III.

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
1. 5.	ἐκ βουλῆς	ἐκ συμβουλίης	ἐκ συμβουλίης
4. 15.	στρατεύεσθαι Καμβύσῃ	Καμβύσῃ στρατεύεσθαι	Καμβύσῃ στρατεύεσθαι
5. 3.	πόλιος, ἡ ἐστὶ	πόλιος, γῆ ἐστὶ	πόλιος, ἥ ἐστι
10.	ἤδη Αἴγυπτος	δὴ Αἴγυπτος	δὴ Αἴγυπτος
8. 17.	Ὀροτάλ·	Οὐροτάλ·	Οὐροτάλ·
9. 5.	καὶ ὑπέμενε	καὶ ὑπέμεινε	καὶ ὑπέμεινε
10. 12.	τὸ μέχρι ἐμεῦ,	τομέχρι ἐμεῦ,	τομέχρι ἐμεῦ,
14.	τὸ παράπαν·	τοπαράπαν·	τοπαράπαν·
12. 9.	διαῤῥήξειας·	διαῤῥήξεις.	διαῤῥήξεις.
13. 14.	Λίβυες, ἕτερα τοιαῦτα	Λίβυες, τοιαῦτα	Λίβυες, τοιαῦτα
14. 10.	παρῆσαν	παρήϊσαν	παρήεσαν
16.	τούς τε αὐχένας	τοὺς δὲ αὐχένας	τοὺς δὲ αὐχένας
17.	ἄγοντο δὲ	ἤγοντο δὲ	ἤγοντο δὲ
22.	ἀγεόμενον	ἡγεόμενον	ἡγεόμενον
25.	ἵώς τε τῶν	ὥστε τῶν	ὥστε τῶν
15. 4.	εἰ δὲ	ἢν δὲ	ἢν δὲ
7.	ἢν καί σφεων	εἰ καί σφεων	εἰ καί σφεων
16. 11.	εἶναι πῦρ. τὸ ὦν κατακαίειν γε τοὺς	εἶναι τὸ πῦρ. τὸ ὦν κατα-καίειν τε τοὺς	εἶναι τὸ πῦρ. τὸ ὦν κατα-καίειν τε τοὺς
14.	νενόμισται, πῦρ	νενόμισται τὸ πῦρ	νενόμισται τὸ πῦρ
16.	τά περ ἂν λάβῃ,	τάπερ ἂν λάβῃ·	τάπερ ἂν λάβῃ·
26.	μέλλοι ἀποθανόντα	ἀποθανόντα μέλλοντα	ἀποθανόντα μέλλοντα
32	γενέσθαι, ἄλλως	γενέσθαι, ἀλλ' ἄλλως	γενέσθαι, ἀλλ' ἄλλως
18. 5.	δαίνυσθαι	δαίνυσθαι	δαίνυσθαι
19. 4.	μετήϊσαν	μετήϊσαν	μετῆσαν
20. 3.	τὰ λέγειν	τά τε λέγειν	τά τε λέγειν
9.	αὐτούς φασι κεχωρισμένοισι	αὐτούς φασι κεχωρισμένοισι	αὐτοὺς καὶ κεχωρισμένοισι
22. 22.	πόματι ἀνέφερον,	πόματι τῷδε ἀνέφυρον	πόματι τῷδε ἀνέφυρον
23. 2.	ἐείκοσι καὶ	εἴκοσί τε καὶ	εἴκοσί τε καὶ
24. 2.	ἐξ ὑέλου,	ἐξ ὑάλου	ἐξ ὑάλου
6.	ἐξ ὑέλου	ἐξ ὑάλου	ἐξ ὑάλου
25. 9.	αὐτοῦ τάξας	αὐτοῦ ταύτῃ τάξας	αὐτοῦ ταύτῃ τάξας
26. 7.	Μακάρων νῆσας.	Μακάρων νῆσον.	Μακάρων νῆσον.
12.	δὲ καὶ τάδε	δὲ τάδε	δὲ τάδε
28. 5.	μετήϊσαν	μετήϊσαν	μετήσαν
12.	τετράγωνον φορέει· ἐπὶ	τετράγωνον· ἐπὶ	τετράγωνον· ἐπὶ
30. 15.	ὅς ἦν οἱ	ὅς οἱ ἦν	ἕς οἱ ἦν
31. 13.	τοῖσι Πέρσῃσι δίκας	τοῖσι Πέρσῃσι δίκας	τοῖσι δίκας
32. 17.	περιτετιλμένη, ἡ θρίδαξ, ἡ δασεῖα	περιτετιλμένη· ἡ δασεῖα ἡ θρίδαξ	περιτετιλμένη· ἡ δασεῖα ἡ θρίδαξ
33. 4.	γάρ τινα καὶ ἐκ	γάρ τινα ἐκ	γάρ τινα ἐκ
5.	οὐνομάζουσί τινες.	ὀνομάζουσί τινες.	ὀνομάζουσί τινες.
36. 19.	ἀλλ' οὔ τι	ἀλλ' οὔτι	ἀλλ' οὔτι
32.	ἐπηγγέλλον αὐτῷ	ἐπηγγέλλοντο αὐτῷ	ἐπεγγέλλοντο αὐτῷ
37. 13.	ὁμοῖα τοῦ Ἡφαίστου·	ὅμοια τοῖσι τοῦ Ἡφαίστου·	ὅμοια τοῦ Ἡφαίστου·
38. 4.	ὠνθρώποισι	ἀνθρώποισι	ἀνθρώποισι
17.	Καλλατίας,	Καλατίας,	Καλατίας,
19.	δηξαίατ' ἂν	δεξαίατ' ἂν	δεξαίατ' ἂν
40. 7.	τὸ θεῖον ἐπισταμένῳ	ἐπισταμένῳ τὸ θεῖον	ἐπισταμένῳ τὸ θεῖον
19.	εὐτυχίαι τοι αὐταῖσι	εὐτυχίαι τοι τοιαύταισι	εὐτυχίαι τοι τοιαύταισι
41. 6.	δὲ ἦν Θεοδώρου	ἦν δὲ Θεοδώρου	ἦν δὲ Θεοδώρου

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
42.	3.	Πολυκράτεϊ	Πολυκράτεϊ	Πολυκράτει
	16.	κεχαρηκότες	κεχαρηκότες	κεχαρηότες
43.	7.	τοῦ δὲ εἵνεκα	τοῦδε [δὲ] εἵνεκα	τοῦδε εἵνεκα
44.	8.	ἔπεμψε	ἔπεμπε	ἔπεμπε
45.	13.	ἔδεε	ἔδει	ἔδει
46.	9.	περιεργάσθαι	περιειργάσθαι	περιειργάσθαι
47.	12.	τῶν δὲ εἵνεκα	τῶν δὲ εἵνεκα	τῶνδε εἵνεκα
48.	5.	κατὰ δὲ τὸν	κατὰ δὴ τὸν	κατὰ δὴ τὸν
	8.	ἐκτομῇ. προσσχόντων	ἐκτομῇ· προσχόντων	ἐκτομῇ· προσχόντων
49.	5.	εἰσὶ διάφοροι ἐόντες ἑωυτοῖσι. τούτων	εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι, ἐόντες ἑωϋτοῖσι [συγγενέες.] τούτων	εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι, ἐόντες ἑωϋτοῖσι [συγγενέες.] τούτων
50.	14.	οὐ προσδιελέγετο,	οὔ τι προσδιελέγετο,	οὔτε προσδιελέγετο
	16.	δέ μιν, περὶ θυμῷ ἐχόμενος,	δέ μιν περιθύμως ἐχόμενος	δέ μιν περιθύμως ἐχόμενος
51.	9.	ἐξελασθεὶς	ἐξελαθεὶς	ἐξελαθεὶς
	14.	ἐξέργειν	ἐξέργειν	ἐξείργειν
	14.	ἀπελαυνόμενος δ' ἂν ἤϊε ἐπ'	ἀπελαυνόμενος δ' ἀνήϊε ἐπ'	ἀπελαυνόμενος ἂν ἤϊε ἐπ'
52.	12.	καὶ ἀγαθὰ τὰ	καὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ	καὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ
	28.	πλοῖον,	πλοίῳ	πλοίῳ
	30.	ὡς τῶν	ὡς τὸν	ὡς τὸν
53.	25.	τρίτον Περίανδρος	τρίτον ὁ Περίανδρος	τρίτον ὁ Περίανδρος
54.	5.	ἀπηλάσθησαν.	ἀπηλάθησαν.	ἀπηλάθησαν.
55.	12.	Σαμίων.	Σαμίων εὖ.	Σαμίων εὖ.
57.	17.	ἦν τότε	τότε ἦν	τότε ἦν
58.	3.	προσίσχον	προσέσχον	προσέσχον
	5.	μιλτηλοιφέες·	μιλτηλοιφέες·	μιλτηλεφέες
	8.	Ἀπικόμενοι ὦν	ἀπικόμενοι δ' ὦν	ἀπικόμενοι δ' ὦν
59.	2.	Ὑδρέην	Ὑδρέαν	Ὑδρέαν
	4.	τούτῳ	τοῦτο	τοῦτο
	5.	ἐξελοῦντες	ἐξελῶντες	ἐξελοῦντες
60.	4.	τούτου ὄρυγμα,	τούτου τὸ ὄρυγμα	τούτου τὸ ὄρυγμα
61.	6.	ὀλίγοι ἦσαν	ὀλίγοι τε ἦσαν	ὀλίγοι τε ἦσαν
	16.	τῇ τε ἄλλῃ διέπεμπε,	διέπεμπε τῇ τε ἄλλῃ	διέπεμπε τῇ τε ἄλλῃ
62.	17.	πρὸ τοῦ, οὐ μή τι	προτοῦ, οὐ μήτι	προτοῦ, οὐ μήτι
	19.	μεταδιώξαντας	μεταδιώξαντες	μεταδιώξαντες
63.	9.	οὔ κω	οὔκω	οὔκω
65.	39.	ποίμνια	ποῖμναι	ποῖμναι
66.	13.	ἀνεστεῶτα·	ἐνεστεῶτα·	ἀνεστεῶτα·
	14.	ἦν μὴ μὲν	ἦν μὴ μὲν	ἦν μὴ μιν
67.	1.	Ὁ μὲν δὴ	Ὁ δὲ δὴ	Ὁ δὲ δὴ
68.	3.	ὁμοῖος	ὁμοῖος	ὁμοίως
	9.	Φαιδίμη·	Φαιδύμη·	Φαιδύμη·
	12	παρὰ ταύτην	παρ' αὐτὴν	παρ' αὐτὴν
	14.	εἴ τε	εἴτε	εἴτε
	14.	εἴ τε	εἴτε	εἴτε
	18.	Εἰ μὴ αὐτὴ	Εἰ μὲν αὐτὴ	Εἰ μὴ αὐτὴ
	18.	Κύρου γινώσκεις	Κύρου οὐ γινώσκεις	Κύρου οὐ γινώσκεις
	25.	ὤνθρωπος,	ἄνθρωπος,	ὤνθρωπος,
69.	5.	εἰ γὰρ	ἢν γὰρ	ἢν γὰρ
	10.	ἄφασον	ἄφασσον	ἄφασσον
	13.	Φαιδίμη,	Φαιδύμη,	Φαιδύμη,
	20.	Φαιδίμη	Φαιδύμη	Φαιδύμη
	22.	αὐτῆς	αὐτῇ	αὐτῇ
71.	17.	Ὀτάνεω	Ὀτάνεος	Ὀτάνεος
	20.	ὠφείλετε	ὀφείλετε	ὀφείλετε
72.	13.	τοίων,	τοιῶνδε,	τοιῶνδε,
	24.	οὕτω οὐ ταυτα	οὕτω οὐ ταῦτὰ	οὕτω ὦν ταῦτα
	28.	παρίῃ,	παρείη	παρείη
73.	4.	ἀποθανέειν;	ἀποθανέειν·	ἀποθανέειν·

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
74. 15.	συγκαλέσειν	συγκαλέειν	συγκαλέειν
75. 4.	μέντοι	μέν τοι	μέν τοι
5	ἀπὸ 'Αχαιμένεος,	ἀπ' 'Αχαιμένεος,	ἀπ' 'Αχαιμένεος,
6.	τὴν Κύρου·	τοῦ Κύρου·	τοῦ Κύρου·
10.	οἱ εἶναι	οἷ εἶναι	οἷ εἶναι
76. 7.	αὖτίς σφισι	αὐτοῖσι σφίσι	αὐτοῖσι σφίσι
15.	τεθαρσηκότες	τεθαῤῥηκότες	τεθαῤῥηκότες
77. 5.	δὲ παρῆλθον	δὲ καὶ παρῆλθον	δὲ καὶ παρῆλθον
78. 22.	εἴρετο ὅ τὶ οὐ χρᾶται	εἴρετο ὅ, τι οὐ χρῆται	εἴρετο ὅτι οὐ χρῆται
79. 9.	μαθόντες τό τε	μαθόντες τό, τε	μαθόντες τότε
80. 7.	μούναρχον μηκέτι	μούναρχον μοῦνον μηκέτι	μούναρχον μοῦνον μηκέτι
17.	γὰρ, ὕβρι κεκορημένος,	γὰρ ὕβρει κεκορημένος	γὰρ ὕβρει κεκορημένος
81. 16.	οἰκὸς	εἰκὸς	εἰκὸς
82. 22.	συγκύψαντες ποιεῦσι.	συγκύψαντες ποιεῦσι·	συγκρύψαντες ποιεῦσι·
24.	ἐκ δὲ αὐτῶν θωυμάζεται	ἐκ δὲ αὖ τῶνδε θωϋμάζεται	ἐκ δὲ αὐτῶν θωϋμάζεται
25.	ἀν' ὧν	ἀν' ὧν	ἂν ὧν
83. 6.	λαχόντα,	λαχόντα,	λαχόντων
14.	κατῆστο.	κατῆστο.	καθῆστο.
84. 7.	ἐβουλεύσαν οἱ	ἐβουλεύσαντό οἱ	ἐβουλεύσαντό οἱ
9.	ἐξαίρεται.	ἐξαίρεται·	ἐξαίρεται·
14.	ἐβουλεύσαν	ἐβουλεύσαντο	ἐβουλεύσαντο
85. 20.	περιήγε	περιήγαγε	περιήγαγε
86. 1.	διαφωσκούσῃ,	διαφαυσκούσῃ,	διαφαυσκούσῃ,
88. 7.	ἐσβάλοιεν	ἐσβάλλοιεν	ἐσβάλλοιεν
89. 6.	ἄλλοισι ἄλλα ἔθνεα τὰ ἑκαστέρω	τὰ ἑκαστέρω ἄλλοισι ἄλλα ἔθνεα	τὰ ἑκαστέρω ἄλλοισι ἄλλα ἔθνεα
8.	ἐπέτεον	ἐπέτειον	ἐπέτειον
90. 14.	τούτων τεσσεράκοντα μὲν καὶ	τούτων δὲ τεσσεράκοντα καὶ	τούτων δὲ τεσσεράκοντα καὶ
91. 8.	Αἰγύπτῳ, καὶ Κυρήνης	Αἰγύπτῳ, Κυρήνης	Αἰγύπτῳ, Κυρήνης
13.	τοῦ ἐπιμετρουμένου	τοῦ μετρουμένου	τοῦ μετρουμένου
20.	νομὸς οὗτος	νομὸς δὲ οὗτος	νομὸς δὲ οὗτος
92. 6.	καὶ Παυσίκαι,	καὶ * Παισίκαι,	καὶ Παυσίκαι,
93. 9.	καὶ Κάσπιοι	καὶ * Κάσπειροι	καὶ Κάσπιοι
94. 3.	Ματιηνοῖσι δὲ, καὶ	Ματιηνοῖσι, καὶ	Ματιηνοῖσι, καὶ
6.	Μοσσυνοίκοισι, καὶ Μαρσὶ,	Μοσυνοίκοισι, καὶ * Μαρσὶ,	Μοσυνοίκοισι, καὶ Μάρδοισι,
95. 2.	τάλαντον, γίνεται τεσσεράκοντα	τάλαντον, εἶναι * τεσσεράκοντα	τάλαντον, εἶναι τεσσεράκοντα
96. 6.	κατεγχέει·	καταχέει·	καταχέει·
8.	τοσοῦτο	τοσοῦτον	τοσοῦτον
97. 15.	Κόλχοι δὲ ἐτάξαντο	Κόλχοι δ' ἐτάξαντο	Κόλχοι δ' ἐτάξαντο
22.	μὲν οὗτοι δῶρα, πάρεξ τοῦ φόρου, βασιλέϊ ἐκόμιζον.	μὲν ὦν δῶρα πάρεξ τοῦ φόρου βασιλέϊ ἐκομίζοντο.	μὲν οὗτοι δῶρα πάρεξ τοῦ φόρου βασιλέϊ ἐκόμιζον.
98. 14.	ἐσθῆτα φλοΐνην·	ἐσθῆτά τε φλοΐνην·	ἐσθῆτά τε φλοΐνην·
99. 3.	νομαίοισι δὲ τοιοῖσδε	νόμοισι δὲ τοιοισίδε	νόμοισι δὲ τοιοισίδε
4.	γυνὴ, ἤν τε ἀνὴρ,	ἀνὴρ, ἤν τε γυνὴ,	ἀνὴρ, ἤν τε γυνὴ,
7.	ἀπαρνός ἐστι	ἀπαρνεόμενός ἐστι	ἀπαρνεόμενός ἐστι
13.	πίπτοντα πάντα	πάντα πίπτοντα	πάντα πίπτοντα
102. 5.	καὶ οἱ ἐπὶ	καὶ ἐπὶ	καὶ ἐπὶ
13.	αὐτοὶ εἶδος ὁμοιότατοι.	εἶδος ὁμοιότατοι αὐτοί·	εἶδος ὁμοιότατοι αὐτοί·
104. 11.	μεσοῦσα δὲ	μεσοῦσα δὴ	μεσοῦσα δὴ
14.	ἐπιὼν ἐπὶ	ἐπιὼν ἔτι	ἐπιὼν ἔτι
106. 8.	τούτῳ δὲ	τοῦτο δὲ	τοῦτο δὲ
11.	ἐσήμηνα,	ἐσήμανα,	ἐσήμανα,
12.	δένδρεα	δένδρα	δένδρα
107. 2, 3.	χωρέων	χωρίων	χωρίων
5.	δυσπετέως κτέωνται	δυσπετέως κτέωνται	εὐπετέως κτέωνται
108. 3.	κατὰ τὰς ἐχίδνας	κατὰ ἐχίδνας	κατὰ ἐχίδνας
7.	μὴ ἐπιλίπῃ	μὴ ἐπιλίπηται	μὴ ἐπιλίπηται
7.	καὶ ἀνιηρὰ,	καὶ ἄμικτα,	καὶ ἀνιηρὰ,

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
108.	17.	τούτου τόδε ἐστί·	τούτου ἐστί·	τούτου ἐστί·
	20.	ἐσικνέεται καταγνάφων·	ἐπικνέεται καταγράφων·	ἐπικνέεται καταγράφων·
	21.	τὸ παράπαν	τοπαράπαν	τοπαράπαν
109.	5.	ἀπιευμένου	ἀπιεμένου	ἀπιεμένου
111.	4.	οἰκότι	εἰκότι	εἰκότι
	15.	καταπετεωμένας, τὰ τῶν ὑ-ποζυγίων μέλεα	καταπετομένας, αὐτῶν τὰ μέλεα τῶν ὑποζυγίων	καταπετομένας, αὐτῶν τὰ μέλεα τῶν ὑποζυγίων
	18.	οὕτω τὸ	οὕτω μὲν τὸ	οὕτω μὲν τὸ
112.	1.	καλέουσι Ἀράβιοι	Ἀράβιοι καλέουσι	Ἀράβιοι καλέουσι
	4.	τῶν τράγων	τῶν [τε] τράγων	τῶν τράγων
114.	1.	Ἀποκλινομένης	Ἀποκλιναμένης	Ἀποκλιναμένης
115.	6.	ἀπ' ὅτευ	ἀπ' ὅτευ	ἀπό τευ
	10.	οὔ τι βαρβαρικὸν,	οὐ βαρβαρικὸν	οὐ βαρβαρικὸν
116.	1.	πολλῷ τὶ πλεῖστος	πολλῷ πλεῖστος	πολλῳ πλεῖστος
	7.	Αἱ δὴ ὦν	αἵδε ὦν	αἱ δὲ ὦν
	10.	ἔχειν αὗται.	ἔχειν αὐτά.	ἔχειν αὗται
117.	3.	ἐν οὔροισι ἐὸν τῶν	ἐν οὔροισι ἐὸν τῶν	ἐν οὔρεσι ἐόντων
	14.	τῆς διεξόδου,	τῆς ἐξόδου,	τῆς ἐξόδου,
	30.	εἶδα ἀκούσας,	οἶδ' ἀκούσας,	οἶδ' ἀκούσας,
119.	12.	κλαίεσκε ἂν καὶ	κλαίεσκε καὶ	κλαίεσκε καὶ
125.	8.	Συρηκοσίων	Συρηκουσίων	Συρηκουσίων
126.	8.	τοῦ Μιτροβάτεω τὸν παῖδα Κρανάσπην,	τὸν Μιτροβάτεω παῖδα Κρα-νάπην,	τὸν Μιτροβάτεω παῖδα Κρα-νάπην,
127.	18.	δὲ, καὶ τοὺς	δὲ, τοὺς	δὲ, τοὺς
128.	20.	τοῦτό σφεας	τούτῳ σφέας	τούτῳ σφέας
130.	3.	τὸ παράπαν	τοπαράπαν	τοπαράπαν
	4.	κατεφάνη δὲ	κατεφάνη τε	κατεφάνη τε
	13.	Δωρέεται δή μιν	δωρέεται δέ μιν	δωρέεται δέ μιν
	16.	ἔπεϊ δ	ἔπει δ	ἔπει δ
	20.	ἐδωρέετο Δημοκήδεα	ἐδωρέετο τὸν Δημοκήδεα·	ἐδωρέετο τὸν Δημοκήδεα·
131.	14.	αὐτὸν δὴ	αὐτὸν δὲ	αὐτὸν δὲ
132.	1.	Τότε δὲ	Τότε δὴ	Τότε δὴ
	4.	τὰ ἄλλα	τἄλλα	τἄλλα
	9.	ἐπισπόμενον,	ἐπισπώμενον,	ἐπισπώμενον,
	10.	Δημοκήδης παρὰ βασιλέϊ.	Δημοκήδης τῷ βασιλέϊ·	Δημοκήδης τῷ βασιλέϊ.
133.	8.	ἦ μέν οἱ	ἦ μήν οἱ	ἦ μήν οἱ
134.	6.	οἰκὸς	εἰκὸς	εἰκὸς
135.	5.	διαδρήσεταί σφεας	διαδρήσηταί σφεας	διαδρήσηταί σφεας
	6.	ἀπάξουσι.	ἀπάξωσι.	ἀπάξωσι.
	12.	πολλαπλήσια	πολληπλήσια	πολληπλήσια
	13.	συμβαλέεσθαι,	συμβαλλέεσθαι,	συμβαλλέεσθαι,
	16.	μὴ εὐ — οὔ τι	μὴ εὐ — οὔτι	μὴ εὖ —οὔτι
136.	1.	Καταβάντες δὲ οὕτω	Καταβάντες δ' οὗτοι	Καταβάντες δ' οὗτοι
	7.	οὐνομαστότατα	οὐνομαστὰ	οὐνομαστὰ
137.	14.	οὐκ ὦν	οὔκων	οὔκων
	15.	ἄγοντο	ἤγοντο	ἤγοντο
138.	5.	τοῦτο ὅ τι	τούτῳ ὅ, τι	τούτῳ ὅ, τι
	15.	οὐκ ὦν	οὔκων	οὔκων
	17.	ἐκ τῆς Ἀσίης ἐς τὴν Ἑλλά-δα	ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς Ἀ-σίης	ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς Ἀ-σίης
139.	5.	ὡς οἰκὸς,	ὡς εἰκὸς,	ὡς εἰκὸς,
140.	10.	πρὸς αὐτόν·	πρὸς ἑωϋτὸν,	πρὸς ἑωϋτὸν,
	17.	εἰρώτευν	εἰρώτευν	ἠρώτευν.
	25.	μεταμελήσει	μεταμελήσῃ	μεταμελήσῃ
141.	1.	ἀπέστελλε	ἀπέστειλε	ἀπέστειλε
142.	20.	ἱρωσύνην	ἱρωσύνην	ἱερωσύνην
143.	4.	οὐδ' ἔτι	οὐ δή τι	οὐ δή τι
144.	2.	οὔ τε	οὔτε	οὔτε
145.	2.	ὅτι δὴ	ὁτιδὴ	ὁτιδὴ

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
145. 17.	αὐτὸν δέ σε	αὐτόν τέ σε	αὐτόν τέ σε
146. 1.	Ταῦτα ἔλεξε	Ταῦτα δὲ ἔλεξε	Ταῦτα δὲ ἔλεξε
147. 2.	Δαρεῖός οἱ ἀποστέλλων	Δαρεῖος ἀποστέλλων	Δαρεῖος ἀποστέλλων
148. 7.	προῆγε μιν ἐς	προῆγε ἐς	προῆγε ἐς
150. 5.	παρεσκευάδατο·	παρεσκευάσαντο,	παρεσκευάσαντο,
153. 3.	τούτῳ Μεγαβύζου	τούτῳ τῷ Μεγαβύζου,	τούτῳ τῷ Μεγαβύζου
155. 11.	τί δ', ὦ	τί, ὦ	τί, ὦ
16.	βαλλόμενος,	βαλλόμενος,	βαλλόμενος,
19.	πέπονθα·	ἔπαθον·	ἔπαθον·
27.	διαλείπειν	διαλιπὼν	διαλιπὼν
39.	τὰ δεῖ ποιέειν.	τάδε ποιέειν	τάδε ποιέειν.
156. 7.	πυλουροὶ,	πυλωροὶ,	πυλωροὶ,
11.	ἐπεί τε οὐδεὶς	ἐπεί τε δὲ οὐδεὶς	ἐπεί τε δὲ οὐδεὶς
14.	καὶ τῇ στρατιῇ	καὶ στρατιῇ	καὶ στρατιῇ
158. 3.	γὰρ Βαβυλώνιοι	γὰρ δὴ Βαβυλώνιοι	γὰρ δὴ Βαβυλώνιοι
159. 1.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
13.	ὅσας δὴ	ὁσασδὴ	ὁσασδὴ
160. 15.	αὐτομόλησε	ηὐτομόλησε	ηὐτομόλησε

MELPOMENE IV.

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
1. 2.	αὖ τοῦ	αὐτοῦ	αὐτοῦ
8.	δυῶν	δυῷν	δυῷν
2. 6.	φυσεόντων	φυσσεόντων	φυσσεόντων
7.	φυσεομένας	φυσσεομένας	φυσσεομένας
3. 2.	ἐπετράφη	ἐτράφη	ἐτράφη
12.	αὐτοί τε ἐλασσόνες	ἐλασσόνες	ἐλασσόνες
13.	τὸ λοιπὸν	τολοιπὸν	τολοιπὸν
4. 5.	τῶν δὲ	τῶνδε	τῶνδε
5. 12.	καὶ τῶν ἰδόντα	καὶ τῶν ἰδόντα	καὶ τὸν ἰδόντα
6. 4.	τοὺς βασιλῆας	τοῦ βασιλῆος	τοῦ βασιλῆος
7. 6.	τὰ μάλιστα	ταμάλιστα	ταμάλιστα
9. 27.	εὐφρανέαι	εὐφρανέεαι	εὐφρανέεαι
10. 3.	προσδέξαντα,	προσδέξαντα,	προσδείξαντα
18.	μηχανήσασθαι	μηχανήσασθαι	μηχανήσθαι
11. 6.	τὸ παλαιὸν	τοπαλαιὸν	τοπαλαιὸν
12. 5.	χερσόννησον	Χερσόνησον	Χερσόνησον
14. 1.	ταῦτα ποιήσας	ταῦτα εἴπας	ταῦτα εἴπας
8.	τεθνηκὼς	τεθνηὼς	τεθνηὼς
19.	τὸ δεύτερον.	τοδεύτερον.	τοδεύτερον.
15. 11.	καὶ τὸν,	καὶ τὸν	καὶ τὸν μὲν
19.	αὐτὸν δάφναι	αὐτῶν δάφναι	αὐτῶν δάφναι
18. 2.	ταύτης ἄνω οἰκέουσι Σκύθαι γεωργοὶ,	ταύτης, ἄνω οἰκέουσι Σκύθαι γεωργοὶ,	ταύτης, ἄνθρωποι οἰκέουσι
9.	ἡ δὲ	ἤδη δὲ	ἤδη δὲ
10	ἐπὶ πολλὸν	ἐπιπολλὸν	ἐπιπολλὸν

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
20.	4.	κατήκουσι δὲ	κατήκουσι δὲ	κατοικοῦσι δὲ
22.	3.	ἀποκλίνοντι	ἀποκλίναντι	ἀποκλίναντι
	12.	τοξεύσας καὶ ἐπιβὰς	τοξεύσας, ἐπιβὰς	τοξεύσας, ἐπιβὰς
	13.	τουτέων, τὸ πρὸς τὴν ἠῶ ἀποκλίνοντι	τούτων, τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τετραμμένον	τούτων, τὸ πρὸς τὴν ἠῶ τετραμμένον
23.	25.	φεύγων	καταφεύγων	καταφεύγων
25.	8.	γινώσκεται ἀτρεκέως	γινώσκεται	γινώσκεται
26.	2.	ἀποθάνῃ	ἀποθάνοι	ἀποθάνοι
	6.	προτιθέαται.	προτίθενται.	προτίθενται.
	9.	ἐπετέους	ἐπετείους	ἐπετείους
27.	3.	καὶ τοὺς χρυσοφύλακας	καὶ χρυσοφύλακας	καὶ χρυσοφύλακας
28.	16.	νενόμισται θωυμάζεσθαι, ὡς δὲ καὶ	θωϋμάζεσθαι· ὡς δὲ	θωϋμάζεσθαι· ὡς δὲ
	19.	δὲ καὶ ὄνοι οὐκ ἀνέχονται	δὲ καὶ ὄνοι οὐκ ἀνέχονται	δὲ οὐδὲ ὄνοι ἀνέχονται
29.	3.	γνώμῃ καὶ Ὁμήρου	γνώμῃ Ὁμήρου	γνώμῃ Ὁμήρου
33.	9.	πόλιν τε ἐς	πόλιν δ' ἐς	πόλιν δ' ἐς
	23.	τοῖς πλησιοχώροις	τοὺς πλησιοχώρους	τοὺς πλησιοχώρους
	26.	τούτοισι ἱροῖσι	τούτοισι τοῖσι ἱροῖσι	τούτοισι τοῖσι ἱροῖσι
	27.	τὰς Θρηϊκίας	τὰς Θρήσσας	τὰς Θρήσσας
	29.	ἐχούσας τὰ ἱρά.	θυούσας τὰ ἱρά.	ἐχούσας τὰ ἱρά.
34.	8.	προτιθεῖσι	τιθεῖσι	τιθεῖσι
36.	3.	ὀϊστὸς περιέφερε	ὀϊστὸς περιέφερε	ὀϊστὸν περιέφερε
	4.	σιτεόμενον.	σιτεόμενον.	σιτεόμενος·
	8.	τὴν γῆν	τήν τε γῆν	τήν τε γῆν
	11.	οἵη	ὅση	ὅση
37.	1.	[ἈΣΙ'ΗΝ] ΠΕ'ΡΣΑΙ	ΠΕ'ΡΣΑΙ	ΠΕ'ΡΣΑΙ
38.	2.	ἀπ' αὐτῆς	ἀπ' ἀντίης	ἀπ' αὐτῆς
	7.	Μυριανδρικοῦ	Μυριανδρικοῦ	Μαριανδικοῦ
40.	2.	Σασπείρων	Σασπείρων	Σαπείρων
	2.	ἠέλιον	ἥλιον	ἥλιον
	5.	ἠέλιον	ἥλιον	ἥλιον
41.	1.	ἀκτῇ τῇ ἑτέρῃ	ἀκτῇ ἑτέρῃ	ἀκτῇ ἑτέρῃ
	7.	ἐοῦσα ἡ ἀκτὴ,	ἐοῦσα ἀκτὴ,	ἐοῦσα ἀκτὴ,
42.	10.	διέχουσαν	ἔχουσαν	ἔχουσαν
	12.	διεκπλέειν	ἐκπλέειν	ἐκπλέειν
	22.	ἠέλιον	ἥλιον	ἥλιον
	23.	τὸ πρῶτον.	τοπρῶτον.	τοπρῶτον.
43.	6.	ἐβιήσατο παρθένον·	παρθένον ἐβιήσατο·	παρθένον ἐβιήσατο·
	9	παραιτήσατο,	παραιτήσατο,	παρῃτήσατο
	19.	μήνεσι,	μησὶ,	μησὶ
	22.	ἀνθρώπους σμικροὺς	ἀνθρώπους σμικροὺς	ἀνθρώπους μικροὺς
	27.	τὸ πρόσω	τοπρόσω	τοπρόσω
44	15.	ἠέλιον	ἥλιον	ἥλιον
45.	11.	ἡ δὴ	ἤδη	ἤδη
	12.	τὸ οὔνομα,	τοὔνομα	τοὔνομα
	17.	ἀπ' ὅτευ	ἀπ' ὅτευ	ἀπό τευ
	21.	ὅστις	ὅς τις	ὅς τις
	25.	ἥ τις	ἥτις	ἥτις
46.	14.	ζώοντες	ζῶντες	ζῶντες
47.	10.	δὲ οὗτοι	γὰρ οἶδε	γὰρ οἶδε
48.	7.	πέντε μὲν οἱ ῥέοντες,	πέντε μόνοι ῥέοντες·	πέντε μὲν οἱ ῥέοντες·
49.	6.	Σκίος	Κῖος	Κῖος
50.	8.	ὅσος πέρ	ὅσοσπέρ	ὅσοσπέρ
	11.	χρέεται.	χρᾶται	χρᾶται
	17.	πολλαπλήσιά	πολληπλήσιά	πολληπλήσιά
52.	6.	ἔτι·	ἐστι·	ἐστι·
53.	16.	ἐς τὸν τεσσεράκοντα	τεσσερεσκαίδεκα	ἐς τὸν τεσσεράκοντα
	27.	ἱρὸν Δήμητρος	ἱρὸν Δήμητρος	ἱρὸν Μητρὸς
	28.	ἱροῦ ἐπὶ	ἱροῦ ἐπὶ	ἱροῦ ὑπὸ

Cap	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
54.	2.	ῥέει δὲ	ῥέει μὲν γὰρ	ῥέει μὲν γὰρ
57.	1.	τὰ ἀνέκαθεν	τἀνέκαθεν	τἀνέκαθεν
58.	5.	τοῦτο οὕτω	τοῦθ' οὕτως	τοῦθ' οὕτως
59.	7.	δὲ καλεόμενοι βασιλήϊοι	δὲ βασιλήϊοι	δὲ βασιλήϊοι
61.	4.	ἔχοντες, ἐς λέβητας	ἔχοντες ἐς λέβητας	ἔχοντες λέβητας
65.	3.	τὸ ἔνερθε	τὸ ἔνερθεν	τὸ ἔνερθεν
	4.	ὁ δ' ἔξωθεν	ὁ δ' ἔξωθεν	ὅδ' ἔξωθεν
66.	3.	τοῖσι ἂν	ὅσοις δὴ	ὅσοις δὴ
68.	7.	τὰ μάλιστά ἐστι	ταμάλιστά ἐστι	ταμάλιστά ἐστι
	15.	μέν μιν καὶ	μὲν καὶ	μὲν καὶ
	16.	τοῦ δὲ ἰθέως	τοῦ δὲ ἰθέως	τοῦδε ἰθέως
	18.	ἦν δὲ	καὶ ἢν δὲ	καὶ ἢν δὲ
69.	2.	ἅμαξαν φρυγάνων	ἅμαξαν φρυγάνων	ἅμαξαν καμάρης φρυγάνων
70.	4.	ὀπέατι ἢ	ὀπέατι ἢ	ὑπέατι ἢ
71.	10.	τὰ περ	τάπερ	τάπερ
72.	3.	οἱ δέ εἰσι	οἱ δέ εἰσι	οἵδε εἰσὶ
	3.	δὴ θεραπεύουσι	δή εἰσι θεραπεύοντες	δή εἰσι θεραπεύοντες
	7.	καλλιστεύοντας	καλλίστους	καλλίστους
73.	5.	πάντων παρατιθεῖ τῶν καὶ τοῖσι	ἁπάντων παραπλησίως παρατίθησι ὅσα τοῖσι	ἁπάντων παραπλησίως παρατίθησι ὅσα τοῖσι
75.	8.	τὸ παράπαν	τοπαράπαν	τοπαράπαν
76.	2.	μή τι γε	μήτι γε	μήτοι γε
	3.	Ἀναχάρσι τε	Ἀναχάρσι τε	Ἀναχάρσίς τε
	4.	Σκύλη.	Σκύλη.	Σκύλης·
	9.	κάρτα μεγαλοπρεπέως,	μεγαλοπρεπέα κάρτα	μεγαλοπρεπέα κάρτα
	11.	τὰ ὅρα	τὰ ὦρα	τὰ ὦρα
77.	2.	τοῦ	τῶν	τῶν
	9.	ὁ δ' ὦν	ὁ δ' ὦν	ὅδ' ὦν
	10.	δή τι ἔπρηξε	δὴ ἔπρηξε	δὴ ἔπρηξε
78.	4.	ἐξ Ἰστριηνῆς	ἐξ Ἰστριηνῆς	ἐξ Ἰστρινῆς
	15.	τὴν Σκυθέων	τῶν Σκυθέων	τῶν Σκυθέων
79.	7.	τὴν πέριξ	τήν τε πέριξ	τήν τε πέριξ
	11.	οἰκὸς	εἰκὸς	εἰκὸς
	14.	διεπρήστευσε	διεπερίσσευσε	διεπερίσσευσε
80.	12.	τ' ἐμοὶ	τέ μοι	τέ μοι
	16.	πεφευγὼς τοῦτον. ὁ	πεφευγώς. ὁ	πεφευγώς. ὁ
81.	5.	ὄψιν. Ἔστι	ὄψιν· ἔστι	ὄψιν· ὡς ἔστι
	10.	ποιέειν.	ποιέει·	ποιέει·
	18.	τοῦτον βουλόμενον εἰδέναι	τοῦτον βουλόμενον εἰδέναι	τοῦτον
85.	5.	ἐθηεῖτο	ἐθηῆτο	ἐθηῆτο
86.	2.	ὀργυιὰς	ὀργυιέας	ὀργυιέας
	11.	μυριάδες καὶ τριήκοντα ὀργυιέων	καὶ τριήκοντα μυριάδες ὀργυιέων	καὶ τριήκοντα μυριάδες ὀργυιέων
87.	6.	ὅσα περ	ὅσαπερ	ὅσαπερ
	15.	δοκέειν	δοκέει	δοκέει
92.	8.	ἀπέλαυνε	ἀπήλαυνε	ἀπήλαυνε
93.	8.	ἐόντες καὶ γενναιότατοι	ἐόντες ἀνδρειότατοι	ἐόντες ἀνδρειότατοι
94.	12.	τοῖσι δὲ	τοισίδε	τοισίδε
97.	13.	οἵ περ	οἵπερ	οἵπερ
	14.	ἔστι	ἔσται	ἔσται
98.	1.	Ταῦτα εἴπας	Ταῦτα δὲ εἴπας	Ταῦτα δὲ εἴπας
	9.	διεξέλθωσι	διέλθωσι	διέλθωσι
99.	6.	μέτρησιν. Ἀπὸ Ἴστρου αὕτη	μέτρησιν ἀπὸ Ἴστρου· αὕτη	μέτρησιν. Ἀπὸ Ἴστρου αὕτη
	16.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ
102.	4.	τῶν δὲ	τῶνδε	τῶνδε
104.	2.	τὰ μάλιστα	ταμάλιστα	ταμάλιστα
105.	11.	ταὐτὰ κατίσταται	τὠϋτὸ κατίσταται	τὠϋτο κατίσταται
106.	4.	et seq. ἰδίην ἔχουσι· ἀνθρωποφαγέουσι δὲ μοῦνοι τούτων.	ἰδίην ἔχουσι· * ἀνθρωποφαγέουσι δὲ μοῦνοι τούτων.	ἰδίην.

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
107. 1.	Μελάγχλαινοι δὲ εἵματα ....ἔχουσι· νόμοισι δὲ Σκυθικοῖσι χρέωνται.	Μελάγχλαινοι δὲ εἵματα.. ....ἔχουσι. νόμοισι δὲ Σκυθικοῖσι χρέωνται,	Μελάγχλαινοι δὲ εἵματα... ....ἔχουσι· ἀνθρωποφαγέουσι δὲ μοῦνοι τούτων· νόμοισι δὲ Σκυθικοῖσι χρέωνται.
108. 10.	τὸ ἀρχαῖον	τὼρχαῖον	τὼρχαῖον
10.	ἐκ τῶν δὲ ἐμπορίων	ἐκ δὲ τῶν ἐμπορίων	ἐκ δὲ τῶν ἐμπορίων
109. 1.	Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται καὶ Γελωνοί· ἀλλ' οὐδὲ δίαιτα ἡ αὐτή. οἱ μὲν γὰρ	'Αλλ' οὐδὲ δίαιτα ἡ αὐτή ἐστι Γελωνοῖσι καὶ Βουδίνοισι· * οἱ μὲν γὰρ	Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται καὶ Γελωνοί· οὐδὲ δίαιτα ἡ αὐτή· οἱ μὲν γὰρ
110. 3.	οἱ Σκύθαι Οἰόρπατα·	Σκύθαι Οἰόρπατα·	Σκύθαι Οἰόρπατα·
4.	κατὰ 'Ελλάδα	κατ' 'Ελλάδα	κατ' 'Ελλάδα
14.	εἰσὶ γῆς τῆς Σκυθέων	εἰσὶ τῆς γῆς τῶν Σκύθεων	εἰσὶ τῆς γῆς τῶν Σκύθεων
111. 5.	μάχης τῶν νεκρῶν	μάχης τινὰς τῶν νεκρῶν	μάχης τινὰς τῶν νεκρῶν
10.	ὅσαι περ	ὅσαιπερ	ὅσαιπερ
11.	τά περ	τάπερ	τάπερ
113. 11.	δευτεραίῃ	ὑστεραίῃ	ὑστεραίῃ
114. 2.	τὸ πρῶτον	τοπρῶτον	τοπρῶτον
119. 3.	ὁ μὲν γὰρ Γελωνὸς,	ὁ μὲν Γελωνὸς,	ὁ μὲν Γελωνὸς,
15.	ἡμεῖς δὲ οὔτε	ἡμεῖς οὔτε	ἡμεῖς οὔτε
120. 4.	προσεγίνοντο·	προσεγένοντο·	προσεγένοντο·
121. 5.	καὶ τὰ πρόβατα	καὶ πρόβατα	καὶ πρόβατα
122. 10.	ἐς τὸ τῶν	ἐς ὃ τῶν	ἐς ὃ τῶν
123. 3.	σινέεσθαι	σίνεσθαι	σίνεσθαι
13.	λίμνην τὴν καλέομενην	λίμνην καλεομένην	λίμνην
124. 8.	τὸ παράπαν,	τοπαράπαν	τοπαράπαν
125. 19.	ἐρύκειν ἐν νῷ ἔχοντες	ἐν νῷ ἔχοντες ἐρύκειν	ἐν νῷ ἔχοντες ἐρύκειν
126. 5.	ἀξιόχρεος	ἀξιόχρεως	ἀξιόχρεως
129. 6.	τὸ παράπαν	τοπαράπαν	τοπαράπαν
11.	θώματι	θώϋματι	θώϋματι
130. 3.	ἀνιῴατο, τῶν πάντων ἐπιδευέες	ἀνιωίατο, τῶν πάντων ἐπιδεέες	ἀνιωίατο, τῶν πάντων ἐπιδεέες
133. 8.	παραγινομένου	παραγενομένου	παραγενομένου
134. 13.	ἔσται τὸ ὀπίσω.	ἔσται ὀπίσω.	ἔσται ὀπίσω.
135. 8.	δηλαδὴ, αὐτὸς	δηλαδὴ, ὡς αὐτὸς	δηλαδή· αὐτὸς
136. 6.	Σχυρομάται τε καὶ	Σαυραμάται καὶ	Σχυραμάται καὶ
13.	οὔ κω	οὔκω	οὔκω
16.	ποιέετέ γε δίκαια,	ποιέετε δίκαια	ποιέετε δίκαια
137. 8.	ἔσται ἄρχειν	ἔσεσθαι ἄρχειν	ἔσται ἄρχειν
139. 17.	δίζησθαι	δίζεσθαι	δίζεσθαι
140. 1.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
142. 2.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
144. 1.	τόδε τὸ ἔπος	τόδε ἔπος	τόδε ἔπος
144. 2.	ἐλείπετο	ἐλίπετο	ἐλίπετο
144. 8.	οὗτος δὴ	οὗτος μὲν δὴ	οὗτος μὲν δὴ
145. 4.	ἐξελασθέντες	ἐξελαθέντες	ἐξελαθέντες
15.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
146. 9.	θυγατέρες, ἐσελθεῖν	θυγατέρες, ἐσελθεῖν	θυγατέρες, ἐς ὃ ἐλθεῖν
147. 16.	προσσχόντι	προσχόντι	προσχόντι
148. 13.	αὐτοὺς ἓξ	αὐτοὺς ἐς ἓξ	ἑωϋτοὺς ἐς ἓξ
149. 10.	τοῦτο [συνέβη] καὶ	τοῦτο καὶ	τοῦτο καὶ
150. 8.	Εὐφημίδης	Εὐφημίδης	Εὐθυμίδης
13.	κέλευε ταῦτα ποιέειν.	κέλευε ποιέειν τάδε.	κέλευε ποιέειν τάδε.
151. 12.	τὰ πρῶτα	ταπρῶτα	ταπρῶτα
152. 13.	ἀτρεκίην ἴδμεν	ἀτρεκίην ἴδμεν	ἀτρεκίην ἴσμεν
18.	κεφαλαὶ πρόκροσσοί εἰσι·	κεφαλαί οἱ πρόκροσσοί εἰσι·	κεφαλαί οἱ πρόκροσσοί εἰσι·
153. 6.	καὶ ἡγεμόνα καὶ βασιλέα	καὶ βασιλέα καὶ ἡγεμόνα	καὶ βασιλέα καὶ ἡγεμόνα
154. 15.	ἐξόρκωσε	ἐξώρκωσε	ἐξώρκωσε

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
155. 6.	μετουνομάσθη	μετωνομάσθη	μετωνομάσθη
156. 13.	εἰρέθη	ἐῤῥήθη	ἐῤῥήθη
158. 7.	παρῆγον·	παρεξῆγον.	παρεξῆγον.
160. 11.	οὗ ἐν Λεύκωνί τε	ὃ ἐν Λεύκωνί τε	οὗ ἐν Λεύκωνί τε
163. 12.	ἐξοπτήσεις	ἐξοπτήσης	ἐξοπτήσης
164. 5.	τὸ παράπαν	τοπαράπαν	τοπαράπαν
166. 4.	ἑωυτοῦ	ἑωϋτῷ	ἑωϋτῷ
6.	ἐς οὗ ἔλαβε	ἐς ὃ ἔλαβε	ἐς οὗ ἔλαβε
168. 13.	Πλυνός ἐστι.	Πλυνός ἐστι.	Πλεῦνός ἐστι.
170. 2.	τὸ ὑπὲρ	τοι ὑπὲρ	τοι ὑπὲρ
172. 8.	ἔπειτα ἐπὶ γάλα	ἔπειτα ἐπὶ γάλα	ἔπειτα γάλα
21.	χρᾶται.	χρῶνται.	χρῶνται.
179. 11.	πόρον δέξειν,	πόρον δέξειν,	πόρον δείξειν
180. 9.	παρθένων	παρθένους	παρθένους
10.	δὲ ἀνεῖναι	δ' ἀνεῖναι	δ' ἀνεῖναι
15.	τὸ πάλαι	τοπάλαι	τοπάλαι
181. 8.	μέσου τοῦ ἁλὸς	μέσου ἁλὸς	μέσου ἁλὸς
20.	ἐς οὗ δύεταί τε	ἐς ὃ δύεταί τε	ἐς οὗ δύεταί τε
184. 3.	ἐστι 'Ατάραντες·	ἐστι 'Ατάραντες·	ἐστι Ἄτλαντες.
5.	'Ατάραντες οὔνομα,	'Ατάραντες οὔνομα,	Ἄτλαντες οὔνομα,
7.	καταρέωνται,	καταρῶνται,	καταρῶνται,
.17.	τοῦτο τὸν κίονα	τοῦτο κίονα	τοῦτο κίονα
186. 3.	οὔ τι γευόμαι,	οὔτοι γευόμαι,	οὔτοι γευόμαι,
187. 16.	τράγου οὖρον	τράγου γὰρ οὖρον	τράγου γὰρ οὖρον
189. 6.	τὸ οὔνομα	τοὔνομα	τοὔνομα
191. 4.	ἐπὶ δεξιὰ	ἐπιδεξιὰ	ἐπιδεξιὰ
4.	ἐπ' ἀριστερὰ	ἐπαριστερὰ	ἐπαριστερὰ
5.	χρίονται μίλτῳ.	μίλτῳ χρίονται.	μίλτῳ χρίονται.
11.	ἑσπέρης,	ἑσπέρην,	ἑσπέρην,
19.	ἀκατάψευστα	κατάψευστα	ἀκατάψευστα
192. 11.	ὄφιες σμικροὶ,	ὄφιες σμικροὶ,	ὄφιες μικροὶ,
16.	κατὰ 'Ελλάδα	κατ' 'Ελλάδα	κατ' 'Ελλάδα
195. 11.	ἡ δὲ ὦν	ἡ δ' ὦν	ἡ δ' ὦν
22.	οἰκότα	εἰκότα	εἰκότα
199. 5.	δὲ δὴ συγκεκομισμένων, τῶν	τε δὴ συγκεκομισμένων, τὰ	τε δὴ συγκεκομισμένων, τὰ
201. 15.	Βαρκαίων.	Βαρκαίους.	Βαρκαίους.
203. 10.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
13.	τε ὅσον	δὲ ὅσον	δὲ ὅσον
18.	τὸ ἐνθεῦτεν	τοενθεῦτεν	τοενθεῦτεν

COLLATIO EDITIONUM, &c.

TERPSICHORE V.

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
1.	11.	προαστηΐῳ,	προαστηΐῳ,	προαστείῳ
	12.	προκλήσιός σφι ἐγένετο·	προκλήσιός σφι ἐγένετο·	προκλήσιος ἐγένετο·
	16.	παρὰ σφίσι αὐτοῖσι·	παρὰ σφὶν αὐτοῖσι,	παρὰ σφίσι αὐτοῖσι·
4.	3.	Θρηξὶ	Θρήϊξι	Θρηξὶ
5.	7.	οἰκηϊοτάτου	οἰκηϊωτάτου	οἰκηϊωτάτου
6.	7.	ἀγεννές.	ἀγενές.	ἀγενές.
8.	7.	Θρηΐκων εἰσὶ αὗται.	Θρηΐκων εἰσὶ αἵδε.	Θρηκῶν εἰσὶ αἵδε.
9.	1.	τῆς χώρης ἔτι	ἔτι τῆς χώρης	ἔτι τῆς χώρης
	3.	ἀλλὰ τὰ πέρην	ἀλλὰ τὰ πέρην	ἀλλὰ πέρην
	10.	εἶναι ὀξυτάτους·	εἶναι ὀξυτάτους·	εἶναι ὠκυτάτους.
10.	1.	κατέχουσαι τὰ πέρην τοῦ Ἴστρου εἰσί· καὶ	κατέχουσαι τὰ πέρην τοῦ Ἴστρου εἰσί· καὶ	κατέχουσι τὰ πέρην τοῦ Ἴστρου· καὶ
	4.	οὐκ οἰκότα·	οὐκ οἰκότα·	οὐκ εἰκότα·
11.	6.	προσέχρηζε·	προσεχρήϊζε·	προσέχρηζε·
	7.	Ἠδωνίδα,	Ἠδωνίδα,	Ἠδωνῶν,
12.	8.	προάστειον	προαστήϊον	προάστειον
13.	1.	Θωμάζων	Θωϋμάζων	Θωϋμάζων
	4.	οὔ κη πρόσω	οὐκὶ πρόσω	οὐκὶ πρόσω
16.	6.	῞στηκε	ἵστηκε	ἑστήκεε
	12.	ἕκαστος συχνὰς γυναῖκας.	ἕκαστος συχνὰς γυναῖκας.	ἕκαστος πολλὰς γυναῖκας.
18.	16.	προσχρήζετε	προσχρηΐζετε	προσχρήζετε
	18.	μετεπέμπετο	μετεπέμψατο	μετεπέμπετο
19.	13.	χρηΐζω	χρηΐζω	χρῄζω
20.	1.	χρήσας	χρηΐσας	χρῄσας
	21.	τῶν πέρ ἐστε	τῶνπέρ ἐστε	τῶνπέρ ἐστε
21.	11.	τῷ στρατηγῷ.	τῷ στρατηγῷ.	τῶν στρατηγῶν·
22.	1.	εἶναι τούτους ἀπὸ	τούτους εἶναι ἀπὸ	εἶναι τοὺς ἀπὸ
	2.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ
	6.	ἑλομένου, καταβάντος	ἑλομένου, καὶ καταβάντες	ἑλομένου, καὶ καταβάντος
23.	2.	ἐνθεῦτεν δὲ διαπεραιωθεὶς,	ἐνθεῦτεν δὲ διαπεραιωθεὶς,	ἐνθεῦτεν διαπεραιωθεὶς,
	7.	μαθὼν ὁ	μαθὼν δὲ ὁ	μαθὼν δὲ ὁ
	11.	ἐγκτήσασθαι	ἐγκτήσασθαι	ἐγκτίσασθαι
	15.	ἂν κεῖνος	ἂν κεῖνος	ἂν ἐκεῖνος
	16.	Σύ νυν τοῦτον	Σύ νυν τοῦτον	σὺ τοίνυν τοῦτον
24.	23.	σὺ δ' ἐμοὶ	σὺ δ' ἐμοὶ	σὺ δέ μοι
	23.	τά περ ἂν	τάπερ ἂν	τάπερ ἂν
27.	8.	στρατὸν ἀπὸ	στρατὸν ἀπὸ	στρατὸν, τὸν ἀπὸ
28.	1.	ἄνεσις κακῶν	ἄνεως κακῶν	ἄνεως κακῶν
	2.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
	8.	τὰ μάλιστα	τὰ μάλιστα	ταμάλιστα
	9.	πάντων Ἑλλήνων	πάντων τῶν Ἑλλήνων	πάντων τῶν Ἑλλήνων
29.	2.	ἄνδρες οἱ ἄριστοι	ἄνδρες οἱ ἄριστοι	ἄνδρες ἄριστοι
	6.	ἴδοιεν ἐν ἀνεστηκυίῃ	ἴδοιεν ἐν ἀνεστηκυίῃ	ἴδοιεν ἀνεστηκυίῃ
	7.	τὸ οὔνομα	τὸ οὔνομα	τοὔνομα

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
29. 14.	τούτων ἔταξαν	τούτων ἔταξαν	τούτοις ἔταξαν
30. 21.	ὁ δὲ, Ὑστάσπεω	ὁ δὲ, Ὑστάσπεω	ὁ δὲ Ἀρταφέρνης, Ὑστάσπεος
25.	χρηΐζωμεν.	χρηΐζωμεν.	χρῄζωμεν.
31. 9.	γὰρ δίκαια	γὰρ δίκαια	γὰρ δίκαιον
10.	παρέχειν·	παρέχειν·	παρέχειν ἐστί·
32. 9.	Κλεομβρότεω	Κλεομβρότεω	Κλεομβρότου
10.	γε ὁ	γε ἐστὶ ὁ	γε ἐστὶ ὁ
34. 5.	τὸ τεῖχος	[καὶ τεῖχος]	καὶ τεῖχος
10.	καταδεδαπάνητό σφι	καταδεδαπάνητό σφι	κατεδεδαπάνητό σφι
35. 6.	ἀῤῥωδέων δὲ	ἀῤῥωδέων δὲ	ἀῤῥωδέων τε
9.	Ἀρισταγόρῃ	Ἀρισταγόρῃ	Ἀρισταγόρην
36. 7.	Ἑκαταῖος δὲ, ὁ	Ἑκαταῖος δ' ὁ	Ἑκαταῖος δ' ὁ
17.	ἐπικρατήσειν	ἐπικρατῆσαι	ἐπικρατήσειν
37. 4.	Ἐρξάνδρεω,	Ἐρξάνδρεω,	Ἐρξάνδρου
39. 12.	ἕξεο,	ἕξεο,	ἐκ σέο,
40. 3.	τοίνυν περιεχόμενον	τοίνυν περιεχόμενον	τοίνυν τοι περιεχόμενον
11.	οὐδαμῶς	οὐδαμᾶ	οὐδαμῶς
41. 15.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
16.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
42. 11.	ἴῃ	ἰείη	ἴῃ
12.	οἷα δὲ βαρέως	οἷα δὲ βαρέως	οἷα βαρέως
14.	οἴκισε	οἴκισε	οἴκησε
44. 14.	δὲ ὦν οὗτοι	δὲ ὦν οὗτοι	δὲ οὐκ οὗτοι
45. 3.	Κρᾶστιν,	Κρᾶθιν,	Κρᾶστιν,
4.	Κραστίῃ·	Κραθίῃ·	Κραστίῃ·
7.	ἐπ' ᾧ δὲ	ἐπ' ὃ δὲ	ἐπ' ᾧ δὲ
46. 10.	τυραννίδι	τυραννίδα	τυραννίδι
47. 6.	τριήρεϊ	τριήρεϊ	τριήρει
9.	ἡρώϊον	ἡρώϊον	ἡρῷον
10.	ἱλάσκονται.	ἱλάσκονται.	ἱλάσκοντο.
49. 9.	γὰρ κατήκοντά ἐστι	κατήκοντα γάρ ἐστι	κατήκοντα γάρ ἐστι
14.	οἷά τε χωρέειν ἐστί.	χωρέειν οἷά τέ ἐστι.	χωρέειν οἷά τέ ἐστι.
29.	τῆς γῆς τὴν	τὴν τῆς γῆς	τὴν τῆς γῆς
41.	Χοάσπην	Χοάσπεα	Χοάσπην
47.	χρεόν ἐστι	χρεών ἐστι	χρεών ἐστι
50. 6.	χρεὸν γάρ μιν	χρεὼν γάρ μιν	χρεὼν γάρ μιν
51. 4.	προσεστήκεε	παρεστήκεε	προεστήκεε
12.	ἐς οὗ	ἐς ὃ	ἐς οὗ
16.	τὸ παράπαν	τοπαράπαν	τοπαράπαν
52. 23.	Τίγρις·	Τίγρις·	Τίγρης·
30.	ἐσβάλλοντι	ἐσβάλλοντι	ἐσβάλλοντος
53. 4.	Μεμνόνια	Μεμνόνια	Μεμνόνεια
54. 8.	Μεμνόνιον	Μεμνόνιον	Μεμνόνειον
55. 2.	τυράννων ὧδε	ὧδε τυράννων	ὧδε τυράννων
57. 1.	φονέες οἱ Ἱππάρχου,	φονέες οἱ Ἱππάρχου,	φονέες Ἱππάρχου,
58. 5.	πρῶτα μὲν, τοῖσι καὶ ἅπαντες	πρῶτα μὲν τούτοισι ἐχρέωντο, κατάπερ καὶ ἅπαντες	πρῶτα μὲν, τοῖσι καὶ ἅπαντες
9.	χώρων	χωρίων	χώρων
14.	καὶ τὰς βύβλους	καὶ τὰς βύβλους	καὶ τὰς βίβλους
15.	βύβλων	βύβλων	βίβλων
16.	οἰέησι·	οἰέησι	οἰέησι
59. 6.	ἀνέθηκε νέων	ἀνέθηκεν ἰὼν	ἀνέθηκεν ἰὼν
62. 10.	προεχώρεε ἡ κάτοδος,	προεχώρεε ἡ κάτοδος,	προεχώρεε κάτοδος,
12.	Λειψύδριον τὸ ὑπὲρ Παιονίης τειχίσαντες·	Λιψύδριον τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος τειχίσαντες,	Λιψύδριον τὸ ὑπὲρ Παιονίης τειχίσαντες,
63. 3.	εἴ τε ἰδίῳ στόλῳ εἴ τε	εἴτε ἰδίῳ στόλῳ εἴτε	εἴτε ἰδίῳ στόλῳ εἴτε
9.	τὰ μάλιστα·	ταμάλιστα·	ταμάλιστα·
12.	προσσχὼν	προσσχὼν	προσχὼν
64. 8.	ἄνδρας,	ἄνδρες·	ἄνδρες·

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
65. 21.	ἀπαλλάχθησαν·	ἀπαλλάχθησαν·	ἀπηλλάχθησαν·
25.	χρῆσαι	χρηΐσαι	χρῆσαι
67. 6.	πολλὰ πάντα	πολλὰ πάντα	πολλὰ πάντων
7.	ἡρῷον	ἡρώϊον	ἡρῳον
8.	Ταλάου,	Ταλάου,	Ταλαοῦ
11.	ἡ δὲ Πυθίη οἱ χρᾷ	ἡ δέ γε Πυθίη χρᾷ οἱ	ἡ δέ γε Πυθίη χρᾷ οἱ
14.	ἐφρόντιζε μηχανὴν	ἐφρόντιζε μηχανὴν	ἐβουλεύετο μηχανὴν
34.	πεποίητο.	πεποίητο.	ἐπεποίητο.
68. 4.	ὄνου τὰς ἐπωνυμίας	ὄνου καὶ χοίρου τὰς ἐπωνυμίας	ὄνου τὰς ἐπωνυμίας
6.	δὲ τὸ οὔνομα	δὲ τὸ οὔνομα	δὲ τοὔνομα
69. 7.	ἀπωσμένον, τότε πάντα πρὸς τὴν	ἀπωσμένον πάντων, τότε πρὸς τὴν	ἀπωσμένον, τότε πάντα πρὸς τὴν
70. 4.	τὸν δὲ	τὸν δὴ	τὸν δὴ
7.	ἐξέβαλλε	ἐξέβαλε	ἐξέβαλε
72. 3.	ἧσσον	ἶσσον	ἧσσον
17.	ἡ δὲ ἱρηΐη	ἡ δὲ ἱρηΐη	ἡ δὲ ἱρείη
21.	Δωριεῦσι	Δωριῆα	Δωριεῦσι
73. 5.	γάρ σφι Λακεδαιμονίους	γάρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους	γάρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους
9.	καὶ πῆ γῆς	καὶ πῆ γῆι	καὶ ποῖ γῆς
15.	βαλόμενοι,	βαλόμενοι,	βαλλόμενοι,
74. 11.	καί περ	καίπερ	καίπερ
12.	ἐς ὕστερον	ἐσύστερον	ἐσύστερον
75. 12.	πρὸ τοῦ	προτοῦ	προτοῦ
77. 5.	βοηθοὺς, ἔδοξε	Βοιωτοὺς, ἔδοξε	Βοιωτοὺς, ἔδοξε
16.	ἐς πέδας	ἐν πέδαις	ἐς πέδας
24.	πρῶτον	πρῶτα	πρῶτον
78. 8.	προθυμέετο	προθυμέετο	προὐθυμέετο
79. 5.	ἀπελθόντων ὦν Θεοπρόπων,	ἀπελθόντων δὲ ὦν τῶν Θεοπρόπων,	ἀπελθόντων ὦν τῶν Θεοπρόπων,
80. 7.	ταύτης ἀμείνων γνώμη	γνώμη ταύτης ἀμείνων	γνώμη ταύτης ἀμείνων
81. 3.	αὖτις	αὖτις	αὖθις
82. 3.	ἀνεδίδου.	ἀνεδίδου.	ἀπεδίδου·
83. 1.	καὶ πρὸ τοῦ,	καὶ προτοῦ,	καὶ τὸν πρὸ τούτου,
6.	ἅτε δὲ	ἅτε δὲ	ἅτε δὴ
7.	δηλέοντο	δηλέοντο	ἐδηλέοντο
10.	ἐκόμισάν τε καὶ	ἐκόμισάν τε καὶ	ἐκομίσαντο καὶ
84. 3.	ἐπετέλεον.	ἐπιτέλεον.	ἐπετέλεον.
86. 4.	ἀπαμύνασθαι	ἀπαμύνασθαι	ἀπαμύνεσθαι
5.	νηυσὶ	νηυσὶ	νηϋσὶ
6.	οὐ διαναυμαχῆσαι.	οὐ διαναυμαχῆσαι.	οὐ ναυμαχῆσαι.
13.	περιβαλλομένους	περιβαλομένους	περιβαλλομένους
14.	ἐς οὗ	ἐς ὃ	ἐς οὗ
21.	καὶ παρεῖναι	καὶ παρεῖναι	καὶ ἥκειν
87. 8.	κομισθεὶς γὰρ ἐς	κομισθεὶς γὰρ ἐς	κομισθεὶς ἄρα ἐς
13.	ὅκη εἴη	ὅκη εἴη	ἔκου εἴη
16.	ἄλλο μὲν	ἄλλο μὲν	ἄλλῳ μὲν
16.	ζημιώσωσι	ζημιώσουσι	ζημιώσωσι
17.	μετέβαλλον	μετέβαλον	μετέβαλον
18.	πρὸ τοῦ	προτοῦ	προτοῦ
20.	μετέβαλλον	μετέβαλον	μετέβαλον
22.	τὸ παλαιὸν,	τοπαλαιὸν,	τοπαλαιὸν,
88. 7.	τὸ λοιπὸν	τολοιπὸν	τολοιπὸν
11.	πρὸ τοῦ	προτοῦ	προτοῦ
89. 5.	Αἰγινῆταί τε δὴ	Αἰγινῆταί τε δὴ	Αἰγινῆται δὴ
7.	ἐπ' Αἰγινήτας	ἐπ' Αἰγίνης	ἐπ' Αἰγινήτας
11.	σφι χωρήσειν	σφι χωρῆσαι	σφι χωρήσειν
90. 14.	μὲν πρότερον οἱ	πρότερον μὲν οἱ	πρότερον μὲν οἱ
91. 5.	ἑωυτῶν ἂν γίνοιτο,	ἑωϋτῶν ἂν γίνοιτο,	ἑωϋτων γίνοιτο,
5.	ὑπὸ τυραννίδος,	ὑπό του τυραννίδι,	ὑπὸ τυραννίδος,

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
91. 14.	τὰ μάλιστα	ταμάλιστα	ταμάλιστα
16.	ἐξηλάσαμεν	ἐξελάσαμεν	ἐξηλάσαμεν
25.	γὰρ τούτου εἵνεκεν	γὰρ δὴ τοῦδε εἵνεκε	γὰρ δὴ τοῦδε εἵνεκε
92. 11.	δοκέει	δοκέει	δοκέοι
25.	ἴσχει	ἴσχε	ἴσχε
32.	δ' ὀλοοίτροχον·	δ' ὀλοοίτροχον·	δὲ ὀλοίτροχον·
43.	τότε δὲ, τὸ Ἠετίωνι	τότε δὲ τὸ τῷ Ἠετίωνι	τότε δὲ τῷ Ἠετίωνι
71.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
84.	τῶν πίσυνος	τῷ πίσυνος	τῷ πίσυνος
100.	ἀσφαλέστατον	ἀσφαλέστατον	ἀσφαλέστερον
113.	θωμάζειν	θωϋμάζειν	θωϋμάζειν
115.	ἑωυτοῦ σινάμωρον·	ἑωϋτοῦ σινάμορον·	ἑωϋτοῦ σινάμορον·
115.	τά περ	τάπερ	τάπερ
121.	ἀπετέλεσε.	ἀπετέλεε.	ἀπετέλεσε·
129.	εἱμάτων	εἱμάτων	ἱματίων
141.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
146.	θῶμα	θῶϋμα	θῶϋμα
147.	θωμάζομεν	θωϋμάζομεν	θωϋμάζομεν
93. 9.	εἴπαντος ἐλευθέρως, ἅπας	εἴπαντος, ἐλευθέρως ἅπας	εἴπαντος ἐλευθερῶσαι, πᾶς
13.	ταῦτα	ταῦτα	τοῦτο
94. 8.	τὰ περίλαβε	τάπερ ἔλαβε	τάπερ ἔλαβε
96. 2.	διαβάλλων τε τοὺς	διαβάλλων τε τοὺς	διαβάλλων τούς τε
7.	ἐῶντες	ἐῶντας	ἐῶντας
11.	δέδοκτο	ἐδέδοκτο	ἐδέδοκτο
97. 4.	ἐξελασθεὶς	ἐξελαθεὶς	ἐξελαθεὶς
5.	μέγιστα.	μέγιστα.	μέγιστον·
14.	διαβάλλειν,	διαβαλέειν,	διαβαλέειν,
98. 3.	οὐ δ' ὦν	οὐδ' ὦν	οὐδ' ὦν
4.	ἐποίεε,	ἐποίησε,	ἐποίεε,
8.	ἐπεί τε	ἐπεί τε	ἐπειδὴ
99. 6.	ὅτε περ	ὅτεπερ	ὅτεπερ
8.	ἀπικέατο,	ἀπικέατο,	ἀπικοίατο,
101. 17.	ἀμυνομένους τῶν πολεμίων,	τῶν πολεμίων ἀμυνομένους,	τῶν πολεμίων ἀμυνομένους,
102. 1.	Καὶ Σάρδις μὲν ἐνεπρήσθησαν,	Καὶ Σάρδις μὲν ἐνεπρήσθησαν,	Αἱ δὲ Σάρδις ἐνεπρήσθησαν,
11.	οὐνομαστοὺς,	οὐνομαστοὺς,	ὀνομαστούς·
12.	ἀναραιρηκότα,	ἀναραιρηκότα,	ἀναῤῥαιρηκότα,
103. 2.	τὸ παράπαν	τοπαράπαν	τοπαράπαν
6.	ἧσσον	ἕσσον	ἧσσον
105. 11.	βαλλόντα,	βαλόντα	βαλόντα
106. 9.	ἀπεστέρηκε.	ἀπεστέρηκε.	ἀπεστέρησε·
17.	ὅσα περ	ὅσαπερ	ὅσαπερ
18.	εἴ περ	εἴπερ	εἴπερ
29.	ἄφες	ἄπες	ἄφες
107. 1.	μὲν δὴ, λέγων ταῦτα, διέβαλλε.	μὲν δὴ, λέγων ταῦτα, διέβαλε·	μὲν λέγων ταῦτα, διέβαλε·
108. 15.	Κλῆϊδες	Κληΐδες	Κληΐδες
109. 10.	χρεὸν ἐστι	χρεών ἐστι	χρεών ἐστι
11.	τουτέων ἕλησθε,	τουτέων ἕλησθε,	τουτέων ἕλοισθε,
14.	φυλάξοντας	φυλάξοντας	φυλάσσοντας
18.	χρέον ἐστι,	χρεών ἐστι	χρεών ἐστι
111. 2.	ὁπλίτην ἵστασθαι ὀρθόν.	ὁπλίτην ἵστασθαι ὀρθόν.	ὁπλίτην ἀντιτάσσεσθαι ὀρθόν.
4.	πολέμια	πολεμήϊα	πολέμια
9.	εἴ τε τὸν ἵππον, εἴ τε	εἴτε τὸν ἵππον, εἴτε	εἴτε τὸν ἵππον, εἴτε
14.	προσφερέστερον,	προφερέστερον,	προσφερέστατον
15.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
112. 5.	συνῆλθε	συνῆλθον	συνῆλθε
11.	ὁ Κὰρ δρεπάνῳ	ὁ ὀπάων δρεπάνῳ	ὁ Κὰρ δρεπάνῳ
113. 6.	ἐποίεε.	ἐποίεον.	ἐποίεε·

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
113. 9.	ὅς περ	ὅσπερ	ὅσπερ
114. 4.	ἤδη ἐούσης	οὔσης ἤδη	οὔσης ἤδη
5.	ἐνέπλησε.	ἐνέπλησαν.	ἐνέπλησε·
8.	Ὀνησίλῳ	Ὀνησίλῳ	Ὀνησίλεῳ
11.	μέχρι ἐμεῦ.	μέχρις ἐμεῦ.	μέχρις ἐμεῦ.
115. 7.	ἐπὶ πλεῖστον	ἐπὶ πλεῖστον	ἐπιπλεῖστον
116. 7.	τὸ ἐνθεῦτεν	τοενθεῦτεν	τοενθεῦτεν
118. 6.	ἐγίνοντο	ἐγίνοντο	ἐγένοντο
17.	ἀπονοστήσουσι,	ἀπονοστήσουσι	ἀπονοστήσωσι
119. 10.	κατειληθέντες ὦν	κατειληθέντες δὲ ὦν	κατειληθέντες ὦν
12.	αὐτοὺς	αὐτοὺς	ἑωϋτοὺς
13.	τὸ παράπαν	τοπαράπαν	τοπαράπαν
120. 7.	δὲ τῶν πάντων πολλῶν,	δὲ πολλῶν,	δὲ πολλῶν,
122. 2.	ἐς Σάρδις	ἐν Σάρδισι	ἐν Σάρδισι
124. 5.	ἐφάνη,	ἐφαίνετο	ἐφαίνετο

ERATO VI.

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
1. 6.	ἐθώμαζέ τε	ἐθωύμαζέ τε	ἐθωύμαζέ τε
3. 2.	κατ' ὅ τι	κατότι	κατότι
4. 3.	βυβλία,	βυβλία,	βιβλία,
5.	βυβλία	βυβλία	βιβλία
5. 2.	κατῆγον	κατήγαγον	κατῆγον
6. 5.	τὰ ἄλλα πολίσματα	τὰ ἄλλα πολίσματα	τἄλλα πολίσματα
7. 10.	σμικρὴ	σμικρὴ	μικρὴ
12. 14.	ἡμέας αὐτοὺς	ἡμέας αὐτοὺς	ἡμέας ἑωϋτοὺς
19.	ὅ τι ὦν	ὅτιῶν	ὅτιῶν
21.	πειθώμεθα αὐτοῦ.	πειθώμεθα αὐτοῦ.	πειθώμεθα αὐτῷ.
13. 4.	λόγους ὁ Αἰάκης,	λόγους Αἰάκης,	λόγους Αἰάκης,
8.	ἀδύνατα τὰ	ἀδύνατα τὰ	ἀδύνατον τὰ
10.	τοῦ Δαρείου,	τοῦ Δαρείου,	τὸν Δαρεῖον,
15.	ἐδέκοντο οἱ Σάμιοι, παῖς	ἐδέκοντο, παῖς	ἐδέκοντο, παῖς
14. 3.	τὸ ἐνθεῦτεν	τοενθεῦτεν	τοενθεῦτεν
15. 4.	εἰρέθη,	ἐῤῥήθη,	’ῥῥήθη,
16. 2.	οὗτοι δὲ,	οὗτοι δὲ	αὐτοὶ δὲ
18. 4.	ἄκρης, ἔκτῳ	ἄκρης, ἐν τῷ ἔκτῳ	ἄκρης, ἔκτῳ
19. 5.	ἐς τοὺς	ἐς αὐτοὺς	ἐς αὐτοὺς
9.	δῶρα γενήσει·	δῶρα γενήσει·	δῶρα γενήσῃ·
15.	ὁ νηός τε καὶ	ὁ νηός τε καὶ	καὶ ‘ νηός τε καὶ
20. 3.	Ἐρυθρῇ καλεομένῃ θαλάσσῃ,	Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ,	Ἐρυθρῇ θαλάσσῃ,
5.	ἐξίει.	ἐξιεῖ.	ἐξιεῖ.
22. 1.	ἐρήμωτο.	ἐρήμωτο.	ἠρήμωτο·
11.	αὕτη Ἀκτὴ	Ἀκτὴ αὕτη	αὕτη Ἀκτὴ
23. 5.	περιεκατέατο	περιεκατέατο	περιεκαθέατο
6.	τότε ἐὰν	ὥστε ἐὼν	τότε ἐὼν
22.	μεταλαβεῖν	λαβεῖν	λαβεῖν
24. 2.	τῆς Ἰνύκου	τῆς Ἰνύκου	τῆς Ἴνυκος

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
24.	8.	γήραϊ	γήραϊ	γήρᾳ
	10.	περιεβεβλήατο.	περιεβαλέατο.	περιεβαλέατο.
28.	7.	λιμαινούσης	λιμαινούσης	λιμανούσης
29.	9.	ὑπὸ ἀνδρὸς	ὑπ' ἀνδρὸς	ὑπ' ἀνδρὸς
32.	5.	ἀντὶ εἶναι	ἀντὶ τοῦ εἶναι	ἀντὶ εἶναι
	9.	τὸ τρίτον	τοτρίτον	τοτρίτον
33.	12.	οἴκησαν.	οἴκισαν.	οἴκησαν·
	16.	προσσχόντες	προσσχόντες	προσχόντες
35.	2.	ἐδυνάστευε καὶ	ἐδυνάστευε καὶ	ἐδυνάστευέ τε καὶ
	9.	ἐγχωρίην, καὶ	ἐγχωρίην ἔχοντας, καὶ	ἐγχωρίην ἔχοντας, καὶ
36.	2.	ἀναιρηκὼς	ἀνηρηκὼς	ἀνηρηκὼς
37.	2.	τοιούτῳ	τοιῷδε	τοιῷδε
	13.	μετίει,	μετιεῖ,	μετιεῖ,
40.	8.	ἔφευγε	ἔφυγεν	ἔφυγεν
41.	1.	Τότε δὲ,	Τότε δὲ	Τότε δὴ
	2.	τριήρεας πέντε χρημάτων	χρημάτων τριήρεας πέντε	χρημάτων τριήρεας πέντε
42.	2.	ἐπὶ πλέον	ἔτι πλέον	ἔτι πλέον
	3.	ἐγένετο τούτου τοῦ ἔτεος. Ἀρταφέρνης	ἐγένετο τούτου τοῦ ἔτεος. Ἀρταφέρνης	ἐγένετο· τούτου τοῦ ἔτεος Ἀρταφέρνης
	7.	δοσίδικοι	δωσίδικοι	δωσίδικοι
	12.	ἔτι καὶ	καὶ ἔτι	καὶ ἔτι
	14.	κατὰ τὰ αὐτὰ τὰ	κατὰ τὰ αὐτὰ τὰ	κατὰ ταυτὰ τὰ
44.	7.	ἦν ἤδη	ἤδη ἦν	ἤδη ἦν
	13.	γὰρ κατὰ τριηκοσίας	γὰρ κατὰ τριηκοσίας	γὰρ τριηκοσίας
46.	10.	ἐν Σκαπτῇ Ὕλῃ	ἐκ Σκαπτῆς Ὕλης	ἐν Σκαπτῇ Ὕλῃ
	11.	τὸ ἐπίπαν	τοεπίπαν	τοεπίπαν
	13.	τὸ ἐπίπαν	τοεπίπαν	τοεπίπαν
47.	4.	τὸ οὔνομα	τὸ οὔνομα	τοὔνομα
	5.	Φοινικικὰ	Φοινικικὰ	Φοινικὰ
	8.	μέν νυν ἔστι	μέν νύν ἐστι	μέν νύν ἐστι
49.	3.	ἐδίδοσαν	ἔδοσαν	ἔδοσαν
	4.	δὲ οἱ νησιῶται,	δὲ νησιῶται	δὲ νησιῶται
	4.	ἀπικοίατο	ἀπικέατο	ἀπικέατο
	7.	σφίσι ἔχοντας	σφίσι ἔχοντας	σφίσι ἐπέχοντας
50.	6.	Κρῖος	Κρῖος	Κριὸς
	12.	Κρῖον	Κρῖον	Κριὸν
	14.	Κριὲ,	Κρῖε,	Κριὲ,
51.	2.	διέβαλλε	διέβαλε	διέβαλε
52.	24.	ἴσσον	ἴσσον	ἧσσον
	29.	κατὰ τὰ αὐτὰ	κατὰ ταυτὰ	κατὰ ταυτὰ
	33.	οἶδε·	οἶδε·	εἶδε·
	36.	κατὰ τὰ αὐτὰ	κατὰ ταυτὰ	κατὰ ταυτὰ
	37.	εἰδυῖαν	εἰδυίην	εἰδυίην
53.	1.	Ταῦτα μὲν Λακεδαιμόνιοι	Λακεδαιμόνιοι μὲν ταῦτα	Λακεδαιμόνιοι μὲν ταῦτα
	2.	κατὰ ταὐτὰ λεγόμενα ὑπὸ Ἑλλήνων	κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπ' Ἑλλήνων,	κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπ' Ἑλλήνων,
	5.	ὑπὸ Ἑλλήνων,	ὑπ' Ἑλλήνων,	ὑπ' Ἑλλήνων,
	11.	εἴρηταί μοι.	εἰρέαταί μοι·	εἴρηταί μοι.
55.	1.	ὅ τι δὲ,	ὅτι δὲ	ὅτι δὲ
58.	1.	ζῶσι τοῖσι βασιλεῦσι	ζῶσι βασιλεῦσι	ζῶσι βασιλεῦσι
	11.	τῷ αὐτῷ	τὠϋτῷ	τὠϋτῷ
	16.	εἱλωτέων καὶ αὐτέων Σπαρτιητέων ἐπεὰν	εἱλωτέων ἐπεὰν	εἱλωτέων, καὶ αὐτέων Σπαρτιητέων ἐπεὰν
	18.	κόπτονταί τε τὰ μέτωπα προθύμως,	κόπτονταί τε προθύμως,	κόπτονταί τε τὰ μέτωπα προθύμως,
59.	5.	προσοφειλόμενον φόρον μετίει	προοφειλόμενον φόρον μετιεῖ	προοφειλόμενον φόρον μετιεῖ
60.	3.	πατρωΐας	πατρωΐας	πατρῴας
	5.	ἐπιθέμενοι	ἐπιτιθέμενοι	ἐπιτιθέμενοι
61.	9.	τούτων εἶναι	τούτου εἶναι	τούτου εἶναι

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
61. 27.	οἱ δεῖξαι·	οἱ δέξαι·	οἱ δεῖξαι·
29.	ἐπιδεῖξαι.	ἐπιδέξαι·	ἐπιδεῖξαι·
31.	δεῖξαι	δέξαι	δεῖξαι
62. 13.	τὰ ἄλλα, ἔφη,	τὰ ἄλλα ἔφη	τἄλλα ἔφη
63. 10.	τὸ παραυτίκα	τοπαραυτίκα	τοπαραυτίκα
65. 13.	κατόμνυται	κατόμνυται	κατώμνυται
18.	ἀπόμοσε,	ἀπόμοσε,	ἀπώμοσε,
18.	ἑωυτοῦ μιν εἶναι.	ἑωυτοῦ μιν εἶναι.	ἑωϋτοῦ εἶναι·
22.	τότε ἔτυχον	τότε ἔτυχον	τότε ἐτύγχανον
67. 1.	Δημαρήτου τὴν	τὴν Δημαρήτου	τὴν Δημαρήτου
16.	Διῒ βοῦν·	Διῒ βῶν·	Διῒ βῶν·
68. 10.	Ἐγὼ ὦν σε	ἐγὼ ὦν σε	ἐγὼ δέ σε ὦν
12.	εἴ περ	εἴπερ	εἴπερ
69. 15.	τοῦ ἡρωΐου	τοῦ ἡρωΐου	τοῦ ἡρῴου
25.	οὐδέ κω	οὐδέκω	οὐδέκω
30.	ὡς ἀνοίη	ὡς ἀγνοίη	ὡς ἀνοίη
70. 8.	ἀπαιρέοντο.	ἀπαιρέονται.	ἀπαιρέονται.
71. 3.	Κυνίσκον μετεξέτεροι Σπαρτιητέων	Σπαρτιητέων μετεξέτεροι Κυνίσκον	Σπαρτιητέων μετεξέτεροι Κυνίσκον
72. 6.	χειρίδι πλέῃ ἀργυρίου,	χειρίδι πλέῃ ἀργυρίου,	χειρὶ διπλῇ ἀργυρίου,
73. 10.	εἶχον	ἔσχον	ἔσχον
74. 10.	ὑπ' Ἀρκάδων	ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων	ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων
75. 10.	τὰ πρῶτα	ταπρῶτα	ταπρῶτα
77. 3.	κέεται Σήπεια οὔνομα,	κέεται Σήπεια τοὔνομα,	κέεται ἡ Σίπεια τοὔνομα,
13.	καὶ ἐπεσσομένων	καὶ ἐπεσσομένων	καὶ ἐπ' ἐσσομένων
79. 3.	λέγων τῶν Ἀργείων τοὺς ἐν τῷ ἱρῷ ἀπεργμένους·	λέγων τοὺς ἐν τῷ ἱρῷ ἀπεργμένους τῶν Ἀργείων·	λέγων τοὺς ἐν τῷ ἱρῷ ἀπεργμένους τῶν Ἀργείων·
81. 3.	αὐτὸς λαβὼν	αὐτέων λαβὼν	αὐτέων λαβὼν
82. 15.	δὲ στηθέων	στηθέων δὲ	στηθέων δὲ
84. 9.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
85. 9.	ἐν Σπάρτῃ	ἐν τῇ Σπάρτῃ	ἐν τῇ Σπάρτῃ
17.	ἐπισπόμενον	ἐπισπόμενον	ἐπισπώμενον
86. 21.	βουλόμενος δικαιοσύνης	δικαιοσύνης βουλόμενος	δικαιοσύνης βουλόμενος
44.	καὶ, εἴ γε	καὶ εἴγε	καὶ εἴγε
54.	ληΐσσασθαι.	ληΐσσασθαι.	ληΐσασθαι.
58.	ὀλέσει	ὀλέσει	ὀλέσῃ
62.	Ἴσον δύνασθαι.	Ἴσον δύνασθαι.	Ἴσον δύναται.
65.	ὧδε, ὦ Ἀθηναῖοι,	ὧδε, ὦ Ἀθηναῖοι,	ὦ Ἀθηναῖοι, ὧδε
90. 4.	ἕσποντο,	ἕσποντο,	εἵποντο,
95. 14.	ἐμοὶ δοκέειν	ἐμοὶ δοκέειν,	ἐμοὶ δοκέει
97. 5.	τῇ Ῥηνέῃ·	τῇ Ῥηνέῃ·	τῇ Ῥηναίῃ·
8.	ἐπὶ τοσοῦτό γε φρονέω,	ἔτι τοιαῦτα φρονέω,	ἔτι τοσαῦτο φρονέω
98. 8.	Ἀρταξέρξεω	Ἀρτοξέρξεω	Ἀρτοξέρξεω
14.	τὸ πρὶν	τοπρὶν	τοπρὶν
101. 2.	Ταμύνας,	Ταμύνας,	τέμενος,
3.	δὲ ταῦτα	δὲ ἐς ταῦτα	δὲ ἐς ταῦτα
102. 7.	ὁ Πεισιστράτεω.	ὁ Πεισιστράτεω.	ὁ Πεισιστράτου.
104. 7.	τὸ ἐνθεῦτέν μιν	τοενθεῦτέν μιν	τοενθεῦτέν μιν
105. 7.	τὸ οὔνομα	τοὔνομα	τοὔνομα
105. 9.	εὔνου Ἀθηναίοισι, καὶ πολλαχῇ γενομένου ἤδη σφίσι χρησίμου,	εὔνου Ἀθηναίοισι, καὶ πολλαχῇ γενομένου ἤδη σφι χρησίμου,	εὔνου ἤδη Ἀθηναίοισι, καὶ πολλαχοῦ γενομένου σφίσι χρησίμου,
106. 2.	ὅτε πέρ οἱ	ὅτεπέρ οἱ	ὅτεπέρ οἱ
9.	λογίμη	λογίμῳ	λογίμῳ
11.	τὸ παραυτίκα	τοπαραυτίκα	τοπαραυτίκα
107. 11.	ἐκβάντας τε ἐς γῆν	ἐκβάντας δὲ ἐς τὴν γῆν	ἐκβάντας δὲ ἐς τὴν γῆν
18.	παραστάτας·	παρεστεῶτας,	παρεστεῶτας,
109. 7.	τὸ παλαιὸν	τοπαλαιὸν	τοπαλαιὸν
12.	μνημόσυνα	μνημόσυνα	μνημόσυνον

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
109.	13.	οἷα οὐδὲ	οἷα οὐδὲ	οἷον οὐδὲ
	33.	δὲ τὴν τῶν	δὲ τῶν	δὲ τῶν
	33.	συμβολὴν	συμβουλὴν	συμβολὴν
110.	4.	ἔφερε	ἔφερε	ἐφέρετο
	5.	αὐτῶν	αὐτέων	αὐτῶν
	6.	οὔ τι κω	οὔτι κω	οὔτι κω
111.	4.	νόμος τότε εἶχε	νόμος τότε εἶχε	νόμος εἶχε
	9.	ἀναγόντων καὶ πανηγύριας	ἀναγόντων καὶ πανηγύριας	ἀναγόντων ἐς πανηγύριας
	11.	γίνεσθαι τὰ ἀγαθὰ	γίνεσθαι ἀγαθὰ	γίνεσθαι ἀγαθὰ
112.	7.	αὐτοὺς ἐόντας ὀλίγους,	αὐτοὺς ὀλίγους,	αὐτοὺς ὀλίγους,
113.	10.	ἐς ὃ ἐπὶ τὴν	ἐς ὃ ἐπὶ τὴν	ἐς ὃ ες τὴν
114.	4.	Κυναίγειρος	Κυνέγειρος	Κυναίγειρος
117.	5.	θῶμα γενέσθαι τοιόνδε·	θώϋμα τοιόνδε γενέσθαι.	θώϋμα τοιόνδε γενέσθαι.
	10.	περὶ τοῦ πάθεος ἤκουσα	ἤκουσα περὶ τοῦ πάθεος	ἤκουσα περὶ τοῦ πάθεος
119.	13.	ἀρύσσονται	ἀρύσονται	ἀρύσονται
120.	7.	αἰνέοντες	αἰνέσαντες	αἰνέσαντες
121.	1.	Θῶμα	Θώϋμα	Θώϋμα
	9.	καὶ τὰ ἄλλα τὰ	καὶ τὰ ἄλλα τὰ	καὶ τἄλλα τὰ
123.	2.	ἧσσον	ἶσσον	ἧσσον
	2.	θῶμα	θώϋμα	θώϋμα
	9.	ὑπολοίπους	λοιποὺς	λοιποὺς
124.	1.	ἐπιμεμφόμενοι Ἀθηναίων	ἐπιμεμφόμενοι τῶν Ἀθηναίων	ἐπιμεμφόμενοι τῶν Ἀθηναίων
125.	5.	ἀπικνεομένοισι	ἀπικομένοισι	ἀπικομένοισι
	16.	πρῶτα	πρῶτα	πρῶτον
	23.	ἐξόγκωτο.	ἐξόγκωτο.	ἐξώγκωτο.
127.	4.	Σιρίτης Δάμασος, Ἀμύριος	Σιρίτης Δάμασος Ἀμύριος	Σιρίτης Δάμας ὁ Σαμύριος
	22.	Ἀθηνέων .	Ἀθηνέων	Ἀθηναίων
128.	8.	συνεστίη	συνεστοῖ	συνεστίη
	11.	Ἀθηνέων	Ἀθηνέων	Ἀθηναίων
	13.	ἀνέκαθε	ἀνέκαθεν	ἀνέκαθεν
129.	6.	ἔριν εἶχον	εἶχον ἔριν	εἶχον ἔριν
	8.	ἐκέλευέ οἱ τὸν αὐλητὴν αὐλῆσαι ἐμμέλειαν·	ἐκέλευσε τὸν αὐλητὴν αὐλῆσαί οἱ ἐμμέλειαν·	ἐκέλευσε τὸν αὐλητὴν αὐλῆσαί οἱ ἐμμέλειαν·
	10.	ὀρχήσατο.	ὀρχήσατο.	ὠρχήσατο.
	10.	ὀρχέετο·	ὀρχέετο·	ὠρχέετο·
	12.	ἐκέλευέ τινα	ἐκέλευσε οἵ τινα	ἐκέλευσε οἵ τινα
	14.	ὀρχήσατο	ὀρχήσατο	ὠρχήσατο
	18.	γαμβρὸν ἄν οἱ	γαμβρόν οἱ	γαμβρὸν ἄν οἱ
	23.	ἀπορχήσαό γε	ἀπορχήσαό γε	ἀπωρχήσαό γε
130.	4.	οἷόν τε εἴη,	οἷόν τ' εἴη,	οἷόν τ' εἴη,
131.	1.	κρίσιος	κρίσιος	κρίσει
133.	3.	τριήρεϊ	τριήρεϊ	τριήρεσι
	11.	ἀπαναστήσειν	ἀπαναστήσειν	ἀπονοστήσειν
	12.	δώσουσι	δώσουσι	δώσωσι
	13.	διαφυλάξουσι	διαφυλάξουσι	διαφυλάξωσι
134.	6.	ταύτην ἐλθοῦσαν	ταύτην δὲ ἐλθοῦσαν	ταύτην ἐλθοῦσαν
	10.	ἐόντα, τὸ ἕρκος	ἐόντα, τὸ ἕρκος	ἐόντα, ἕρκος
	12.	ὅ τι δὴ	ὁτιδὴ	ὁτιδὴ
	13.	εἴ τε κινήσοντά τι	εἴτε κινήσοντά τι	εἴτε κινήσοντά τι
	14.	εἴ τε ὅ τι δή ποτε	εἴτε ὁτιδή ποτε	εἴτε ὁτιδή ποτε
135.	4.	δηϊώσας	δηϊώσας	δηώσας
136.	3.	ὑπαγαγὼν	ὑπαγαγὼν	ἀγαγὼν
	5.	εἵνεκεν.	εἵνεκεν.	εἵνεκα.
	8.	ἐν Μαραθῶνι γενομένης πολλὰ	ἐν Μαραθῶνι πολλὰ	ἐν Μαραθῶνι πολλὰ
	14.	ταλάντοισι,	τάλαντα,	ταλάντοισι,
137.	2.	ἐκ τῆς	ἐκτὸς	ἐκτὸς
	3.	ἐξεβλήθησαν	ἐξελάθησαν	ἐξελάθησαν
	7.	σφισι ὑπὸ	σφισι ὑπὸ	σφίσι αὐτοῖσι ὑπὸ

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
137. 17.	θυγατέρας τε καὶ τοὺς παῖδας ἐπ' ὕδωρ	θυγατέρας ἐπ' ὕδωρ	θυγατέρας τε καὶ παῖδας ἐπ' ὕδωρ
23.	φανῆναι ἐπ' αὐτοφώρῳ.	ἐπ' αὐτοφώρῳ φανῆναι.	ἐπ' αὐτοφώρῳ φανῆναι.
24.	τοσούτῳ	τοσοῦτο	τοσοῦτο
138. 4.	στησάμενοι,	στησάμενοι,	κτησάμενοι,
15.	πολλὸν	πολλὸν	πολλῷ
17.	εἰ δὴ	εἰ δὴ	εἰ δὲ δὴ
139. 4.	πρὸ τοῦ.	προτοῦ.	προτοῦ.
140. 1.	τοιαῦτα.	τοιαῦτα.	τοσαῦτα·
2.	ἡ ἐν Ἑλλησπόντῳ	ἡ ἐν Ἑλλησπόντῳ	ἡ ἐπ' Ἑλλησπόντῳ
3.	Κιμῶνος,*	Κίμωνος,	Κίμωνος,
5.	ἐς Λῆμνον,	ἐς τὴν Λῆμνον,	ἐς τὴν Λῆμνον,
10.	αὐτοὶ	οὗτοι	οὗτοι

POLYMNIA VII.

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
1. 11.	καταλεγομένων τε τῶν·	καταλεγομένων τῶν	καταλεγομένων τῶν
12.	στρατευσομένων,	στρατευσομένων,	στρατευομένων,
13.	Τετάρτῳ δὲ ἔτεϊ	τετάρτῳ ἔτε	τετάρτῳ ἔτεϊ
2. 10.	ὁ μὲν Ἀρταβαζάνης,	ὁ μὲν Ἀρτοβαζάνης,	ὁ μὲν γὰρ Ἀρτοβαζάνης,
3. 7.	συνεβούλευε	συνεβούλευσε	συνεβούλευε
18.	δοκέει δέ μοι,	δοκέειν δ' ἐμοὶ,	δοκέει δέ μοι,
4. 2.	ὅρμητο	ὅρμητο	ὥρμητο
5.	ἕξ τε καὶ τριήκοντα ἔτεα,	ἔτεα ἕξ τε καὶ τριήκοντα,	ἔτεα ἕξ τε καὶ τριήκοντα,
5. 7.	οἰκός ἐστι	εἰκός ἐστι	εἰκός ἐστι
8.	δοῦναι δίκας	δοῦναι δίκας	δοῦναι δίκην
9.	τά περ	τάπερ	τάπερ
14.	τοῦ δὲ λόγου	τοῦδε δὲ τοῦ λόγου	τοῦδε δὲ τοῦ λόγου
6. 12.	προσορέγοντό οἱ,	προσωρέγοντό οἱ,	προσωρέγοντό οἱ,
16.	Πεισιστράτου	Πεισιστρατίδεω	Πεισιστρατίδεω
21.	τὰ μάλιστα	ταμάλιστα	ταμάλιστα
26.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
28.	Πεισιστρατίδαι καὶ οἱ Ἀλευάδαι γνώμας	Πεισιστρατίδαι καὶ οἱ Ἀλευάδαι γνώμας	Πεισιστρατίδαι γνώμας
7. 3.	θάνατον τὸν Δαρείου	θάνατον Δαρείου	θάνατον Δαρείου
8. 6.	οὔ τ'	οὔτ'	οὔτ'
17.	λείψομαι	λείψωμαι	λείψωμαι
18.	προσκτήσομαι	προσκτήσωμαι	προσκτήσωμαι
20.	ἡμῖν τε προσγινόμενον	ἡμῖν προσγινόμενον	ἡμῖν τε προσγινόμενον
21.	παμφορωτέρην τε·	παμφορωτέρην δέ·	παμφορωτέρην δέ·
26.	τιμωρήσομαι	τιμωρήσωμαι	τιμωρήσωμαι
36.	δὲ, ἡμέας οἷα	δὲ, ἡμέας οἷα	δὲ, ὑμέας οἷα
39.	ἐπ' αὐτοὺς	ἐπ' αὐτέους	ἐπ' αὐτέους
43.	γῆν τὴν Περσίδα	γῆν τὴν Περσίδα	γῆν τε τὴν Περσίδα
45.	ὅμουρον ἐοῦσαν	ὁμουρέουσαν	ὁμουρέουσαν
9. 7.	Αἰθίοπας τε καὶ	Αἰθίοπας καὶ	Αἰθίοπας καὶ
21.	οὐδεὶς ἀντιώθη	οὐδεὶς ἀντιώθη	οὐδεὶς ἠντιώθη

* Mendum tantum typographicum est Κιμῶνος. ED.

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
9. 38.	πόλεμον προσφέρων,	πόλεμον προσφέρων,	πόλεμον προφέρων,
43.	τὰ πολεμήϊα.	τὰ πολεμήϊα.	τὰ πολέμια·
10. 17.	πολλὸν ἀμείνονας	πολλὸν ἔτι ἀμείνονας	πολλὸν ἀμείνονας
22.	καὶ δὴ καὶ	καὶ δὴ	καὶ δὴ καὶ
27.	οὐκ ὦν	οὔκων	οὔκων
32.	ταῦτα συμβάλλομαι.	συμβάλλομαι ταῦτα·	συμβάλλομαι ταῦτα·
37.	ἐπιτέτραπτο	ἐπιτέτραπτο	ἐπετέτραπτο
43.	μὴ βούλευ ἐς	μὴ βούλεο ἐς	μὴ βουλεύεο ἐς
45.	τὸν σύλλογον τόνδε	τὸν σύλλογον τῶνδε	τὸν σύλλογον τόνδε
45.	αὖτίς τε,	αὖτις δὲ	αὖτίς τε,
49, 52.	ἧσσον	ἕσσον	ἧσσον
61.	μέγα ὁ θεὸς ἄλλον	ἄλλον μέγα ὁ θεὸς	ἄλλον μέγα ὁ θεὸς
11. 9.	Ἀριαράμνεω	Ἄρμνεω	Ἄρμνεω
12. 10.	Πέρσας στρατόν;	Πέρσῃσι στρατόν;	Πέρσας στρατόν;
13. 2.	συναλίσας τοὺς καὶ πρότερον	συναλίσας τοὺς αὐτοὺς τοὺς καὶ πρότερον	συναλίσας τοὺς καὶ πρότερον
6.	οὔ κω	οὔκω	οὔκω
10.	χρεόν.	χρεών·	χρεών·
11.	μεταδεδογμένον	μεταδεδογμένον	μεταδεδογμένῳ
14. 2.	τῷ Ξέρξῃ κατυπνωμένῳ ἔλεγε	ἔλεξε τῷ Ξέρξῃ κατυπνωμένῳ	ἔλεξε τῷ Ξέρξῃ κατυπνωμένῳ
6.	ἥν περ	ἥνπερ	ἥνπερ
7.	αὐτέων ἀνασχήσειν·	αὐτέων προσδόκα ἀνασχήσειν·	αὐτέων ἀνασχήσει.
15. 4.	τὸ παραυτίκα	τοπαραυτίκα	τοπαραυτίκα
14.	τὠυτὸ τοῦτο ὄνειρον, ὁμοίως καὶ ἐμοὶ	τὠϋτὸ ὄνειρον, ὁμοίως καὶ ἐμοὶ	τὠϋτὸ ὄνειρον, ὁμοίως καὶ ὡς ἐμοὶ
16. 8.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ
12.	τοσοῦτο	τοσοῦτον	τοσοῦτον
16.	τοιουτέων προκειμενέων γνωμέων,	τουτέων προκειμενέων τῶν γνωμέων	τουτέων προκειμενέων τῶν γνωμέων
21.	ταῦτά ἐστι, ὦ παῖ, θεῖα.	ταῦτά ἐστι, θεῖα, ὦ παῖ.	ταῦτά ἐστι, θεῖα, ὦ παῖ.
26.	πρὸ τοῦ	προτοῦ	προτοῦ
30.	φανήτω	φανήσεται	φανήσεται
32.	ἢ οὐ καὶ	ἢ οὐκὶ	ἢ οὐκὶ
33.	εἴ περ	εἴπερ	εἴπερ
40.	ἐπιφοιτήσει, τοῦτο ἤδη μαθητέον ἔστι.	ἐπιφοιτήσει τοῦτο, μετιτέον ἤδη ἔσται.	ἐπιφοιτήσει· τοῦτο μαθητέον
43.	ἀλλ' ἤδη δεῖ ἐμὲ ἐν κοίτῃ τῇ σῇ κατυπνῶσαι,	ἀλλ' ἤδη δεῖ ἐμὲ ἐν κοίτῃ τῇ σῇ κατυπνῶσαι,	ἤδη ἵημι ἐν κοίτῃ τῇ σῇ κατυπνῶσαι,
17. 3.	ἱζόμενος ἐς	ἱζόμενος ἐς	ἑζόμενος ἐς
7.	Ἆρα σὺ δὴ κεῖνος εἶς ὁ	Σὺ δὴ κεῖνος εἶς ὁ	Ἆρα σὺ δὴ κεῖνος ἧς ὁ
10.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
18. 1.	τὸ ὄνειρον	τὸ ὄνειρον	τὸν ὄνειρον
8.	ἡσσόνων	ἑσσόνων	ἡσσόνων
20.	ἐκ σέο	ἐκ σεῦ	ἐκ σέο
22.	ἐνδεήσει	ἐνδεήσει	ἐνδεήσῃ
22.	τουτέων δὲ λεχθέντων,	τουτέων δὲ λεχθέντων,	τουτέων λεχθέντων,
21. 1.	καὶ οὐδ' εἰ ἕτεραι	οὐδ' ἕτεραι	οὐδ' ἕτεραι
22. 3.	μάλιστα τὰ ἐς	μάλιστα ἐς	μάλιστα ἐς
23. 3.	ἐγένετο	ἐγένετο	ἐγίνετο
11.	τοῦ κάτω κατὰ τὰ	τοῦ κάτω τὰ	τοῦ κάτω τὰ
15.	ἐπέβαλλε, ὄρυσσον,	ἐπέβαλε, ὄρυσσον,	ἐπέβαλε, ὤρυσσον,
25. 1.	παρασκευάζετο	παρασκευάζετο	παρεσκευάζετο
26. 3.	ἐκ Κριτάλλων	ἐκ Κριτάλων	ἐκ Κριτάλων
9.	οὐδὲ γὰρ ἀρχὴν	οὐδὲ γᾶρ ἀρχὴν	οὐδὲ ἀρχὴν
28. 12.	δ' ἐμοὶ ἀπὸ	δ' ἐμοὶ ἀπὸ	δέ μοι ἀπὸ
13.	γεωπεδίων	γεωπέδων	γεωπέδων
29. 7.	ἐξεινίσας	ξεινίσας	ξεινίσας
15.	τά περ	τάπερ	τάπερ

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
30.	6.	ὡς πέντε μάλιστά κη	ὡς μάλιστά κη πέντε	ὡς μάλιστά κη πέντε
31.	6.	μέλι ἐκ μυρίκης τε καὶ πυροῦ ποιεῦσι·	ἐκ μυρίκης τε καὶ πυροῦ μέλι ποιεῦσι·	ἐκ μυρίκης τε καὶ πυροῦ μέλι ποιεῦσι·
32.	6.	τῶνδε δὲ εἵνεκα τὸ δεύτερον	τῶν δὲ εἵνεκα τοδεύτερον	τῶνδε δὲ εἵνεκα τοδεύτερον
	7.	οὐκ ἔδοσαν Δαρείῳ πέμψαντι	οὐκ ἔδοσαν Δαρείῳ πέμψαντι	οὐκ ἔπεμψαν Δαρείῳ πέμψαντι
33.	8.	προσδιεπασσάλευσαν·	διεπασσάλευσαν·	προσδιεπασσάλευσαν·
	10.	ἀθέμιστα	ἀθέμιτα	ἀθέμιστα
35.	11.	ἐόντι δολερῷ	ἐόντι δολερῷ	ἐόντι καὶ δολερῷ
36.	10.	εἵνεκεν τῶν	εἵνεκεν τῶν	εἵνεκα τῶν
	13.	καὶ [τριηρέων] τριχοῦ,	καὶ [τριηρέων] τριχοῦ,	καὶ τριχοῦ,
	19.	μὲν ἡ αὐτὴ	μὲν ἦν ἡ αὐτὴ	μὲν ἦν αὐτὴ
37.	5.	ἄγγελτο·	ἄγγελτο,	ἠγγέλλετο,
	12.	οἱ δὲ ἔφραζον	οἱ δὲ ἔφραζον	οἱ δὲ ἔφασαν
38.	7.	χρηΐσειν	χρηΐσειν	χρήσειν
	8.	καὶ διαγορεύειν	καὶ δὴ ἀγορεύειν	καὶ δὴ ἀγορεύειν
	14.	στρατηΐης τὸν	στρατηΐης τὸν	στρατιῆς τὸν
	16.	ἄγευ	ἄγε	ἄγε
39.	13.	ἐτράπευ,	ἐτράπευ,	ἐτράπεο,
	20.	ἐπὶ δεξιὰ τῆς ὁδοῦ,	ἐπὶ δεξιὰ τῆς ὁδοῦ,	ἐπὶ τὰ δεξιὰ τῆς ὁδοῦ,
40.	19.	παραβεβήκεε	παραβεβήκεε	παριβεβήκεε
41.	10.	συνεκλήϊον	συνεκλήϊον	συνέκλῃον
	15.	διελέλειπτο	διελείπετο	διέλειπε
44.	7.	γινομένην	γινομένην	γενομένην
46.	1.	τὸ πρῶτον	τοπρῶτον	τοπρῶτον
	3.	οὗτος 'ὠνὴρ	οὗτος ὢν ὡ'νὴρ	οὗτος ὡ'νὴρ
47.	3.	οἵην περ	οἵηνπερ	οἵηνπερ
	4.	κακῶν μεμνεώμεθα,	κακῶν μεμνεώμεθα,	κακῶν μεμνώμεθα,
48.	2.	εἶναι δύο μοι	μοι εἶναι δύο	μοι εἶναι δύο
49.	2.	ἔχοι,	ἔχει,	ἔχει,
	3.	ἥν τε	ἢν δὲ	ἢν δὲ
	11.	κομίεαι	κομίζεαι	κομίζεαι
	16.	εἰ ἐθέλοι	εἰ ἐθέλει	εἰ ἐθέλει
	18.	προβαίνῃς	προβαίνῃς	προβαίνοις
	22.	'Ανὴρ δὲ	ἀνὴρ δὴ	ἀνὴρ δὴ
50.	9.	ἀποδέξεις,	ἀποδέξεις,	ἀποδέξῃς,
	12.	ἐόντα, ὅκως χρὴ,	ἐόντα κῶς χρὴ	ἐόντα κῶς χρὴ
	14.	τὸ ἐπίπαν	τοεπίπαν	τοεπίπαν
	19.	χρεόμενοι	χρεώμενοι	χρεώμενοι
	27.	παθόντες οὐδέν.	οὐδὲν παθόντες.	οὐδὲν παθόντες.
	28.	φορβὴν φερόμενοι πορευόμεθα·	φορβὴν φερόμενοι πορευόμεθα·	φορβὴν φερόμεθα πορευόμενοι·
51.	5.	πλὴν 'Αθηναίων	πλὴν 'Αθηνέων	πλὴν 'Αθηναίων
52.	3.	φοβέαι μὴ μεταβάλωσι·	φοβέεαι μὴ μεταβάλλωσι·	φοβέεαι μὴ μεταβάλλωσι·
	11.	Οὕτω μηδὲ	Οὕτω μηδὲ	Οὕτω δὲ μηδὲ
53.	4.	χρήζων	χρηΐζων	χρήζων
	9.	Τῶνδε δὲ εἵνεκα	τῶν δὲ εἵνεκα	Τῶνδε δὲ εἵνεκα
54.	1.	παρασκευάζοντο	παρασκευάζοντο	παρεσκευάζοντο
	11.	ξίφος, τὸν ἀκινάκην	ξίφος, τὸν ἀκινάκην	ξίφος, τὸ ἀκινάκην
57.	3.	καί περ	καίπερ	καίπερ
	4.	τῇδε ἐγένετο,	τῇδε τοῦτο ἐγένετο,	τῇδε ἐγένετο,
	7.	ἑωυτοῦ	ἑωϋτῷ	ἑωϋτοῦ
58.	2.	τὸ πρόσω	τοπρόσω	τοπρόσω
59.	7.	καὶ ἐναριθμῆσαι	καὶ ἐναριθμῆσαι	καὶ ἐξαριθμῆσαι
	13.	τὸ παλαιὸν	τὸ παλαιὸν	τοπαλαιὸν
62.	7.	αὐτοὶ δὲ περὶ	αὐτοὶ δὲ περὶ	αὐτοὶ περὶ
64.	5.	ὀξὺ ἀπιγμένας	ὀξὺ ἀπηγμένας	ὀξὺ ἀπιγμένας
	6.	ἐνδεδύκεσαν·	ἐνδεδύκεσαν·	ἐνεδεδύκεσαν
	7.	καὶ ἀξίνας σαγάρις	καὶ σαγάρεις	καὶ ἀξίνας σαγάρεις
66.	2.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
67.	5.	ἐνέπρεπον ἔχοντες·	ἔχοντες ἐνέπρεπον·	ἔχοντες ἐνέπρεπον·
68.	2.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ
69.	5.	ὀϊστοὺς μικρούς·	ὀϊστοὺς σμικρούς.	ὀϊστοὺς μικρούς·
	10.	γύψῳ ἰόντες ἐς μάχην,	ἰόντες ἐς μάχην γύψῳ·	ἰόντες ἐς μάχην γύψῳ·
	12.	ἦρχε Ἀρσάμης,	ἦρχε Ἀρσάμης	ἦρχε Ἀρσάνης
	16.	ἦρχε Ἀρσάμης.	ἦρχε Ἀρσάμης.	ἦρχε Ἀρσάνης.
70.	1.	ἀπὸ ἡλίου	ἀπ' ἡλίου	ἀπ' ἡλίου
	7.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ
71.	1.	σκυτίνην ἤϊσαν	σκυτίνην ἤϊσαν	σκυτίνην ἔσαν
72.	10.	Γωβρύης ὁ Δαρείου	Γωβρύης ὁ Δαρείου	Βρύης ὁ Δαρείου
74.	2.	Μηΐονες	Μηΐονες	Μηόνες
76.	2.	δύο λυκοεργέας	δύο λυκιοεργέας	δύο λυκεργέας
77.	1.	Μηΐονες	Μηΐονες	Μηόνες
78.	4.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ
79.	4.	ὠμοβοΐνας σμικρὰς,	ὠμοβοΐνας σμικρὰς,	ὠμοβοΐνας μικρὰς,
	7.	κατά περ Κόλχοι ὁπλισμένοι	κατάπερ Κόλχοι ὁπλισμένοι	κατάπερ Κόλχοι ὡπλισμένοι
85.	3.	τῆς τε Περσικῆς καὶ	τῆς Περσικῆς τε καὶ	τῆς τε Περσικῆς καὶ
86.	1.	τήν περ	τήνπερ	τήνπερ
	7.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ
	8.	αὔτως Κάσπειροι	αὔτως Κάσπειροι	αὔτως Κάσπιοι
	10.	τὴν αὐτὴν ἣν καὶ	τὴν αὐτὴν καὶ	αὐτὴν, ἣν καὶ
87.	1.	ἵππευεν.	ἵππευεν.	ἱππεύει·
	3.	ἱππέες ἐτετάχατο	ἱππέες ἐτετάχατο	ἱππέες ἐπετεταχάτο
	4.	ἔσχατοι ἐπετετάχατο.	ἔσχατοι ἐπετετάχατο.	ἔσχατοι ἐτετάχατο·
88.	3.	καταλέλειπτο	καταλέλειπτο	κατελέλειπτο
	4.	ἐνέπε ἀνεθέλητον.	ἐνέπε ἀνεθέλητον.	περιέπεσε ἀνεθέλητον.
	10.	ἐν τῷ περ	ἐν τῷπερ	ἐν τῷπερ
89.	8.	τὸ παλαιὸν	τοπαλαιὸν	τοπαλαιὸν
	10.	οἰκέουσι τὰ παρὰ	οἰκέουσι τὰ παρὰ	οἰκέουσι τὸ παρὰ
	15.	καὶ τύκους	καὶ τύκους	καὶ τύχους
90.	4.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ
91.	3.	ὠμοβοέης	ὠμοβοέης	ὠμοβοΐης
	6.	τὸ παλαιὸν	τοπαλαιὸν	τοπαλαιὸν
93.	4.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ
95.	4.	οἱ δυωδεκαπόλιες	αἱ δυώδεκα πόλιες	αἱ δυώδεκα πόλεις
	6.	τὸ πάλαι	τοπάλαι	τοπάλαι
	10.	λοιποὶ οἱ ἐκ τοῦ	λοιποὶ οἱ ἐκ τοῦ	λοιποὶ ἐκ τοῦ
98.	2.	ἔσαν οἱ ὀνομαστότατοι·	ἔσαν οἱ ὀνομαστότατοι·	ἔσαν ὀνομαστότατοι·
	6.	τε ὁ Χέρσιες,	τε Χέρσιος,	τε Χέρσιος,
99.	3.	θῶμα	θῶϋμα	θῶϋμα
	7.	ἐούσης οἱ ἀναγκαίης.	ἐούσης οἱ ἀναγκαίης.	ἐούσης ἀναγκαίης.
	13.	νέας εὐδοξοτάτας	νέας εὐδοξοτάτας	νέας ἐνδοξοτάτας
100.	1.	ἠρίθμησέ τε	ἠριθμήθη τε	ἠρίθμησέ τε
	3.	ἐπὶ ἅρματος παρὰ	ἐπ' ἅρματος παρ'	ἐπ' ἅρματος παρ'
	10.	ὁμοίως ὡς καὶ	ὁμοίως καὶ	ὁμοίως ὡς καὶ
101.	4.	ἡδύ τι ἐστὶ	ἡδύ ἐστι	ἡδύ τι ἐστὶ
	7.	λόγους ἀπικνεομένων,	λόγους ἀπικομένων,	λόγους ἀπικνεομένων,
	10.	ὡς ἐγὼ δοκέω,	ὡς ἐγὼ δοκέω,	ὡς δοκέω ἐγὼ,
	17.	χρήσασθαι ἐκέλευε,	χρήσασθαι ἐκέλευε,	χρῆσθαι ἐκέλευε,
102.	2.	διαχρήσασθαι	χρήσασθαι	διαχρήσασθαι
	7.	διαχρεωμένη	διαχρεομένη	διαχρεωμένη
	8.	πάντας Ἕλληνας	πάντας τοὺς Ἕλληνας	πάντας Ἕλληνας
103.	3.	μαχήσασθαι· ἄγε, εἰπέ μοι, οὐ φὴς	μαχέσασθαι! ἄγε, εἰπέ μοι, οὐ φὴς	μαχέσασθαι; ἄγε, εἰπέ μοι, σὺ φὴς
	5.	ὧν ἐθελήσεις	ὧν ἐθελήσεις	ὧν ἐθελήσαις
	15.	οὗτος εἰρημένος	οὗτος ὁ εἰρημένος	οὗτος ὁ εἰρημένος
	16.	τῷ οἰκότι.	τῷ εἰκότι·	τῷ εἰκότι·
	20.	περὶ ἕνα	παρὰ ἕνα	περὶ ἕνα

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆPER.	WESSELINGIUS.
103. 25.	ἐλεύθερον,	ἐλεύθερον,	ἐλευθέριον,
104. 7.	πατρώϊα	πατρώϊα	πατρῷα
13.	ἑκών τε εἶναι	ἑκών τε εἶναι	ἑκών γε εἶναι
20.	δεσπότης, νόμος	δεσπότης, ὁ νόμος	δεσπότης, νόμος
106. 5.	Ἀρταξέρξης	Ἀρτοξέρξης	Ἀρτοξέρξης
107. 16.	ταῦτα, ἑωυτὸν ἐπέβαλε	ταῦτα, καὶ ἑωϋτὸν ἐσέβαλε	ταῦτα, καὶ ἑωϋτὸν ἐσέβαλε
108. 13.	Γαλλαϊκὴ,	Γαλαϊκὴ,	Γαλαϊκὴ,
109. 4.	ταύτας δὲ, λίμνας	ταύτας, λίμνας	ταύτας, λίμνας
111. 9.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ
112. 3.	τῶν καὶ ἐνὶ	τῶν δὲ ἐνὶ	τῶν καὶ ἐνὶ
113. 5.	τοῦ περ	τοῦπερ	τοῦπερ
8.	ἐκδιδόντα ἐς	ἐνδιδόντα ἐς	ἐκδιδόντα ἐς
10.	ἐκαλλιρέοντο	ἐκαλλιρέοντο	ἐκαλλιερέοντο
114. 9.	ἑπτὰ Περσέων παῖδας ἐόντων ἐπιφανέων ἀνδρῶν ὑπὲρ ἑωυτῆς	ἑπτὰ Περσέων παῖδας ἐόντων ἐπιφανέων ἀνδρῶν ὑπὲρ ἑωϋτῆς	ἑπτὰ ἐόντων ἐπιφανέων Περσέων παῖδας ὑπὲρ ἑωϋτῆς
121. 3.	πορεύεσθαι τὰς νέας	τὰς νέας πορεύεσθαι	τὰς νέας πορεύεσθαι
123. 2.	Καναστραῖον ἄκρην	Καναστραίην ἄκρην	Καναστραῖον ἄκρην
16.	στρατῷ ὁ πλέος,	στρατῷ ὁ πλόος,	στρατῷ πλόος,
126. 3.	ἐς Ἕλληνας	ἐς τοὺς Ἕλληνας	ἐς τοὺς Ἕλληνας
128. 3.	μεγάθεΐ τε ὑπερμήκεα	μεγάθεΐ ὑπερμήκεα	μεγάθεΐ τε ὑπερμήκεα
11.	ἐσβὰς ἐς	ἐσβὰς δ' ἐς	ἐσβὰς ἐς
11.	τήν περ	τήνπερ	τηνπερ
11.	ὅκως τι	ὅκως τι	ὅκως τοι
129. 1.	ἐστι τὸ παλαιὸν	ἐστὶ τοπαλαιὸν	ἐστὶ τοπαλαιὸν
2.	συγκεκληϊσμένην	συγκεκληϊσμένην	συγκεκλημένην
4.	ἀποκλήει	ἀποκληΐει	ἀποκληΐει
9.	ἐς αὐτὴν καὶ ἄλλων συχνῶν	καὶ ἄλλων συχνῶν ἐς αὐτὴν	καὶ ἄλλων συχνῶν ἐς αὐτὴν
19.	εἶναι ποιέει.	ποιέει εἶναι.	ποιέει εἶναι.
22.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ
23.	ἔσσον ἢ	ἕσσον ἢ	ἧσσον ἢ
28.	καὶ ἂν	καὶ ἂν	κἂν
29.	ποιῆσαι. ἔστι γὰρ σεισμοῦ ἔργον, ὡς ἐμοὶ ἐφαίνετο εἶναι, ἡ διάστασις	ποιῆσαι· ἔστι γὰρ σεισμοῦ ἔργον, ὡς ἐμοὶ ἐφαίνετο εἶναι, ἡ διάστασις	ποιῆσαι. ἔργον γάρ ἐστι σεισμοῦ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, ἡ διάστασις
130. 13.	ἔξω τῶν	ἔσω τῶν	ἔξω τῶν
131. 4.	Περραιβούς.	Περαιβούς.	Περραιβούς.
132. 2.	Περραιβοὶ,	Περαιβοὶ,	Περραιβοὶ,
133. 1.	ἀπέπεμψε ὁ Πέρσης	ἀπέπεμψε ὁ Πέρσης	ἀπέπεμψε Πέρσης
2.	κήρυκας,	κύρυκας,	κύρυκας,
4.	οἱ δὲ ἐς φρέαρ	οἱ δὲ, ἐς φρέαρ	οἱ δ' ἐς φρέαρ
10.	ἐδηϊώθη	ἐδηϊώθη	ἐδηώθη
134. 3.	καὶ ἀπόγονοι Ταλθυβίου,	καὶ ἀπόγονοι Ταλθυβίου,	καὶ ἀπόγονοι, Ταλθυβιάδαι
5.	δέδονται.	δέδονται.	δίδονται.
14.	ποινὴν τίσαι Ξέρξῃ τῶν Δαρείου	ποινὴν τίσειν Ξέρξῃ τῶν Δαρείου	ποινὴν τίσαι Ξέρξῃ τῳ Δαρείου
135. 2.	θώματος	θωΰματος	θωΰματος
6.	ἱστία.	ἱστία.	εἱστία.
6.	εἴρετο λέγων τάδε·	εἴρετο λέγων τάδε·	εἴρετο τάδε·
136. 7.	ἀπεμαχέσαντο τοῦτο,	ἀπεμαχέσαντο τοῦτο,	ἀπεμαχέσαντο τούτῳ
137. 2.	τὸ παραυτίκα, καί περ	τοπαραυτίκα καίπερ	τοῦ παραυτίκα καίπερ
10.	πρὸς βασιλῆα	ἐς βασιλῆα	πρὸς βασιλῆα
139. 3.	τῇ γ' ἐμοὶ	τῇ γ' ἐμοὶ	τῇ γέ μοι
14.	τοῦ βαρβάρου	τῶν βαρβάρων	τοῦ βαρβάρου
17.	ὁρέωντες	ὁρῶντες	ὁρῶντες
24.	τὸ ἀληθές.	τἀληθέος.	τἀληθές.
141. 5.	ἱκετηρίην	ἱκετηρίας	ἱκετηρίην
12.	ταῦτα δὲ λέγουσι	ταῦτα δὲ λέγουσι	ταῦτα λέγουσι
21.	Μηδὲ σύ γ'	Μηδὲ σύ γ'	Μὴ δὲ σύ γ'

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
142.	2.	ἀπαλλάσσοντο	ἀπαλλάσσοντο	ἀπαλλάσσαντο
	4.	καὶ ἄλλαι πολλαὶ	πολλαὶ καὶ ἄλλαι	πολλαὶ καὶ ἄλλαι
	8.	τὸ πάλαι τῶν Ἀθηνέων	τοπάλαι τῶν Ἀθηνέων	τοπάλαι τῶν Ἀθηναίων
143.	6.	ἐόν κως, οὐ κ	ἐόντως, οὐκ	ἐόν κως, οὐκ
145.	1.	τὠυτὸ τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἑλλήνων τῶν τὰ	τὠϋτὸ τῶν Ἑλλήνων τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα τὰ	τὠϋτὸ τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἑλλήνων τῶν τὰ
	15.	γένοιτο	γενοίατο	γένοιτο
	17.	πᾶσι Ἕλλησι.	πᾶσι Ἕλλησι.	πᾶσι τοῖσι Ἕλλησι.
146.	7.	κατακέκριτο	κατακέκριτο	κατεκέκριτο
	15.	ἐπεὰν δὲ ταῦτα	ἐπεὰν δὲ ταῦτα	ἐπὴν δὲ ταῦτα
147.	3.	οὔτε ἂν	οὔτ' ἂν	οὔτ' ἄν
149.	2.	καί περ	καίπερ	καίπερ
	6.	ἀνδρωθέωσι	ἀνδρωθέωσι	ἀνδρεωθέωσι
	6.	μὴ δὲ	μὴ δὲ	μηδὲ
	9.	τὸ λοιπὸν ἔωσι Λακεδαιμονίων	τολοιπὸν ἔωσι τῶν Λακεδαιμονίων	τολοιπὸν ἔωσι τῶν Λακεδαιμονίων
150.	4.	ἥ περ	ἥπερ	ἥπερ
151.	3.	Μεμνονίοισι	Μεμνονίοισι	Μεμνονείοισι
	8.	Ἀρταξέρξεα	Ἀρτοξέρξεα	Ἀρτοξέρξεα
	10.	Ἀρταξέρξεα	Ἀρτοξέρξεα	Ἀρτοξέρξεα
152.	3.	Ἀρταξέρξεα	Ἀρτοξέρξεα	Ἀρτοξέρξεα
	5.	τήν περ	τήνπερ	τήνπερ
	12.	γε μὲν ὦν οὐ	γε μὴν οὐ	γε μὴν οὐ
153.	4.	οἰκήτωρ ἐὼν Γέλης,	οἰκήτωρ ἐὼν Γέλης,	οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ
	17.	Θῶμά μοι	Θώϋμά μοι	Θώϋμά μοι
154.	7.	Παταϊκοῦ, ἦν δορυφόρος	Παταϊκοῦ, τέως ἦν δορυφόρος	Παταϊκοῦ, ὃς ἦν δορυφόρος
	13.	πολέμοισι	πολέμοισι	πολεμίοισι
	15.	Συρηκουσέων,	Συρηκουσίων	Συρηκουσίων
	20.	τὸ ἀρχαῖον.	τοαρχαῖον.	τοαρχαῖον.
156.	2.	μὲν ἐπικρατέων	ἔτι κρατέων	μὲν ἐπικρατέων
	4.	ἔσαν οἱ πάντα	ἔσαν οἱ πάντα	ἔσαν ἅπαντα
	5.	παραυτίκα ἀνά τ'	παραυτίκ' ἀνά τ'	παραυτίκ' ἀνά τ'
	5.	καὶ ἀνέβλαστον.	καὶ ἀνέβλαστον.	καὶ ἔβλαστον.
157.	1.	Τότε δὲ, ὡς	Τότε δ' ὡς	Τότε δ' ὡς
	5.	βάρβαρον. τὸν γὰρ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πάντως κου πυνθάνεαι·	βάρβαρον τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. πάντως γὰρ κου πυνθάνεαι,	βάρβαρον, τὸν γὰρ ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. πάντως κου πυνθάνεαι,
	24.	τὸ ἐπίπαν	τοεπίπαν	τοεπίπαν
158.	9.	ἐπαυρέσιες	ἐπαυρέσιες	ἐπαυρήσιες
159.	4.	ἀπαραιρῆσθαι	ἀπαραιρῆσθαι	ἀπαραιρεῖσθαι
160.	3.	ἐξέφαινε	ἐξέφηνε	ἐξέφηνε
	15.	ἐστι ἀρέσκεσθαι	ἐστι, ἀρκέεσθαι	ἐστι ἀρέσκεσθαι
161.	6.	πέμψεις	πέμψεις	πέμψῃς
	20.	συγχωρήσομεν	συγχωρήσομεν	συγχωρήσωμεν
162.	3.	ὑπιέντες, ἔχειν	ὑπιέντες, ἔχειν	ἐπιέντες ἔχειν
164.	16.	Σικελίην, ἀπὸ πάντα τὰ	Σικελίην ἅπαντα τὰ	Σικελίην, ἀπὸ πάντα τὰ
165.	8.	Σαρδονίων	Σαρδονίων	Σαρδόνων,
167.	2.	εἰκότι χρεωμένων,	εἰκότι χρεωμένων,	εἰκόνι χρεωμένων
	6.	ἐκαλλιρέετο,	ἐκαλλιρέετο,	ἐκαλλιερέετο
	11.	εἴ τε τοιούτῳ,	εἴτε τοιούτῳ,	εἴτε τοιούτῳ,
	11.	εἴ τε ἑτ'ρῳ, ὡς Συρηκούσιοι, Καρχηδόνιοι τοῦτο	εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Συρηκούσιοι, Καρχηδόνιοι τοῦτο	εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Καρχηδόνιοι, τοῦτο
168.	5.	ὑπίσχοντο	ὑπίσχοντο	ὑπέσχοντο
	17.	Ἐποίευν	ἐποίευν	ἐποιέευν
	18.	Πέρσην λέγειν τοιάδε·	Πέρσην λέγειν τοιάδε·	Πέρσην τοιάδε·
	22.	τοι ἀναντιοῦσθαι	τοι ἀναντιοῦσθαι	τοι ἐναντιοῦσθαι
	25.	τά περ	τάπερ	τάπερ
	26.	τῇ περ	τῇπερ	τῇπερ
170.	1.	Μίνων	Μίνω	Μίνεω

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
170.	4.	θεοῦ σφι	θεοῦ σφε	θεοῦ σφι
	14.	Κρητῶν, γενέσθαι Ἰήπυγας Μεσσαπίους, ἀντὶ	Κρητῶν, Ἰήπυγας Μεσσαπίους γενέσθαι, ἀντὶ	Κρητῶν, Ἰήπυγας Μεσσαπίους γενέσθαι, ἀντὶ
	16.	οἰκίσαι,	οἰκίσαι,	οἰκῆσαι
	24.	καταλέλειπτο·	καταλέλειπτο,	κατελέλειπτο,
171.	5.	Μίνωα	Μίνω	Μίνεω
	7.	Μενέλεῳ.	Μενέλεῳ.	Μενέλεω.
	10.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
172.	1.	τὸ πρῶτον	τοπρῶτον	τοπρῶτον
	18.	οὐδαμᾶ	οὐδαμᾶ	οὐδαμᾷ
173.	8.	Οὐλύμπου τε οὔρεος	Οὐλύμπου τε οὔρεος	Οὐλύμπου τοῦ οὔρεος
	19.	στρατοῦ ἐπιόντος·	στρατοῦ τοῦ ἐπιόντος·	στρατοῦ ἐπιόντος·
	19.	πλῆθός τε τῆς	πλῆθος τῆς	πλῆθος τῆς
	23.	καὶ ἄλλην ἐοῦσαν	καὶ ἄλλῃ ἐοῦσαν	καὶ ἄλλην ἐοῦσαν
	25.	τῇ περ	τῇπερ	τῇπερ
174.	1.	στρατηΐη,	στρατηΐη,	στρατιῇ
	5.	οὐδ' ἔτι	οὐδ' ἔτι	οὐδέ τι
175.	14.	κατὰ ἑκατέρους	κατ' ἑκατέρους	κατ' ἑκατέρους
176.	5.	Ἀρτεμίσιον δέκεται	Ἀρτεμίσιον ἐκδέκεται	Ἀρτεμίσιον δέκεται
	9.	ἔμπροσθέ τε	ἔμπροσθέν τε	ἔμπροσθέν τε
	10.	ὄπισθε ἐόντας	ὄπισθεν ἐόντας	ὄπισθεν ἐόντας
	11.	ἔμπροσθε, κατὰ	ἔμπροσθεν κατὰ	ἔμπροσθεν κατὰ
	22.	τήν περ .	τήνπερ	τήνπερ
178.	12.	ἐν Θυίῃ,	ἐν Θυίῃ,	ἐν Θυίης
	14.	μὲν δὴ κατὰ	μέν νυν κατὰ	μέν δὴ κατὰ
180.	4.	τῆς πρώρης	τὴν πρώρην	τῆς πρώρης
	6.	τούτῳ οὔνομα	τούτῳ οὔνομα	τοὔνομα
181.	9.	σμύρνῃσί τε	σμύρνῃ τε	σμύρνῃσί τε
182.	7.	ἐς Ἀθήνας.	ἐς τὰς Ἀθήνας.	ἐς τὰς Ἀθήνας.
184.	3.	τηνικαῦτα ἔτι, ὡς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὑρίσκω, τόσον. τῶν	τηνικαῦτα ἔτι, ὡς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὑρίσκω, τόσον. τῶν	τηνικαῦτα, ὡς ἐγὼ συμβαλεόμενος, εὑρίσκω, τῶν
	6.	ἐθνέων ὅμιλον, ἐόντα	ἐθνέων ἐόντα ὅμιλον,	ἐθνέων ἐόντα ὅμιλον,
	12.	ὅμιλος γίνεται	ὅμιλος γίνονται	ὅμιλος γίνεται
	15.	ὅ τι πλέον	ὅ, τι πλέον	ὅτι πλέον
	17.	μοι εἰρέθη,	μοι εἰρήθη	μοι ἐῤῥήθη,
	17.	ἤδη ὦν ἄνδρες ἂν εἶεν ἐν	ἤδη ὦν ἂν ἦν ἐν	ἤδη ὦν ἄνδρες ἂν εἶεν ἐν
	24.	δὲ τούτοισι	δ' ἔτι τούτοισι	δ' ἔτι τούτοισι
	30.	μὲν τὸ ἐξ	μὲν δὴ τὸ ἐξ	μὲν τὸ ἐξ
185.	8.	Ἐορδοὶ, καὶ Βοττιαῖοι,	Ἐορδοὶ, καὶ Βοττιαῖοι,	Ἐορδοὶ, Βοττιαῖοι
	14.	αἱ πᾶσαι ἀνδρῶν αἱ μάχιμοι	ἀνδρῶν αἱ πᾶσαι μάχιμοι	ἀνδρῶν αἱ πᾶσαι μάχιμοι
187.	1.	συνάπαντος τοῦ Ξέρξεω στρατεύματος ἀριθμός.	συνάπαντος στρατεύματος τοῦ Ξέρξεω ἀριθμός.	συνάπαντος στρατεύματος τοῦ Ξέρξεω ἀριθμός.
	7.	θῶμα	θώϋμα	θώϋμα
	8.	ποταμῶν ἔστι τῶν·	ποταμῶν ἔστι τῶν·	ποταμῶν ἐνίων,
	9.	θῶμα	θώϋμα	θώϋμα
	16.	τοσαυτέων	τοσουτέων	τοσαυτέων
188.	5.	πρὸς γῇ.	πρὸς τῇ γῇ,	πρὸς τῇ γῇ,
	12.	μέν νυν αὐτέων αὐξόμενον	μέν νυν αὐτέων αὐξόμενον	μὲν οὖν αὐξόμενον
	20.	ἥν τε τοῦ	ἥν δὲ τοῦ	ἥν τε τοῦ
189.	9.	ἐθύοντο τε	ἔθυον τε	ἐθύοντο τε
190.	5.	ναυηγίη ἐγένετο χρηστή·	ναυηγίη αὕτη χρηστὴ ἐγένετο·	ναυηγίη αὕτη χρηστὴ ἐγένετο·
192.	3.	ὁ χειμὼν πρῶτος	ὁ χειμὼν πρῶτος	ὁ χειμὼν ὁ πρῶτος
194.	4.	ἐσέπεσον	ἔπεσον	ἔπεσον
	8.	δικαστέων· ὁ Σανδώκης	δικαστέων, ὅτι ὁ Σανδώκης	δικαστέων· ὁ Σανδώκης
195.	6.	περιγενομένη	περιγινομένη	περιγενομένη
196.	1.	ναυτικὸς ὁ τῶν	ναυτικὸς τῶν	ναυτικὸς ὁ τῶν

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
196.	12.	ὅστις ὁ μέγιστος	ὅστις μέγιστος	ὅστις μέγιστος
197.	5.	μετέπειτα δὲ,	μετὰ δὲ,	μετὰ δὲ,
	11.	ὧς τ' ἔτι, πρὸς	ὧς τ' ἔτι, πρὸς	ὥστε τι πρὸς
	15.	ἁλίσκωνται ἐσελθόντες ἐς	ἁλίσκωνται ἐσελθόντες ἐς	ἁλίσκωνται, ἐστέλλοντο ἐς
198.	6.	χῶρον οὔρεα	χῶρον τοῦτον οὔρεα	χῶρον οὔρεα
	7.	περικληΐει	περικληΐει	περικλήει
	10.	ποταμὸς Σπερχήϊος,	ποταμὸς Σπερχήϊος	Σπερχειὸς ποταμὸς
	12.	βοηθέοντα τῷ Ἡρακλέϊ	βοηθέοντα Ἡρακλέϊ	βοηθέοντα Ἡρακλέϊ
199.	6.	περικληΐει	περικληΐει	περικλήει
201.	8.	φερόντων τὸ ἐπὶ	φερόντων ἐπὶ	φερόντων ἐπὶ
203.	3.	ἐπεκαλέσαντο οἱ Ἕλληνες,	οἱ Ἕλληνες ἐπεκαλέσαντο	οἱ Ἕλληνες ἐπεκαλέσαντο
	6.	πᾶσάν εἰσι	πᾶσαν εἶεν	πᾶσαν εἰσὶ
	8.	ναυτικὸν ταχθέντων.	ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντων,	ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντων,
204.	2.	θωμαζόμενος	θωϋμαζόμενος	θωϋμαζόμενος
205.	17.	bis εἴ τε	εἴτε	εἴτε
206.	7.	βοηθέειν	βοηθήσειν	βοηθέειν
	8.	ἐνενῶντο	ἐνένωντο	ἐνένωντο
207.	6.	περισπερχεόντων τῇ	περισπερχέων ἐόντων τῇ	περισπερχεόντων τῇ
208.	14.	ἐθώμαζε,	ἐθωΰμαζε,	ἐθωΰμαζε,
	18.	τά περ	τάπερ	τάπερ
209.	2.	παρεσκευάζοιντο	παρεσκευάζοντο	παρεσκευάζοιντο
	17.	ἐπίσταο	ἐπίστασο	ἐπίστασο
	20.	τε καὶ καλλίστην πόλιν τῶν ἐν Ἕλλησι	τε καλλίστην τῶν ἐν Ἕλλησι	τε καὶ καλλίστην πόλιν των ἐν Ἕλλησι
	23.	λεγόμενα εἶναι, καὶ	λεγόμενα εἶναι, καὶ	λεγόμενα, καὶ
	24.	ἐόντες τῇ	ἐόντες, οἷοί τέ εἰσι τῇ	ἐόντες, τῇ
	25.	μαχέσονται.	μαχέσασθαι.	μαχέσονται.
210.	9.	ἀπέλαυνοντο,	ἀπέλαυνον,	ἀπέλαυνον,
212.	9.	ἐν μέρεϊ	ἐν μέρεϊ	ἐν μέρει
213.	1.	ὅ τι χρήσεται	ὅ, τι χρήσεται	ὅ, τι χρήσαιτο
	14.	οὐδὲν ʽσσον.	οὐδὲν ʽσσον.	οὐδὲν ἧσσον.
214.	2.	Κορυδαλλὸς	Κορυδαλὸς	Κορυδαλὸς
	7.	Κορυδαλλῷ	Κορυδαλῷ	Κορυδαλῷ
	13.	οὖρος κατὰ	οὖρος κατὰ	οὖρος· καὶ κατὰ
217.	4.	ἠώς τε διέφαινε	ἠώς τε δὴ διέφαινε	ἠώς τε δὴ διέφαινε
218.	4.	γινομένου	γενομένου	γενομένου
	6.	ἔδυντο τὰ	ἐνέδυνον τὰ	ἐνέδυνον τὰ
	8.	θώματι	θωΰματι	θωΰματι
219.	3.	θάνατον· ἔπειτεν καὶ αὐτόμολοι ἤϊσαν,	θάνατον· ἔπειτεν καὶ αὐτομόλοι ἤϊσαν,	θάνατον· ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτόμολοι ἔσαν
220.	10.	ἐκέχρητο	ἐκέχρητο	ἐκέχρηστο
	15.	ἐξαμέτροισι ἔχοντα χρᾷ,	ἐξαμέτροισι χρᾷ,	ἐξαμέτροισι ἔχοντα χρᾷ,
	18.	ἄστυ 'ρικυδὲς	ἄστυ 'ρικυδὲς	ἄστυ ἐρικυδὲς
223.	1.	ἀνατείλαντος	ἐπανατείλαντος	ἀνατείλαντος
	10.	εὐρύτερον	εὐρύτερον	εὐρύτατον
	21.	ἀπεδείκνυντο	ἐπεδείκνυντο	ἀπεδείκνυντο
224.	1.	τοῖσι πλεόνεσιν	τοῖσι πλεόνεσιν	τοῖσι πλέοσι
	2.	ἤδη ἐτύγχανε κατεηγότα	ἐτύγχανε κατεηγότα ἤδη	ἐτύγχανε κατεηγότα ἤδη
	3.	Πέρσας. καὶ Λεωνίδης	Πέρσας. καὶ Λεωνίδης	Πέρσας. Λεωνίδης
	5.	ὀνομαστοὶ, Σπαρτιητέων,	ὀνομαστοὶ, Σπαρτιητέων,	ὀνομαστοὶ, πολλοὶ δὲ καὶ οὐκ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων
	8.	οὐνομαστοί· ἐν	οὐνομαστὰ, ἐν	οὐνομαστὰ, ἐν
	14.	ὡς μούνου	ὡς μούνου	ὡς μούνης
225.	2.	μαχεόμενοι. καὶ ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ Λεωνίδεω	μαχεόμενοι, καὶ ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω	μαχεόμενοι· ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ Λεωνίδεω
	4.	Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν,	Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν,	Ἕλληνες ὑπερεξέρυσαν·
	17.	πάντοθε	πάντοθεν	π άντοθεν
226.	2.	λέγεται ἀνὴρ ἄριστος	λέγεται ἄριστος ἀνὴρ	λέγεται ἄριστος ἀνὴρ

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
226. 7.	ἀποκρύπτουσι·	ἀποκρύπτειν·	ἀποκρύπτουσι·
228. 2.	ἡ ὑπὸ	ἢ τοὺς ὑπὸ	ἢ ὑπὸ
229. 6.	ἤ, εἴ γε	ἤ εἴγε	ἤ εἴγε
10.	τῶν Περσέων τὴν περίοδον	τὴν τῶν Περσέων περίοδον	τὴν τῶν Περσεων περίοδον
233. 12.	ὥς τε ταῦτα	ὥστε ταῦτα	ὥστε ταῦτα
15.	εὐτύχησαν·	εὐτύχησαν·	ηὐτύχησαν·
234. 11.	μάλιστά κη.	μάλιστά κη.	μάλιστα· καὶ
235. 1.	Ὁ δὲ ἀμείβετο·	Ὁ δ' ἀμείβετο·	Ὁ δ' ἀμείβετο·
236. 24.	οὐδὲ ἐν τὸ	οὐδὲν τὸ	οὐδὲν τὸ
237. 4.	δὴ κεῖνό γε	δὴ ἐκεῖνό γε	δὴ ἐκεῖνό γε
238. 8.	παρηνόμησε·	παρενόμησε·	παρηνόμησε·
239. 1.	μοι τὸ πρότερον	μοι πρότερον	μοι πρότερον
7.	συμμαχέετα,	συμμάχεται	συμμάχεται
19.	παρέχοι οἱ πρὸς	παρέχοι πρὸς	παρέχοι πρὸς

URANIA VIII.

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
1. 3.	ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν·	ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ ἑπτά.	ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ ἑπτά.
7.	σφι παρεχόντων	παρεχόντων σφι	παρεχόντων σφι
9.	δυώδεκα·	δυοκαίδεκα	δυοκαίδεκα
2. 2.	καὶ ὡς τὸ πλῆθος	καὶ ὅσον τι πλῆθος	καὶ ὡς τὸ πλῆθος
5.	μία καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διηκόσιαι.	διηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ μία.	διηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ μία.
3. 3.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
4. 1.	οἵ καὶ ἐπ'	οἱ ὡς ἐπ'	οἱ καὶ ἐπ'
6.	ἐβούλευον	ἐβουλεύοντο	ἐβουλεύοντο
5. 5.	Κορίνθιος στρατηγὸς,	Κορινθίων στρατηγὸς,	Κορίνθιος στρατηγὸς,
6. 7.	οὔ κω	οὔκω	οὔκω
9.	εὐφρόνη καταλάβοι·	εὐφρόνη καταλάβοι·	εὐφρόνη καταλαμβάνῃ,
7. 3.	μὴ ὀφθέωσι	μὴ ὀφθέωσι	μὴ ὀφθείησαν
4.	καὶ περὶ Γεραιστὸν,	καὶ Γεραιστὸν,	καὶ περὶ Γεραιστὸν,
13	ἐποιεῦντο ἀριθμόν.	ἐποιεῦντο ἀριθμόν.	ἐποιεῦντο τὸν ἀριθμόν.
8. 9.	ἤδη ἀπίκετο	ἔτι ἀπίκετο	ἔτι ἀπίκετο
9. 1.	λόγον σφίσι	λόγον σφὶ	λόγον σφὶ
10. 15.	παρὰ βασιλῆος δῶρα λάμψεται.	δῶρα παρὰ βασιλῆος λάμψεται·	δῶρα παρὰ βασιλῆος λάμψηται.
12. 3.	σκληραὶ βρονταὶ	βρονταὶ σκληραὶ	βρονταὶ σκληραὶ
11.	καρτερή·	κρατερή·	καρτερή·
13.	τοιαύτη νὺξ	τοιαύτη ἡ νὺξ	τοιαύτη νὺξ
13. 8.	ὑπὸ τοῦ θεοῦ,	ὑπὸ θεοῦ	ὑπὸ θεοῦ
14. 2.	ἀτρέμα	ἀτρέμας	ἀτρέμας
15. 11.	παρήσουσι	παρήσωσι	παρήσωσι
18. 6.	ἐβούλευον	ἐβουλεύοντο	ἐβουλεύοντο
19. 2.	βαρβαροῦ τό τε Ἰωνικὸν φῦλον καὶ τὸ Καρικὸν,	βαρβαρικοῦ τό τε Ἰωνικὸν καὶ τὸ Καρικὸν φῦλον,	βαρβαρικοῦ τό τε Ἰωνικὸν καὶ τὸ Καρικὸν φῦλον,
9.	σφι εἶναι	εἶναί σφι	εἶναί σφι

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
19. 10.	καταθύειν ὅσα τις ἐθέλοι·	ὅσα τις ἐθέλοι καταθύειν·	ὅσα τις ἐθέλοι καταθύειν·
20. 7.	βαρβαρόφωνον	βαρβαρόφωνος	βαρβαρόφωνον
21. 9.	ἀπικόμενός σφι ἐσήμαινε	ἀπικόμενος, ἐσήμαινέ σφι	ἀπικόμενος, ἐσήμαινέ σφι
22. 17.	ἔγραφε	ἔγραψε	ἔγραφε
23. 1.	μὲν ταῦτα	μέν νυν ταῦτα	μὲν ταῦτα
7.	ἅμα ἡλίῳ	ἅμα ἡλίῳ	ἅμ' ἡλίῳ
7.	ἡ στρατίη ἔπλωε	ἡ στρατίη ἔπλωε	ἡ στρατίη ἐπέπλεε
10.	Ἱστιαίων	Ἱστιαιέων	Ἱστιαιέων
11.	Ἐλλοπίης	Ἐλλοπίης	Ἑλλοπίης
26. 3.	ἀγόντες	ἀγαγόντες	ἀγαγόντες
11.	δειλίην ὦβλεε	δειλίην ὦφλε	δειλίην ὦφλεε
15.	μαχεσομένους	μαχεσομένους	μαχησομένους
27. 23.	ἔμπροσθε	ἔμπροσθεν	ἔμπροσθεν
28. 3.	χώρην ἵππον	χώρην τὴν ἵππον	χώρην τὴν ἵππον
30. 4.	ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν·	ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν·	ἔχθος τῶν Θεσσαλῶν·
31. 8.	τὸ παλαιὸν	τοπαλαιὸν	τοπαλαιὸν
10.	ἐσβάλοντες	ἐσβάλλοντες	ἐσβάλλοντες
33. 2.	ἐδηΐουν	ἐδηΐουν	ἐδῄουν
3.	Χαράδρην,	Χαράδρην,	Χαράδραν,
8.	δὲ καὶ τότε	δὲ καὶ τότε	δέ τι καὶ τότε
34. 6.	τὴν Ὀρχομενίων.	τῶν Ὀρχομενίων.	τῶν Ὀρχομενίων.
35. 9.	ἠπίστατο	ἐπίστατο	ἐπιστέατο
36. 4.	εἴτε σφέα	εἴτε σφέα	εἴ τέ σφεα
37. 9.	θῶυμα	θώϋμα	θώϋμα·
14.	Προνηΐης Ἀθηναίης,	Προναίης Ἀθηναίης,	Προναίης Ἀθηναίης,
18.	Προνηΐης	Προναίης	Προναίης
38. 8.	φύσιν, ἔχοντας	φύσιν ἐόντας	φύσιν ἔχοντας
39. 2.	εἶναι ἐπιχωρίους, ἥρωας,	ἐπιχωρίους ἥρωας εἶναι	ἐπιχωρίους ἥρωας εἶναι
4, 8.	Προνηΐης	Προναίης	Προναίης
40. 3.	τῶνδε δὲ εἵνεκα	τῶν δὲ εἵνεκα	τῶνδε δὲ εἵνεκα
11.	τειχέοντας ἐς τὴν Πελοπόννησον,	τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον	τειχέοντας, ἐς τὴν Πελοπόννησον
13.	φυλακῇ, τὰ δὲ ἄλλα ἀπιέναι.	φυλακῇ, τὰ δὲ ἄλλα ἀπιέναι.	φυλακῇ, τἄλλα δὲ ἀπιέναι,
14.	πυνθανόμενοι,	δὴ πυνθανόμενοι	δὴ πυνθανόμενοι
41. 6.	ἔσπευσαν δὲ ταῦτα	ἔσπευσαν δὴ ταῦτα	ἔσπευσαν δὴ ταῦτα
8.	τοῦδε εἵνεκα	τοῦ εἵνεκα	τοῦδε εἵνεκα
9.	ἐνδιαιτέεσθαι	ἐνδιαιτέεσθαι	ἐνδιαιτᾶσθαι
10.	ταῦτα, καὶ δὴ καὶ ὡς	ταῦτα, καὶ δὴ καὶ ὡς	ταῦτα, καὶ δὴ ὡς
42. 9.	γένεός γε τοῦ	γένεός γε τοῦ	γένεος τοῦ
44. 4.	τοιόνδε πρῆγμα	τοιόνδε τι πρῆγμα	τοιόνδε πρῆγμα
12.	ἐπεκλήθησαν	ἐπεκλήθησαν	ἐκλήθησαν
12.	ἐκδεξαμένου δὲ Ἐρεχθῆος	ἐκδεξαμένου δὲ Ἐρεχθῆος	ἐκδεξαμένου Ἐρεχθῆος
45. 1.	παρείχοντο τὸ καὶ	παρείχοντο καὶ	παρείχοντο τὸ καὶ
46. 12.	ᾧλλοι	ὧλλοι	ᾧλλοι
50. 8.	ἐδηΐου.	ἐδηΐου.	ἐδῄου.
51. 4.	μήνεσι ἐγένοντο	μήνεσι ἐγένοντο	μησὶ ἐγένοντο
13.	αὐτὸ δὴ	καὶ αὐτὸ δὴ	καὶ αὐτὸ δὴ
52. 7.	φράγματος	φράγματος	φρήγματος
11.	ὁλοιτρόχους	ὁλοιτρόχους	ὁλοιτρόχους
53. 4.	ἔμπροσθε	ἔμπροσθεν	ἔμπροσθεν
4.	ὄπισθε	ὄπισθεν	ὄπισθεν
54. 7.	εἴ τε	εἴτε	εἴτε
8.	εἴ τε	εἴτε	εἴτε
55. 8.	Ἀθηναιων	Ἀθηναῖοι	Ἀθηναῖοι
56. 1.	ἐξαγγέλθη	ἐξαγγέλθη	ἐξηγγέλθη
3.	ὥστε ἔνιοι	ὥστε ἔνιοι	ὡς ἔνιοι
57. 11.	εἴ τις	εἴτις	εἴτις
58. 5.	εἴ τι	εἴτι	εἴτι

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WE[illegible]
58. 6.	παριζόμενός οἱ	παριζόμενός οἱ	παριζόμενός οἱ
60. 2.	μὲν οὐκέτι οὐδὲν	μὲν οὐκέτι οὐδὲν	μὲν ἔτι οὐδὲν
16.	ναυτικῷ αὐτέων	ναυτικῷ στρατῷ αὐτέων	ναυτικῷ στρατῷ αὐτέων
30.	ὑμῖν	ἡμῖν	ἡμῖν
36.	τὸ ἐπίπαν	τοεπίπαν	τοεπίπαν
36.	μὴ δὲ οἰκότα	μὴ δὲ οἰκότα	μὴ οἰκότα δὲ
65. 11.	Ἐλευσῖνι τὸν	Ἐλευσῖνι γινομένων τὸν	Ἐλευσῖνι γινομένων τὸν
16.	ἀπὸ Ἐλευσῖνος	ἀπὸ Ἐλευσῖνος	ἀπ' Ἐλευσῖνος
23.	καὶ τῇ Κούρῃ,	καὶ τῇ Κούρῃ,	καὶ τῇ κόρῃ
30.	ἀνθρώπων οὐδὲ εἷς.	ἀνθρώπων οὐδὲ εἷς.	ἀνθρώπων οὐδείς.
33.	ἐκ δὲ τοῦ	ἐκ δὴ τοῦ	ἐκ δὴ τοῦ
66. 12.	Μηλιέας τε καὶ Δωριέας	Μηλιέας τε καὶ Δωριέας	Μηλίεας, καὶ Δωριέας
16.	τῶν ἐπεμνήσθην	τῶν ἐπεμνήσθην	τῶν ἐπεμνήσθημεν
17.	δὴ προέβαινε	δὴ προέβαινε	προσέβαινε
67. 3.	πόλεμον κῇ ἀποβήσεται	πόλεμον κῇ ἀποβήσεται	πόλεμον τῇ ἀποβήσεται
11.	ᾦλλοι	ὦλλοι	ᾦλλοι.
68. 2.	δὴ ἄλλοι κατὰ	δὴ ἄλλοι κατὰ	δὴ ὦλλοι κατὰ
8.	τὴν ἐοῦσαν	τὴν ἐοῦσαν	τὴν δὲ ἐοῦσαν
11.	ποίεο.	ποίεο.	ποιέεο.
12.	τοσοῦτό εἰσι	τοσοῦτό εἰσι	τοσοῦτόν εἰσι
16.	οἳ δ' ἔτι	οἳ δέ τοι	οἳ δέ τοι
17.	ὡς κείνους ἔπρεπε;	ὡς κείνους ἔπρεπε;	ὡς ἐκείνους ἔπρεπε.
28.	ἀτρεμιεῖν	ἀτρεμιεῖν	ἀτρεμέειν
69. 6.	τῇ κρίσι	τῇ ἀνακρίσι	τῇ ἀνακρίσι
70. 4.	ποιήσασθαι	ποιέεσθαι	ποιέεσθαι
71. 4.	ἐσβάλοιεν	ἐσβάλλοιεν	ἐσβάλλοιεν
11.	ἅτε δὲ ἐουσέων	ἅτε δὴ ἐουσέων	ἅτε δὴ ἐουσέων
73. 3.	ἵδρυται νῦν τῇ καὶ	ἵδρυται νῦν τῇ καὶ	ἵδρυται· νῦν τε καὶ
3.	τὸ πάλαι	τοπάλαι	ταπάλαι
5.	μέν τοι	μέντοι	μέντοι
74. 2.	ἤδη δρόμον	ἤδη δρόμον	ἤδη δρόμου
7.	θῶμα	θώϋμα	θώϋμα
10.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
12.	δοριαλώτου	δορυαλώτου	δορυαλώτου
75. 4.	χρεόν·	χρεών·	χρεών·
18.	ὁμοφρονέουσι, οὔτ' ἔτι ἀντιστήσονται	ὁμοφρονέουσι, οὔτ' ἔτι ἀντιστήσονται	ὁμοφρονέουσι, οὔτε ἀντιστήσονται
76. 4.	ἀπεβιβάσαντο·	ἀπεβίβασαν·	ἀπεβιβάσαντο·
9.	εἵνεκεν,	εἵνεκεν,	εἵνεκα
12.	νησῖδα	νησίδα	νησίδα
13.	εἵνεκεν	εἵνεκεν	εἵνεκα
16.	πόρῳ τῆς ναυμαχίης	πόρῳ τῆς ναυμαχίης	πόρῳ ναυμαχίης
78. 2.	οὔ κω	οὔκω	οὔκω
79. 7.	τὰ μάλιστα	ταμάλιστα	ταμάλιστα
13.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
80. 7.	ἐπεί περ	ἐπείπερ	ἐπείπερ
81. 7.	γὰρ πλεῦνες	πλεῦνες γὰρ	πλεῦνες γὰρ
83. 3.	ἠώς τε διέφαινε	ἠώς τε δὴ διέφαινε	ἠώς τε δὴ διέφαινε
6.	τοῖσι ἥσσοσι	τοῖσι ἕσσοσι	τοῖσι ἥσσοσι
84. 3.	ὤκελλον	ὤκελλον	ὤκελον
7.	τῆς ναυμαχίης γενέσθαι	γένεσθαι τῆς ναυμαχίης	γενέσθαι τῆς ναυμαχίης
12.	τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπεδον,	τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων,	τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων,
85. 10.	τοῦ δὲ εἵνεκα	τοῦ δὲ εἵνεκα	τοῦδε εἵνεκα
86. 6.	οἷόν περ	οἷόνπερ	οἷόνπερ
87. 8.	ἔμπροσθε	ἔμπροσθεν	ἔμπροσθεν
21.	τὴν νῆα τὴν Ἀρτεμισίης	τὴν νῆα τῆν Ἀρτεμίσης	τὴν νῆα τῆς Ἀρτεμισίης
90. 23.	προσελάβετο	προσεβάλετο	προσεβάλετο
92. 5.	Ἰσχενόου,	Ἰσχενόου·	Ἰσχένου

Cap.Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
95. 2.	ἐπεμνήσθην	ἐπεμνήσθην	ἐμνήσθην
96. 14.	φρίξουσι	φρύξουσι	φρίξουσι
97. 5.	κινδυνεύσει	κινδυνεύσει	κινδυνεύσῃ
11.	ἐπιστέατο	ἐπιστέατο	ἠπιστέατο
98. 3.	ἂν ἢ ἡμερέων	ἂν ἢ ἡμερέων	ἂν ἡμερέων
5.	ἑκάστην ἵππος	ἑκάστην ἵππος	ἑκάστην, ἵπποι
6.	οὔτε νιφετὸς,	οὔτι νιφετὸς,	οὔτε νιφετὸς,
7.	νὺξ ἐέργει	νὺξ ἐέργει	νὺξ ἔργει
10.	κατὰ ἄλλον	κατ' ἄλλων	κατ' ἄλλον
11.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ
99. 3.	μυρσίνῃ	μυρσίνῃσι	μυρσίνῃσι
8.	ἐν αἰτίῃ	ἐν αἰτίῃσι	ἐν αἰτίῃ
100. 14.	κατεργάσθαι	κατεργάσασθαι	κατεργάσασθαι
22.	ταῦτα ποιέειν.	ταῦτα ποιέειν.	ταῦτα ποίεε.
23.	ἀπάγειν τὴν	ἀπαγάγειν τὴν	ἀπάγειν τὴν
26.	ἐν Πέρσῃσι τεοῖσι	ἐν τοῖσι Πέρσῃσι	ἐν Πέρσῃσι τεοῖσι
27.	οὐδὲ ἐρεῖς	οὐδ' ἐρεῖς	οὐδ' ἐρεῖς
101. 15.	αὐτὸν δὲ μὲ	αὐτὸν δ' ἐμὲ	αὐτὸν δέ με
103. 2.	τά περ αὐτὸς ἐνόεε.	τάπερ αὐτὸς ἐνόεε.	τάπερ αὐτὸς ἐπενόεε.
104. 4.	τοῖσι Πηδάσοισι τουτέοισι	τοῖσι Πηδάσοισι τουτέοισι	τοῖσι Πηδασέοισι τούτοισι
106. 1.	ὅρμα ὁ βασιλεὺς	ὅρμα ὁ βασιλεὺς	ὥρμα ὁ βασιλεὺς
9.	ἀγαθὰ ποιήσει,	ἀγαθὰ ποιήσει,	ἀγαθὰ ποιήσειεν,
9.	ἣν κομισάμενος	ἣν κομίσας	ἣν κομίσας
21.	ὠνείδισε,	ὠνείδισε,	ὠνείδιζε
107. 3.	ἐκέλευέ μιν	ἐκέλευσέ μιν	ἐκέλευέ μιν
3.	τοὺς βούλεται	τοὺς ἂν βούληται	τοὺς ἂν βούληται
9.	βασιλέϊ.	βασιλέϊ.	βασιλεῖ.
11.	ἠπείρου, ταύτας ἔδοξάν τε	ἠπείρου, ταύτας ἔδοξάν τε	ἠπείρου ταύτης, ἔδοξάν τε
108. 14.	σφεῖς κακὸν	σφεῖς κακὸν	σφεῖς κακῶν
26.	ἐς ὃ ἔλθοι	ἐς ὃ ἔλθῃ	ἐς ὃ ἔλθοι
109. 12.	τοσοῦτο	τοσοῦτον	τοσοῦτον
17.	τά τε ἱρὰ	τὰ ἱρὰ	τὰ ἱρὰ
21.	καταμείναντες,	καταμείναντες,	καταμείναντας,
110. 1.	Θεμιστοκλέης μὲν ταῦτα	Θεμιστοκλέης μὲν ταῦτα	Θεμιστοκλέης ταῦτα μὲν
7.	ἐπίστευε	ἐπίστευε	ἐπίστευσε
9.	ἐπεί τε	ἐπεὶ δὴ	ἐπεὶ δὴ
111. 3.	μήτε ἐπιπλώειν	μήτε ἐπιπλώειν	μήτε πλώειν
4.	περικατέατο,	περικατέατο,	περιεκατέατο,
5.	αἰτηθέντες πρὸς Θεμιστοκλέος χρήματα,	χρήματα αἰτηθέντες πρὸς Θεμιστοκλέος,	χρήματα αἰτηθέντες πρὸς Θεμιστοκλέος,
13.	ἐς τὰ μέγιστα	ἐς τὰ μέγιστα	ἐς ταμέγιστα
17.	οὐδέ κοτε	οὐδέκοτε	οὐδέκοτε
20.	δόντες τὰ χρήματα,	δόντες χρήματα,	δόντες χρήματα,
112. 7.	λέγων ὦν ταῦτα,	λέγων ὦν ταῦτα,	λέγων ταῦτα,
14.	καί τοι Κορυστίοισί γε οὐδὲν,	καίτοι Καρυστίοισί γε οὐδὲν,	καίτοι Καρυστίοισι οὐδὲν,
16.	διέφυγον τὸ	διέφυγον τὸ	ἔφυγον τὸ
18.	λάθρῃ	λάθρῃ	λάθρῃ
113. 3.	γὰρ καὶ Μαρδονίῳ	γὰρ Μαρδονίῳ	γὰρ Μαρδονίῳ
13.	καὶ τὴν ἵππον	καὶ τὴν ἵππον	καὶ τὴν ἄλλην ἵππον
14.	ἐκ δὲ τῶν ἄλλων συμμάχων	ἐκ δὲ τῶν ἄλλων συμμάχων,	ἐκ δὲ τῶν συμμάχων
16.	συνείδεε	συνήδεε	συνήδεε
115. 6.	οὕς τινας	οὕστινας	οὕστινας
11.	ἔλειπον	ἔλιπον	ἔλιπον
13.	κατ' ὁδὸν διέφθειρε.	κατ' ὁδὸν διέφθειρε.	κατ' ὁδὸν ἔφθειρε.
117. 5.	ἐνθαῦτα δὲ	ἐνθαῦτα δὴ	ἐνθαῦτα δὴ
5.	σιτία τε πλέω	σιτία τε πλέω	σιτία πλέω
118. 1.	λόγος λεγόμενος,	λεγόμενος λόγος,	λεγόμενος λόγος,
4.	Ὑδάρνεϊ	Ὑδάρνεϊ	Ὑδάρνει
17.	εἶναι ἐμοὶ	ἐμοὶ εἶναι	ἐμοὶ εἶναι

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
118. 19.	ἐκπηδέειν ἐς	ἐκπηδέειν ἐς	ἐκπηδᾷν ἐς
119. 1.	λέγεται ὁ λόγος	λέγεται λόγος	λέγεται λόγος
6.	μὲν ἐκ τοῦ	μὲν ἐκ τοῦ	μὲν ἐπὶ τοῦ
120. 5.	ἐμοί γε	ἐμοίγε	ἐμοίγε
121. 11.	ἑστήκεε δὲ οὗτος τῇ περ	ἕστηκε δὲ οὗτος τῇπερ	ἑστήκεε δὲ οὗτος τῇπερ
123. 4.	διενέμοντο τὰς	διενέμοντο τὰς	διένεμον τὰς
125. 6.	ἔχοι τὰ	ἔχει τὰ	ἔχοι τὰ
11.	ἐς τοσοῦτο	ἐς τοσοῦτο	ἐς τοσοῦτον
126. 2.	πρόσθε	πρόσθεν	πρόσθεν
14.	δὴ ὁ 'Αρτάβαζος	δὴ 'Αρτάβαζος	δὴ 'Αρτάβαζος
128. 6.	ὅκως βυβλίον	ὅκως βυβλίον	ὅκως βιβλίον
8.	περὶ τὰς γλυφίδας	παρὰ τὰς γλυφίδας	παρὰ τὰς γλυφίδας
9.	τὸ βυβλίον,	τὸ βυβλίον,	τὸ βιβλίον,
15, 18.	τὸ βυβλίον,	τὸ βυβλίον,	τὸ βιβλίον,
19.	καταπλέξαι	καταπλῆξαι	καταπλῆξαι
22.	ἐγεγόνεε.	ἐγένετο.	ἐγένετο.
129. 4.	παρήϊσαν	παρήϊσαν	παρίεσαν
5.	διοδοιπορήκεσαν,	διοδοιπορήκεσαν,	διωδοιπορήκεσαν,
10.	οἱ Ποτιδαιῆται	Ποτιδαιῆται	Ποτιδαιῆται
15.	τοί περ	τοίπερ	τοίπερ
130. 9.	δὲ τούτοισι	δὲ τοῖσι	δὲ τοῖσι
10.	'Ιθαμίτρης.	'Αμίτρης.	'Αμίτρης.
12.	οὐδείς·	οὐδὲ εἷς·	οὐδείς·
14.	οὐ μὴν οὐδὲ	οὐ μὲν οὐδὲ	οὐ μὲν οὐδὲ
19.	ἐδόκεον πολλὸν	ἐδόκεον πολλὸν	ἐδόκεον πολλῷ
21.	εἴ τι δυναίατο	εἴ τι δυναίατο	εἴ τε δυναίατο
131. 3.	οὔ κω	οὔκω	οὔκω
132. 16.	ἐπιστέατο	ἐπιστέατο	ἠπιστέατο
17.	δὲ τοιοῦτο,	δὲ τοιοῦτο,	δὲ τοιούτῳ,
133. 5.	χρησόμενον	χρησόμενον	χρησάμενον
134. 1.	Λεβάδειαν φαίνεται ἀπικόμενος,	Λεβάδειαν ἀπικόμενος φαίνεται,	Λεβάδειαν ἀπικόμενος φαίνεται,
6.	κατά περ	κατάπερ	κατάπερ
8.	κατεκοίμησε	κατεκοίμισε	κατεκοίμισε
135. 1.	θῶμά μοι	θώϋμά μοι	θώϋμά μοι
8.	ἕπεσθαί οἱ	ἕπεσθαί οἱ	ἕπεσθαι δέ οἱ
10.	θεσπιέειν	θεσπιεῖν	θεσπιεῖν
10.	τε τὸν πρόμαντιν	τε τὸν πρόμαντιν	τε τὴν πρόμαντιν
12.	ἐν θώματι	ἐν θωύματι	ἐν θωύματι
136. 15.	ἐπίστατο.	ἐπίστατο.	ἠπίστατο.
16.	τά περ	τάπερ	τάπερ
137. 7.	ἐνθαῦτα δὲ ἐθήτευον	ἐνθαῦτα δὲ ἐθήτευον	ἐνθαῦτα καὶ ἐθήτευον
10.	ἔσαν δὲ τὸ πάλαι	ἔσαν δὲ τοπάλαι	ἔσαν γὰρ τοπάλαι
27.	τάδε· Δεκόμεθα,	τάδε, Δεκόμεθα,	τάδε, Ὧδε δεκόμεθα,
138. 3.	διδόμενα.	δεδομένα.	δεδομένα.
140. 3.	ἀγγελίη ἥκει	ἀγγελίη ἥκει	ἀγγελίη ἧκε
5.	ἐς ἐμὲ ἐξ ἐκείνων	ἐξ ἐκείνων ἐς ἐμὲ	ἐξ ἐκείνων ἐς ἐμὲ
8.	ἥν τινα	ἥντινα	ἥντινα
12.	ὑμέτερον ἀντίον	ὑμέτερον ἀντίον	ὑμέτερον αἴτιον
19.	τοῦ περ	τοῦπερ	τοῦπερ
40.	κεκτημένων.	ἐκτημένων.	ἐκτημένων.
142. 10.	ἀρχὴν ὁ	ἀρχὴν ὁ	ἀρχῆς ὁ
12.	τουτέων ἀπαντώντων, αἰτίους	τουτέων ἀπαντώντων αἰτίους	τουτέων ἁπάντων αἰτίους
21.	Μὴ δὲ	μηδὲ	μηδὲ
25.	εἴ περ	εἴπερ	εἴπερ
143. 3.	ἥ περ	ἥπερ	ἥπερ
4.	δέει τοῦτό γε	δέει τοῦτό γε	δέῃ τοῦτό γε
5.	ἐλευθερίης γλιχόμενοι, ἀμυνεύμεθα	ἐλευθερίης γλιχόμενοι, ἀμυνεύμεθα	ἐλευθερίην σκεπτόμενοι, ἀμυνεύμεθα

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
143. 10.	τῆ περ	τῆπερ	τῆπερ
10.	μή κοτε	μήκοτε	μήκοτε
144. 5.	τῶν 'Αθηναίων	τὸ 'Αθηναίων	τὸ 'Αθηναίων
14.	ἥ περ	ἥπερ	ἥπερ
32.	ἡμέας καιρός ἐστι	ὑμέας καιρός ἐστι	ὑμέας καιρός ἐστι

CALLIOPE IX.

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
2. 9.	ποιήσεις	ποιήσεις	ποιήσειας
11.	κείνων βουλεύματα.	κείνων βουλεύματα.	κείνων ἰσχυρὰ βουλεύματα.
3. 2	δεινός τις ἐνέστακτο	δεινός τις ἐνέστακτο	δεινὸς ἐνέστακτο
5.	ἔχοι 'Αθήνας·	ἔχοι τὰς 'Αθήνας.	ἔχοι τὰς 'Αθήνας.
9.	ὑστεραίην	ὑστέρην	ὑστέρην
4. 2.	Μουρυχίδην,	Μουριχίδην,	Μουριχίδην,
4.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
7.	δοριαλώτου ἐούσης πάσης τῆς	δορυαλώτου ἐούσης πάσης τῆς	δορυαλώτου ἐούσης τῆς
8.	ἐούσης ἤδη ὑπ'	ἐούσης ἤδη ὑπ'	ἐούσης ὑπ'
9.	Μουρυχίδην	Μουριχίδην	Μουριχίδην
5. 3.	ὥς οἱ ἐδόκεε	ὥς οἱ ἐδόκεε	ὡς ἐδόκεε
4.	Μουρυχίδης	Μουριχίδης	Μουριχίδης
6.	εἴ τε	εἴτε	εἴτε
6.	εἴ τε	εἴτε	εἴτε
10.	Μουρυχίδεα	Μουριχίδεα	Μουριχίδεα
14.	ἤϊσαν	ἤϊσαν	ἤεσαν
6. 2.	προσεδέκοντο ἐκ	προσεδέκοντο τὸν ἐκ	προσεδέκοντο τὸν ἐκ
7.	ἔπεμπον	ἔπεμψαν	ἔπεμπον
7. 1.	ὅρταζόν τε	ὅρταζόν τε	ὥρταζόν τε
4.	καὶ δὴ	καὶ δὴ	καὶ ἤδη
17.	καί περ	καίπερ	καίπερ
21.	ἀκίβδηλον ἐὸν, νέμεται	ἀκίβδηλον ἐὸν νέμεται	ἀκίβδηλον νέμεται
28.	τὸν Πέρσην	τῷ Πέρσῃ	τὸν Πέρσην
8. 3.	τοῦτο καὶ	τοῦτο δὲ καὶ	τοῦτο καὶ
12.	οὔ κω	οὔκω	οὔκω
9. 4.	μέγιστα	μέγιστα	μέγιστον
6.	ἔλεγε ἄρα σφι τάδε· " Οὕτω	ἔλεγε ἄρα σφι τάδε. " Οὕτω	ἔλεγε, " Ἄρα σφι τάδε οὕτω
9.	καί περ	καίπερ	καίπερ
9.	καρτεροῦ,	κρατεροῦ,	κρατεροῦ,
10. 6.	μέν νυν ἡγεμονίη	μέν νυν ἡ ἡγεμονίη	μὲν ἡ ἡγεμονίη
11. 17.	θώματι	θωύματι	θωύματι
13. 11.	'Εξέλαυνε δὲ τῶνδε εἵνεκεν,	ἐξέλαυνε δὲ τῶνδε εἵνεκα,	ἐξέλαυνε τῶνδε εἵνεκα,
14. 4.	ἐβουλεύετο, εἴ κως	ἐβουλεύετο, εἴκως	ἐβουλεύετο, θέλων, εἴκως
15. 1.	ἦλθε	ἧκε	ἧκε
8.	καί περ	καίπερ	καίπερ
9.	οὔ τι	οὔτι	οὔτι
10.	στρατῷ	στρατοπέδῳ	στρατοπέδῳ

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
16.	1.	Τάδε δὲ	Τὰ δὲ	Τάδε δὲ
	18.	Ταῦτά τε ἅμα τὸν	Ταῦτά τε ἅμα τὸν	ταῦτα ἅμα τε τὸν
	19.	θωμάσας	θωΰμάσας	θαΰμάσας
	21.	χρεόν ἐστι	χρεών ἐστι	χρεών ἐστι
17.	3.	ὅσοι περ	ὅσοιπερ	ὅσοιπερ
	5.	σφόδρα καὶ	μεγάλως καὶ	σφόδρα καὶ
	20.	χρεόν ἐστι	χρεών ἐστι	χρεών ἐστι
18.	2.	ἐπεί τέ σφεας	ἐπεί τέ σφεας	ἐπεί σφεας
	18.	ἐς τοσοῦτο	ἐς τοσοῦτο	ἐς τοσοῦτον
19.	13.	φρασθέντες τε	φρασθέντες τε	φρασθέντες δὲ
20.	7.	προσβάλλοντες	προσβαλόντες	προσβαλόντες
21.	10.	καί περ	καίπερ	καίπερ
	11.	πέμψετε	πέμψετε.	πέμψητε
22.	4.	ἐγένετο τῆς	ἐγένετο τῆς	ἐγένετο ἐπὶ τῆς
	7.	ἵσταταί τε ὀρθὸς,	ἵσταταί τε ὀρθὸς,	ἵσταται ὀρθὸς,
	13.	ἐνδεδύκεε.	ἐνδεδύκεε.	ἐνεδεδύκεε.
	19.	τὸ γενόμενον.	τὸ γενόμενον.	τὸ γινόμενον·
	22.	τόν γε νεκρὸν	τόν γε νεκρὸν	τὸν νεκρὸν
23.	6.	ἀπέλειπον·	ἀπέλιπον·	ἀπέλιπον·
	7.	ἐπεβοήθησαν,	ἐπεβοήθησαν,	ἐπεβοήθησε,
	9.	προσαπόλεσαν	προσαπόλεσαν	προσαπώλεσαν
	10.	ὅ τι χρεὸν	ὅ, τι χρεὼν	ὅ, τι χρεὼν
25.	2.	ἐθάρσησάν τε πολλῷ	ἐθάρσησαν πολλῷ	ἐθάῤῥησάν τε πολλῷ
	5.	τῶν δὲ	τῶν δὲ	τῶνδε
	13.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
26.	15.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
	16.	συμβάλλοντα·	συμβάλλοντα·	συμβαλόντα·
	20.	ὅρκια	ὅρκια	ὅρκιον
	22.	πατρώϊα·	πατρώϊα·	πατρῷα·
	36.	κατά περ ἐν τῷ πρόσθε	κατάπερ ἐν τῷ πρόσθεν	κατάπερ ἐν τῷ πρόσθεν
	42.	οἷά περ	οἷάπερ	οἷάπερ
27.	7.	πατρώϊόν ἐστι,	πατρώϊόν ἐστι,	πατρῷόν ἐστι,
	8.	εἶναι ἢ	εἶναι ἢ	εἶναι μᾶλλον ἢ
	10.	Ἰσθμῷ, τοῦτο μὲν τούτους	Ἰσθμῷ, τούτους	Ἰσθμῷ, τοῦτο μὲν, τούτους
28.	25.	δὲ Χαλκιδέες	δὲ ἐχόμενοι Χαλκιδέες	δὲ Χαλκιδέες
31.	6.	περιέασαν	περίεσαν	περίεσαν
	24.	Μηλιέας τε καὶ	Μηλιέας, καὶ	Μηλιέας, καὶ
32.	2.	τά περ	τάπερ	τάπερ
	11.	ἐς Ἀθήνας	ἐς τὰς Ἀθήνας	ἐς τὰς Ἀθήνας
	15.	ἐπεικάσαι, ἐς	ἐπεικάσαι, ἐς	ἐπεικάσαι ἐστὶ, ἐς
33.	10.	προσεῖχε γυμνασίοισι,	προσεῖχε τοῖσι γυμνασίοισι,	προσεῖχε τοῖσι γυμνασίοισι,
	13.	Λακεδαιμόνιοι δὲ, μαθόντες	μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι	μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι
	17.	τῶν πολέμων.	τῶν πολέμων.	τῶν πολεμίων.
	21.	ποιήσει ταῦτα,	ποιήσειν ταῦτα,	ποιήσει ταῦτα,
	23.	τὸ παράπαν.	τοπαράπαν·	τοπαράπαν·
34.	2.	πολιτηΐην, αἰτεόμενος.	πολιτηΐην αἰτεόμενον.	πολιτηΐην αἰτεόμενος.
	6.	προετείνατο	προετείνετο	προετείνετο
	10.	ἐπορέγεται,	ἐπορέγετο,	ἐπορέγετο,
35.	11.	πρὸς Ἰσθμῷ·	πρὸς τῷ Ἰσθμῷ·	πρὸς τῷ Ἰσθμῷ·
37.	12.	αὐτίκα δὲ	αὐτίκα δὴ	αὐτίκα δὲ
	15.	ὥστε	ὥστε	ὡς
	20.	θώματι	θωΰματι	θωΰματι
	30.	Ὁ μέν νυν θάνατος	Ὁ μέν νυν θάνατος	Ὁ μέντοι θάνατος
	31.	Πλαταϊκῶν·	Πλαταϊκῶν.	Πλαταϊκῶν.
	32.	Ἀσωπῷ Μαρδονίῳ	Ἀσωπῷ τῷ Μαρδονίῳ	Ἀσωπῷ τῷ Μαρδονίῳ
	9.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
41.	9.	μέν νυν ἡ αὐτὴ ἐγίνετο	μέν νυν ἡ αὐτὴ ἐγένετο	μὲν ἡ αὐτὴ ἐγένετο
42.	6	εἰδεῖεν	εἰδοῖεν	εἰδοῖεν
	7.	διαφθερέονται	διαφθαρέονται	διαφθαρέονται

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
42.	12.	χρεόν ἐστι	χρεών ἐστι	χρεών ἐστι
	20.	ἐσήμαινε	ἐσήμηνε	ἐσήμαινε
43.	4.	τὰ μὲν Βάκιδι ἐς	τάδε μὲν Βάκιδί ἐστι ἐς	τάδε μὲν Βάκιδί ἐστι ἐς
44.	11.	ἥκοι	ἥκει	ἥκοι
45.	20.	οὕτω ἔργον	ἔργον οὕτω	οὕτω ἔργον
	23.	ὑμῖν οἱ	ὑμῖν οἱ	ὑμῖν ἐξαίφνης οἱ
46.	2.	τά περ	τάπερ	τάπερ
	5.	χρεόν ἐστι	χρεών ἐστι	χρεών ἐστι
	8.	εἵνεκα.	εἵνεκεν.	εἵνεκεν.
	13.	χρεόν ἐστι	χρεών ἐστι	χρεών ἐστι
	18.	τά περ	τάπερ	τάπερ
	19.	ἀλλὰ γὰρ ἀῤῥωδέομεν	ἀλλὰ γὰρ ἀῤῥωδέομεν	ἀλλὰ ἀῤῥωδέομεν
48.	9.	καὶ στάσιν	καὶ τάξιν	καὶ τάξιν
	23.	οἱ δ' ὦν	οἱ δ' ὦν	οἵδ' ὦν
	24.	εἰ δὲ καὶ μὴ δοκέοι,	ἢν δὲ καὶ μὴ δοκέῃ	εἰ δὲ καὶ μὴ δοκέοι,
49.	2.	ὑπεκρίνετο,	ὑπεκρίνετο,	ὑπεκρίνατο,
	6.	ἐσινέοντο	ἐσίνοντο	ἐσίνοντο
	7.	τοξεύοντες,	ἐστοξεύοντες,	τοξεύοντες,
	12.	τεταγμένοι μοῦνοι·	μοῦνοι τεταγμένοι·	μοῦνοι τεταγμένοι·
50.	6.	ἐπελύπεε·	ἐλύπεε.	ἐλύπεε.
	7.	ὀπέωνες,	ὀπάονες,	ὀπέωνες,
51.	2.	συμβολὴν μὴ ποιεύμενοι,	συμβολὴν μὴ ποιεύμενοι,	συμβολὴν ποιεύμενοι,
	4.	ἐπ' ἧ	ἐπ' ἧ	ἐς τὴν
	14.	κατ' ἰθὺ	κατιθὺ	κατιθὺ
	21.	ὀπέωνας τοὺς ἐπὶ	ὀπάονας ἐπὶ	ὀπέωνας ἐπὶ
52.	4.	τὴν συνέκειτό σφι	τὴν δὴ συνέκειτό σφι,	τὴν δὴ συνέκειτό σφι
53.	3.	παρήγγελλε	παρήγγελε	παρήγγελε
	7.	ταξιαρχέων	ταξιαρχέων	ταξιηρχέων
	10.	ἐθώμαζέ τι	ἐθωΰμαζέ τι	ἐθωΰμαζέ τι
	19.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
54.	8.	εἴ τε καὶ τὸ παράπαν	εἴτε καὶ τοπαράπαν	εἴτε καὶ τοπαράπαν
	9.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
55.	4.	παρηγορέοντο	παρηγόρεον	παρηγόρεον
	5.	Λακεδαιμονίων, ου κως	Λακεδαιμονίων, οὔκως	Λακεδαιμονίους, οὔκως
	15.	ἐχρήϊζέ τε	ἐχρήϊζέ τε	ἔχρηζέ τε
	17.	τά περ	τάπερ	τάπερ
57.	18.	τὸ πρόσω·	τοπρόσω·	τοπρόσω·
58.	16.	συνηδέατε·	συνηδέατε·	συνηδέαται·
	16.	θῶμα	θώϋμα	θώϋμα
	19.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
60.	7.	τὸ ἐνθεῦτεν	τοενθεῦτεν	τοενθεῦτεν
61.	11.	ἔπιπτόν τε	ἔπιπτόν τε	ἔπιπτον δὲ
	17.	χρηΐζοντα	χρηΐζοντα	χρήζοντα
62.	5.	κοτὲ ἐγένετο,	κοτὲ ἐγένετο,	κοτὲ ἐγίνετο,
	8.	ἐγίνετο μάχη	ἐγίνετο μάχη	ἐγίνετο ἡ μάχη
	14.	ἐναντίοισι	ἀντίοισι	ἐναντίοισι
63.	5.	οἱ δὲ	οἱ δὲ	οἵδε
	5.	κατέβαλλον	κατέβαλλον	κατέβαλον
64.	3.	ἐπιτελέετο·	ἐπιτελέετο·	ἐπετελέετο,
65.	4.	Θῶμα	θώϋμα	θώϋμα
	7.	περί τε τὸ ἱρὸν οἱ πλεῖστοι ἐν τῷ	περὶ τὸ ἱρὸν, οἱ δὲ πλεῖστοι ἐν τῷ	περὶ τὸ ἱρὸν, οἱ δὲ πλεῖστοι ἐν τῷ
	10.	ἐδέξατο,	ἐδέκετο,	ἐδέκετο,
	11.	ἀνακτόριον.	ἀνάκτορον.	ἀνάκτορον.
	11.	τοσοῦτο	τοσοῦτο	τοσοῦτον
66.	2.	λειπομένου	λειπομένου	λιπομένου
67.	9.	οὔτε τὶ ἀποδεξάμενος,	οὔτε ἀποδεξάμενός τι,	οὔτε ἀποδεξάμενός τι,
68.	1.	Δηλοῖ τε ἐμοὶ	Δηλοῖ τέ μοι	Δηλοῖ τέ μοι
	2.	ἤρτηντο	ἤρτηντο	ἤρτητο

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
68.	4.	ὥρων.	ὥρων.	ἐώρων.
69.	2.	διώκοντές τε καὶ	διώκοντές τε καὶ	διώκοντες καὶ
70.	7.	οἱ δ' ἠμύνοντο,	οἱ δ' ἠμύνοντο,	οἵδ' ἠμύνοντο,
	12.	καὶ ἤριπον·	καὶ ἤριπον·	καὶ ἤρειπον,
	19.	ὅσα περ	ὅσαπερ	ὅσαπερ
71.	7.	προσενείχθησαν,	προσενείχθησαν	προσηνείχθησαν,
	12.	Ἀμομφάρετος ὁ Σπαρτιήτης.	Ἀμομφάρετος Σπαρτίητης.	Ἀμομφάρετος Σπαρτιήτης.
	16.	ἐκλιπόντα	ἐκλιπόντα	ἐκλείποντα
73.	2.	ἐκ δήμου Δεκελεῆθεν·	δήμου Δεκελῆθεν·	ἐκ δήμου Δεκελῆθεν·
	4.	τὸ πάλαι	τοπάλαι	τοπάλαι
	8.	λέγουσι τοὺς	λέγουσι τοὺς	λέγουσι καὶ τοὺς
	13.	ἐν Σπάρτῃ ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου	ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἐν Σπάρτῃ	ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἐν Σπάρτῃ
	17.	σινεομένων	σινομένων	σινομένων
	18.	ἀποσχέσθαι.	ἀποσχέσθαι.	ἀπέχεσθαι.
74.	11.	ἐφόρεε ἐπίσημον ἄγκυραν,	ἐφόρεε ἐπίσημον ἄγκυραν,	ἐφόρεε ἄγκυραν,
76.	6.	καὶ αἱ ἀμφίπολοι,	καὶ αἱ ἀμφίπολοι,	καὶ ἀμφίπολοι,
	13.	ῥῦσαί με	ῥῦσαί με	λῦσαί με
	20.	καὶ εἶ	καὶ εἶς	καὶ εἶ
	23.	Ταῦτα εἴπας,	ταῦτα εἴπας	ταῦτα δὲ εἴπας,
78.	3.	ἔχων λόγον,	λόγον ἔχων,	λόγον ἔχων,
79.	10.	δ' ἐμοὶ,	δ' ἐμοὶ,	δέ μοι,
	13.	ψυχῇσί τε τῇσι τῶνδε	ψυχῇσί τε τῇσι τῶνδε	ψυχῇσί τε τῶνδε
	17.	χάριν ἴσθι τε,	χάριν τε ἴσθι,	χάριν τε ἴσθι,
80.	2.	ἐκέλευε	ἐκέλευσε	ἐκέλευε
	11.	ἐγίνετο οὐδὲ εἷς.	ἐγίνετο οὐδὲ εἷς.	ἐγίνετο οὐδείς.
82.	5.	κατασκευασμένην,	κατασκευασμένην,	κατεσκευασμένην,
	7.	ταὐτὰ καθὼς	ταὐτὰ καὶ	ταυτὰ καθὼς
	10.	τραπέζας τε χρυσέας	τραπέζας χρυσέας	τραπέζας χρυσέας
	19.	ὑμῖν τοῦδε τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν	ὑμῖν τοῦ Μήδου τὴν	ὑμῖν τοῦδε τοῦ Μήδων ἡγεμόνος τὴν
	21.	ὀϊζυρὴν	ὀϊζυρὴν	οἰζυρὴν
83.	4.	ὕστερον ἔτι	ὕστερον ἐπὶ	ὕστερον ἐπὶ
84.	1.	Ἔπειτεν δὲ	Ἔπειτεν δὲ	Ἐπεί τε δὲ
	2.	ὑπ' ὅτευ	ὑπ' ὅτευ	ὑπό τευ
85.	4.	ἰρένας	ἰρένας	ἱρέας
	6.	οἱ ἰρένες·	οἱ ἰρένες·	οἱ ἱρέες,
	13.	τούτους δὲ,	τούτους δὴ	τούτους δὴ
	15.	εἵνεκεν	εἵνεκεν	εἵνεκα
87.	1.	σινεόμενοι,	σινόμενοι,	σινόμενοι,
	7.	χρηΐζοντες,	χρηΐζοντες,	χρῄζοντες,
	9.	οὐδὲ μοῦνοι	οὐ δὲ μοῦνοι	οὐ δὴ μοῦνοι
88.	8.	τὴν τῶν συμμάχων	τὴν συμμάχων	τὴν συμμάχων
89.	2.	δὴ καὶ πρόσω ἐγίνετο.	δὴ πρόσω ἐγένετο.	δὴ πρόσω ἐγίνετο.
	6.	ἐθέλοι	ἐθέλει	ἐθέλοι
	10.	ἐξαγόρευε	ἐξηγόρευε	ἐξηγόρευε
	16.	οὗτος κατὰ	οὗτος ὁ κατὰ	οὗτος κατὰ
	25.	Οὗτος μὲν	οὗτος μὲν	αὐτὸς μὲν
90.	1.	τῆς περ	τῆσπερ	τῆσπερ
	3.	Ἐπεὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Δήλῳ κατέατο	ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ Δήλῳ κατέατο	ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ Δήλῳ ἐκατέατο
	21.	ἑτοῖμοι εἶναι ἐν τῇσι νηυσὶ	ἐν τῇσι νηυσὶ ἑτοῖμοι εἶναι	ἐν τῇσι νηυσὶ ἑτοῖμοι εἶναι
91.	2.	εἵνεκεν θέλων	εἵνεκε θέλων	εἵνεκε θέλων
	6.	ὅρμητο	ὅρμητο	ὥρμητο
	7.	τὸν Ἡγησίστρατον,	[τὸν Ἡγησιστράτου,]	τὸν Ἡγησιστράτου,
	9.	ἦ μὲν	ἦ μὲν	ἦ μὴν
92.	9.	ἐν τῷ Ἰονίῳ	ἐν Ἰονίῳ	ἐν Ἰονίῳ
93.	1.	Τοῦ τὸν	Τοῦ τὸν	Τούτου τὸν
	12.	κατακοιμήσαντος	κατακοιμίσαντος	κατακοιμήσαντος

Cap.	Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
93.	16.	ἀλλ', ὡς	ἀλλὰ ὡς	ἀλλ' ὡς
	18.	κατακοιμήσαντα,	κατακοιμίσαντα,	κατακοιμήσαντα,
	22.	ἐγίνετο, ἐπεί τε	ἐγένετο. ἔπειτα	ἐγένετο. ἔπειτα
94.	10.	ἀγροὺς τῶν ἀστῶν,	ἀγρούς· τῶν ἀστῶν	ἀγρούς· τῶν ἀστῶν
95.	4.	ἐπιὼν τὴν	ἐπὶ τὴν	ἐπὶ τὴν
96.	3.	Καλάμοισι,	Καλάμοισι,	Καλαμίσοισι,
97.	3.	Ἐλευσινίης ἐστὶν ἱρὸν,	Ἐλευσινίης ἐστὶν ἱρὸν,	Ἐλευσινίης ἱρὸν,
98.	3.	ἐν ἀπορίῃ	ἐν ἀπορίῃ	ἀπορίῃ
	7.	καὶ τὰ ἄλλα	καὶ τὰ ἄλλα	καὶ ἄλλα
	13.	τὰ μάλιστα	ταμάλιστα	ταμάλιστα
	14.	ὅσοι ὑμέων	ὅσοι ὑμέων	οἳ ὑμέων
	19.	ἐσακούσας	ἐσακούσας	ἀκούσας
	20.	ἐπακούσαντος. ὡὐτὸς δὴ	ἐπακούσαντος. ὡὐτος δὲ	ἀκούσαντος. ὡὐτος δὲ
	24.	ἔπειτα	ἔπειτεν	ἔπειτα
99.	2.	προσσχόντες	προσσχόντες	προσχόντες
	14.	τὰς κορυφὰς	τὰς κορυφὰς	τὰς ἐς κορυφὰς
101.	12.	οὔ τι	οὔτι	οὔτι
102.	10.	γένηται	γένηται	γένοιτο
	16.	οὕτω γὰρ ἔσαν ἐπεξῆς	οὗτοι γὰρ ἔσαν οἱ ἐπεξῆς	οὗτοι γὰρ ἔσαν οἱ ἐπεξῆς
	18.	οὔτ' ἔτι πρὸς	οὔτ' ἔτι πρὸς	οὔτε τι πρὸς
103.	5.	Περίλεως.	Περίλεως.	Περίλεος.
104.	6.	τούτου τε εἵνεκεν,	τούτου τε εἵνεκα,	τούτου γε εἵνεκα,
	6.	παρεόντες ἐν τῷ	παρεόντες ἐν τῷ	παρεόντες τῷ
	7.	τὸ ἐναντίον	τὸ ἐναντίον	τοὐναντίον
	11.	τὸ δεύτερον	τοδεύτερον	τοδεύτερον
106.	8.	χρεὸν	χρεὼν	χρεὼν
	19.	Πελοποννησίους	Πελοποννησίοισι	Πελοποννησίοισι
107.	1.	ἄκρα τε τῆς	ἄκρα τε τῆς	ἄκρα τῆς
	15.	δορυφόροι Μασίστεω	δορυφόροι οἱ Μασίστεω	δορυφόροι οἱ Μασίστεω
108.	1.	ἔρα τῆς	ἔρα τῆς	ἤρα τῆς
	4.	προσέφερε,	προσέφερε,	προσεφέρετο,
	5.	εὖ γὰρ	εὖ γὰρ	εὖ τε γὰρ
	11.	ἐκεῖ τε	ἐκεῖσε	ἐκεῖσε
109.	12.	ἐγίνετο,	ἐγίνετο,	ἐγένετο,
110.	7.	ἐνιαυτοῦ, ἐν ἡμέρῃ	ἐνιαυτοῦ, ἐν ἡμέρῃ	ἐνιαυτοῦ, ἡμέρῃ
	10.	μοῦνον βασιλεὺς,	μοῦνον βασιλεὺς,	μοῦνον ὁ βασιλεὺς,
	12.	χρήζει	χρηΐζει	χρήζει
111.	1.	κείνης τε	ἐκείνης τε	ἐκείνης τε
	2.	χρήζοντα	χρηΐζοντα	χρήζοντα
	8.	δὴ ταύτῃ	δὲ ταύτῃ	δὲ ταύτῃ
	12.	ἀποθωμάσας	ἀποθωϋμάσας	ἀποθωϋμάσας
	16.	αὐτή τέ μοι	αὐτή τε μοι	αὕτη τέ μοι
	23.	ἥσσων, ἔμε τε	ἕσσων, ἐμέ τε	ἥσσων, ἐμέ τε
	27.	δῴην	δοίην	δοίην
	30.	δή κώ με	δή κώ με	δή κου με
112.	4.	μαζοὺς	μαστοὺς	μαζοὺς
113.	8.	τά περ	τάπερ	τάπερ
114.	2.	ὅρμεον,	ὅρμεον,	ὥρμεον,
	6.	εἵνεκεν	εἵνεκεν	ἕνεκα
	11.	διαβαλόντες	διαβαλόντες	διαβάντες
116.	5.	Ἐλαιοῦντος ὑφελόμενος. ἐν	Ἐλαιοῦντος αἰτήσας. ἐν	Ἐλαιοῦντος ὑφελόμενος. ἐν
	18.	εἶναι Πέρσαι,	Πέρσαι εἶναι,	Πέρσαι εἶναι,
	25.	ἀφυλάκτῳ	ἀφυλάκτῳ	ἀφύκτως
117.	2.	ἐπιγίνετο καὶ ἤσχαλλον	ἐπεγένετο καὶ ἤσχαλλον	ἐπεγένετο καὶ ἤσχαλον
119.	1.	ἐκφυγόντα	ἐκφυγόντα	ἐκφεύγοντα
	5.	φεύγειν, καὶ, ὡς	φεύγειν, ὡς	φεύγειν, ὡς
	9.	ἦγον	ἤγαγον	ἦγον
120.	4.	ἤσπαιρον,	ἤσπαιρον,	ἔσπαιρον,
	5.	ἐθώμαζον.	ἐθωΰμαζον.	ἐθωΰμαζον.

Cap. Lin.	SCHWEIGHÆUSER.	REIZIUS ET SCHÆFER.	WESSELINGIUS.
120. 10.	*σίνεσθαι.*	*σίνεσθαι.*	*τίνεσθαι.*
15.	*ὑπισχόμενος,*	*ὑπισχόμενος,*	*ὑποσχόμενος,*
21.	*πόλιος, [πρὸς] σανίδα*	*πόλιος, σανίδα*	*πόλιος, σανίδα*
122. 10.	*θωμαστότεροι.*	*θωϋμαστότεροι.*	*θωϋμαστότεροι.*
13.	*θωμάσας*	*θωϋμάσας*	*θωϋμάσας*
15.	*παραίνεε*	*παραίνεε*	*παρῄνεε*
18.	*θωμαστὸν*	*θωϋμαστὸν*	*θωϋμαστὸν*

*** Notandum est minoris momenti variationes, quales sunt diæresis usus in *ἑωϋτοῦ*, *τωϋτὸ*, &c., N finalis adjectio, ratio interpunctionis, ceteraque ejusmodi, de industria omisisse auctorem Collationis. Schweighæuserus scribit *ἑωυτοῦ*, *τὠυτὸ*, &c. et finalem N parcius adjicit. Hujus etiam interpunctio haud raro nova inque melius mutata reperietur. ED.

INDEX

RERUM ET PERSONARUM

AB HERODOTO MEMORATARUM.

A

ABÆ, urbs Phocensium i. 46. viii. 27. *et* 134. ubi erat Apollinis delubrum locuples viii. 33. ibidem reddita oracula, Herodoti etiam ætate viii. 33. *n.*

Abantes ex Eubœa oriundi i. 146.

Abaris ferebatur fuisse Hyperboreus iv. 36. *n.* de eo et ejus sagitta fabula *ibid.*

Abdera, vi. 46. vii. 109. 126. a Teiis condita in Thracia i. 168. *n.* ejus urbis situs viii. 120.—eam Xerxes præterit vii. 109.

Abderitæ: cum iis Xerxes hospitii fœdus init, et acinace aureo ac tiara eos donat viii. 120. *n.*

Abrocomes et Hyperanthes, Darii filii, Xerxis fratres, super cadaver Leonidæ occumbunt vii. 224.

Abronychus, Atheniensis, filius Lysiclis, speculator apud Leonidam viii. 21.

Absinthii vi. 34. *vid.* Apsinthii.

Abydus, una urbium in Hellesponto v. 117. vii. 33. 34. 174. vicina Dardano vii. 43. ponte a Xerxe jungitur vii. 34.

Abydeni sedem sublimem ex candido marmore Xerxi exstruunt vii. 44.

Acanthus urbs vi. 44.

Acanthios hospitii jure et Medica veste donat Xerxes vii. 116.

Acanthiorum mare vii. 22.

Acarnan *fuit* Megistias *vates* vii. 221. 4. Acarnan *ex vulgata lect.* i. 62, 17. Amphilytus *fatidicus: ubi quidem* Acharnensis *videtur scribi debuisse. Sed et Leucadius (adeoque Acarnan)* Hippomachus *memoratur* ix. 38, 4.

Acarnania ii. 10. *Vatum ferax: vid. adn. ad* i. 62. 17.

Acbatana, *vide* Agbat.

Accipiter inter animantes sacras apud Ægyptios ii. 65. eum qui necaverit morte mulctatur *ibid. et n.* Eas aves in urbem Butum asportant sepeliendas ii. 67.

Accipitrum paria septem, omen sunt septem Persis iii. 76.

Acephali, οἱ ἀκέφαλοι, in Africa homines in pectoribus oculos habent iv. 191.

Aceratus, propheta in templo Delphico viii. 37.

Aces fluvius iii. 117. unde oriatur ibid.

Achæorum, qui Iones e sedibus suis exegerunt, partes duodecim i. 145.

Achæi Phthiotæ suppeditant Xerxi terrestres copias vii. 132. *n.* prytaneo excludunt Athamantis posteros vii. 197.

Achæiæ Cereris templum et orgia v. 61.

Achæmenes, Darii filius iii. 12. Xerxis ex utroque parente germanus vii. 7. *n et* 97.

Ægypti præses vii. 7.

Ægyptiacæ classi præfectus vii. 97. bonum consilium Demarati invertit vii. 236. periit in Ægypto ab Inaro interfectus iii. 12. vii. 7.

Achæmenes *alius*, Teispei pater, avus Cambysis vii. 11. auctor regiæ stirpis per Darium vii. 11. *n.*

Achæmenidarum familia nobilissima i. 125. *n.* ex qua reges Persidæ prognati *ibid.* eos moriens Cambyses obtestatus, ne imperium demitterent iii. 65.

Achaia, ἡ Ἀχαΐη, viii. 36. Achaia Thessaliæ (*quæ alias* Phthiotis) vii. 173.

Achaicus populus, τὸ Ἀχαϊκὸν ἔθνος, Peloponneso non egressus viii. 73.

Achelous fluvius ii. 10. vii. 126.

Acheron fluvius v. 92. 7. viii. 47.

Achilleius cursus, ὁ Ἀχιλλήϊος Δρόμος, locus sic dictus iv. 55. 76.

Achilleum, Ἀχιλλήϊον, oppidum prope Sigeum v. 94. *n.*

Acies Atheniensium in pugna Marathonia instructa vi. 111. Græcorum ad Platæas ix. 28—30. et Persarum ad Platæas ix. 31.

Acinaces Martis, cui immolatur quotannis a Scythis iv. 62. acinacem in calicem vino et sanguine plenum tingunt Scythæ in fœdere ineundo iv. 70. acinaces Persicus in Hellespontum abjectus a Xerxe vii. 54.

Acræphia urbs viii. 135.

Acrisius Danaes pater vi. 53.

Acropolis Athen. a Persis expugnata viii. 52. 53.

Acrothoon, Ἀκρόθωον, urbs vii. 22.

Aculeis jaculorum ahenum factum iv. 81.

Adicran, Afrorum rex, agro a Cyrenæis exutus, Apriæ se dedit iv. 159

Adimantus Aristeæ pater vii. 137.

Adimantus Ocyti filius, Corinthiorum classis dux, fugam facere vult viii. 5. ejus dictum in Themistoclem viii. 59. insolentia erga Themistoclem viii. 61. *n.* et turpis fuga viii. 94.

Admetus Eumeli pater *H.* 2.

Adoratio, *προσκυνήσις*, mortalibus deneganda vii. 136. *n.*

Adrastus Phryx, Gordii fil., nepos Midæ i. 35. 45. fratris interemptor *ibid.* a Crœso expiatus i. 35. ei custodiam filii sui ad venationem exeuntis mandat Crœsus i. 41. Crœsi filium transfodit, aprum volens transfigere i. 43. sese super bustum Atyis transfodit i. 45.

Adrastus, Talai filius, Sicyonis rex v. 67. pater Ægialei v. 68. in eum Clisthenis Sicyonii odium v. 67. ei honores et dies festi erepti, et Melanippo traditi *ibid.*

Adria, ὁ Ἀδρίας, iv. 33. v. 9. a Phocæensibus ostensus i. 163.

Adyrmachidæ Libyes, Ægyptum versus iv. 168. eorum mores *ibid.*

Æa Colchis, Αἶα ἡ Κολχὶς, i. 2. vii. 193. 197.

Æaces Sylosontis et Polycratis pater iii. 39. *et* 139. *n.* vi. 13.

Æaces Samius iv. 138.

Æaces, Sylosontis fil. Sami tyrannus, ab Aristagora exutus tyrannide vi. 13. Samios ad defectionem a sociis solicitat *ibid.* Samum reductus vi. 25.

Æacidæ ab Æginetis Thebanis missi v. 80. a Græcis ad Salaminem invocati viii. 64.

Æacus ex Ægina progenitor Miltiadis τοῦ κτίστου vi. 35. ei templum Athenis in foro exstructum v. 89.

Ædes Veneris in Cypro unde exstructa i. 105. Minervæ viii. 39. Ædes Veneri Hospitæ intra Protei delubrum Memphi consecrata ii. 112. Vulcani ii. 110. deorum et hominum ligneæ iv. 108. fulmine absumptæ iv. 79. *vid.* Templum.

Ædificii structura, in quo repositæ erant regiæ pecuniæ ii. 121. Ædificio ex urbe Elephantina afferendo triennium consumptum ii. 175. et ejus ex solido saxo descriptio *ibid. et seq.* Ædificium Zalmoxis subterraneum iv. 95. Ædificia humanis operibus majora ii. 148. *vid.* Domus.

Æga, Αἰγὴ, urbs vii. 123.

Ægæ, Αἰγαὶ, ex partibus Achæorum i. 145.

Ægææ, Αἰγαῖαι, civitas Æolum i. 149. *vid. adn.* p. 157.

Ægæum mare, τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, iv. 85.

Ægaleus mons in Attica, unde Xerxes navalem pugnam spectabat viii. 90. *n.*

Ægeus Pandionis filius Lycum fratrem Athenis pellit i. 173.

Ægeus, Ololyci fil. a quo Ægidæ nomen habent iv. 149.

Ægialenses, tribus Sicyonia, ab Ægialo Adrasti filio nominati v. 68.

Ægialees Pelasgi, Πελασγοὶ Αἰγιαλέες, *littorales*, vii. 94.

Ægicores Ionis filius v. 66.

Ægidæ in Sparta ingens tribus, a quo dicta iv. 149. *n.*

Ægila, sive Augila, locus ad quem Nasamones veniunt ut palmulas decerpant iv. 172. 182.

Ægilea, Αἰγίλεια, Styreorum insula vi. 107.

Ægilia, Αἰγίλια, circa Eretriam vi. 101. *cf. ad* viii. 90, 20. *not.*

Ægina et Thebe, sorores, filiæ Asopi v. 80.

Ægina ins. olim Œnone dicta, viii. 46. refugium fuit Atheniensibus in bello Medico viii. 41.

ÆGINETÆ, ex Epidauro orti viii. 46. Epidauriis quondam subditi v. 83. cur Samiis infensi iii. 59. et quomodo eos mulctarint *ibid.*

Æginetarum in Athenienses odii principium v. 82 *et seqq.* Ab iis illatæ Atheniensibus injuriæ vi. 87 *seqq.* ab Atheniensibus prælio navali victi vi. 92. Eorum piaculum maximorum eis malorum causa vi. 91.—Statuas Epidauriis raptas ab Æginetis Athenienses repetunt v. 84.

Ab Æginetis Thebani opem petunt adv. Athenienses v. 80. 81.

Æginetæ terram et aquam dant Dario vi. 49. unde infensos habent Athenienses et apud Spartanos insimulantur vi. 49. contraque ejus rei auctores mittitur Cleomenes vi. 50. Primores ipsorum Atheniensibus dantur obsides vi. 73. quos postea temporis reddere

negant Athenienses vi. 85. 86.—Æginetarum legati contra Leotychidem Spartam missi vi. 85.

Imminente bello Persico Æginetæ et Athenienses inimicitias solvunt vii. 145. Æginetæ ad Salaminem viii. 46. præstantissimi in pugna navali contra Persam viii. 93. *not.* *et cap.* 122. *n.* Aureas stellas tres Delphis dedicant viii. 122.—Æginetæ ad Platæas in acie Græcorum ix. 28. Unde iis divitiarum principium ix. 79. eorum ad Platæas inanes tumuli multo post excitati. ix. 85.

Ægineticum bellum cum Atheniensibus toti Græciæ saluti fuit vii. 144.

Ægion urbs Achæorum i. 145.

Ægira, ἡ Αἴγειρα, urbs Achæorum i. 145.

Ægiroëssa, Αἰγιρόεσσα, Æolum civitas i. 149.

Ægis Minervæ ex Libya Græcis adoptata iv. 180.

Ægli pop. iii. 92. *n.*

Ægos Potami, Αἰγὸς Ποταμοὶ, ix. 119. *n.*

Ægroti apud quosdam Indos interficiuntur et comeduntur iii. 99. apud Indos Padæos vero deserti in deserto cubant iii. 100. Circa ægrotos Babyloniorum lex i. 197.

ÆGYPTII omnium hominum primos se arbitrati ii. 2. Phrygas tamen esse priores concedunt *ibid.* Cum Cyri familia cognationem sibi fingunt iii. 2.

Eorum instituta et jura, ab aliis populis prorsus diversa ii. 35 *et seqq.* Suis moribus et institutis contenti ii. 78. nec ullis aliis uti volunt ii. 91. *cf.* ii. 43. *et* 49. In septem hominum genera distributi ii. 164.

Ægyptii maxime salubri corpore ob aërem, qui est immutabilis ii. 77. purgant se singulis mensibus *ibid.* Eorum capita quam firma, et cur? iii. 12.

Minimo labore fructum e terra percipiunt, ii. 13. 14. Fabis abstinent ii. 37. et vitibus carent ii. 77. *coll.* iii. 6. eorum vinum ex hordeo ii. 77. oleum ex sillicyprio ii. 94. cum feris vescuntur ii. 36. suem non alunt iv. 186. quo tempore sues immolent et earum carne vescantur ii. 47. 48. abluunt post contactam suem ii. 47.—Ægyptii Thebanæ provinciæ ab ovibus abstinent et capras immolant: ii. 42. nec ita ii Mendesiæ provinciæ *ibid.* *et* 46.

Ægyptii pudenda circumcidunt ii. 36. 104.—Viri binas vestes habent, feminæ singulas ii. 36. Vestes eorum lineæ et laneæ ii. 81. unguenta ii. 94. cibus et potus ii. 77. 78. *cf.* *c.* 92. *et* 125. salutatio mutua ii. 80. cantilena ii. 79. præcipui conventus ii. 59.—Eorum luctus et sepultura ii. 85. 86. mos triplex in condiendis cadaveribus ii. 86—88.

Eorum naves ex spina arbore confectæ ii. 96.

Ægyptiorum, qui in paludibus habitant, mores et instituta ii. 92. 93.

Ægyptiorum milites ii. 164—166. quorum stipendium et commoda ii. 167. et armatura vii. 89. *coll.* i. 135. iv. 180. in magno contemtu Sethoni regi ii. 141.—Ægyptii medici ceteris præstantiores iii. 129. singulis morbis singuli ii. 84.—interpretes ii. 164. a quibus oriundi ii. 154.—sacerdotes ii. 36 *seq.* quorum unus est princeps sacerdos ii. 37. qui Thebis in templo, dum vivit, imaginem suam ponit ii. 143.

Ægyptii hominum sapientissimi ii. 77. 160. multarum rerum cognitione ceteris antecellunt ii. 121. Memoriæ rerum gestarum dant operam ii. 77. *n.* *cf.* ii. 143. Eorum inventa ii. 4. 82. scripturæ duplex genus ii. 37. *n.* dicterium in Græcos ii. 13. judicium de publicis Olympiæ certaminibus ii. 160. primi immortalitatem animæ asseverant ii. 123. ignem animal esse asserunt iii. 16. primi annum invenerunt et in menses XII. distribuerunt ii. 4. menses diesque Deorum nominibus signant ii. 82. *n.* Prodigiorum observantissimi ii. 82. divinationem certis diis tribuunt ii. 83. primi diis aras et simulacra et delubra statuerunt ii. 4.

Ægyptii supra modum religiosi ii. 37. duodecim deorum cognomina primi in usu habuerunt ii. 4. octo deorum primores, et duodecim secundi nominati ii. 145. at omnes longe antiquiores Græcorum diis ii. 146. Deorum omnia fere nomina ab iis ad Græcos pervenerunt ii. 50. Quorum deorum nomina nesciant *ibidem.*—Ægyptiorum ritus religiosi ii. 38. *seqq.* *et c.* 64. Sacrificia ii. 39—41. illis sub Cheope interdicta ii. 124. a Mycerino restituta ii. 129. Pompæ sacræ et festa ii. 58—64. *et c.* 122. *ubi Rhampsiniti descensus ad inferos.* Bestiarum cultus ii. 65. *seqq.* oracula ii. 83. Divinatio ex victimis ab Ægyptiis profecta ii. 57. *cf.* c. 54 *seqq.* Mysteria ii. 170. 171. Ægyptia instituta et Pythagorica eademque Orphica et Bacchica consentiunt ii. 81.

Ante homines in Ægypto dii regnaverunt ii. 144 Ægyptiorum reges CCCXXX. ii. 100. quorum primus Menes ii. 99. Reges præcipui ii. 101. 102. 111. 112. 121. 124. 127. 129. 136. 137. 141. 147. 151. 158. 160. 161 *seqq.* 172

seq. iii. 10. Eorum sub duobus regibus calamitas ii. 124—128. Ægyptii libertatem adepti duodecim sibi reges constituerant ii. 147 *seqq.* Clade a Cyrenæis accepta, a rege Aprie desciverunt iv. 159. et Amasin regem nominarunt ii. 161 *seqq.* sub quo maxime floruerunt ii. 177.

Psammenito rege, Ægyptii acri prœlio a Persis victi iii. 10 *seqq.* morte mulctati a Cambyse quum Apin celebrarent iii. 27—29. A Cambyse subacti a Persis deficiunt, Dario regnante vii. 1. denuo a Xerxe subacti vii. 7. ipsi et Phœnices commeatus comportant exercitui Persico contra Græcos vii. 25. et naves ducentas præbent vii. 89. navali in pugna strenui viii. 17.

Ægyptio thorace in pugna utuntur Persæ i. 135. et ab Ægyptiis quoque scutum et galea ad Græcos pervenit iv. 180.

Ægyptium linum ii. 105. *n.*

Ægyptius quidam vocalissimus iv. 141.

Ægyptus fluminis donum ii. 5. tota est palustris, vel palus, ἴλος. ii. 4. quousque pateat, oraculi responso ii. 18. per se angusta ii. 8. *n.* Ægypti longitudo ii. 5. ejusque maritimæ partis latitudo ii. 149. De Ægypti magnitudine Ionum sententia ii. 15. et Herodoti ii. 17.

Ægyptus montanæ Ciliciæ opposita ii. 34. Asiæ et Africæ terminus ii. 17. Africæ vel Libyæ finitima ii. 65. iii. 91. unde incipiat et qua pateat in eam ingressus iii. 5.

Ægypti seu Ægyptiacæ regionis natura ii. 8. Ægypti solum a vicinarum terrarum solo diversum ii. 12. Ægypti a Nilo inundatæ facies ii. 97. Ubertas per Nilum ii. 14. cujus aqua noctu magis calida quam serenum cœlum et ros ii. 68. Cœli temperies nullis mutationibus obnoxia ii. 77.

Ægyptus non bestiis frequens ii. 65. *Describuntur præsertim ab Herodoto* crocodili ii. 68—70. hippopotami ii. 71. ibides aves ii. 75 *seq.* pisces gregales ii. 93. serpentes cornuti ii. 74. serpentes volucres ii. 75 *seq. et memorantur aliæ animantes* ii. 14. 42. 47. 60. 65. 67. 72. 95. iv. 186.

Terra gignit papyrum v. byblum (*cf.* vii. 25.) lotum, lilia ii. 92. sillicyprium ii. 94. raphanum, cæpam et allium ii. 125.

Ægyptus fossas unde tam multas habeat ii. 108. propter quas inequitabilis et plaustris inhabilis effecta *ibid.* plura mirabilia habet quam omnis alia regio ii. 35. Ægyptus in præfecturas, quæ νομοὶ vocantur, divisa ii. 164. postea temporis in duodecim portiones distincta ii. 147. sub Amasi rege maxime florens ii. 177. in ea tunc vicies mille oppida habitata *ibid.*

Ægypti antiqua historia ii. 99. *et seqq.*—Ægypto minatur interitum Cambyses decem circiter annos natus iii. 3. ea potiuntur Persæ iii. 7 *seqq.* Ægyptus Persis tributaria iii. 91.

Aeimnestus, Spartanus Mardonium interficit ix. 63. *n.* ipse occubuit in bello Messenico *ibid.*

Ænea urbs, ἡ Αἴνεια, vii. 123.

Ænesidemus Pataici filius, satelles Hippocratis vii. 154. Theronis pater vii. 165. *cf. adn.*

Ænigma piscatorium *H.* 35.

Ænyra, τὰ Αἴνυρα, locus Thraciæ, vi. 47.

Ænus, Αἶνος, urbs Æolica iv. 90. vii. 58.

Æoles olim Pelasgi vocati vii. 95. a Crœso invasi i. 26. atque subacti i. 6. 28. Cyro se dedere volunt i. 141. Æoles et Iones hereditarii Cambysis servi ii. 1. tributarii Dario ii. 90. Æoles circa oram Iliadem capti ab Hymæe v. 122. Eorum in Xerxis classe arma vii. 95. Eorum sacra *H.* 37.

Æoles Sestum tenentes ix. 115.

Æolenses Mitylenæi v. 94. *cf.* v. 122. *n.*

Æolicæ undecim civitates, αἱ Αἰολίδες πόλιες, i. 149. Æolicæ civitates insulares quinque i. 151. Æolicæ et Ionicæ ditionis collatio i. 149. Æolidensium oppidum incensum viii. 35. *at vid. adn.*

Æolis, ἡ Αἰολίς, v. 123. vii. 176. *cf. adn. ad* vi. 127, 10.

Æolus Athamantis pater vii. 197.

Æor, Οἰὸρ, apud Scythas virum significat iv. 110.

Æorpata, Οἰόρπατα, id est, viricidæ, Amazones dictæ lingua Scythica *ibid.*

Æquabilitas, res egregia v. 78.

Æquitati iniquitas invisa i 96.

Aër Ægyptiorum nunquam immutatur ii. 77. aëris mutatione existunt præcipue morbi *ibid.*

Ærarium Atheniensium vii. 144.

Ærei viri Psammiticho auxiliantur ii. 152.

Æreus Jupiter et Neptunus ix. 80. Æreum totum Mardonii præsepe ix. 69.

Aëropus Temeno natus viii. 137.

Aëropus Philippi filius, Alcetæ pater viii. 139.

Aëropus Echemi pater ix. 26.

Æs apud Æthiopas omnium pretiosiss. et rarissimum iii. 23. apud Scythas non est in usu iv. 71. ejus copia apud Massagetas i. 215. pro ære aurum mercantur Æginetæ ix. 79.

Æris alieni debitor mendacio obnoxius i. 138.—æs alienum debere, apud Persas turpe i. 138. æris alieni debitor cadaver patris deponit apud Ægyptios ii. 136.

ære alieno liberatur apud Spartanos, in regis obitu, qui aut regi aut reipublicæ sit obstrictus vi. 59. ut et apud Persas *ibid.*
Æsanius, Grini pater iv. 150.
Æschines, Nothonis filius vi. 100. non sinit Atheniensium auxiliatorum quatuor millia cum Eretriensibus in bello Persico perire *ibid.*
Æschreas, Lycomedis pater viii. 11.
Æschrionia Samiorum tribus iii. 26.
Æschylus Euphorionis filius ii. 156.
Æsopus fabularum scriptor ii. 134.
Æstas ubi semper nubila est iv. 28.
Æstatis et hiemis simulacra ii. 121.
ÆTHIOPES quomodo redditi mansuetiores ii. 30. pudenda circumcidunt ii. 104.
Æthiopes macrobii, unde tam longæ vitæ iii. 23. quales homines iii. 20 *seqq.* eorum regis cum Ichthyophagis Cambysis legatis colloquia iii. 21—23. adv. eos infelix Cambysis bellum iii. 17. 25 *seq.*
Æthiopes alii, Ægypto contermini, a Cambyse subacti iii. 97. eorum semen, domus *ibid.*
Æthiopes nomades ii. 29. Æthiopes Troglodytæ, eorumque mores iv. 183.
Æthiopum varia genera cum Xerxe militantium vii. 69. 79. eorumque differentia, arma, vestitus et duces. *ibid.*
Æthiopum genitura nigra iii. 101.
Æthiopiæ situs iii. 114. ejus descriptio et quarum rerum ferax sit *ibidem.*— Æthiopiæ regno solus Sesostris Ægypti rex potitus ii. 110.
Æthiopicus lapis ii. 134.
Aëtion Echecratis filius v. 92. eique redditum oraculum *ibid.*
Ætolia, ἡ Αἰτωλὶς χώρη, vi. 127. *vid. adn.*
Ætolus, Αἰτωλὸς, Males Agaristæ procus germanus Titormi *ibid.*
Affines Medi et Persæ similiter colunt i. 134.
Africæ descriptio geographica iv. 41—44. termini 17. deserta ii. 32.
Africæ superiora æstas semper obtinet ii. 26.
Africa circumnavigata iv. 42 *seq.* *vid.* Libya.
Africus ventus pluviosissimus ii. 25.
Agæus Onomasti pater vi. 127.
Agamemnon Pelopides vii. 159. Orestis pater i. 67.
Agarista, Clisthenis filia, Græcorum præstantissimo destinata vi. 126, ejus proci totius Græciæ præstantissimi juvenes vi. 127. nubit Megacli vi. 130. eius liberi vi. 131.
Agarista, Hippocratis ex Agarista nati filia, Xanthippo nupta, Periclis mater *ibid.*
Agasicles, Halicarnasseus i. 144. legem Apollinis Triopii ausus violare *ibid.*
Agathoërgi Spartæ i. 67. *n.*
Agathyrsi iv. 49. 102. 125. eorum mores et instituta iv. 103.
Agathyrsus, Herculis filius iv. 10.
Agbalus pater Merbali vii. 98.
Agbatana Mediæ, τὰ Μηδικὰ Ἀγβάτανα, iii. 64. 92. ejus urbis exstructio i. 98. *adn.* 110. ibi sedes Cyri i. 153. et Cambysis iii. 64.
Agbatana Syriæ iii. 62. *adn.* 64.
Agenor Cilicis Phœnicis pater vii. 91.
Agesilaus Doryssi f. vii. 204.
Agesilaus Hippocratidæ fil. viii. 131.
Agetus, Alcidis fil. vi. 61. uxorem suam amico Aristoni collocat dolo adactus vi. 62.
Agger Nilo aggestus a Mene primo Ægypti rege ii. 99 *vid. adn.* agger visu mirabilis Euphrati aggestus a Nitocri regina i. 185. agger circa portum Samiorum ductus iii. 60. aggeribus jactis Ioniæ oppida capit Harpagus i. 162.
Agis, Menaris pater vi. 65.
Aglauri, Cecropis filiæ, fanum viii. 53. *adn.*
Aglomachi turris privata iv. 164.
Agmen Xerxis Græciam petentis describitur vii. 40. 41,
Agora, Ἀγορὴ, *i. e. Forum*, oppidi nomen vii. 58. *coll. c.* 23. *extr. et* 25.
Agrianes fl. in Ebrum se exonerat iv. 90.
Agrianes, Ἀγριᾶνες, pop. v. 16.
Agrigentini, οἱ Ἀκραγαντῖνοι, Camicum incolunt vii. 170. eorum monarcha Theron c. 165.
Agron, primus ex Heraclidis Sardium rex i. 7.
Agyllæi: eorum ager, cædibus pollutus, quo pacto expiatus i. 167.
Ahenum ex aculeis sagittarum factum in Scythia, ejusque descriptio iv. 81. ahenum ad crateris Argolici modum factum Junoni Samii dedicant iv. 152. *adn. p.* 309. ahenum in Ponti ostio a Pausania dedicatum iv. 81. *n.*
Ajax, pater Philæi vi. 35.
Ajax, Telamonis filius, pro heroë habitus v. 66. ab Homero celebratus *H.* 28. a Græcis ad Salaminem invocatus viii. 64. ei in ipsa Salamine triremis dedicata viii. 121.
Aimnestus, *vid.* Aeimn.
Alabanda, urbs Phrygiæ viii. 136. *vid. adn.* p 210.
Alabandi in Caria vii. 195.
Alæ in humeris visæ i. 209.
Alalia, ἡ Ἀλαλίη, i. 166. in Corsica a Phocæensibus condita i. 165. *vid. adn.*
Alarodii iii. 94. cum Xerxe militantes vii. 79. eorum armatura et dux *ibid.*

Alazir, Barcæorum rex, in foro interfectus iv. 164.
Alazones, Scythicus pop. iv. 17. 52.
Alba arx Memphi, τὸ Λευκὸν τεῖχος ἐν Μέμφι, a Persis occupata iii. 91.
Albæ columnæ, Λευκαὶ Στῆλαι, sic dictus locus v. 118.
Album litus, *vide* Leuce acte.
Alcæus, Herculis fil. i. 7.
Alcæi poëtæ fuga v. 95. ejus arma suspenderunt in Sigeo Athenienses *ibid.*
Alcamenes, Telecli fil. vii. 204.
Alcetes, pater Amyntæ viii. 39.
Alcibiades, Cliniæ pater viii. 17. *n.*
Alcides, Ageti pater vi. 61.
Alcimachus, Euphorbi pater vi. 101.
Alcimus, Mentoris pater *H.* 7.
Alcinor et Chromius, Argivi i. 82.
Alcmæon, pater Megaclis adversarii Pisistrati i. 59.
Alcmæon, Megaclis hujus fil. vi. 125. Crœsum adjuvat in consulendo oraculo Delphico; auro se ridicule onerat ap. Crœsum; victor in Olympicis *ibid.* Megaclis illius pater, qui Agaristen Clisthenis fil. in matrimonium ducit vi. 127.
Alcmæonidæ, nobilissima inter Athenienses familia, vi. 125. *coll.* v. 66. piaculo obnoxii (ἐναγέες) i. 61. *coll.* v. 70. 71. ob Pisistratum i. 64. *n.* et Pisistratidas patria profugi, templum Delphicum ædificandum conducunt v. 62. Athenas tyrannide liberant vi. 123. *coll.* v. 63. *et* vi. 121. per Clisthenis Sicyoniorum tyranni adfinitatem, per universàm Græciam celebrati vi. 126—131. factionibus dissident cum Isagora v. 66. Athenis ejecti, mox vero restituti sunt v. 69—73. clypeum Persis post pugnam Marathoniam ex composito sustulisse feruntur vi. 115. quod negat Herodotus vi. 121—124.
Alcmena, mater Herculis ii. 43. 145.
Alcon Molossus e procis Agaristæ vi. 127.
Aleades *nominatur ab aliis qui vulgo* Cleades ix. 85.
Aleæ ludus a Lydis inventus i. 94.—aleæ lusus Cereris et Rhampsiniti ii. 122.
Aleæ Minervæ, τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης, templum Tegeæ i. 66. *n.* ix. 70.
Aleius campus, τὸ Ἀλήϊον πεδίον, Ciliciæ vi. 95.
Aleuadæ, Thessaliæ reges vii. 6. nuncios ad Xerxem mittunt ut succurrat contra Græcos *ibid.* Thessalis invitis vii. 172. *cf.* c. 130. *fin.*—Aleuadæ, *i. e. Aleuæ filii, fuere* Thorax *Larissæus, ejusque fratres* Eurysipylus *et* Trasideius ix. 58.
Alexander, Priami fil., Helenæ raptor i. 3. ii. 113. vi ventorum in Ægyptum delatus, Helenam et opes Menelao raptas relinquere coactus ii. 113—115. *cf.* c. 116. in Cypriis vero carminibus triduo ex Sparta Ilium pervenisse fertur ii. 117.
Alexander, Amyntæ fil. Macedoniæ rex v. 19. vii. 173. vetusta origine Græcus v. 22. viii. 137—139. familiæ stemma viii. 139. adhuc juvenis Persarum legatos nimis insolentes in convivio interimit v. 19—21. in Olympicis stadium currit primo proximus v. 22.
Græcos ad Thermopylas per legatos monet, ne in his faucibus manentes ab invadente Xerxis exercitu conculcentur vii. 173. a Mardonio legatus Athenas missus viii. 136. Athenienses hortatur ad paciscendum cum Persis viii. 140. ad Platæas Atheniensibus Mardonii causam prodit ix. 44. 45. aurea ejus Delphis statua viii. 121.
Alilat, eadem Arabibus quæ Urania iii. 8. *vid. adn.*
Alitta, Venus dicta ab Arabibus i. 131. *n.*
Alluvione fluminis agros decurtatos compensat Ægypti rex ii. 109.
Alopecæ, in Attica pagus v. 63.
Alpeni, Ἀλπηνοὶ, vicus ad Thermopylas, Græcorum receptaculum vii. 176. *cf.* c. 229. Ἀλπηνὸς πόλις vii. 226. *nominatur, ubi vid. adn.*
Alpheus et Maron, Orsiphanto geniti vii. 227. eorum virtus ad Thermopylas *ib.*
Alpis fluvius iv. 49. *n.*
Alus, urbs Achaiæ Thessalicæ vii. 173. 197.
Alyattes, Sadyattæ succedit in Lydiæ regnum i. 16. bellum cum Milesiis a patre sibi traditum gerit i. 17—19. morbo divinitus adfectus, oraculi monitu, pacem componit cum Thrasybulo, Milesiorum tyranno i. 19—22. e morbo convalescens Delphis donaria dedicat i. 25. ob Scythas transfugas cum Cyaxare et Medis bellum gerit i. 16. 73. 74. Cimmerios ex Asia ejicit i. 16. *vid. adn.* ejus mors et anni regni i. 25. sepulcrum memorabile i. 93.—ejus fil Crœsus et Pantaleon i. 92. filia Aryena i. 74.
Amasis, Ægyptius, ex domo minime illustri ii. 172. post cladem Ægyptiis a Cyrenæis allatam, ab exercitu contra Aprien rex nominatus ii. 161—163. hunc ad Momemphin opp. prœlio vicit, captumque postea Ægyptiis tradit ii. 169.
generis obscuritatem callido invento a contemtu vindicat ii. 172. vitæ ratio et mores ii. 173. 174. uxor ejus Ladice, Cyrenæa, Veneri votum facit i. 181. Græcorum amicus ii. 178. Iones Caresque sibi custodes corporis adv. Ægyptios adsciscit ii. 154. ad eum se confert Solon i. 30.

cum Cyrenæis mutuam amicitiam contrahit i. 181. et fœdus componit cum Crœso i. 77. hospitii jus cum Polycrate contractum propter nimiam hujus felicitatem solvit iii. 40—43. primus Cyprum capit, tributariamque facit ii. 182. Cambysen deludit, missa Apriæ filia pro sua iii. 1. inde bellum Ægyptiis cum Persis: *ibid.* quo imminente Amasis mortuus est iii. 10. in ejus cadaver nefarie sævit Cambyses iii. 16.
ejus opera magnifica ii. 175. 176. dona in Græciam ab eo dedicata ii. 182. linei thoraces intextis figuris ornati iii. 47.
Amasis, vir Maraphius, dux Pers. contra Barcæos iv. 167. Barcen diu oppugnatam dolo et perfidia capit iv. 201. Cyrenen occupare frustra tentat iv. 203.
Amathuntis, Ἀμαθοῦντος, urbis in Cypro obsidio ab Onesilo, Salaminiorum rege, instituta v. 104 *seq.* sed Persarum adventu frustrata v. 108 *seq.*
Amathusii, cum Medis facientes, v. 104. Onesilo, in pugna ad Cypriorum Salamina interfecto, oraculi jussu, annua sacra faciunt v. 114.
Amaxampeus *olim legebatur pro* Exampeus.
Amazones, Oiorpata, *viricidæ*, a Scythis nominatæ, cum Græcis bellum gerunt iv. 110. nonnullæ ex iis forte fortuna ad Scytharum oras delatæ, Scythis prœlium committunt, et fœminæ agnitæ eis nubunt, e parentibus abductis, eorumque linguam edoctæ iv. 111—116. inde Sauromatæ orti iv. 117. *coll. c.* 110.
Amazonides a Thermodonte fl. in Atticam incursionem faciunt ix. 27.
Ambracia, *vid.* Ampracia.
Amestris, Otanis filia vii. 61. Xerxis uxor vii. 61. 114. ejus amiculum fatale ix. 108. crudelitas in uxorem Masistæ ix. 111.
Amiantus, Agaristæ procus vi. 127.
Amicus solers possessio pretiosissima v. 24. amici casum flet Psammenitus, non liberorum, causamque reddit ii. 14.
Amiculum Sylosontis iii. 139. 140. Amestris ix. 108.
Amilcar, Ἀμίλκας, Annonis fil., a matre Syracusius, rex Carthaginiensium, in pugna Geloni commissa subito disparuit vii. 165—167. ei sacra faciunt Carthaginienses c. 167.
Aminias Pallenensis, Atheniensis civis, pugnæ navalis ad Salaminem initium facit viii. 84. *ubi vid. adn.* Artemisiam fugientem insecutus viii. 93. *coll. c.* 87. præcipua laus ei tributa *ibid.*
Aminocles, Critini fil., e naufragio classis Persicæ ad Sepiadem dives factus vii. 190. *ibid.*
Amitres *olim edd. pro* Ithamitres viii. 130.
Ammonis oraculum in Africa i. 46. ii. 32. ejus origo ii. 55.
Ammoun Jovem appellant Ægyptii ii. 42. *vid. adn.*
Ammonii, Ægyptiorum et Æthiopum coloni ii. 42. Jovis templum habent, a Thebano templo derivatum iv. 181. adversus eos Cambysis expeditio infelix iii. 25. 26.
Ammoniorum rex Etearchus ii. 32.
Amompharetus, Spartanus, pervicacia sua Græcos ad Platæas impedit, quo minus uno agmine ad Cithæronem montem recedant ix. 53—57. ejus virtus in pugna Platæensi ix. 71. inter Irenas (*vid. adn.*) a Lacedæmoniis sepultus ix. 85.
Amores quomodo tractent Caunii i. 172. —Amoribus puerorum dediti Persæ et Græci i. 135.
Amorges, Persarum dux v. 121.
Ampa urbs ad Rubrum mare vi. 20. *cf. adn.*
Ampelos promontorium Toronæum vii. 122.
Amphiarai templum Thebis, et oraculum i. 46. viii. 134. verax a Crœso repertum i. 49. eique donaria a Crœso missa i. 52.—Amphiarai in Thebas expeditio, carmen Homeri. *H.* 9.
Amphiaraus, Amphilochi pater iii. 91.
Amphicæa urbs viii. 33.
Amphicrates, Samiorum rex iii. 59.
Amphictyones sedes habent paratas ad Thermopylas prope Anthelam vicum vii. 200. *cf. c.* 213. *ubi vid. adn.* templum Delphicum elocant ædificandum ii. 180. v. 62. inscriptionibus et columnis Græcos ad Thermopylas occisos honorant vii. 228. Ephialtem proditorem proscribunt vii. 213.
Amphictyonis templum *et*
Amphictyonidis Cereris templum vii. 200.
Amphilochus, Amphiarai fil., Troja ejectus vii. 91. Posideion urbem Pamphylorum condidit iii. 91.
Amphilytus Acarnan ariolus i. 62.
Amphimnestus, procus Agaristæ vi. 127.
Amphionis filia clauda, Labda, Cypseli mater v. 92.
Amphissa urbs viii. 32.
Amphitryo, Herculis pater dictus vi. 53. idem et Alcmena, Herculis parentes, origine Ægyptii fuere ii. 43.
Amphitryonis tripus v. 59.
Ampracia (*non* Ambracia) *scribit Herodotus: sic* Ἀμπρακιῆται *vel* Ἀμπρακιῶται, Ampraciotæ viii. 47. ix. 28. 31.

Amyntas, Alcetæ fil. viii. 139. Hippiæ Atheniensi Anthemunta opp. offert v. 94. Megabazo terram et aquam mittit v. 17. 18. et legatos in convivio nimis insolentes ne inhibere quidem conatus v. 18—20.
pater Alexandri vii. 173. viii. 136. 139. et Gygææ viii. 136. v. 21.
Amyntas, Asiaticus, Bubaris fil. viii. 136.
Amyrgii Scythæ vii. 64.
Amyris, *Sapiens nominatus*, Damasi pater vi. 127. *n.*
Amyrtæus, rex Ægypt. ii. 140. *n.* pluribus malis Persas afficit iii. 15. *n.*
Amytheon, Melampodis pater ii. 49.
Anacharsis Scytha sapiens iv. 46. in Scythiam reversus Matri Deûm pervigilium agens, interfectus iv. 76. de eo alia fabula; et dictum ejus de Græcis iv. 77. eum novisse se negant Scythæ iv. 76. *ubi ejus genus.*
Anacreon, Teius, familiaris Polycrati iii. 121. *n.*
Anactorii ad Platæas ix. 28.
Anaphes, Otanis fil., dux Cissiorum in Xerxis exercitu vii. 62.
Anaphlystus, pagus Atticæ iv. 99. *n.*
Anaua, Phrygiæ urbs vii. 30.
Anaxander, Eurycratis fil. vii. 204.
Anaxandrides, Leontis filius, Spartæ rex i. 67. v. 39. vii. 204. ejus duæ uxores, altera jussu Ephororum ducta, et liberi ex iis v. 39—41. quatuor ejus filii, Cleomenes, Dorieus, Leonidas et Cleombrotus *ibid. et* vii. 205.
Anaxandrides, Theopompi fil. viii. 131.
Anaxilaus, Archidami fil. viii. 131.
Anaxilaus, Cretinæ fil., Rhegii tyrannus, eum socero suo Terillo Amilcarem in Siciliam vocat viii. 165. Zanclæis regique Scythæ infensus, consilium dat Samiis Zanclam occupandi vi. 23.
Anchimolius, Asteris filius, ad pellendos Pisistratidas Sparta missus v. 63. ejus interitus et sepulcrum. *ibid.*
Ancillarum opus maximum circa Alyattis sepulcrum i. 93.
Ancora ferrea a Sophane gestari solita in prœlio ix. 73.
Andericca *olim legebatur pro* Ardericca.
Andreas, proavus Clisthenis Sicyonii vii. 126.
Andrii cum Medis faciunt viii. 66. pecunias Themistocli dare recusant viii. 111.
Androbulus, Timonis pater vii. 141.
Androcratis herois fanum ix. 25.
Andromeda, Cephei filia vii. 61. 150. Persei uxor, Persem ex eo peperit vii. 61.
Androdamas, Theomestoris pater viii. 85. ix. 90.
Androphagi ix. 18. 102. ferocissimos mores habent iv. 106. *adn.* Scythis auxilia contra Persas negant c. 119. et profugiunt Persis irrumpentibus c. 125.
Androsphinges ii. 175. *et adn. p.* 405.
Andrus ins. iv. 33. Cycladum una v. 31. quod pecunias pendere nollet, a Græcis, Themistocle duce, obsessa viii. 111 *seq.*
Aneristus, Sperthiæ pater vii. 134.
Aneristus, Sperthiæ fil., in Asiam missus legatus, ab Atheniensibus interfectus vii. 137.
Angareion Persæ quid appellent viii. 98.
Angites fl. in Strymonem fluit vii. 113.
Angrus fl. ex Illyriis fluens iv. 49.
Anguis ingens arcis custos in templo ab Atheniensibus cultus viii. 41.
Anguilla sacra Ægyptiis ii. 72.
Animalia quæ ab hominibus comeduntur, feracia et fœcunda: quæ noxia sunt, parum fœcunda iii. 107. animal nullum interimunt Indi quidam iii. 100. animantes, tam volucres quam quadrupedes, in India majores quam aliis in locis iii. 106.—animalia in saxis primi sculpserunt Ægyptii ii. 4. animalia quomodo in suis vestibus pingant qui Caucasum incolunt i. 203.
Animam hominis immortalem et de corpore in corpus migrare primi dixerunt Ægyptii ii. 123. *n.*
Animus hominum habitat in auribus vii. 39.—animi vires augentur augescente corpore iii. 134. 14. *et adn.*
Anno, *vid.* Hanno.
Annum primi Ægyptii compererunt et distinxerunt in menses ii. 4.—anni ratio apud Græcos i. 32. *n.* apud Ægyptios ii. 4. *n.* apud Persas iii. 90.
anni humanæ vitæ LXX i. 32. anni vitæ Æthiopum, et Persarum iii. 22. 23.—annorum XV millia a Dionyso ad Amasin regem numerant Ægyptii ii. 145.
Annulum signatorium gestant Babylonii singuli i. 195. annulus Polycratis signatorius iii. 41.
Anopæa, semita et mons ad Thermopylas vii. 216.
Anseres mactantur in Ægypto ii. 45. *cf.* c. 37.
Antacæi, cete ingentia sic dicta iv. 53. *n.*
Antagoras, Hegetoridæ pater ix. 176.
Antandrus, Ἄντανδρος ἡ Πελασγὶς, vii. 42. in Troade terra ab Otane capta v. 26.
Anthela opp. ad Thermopylas vii. 176. ibi Amphictyones sedes habent c. 200.
Anthemus, opp. Hippiæ oblatum v. 94.
Anthylla urbs in calceamenta datur uxori ejus qui in Ægypto regnat ii. 98. *cf. adn.*
Antichares Eleonius v. 43.
Anticyra urbs vii. 198. 213.

Antidorus Lemnius a Xerxe ad Græcos transfugit viii. 11.
Antiochus, Tisameni pater ix. 33.
Antipater, Orgis fil., Thasiis demonstrat, in cœnam Xerxi præbitam cccc talenta esse insumta vii. 118.
Antiphemus, Lindiorum dux vii. 153.
Antrum Corycium viii. 36.
Anysis, rex Ægypti, successor Asychis cæcus; a Sabaco Æthiopum rege regno exutus ii. 137. deinde L post annis recipit, ex ins. Elbo, ubi latuerat, redux ii. 140.
Anysis urbs ii. 137. et Anysia præfectura in Ægypto ii. 166.
Anysus, pater Tetramnesti vii. 98.
Aparytæ pop. iii. 91.
Apaturia festa i. 147. *n. H.* 29.
Aper immanis Mysorum devastat arva i. 36. in Africa nullus iv. 192.
Apes loca trans Istrum occupare, Thraces narrant, parum probabiliter Herodoti sententia v. 10. *cf. adn.*
Aphetæ, Ἀφέται, *i. e. locus unde navis solvitur*, ad Maliacum sinum viii. 4. 6. unde nomen ei impositum vii. 193. *adn.*
Aphidnæ in Attica Tyndaridis proditæ ix. 73.
Aphidnæus Callimachus vi. 109.
Aphrodisias insula iv. 169.
Aphthitana præfectura in Ægypto ii. 166.
Aphytis opp. in Pallene vii. 123.
Apia, *i. e.* Tellus, dea Scythis 59.
Apidanus, fl. Thessaliæ, Ἀπιδανὸς, vii. 129. *vid. not.* Ἠπιδανὸς, *c.* 196.
Apis, Ægypti urbs Libyæ confinis ii. 118.
Apis, Ægypt. Deus, Græcorum Epaphus ii. 153. quando apparet, Ægyptiorum festum iii. 27. ejus descriptio et notæ c. 28. *n.* illusus a Cambyse et vulneratus contabuit *c.* 29. ei aula Memphi a Psammiticho ædificata ii. 153.
Apollo, Ægyptiorum Orus, Osiris *i. e. Bacchi* et Isidis fil. a Latona nutrice occultatus ii. 156. *cf. adn.* ejus oraculum ii. 83. templum Buto ii. 155. 156. fons Apollini sacer in Libya iv. 158.
Apollo Sileni Marsyæ pellem apud Phryges suspendit vii. 26. *cf. adn.* ad solos Metapontinos in Italiam venit, Aristea comite iv. 15.
Apollo, Scythis Œtosyrus nominatus iv. 59.
Apollini Triopio ludos celebrant Dorienses i. 144. Apollinis delubrum apud Abas opulentum et oraculum viii. 33. *cf. c.* 134. cultus Spartæ vii. 57. ejus statua in Thornace Laconica i. 69.
Ismenii Apollinis Thebis templum i. 52. 92. v. 59. ibi ex victima responsa Dei petuntur viii. 134. *n.* Ptoi Apollinis fanum Thebanorum viii. 135.
Delphicus Apollo, a Crœso Græcorum Deus nominatus, et præcipue cultus i. 90. *cf. c.* 50 *seq.* a Crœso invocatus, pyræ ignem exstinguit i. 87. vaticiniorum suorum exprobranti rationem reddit i. 90. 91.
Apollinis arma sponte apparentia Delphis viii. 37.
Apollonia in Ponto Euxino iv. 90. *et* 93.
Apollonia in sinu Ionio ix. 92. ubi sacræ solis oves ix. 93.
Apolloniates ager, ἡ Ἀπολλωνίη χώρη, *ibid.*
Apollophanes, Bisaltis pater vi. 26.
Apologus Cyri ad Iones i. 141.
Apries Ægypti rex, Psammis fil., regum longo tempore fortunatissimus, cum Phœnicibus bellum gerit ii. 161. Libyes Cyrenæis finitimi ei se tradunt iv. 159. at ingente clade in bello cum Cyrenæis accepta *ibid.* ab eo Ægyptii desciscunt, rege electo Amasi ii. 161 *seq.* ab Amasi prœlio victus, et vivus captus ii. 169. ejus interitus et sepultura *ibid.*
Apsinthii *vel* Absinthii Thraces vi. 34. Plesthoro, indigenæ deo, Œobazum immolant ix. 119.
Apulia, *vid.* Iapygia.—Apuli iv. 99.
Aquæ sacrificant Persæ i. 131. aqua quomodo importetur in arida Syriæ loca iii. 6. aquam in arida loca quomodo deportarit per canalem Arabum rex iii. 9. aqua quædam adeo invalida, ut nihil super eam innatare possit iii. 23. aquæ calidæ in Thermopylis vii. 166. *n.* aqua Teari fl. ad scabiem curandam utilis iv. 90. aqua fontana miræ naturæ, apud Ammonios iv. 181. alia similis iv. 182. aqua Stygis, perque eam jusjurandum iv. 74. *cf.* Fons.
Aquæductus Sami memorabiles iii. 60.
Aquiminaria Delphos a Crœso missa i. 51.
Ara Delphis a Chiis donata ii. 135. ara Apollini ab Aristea extrui jussa iv. 155. ara Dianæ Orthosiæ iv. 87. Jovis forensis v. 46. ara Ventis statuta in Thyia vii. 178. ara Herculis vii. 176.
Aras non extruunt Persæ i. 131. aras primi statuere Ægyptii ii. 4. aræ et delubra præterquam Marti in Scythia nulla iv. 59.
Arabiæ situs et qualis ea regio iii. 107. iv. 39. terræ natura ii. 12. ejus jucundissimus odor iii. 112.
Arabiæ mons ii. 8.

Arabes cum mulieribus suis quomodo misceantur, i. 198. maxime fidem servant inter homines iii 8. fœderis apud eos ineundi mos *ibid.* camelis vehuntur in bello vii. 86.
Cambysi aditum permittunt in Ægyptum iii. 9. 88. tributorum immunes iii. 88. 91. millena talenta thuris Dario pendunt iii. 97. Arabum in exercitu Xerxis dux et armatura vii. 69.
Arabicus sinus ii. 11. iv. 39.
Aradius *fuit* Merbalus vii. 98.
Ararus fluvius Scythiæ iv. 48.
Aratrum in Scythicam regionem ex cœlo demissum iv. 5.
Araxes fl. i. 126. iii. 36. iv. 11. 40. ejus insulæ i. 202. de ejus cursu *vid.* iv. 40. *et cf. adn. ad* i. 202. ponte junctus a Cyro i. 205.
Arbores fructuum odore, perinde ut vinum, inebriantes i. 202. Arbores lanam ferentes in India iii. 106. arbores omnes in Thera præter unam aridæ factæ iv. 151.
Arcades i. 146. ii. 171. v. 49. Arcadas invasuri Lacedæmonii a Pythia (*quæ glandivoros illos nominat*) prohibiti i. 66. eos contra Spartam sollicitat Cleomenes vi. 74.—Arcades in Thermopylis vii. 202.
Arcesilaus I., Batti fil., rex Cyren. iv. 159.
Arcesilaus II., Batti felicis fil., iv. 160. ejus clades ab Afris accepta; interitus a fratre strangulati, *ibid.*
Arcesilaus III., Batti claudi fil., in Samum profugit, iv. 162. redux in patriam Cyrenen, oraculi immemor, crudelia facinora perpetrat iv. 164. Cambysi Cyrenen tradidit tributariam iv. 165. ejus interitus iv. 164.
Archander, Danai gener, Phthii fil., Achæi nepos ii. 98. *cf. not.*
Archandri urbs, Ἀρχάνδρου πόλις, ii. 97 *seq.*
Archelai, tribus Sicyone v. 68.
Archelaus, Agesilai fil. vii. 204.
Archestratidas, Athenagoræ pater ix. 90.
Archias, Spartanus; ejus virtus ad Samum iii. 55.
Archias *alius*, Samii fil. *ibid.*
Archidamus, Anaxandridæ fil. viii. 131.
Archidamus, Leuxidami fil., amitam in matrimonium ducit vi. 71.
Archidice, nobilis meretrix ii. 135.
Archilochus Parius: ejus iambus trimeter i. 12.
Architecti: Eupalinus iii. 60. Rhœcus *ibid.* Mandrocles Samius iv. 87.
Arcu utendi Scytharum peritia i. 73.—arcus ab Æthiope Persarum regi missus iii. 21. 30. arcus Herculis iv. 10.
arcus semper intentus rumpitur ii. 173.
Ardericca, vicus Assyriæ i. 185. *n.*
Ardericca in terra Cissia, ab Eretriensibus captivis habitata vi. 119. *n.*
Ardys, Gygis fil., Sadyattæ pater, Sardium tyrannus, Miletum invadit i. 15.
Areius pagus, Ἀρήιος πάγος, *sive* Areopagus Athen. viii. 52.
Arena aurifera in India iii. 102. arenæ cumuli Cambysis exercitum obruunt iii. 26.
Areopagus Athen. viii. 52.
Argadas, Ionis fil. v. 66.
Argæus, Philippi pater, Perdiccæ fil. viii. 139. *n.*
Arganthonius, Tartessi rex: ejus longævitas; cum Phocæensibus amicitia i. 163. quando mortuus i. 165.
Arge et Opis, virgines Hyperboreæ iv. 35. *not.*
Argentum apud Scythas non in usu iv. 71. nec apud Massagetas i. 215.
argenti ferax Lydia v. 49.
Argenti metalla Macedonum haud procul a Prasiade palude v. 17. Atheniensium in Laureo monte vii. 144. *adn.* argenti et auri metalla in Pangæo monte vii. 112.
Argenti ratio ad aurum iii. 95. argentum Aryandicum iv. 166.
Argi lucus a Cleomene incensus vi. 80.
Argia, Aristodemi uxor vi. 52.
Argilus, opp. Bisaltiæ vii. 115.
Argiopius, loci nomen ix. 57.
Argippæi pop.; eorum mores, victus *etc.* iv. 23. *n.*
Argivi, progenitores Persarum vii. 150. contra Thebas cum Polynice militant ix. 27.—musica præstant inter Græcos iii. 131.—Argivorum regnum sibi mercedem petit Melampus ix. 34.
Argivi mercede a Pisistrato conducti contra Athenienses i. 61. eorum bellum cum Lacedæmoniis de Thyrea; clades et lex ob eam lata de tondendis capitibus i. 82.—Argivi contra Athenienses ab Æginetis invocati v. 86. ob mulctam sibi nondum solutam auxilia negant vi. 92.
Clade a Cleomene accepta vi. 78 *seq. cf.* vii. 148. Argivorum servi imperium arripiunt; postea ejecti Tirynthem obtinent, et diuturnum gerunt bellum cum dominis vi. 83.
In bello Medico societatem Græcorum recusant, et a neutra parte stant, Xerxe Græciam invadente vii. 148—152.—Persas in Græciam arcessisse feruntur vii. 152. eorum fœdus cum Persis, nunciis Susa missis, renovatum vii. 150. 151.—mittunt nuncium ad Mardonium ix. 12.
Argivæ feminæ a Phœnicibus raptæ i. 1. Argivarum mulierum furor ix. 34.
Argo navis vii. 193. sub Pelio monte a

Jasone fabricata iv. 179.
Argon *vid.* Agron.
Argolis regio i. 82.
Argonautarum posteri Minyæ e Lemno ejecti, a Lacedæmoniis recepti *etc.* iv 145 *seqq.*
Argos olim Græciæ civitates omnes antecellens i. 1. ab Homero maxime celebratum *H.* 28.—viris desolatum a servis tenetur vi. 83. Persis quam amicum vii. 150.
Ariabignes, Darii fil., Xerxis fr., præfectus classi Xerxis vii. 97. occubuit in pugna ad Salaminem viii. 89.
Ariantas, rex Scytharum iv. 81.
Ariapithes, rex Scytharum iv. 76. ejus interitus iv. 78.
Ariaramnes Persa, Ionibus favens viii. 90.
Aridolis, Alabandensium tyrannus vii. 195.
Arietes Thebanis Ægyptiis sacri ii. 42.
Arii pop., Ἄρειοι, iii. 93. Ἄριοι, olim Medi vocati vii. 62. *cf. adn.* eorum in exercitu Xerxis armatura et dux vii. 66.
Arima *Scythis* unum *significat* iv. 27.
Arimaspi, viri unoculi in septemtrionalibus Europæ partibus Grypibus aurum subripiunt iii. 116. *cf.* iv. 13. 27.
Arimaspea carmina Aristeæ iv. 14.
Arimnestus Platæensis ix. 72. *conf. c.* 65.
Ariomardus, Artyphii germanus, Caspiorum dux vii. 67.
Ariomardus, Darii et Parmyis fil., dux Moschorum et Tibarenorum vii. 78.
Arion Methymnæus, citharœdus i. 23. primus docuit dithyrambum *ibid.* delphino per mare vectus i. 24. ejus donarium apud Tænarum *ibid.*
Ariphron, Xanthippi pater vi. 131. 136. vii. 33. viii. 131.
Arisba in Lesbo urbs Methymnæorum i. 151.
Aristagoras, Heraclidis fil., Cumæus tyrannus iv. 138. dolo captus et civibus traditus v. 37. at incolumis dimissus c. 38.
Aristagoras, Cyzicenus iv. 138.
Aristagoras, Molpagoræ fil., Histiæi gener, ac consobrinus, Mileti procurator v. 30. a Naxiis exulibus sollicitatus ad eos reducendos v. 30 *seqq.* rebellionis Ionicæ auctor v. 36. 37. manifesto a Dario deficit v. 37. isonomiam instituit, et tyrannos evertit, quasi ipse alienus a tyrannide v. 37. 38. Spartam missus ad societatem comparandam v. 38. et ejus cum Cleomene acta v. 49—51. Sparta coactus excedere *c.* 51. Athenas venit, eosque ad belli societatem inducit *c.* 97. Pæones ad defectionem sollicitat v. 98. expeditio ejus contra Sardes v. 99. 100. vii. 8. turbis tantis commotis, consilii inops, Myrcinum Edonidem petit v. 124. *coll. c.* 11. *et* 22. a Thracibus interfectus v. 126.
Aristagoras, Hegesistrati pater ix. 90.
Aristeas, Proconnesius, Caustrobii fil., Arimaspea carmina condit iv. 13. *not.* cum Apolline ad Metapontinos venisse, et post mortem denuo comparuisse fertur iv. 13—15. ejus statua Metapontii in foro iv. 15.
Aristeas, Adimanti fil., Corinthius ab Atheniensibus interfectus vii. 137.
Aristides, Lysimachi fil., vir optimus Atheniensium atque justissimus, in exilium a populo ejectus; Themistocli haud amicus simultatem missam facit pro bono communi patriæ, et nuncium affert Græcis, eos undique ad Salaminem circumventos viii. 79—82. Persas multos interficit viii. 95. dux Atheniensium ad Platæas ix. 28.
Aristocrates, Casambi pater vi. 73.
Aristocratiæ commoda et incommoda iii. 81. 82.
Aristocyprus, Soliorum rex, a Solone carmine celebratus v. 113. *cf. adn.*
Aristodemus, Aristomachi fil., pater Eurysthenis et Proclis iv. 147. vii. 204. viii. 131. *cf. adn.* duarum familiarum regiarum in Sparta auctor vi. 52.
Aristodemus, Spartiata a Leonida remissus prœlio non interest vii. 229 *seq.* fugax dictus, et probro notatus, infamiam in pugna ad Platæas delet vii. 231. in qua occumbens honore defunctorum caret ob detractores ix. 71.
Aristodicus, Heraclidis fil., Cymæus i. 158. oraculum quomodo tentarit i. 159.
Aristogiton et Harmodius, Gephyræi, interfectores Hipparchi v. 55. vii. 123. *cf. c.* 109.
Aristolaidis fil. Lycurgus i. 59.
Aristomachus, Cleodæi fil. vi. 52. vii. 204. viii. 131.
Ariston Byzantius iv. 138.
Ariston, rex Spartæ i. 67. circa ejus uxores duas et tertiam acta vi. 61—63. callido commento ab amico Ageto uxorem abducit vi. 62. ejus dictum super filio nato Demarato vi. 63. ejus uxor ex heroë Astrabaco gravida vi. 69.
Aristonice, Pythia vii. 140.
Aristonymus, Clisthenis pater vi. 126.
Aristophantus, Cobonis pater vi. 66.
Aristophilides, Tarentinorum rex, Democedi profugienti favet iii. 136.
Arizanti, Medorum gens i. 101.
Arizus, Gergis pater vii. 82.
Arma sacra sponte extra templum Delphicum apparent viii. 37.
Armamenta pontibus in Hellesponto jungendis vii. 25. postea Sesti deposita ix. 115. inde a Græcis in templis dedicata ix. 121.
Armatura populorum, qui in Xerxis ex-

ercitu militabant vii. 61 *seqq.*—Masistii equitibus præfecti ix. 22.

Armenii, armentis opulenti v. 49. navigiis mira ratione constructis merces Babylonem advehunt i. 194.—eorum armatura et dux in exercitu Xerxis vii. 73.

Armenius mons i. 72.

Arpoxais, Targitai fil., iv. 5. ab eo oriundi Scythæ iv. 6.

Arsamenes, Darii fil., Utiorum et Mycorum dux vii. 68.

Arsames, pater Hystaspis i. 209. vii. 11. avus Darii vii. 224.

Arsanes, Darii fil. et Artystonæ Cyri filiæ, dux Arabum et Æthiopum vii. 69.

Artaba, mensura Persica i. 192. *n.*

Artabanus, Hystaspis fil., Darii frater, Xerxis patruus, bellum contra Scythas Dario dissuadet iv. 83. ejus oratio qua Xerxi dissuadet bellum Græcis inferre vii. 10. 11. mirum in solio regio somnium videt vii. 17 *seq.* grave ejus cum Xerxe colloquium de vitæ humanæ conditione et de expeditionis in Græciam susceptæ periculis, et consilium de Ionibus sociis datum vii. 46—52. Susa a Xerxe remissus, commisso regno *c.* 52. filii ejus Artyphius *c.* 66. Ariomardus *c.* 67. et Bagasaces *c.* 75.

Artabates, Pharnazathris pater vii. 65.

Artabazanes, Darii fil., cum Xerxe fratre de regno contendit vii. 2. 3. *cf. adn. ad* viii. 89, 2.

Artabazus, Pharnazis fil., Chorasmiorum et Parthorum dux vii. 66. vir Xerxi probatus, cum Mardonio remanet in Europa regem ad Hellespontum comitatus; Olynthum capit, et Potidæam frustra oppugnat, ingenti maris accessu male adflictus viii. 126—129. dissuadet Mardonio pugnam cum Græcis ad Platæas committendam ix. 41 *seq.* Mardonio victo interfectoque in Phocidem aufugit ix. 66 *seq.* et callido usus commento salvus per Thessaliam elapsus, cum reliquiis copiarum in Asiam pervenit ix. 89.

Artace urbs iv. 14. incensa vi. 33.

Artachæes, Artæi fil., fossæ apud Acanthum faciendæ præfectus vii. 22. magna ejus statura; defuncti funus; ei sacrificant Acanthii ex oraculo vii. 117.

Artachæus, Otaspis pater vii. 63.

Artachæus, Artayntæ pater viii. 130.

Artæi olim Persæ nominati vii. 61.

Artæus, Artachæi pater vii. 22.

Artæus, Azanis pater vii. 66.

Artanes, Darii frater vii. 224.

Artanes fl. Thraciæ iv. 49.

Artaphernes, Darii frater, Sardibus præfectus v. 25. 30. brevibus verbis Athen. legatos expedit v. 73. ab Aristagora sollicitatus ad Cycladas acquirendas, auctoritate regis, Megabaten cum exercitu mittit v. 31. 32. *cf. cap. seqq.* Sardibus incensis, arcem obtinet *c.* 100. Ionibus rebellantibus bellum infert *c.* 123. suspectum Histiæum habet vi. 1 *seq.* de Persis proditionis compertis supplicium sumit *c.* 4.

Artaphernes, Artaphernis fil., contra Athenas et Eretriam missus vi. 94. pugna ad Marathonem cum Dati victus, retro in Asiam navigat vi. 116. *coll.* vii. 10. 74. dux Lydorum et Mysorum in exercitu Xerxis vii. 74.

Artaxerxes *significat* magnum bellatorem vi. 98. filius Xerxis vii. 106. 151.

Artayctes, Cherasmis fil., dux Macronum et Mosynœcorum vii. 78. Sesti præses *ibid. et* ix. 116. ejus facinora nefaria vii. 33. ix. 116. longam post obsidionem Sesto profugit; ab Atheniensibus captus, et in crucem actus ix. 118—120. *cf.* vii. 33.

Artayctæ filius coram patre saxis obrutus ix. 120.

Artaynta, Masistæ filia, Dario filio a Xerxe collocata ix. 108. eadem tamen amasia Xerxis ix. 108 *seq.*

Artayntes, Artachæi fil., dux classis a Xerxe relictæ viii. 130. ejus fuga ix. 102. probris petitus a Masiste, contra eum stringit acinacem ix. 107.

Artazostra, Darii filia vi. 43. *cf. Var. Lect.*

Artembares, vir nobilis inter Medos i. 114—116.

Artembares, avus paternus Artayctæ, instruit Persas, quomodo a Cyro petant ut meliorem regionem ipsis adsignet ix. 122.

Artemisia, Lygdamidis filia, Halicarnassensium regina, Xerxis contra Græcos expeditionem sequuta vii. 99. ejus genus et animi præstantia *ibid.* consilium de non tentanda belli fortuna ad Salaminem viii. 68. ejus facinus in pugna navali viii. 87. 88. eam insequitur Aminias Palleneus; et quomodo servata viii. 93. in consilium a Xerxe adhibita separatim; deducit liberos regios viii. 101—103.

Artemisium iv. 35. vii. 175. *et* 195. describitur vii. 176.—ad Artemisium pugna navalis prima ancipiti marte pugnata viii. 9—11. altera et tertia viii. 14—17.

Artimpasa, Venus Scythica iv. 59.

Artiscus fl. Scythiæ iv. 92.

Artobazanes *vid.* Artab. *et conf. Var. Lect. ad* vi. 43, 6. *et adn. ad* ix. 20, 3. vi. 98, 8. v. 25, 2.

Artochmes, Darii gener, Phrygum dux vii. 73.

Artontes, Bagæi pater iii. 128.
Artontes, Mardonii fil. ix. 84.
Artoxerxes *vid.* Artax. *cf. Var. Lect. ad* vi. 43, 6.
Artybius, Persarum dux in Cypro, ex equo docto pugnat v. 108 110 *seq.*
Artyntes, Ithamatris fil., Pactyum dux vii. 67.
Artyphius, fil. Artabani vii. 66. Ariomardi germanus vii. 67.
Artystona, Cyri filia, Darii uxor amata iii. 88. vii. 69.
Arvum apud Ægyptios centum cubitos habet ii. 168.
Aryandes, Ægypti præfectus, sollicitatus a Pheretima, exercitum in Libyam mittit iv. 166. 167. *cf. c.* 200 *seq.* postea ob argentum excussum Aryandicum morte mulctatur a Dario *c.* 166.
Aryenis, Alyattis filia, Astyagi nubit fœderis causa servandi i. 74.
Asbystæ Afri iv. 170. *n.*
Ascalon, Palæstinæ urbs i. 105.
Aschy, liquoris genus, apud Argippæos iv. 23.
Asia, Promethei uxor iv. 45.
Asiæ descriptio geographica *ex mente Herodoti* iv. 37—40. *cf.* v. 49. unde nomen acceperit iv. 45. Asiam a Libya disjungunt Ægyptii montes ii. 17. magna Asiæ pars a Dario per Scylacem detecta, similia exhibet atque Africa iv. 44. *cf. adn.* non ultra Indiam habitata *c.* 40. enumerantur Asiæ populi v. 49. *et* vii. 61 *seqq. cf.* i. 142 *seqq.*
Asia inferior, τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, per Halyn fl. disterminata i. 72. *cf.* ii. 117. *simpliciter* Asia vi. 43. *nominata; cf. adn. ad* i. 130. *p.* 138.
Asiæ superiora, τῆς Ἀσίης τὰ ἄνω, trans Halyn fl. i. 130. ii. 117.
Asiam Persæ putant sibi necessitudine conjunctam i. 4. ix. 116.
Asiæ superioris imperium Assyrii tenent i. 95. Asia subacta a Phraorte i. 102. Asiæ imperium amittunt Medi, eoque Scythæ potiuntur i. 104 *seq.* idque Medi recuperant i. 106. et postea Persæ obtinent i. 130.
Asias tribus Sardibus sic vocata iv. 45.
Asias, Cotyis fil., Manis nepos iv. 45. *n.*
Asine, Dryopum civitas in Peloponneso viii. 73.
Asini in navigiis Armeniorum Babylonem commeantium i. 194. asini in Scythia nulli iv. 28. 129. asinorum vocem et formam equi Scythici non ferunt iv. 129. asini cornibus præditi in Libya iv. 191. asini nunquam bibentes apud Nomades Libyes iv. 192.
Asinarii cum matre Demarati concubitus falso sparsus vi. 68. 69.
Asmach, Ægyptiacum vocab. quid significet ii. 30.
Asonides, navarchus Æginensis vii. 181.
Asopii, pop. in Bœotia ix. 15.
Asopus fl. Bœotiæ vi. 108. vii. 200. 216. x. 15. 29.
Asopi filiæ Thebe et Ægina v. 80.
Asopodorus, Timandri fil., Thebanorum dux ix. 69.
Aspathines, e Persarum primoribus, conjurationis in Magos particeps iii. 70 *sqq.* in femore percussus a mago iii. 78. Praxaspis pater vii. 97.
Asphaltus Babylonica i. 179. asphaltus e puteo hauritur in Cissia terra vi. 119.
Assa, opp. in Atho monte vii. 122.
Assesus, in Milesiorum agro, et Assesia Minerva i. 19.
Assyria ii. 17. iv. 39. regionis potentia; terra fertilissima cereali frumento, nec vero arboribus; palmas arbores gignit i. 192. 193. oppida habet magna et celeberr. i. 178.—Assyriaca *terra et* Babylonia *Herodoto sunt synonyma* i. 192, 8. *Var. Lect. et adn.*
Assyrii a Græcis dicti Syrii vii. 63. quamdiu Asiæ superioris imperium tenuerint i. 95. ab iis Medi deficiunt *ibid.* eosque subigunt i. 106. eorum bellum cum Phraorte i. 102. cum Cyaxare i. 103. eos adgreditur Cyrus i. 177 *seqq.* eorum arma in exercitu Xerxis vii. 62.
Astacus, Melanippi pater v. 67.
Aster, Anchiomolii pater v. 63.
Astrabaci herois ædes Spartæ vi. 69.
Astyages, Cyaxaris fil., Medorum rex i. 46. 73. 107. avus maternus Cyri i. 74. 75. acerbe imperat Medis i. 123. Arienin uxorem ducit i. 74. ejus somnia i. 107 *seq.* gesta cum filia Mandane *ibid.* Harpago Cyrum necandum tradit, *etc. c.* 108 *seqq.* eidem postea filium comedendum adponit i. 119. a Cyro nepote regno exutus i. 127—129. *coll. c.* 75. tamen ab eo bene habitus i. 130. responsum ejus Harpago datum, Cyri defectionem se conflasse glorianti i. 139. —Astyagis et Crœsi adfinitas unde i. 73.
Asychis, rex Ægyptiorum, legem de ære alieno in pecuniæ inopia fert, et pyramidem e lateribus conficit ii. 136.
Atarantes, pop. Africæ, innominati iv. 184. *v. adn.*
Atarbechis, urbs in Ægypto ii. 41.
Atarne, *vel* Atarneus, urbs vii. 42. Atarneus, ὁ Ἀταρνεὺς, terra Mysiæ, i. 160. *vid. adn. p.* 162. vi. 28. vii. 42. ἡ Ἀταρνεῖτιδος χώρη vi. 29. in dominio Chiorum viii. 106. Atarnita *fuit* Hermippus vi. 4.
Atarnes fl. Thraciæ iv. 49.
Athamas, Æoli fil., inito cum Inone consilio, necem Phrixo machinatus vii. 197.
Athenades Trachinius vii. 213.

Athenagoras, legatus Samius ix. 90.

ATHENÆ, Ionicarum urbium sola quondam insignis i. 143. laudatæ ab Homero *H.* 28. *cf.* ix. 27. oppressæ tyrannide a Pisistrato i. 59. 60. tyrannide liberatæ v. 55 *seqq.* 64. 65. captæ a Xerxe viii. 151 *seq.* iterum a Mardonio et incensæ ix. 3. 13.

Athenarum arx occupata a Cleomene v. 2. incensa a Persis viii. 53.

ATHENIENSES, antiquissimus populus vii. 161. viii. 44. *n.* Pelasgicæ stirpis, nunquam solum mutarunt i. 56. *adn.* *et* vii. 161. in Ionico genere præcellunt i. 56. et Iones appellitari nolunt i. 143. eorum diversis temporibus diversæ adpellationes viii. 44. *n.*—civium numerus triginta millia, *Darii ætate* v. 97. *et adn.* Atheniensibus leges a Solone conditæ i. 59. *cf.* ii. 177. tribuum nomina a Clisthene mutata v. 69. prytaneum i. 146. festa quinquennalia vi. 111.—Democedem medicum publice conducunt centum minis iii. 131. *ubi vid. adn.*—eorum reditus ex metallis Laurei vii. 144.—nautici necessitate facti vii. 144. ducentas habent naves instructas *in bello Persico* viii. 61. *cf. adn. ad* viii. 1.

Atheniensium mulierum vestis mutatio v. 87.

Athenienses inter Græcos sapientia primi i. 60. in oppugnandis muris periti ix. 70. *cf. c.* 102. primi cursu in hostes impetum faciunt vii. 112.—sub tyrannis infirmi v. 78. 91. *adn.* inter Græcos tyrannide liberati eminent v. 66. 97. *cf.* i. 56.—in pugna Platæensi alterum cornu tenent ix. 27 *seq.*—Eorum prudentia in bello Persico viii. 3. ix. 27.

Atheniensium factiones variæ, ex dissidiis familiarum inter eos illustrium ortæ i. 59—63. v. 55 *seqq.* ad quas sedandas Peloponnesii expeditiones quatuor in Atticam suscipiunt v. 62 *seqq.* ultima, Cleomene duce, miro modo frustrata v. 74—76. *cf. c.* 90—93.—De Sigeo cum Mitylenæis bellum v. 94—95.

Prœlium cum finitimis apud Eleusinem i. 30.

Bellum cum Bœotis, callido quod Platæensibus Spartani dedere consilio Atheniensibus conflatum vi. 108. *adn.* v. 74 *seqq.* et præsertim cum Thebanis v. 79 *seq.*

Atheniensium uxores a Pelasgis, Attica expulsis, (vi. 137. *ubi disserit Hecatæus*) raptæ vi. 138. quas ulturi Athenienses postea, Miltiade duce, Lemnum a Pelasgis inhabitatam invadunt vi. 139 *seq.*—cum Æginetis bellum et mutuæ inimicitiæ v. 81 *seqq.* 89. vi. 49. 87—93. quas solvunt, imminente bello Persico vii. 145.

Bellum denuo Cleomene adparante, Atheniensium legati Sardes missi Dario terram et aquam, invitis civibus, promittunt v. 73. postea alia legatione cum contemtu ab Artapherne remissa v. 96. Ionibus auxiliantur adv. Persas v. 97. et Sardes invadunt v. 100 *seq.* *cf.* vii. 1. 8. Inde bellum cum Persis v. 105. *cf.* iii. 134. vi. 94. *et* vii. 133. *coll.* vi. 48. Datis et Artaphernes, Darii jussu, Græciam ingenti classe petunt vi. 94 *seqq.* sed ab Atheniensibus in campo Marathonio prælio victi vii. 111 *seqq.* *cf.* ix. 27.

In bello contra Xerxem (*cf.* vii. 5. 6.) Athenienses servatores Græciæ maxime laudantur vii. 139. et iterum viii. 3. *cf. eorum orationem ad Spartanos* viii. 144. *coll.* ix. 5. *adde* ix. 27. —Athenienses in pugna navali ad Eubœam strenui viii. 17. urbem suam deserunt viii. 41. in pugna ad Salaminem post Æginetas præstantissimi viii. 84 *seqq.* *c.* 93. Persis iterum, Mardonio duce, Atticam invadentibus, Salaminem repetunt ix. 6. *coll.* viii. 136. et legationem Spartam mittunt ix. 7. in pugna Platæensi præcellunt ix. 12—23. 46 *seqq.* 60 *seqq.* itemque in pugna ad Mycalen ix. 102 *seq.*

Athenienses Sestum obsident ix. 114.—Eorum cum Carystiis bellum ix. 105. cum Edonis ix. 75.—Peloponnesiacum bellum vii. 137. ix. 73.

Athos mons vi. 44. *et* 95. ejus descriptio vii. 22. circa Athon jactura classis Persicæ vi. 44. *et* 95. vii. 21. perfossus a Persarum copiis vii. 21 *seqq.* 122.

Athribitana præfectura in Æg. ii. 166.

Athrys fl. Thraciæ iv. 49.

Atlantes *olim edd. pro* Atarantes.

Atlanticum mare, ἡ Ἀτλαντὶς θαλάσση i. 200.

Atlas fl. ex Hæmo monte in Istrum fluit iv. 49.

Atlas mons; ejus descriptio iv. 184.

Atossa, Cambysis soror et Smerdis, eadem Cambysis uxor, et Magi, et Darii iii. 68. 88. ulcere in mamma laborans, a Democede persanata, Darium incitat ad bellum Græciæ inferendum iii. 133. 134. potentia ejus apud Darium vii. 3.

Atramytteum, Ἀτραμύττειον, opp. in Troade vii. 42.

Atridarum classis in expeditione adv. Ilium suscepta vii. 20.

Attaginus Mardonium convivio excipit Thebis ix. 15. eum sibi dedi volunt Græci victores Thebas obsidentes ix. 86. ipse profugit ix. 88.

Attica regio non equitabilis ix. 13. oleas gignit v. 82.—Attica oppressa a Pisistrato i. 59 *seq.* eam quater ingressi Dores v. 76. *coll. cap.* 55 *seqq.*—Atticæ magnam partem vastant Persæ vi. 102. viii. 51—55. ix. 13.

Attica gens, Pelasgica, in Hellenes transiens, linguam Pelasgicam perdidit i. 57.

Atticarum mulierum cædes vi. 138. vestis mutatio v. 87. Atticæ mulieres Lycidis uxorem et liberos lapidibus obruunt ix. 5.

Atys, Lydorum rex, Manis fil., Lydi et Tyrrheni pater i. 7. 94. vii. 74. *cf.* i. 171.

Atys, Crœsi fil., adolescens eximius i. 34. 35. statim post celebratas nuptias, invito patre, aprum Mysiæ venatus, ab Adrasto custode cuspide transfossus i. 35—43.

Auchatæ Scytharum genus iv. 6.

Augila in Africa locus, ubi frequentes palmæ arbores iv. 172. 182. *olim mendose scribebatur* Ægila.

Auras et Atlas fluvii ex Hæmi jugis fluentes iv. 49.

Aureus tripus apud Delphos ix. 81. aurea phiala in balteo Herculis iv. 10. aurei crateres et phialæ, et alia vasa potoria *etc.* in Persarum exercitu Mardonii ix. 80. aurea pocula oblata sibi Cleomenes recusat accipere iii. 148.

aureum aratrum, jugum, securis, et phiala, cœlo delapsa in Scythiam iv. 5.

aureæ compedes Democedi donatæ iii. 130. aureæ compedes apud Æthiopes iii. 23.

aurea platanus ac vitis vii. 27.

aurifera arena, quæ a formicis egeritur iii. 102.—*cf. mox* Aurum.

Aures magis incredulæ quam oculi i. 8. —in auribus habitat animus vii. 39.

aures ignominiæ causa præcisæ ii. 162. iii. 69. 118.—aures sibi præcidit Zopyrus iii. 154.

Aurum sacrum Scytharum iv. 7.—auri immensa vis a Gyge Delphis dicata nominatur Gygadas i. 14.—auri creber usus in armis et ornatu equorum apud Massagetas i. 215.—auro et argento constrati lecti tentoriaque referta in exercitu Pers. Mardonii ix. 80.—ex auro et argento ubi primum percussi nummi i. 94.

auro ridicule oneratus Alcmæon vi. 125.—aurum vili mercantur Æginetæ a servis Laced. ix. 80.

aurum quo modo recondatur in Thesauris regum Pers. iii. 96.

Auri magna copia in septemtrionalibus Europæ plagis ubi subripiunt grypibus Arimaspi, viri unoculi iii. 116. *cf.* iv. 13. *et* 27.—auro merces suas permutant Carthaginienses cum Afris iv. 196.

Auri ramenta formicis in deserto effodientibus eripiunt Indi iii. 102—105.—auri ramenta e Tmolo-monte i. 93. e Pactolo fl. v. 101. aurum in India per flumina devectum, aliud effossum iii. 106.—in Cyrauni ins. auri ramenta e lacu piscantur virgines iv. 195.

Auri metalla Thasiorum in Scapte-Hyle vi. 46. alia a Phœnicibus detecta inter Ænura et Cœnyra vi. 47. auri et argenti metalla in Pangæo monte vii. 112. auri met. apud Daton opp. ix. 76.

Auri ratio ad argentum iii. 95.

Auschisæ Afri iv. 171.

Ausenses, Αὐσεῖς, pop. Africæ iv. 180. 191.

Auster pluviosissimus ventus ii. 25.—Psyllos contra se bellantes arena obruit iv. 173.

Autesion, Tisameni fil. iv. 147. vi. 52.

Autodicus, Cleadis pater ix. 85.

Automoli (*i. e. Transfugæ*) Ægypt. militum colonia in Æthiopia ii. 30. *et adn.*

Autonous et Phylacus heroes, eorumque fana viii. 39.

Auxesiæ et Damiæ simulacra v. 82. 83.

Axius fl. Macedoniæ, Mygdoniam a Bottiæide disterminat vii. 123. 124.

Axus Cretæ opp. iv. 154.

Azanes, Artæi fil., Sogdorum dux vii. 66.

Azen, Ἀζὴν (*cf. adn. p.* 247.) *fuit* Laphanes vi. 127.

Aziris, locus amœnus in Africa iv. 157. a Cyrenæis habitatus iv. 169.

Azotos, ἡ Ἄζωτος, Syriæ urbs, diutissime inter omnes obsidionem sustinuit ii. 157.

B.

Babylon urbs celeberr. et validiss. Assyriæ; ejus situs et magnitudo i. 178. urbis descriptio i. 179—183.

primo capta a Cyro i. 191. *cf. c.* 153. ejus potentia, qua tertiam Asiæ partem æquat i. 192.—secundo capta a Dario post diuturnam obsidionem iii. 158. ejus muri et portæ dejectæ iii. 159.

Babylonis reginæ duæ insignes i. 184. 185.

Babylonicæ regionis feracitas i. 193.

Babylonicum talentum quid valeat iii. 89.

Babyloniorum instituta et leges i. 196 *seqq.* amictus et cultus i. 195. navigia i. 194. cum mulieribus miscendi fœdus

mos i. 199. virginum auctio i. 196. ablutio post coitum i. 198. tres eorum tribus nullo alio nisi piscibus vescuntur i. 200.—cura erga ægrotos i. 197. sepulcra et luctus funebres i. 198.

a Babyloniis polum et gnomonem accepere Græci ii. 109.

Eorum fœdus cum Crœso initum i. 77. cum Cyro conflictus et fuga i. 190.—rebellio sub Dario et belli apparatus iii. 150. mulieres strangulant fere omnes ne rem frumentariam obsessorum absumant iii. 151. frustra et diu a Dario obsessi, tandem per Zopyri dolum capti iii. 151—158. eorum tria millia patibulis affixa iii. 159.

Bacchus, Διόνυσος, Διόνυσος Βάκχειος, iv. 79. *ubi vid. adn.* Ægyptiorum Osiris, per totam Ægyptum cultus ii. 42. 144 *seq.* ex eo et Iside natos Apollinem et Dianam perhibent ii. 156. ejus festum apud Ægyptios, et pompa imaginum nervo mobilium ii. 48. festum apud Æthiopas Macrobios iii. 97. *cf.* ii. 146. Bacchi cultus in Meroë opp. Æthiopiæ ii. 29.

Bacchus, Arabibus Orotal nominatus, solus deus, cum Urania in fœdere ineundo invocatus iii. 8. *et adn.* (*cf.* viii. 143, 9.) in regione cinnamomifera educatus iii. 111. *adn. cf.* ii. 146.

Bacchi nomen et sacra et phalli pompam ex Ægypto, a Cadmo Tyrio accepta, Melampus Græcos docuit ii. 49. *et adn. p.* 267 *seqq.* Bacchus, Semele Cadmi filia natus, ab Jove insutus femori, et Nysam in Æthiopiam deportatus a Græcis perhibetur ii. 145. 146. *cf.* iii. 97. *coll. c.* 111.—Baccho tragici chori a Clisthene adtributi v. 67.

Dionysi Bacchici sacra et orgia in Borysthenitis iv. 79. Bacchi triennalia festa et bacchanalia apud Gelonos iv. 108. Bacchi oraculum in altissimo monte apud Satras Thraciæ vii. 111. templum prope Byzantium iv. 87. Bacchica et Orphica instituta eadem sunt, et Ægyptiaca et Pythagorica ii. 81.

Bacchanalia Scythæ improbant iv. 79.

Bacchantium vox viii. 65.

Bacchiadæ apud Corinthios v. 92.

Bacidis (*vid. adn. ad* viii. 20.) oracula aliquot viii. 20. 77. 96. ix. 43.

Bactra urbs, τὰ Βάκτρα, Assyriæ vi. 9. ix. 113. οἱ Βακτριανοὶ iii. 92.

Bactriana regio, ἡ Βακτρίη χώρη, iv. 204. Bactriana gens, τὸ Βάκτριον ἔθνος, i. 153. præfectura iii. 92.

Bactrii, in Xerxis exercitu militantes, et eorum dux et armatura vii. 64. eorum equites *ibid.* 86.

Baculi Assyriorum memorabiles i. 195.

Badres Pasargades, nauticis copiis dux contra Barcæos iv. 167. Bares *nominatur c.* 203.

Badres, Hystanis fil., Cabeleum et Milyarum dux viii. 77.

Bagæus, Artontis fil., ad Orœtem interimendum a Dario missus iii. 128.

Bagæus, Mardontis pater vii. 80.

Bagasaces, Artabani fil., dux Thracum vii. 76.

Balteus Herculis, in extrema commissura habens phialam auream iv. 10.

Barba prolixa nascens fœminæ sacerdoti Minervæ apud Pedasenses, res ominosa i. 175. viii. 104.

Barbarum genus minus dextrum quam Græcum i. 60. barbaros potius quam Græcos in mortuum sævire decet ix. 79. barbarorum vociferatio in pugna ix. 59.

Barce, oppid. in Africa iii. 91. ejus origo et conditores iv. 160. obsessa a Persis et dolo capta iv. 200 *seqq.*

Barce vicus, ἡ Βάρκη κώμη, in Bactriana regione iv. 204.

Barcæi Cambysi se dedunt iii. 13. interficiunt Arcesilaum iv. 164. 167. circa eos et Persas acta iv. 201. *etc.* subacti a Pheretima, Arcesilai matre, misere tractati iv. 202. 203. ad Darium transportati, vicum Bactrianæ regionis incolunt cui quoque Barce nomen iv. 204.

Bares, dux nauticus Pers., Cyrenen vult diripi, cui obstat Amasis iv. 203. *c.* 167. Badres *nominatur.*

Baris *navigii nomen apud Ægyptios* ii. 96.

Basilides, Herodoti cujusdam pater viii. 132.

Bassaria feræ (*de vulpium genere*) iv. 192.

Batrachomyomachia Homeri *H.* 24.

Battus *Libyca lingua* rex *nominatur* iv. 155.

Battus I., Cyrenæorum rex, Polymnesti fil., ex Phronima concubina iv. 150. 155. ejus vitium linguæ, unde dictus Battus iv. 155. quot annos regnarit iv. 159.

Battus II., cognomine Felix, Arcesilai I. filius, Batti I. nepos iv. 159. *n.*

Battus III., Claudus, Arcesilai II. successor iv. 161.

Battiadæ, Barcæorum insignis familia iv. 202.

Beatus ante obitum nemo appellandus i. 32.—beatus ex viventibus nemo i. 86.

Beatorum insula, Μακάρων νῆσος, regio sic dicta in Libya iii. 26.

Becos *Phryges* panem *vocant, eaque*

prima vox a pueris edita in loco deserto educatis ii. 2.
Bellariis multis utuntur Persæ i. 133.
Bellum paci præferre amentis est i. 87. bellum civile tanto pejus bello publico, quanto bellum pace viii. 3. bellum sibi invicem indicere, Græciæ populi in more habent vii. 9.
Bellum Persarum adv. Ægyptum ob mulieres commotum iii. 1—3. bellum adv. Græciam a principio mutuos raptus mulierum excitasse ferunt Persarum literati i. 1—5. *conf.* iii. 134. Bellum ab Atheniensibus ob raptas fœminas Lemno inlatum vi. 138.
bello et raptu vivere, apud Thraces laudatissimum v. 6. bello et præda vivunt Tauri Scythæ iv. 103.
Belus, Nini pater i. 7.
Belus, Cephei pater vii. 61.
Belides portæ Babylonis iii. 155. 158.
Benemeriti de rege, Orosangæ *Persis dicti* viii. 85. *honoribus maximis adfecti* iii. 154. *coll. c.* 160. *et cf.* v. 11. vi. 29.
Benemeriti seu benefici Spartiatarum i. 67. *cf. adn. ad* vii. 205. 9.
Bermius mons, Macedoniæ viii. 138.
Bessi vaticinantes in Bacchi templo apud Satras vii. 111.
Bestiæ apud Ægyptios sacræ ii. 65 *seqq.*
Bias, Prienensis i. 27. saluberrimum consilium Ionibus dat, ut in Sardiniam navigent i. 170.
Bias, Melampodis frater ix. 34.
Bisaltes, Apollophanis fil., Abydenus vi. 26.
Bisaltia, regio Macedoniæ vii. 115. Bisaltarum regis immane facinus in filios qui contra Græciam militarant viii. 116.
Bisanthe urbs Hellesponti vii. 137.
Bistones pop. Thraciæ vii. 110.
Bistonis lacus vii. 109. *adn.*
Bithyni a Crœso subacti i. 28. Bithyni nominantur Thraces in Asiam trajecti vii. 75.
Bitonis et Cleobis historia et beatitudo i. 31.
Bœbeis palus, ἡ Βοιβηῒς λίμνη in Thessalia vii. 129.
Bœotia ii. 49. v. 57.
Bœoti Œnoën et Hysias occupant v. 74. Chalcidensibus auxiliantur contra Athen. at malo successu v. 77.
Bœoti ad Thermopylas vii. 202 *seqq.* cum Medis universi sentiunt viii. 34. eorum equitatus magno usui fuit fugientibus Persis ix. 68.
Bœoticæ soleæ i. 195.
Boges præfect. Eionis vii. 113. Xerxi fidelissimus, in rogum se conjicit vii. 107.
Bolbitinum ostium Nili ii 17.
Bolissus, loci nomen *H.* 23. 24.
Boreas Atheniensium gener ab iis contra Xerxem invocatus vii. 189. ejus uxor Orithyia; delubrum ad Ilissum fluvium *ibid.*
Borysthenes fluvius, ὁ Βορυσθένης, iv. 18. 45. 47. 53. *not.*
Borysthenitæ, οἱ Βορυσθενεῖται, iv. 18. 53. eorum urbs, τὸ Βορυσθενεϊτέων ἄστυ, Milesiorum colonia iv. 78. *eadem* Borysthenes, Βορυσθένης, *ibid.* τὸ Βορυσθενεϊτέων ἐμπόριον iv. 17. 74. Olbiopolis *vel* Olbia; *ipsique* Ολβιοπολῖται *nominati* iv. 18.
Boryes feræ in Africa frequentes iv. 192.
Bos se ipsum elixans apud Scythas iv. 61. boves mares Ægyptii immolant; feminæ Isidi sacræ sunt ii. 38. 41. boves immolandos quomodo explorent Ægyptii ii. 38. boum sepultura apud Ægyptios ii. 41. bos apud Cyrenæos etiam sacra propter Isidem iv. 186. bobus ubi cornua non succrescant iv. 29. boves præpostere pascentes, cornua inflexa anterius habentes iv. 182.— boves feri prægrandibus cornibus circa Macedoniam vii. 126.
Bos lignea inaurata Mycerini regis filiæ sepulcrum ii. 129 *seq.* boves aureæ a Crœso Ephesi dedicatæ i. 92.
Bosporus Cimmerius iv. 12. 28. *et* 100.
Bosporus Thracius a Dario ponte junctus iv. 83. 85. 86. *ubi et* ejus dimensio.
Bottiæis regio, Βοττιαιῒς vii. 123. terminata per fluvium Lydian et Haliacmona vii. 127. Bottiæi, Βοττιαῖοι, pop. vii. 185. viii. 127.
Branchidæ, αἱ Βραγχίδαι τῆς Μιλησίης, ubi oraculum Apollinis i. 46. 92. *adn.* 157 *seqq.* ii. 159. *n.* v. 36. *De eodem templo agitur* vi. 19. *ubi* τὸ ἐν Διδύμοις ἱρόν.
Branchidæ, οἱ Βραγχίδαι, sacerdotum familia i. 158. *vid. adn. ad* i. 92. *p.* 107.
Brauron Atheniensium iv. 145. vi. 138.
Briantica regio. ἡ χώρη Βριαντικὴ, antea Galaica nominata vii. 108.
Briges, qui postea dicti Phryges vii. 73. *vid. adn.*
Brongus fl. in Istrum labitur iv. 49.
Brundusium urbs iv. 99.
Bryas, Darii et Artystonæ fil. vii. 72.
Brygi, Thraces vi. 45. vii. 185. *vid.* Briges.
Bubali in Libya iv. 192.
Bubares, Persa, Megabyzi fil. v. 21. vii. 22. viii. 136.
Bubastis, urbs in Ægypto ii. 59. 137. 156. 166. Bubastiana præfectura ii. 166.
Bubastis Ægyptiace, Diana ii. 137. 156.

Bucolicum ostium Nili effossum ii. 17.
Budii, Medorum gens i. 101.
Budini populus iv. 21. 108. eorum mores *etc.* urbs Gelonus iv. 108.
Bulis, Spartiata, Nicolai fil., offert se sponte ad Talthybii iram placandam, una cum Sperthia: et eorum acta vii. 134—137.
Bura, Achæorum opp. i. 145.
Busæ, Medorum gens i. 101.
Busiris, urbs Ægypti ii. 59. 61. Busiritana præfectura ii. 165.
Butacides, Crotoniata, Philippi pater v. 47.
Buto, urbs Ægypti, ubi oraculum Latonæ ii. 59. 63. 155.
Bybassia penins. in Cnidiorum finibus i. 174.
Byblos, *i. e.* Papyrus Ægyptiacus, describitur ii. 92. *cf. not. p.* 315. *Herodoti ætate* βύβλοι, *i. e.* libri papyracei maxime in usu v. 58. *adn. p.* 55. βύβλινα ὅπλα, rudentes ex byblo vii. 25. *not. et c.* 36.
Byssina sindone vulnera obligantur vii. 181.
Byzantium ab Otane captum v. 26. urbs iniquo loco condita iv. 144. ab Ionibus suum sub obsequium redacta v. 103.

C.

Cabales, gens Africæ iv. 171.
Cabalii, populus iii. 90.
Cabelenses Mæones, Καβηλέες οἱ Μηίονες, qui et Lasonii, cum Xerxe militantes, et eorum armatura et dux vii. 77.
Cabirorum sacra ii. 51. eorum templum Cambyses profanat iii. 37.
Cadaver Amasidis laniatum iii. 16. cadaverum condiendorum ratio apud Ægyptios ii. 86—88. cadavera parentum comedunt Calatiæ Indi iii. 38. et Padæi iii. 99. cadavera apud Græcos comburuntur iii. 38. cadaver igne comburere et Persis et Ægyptiis nefas est iii. 16. ab ave aut cane discerpta apud Persas terra conduntur i. 140. apud Æthiopes vitro circumdata iii. 24. incerata et plaustris circumvecta apud Scythas iv. 71—73.
cadaver *Orestis* septem cubitorum i. 68. *n.*
Cadmea victoria (*proverbialiter ita dicta, cf. adn.*) Phocæensibus obtigit i. 166.
Cadmeæ litteræ v. 59.
Cadmei i. 146. Pelasgos ejiciunt i. 56. Cadmei ab Argivis ejecti v. 57. 61. in eos expeditio Atheniensium ix. 27.
Cadmus, Agenoris fil. iv. 147. v. 58. *et* 59. Semeles pater ii. 45. ad Theram adpellitur iv. 147. venit in Bœotiam ii. 49.
Cadmus, Cous, Scythæ fil., homo justitiæ amantiss. vii. 163. 164.
Cadytis, magna Syriæ urbs ii. 159. non minor quam Sardes; a Neco rege expugnata iii. 5.
Cænides Eëtion v. 92. §. 2.
Caicus fl. vii. 42. Caicus campus, Καΐκου πεδίον, Mysorum vi. 28.
Calacta (Καλὴ Ἀκτὴ, *i. e. Pulchrum littus*) in Sicilia, Tyrrheniæ obversa vi. 22 *seq.*
Calami, locus Samiæ terræ ix. 96.
Calaminthæ *opp. Libyæ ex Herodoto memoratur apud* Steph. Byz.
Calantiæ Indi iii. 97. *vide* Calatiæ.
Calasiries, Ægyptii pugnatores ii. 164—168. ix. 32. solam rem militarem exercent ii. 166. eorum stipendium et commoda ii. 168. armatura vii. 89. (*coll.* i. 135. iv. 180.) ix. 32. Calasirium nomi *s.* præfecturæ ii. 166.
Calasiris, vestis nomen ii. 81.
Calatiæ Indi parentibus vescuntur iii. 38. *at cap.* 97. *vocantur* Calantiæ.
Calchas vii. 91.
Calchedonia iv. 85. Calchedonii v. 26. *vid.* Chalcedonii, *et cf. Var. Lect. ad* iv. 144.
Calculorum ludus inventus a Lydis i. 94.
Callatebus, urbs Lydiæ vii. 31.
Calliades, archon Athen. viii. 51.
Callias, Eleus, ex Iamidarum familia, vaticinus v. 44. 45.
Callias, Phænippi fil., Hipponici pater, bona Pisistrati Athenis ejecti ausus emere; filiabus potestatem dat, maritum sibi, quem quæque velit, eligendi vi. 121. 122. *cf. not. p.* 240.
Callias, Hipponici fil., Atheniensium legatus vii. 151.
Callicrates, ejusque virtus et moribundi dictum ix. 72. ejus sepulcrum apud Lacedæmonios ix. 85.
Callimachus, Aphidnæus, polemarchus vi. 109. ejus virtus et interitus vi. 114.
Callipidæ, populus Scythiæ: iidem et Græci Scythæ iv. 17.
Callipolitani, Καλλιπολῖται, in Sicilia vii. 154.
Callista ins. Thera postea nominata iv. 147.
Calvi populi ab ipso natali, itidemque feminæ calvæ iv. 23. calvi paucissimi apud Ægyptios, et qua causa iii. 12.
Calumnia unde in aulis iii. 80. ejus propria vii. 10. §. 7.
Calydnii pop. vii. 99.
Calyndenses, οἱ Καλυνδέες: eorum rex, et navis ab Artemisia demersa viii. 87.
Calyndici montes Cariæ i. 172.
Camarina, quondam Syracusanorum, Hippocrati tradita vii. 154. eversa a Gelone vii. 156.
Cambyses, Cyri pater i. 46. 107. 112. 207. vii. 11. ei in matrimonium tradita filia Astyagis i. 107.
Cambyses, Pers. rex, Cyri et Cassandanæ

fil., ex Achæmenidarum familia ii. 1. iii. 2. ejus genus Ægyptii falso sibi vindicant iii. 2.

patrem in bello Massagetico comitatus, cum Crœso in Persiam remittitur i. 208. Cyro mortuo regnum suscipit, et expeditionem in Ægyptum parat ii. 1. iii. 1—4. *ubi* causæ hujus belli *enarrantur;* cum Arabum rege fœdus init, et tutum transitum obtinet *c.* 7—9. a Polycrate navales copias petit *c.* 44. *coll. c.* 25. *et* 139. Psammenitum regem ad Pelusium acri prælio vincit *c.* 10 *seq.* Memphin urbem expugnat, et universa potitur Ægypto *c.* 13. *cf.* ii. 181. Libyes, Cyrenæi et Barcæi ultro ei se dedunt *c.* 13. *cf.* iv. 165.—Psammenitum captum humaniter tractat, at postea tauri sanguinem bibere jubet *c.* 14 *seq.* in Sai urbe in Amasidis cadaver sævit *c.* 16. triplex facere bellum sibi proponit *c.* 17. ad Æthiopas mittit speculatores Ichthyophagos, qui arcum Æthiopicum ei adferunt *c.* 18—23. Thebis adv. Æthiopas ducit, at mox fame coactus revertitur *c.* 25. exercitus adv. Ammonios missus arena obruitur *c.* 25 *sq.* expeditio adv. Carthaginienses Phœnicum pietate frustrata *c.* 19. —Memphin reversus Cambyses in Ægyptios Apidi festum celebrantes grassatus, ipsum Apidem vulnerat *c.* 27—29. inde furiosus, somnio illusus (*cf. c.* 64.) fratrem Smerdin necari jubet, et sororem eandemque uxorem sibi sumtam interficit *c.* 30—32. alia in Persas edit facinora nefaria, inde a puero morbo sacro laborans; in Crœsum bene monentem sagittam emittit; et Cabirorum sacris illudit *c.* 33—38.

contra eum in Ægypto morantem insurgunt duo Magi, et præcones Ecbatana Syriæ mittunt, qui imperium ei abrogent *c.* 61—63. (*cf. c.* 120.) ab illis pœnam sumturus, gladio forte vulneratus, Persarum proceres moriens obtestatur, ne imperium ad Medos redire patiantur *c.* 64 *seq.* Regnavit VII. annos et V. menses *c.* 66.—cur Dominus a Persis adpelletur iii. 89.

Cameli i. 80. iii. 103. vii. 86. cameli descriptio iii. 103. camelos timent equi i. 80. cameli a leonibus lacerati vii. 125.

Camicus, opp. Siciliæ, *Herodoti ætate* ab Agrigentinis habitatum; ejus obsessio vii. 169. 170.

Caminus poëmatium Homeri *H.* 32.

Camirus, civitas Doriensium i. 144.

Campsa urbs Crossææ regionis vii. 123.

Canæ mons, Κάνης ὄρος vii. 42.

Canales coriacei miræ longitudinis iii. 9.

Canastræum promontorium vii. 123.

Candaules, Myrsi fil., Sardium tyrannus, Myrsilus a Græcis nominatus i. 7. uxorem suam conspici nudam a Gyge vult i. 8. 10. uxoris et Gygis consilio et dolo interimitur i. 11. 12.

Candaules *alius* Damasithymi pater vii. 98.

Canes Indici i. 192. vii. 187. canes custodes domus *H.* 22.

Cannabis sponte nata et sata in Scythia iv. 74.

Canobus opp. Ægypti ii. 97.

Canobicum Nili ostium ii. 15. 17. 113. 179.

Caphareum promontorium viii. 7.

Capillorum tonsura apud Arabes iii. 8. *vid.* Coma.

Capita quercus, Δρυὸς Κεφαλαί, locus sic dictus, in Cithærone monte ix. 39.

Cappadociæ fertilitas i. 73.

Cappadoces a Græcis Syri nominati i. 72. v. 49. vii. 72. Cappadocibus bellum infert Crœsus i. 71. 73.

Capras Mendesii non mactant ii. 42. 46.

Caprarii in honore apud Mendesios ii. 46.

Capripedes homines iv. 25.

Capreæ et bubali ap. Afros iv. 192.

Captivorum immolatio apud Scythas iv. 62. et apud Tauros iv. 103.

Caput nullam suturam habens ix. 83. caput hostis prostrati pelle nudant Scythæ iv. 64. et e craniis potant *c.* 65. capita captivorum hostium præalto infixa palo supra domum erecta tanquam ædium custodes apud Tauros Scythas iv. 103. caput Onesili ab Amathusiis super oppidi portas suspensum v. 114.

Car fratres habuit Lydum et Mysum i. 171.

Carcinitis, opp. Scythiæ iv. 55. 99.

Cardamyle Laconica viii. 75.

Cardia opp. Chersonesi vi. 33. vii. 58. ix. 115.

Carenus, Euæneti pater vii. 173.

CARES, olim Leleges, Minois et Cretum imperio subjecti; eorum tria inventa i. 171. a Crœso subacti i. 28. denuo ab Harpago i. 174. eorum a Persis defectio et pugnæ v. 117—120. naves et armatura in Xerxis exercitu vii. 93.

Cares in Ægypto ad Pelusium Nili ostium habitantes ii. 61. 152. 154. iii. 11.

Caricarum mulierum factum contra maritos i. 146.

Caria, pars Ioniæ i. 142. a Persis capitur vi. 25.

Caricum vestimentum v. 88.

Carine, opp. Mysiæ vii. 42.

Carius Jupiter i. 171. v. 66.

Carnea festum vii. 206. viii. 72.

Carpathus insula iii. 45.

Carpis fl. super Umbris in Istrum se exonerat iv. 49.

Carthaginienses, origine Phœnices, iii. 19. et Phœnices *ab Herodoto* nominati ii. 32. iv. 197. vii. 165. (*cf. adn. ad* vii. 167.) cum Phocæensibus de Corsica bellum navale gerunt i. 166. iis vult bellum inferre Cambyses, sed omittit iii. 17. 19. Siciliæ bellum inferunt, Amilcare duce vii. 165 *seq.* colunt imaginem Amilcaris vii. 167.
Carthago, Καρχηδών: iii. 19
Carystus, urbs Eubœæ iv. 33. obsessa vi. 99.
Carystii se dedunt Persis *ibid.* pecuniam dant Themistocli exigenti viii. 112. eorum ager a Græcis vastatur viii. 121. contra Athen. bellum gerunt ix. 105.
Casambus, Aristocratis fil., Atheniensibus traditus ab Æginetis vi. 75.
Casia in Arabia quomodo nascatur et metatur iii. 110.
Casius, Arabiæ mons ad Serbonidem lacum, Ægyptum a Syria disterminat ii. 6. 158. iii. 5.
Casmena, opp. Siciliæ vii. 155.
Caspatyrus, urbs Paetyicæ regionis iii. 102. iv. 44.
Caspii iii. 92. 93. eorum armatura in exercitu Xerxis vii. 67. eorum equites vii. 86.
Caspium mare iv. 40. i. 202. 203.
Cassandane, Cyri uxor, mater Cambysis ii. 1. iii. 2.
Cassiterides insulæ, unde stannum, κασσίτερος, adfertur iii. 115.
Castalia, fons sub Hyampeo Parnassi cacumine viii. 39.
Casthanæa, opp. Magnesiæ viii. 183. 188.
Castor et Pollux, Tyndaridæ ii. 43. hospitio excepti ab Euphorione vi. 127.
Castores in quo lacu capiantur iv. 109. eorum testiculi ad uterorum curationem utiles *ibid.*
Castra Tyriorum, Τυρίων στρατόπεδον, locus sic dictus in Ægypto ii. 112.
Castra, Στρατοπέδα, nomen loci Ionibus et Caribus ad habitandum in Ægypto dati ii. 154.
Catadupa Ægypti ii. 17.
Catarractes amnis, Mæandro par, in Phrygia vii. 26.
Catiari et Traspies, Scytharum genus iv. 6.
Cava Eubœæ, τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης, viii. 13.
Caucasus mons i. 104. 203. 204. iii. 97. iv. 12.
Caucones Pylii pop. i. 147. iv. 148.
Caunus, Cariæ urbs, ab Harpago capta i. 176. ad Iones deficit v. 103.
Caunii, eorumque genus et mores i. 172.
Caustrobius, Aristeæ pater iv. 13.
Caystrius, fl. Lydiæ v. 100.
Cebreniorum origo *H.* 20.
Cecrops rex viii. 44. unde Cecropidæ dicti Athenienses *ibid.*
Celænæ, Phrygiæ urbs, ubi Mæandri fontes vii. 26.
Celeas, socius Doriei v. 46.
Celtæ pop. ii. 33. omnium extremi in Europa ad solis occasum iv. 49. *n.*
Centum appellatæ insulæ Ἑκατὸν Νῆσοι i. 151.
Ceos, Κέος, insula haud longe ab Attica sita viii. 76. patria Simonidis v. 102. — Cei, Κεῖοι, viii. 1. 46. Κήϊοι, iv. 35. v. 102. Ionicus populus Athenis oriundus viii. 46. Ceorum cœnaculum in Delo iv. 35.
Cephallenia insula ix. 28. a Palensibus habitata *ibid.*
Cephenes olim, qui Persæ vii. 61.
Cepheus, Andromedæ pater vii. 61. 150.
Cepheus, Beli fil. vii. 61.
Cephissus, Thyiæ pater vii. 178.
Cephissus, amnis Phocidis viii. 33.
Ceramicus sinus i. 174.
Cercasorum, Κερκάσωρον, Ægypti urbs; ad eam scinditur Nilus ii. 15. 17. 97.
Cercopes Homeri *H.* 24.
Cercopum sedes, Κερκώπων ἕδραι, vii. 216.
Ceres, Ægyptiace Isis ii. 59. 156. cum Cerere alea ludit Rhampsinitus rex ii. 122. Ceres et Bacchus, inferorum principes ii. 123. Cereris matris templum in Scythia iv. 53. Cereris Eleusiniæ templum ix. 62. 97. 101. et lucus ix. 65. Amphictyonidis templum vii. 200. Achæiæ templum et orgia v. 61. Cereris legiferæ sacra non memoranda, Thesmophoria ii. 171. vi. 16. *cf. c* 134. Cereris et Proserpinæ solemnia viii. 65.
Certamen singulare Echemi Tegeatarum regis cum Hyllo Peloponnesiorum duce ix. 26. certamen ccc. Argivorum cum totidem Spartanorum i. 82. certamen singulare triplex inter Pæones et Perinthios v. 1. certemen singulare a Mardonio Spartanis propositum ix. 48. *cf.* vii. 103.
Cervi in Africa nulli iv. 192.
Chalcedonii (*ab Herodoto nominantur* οἱ Καλχηδόνιοι, *uno tantum loco* οἱ Χαλκηδόνιοι vi. 33. *ubi vid. Var. Lect.*) cæci a Megabazo dicti iv. 144. ab Otane capti v. 26.
Chalcedonii in ulteriore litore Byzantii vi. 33. vetustiores Byzantiis iv. 144.
Chalcidenses oram Atticam populantur v. 74. vastantur ab Atheniensibus v. 77. Olynthum obtinent viii. 27. iis opem ferunt Milesii. v. 99. in acie Græcorum ad Platæas ix. 28.

Chalcidicum genus vii. 185. viii. 127.
Chaldæi, pop. Assyricus vii. 63.
Chaldæi sacerdotes Jovis Beli Babylone i. 181. 183.
Chalestra, urbs Macedoniæ ad Axium fl. vii. 123.
Chalybes a Crœso subacti i. 28. eorum armatura in exercitu Xerx. vii. 76. *ubi vid. adn. et Var. Lect.*
Champsæ crocodili nominantur ab Ægyptiis ii. 69.
Charadra, opp. Phocidis viii. 33.
Charaxus, vir Mitylenæus, Sapphûs frater ii. 135. iv. 135.
Charilaus, Mæandri frater iii. 145.
Charillus, Eunomi fil. viii. 131.
Charopinus, Aristagoræ frater v. 99.
Chemmis, ins. natans in lacu alto juxta templum in Buto Ægypti opp. ii. 156.
Chemmis, opp. magnum Thebaicæ præfecturæ ii. 91 Chemmitana plaga, militibus adtributa ii. 165.
Cheops, rex Ægypti, Rhampsiniti successor ii. 124. ejus gesta, pyramides ii. 124 *seqq.*
Chephrenis regis Ægypti tyrannis, et pyramis ii. 127. 128.
Cherasmis, Persa, Artayctis pater vii. 78.
Chersis, Gorgi pater vii. 98. viii. 11.
Chersis, Onesili pater v. 104.
Chersonesus, a Miltiade Cypseli fil. condita vi. 34 *seqq.* Chersonesi urbes a Phœnicibus captæ vi. 33. Chersonesitarum primores astu captos in vincula conjicit Miltiades Cimonis fil. vi. 39. et Chersonesum Athen. terram nominat, Lemnum adoriens vi. 140. Chersonesitæ Sesti portas Atheniensibus aperiunt ix. 118.
Chersonesus aspera, oppidum, iv. 99. *n. cf.* vii. 33.
Chilaus, civis Tegeates, consilium dat Spartanis ix. 9.
Chilo, Demarmeni fil. vi. 65. vir Spartæ sapientiss. vii. 235. Hippocrati consilium dat i. 59.
Chius Ionum civitas i. 142. ii. 178. a Persis capta vi. 31. Chii soli Milesiis contra Lydos opem ferunt i. 18. Chiorum tyrannus Strattis viii. 132. Minervæ Poliuchi templum i. 160. eorum lingua i. 142. quo pacto Atarneum obtinuerint i. 160. *n.* eorum clades vi. 15. 16. 26 *seq.*
Choaspes fl. ad Susa i. 188. v. 49. 52.
Chœnix mensura vi. 57. vii. 187. *ubi vid. adn.*
Chœreatæ, Χοιρεᾶται, *i. e. porcales*, tribus Sicyonia v. 68.
Chœreæ, opp. Eubœæ, ditionis Eretriensium vi. 101.
Chœrus, Micythi pater vii. 170.
Chorasmii pop. iii. 93. 117. eorum in Xerxis exercitu armatura vii. 66.
Chori muliebres lascivi ap. Æginetas v. 83. chori tragici Baccho adtributi a Clisthene Sicyonio v. 67. chorus 100. adolescentum ex Chio missus Delphos, ejusque triste fatum vi. 27.
Chromius, Argivus i. 82.
Chytri, Χύτροι, *i. e. Lebetes*, aquæ calidæ in Thermopylis vii. 176. *n.*
Cicones, gens Thraciæ vii. 59. 108. 110.
Cii *sive* Cei *vid.* Ceos.
Cilices olim Hypachæi nominati vii. 91. i. 28. 72. v. 49. 52. eorum armatura vii. 91. tributum iii. 90. naves, νέες Κιλίσσαι viii. 14.
Cilicia ii. 17. montana *c.* 34. ix. 107. Cilicia provincia equitatu custodita iii. 90. Ciliciæ et Armeniæ terminus Euphrates fl. v. 52.
Cilix, Agenoris fil., a quo dicti Cilices vii. 91.
Cilla, Æolum civitas i. 149.
Cimmeria, regio Scythiæ iv. 12.
Cimmerii a Scythis sedibus ejecti iv. 1. 11. 12. expeditionem adv. Ioniam suscipiunt 1. 6. *ubi vid. adn.* et Sardes capiunt i. 15. deinde ab Alyatte ex Asia ejecti i. 16.
Cimmerius Bosporus iv. 12. 28. 100. Cimmerium portorium, Πορθμήϊα Κιμμερίᾳ iv. 12. 45. Cimmerium castellum, Κιμμέρια τείχεα iv. 12.
Cimon, Miltiadis pater vi. 34. 39. et Stesagoræ vi. 38. 103. ter Olympiæ victor, a Pisistrati filiis occisus vi. 103.
Cimon, Miltiadis filius vii. 107. mulctam patri impositam exsolvit vi. 136.
Cineas, Coniæus, rex Thessaliæ v. 63.
Cinnamomum quomodo colligatur in Arabia iii. 111.
Cinyps fl. iv. 175. v. 42.
Cinyps tellus Africæ fertilis, fluvio cognominis iv. 198.
Cion, Mysiæ urbs v. 122.
Cippus finium index vii. 30.
Circumcisio Ægyptiorum ii. 36. et aliorum quorundam populorum ii. 104.
Cissii in exercitu Xerxis militantes vii. 62. eorum dux et armatura *ib.* equitatus vii. 86. tributum iii. 91. Cissii et Medi a Thermopylis propulsati vii. 210.
Cissia terra v. 49. 52. vi. 119.
Cissiæ portæ Babylonis iii. 155. 158.
Cithæronis radices ix. 19. 25. faucium exitus ix. 39. *cf. adn. ad* v. 74. 8. *p.* 78. *adde* vii. 141.
Cius fluv. *olim legebatur pro* Scius iv. 49.
Claves Cypri, Κληΐδες τῆς Κύπρου, promontorium ita dictum v. 108.
Clazomenæ, Ionum civitas i. 142. ii. 178. invaditur ab Alyatte, qui cladem accipit i. 16. capitur ab Artapherne et Otane v. 123.—Clazomeniorum thesaurus i. 51.
Cleades, Autodici fil., Platæensis, inanes excitat Æginetarum tumulos ad Platæas ix. 85.

Cleanax Argivus *H.* I. 2.
Cleander vates, Phigalensis Arcas vi. 83.
Cleander, Hippocratis filius vii. 155.
Cleander, Pantaris f., Gelæ tyrannus vii. 154.
Cleobis et Bitonis historia et beatitudo i. 31.
Cleodæus, Hylli fil. vi. 52. vii. 204. viii. 131.
Cleombrotus et Leonidas gemini v. 41. 1. viii. 71. Anaxandridæ filius *ibid. et* ix. 10. pater Pausaniæ iv. 81. Spartanorum dux in Isthmo viii. 71.
CLEOMENES, Anaxandridæ fil., ex uxore posteriore natus, mentis haud satis compos, patri succedit in regnum Spartanorum, quippe filius natu maximus v. 41 *seq. cf.* c. 39. a Mæandrio Samio ipse auro non corrumpi potest, nec alios corrumpi sinit iii. 148. *Alcmæonidarum machinationibus a corrupta Pythia commotus* (*cf.* c. 63.) Pisistratidas Athenis ejicit v. 64 *seq.* et postea Clisthenem, Isagoræ favens c. 70 *seq.* mox vero ipse Athenis excedere coactus, ex arce, *ubi* se Achæum *esse pronunciaverat*, Pisistratidarum oracula Spartam defert c. 72 *seq. et* 90. denuo expeditionem contra Athenas suscipiens, Eleusine cum collega Demarato discordat c. 74—76.—Aristagoram, ad bellum Persis inferendum sollicitantem, (*cf.* c. 37 *seq.*) monitus a filia Gorgo, Sparta excedere jubet v. 49—51.—adv. Æginetas, Medismi apud Lacedæmonios accusatos, ducens, per Demarati, absentem accusantis, artem Ægina decedere cogitur vi. 49—51. Spartam reversus, cum Leotychide paciscens. ex oraculo corrupto Demarato regiam dignitatem abrogat c. 65 *seq.* ex Ægina Medicarum partium patronos Atheniensibus in custodiam tradit c. 73.—Argivos magna clade adficit, sex millia eorum occidens (*cf.* vii. 148.), et Argi lucum incendit c. 76—80. apud Ephoros corruptionis accusatus absolvitur c. 82. at fraude, quam in Demaratum commiserat, detecta (*cf.* c. 66.), in Thessalia exulans, Arcades adv. Spartanos sollicitat c. 74. inde Spartam revocatus, furiosus (*cf.* v. 42) se ipse lacerat c. 75. *coll.* v. 48.—Scythico more vinum bibere consuevit vi. 76.
Cleonæ, opp in Atho monte vii. 22.
Clinias, Alcibiadis fil., Atheniensium præstantissimus in classe contra Xerxem viii. 17.
Clisthenes, Sicyonis tyrannus vi. 126. ejus odium in Adrastum v. 67. circa Clisthenem et filiam Agaristam ac procos acta vi. 126 *seqq.*
Clisthenes, Atheniensis, de Alcmæonidarum familia, Clisthenis Sicyonii nepos, cum Isagora factionibus dissidens, e quatuor tribubus Athen. decem facit v. 66. 69. *cf.* vi. 131. ab Isagora et Cleomene Athenis ejectus v. 70 *seq.* mox vero revocatus c. 73.
Clypeos signis ornare primi Cares invenerunt i. 171. *cf.* ix. 74. e clypeis vallum congerunt Persæ ix. 61. 99. 102.
Clytiades *i. e. ex* Clytii *familia, fuit* Tisamenus. vates ix. 33.
Cnidus, civitas Doriensium i. 144. ii. 178.
Cnidii, Lacedæmoniorum coloni i. 174. eorum cum Tarentinis amicitia iii. 138. suam ditionem in ins. formam perfodiendo tentant redigere i. 174. Harpago se dedunt *ibid.* Cyrenæorum quosd. servant iv. 164.
Cnœthus, pater Nicodromi vi. 88.
Cobon, Aristophanti fil. vi. 66.
Codrus, Atheniensium rex v. 65. 76.
Codrus, Melanthi f., a quo Caucones Pylii oriundi i. 147.
Codrus, Nelei pater, Mileti conditoris ix. 97.
Cœla, *Græce* κοίλη, via sic nominata vi. 103. *ubi vid. adn.*
Cœla (Κοῖλα, *i. e. Cava*) Chii vi. 26. Eubœæ viii. 13.
Cœnæ sumptuosissimæ a Xerxe Græcis civitatibus imperatæ vii. 118—120. cœna splendidissima Persarum ix. 82. *cf.* i. 133. *ubi* mensa secunda *maxime ab iis diligitur.* Cœna luxuriosa Pers. legatorum ap. Amyntam Macedonem v. 18 *seq.*
Cœna regia regis die natali quotannis parata ap. Persas ix. 110. ad cœnam vocari a rege honorificum i. 119. iii. 42.
Cœnyra, Thasiæ locus, prope quem metalla Phœnicia vi. 47.
Coës, Mitylenæus, Erxandri fil. iv. 97. v. 11. Mitylenes tyrannidem a Dario accipit v. 11. captus ab Iatragora v. 37. a Mitylenæis lapidibus interficitur v. 38.
Coitus in templis ap. Babylonios i. 199. apud ceteros homines exceptis Ægyptiis et Græcis ii. 64. *n.*
Colæus, Samiæ navis gubernator iv. 152.
Colaxais, Targitai fil.; ab eo oriundi Scythæ iv. 5 *seq.* triplex filiis constituit regnum c. 7.
Colchis i. 104. Colchi iv. 37. 40. ab Ægyptiis oriundi ii. 104 *seq.* Persis dona ferunt iii. 97. eorum armatura et dux in Xerxis exercitu vii. 79.
Colchicum linum Sardonicum dictum ii. 105. *cf. Var. Lect.*
Colias, Κωλιάς, ora Atticæ viii. 96.
Colonia soboles metropolios nominata iii. 19. *cf. adn.* conditores coloniæ patres vii. 51. viii. 22. *et adn.*
Coloniæ conditori mos est sacra fa-

cere vi. 38. *cf.* i. 168. *vid. et* Heros.
Colophon, Ionum civitas i. 142. *H.* 8. capta a Gyge i. 14.
Colophonii soli ex Ionibus ab Apaturiis festis prohibiti i. 147. Smyrnam occupant i. 150. *cf.* *c.* 16.
Colossæ, Κολοσσαὶ, opp. Phrygiæ vii. 30.
Colossi apud Ægyptios memorabiles pontificum ii. 143. lignei Mycerini regis ii. 130. permagni Apidis aulæ suppositi ii. 153. in propylæis Minervæ templi in Sai urbe ii. 175. colossus septuaginta quinque pedum, et alii ii. 176. *cf.* ii. 4. *et vid.* Statuæ.
Columbæ Dodonææ nigræ ii. 55. columbas albas Persæ exturbant i. 138.
Columnæ albæ, Λευκαὶ Στῆλαι, in Caria v. 118.
Columnæ Sesostris inscriptæ ii. 102. duæ columnæ, altera ex auro, altera ex smaragde lapide noctu eximie splendens ii. 44. columnæ duæ a Dario in Bospori ora erectæ iv. 87.
Comam alunt Lacedæmonii, non ita Argivi i. 82. pectunt illi vitæ discrimen adituri vii. 208. 209.
comam alunt et Babylonii i. 95. Persæ vi. 19. non Ægyptii iii. 12.
miro modo gerunt comam Macæ iv. 175. et Maxyes iv. 191. et Arabes iii. 8.
Combrea, Κώμβρεια, urbs Crossææ regionis vii. 123.
Commeatus idoneis locis a Xerxe, expeditionem in Græciam suscipiente, dispositi vii. 25. *cf.* *c.* 50.
Compsatus, fl. Thraciæ, in Bistoniden lacum aquam infundit vii. 109.
Conchylia in montibus Ægypti ii. 12.
Conclavia subterranea labyrinthi ii. 148. conclave subterraneum Nitocridis reginæ ii. 100. *n.* conclave subter terram in templo Jovis Babylonico i. 183.
Concubitus in propatulo, pecudum more apud populos Caucasum montem inhabitantes i. 203. apud Indos iii. 101. Promiscue cum mulieribus coeunt Massagetæ i. 216. Agathyrsi iv. 104. Nasamones iv. 172. Gindanes *c.* 176. et Ausenses iv. 180. *cf. adn. ad* iv. 172. *vid. et supra* Coitus.
Condiendi mortuos triplex ratio apud Ægyptios ii. 86—90. idem mos apud Æthiopes iii. 24. *vid.* Cadaver.
Coniæus, Κονιαῖος, *fuit Thessaliæ rex* Cineas v. 63. *ubi vid. adn.*
Contadesdus, fl. Thraciæ iv. 90.
Convitia irritant iram vii. 160.
Copais palus, ἡ Κωπαῒς λίμνη, in Bœotia viii. 135.
Corcyra, ἡ Κέρκυρα, insula a Corinthiis condita iii. 49. Periandri imperio subjecta iii. 42. Corcyræi, οἱ Κερκυραῖοι, cum Corinthiis perpetua discordia fovent iii. 48 *seq.* interficiunt Periandri filium iii. 53. in bello Xerxiano astute a neutra parte stant vii. 168.
Coressus in finibus Ephesiorum v. 100.
Corinthus, Κόρινθος ἡ εὐδαίμων iii. 52. olim a Bacchiadis administrata, postea sub Cypselo tyranno et Periandro multis malis adflicta v. 92.
Corinthii minime contemnunt opifices ii. 167. eorum thesaurus in templo Delphico i. 14. 50. 51. iv. 162.—Corinthii coloniam in Corcyram deducunt; postea semper Corcyræis infensi iii. 49. *cf.* *c.* 53. inimicitias gerunt cum Samiis iii. 48 *seq.*
Peloponnesios adv. Athenas proficiscentes deserunt v. 75. et iterum prohibent, quo minus Athenæ sub tyrannidem redigantur v. 92 *seq.*—Atheniensibus in bello Æginetico naves commodant, dono dare lege prohibiti vi. 89.—in bello Medico cccc. mittunt ad Thermopylas vii. 202. in pugna ad Salaminem aufugisse perhibentur viii. 94. *cf. adn. et c.* 59. *et* 61. strenue pugnant ad Mycalen ix. 102.
Corinthiæ mulieres vestimentis a Periandro exutæ v. 92. Corinthia vestis simillima Doricæ v. 87.
Cornua pecoribus ubi mature aut sero nascantur iv. 29.
Corobius, purpurarius Cretensis, Theræos in Platæam ins. ducit, ibique solus relictus, a Colæo Samio fame liberatur iv. 151 *seq.*
Corona oleagina Olympiorum præmium viii. 26.
Coronæi, Thebanorum vicini v. 79.
Corsica *vel* Cyrnus i. 165. Corsicani in Sicilia bellum gerunt vii. 165.
Corycium antrum, τὸ Κωρύκιον ἄντρον viii. 36.
Corydallus, Anticyrensis vii. 214.
Corys, Arabiæ fl. iii. 9.
Cos, ἡ Κῶς, civitas Doriensium i. 144. Coi, οἱ Κῶοι, libertatem nacti vii. 164.
Cotys, Asiæ pater iv. 45.
Cranaspes, Mitrobatis filius, una cum patre ab Orœte cæsus iii. 126.
Cranai dicti Athenienses viii. 44.
Cranium nullam suturam habens ix. 83. craniis parentum inauratis Issedones pro sacris vasis iv. 26. et cæsorum hostium craniis pro poculis Scythæ utuntur iv. 65.
Cranonius *vid.* Diactorides.
Crastis, et Crastia Minerva v. 45.
Crater æneus, Crœso missus, a Samiis raptus, describitur i. 70. *cf.* iii. 47. crateres duo, aureus et argenteus, qui opus Theodori Samii, a Crœso Delphis dedicati i. 51. crater in ostio Ponti, a Pausania dedicatus iv. 81. crater aheneus in Junonis templo a Samiis

dedicatus iv. 152. crateres Lesbii iv. 61.
Crathis, Κρᾶθις, Ægarum fl. perennis, a quo et Italicus ille vocatus est i. 145.
Cratines, Anaxilai pater vii. 165.
Cratinus, Aminoclis pater vii. 190.
Cremni, Κρημνοὶ, emporium paludis Mæotidis iv. 20. 110.
Creston, Κρηστὼν, urbs Thraciæ i. 57. Crestonica terra, ἡ Κρηστωνικὴ vii. 124. viii. 116. ἡ Κρηστωναίη vii. 127. incolæ Crestonæi, Κρηστωναῖοι v. 3. 5. vii. 124. Crestoniatæ, Κρηστωνιῆται i. 57.
Creta, olim a barbaris habitata i. 173. ex ea Lycii oriundi *ibid.* instituta Cretica *ib d.*
Cretenses, cur auxilium non tulerint Græcis contra Persam vii. 169—171. *ubi nonnulla de eorum migratione et fortuna. De eorumdem navigatione* iv. 151.
Crex avis ii. 76
Crinippus, Terilli pater vii. 165.
Crisæus campus, τὸ Κρισαῖον πέδιον, viii. 32.
Cristas galeis imponere primi ostenderunt Cares i. 171.
Critalla, opp. Cappadociæ vii. 26.
Critheis, Melanopi filia *H.* 1. furtivo concubitu prægnans *H.* 2. parit Homerum *H.* 3. nubit Phemio *H.* 4. ejus mors *H.* 5.
Crithon. Ithagenis p. *H* 1.
Critobuli filia, Amasis uxor ii. 181.
Critobulus Toronæus viii. 127.
Crius, Polycriti filius vi. 50. circa eum et Cleomenem acta *ibid.* Atheniensibus traditus in custodiam vi. 73.
Crius, Ægineta, Polycriti pater viii. 92.
Crobyzi Thraces, Θρήϊκες οἱ Κροβύζοι iv. 49.
Crocodili descriptio ii. 68. 69. 70. crocodili sacri ii. 69. 148. eorum sepulcra ii. 148. crocodilos Indus quoque fl. alit iv. 44. crocodili Africæ terrestres bicubitales iv. 192.
Crocodilorum urbs, Ægypti ii. 148.
Crœsus, ex Mermnadarum familia i. 7. Alyattis fil. ex Carica uxore, Pantaleontem fratrem rebellantem interficit i. 92. annos xxxv. natus suscipit regnum Lydorum, et Ephesios invadit; deinde Iones et Æoles in Asia subigit i. 26. *cf. c.* 7. statim Iones insulanos adgressus, postea cum iis hospitium contrahit *c.* 27. regnum Lydorum multis subactis populis auget *c.* 28 *seq.*—eum Ægyptiorum rege Amasi, et Babyloniorum Labyneto fœdus init i. 77. —Miltiadem, a Lampsacenis captum, liberat vi. 37.
ejus cum Solone colloquium i. 30—33. somnium de filio *c.* 34. Adrastum, cæde a se expiatum, quum filium invitus occidisset, humaniter tractat, quamvis magno adflictus dolore i. 35—45.
Persarum crescentem timens potentiam, oracula varie consulit i. 46 *seqq.* in consulendo Delphico oraculo ab Alcmæone adjutus, hunc magno auri pondere donat vi. 125. et multa magnifica donaria in Græciam, et præcipue Delphos mittit i. 50 *seqq. cf. c.* 92. v. 36. *et* viii. 35. cum Lacedæmoniis, Græcorum potentissimis (*cf. c.* 53 *et* 56.) fœdus init i. 69 *seq.*
Cappadociæ bellum infert, Astyagem a Cyro regno exutum, adfinem suum ulcisci cupiens i. 73 *seqq.* Haly fl. Thaletis opera trajecto, Syrios evertit, et cum Cyro ancipiti marte pugnat *c.* 75 *seq.* Sardes redit, proximo vere bellum renovaturus *c.* 77. in Sardiano campo a Cyro victus *c.* 79—81. Sardibus expugnatis, vivus captus, rogo impositus ab Apolline invocato servatur *c.* 84—87.—Pythio mittit compedes, Gygis abavi crimen luens i. 90. *seq. cf. c.* 13.
a Cyro colitur, eique bonum dat consilium de Sardibus non diripiendis i. 88 *seq.* et de rebellantium Lydorum vitæ ratione permutanda *c.* 155 *seq.* item in bello Massagetico de Araxe fl. trajiciendo *c.* 207.—a Cyro cum Cambyse fil. in Persiam remittitur *c.* 208. in Ægyptum Cambysen sectatur iii. 14. eumque scite adulatus iii. 34. desipientem vero admonens, mortem ægre effugit iii. 36.
Crœsi filius mutus i. 34. 38. *cf. adn. p.* 45. quando vocem ruperit i. 85.
Crophi, Κρῶφι, Ægypti mons ii. 28.
Crossæa regio vii. 123.
Croton, Κρότων, urbs iii. 136. 137. Crotoniatæ, Κροτωνιῆται, genere Achæi viii. 47. eorum cum Sybaritis bellum v. 44. *seq.*
Crotoniatæ medici dicti primi, secundi Cyrenæi iii. 131.
Cubitus sex constat palmis ii. 149. cubiti regii mensura i. 178. cubitus Ægyptius Samio par ii. 168.
Culicum vis ingens apud Ægyptios palustres et contra eos ab Ægyptiis excogitata ii. 95.
Cunctatio utilis vii. 10. 60.
Cuniculi hostiles ære deprehensi iv. 200.
Cuphagoras, Epizeli pater vi. 117.
Curium, Κούριον, urbs Cypri v. 113. Curienses, οἱ Κουριέες, Argivorum coloni v. 113.
Curotropho sacra Sami faciunt feminæ *H.* 30.
Currus bellici v. 113. currus sacer Jovis

in Xerxis exercitu vii. 55. quomodo amissus viii. 115.
Cute cæsorum hostium capita nudant Scythæ iv. 64.
Cyaneas insulas, τὰς Κυανέας, olim errabundas Græci perhibent iv. 85.
Cyaxares, Phraortis filius, Deiocis nepos, Medorum rex, rem militarem melius ordinat; Scythas exules, primum benigne receptos, dein aspere tractat; per eosdem bello implicatur cum Alyatte, Lydiæ rege i. 73 *seq. cf. c.* 16. Ninum circumsidet, mox magno Scytharum agmine obruitur i. 103 *seq.* Assyrios subigit; anni regni *c.* 106. *cf. adn.*
Cybebes templum Sardibus concrematum v. 102.
Cyberniscus, Lycius vii. 98.
Cyclades insulæ, οἱ Κυκλάδες νῆσοι v. 30.
Cydippa, Anaxilai uxor, Terilli filia vii. 165.
Cydonia, Κυδωνίη, in Creta condita a Samiis iii. 44. 59.
Cydrara, opp. in Phrygiæ finibus vii. 30.
Cyllestes, panes Ægypt. ii. 77.
Cyllyrii, Syracusanorum quondam servi, dominos ejiciunt vii. 155.
Cylon, Atheniensis, tyrannidis affectatæ compertus v 71.
Cyma, civitas Æoliæ, ἡ Κύμη τῆς Αἰολίδος, i. 149. 157. v. 123. vii. 194. *H.* 1. 2. vocata et Phryconis i. 149. *H.* 98. ejus origo *H* 1. 2. a Persis capta v. 123. Cymæ hyemat classis Xerx. viii. 130.
Cymæi. οἱ Κυμαῖοι, oraculum consulunt de reddendo Pactya i. 157 *seqq.* Pactyam in Chium deportant i. 165. tyrannum suum vivum dimittunt v. 38. (spernunt inepte Homerum *H.* 12 *seqq.*)
Cymæus Aristagoras iv. 138.
Cynægirus, Euphorionis fil; ei navem adversariam prehensanti, manus securi abscinditur vi. 114.
Cyneas, Philagri pater vi. 101.
Cynetes, οἱ Κύνητες, postremi Europæ habitatores ad occidentem iv. 49. *vid. adn. p.* 217 *seq.* Cynesii *iidem vocantur* ii. 33.
Cyniscus adpellatur a nonnullis Zeuxidamus vi. 71.
Cyno, sive Spaco, Mitradatis, bubulci Astyagis, uxor i. 110. Cyrum in montibus exponendum servat et nutrit i. 112 *seq.* Cyno, semper in ore Cyri i. 122.
Cynocephali, οἱ κυνοκέφαλοι, pop. in Africa iv. 191.
Cynosarges, Κυνόσαργες: ἐν Κυνοσάργεϊ Herculis templum v. 63. vi. 116.
Cynosura, ins. haud longe a Salamine viii. 76 *seq.*
Cynurii nonnullis videntur Iones esse in Dores mutati viii 73.
Cypria carmina Homeri non sunt ii. 118.
Cyprus primum ab Amasi capta ii. 182. Persis tributaria iii. 91. Cypriorum virgines prostituuntur in templo i. 199.
Cyprii se dedunt Cambysi iii. 19. eorum bella et defectiones a Persis v. 104 *seqq.* in servitutem redacti v. 116. eorum armatura vii. 90. eorum variæ gentes unde sint? *ibid.*
Cypri claves, Κληῗδες τῆς Κύπρου, promontorium v. 108.
Cypselus, Eetionis fil. i. 114. v. 92. a quo Cypselidæ oriundi vi. 128. Periandri pater i. 20. Corinthiorum tyrannus, quomodo eos tractarit v. 92.
Cypselus, Miltiadis pater vi. 35.
Cyraunis, Κύραυνις, ins. Libyæ; lacus in ea auri ramenta profert iv. 195.
Cyrene, ἡ Κυρήνη, ἡ τῶν Κυρηναίων πόλις, circumflua iv. 164. Cyrenen, quam non diripuerant, quum esset occasio, frustra adoriuntur postea Persæ iv. 203.
Cyrenaica regio, ἡ Κυρηναίη χώρη, triplex messis tempus in se continet iv. 199.
Cyrenæi, οἱ Κυρηναῖοι: eorum reges et historia iv. 154 *seqq.* agro Libyes exuunt, et Ægyptios magna adficiunt clade iv. 159. *cf.* iii. 161. postea cladem ab Afris accipiunt iv. 160. oraculum consulunt de rebus suis administrandis iv. 161.—Cambysi se dedunt iii. 13.
eorum amicitia cum Samiis iv. 152.
Cyrenæi medici. secundi sunt: ut Crotoniatæ, primi iii. 131. Cyrenæorum narratio de Nili fontibus ii. 32. Cyrenææ feminæ bovem superstitiose observant iv. 186.
Cyrnus insula, i. e. Corsica, ἡ Κύρνος, in qua Alalia civitas a Phocæensibus condita i. 165 *seqq.* incolæ Cyrnii *vel* Corsicani, οἱ Κύρνιοι, in Sicilia bellum gerunt vii. 165.
Cyrnus, Carystiæ opp. Κύρνος τῆς Καρυστίης ix. 105.
Cyrnus heros i. 167.
Cyrus, pater Cambysis Cyri patris i. 111.
Cyrus Persa i. 120. vii. 11. ejus parentes, avus *etc.* i. 75. 91. 107. 108. (*ubi et* ejus nativitas) i. 111. mulus oraculo (i. 55.) dictus, quia Semimedus et Semipersa i. 91. Harpago traditur interimendus, et miro modo servatur i. 109 *seqq.* educatur ab uxore

bubulci i. 113. cur a cane educatus dicatur i. 122. regia indoles quomodo enituerit in puero i. 114. a materno avo Astyage agnitus i. 116. mittitur ad veros suos parentes i. 122.

ad ultionem de Astyage capiendam ab Harpago excitatus i. 123. 124. callido invento Persas ad defectionem a Medis impellit i. 125 *seqq.* Astyagen regno exuit i. 46. 127—129. eumque bello victum captumque tenet i. 73. at nullo afficit malo i. 130.—subacta superiore Asiæ i. 130. cum Crœso (*cf.* i. 46) Cappadociam invadente i. 73 *seqq.* prœlio contendit æquo marte i. 75 *seqq.* Sardes obsidet i. 79—81. et expugnat i. 84. Crœsumque vivum capit i. 83. 85. et e rogo mirifice servatum maxime colit i. 88 *seq.* ejusque consiliis utitur i. 89 *seq.* 155 *seq.* 207.

Ionibus fabulam narrat i. 141. Lacedæmoniis, ne Ioniam lædat, vetantibus contemtim respondet i. 153. de Lydis rebellantibus gravem profert sententiam i. 155.—Smerdi mago aures amputat iii 69.

adv. Labynetum, Babyloniæ regem, profectus i 188. Babyloniam expugnat i. 190 191.

adv. Massagetas expeditionem parat i. 201. *coll.* 204. Araxe trajecto i. 207. post prœlium acerrimum a Tomyri regina victus occisusque i. 214.

Cyri judicium de fertiliore terra Persis adsignanda ix. 122.

Cyrus a suis pater nominatus iii. 89. laudatur iii 160. *coll. c.* 34. ipse divina se credidit sorte natum i. 126. 204.

Cythera ins. Argivorum ditionis i. 82. templum habet Veneris Cœlestis ex Ascalone i. 105. eam conducibilius Lacedæmoniis obrui quam extare vii. 235.

Cythnus insula vii. 90. viii. 67. Cythnii in classe Græc. ad Salaminem viii. 46.

Cytissorus, Phrixo genitus vii. 197. ejus posterorum calamitas *ibid.*

Cyzicum, urbs Propontidis iv. 14. 76. vi. 33.

Cyziceni, οἱ Κυζικηνοὶ, Œbari Persæ se dedunt; eorum festum in honorem Matris Deorum iv. 76.

D.

Dadicæ pop. iii. 91. eorum in Xerxis exercitu dux et armatura vii. 66.

Dædalum vestigat Minos vii. 170.

Dai, nomades, Persarum genus i. 225.

Damas, *olim leg. pro* Damasus.

Damasithymus, Candaulis fil., dux in classe Xerxis vii. 98. Calyndensium rex demersus ab Artemisia viii. 87.

Damasus Sirites, Amyridis fil. vi. 127.

Damiæ et Auxesiæ simulacra v. 82. 83.

Danaë, Acrisii filia, Persei mater i. 91. vi. 53. vii. 60. 150.

Danaus et Lynceus, Chemmitæ ii. 91.

Danaus, Archandri socer ii 98

Danai filiæ Thesmophoria ex Ægypto adferunt ii. 71. templum Minervæ, quod Lindi est, exstruxerunt ii. 182.

Danai et Xuthi in Peloponnesum adventus vii. 94.

Daphnæ Pelusiæ, Δάφναι αἱ Πηλουσίαι, in Ægypto ii 30. 107.

Daphnis, Abydenus iv. 138.

Dardanus urbs v. 117. contermina Abydo vii. 43.

Dardanenses i. 189. *ubi v d. adn.*

Daritæ, pop. Asiaticus iii. 92.

Darius, ex Achæmenidarum familia, Hystaspidis fil. Persidis præfecti i. 209 *s q.* iii. 70. vii. 11. *ubi* ejus stemma.—Darius *idem sonat quod* ἑρξείης, i. e. coercitor vi. 98.

Cambysis quondam satelles in Ægypto iii. 39. hoc mortuo, ex Perside veniens cum sex nobilibus Persis adv. Magum conjurat iii. 70 *seqq.* eoque interfecto pro monarchia constituenda sententiam fert iii. 82. per equi hinnitum Rex designatus Persarum iii. 84—87. universum imperium in xx. Satrapias distribuit, et tributa ordinat iii. 88—96. *cf. c.* 117.—reditus ejus et auri thesaurus iii. 95 *seq.* ex auro purissimo monetam procudit iv. 166.—Persæ eum κάπηλον, *i. e. institorem,* nominant iii. 89.

Orœten, Sardibus præfectum, (*cf.* iii. 120 *seq.*) rebellantem necandum curat iii. 126—128. Sylosontem, Polycratis fratrem, per Otanem in Sami imperium restituit iii. 139—141. *coll. c.* 144 *seqq.*

fossam ex Nilo in Arabicum sinum ducit iv. 39. *cf.* ii. 158. ante Vulcani templum Memphi statuam sibi poni frustra jubet ii. 110.

adv. Babylonios rebellantes ducit, et Babylonem diu obsessam, tandem per Zopyri dolum capit, et muros portasque diruit iii. 150—160. ibi pecuniarum spe frustratus, sepulcro Nitocridis aperto i. 187. aureæ Jovis Beli statuæ insidiatur i. 183.

magna Asiæ parte per Scylacem detecta, Indos subigit iv. 44. nec tamen omnes iii. 101.

luxato pede a Democede sanatus iii. 129. hunc cum xv. nobilibus Persis ad Græciæ oras speculandas mittit iii. 135 *seqq. coll. c.* 133.

expeditionem in Scythas suscipit iv. 1. 83 *seq.* Bosporum ponte jungit per Mandroclem Samium *c.* 85—87. Istrum transgressus, Ionibus pontem custodiendum relinquit *c.* 97 *seq.* per miras Scytharum ambages frustratus, vel prœlium vel deditionem poscit ab Idanthyrso rege, qui ingenue respondet *c.* 120—127. deinde noctu abit ad Istrum *c.* 134 *seq.* et trajecto fluvio, Megabazum in Thracia relinquens, in Asiam redit iv. 140—144.—Pæones per Megabazum subigit et in Asiam abducit v. 12 *seq.*

bene de se meritos remuneratur et maxime colit iii. 140. 160. iv. 143. v. 11. *coll.* vi. 30. vii. 194.

Sardibus incensis v. 101. Atheniensibus iratus, Histiæum ad Iones recuperandos dimittit v. 105 *seqq.* a Macedonibus poscit terram et aquam v. 17. et a Græcis vi. 48. qui legatos in barathrum et puteum præcipitant vii. 133. adv. Athenas et Eretriam Mardonium mittit vi. 43. et postea Datin et Artaphernen vi. 94. qui pugna Marathonia victi vi. 111 *seq. coll.* vii. 10. in Asiam revertuntur vi. 118.

iratior Atheniensibus vii. i. novam adv. Græciam et rebellantes Ægyptios expeditionem parat, et Xerxem fil. successorem regni nominat vii. 1—3. at mox diem supremum obit *c.* 4.

statua ejus equestris iii. 88.

Darius *e* Gobryæ *filia ante regnum tres genuerat filios, quorum natu maximus* Artabazanes *solus memoratur* vii. 2. *Rex declaratus* Cyri *filias,* Atossam *et* Artystonem, *ejusdemque neptin* Parmyn, *et* Otanis *fil.* Phædimam *in matrimonium ducit* iii. 88. *ex* Atossa *ei quatuor filii nati:* Xerxes vii. 2. Hystaspes vii. 64. Achæimenes iii. 12. vii. 97. *et* Masistes vi. 82. *ex* Artystone, *quam præcipue diligebat,* Arsames vii. 69. *et* Gobryas *c.* 72. *ex* Parmye, Ariomardus vii. 78 *Deinde ex* Phrataguna, Artanis *fratris filia, suscipit* Abrocomen *et* Hyperanthen vii. 224. *Memoratur etiam fil. Darii* Ariabignes, *matre non nominata* vii. 97. viii. 89. *cf. adn. ad* iii. 88.

Darius II, Xerxis fil., Artayntam uxorem ducit ix. 108.

Dascylus, Gygis pater i. 8.

Dascyleum, Δασκυλεῖον, urbs Bithyniæ iii. 120. 126. vi. 33.

Datis, Medus, contra Athenas missus a Dario vi. 94. revocat Delios metu fugientes vi. 97. Marathonia pugna victus in Asiam profectus vi. 118. visionem in somnis videt *ibid.* ejus filii vii. 88.

Datus *vel* Datum, opp. Hedonorum ix. 75.

Dauliorum opp. incensum viii. 35.

Daurises, Darii gener v. 116. adv. Cariam tendit; ibique interfectus v. 121.

Dea mater, Ceres viii. 65. *n.*

Decelea, Atticæ pagus ix. 15. 73. *not.* incolis Decelensibus, τοῖσι Δεκελεῦσι, ob Tyndaridis olim præstitam operam honos tributus a Lacedæmoniis ix. 73.

Decelus, oppidi conditor ix. 73.

Decima redemtionis captivorum consecrata v. 77. decima pecuniarum ex præda diis dedicata ix. 81.

Deioces, Phraortis fil. i. 16. 73. 96. vir sapiens et juris dicundi peritus i. 96. callido usus consilio, rex Medorum declaratus, Ecbatana condit i. 96—98. in exercenda justitia severus, res imperii ordinat i. 99 *seq.* ejus mors et anni regni i. 102.

Deiphonus, Evenii fil., Apolloniata ix. 92.

Deliberatio Persarum de rebus maxime seriis inter pocula i. 133.

Delii de Hyperboreis maxime fabulantur iv. 33. fugientes ex insula a Persis revocati vi. 97.

Delium, Thebanorum opp. vi. 118.

Delphi, οἱ Δελφοὶ, i. 51. eorum urbs Pytho, Πύθω, i. 54. *n.* ad eos missa donaria a Gyge i. 14. a Crœso i. 50—52. 92. ap. Delphos primus quis munera posuerit i. 14. Crœso Lydisque perpetuum civitatis jus Delphenses deferunt i. 54. oraculum pro se et Græcia consulunt vii. 178. exercitum formidantes Xerxis, urbem deserunt viii. 36. barbaros a deo suo male adfectos cædunt *c.* 37 *seq.*

Delphicum oraculum i. 46. verax repertum a Crœso i. 48. *etc. vid.* Oraculum.

Delphicum templ. sponte conflagravit i. 50. ii. 180. aliud Amphictyones ædificandum elocant ii. 180. et Alcmæonidæ conducunt v. 62.

Delta Ægyptiorum ii. 13. 15 *seqq.* 179. solum Delta Ægyptum esse aiunt Iones, non recte ii. 15.

Delubrum Latonæ ex uno lapide confectum in Buto oppido ii. 155. *n.* aliud tale delubrum describitur ii. 175. delubrum Jovis sub fago conditum Dodonæ ii. 56. Protei regis Ægyptiorum Memphi ii. 112. Phylaci et Autonoi apud Delphos viii. 39. *vid.* Templum.

Delus ins. iv. 33. 34. 35. (ibi orbiculatus lacus ii. 170. *n.*) expiata a Pisistrato i. 64. tremit, antea inconcussa vi. 98. *n.* Græcis aliquando navigandi terminus viii. 132. *n.* Deli diu sedebant

Græci in bello Persico ix. 90. *cf.* viii. 133.

Demaratus, Aristonis fil., rex Spartæ; ex matre natus, quæ ex fœdissima olim puella formosissima evaserat vi. 61 *seq.* a patre primo spurius judicatus, mox vero agnitus, ob populi vota Δημάρητος nomen accipit *c.* 63. *cf.* *c.* 65.—Olympica victoria inter Spartanos clarus vi. 70. *n.*

Cleomenem, nulla discordia antea alienatus, in expeditione contra Athenas deserit v. 75. eumque in Ægina absentem calumniatur, Æginetis quidem non favens vi. 50 *seq.* *cf.* *c.* 61. *et* 64. per Cleomenis machinationes a Leotychide, non esse fil. Aristonis jurante, regia exutus dignitate *c.* 65 *seq.* et probro adfectus, matrem testatur, ut quo patre natus sit dicat *c.* 67—69. ad Darium fugit *c.* 70. Xerxi de successione regni consilium dat vii. 3. de Persarum expeditione in Græciam Lacedæmonios miro modo certiores facit vii. 239.—Xerxi laudat Græcorum disciplinam, et præcipue Spartanorum vii. 101—104. disserit cum rege de Spartanis ad Thermop. comam pectentibus *c.* 209. Xerxi consilium dat de Cythera ins. occupanda; hospes ab illo magnopere cultus *c.* 234—237.

Demarmenus, pater Prinetadæ v. 41. et Chilonis vi. 65.

Democedes, Calliphontis fil., Crotoniata, medicus, primarios superat medicos iii. 131. publice a Polycrate conductus *ibid.* *cf.* *adn.* in servitutem Orœtæ venit *c.* 125. postea Susa abductus, Darium sanat, et magno honore adficitur *c.* 129 *seq.* 132. Atossa regina persanata, Dario veniam dante revisendi patriam, fidem fallit *c.* 133—137.

Democratiam laudat Otanes iii. 80. *cf.* vi. 43. improbant Megabyzus et Darius iii. 81. 82. eam constituit in Ionia Mardonius vi. 43.

Democritus, vir illustris, et Naxiorum trierarcha viii. 46.

Demonax, a Mantineis missus, Cyrenæorum res ordinat iv. 161.

Demonous, Penthyli pater vii. 195.

Demophilus, Diadromæ fil., Thespiensium dux ad Thermopylas vii. 222.

Dens Hippiæ tussi excussus evanescit: et quid hac re portentum vi. 107. dentes in maxilla concreti ix. 83.

Depositum omnino reddendum vi. 86. *n.*

Derusiæi, Persarum genus i. 125.

Dersæi, Thraciæ pop. vii. 110.

Detractio res deterr. vii. 10. §. 7.

Deucalion rex i. 56.

Deus, θεὸς a Pelasgis nominatus a κόσμῳ θεῖναι τὰ πάντα πρήγματα ii. 52. dei providentia vere sapiens iii. 108. in humanis quoque rebus regundis viii. 13. socordibus infestior viii. 60. *n.* quæ fieri vult, nemo avertere potest ix. 16. at sortem fato destinatam effugere etiam deus non potest i. 91. eminentia amat truncare vii. 10. §. 5. magna mala civitati aut populo imminentia ante significare solet vi. 27. *cf.* vii. 57. tentare deum atque rem ipsam peragere, perinde est vi. 86. §. 3. *cf.* i. 159. deos nemo latet in sceleribus viii. 106. τὸ θεῖον φθονερὸν iii. 40. *ubi vid. adn.* καὶ ταραχῶδες i. 32. *et adn.* νέμεσις ἐκ θεοῦ i. 34. *cf.* ii. 169. iv. 205. viii. 106. ὁ θεὸς φθονήσας vii. 10. *et not. p.* 275. *cf.* viii. 109. ὁ θεὸς φθονερὸς vii. 46. deorum ira in nepotes extenditur vii. 137. invidiam excitant vindictæ nimis atroces iv. *ult.* *cf.* viii. 106.

de deo impia cogitatio Apriæ ii. 169.

Deorum omnia fere nomina ex Ægypto Pelasgis adlata ii. 50. 52. et duodecim deorum cognomina ii. 4. 43. quibus sacra faciunt Athenienses vi. 108. eorum ara Athenis ii. 7. Deorum generatio ab Homero et Hesiodo Græcis condita ii. 53. *ubi vid. adn.*

Deus, cujus nomen edere nefas, *cf.* ii. 170. ab Ægyptiis plangitur ii. 132. Deus Getarum, Zalmoxis *vel* Gebeleizis nominatus iv. 94. *cf.* *adn.*

Dii Persarum i. 131. Arabum iii. 8. Libyum iv. 188. Scytharum iv. 59. Thracum v. 7. χθόνιοι vi. 133.

per deos regios jurare ap. Persas iii. 65. v. 106. per deos Græciæ præsides v. 92. *cf.* vi. 68. *et* ix. 90. per regios Lares ap. Scythas iv. 68.

Dii regnarunt in Ægypto ii. 144. deos externos hastis expellunt Caunii i. 172.

Diactorides, pater Eurydames, uxoris Leotychidis vi. 71.

Diactorides, Cranonius, unus e procis Agaristæ vi. 127.

Diadromes, Demophili pater vii. 222.

Diana, Osiris *s.* Dionysi filia ii. 156. eam Cereris filiam unde fecerit Æschylus *ibid.* *et adn.* Bubastis ab Ægyptiis dicta *ibid.* *et* 137.

Dianæ templum Sami iii. 48. in Artemisio littore vii. 176. Buto ii. 155. templum maxime memorabile in Bubasti urbe ii. 137 *seq.* oraculum ii. 83. festum Bubasti celebratum ii. 59 *seq.* apud Brauronem vi. 138. *not.* Sami institutum iii. 48.

Dianæ Orthosiæ ara iv. 87. *et Var. Lect.* Dianæ Reginæ festum celebrant Thraciæ mulieres et Pæonicæ iv. 33. Dianæ urbem suam dedicant Ephesii i. 26.

Dicæa, urbs Thraciæ ad Bistonidem lacum vii. 109.
Dicæus, Theocydis fil., Atheniensis exul, apud Medos illustris, quædam sibi visa portenta narrat, Demaratum testem citans viii. 65.
Dictynes templum Cydoniæ a Samiis structum iii. 59. *n.*
Dictys, animal iv. 192.
Didymis oraculum a Persis spoliatum vi. 19. *vid.* Branchidæ.
Dienecis Spartani virtus ad Thermopylas et ejus dictum vii. 226.
Dies, repente nox factus i. 47. 103. vii. 37. certo die non egrediuntur Lacedæmonii ad bellum vi. 106. diei natalis observatio ap. Ægyptios ii. 42. apud Persas i. 133. a rege splendida cœna colitur ix. 110. Diei duodecim partes vel horæ a Babyloniis inventæ ii. 109. *cf.* viii. 9, 6. *et* 14, 9. *ibique adn.* Dies varii in vita humana i. 32. Iter diurnum iv. 101. v. 53. ii. 9. navigio confectum iv. 86. dies CCCLX. annum conficiunt i. 32. *ubi vid. adn.* ii. 4. iii. 90. ap. Ægyptios vero CCCLXV. ii. 4.
Dindymene mater i. 80. *n.*
Dinomenes, Gelonis pater vii. 145.
Diomedis ἀριστεία citatur ex Iliade ii. 116. *cf. adn.*
Dionysius, Phocæensis, classis Ionum dux, ejusque ad Iones oratio de classiariorum exercitatione vi. 11. *et seq.* post cladem Ionum Siciliam petit et piraticam exercet vi. 17.
Dionysophanes Ephesius ix. 84.
Dionysus Bacchicus iv. 79. *adn. vid.* Bacchus.
Dioscuri vi. 127. *et adn. ad* ii. 146. eorum nomen Ægyptiis ignotum ii. 43. 50.
Dipæenses ix. 35.
Dipodes mures iv. 192. *n.*
Diræ in capita victimarum ap. Ægyptios ii. 39. Cambysis iii. 65. *n. cf. c.* 75. Phocæensium i. 165.
Dithyrambus, Harmatidæ fil. vii. 227.
Dithyramborum auctor, Arion Methymnæus i. 23.
DivinatioÆgyptiorum ii. 83. Nasamonum iv. 172. Scytharum iv. 67.
divinam rem curare, maximi faciebant Lacedæmonii v. 63. *cf.* vii. 206. ix. 7.
Divinitatis solers prudentia erga homines iii. 108. *cf.* viii. 13.
Dium, Δῖον, urbs in monte Atho vii. 22.
Doberes, pop. Pæoniæ v. 16. vii. 113.
Dodona ii. 52. 57. Dodonæum oraculum i. 46. ii. 52. 55. ix. 93. Dodonæorum prophetissæ ii. 55. *n.* Dodonææ columbæ *ib. et c.* 57. *n.*
Dolia argentea Delphos a Crœso missa i. 51. dolia figlina in aridum Syriæ tractum deportata iii. 6.
Dolonci Thraces, Δόλογκοι, ab Absinthiis bello vexati, oraculum consulunt vi. 34. Miltiadem regem creant vi. 35 *seq.*
Dolopes Medo terram et aquam dant vii. 132. in Xerxis exercitu *c.* 185.
Domus subterraneæ Æthiopum iii. 97. ligneæ Geloni, Budinorum opp. iv. 108. Sardibus ex arundine constructæ v. 101. portatiles ex caulibus conpactæ apud Libyes Nomades iv. 190. ex salis grumis exstructæ iv. 185. domos non possident Indi nonnulli iii. 100. *cf.* Ædes.
Domestica mala Psammeniti majora quam ut ea deflere possit ii. 14.
Dona ad Æthiopes explorandi gratia missa iii. 20 *seqq.* dona Græcorum Ægyptum incolentium ad templum Delph. instaurandum ii. 180. dona Democedi medico ab rege et uxoribus data iii. 130. dona ei qui primus muros Sardium ascenderit pollicetur Cyrus i. 84.—Donum Persicum est exercitus ix. 109. Dona muliebria iv. 162.
Donaria Delphos missa a Gyge i. 14. ab Alyatte i. 25. a Crœso i. 51 *seq.* 92. a Rhodopi meretrice ii. 135. Donarium Midæ Delphos missum, regia sella i. 14. Lacedæmoniorum i. 51.
Donarium Arionis apud Tænarum i. 25. Donaria diversis in templis a Crœso consecrata i. 92. ad Græcorum templa ab Amaside missa ii. 182. *cf. c.* 180. Donaria Pheronis ii. 111.
Donaria diis missa a Græcis ex prædis Persicis exemta ix. 81. Donaria in templo Delphico cognovit Xerxes viii. 35.
DORES multas et insignes civitates habent in Peloponneso viii. 73. migrationes varias suscipiunt i. 56. *cf.* viii. 31. eorum duces origine Ægyptii vi. 53.
Dorienses et Iones gentem Caricam ex insulis ejiciunt i. 171. quatuor suscipiunt expeditiones in Atticam v. 76. *cf. c.* 62 *seqq.*
prima expeditio, quam Lacedæmonii Dorienses in Asiam suscipiunt iii. 56.
Dores in Asia habitantes a Crœso subacti i. 6. 28. Pentapolin incolentes nuncios Sardes mittunt ad Cyrum i. 141. 144. eorum sacra communia i. 144. in classe Xerxis militant vii. 93.
Dorienses Epidaurii i. 146.
Dorica gens, Δωρικὸν ἔθνος, viii. 43. Hellenicæ stirpis, unde cognominata i. 56. post varias migrationes, ex Dryopide denique in Peloponnesum venit *ibid. et* viii. 31.
Doricæ tribus Sicyoniorum mutatæ v. 68. Doricum vestimentum v. 87.
Doris, ἡ Δωρὶς, olim Dryopis nominata, a Persis non vastata Thessalorum consilio viii. 31. *n.*

Dorieus, Anaxandridæ fil. ex prima uxore v. 41. inter æquales excellit v. 42. nolens sibi a fratre imperari, in Cinypem Africæ coloniam ducit *ibid.* in Sicilia cum Crotoniatis Sybarin capit v. 43 *seqq.* ibique in expeditione occubuit v. 45 *seq.* vii. 158. 205.— ejus filius Euryanactes, Pausaniæ collega ix. 10.
Doriscus v. 98. vii. 25. Thraciæ littus et campus ingens, et castellum Darii vii. 59. 105 *seq.*
Dorus, Hellenis fil. i. 56.
Doryssus, Leobotæ fil. vii. 204.
Dotus, Megasidri fil., Paphlagonum et Matienorum dux vii. 72.
Drama Phrynichi, Μιλήτου ἅλωσις, vi. 21.
Dromos Achilleus iv. 55.
Dropici, Persarum genus i. 125.
Drymus, opp. Phocidis viii. 33.
Dryopis regio, Δρυοπὶς, i. 56. postea Doris nominata viii. 31. Dryopes pop. in Asia i. 146. Dryopum civitates in Peloponneso viii. 73.
Dyma, opp. Achæorum i. 145.
Dymanatæ, tribus Sicyonia v. 68.
Dyras, fl. Trachiniæ vii. 198.
Dysorum, mons, prope quem argenti metalla v. 17.
Dysenteria in Xerxis exercitu viii. 115.

E.

Ebenum fert Æthiopia iii. 114. *cf.* c. 97.
Ecbatana *vid.* Agbatana.
Echecrates, Eetionis pater v. 92.
Echedorus, Ἐχείδωρος, fl. e Crestonæis fluens, exercitum Xerx. aqua destituit vii. 124. 127.
Echemus, Aëropi fil. Hyllum in monomachia interfecit ix. 26.
Echestratus, Agis fil. vii. 204.
Echinades insulæ adversus Acheloi fl. ostia ii. 10.
Echidnæ in Arabia frequentes iii. 108. Echidna semivirginea ex Hercule tres concipit filios in Scythia iv. 9.
Echines, murium genus sic dictum in Libya iv. 192.
Eclipsis solis a Thalete prædicta i. 74. alia, Xerxe Sardibus proficiscente vii. 37. alia, quo tempore Lacedæmonii Isthmum muniebant ix. 10.
Edoni, οἱ Ἠδωνοὶ, pop. Thracicus vii. 110. 114. eorum opp. Myrcinus ad Strymonem fl. a Dario Histiæo dono datum v. 11. 23. 124. Edoni cum Atheniensibus ad Daton opp. pro auri metallis pugnant ix. 75.
Educatio liberorum apud Persas i. 136.
Eetion, Echecratis fil. eiusque genus v. 92. ei datum oraculum *ibid.*
Egestani, Ἐγεσταῖοι, in Sicilia, Carthaginiensium socii v. 46.
Eion, urbs super Strymonem fl. vii. 25. 113. viii. 118.
Elæûs, Ἐλαιοῦς, Chersonesi Thraciæ opp. vi. 140. vii. 22. 33. ix. 116. *adn.* Elæuntii Xanthippum rogant, ut Protesilaum ulciscatur ix. 120. *cf.* vii. 22.
Elatea, Ἐλάτεια, urbs Phocidis viii. 33.
Elbo, Ἐλβώ, ins. in Ægypto ii. 140.
Electrum ab Eridano fluvio Græcis adfertur iii. 115. *n.*
Eleonius civis Antichares consilium dat Dorieo v. 43.
Elephantes in Africa iv. 191.
Elephantine, urbs Ægypti ii. 9. 17. 28. *et seqq.* 69. 175. iii. 19. 20.
Eleusis, Atticæ opp. viii. 65. ibi lucus deabus sacer vi. 75. ad Eleusinem Atheniensium prœlium i. 130. Eleusinem Cleomenes cum Peloponnesiis invadit v. 74—76. Eleusine sepulti Argivi ix. 27.
Eleusiniæ Cereris templum ix. 57. 101.
Eleusinia sacra Cereri Matri et Proserpinæ celebrata viii. 65.
Elis, Ætolorum civitas viii. 73.
Elei Minyarum oppida evertunt iv. 148. post prœlium ad Platæas suos duces in exilium mittunt ix. 77. æquissime a se Olympiæ certamina administrari jactant ii. 160. quod tamen arguunt Ægyptii *ibid.* Eleorum agonothetæ vi. 127.— Eleus *fuit* Onomastus, Agæi fil. unus e procis Agaristæ vi. 127. Eleus vates, *qui Polycratem secutus, inter* Orœtæ *mancipia latebat* iii. 132. Eleus *quoque fuit* Tisamenus, vates Spartanorum ix. 33. et Hegesistratus c. 37. *cf. adn. p.* 251 *seq.*
in Eleo agro cur muli non nascantur iv. 30.
Ellopius ager, ἡ Ἐλλοπίη, viii. 23.
Elorus, fl. Siciliæ vii. 154.
Enagees, *piaculares* i. 61. v. 70. 71.
Enarees Scythæ i. 105. divinandi artem a Venere habent iv. 67.
Enchelees, pop. Illyricus v. 61. ix. 43.
Eneti, οἱ Ἐνετοὶ, *vel* Veneti, Illyricus pop., ad Adriam habitant v. 9. puellas in matrimonium vendunt i. 196.
Enianes cum Persis faciunt vii. 132. 185. 198.
Enipeus, fl. Thessaliæ vii. 129.
Enneacrunos, fons ad Athenas vi. 137.
Enneaodoi, Ἐννέα Ὁδοὶ, Novem-viæ, loci nomen vii. 114.
Eordi, pop. vii. 185.
Epaphus a Græcis vocatur Apis Ægyptiorum ii. 153. *n.* iii. 27. 28.
Epaphi boves mares ii. 38.
Ephesus, civitas Ionum i. 142. ii. 10. *et* 158. ex Epheso ad Sardis iter v. 54. Ephesinum templum ii. 148. Ephesii obsessi a Crœso urbem suam donant

Dianæ i. 26. soli ex Ionibus ab Apaturiis festis arcentur i. 147.
Ephialtes, Eurydemi filius, Thermopylarum proditor vii. 213 *seqq.* ejus fuga et interitus vii. 213.
Ephori Spartæ a Lycurgo instituti i. 65. *n.* a Cleomene moniti Mæandrium Samium Sparta exire jubent iii. 148. Anaxandridem regem monent, ne Eurysthenis genus intereat v. 39 *seq.* ephori, qui cum Aristone in consessu sedebant, testes advocati a Leotychide vi. 63. 65. ap. ephoros Cleomenes rex accusatur vi. 82. ephori noctu Pausaniam cum exercitu Sparta emittunt ix. 9 *seq.* ephori in castris ix. 76.
Epicichlides Homeri *H.* 24.
Epicydes, Glauci pater vi. 86.
Epidanus *vid.* Apid.
Epidanus, Achaiæ fl. vii. 196.
Epidaurus, expugnata a Periandro iii. 52. *coll. c.* 50. Epidauro oriundi Æginetæ viii. 46. qui Epidauriis quondam subjecti ab iis deficiunt v. 83. Epidauriis, terræ sterilitate pressis, oleas permittunt Athenienses, et inter eos pacta et facta v. 82 *seqq.* Epidaurii ad Platæas ix. 28.
Epidaurii Dorienses in Asia i. 146.
Epigoni Homeri, si modo ejus sunt iv. 32.
Epigramma Mandroclis Samii iv. 88. epigrammata in Spartanos, qui occubuere ad Thermopylas, et in Magistiam vatem vii. 228. tripodum litteris Cadmeis incisa v. 59 *seqq.*
Ἐπισκύθισον, id est, *Age Scytham:* hoc est, intemperantius bibe vi. 84.
Epistolæ occulte missæ i. 123 *seq.* v. 35. vii. 239. viii. 128. *vid.* Litteræ.
Epistrophus, Amphimnesti pater vi. 127.
Epium, oppidum Minyarum, in Cauconum finibus iv. 148.
Epizelus, Cuphagoræ filius, cæcus in acie miro modo factus vi. 117.
Epizephyrii Locri vi. 23.
Epulæ in festis i. 31. vi. 57. epulis magnificis Xerxem excepit Pythius Lydus vii. 27. *vid.* Cœna.
Equa leporem enixa vii. 57. equæ, tres Olympiacas victorias adeptæ, ubi sepultæ vi. 103.
Equi piscibus vescentes ap. Pæones v. 16. serpentes Sardibus comedunt i. 78.
equi sacri candidi in Cyri exercitu i. 189. in exercitu Xerxis vii. 55.
equi fluviales ap. Ægyptios sacri, eorum natura, et descriptio ii. 71. equi silvestres candidi iv. 52.
equos præcipue immolant Scythæ iv. 61. et Massagetæ Soli deo i. 216. quinquaginta ad regis sepulcrum strangulant Scythæ iv. 72. *coll. c.* 60.
equus camelum reformidat et ideo contra equos cameli instructi i. 80. vii. 87. equi vim hyemis ferunt in Scythia, quam nec muli nec asini iv. 28. ap. Persas habebant nomina iii. 88. equorum regiorum fœtura in Babylonia i. 192. equi Thessaliæ præstantes vii. 196.
equos quadrijugos jungere Græci ab Afris didicere iv. 189. equos ad venatum in ventrem cubare edoctos ducunt Iyrcæ iv. 22.
equi Sigynnarum quales v. 9. Indorum iii. 106. equi Nisæi Medici iii. 106. vii. 40. equi albi triceni a Cilicibus Dario tributo pendi soliti iii. 90.
equorum jubæ pro cristis ap. Asiaticos Æthiopes vii. 70.
equi hinnitu Darius quomodo regnum nactus iii. 85—87. equus Masistii ipsum excutit ix. 22. equo crura cum genibus abscissa, quod dominum straverat vii. 88. equus Artybii in armatum erigi doctus v. 111.
Equisonem regis Scythæ cum rege defuncto sepeliunt iv. 71. equisonis et equi virtute Darius ad regnum promotus iii. 85—87.
Equitatus Xerxis quantus vii. 84 *seqq.*
Equitare docent liberos statim a quinto anno Persæ i. 136.
Equites Spartæ viii. 124. *cf. adn. ad* vii. 205. *p.* 35. *et ad* ix. 85.
Erasinus, fl. ex Stymphalio lacu fluens vi. 76. Cleomenis de eo dictum *ibid.*
Erechtheus, rex Atheniensium viii. 44. Orithyiæ pater vii. 189. ab Homero laudatus *H.* 28. ei apud Athen. sacra adferunt Epidaurii v. 82. ejus templum in arce Atheniensium viii. 55.
Eresione Homeri *H.* 33.
Eretria i. 61. contra Eretriam et Athenas, duces Persarum missi vi. 43. 94. Eretrienses, Ionicæ stirpis viii. 46. a Persis subacti vi. 101. Susa abducti, clementer a Dario tractati vi. 119.
Eretriensium naves Milesiis auxiliantur, ut gratiam reddant v. 99. *n.*
Eretrienses ad Salaminem viii. 46. in Græcorum acie ad Platæas ix. 28.
Eridanus fl. *a Poëta aliquo fictus* Herodoto *videtur* iii. 115.
Erinnyes Laii et Œdipi iv. 149. *vid.* Eumenides.
Erochus, opp. Phocidis viii. 33.
Error parit damna vii. 10. §. 6.
Erxander, Cois pater iv. 97. v. 37.
Erycina regio in Sicilia, ἡ Ἐρυκίνη χώρη, v. 45. ἡ Ἔρυκος χώρη, ex Laii oraculis Heraclidarum est v. 43.
Erythea, insula prope Gades iv. 8.
Erythrobolus, Ἐρυθρὴ βῶλος, *rubra gleba,* opp. Ægypti sic nominatum ii. 111.
Erythræ, Ionum civitas in Asia i. 142. *n.* Erythræi et Chii eamdem sermonis proprietatem servant *ibid.* cum Chiis bellum gerunt i. 18. in acie Græcorum

ad Miletum vi. 8. eorum regio, Erythræa, ἡ Ἐρυθραίη, aspera et montosa *H*. 18.
Erythræ, Bœotiæ opp., Ἐρυθραὶ Βοιωτίης, ix. 15. *n*. 19. Erythræus campus i. 25.
Eryxo, Arcesilai vidua, mariti interemtorem necat iv. 160.
Etearchus, rex Axi iv. 154.
Etearchus, Ammoniorum rex ii. 52.
Eteocles, Laodamantis pater v. 61.
Euænetus, Careni fil. vii. 173.
Euagoras, Laco vi. 103.
Eualcides, Eretriensium dux, vir illustris v. 102.
Eubœa insula iv. 33. magna ac beata, Cypro non minor v. 31. ad eam prœlium navale viii. 4 *seqq*.
Eubœenses, Siciliam incolentes, quomodo tractati a Gelone vii. 156. Eubœensibus datum oraculum, quod male spernunt viii. 20.
Eubœæ cava, τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης, viii. 13. τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης, vi. 100. *ubi vid. adn.*
Euboicum talentum, Εὐβοεικὸν τάλαντον, iii. 89. Euboicæ minæ, Εὐβοΐδες μνέαι, *ibid.*
Euclides et Cleander, Hippocratis filii vii. 155.
Euelthon, Salaminis rex, Pheretimæ exercitum poscenti muliebria dona mittit iv. 162. v. 104.
Euergetæ regis Persarum viii. 85. *vid.* Benemeriti.
Euenius, Deiphoni haruspicis pater ix. 92. sacrarum Soli ovium custos ix. 93. cæcus divinationem obtinet ix. 94.
Euesperides insulæ iv. 171. *not.*
Euesperitæ, terram miræ fertilitatis incolunt iv. 198.
Eumelus, Admeti fil. *H*. 2.
Eumenes, Anagyrasius Atheniensis, præstantissimus in pugna navali viii. 93.
Eumenidum templum, τὸ τῶν Ποτνιέων ἱρὸν, in Mycale ix. 97. τὸ τῶν Ἐριννύων τῶν Λαΐου τε καὶ Οἰδιπόδεω ἱρὸν, Spartæ iv. 149. *n.*
Eunomus, Polydectis filius viii. 131.
Eunuchi apud Persas pretiosiores quam servi non castrati viii. 105. *cf.* vi. 32. *et* iii. 49.
Eupalinus, Naustrophi fil., architectus iii. 60.
Euphorbus, Alcimachi fil., proditor Eretriæ vi. 101.
Euphorion, Æschyli poëtæ pater ii. 156. et Cynægiri vi. 114. *ibi adn.*
Euphorion, Laphanis pater, Dioscuros hospitio excepit vi. 127.
Euphrates fl., terminus Ciliciæ et Armeniæ v. 52. Babylonem perfluit i. 180. tortuosus a Nitocride redditus i. 185. a Cyro in lacunam derivatus i. 191.
Euripus v. 77. vii. 173. viii. 15. a Græcis custoditur vii. 182.
Europa a Cretensibus rapta i. 2. Europæ filii Sarpedon et Minos i. 173. Europa Tyria an nomen Europæ dederit iv. 45.
EUROPA *Herodoti sententia* Phasi Colchico, *aliis* Tanai Mæotico et Cimmeriis Porthmeis terminata iv. 45. longitudine secundum Asiam et Africam porrigitur *ib. et c.* 42. unde nomen acceperit *ib.*
Europæ commoditates vii. 5. extremæ regiones ignotæ iii. 115 *seq.*
Euryanax, Doriei fil., collega Pausaniæ ix. 10. 53. 55.
Eurybates quinquertio vi. 92. ejus clades et interitus *ib. et* ix. 75.
Eurybiades, Euryclidæ fil., dux classis Græcorum viii. 2. 42. in Eurybiade consilii inopia viii. 74. laudatur viii. 124.
Euryclides viii. 2.
Eurycrates, Polydori fil. vii. 204.
Eurycratides, Anaxandri fil. vii. 204.
Eurydame, Leotychidis uxor; ejus genus vi. 71.
Eurydemus, Ephialtæ pater vii. 213.
Euryleon, cum Dorieo coloniam ducit in Siciliam *etc.* v. 46.
Eurymachus, Leontiadæ pater vii. 205.
Eurymachus, Leontiadæ fil., interemtus a Platæensibus vii. 233.
Euryphon, Proclis fil. viii. 131.
Eurypylus, frater Thoracis Larissæi ix. 58.
Eurysthenes, Aristodemi fil. vii. 204. et Procles gemini, Spartæ reges, dissident per omnem vitam iv. 147. vi. 52. Eurysthenis familia, magis in honore vi. 51. ejus genus nolunt interire Lacedæmonii v. 40. familiæ stemma vii. 204. *vid. et adn. ad* viii. 131.
Eurystheus ix. 26. 27.
Eurytus ob gravem oculorum morbum e castris a Leonida remissus, tamen ad pugnam redit vii. 229.
Euthynus, Hermolyci pater ix. 105.
Eutychides, Sophanis pater ix. 73.
Euxinum mare i. 6. 72. boreale *nominatur* iv. 37. Euxini ponti nationes iv. 46.
Exampæus, fons amarus et locus inter Borysthenem et Hypanin iv. 52. *et* 81.
Exercitu donari apud Persas, eximium ix. 109.
Exitus rerum inspiciendus i. 32. initio non est manifestus vii. 51.
Experiundo fiunt omnia vii. 9.
Expiandi modus idem fere apud Lydos qui ap. Græcos i. 35. expiatio Adrasti fratricidæ *ib.* expiatio Deli i. 64.
Exsecrationis formulæ iii. 65. *et adn. ad* vii. 231.

F.

Fabas nec serunt Ægyptii nec edunt ii. 37. Fabæ in sortitionibus vi. 109.
Fabula Ionibus a Cyro narrata i. 141.
Fames immanis in castris Cambysis ii. 25. in Xerxis exercitu viii. 115. fames obsessorum Sesti ix. 118. ad famem arcendam quid excogitarint Lydi i. 94.
Fanum *vid.* Delubrum *et* Templum.
Fato sortem destinatam effugere etiam Deus non potest i. 91. fati necessitas i. 91. iii. 43. 63. v. 92.
Felis amantissima fœtuum ii. 66. felium sepulturæ ap. Ægyptios ii. 67.
Felicitas humana in eodem fastigio non manet i. 5. felicitas Polycratis insidiosa iii. 40 *seqq.* felicitatis nulla hominibus satietas vii. 49, 17.
Ferrum in noxam hominis inventum i. 68. ferraria officina Tegeæ *ib.* ferruminationem primus invenit Glaucus Chius i. 25.
Festinatio parit errores vii. 10. §. 6.
Festum Apaturia apud Iones et Panionia i. 147 *seq.* Carnea ap. Spartanos vii. 206. et Hyacinthia ix. 7. Theophania ap. Delphenses i. 51. Persarum Magophonia iii. 79. Festa quinquennalia Atheniensium vi. 111. Festa Ægyptiaca iii. 58—64.
Apidis festum Ægyptiis a Cambyse abrogatum iii. 27—29. Bacchi fest. apud Ægyptios ii. 48. apud Æthiopas Macrobios iii. 97. festa triennalia apud Budinos iv. 108. Dianæ Bubasti celebratum ii. 59. apud Brauronem vi. 138. memorabili occasione Sami institutum iii. 48. Dianæ Reginæ ap. Thraces iv. 33. Junoni apud Argivos i. 31. Matri Deorum Cyziceni festum celebrant iv. 76 *seq.* Minervæ festum nocturnum, lucernis per totam Ægyptum accensis ii. 62. *cf. c.* 59. Minervæ indigenæ ap. Ausenses festum virginum pugna celebratum iv. 180. Latonæ in Buto opp. ii. 59. Martis Papremi, quo lignis se mutuo cædebant ii. 63 *seq.* Solis Heliopoli ii. 59. Vulcani, lampadum festivitas viii. 98.
Festi celebratio Babyloniis exitiabilis i. 91. Festorum Græcorum nomina omnia in litteram *α* desinunt i. 148. *cf. ad* ii. 48, 2. *adn.*
Fibulis vestium Atticæ mulieres fodicant hominem v. 87.
Fidei dandæ modus apud Nasamones iv. 172. fides Arabum firmissima iii. 8. *vid.* Fœdus.
Filiæ viro maturæ Babylone venduntur i. 196. filiæ Lydorum meretricantur i. 93. *vid.* Virgines *et* Mulier.
Filios multos progignere, Persis est honori i. 136. filii Attagini Thebani a Pausania patris culpa soluti ix. 88. filii Phanæ Ægyptum prodentis ab auxiliariis Græcis mactati iii. 11. filios regum benigne tractant Persæ iii. 15.
Finitimos Medi et Persæ similiter colunt i. 134.
Flamma e pectore simulacri effulget vi. 82.
Fluvios Persæ præcipue colunt i. 138. Strymoni fl. Magi equos albos mactant vii. 113. fluvio tamquam Servatori sacra faciunt Temeni posteri viii. 138.
Pactolus fl. auri ramenta deferens v. 101. aurum in India per flumina devectum iii. 106.
Fluvii quorum aqua exercitum Xerxis defecit vii. 42. 108. 196. *coll. c.* 21. *et* 187.
Fœdus affinitate firmatum i. 74. fœderis ineundi ratio apud Scythas iv. 70. apud Arabes iii. 8. apud Lydos i. 74.
fœdus a Crœso cum Spartanis initum i. 69. 70. cum Babyloniis i. 74. cum Amasi Ægyptiorum rege *ibid.* Polycratis cum Amasi rege iii. 39.
fœdus perfidum Persarum cum Barcæis iv. 201.
fœdus Hippocratis, Gelæ tyranni, cum Samiis Zanclam tenentibus vi. 23. fœdus Argivorum cum Persis vii. 150 *seq.*
fœdus hospitii a Xerxe cum Abderitis ictum viii. 120. *n.* cum Acanthiis vii. 116.
fœderis formula, quod Græci inter se pepigerunt vii. 132. fœderis formula quod Mardonius cum Atheniensibus componere cupiebat viii. 140. *cf.* Formula *et* Pactio.
Fœmina *vid.* Mulier.
Fodiendi ratio ut terra effossa non prodeat ii. 150.
Fons Thestes iv. 159. fons Apollinis i. 118. fons Solis iv. 181. fons Gargaphia ix. 25. fontes Mæandri vii. 26. fons, in quo qui loti sunt, efficiuntur perinde atque oleo inuncti, violam olentes iii. 23. fons Pirene Corinthi iv. 92, 40.
fons quidam amarissimus iv. 52. 81. fontes novem aquarum, *vide* Novem fontes.
Formicæ Indicæ canum magnitudine effodiunt sabulum auriferum, quod Indi deinde colligunt iii. 102.
Formulæ in fœdere stabiliendo: ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος *etc.* viii. 143. *n.* ἔστ' ἂν ἡ γῆ *etc.* iv. 201. *n.* *Eo respicit Sosiclis Corinthii dictum* v. 92.—Formulæ fœderis *vid.* Fœdus *et* Pactio.
Fortunam bonam in vita et in morte experiri difficile est iii. 43. fortuna con-

silium aliquando superat vii. 10. §. 4. fortunati iidem semper non sunt i. 207.
Forum nullum est Persis i. 153.
Forum, Ἀγορή, oppidi nomen vii. 58. *quod originem forsan cepit ex commeatu Xerxis exercitui comportato, cf. c.* 25.
Fossa ex Nilo in Arabicum sinum ducta a Necone rege ii. 158. iv. 42. dein iterum a Dario effossa ii. 158. *adn.* iv. 39. Fossa ad Athon montem facta vii. 22—24. *adn.*
fossæ in Ægypto sub Sesostri rege effossæ ii. 108. fossis discissa tota Babylonica terra i. 193.
Fratrem præ marito et liberis uxor Intaphernis salvum cupit, et sui desiderii rationem reddit iii. 119.
Frigoris vi constringitur totus Cimmerius Bosporus iv. 28. *conf.* Gelu.
Fructus quarundam arborum, qui jactus in ignem odore suo circumstantes inebriat i. 202.
Frumentum Scythæ aratores serunt vendendi causa iv. 17. frumentum ex Ponto in Æginam et Peloponnesum advectum vii. 147. frumenti ferax Assyria i. 193.
Fulgura et tonitrua πρηστῆρες, in Xerxis exercitum ingruunt vii. 42.
Fulmen in ædes Scylæ regis delapsum iv. 79. fulmina grandes arbores aut ædificia percutiunt vii. 10. fulmina in barbaros Delphis e cœlo demissa viii. 37.
Funus regum Spartanorum vi. 58. Persarum *ib.* regum Scytharum iv. 71. 72. funus et sepultura ap. Ægyptios ii. 85 *seq.* Babyloniorum i. 198.
funus Artachæis a Xerxe et toto exercitu celebratus vii. 117. *cf.* ix. 24.
Furiosus homo Cambyses censetur iii. 38. Furore actus Cleomenes se ipse lacerat vi. 75. *cf.* 84.
Fures pecuniæ Sardanapali ii. 150. fures regiarum Rhampsiniti pecuniarum et eorum solertia ii. 121.
Furiis Laii et Œdipodis templum dedicatum iv. 149. *vid.* Eumenides.
Fustuaria pugna apud Ægyptios in sacris ii. 73.

G.

Gades, τὰ Γάδειρα, extra Herculis columnas iv. 8.
Gæson fl. ix. 97.
Galea Corinthiaca; galea et scutum ex Ægypto ad Græcos pervenit iv. 180. *et adn. cf. ad* vii. 63.
Galepsus, Græca urbs vii. 122.
Gallaica regio, ætate Herodoti Briantia nominata vii. 108.
Gamori Syracusani, Γαμόροι, *i. e.* γεωμόροι, *prædiorum possessores* vii. 155. *n. cf. adn. ad* vi. 22. *coll.* v. 77.
Gandarii pop. iii. 91. eorum armatura et dux in Xerxis exercitu vii. 66.
Garamantes pop. et eorum mores iv. 174. *et* 183.
Gargaphia fons in Erythræo campo ix. 25. 49. 50.
Gauanes Temeno oriundus viii. 137.
Gebeleizis, deus Getarum iv. 94. *et adn. p.* 262.
Gela, urbs Siciliæ a Lindiis condita vii. 153. sub Hippocrate tyranno floruit *c.* 154. *et* vi. 23. cives, οἱ Γελῷοι, postea maxima ex parte a Gelone Syracusas transducti, et urbs Hieroni fratri permissa vii. 156.
Geleon, Ionis fil. v. 66.
Gelo (cujus progenitor ex insula Telo, proavus hierophanta in Gela vii. 153.) primum satelles Hippocratis Gelæ tyranni, in bello eminuit vii. 154. mortui Hippocratis filiis imperio fraudatis, Gela potitus, mox Syracusas occupat et omni modo munit et auget *c.* 155 *seq. cf. c.* 145.
a Græcis ad societatem adv. Persas invitatus, legatos opprobriis obruit negatque se auxilium laturum, ni summa ipsi committatur imperii vii. 157—162. et privatim sibi cavet a Persis, pecunia Delphos missa *c.* 163 *seq.*
cum Pœnis in Sicilia bellum gerens eodem die, quo Græci Persas ad Salaminem, Amilcarem vicit *c.* 165 *seq.*
Gelonus, Herculis fil. iv. 10.
Gelonus, lignea urbs Budinorum iv. 108. a Persis incensa *c.* 123. Geloni, origine Græci, eorumque mores iv. 108 *seq.*
Gelu maximum in septemtrionalibus terræ plagis iv. 28.
Genealogia Hecatæi ab Ægyptiis sacerdotibus explosa ii. 143. *vid.* Stemmata.
Generationes hominum tres conficiunt centum annos ii. 142. *adn. cf.* vi. 98.
Genitura Indorum nigra iii. 101. *vid. adn.*
Geographiam *ex professo tractat* Herodotus iv. 36 *seqq.* iv. 168 *seqq.* ii. 15 *seqq.* Geographicæ tabulæ iv. 36. v. 49.
Geometria ab Ægyptiis ad Græcos pervenit, *Herodoti sententia* ii. 109.
Gephyræi, familia Athen. origine Phœnices, ex Eretria Athenas migrarunt v. 57. 62. *et adn.*
Geræstus, Eubœæ oppid. viii. 7. ix. 105.
Gergis, Arizi fil., imperator in Xerxis exercitu vii. 82.
Gergithæ Teucri vii. 43. priscorum Teucrorum reliquiæ v. 122.
Germanii, Persarum genus i. 125.

Gerrhus, locus iv. 53. Gerrhi, pop. Scythis subjectus *c.* 71.
Gerrhus fl. Scythiæ iv. 19. 47. describitur *c.* 56.
Geryonis vaccæ iv. 8.
Getæ immortales, a Dario subacti iv. 93. dein exercitum Darii sequuti *c.* 96. eorum dæmon Zamolxis *c.* 94 *seq.*
Gigas, vid. Homo.
Gigonus urbs regionis Crossææ vii. 123.
Giligammæ, populus Afer et ejus descriptio iv. 169.
Gillus Tarentinus exul, redimit Persas et ad Darium reducit, qui frustra eum per Cnidios reducere Tarentum conatur iii. 138.
Gindanes pop. Africæ; mulierum fasciæ ex pellibus iv. 176.
Glacie constrictus Cimmerius Bosporus iv. 28.
Glaucon Leagri pater ix. 75.
Glaucus Chius ferruminationem ferri invenit i. 25.
Glaucus Chius caprarius *H.* 21 *seq.*
Glaucus Epicydis fil. depositum suscipit ab hospite Milesio, quod postea suscepisse negat vi. 86. Pythiam consulit an jurejurando pecuniam intervertat vi. 86. §. 3. ejus genus funditus interit vi. 86. §. 4.
Glaucus Hippolochi fil. i. 147.
Glisantem et Tanagram Thermodon interfluit ix. 43.
Gnomonis inventores Babylonii ii. 109. *cf. adn.*
Gnurus Lyci fil., Anacharsidis pater iv. 76.
Gobryas, e magi occisoribus iii. 70. 73. colluctatus cum Mago *c.* 78. Mardonii pater vii. 82. ejus consilium de abeundo e Scythia, Dario datum iv. 132. 134. ejus uxor, Darii soror vii. 5. filia, uxor Darii *c.* 2.
Gonnus, urbs Thessaliæ vii. 128. 173.
Gordius, Midæ pater i. 14. 35. viii. 138. avus Adrasti i. 35. 55.
Gorgo, Cleomenis filia v. 48. patrem scite monet ut sibi caveat ab Aristagora *c.* 51. eadem Leonidæ uxor, Demarati tabellas aperiri monet vii. 239.
Gorgonis caput ex Africa adfert Perseus ii. 91.
Gorgus, Salaminis Cypriæ rex v. 104. viii. 2. 11. urbe spoliatus a fratre v. 104. Persarum auxilio, eam recipit *c.* 115.
Gorgus, Chersis fil., dux in classe Xerxis vii. 98.
GRÆCIA, cœli temperiem longe præstantissimam sortita iii. 106. paupertatis alumna, hospes virtutis vii. 102. *cf. adn.* non imperatorum indiga in bello Pers. sed exercitus vii. 161. 162. in eam primi a Dario exploratores missi iii. 135—138.
Græcia, regnante Dario, Xerxe, et Artaxerxe, per tres generationes, plus mali passa, quam per viginti antea vi. 98.
GRÆCI, partim *Iones*, Pelasgicæ maxime stirpis, partim *Dores*, Hellenicæ stirpis i. 56—59. *cf.* ii. 51. jam a priscis temporibus a Barbaris distincti, utpote dexteriores i. 60. *cf.* ix. 59. 79. Phœnices Cadmo duce (*cf.* iv. 147. *et* ii. 49.) iis et alias res ad doctrinam spectantes et litteras adferunt v. 58 *seqq.* Græci a sinistra manu ad dextram scribunt ii. 36. a Babyloniis polum, gnomonem et duodecim diei partes acceperunt ii. 109. *cf. adn. ad* viii. 14. geometria *vero Herodoto ex Ægypto ad eos transiisse videtur* ii. 109. *item* scutum *et* galea iv. 180. Ab Ægyptiis duodecim deorum nomina, (*cf.* ii. 4. *ubi Ægyptii sacerdotes*) Bacchi certe cultus, ad eos pervenerunt ii. 49 *seq. cf. c.* 43. et pompæ solemnes et supplicationes ii. 58. Cabirorum vero mysteria (*quæ etiam Ægyptii celebrant* iii. 37.) Pelasgi e Samothracia adtulerunt ii. 51. Græcorum deorum ætas cum Ægyptiorum collata ii. 143—146. Græci ex hominibus natos Deos et hominibus similes habent i. 131. Græcanicus Jupiter ix. 7. dei Græciæ præsides v. 92. dei Græcis communes ix. 90. *cf.* vi. 68. festorum Græcorum nomina in eandem desinunt litteram i. 148. *vid.* Festum. Græci diem, quo defunctus est pater, festum agunt iv. 26. *n.* vestitum Minervæ et ægidas a Libyssis adoptant iv. 189.
Græcorum et Lydorum leges similes i. 94. Græcorum cœnæ a Persis contemtæ i. 133. *cf.* ix. 82. Græci ludos Olympicos celebrant, et non de pecuniis sed de oleæ corona contendunt viii. 26. puerorum amoribus dediti i. 135. —Merces accipiunt a Phœnicibus i. 1. iii. 107. 111.
Græci inde a Psammiticho rege cum Ægyptiis commercia habent ii. 154. *cf. c.* 152. solam Naucratin emporium habent. ii. 178. 179. a Cambysis tempore, frequentes in Ægyptum veniunt et mercandi et militandi causa iii. 139. *cf.* ii. 154. *et* iii. 4. Græci sub Psammenito militant iii. 11.
Græci Asiam incolentes (*recensentur* i. 142—150.) a Crœso subacti i. 26 *seq.* Lydorum imperio a Persis everso, Sardes legatos mittunt ad Cyrum i. 141. qui Lacedæmoniis contemtim respondet i. 152 *seq.* Cambyses e Græcis Iones et Æolenses, a patre pro servis acceptos, secum in Ægyptum ducit ii.

1. iii. 1. 25. Dario in bello Scythico pontem in Istro factum custodiunt iv. 97 *seq.* *cf.* *c.* 137—139.—a Persis deficiunt, Aristagora auctore v. 29 —37. Iones, Atheniensium ope, Sardes capiunt v. 100 *seq.* inde Bellum Persicum. *cf.* v. 97. *et vid.* Athenienses.—Græci Asiatici denuo a Persis subacti vi. 31—33. *et præc. c.* 42.
A Græcis (Europam incolentibus) Darius terram et aquam poscit vi. 48. *cf.* vii. 32. *et* 131 *seqq.* Pugna Marathonia vi. 111 *seqq.* Darius novam expeditionem adv. Græcos parat vii. 1. quam Xerxes suscipit *c.* 8—19. *cf.* vii. 239. *et cap.* 138. Xerxe adhuc Sardibus versante, Græci mutuas inimicitias dissolvunt vii. 145 *seq.* eoque Græciam jam invadente, alii eorum Persis terram et aquam dant vii. 138. *cf.* *c.* 178. ceteri hos Delphico deo decimandos jurant vii. 132. Græci Thraciam incolentes cum Xerxe militant vii. 185. *cf.* viii. 66. Græci meliora sentientes, legatos in Isthmum mittunt, qui pro salute Græciæ deliberent vii. 172. *cf.* 145. Argivi societatem Græcorum recusant *c.* 148 *seqq.* Græcorum legati in Siciliam ad Gelonem missi *c.* 153 *seqq.* Græci a Corcyræis frustrati *c.* 168. et a Cretensibus *c.* 169 *seq.* Thessalos socios amittunt *c.* 172—174. Decernunt ad Thermopylas et Artemisium Barbarum introitu in Græciam prohibere *c.* 173 *seqq.* Græci ad Thermopylas Persam exspectant 202 *seqq.* mox de receptu consultant *c.* 207 *seq.* *cf.* *c.* 219 *seqq.* 222. Græci Olympicos ludos agunt, Xerxe Thermopylas expugnante viii. 26. *cf.* vii. 206.—Græcorum classis ad Artemisium viii. 1 *seq.* de receptu ad Isthmum deliberant *c.* 4. *et* 18. *cf.* *c.* 49 *seqq.* *et* 74 *seq.* Salaminem petunt *c.* 40. deliberant quo loco pugna navali decernant *c.* 49 *seqq.* a Themistocle illuduntur *c.* 74 *seqq.* Recensentur Græci, qui naves ad Salaminem miserunt viii. 43—48. Pugna navalis ad Salaminem *c.* 84 *seqq.* ibi Græcorum præstantissimi *c.* 93 *seq.* duces virtutis præmium accipiunt *c.* 123 *seq.* Andrum ins., ultra quam Xerxis classem prosequi nolunt, obsident *c.* 111 *seq.* *cf.* *c.* 107 *seqq.* Salaminem redeunt et dona diis dedicant *c.* 121.—Græci Isthmum muniunt viii. 71. ix. 10. Mardonio ex Attica in Bœotiam se recipiente, Eleusinem conveniunt, indeque cum Atheniensibus Erythras petunt ix. 19. Græcorum acies ad Platæas ix. 28—30. Oëroën ins. petunt *c.* 50 *seqq.* Pugna ad Platæas *c.* 59 *seqq.* qui Græcorum ibi fortissime pugnarint *c.* 71 *seqq.* prædam, excmtis deorum donariis, dividunt *c.* 81. Thebas obsident. *c.* 86 *seqq.*—Classis Græcorum ad Æginam collecta viii. 130 *seq.* ultra Delum navigare non audet *c.* 132. denique Samum navigant ix. 96. *coll.* *c.* 90 *seqq.* Pugna ad Mycalen ix. 102 *seqq.* eorum præstantissimi *cap.* 105. Græci Samum reversi Iones insulares in commune sociorum recipiunt ix. 106. versus Hellespontum profecti, pontes rescissuri; mox Lacedæmonii domum navigant, Athenienses Sestum obsident ix. 114 *seqq.*
Græci Scythæ iv. 17. *coll.* *c.* 108. Græci Tyritæ ad Tyræ fl. ostium iv. 51.
Gramen in Scythia bilem pecoribus auget iv. 58. *cf. adn.*
Gratiarum collis ap. Macas in Africa iv. 175. *cf. adn.*
Grinus, Æsanii fil., Theræ insulæ rex iv. 150.
Grynea, Γρύνεια, Æolensium civitas i. 149.
Grues, plagæ Scythicæ hyemem fugientes, super Ægyptum confugiunt ii. 22.
Grypes, aurum servantes ap. Arimaspos iii. 116. iv. 13. 27. *cf. adn.* *p.* 115.
Gygadas Delphis dictus thesaurus, ab Gyge donatus i. 14.
Gygæa palus perennis, proxima Alyattis sepulcro i. 93.
Gygæa, Amyntæ filia v. 21. viii. 136. Bubari collocata a fratre Alexandro v. 21. viii. 136.
Gyges, Dascyli fil., Candaulis satelles i. 8. 91. Candaulem, ab uxore ejus adactus, interficit, regnumque Lydorum suscipit i. 8—13. *coll.* *c.* 91. primus Barbarorum (post Midam, Phrygiæ regem) Delphis donaria ponit i. 14. *cf. adn.* Colophonem capit *ibid.* ejus fil. Ardys i. 15.
Gyges, pater Myrsi iii. 122. v. 121.
Gymnici ludi a Chemmitis in Ægypto celebrati ii. 91.
Gymnopædiæ, solemne ludicrum Lacedæmoniorum vi. 67.
Gyndes fl. Armeniæ v. 52. ex Matienis in Tigrin fluit i. 189. a Cyro in CCCLX. rivos diductus i. 202. v. 52.
Gyzantes, Afri, simiis vescuntur iv. 194.

H.

Hæmus, mons Scythiæ, cujus e jugis tres fluvii manant iv. 49.
Haliacmon fl. Macedoniæ vii. 127.
Halicarnassus civitas Doriensium ii. 178. Pedasensibus vicina viii. 104. ab Apollinis Triopii ludis celebrandis exclusa i. 144.
Halicarnassensis, Ἁλικαρνησσεύς, Herodotus *fuit* i. *pr.* *cf. adn.* *p.* 3. Halicarnassenses, Doricæ gentis, inter navales

Xerxis socios sub regina Artemisia vii. 99.
Halys fl., ex Armenio monte ortus, inferiorem fere Asiam disterminat i. 72. Phrygiam radit v. 52. vii. 26. Thaletis Milesii ope a Crœso trajectus i. 75. intra Halyn fluvium populi a Crœso subacti i. 6. 28. *cf. adn. p.* 11 *seq.*
Hamilcar, *vid.* Amilcar.
Hannon, Ἄννων, Carthaginiensis, Amilcaris pater vii. 165.
Harmamithres et Tithæus Xerxis equitatus præfecti vii. 88.
Harmatides, Dithyrambi pater viii. 227.
Harmocydes, Phocensium dux, virtute spectatus, Mardonii equitatum excipere paratus ix. 17.
Harmodius et Aristogiton, Hipparchi interfectores v. 55. *cf. adn.* liberatores Athenarum vi. 109. 123.
Harpagus, Medus, Astyagi familiaris, jussus Mandanæ filium interimere, puerum regis bubulco tradit exponendum in montium jugis i. 108—110. *cf. cap. seqq.* ab Astyage ad cœnam invitatus, inscius sui filii carnes comedit *c.* 118. 119. Cyrum ad defectionem ab avo excitat *c.* 123 *seq.* Astyagi, a Cyro capto, insultat *c.* 129. Cyro consilium dat adv. equitatum Lydorum i. 80. Mazari defuncto adv. Lydos rebellantes succedit, et Ioniæ oppida aggeribus jactis capit i. 162 *seq.* 169. bellum infert Caribus et Lyciis i. 171—175. et inferiorem Asiam Cyri potestati subjicit i. 176.
Harpagus *alius*, Persa, capit Histiæum vivum et in crucem agit vi. 28. 30.
Hebæ tesseram dat Leotychides militibus ix. 98.
Hebrus fl. Thraciæ iv. 90. vii. 59.
Hecatæus, Hegesandri fil., Historiarum scriptor, genus suum a deo repetit; ab Ægyptiis sacerdotibus irrisus ii. 143 *seq.* Aristagoræ bellum adv. Persas dissuadet v. 36. et Lerum insulam munire monet *c.* 125. disserit de Pelasgis injuria ex Attica ejectis vi. 137.
Hecatonnesi, Ἑκατὸν νῆσοι, *Centum insulæ* i. 151.
Hector natu major et virtute præstantior Alexandro iii. 120.
Hegesicles et Leon, Spartæ reges i. 65.
Hegesander, Hecatæi pater v. 125. vi. 137.
Hegesipyla, Olori, regis Thracum, filia, Miltiadi collocata vi. 39.
Hegesistratus, Sigei tyrannus v. 94.
Hegesistratus, civis Eleus, Telliadarum præstantissimus, in Mardonii exercitu vates; e Spartanorum custodia evaserat, præcisa sibi anteriore pedis parte ix. 37. *n.*
Hegesistratus, Aristagoræ fil., legatus Samius ix. 90. 91.
Hegetoridas Cous; ejus filia a Mardonio rapta ix. 76.
Hegias Tisameni frater ix. 33.
Helena Tyndari filia, et ejus raptus ii. 112. *et seqq.* v. 94. ix. 73. Helenæ templum Therapnæ vi. 61. eadem, Hospita Venus ii. 112.
Helice, Ἑλίκη, in Peloponneso opp. Achæorum i. 145.
Heliconius Neptunus i. 148.
Heliopolis, Ἡλιούπολις, *urbs Solis* in Ægypto ii. 3. 7. 8. 9. 59. 63.
Heliopolitæ Ægyptiorum peritissimi antiquitatis ii. 3.
Helisyci in Sicilia bellum gerunt vii. 165. *n.*
Hellen, Dori pater i. 56.
Hellenica gens, ejusque migrationes variæ i. 56. 57. *cf.* Græci.
Hellenium templum Naucrati in Ægypto, communi consilio a Græcis exstructum ii. 178.
Hellenodicæ *vid. adn. ad* v. 22.
Hellæ, Athamantis filiæ, sepulcrum vii. 58.
Hellespontus, iv. 38. ejus longitudo et latitudo iv. 85. *cf.* vii. 34.
Hellesponti urbes vi. 33. eum transiit Darius v. 11.
Hellespontus conjungitur a Xerxe vii. 33. denuo ponte junctus vii. 36. priore ponte rupto, a Xerxe castigatus vii. 35. postea phiala aurea et gladio Persico donatus vii. 54.
Hellespontii in Xerxis classe militantes custodiunt pontes vii. 95.
Hellespontias ventus, ὁ Ἑλλησποντίης, vii. 188. *cf. adn.*
Hellopius ager, ἡ Ἑλλοπίη μοίρη, viii. 23. *n.*
Hephæstienses, Ἡφαιστιέες, in Lemno vi. 140. *n.*
Heraclea Siciliæ ab Hercule condita v. 43.
Heraclidæ Sardium reges, ex Iardani ancilla et Hercule geniti i. 7 *seq. cf. c.* 13. Heraclidarum satelles Gyges in oraculo nominatur i. 91.
Heraclidarum est Erycis regio in Sicilia v. 43.
Heraclidæ in Peloponnesum redire conati ix. 26.
Heraclides, Ibanolidis fil., insidias Persis struit v. 121.
Heraclides Aristodici Cymæi pater i. 158.
Heraclides Aristagoræ Cymæi pater v. 37.
Heræum, Ἡραῖον, opp. Thraciæ iv. 90.
Herceus Jupiter, Ζεὺς Ἑρκεῖος, *i. e. domus præses* vi. 68.
Hercules, antiquus Deus ap. Ægyptios, ex xii. deorum numero ii. 43. 145.

Jovem conspicere cupit ii. 42. ejus oraculum ii. 83. templum ad Canobicum Nili ostium, asylum fugitivorum ii. 113.

Herculis antiquissimum templum Tyri ii. 44 inde Thasii Herculis templum derivatum *ibid.*—Hercules, Amphitryonis et Alcmenæ fil., incognitus Ægyptiis ii. 43. ap. Græcos novissimus deus ii. 145 *seq. cf. c.* 43. Hercules Olympius, et Hercules heros *recte Herodoti sententia distinguuntur* ii. 44. de Herculis in Ægyptum adventu fatua Græcorum fabula ii. 45.

Hercules, Geryonis boves agens, in Scythiam venit, ibique ex Echidna tres gignit filios, quibus arcum et cingulum relinquit iv. 8—10. Scytharum deus iv. 59. ejus vestigium petræ impressum iv. 82.—Hercules a Jasone et Argonautis relinquitur vii. 193. ei ardenti opem fert Dyras fl. vii. 198.—Herculis templum in Cynosarge Athen. vi. 116. ad Marathonem vi. 108. 116. ara ad Thermopylas vii. 176.—ex Hercule et Iardani ancilla prognati Heraclidæ, Lydorum reges i. 7. Hercules, Hylli pater, auctor generis Leonidæ vii. 204. viii. 131.

Herculeæ columnæ ii. 33. iv. 8. 42. 43. 181. *et* 185. *et vid. adn. ad* iv. 8.

Hermeus sinus *H.* 2.

Hermion Lasi pater vii. 6.

Hermione, Dryopum civitas in Peloponneso viii. 73. Hermionenses Samiis profugis Hydream ins. tradunt iii. 59. tres naves præbent ad Salamina viii. 43. ad Platæas militant ix. 28.

Hermippus Atarnites vi. 4.

Hermolycus, Atheniensis, Euthyni fil., in pancratio celeber ix. 105.

Hermophantus, dux contra Persas ad Sardes v. 99.

Hermotimus Pedasensis inter eunuchos apud regem magnæ auctoritatis viii. 104. exsectorem suum Panionium diro modo ultus viii. 105. 106.

Hermotybies, Ægyptiorum pugnatores ii. 164—168. ix. 32. tantum rei militari vacant ii. 165. 168. *ubi et alia. cf.* vii. 89. *et vid.* Calasiries.

Hermus, Æolidis amnis i. 55. 80. v. 101. *H.* 9.

Heroës, ignoti Ægyptiis ii. 50. heroibus Trojanis parentatum a Xerxe vii. 43. heros Cyrnus colendus Phocæensibus i. 167. *ubi cf. adn.* heros colitur a Teiis Timesius, conditor Abderæ i. 168. Stesagoræ conditori sacra faciunt Chersonitæ vi. 38. heroi Onesilo annua sacra faciunt Amathusii v. 114. Artachæi, fossæ ad Athon olim præfecto, sacra faciunt Acanthii vii. 117. herois Astrabaci ædicula Spartæ vi. 69. Hercules heros diversus ab Olympio ii. 44. *adn. vid. et adn. ad* viii. 38. *cf.* Colonia.

Herodotus *vid. Præf.*—Octingentis fere annis post bellum Trojanum vixit ii. 145. quadringentis annis Homero et Hesiodo posterior ii. 53. *n.* nongentis annis post Mœridis obitum Ægyptum visitat ii. 13. bellum Peloponnesiacum vidit vii. 137. ix. 73. *cf. adn. ad* iii. 15, 12. *et ad* vi. 98. *p.* 217 *seq.*—Cabirum initiatus mysteriis ii. 51. quæ ad res divinas spectant, caute memorat, et nonnisi coactus ii. 3. 46 *seqq.* 65. *cf. c.* 45. de mysteriis Ægypt. et Cereris sacris silentium sibi imponit ii. 171. de oraculis opinionem suam profert viii. 77. Deorum νέμεσιν religiose colit vi. 84. vii. 133 *seq.* viii. 13. ix. 65. *cf.* Deus.—ejus canon historicus vii. 152. *cf.* i. 95, 3 *seq.* 177. *extr.* 214, 21. ii. 3. 44. 99. 123, 2 *seq.* iii. 9, 7. viii. 73.—Digressiones suam orationem amare, ingenue ipse profitetur iv. 30. *cf. adn. ad* iv. 168. *et* i. 95. vii. 171. *etc.*—Integritatis ejus in historia specimina vii. 139 *seq. c.* 152. viii. 73, 15. v. 45. *extr.*

Herodotus, Basilidæ fil., Ionum legatus ad Spartanos viii. 132.

Herophantus Parienus iv. 138.

Herpys Timagenidæ pater ix. 38.

Hesiodus quadringentis annis extitit ante Herodotum ii. 53. Hesiodus et Homerus Græcis theogoniam condidere *ibid.* de Hyperboreis fabulatus iv. 32. *cf. adn.*

Hexapolis quæ sæculo Herodoti Pentapolis dicta i. 144.

Hieron, Gelonis frater vii. 156. *cf. adn. ad* iii. 125.

Hieronymus Andrius, Olympiæ victor ix. 33.

Hilotæ, εἵλωτες *et* εἱλῶται, *cf. Var. Lect. et adn. ad* ix. 10. diversi a perioecis Lacedæmoniorum ix. 11. *ubi vid. adn.* multifariis officiis funguntur vi. 58. 75. 80. 81. vii. 229. septem circa unum Spartanum in bello Persico ix. 10. 28. eorum ruditas in distinguendo ære ab auro ix. 80.

Himera Siciliæ vi. 24. vii. 165.

Hippagogæ naves, quibus equi vehuntur vi. 48. *n.* vii. 97.

Hipparchus, Pisistrati fil., Hippiæ frater v. 55. Onomacritum ob Musæi vaticinia corrupta Athenis ejicit vii. 6. ejus somnium v. 56. ab Harmodio et Aristogitone interemtus v. 55. vi. 123.

Hippias, Pisistrati fil. i. 61. eum Athenas reducere volunt Lacedæmonii v. 91. sed frustra v. 93. sollicitat Persarum

opem adv. Athenas v. 96. ei visum in somnis oblatum et dens tussiendo excussus vi. 107.
Hippobotæ, *i. e. qui equos alunt* apud Chalcidenses *vocantur* homines locupletes v. 77. *not.* vi. 100. *cf. ad* vii. 155. *n.*
Hippoclides, Tisandri filius, procus Agaristæ vi. 127. ejus majores Cypseli Corinthii propinqui vi. 128. ejus saltationes et gesticulationes propter quas excidit nuptiis vi. 130.
Hippoclus Lampsacenus iv. 138.
Hippocoon Scæi pater v. 60.
Hippocrates Pisistrati pater, Athenarum tyranni i. 59. v. 65.
Hippocrates Megaclis fil. vi. 131.
Hippocrates, Gelæ tyrannus, Cleandri frater vi. 23. vii. 154. a Zanclæis arcessitus, eos Samiis prodit vi. 23. Camarinam a Syracusanis pacis conditione accipit vii. 154. in bello cum Siculis ad Hyblam urbem occumbit *c.* 155.
Hippocrates, Smindyridis pater vi. 127.
Hippocratides Leotychidis fil. viii. 131.
Hippolai promont. Ἱππόλεω ἄκρη, iv. 53.
Hippolochus Glauci pater i. 147.
Hippomachus, Græcorum qui erant cum Mardonio haruspex ix. 38.
Hipponicus Calliæ pater vii. 151.
Hipponicus Calliæ fil. vi. 121.
Hippopotamus describitur ii. 71.
Hircus, *Ægyptiace* Mendes *dictus* ii. 46. hirci urina spasmo liberant pueros suos Afri iv. 187. hircorum barbis innatum ladanum apud Arabes iii. 112. hircus cum muliere coiens ii. 46.
Histia, Ἱστίη, *i. e.* Vesta, Scytharum regina iv. 127.
Histiæotis, ἡ Ἱστιαιῶτις γῆ, Eubœæ septemtrionalis regio vii. 175. Histiæa opp. Ἱστιαίη, ἡ πόλις τῶν Ἱστιαίων, viii. 23. *ubi et* ἡ γῆ Ἱστιαιῆτις, *et* civis Ἱστιαιεύς.
Histiæotis Thessaliæ regio Ossæ et Olympo subjecta i. 56.
Histiæus Milesius, Lysagoræ fil. iv. 138. v. 30. vir solers et industrius v. 23. pontem Istro fl. injectum, (v. 97 *seq.*) dissolvi non sinit iv. 137. quo facto bene de Dario meritus *c.* 141. Myrcinum Edonidem ab illo accipit v. 11. eumque locum muro muniens, a Megabazo ap. Darium insimulatus, Sardes honoris causa accitus et Susa abductus consiliarii regii nomine v. 23—24. inde per servum occulte missum Aristagoram, Mileti præfectum, ad defectionem a Persis sollicitat v. 30. *et* 35. a Dario ob Ionum defectionem objurgatus, dimissus tamen ad sedandas turbas v. 105—107. Sardibus Artapherni suspectus clam ad mare fugit, Miletum rediturus, et a Chiis in vincula conjectus, mox vero liberatus; nec a Milesiis receptus cum Lesbiis navibus Byzantium petit vi. 1—5. ibique piraticam exercet, Chium subigit vi. 26. 27. dein in continente cum Persis congressus, vivus captus, et ab Artapherne Sardibus cruci adfixus, invito Dario vi. 28—30.
Histiæus Phylaci pater viii. 85.
Histiæus Tymnis fil., Termerensis tyrannus captus, a civibus tamen salvus dimissus v. 37 *seq.* dux in classe Xerxis vii. 98.
Homerus poëta, cccc. annis antiquior Herodoto, Deorum generationem Græcis condidit ii. 53. *ubi vid. adn. p.* 273 *seqq.* Oceani fl. nomen invenit et in poësin introduxit ii. 23. veram historiam de Helenæ adventu ap. Proteum Ægypti regem notam sibi fuisse significat ii. 116. *n.* citatur ab Herodoto iv. 29. ex Atheniensibus fortissimum virum ad Ilium venisse ait vii. 161. Cypriorum carminum non est auctor ii. 117. Ἐπίγονοι carmen Homeri forte non est iv. 32. propter Homerica carmina, Sicyone decantari vetuit Clisthenes v. 67. *Alia vide in Vita Hom.*
Homo ex deo non gignitur, *Ægyptiorum sententia* ii. 143. homo septem cubitorum i. 68. *n.* homo quinque cubitorum vii. 117. *ubi vid. adn.* homines et statura maximi et omnium pulcherrimi sunt Æthiopes iii. 20. *n. Xerxes* homo magnitudine corporis præstans vii. 187. *cf. c.* 56. homines firmissima valetudine Libyes iv. 187. post eos Ægyptii ii. 77. homines sua quique instituta optima judicant iii. 38. molli in terra molles nascuntur ix. *ult.*
homines unoculi in terræ plagis septemtrionalibus *vid.* Arimaspi *et cf. adn. ad* iii. 116. et iv. 27. homines a nativitate calvi et simo naso mentoque oblongo iv. 23. *adn. et* 24. homines capripedes iv. 25. homines per sex menses dormientes *ibid. et not.*
homines radicibus vescentes in Araxis fl. insulis i. 202. crudis piscibus victitantes et pro vestimento pellibus utentes phocarum *ibid.* cruda carne vescentes Indi iii. 99.
hominibus ætate provectis, nec vero morbo mortuis, vescuntur Massagetæ i. 216. homines ægrotos comedunt Indi Padæi iii. 99. humana carne vescuntur Androphagi iv. 106. *cf. adn.* homines Marti deo mactant Scythæ iv. 62. captivos Virgini (*Iphigeniæ*) immolant Scythæ Tauri iv. 103. *cf. adn. ad* ii. 45. *et* 119. *ubi* Menelaus placandis ventis duos puerulos immolasse fertur. Homines vivos defodere Persicus est mos vii. 114. *cf. adn. et* iii. 33.

homines innominati, in Africa iv. 184.
homo nullus sine aliquo malo vii. 203. cuique propria mala vii. 152. multæ calamitates hominibus accidere solent iii. 33. *cf.* vii. 46.
homines in potestate casuum fortunæ sunt i. 22. non casus fortunæ in potestate hominum vii. 49. homo sibi malorum auctor, non deus i. 91. fatum evertere non potest iii. 43. 64. ix. 16. omnia consequi nequit i. 32. homini melius mori quam vivere i. 31. *cf.* vii. 46. *et* v. 4.
Humanæ vitæ anni i. 32. iii. 22. 23. humanæ vitæ brevitas, et ærumnæ vii. 46. humanis in rebus nihil stabile i. 86. *cf. c.* 5. *et* 207. humanarum rerum orbis i. 207. *cf.* i. 32.
Horarum inventio ii. 109. *vid.* Dies.
Hoples, Ionis fil. v. 66.
Hordei folia apud Babylonios quatuor digitorum latitudine i. 193.
Horti Midæ, ubi captus Silenus viii. 138.
Hospitii jus Amasidis cum Polycrate, ob hujus nimiam felicitatem solutum iii. 43.
Hyacinthia festum apud Lacedæmonios ix. 6. 11.
Hyænæ, feræ in Libya iv. 192.
Hyampeus vertex Parnassi viii. 39.
Hyampolis, urbs Thessaliæ viii. 28. 33.
Hyatæ, nomen unius e tribubus Sicyoniis v. 68.
Hybla, opp. Siciliæ vii. 155.
Hydarnes Persa iii. 70. vi. 133. Asianæ oræ præfectus vii. 135.
Hydarnes Hydarnis fil., dux in Xerxis exercitu, eorum qui Immortales appellabantur vii. 83. 211.
Hydarnes Sisamnis pater vii. 65.
Hydrea ins. a Samiis profugis Trœzeniis obligata iii. 59.
Hyela (*s.* Velia) civitas in terra Œnotria i. 167.
Hyems rigida in Europa septemtrionali iv. 28.
Hygennenses pop. iii. 90.
Hylæa, regio trans Borysthenem prope Achillis dromon iv. 18. 54. 55. 76.
Hyllenses, nomen unius e tribubus Sicyonis v. 68.
Hyllus vi. 52. Herculis fil. vii. 204. viii. 131. ab Echemo in monomachia interfectus ix. 26.
Hyllus fl., Sardianum campum permeans i. 80.
Hymeas Darii gener v. 116. capit Cion Mysiæ v. 122.
Hymettus mons Atticæ, Ὑμησσός: sub eo regio Pelasgis data ab Atheniensibus vi. 137.
Hymni, Homeri in deos *H.* 9. ab Olene compositi iv. 35.
Hypachæi qui postea Cilices dicti vii. 91.
Hypacyris fl. Scythiæ iv. 47. describitur *c.* 55.
Hypanis fl. Scythiæ iv. 17. 18. 47. ejus descriptio iv. 52.
Hypanis mater, palus *ibid.*
Hyperanthes et Abrocomes Darii filii cadunt in prœlio vii. 224.
Hyperborei, Ὑπερβόρεοι, iv. 13. 32. *n.* 33. 36. eorum sacra iv. 33. Hyperboreaorum puellarum sacra Delum perferentium historia iv. 33. 35.
Hypernotii iv. 36.
Hyperoche et Laodice Hyperboreorum puellæ iv. 33. 34. 35.
Hyrcanii iii. 117. eorum armatura in Xerx. exercitu vii. 62.
Hyrgis fl. Scythiæ iv. 57.
Hyria, opp. in Italia a Cretensibus conditum vii. 170.
Hyrœades Marduз quomodo Sardes adscenderit i. 84.
Hysiæ, opp. Bœotiæ vi. 108. ix. 15. *et* 25.
Hysias et Œnoën, Atticæ pagos ultimos, occupant Bœotii v. 74. *cf. adn.*
Hystanes, Badris pater vii. 77.
Hystaspes Achæmenides, Arsamis fil., Darii pater i. 209. v. 83. vii. 224. Persidis præfectus iii. 70.
Hystaspes Darii fil. et Atossæ, dux Bactriorum et Sacarum vii. 64.
Hystrices iv. 192.

I.

Iacchus mysticus viii. 65. *n.*
Iadmon Samius, herus Æsopi ii. 134.
Ialyssus, Doriensium civitas i. 144.
Iamidæ, vatum familia in Elide v. 44. ix. 33. *ubi vid. adn.*
Iapygia, *i. e.* Apulia iii. 138. iv. 99.
Iapyges Messapii, origine Cretenses Hyriam urbem condunt vii. 170.
Iardani ancilla, Herculis uxor, mater Heraclidarum i. 7.
Jason ad Libyam vento abreptus, Tritoni aureum tripodem dedicat iv. 179. *n.* circa Aphetas Herculem ex Argo navi aquatum missum reliquit vii. 193.
Iatragoras dolo capit classicos duces Græcorum cum Persis militantes v. 37.
Ibanolis Mylassensis, pater Oliati v. 37. et Heraclidæ, Carum ducis v. 122.
Iberiam Phocæenses ostenderunt i. 163. Iberi sub Hamilcare duce in Sicilia militant vii. 165.
Ibis, Ægyptiis sacra ii. 65. 75. ejus forma, et duplex genus ii. 75 *seq.* qui ibin necavit apud Ægyptios, morte plectitur ii. 65.
Icarium pelagus vi. 95. *et sq.*
Ichnæ, urbs terræ Bottiæidis vii. 123.

Ichneumones, ἰχνευταὶ, in Ægypto ii. 67. *n*.
Ichthyophagi, in Africa ii. 19. 20. 23.
Ida, mons in Iliaca terra i. 151. vii. 42.
Idanthyrsus, Saulii fil., rex Scytharum iv. 76. 120. Dario, aut pugnam aut deditionem poscenti, ingenue respondet *c.* 127.
Idrias, regio Cariæ v. 118.
Jejunia ante sacrificia et festos dies Isidis ii. 40. iv. 186.
Ienysus, Ἰήνυσος, (an Ianysus?) opp. terminus Arabiæ et Syriæ iii. 5.
Ignem Persæ deum habent, et Ægyptii vivam belluam putant iii. 16. *vid. adn.* infamia notato Spartani ignem non præbent vii. 231. ignes in speculis vii. 182. *n.* Ne Ignifer quidem elabatur, *proverbialis dictio* viii. 6. *n.*
Ilia in sacrificiis non cremabant Æoles *H.* 37.
Ilias minor Homeri *H.* 16.
Ilias regio ab Æolis possessa v. 122. *at cf. adn. et vid. mox* Ilium.
Iliadi Minervæ mille boves a Xerxe immolatæ vii. 43.
Ilissus fl. Atticæ vii. 189.
Ilium, urbs; circa eam olim sinus maris erat ii. 10. Ilii obsidio et expugnatio i. 5. ii. 118. *ubi Ægyptii disserunt.*— Iliaca terra, ἡ Ἰλιὰς γῆ *vel* χώρη, v. 94. vii. 41. ἡ Τευκρὶς γῆ, ii. 118.
Illyrii, Eneti, *i. e.* Veneti i. 196. ex Illyriis Anyrus fl. in Triballicum campum labitur iv. 49. in Illyrios editum Bacidis effatum ix. 43.
Imbecillitatis necessitas summa vii. 172.
Imbribus carentes Africæ tractus iv. 185. *cf.* ii. 13 *seq. coll.* iii. 10. *et vid.* iv. 151.
Imbrus ins. a Pelasgis habitata; capta ab Otane v. 26. vi. 41.
Immortales Getæ; post mortem ad Zalmoxin deum se ire putant iv. 93. 94. *cf. cap. seq.* Immortales apud Persas decies mille selecti milites vii. 83. Thermopylis propulsati vii. 211. vir immortalis vii. 31. *at vid. adn. p.* 298. *f.*
Immortalitas animæ ab Ægyptiis primis asserta ii. 123.
Impotentiæ numen viii. 111.
Inarus Psammitichi filius, Afer, Achæmenem Ægypti præfectum interficit iii. 12. 15. vii. 7.
Inconstantiam rerum humanarum *notat Herodotus* i. 5. *cf. c.* 32. 207.
India, ἡ Ἰνδική, orientem versus extremà Asiæ regio habitata iii. 106. terra ultra porrecta sabulosa iii. 98. aut prorsus ignota est iv. 40. in India auri immensa copia, et arbores lanam ferentes iii. 106.
Indorum natio, maxima omnium iii. 94. v. 3. in multos populos, diversis linguis utentes, divisa iii. 98. eorum navigia ex arundine confecta, et vestes ex scirpo *ibid.* publice fœminis miscentur; eorum semen genitale nigrum iii. 101. Indis sol matutino tempore ardentissimus iii. 104.
Indi Calantiæ iii. 97. *vel* Calatiæ parentes comedunt iii. 38. Padæi, cruda carne vescentes, ægrotos epulantur iii. 99. alii Nomades herbis vescuntur iii. 100. Indi magis ad septemtrionem versus habitantes, auri ramenta formicis in deserto eripiunt iii. 102—105.
Indi a Dario subacti iv. 44. nec vero omnes iii. 101. eis maximum auri pondus tributum impositum iii. 98. *cf. c.* 94. Indorum in Xerxis exercitu armatura vii. 65.
Indici canes i. 192. vii. 187. Indici equi iii. 106.
Indus fl. fert crocodilos iv. 44. *n.* ejus in mare ostium explorat Darius *ibid.*
Inimicitiarum nihil medium est vii. 11. Inimicitiarum inter Græcos et Asiæ populos prima origo i. 1—5.
Ino, Athamantis uxor vii. 197.
Inopiæ et Impotentiæ numina viii. 111.
Imprecationum formulæ iii. 65. *adn.* i. 165. *et* ii. 39.
Insanus *vid.* Furiosus.
Inscriptiones, in templo Thebano Cadmeis litteris repræsentatæ v. 59.—61. falsa inscriptio Lacedæmoniorum i. 51. inscr. dolosa Nitocridis reginæ i. 187. inscr. in pyramide ii. 136. in statua Sesostris regis ii. 106. Darii iii. 88. inscr. cippi a Dario ad Tearum fl. relicti iv. 90. inscr. Mandroclis, pontis architecti Hellesp. iv. 88. inscriptiones in mortuos ad Thermopylas positæ vii. 228.
Insignibus clypeos ornare, Caricum inventum i. 171. pro insigni clypei, ancora ix. 74. navis insigne *vid.* Navis.
Insomniorum ludibria vii. 16. *vid.* Somnia.
Institores primi Lydi extitere i. 94.
Institor quare Darius fuerit adpellatus iii. 89.
Institutio Persarum puerorum i. 136.
Insulæ in Araxe fl. i. 202. insulæ Œnussæ i. 165. insulæ Echinades dimidia ex parte in continentem concretæ ii. 10. ins. Chemmis natans in Ægypto ii. 156. Cyaneæ ins. olim natantes creditæ iv. 85. Beatorum insula, loci nomen in Africa iii. 26. insulæ rubri maris exulibus a rege adsignatæ iii. 93. vii. 80. *cf.* v. 20. ins. Cassiterides Herodoto ignotæ iii. 115. ins. Thraciæ objacentes vii. 185.
Insulares Ionicæ civitates i. 142. in commune sociorum a Græcis receptæ ix. 106.

Intaphernes, conjurationis in Magos particeps iii. 70. 78. regiam intrans, janitores mutilat; rebellionis reus, capitis damnatur cum filiis et cognatis iii. 118. 119.

Intercalaris mensis i. 32. ii. 4. *n.*

Interpretes Ægyptiorum ii. 154. interpretes Ichthyophagi iii. 19 *seq.* per septem interpretes in Borysthenis emporio Scythæ negotia peragunt iv. 24.

Invideri melius quam miserationem habere iii. 52. invidia principio innata est homini iii. 80.

Inycum opp. Siciliæ vi. 23. 24.

Io, filia Inachi regis, a Phœnicibus rapta i. 1. stuprata a nauclero i. 5. Io quomodo a Græcis depingatur ii. 41.

Iolcon opp. Thessali Hippiæ offerunt v. 94.

Ion Xuthi fil., ab eo Iones sunt denominati vii. 94. viii. 44.

Ionia, Asiæ regio temperie cœli præstantissima i. 142—Ionica gens, olim præcipua, Pelasgicæ stirpis i. 56. ab Ione, Xuthi fil., nomen invenit vii. 94. viii. 44. Iones olim in Peloponneso Achaiam tenebant i. 145. Pelasgi Ægialees nominati vii. 94. Iones *quoque nominantur* Athenienses, Pelasgicæ *stirpis* viii. 44. *quod tamen nomen respuunt* i. 143. *cf.* v. 66. *et* 69. *at gaudent eo nomine* Ionicæ civitates duodecim, in Panionio convenientes et Panionia festum celebrantes i. 143. 148. Iones Athenis oriundi Apaturia celebrant i. 147. *cf.* vii. 95.—Ionum lingua quatuor habet modificationes i. 142. Ionicæ litteræ v. 59.—Iones non recte de Ægypto sentiunt ii. 16.—Ionum Carumque castra ad Pelusium Nili ostium ii. 154. *cf. c.* 152. 178 *seq. et vid.* Græci *et* Negotiatio.

Iones primum a Crœso subacti i. 6. 28. spernunt Biantis consilium et Thaletis i. 170. Cyro, ut a Crœso deficiant, sollicitanti morem non gerunt i. 76. ad Cyrum, Lydorum imperio everso, legatos mittunt; quibus ille fabulam narrat i. 141. *cf.* i. 76. Ionas, continentem habitantes, Harpagus subigit i. 169.—Iones insulares (*cf.* vii. 95.) Biantis s. Pittaci commento Crœsi imperium effugiunt i. 27. Cyro ultro se dedunt i. 169.—Dario tributum pendunt iii. 90. vi. 42. pontem in Istro factum custodiunt iv. 98. ut dissolvant, a Scythis moniti *etc.* iv. 133. 136 *seqq.* —Ioniæ calamitas orta ex Naxo et Mileto v. 28 *seqq.* Ioniæ defectionem a Persis, Histiæo clam adhortante, Hecatæo vero dissuadente, molitur Aristagoras v. 35—38. Iones cum Atheniensibus Sardes captas incendunt v. 100. 101. ad Ephesum prœlio victi a Persis, in bello perseverant *c.* 102 *seqq.* ad Cyprum Iones mari, Persæ terra, vincunt *c.* 108 *seqq.* Cares defectionis socios habent *c.* 117 *seq.* Ionum classis ad Miletum vi. 8. militaris exercitatio, auctore Dionysio *c.* 11 *seq.* ingentem accipiunt cladem, a Samiis deserti *c.* 14 *seq.*—Iones tertio in servitutem redacti vi. 31. 32. ut mutuas inter se pactiones faciant, ab Artapherne coacti *c.* 42. tyrannos eorum ejicit Mardonius *c.* 43.—Ionum naves in Xerxis classe vii. 94 *seq.* Iones cum Xerxe militantes Themistocles ad defectionem sollicitat viii. 22 *cf.* vii. 51. Iones, proditionis ad Salaminem accusatos, adjuvat Ariaramnes Persa viii. 90. Græcos ad Delum sollicitant, ut Ioniam liberent *c.* 132. ix. 90—92. post pugnam ad Mycalen ix. 98 *seqq.* Ionia iterum a Persis deficit ix. 104.—De Ionum libertate conservanda Græcorum deliberatio; Iones insulares in commune sociorum recepti ix. 106.

Ionius sinus vi. 127.

Ios insula ubi Homerus mortuus *H.* 34. 36.

Iphiclus, pater Protesilai ix. 116.

Iphigeniæ apud Tauros cultus iv. 103. *n.*

Ipni, Ἰπνοὶ, *i. e. Furni*, locus quidam in Pelio monte vii. 188.

Irasa, Ἴρασα, nomen regionis in Africa iv. 158.

Irenes Spartanorum ix. 85. *n.*

Is urbs et fl. Babyloniæ i. 179.

Isagoras, Tisandri fil., spectata familia natus v. 66. Cleomenem Spartæ regem adv. Clisthenem advocat, et Alcmæonidas Athenis ejicit; mox ipse ejectus v. 69—73.

Ischenous pater Pytheæ vii. 181. viii. 92.

Isis, Ægyptiaca dea, Græcis Δημήτηρ, ii. 59. 156. Isidis imago muliebris, bubulis instructa cornibus ii. 41. Orum et Bubastin, servandos Latonæ tradit ii. 156. maximum ejus templum in urbe Busiri ii. 59. 61. ei vaccæ sacræ; in ejus honorem jejunia aguntur ii. 40. 41. item apud Nomades Libyes iv. 186. ejus festum in Busiride oppido ii. 61. *describitur c.* 40.

Ismaris lacus in Thracia vii. 109.

Ismenias Bœotus *H.* 2.

Ismenii Apollinis templum Thebis i. 52. v. 59. viii. 134.

Isonomia, ἰσονομίη, *juris æqualitas*, omnium pulcherrima iii. 80.

Issedones pop. trans Araxen fl. ex adverso Massagetarum habitant i. 201. propinquorum cadavera epulantur iv. 26. eorum traditio de extremis terræ incolis iv. 13. *cf. c.* 15. *et* 27.

Ister, fl. Scythiæ ix. 47. ex Celtis et Pyrene oppido initium sumens ii. 33

seq. universam Europam perfluit *ibid.* iv. 49. cum Nilo comparatur ii. 33 *seq.* semper sibi æqualis, multos excipit fluvios iv. 48—50. quinque ostiis patet *c.* 47.
Isthmus Cnidius i. 174. isthmus Chersonesi muro præseptus a Miltiade vi. 36. Isthmus Corinthiacus a Lacedæmoniis muro munitus ix. 10. *cf.* viii. 40. *et* ix. 7.
Istiæotis *vid.* Histiæotis.
Istria, colonia Milesiorum, ad ostium Istri fl. ii. 33.—Istriana, Ἰστριηνή, *erat mater* Scylæ, *regis Scytharum* iv. 78.
Italia, *multis locis memoratur;* Italiotæ iv. 15.
Itanus opp. ins. Cretæ iv. 151.
Iter diurnum 200 stadiorum statuit Herodotus iv. 101. sed 150 enumerat v. 53. *Locus* ii. 9. *haud dubie corruptus.* Iter diurnum navigio confectum iv. 86.
Ithaca ins. *H.* 7.
Ithagenes Crithonis fil. *H.* 1.
Ithamatres Persa vii. 67.
Ithamitres (*olim leg.* Amitres) dux classis cum aliis a Xerxe in Europa relictus viii. 130. post pugnam ad Mycalen fuga salutem petit ix. 102.
Ithome *opp. vel* Ithomus *mons pro* Isthmus ix. 35, 11. *forsan legendum. vid. adn. p.* 256.
Judices regii ap. Persas iii. 14. 31. judex regius, corruptus pecunia, excoriatus v. 25. ob injustam latam sententiam capite damnatus vii. 194.
Juno Argiva; ejus festum i. 31. *n.* templum prope lucum Argo sacrum vi. 81. *n.* 82. Junoni Samiæ duas imagines ex ligno sculptas Amasis dedicat ii. 182. Junonis templum, τὸ Ἡραῖον, ad Platæas ix. 52. 61. ejus nomen Ægyptiis incognitum ii. 50.
Jupiter: Persæ universum cœli orbem Jovem adpellant, eique in montium jugis sacra faciunt i. 131. sacer Jovis currus, in Xerxis exercitu vii. 40. viii. 115.—Jovis Beli templum Babylone i. 181—183. iii. 158.—Jovem Ægyptii Ammoun vocant, et arietina facie fingunt *ex vetere mytho,* nec tamen omnes colunt ii. 42. celeberrimum ejus templum Thebis ii. 42. 56. i. 182. et oraculum ii. 54 *seq.* 83. a Thebani Jovis templo derivatum Ammoniorum templum et oraculum iv. 181. *cf.* ii. 54 *seq.* templ. et oraculum in Meroë Æthiopiæ ii. 29. quod incendere Cambyses studuit iii. 25.—Jupiter, Terræ maritus, apud Scythas, Papæus iv. 59.
Jupiter Græcanicus, Ζεὺς Ἑλλήνιος ix. 7. *n. cf. c.* 90. Olympius, ejus templum Pisæ ii. 7. statua ænea x cubitorum ix. 81. Jovis oraculum Dodonæ ii. 55 *seq.* originem ducit ex Thebis Ægyptiis *c.* 54.—Jovis Lacedæmonis et Cœlestis sacerdotes, reges Spartani vi. 56. Jovi Stratio soli Cares sacra faciunt v. 119. iidem Jovis Carii templum cum Lydis et Mysis commune habent i. 171. Jovi Cario familia Isagoræ Athen. sacra facit v. 66. *vid. adn.*—Jovi liberatori aram Sami constituit Mæandrius iii. 142. Jovem Herceum, *i. e.* domus præsidem, obtestatur Demaratus vi. 68. Jupiter Expiator, Lar (ἐπίστιος) *et* Sodalitius (ἑταιρήϊος) invocatur a Crœso i. 44. *n.*—Jovis templum sub fago arbore ap. Thesprotios ii. 56. Jovis Laphystii fanum ap. Achæos vii. 197. *n.* Jovi Lycæo collis sacer ad Cyrenen iv. 203. Jovis forensis ara ap. Selinusios in Italia v. 46. *not.*
Jovi decimas ut offerat, Cyrum monet Crœsus i. 89.
Jurare per aquam Stygis ap. Græcos vi. 74. per regios Lares ap. Scythas iv. 68. per solem apud Massagetas i. 212. per viros justissimos et fortissimos ap. Nasamones iv. 172. per Mercurium ap. Thraces v. 7. per Bacchum ap. Arabes iii. 7. per deos regios ap. Persas iii. 65. v. 106. per deos Græciæ præsides v. 92. vi. 68. ix. 90.
Juris æqualitas præclara res v. 78. sunt jura omnibus hominibus sancita vii. 136.
Jusjurandum confirmatum per ferri massam demersam i. 165. *vid.* Formula.
Justum injusto inimicum i. 96.
Iyrcæ, pop. Scythiæ, ex arboribus insidiantur feris iv. 22.

K.

Kiki, unguentum Ægyptiorum ii. 94.
Cætera nomina a K *in Græco sermone incipientia vid. in* C.

L.

Labda, Amphionis filia, et ejus historia v. 92.
Labdacus, Laii pater v. 59.
Labranda, opp. Cariæ, ubi Jovis Militaris templum v. 119.
Labynetus, Babyloniorum tyrannus, pacem conciliat inter Cyaxarem et Alyatten i. 74. 77.
Labynetus, Assyriæ rex, quem bello petit Cyrus i. 188.
Labyrinthus Ægypti describitur ii. 148.
Lacedæmon: Laconica terra vi. 58. vii. 234. in ea est *Sparta,* civitas octies mille virorum vii. 234.—Spartani ix. 28. Lacedæmonii *nominabantur* Periœci, περίοικοι, vi. 58. *n. cf. adn. ad*

vii. 234. p. 67. Λακεδαιμόνιοι περίοικοι, ix. 11. *adn. Ab his distinguuntur* Hilotæ: *vid. adn. ad* ix. 11. *p.* 231. *et cf.* Hilotæ.—Lacedæmoniis leges a Lycurgo latæ, ephori et senatores instituti i. 65. *cf.* Ephori.—Regum munera et honores vi. 56—58. *cf.* Lex. Senatores duodetriginta vi. 57. *n.* Equites viii. 124. *n. cf. adn. ad* vii. 205. Irenes ix. 85. *n.* Lacedæmoniorum instituta, cum Persis et Ægyptiis communia vi. 59. 60. diu reluctantes Tisamenum vatem in civium numerum adoptant Spartani ix. 33. rem divinam curare maximi faciunt ix. 7. *cf.* v. 63. vi. 106. vii. 206. nimiæ breviloquentiæ student iii. 46. Lacedæmoniis mos est, alia cogitare, alia dicere ix. 54. *cf.* v. 92. vi. 108. viii. 142. *coll.* ix. 7.—eorum disciplina laudatur vii. 102. 104. ignominiâ notant e prœlio fugientes vii. 231.

Lacedæmonii, generis Dorici principes i. 56. Tegeatis bellum inferunt, malo successu i. 65 *seq.* sed, repertis Orestis ossis, superiores evadunt; iis major pars Peloponnesi subjecta i. 67. 68. cum Crœso fœdus faciunt *c.* 69 *seq. cf. c.* 6. *et c.* 83; cum Argivis de Thyrea contendunt *c.* 82 *seq.* ab Ionibus auxilio vocati *c.* 141. opem ferre negant; Cyro per legatos edicunt, ne ullam Græcorum civitatem lædat *c.* 152 *seq.*—Amasis, Ægypti rex, mittit iis lineum thoracem iii. 47. adv. Samum et Polycratem expeditionem suscipiunt iii. 39. exules Samiorum in patriam restituturi *c.* 44 *seqq. cf.* i. 70. Samum frustra oppugnant iii. 54—56.—Minyas, primum receptos, nimis insolentes, interimere decernunt, *etc.* iv. 145 *seqq.*—*De eorum rebus cum* Æginetis, Argivis, Atheniensibus *etc. cf.* Cleomenes, Leotychides, Demaratus.—Scythæ cum Lacedæmoniis societatem adv. Persas contrahere cupiunt vi. 84. Spartani Platæensibus suadent ut se tradant Atheniensibus vi. 108. Darii legatos in puteum præcipitant vii. 133. *cf.* vi. 48. ab Atheniensibus auxilio vocati, pleniluniura exspectant vi. 105. post pugnam ad Marathonem veniunt *c.* 120.—De Persarum adparatu ad bellum miro modo certiores facti, indicant reliquis Græcis vii. 239. imminente bello Persico, legatos cum Atheniensibus mittunt ad Gelonem vii. 153—156. ad Argivos *c.* 148 *seqq.*—Spartani trecenti ad Thermopylas vii. 202. 205. *cf. adn. p.* 34 *seq.* comam pectunt *c.* 208. *cf.* i. 82. fortiter pugnant *c.* 210—212. *et* 223 *seqq.*—Spartanis bello Persico summum imperium tradunt Græci viii. 2 *seq.* oraculi jussu pœnas repetunt a Xerxe cædis Leonidæ viii. 114. *cf.* ix. 64. eximio honore Themistoclem adficiunt *c.* 124. legatos mittunt ad Athenienses, ne cum Barbaro fœdus ineant viii. 142. at metu liberati, illis auxilia petentibus illudunt; tandem exercitum mittunt ix. 6—11. *cf. c.* 19. Lacedæmonii ad Platæas in acie Græcorum *c.* 28. *cf.* Pausanias.—fortiter pugnant *c.* 62 *seq.* eorum præcipua laus *c.* 71. occisos sepeliunt *c.* 85.—Lacedæmonii in pugna ad Mycalen ix. 102. *vid.* Leotychides.—de Ionibus in Græciam transferendis sententiam ferunt ix. 106. *vid. adn.*

Lacedæmoniis imperium eripiunt Græci ob Pausaniæ contumeliam viii. 3. eorum bellum cum Messeniis ix. 35. 64. 68. in bello Peloponnesiaco vastant Atticam ix. 73. et legatos mittunt in Asiam vii. 137.

Lacmon mons in Apollonia terra ix. 93.

Lacrines legatus Lacedæmoniorum ad Cyrum i. 152.

Lactis emulgendi mos apud Scythas iv. 2.

Lacus Tritonis in Africa iv. 179. lacus in Africa, ex quo auri ramenta referuntur iv. 195. prope Anaua, Phrygiæ opp. ex quo sal conficitur vii. 30. lacus Stymphalius in Argolide vi. 76. Bœbeis lacus in Thessalia vii. 129. lacus Ismaris in Bistonis vii. 109. lacus Prasias, in quo super palis habitant Pæones v. 16. lacus salsus et piscosus ad Pistyrum Thraciæ opp. a jumentis exsiccatus vii. 109. lacus Gygæus prope monumentum Alyattis i. 93.

Lacus Mœridis in Ægypto ii. 4. 69. 148. describitur *c.* 149. Lacus in Minervæ templo Saitano memorabilis ii. 170. 171. Lacus Deli orbiculatus ii. 170.—Lacus olim Thessalia fuisse fertur vii. 129.

Lada insula Mileto obversa vi. 7.

Ladanum quo modo comparetur iii. 112.

Ladice uxor Amasis, ejusque votum Veneri factum ii. 181.

Laii Erinnyum delubrum Spartæ iv. 149. oracula v. 43. ejus genus v. 59.

Lampadum festivitas, in Vulcani honorem celebrata viii. 98.

Lampito, Leotychidis filia, uxor Archidami vi. 71.

Lampon, Pythei fil., Ægineta; ejus nefandum consilium Pausanias respuit ix. 78.

Lampon, Thrasiclis fil., Samiorum legatus ix. 90.

Lampon, Olympiodori pater, Atheniensis ix. 21.

Lamponium, opp. Troadis, captum ab Otane v. 26.

Lampsaceni Miltiadem vivum capiunt, at Crœsum metuentes mox dimittunt vi. 37. 38.

Lampsacus, civitas ad Hellespontum v. 117.
Lana arborea in India iii. 106. *cf.* vii. 65.
Laodamas, Eteoclis filius, Apollini tripodem dedicat v. 61.
Laodamas, Phocæensis iv. 138.
Laodamas, Sostrati pater, Ægineta iv. 152.
Laodice, Hyperborea puella iv. 33. 35.
Laphanes, Euphorionis fil. vi. 127.
Laphystius Jupiter vii. 197.
Lapidicinæ unde pyramides Memphios, in Arabiæ monte ii. 8.
Lapis Æthiopicus; *ex eo Mycerini pyramis constructa* ii. 134. *statuæ permagnæ in Vulcani templo* ii. 176. *ex* Porino lapide *templum Delphicum exstructum*; *frons ex* Pario marmore v. 62. *ex* Smaragdo lapide *annulus signatorius* iii. 41. *columna noctu splendens* ii. 44.—Lapide acuto sigilla insculpuntur vii. 69. acuto lapide pro cultro utuntur Arabes iii. 8.—Lapides sanguine uncti in fœdere faciendo *ibid.* lapidum acervi a Darii copiis congesti iv. 92.
Lapis Melampygus vii. 216.
Laqueis in pugna utuntur Sagartii vii. 85.
Larissa Æoliæ civitas *H.* 11.
Lasonii vocantur Cabelenses, Mæones iii. 90. vii. 77.
Lasus, Hermionensis vii. 6.
Latonæ oraculum in Buto opp. ii. 155. de ea mythus Ægyptiacus *c.* 156.
Laureum, mons Atticæ, ubi argenti metalla vii. 144. *vid. adn.*
Laus opp. a Sybaritis habitatum vi. 21.
Leæna *vid.* Leo.
Leager, Glauconis fil., dux Athen. ix. 75.
Learchus fratrem Arcesilaum strangulat; ab uxore fratris dolo necatur iv. 160.
Lebadia, ἡ Λιβάδεια, opp. viii. 134.
Lebæa, urbs Macedoniæ superioris viii. 137.
Lebedus, Ionum civitas Lydiæ i. 142.
Lectos, Λέκτος, Idæ promontorium ix. 114. *n.*
Ledanum, *s.* ladanum, ubi nascatur et quomodo comparetur, ejusque medica vis iii. 112.
Legati Darii in puteum conjecti vii. 133. —Legati non violandi vii. 137. *cf. c.* 134 *seq. coll.* iii. 13 *seq.*
Leges aliquot memorabiles: *lex* Amasidis regis, jubens quemque *quotannis indicare* unde vitam sustentet ii. 177. Ægyptiaca de debitore patris cadaver pignori dante ii. 136.—Babyloniorum *de matrimonio contrahendo* i. 196.— Persarum, *filius ex pellice natus ne succedat in regnum* iii. 2.—*Licitum Regi, quidquid velit facere* iii. 31.— *Rex, priusquam in bellum proficiscatur, successorem nominare tenetur* vii. 2.—lex Spartæ lata, *ne ambo simul exirent in bellum reges* v. 75. (*at cf.* vi. 73. *coll. c.* 65.)—Spartæ *de successione in regnum* vii. 3.
Leges a Solone Athen. conditæ i. 29. *cf.* ii. 177. a Lycurgo Spartanis datæ i. 65.
Leipsydrion opp. supra Pæoniam v. 62.
Leitum, Λήϊτον, Achæi vocant prytaneum vii. 197.
Lemnus a Pelasgis habitata vi. 140. Lemnii in Peloponnesum immigrarunt viii. 73. Pelasgi, Lemnum incolentes, mulieres ex Attica raptas trucidant: *inde* Lemnia facinora vi. 138. Lemno a Pelasgis nepotes Argonautarum, οἱ Μινύαι, ejecti iv. 145. a Miltiade capta vi. 140. ab Otane v. 26 *seq.*
Leo lapideus in memoriam Leonidæ in Thermopylis vii. 225. aureus a Crœso Delphis dedicatus i. 50. leo, e pellice natus, Sardibus fatalis i. 84. leones in Macedonia Xerxis camelos laniant vii. 125. leones in Europa tantum inter Nestum fl. et Acheloum reperiuntur vii. 126. leæna nonnisi semel parit in vita iii. 108.
Leo, Λέων, viri nomen vii. 180.
Leobotes, Spartiatarum rex i. 65. Echestrati fil. vii. 204.
Leocedes, Phidonis Argivorum tyranni fil., Agaristæ procus vi. 127.
Leon, Eurycratidæ fil., avus Leonidæ vii. 204. cum Hegesicle Spartæ regnat i. 65.
Leonidas, fil. Anaxandridæ, frater Cleomenis et Doriei v. 41. ejus genealogia vii. 204. præter spem regnum Spartæ adeptus vii. 205. cum trecentis ad Thermopylas missus *c.* 206. oraculo nitens, morti se devovet pro patria, sociosque dimittit *c.* 219—222. et fortissime pugnans cadit *c.* 224. in ejus cadaver Xerxes iratus sævit *c.* 238. Leonidæ cædis pœnas a Xerxe repetunt Spartani viii. 114.
Leontiades, Eurymachi fil., Thebanorum dux ad Thermopylas vii. 205. 233.
Leontini, populus Siciliæ vii. 154.
Leoprepes, *s.* Laoprepes, Theasidæ pater, Spartanus vi. 85.
Leoprepes *alius*, Simonidis *poetæ* pater vii. 228.
Leotychides, Λευτυχίδης, Menaris fil., vi. 65. viii. 131. *ubi* ejus genealogia, *et cf. adn.* ex altera regum familia, a Cleomene subornatus contra Demaratum, ipseque rex creatus, Demaratum probro afficit vi. 65—67. cum Cleomene adv. Æginetas ducit vi. 73. postea a Spartanis Athenas missus, Æginetas vinctos frustra repetit vi. 85. 86. imperator

classis Græcorum bello Persico viii. 131. diu Deli moratus, Samum navigat ix. 90—92. *et* 96. ad Mycalen feliciter pugnat ix. 98 *seqq.* in bello Thessalico pecuniis corruptus, Tegeæ exul obit vi. 72.—filius ejus Zeuxidemus, filia Lampito, nepos Archidamus vi. 71.
Leotychides, Anaxilai fil. viii. 131.
Lepidotus, piscium genus in Nilo ii. 72.
Lepreum, opp. Minyarum iv. 148. Lepratæ, ad Platæas in acie Græcorum ix. 28.
Leprosos abominantur Persæ i. 138.
Lepus ex equa natus vii. 57. leporis fecunditas iii. 108.
Leros, ins. v. 125.
Lesbus ins. i. 160. *H.* 38. quinque in ea civitates Æolensium i. 151. incolas indagine cinctos capiunt Persæ vi. 31.
Lesbii prœlio navali a Polycrate victi fossam circa Sami murum fodiunt iii. 39.
Leucas *H.* 6. 7. Leucadii, Doricus pop. ex Corintho, tres naves ad Artemisium mittunt viii. 45. 47. ad Platæas in acie Græcorum ix. 28.
Leuce acte, Λευκὴ Ἀκτὴ, *i. e. Candidum Littus,* Thraciæ vii. 25.
Leucon, opp. Africæ iv. 160.
Leutychides *vid.* Leotychides.
Lex omnium rex, νόμος πάντων βασιλεὺς, *Pind.* iii. 38. *cf.* vii. 104, 19. *vid. supra* Leges memorabiles.
LIBYA, a Libya, muliere indigena, nomen invenit iv. 45. circumnavigata iv. 42 *seq.* non tam fertilis quam Europa et Asia iv. 198. Nilo fl. ii. 16. iv. 45. *seu ut Herodoto potius videtur,* Ægyptiis montibus ii. 17. et Casio Syriæ monte ab Asia disterminata ii. 158. quatuor nationes eam incolunt: *Æthiopes,* versus meridiem (*cf.* iii. 114. *coll.* ii. 29. iii. 17. *et* iv. 138.) LIBYES ad septemtrionem, indigenæ; et Phœnices et Græci, advenæ iv. 197. *cf.* ii. 32. *et* iv. 159. *supra Libyes Nomades fera* Libya *est,* ἡ θηριώδης Λιβύη, *et supra hanc* supercilium arenosum, ὀφρύη ψάμμης iv. 181.
Libya, secundum mare mediterraneum porrigitur ab Ægypto usque ad Soloëntem promontorium ii. 32. LIBYES Nomades mare adcolunt ab Ægypto usque ad Tritonidem lacum; eorum instituta et sacrificia iv. 186—190. singuli populi iv. 168—180. primi omnium Neptunum coluerunt ii. 50. Soli et Lunæ sacrificant iv. 188. Minervæ, indigenæ deæ sacra faciunt iv. 180. ab iis Græci acceperunt Minervæ ægides, et quadrijugos equos jungere iv. 189. *cf.* vii. 184.—Libyes Agricolæ iv. 191 *seqq.*
Libyes, Ægypto finitimi, Apriæ regi se tradunt iv. 159. *cf.* ii. 161. Cambysi se dedunt, et dona mittunt iii. 13. Dario tributum pendunt iii. 91. eorum armatura in Xerxis exercitu vii. 71. 86. 184.
Libyes cum Carthaginiensibus in Sicilia militant vii. 165.
Libycus mons, terminus Ægypti ab occasu ii. 8.
Liches, Spartiata, unus ex benemeritis, Orestis ossa reperit i. 67. 68.
Lida, mons Cariæ i. 174. 175.
Ligneus pes Hegesistrati vatis ix. 37. lignea urbs Budinorum iv. 108. 123. *vid.* Domus *et* Murus. Ligneæ statuæ Mycerini regis ii. 130 *seq.* duo imagines ex ligno sculptæ Amasidis regis ii. 182.
Ligures supra Massiliam habitant v. 9. cum Carthaginiensibus in Sicilia militant vii. 165.
Ligyes in Xerxis exercitu vii. 72.
Lilia, rosis similia, in Nilo nascuntur, et alia, quorum radix esculenta ii. 92.
Limeneum, Λιμενήϊον, Milesiæ regionis i. 18.
Lindus, Doriensium civitas i. 144. ibi templum Minervæ ii. 182. Lindii ex Rhodo Gelam in Sicilia condunt vii. 153.
Lingua Ionica quatuor habet modificationes i. 142. linguæ Persicæ nomina in eamdem desinunt litteram i. 139. *cf. adn.*
Linum Colchicum (*Sardonicum*) et Ægyptiacum ii. 105. *not.* linum in Pæonia v. 12.
Linus, cantilena in Phœnicia et Cypro cantata, Ægyptiis Μανέρως nominatur ii. 79. *cf. adn. p.* 300—303.
Lipaxus, opp. Crossææ vii. 123.
Lipoxais, Targitai fil. iv. 5. ab eo oriundi Scythæ *c.* 6.
Lipsydrium opp., Λειψύδριον, v. 62.
Lisæ opp. Crossææ regionis vii. 123.
Lissus, fl. Thraciæ; ejus aqua Xerx. copiis non suffecit vii. 108. 109.
Litteræ Amasidis ad Polycratem iii. 40. Histiæi proditæ vi. 4. litterarum mira occultatio vii. 239. *vid.* Epistolæ.
litteræ servi capiti inscriptæ v. 35.
Litterarum usum a Phœnicibus Græci acceperunt v. 58. litteræ Assyriacæ iv. 87. *n.*
Littus pulchrum, *vid.* Calacta.
Locri Persis terram et aquam dant vii. 132. at Locri Opuntii cum Græcis ad Thermopylas vii. 203. et ad Artemisium militant viii. 1. et Locri Ozolæ Phocensibus Persam fugientibus refugium præbent viii. 32.
Locri Epizephyrii in Italia vi. 23.
Lotos plurima nascitur in Ægypto; ejus radix esculenta ii. 92. *vid. adn.* loti

fructus descriptio iv. 177. *adn.* lotus Cyrenæa *memoratur* ii. 96. *n.*
Lotophagi, pop. in Africa iv. 177.
Loxias *nominatur* Apollo Delphicus i. 91. iv. 163.
Lucernarum accensarum festum ap. Ægyptios ii. 62. *n. vid.* Lampadum festivitas. Lucernarum accensio, *pro* crepusculo vii. 215. *n.*
Lucina, Εἰλειθυίη; ei tributum solvitur pro maturato partu iv. 35. *cf.* *c.* 34.
Luctus Ægyptiorum in morte propinquorum ii. 85. Spartanorum, rege mortuo vi. 58. Persarum super Masistio interfecto ix. 24. *vid.* Funus.—Luctum simulat Miltiades, domi se continens vi. 39.
Lucus platanorum Jovi Stratio sacratus in Caria v. 119. Argi lucus a Cleomene incensus vi. 79 *seq.*
Ludum tesserarum et talorum inveniunt Lydi i. 94. *n.*—Ludos gymnicos Perseo celebrant Chemmitæ Ægyptii ii. 91. *n.* Ludos Olympicos Græci faciunt, Xerxe invadente vii. 206. viii. 26.
Luna Spartanos impedit, quo minus Atheniensibus succurrant v. 106. Lunæ sacra faciunt Persæ i. 131. Libyes iv. 138.
Luna Persarum præses, *ex Magorum disciplina* vii. 37.
Lunæ festum ap. Ægyptios ii. 47.
Lupi formam semel quotannis adsumere Neuri perhibentur iv. 105. *n.* luporum sepultura ap. Ægyptios ii. 67.
Lutræ capiuntur ap. Gelonos iv. 109. Ægyptiis sacræ ii. 72.
Luxus Persarum ix. 80—82.
Lycæus Jupiter ap. Cyrenæos iv. 203.
Lycaretus, Mæandrii frater, Sami regnum adpetit iii. 143. Lemno a Persis præficitur v. 27.
Lycia, olim Milyas nominata i. 173. Lycii i. 28. ex Creta oriundi, olim Termilæ adpellati, a Lyco, Pandionis fil. nomen accipiunt i. 173. vii. 92. se a matribus nominant, non a patribus i. 173.—Lycii strenue pugnant adv. Harpagum i. 176. Dario tributum pendunt iii. 90. eorum in Xerxis classe armatura vii. 92.
Lycii arcus *memorantur* vii. 77. *cf.* *c.* 92. Lycii operis venabula *vid. adn.* *ad* vii. 76.
Lycidas, senator Athen., cum uxore et liberis lapidibus obruitur ix. 5.
Lycomedes, Æschreæ fil., vir strenuus, primus navem hostium capit ad Artemisium viii. 11.
Lycopas, Lacedæm., strenue ad Samum pugnat iii. 55.
Lycophron, Periandri fil., domo ejectus, et in Corcyram ablegatus, Corinthi tyrannidem repudiat; a Corcyræis interficitur iii. 50—53.
Lycurgus, vir int. Spartanos probatus, Leobotæ regis tutor, ab oraculo monitus leges fert Spartanis et ephoros instituit i. 65. ei templum dedicatum *c.* 66. *not.*
Lycurgus, Aristolaidæ fil., Atheniensis, factionis princeps contra Pisistratum i. 59.
Lycurgus, Amianti pater, Arcas vi. 127.
Lycus fl. Phrygiæ Colossis in urbe evanescit vii. 30.
Lycus fl. Scythiæ in Mæotin paludem se exonerat iv. 123.
Lycus, Anacharsidis avus iv. 76.
Lycus, Pandionis fil. a fratre Ægeo Athenis expulsus, in Termilas venit; ab eo Lycii nomen inveniunt i. 173. vii. 92.
Lydias fl. Bottiæam a Macedonia disterminat vii. 127.
Lydia, argenti ferax v. 49. auri ramenta e Tmolo habet i. 93. *cf.* v. 101. Lydi i. 28. olim Mæones vocati vii. 74. a Lydo Atyis fil. nomen i. 7. strenua gens, ex equis præcipue pugnant *c.* 79. 80. mercium institores, primi monetam procudunt i. 94. ludorum inventores *ibid.* eorum filiæ meretricantur omnes *c.* 93. leges Græcis similes *c.* 94. eodem modo, atque Græci, expiant i. 35. et fœdus pangunt *c.* 74.—priscum Jovis Carii templum cum Mysis et Caribus commune habent i. 171. in Umbriam coloniam ducunt i. 94. per quinque annos cum Medis bellum gerunt i. 74. 103. *vid.* Alyattes.—primas in oraculo consulendo partes a Delphensibus accipiunt i. 54. cum Persis pugnant ancipiti Marte *c.* 76. a Persis vincuntur *c.* 80. *vid.* Crœsus.—defectionem moliti a Cyro, monente Crœso, effeminantur i, 154—157. Dario tributum pendunt iii. 90. eorum in Xerxis exercitu armatura vii. 74.
Lydus, Atyis fil., a quo Lydi nomen invenerunt i. 7. vii. 74. frater Caris *nominatur* i. 171.
Lygdamis, Artemisiæ pater vii. 99.
Lygdamis, Naxius, Pisistrato mercenarios milites adducit i. 61. ab eo Naxum administrandam accipit *c.* 64.
Lynceus Chemmita fuisse dicitur ii. 91.
Lysagoras, Tisiæ fil., Parius vi. 133.
Lysagoras, Histiæi pater, Milesius v. 30.
Lysanias, e procis Agaristæ vi. 127.
Lysimachus, Aristidis pater viii. 79. 95.
Lysistratus, Atheniens. fatidicus viii. 96.

M.

Macæ, pop. Africæ iv. 175. v. 142.
Macednus pop. Pindum incolit i. 56. Macedna natio ex Pindo et Dryopide Peloponnesum ingressa viii. 43. *cf.* i. 56.
Macedonia, ἡ Μακεδονίς, vii. 127.
Macedonum reges Argivæ stirpis v. 22. viii. 137—139. Macedones a Mardonio Darii imperio subjecti vi. 44 *seq.* *vid.* Amyntas *et* Alexander.
Machinæ, quibus pyramides in altum exstruebantur ii. 125. machinæ, quibus pontes in Hellesponto intendebantur vii. 36. machinis et suffossis muris Miletum oppugnant Persæ vi. 18.
Machlyes, pop. Africæ iv. 178.
Macistius, Μακίστιος, *Græcis pronunciatur* Persa Masistius ix. 20. *n.*
Macistus, Minyarum opp. ab Eleis eversum iv. 148.
Macrobii Æthiopes iii. 17 *seqq. vid.* Æthiopes.
Macrones, pop. supra Thermodontem fl. ii. 104. iii. 94. eorum in Xerx. exercitu armatura vii. 78.
Mactorium, Siciliæ opp. super Gelam vii. 153.
Madyes, filius Protothyæ, Scyth. rex, in Asiam irrumpit i. 103.
Madytus, urbs Chersonesi vii. 33. ix. 120.
Mæander, fluvius tortuosus ii. 29. Magnesiam urbem lambit iii. 122. Marsyam fl. excipit v. 118. ejus fontes vii. 26. Mæandri campus i. 18. 161. ii. 10.
Mæandrius, Polycratis scriba iii. 123. Sami procurator iii. 142. et rex v. 27. cum Samiis de juris æqualitate constituenda frustra paciscitur, *etc.* Sparta a Cleomene ejicitur iii. 142—148.
Mæones olim nominati Lydi i. 7. vii. 74.
Mæones Cabelenses vocantur Lasonii vii. 77.
Mæotæ, οἱ Μαιῆται, supra Mæotin paludem iv. 123.
Mæotis palus, ἡ Μαιῶτις λίμνη, iv. 3. ἡ λίμνη Μαιῆτις, i. 104. iv. 57. 101. 120. mater Ponti *vocatur* iv. 86. Mæoticus fl. ὁ ποταμὸς Μαιήτης, *nominatur* Tanais iv. 45.
Magdolus, opp. in confinibus Ægypti et Syriæ ii. 159.
Magi, Medorum gens i. 101.
Magi Astyagi somnium interpretantur i. 107. cum eo de Cyro non interfecto deliberant *c.* 120. postea, Cyro rebellante, ab Astyage e palo suspenduntur *c.* 128.—Magi (*inter Persas*) multum differunt a sacerdotibus Ægyptiorum i. 140. Magi duo, alter procurator domus regiæ, contra Cambysen insurgunt iii. 61—63. (*qui moriens metuit, ne imperium iterum ad* Medos *redeat* *c.* 65. *cf.* i. 130.) at, fraude eorum detecta, a septem nobilibus Persis interficiuntur iii. 67—78. inde Magophonia festum a Persis celebratur *c.* 79.—Magi somnium Xerxis interpretantur vii. 19. Lunam Persis, solem Græcis futura significare docent vii. 37. ad Ilium heroibus parentant vii. 43. Strymoni fl. equos albos mactant vii. 113. ad Sepiadem Ventos placant incantationibus vii. 191.—Absque mago non fas est Persis sacra facere i. 132.
Magnesia ad Mæandrum fl. iii. 122. i. 161. *H.* 1.
Magnesia terra Macedoniæ vii. 176. 183. 193. Magnesiæ promontorium vii. 193.
Magnetes Europæ vii. 132.
Magnetes Asiam incolentes iii. 90.
Maleæ, Peloponnesi promont. i. 82. Malea iv. 179.
Malena opp. agri Atarnitidis vi. 29.
Males, Ætolus vi. 127.
Maliaca terra, ἡ Μηλὶς γῆ, vii. 198. viii. 31. Malienses Persis terram et aquam tradunt vii. 132. 196. 198. Maliacus sinus iv. 33.
Malleo ducta ex auro effigies vii. 69.
Mandane, Astyagis filia, Cambysi nuptum datur i. 107.
Mandrocles, Samius architectus iv. 87. monumentum ab eo positum iv. 88.
Maneros Ægyptiis Linus cantus nominatur i. 79.
Manes rex Lydiæ i. 94. iv. 45.
Mantinenses in Thermopylis vii. 202. ad Platæas post prœlium veniunt ix. 77.
Mantinea, urbs Arcadum iv. 161.
Mantyas et Pigres fratres, Pæones v. 12.
Mapen, Siromi fil., Tyrius vii. 98.
Maraphii, Persarum genus i. 125. Maraphius Amasis iv. 167.
Marathon locus Att. vi. 107. Marathonem occupat Pisistratus i. 62. Marathonia pugna vi. 111 *seq.*
Mardi pop. Persarum genus i. 125. (iii. 94. *olim; ubi rectius* Mares.) Mardus fuit Hyrœades i. 84.
Mardonius, Gobryæ fil., populare in Ioniæ civitatibus imperium instituit, Europam petit, et in Macedonia a Brigibus Thracibus cladem accipit vi. 43—45. ab imperio removetur *c.* 94. instigat Xerxem ad bellum Græcis inferendum vii. 5 *seq.* oratio ejus *c.* 9. universo pedestri exercitui præfectus *c.* 82. post pugnam ad Salaminem Xerxi suadet, ut in Asiam redeat viii. 100 *seq.* in Thessalia hybernat *c.* 113

seq. et oracula consulit *c.* 133 *seqq.* Alexandrum Macedonem cum pacis conditionibus Athenas mittit *c.* 136. *cf. c.* 141 *seqq.* Athenas iterum capit; et denuo, nuncio Salaminem misso, Athenienses ad societatem invitat ix. 1—4. Bœotiam petit et castra ad Asopum fl. ponit *c.* 12—15. occupatis Cithæronis faucibus, commeatus intercipit Græcorum *c.* 38 *seqq.* committit pugnam ad Platæas *c.* 49 *seqq. et* 59 *seqq.* ipse cadit *c.* 63 *seq.* ejus cadaver subreptum *c.* 84.—filius ejus Artontes *c.* 84.

Mardontes, Persarum dux vii. 80. classi relictæ præfectus viii. 130. cadit ad Mycalen ix. 102.

Mare ut fruatur natura sua, non patiuntur venti vii. 16. maris imperium primus Polycrates obtinere studet iii. 122. Mari taurum immolat Cleomenes vi. 76.

Marea, urbs Ægypti ii. 18. 30.

Mares quam armaturam in Xerxiano exercitu tulerint iii. 94. *n.* vii. 79.

Mariandicus sinus iv. 38. *n.*

Mariandyni, pop. iii. 90. a Crœso subacti i. 28.

Mariandynorum in Xerx. exercitu armatura vii. 72.

Maris fl. Scythiæ iv. 49.

Maron et Alpheus, Orsiphanti fil., strenue pugnant ad Thermopylas vii. 227.

Maronea, Græca urbs Thraciæ vii. 109.

Marsyas fl. Phrygiæ v. 119.

Marsyæ Sileni uter suspensus Celænis vii. 26.

Martis panegyris Papremi celebrata ii. 63. 64. ejus oraculum, in Ægypto *c.* 83. (*ap. Chalybes*) vii. 76.

Marti præcipua sacra faciunt Scythæ iv. 59 *seqq.* in singulis eorum præfecturis Martis templum iv. 62.

Mascames Dorisci præfectus vii. 105. laudatur *c.* 106.

Masistes, Darii filius, Xerxis exercitus imperator vii. 82. ix. 107. ejus et liberorum cædes ix. 113.

Masistius, *Græcis* Macistius, Μακίστιος, *dictus* ix. 20. equitatui præfectus cadit ad Platæas ix. 20. 24.

Masistius, Siromitris fil. vii. 79.

Maspii, Persarum genus i. 125.

Massages, Oarizi fil., dux Libyum vii. 71.

Massagetæ, pop. ferus et robustus i. 201. 215. eorum deus Sol i. 212. 216. mores *etc.* i. 216. uxores communes i. 216. iv. 172. senes immolant i. 216. Scythas Nomades sedibus expellunt iv. 11. Cyrum vincunt i. 214.

Maternum genus paterno nobilius apud Lycios i. 173.

Matiani montes i. 189. 202.

Matiani pop. i. 72. iii. 94. v. 49. 52. eorum in Xerxis exercitu armatura vii. 72.

Matris Dindymenæ fanum i. 80. Matri Deorum festum celebrat Anacharsis iv. 76.

Mater Ponti nominata palus Mæotis iv. 86.

Mausolus, pater Pixodari v. 118.

Maxyes Libyes iv. 191.

Mazares, Medus i. 156. Prienenses subigit i. 161.

Mecistes Adrasti frater v. 67.

Mecyberna, Græca urbs Thraciæ vii. 122.

Medea, Colchorum regis filia i. 2. vii. 62.

Medi iv. 37. 40. per vicos habitant i. 96. eorum diversæ gentes i. 101. olim Arii nominati, a Medea Colchica nomen invenerunt vii. 62. ab Assyriis deficiunt i. 95. Deiocem sibi regem constituunt i. 96—100. sub Phraorte rege Asiam subigunt *cap.* 102. sub Cyaxare bellum gerunt cum Lydis *cap.* 103. quo bello incidit solis defectus *c.* 73. 74. Asiæ imperium amittunt, Scythis irrumpentibus *c.* 104. Ninum, jam antea oppugnatam, capiunt, et Assyrios subigunt *cap.* 106. sub Astyage rege Persis succumbunt *c.* 130. postea deficiunt a Dario, at denuo subiguntur *ibid. cf.* Magi—Medorum in Xerxis exercitu armatura vii. 62. 86. Medi et Cissii in Thermopylis propulsati vii. 210.

Media partim montosa, partim plana i. 110.

Medicum imperium Haly fl. terminatum i. 72. Medorum nomen Græcis terrorem incutit vi. 112. Medorum idiomate canis Spaca nominatur i. 110.

Medici singuli singulorum morborum ap. Ægyptios ii. 84. oculorum medicum ab Amasi Cyrus petiit iii. 1. Ægyptii medici ap. Darium iii. 129. 132. medici Crotoniatæ et Cyrenæi inter Græcos inclaruerunt iii. 131. Democedes, medicus celeberrimus iii. 130 *seqq.* Medicamenta Græca leniora iii. 130.

Medimnus farinæ vi. 57. medimnus Atticus i. 192.

Mediterraneum mare, ἥδε ἡ θάλασσα, i. 1. *n. p.* 7. i. 185. *n.*

Megabates, expeditionis contra Naxios dux v. 32 *seqq.*

Megabazus, Megabatis fil., navalibus copiis præfectus vii. 97.

Megabyzus, *qui et* Megabazus *nominatur; cf. adn. ad* iv. 143. conjurationis in Magum particeps iii. 70. pro oligarchia constituenda sententiam fert *c.* 81. copiarum dux in Europa a Dario relictus, Hellespontiorum civitates subigit iv. 143. 144. Thraciam Persarum subjicit imperio v. 1 *seq.* Pæones Da-

rii jussu in Asiam transducit *c.* 14 *seq.* consilium dat Dario de Histiæo *cap.* 23.
Megabyzus *alius*, Zopyri fil., pedestri Xerxis exercitui præfectus vii. 82. postea in Ægypto dux adv. Athenienses iii. 160.
Megacles Alcmæonis fil., Pisistratum Athenis ejicit, at mox eum reducit, filiam ei elocans i. 59. 60. ex Attica profugit, Pisistrato tertio Athenis potito *c.* 61—64. *cf.* vi. 125. *ubi* Alcmæonis pater.
Megacles, Alcmæonis (ejus, qui Crœsi fuit familiaris) fil. superioris nepos, uxorem ducit Clisthenis filiam vi. 127—130.
Megacles, Hippocratis fil., hujus Megaclis nepos vi. 131.
Megacreon, Abderita, consilium civibus dat vii. 120.
Megadostes, Mascamis pater vii. 105.
Megapanus, Hyrcanorum dux vii. 62.
Megara, τὰ Μέγαρα: Megarica terra, ἡ Μεγαρὶς χώρη, ix. 14. Megarenses cum Atheniensibus bellum gerunt i. 59. fortiter pugnant ad Platæas ix. 21.
Megarenses, Siciliæ, a Gelone subacti vii. 156.
Megasidras, Doti pater vii. 72.
Megistias, vates Græcorum ad Thermopylas vii. 219. 221. ejus intrepidus animus *c.* 221. carmen epitaphium *c.* 228.
Mel ex palma confectum ap. Babylonios i. 193. ex myrica (tamarice) et tritico vii. 31. mellis magna copia ap. Gyzantes iv. 194.
Melampus, Amytheonis fil., Græcos Bacchi sacra et alia ex Ægypto accepta docuit ii. 49. regiam dignitatem ab Argivis postulat ix. 34.
Melampygus lapis vii. 216.
Melanchlæni pop. iv. 20. 102. eorum mores *c.* 107.
Melanippus, Astaci fil., ejus fanum Sicyone v. 67.
Melanippus, Alcæi sodalis, Mitylenæus v. 95.
Melanopus, Ithagenis fil. *H.* 1.
Melanthius, Athen. dux viginti navium v. 97.
Melanthus, Codri pater i. 147. rex Athen. v. 65.
Melas fl. Thessaliæ vii. 198.
Melas sinus vi. 41. et fluvius ejusdem nominis in Thracia vii. 58.
Meles, rex Sardium i. 84.
Meles fl.; unde Melesigenes adpellatus Homerus *H.* 3.
Melibœa, urbs vii. 188.
Melienses *vid.* Maliaca terra.
Melii cum Græcis militant viii. 46. genus a Lacedæmone derivant *c.* 48.
Melissa, Periandri uxor iii. 50. v. 92.
Membliarus, socius Cadmi iv. 147.
Memnonia, regia Pers. v. 53. Susa nominatur τὸ ἄστυ Μεμνόνιον, *c.* 54. et Memnonia Susa vii. 151.
Memphis, urbs Ægypti ii. 3. 10. a Mene primum condita; ejus situs ii. 99.
Menares, Leotychidis pater vi. 65. 71. viii. 131.
Mendacium dicere ap. Persas turpissimum i. 138. *at cf.* iii. 72. *ubi* Otanes *disputat.*
Menda, opp. Pallenæ vii. 123.
Mendes *lingua Ægyptiaca* Pan *et* Hircus *vocatur* ii. 46.
  Mendetis templum ii. 42.
Mendesium ostium Nili ii. 17.
Mendesia Ægypti præfectura ii. 42. 46. Calasiribus adsignata ii. 166.
Mendesii oves immolant, capris abstinent, et qua causa ii. 42. 46.
Menelaus Helenam recipit in Ægypto ii. 119.
Menelaius portus iv. 169.
Menes primus in Ægypto regnasse fertur ii. 4. 99.
Menestheus, dux Athen. *H.* 28.
Menius Eurydamæ frater vi. 71.
Mensa solis ap. Æthiopes iii. 18. 23.
Mensis intercalaris i. 32. *n.* ii. 4. *n.*
Mentes, navicularius *H.* 6. 7. laudatus ab Homero *H.* 26.
Mentor, Ithacensis, ægrum Homerum sedulo curat *H.* 7. ab Homero laudatus *H.* 26.
Merbalus, Aradius vii. 98.
Mercatura *vid.* Negotiatio.
Mercurii statua porrectum veretrum habens ii. 51. ejus templum Bubasti urbe ii. 138. Mercurium maxime colunt Thraces v. 7.
Meretrices Naucraticæ ii. 135. nobiles meretrices ap. Græcos: Rhodopis et Archidica *ibid.*
Mermnadæ quomodo regnum Lydiæ obtinuerint i. 7. 14.
Meroë, metropolis Æthiopum ii. 29.
Mesambria, opp. Thraciæ iv. 93. vii. 108. a Calchedoniis conditum vi. 33.
Messana, *olim* Zancla, opp. Siciliæ vii. 164.
Messapii Iapyges, Cretensium colonia in Italia vii. 170.
Messeniorum bellum cum Spartanis ix. 35. *n.* 64.
Metapontini in Italia, de Aristea narrant iv. 15.
Methymnæ, in Lesbo, Æolensium civitas i. 151.
Metiochus, Miltiadis fil., captus vi. 41.
Metrodorus Proconnesius iv. 138.
Micythus, Anaxilai minister, Rhegium administrat, et multas Olympiæ statuas dedicat vii. 170.
Midas, Gordiæ fil., rex Phrygiæ i. 14. 35.

H. 11. apud Delphos donaria et regiam sellam dedicat i. 14. ejus sella regia *ibid.*

Midæ horti in Macedonia; ubi rosæ nascuntur memorabiles viii. 138.

in Midam epigramma Homeri *H.* 11.

Miletus, Ioniæ civitas i. 142. universæ Ioniæ princeps v. 28. a Neleo, Codri fil. condita ix. 97. a Gyge bello pressa i. 14. ab Ardye invasa i. 15. cum Alyatte bellum diuturnum gerunt Milesii i. 17—19. dein pacem iis conciliat Periander, et componit Thrasybulus i. 20—22. fœdus cum Cyro pangunt i. 143. 169. eorum res componunt Parii v. 28. 29. Milesius Aristagoras rebellionis Ionicæ auctor v. 36. *cf. c.* 30 *seqq.* Caribus auxilio veniunt contra Persas, et magnam cladem accipiunt v. 120. Histiæum redeuntem non recipiunt vi. 5. Miletum oppugnant Persæ *c.* 6 *seqq.* et capiunt *c.* 18 *seqq.* Milesii capti ad Rubrum mare deducuntur *c.* 20—Milesiorum colonia Istria, Borysthenitarum urbs ii. 33.

Militaris res, primum a Cyaxare melius instituta i. 103. ap. Persas vii. 81. ap. Ægyptios ii. 165 *seq. cf. c.* 141. Militaris disciplina ap. Persas v. 33. vii. 223. *coll. c.* 103. ix. 16. 25. (iv. 84. vii. 39.) *cf.* i. 84. iii. 25. ix. 85. *et* 90. *coll.* iii. 154. *et* i. 136.—Militaris exercitatio navium a Dionysio Phocæensi instituta vi. 12.—Militibus ante pugnam tessera data ix. 98.

Milo, Crotoniates luctator iii. 137.

Miltiades, Cypseli fil., Cimonis frater uterinus vi. 38. *cf.* c. 103. in Chersonesum, a Doloncis sibi traditam, coloniam Athen. ducit vi. 34—36. captus a Lampsacenis dimittitur, minitante Crœso *c.* 37. sine liberis obit *c.* 38.

Miltiades, Cimonis fil., fratris Miltiadis τοῦ κτίστου, Chersonesi imperium suscipit, mortuo Stesagora fratre vi. 39. Lemnum in Atheniensium redigit potestatem vi. 137. 140. Ionibus ad Istrum consilium dat, ut pontem solvant iv. 137. e Chersoneso profugit, Scythis irrumpentibus vi. 40. iterum fugit Phœnices, Persar. socios, et Athenas navigat *c.* 41. *cf. c.* 33 *seq. et* 104. ibi imperator Atheniensium electus *c.* 104. pugnæ ad Marathonem præest *cap.* 109 *seqq.* in Parum ins. expeditionem suscipit, malo successu *c.* 132—135. domi accusatus, pecunia mulctatur, at mox obit supremum diem *c.* 136.

Milyas, Asiæ regio, a Lyciis postea habitata i. 173. Milyæ Solymi dicti *ibid.* iii. 90. Milyarum in Xerx. exercitu armatura vii. 77.

Mimas mons *H.* 17.

Minæ duæ pretium captivi v. 78. vi. 79.

Minerva, Neptuni filia et Tritonidis, a Jove adoptata perhibetur iv. 180. cum Neptuno de dominio terræ Atticæ contendit viii. 55. Minervæ Aleæ templum Tegeæ i. 66. ix. 70. Assesiæ templum ab Alyatte incensum i. 19. postea duo restituta ad Assesum i. 22. Crastiæ a Dorieo dedicatum v. 45. Minerva urbis præses, ἡ Ἀθηναίη Πολιὰς, Athenis v. 82. Minervæ templum in aree Athen. Doriensibus intrare nefas v. 72. Ἀθηναίης Πολιούχου templ. in Chio ins. i. 160. Minervæ Pallenidos templ. ad Marathonem i. 62. Pronææ templ. Delphis i. 92. *n.* viii. 37. *n.* 39. Sciradis templ. in Salamine viii. 94. Minervæ templ. Sigei v. 95.—Minervæ Iliadi mille mactat boves Xerxes vii. 43.—Minervæ oraculum ap. Ægyptios ii. 83. templum in Sai opp. propylæis instructum ii. 175. Minervæ inaurata statua ab Amasi Cyrenen missa, et duæ lapideæ Lindum ii. 182. Minervæ sacerdos femina ap. Pedasenses barbam emittit i. 175. viii. 104.—Ægides, quibus Minervæ imagines instruuntur, ex Libya acceperunt Græci iv. 189.—Minervæ festum ap. Ausenses, quo virgines invicem pugnant iv. 180. ap. Nomades Libyes iv. 189.

Minoa, Selinusiorum colonia v. 46.

Minos Cnossius maris imperium obtinet iii. 122. *n.*

Minos *et* Sarpedon, Europæ filii de regno in Creta dissident i. 173. Minois cædes in Sicilia perpetrata vii. 169. *n.* 170.

Minyæ, Argonautarum nepotes, Lemno a Pelasgis ejecti, Spartæ mulierum dolo e carcere liberantur iv. 145. 146. *cf. adn.* Minyæ Orchomenii, Ionibus admixti i. 146.

Mitra Venus Persis i. 131.

Mitradates, pastor, Cyrum morte destinatum servat i. 110. 111.

Mitrobates, Dascylei præfectus iii. 120. ab Orœte Sardium præfecto interficitur iii. 126. 127.

Mitylene, Æolensium civitas ii. 178. Mitylenæi de Sigeo cum Atheniensibus bellum gerunt v. 94.

Mnesarchus, Pythagoræ pater iv. 95.

Mnesiphilus Atheniensis bene Themistoclem monet viii. 57 *seq.*

Mœnia lignea Budinorum iv. 108. 123. *cf.* Muri.

Mœris, Ægyptiorum rex ii. 13. ejus præclara opera *c.* 101.

Mœridis lacus ii. 4. 69. 148. ejus descriptio ii. 149. *cf.* iii. 91.

Molœis fl. Bœotiæ ix. 57.

Molossi, pop. i. 146. vi. 127.
Molpagoras, Aristagoræ pater v. 30.
Momemphis, urbs Ægypti ii. 163.
Monarchiæ commoda et incommoda iii. 80. 82.
Moneta ex plumbo deaurata iii. 56.
Monolitha ædes ii. 155. *n.* 175.
Mons Arabicus ii. 8. 124. mons ingens eversus indagandis metallis vi. 47.
Mophi, mons Ægypti ii. 28.
Moræ utilitas vii. 10.
Morbus femineus Scythas invadit i. 105. morbo sacro laborat Cambyses iii. 33. morborum præcipua causa ii. 77. morborum singulorum medici ap. Ægyptios ii. 84. morborum curatio ap. Babylonios i. 197. morbos plurimos Tearus fl. sanare valet iv. 90—*vid.* Medicina.
Mors optimum homini contingit i. 31. optatissimum perfugium ærumnosæ vitæ vii. 46.
Mortuos parentes honoris causa comedunt Issedones iv. 26. et Calatiæ Indi iii. 38. mortuos terra condunt Scythæ iv. 73. et Getæ v. 4. Frausi cum lætitia *ibid.* melle condunt Babylonii i. 198. mortuos sedentes sepeliunt Nasamones iv. 190. mortuorum sepultura ap. Ægyptios ii. 86—88. *vid.* Cadaver *et* Sepultura.—Mortui simulacrum in conviviis Ægyptiorum ii. 78.
Morum vis iii. 38.
Moschi pop. iii. 94. eorum in Xerxis exercitu armatura vii. 78.
Mosynœci pop. iii. 94. eorum in Xerxis exercitu armatura vii. 78.
Mula mulum duplex genitale habentem peperit vii. 57. mula parit iii. 153. *cf.* *c.* 151. muli non gignuntur in Eleo agro iv. 30. mulorum species Scythis horrenda iv. 129.
Mulier, tunicam exuens, simul verecundiam exuit i. 8. *cf.* *c.* 10.—mulieres non omnes pariunt expleto decimo mense vi. 69.—mulierum artes dolosæ in regia aula i. 11—13. iii. 67—69. 134. vii. 3.—mulieres Argivæ matrem pios habentem filios prædicant i. 31. mulieris, quæ non nisi cum suo marito concubuerat, urina Pheroni regi visus restitutus ii. 111.—mulier ex deformissima formosissima facta vi. 61.—mulier semivipera ex Hercule tres concipit filios in Scythia iv. 9.—mulieres, quæ oraculum in Græciam intulerunt, columbæ vocatæ ii. 56. 57.
mulieres ap. Ægyptios virorum opera faciunt ii. 35. mulieres laboriosæ Pæonum v. 12. 13.—ap. Issedones æquam cum viris potestatem habent iv. 26.—ap. Zaueces currus aurigantur in bellum iv. 193. mulieres super mariti tumulum jugulantur ap. Thraces v. 5. *n.* mulieribus ap. Gindanes honori est cum viris quam plurimis concubuisse iv. 176. mulieres promiscue cum viris coëunt ap. Massagetas i. 126. *vid.* Concubitus.—mulieres ap. Babylonios semel in Veneris templo cum viro peregrino concumbunt i. 199.—mulieres ap. Babylonios et Venetos in matrimonium a præcone venduntur i. 196.—mulieres in convivia adducere, Persis est mos v. 18.
mulieres fuso et colo, nec vero exercitu donandæ iv. 162. *ap.* Persas *vero alius mos* ix. 109.—mulier vocari, Persis maximum opprobrium ix. 107. *cf.* *cap.* 20. *et* viii. 88.
mulierum mutui raptus inimicitiarum inter Græcos et Asiæ populos prima origo i. 1—5. *cf.* iii. 134. ob mulieres bellum Persarum adv. Ægyptum commotum iii. 1—3. mulieres Atheniensium Braurone rapiunt Pelasgi iv. 145. et postea in Lemno interficiunt vi. 138.—Lemniorum mulieres maritos suos necant vi. 138.—mulieres Babyloniorum strangulatæ ne frumentum absumerent iii. 150. *cf.* *c.* 159. mulieres a vicinis populis Babylonem missæ, Darii jussu *c.* 159. mulieribus Barcæorum mammæ præsectæ a Pheretima iv. 202.—mulieres stuprando extinctæ viii. 33.
mulieres Atticæ vestimentum permutant v. 87. Corinthiæ ornatu et vestimentis exutæ v. 92. Ægyptiacæ unam habent vestem ii. 36. Libyssæ mulieres vesti circumjiciunt thoraces ex pelle caprina iv. 189. *n.* ap. Gindanes fascias plurimas gestant iv. 176.
mulieres virili virtute viii. 88. *cf.* i. 184 *seq.* ii. 100. vii. 99.
mulieris simulacrum aureum Delphis a Crœso dedicatum i. 51. Darii mulieris effigies aurea malleo ducta vii. 69. muliebria pudenda a Sesostre columnis insculpta ii. 102.
mulieres Argivorum furore correptæ ix. 34. mulieres Atheniensium Lycidis uxorem et liberos lapidibus obruunt ix. 5.
Multos decipere facilius est quam unum v. 97.
Mumiæ *cf.* Cadaver.
Munychia viii. 76.
Mures Africani bipedes iv. 192. *n.* mures auxilio veniunt Sethoni in bello contra Sanacharibum ii. 141.
Murichides, Hellespontius ix. 4.
Muri lignei Budinorum iv. 108. 123. ligneo muro sepiunt Persæ castra ix. 65. 70. in oppugnandis muris Athenienses periti ix. 70. *cf.* *c.* 102. Murus ligneus in oraculi responso vii. 142. 143. viii. 51.
Musæus, oracula edit viii. 96. ix. 43. ejus vaticinia corrumpit Onomacritus vii. 6. *cf.* *adn.*

Musici Argivi primarii iii. 131.
Mustelæ Libycæ iv. 192. *adn.*
Mycale promontorium i. 148. vi. 16. vii. 80. ix. 90. 96. Mycalæ cacumina ix. 104. 107. pugna ad Mycalen ix. 98. 104.
Mycenæi Heraclidas in servitutem redigere tentant ix. 27.
Mycenæi ad Thermopylas vii. 202.
Mycerinus, rex Ægypti, filiam suam in bove lignea deaurata sepelit; vitæ spatium ab oraculo sibi definitum duplicare studet; ejus pyramis ii. 129—134.
Myci, pop. iii. 93. Mycorum in Xerxis exercitu armatura vii. 68.
Myconus, ins. prope Delum vi. 118.
Myecphoritana præfectura in Æg. ii. 166.
Mygdoniam a Bottiæide Axius fl. disterminat vii. 123. *cf.* c. 127.
Mylasa opp. τὰ Μύλασα, (*vid. Var. Lect.*) ubi priscum Jovis Carii templum i. 171. Mylassensis, *fuit* Heraclides v. 121. Oliatus tyrannus captus v. 37.
Myndia navis v. 33.
Mylitta Assyriis Venus *adpellata* i. 131. ejus cultus in templo Babylonico c. 199.
Myrcinus, urbs Edonum v. 11. 23. *et* 124.
Myriades singulæ in Persico exercitu numeratæ vii. 60.
Myriandricus sinus iv. 38.
Myrina, Æoliæ civitas i. 149.
Myrinæi in Lemno vi. 140.
Myrmex, *i. e.* Formica, scopulus inter Sciathum ins. et Magnesiam vii. 183.
Myron, avus Clisthenis vi. 126.
Myrrha vulnera curantur vii. 181.
Myrsilus *aliàs* Candaules *dictus* i. 7.
Myrsus, Candaulis pater *ib.*
Myrsus, Gygis filius nuncius mittitur Samum iii. 122. periit ad Pedasum v. 121.
Mys, Europæus, a Mardonio missus ad oracula consulenda viii. 133—135.
Mysi et Teucri ante Trojana tempora expeditionem faciunt vii. 20. cum Lydis et Caribus Jovis Carii templum commune habent i. 171. a Crœso subacti i. 28. Dario tributum pendunt iii. 90. per Mysiam agmen ducit Xerxes vii. 42. eorum in Xerx. exercitu armatura vii. 74.—Mysiæ opp. Cios v. 122. et Atarneus i. 160.
Mysteria Cabirorum ii. 51. iii. 37. Ægyptiorum ii. 171. Eleusinia viii. 65.
Mytilene, urbs Lesbi i. 160. *vide Var. Lect. et not. et cf.* Mitylene.
Myus, urbs Ioniæ i. 142. v. 36. Myusii in Ionum classe ad Miletum vi. 8.

N.

Naparis Scythiæ fl. iv. 48.
Nasamones, pop. Libyæ ii. 32. eorum mores iv. 172. 190.
Nascentium deploratio apud Thrausos v. 4.
Natalis dies *vid.* Dies.
Natho, insula Ægypti ii. 165.
Natron ii. 86. *n.*
Naturæ solertia iii. 108.
Naucrari, magistratus Athen. v. 71. *cf. adn.*
Naucratis, celeberr. Ægypti emporium ii. 97. Græcis ab Amasi habitandum datum c. 178. 179. Naucráticæ meretrices ii. 135.
Naves olim minio omnes tinctæ iii. 58. naves transvehendis equis vi. 48. vii. 97. navis insigne Artemisiæ reginæ viii. 88. Phœnicum iii. 37. Samiorum iii. 59. navis armatura apud Chios vi. 15. ap. Persas vii. 184.—Quinqueremis sacra apud Athenienses vi. 86. Sidoniam semper navem Xerxes conscendit vii. 100. 128. et Phœnissa navi conscensa in Asiam trajicit viii. 118.—Sidoniæ naves et Halicarnassensium præstantissimæ in Xerxis classe vii. 99. numerus navium Persarum vii. 89 *seqq.* Græcorum ad Artemisium et Salaminem viii. 1. *n.* 14. 44. 48. *ubi vid. adn.*—naves quinis drachmis commodatæ vi. 89.—Navigia Armeniorum ex corio confecta in Euphrate fl. i. 194. naves onerariæ ex spina arbore ap. Ægyptios ii. 96. navigia ex uno genere arundinis apud Indos iii. 98.
Naufragium Persarum ad Athon montem vi. 44. ad Eubœam viii. 12 *seq.* naufragi immolantur a Tauris iv. 103.
Navigatio diurna septuagies mille orgyarum iv. 86. *adn.* Navigationes longæ iii. 115. a Phœnicibus institutæ i. 1. qui Africam circumnavigant jussu Neconis Ægypti regis iv. 42. *qui triremes et in boreali et in Arabico sinu ædificari jubet* ii. 159.—longæ navigationes Carthaginiensium iv. 43. *cf.* c. 196. Phocæensium i. 163. *de iis cf. adn. ad* i. 166, 9.—Scylax Caryandensis Indiam circumnavigat iv. 44. Sataspem Persam Africam circumnavigare jubet Xerxes iv. 43.—Navigatio in Nilo adverso flumine ii. 96. *cf.* c. 29 *seq. ubi* iter *describitur* ab Elephantine *urbe* Meroën *usque* Æthiopum metropolin *et* Asmach.—navigatio adverso flumine Euphrate nulla i. 194.—*In navigatione* bolidem *usurpant* ii. 5. 28.
Naumachiæ spectaculum a Xerxe institutum vii. 44.
Nauplius ager vi. 76.
Naustrophus, pater Eupalini iii. 60.
Naxus ins., Cycladum maxima, a Pisistrato subacta i. 64. *Darii ætate* omnes

insulas opulentia superat v. 28. Naxii Siciliam incolentes ab Hippocrate victi vii. 154. Iones Naxii Athenis oriundi viii. 46. Naxios exules Aristagoras in patriam restituere conatur; inde Ioniæ turbarum initium v. 30 *seqq.* insula a Persis capta vi. 96. Naxiæ naves a Medis ad Græcos transeunt viii. 46.
Neapolis Pallenæ vii. 123.
Neapolis Ægypti ii. 91.
Necessitatis numen viii. 111.
Necos, pater Psammitichi, a Sabacone interfectus ii. 152.
Necos, rex Ægypti, Psammitichi fil., fossam ducit in Erythræum mare, et Phœnices emittit ad Africam circumnavigandam ii. 158. iv. 42. triremes ædificari jubet, Cadytin Syriæ capit *c.* 159.
Necyomantium Thesprotiæ v. 92. 7.
Negotiationis veteris vestigia nonnulla: *Merces* Ægyptiæ *a* Phœnicibus *ab antiquissimis temporibus in* Græciam *advectæ* i. 1. *cf.* v. 58. *et* ii. 49. *iidem in* Græciam *ex* Arabia thus, myrrham, cinnamomum *et* ladanum (*cf. c.* 112.) *important* iii. 107. *et* 111.—*Ex* Ponto *in* Æginam *et* Peloponnesum *advehitur* frumentum vii. 147. *cf.* iv. 17. *ubi* Scythæ aratores frumentum *serunt* vendendi *causa. In* Borysthenis emporio *per septem interpretes negotia sua peragunt* Scythæ iv. 24.—*Ab* extrema Europa *Græcis* stannum *venit et* electrum iii. 115. *Ex* Tartesso, *quam* Phocæenses *Græcis ostenderunt* i. 163. *Colæus* Samius *post Sostratum* Æginetam *maximas divitias retulit* iv. 152. *Corobius* Cretensis *Theræos in* Libyam *ducit et* Plateam *ins.* iv. 151.—Carthaginienses *in Africæ regione extra* Herculis columnas *sita taciti merces suas auro permutant* iv. 196. *cf. c.* 195. *Via publica, qua* mercatorum societates *media* Africæ *deserta paragrant, describitur* iv. 181—185.—*Cambysis ætate* Græci *frequentes in* Ægyptum *veniunt* negotiandi *causa* iii. 139. ubi Naucratin habent emporium ii. 178. *adn. cf. c.* 179. *coll. c.* 154. *ubi* Ionum Carumque castra *ad Pelusium Nili ostium; et* Interpretum *origo narratur; cf. c.* 164. *et adn. p.* 397. Linum *Græcis ex* Ægypto *adfertur* ii. 105. *cf. c.* 35. *et* iii. 46. *et* byblos *s.* papyrus v. 58. Vinum *ex* Græcia *et* Phœnicia in Ægyptum (*cf.* ii. 77.) *doliis figlinis invehitur* iii. 6. —Palmeum vinum *et alias merces* Armenii Euphrate *fl.* Babylonem *devehunt* i. 194.—Sardes *et* Ephesum *pueri forma præstantes* castrandi *mittuntur, quippe* Persis *magno in pretio* viii. 105. iii. 49 *cf.* vi. 32.—Linum Colchicum *a Græcis nominatur* Sardonicum ii. 105.—*Vid.* Navigatio.
Neleus, Codri fil., Miletum condit ix. 97. Neleidæ v. 65.
Neocles, Themistoclis pater vii. 173.
Neon, Νέων, opp. Phocidis viii. 32. 33.
Neotichos, Νέον τεῖχος, Æolum civitas i. 149. Cymæorum colonia *H.* 9. 10.
Neptunus, terræ quassator, Thessaliæ montes rumpit vii. 129. *n.* cum Minerva de dominio Atticæ contendit viii. 55. cognomen Servatoris accipit vii. 192. *n.*—Ægyptiis incognitus, a Libybus semper cultus ii. 50. Nomades Libyes Neptuno sacrificant iv. 188.—Neptunus Scythis Thamimasadas iv. 59.—Neptunus Heliconius i. 148. *n.* Neptuni templum ad Potidæam viii. 129. ara in Isthmo viii. 123. ænea statua septem cubitorum ix. 81.
Nereidibus sacrificant Magi vii. 191.
Nestus, fl. Thraciæ per Abdera fluens vii. 109. 126.
Nestor, pater Pisistrati v. 65.
Neuri, pop. Scythicus; eorum mores iv. 17. 105. eorum terra, ἡ Νευρὶς γῆ, iv. 51.
Nicander, rex Spartæ viii. 131.
Nicandra, Dodonæorum sacerdos ii. 55.
Nicodromus, Cnœthi fil., Ægineta vi. 88.
Nicolaus, Bulidis fil., Lacedæmoniorum legatus vii. 137.
Niger sinus *vid.* Melas.
Nilus, Ægypti fluvius; de ejus natura et annui incrementi causa *disputat Herodotus* ii. 19—25. auras cur non spiret ii. 27. *cf. c.* 19. de ejus fontibus *c.* 28. *et Nasamonum narratio c.* 32—34. *cf.* iv. 53. ejus cursus et septem ostia *c.* 17. 29. 31. supra Elephantinen scopulosus ii. 29. cum Istro comparatur ii. 26. iv. 50. terminus Asiæ et Africæ iv. 45. *cf.* ii. 16.
Ninus, Assyriorum urbs, ad Tigrin fl. i. 193. ii. 150. subacta a Nitocri regina i. 185. eam Cyaxares obsidet i. 103. et expugnat i. 106. Niniorum porta, vel Ninia porta Babylonis urbis iii. 155.
Nipsæi Thraces iv. 93.
Nisæa, opp. Megarensium i. 59.
Nisæi equi, *a Mediæ campo* Nisæo *nominati* iii. 106. vii. 40.
Nisyrii vii. 99.
Nitetis, Apriæ regis filia iii. 1.
Nitocris, regina Babylonis; ejus egregia monumenta; Ninum opp. capit i. 185 *seq.* ejus sepulcrum cum dolosa inscriptione *c.* 187.
Nitocris, Ægyptiorum regina ii. 100.
Nitri vis medica ii. 86. *cf. adn.*
Nix *vid.* Plumæ.
Noës fl. Thraciæ Istro miscetur iv. 49.
Nomades Scythæ Cimmerios sedibus expellunt i. 15.

Nomades Libyes iv. 187.
Nomades Sagartii, pop. Persicus vii. 85.
Nonacris, opp. Arcadiæ vi. 74.
Nothon, Æschinis pater vi. 100.
Notium, opp. Æol. i. 149.
Novus murus, *vid.* Neotichos.
Novem-fontes Atticæ vi. 137.
Novem-viæ Edonorum vii. 114.
Nox repente facta in pugna Lydorum et Medorum i. 74. 103. Xerxe Sardibus versante, nox medio die exstitit vii. 37. noctes in dies commutatæ a Mycerino rege ii. 133.
Nudium opp. Minyarum, ab Eleis eversum iv. 148.
Numerus totius Xerxis exercitus vii. 185. 186. pedestrium copiarum initus vii. 81. navium classiariorumque vii. 184 *seq.* Græcorum ad Platæas ix. 30. Persarum Mardonii imperio subjectorum ix. 32.
Numi primum a Lydis cusi i. 94. Numariam legem fert Darius iii. 89. *cf.* iv. 166. numi ex plumbo a Polycrate deaurati iii. 56. pecuniæ inopia in Ægypto ii. 136.
Nuncius ad Zalmoxin deum a Thracibus missus iv. 94. nuncius occulte missus ab Harpago ad Cyrum i. 123. 124. ab Histiæo ad Aristagoram v. 35. a Demarato ad Lacedæmonios vii. 239. *vid.* Epistola.—Nunciorum Persicorum institutum viii. 98.
Nymphodorus, Pythæ f. Abderita vii. 137.
Nysa Æthiopiæ opp. ii. 146. iii. 97. *cf.* iii. 111.

O.

Oarizus, pater Massagis vii. 71.
Oarus fl. in Mœotin paludem se exonerat iv. 123.
Oasis, opp. Libyæ iii. 26.
Obelisci saxei in Solis templo a Pherone dedicati ii. 111. obelisci ingentes in Minervæ templo Saitano ii. 170. *vid.* Sculptura.
Oceanus fl. terram circumfluit iv. 8. 36. *fabulosum putat Herodotus* ii. 23.
Octamasades Scylam fratrem regem Scyth. occidit iv. 80.
Oculos in pectore habent acephali iv. 191. oculorum medicus Ægypt. optimus iii. 1.
Ocytus, Adimanti pater viii. 5. 59.
Odomanti, pop. Pæoniæ v. 16. vii. 112.
Odrysæ, pop. Thraciæ, ad Artiscum fl. habitant iv. 92.
Œa, locus ins. Æginæ v. 83.
Œbares, Darii equorum custos, cujus callido commento rex evasit Darius iii. 85 *seq.*
Œbares, Megabazi fil., Dascilei præfectus vi. 33.
Œdipus, Laii fil. v. 60. Œdipodis Furiis templum dedicatum Spartæ iv. 149.
Œnoë, Atticæ pagus extremus versus Bœotiam v. 74.
Œnone, pristinum nomen Æginæ ins. viii. 46.
Œnotria terra, *in Italia;* opp. Velia ibi a Phocæensibus conditum i. 167.
Œnussæ insulæ i. 165.
Œobazus, Persa, militiæ missionem petit Dario pro filiis iv. 84.
Œobazus, Siromitris pater vii. 68.
Œobazus, Persa, Sesti deponit pontium armamenta ix. 115. a Thracibus interficitur *c.* 119.
Oëroë, ins. *Asopi filia nominata* ix. 51.
Œtæi montes ad Thermopylas vii. 217.
Œtosyrus, Apollo ap. Scythas iv. 59.
Oiolycus (*i. e. Ovilupus*) unde nomen acceperit i. 149.
Oior *Scythis* virum *significat; unde eis* Oiorpata *nominatæ* Amazones iv. 110.
Olbiopolitæ *vid.* Borysthenitæ.
Oleæ solis quondam Athenis exstitisse feruntur v. 83. olea cremata in arce Athen. revirescit viii. 55. oleaginea corona Olympiorum præmium viii. 26.
Olen, Lycius, vetus poëta iv. 35. *n.*
Olenus, Achæorum opp. i. 145.
Oliatus, Mylassensis, Ionum tyrannos dolo capit v. 37.
Olophyxus, opp. in Atho monte vii. 22.
Olorus, rex Thraciæ vi. 39. 41.
Olympia, opp. Elidis v. 22. ii. 160. ibi ex victimis responsa dei petuntur viii. 134. Olympii Jovis templum ii. 7. ejusd. statua ænea ix. 81.—Ibi Olympios ludos agunt Græci viii. 26. *cf.* vii. 206. ad quos soli Græci admittuntur v. 22. *cf.* ii. 160. *ubi Ægyptiorum judicium.* Certaminis præmium oleæ corona viii. 26.
Olympionicæ *nominantur* Philippus Crotoniata v. 47. Cylon Atheniensis v. 71. Demaratus, rex Spart. vi. 70. Alcmæon vi. 125. Miltiades ὁ κτίστης, vi. 103. *et frater ejus* Cimon *ter* vi. 103.—*Agonothetas sedibus pellit* Phidon vi. 127.
Olympias, festum vii. 206. τὰ Ὀλύμπια, viii. 26.
Olympiodorus, Lamponis fil. ix. 21.
Olympus, Mysiæ mons i. 36. 43. *ab eo* Mysi Olympieni *vocati* vii. 74.
Olympus, mons Thessaliæ i. 56. vii. 128. 129. Olympicæ fauces vii. 172.
Olynthus, Græca civitas ad Thermæum

sinum, Sithoniæ regionis vii. 122. expugnata ab Artabazo viii. 127.
Omyretis filia *H.* i.
Oneatæ, (*i. e.* Asinarii) tribus Sicyoniorum v. 68.
Onesilus, Chersidis fil., Gorgum fratrem Salamine Cypri excludit; Cypriis auctor, ut deficerent a Medis, Amathuntem frustra obsidet v. 104. *cf. c.* 108. a Persis prœlio interficitur, strenue pugnans *cap.* 110—113. ejus caput super Amathuntis portas suspensum; mox vero ut heros colitur *c.* 114.
Onetas, Phanagoræ fil. vii. 214.
Onochonus, Thessaliæ fl. vii. 129. Xerxis exercitui defecit vii. 196.
Onomacritus, Musæi vaticiniorum corruptor, Athenis ejectus vii. 6.
Onomastus, Eleus, e procis Agaristæ vi. 127.
Onuphitana præfectura Ægypti ii. 166.
Ophryneum, opp. Troadis terræ vii. 43.
Opifices in honore ap. Corinthios ii. 167.
Opis virgo Hyperborea iv. 35.
Opis, opp. ad ostia Tigris i. 189.
Opœa, uxor regis Scylæ iv. 78.
Opuntii Locri vii. 203.
Oraculum Abis spoliatum viii. 33. Ammonis in Libya i. 46. ii. 18. ejus origo ii. 55. Amphiarai i. 46. viii. 134. Apollinis Ismenii i. 52. Ptoi Thebis viii. 135. Bacchi ap. Satras vii. 111. Branchidarum i. 46. 92. 157 *seq.* ii. 159. v. 36. Delphicum *verax repertum a Crœso* i. 46—48. *corruptum ab Alcmæonidis* v. 63. *n. cf. c.* 90. *a Cleomene Spartanorum rege* vi. 66. Didymis (*vid.* Branchidæ) a Persis exspoliatum vi. 19. Dianæ ap. Ægyptios ii. 83. Dodonæum, omnium vetustissimum ap. Græcos i. 46. ii. 52. ejus origo ii. 54—57. Herculis ap. Ægyptios ii. 83. Latonæ in Buto opp. ii. 155. *cf. c.* 83. *et* 111. 133. *et* 152. Martis ap. Ægypt. ii. 83. (*ap. Chalybes*) vii. 76. Minervæ ii. 83. Pataris Lyciæ opp. i. 182. Thebis Ægyptiis ii. 56. *cf.* i. 182. Trophonii i. 56. viii. 134. Oraculum per mortuorum evocationem in Thesprotia v. 92, 120.—Oracula Ægyptiorum ii. 83. *cf.* 152. *et* 155.—De Oraculis quid sentiat Herodotus viii. 77.—
Oracula ex victimis petita viii. 134.—Oracula duo Atheniensibus reddita; *alterum de muro ligneo* vii. 140—143. *generum auxilio advocare* vii. 189. *de expeditione adv. Æginam in trigesimum annum differenda* v. 89. Oracula in arce Athen. custodita Cleomenes Spartam defert v. 90.—Oraculum Alyatti redditum i. 19. Aëtioni *de sobole* v. 92. §. 2. Arcesilao *de fornace amphoris pleno* iv. 163 *seq.* Argivis et Milesiis commune vi. 18. 77. *et* aliud vii. 148. Amathusiis v. 114. Batto, *de colonia in Libya condenda* iv. 155. Cambysi iii. 64. Clistheni, Sicyonis tyranno v. 67. Cnidiis i. 174. Corinthiis v. 92. Cretensibus vii. 169. Oracula Crœso reddita i. 46 *seq. de bello Persis inferendo* i. 53. *de mulo in Medis regnante c.* 55. *cf. c.* 91. *de muto filio* i. 85. *oraculorum Crœso redditorum ratio* i. 91.—Oraculum Cypselo datum: *de Corinthi tyrannide* v. 92. §. 5. Cymæis et Aristodico: *de supplicibus non tradendis* i. 159. Doloncis vi. 34. duodecim Ægypti regibus: *de phiala ænea* ii. 147. *cf. c.* 151. Epidauriis v. 82. Glauco *de deposito restituendo* vi. 86. oracula Laii v. 43. *not.* Lycurgo, *ad legislationem adhortans* i. 65. Lydis, *de Mermnadarum dynastia* i. 13. *cf.* c. 91. Metapontinis, *de Aristea post mortem viso* iv. 15. Milesiis *et Argivis commune* vi. 77. *cf. c.* 18. Mycerino ii. 133. Neconi, *de fossa pro Barbaro facta* ii. 158. Pariis vi. 135. Pelasgis, *de deorum nominibus* ii. 52. Persis, *de pugna Platæensi* ix. 42. 43. Pheroni regi, *de visu recuperando* ii. 111. Psammiticho, *de æneis viris* ii. 152. Siphniis, *de ligneis insidiis et rubro præcone* iii. 57. 58. Spartanis, *de Tegea* i. 66. *de Orestis ossibus* i. 67. *de Leonidæ obitu* vii. 220. *de pœna cædis Leonidæ a Xerxe repetenda* viii. 114. Thebanis v. 79. Oracula Theræis reddita: *de colonia in Libya condenda* iv. 156—159. oracula Bacidis *vid.* Bacis.—Oraculum Tritonis *Jasoni de tripode redditum* iv. 179.—Oraculum in Illyrios editum ad Persas refert Mardonius ix. 42 *seq.* Ammonis oraculum *de Ægypti finibus* ii. 18.
Orbelus, mons Pæoniæ v. 16.
Orbis terrarum partitio *vid.* Geographia.
Orbis rerum humanarum *vid.* Homo, *etc.*
Orchomenii, pop. Bœotiæ; eorum ager a Xerxe invasus viii. 34.
Orchomenii Arcades in acie Græcorum ad Platæas ix. 28. *cf.* vii. 202.
Orchomenii Minyæ, Ionibus immixti i. 146.
Ordessus, Scythiæ fl. in Istrum influit iv. 48.
Orestes, Agamemnonis fil.; ejus ossa Tegeæ reperta et Spartam transportata i. 67 *seq.*—Oresteum ix. 11. *n.*
Orges, pater Antipatri vii. 118.

Orgia Cereris Achaicæ v. 61.
Orgyia, mensura, sex pedes habet ii. 5. 149. *n.*
Oricus portus Apolloniæ terræ ix. 93.
Oricus, regis Ariapithis fil., Scytha iv. 78.
Orithyia, Erechthei filia, Boreæ uxor vii. 189.
Orneatæ, pop. Peloponnesi viii. 73.
Orœtes, Sardium præfectus, Polycratem Sami tyrannum Sardes illectum, cruci adfigit iii. 120—125. in rerum perturbatione post Cambysis mortem multa nefaria edit facinora; Darii nuncium interimit *c.* 126. ad eum necandum Bagæus mittitur *c.* 127 *seq.*
Oromedon, Syennesis pater vii. 98.
Oropus, ex adverso Eretriæ vi. 100.
Orosangæ *Persico sermone vocantur* bene de rege meriti viii. 85. *cf.* iii. 154. 160. v. 11. vi. 29.
Orphica instituta et Pythagorica et Ægyptiaca eadem ii. 81.
Orsiphantus, Alphei et Maronis pater vii. 227.
Orthium carmen i. 24.
Orthocorybantes, pop. Medicæ præfecturæ iii. 92.
Orus, Osiridis fil., rex Ægypti ii. 144. *a Græcis* Apollo *nominatur ibid. vid.* Apollo.
Oryes gignuntur in Africa iv. 192.
Osiris, Ægypt. *vid.* Bacchus.
Ossa, Thessaliæ mons i. 56. vii. 128. 129.
Ossa viri quinque cubitorum ix. 83. ossa Orestis reperta i. 67 *seq.*
Ostenta Xerxi oblata vii. 57. Delphis in bello Persico viii. 37. 38. *cf.* Deus.
Ostia Nili septem ii. 17.
Ostracismo damnatus Aristides viii. 79.
Otanes, Pharnaspis fil., Magi fraudem detegit per filiam suam iii. 67—69. conjurationis in Magos princeps, Darium properantem inhibere studet *c.* 70—72. *et* 76. Interfectis Magis, pro populi imperio sententiam fert *c.* 80. pro se et sua familia obtinet, ut semper sui juris sint *c.* 83 *seq.* dux missus a Dario ad Samum Sylosonti restituendam *c.* 141. fœdere a Mæandrio fracto *c.* 144 *seq.* Samum vastat *cap.* 147. et incolis denuo frequentat *c.* 149.
Otanes, Sisamnis fil., super pelle patris sedens jus dicit v. 25. Byzantium, Calchedonem et Lemnum capit *c.* 26 *seq.* rebellantes Ionas bello persequitur *c.* 116. *c.* 123.
Otanes, Amestridis pater, Persarum dux vii. 61.—pater Patiramphæ vii. 40.
Otaspes, fil. Artachæi, Assyriorum dux vii. 63.
Othrys, mons Thessaliæ vii. 129.
Othryades, Spartanus i. 82.
Ovium mira duo genera, in Arabia iii. 113. oves Soli sacræ Apolloniæ ix. 93.
Ozolæ Locri viii. 32. *vid.* Locri.

P.

Pactionis formulæ Spartanos inter et Tegeatas ix. 26. 20—24. inter Spartanos et Argivos i. 82, 11—16. Sitalcæ Thracum regis cum Octamasade Scytha initæ iv. 80. a Gelone Græcis propositæ vii. 158. Argivorum a Spartanis rejectæ vii. 148. a Mardonio Spartanis propositæ ix. 48.—*vid.* Fœdus.
Pactolus, fl. Lydiæ ramenta aurea e Tmolo defert v. 101.
Pactya, urbs Chersonesi vi. 36.
Pactyas, Lydus, Sardibus quæstor a Cyro relictus, Lydos ad defectionem movet i. 153. 154. Cymen aufugit; dein a Chiis Persis traditur *c.* 157—160.
Pactyica regio iii. 93. Indiæ finitima iii. 102. iv. 44. Pactyes in Xerxis exercitu vii. 67. Pactyicus cultus vii. 85. *cf. c.* 67.
Padæi Indi ægrotos comedunt iii. 99.
Pæanem cantant Perinthii ante victoriam v. 1.
Pæaniensis tribus Athen. i. 60.
Pæonia, regio ad Strymonem fl. v. 13. vii. 124. Pæones, Teucrorum coloni v. 13. cum Perinthiis bellum gerunt v. 1. iis bellum infert Megabazus, Darii jussu, et magna ex parte in Asiam abducit *c.* 13—15. ab Aristagora adjuti in Europam redeunt *c.* 98. Xerxi copias auxiliares conferunt vii. 185. *cf. c.* 113.
Pæoplæ, cum Pæonibus in Asiam abducti v. 15. *cf.* vii. 113.
Pæsus, urbs Hellesponti v. 117.
Pæti, Thraciæ pop. vii. 110.
Pæum, opp. Arcadiæ vi. 127.
Pagasæ, opp. Magnesiæ terræ vii. 198.
Palæstina, Syriæ tractus usque ad Ægyptum vii. 69. i. 105. ii. 106. Syri Palæstini iii. 5. pudenda circumcidunt ii. 104. militant in Xerxis classe vii. 89.
Palenses ex Cephallenia in acie Græcorum ad Platæas ix. 28.
Pallas *vid.* Minerva.
Pallena, regio Thraciæ, olim Phlegra nominata vii. 123. viii. 126.
Palmæ frequentes ad Augila in Africa iv. 172. 182. ex palmæ spatha arcus vii. 69. palmæ frugiferæ in Babylo-

nia: ex iis vinum, mel et panis i. 193. Palmeum vinum in Armenia i. 194. *cf.* Vinum.
Paludes Ægypti ii. 92. palus Stymphalis vi. 76. *vid.* Lacus.
Pamisus, Thessaliæ fl. vii. 129.
Pammon, Scyrius vii. 183.
Pamphyli, a Crœso subacti i. 28. tributum pendunt Dario iii. 90. in Xerxis exercitu vii. 91. *ubi et* eorum origo.
Pamphyli, tribus Sicyonia v. 68.
Pan, vetustissimus deus ap. Ægyptios ii. 145. 146. Mendes nominatus. ex ordine octo deorum ii. 46. 145. filius Mercurii et Penelopæ perhibetur a Græcis ii. 145. Pan, Phidippidi cursori obviam factus vi. 106 *seq.* templum ei dedicatum Athenis *ibid*
Panathenæa, festum apud Athenienses v. 56.
Panætius, Sosimenis fil. Tenius ad Græcos transfugit viii. 82.
Pandion, Lyci pater i. 173.
Panis, ex palmæ fructu factus, ap. Babylonios i. 193. ex Zea apud Ægyptios ii. 77. ex loto *c.* 92. panis Phrygum sermone Becos ii. 2. panis sponte duplo major factus viii. 137.
Pangæus mons Pæoniæ v. 16. vii. 112.
Panionia festum Iones celebrant i. 148.
Panionium, locus sacer Mycalæ i. 148. ubi conveniunt Iones *c.* 143 *seq.* 170. vi. 7.
Panionius Hermotimo, quem castraverat, pœnas dat viii. 103—106.
Panites Messenius Spartanis consilium dat de discernendis geminis vi. 52.
Panopenses viii. 34. eorum opp. incensum *c.* 35.
Panormus portus Milesiorum i. 157.
Pantagnotus, Polycratis frater iii. 39.
Pantaleon, Alyattis fil., a Crœso fratre occisus i. 92.
Pantareus, pater Cleandri vii. 154.
Pantheræ Libycæ iv. 192.
Panthialæi, Persarum genus i. 125.
Panticapes fl. Scythiæ iv. 18. 47. describitur ejus cursus *c.* 54.
Panthimathi pop. Dario tributum pendunt iii. 92.
Pantites Spartanus, ignominia notatus vii. 232.
Papæus Jupiter apud Scythas iv. 59.
Paphlagones, pop. ad Halyn fl. i. 6. 72. a Crœso subacti i. 28. Dario tributum pendunt iii. 90. eorum armatura in Xerxis exercitu vii. 72.
Papraces pisces in lacu Prasiade v. 16.
Papremis, opp. Ægypti ii. 59. iii. 12. ibi sacros ritus celebrant Ægyptii ii. 63. Papremitanis hippopotami sacri ii. 71. Papremitana præfectura ii. 165.
Papyrus *vid.* Byblos.
Paræbates, Doriei comes, in Sicilia periit v. 46.
Paralatæ Scythæ iv. 6.
Parapotamii, Phocidis opp. viii. 33.
Parasanga, mensura, triginta valet stadia ii. 6. v. 53. vi. 42.
Paretaceni, pop. Mediæ i. 101.
Paricanii, pop. Medicæ præfecturæ iii. 92. *n.* eorum armatura in Xerxis equitatu vii. 86.
Paricanii, Æthiopibus Asiaticis finitimi (*fors.* Paretaceni) iii. 94. *n. et ad c.* 92. eorum armatura in Xerxis exercitu vii. 68.
Parii *vid.* Parus.
Paris *vid.* Alexander.
Parion, opp. Hellesponti v. 117.
Parius lapis v. 62. *vid.* Lapis.
Parmis, filia Smerdis, Cyri neptis iii. 88. vii. 78.
Parnassus, mons Thessaliæ viii. 27. ejus vertices duo viii. 32.
Parorcatæ, populus Peloponnesi iv. 148. viii. 73.
Parthenius fl., circa eum habitant Syri ii. 104.
Parthenius, mons Peloponnesi vi. 105.
Parthi, pop. iii. 93. 117. eorum in Xerxis exercitu armatura vii. 66.
Partus *vid.* Mulier *et* Leæna.
Parus, ins. e Cycladibus v. 31. Parii res Milesiorum componunt v. 28 *seq.* urbs frustra a Miltiade oppugnata vi. 133—135. quieti exspectant Parii exitum Persici belli viii. 67. Themistocli exigenti pecunias dant viii. 112.
Pasargadæ, Persarum genus i. 125.
Pasargades Badras, navalium copiarum *fuit* dux contra Barcam iv. 167.
Pasicles, Philisti pater ix. 97.
Pata *Scythice, pro* occidere iv. 110.
Pataicus, Ænesidemi pater vii. 154.
Pataici dii in proris navium Phœniciarum iii. 37.
Patara, opp. Lyciæ i. 182.
Pateræ aureæ sex a Gyge apud Delphos positæ i. 14. patera aurea et argentea Delphos a Crœso missæ i. 51. *Conf.* Crater.
Patarbemis, nobilis Ægyptius, nullo suo merito contumeliose ab Aprie rege tractatus ii. 162.
Paterna in opificia ubi succedant et filii vi. 60.
Patiramphes, Xerxiani currus auriga vii. 40.
Patizeithes, Magus, cum fratre Persarum imperium arripit, *etc.* iii. 61 *seqq.*
Patrenses, pars Achæorum i. 145.
Patumus, opp. Arabiæ ii. 158.
Paupertatis numen viii. 111.

PAUSANIAS, Cleombroti fil. (*ejus* stemma *vid.* vii. 204. *coll.* ix. 64.) noctu Spartæ exercitum educit ix. 10. imperator Græcorum ad Platæas *c.* 21. 46. aciem mutat *c.* 46 *seq.* in aquæ inopia duces ad se convocat, et cum iis de receptu deliberat *c.* 50 *seq.* cum Amomphareto centurione altercatur *etc. c.* 53—57. nobilissimam de Persis victoriam refert *c.* 60—64. consilium Lamponis de Leonidæ cæde ulciscenda respuit *c.* 78 *seq.* Persico more cœnam parari jubet *c.* 82.—in Ponti ostio ahenum dedicat iv. 81. Græciæ tyrannidem affectans, Megabatis filiam in matrimonium petit v. 32. ob ejus contumeliam Spartanis imperium eripiunt Græci viii. 3.
Pausicæ, pop. iii. 92.
Pausiris, Amyrtæi fil. iii. 15.
Pax, bello præferenda i. 87.
Pecuarii Armenii i. 194. pecuarii Indi iii. 99. pecuarii Persæ i. 125.
Pecuniæ *vid.* Numus.
Pedasus, opp. Cariæ v. 121. Pedasenses Harpago resistunt i. 175. Pedasensibus montana Mileti Persæ possidenda dant vi. 20. Pedasensis Hermotimus viii. 104. *Conf.* Barba.
Pediculos comedunt Budini iv. 109. mulieres Adyrmachidarum mordent *c.* 168.
Pedicæ, *s.* Pedienses, opp. Phocidis viii. 33.
Peithagoras, Selinusiorum tyrannus v. 46.
Pelasgicus pop. i. 56. Pelasgi olim Athenienses, Cranai nominati viii. 44. Pelasgi cum Atheniensibus in eadem regione habitabant, nulla Deorum nomina habentes ii. 51 *seq.* eorum lingua barbara i. 57. ex Attica ejecti, Lemnum incolunt vi. 137—140. et Imbrum v. 26.—Arcades Pelasgi i. 146. Pelasgi Ægialees, *i. e.* littorales, Iones Achaiam tenentes vii. 94.—Antandrus Pelasgica vii. 42. *cf.* i. 57. Pelasgicus murus Athenis v. 64.
Peleus rapuit Thetin vii. 191.
Pelius mons Thessaliæ vii. 129. sub Pelio navem Argo construxit Jason iv. 179.
Pella, Bottiæidis terræ opp. vii. 123.
Pellena, Achæorum regio in Peloponneso i. 145.
Pellis humana candidissima iv. 64. pelle nudant Scythæ hostis caput *ibid.* in pellibus scribunt multi Barbari v. 58.
Pelops, Phryx, Persarum servus vii. 11. Pelopis Phrygis terra *nominatur* Peloponnesus vii. 8. 3.
Peloponnesum septem populi incolunt viii. 73. in his Dorienses i. 56. viii. 31. major Peloponnesi pars Lacedæmoniis subjecta i. 68. Peloponnesiacum bellum vii. 137. ix. 73. *cf.* vii. 233.
Pelusium ostium Nili ii. 17. 154. iii. 10.
Penelope, mater Panis ii. 145. 146.
Peneus fl. Thessaliæ vii. 20. inter Olympum montem et Ossam interfluit *c.* 173. 182. ejus ostium spectat Xerxes *c.* 128 *seqq.*
Pennæ *vid.* Plumæ.
Pentapolis Doriensium, antea Hexapolis adpellata i. 144.
Penthylus, dux Paphiorum a Græcis capitur vii. 195.
Percalos, Chilonis filia, Demarati uxor vi. 65.
Percote, opp. ad Hellesp. v. 117.
Perdiccas, progenitor Amyntæ et Alexandri v. 22. cum fratribus Gauane et Aëropo Argis in Macedoniam profugit, et miro modo Macedonum regno potitur viii. 137—139.
Peregrini (ξεινοὶ) Persæ *nominati a* Spartanis ix. 11.
Pergamum Priami vii. 43.
Pergamus, Pierum castellum in Thracia vii. 112.
Perialla, Delphica prophetissa corrupta vi. 66.
PERIANDER, Cypseli fil., Corinthiorum tyrannus, ab initio mitis, postea Thrasybuli Milesiorum tyranni consilio sanguinolentus v. 92. Melissam uxorem, ex qua ei duo filii nati iii. 50. occidit, cum eaque mortua concumbit v. 92. sub eo Arion miro modo servatus i. 23 *sq.* Thrasybulum de oraculo certiorem facit i. 20. Epidaurum capit iii. 53. filium natu minorem domo ejicit, et in Corcyram ablegat, at ipse senescens revocat iii. 50 *sqq.* Corcyræorum ccc. pueros Sardes mittit castrandos iii. 48 *sq.*
Pericles; ejus majores vi. 131.
Perilaus, Sicyoniorum dux ad Mycalen ix. 103.
Perinthus, opp. Chersonesi iv. 90. vi. 33. a Megabazo capta v. 2. Perinthii a Pæonibus cladem accipiunt v. 1 *sqq.* Perinthiorum Tyrodiza opp. vii. 25.
Periœci vi. 58. *n.* Lacedæmonii ix. 11. *n. vid.* Lacedæmon.
Perpherees summos Deli honores obtinent iv. 33.
Perrhæbi juxta Gonnum opp. vii. 128. 173. Persis terram et aquam dant *c.* 132.
PERSÆ, olim Artæi, a Græcis Cephenes nominati, a Perse, Persei fil., nomen invenerunt vii. 61. 150. eorum terra aspera i. 71. ix. 122. *cf.* iv. 39. diversi eorum populi i. 125. nobilissima familia Achæmenidarum *ibid. cf.* iii. 65—Persæ natura protervi i. 189. cœli orbem Jovem nominant, et Venerem Mitram; alia eorum numina i. 131. ignem deum habent iii. 16. fluvios præcipue colunt i. 138. eorum sacrificia

i. 132. Deo, qui sub terra esse dicitur, vivos defodiunt vii. 114. *cf.* iii. 35. *extr.* diem natalem omnium maxime celebrant i. 133. *cf.* ix. 110.—ebrii deliberant, jejuni decernunt i. 133. externos mores facillime adsciscunt i. 135. eorum salutatio et observantiæ cultus in vicinos i. 134. bellica virtus (*vid.* Orosangæ) et numerosa soboles maximo iis honori est i. 136. propter unam simplicem causam nemo morte plectitur i. 137. *cf.* vii. 194. *n. coll.* vi. 30. *vid.* Judices regii. Puerorum educatio i. 136. et alia instituta *c.* 137 *seq.* Sepultura i. 140. Persæ in luctu se ipsos et equos tondent ix. 24.—Persica nomina omnia in eandem desinunt litteram i. 139. Persici literati i. 1. *cf. c.* 95. *et vid.* Magi.—Mulier vocari, Persis maximum opprobrium ix. 107. *cf. c.* 20. *et* viii. 88. multas uxores habent Persæ i. 135. *vid.* Darius. Per vices ap. Persas uxores ad maritum intrant iii. 69. uxores ad cœnam adducunt v. 18.—Persæ olim inopes i. 171. *cf.* ix. 122. secundis mensis multis utuntur et vino indulgent i. 133. *cf.* iii. 22. v. 18. *et* ix. 82.—capillos alunt vi. 19. eorum crania debilia iii. 12.—Persarum cultus et arma v. 49. vii. 61. 84. *cf.* i. 135. eorum luxus in castris ix. 80 *seq.* militaris disciplina v. 33. vii. 81. 223. ix. 16. Immortales vii. 83. *cf.* 211. Persæ castra ligneo muro sepiunt ix. 65. 70. palis præacutis *c.* 99.—Persicorum nunciorum institutum ix. 98.—Persæ clementer agunt cum rebellantium regum filiis iii. 15. *cf.* i. 137.

Persicum imperium usque ad Caucasum pertinet iii. 97. a Dario in xx. satrapias distribuitur iii. 89—96. *cf.* vii. 61 *seqq.* Persis regio, ἡ Περσὶς, sola a tributis immunis iii. 97. *cf.* i. 134.

Persæ a Phraorte Medorum imperio subjecti i. 102. ab Astyage deficiunt i. 127 *seqq. coll. c.* 125. Asiæ regnum obtinent i. 130.—eorum bellum cum Lydis *etc. vid.* Cyrus.—Expeditio in Ægyptum *vid.* Cambyses.—Expeditio in Scythas iv. 85 *sq.* 120—127. 140—144. *et* Ionicæ turbæ, *vid.* Darius. Persarum expeditio Libyca iv. 145. 167. 200—202.

Persæ suam esse universam Asiam autumant i. 4. ix. 116. Persarum speculatores in Apulia in servitutem redacti iii. 138. legati in convivio trucidati v. 20. in barathrum et puteum præcipitati vii. 132.—In Persas editum oraculum ix. 43. Persarum acies ad Platæas ix. 30.

Perses, Perse fil. vii. 61. 150.

Perseus, Jovis et Danaæ fil. vii. 61. Assyrius esse a Persis perhibetur vi. 54. *n. cf.* vii. 61. *et* 150. a matre Ægyptius vi. 53. *n.* magnum ejus templum et sandalium in Chemmi opp. ii. 91. *ubi de eo Ægyptiacus mythus.*

Persei specula in occidentali parte Delta Ægyptiaci ii. 15.

Persidæ reges i. 125. *cf.* iii. 65.

Persuasionis numen viii. 111.

Pes ligneus Hegesistrati vatis ix. 37. pes, mensura ii. 149.

Petra, pagus Corinthiacus v. 92.

Petræ Trachiniæ, montes Thessaliæ vii. 198.

Phædima, Otanis filia iii. 68. Magum prodit iii. 69.

Phænippus, Calliæ pater vi. 121.

Phagres, castellum Pierum vii. 112.

Phalerus, portus Atheniens. v. 85. vi. 116. viii. 66. 91. ix. 32. Phalereorum planities v. 63.

Phalli pompam Græcos docuit Melampus ii. 49.

Phanagoras, Onetæ pater vii. 214.

Phanes, Halicarnasseus, ex Ægypto profugit ad Cambysen iii. 4. filii in ejus conspectu mactati iii. 11.

Pharandates, Theaspis filius vii. 79. ix. 76.

Pharbæthitana præfectura Ægypti ii. 166.

Pharenses, Achæorum civitas i. 145.

Pharnaces, pater Artabazi vii. 66. ix. 41.

Pharnaspes, Achæmenides, pater Cassandanæ, Cyri uxoris ii. 1. iii. 2.

Pharnazathres, dux Indorum vii. 65.

Pharnuches, equitum præfectus vii. 88.

Phaselis, opp. Doric. ii. 178.

Phasis, fl. Colchidis i. 2. 104. ii. 103. iv. 37. 38. 86. vi. 84. Phasis Asiam ab Europa disterminat iv. 45.

Phayllus, Crotoniata, Pythionices ter viii. 47.

Phegeus, Aëropi pater ix. 26.

Phemius, Smyrnensis, Homeri præceptor *H.* 5. laudatus ab Homero *H.* 26.

Pheneus, Arcadiæ opp. vi. 74.

Pherendates, Megabazi fil. vii. 67.

Pheretima, Arcesilai III. regis mater, ab Euelthone exercitum petit, et muliebria dona accipit iv. 162. in Barcæos, Persarum ope captos, (*cf. c.* 165. *et* 200 *seq.*) sævit iv. 202. obit, vermibus exesa *c.* 205.

Pheron, Ægypti rex, cæcus miro modo visum recuperat ii. 111.

Phiala in balteis Scytharum iv. 10.

Phidippides, Athen. hemerodromus vi. 105.

Phidon, Argivorum tyran. vi. 127.

Phigalensis Arcas *fuit* Cleander vates vi. 83. *n.*

Philæus, Ajacis fil. progenitor Miltiadis vi. 35.

Philagrus, Cyneæ fil., Persis Eretriam prodit vi. 101.
Philaon, Chersidis fil. viii. 11.
Philes, pater Rhœci iii. 60.
Philippus, Butacidæ filius, Crotoniata, Olympionices v. 47.
Philippus, Macedo viii. 139.
Philistus, Pasiclis fil., Cereri Eleusinæ templum statuit ix. 97.
Philitionis pastoris pyramides ii. 128.
Philocyon, Spartan. in pugna ad Platæas eminuit ix. 72. 85.
Philocyprus, a Solone carmine celebratus v. 113.
Phla, ins. Tritonidis lacus iv. 178.
Phlegra olim nominata Pallene vii. 123.
Phlius, opp. Peloponnesi vii. 202. Phliasii in acie Græcorum ad Platæas ix. 28.
Phocæa, Ionum civitas in Lydia i. 142. ad Hermi fl. ostium i. 80. ii. 106. 178. Phocæenses, Adriaticum mare, Iberiam, et Tartessum Græcis ostenderunt i. 163. Naucrati emporium habent ii. 177.—Eorum legatus ad Spartanos i. 152. Tartessi regem amicum habent; Harpago obsidenti vacuam relinquunt urbem; Corsicam habitant, et prælio navali cum Carthaginiensibus haud prospere commisso, Rhegium navigant; Veliam opp. condunt i. 163—167.—Phocæenses in Ionum classe ad Miletum vi. 8. eorum dux Dionysius vi. 11 *seqq.* 17.
Phocaïs, Homeri carmen *H.* 16.
Phocenses, metu Thessalorum Thermopylas muro claudunt vii. 176. *cf. c.* 215. astu eos magna clade adficiunt viii. 27 *seq.* odio Thessalorum non faciunt cum Medis viii. 30. semitam ad Thermopylas custodiunt vii. 212. ibi a Persis, Ephialte duce, opprimuntur vii. 217 *seq.* eorumque regio vastatur viii. 32. coacti Medorum partes amplexi, miro modo a Mardonio tentantur ix. 17 *seq.* nonnulli eorum, cum Græcis facientes, e Parnasso Mardonii exercitum vexant ix. 31.
Phocenses Ionibus inmixti i. 146.
Phœbeum templum ad Therapnam Laconiæ vi. 61.
Phœnices olim ad mare Rubrum habitavere v. 89. *n.* inde in Palæstinam transgressi i. 1. *n.* advehunt merces in Græciam *ibid.* iii. 107. *vid.* Negotiatio.—Phœnices pudenda circumcidunt ii. 104. Hellenibus litteras adtulerunt v. 58. *hinc* Phœniciæ litteræ *ibid.* Phœnices Africam circumnavigant iv. 42. Phœnices Tyrii circa Vulcani templum Memphi sedes habent ii. 112. templum Veneris Cytheris condunt i. 105. vetustissimum Herculis templum habent ii. 44. Thasum ins. condiderunt *ibid.* Thasia metalla ab iis inventa vi. 47.—Phœnices negant se adv. Carthaginem navigaturos iii. 19. eorum armatura in Xerx. exercitu vii. 89. Athon montem perfodiunt vii. 23. pontem in Hellesponto faciunt vii. 34. Xerxi navalis certaminis spectaculum præbent vii. 44. in pugna ad Salaminem Iones accusant viii. 90.
Phœnices *nominantur ab Herodoto* Carthaginienses ii. 32. iv. 197. vii. 165. *cf. c.* 167. *n.*
Phœnicia, ἡ Φοινίκη, ii. 44. 116. iii. 136. iv. 39.
Phœnix avis ii. 73.
Phœnix, fl. prope Anthelam opp. vii. 176. 200.
Phormus, Atheniensis vii. 182.
Phraortes, fil. Deiocis i. 73. rex Mediæ expeditionem in Persas et Assyrios suscipit i. 102.
Phrataguna, Darii regis uxor vii. 224.
Phriconis cognominata Cyma i. 149. *H.* 1.
Phrixæ, opp. Minyarum ab Eleis eversum iv. 148.
Phrixus; ei mortem machinatus Athamas vii. 197.
Phronima, Etearchi filia, a patre in mare demergi jussa, Polymnesto salutem debuit *etc.* iv. 154 *seq.*
Phryges, iidem Briges, olim in Europa vii. 73. dein ad Halyn fl. sedes habent i. 72. antiquissimi hominum esse perhibentur ii. 2. a Crœso subacti i. 28. Dario tributum pendunt iii. 90. eorum armatura in Xerx. exercitu vii. 73.
Phrynichi fabula: Mileti expugnatio vi. 21.
Phrynon, pater Attagini ix. 15.
Phthiotis terra olim ab Hellenico populo habitata i. 56. Phthiotæ Achæi vii. 132.
Phya, mulier Minervæ nomine et cultu Pisistratum Athenas reducit i. 59.
Phylacus et Autonous, heroës Delphenses viii. 39.
Phylacus, Histiæi fil., Samius viii. 85.
Phyllis regio circa Pangæum montem vii. 113.
Pictura pontis in Bosporo in Junonis templo dedicata iv. 88. Amasidis imago picta Minervæ dedicata ii. 182. picturam phœnicis avis in Ægypto vidit Herodotus ii. 73. pingunt Panis simulacrum eodem modo Ægyptii atque Græci ii. 46.—Pingunt figuras in vestimentis Caucasii i. 203. *cf.* vii. 67.
Pilorus, opp. in Atho monte vii. 122.
Pieria, regio Macedoniæ vii. 131. 177. Pieres vii. 112. 185. eorum duo castella ad Pangæum montem vii. 112.—Pieria pix iv. 195.
Pigres, Seldomi fil. vii. 98.

Pigres et Mantyes fratres, viri Pæones ad Darium veniunt v. 12.
Pincerna regis ap. Persas in honore iii. 34.
Pindarus poëta iii. 38.
Pindus, mons Thessaliæ i. 56. vii. 129.
Pinus, loci nomen *H.* 20.
Pinus arbor cæsa nullum amplius germen edit vi. 37. *n.*
Pirene fons Corinthi v. 92.
Pirus, amnis Achaiæ i. 145.
Piromis ex Piromi ii. 143.
Pisa, opp. Elidis ii. 7.
Piscatores Tirynthii vii. 137. *adn.* piscatorum ænigma *H.* 35.
Pisces gregales in stagnis Ægypti ii. 93. lepidotus et anguilla pisces sacri ap. Ægyptios ii. 72. piscibus vesci nefas Ægypt. sacerdotibus ii. 37. papraces et tilones equis pro pabulo præbent Pæones v. 16.
Pisistratus, Nestoris fil. v. 65.
Pisistratus, Hippocratis fil., cum Megacle et Lycurgo factionibus dissidet; Athenis ejectus, cum Megacle paciscens miro modo reducitur i. 59. 60. iterum ejectus, denuo Argivorum auxiliis Athenis potitur et tyrannidem firmat *c.* 61—63. Naxum ins. subigit, et Delum expiat *c.* 64. Cimonem, Miltiadis patrem, Athenis in exilium pellit, at ob victoriam Olympicam sibi concessam in patriam restituit vi. 103. *cf.* vi. 35. —generis origo v. 65.
Pisistratidæ Athenis ejecti v. 63 *seqq.* *cf. c.* 90 *seqq.*
Pistores dulciarii vii. 31. pistricis Crœsi effigies aurea Delphis i. 51.
Pistyrus, Thraciæ opp.; ad quod lacus salsus et piscosus vii. 109.
Pitana, opp. Æol. i. 149.
Pitane, tribus Lacon. iii. 55. Pitanetarum manipulo præfuit Amompharetus ix. 53. *adn.*
Pittacus Mitylenæus callido monito Crœsum deterret a bello Ionibus insulanis inferendo i. 27.
Pituitæ fluxus remedium ap. Libyes iv. 187.
Pix Pieria; pix e lacu Cyraunis ins. *et* Zacynthi collecta iv. 195.
Pixodarus, Cindyensis, Caribus bonum dat consilium v. 118.
Placia, opp. Hellesponti a Pelasgis conditum i. 57.
Platæenses, bello a Thebanis pressi Atheniensibus se tradiderunt; auxilio Atheniensibus veniunt ad Marathonem vi. 108. in classe Græcorum ad Armisium militant viii. 1. sed pugnæ ad Salaminem non interfuere viii. 44. eorum urbs incenditur *c.* 50. sexcenti in acie Græcorum ix. 28. In Platæensem agrum descendunt Græci ix. 25. Pugna ad Platæas ix. 53 *seqq.* 59 *seqq.*
Platanus aurea atque vitis vii. 27. platanus aureo ornatu a Xerxe donata vii. 31. amplum platanetum v. 119.
Platea, Libyæ ins. a Theræis condita iv. 151—153. 156. 169.
Pleistarchus, Leonidæ fil. ix. 10.
Pleistorus, Absinthiorum deus ix. 119.
Plinthinetes sinus Ægyptum terminat ii. 6.
Plumis terra et aer oppletus iv. 7. 31.
Pluvia nulla apud Theræos per septem annos iv. 151. pluvia Ægyptiis maximum prodigium iii. 10. *cf.* ii. 13.
Plynus portus Libyæ in finibus Adyrmachidarum iv. 168.
Pœciles, pater Membliaris iv. 147.
Pœni *vide* Carthag.
Pogon, Trœzeniorum portus viii. 42.
Poliades, Amomphareti pater ix. 53.
Polichnitæ Cretes vii. 170. *n.*
Pollux *vid.* Tyndaridæ.
Polum a Babyloniis Græci acceperunt ii. 109. *n.*
Polyas, Anticyrensis, Græcorum speculator ad Artemisium viii. 21.
Polybus, avus Adrasti v. 67.
Polycrates, Æaci fil., Sami rex, Lesbios et Milesios pugna navali superat; Amasidis hospes; annulus ejus in mare projectus in alvo piscis reperitur iii. 39—43. Cambysi, in Ægyptum proficiscenti, suspectos cives auxilio mittit *c.* 44 *seq.* Lacedæmonios, his redeuntibus opem ferentes, propulsat *c.* 54 *seq.* monetam ex plumbo deaurasse fertur *c.* 56. maris imperium obtinere studet *c.* 122. *cf. c.* 39. ab Orœte, Sardium præfecto, auri spe Sardes illectus, cruci adfigitur *c.* 120—125.—familiaris Anacreontis *c.* 121.
Polycritus, Ægineta, strenue pugnat ad Salaminem viii. 92. 93.
Polydectes, rex Spart. viii. 131.
Polydorus, Alcamenis fil. vii. 204.
Polydorus, avus Laii v. 59.
Polymnestus, Theræus, Batti pater iv. 150. 155.
Polynices iv. 147. vi. 52. ix. 27.
Pons lapideus Babylone in Euphrate exstructus i. 186. pons, quo Bosporum junxit Darius iv. 83. 87. pons Istro impositus ab eodem iv. 89. 97 *seq.* pontes, quibus Hellespontum Xerxes junxit, describuntur vii. 36. pontium armamenta vii. 25. Sesti deposita ix. 115. inde a Græcis in templis dedicata *c.* 121.
Ponticum, arborum genus iv. 23. *n.*
Pontus Euxinus iv. 38. 46. ejus dimensio iv. 85. 86.
Popularem statum in Ioniæ civitatibus instituit Mardonius vi. 43. populi imperium apud Persas instituendum proponit Otanes iii. 80. *cf.* vi. 43.
Porata, fl. Scythiæ, Græcis Pyretus iv. 48.

Porinus lapis v. 62. *vid.* Lapis.
Porthmea Cimmeria iv. 12. *not.* 45.
Portus Samiorum aggere in mare jacto munitus iii. 66.
Posideum, opp. in confinibus Cilicum et Syrorum iii. 91.
Posidoniates vir i. 167.
Posidonius, Spart. ix. 71. inter Irenas sepultus *c.* 85.
Potidæa, opp. Macedoniæ vii. 123. frustra ab Artabazo oppugnatur viii. 126—129.
Præda ingens in Persarum castris a Græcis coacta et divisa ix. 80 *seq. cf. c.* 70.
Prælium *vid.* Pugna.
Præsepe æneum Mardonii ix. 70.
Præsii Cretes vii. 170. 171.
Prasias lacus Thraciæ, tuguriis super palis exstructis, habitatur v. 16.
Praxaspes, regius internuncius, maximo in honore ap. Cambysem iii. 34. ejus fratrem Smerdin jussus interficit iii. 30. filium Cambyses furiosus sagitta interficit *c.* 33 *seq.* Cambysi suspectus, falsi Smerdis machinationes detegit iii. 62 *seq.* negat se Smerdin, Cyri fil. interfecisse *cap.* 66. Magos prodit, seque ipse de turri præcipitat *c.* 74 *seq.*
Praxaspes, Aspathinis fil., navalibus Xerxis copiis præfectus vii. 97.
Praxilaus, Xenagoræ pater ix. 107.
Praxinus, navarchus Trœzen. vii. 180.
Precum solemnium ap. Athenienses formula vi. 111. ap. Ægyptios ii. 39. apud Persas i. 132.
Pretium captivi, duæ minæ v. 78. vi. 79.
Prexaspes *vid.* Praxaspes.
Priami Pergamum vii. 43. Priami regnum a Græcis eversum i. 4. *cf.* ii. 120.
Priene, Ionum civitas Cariæ i. 142. ab Ardye expugnata i. 15. Prienenses a Mazare subacti i. 161. in Ionum acie ad Miletum vi. 8.
Primogenitus patri succedit in regnum ap. Spartanos vi. 52. *cf.* v. 39. 42. ap. Persas vii. 3. *vid.* Rex.
Prinetades, Demarmeni fil. v. 41.
Procles, Aristodami fil. viii. 131. frater geminus Eurysthenis, auctor inferioris familiæ regum Spart. vi. 51. 52. *cf.* iv. 147. *et adn. ad* viii. 131.
Procles, Epidauri tyrannus iii. 50. a Periandro vivus captus *c.* 52.
Proconnesus, ins. Propontidis iv. 14. a Phœnicibus vastata vi. 33. Proconnesius Aristeas iv. 13 *seqq.*
Prodigia plura ab Ægyptiis inventa ii. 82. Prodigia *ab Herodoto memorata:* i. 78. 174. ii. 141. iii. 10. 153. *coll. c.* 151. iv. 151. vi. 27. vii. 37. 57. viii. 37. 65. 137. *et multa passim alia.*
Promethei uxor Asia iv. 45.
Pronææ Minervæ templum Delphis i. 92. *n.* viii. 37. *n.* 39.
Propontidis dimensio iv. 85.
Proserpinæ et Cereris festum ap. Athenienses viii. 65. *Conf.* Ceres.
Prosopitis, ins. Ægypti ii. 41. militaris præfectura ii. 165.
Protesilai sepulcrum et fanum Elæunte ab Artaycte spoliatum vii. 33. ix. 116.
Proteus, Memphites, Ægypti rex; quo regnante Menelaus cum Helena in Ægyptum adpulit ii. 112—116.
Protothyes, Scytha i. 103.
Proverbiales aliquot locutiones: *Lemnia facinora* vi. 138. *Cadmea victoria* i. 166. *Nil curat Hippoclides* vi. 129. *calceum projicere, quem alius induat* vi. 1. *Scythico more infunde* vi. 84. *ver ex anno tollere* vii. 162. *pinus instar exscindere* vi. 37. *ovem inter lupos relinquere* iv. 149. *cum Jove de divitiis contendere* v. 49. *ne ignifer quidem elapsus est* viii. 6. *in novaculæ acie res est* vi. 11. *muliere ignavior* ix. 107. *longa Regis manus* viii. 140, 32.—*In auribus habitat animus* vii. 39. *Ultra vires nemo cogi potest* vii. 172, 17.—*Vid.* Sententiolæ.
Prytanes Naucrarorum v. 71. *n. cf. adn. ad* viii. 61. *p.* 130 *seq.*
Prytanis, rex Spart. viii. 131.
Prytaneum Athen. i. 146. *n.* vi. 139. Prytaneum Achæi Leiton vocant vii. 197. *vid. adn. p.* 27 *seq.*
Psammenitus, Ægypti rex, prælio ad Pelusium a Cambyse vincitur iii. 10 *seq.* captus calamitatem sodalis deplorat *c.* 13 *seqq.* taurinum sanguinem bibere cogitur *c.* 15.
Psammis, rex Ægypti, Neconis fil., expeditionem suscipit in Æthiopiam ii. 160 *seq.*
Psammitichus, profugus a Saitanis in patriam reducitur ii. 152. ab undecim regibus in exilium missus, æneorum virorum ope totius Ægypti regno potitur ii. 151—153. Ionibus Caribusque agros designat *c.* 154. Scythis in Syriam Palæstinam occurrit i. 105. Azotum urbem per XXIX. continuos annos obsessam capit ii. 157. antiquitatem Ægyptiæ gentis explorat ii. 2.
Psammitichus *alius,* Inari pater vii. 7. *n.*
Psylli, pop. Africus iv. 173.
Psyttalea, ins. prope Salaminem viii. 76. 95.
Pteria, Cappadociæ opp., a Crœso capta i. 76.
Ptoum, Apollinis templum Thebanorum viii. 135. *n.*
Pudenda circumcidunt Ægyptii ii. 36. munditiei causa *c.* 37. et alii nonnulli populi *c.* 104.
Puella formosissima ex deformissima evasit vi. 61. puellæ Lydiæ meretrices i. 93. *vid.* Virgo.

Pueri Scythis in disciplinam dati i. 73. puerorum educatio apud Persas i. 136. pueri ex pede adligati, ap. Pæones v. 16. pueri Sardes missi castrandi iii. 48 *seq.* pueros castratos vendidit Panionius viii. 105 *seq.* Ionum pueri formosissimi a Persis castrati vi. 32. pueri Ventis immolati a Menelao ii. 119. pueri vivi defossi vii. 114. pueri scholæ tecto obruti vi. 27. in duobus puerulis experimentum Psammitichi ii. 2.

Pugna ad Pteriam inter Lydos et Persas i. 76. diremta, die repente in noctem converso i. 74. *cf.* 103. ad Momemphin ii. 169. ad Pelusium divinitus commissa ii. 141. ad Pelusium inter Cambysen et Psammenitum iii. 10 *seq.* terra marique ad Salaminem Cypri et Claves Cypri v. 108 *et seqq.* pugna navalis ad Miletum vi. 6 *seqq.* Marathonia vi. 111—113. *coll. c.* 109 *seq.* navalis ad Artemisium prima, ancipite marte pugnata viii. 9—11. secunda *c.* 14 *seqq.* Salaminia viii. 84 *seqq.* ad Platæas ix. 59 *seqq.* 49 *seqq.* ad Mycalen ix. 98—104.—Laqueorum usus in pugna vii. 85. Virginum pugna in Minervæ festo iv. 180. Sacerdotum in Martis festo ii. 63 *seq.*

Puteus trifarias rerum species exhibens vi. 119.

Pylæ *vid.* Thermop.

Pylagori vii. 213 *et seq. cf. adn. p.* 44 *seq.*

Pylii Caucones i. 147. Pylii origine, Codrus et Pisistratus v. 65.

Pylus, opp. Lacon. vii. 168.

Pylus, opp. Elidis ix. 34.

Pyramides ad Memphin ii. 8. pyramis Cheopis regis, ejusque exstructio describitur ii. 124. 125. alia Chephrenis regis *c.* 127. Pyramides pastoris Philitionis ii. 128. Mycerini regis pyramis ex Æthiopico lapide *c.* 134. Asychis e lateribus *c.* 136. in angulo labyrinthi insculptis figuris ornata ii. 148. *cf. c.* 101.

Pyrene, opp. ubi Istri fontes ii. 33. *n.*

Pyretos, fl. Scythiæ iv. 48.

Pyrgus, opp. Pelop. Minyarum, ab Eleis eversum iv. 148.

Pythagoras, Mnesarchi fil., inter Græcos ingenii cultura eminens iv. 95. *n.* quædam Pythagorica *cap.* 94 *seq.* Pythagorica instituta eadem, quæ Ægyptiaca et Orphica ii. 81.

Pythagoras, Milesius, patriæ procurator v. 126.

Pytheas (s. Pythes) Ischenoi fil., Ægineta, a Persis captus, ob virtutem honoratur vii. 181. *v. L.* viii. 92. ejus filius Lampon ix. 78.

Pytheas, (s. Pythes) Nymphodori pater, Abderita vii. 137.

Pythermus, Phocæensis, Ionum legatus ad Spartanos i. 152.

Pythia corrupta v. 62. *coll. c.* 90. vi. 66. *cf.* Oracula.

Pythii Spartanorum vi. 57.

Pythius, Atyis fil., Lydus, Xerxem ejusque exercitum hospitio excipit vii. 27—29. ejus filium discindi jubet Xerxes *c.* 38. 39.

Pytho, urbs Delphensium i. 154. *n.*

Pythogenes, Scythæ frater vi. 23.

Q.

Quadrijugos equos jungere, Libycum inventum iv. 189. *n.*—Quadrigas alens familia vi. 35. *cf. c.* 103. vi. 125.

Quercus capita, locus in Cithærone monte ix. 39.

Quinqueremis sacra Athen. vi. 87.

R.

Reditus, Persici imperii iii. 90 *seqq.* Atheniensium ex metallis vii. 144. Alexandri ex metallis v. 17. Thasiorum ex auri fodinis vi. 46.

Regia terra Scytharum iv. 20.

Regio nulla cuncta suppeditat i. 32.

Rerum humanarum inconstantia i. 5. rerum omnium respiciendus exitus i. 32.

Restibus instructa pugna vii. 85.

Rex quomodo evaserit Deioces i. 96 *seqq.* Rex Persarum Darius equi hinnitu designatus iii. 70 *seqq.* rex ap. Æthiopas eligitur statura maximus iii. 20. regum Spartanorum honores et munera vi. 56 *seqq.* regum filios benigne tractant Persæ iii. 15. regi licitum est, quidquid velit facere iii. 31. rex Persar. in bellum proficiscens, successorem nominat vii. 2. beneficiis non vincitur vii. 39. ix. 18. Reges olim inopes pecuniæ viii. 137. regia dignitas a contemtu liberata ab Amaside ii. 172. duodecim reges Ægypti ii. 147. reges Saitæ in Ægypto ii. 169.

Rhadinaces apud Persas olei genus vi. 119.

Rhampsinitus, rex Ægypti, ejus thesaurus a duobus fratribus exspoliatus ii. 121. ejus descensus ad inferos ii. 122.

Rhapsodi Sicyone pulsi v. 67.

Rhegium, Italiæ opp. i. 166, 167. Rhegini ingentem cladem accipiunt vii. 170.

Rhenæa, ins. prope Delum vi. 97.

Rhodope, mons Thraciæ, iv. 49. viii. 116.

Rhodopis, meretrix famosa ii. 135. ejus pyramis ii. 134, 135. donarium in templo Delphico ii. 135.

Rhodus, Doriensium civitas ii. 178. mare Rhodium i. 174. ex Rhodo Lindii Gelam Siciliæ opp. condiderunt vii. 153.

Rhœcus architectus iii. 60.
Rhœteum, opp. Troadis vii. 43.
Rhypes, Achæorum civitas i. 145.
Ridere coram aliquo apud Persas indecens i. 99.
Rosæ sexagenûm foliorum viii. 138.
Rubrum mare ii. 8. 158. 159. iv. 39.
Ruinæ hominibus disciplinæ i. 207.

S.

Sabaco rex Æthiopum Ægyptum subigit ii. 137 *seq.* 152. ejus acta in Ægypto ii. 137. 138. somnio territus in Æthiopiam redit *c.* 139.
Sabyllus Gelous vii. 154.
Sacæ, pop. Asiæ, Scythica gens vii. 64. a Cyro nondum subacti i. 153. Dario tributum pendunt iii. 93. eorum armatura in Xerx. exercitu vii. 64.
Saccus farina indiget iii. 46.
Sacerdotes Ægyptiorum ii. 37 *seqq.*
Sacræ viæ, locus Scythiæ iv. 52.
Sacrificium ap. Ægyptios ii. 39. 40. Scytharum iv. 60. 61. Persarum i. 132. sacrificium ingens Crœsi regis i. 50. Periandri v. 92. sacrificium publicum apud Spartanos vi. 57. *n.* Sacra faciunt Græci ante expeditionem ix. 19, 5. *cf. adn. et ad* vii. 134, 7. Sacra Eleusinia viii. 65. *vid.* Mysteria.
Sadyattes, Ardyis fil., rex Lydiæ i. 16. 18.
Sagartii, Persarum genus i. 125. iii. 93. vii. 85. eorum tributum iii. 93.
Sagitta a Dario in cœlum emissa v. 105. Sagittæ, Scytharum robur iv. 132. *cf.* Ahenum.
Sais, urbs Ægypt. ii. 28. 59. 163. 170. Saitana præfectura militaris ii. 165. Saitanorum regum sepultura ii. 169. Saiticum ostium Nili ii. 17.
Sal nativus iv. 53. ex lacu vii. 30. salis colles in Africæ desertis iv. 181. 182. 183. ex salis grumis domus exstructæ iv. 185.
Sala, opp. Samothraciæ vii. 59.
Salamis insula, Atheniensium refugium viii. 56. Salaminia pugna viii. 84 *seqq.* eodem die pugnata, quo Hamilcar in Sicilia a Gelone victus est vii. 166.
Salamis, urbs Cypri iv. 162. v. 104. *H.* 28.
Salmydessus, Thraciæ opp. iv. 93.
Samothracia vi. 47. Samothraces Pelasgi ii. 51. jaculatores viii. 90. Samothracica castella vii. 108.
Samus, ins. Ionica i. 142. in ea tria memorabilia opera iii. 60. templum ii. 148. Æschrionia tribus iii. 26. Apaturia festum *H.* 29. dialectus i. 142. Samii Lacedæmoniis craterem rapuerunt i. 70. iii. 47. Samiorum oratio Spartanis nimis longa iii. 46. Spartanorum expeditio in Samum iii. 39. 54 *seqq. vid.* Polycrates. Samus, a Persis ob Mæandrii perfidiam vastata, Sylosonti traditur iii. 139—149.—Samii post pugnam ad Miletum Siciliam petunt et Zanclam occupant vi. 22 *seq.*—Græcos Deli sedentes sollicitant, ut Ioniam liberent ix. 90 *seqq.* Samii Persis suspecti armis privantur ix. 99.
Samyris *olim leg. pro* Amyris vi. 127. *vid. adn.*
San littera Dor. i. 139.
Sana, opp. ad Athon montem vii. 22. 123.
Sanacharibus, rex Arabum et Assyriorum, Ægyptum invadit; ingenti clade divinitus adficitur ii. 141.
Sandalium Persei ii. 91.
Sardanis, Lydus, Crœso dissuadet bellum Persicum i. 71.
Sandoces, Thamasii filius, judex regius, e cruce jam suspensus liberatur vii. 194.
Sanguine fœdus sanciunt Medi et Lydi i. 74. et Arabes iii. 8. item Scythæ iv. 70.
Sapiens, σοφὸς, *nominatur* Sandanis Lydus i. 71. Amyris, Sirites vi. 127. Chilon Spartanus vii. 235. *cf.* i. 59.
Sapires *vid.* Saspires.
Sappho, poëtria ii. 135.
Sarangæ, pop. Asiaticus iii. 93. 117. eorum in Xerxis exercitu armatura vii. 67.
Sardanapalus, rex Nini; ejus thesaurus sub terram spoliatus ii. 150.
Sardena, mons Æolidis *H.* 9.
Sardinia ins. i. 170. v. 106. 124. Sardi sub Pœnis in Sicilia militant vii. 165.
Sardes a Cimmeriis captæ i. 15. urbs, una parte expugnabilis, a Cyro capta i. 84. cremata ab Ionibus v. 101. 105. Sardium reges Heraclidæ i. 7. primus rex Agron i. 7. Meles i. 86.
Sardonium linum ii. 105. *cf. Var. Lect.*
Sardonium mare i. 166.
Sarpedon et Minos, Europæ filii i. 173.
Sarpedonium promontorium vii. 58.
Sarta, opp. ad Athon montem vii. 122.
Saspires pop. Asiaticus i. 104. iii. 94. iv. 37. 40. eorum armatura vii. 79.
Sataspes, Achæmenides, Libyam circumnavigare jussus, cruci adfigitur iv. 43.
Satietas, Contumeliæ filia viii. 77.
Satræ, Thraciæ pop. vii. 110. 111.
Satrapiæ Persarum i. 192. iii. 89. 90. *etc.*
Sattagydæ, pop. Asiat. iii. 91.
Saulius, rex Scytharum iv. 76 *seq.*
Sauromatæ, pop. Scyth. cum Amazonibus mixtus iv. 110—116. ad Mæotidem lacum trans Tanain habitant iv. 21. 43. sermone Scythico solœce utuntur iv. 117.

Scæus pugil, Apollini tripodem dedicavit v. 60.
Scamander, fl. Troadis v. 65. ejus aqua exercitum Xerxis defecit vii. 42.
Scamandronymus, pater Charaxi ii. 135.
Scapte-Hyle loci nomen Thraciæ, ubi auri fodinæ vi. 46.
Sceptrum *vid.* Baculus.
Schœnus mensura ii. 6 *et* 8.
Scholæ tectum in pueros corruens vi. 27.
Sciathus, ins. prope Artemisium vii. 179. 182. 183. vii. 7.
Scidrus, opp. Sybaritarum vi. 21.
Sciona, Pallenæ opp. vii. 123.
Sciradis Minervæ templum viii. 94.
Scironis via in Isthmo viii. 71.
Sciton, Democedis famulus iii. 130.
Scius, Scythiæ fl. in Istrum influens ix. 49. *n. et Var. Lect.*
Scolos, opp. Bœotiæ ix. 15.
Scolopoëis ix. 97. *n. p.* 300.
Scolotos ipsi se nominant Scythæ iv. 6. *n.*
Scopadæ Thessali vi. 127.
Scopasis, rex Scytharum iv. 120. 128.
Scriba Polycratis, ad Orœten missus iii. 123. Sami procurator *c.* 142. scriba rerum pretiosarum in Minervæ templo Sai opp. ii. 28. Scribæ regii ap. Pers. iii. 128. vii. 100. viii. 90. *cf. c.* 85.
Scripturæ duplex genus ap. Ægyptios ii. 37. scripturæ veteris ap. Græcos monumenta v. 58—61. scripturæ occultæ specimina v. 35. vii. 239.
Sculptura Ægyptiorum ii. 4. 124. 136. 138. 148. *vid.* Colossi *et* Statuæ.
Scutum Persis ostendisse dicuntur Alcmæonidæ vi. 121 *seqq.*
Scylace, opp. Pelasg. i. 57.
Scylas, Ariapithis fil., rex Scytharum, mores Græcorum æmulatus, regno exuitur iv. 78—80.
Scylax, Caryandensis, Indi fl. ostia aperuit iv. 44. *n.*
Scylax, Mindiæ navis præfectus v. 33.
Scyllias, urinator viii. 8.
Scyrius Pammon vii. 183.
Scymiadæ Thraces Dario se tradunt iv. 93.
Scytha, Herculis fil. iv. 10.
SCYTHÆ ipsi se Scolotos nominant iv. 6. Sacæ a Persis nominati vii. 64. de sua origine quid ipsi memorent iv. 5—7. quid Græci Pontici *c.* 8—10. Scythæ Paralatæ s. Regii (*cf. c.* 10. *et* 57.) Auchatæ, Catiari *et* Thraspies iv. 6. Amyrgii vii. 64. Callipidæ s. Græci Scythæ iv. 17. Scythæ Agricolæ *c.* 17. 18. 53. 54. Nomades *c.* 19. 55. vi. 84. gentis multitudo iv. 81.
Scytharum numina, et sacri ritus iv. 59 *seqq.* vaticinandi modus *c.* 67 *seqq.* instituta ad bellum spectantia *c.* 64 *seqq.* honos fortibus viris *c.* 66. fœderis ineundi mos *c.* 70. Regum sepultura *c.* 71. 72. privatorum *c.* 73. Scythæ ab externis moribus abhorrent *c.* 76—80. —Scythæ servos pretio emtos non habent iv. 72. servos excæcant, lactis causa *c.* 2. domos plaustris circumvehunt iv. 64 *seq.*—Scythico more bibere vi. 84.
Scythæ a Sesostri subacti ii. 103. cum Amazonibus congressi *etc.* iv. 110 *seqq.*—Scythæ Nomades, Asiam incolentes, a Massagetis pressi, Cimmerios sedibus pellunt iv. 11. *cf.* i. 15. eosque persequentes, in Mediam veniunt iv. 12. *cf.* vii. 20. Medis superatis, Asiæ imperio potiti, Ægyptum petunt, Ascalone Veneris templum spoliant; a Cyaxare ex Asia ejiciuntur i. 103—106. *cf.* Enarees. In patriam redituri, cum servis et uxoribus subnatis pugnant iv. 1—4.—Ob Scythas transfugas, qui puerum mactaverant, bellum Cyaxaris cum Lydis i. 37 *seq. cf. c.* 103.—Darium, (*cf.* iv. 1.) bellum ipsis inferentem, per miras ambages circumducunt iv. 120 *seqq.* dona Persis mittunt *c.* 131 *seq.* Ionas monent, ut pontem dissolvant *c.* 136 *seqq.*—Scythæ post Darii discessum junctis viribus Chersonesum invadunt iv. 40. cum Spartanis, Darium ulturi, societatem contrahere cupiunt vi. 84.
Scythia vetus, ab Istro ad Tanain porrecta iv. 99. Scythiæ duæ partes ad mare pertinent *c.* 101. fluvii iv. 47—57. ligno caret iv. 61. terra plana iv. 47. Scythicum gramen bilem pecoribus auget iv. 58.
Scythas, Zanclæorum regulus, ad Darium profugit vi. 23. 24. a Dario justissimus Græcorum judicatus *c.* 24.
Scythas Cadmi Coi pater vii. 163.
Sebennytana præfectura Ægypti militaris ii. 166.
Sebennyticum ostium Nili ii. 17.
Seldomus, Pigris pater vii. 98.
Selinusii, pop. Siciliæ v. 46.
Selybria, opp. Chersonesi vi. 33.
Semen genitale nigrum Indorum et Æthiopum iii. 101.
Semita ad Thermopylas describitur vii. 216.
Semiramis, Babyl. regina; ejus egregia monumenta i. 184.
Senes ap. Ægyptios maxime coluntur ii. 80. ap. Indos mactantur iii. 99. item ap. Massagetas i. 216.
Sententiolæ nonnullæ: *Sua quisque inspiciat* i. 8, 18. *Non simul cum principio exitus patet* vii. 51, 16. *Sponte sua nihil fit, omnia hominibus conando contingunt* vii. 9, 42. *Festinatio parit errores* vii. 10. 59 *seq. Recte consul-*

tare, maximum lucrum vii. 10, 45. *cf.* viii 60, 35 *seq. et* vii. 157, 22 *seq. Cupere multa malum* vii. 18. πᾶν ἐστὶ ἄνθρωπος συμφορή, i. 32, 22. *n. cf.* iii. 40. vii. 203, 9. *seq. humana felicitas nequaquam in eodem fastigio* i. 5, 17 *seq. cf.* i. 207, 11 *seq. Felicitatis nulla hominibus satietas* vii. 49, 17. *Vivens nemo beatus* i. 86, 16. *cf. c.* 32. 38 *seq.* iii. 40, 12. *Melius est hominibus mori, quam vivere* i. 31, 17. *cf.* v. 4. vii. 46, 18 *seq.* παθήματα, μαθήματα, i. 207. *Invidia innata homini* iii. 80, 15. *Multa sunt, quæ verbis non facile est demonstrare, sed re ipsa* iii. 72. *Ubi prudentia opus, ibi vim adhibere nihil adtinet* iii. 127, 13. *Lex omnium rex* iii. 38. *cf.* vii. 104, 19. *Civilis dissensio tanto pejor bello, quanto bellum pace* viii. 3.—*Alias nonnullas vide sub articulo, ad quem quodque earum argumentum spectat. Conf.* Proverb.

Sepia, opp. Argolidis vi. 77.

Sepias, littus Magnesiæ vii. 183. 186. 188. 191. 195.

Sepulcra patria Scytharum iv. 127. paterna sepulcra ap. Ægyptios ii. 136. sepulcrum Alyattis ap. Lydos i. 93. Nitocridis reginæ i. 187. filiæ regis Mycerini, bos lignea ii. 129 *seq.* Helles, Athamantis filiæ vii. 58. Apriæ regis ejusque progenitorum in Minervæ templo ii. 169. sepulcra vitrea iii. 24. sepulcra regum et crocodilorum in labyrintho ii. 148.

Sepultura regum ap. Scythas iv. 71. 72. privatorum *c.* 73. sepultura ap. Thraces v. 8. regum ap. Spartanos eadem fere, quæ ap. Persas vi. 58. *vid.* Cadaver *et* Mortuus.

Serbonis lacus, Ægypti terminus ii. 6. iii. 5.

Seriphii, in classe Græcorum ad Salaminem viii. 46. 48.

Sermyla, opp. Græcum Sithoniæ vii. 122.

Serpentes ab equis comesi i. 78. serpentes Jovi sacri, eorumque sepultura ii. 74. serpentes alati in Arabia ii. 75. 76. custodiunt arbores thuriferas iii. 107. eorum genitura iii. 109. serpentes cornibus instructi ii. 74. iv. 192. serpentum ingens multitudo ap. Neuros iv. 105. serpentibus Troglodytæ Æthiopes vescuntur iv. 183.— Serpens, arcis Athen. custos viii. 41.

Serrheum Thraciæ promontorium vii. 59.

Servi Græcis olim non fuere vi. 137. servi Scytharum cur oculis priventur iv. 2. super sepulcra strangulati iv. 72. a Scythis flagellis fugati iv. 3 *seq.* servi Argivorum diu bellum cum heris gerunt vi. 83. servorum asylum, Herculis templum apud Ægyptios ii. 113. —Servi mali solent esse viris bonis, malis vero boni viii. 68. *conf.* Hilotæ.

Sesami Babylonici proceritas i. 193.

Sesostris, rex Ægypti ii. 102. quas gentes subegerit ii. 103. ejus cippi et inscriptiones aliaque monumenta ii. 106.

Sestus, urbs Chersonesi iv. 143. vii. 33. a Græcis obsidetur ix. 114 *seqq.*

Sethon, Ægypti rex, Vulcani sacerdos, miram victoriam de Assyriis reportat; ejus statua ii. 141.

Sicania olim nominata Sicilia vii. 170.

Sicas, Cybernisci pater vii. 98.

Sicinnus, Themistoclis filiorum pædagogus, ad Xerxem missus viii. 75. et iterum *c.* 110.

Sicyon, civitas Peloponnesi; ejus tyrannus Clisthenes v. 67. 68. Sicyonii cum Lacedæmoniis Argolidem vastarunt vi. 92. in acie Græc. ad Platæas ix. 28.

Sidon, urbs Phœniciæ ii. 116. iii. 136. Sidoniæ naves in Xerxis classe præstantissimæ vii. 99. 100. 128.

Sigeum, opp. ad Scamandrum v. 65. Mitylenæis eripuit Pisistratus v. 94.

Sigeum promontor. iv. 38.

Sigilla lapide acuto insculpuntur vii. 69. sigilla Babyloniorum i. 195. *cf.* Annulus.

Sigma littera Persarum nomina omnia terminantur i. 139. *cf. c.* 148.

Sigynnæ, populus trans Istrum v. 9. *n.* Sigynnarum appellatio quid apud alios notet *ibid.*

Silenus ubinam captus fuerit viii. 138. *n.* Sileni Marsyæ pellis in utrem formata ubi suspensa vii. 26.

Sillicypria, eorumque fructus pro oleo in lucernis ii. 94. *n.*

Silphium ubi iv. 169. *n.* 192.

Simiarum magna copia ap. Gyzantes, a quibus comeduntur iv. 194.

Simonides Ceus v. 102. Leoprepis filius vii. 228. ubi ejus epigramma.

Simulacrum pistricis Crœsi i. 51. simulacra primum ab Ægyptiis Diis consecrata ii. 4. simulacrum Isidis bubulis instructum cornibus ii. 41. Jovis arietina facie *c.* 42. Panis facie caprina ii. 46. Mercurii erecta pudenda habens *c.* 51. Vulcani Pataicis Phœniciis simile iii. 37.—Simulacra diis non statuunt Persæ i. 131. nec Scythæ, nisi Marti iv. 59.—Simulacrum ex pelvi ab Amasi factum et cur ii. 172. *Conf.* Statuæ.

Sindi, pop. ad Cimmerium Bosporum iv. 28. Sindica regio iv. 86.

Sindus, opp. Mygdoniæ vii. 123.

Singus, opp. Sithoniæ vii. 122.

Sinope, opp. ad Pontum Euxinum i. 76. ii. 34. iv. 12.

Sinus Arabici descriptio ii. 11.

Siphnus, insula dives metallis iii. 57. a Samiis vastata *c.* 58. Siphnii in classe Græcorum ad Salaminem viii. 46. 48.

Siris, Italiæ opp., Atheniensium viii. 62. Sirites fuit Damascus vi. 127.
Siris, Pæoniæ opp. viii. 115. Siropæones a Megabazo in Asiam abducti v. 15.
Siromitres, Œbazi f., Paricaniorum dux vii. 68. Masistii pater vii. 79.
Siromus, Tyrius, Mapenis pater vii. 98.
Siromus, Cyprius, pater Chersidis v. 104.
Sisamnes, Hydarnis fil., Ariorum dux vii. 65.
Sisamnes, Otanis pater, judex regius, a Cambyse excoriatus v. 25.
Sisimaces, dux Pers. v. 121.
Sisyrna, genus penulæ vii. 67.
Sitalcas, rex Thracum iv. 80. vii. 137.
Sithonia regio vii. 122.
Siuph, urbs Ægypti ii. 172.
Smaragdus Polycratis iii. 41. *vid.* Lapis.
Smerdis, Cyri fil., a Cambyse fratre occiditur iii. 30. occisum Cambyses luget iii. 65.
Smerdis, Magus, cum fratre contra Cambysen insurgit iii. 61 *seqq.* regno potitus, examputatis auribus, non esse Cyri fil. arguitur *c.* 69 *seqq.*
Smerdomenes, Otanis fil., dux copiar. Xerx. vii. 82. 121.
Smila, opp. Pallenæ vii. 123.
Smindyridas, Sybarita, unus ex procis filiæ Clisthenis vi. 127.
Smyrna, a Colophoniis condita i. 16. *n.* *cf.* *H.* 2. *n.* Æolensium olim civitas, iis ab Ionibus ademta i. 149. a Gyge oppugnata i. 14. ab Alyatte capta i. 16.
Smyrna, Thesei uxor *H.* 2.
Soboles numerosa patribus laudi ap. Persas i. 136.
Sogdi, pop. Asiat. iii. 93. eorum armatura vii. 66.
Sol, dominus Massagetarum i. 212. cui equos immolant *c.* 216. Soli sacra faciunt Persæ i. 131. et Libyes Nomades iv. 188. Solis mensa ap. Æthiopes iii. 18. Soli sacræ oves Apolloniæ ix. 93. Solem exsecrantur Atarantes iv. 184. Sol Græcis futura significat, *ex disciplina Magorum* vii. 37. Leprosi in Solem deliquisse creduntur ap. Persas i. 138.—Solis aurea imago in bovis capite Mycerini regis ii. 132.
Sol pro mercede acceptus viii. 137. solis defectio *vid.* Eclipsis solis. Solis cursus quater mutatus, *ex narratione Ægyptiorum* ii. 142. *n.* sol matutinus ardentissimus ap. Indos iii. 104. sol Phœnicibus Libyam circumnavigantibus a dextra manu iv. 42. Sol aquam adtrahens, Nilo fl. annui incrementi causa ii. 25. sol telis Medorum obscuratus vii. 226.
Solis fons ap. Ammonios iv. 181. Solis urbs *vid.* Heliopolis.
Soleæ Bœotiæ i. 195.
Soli, Σόλοι, Cypri opp. a Persis captum v. 115. Solii v. 110.
Solon, legumlator Athen. i. 29. ii. 177. Sardibus cum Crœso de fortuna humana disputat i. 29—33. Philocyprum tyrannum carmine celebrat v. 113.
Soloëis, promontorium Africæ ii. 32. iv. 43.
Solymi, qui postea Milyæ i. 173.
Somnia memorabilia: Astyagis i. 107. 108. Crœsi i. 34. Cyri i. 209. Cambysis iii. 30. filiæ Polycratis iii. 124. Hippiæ Pisistrati fil. vi. 107. Datis imperatoris vi. 118. Xerxis vii. 12. 14. idemque et Artabano visum *c.* 17. 18. aliud Xerxis vii. 19.
Somniorum natura vii. 16.—Ex somniis in templo responsa Dei petuntur ap. Thebanos viii. 134. *n.* itidem in sepulcris majorum ap. Nasamones iv. 172. Somnia nulla vident Atlantes iv. 184.
Sophanes, Decelensis ix. 73. Eurybaten Argivum in certamine singulari interfecit vi. 92. ix. 75. ferream ancoram gestare solitus, ad Platæas fortissime pugnat ix. 74 *seq.*
Sophista Herodoto nominatur Solon i. 29. et Pythagoras iv. 95.
Sorores in matrimonium duxit Cambyses iii. 31 *seq.*
Sosicles, Corinthius; ejus oratio de tyrannidis malis v. 92.
Sosimenes, Panætii pater viii. 82.
Sostratus, Æginetа, maximum ex mercibus lucrum fecit iv. 152.
Spaco Medis canis adpellatur i. 110.
Spargapises, Tomyridis f., a Cyro captus seipsum interimit i. 211 *seqq.*
Spargapithes, rex Agathyrsorum iv. 78.
Sparta *et* Spartani *vid.* Lacedæmon.
Spasmi medicina, hirci urina iv. 187.
Spercheus amnis vii. 198. 228.
Sperthias cum Bule se offert ad placandam iram Talthybii; eorumque acta vii. 134—137.
Sphendale, (Sphendalenses) opp. Atticæ ix. 15.
Spina arbor: ex ea naves confectæ ap. Ægyptios ii. 96.
Sponsa ubi dotem concubitu quærat iv. 172.
Spu Scythis oculum significat iv. 27.
Spuere apud Persas indecorum i. 99.
Stadium, orgya, cubitus, pes inter se comparantur ii. 149.
Stagirus, Græca urbs, Macedoniæ vii. 115.
Stannum unde Græcis adferatur iii. 115.
Stathmi (*i. e.* Stationes regiæ) itineris ab Epheso usque Susa enumerantur v. 52 *seq.*
Statua ænea Jovis Olympiæ ix. 81. Neptuni Isthmii *ibid.* statua rostrum navis

manu tenens Delphis dedicata viii. 121. statuæ multæ Olympiæ dedicatæ a Micytho vii. 170. Statuæ permagnæ ante Vulcani templum Memphi erectæ ii. 110. duæ, Æstas et Hyems Rhampsiniti ii. 121. statuæ ligneæ Mycerini regis ii. 130 *seq.*—Darii equestris cum inscr. iii. 88. Sethonis Ægypti regis ii. 141. Alexandri aurea viii. 121. —Statua Veneris Cyrenæ ii. 181. Minervæ inaurata et duæ lapideæ Lindi ii. 181. Amasidis ligneæ Sami *ibid.* Damiæ et Auxesiæ ex olea v. 82. *Conf.* Simulacrum.

Statura *vid.* Homo.

Stellæ aureæ tres Æginetarum Delphis viii. 122.

Stemmata: Mermnadarum familiæ i. 7. Achæmenidarum vii. 11. Macedoniæ regum, genere Argivorum viii. 139. *coll. c.* 137. Eurysthenidarum familiæ Spart. vii. 204. alterius regiæ familiæ, *scil.* Proclidarum viii. 131. *cf.* vi. 52. Periclis ex Alcmæonidarum familia vi. 131. *coll. c.* 130. *extremo.* Miltiadis *vid. art.*

Stentoris lacus, in Thracia vii. 58.

Stenyclerus, opp. Messeniæ ix. 64.

Stesagoras, Cimonis pater vi. 34. 103. in prytaneo occisus vi. 38.

Stesenor, tyrannus Curii v. 113.

Stesilaus, Thrasylai fil. vi. 114.

Stigmata non habere Thracibus ignobile v. 6. stigmata regia Thebanis inusta vii. 233.

Strattis, Chiorum tyrannus iv. 138. conjuratio in eum detecta viii. 132.

Strobilus, pini fructus *H.* 20.

Struchates, pop. Mediæ i. 101.

Struthiones, in Africa iv. 192. eorum pelles pro scutis gestant Macæ iv. 175. *n.*

Stryme, Brianticæ opp., Thasiorum vii. 108. 109.

Strymon, fl. Macedoniæ i. 64. v. 13. 23. vii. 24. 113. ejus fontes viii. 115.

Strymonias ventus viii. 118.

Strymonii, qui postea Thraces vii. 75.

Stymphalis lacus vi. 76.

Styracis usus ad thus legendum iii. 107.

Styrenses, gens Dryopica viii. 46. in classe Græc. viii. 1. ad Platæas ix. 28. eorum ins., Ægilia vi. 107.

Styx, fl. Arcadiæ; per ejus aquam juratur vi. 74.

Subulci apud Ægyptios contemnuntur ii. 47.

Successio in regnum iii. 2. vi. 65. v. 42. vi. 52. vii. 3.

Sunium, promontorium Atticæ vi. 87. 115. *cf.* iv. 99. *ubi* angulus Suniacus; *vid. adn. p.* 267—269.

Supplices non prodendi i. 159. *cf.* ix. 76.

Sus animal spurcum apud Ægyptios, immolatur Lunæ et Baccho ii. 47. *n.* sues non alunt Nomades Libyes iv. 186. nec Scythæ iv. 63. *cf. adn. ad* ii. 45. sues semen sparsum inculcant apud Ægyptios ii. 14. *adn.*

Susa, urbs in Cissiorum regione iv. 91. regia sedes i. 188. iv. 83. v. 49. 52. vii. 239. Susa Memnonia v. 53. 54. vii. 151.

Syagrus, legatus Laced. ad Gelonem vii. 153. 159.

Sybaris, Italiæ urbs florentissima vi. 127. a Crotoniatis et Dorieo capta v. 44 *seq.* vi. 21.

Syene, urbs Thebaidos ii. 28.

Syennesis, rex Cilicum i. 74. v. 118.

Syennesis, Cilix, dux in classe Xerx. vii. 98.

Syleus campus vii. 115.

Syloson, Acacis fil., a Polycrate fratre Samo ejectus iii. 39. in Ægypto militans, Dario pallium dono dedit *c.* 139 *seq.* in Sami imperium a Dario restituitur *c.* 141—149.

Syme ins. i. 174.

Syracusæ, urbs Siciliæ vii. 155 *seqq. vid.* Gelon.

Syrgis, fl. Scythiæ, in Mæotidem influit iv. 123.

Syria, Ægypto contermina ii. 12. 116. iii. 5. Syria Palæstina iii. 91. iv. 39. vii. 89. Syri pudenda circumcidunt ii. 104.

Syri s. Syrii, iidem qui Cappadoces, a Crœso subiguntur i. 72. 76. *cf. c.* 6. iii. 90. v. 49. vii. 72.

Syrii, iidem qui Assyrii vii. 63.

Syrtes ii. 32. 150.

T.

Tabalus, Sardibus præfectus i. 154 *seqq.*

Tabiti, Scythis Vesta iv. 59.

Tabulæ geographicæ iv. 36. v. 49. *cf.* Pictura.

Tachompso, ins. Nili ii. 29.

Tænarus, locus Laconicæ i. 23. 24. vii. 168.

Talaus, Adrasti pater v. 67.

Talentum Babylon. et Euboicum iii. 89.

Talorum ludi inventores, Lydi i. 94.

Talthybius; ejus templum Spartæ vii. 134. Talthybii ira in Lacedæmonios ob legatos violatos *c.* 134. 137.

Talthybiadarum privilegium vii. 134. *cf.* vi. 60.

Tamynæ, opp. Eubœæ vi. 101.

Tanagra, opp. Bœotiæ ix. 15. *et* 43. Tanagræi Thebanorum vicini v. 79. Tanagricus tractus v. 57.

Tanais fl. Europam terminat iv. 45. in Mæotidem lacum se exonerat iv. 20. 21. 100. 123. Mæoticus fluvius nominatur iv. 45.
Tanitana præfectura Ægypti ii. 166.
Tarentum, urbs Italiæ i. 24 iii. 138. iv. 99. Tarentini iii. 138. ingentem cladem passi vii. 170.
Targitaus, et ejus tres filii, Scytharum progenitores iv. 5.
Taricheæ Pelusiacæ, Ægypti ii. 15. Taricheæ ad Canobicum Nili ostium ii. 113.
Tartessus, urbs Iberiæ i. 163. ex Tartesso Colæus Samius magnas divitias retulit iv. 152.—Tartessiæ mustelæ iv. 192.—Tartessiorum rex, Arganthonius i. 163.
Taucheira, opp. Barcææ iv. 171.
Tauri Iphigeniam colunt iv. 103. Taurica gens iv. 99. 103. Taurici montes iv. 3. Taurica regio iv. 20. 99.
Taxacis, rex Scyth. iv. 120.
Taygetus, mons Laconicæ iv. 145.
Tearus, fl. Thraciæ; ejus fontes partim calidi, partim frigidi iv. 90. cippus ei a Dario erectus iv. 91.
Teaspes, Sataspis pater iv. 43. et Pharandatis vii. 79. ix. 76.
Tegea, opp. Arcad. vi. 105. vii. 170. Tegeatæ i. 65. ix. 25. et Argivi cum Lacedæmoniis bellum gerunt ix. 35. Tegeatæ ad Thermopylas vii. 202. cum Atheniensibus de altero cornu altercantur ix. 26. ad Platæas fortiter pugnant ix. 70.—Tegeæ exul mortuus Leotychides vi. 72.
Teii Abdera in Thracia condunt i. 168. Teii in Ionum classe ad Miletum vi. 8.
Telamon, heros viii. 64.
Teleboæ v. 59. *not.*
Telecles, pater Theodori Samii iii. 41.
Teleclus, fil. Archelai, Spartæ rex vii. 204.
Telesarchus, Samius iii. 143.
Telines progenitor Gelonis, hierophanta; ejus gesta vii. 153.
Telliadæ, vatum familia ix. 37. *cf. adn. ad c.* 33.
Tellias, Eliensis, vates Phocensium viii. 27.
Tellus, Atheniensis, beatus a Solone prædicatus i. 30.
Tellus, Scytharum dea, Apia nominata iv. 59. *vid.* Terra.
Telmessenses haruspices i. 78. *n.*
Telus, ins. contra Triopium sita vii. 153.
Telys, rex Sybar. v. 44.
Temenus, Argivus, progenitor regum Macedoniæ viii. 137 *seqq.*
Temnus ins., Æolensium i. 149. *olim leg.* Tenus.
Tempe, locus Thessaliæ vii. 173. *n.*
Templa aliquot memorabilia: Jovis Carii templum Mysis et Lydis commune i. 171. Jovis Olympii Pisæ ii. 7. Jovis Beli Babylonicum cum turri præalta et æde inferna i. 181—183. Jovis Thebani in Ægypto i. 182. ii. 56. Jovis sub fago conditum ii. 56. *vid.* Delubrum.—Templum Amphiarai ap. Thebanos viii. 134. Androcratis herois ix. 25. Æaci Athenis v. 89. Apollinis Triopii Doriensium civitatibus commune i. 144. Apollinis Ptoi Thebanorum viii. 135. Bacchi prope Byzant. iv. 87. Cereris Borysthenitarum iv. 53. Cybeles Sardibus v. 102. templum Delphicum magnifice ab Alcmæonidis exstructum v. 62. *cf.* i. 51. ii. 180. Dianæ templum magnificum Bubasti ii. 138. Furiarum Laii et Œdipodis Spartæ iv. 149.—Hellenium templum Naucrati ii. 178. Herculis vetustissimum Tyri, unde derivatum Thasium ii. 44. Panionium i. 143. templ. Latonæ Buto, ubi ædes monolitha ii. 155. *cf. c.* 175. Minervæ Sai ii. 175. Aleæ Minervæ Tegeæ i. 66. ix. 70. Minervæ Pallenidis Marathone i. 62. Protesilai vii. 33. ix. 116. Veneris Cœlestis Ascalone; inde illud in Cypro et Cytheris derivatum i. 105. templum Vulcani in Ægypto mirandis propylæis exstructum ii. 176.—templum in arce Athen. Doriensibus intrare nefas v. 72.—Templa diis non erigunt Persæ i. 131. nec Scythæ iv. 59.
Tenedus. ins., Æolensium i. 151. capta a Persis vi. 31.
Tenus, ins. prope Delum iv. 33. vi. 97. *cf.* Temnus. Tenius Panætius viii. 82.
Teos, opp. Lydiæ Ionum i. 142. ii. 178. ab Harpago captum i. 168.
Teras iv. 80. Thrax, Sitalcæ pater vii. 137. *cf. adn. ad* iv. 80.
Terillus, Himeræ tyrannus vii. 165.
Termerensis Histiæus v. 37.
Termilæ, origine Cretes, Lyciam occupant vii. 92. *cf.* i. 173.
Terræ universæ descriptio ex mente Herodoti iv. 36—45. *cf.* ii. 16. terræ incolæ extremi, septemtr. versus iv. 13 *seqq.* vers. occidentem ii. 33. iv. 49.—Terræ motu Thessaliæ montes dirupti vii. 129. terræ motus Scythis prodigium iv. 28. terræ motu tremuit Delus vi. 98. *n.*—Terram et aquam poscere iv. 126. v. 18. vi. 48. vii. 32. 131 *seq.*—Terra nulla omnia suppeditat i. 32.
Terra dea, Jovis uxor, apud Scythas iv. 59. Terræ sacra faciunt Persæ i. 131.
Tessera militibus data ix. 98.—Tesserarum ludus a Lydis inventus i. 94.
Tethronium, opp. Phocidis viii. 33.
Tetramnestus, Sidonius vii. 98.
Teucri olim expeditionem in Europam susceperunt vii. 20. priscorum Teucro-

rum reliquiæ Gergithæ v. 122. vii. 43. —Teucrorum coloni, Pæones v. 13. Maxyes iv. 191.
Teuthrania ii. 10.
Textura ap. Ægyptios ii. 35. *n. cf.* iii. 47. Figuræ vestimentis intextæ i. 203. amiculum variegatum texuit Amestris ix. 109.
Thales, Milesius, origine Phœnix i. 170. solis defectum prædixit i. 74. Crœsi copias Halyn transducit *c.* 75. salutare Ionibus consilium dat i. 170.
Thamanæi, pop. Asiat. iii. 93. 117.
Thamasius, Sandocis pater vii. 194.
Thamimasadas, Neptunus ap. Scythas iv. 59.
Thannyras, Inari Afri fil. iii. 15.
Thasus, ins. a Phœnicibus condita ii. 44. nomen a Thaso Phœnice vi. 47. Thasiorum civitates in continente vii. 118. in his Stryme *c.* 108. auri metalla vi. 46. 47.—Thasus ab Histiæo frustra oppugnata vi. 28. Thasii Persis subjecti vi. 44. defectionis insimulati muros diruere jussi *c.* 46.
Theasides, Spartan. vi. 85.
Thebæ Ægyptiæ ii. 3. Thebæ, *vel* Thebais, olim universa Ægyptus ii. 15. Thebis pluisse, maximum prodigium iii. 10. ibi Jovis templum i. 182. ii. 42. 56. iv. 181. et oraculum ii. 54 *seq.* 83.—Thebana præfectura ii. 42. 166.
Thebæ, urbs Bœotiæ i. 52. ubi templum et oraculum Ismenii Apollinis *ibid.* viii. 134. Amphiarai oraculum *ibid. cf.* i. 46. 49.—Thebani cum Atheniensibus bellum gerunt v. 79 *seq. coll. c.* 74. *et* 77. Platæensibus infensi vi. 108. Thebani in Thermopylis vii. 202. Persis se dedunt; iis regia stigmata inuruntur *c.* 233. Thebani cum Persis arma jungunt ix. 31. 41. fortiter pugnant ad Platæas *c.* 67. a Græcis obsidione pressi Medicarum partium patronos tradunt ix. 86 —88.
Thebe, Asopi filia v. 80.
Thebes campus, Θήβης πεδίον, in Asia vii. 42.
Themistocles, Neoclis fil., Atheniensibus persuadet, ut publicis pecuniis naves ædificent vii. 144. Atheniensium dux in Thessalia *c.* 173. murum ligneum naves interpretatur *cap.* 143. ad Artemisium corrumpit Græcorum duces, ut maneant viii. 4 *seq.* Iones ad defectionem sollicitat *c.* 19. 22. Eurybiadi persuadet, ut cum classe ad Salaminem maneat *c.* 56 *seqq.* per legatum Xerxem de classe Græc. cingenda monet *c.* 74 *seq.* Aristidem, sibi non amicum, nuncium adferentem, in concilium Græc. introducit *c.* 79—82. Athenienses ad pugnam hortatur *cap.* 83. iterum nuncium ad Xerxem mittit *cap.* 108—110. ab Insulanis clam pecunias exigit *c.* 111 *seq.* Græcorum peritissimus, secundum virtutis præmium fert *c.* 123 *seq.* Lacedæmone præcipue honoratus, obtrectatori scite respondet *c.* 124 *seq.*
Themiscyra, opp. Cappad. ad Thermodontem fl. iv. 86.
Themison, Theræus iv. 154.
Theocydes, pater Dicæi viii. 65.
Theodorus Samius iii. 41. artifex clarissimus i. 51.
Theogoniam canit magus in Persar. sacrificiis i. 132. theogoniam condiderunt Græcis Homerus et Hesiodus ii. 53. *not.*
Theomestor, Androdamantis fil., Sami tyrannus a Persis constitutus viii. 85. ix. 90.
Theophaniorum festum ap. Delphenses i. 51.
Theopompus, rex Spart. viii. 131.
Thera ins. olim Calliste nominata, a Phœnicibus condita iv. 147. postea a Thera Spartano nomen invenit *c.* 148 *seq.* Theræi, sterilitate pressi, in Plateam ins. navigant; in Libya Cyrenen condunt iv. 150 *seqq.* 156.
Therambus, opp. Pallenæ vii. 123.
Therapne, opp. Lacon. vi. 61.
Theras, Cadmeus genere iv. 147. 148. *Conf.* Thera.
Therma, opp. Mygdoniæ vii. 121. 127. 179. 183. Thermæus sinus vii. 121. viii. 127.
Thermodon, fl. Cappadociæ ii. 104. iv. 86. ix. 27.
Thermodon, fl. Bœotiæ iv. 110. ix. 43.
Thermopylæ, ab accolis nude Pylæ nominatæ vii. 201. Thermopylarum fauces describuntur *c.* 175. 176. ad Thermop. usque salvus venit Xerxis exercitus *c.* 184. 186. pugna ad Thermop. vii. 223 *seqq.*
Theron, Agrigentinorum regulus, cum Gelone Amilcarem vicit vii. 165 *seq.*
Thersander, Polynicis fil., avus Autesionis, proavus Theræ iv. 147. vi. 52.
Thersander, Orchomenius, *Herodoto* sermonem nobilis Persæ de belli eventu in epulis habitum *narravit* ix. 16.
Theseus Helenam Aphidnas deportavit ix. 72. Smyrnam condidit *H.* 2. *not.*
Thesmophoria, Cereris sacra ii. 171. Ephesi mulieres noctu celebrant vi. 16.
Thespia, opp. Bœotiæ viii. 50.—Thespienses v. 79. in Thermopylis vii. 202. cum Leonida occumbunt *cap.* 226. *cf.* 222. eorum urbs incensa viii. 50. superstites ad Platæas pugnant ix. 30. Thespiensibus civibus adscribitur Sicinnus viii. 75.
Thesprotia viii. 47. ex ea Thessali venerunt vii. 176. *not.* ibi oraculum per mortuorum evocationem v. 92. §. 7.

Thessalia, Θεσσαλιῶτις, i. 57. Θεσσαλίη, describitur vii. 128 *seqq.* Thessalici equi præstantissimi vii. 196. Thessali cum Phocensibus perpetuum bellum gesserunt vii. 176. viii. 27—29. necessitate coacti cum Persis faciunt vii. 172—174. *cf. c.* 130. Xerxem in Phocidem ducunt viii. 30 *seqq.* Thessali in acie Pers. ad Platæas ix. 31. Thessalis Artabazus e pugna profugiens verba dat ix. 89. Thessaliæ reges, Aleuadæ vii. 6. 30.
Thessalus, socius Doriei v. 46.
Thestes fons Libyæ iv. 159.
Thestorides, litterarum professor *H.* 15. ejus perfidia erga Homerum *H.* 16. *cf. c.* 24.
Thetidi sacrificant Magi vii. 191.
Thmuitana præfectura Ægypti ii. 166.
Thoas, in Lemno occisus vi. 138. *n.*
Thoës, feræ in Libya iv. 192.
Thonis, præfectus Canobici ostii ii. 114.
Thoraces linei Amasidis regis ii. 182. iii. 47. thorax Masistii ix. 22. thoraces Ægyptiacos adoptarunt Persæ i. 135.
Thorax, Larissæus ix. 1. 58.
Thoricus, pagus Atticæ iv. 99.
Thornax, mons Lacon. i. 69.
THRACIA, ἡ Θρηϊκίη, i. 168. *n.* ἡ Θρηΐκη, iv. 99. vi. 33. Thraces, numerosa gens, in multos populos divisa v. 3 *seqq.* *cf.* iv. 93. vii. 110. viii. 116. eorum mores v. 6. dii *c.* 7. sepultura *c.* 8. eorum vestimenta ex cannabi iv. 74.—Thraces olim a Sesostri subacti ii. 103. Thraces alii Dario sese dedunt; vi subiguntur Getæ iv. 93. Thraciam totam subigit Megabazus v. 2. Thraces cum Xerxe militant vii. 185. circa Strymonem habitantes Jovis currum subripiunt viii. 115. in Artabazi exercitum impetum faciunt ix. 89.—*cf.* Getæ, Bisaltæ *etc.*
Thraces Asiam incolentes, Thyni et Bithyni (*cf.* vii. 75.) a Crœso subiguntur i. 28. Dario tributum pendunt iii. 90. eorum in Xerxis exercitu armatura vii. 75 *seq.*
Thrasybulus, tyrannus Milesiorum, pacem componit cum Alyatte i. 20—22. Periandro quomodo consilium significarit v. 92.
Thrasycles, pater Lamponis ix. 90.
Thrasydeius Aleuades ix. 58.
Thrasylaus, pater Stesilai vi. 114.
Thriasius campus, Atticæ viii. 65. ix. 7.
Thus ubi et quomodo colligatur iii. 107.
Thyiæ, Cephissi filiæ, fanum vii. 178.
Thyni a Crœso subacti i. 28.
Thyrea, opp. Argolidis vi. 76. de eo contendunt Spartani et Argivi i. 182.
Thyssagetæ, pop. Europæ septemtr. iv. 22. 123.
Thyssus, opp. in Atho monte vii. 22.
Tiaræ Persarum iii. 12. v. 49. vii. 61. tiara auro intexta Abderitas donat Xerxes viii. 120. *n.*
Tiarantus, fl. Scyth. iv. 48.
Tibareni, pop. Asiat. iii. 94. eorum armatura vii. 78.
Tibisis, fl. Scythiæ iv. 49.
Tigranes, Achæmenides, Medorum dux vii. 62. Pers. exercitui ad Mycalen præest ix. 96. *cf. c.* 102.
Tigris, Gyndem fl. excipit i. 189. Armeniam perfluit v. 52. in mare Rubrum infunditur i. 189. vi. 20. Tres Armeniæ fl. hujus nominis v. 52. *not.*
Tilones, pisces v. 16.
Timagenides, Theban. ix. 38. 86 *seq.*
Timagoras, Timonactis pater vii. 98.
Timander, Asopodori pater ix. 69.
Timareta, antistes Dodonæa ii. 55.
Timesitheus, Delphensis v. 72.
Timesius, Clazomenius, Abderam condidit i. 168.
Timnas, Ariapithis tutor, Scytha iv. 76.
Timo, inferarum Dearum ministra, Parum Miltiadi prodit vi. 134. 135.
Timon, Androbuli fil., Delphensis vii. 141.
Timonax, Timagoræ fil. vii. 98.
Timoxenus, Scionæorum dux viii. 128.
Tiryns, *et* Tirynthius ager, Argolidis vi. 76. 77. 83. Tirynthii in acie Græc. ad Platæas ix. 28. Tirynthios piscatores cepit Aneristus Spartanus vii. 137.
Tisamenus, Antiochi fil., vates, Eleus, Spartanus civis factus ix. 33—35.
Tisamenus, Thersandri fil., Spartanus iv. 147. vi. 52.
Tisander, Isagoræ pater v. 66.
Tisander, Hippoclidis pater vi. 127. 129.
Tisias, Lysagoræ pater vi. 133.
Titacus, Aphidnæus ix. 73.
Tithæus, Datis filius, equitatui præfectus vii. 88.
Tithorea, Parnassi vertex viii. 32. *n.*
Titormus, Ætolus, frater Malæ vi. 127.
Tmolus, Lydiæ mons, ad Sardes i. 84. auri ramenta profert i. 93. v. 101.
Tomyris, Massagetarum regina, Cyrum Araxem trajicere sinit i. 205 *seqq.* filium dolo captum repetit *cap.* 212. in Cyri cadaver sævit *c.* 214.
Tonitrua in Xerxis exercitum ingruunt vii. 42. adv. tonitrua sagittas emittunt Thraces iv. 94.
Torone, opp. Sithoniæ vii. 22. 122. Toronæum promontor. vii. 122.
Trachea Chersonesus iv. 99.
Trachis, opp. agri Maliensis vii. 199. 201. 203. Trachinia viii. 31. Trachinii

vii. 175. 176. Trachiniæ petræ vii. 198.
Tragici chori, calamitates Adrasti celebrantes, Baccho adtributi v. 67. Tragœdia *vid.* Drama.
Trapezûs, Arcadiæ opp. vi. 127.
Traspies Scythæ iv. 6.
Trausi, pop. Thraciæ v. 4.
Trauus, fl. Thraciæ, in Bistonidem lacum influit vii. 109.
Tria-capita, locus in Cithærone monte ix. 39.
Triballicus campus, Thraciæ iv. 49.
Tribuum nomina mutata Sicyone v. 68. tribus Athen. auctæ v. 66. 69. vi. 131.
Triopium, Cnidiorum ditio i. 174. Triopici Apollinis templum i. 144—Triopium promontor. iv. 38.
Tripus aureus Crœsi Thebis i. 92. tripus Delphis a Græcis dedicatus viii. 82. ix. 81. tripus æneus ad Tritonidem lacum iv. 179. tripodes in Apollinis templo Thebis v. 59—61.
Tritæenses, (Tritæa) Achæorum civitas i. 145.
Tritantæchmes, Artabani fil., pedestri exercitu præfectus vii. 82. 121. ejus nobilis sententia viii. 26.
Tritantæchmes, Artabazi f., Babyloniæ præf. i. 192.
Triteæ, opp. Phocidis viii. 33.
Triton, fl. Libyæ, *et* Tritonis lacus iv. 178. 191.
Triton e tripode oraculum edidit iv. 179.
Trœzen, opp. Argolidis viii. 41. Trœzenii in acie Græcor. ad Platæas ix. 28. Trœzenii Halicarnassum condiderunt vii. 99.
Troglodytæ iv. 183.
Troja iv. 191. v. 13. Trojana terra, ἡ Τευκρὶς γῆ, ii. 118. ἡ Τρωὰς γῆ v. 26. 122. Τευθρανίη ii. 10. Ἰλιὰς v. 122. *not. vid. art. et cf.* Teucri.—De Troja expugnata narratio Ægyptiorum ii. 118 *seq. cf. adn.* Trojanum bellum tertia generatione post Minoëm gestum vii. 171.
Trophonii orac. i. 46. viii. 134. *n.*
Tychius, coriarius, Homeri hospes *H.* 9. ab Homero celebratur *H.* 26.
Tycta, *ap. Persas* regia cœna ix. 110.
Tydeus, gener Adrasti v. 67.
Tymnes, Histiæi pater, Termerensis v. 37. vii. 98.
Tyndaridæ, Argonautæ iv. 145. Helenæ repetendæ causa Atticam invaserunt ix. 73. Tyndaridæ reges Spartani *nominantur* v. 75.—Tyndari filia Helena, Venus Hospita *ap. Ægyptios* ii. 112.
Typhon, Osiridis filio insidiatus ii. 156. in Serbonide lacu occultatus iii. 5.
Tyrannis lubrica res iii. 53. Tyrannidis incommoda v. 92. Tyrannorum mores iii. 80.
Tyras, fl. Scyth. iv. 11. 47. 82. ejus cursus *c.* 51 *seq.*—Tyritæ, Græci ad Tyræ fl. ostium iv. 51.
Tyrus, ubi vetustiss. Herculis templum, quando condita ii. 44. *n.* Tyrii Memphi circa Herculis templ. sedes habent ii. 112.
Tyrodiza, opp. Thraciæ, Perinthiorum vii. 25.
Tyrrhenia, a Tyrrheno et Lydis in Umbria condita i. 94. Tyrrheniam Græcis Phocæenses ostenderunt i. 163. Tyrrheni cum Phocæensibus bellum navale gerunt i. 166 *seq.*
Tyrrheni, Thraciam incolentes i. 57. *cf. adn. p.* 66.

V.

Vaccæ Isidi sacræ ii. 41. vaccarum carnem non gustant Nomades Libyes, nec Barcæorum mulieres iv. 186. *cf.* Bos.
Vallum e clypeis congerunt Persæ ix. 61. 99. 102.
Vasa fictilia Attica v. 88. *n. cf.* Dolia.
Vates in exercitu vii. 121. ix. 33. *cf. adn. et vid.* Acarnan *et* Elis. Vatum ingens numerus ap. Scythas; eorum vaticinandi ritus iv. 67 *seqq.* vaticinandi modus apud Nasamones iv. 172. *conf.* Oraculum.
Velia a Phocæensibus condita i. 167.
Veneti *vid.* Eneti.
Venus, *Assyriis* Mylitta, *Arabibus* Alitta, *Persis* Mitra i. 131. Venus Urania *ap. Arabes* Alilat iii. 8. *ap. Scythas* Artimpasa iv. 59. Veneris Assyriæ cultus i. 199. Hospita Venus, Helena, ap. Ægypt.; ejus ædes Memphi ii. 112. Veneris templum Atarbechi ii. 41. vetustiss. Ascalone, inde templ. in Cypro et Cytheris derivatum i. 105.—a Venere divinandi artem accepere Scythæ iv. 67.
Ventus Strymonias viii. 118. Hellespontias vii. 188. venti Etesiæ non efficiunt, ut Nilus augeatur ii. 20. ventus exercitum arena obruit iii. 26. adv. ventum expeditionem suscipiunt Psylli iv. 173. —Ventorum ara Thyiæ vii. 178. Ventis sacra faciunt Persæ i. 131. pueros immolat Menelaus ii. 119. Ventos placant incantationibus Magi vii. 191.
Vesta dea, Tabiti ap. Scythas iv. 59. *cf. c.* 127.
Vestes ex gossypio vii. 65. ex scirpo paratæ ap. Indos iii. 98. ex cannabi ap. Thraces iv. 74. lineæ et laneæ ap. Ægyptios ii. 81. in vestimentis figuras pingunt Caucasii i. 203. vestes pictæ ap. Sarangas vii. 67. Vestimentum

Ionicum, Caricum, Doricum v. 88. *Conf.* Textura.—Vestitus populorum cum Xerxe militantium vii. 61 *seqq.*
Via Sacra, Athenis Eleusinem ducens vi. 34. *n.* Viæ Sacræ, locus Scythiæ iv. 52. Novem-viæ vii. 114. via insculptis ornata figuris in Ægypto ii. 124. Via publica mercatorum per deserta Africæ iv. 181—185. via ab Epheso usque Susa per stationes et parasangas descripta v. 52—54.
Vicinos Medi et Persæ colunt i. 134.
Victimæ cædendæ modus ap. Scythas iv. 60 *seq.* *cf.* Sacrificium. Victimæ exploratio ap. Ægyptios ii. 38. ex victimis responsa dei petita viii. 134.
Victoria alma, πότνια Νίκη, viii. 77. victoria Cadmea i. 166. *n.* frigida ix. 49, 4.
Vigilia noctis ix. 51. *cf. adn.*
Vinum palmeum i. 193. 194. ii. 86. iii. 20. ex hordeo ap. Ægyptios ii. 77. ex loto iv. 177.
Viperarum generatio cur rara iii. 108. 109.
Viri pauci, multi homines vii. 210. Viri Xerxi mulieres facti viii. 88.
Virgo nulla ap. Sauromatas nubit, quin prius hostem occiderit iv. 117. virgines non custodiunt Thraces, severe vero uxores v. 6. *cf.* Concubitus. Virgines devirginantur a rege ap. Adyrmachidas iv. 168. publice venduntur ap. Babylonios i. 196. virginum pugna iv. 180.
Vita humana LXX. annis terminata a Solone i. 32. ab Ichthyophagis LXXX. iii. 22. de vitæ humanæ conditione disputatio vii. 46 *seqq.* *cf.* i. 32.
Vitis aurea vii. 27.
Vivos defodere Persis in usu vii. 114. *cf.* iii. 35.
Ultio gravior ap. Deos invidiosa iv. 205.
Ulysses *H.* 7. 26.
Umbri, pop. Italiæ i. 94. iv. 49.
Unoculi *vid.* Arimaspi.
Vocalissimus Ægyptius iv. 141.
Urania *vid.* Venus.
Urbs lignea iv. 108.
Urnæ lustrales, Delphis a Crœso dedicatæ i. 51.
Urina hirci, spasmi remedium iv. 187. urina castæ mulieris visus restitutus ii. 111.
Urotal Arabibus, Dionysus iii. 8.
Ursorum ac luporum sepultura ii. 67. ursos fert Libya 191. *n.*
Utii, pop. Asiat. iii. 93. eorum armatura vii. 68.
VULCANUS; magnum ejus templum Memphi ii. 99. 101. 121. 147. 176. Vulcani simulacris illusit Cambyses iii. 37. cum Vulcani sacerdotibus sermones præcipue miscuit Herodotus ii. 3. *cf.* *c.* 100.—In Vulcani honorem lampadum festivitas ap. Græcos viii. 98.
Vulnera sindone byssina obligantur vii. 181.
Vulpanseres Ægyptiis sacri ii. 72.
Uxor Candaulis a Gyge nuda visa i. 9. uxores ad mariti funus mactatæ v. 5. uxores Atheniens. raptæ vii. 138. *cf.* Mulieres.

X.

Xanthippus, Ariphronis fil., Periclis pater vi. 131. Miltiadem, e Paro reversum accusat *c.* 136. Atheniensium dux ad Mycalen viii. 131. Sestum oppugnat ix. 114. Sesti præfectum Artaycten cruci adfigit *c.* 120. *cf.* vii. 33.
Xanthus, Lyciæ opp. i. 176. Xanthius campus *ibid.* Xanthii fortiter pugnant adv. Harpagum *ibid.*
Xenagoras, Praxilai fil., Halicarnas. ix. 107.
XERXES, Darii fil. ex Atossa, Cyri fil. vii. 1. ejus genealogia vii. 11. Xerxes *significat* bellatorem vi. 98.
Rex Persarum declaratur, Demarato adjuvante et Artossa vii. 2—4. contra Ægyptum rebellantem ducit *c.* 5. 7.—De bello Græcis inferendo, instigatus præcipue a Mardonio, ab Aleuadis et Pisistratidis (*c.* 5. 6.) cum Persar. proceribus disserit; ter consilium mutat *cap.* 8—18. a Pythio Lydo hospitio excipitur *c.* 26 *seqq.* præcones dimittit per Græciam *c.* 32. *conf.* *c.* 131. Hellespontum flagellari jubet *c.* 35. Græcorum speculatores salvos dimittit *c.* 146 *seq.* discisso Pythii filio, Abydum petit *c.* 37 *seqq.* agminis ordo 40 *seq.* Abydi cum Artabano de expeditione iterum disserit *c.* 44—52. naves frumentarias Peloponnesum petere patitur *cap.* 147. Hellespontum transit *c.* 54 *seqq.* numerum copiarum init *cap.* 59 *seq.* *cf.* *cap.* 100. cum Demarato de Græcorum disciplina disputat *c.* 101—104. Græcis civitatibus sumptuosas imperat cœnas *c.* 118—120. terrestres copias in tria agmina dividit *c.* 121. Penei fl. ostia spectat *c.* 128 *seqq.* ad Thermopylas castra promovet *c.* 198—201. pugnam committit *c.* 210 *seqq.* semita prodita *c.* 213. Thermopylas expugnat *c.* 223—225. in cadaver Leonidæ sævit *c.* 238. sepultis occisis Persis, ad stragem spectandam classiarios invitat viii. 24 *seq.* Atticam igne vastat, Athenas capit *c.* 50 *seqq.* pugnam ad Salaminem committit, spreto consilio Artemisiæ *c.* 67 *seqq.* in monte sedens pugnam spectat *c.* 90. *cf.* *c.* 88. clade accepta fugam meditatur *c.* 100 *seqq.* filios suos Artemisiæ committit

Ephesum ducendos *cap*. 103. 107. Mardonio in Thessalia relicto, ad Hellespontum properat *c*. 113 *seqq*. Abydum (*cf. c*. 118—120.) trajicit, et Sardes pervenit *c*. 117. Ibi, et dein Susis nefariis amoribus indulget ix. 108 *seqq*. ab Amestri uxore amiculum accipit *etc. c*. 109 *seq*. Masisten fratrem interficit *c*. 113.—Jovis Beli statuam Babylone abstulit i. 183.—Xerxes forma præstans vii. 187.

Xuthus Ionis pater vii. 94.

Z.

Zacynthus, ins. vi. 70. ibi lacus picem proferens iv. 195. Zacynthii iii. 59. vi. 70.

Zalmoxis, deus ap. Getas, ejusque cultus iv. 94 *seqq*.

Zancla, Siciliæ opp. postea Messana nominata vii. 164. a Samiis occupata vi. 23 *seq*. et una cum Cadmo Coo habitata vii. 164. cum Zanclæis bellum gessit Hippocrates vii. 154. *cf*. vi. 23.

Zaueces, Afri iv. 193.

Zegeries, murium genus in Africa iv. 192.

Zeira amiculi genus vii. 69.

Zeuxidamus, Leotychidis f. vi. 71.

Zona, Samothraciæ opp. vii. 59.

Zopyrus, Megabyzi fil., se ipse mutilat, et Babylonem Dario prodit iii. 153—158. Babyloniæ præficitur a Dario, maxime laudatus *c*. 160. ejus filia a Sataspe vitiata iv. 43.

Zopyrus, Megabyzi fil., illius nepos, ad Athenienses transfugit iii. 160.

Zoster, Atticæ promontorium viii. 107.

FINIS.

EXCUDIT T. DAVISON, LONDINI.

ABERRATIONES QUÆDAM OPERARUM.

Præf. p. xxi. l. 14. pro *Historia*, lege *Historica*.

Comment. de Diff. quibusd. Asiæ Herod. p. xciv. not. ||, *corrige* vid. infra, p. xcvii. sqq.

Geogr. Afr. Herod. p. ccx. l. 9. *pro* v. p. 10, *lege* v. p. cciv.

Geogr. Afr. Herod. p. ccxl. l. 9. lege *Safnas*.

Geogr. Afr. Herod. p. cclxii. l. 16. *corrige* Schebel Turah.

Geogr. Afr. Herod. p. cclxx. l. 30. pro *Feyume*, lege *Fayume*.

Lib. I. § CL. l. 2. pro στάσιϊ, lege στάσι, ut in sua editione Schweighæuserus. Sic στάσι legitur in l. v. § XXVIII. καταστάσι in l. VIII. § LXXXIII. πόλι in l. VI. § LXXIV. Sed profecto hac in re secum pugnat Schweighæuserus; alioqui non στάσει edidisset in l. I. § CLXXIII. nec καταστάσει in l. II. § CLXXIII.

Lib. II. § CLVIII. l. 18. lege ἐς τὴν νοτίην.

Lib. IV. § CLIV. l. 14. perperam impressum (quod nescio an similiter bis terve alibi factum) ἐξορκοῖ, ἦ μήν οἱ διηκονήσειν. Corrigendum ἐ., ἦ μέν οἱ δ. ut passim, v. g. in l. VI. § LXXIV., edidit Schweighæuserus. Hoc Ionicum: illud Atticum. *Kæn. ad Greg. Corinth. de Dial. Ion.* § LXII. "A "Poetis non tantum μὲν pro μὴν ponitur, (vid. Scholiast. Pindari Olymp. I. "119. Apollonii Rh. I. 90. etc.) sed ab Ionibus etiam, qui prosaica ora-"tione uterentur. Usu Herodoteo inprimis jurejurandi formulis ἦ μὲν "et μὴ μὲν, quibus vel adfirmatur aliquid vel negatur, id proprium fuit, "a doctissimis viris sæpe non animadversum."

Lib. VI. § CXL. l. 3. corrige Κίμωνος.

In *Collat. Edd. &c.* p. 9. l. 12. a fi. bis corrigendum οἵ τι ἄλλοι. Mox in p. 11. l. 19. a fi. pro νῆσας repone νῆσος, et l. 17. a fi. ubi nunc μετήσαν est, scribe μετῇσαν. Tum in l. 8. a fi. ejusdem paginæ ἐπήγγελλον scribendum pro ἐπηγγέλλον.

Ceteras, non ita multas (spero), facile condonabit amicus Lector.